5 januari 1968 83e jaargang Nr. 3921

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Ons geloof in deze tijd (1)

TRADITIE

Een maand of vier geleden beloofde ik de jeugdwerkers die op De Vinkenhof bijeen waren, dat wat ik daar had gezegd en ook dat waar toen geen tijd meer voor was, op schrift te stellen zodat men het nog eens na kon lezen. Deze reeks artikelen vormt de inlossing van die belofte en tegelijk is iedere lezer uitgenodigd om mee na te denken over ons geloof in deze tijd. Wat ik schrijf is géén evangelie en nog veel minder wet. Het is een poging tot rekenschap en verantwoording, afgelegd door iemand die het nadenken over het evangelie en het geloof niet kan laten, omdat hij er in de loop der jaren steeds meer door gefascineerd is geraakt; door het evangelie, wel te verstaan, niet door het nadenken. Dat is geen doel op zichzelf. Je denkt, omdat je het niet kunt laten, evenmin als je het ademhalen achterwege kunt laten.

Geloof en traditie

Het doet misschien wat vreemd aan wanneer we dan beginnen met de traditie. Het wil ons voorkomen dat echt geloof en traditie het niet best samen kunnen vinden. Traditie is dat wat je van een ander geslacht hebt ontvangen, geloof wat je persoonlijk bezit. Het spreekwoord zegt dan ook terecht dat we de mensen het geloof er niet bij kunnen leveren. Dat moeten ze zelf hebben. Het moet hun gegeven zijn. Want geloof is tegelijk een gave en een persoonlijke keuze. Wat anderen daaraan kunnen doen beperkt zich tot het zaaien van het goede zaad.
Dit alles is waar maar niet de volle waarheid. Dat blijkt wanneer wij onze eigen weg tot het geloof eens wat nader bezien. Het evangelie is in ons hart niet alleen gezaaid, maar door woord en daad levend voor ons gemaakt in de gemeenschap waarin wij leefden. Het geloof is in zekere zin ook op ons overgedragen. De gemeente was voor ons meer dan alleen een tweede leefmilieu, het was het middel waardoor en de plaats waar voor ons het evangelie ging leven. Dat gebeurde thuis in het gezin, maar het was eigenlijk maar moeilijk om precies tussen gezin en gemeente te onderscheiden. Beide gingen in elkaar over. Misschien was dit in een pastorie naast de kerk wat meer en wat sterker het geval dan in een woonhuis op grotere afstand, misschien bracht ook het werk van vader, die ook voorganger was, dat zo mee in het gezin, maar voor mijn besef vielen gezin en gemeente voor een groot gedeelte samen. Dan was er het jeugdwerk, waarvan wij nooit het gevoel hadden dat het er was omdat men aan ons iets wilde doen, nl. ons beëvangeliseren, maar waar wij graag iets van wilden maken. Je kon er tussen evangelie, gemeente, jeugdwerk en je eigen leven eigenlijk nauwelijks onderscheiden; het een ging ook hier in het ander over.

Het onderscheid tussen het evangelie en ons eigen bestaan werd ons het meest en duidelijkst bewust wanneer we luisterden naar de prediking in de gemeente, maar dat kwam ook omdat dan het woord door één man tot allen werd gericht. Daarmee kon niemand zich vanzelfsprekend vereenzelvigen, want er werd je, althans tijdens dienst of samenkomst, niets gevraagd.
Langs deze weg zijn veruit de meesten van ons tot de Heer en tot de gemeente gekomen. Het geloof is ons niet alleen voorgehouden maar ook overgedragen. In deze zin is er sprake van geloofsoverdracht. Dit is traditie in de beste zin van het woord. Voor traditie van deze soort zijn de gemeenten bestemd en alle takken van jeugdwerk staan meer of minder uitgesproken in dienst van deze traditie.

Beleving

Geloofsinhoud en geloofsbeleving staan dan niet los van elkaar en evangelie en gemeente ook niet. Op deze wijze functioneert de gemeente inderdaad als een gemeenschap van de Heilige Geest. Haar leden delen wat er mee te delen is, onderling en naar buiten, en de Geest doet er aan mee. Het mag niet alleen van de prediking worden verwacht, zoals wij met een reformatorisch misverstand nog al te vaak menen. De verkondiging geschiedt door en in de levende gemeenschap van de Geest in de gemeente en de prediking doet niet meer (maar ook niet minder) dan de puntjes op de i zetten.

Citaat van de week: **Op een vraag: „Zullen wij in het hiernamaals onze geliefden ook weer zien?" heeft Karl Barth eens veelbetekenend geantwoord: „Ja, maar ook de anderen!".**
(J. Noordmans in Leeuwarder Courant)

Nu doet zich het merkwaardige feit voor dat het onderscheid tussen geven en ontvangen ook minder belangrijk begint te worden. In zwart en wit ziet het er zo uit dat gemeenteleden, die het geloof reeds bezitten, geven en dat de nog niet beslisten de ontvangers zijn. Elke jeugdleider weet echter uit ervaring dat het zo eenvoudig niet is. Ook van jongeren die nog niet duidelijk hadden gekozen hebben zij dikwijls veel ontvangen. Meer nog: door zelf het geloof uit en over te dragen ondergaat men zelf ook opnieuw de invloed van het evangelie. Ons geloof groeit al overdragende, want het is geen statisch bezit van overtuigingen en waarheden die altijd gelijk blijven, maar een levende relatie tot Christus die gestalte aanneemt in onze levensgeschiedenis.
Daarom staan persoonlijk geloof en leergeloof eigenlijk in tegenstelling tot elkaar. Ook het meest persoonlijke geloof (om het zo maar eens te zeggen) kan niet zonder woorden en dus niet zonder leer, maar het is ten diepste nooit een leergeloof. Want een leergeloof bestaat in het voor waar houden van waarheden welke onveranderlijk te geloven zijn. Dat laat geen ruimte voor een persoonlijke relatie, ja is voor mijn besef zelfs dodelijk voor werkelijk persoonlijk geloof. Daarom heb ik het er altijd moeilijk mee gehad wanneer men ons wilde indelen bij orthodoxen en vrijzinnigen. Welke waarheden geloven de baptisten? Wanneer men daarbij kijkt naar onze leer dan zijn wij ongetwijfeld rechtzinnig. Maar zijn wij daarmee getypeerd? Ik geloof het niet. **De waarheid,** heeft Emil Brunner ruim dertig jaren geleden al geleerd, **is ontmoeting.** Op een ontmoeting is de indeling in rechts en links niet van toepassing.

Verandering

Omdat ons geloof gebeurt in onze levensgeschiedenis is het ook aan verandering onderhevig. Niet alleen omdat wij ouder en volwassener (hopelijk!) worden maar ook omdat de wereld anders wordt. Dat werkt door in alle verhoudingen waarin we betrokken zijn en niet in de laatste plaats in onze verhouding tot de Heer, een verhouding, die wij geloof noemen.

J. Reiling

---

zand — en zaad

U kunt niet zeggen dat mijn bijdragen u zwaar op de maag liggen. Ze zijn in de regel licht verteerbaar. Misschien te licht voor wie vastere spijze zoekt. Helaas, er is niet altijd manna voorhanden, maar zelfs dan. Klaagde het bekende volk niet dat het walgde van deze nieuwe spijs?
U begrijpt dat deze korte inleiding moet dienen als verontschuldiging voor het nu volgende, dat ik desalniettemin waag u aan te bieden. Die man heeft mij daartoe gebracht.
Ik ken hem niet bij name, ik weet niet waar hij woont in deze stad. Maar nu en dan zie ik hem voorbijglijden op zijn wagentje, dat nagenoeg geruisloos door de straten schuift. Hij zit er voorop, open en bloot voor zon en regen. Hij geniet ervan. Voor hem is zijn wagen niet zo maar een vuilniswagentje, wat het in werkelijkheid wel is. Een bescheiden wagentje. Niet zo'n denderend geval dat met groot geweld om de hoek komt zwaaien, stopt, en mannen afscheidt, die met groot lawaai, de emmers in de haken hangen. Zijn kleine wagen, die hij alleen regeert, is een fijn dametje onder de monsters, die alles verslinden.
Nu en dan zie ik hem zijn luxe vuilniswagen stallen. Hij stapt af en beziet het veld van zijn werkzaamheid. Bedachtzaam een shagje draaiend wandelen zijn ogen over de straat. Dan schrijdt hij van een platgetrapte kartonnen doos naar kleffe vastgeplakte kranten, naar weggeworpen, waardeloos geworden speelgoed en taaie flessen. Hij plukte het vuil tussen de heesters weg en draagt het rustig naar zijn wagen. Hij legt het er in, stapt op en rijdt honderd meter verder, om daar af te stappen en met dezelfde zorg het vuil te vergaren. Ik zag hem nog nooit staan praten. Laatst kocht hij een half flesje melk en dronk het bij de wagen leeg. Hij zal wel geen vak geleerd hebben. Hij ziet er ook niet uit als een geleerde. Maar zijn onogelijk werk verricht hij met zorg, alsof hij een patiënt wast.
U hebt het hoop ik al vergeten, ik vertelde het al minstens één maal, maar enige jaren geleden liep ik met een jongeman door herfstige straten. Afgevallen bladeren zwermden heen en weer tot ze in een plas verdronken. Daar was toen een man bezig die vergane glorie bijelkaar te vegen. Mijn metgezel liet zich ietwat denigrerend uit over man's werk. Er werd misschien ook niet zoveel groots verricht. Het zal in geen geschiedenisboek vermeld worden. Ik zei: Als hij niet veegde liep jij tot je knieën in de drek.
Maar om op die stille schoonmaker terug te komen. Ik dacht wat een zegen het voor een gemeente zou zijn, voor een christelijke gemeente, als er eens zo iemand bij was, die het als zijn taak zag onopvallend en geruisloos hier en daar wat vuil weg te halen om het naar de Gehenna te brengen, de plaats waar alles verbrand wordt. Wij mensen produceren vuil en niemand ruimt het graag op. We bestaan het zelfs om de anderen de schuld te geven van de aanwezigheid van vuil. Ons treft geen blaam. Wij hebben geen sprietje of spiertje laten vallen. Nee, daar ligt wel vuil, maar niet van ons. Dat is van hen. En dat zullen wij opruimen? Zie, dan was zo'n man met het wagentje van de vuilverbranding toch wel heerlijk. Wat zei u, moet de dominee maar door de stad rijden? Och, hij wil ook wel. Hij wil wel graag. Hij wil niets liever. Maar misschien zou u hem een handje kunnen helpen. Als nou iedereen even aanpakt en niet moppert op de andere, die kennelijk in drift een asemmer omverliep, wat zou het er dan weer mooi schoon uitzien. Kom, neemt u dat wagentje eens over. Iedereen zal u dankbaar zijn en men zal, in stilte, uw vuile handen kussen.
Als hij niet veegde, liep jij tot je knieën in de drek. Ja, hij moet eigenlijk met een hoofdletter, zegt u. Maar kunnen we nu echt God laten doen wat een Heer-lijke handeling van ons zou moeten zijn?
Lichte spijs? Of lichte spijt dat u al niet veel eerder de zegewagen, de wagen van de zegen beklommen hebt? Van vuil heeft ieder verdriet.

Huizinga

4376 THEOLOGISCHE STUDENTEN AAN SBC-SEMINARIA

Aan de zes theologische seminaria van Southern Baptist Convention staan totaal 4376 studenten ingeschreven, 239 meer dan het jaar ervoor. Southern Baptist Theological Seminary in Louisville, Kentucky, is met 996 studenten het grootst.

IN GESPREK MET DE LEZERS

Naar aanleiding van mijn artikelen over radio en t.v. zijn drie brieven binnengekomen. Om met de laatste te beginnen, iemand die zijn naam niet bekend maakt en zijn brief in Alkmaar op de post heeft gedaan, vertelt over zichzelf. Aangezien hij zijn brief niet heeft ondertekend, kan ik niet op ingaan. Gezien de inhoud ben ik daar ook maar blij om.
De beide andere brieven waren afkomstig van zr D. J.-R. te Assen en van br P. K. Munnik te Hoogezand. Ze zijn geschreven naar aanleiding van mijn eerste inleidende artikel en gaan dus op de eigenlijke problemen van de c en de e in de omroep niet in. Dat vind ik jammer, want daar gaat het nu juist om. Nu kan ik alleen maar even ingaan op enkele weinig belangrijke puntjes. In de eerste plaats is de gedachte dat br Looije wel eens bij de NCRV zou kunnen werken niet juist. Hij is wel een actief NCRV-lid, al heeft hij ook wel critiek op haar programma's. Vervolgens is het inderdaad zo, dat men abonnee kan zijn op Vrije Geluiden zonder lid te zijn van de VPRO. En tenslotte worden de programma's **niet** bekostigd uit abonnementsgelden, maar uit luister- en kijkgelden, zodat iedere betaler van deze gelden aan alle programma's mee betaalt.

J. Reiling

Aan rustige wateren

Een geopende deur

Openb. 3 : 8 „Zie, Ik heb een geopende deur voor uw aangezicht gegeven, die niemand kan sluiten, want gij hebt kleine kracht".

Het heeft zo zijn voordelen, wanneer iets goed gesloten kan worden. Maar als de sleutel zoek raakt, is er aan de radeloosheid geen einde.

Wat kan een kind angstig schreeuwen, als het de deur van zijn kamertje in de donkere nacht niet open kan krijgen, terwijl het 't gevoel heeft, dat wilde dieren het op de hielen zitten.

Wat is het een prettige gewaarwording voor de jongeman, die het wat te laat gemaakt heeft bij zijn toekomstige levensgezellin, dat moeder de deur niet in het nachtslot heeft gedaan.

De verheerlijkte Christus zegt tot Zijn gemeente in Philadelphia, dat Hij een geopende deur voor haar aangezicht gegeven heeft. Niet achter haar dus, maar vóór haar. Er is een open deur in de richting waarin zij loopt. Want een normaal mens loopt toch niet achterste voren? Dus kinderen Gods ook niet.

Er is een open deur voor de gemeente des Heren. De toekomst is niet gesloten. Natuurlijk weten wij niet, wat 1968 ons zal brengen. Wij hebben zo onze vermoedens en onze plannen, maar voor de rest hebben we geen enkele zekerheid, dat het inderdaad zo zal komen als wij vermoeden of graag willen.

Maar niettemin is de toekomst open. Want voor de Heer is de toekomst géén gesloten boek. Sinds het graf van Jezus Christus op de paasdag werd opengebroken, is er geen gesloten toekomst meer. Anders gezegd: sinds de opstanding van Jezus Christus weten we, dat niets Hem kan tegenhouden in de volvoering van Zijn plannen. Want in Zijn opstanding is de zonde overwonnen, en de dood. En alleen de zonde zou de toekomst kunnen blokkeren. Alleen de zonde zou de dood kunnen doen triumferen. Maar nu de zonde is overwonnen, kán de dood niet triumferen. En als de dood niet kan triumferen, dan moet en dan zal het leven triumferen. Daarom zingen gelovigen:

Wat de toekomst brengen moge,
mij geleidt des Heren hand,
moedig sla ik dus de ogen,
naar het onbekende land.

Er is een open deur. Een open deur in de hemel. Jezus' graf is de open hemelpoort. Wij leven niet onder een gesloten hemel, maar onder een open hemel. Wij leven niet met een dode God, maar met een levende. Deze God is vóór ons. Hij geeft ons Zijn Zoon; Hij zal ons mét Hem alle dingen schenken.

Alle dingen? Ja, alles wat nodig is behouden te worden. Om door die open hemelpoort te komen, die hemel binnen.

Zulk een belofte, zulk een verzekering, is te meer oorzaak van grote vreugde en troost voor ons, als wij even verder lezen: want gij hebt kleine kracht. Zo zeker als er een open hemel boven ons is, zo zeker is het ook, dat wij zwakke mensen zijn, overgeleverd aan vele machten en krachten. Neen, niet overgeleverd. Want EEN waakt over ons. EEN beschermt ons. Die de hemel open gemaakt heeft, is de Immanuël, God met ons. Daarmee zijn onze handen gevuld. Daarom gaan we niet met schrik het nieuwe jaar in. We zijn rijk, onmetelijk rijk.

Scheveningen Ploeger

gemeenteberichten

EEN JAAR VAN WERKEN IN DRACHTEN

Drachten - (G. v. d. W.). Veertien oktober 1966 mochten wij onze nieuwe kerk openen; de diensten worden tot onze vreugde goed bezocht. De morgendiensten beter dan de middagdiensten, doch dit schijnt in meerdere gemeenten zo te zijn. Waarom?

In 1967 konden wij door de doop twaalf personen aan de gemeente toevoegen. Tevens zijn er vier met attestatie bij ons gekomen en twee zijn weer opnieuw tot de gemeente toegetreden. Derhalve een vermeerdering van leden.

Op evangelisatiegebied gaan wij ook voort. Wij denken dan nog even terug aan onze tent-campagne in de nazomer: een tent zonder drempel. Wat was het een mooie en een zegenrijke week. Gode zij gedankt.

Eén avond in de week is er bid- en dankstond, met bijbellezing voor de gemeente en vrienden. Met de jeugd vanaf 14 jaar wordt er vrijdagsavonds een gespreksgroep gehouden onder leiding van onze voorganger ds J. Ketelaar. Ook bezoeken zij trouw de kerkdiensten en zondagsavonds komt de jeugd bijeen om het elkaar gezellig te maken. Over aktiviteiten gesproken. De jongeren wilden in de bovenzaal van de kerk een wandschildering laten aanbrengen, de Raad gaf toestemming. Voor de financiën werd een bazar georganiseerd die ondanks de kosten van de wandversiering nog resulteerde in een goed bedrag voor de kas.

Zusterhulp mocht op 28 november zijn 60-jarig jubileum gedenken, wat met de gemeente, vrienden en genodigden in een gezellige kring werd gevierd.

Onze zondagsschool telt ongeveer 85 kinderen, waarvan de kleinsten 's morgens worden bezig gehouden, terwijl de ouders de kerkdienst bijwonen. Een paar leidsters hebben zich hiervoor beschikbaar gesteld.

Tijdens de bouw van de kerk heeft de gemeente niet stil gezeten, enfin daar is al meer over geschreven. Maar denk niet dat we nu wij ons gemeente-centrum bewonen, op onze lauweren zijn gaan rusten. De werkzaamheden gaan gewoon door. Niet omdat het altijd even leuk is, maar een ieder verstaat zijn plicht en elk is er zich er van bewust, dat er nog een groot gedeelte van de kerk betaald moet worden. Is het dan niet prachtig om met elkaar de schouders er onder te zetten? Elke woensdagavond, weer of geen weer, gaat er een team van plm. 40 personen (vrouwen en mannen) door onze woonplaats om in alle brievenbussen een krant te duwen; zo'n 8000 exemplaren worden dan bij de mensen bezorgd. Ondanks de uitbreiding van Drachten die toch in een tijd van — pak weg — 10 jaar met zo'n 2000 gezinnen is gegroeid, gaat dit werk door.

Bovendien hebben wij hier een oud-papieraktie. Elke zaterdag gaat er een vrachtauto met 4 à 5 personen, waar de jeugd ook aan mee doet, door het dorp, die een slordige 3000 kg. oud papier bij elkaar scharrelen. U ziet, wij zijn hier altijd bezig, al is het in het laatste geval dan ook zakelijk. Doch dit kan nu eenmaal niet anders en wij danken God er ook voor, dat wij dit kunnen en mogen doen.

Maar bij alles is ons ook droefheid niet bespaard gebleven. Tot onze spijt moesten wij twee leden wegens het bedanken voor het lidmaatschap afvoeren en twee broeders hebben wij aan het eind van het jaar grafwaarts moeten dragen. Eén, nl. br M. de Boer, in de gezegende ouderdom van 87 jaar, in onze kringen Pake genoemd, sedert 23 juni 1912 lid van onze gemeente, een broeder die wij zullen missen. En broeder E. Stenekes, oud 63 jaar, die op Zijn tijd doch voor ons zeer plotseling werd thuis geroepen; hij was sinds 27 maart 1932 lid van de baptistengemeente. Ook hij laat bij ons een ledige plaats achter.

„HIJ GAAT VOORAAN!"

Hoogezand — (J.B.) Onze gemeente is nu ruim een jaar zonder voorganger, en alhoewel we hopen en bidden dat we spoedig een herder en leraar in ons midden welkom mogen heten, kunnen we toch zeggen: „Hij gaat vooraan".

In de zomermaanden mochten we student J. Euwema en zijn gezin ontvangen en samen hebben we een rijk gezegende tijd gehad.

Vele malen hebben we het afgelopen jaar rond een geopend doopvont gestaan, om te zien hoe mensen hun hart en leven aan de Heer gaven, door Hem te volgen in het watergraf.

Tijdens de kerstdagen mocht ds A. A. Hardenberg uit Australië de Boodschap door geven. Het onderwerp was „Het teken", uit de tekst: „en dit zal u het teken zijn, gij zult het Kind vinden in doeken gewikkeld en liggende in de kribbe". Er zijn in onze tijd veel tekens die ons beïnvloeden, zoals de verkeerstekens die ons b.v. een bepaalde richting aangeven. Zo wil hèt teken ons bepalen bij onze medemens, die precies zoals het kindje in de kribbe, hulpeloos is. Wanneer wij onze medemensen laten vallen, dan gaan zij voor eeuwig verloren. Zelfs bij de geboorte wou Jezus ons „vóór" leven.

De vreugde in onze gemeente was groot toen op de tweede kerstdag velen tot het geloof kwamen en tien jonge mensen de doop aanvroegen.

Verder kunnen we meedelen dat de gemeente Hoogezand-Foxhol heeft besloten, vooral door het vele werk in beide gemeenten, om per 1 januari 1968, de gemeente Hoogezand en Foxhol weer beide zelfstandig te laten worden. We geloven en bidden dat de band die er was tussen beide gemeenten zal blijven en dat we ook nu voor

NIEUWJAARSGROET VAN DE UNIE-VOORZITTER

RUST WAS GEEN STILSTAND

Het jaar dat nu bijna voorbij is was niet een jaar van grootse ondernemingen, die tot de verbeelding spraken. Niet een jaar waarin plannen werden afgerond.
Onze uniegemeenschap poogde min of meer andere wegen en banen te vinden waarlangs wij in de toekomst misschien verder kunnen gaan, elk ander helpend en steunend. Ietwat aarzelend en zeer voorzichtig zijn we samen bezig in deze tijd de samenwerkingsvormen te vinden, te verstevigen, om uiting te geven aan de broederschap die ons in Christus bindt.
Op de arbeidsvelden der gemeenten heerste bijna overal een blijde rust en een verblijdende arbeidszin. De Commissie der Unie is dankbaar voor deze rust. Ook dit jaar is duidelijk gebleken dat rust geen stilstand behoeft te betekenen. Integendeel!!
Beweging moge vooruitgaan betekenen. Wij hopen dat het nieuwe jaar voor de wereld waarin wij leven niet een 'bewogen' jaar zal zijn. Tenzij beweging vooruitgang wordt.

Het is onze bede, dat de gehele arbeid van onze Unie, van de NBJB en de NBVB een verder voortgaan wordt op goede wegen.
Tenslotte moge een organisatie, hoe noodzakelijk ook, nimmer tot doel verheven worden. Het is alleen maar een middel om de opdracht van onze Heer zo goed mogelijk te vervullen in de tijd die we nu beleven.

Wij wensen onze gemeenten, onze kommissie en onze stichtingsbesturen veel vreugde in deze dienst. En moge het zo zijn, dat onze voorgangers en zendelingen, gesteund door de vele ouderlingen en diakenen, geholpen door de velen die op het 'thuisfront' zich inspannen, goede rentmeesters zullen zijn in de ogen van onze Heiland.
Zijn wederkomst verwachten wij. Zie biddende en wakende en werkende uit naar die Dag waarin alles nieuw zal zijn.
Voor allen persoonlijk bidden wij om kracht in moeilijkheden, om troost in eenzaamheid, om bewaring in de wegen des Heren. En laten we ons herinneren de woorden uit Openbaring 2 : 7, 'Wie oor heeft, die hore, wat de Geest tot de gemeenten zegt. Wie overwint, hem zal Ik geven te eten van den boom des levens, die in het paradijs Gods is'.
Hij, Die machtig is, beware ons!

W. VEENSTRA,
voorzitter van de Commissie der Unie.

Amsterdam, 28 december 1967.

velen tot een zegen zullen zijn. Immers, „Hij gaat vooraan!"

1967 WAS ZEGENRIJK IN STADSKANAAL

Stadskanaal — (B.M.) Een vakante gemeente kan, zoals het woord vakant reeds zegt, leeg, zonder inhoud zijn. Misschien juist doordat de afscheidsdienst van ds H. J. Stukker in februari j.l. gelijktijdig een hoogtepunt was, door die machtige doopdienst, voelde de gemeente na diens vertrek zeer het gemis van een eigen voorganger.
Hoewel alle leden zich van hun verantwoordelijkheid voor elkaar bewust waren, en er een goede saamhorigheid was, zijn we dankbaar voor het werk, dat student J. Schuil tijdens zijn zomervakantie in onze gemeente heeft verricht.

Daarna hebben we graag de gelegenheid aangegrepen, om van de diensten van kandidaat W. G. Renken gebruik te maken. Heel spoedig zijn we diens goede eigenschappen gaan ontdekken en waarderen. Ook in deze periode hebben we 2 doopdiensten gehad.

Zo is het afgelopen jaar toch een gezegend jaar voor onze gemeente geweest en kunnen we vol vertrouwen de komst van onze nieuwe voorganger ds O. Oldenburger tegemoet zien.

TABITHA/SCHEVENINGEN VIERDE KERSTFEEST

Alom werd Kerstfeest gevierd. Ook in Tabitha. Dat is een vaste traditie geworden. Een goede traditie. Op zo'n kerstfeest komen de patiënten, die dat kunnen, samen in de recreatiezaal. Voor het eerst in de geschiedenis van Tabitha kon dat in een echt dagverblijf gebeuren. We zijn daar dankbaar voor, want zowel voor de patiënten als voor het personeel betekent dat een enorme vooruitgang.
Op zo'n kerstfeest komen ook — voorzover mogelijk — alle personeelsleden, zowel zij, die een volle dagtaak hebben, als zij die enkele dagen per week hun krachten geven.
Een zusterkoor onder leiding van br G. de Jong zong enkele liederen, terwijl mevr. De Jong-Boiten onder doodse stilte een prachtig kerstverhaal voorlas. Enkele declamaties vulden het programma aan, dat verder natuurlijk ook samenzang bevatte.
In de pauze werden allen getrakteerd op een lekker glaasje bowl en een gebakje. 't Is immers in een verpleegtehuis niet alle dagen feest! Laat het daarom af en toe eens echt fijn en huiselijk mogen zijn. Sommige van onze patiënten zijn al zo lang van de huiselijke kerstfeestviering verstoken. Daarom is het zo fijn, dat ze dit in Tabitha kunnen meemaken.
Na een korte overdenking over Jezus' woord „Ik ben het licht der wereld" en dankgebed werd het kerstfeest 1967 besloten met het gezamenlijk zingen van „Ere zij God".

* * *

Vanuit Tabitha/Scheveningen wensen wij allen Gods rijke zegen in 1968. Inzonderheid gaan onze gedachten uit naar bewoners en personeel van het Tabitha-bejaardentehuis te Stadskanaal en naar patiënten en personeel van het Tabitha-verpleegtehuis te Amsterdam.
Moge de liefde van onze God, en de genade van onze Here Jezus Christus, en de gemeenschap van de Heilige Geest met allen zijn. Ploeger

RK-STUDENTEN EN BAPTISTEN-STUDENTEN HOUDEN GESPREKS-AVONDEN

Op de campus van het New Orleans Baptist Seminary heeft een serie gesprekken plaats gevonden tussen studenten van het baptistenseminarium en van het roomskatholieke Notre Dame Seminary. De onderwerpen waren Huwelijk en sexualiteit, Huwelijk of celibaat, Huwelijk en echtscheiding en Huwelijk en geboorteregeling.

Beroepingswerk

Bedankt: voor Genk (België), kand. W. G. Renken te Stadskanaal.

NADER BEZIEN

De nieuwe Zaaier

Gistermorgen kwam ze in de bus en kon ik met eigen ogen constateren dat de aankondiging van ds Jansma in De Christen van 22 december niets te veel had gezegd. De Zaaier ziet er uit als een nieuw blad en je zou niet zeggen dat het blad al in z'n zoveelste jaargang is. In het blad zelf is dat niet meer te lezen want — evenals bij dames boven een zekere leeftijd — wordt de jaargang er niet meer bij verteld. In ieder geval hebben de broeders die successievelijk voor de inhoud van dit blad verantwoordelijk zijn geweest, kans gezien met hun blad bij de tijd te blijven.

Ik geloof dat we nog altijd niet in voldoende mate zien welk een belangrijk evangelisatiemiddel we in dit blad hebben. De oplage zou gemakkelijk vijftigduizend per maand kunne zijn in de plaats van ruim 22.000. Bovendien kost een dergelijk evangelisatieprogramma nagenoeg geen geld. Een speciale opleiding is er ook niet voor nodig: elk gemeentelid kan er aan meewerken. Misschien komen er dan door de contacten met lezers wel vragen en problemen en dan kan daarover met zin en vrucht worden gepraat op een bezinningsavond onder leiding van de voorganger. Dan leidt de evangelisatie meteen tot vormingswerk. Ik ben haast geneigd om te zeggen dat dit meer waar is dan het omgekeerde.

Maar dit terzijde. Wat nader te bezien is in deze nieuwe Zaaier, is de vraag waarop het blad mikt. Een tijd geleden vertrouwde iemand mij toe dat we in onze evangelisatielectuur beter niet op de moderne mens konden mikken want die bereikten we toch niet. We moesten mikken op de afgedwaalde kerkmensen en vooral op hen die het in hun eigen kerk haast niet meer konden uithouden. Laatstgenoemden lijken mij nu niet in de eerste plaats geschikte evangelisatieobjecten, maar wanneer de evangelieboodschap afgedwaalde kerkmensen bereikt dan is dat alleen maar toe te juichen. Maar of we het in beginsel zo moeten stellen? Het enige en op zich zelf niet geringe pluspunt is dat deze mensen onze taal nog verstaan. Ze weten waar het over gaat. Dat geeft een aanknopingspunt. Uit practische overwegingen is er dus wat voor te zeggen.

Maar De Zaaier mikt niet op mensen die de taal en de weg weten. De schrijvers proberen het zo te zeggen dat het ook de mens van vandaag die alle binding met het christendom verloren heeft, iets kan zeggen. Dat is geen geringe opgave, want wat spreekt de mens van vandaag nog aan? Het is ook vaak een onbegrepen zaak, want de christenen die 't blad lezen vinden dat er te weinig in staat van het oude, eenvoudige evangelie en dat al die tegemoetkomingen aan de moderne mens het evangelie eigenlijk in discrediet brengen. Toch geloof ik dat De Zaaier er goed aan doet te proberen de boodschap zo te brengen dat duidelijk wordt dat het evangelie niet is voor en van een bepaalde groep maar voor allen. Had Christus het ook niet over „alle mensen"?

J.R.

Bijgaand artikeltje troffen we aan in de FRIESE KOERIER van 23 december j.l. De mening van de kerkelijke redakteur van dit dagblad menen we onze lezers niet te mogen onthouden.

NIET IN AFZONDERING

Als de Unie van Baptistengemeenten in Nederland volgend jaar zou besluiten — wij verwachten, dat ze het niet eenstemming, maar wel met een goede meerderheid zal doen — om toe te treden tot de nieuwe Nederlandse Raad van Kerken, zal dat geen schokkende primeur zijn op oecumenisch terrein.

Er zijn een stuk of tien Baptistenkerken lid van de Wereldraad. Waaronder grote. Op vergaderingen in Parijs en Genève heb ik hun sympathieke afgevaardigden, o.a. uit Amerika, Rusland en Engeland, zelf ontmoet. Temidden van de soms rijk versierde prelaten zijn zij haast te herkennen aan hun onopvallendheid. Ten tijde van New Delhi waren de Nederlandse Baptisten zelf nog lid, al hadden zij naar die Assemblee geen afgevaardigde.

Toen de Nederlandse Baptisten enkele jaren geleden uittraden, uit de Wereldraad en dus ook uit de Nederlandse Raad, was een voorname reden de „basis-formule", die als verbinding fungeert en waaraan door de verschillende kerken intern zo ongelijk uitleg gegeven wordt. Men voelt zich verbonden en draagt medeverantwoordelijkheid voor kerken op wier geestelijke bagage men toch geen duidelijk zicht heeft.

Nu is de nieuwe structuur van de Raad van Kerken in Nederland losser geworden. Aan de ene — de internationale kant — kant is de Nederlandse Raad niet meer gewoon een vestiging van de Wereldraad. Aan de andere — de binnenlandse — kant kunnen kerken zich, op voorwaarde dat ze het motiveren, distanciëren van besluiten en van uitspraken, die de Raad zal doen. En desondanks lid blijven.

Nu mogen wij het wel betreuren, dat de mogelijkheid om de verantwoordelijkheid te beperken geen beweegreden zal zijn om zich opnieuw aan te sluiten. Wij zullen het toch toejuichen, als de Unie van Baptisten zal besluiten tot toetreding. Met hun bijna fanatieke hameren op de Nieuw Testamentische leer van de doop en op het beeld van de Christen gemeenten de eerste eeuw hebben zij een boodschap aan hun Nederlandse medechristenen, die in deze contacten beter tot z'n recht zal komen, dan in de uitzondering.

v. d. H.

ALLEEN ONDERDOMPELING

Op een vergadering van Mecklenburg Baptist Association in Charlotte, N. Caroline, USA werd met 214 tegen 130 stemmen besloten, dat de associatie alleen open staat voor baptistengemeenten die slechts leden aanvaarden die door onderdompeling werden gedoopt. Dit besluit betekent, dat tenminste twee gemeenten uit de associatie zullen moeten treden, n.l. St. John's Baptist Church en Myers Park Baptist Church. Beide gemeenten aanvaarden als leden ook gelovigen die besprengd zijn. St. John's Baptist Church heeft hiertoe voorjaar 1967 besloten en stelt als voorwaarde, dat de besprenging ná geloofsbelijdenis moet hebben plaats gevonden. Myers Park Church stelt geen voorwaarden en kent het 'open lidmaatschap' reeds sinds 1949.

Een enkel woord

moge ik nog zeggen over de nieuwe Zaaier, die u deze maand zal bereiken. Br Jansma informeerde u al over een en ander, maar ik kan het niet laten ook iets te vertellen. Ik weet dat sommigen even aarzelden te juichen toen ze de prijs hoorden. Een kwartje. Maar een uur later had u al bedacht dat je voor een kwartje vandaag niet veel zaaks kunt kopen. Bedenkt u zelf eens iets wat je daarvoor kunt krijgen.

In elk geval 16 pagina's goede waar. U zult zelf hebben gekonstateerd dat onze oude trouwe Zaaier nogal een slap geval was. Dat schreef tenminste iemand, die aan ons opinie-onderzoek meedeed. Bedoeld werd het papier. Maar ook de inhoud was nogal eenzijdig. Alleen voorgangers schreven. Ze schreven best en ze doen het nog, maar de gewone man kwam niet aan bod. Voor de komende maanden hebben we de medewerking gevraagd van een zakenman, een dokter, een burgemeester, een politieagent, een onderwijzer om ons een dag mee naar hun werk te nemen om ons te laten zien hoe zij als christenen hun werk doen. Het ligt in de bedoeling om ook u het woord te geven.

Voorts hebben we iemand gevraagd om ons een pagina zeer zonderlinge zaken uit het leven, met name het kerkelijk leven, te willen leveren. Wij hebben goede hoop dat hij zich de moeite zal willen getroosten die voor ons te verzamelen.

De kinderen krijgen ook een pagina en wat mij betreft mag de Jeugdraad iemand ontdekken, die uitermate geschikt is om de tieners aan te spreken.

U weet dat we altijd ons best doen om goede foto's te krijgen en naar we hopen zullen goede gedichten niet ontbreken.

Wel zal iemand weer vragen of er nou eindelijk geen vervolgverhaal in kan. Het zou om de ruimte wel gaan, maar kun je nu in een maandblad wel een vervolgverhaal plaatsen? Heel moeilijk dacht ik.

Soms vroeg men ons om een bijbelwoord te plaatsen. U zult het vinden in het eerste nummer. Een volle pagina. Bedoelde u het zo? Het zou ons helpen als u ons een briefkaartje stuurde, waarop u uw oordeel over de nieuwe uitgave schrijft.

Het is overbodig te zeggen, dat we zullen voortgaan met de verkondiging van het evangelie, zoals we dat gewend waren te doen. En nu vergat ik toch nog bijna te vermelden dat we ook een ,vrouw en moeder' bereid vonden om zich tot ,vrouwen en moeders' te richten.

En dat allemaal voor een kwartje eens in de maand.

En nu maar uitkijken naar die goede Zaaier — het blad voor uw buren, voor uw medemens.

Huizinga

Over de strijd tegen de Heilige Geest

(Mark. 3 : 29, Matth. 13 : 32.)

Dit woord van de Here Jezus is geen vonnis, geveld over mensen, die zich aan de hier genoemde zonde hadden schuldig gemaakt, maar een waarschuwing voor de afgrond, die de mens, door deze zonde te doen, tegemoet gaat. Wie met deze zonde door gaat zal onvoorziens, zegt de Heer, een punt bereikt hebben waarop stil staan en omkeer onmogelijk zal zijn geworden. Het is de liefde, die behouden wil, die hier spreekt. Het is niet een woord van een rechter, maar van de Zaligmaker; het is een waarschuwing voor de onverbiddelijke gevolgen van een zekere houding tegenover de evangelieboodschap, in welke de Heilige Geest ons nadert: een waarschuwing voor het eindstation van de weg, die we verzocht kunnen worden in te slaan als de Heilige Geest tot ons spreekt.

Voor tweeërlei moeten we ons bij het horen van dit woord van de Heer wachten:

> voor het *ongebruikt* laten van dit woord, en voor het *verkeerd* gebruiken daarvan.

De Here Jezus zegt:

Amen, zeg ik u.. Zo vaak de Heer zijn uitspraken met ,Amen' inleidt, verzekert Hij zijn toehoorders, dat ze zich in de tegenwoordigheid van God bevinden. Dat ,Amen' heeft de kracht van een eed.

dat vergeven zullen worden.. Het woord ,vergeven' is hier een woord, dat niet slaat op de schuld, die het zondigen baart, maar op de *daad* van het zondigen en op haar *uitwerkingen*.

alle zonden.. is hier daden van zonde, in daden omgezette zondigheid, dat is: van vijandschap jegens God.

lasteringen.. slecht maken, smaden. Mattheus gebruikt hier een woord, dat sterker is dan ,tegen', meer ,aanslag op'. Genoemd is hier het meest werkzame middel om iemand van zijn invloed te beroven.

In Mark. 3 : 28 wordt gesproken over zonden en lasteringen in het algemeen; in Mattheus over het spreken van een woord tegen de Zoon des mensen. Tegen de Zoon des mensen kan men zondigen, van Hem kan men kwaad spreken om zijn invloed te breken, maar ten diepste weet de mens dan toch niet wat hij doet, want wie Jezus werkelijk is, is de verborgenheid van het evangelie, Luk. 23 : 34. Daarom is het onmogelijk tegen de Zoon des mensen *de laatste zonde* te doen. Hand. 2 : 37. Maar anders is het met zonde en lastering tegen de Heilige Geest. Mattheus spreekt niet van het afwijzen, het weerstaan van de Heilige Geest, maar van het Hem ten onder willen brengen, uitblussen en dit *voortdurend* doen, er *onbeperkt* mee voortgaan.

Mark. 3 : 29a.. heeft geen vergeving in eeuwigheid. Dat is het *negatief resultaat* van het aanhoudend bestrijden van de Heilige Geest.

Mark. 3 : 29b.. *positief resultaat*, hij is schuldig des eeuwigen oordeels; d.w.z.: *hij komt nooit los van de gevolgen van dat lasteren*, van dat kwaadwillig bestrijden van de Heilige Geest. De Vorst der

ds J. Louw

duisternis houdt hem voor altoos in zijn macht, hij is opgesloten in het eeuwig blijvende resultaat van zijn zonde. Al voortgaande met lasteren bouwt de mens die dit doet, steen voor steen en laag voor laag, rondom zich muren op, totdat zijn zo gebouwde gevangenis zich rondom en boven hem voor altoos sluit. Wetten beheersen het leven; die ze overtreedt doet zijn ziel geweld aan, die zondigt tegen zichzelf: *verzondigt zich!* Dit doet, met onophefbaar gevolg, de mens die aanhoudend tegen de Heilige Geest in gaat. *Geen zondaar overleeft* de strijd tegen de Heilige Geest, maar *de Heilige Geest triumfeert* tot in eeuwigheid. Het gaat voor de mens in het evangelie om te zijn of niet te zijn.

Omschrijving van de tekst Mark. 3 : 28 en 29.

Gij kunt er zeker van zijn, dat al wat mens heet, vrijgemaakt zal worden van de uitingen en gevolgen van de verkeerdheid van het hart en van elk woord, dat gesproken werd om anderen van naam en invloed te beroven. Wie dit bij voortduring gedaan zal hebben tegen de Heilige Geest om diens getuigenis uit te blussen, komt nooit van zijn zonden vrij, maar blijft voor altoos in haar gevolgen gevangen.

Ter illustratie

We brengen in herinnering dat illustraties nooit de waarheid van een betoog kunnen bewijzen; ze kunnen alleen de, onverschillig langs welke weg, bewezen waarheid, verduidelijken.

a. John Bunyan werd door de behandelde tekst verontrust en zeide deze zonde begaan te hebben. Hij kreeg van iemand met wie hij sprak over zijn zielsnood, ten antwoord: ‚dat denk ik ook'. Bunyan merkte later op: ‚ik merkte echter dat deze man een vleselijke christen was'.

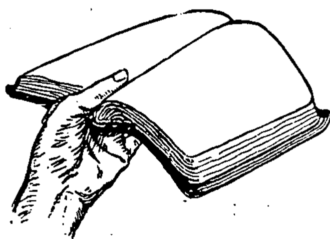
b. De kleine crustaceeën, (schaaldiertjes) die het meer in de Mammouthspelonk in Kentucky bevolken hebben schijnbaar volmaakte ogen; twee zwarte stippen zitten links en rechts in de kop. Men vraagt zich af, wat doen deze schepselen met ogen in de altoos heersende duisternis van die onderaardse meren? Het zijn echter maar schijnogen. Een kleine snede over die zwarte stippen maakt het duidelijk: achter die donkere vlekken bevindt zich een ruïne. De gezichtzenuw is ineen geschrompeld, weggeteerd, gevoelloos. Wijl niet meer gebruikt verschrompelden de gezichtsorganen en met hen verdween het gezichtsvermogen. Efeze 4 : 18.

c. Darwin stierf 73 jaar oud. Nog jong zijnde gevoelde hij voor muziek, schilderkunst en poëzie. Toen hij oud geworden was, had hij het vermogen om van deze kunsten te genieten, verloren, zo vertelt hij, en dit door verwaarlozing van deze aanleg. ‚Zou ik mijn leven kunnen over doen, zo zegt hij, dan zou ik die zaken bijhouden en die bepaalde delen van mijn hersens niet laten verschrompelen.'

Een verstoten geweten hoort van een zeker moment aan — van te voren nimmer vast te stellen — niets meer en gaat zwijgen zodat de zonde, zonder hinder kan worden bedreven. Het oog der ziel kwijnt weg als het in het donker gehouden wordt. Geen berouw is dan meer mogelijk — wel laster. Openb. 16 : 2.

Wie vreest deze zonde begaan te hebben, heeft zé dus niet begaan. Die vrees is zelf het bewijs dat de weg tot God nog open staat.

J. Louw

Wat zullen we lezen?

Wij zijn geen geslacht zonder zorgen. Alles is te zeer in rep en roer dan dat wij er ons aan zouden kunnen onttrekken.

Daarbij komt dan nog ons persoonlijk leven met zijn eigen problemen. 'De spreekkamer is boven'.

zondag	**7 jan.**	**1 Sam. 1 : 9-18**	**Geen droefheid meer**
maandag	**8 jan.**	**1 Sam. 1 : 19-28**	**En zij bracht hem....**
dinsdag	**9 jan.**	**1 Sam. 2 : 1-10**	**Een vrouw zingt**
woensdag	**10 jan.**	**1 Sam. 2 : 11-17**	**Totaal verdorven**
donderdag	**11 jan.**	**1 Sam. 2 : 18-26**	**Er zijn kinderen en kinderen**
vrijdag	**12 jan.**	**1 Sam. 2 : 27-36**	**En zijn val was groot**
zaterdag	**13 jan.**	**1 Sam. 3 : 1-10**	**Spreek, want uw knecht hoort**

H.

COMITé TER BESTRIJDING VAN ON-ETHISCHE PRAKTIJKEN IN USA

Dr Brooks Hays, voormalig president van Southern Baptist Convention heeft het initiatief genomen tot stichting van een organisatie tot bestrijding van onethische politieke praktijken in heel het land en in het bizonder in het zuiden. De organisatie zal Southerm Committee on Political Ethics (SCOPE) worden genoemd en zal worden samengesteld op non-raciale grondslag door zakenmensen, rechtskundigen, publicisten en leidende figuren uit de kerken en van de beweging voor burgerrechten. Het uit 18 personen bestaande comité, waarin o.m. zitting hebben Erwin L. McDonald, hoofdredakteur van Arkansas Baptist Newsmagazine, en J. Marse Grant, hoofdredakteur van Biblical Recorder, zal zich vooral ervoor inspannen dat de negers hun wettelijke rechten ontvangen.

BILLY GRAHAM HIELD KRUISTOCHT IN JAPAN

De onlangs in Japan gehouden evangelisatie-kruistocht van Billy Graham heeft totaal 191.950 belangstellenden getrokken. Ruim 15.000 personen gaven te kennen tot geloof in Christus te zijn gekomen. Dr Graham verklaarde, dat de

kruistocht in Japan de opmerkelijkste campagne is die hij ooit heeft gevoerd. Vooral wanneer in aanmerking wordt genomen, dat Tokio slechts 15.000 christenen telt.

De slotmeeting werd gehouden in het Korakua Baseball Stadion in Tokio, en werd bijgewoond door 36.000 mensen. Vooral veel jongeren waren aanwezig; meer dan de helft van hen die voor

Christus kozen waren jongemensen. Vooraanstaande kerkelijke leiders in Japan verklaarden na de campagne, dat het de grootste gebeurtenis genoemd moet worden in de geschiedenis van het 107 jaar oude christendom in Japan.

CORRESPONDENTIE

G. H. K. te R. - Dank voor uw reactie op het tweede artikel over de nieuwe Raad van Kerken.
Mijn opmerking, dat de Unie geen kerk of gemeente is, maar **een vereniging van gemeenten,** vindt steun in de Statuten der Unie, met name in Artt. 2 en 3.
De gemeenten vormen de Unie; deze kunnen daarom moeilijk worden gezien als de plaatselijke afdelingen van een landelijk verband. Bij mijn weten verenigen alle nationale Baptistenunies, -bonden en -conventies de gemeenten **op federatieve basis,** al is de 'gezagsverhouding' niet overal dezelfde.
Wat uw kanttekeningen bij het staatje 'Baptisten in Amerika' betreft: dat werd door ds Van Dam onlangs — zij het verkort — overgenomen uit **The Watchman Examiner.** 't Is mijn bedoeling om aan deze zaak binnenkort een afzonderlijke bijdrage te wijden.

J. A. B.

INTREDE KAND. G. LIEBE

Op zondag 7 januari a.s. wordt tijdens een bijzondere dienst in de Herdenkingskerk te Amsterdam, kandidaat G. Liebe uit Leeuwarden door drs J. Reiling ingeleid tot het ambt van predikant in de arbeid van de baptistengemeenten Amsterdam-Centrum en West. Aansluitend op deze dienst wordt het avondmaal gevierd.

Na afloop wordt koffie gereserveerd bij een gezamenlijke broodmaaltijd, tijdens welke gelegenheid zal zijn voor een persoonlijke begroeting.
Aanvang van de dienst: 4 uur namiddags.

Gasten van buiten Amsterdam zijn van harte welkom en zullen vanaf 3 uur graag worden begroet met een kopje thee.

ADRESWIJZIGING

Ds C. Mostert te Winschoten, o.a. sekretaris van de E.C.U., is verhuisd en woont thans: Frederik van Edenstraat 21.

BIJBELROOSTER 1968

Voor de 14e maal is dezer dagen een bijbelrooster verschenen als uitgave van de Oecumenische Raad van Kerken. Het rooster is te verkrijgen bij het sekretariaat van de Oecumenische Raad van Kerken, Maliebaan 88, Utrecht - *f* 1.— per exemplaar, per 10 exemplaren *f* 0.75 per exemplaar.

DS TER BRAAK MET VERLOF IN NEDERLAND

Zaterdag 23 december is zendeling ds J. ter Braak op Schiphol aangekomen uit Kongo om enkele maanden vakantie in Nederland door te brengen. Gelijk bekend is mevrouw Ter Braak met haar kinderen reeds eerder van het zendingsveld teruggekeerd.
Namens de Unie was ds Th. van der Laan, algemene sekretaris der Unie, ter begroeting op Schiphol aanwezig.

SEKRETARIAAT NBJB

Met ingang van 1 januari 1968 is het algemeen sekretariaat van de NBJB overgegaan van ds Ph. Lindeman Wzn naar: ds H. D. Dekker, Hoofdweg 11, Westerhaar; tel. 03498-9112.

ADVERTENTIES

Met dank aan God, geven wij kennis van de geboorte van een dochter

ADRIANA MAAIKE

Wij noemen haar ANDRIKE.

A. J. VAN DOORN
H. VAN DOORN—AMERSFOORT

Utrecht, 30 december 1967
Orchideestraat 39.

Gode dankbaar hopen wij met onze ouders, grootouders

F. SMEDEMAN
C. SMEDEMAN—SMID

op 10 januari 1968 te herdenken, dat ze 50 jaar geleden in het huwelijk traden.

Dat zij nog lang gespaard mogen blijven is de wens van hun dankbare kinderen, behuwd- en kleinkinderen.

Amsterdam-Noord
Latherusstraat 71 I.

Woensdag 10 januari a.s. hopen wij met onze ouders

M. J. TER BRAAK
J. TER BRAAK—HAMBERG

het feest te vieren ter gelegenheid van hun 50-jarige huwelijksdag.

Gelegenheid tot feliciteren: zaterdag 13 januari a.s. aan huis, Aleidastraat 25, Hengelo (O.).

Kinderen en kleinkinderen.

Plotseling nam de Here tot Zich onze broeder

JURJEN NAP

op de leeftijd van 71 jaar.
„Zie Ik maak alle dingen nieuw".

Baptistengemeente Delfzijl.

Heden nam de Here tot Zich, mijn onvergetelijke vrouw en onze moeder en oma, na een gelukkige echtvereniging van 52 jaar

JOHANNA HENDERIKA WOLTERS
(geboren Parée)

in de ouderdom van 80 jaar.

'Zo zal Hij alles maken, dat g' U verwond'ren moet'.

Sauwerd, 29 december 1967
Provinciale Weg 3.

Uit aller naam:
H. WOLTERS.

De begrafenis heeft j.l. woensdag te Sauwerd plaatsgevonden.

Huwelijk. Bapt. heer zoekt kennismaking met een net arbeidersmeisje, leeftijd van 35 jaar tot 40 jaar.

Brieven onder no. 121 aan de adm. van De Christen, Dalweg 77, Arnhem.

Elke abonnee die een nieuwe abonnee wint, krijgt als blijk van waardering *f* 1,50 provisie.

DE CHRISTEN

Abonnees...... wint een abonnee!

ABONNEES, die nog geen abonnementsgeld betreffende 1968 overmaakten, verzoeken wij vriendelijk dit NU te doen door overmaking op giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam
óf *f* 16,— voor het gehele jaar ineens
óf *f* 8,— voor het eerste halfjaar
óf *f* 4,— voor het eerste kwartaal.
Door tijdig over te maken bespaart men voor zichzelf de kosten van het aanbieden van een kwitantie (85 cent) en voorkomt men veel werk in het unie-bureau. Aan het postkantoor zijn gratis girostortingsformulieren verkrijgbaar.

12 januari 1968 83e jaargang Nr. 3922

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

DE GEMEENTE, BIJBELS GEZIEN

We zijn welhaast een halve eeuw getuigen van, en meer of minder sterk betrokken bij veranderingen en verschuivingen, zoals die zich op bijna elk gebied van het leven voordoen. Ze zijn zo opvallend en ingrijpend, dat ze een ieder, die verantwoord wil leven, in spanning houden.

Waakzaamheid geboden

In zulke tijden, als het leven op velerlei terrein een nieuwe bedding zoekt, is het noodzakelijk uiterst waakzaam en voorzichtig te zijn, opdat wij, om met de Brief aan de Hebreeën te spreken, niet op drift komen (Hebr. 2 : 1). Het zijn tijden, waarin vastheid van karakter gepaard moet gaan aan helderheid van blik en lenigheid van geest. Bedoelt de bijbel dat niet, als hij vermaant: weest nuchter, dat wil zeggen: laat u niets suggereren. Wat er rondom ons gebeurt, ons wil opnemen en meevoeren, moet verstaan worden in zijn achtergronden en strekking: wat werkt zich hierin uit, en in welke richting beweegt het zich, gezien in het licht, dat God ons in Zijn Woord wil doen schijnen? Doen we dat, dan zullen we, naar Paulus' oproep: „spoor houden!" (Fil. 3 : 16).

Het criterium

In elk leven, dat op het nieuwe spoor gezet is, gaat het om de betrekking tot God, zoals Hij die gelegd heeft in de Christus, en om de nieuwe schepping in haar praegestalte: de gemeente als het terrein der heilsverwerkelijking. Hier hebben wij als gelovigen het criterium, om alle dingen, die op ons toekomen en een beslissing van ons vragen, te toetsen en het goede te behouden.
Ons opgenomen zijn in het heilswerk Gods is niet slechts boven alles uit belangrijk, maar in elke richting beslissend. Héél ons leven is een in Christus op God gerichte éénheid.
De verandering van enkeling tot een nieuwe schepping — een verandering dus die niets in hem onaangeroerd laat, — is in de gemeente een doorgaand gebeuren. De gemeente is, wat haar leden zijn: beelddragers van Christus; in haar neemt Christus gestalte aan (Gal. 3 : 26, 27 en 28), waarom zij ook lichaam van Christus heet (I Kor. 12 : 12).

Over deze gemeente gaat het in het Nieuwe Testament.

Om deze gemeente gaat het bij Christus.

Om deze gemeente moet het ook ons te doen zijn.

Ze wordt echter onder-gewaardeerd en dat remt haar invloed en bedreigt haar toekomst.

Zien we de gemeente?

De vraag is of we de gemeente **zien**, en niemand ziet haar, die haar niet dubbel ziet: in tweeërlei licht. Haar bestaan is tweezijdig; ze heeft een zichtbare en een onzichtbare zijde. Daarmede is ontkend, dat er een zichtbare en een onzichtbare gemeente zou zijn. We gaan bij de ontmoeting met Christus — wanneer die ook immer plaats zal hebben — niet over van de zichtbare in de onzichtbare gemeente, maar blijven een-en-dezelfde gemeente toebehoren. Er moge een verandering van gestalte plaats hebben, onze status blijft dezelfde. De gelovigen, die op aarde zijn en de gelovigen, die zijn opgenomen, behoren tot de éne gemeente, echt, helemaal. Wie de schare, die hij zondags om en voor zich ziet, niet ziet als de bruid van Christus, inwendig verheerlijkt, ziet haar niet in het Licht van de Geest van God, waarin men geestelijk leert onderscheiden.. Deze schare van gelovigen, die hij kent bij naam en voornaam, is de gemeente, opgenomen in Christus en omstraald door Zijn heerlijkheid (Kol. 3 : 3, 4). Wie ze anders ziet komt tot een falend oordeel doet hen onrecht en kan hen niet tot herder zijn. Men moet deernis hebben met een kudde, waarvan de herders halfblind zijn en haar leiden naar plaatsen, waar ze zichzelf verliezen zal. Het woord dezer herders raakt niet aan het geheim Gods, gaat voorbij aan wat bij de gelovigen diepste werkelijkheid is.

Onze toekomst!

Voor de eerste christenen was deze werkelijkheid ingeploegd in de rotsen. Hun grootse toekomstverwachting betrokken ze op zichzélf, met andere woorden: ze gelóófden haar, bouwden hun huis daarop, zetten hun leven daarvoor in. Ze zagen uit naar tronen; deze verwachting werd door de Heer niet bestreden,

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Wij moeten er als baptisten op toe zien, dat de fouten die wij maken niet groter zijn dan die van Luther en zijn tijdgenoten en die van de huidige kerken....**
(Uit een lezersbrief in Die Gemeinde)

veel meer gevoed. Hoe eerden ze Hem daardoor, dat ze zulk een glorierijke, uitkomst verwachtten van de gemeenschap met Hem. Niet het besef van hun hoge bestemming was verkeerd, maar de gemeenschapstorende wijze, waarop het zich uitte, keurde Hij af (Matth. 19 : 27, 30, 15 : 35-40). In dit leven uit het bewustzijn van de hoge bestemming, die hun leven door Christus ontvangen had, moeten wij de verklaring zoeken van de standvastigheid en de aanvalskracht der eerste christenen. Hun geloofsnood was niet hun zonde. Ze namen de boodschap der verzoening, der vernietiging van hun zonde door Jezus' offer volkomen ernstig. Hun geloofsnood was ook niet de dood; die beschouwden ze als een reeds verslagen vijand. In hun doop hadden ze hun gestorven zijn, hun graflegging en hun opstanding, dat is hun volledige toeëigening aan Christus, beleefd. Hun werkelijke nood was het contrast tussen hun zichtbaar, in het hier en nu nog gebonden bestaan, en hun werkelijke leven. Hetgeen zij schenen te zijn in verschijning en levenslot stond zo lijnrecht tegenover hetgeen zij voor God, dus inderdaad waren. Ze hebben als Koningen incognito, dit dilemma niet alleen gevoeld, maar er ook onder gezucht (Rom. 8 : 23, 2 Kor. 4 : 16 - 5 : 10). „Als overwinning van de ergernis (van het Kruis), en het positie nemen tégen de wereld, is het geloof vrijmaking ván de wereld, overgang in de staat der voleinding".

Zelfbewustzijn

De slavenbehandeling ondergingen zij als iets vreemds, daar zij zich tot het koningschap geroepen wisten (I Petr. 4 : 12-19). Zowel uit de apostolische brieven als uit het boek der Openbaring blijkt wel het verheven, hoog grijpende zelfbewustzijn der gelovigen, dat door Christus' boden ondersteund, opgevoerd werd (I Kor. 6 : 2, 3). Met mensen, die zich zo zien en aanvaarden, kan men veldslagen wagen en overwinningen behalen! Ze wisten dat zij, onstuitbaar, op weg waren naar het Rijk, waar ze als koningen en priesters tronen zouden bezetten en altaren bedienen. Hun aanvoerders bliezen geen mistbanken over hun pad, doch bliezen in hen het vuur des Geestes aan! Het waren geen leiders van het compromis! Integendeel. Zij spraken de gemeenten, veelal bestaande uit slaven, aan als heiligen en beminden en.... de hoorders schoven die woorden niet glimlachend van zich weg! Dat gelóófden ze van zichzelf. Ze gelóófden in het ongehoorde, het onbewijsbare, het ergernis-gevende. Zij waren de kinderen Gods (I Joh. 3 : 1), zij waren de erfgenamen van alles. Het Boek der Openbaring tekent niet het einde der dingen maar tekent het heilsgebeuren in zijn voleinding. Alles speelt zich daar af in het Heden Gods, in het Tweede Licht. Wat de gemeente is, gezien in dat Licht staat in de brieven voorop en dan volgt de weinig ideale tekening van diezélfde mensen? Ja! Wat we nog zijn als Adams kinderen trekt voorbij. De verborgenheid van het bestaan van Gods heiligen brak en breekt telkens weer door in ontploffingen van de Geest en erupties der Liefde.

Wij spreken niet van de ont-waarding der gemeente; maar haar onderwaardering kan tot hare ontwaarding en verdwijnen leiden.

Een samenvatting:

a. De gemeente komt daar tot openbaring waar slechts zulken worden opgenomen en gehandhaafd, die belijdenis aflegden van hun persoonlijk, zaligmakend geloof.

b. Dit betekent niet dat deze gemeente volmaakt en rein is, maar dat ze waarlijk, écht gemeente is.

c. Vanwege haar aard, de voorgestalte der nieuwe, uit de Geest geboren schepping te zijn, is ze uniek, onvergelijkbaar met welke andere gemeenschap ook en derhalve volstrekt on-inpasbaar en on-aanpasbaar.

d. Reeds door haar bestaan en zo-zijn is ze Christus' getuige op aarde door welke Hij allen, die Hem toebehoren, samen roept tot afscheiding enerzijds en aaneensluiting anderzijds.

e. De gemeente heeft van den beginne af gestreden om en geleden voor haar bestaan. Haar poorten draaien slechts naar buiten open, dat wil zeggen: ze draagt haar Boodschap de wereld in, maar laat de wereld niet bij haar binnen: daaraan zou zij sterven.

J. Louw

BAPTISTEN IN ROEMENIE

door dr Rudolf Thaut (vice president EBF)

Voor het eerst sinds 1944 waren de baptistengemeenten in Roemenië in staat bezoek van vertegenwoordigers van de Baptisten-Wereldalliantie te ontvangen. Van 9 tot 14 december waren wij, dr C. Ronald Goulding, sekretaris van de Europese Baptisten Federatie, en ik in de gelegenheid om gebruik te maken van een uitnodiging van de roemeense baptisten.

Wij waren zeer onder de indruk van de overvolle kerkgebouwen en de levendige diensten in drie van de zes baptistenkerken die we in Boekarest hebben bezocht. Hetzelfde geldt van de diensten in Brasow en in Sibiu. In twee van deze gemeenten was er telkens een opkomst van ongeveer 1000 mensen. Veel jongemensen en ook veel mannen waren aanwezig. Verscheidene diensten werden opgeluisterd door de zang van grote, goedzingende kerkkoren en van solisten. De gemeenten in Roemenië tellen op het ogenblik ongeveer 100.000 leden. De meesten van hen zijn afkomstig uit de roemeenstalige bevolkingsgroepen. Een deel is hongaarstalig en een klein deel is nog steeds duitssprekend.

De snelle en voortgaande groei van die gemeenten die nog maar enkele tientallen jaren bestaan is opvallend. Vooral wanneer men in aanmerking neemt, dat deze jonge gemeenten in 1940 door de overheid werden verboden en sindsdien vervolgingen en beperkingen hebben ondergaan.

Een verzameling dokumenten in het archief van het theologisch seminarie dat in Boekarest is gevestigd herinnert aan deze tijd. De vitaliteit en de zendingsgeest van deze gemeenten werden echter niet gebroken en sinds 1944, toen onder een kommunistisch regiem toegestaan werd hun aktiviteiten te hervatten, heeft hun kracht de test doorstaan. De gesprekken die we tijdens ons bezoek gevoerd hebben in het regeringsdepartement voor openbare eredienst en godsdienstige opvoeding, en in het patriarchaat van de Roemeense Orthodoxe Kerk, zullen, naar we hopen, ertoe leiden dat de betrekkingen tussen de roemeense baptisten en de BWA — die geruime tijd bijna geheel verbroken waren — worden hersteld. Tezelfdertijd zullen deze gesprekken er wellicht toe leiden, dat ook in het land zelf oekumenische kontakten worden gelegd.

Overeenstemming werd bereikt over het drukken van 100.000 bijbels voor de orthodoxe kerk en over de invoer van een voldoend aantal bijbels voor de roemeense baptistengemeenten. Het papier voor het drukken van de bijbels werd beschikbaar gesteld door het Britse en Buitenlands Bijbelgenootschap in Londen; met het drukken is intussen reeds in Boekarest begonnen.

Jérémie Hodoroaba, baptisten-radiopredikant in Parijs, die ons vergezelde en als tolk optrad, is in grote mate verantwoordelijk voor de toezending van bijbels aan de baptisten in Roemenië. Pasteur Hodoroaba is zeer bekend in het land en wordt er zeer gewaardeerd vanwege zijn regelmatige radio-uitzendingen in het Roemeens via Radio Monte Carlo.

Het zou niet juist zijn een oordeel te vellen over de situatie in Roemenië na zulk een kort bezoek. We kunnen slechts vertellen, dat de gemeenten ons de indruk gaven van een sterke, ongebroken vitaliteit. Een van de gevolgen van ons bezoek was, dat zij goede verwachtingen koesteren voor de toekomst.

Aan rustige wateren

Doe ons van hier niet optrekken

In deze gemeente heeft het bruidspaar, dat een samenkomst op de trouwdag in de kerk begeert, het recht om zelf de trouwtekst vast te stellen, de liederen uit te zoeken en naar een organist om te zien. Een enkele keer gelukt noch het een noch het ander. Dan regelt de voorganger deze dingen.

Onlangs bezochten mij twee jonge mensen, die beiden niet tot de gemeente behoren, met het oog op zulk een dienst. Ik vertelde hun van het bovengenoemde recht. Een paar weken later kreeg ik een briefje, waarop de liederen werden vermeld, de organist en de tekst. Die luidde als volgt:

Indien Gij zelf niet medegaat.
doe ons van hier niet optrekken.

Het zal niet de eerste keer zijn dat deze woorden in zulk een bijeenkomst uitgangspunt zijn voor de toespraak van de bedienaar van het goddelijk woord. Er zijn zo van die vaststaande teksten, uitermate geschikt voor dergelijke samenkomsten.

Komt dat woord echter van een kant, waar men alleen maar hopen kan dat de bijbel gelezen wordt, dan verrast de keuze. Bovendien opent het een venster in de ziel van hen, die dit woord kozen. Er zit iets achter van onzekerheid ten aanzien van de weg, die men samen zal gaan. Er zit iets in van het verlangen, dat de mannen openbaarden na een lange wandeling, staande voor de huisdeur: Blijf bij ons, want het is tegen de avond en de dag is reeds gedaald. In uw licht zien wij het licht. Op die trouwdag zullen ze niet alleen elkaar aanzien, maar samen opzien naar Hem, zonder Wie een koude en verbergende mist over de weg zal trekken. Een tekst kan ontroerend schoon zijn en in de prediking kan iets van die ontroerende schoonheid doorbreken, zodat allen hun instemming betuigen en zich verwonderen over de woorden van genade; in het leven dat na de huwelijksdag volgt zal moeten blijken of men de tekst aan de wand gehangen heeft, of dat het woord als een blijvend gebed in het hart voortleeft.

Het nieuwe jaar is nog maar een paar dagen oud en toen '67 u uit de handen viel, hebt u opnieuw vastgesteld dat dit jaar rijker, dieper, breder moest kunnen worden dan het voorgaande. U vreest niets zo zeer als een leeg leven, als een onvruchtbaar bestaan. Uit de verte komt het woord: Zonder Mij kunt gij niets doen. En gij weet dat het waar is. Laten we het gebed van het bruidspaar bidden. Laten we onze ogen opheffen tot Hem, die zo duidelijk bewezen heeft dat Hij niets liever wil dan met ons gaan over de weg; die zelfs bij ons binnen wil komen. Die ons Zijn heerlijkheid toonde bij de rotsen van Bethlehem, van Golgotha en in Jozefs tuin.

Hengelo F. E. Huizinga

zand en zaad

Stervende havensteden behoren tot de treurigste steden, die er zijn. Steeds minder schepen varen binnen; pakhuizen staan te vervallen en in de leeggelopen kantoren is de stilte van de dood gekomen. Eens bloeiende steden liggen nu een paar kilometer het land in als gestrande schepen. Het zand, dat de rivier meebracht, is in de mond van de stad gevallen en heeft de verstikkingsdood tengevolge gehad. Slechts in de verte behoort dit beeld bij de gedachten, die opstaan, wanneer men naar de profeten van het Oude Testament luistert.

Ik herinner mij niet ooit de woorden eerder te hebben gelezen. Misschien stonden ze er voor mij voor de eerste keer. Kent u de uitdrukkingen: Hersteller van bressen, Herbouwer van straten!?

De profeet konstateert een totale verzanding van het geestelijk leven. Het wordt hem duidelijk aan de wijze, waarop de Israëlieten vasten en de sabbat vieren. Eens waren ze uitingen van innerlijk, godsdienstig leven. Natuurlijk worden die dagen nog wel aangehouden — ze af te schaffen zou te schokkend zijn — en er wordt ook nog wel gediskussiëerd over God, Hij blijft tenslotte een fascinerend onderwerp, maar in feite neemt niemand Hem noch de gesprekken serieus. Deze inkonsekwente, onwaarachtige houding zit de profeet dwars. Nu zijn profeten lastige lieden. Het zijn dwarskijkers. Ze leggen op elke slak zout. Altijd in de kontramine. Kritisch. Ontevreden.

Wat God werkelijk wil? vraagt hij. Vrijheid, gelijkheid en broederschap. Dat is geen Franse revolutie; het is Gods barmhartigheid met iedereen. Geen knellend, dwingend juk. Geen honger. Geen armoede. Als u wilt kunt u het allemaal lezen in Jes. 58. Als, zegt de profeet, jullie zo gaan leven, je godsdienst gaan beleven in plaats van erover te filosoferen, dan zal in de duisternis dezer dagen het licht opgaan en uw donkerheid zal verkeren in middagtijd. Een verkwikkende bron vol koel helder water zullen jullie zijn in deze woestijn van egoïsme en berekening. Met ere zullen jullie genoemd worden. Men zal van jullie spreken als van: herstellers van bressen, herbouwers van straten.

De muren, die jullie moeten beschermen tegen invallen van buiten en beneden, zullen geen bressen meer vertonen. Ge zult een aaneengesloten gemeenschap vormen en van uw poorten uit zullen straten de wereld ingaan, waarover het heil naar buiten stroomt.

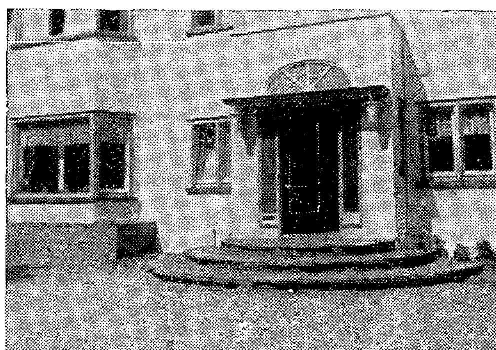
Wellicht steekt achter de kritiek, die bijna alle mensen op de kerken hebben, ook een stuk verlangen. Men valt een paus, een praeses, een voorzitter, een kerk aan, omdat men diep in het hart gehoopt heeft dat uit hun midden mannen zullen opstaan, die de bressen zullen dichten en de wegen zullen wijzen, waarop de volken kunnen gaan. Naar de poorten van hun steden zijn de ogen van velen gericht, wachten op het hijsen van de vlag, die de overwinning op de boze geesten aankondigt.

Terwijl Jezus op de berg verheerlijkt werd en slechts drie deze overweldigende heerlijkheid ondergingen, leden negen mannen beneden de nederlaag. Ze kunnen het kwaad, de ellende niet de baas worden. Die jongen wordt in het vuur en in het water geworpen en al hun spreuken blijken machteloze kreten. Hun preken en herderlijke brieven halen niets uit. Het kwaad woedt verder. Als de negen verliezers met Jezus alleen zijn, vragen zij: Waarom hebben wij de boze geest niet kunnen uitdrijven? Hij antwoordt: Vanwege uw kleingeloof.

Wat deze nieuwtestamentische geschiedenis nu met een oudtestamentische profeet te maken heeft? Alles, dacht ik. Ook de godsdienst kan een ijdele filosofie worden, indien hij blijft steken in beschouwingen, overwegingen. Dan strandt alles in: wij hebben niet kunnen uitdrijven; wij hebben geen veranderde wereld achtergelaten; wij zijn een havenstad in de woestijn geworden. Een stervende stad. Een vergeten stad. Een herinnering. Niet eens meer een bezienswaardigheid. Terwijl de kerk van Jezus Christus, nogal eens bezongen in de gebouwen, bekend moest zijn als een vergadering van herstellers van bressenn, herbouwers van straten. Geloof, ter grootte van een mosterdzaad, zou voldoende zijn.

Huizinga

Van De Vinkenhof

Telkens wanneer er in ons huis activiteiten uit eigen kring zijn, voelen we ons hier nog een beetje het nederlandse baptistencentrum. Dat was zo met de jaarlijkse conferentie van Muziek-Contact, met de kampweek van Zusterhulp, met onze gezins- en jeugdkampen. Daarnaast hadden we in het zomerseizoen nog een instructiekamp voor jeugdwerkers onder leiding van de algemene vormingsleider van de N.B.J.B., ds M. G. Boeschoten, en een internationale kampweek van nederlandse en engelse jongeren. Vlak voor het nieuwe seminarieseizoen was de conferentie voor jeugdleiders op 1 en 2 september en de voorgangersconferentie in de daarop volgende week. We zouden het helemaal niet erg vinden wanneer nog meer instanties uit eigen kring van ons huis gebruik zouden willen maken. Want in ons hart leeft het centrumideaal nog altijd een beetje.

Vriendenactie 1967

Bij het begin van 1967 hebben we aangekondigd dat de Vriendenactie elk jaar een bepaald doel zou dienen. Voor dit jaar was dat nieuw meubilair voor de bibliotheek. Dit doel is ruimschoots bereikt. Beneden vindt u de verantwoording van de ontvangen giften. Daarbij zijn ook enkele renteloze leningen die de geldschieters ons voor de Vriendenactie cadeau hebben gedaan. In verband met de financiële reorganisatie van De Vinkenhof schreven we allen die ons een jaar of negen geleden geld hadden geleend dat we dit geld wilden terugbetalen. De meesten schreven terug dat we het maar moesten houden voor de Vriendenactie. En de Unie-Commissie was zo vriendelijk om hier nog iets bovenop te doen, omdat volgens de nieuwe regeling de schulden van De Vinkenhof op de Unie over zouden gaan. De Unie-Commissie meende dat de goede bedoelingen van degenen die ons het geld lieten houden het best tot hun recht kwamen wanneer de Unie niettemin De Vinkenhof het volle bedrag ter beschikking stelde. Daardoor is er nu voldoende geld om wat eenvoudig en deugdelijk meubilair voor de bibliotheek aan te schaffen.

Vriendenactie 1968

Intussen is er weer een nieuw jaar van actie aangebroken en we willen onze trouwe vrienden graag opwekken tot medewerking. Even graag willen we nieuwe vrienden inschrijven. Het is wel nodig ook want dit keer hebben we ons doel noodgedwongen wat erg groot gesteld.

We hebben nl. dringend een nieuwe cantine nodig. De oude, toevluchtsoord voor onze kampen en verleden jaar ook reeds vergaderruimte bij de jeugdleidersconferentie en bij de opening van de seminariecursus, stond op inzakken. Een eenvoudig onderzoek wees uit dat het niet langer verantwoord was het ding (want dat was het langzamerhand geworden) nog langer te laten staan. Bovendien was ons gebleken hoe nuttig het was om een behoorlijke vergaderruimte te hebben voor vergaderingen van meer dan 60 personen, want daarvoor is de conversatiezaal in huis beslist te klein. Je zit er dan niet prettig meer en er is ook niet voldoende zuurstof voor iedereen.

Zo begonnen we te praten en te rekenen. We bestudeerden prospectussen van houtbouwfabrieken en schrokken van de prijzen. Tenslotte ging het maar om een gebouw dat buiten het seminarieseizoen gebruikt moest worden. Het hoefde niet zo erg mooi te worden. We moesten het eigenlijk zelf kunnen bouwen.

Zo kreeg het plan langzamerhand gestalte. We hebben hout genoeg in het bos, we hoeven er ook geen aannemer bij te halen. Alles kan in eigen beheer. We moesten maar niet langer wachten, want anders zijn we tegen het volgende seizoen niet klaar.
Dat is nu al weer een poosje geleden. Inmiddels is de oude cantine al verdwenen en is er met hout uit eigen bos een nieuwe cantine verrezen die nu juist die ruimte en gezelligheid meer zal bieden die de oude niet geven kon. We konden niet wachten op uw bijdragen maar besloten er maar op vooruit te lopen. De plaatjes laten zien hoe het wordt. Zij tonen ook onze bouwheer in volle activiteit. Vóór het nieuwe seizoen zal de cantine geheel gereed zijn.

Als alles klaar is zal het ongeveer *f* 4000.- gekost hebben. Zou dat voor de Vriendenactie van desnoods twee jaren te veel zijn? Ik geloof het niet. De binnenkomende girootjes zullen het bewijzen.
Alle betalende en (nog) niet betalende vrienden van De Vinkenhof groeten wij hartelijk. Wij hopen u dit jaar te zien verschijnen om de nieuwe cantine eens te zien. En om te bewijzen dat het ook **uw** cantine is!

J. Reiling

Giro 250591 t.n.v. Ned. Bapt. Centrum „De Vinkenhof", Bosch en Duin, Bilthoven.

P.S. Weet u dat u brieven aan ons voortaan moet sturen naar Bosch en Duin, post **Bilthoven?**

NADER BEZIEN

BUITEN ONS OM

Leest u het volgende stukje eens goed:

„Binnen tien jaar verwacht aartsbisschop Hurley van Durban de definitieve botsing tussen de Zuid-Afrikaanse blanken over de rassendiscriminatie. En deze botsing zal niet veroorzaakt worden door de tegenstanders, die uitgaan van christelijke naastenliefde of welke ideologie ook, maar door de groeiende welvaart. Hij vindt, dat de Zuid-Afrikaanse blanken, die deze welvaart willen behouden en laten toenemen, op puur economische motieven genoodzaakt zullen zijn hun houding tegenover de gekleurde bevoking te herzien. Het zal dan ook niet de christelijke naastenliefde zijn, die deze revolutie in Zuid-Afrika veroorzaakt, maar de welvaart.

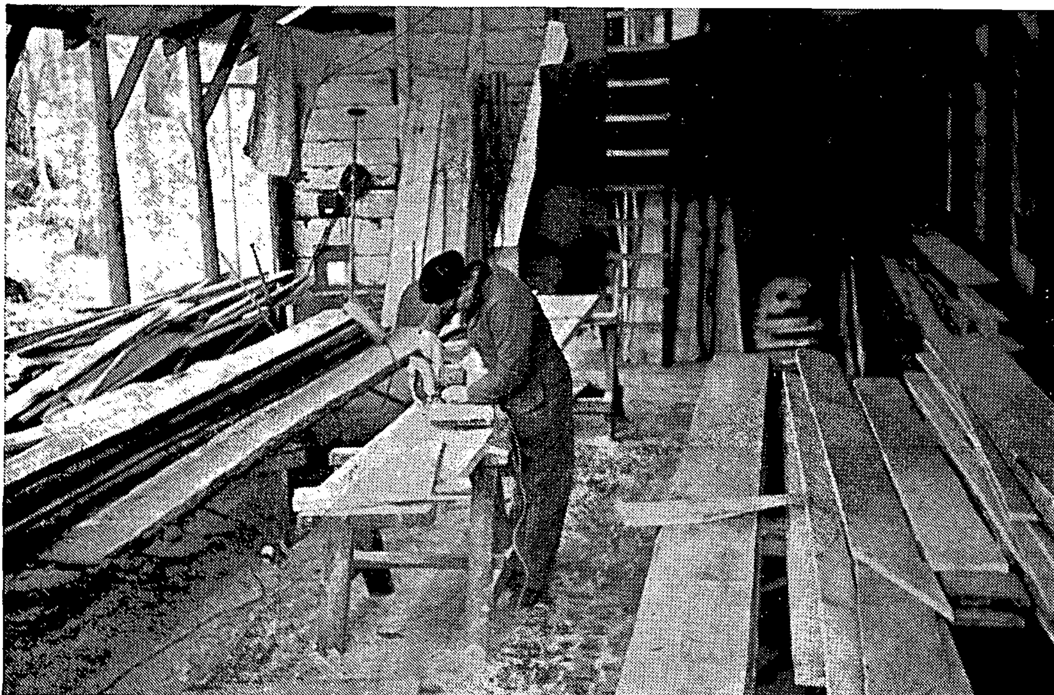
Apartheid en economische ontwikkeling gaan, volgens de aartsbisschop, niet samen, maar zijn zelfs elkaars tegenpolen. De werkelijke botsing zal volgens hem plaatsvinden tussen de fanatieke vasthouders aan de rassendiscriminatie en de economen. En dit zal ertoe leiden, dat de blanken geleidelijk ertoe overgaan hun landgenoten te erkennen, hun grotere economische voordelen te geven en hen meer dan tot dusver in het nationale leven te laten deelnemen."

Als de aartsbischop gelijk krijgt, dan zal de welvaart het middel in Gods hand worden om een eind te maken aan de discriminatne van zijn gekleurde schepselen. Terwille van de economische ontwikkeling moet de rassendiscriminatie het veld ruimen. Aan de ene kant hoop ik dat het waar is. Want juist gezien de houding van de Nederduits Hervormde Kerk in Zuid-Afrika moet men wel geloven dat een beroep op het evangelie weinig uithaalt. De economie is een effectiever middel om druk uit te oefenen.
Aan de andere kant is het toch wel tragisch dat dit buiten een direct evangelisch appèl om moet gaan. Wij komen er niet aan te pas. Wij, dat zijn de christenen, in wereldverband gezien. Wij komen er niet aan te pas in Zuid-Afrika. Wij komen er niet aan te pas in Amerika. Pas toen de warenhuizen leeg bleven, werd de segregatie er opgeheven. Pas toen de bussen in Montgomery voor niets reden, mochten negers tussen de blanken zitten. Pas toen de atoomwapenen een wereldoorlog onmogelijk maakten, werd met de vrede ernst gemaakt.
Natuurlijk betekent dit niet dat deze dingen buiten God omgaan. Er gaat niets buiten Hem om. En Hij heeft ons er niet bij nodig. De vraag is veeleer of Hij het niet veel beter kan als Hij ons er buiten laat omdat Hij met een verdeeld en verwereldlijkt christendom niets kan beginnen.

J. R.

VERANTWOORDING VRIENDENAKTIE 1967

HvdB te U *f* 10.—; EJH te H *f* 5.—; WV te R *f* 10.—; AGP-G te A *f* 10,—; EJH te H *f* 5,—; ES te B *f* 10,—; AdV te U *f* 24,—; JFvW te H. *f* 25,—; AGP-G te A *f* 10,—; Wv dS te U *f* 10,—; Ph L te U *f* 10,—; Fam V te dH *f* 10,—; JAB te G *f* 10,—; PGvH te B *f* 10,—; HA te U *f* 10,—; PCdH te B *f* 25,—; GP te A *f*10,—; JG te R *f* 10,—; JB te H *f* 10,—; leden gem. Z *f* 15,—; RdH te H *f* 5,-; AdB-S te T A *f* 6,—; HJAB te A *f* 10,—; LS-H te Z *f* 25,—; HD te H *f* 2,50; LHM te S *f* 10,—; KJ te S te S *f* 10,—; LWHV te A *f* 10,—; HE te R *f* 30,—; JHB-T te D *f* 50,—; WM te H *f* 3,—; CP te A *f* 3,—; EdH te B *f* 10,—; HdW te dD *f* 10,—; HN te E *f* 5,—; GHS te R *f* 10,—; AD te dB *f* 5,—; GMG te R *f* 10,—; WSV te R *f* 10,—; KR te H *f* 10,—; RB te W *f* 20,—;FvD te S *f* 25,—; FdR te dH *f* 25,—; bapt. gem. L *f* 100,—; KV te A *f* 10,-; HdV te NwP *f* 10,—; MvdB te L *f* 10,—; AT te Z *f* 20,—; JN te Z *f* 15,—; LtW te E *f* 3,—; AGP-G te A *f* 10,—; WM te S *f* 5,—; MR te S *f* 100,—; PCA te G *f* 25,—; mej LJvB te R *f* 100,—; mevr. LH te N *f* 200,—; GN te E *f* 10,—. Totaal *f* 1211,52.

HONDERD JAAR GELEDEN EERSTE DOOPDIENST IN BAPTISTENKERK TE FRANEKER

Op de 13e januari 1868 — nu precies 100 jaar geleden — doopte P. J. de Neui de eerste zes personen in het in de baptistenkerk te Franeker aangebrachte 'doopbassin'. Voordien werd in de stadsgracht gedoopt.

Bij deze eerste doopdienst vulden duizend mensen de kapel en nog eens "duizend konden onverrichter zake heengaan", vertelt dr G. A. Wumkes over deze dienst in "Opkomst en vestiging van het Baptisme in Nederland" (pag. 157): „Er heerschte een levensgevaarlijk gedrang; gedurende den doop kon nauwelijks stilte verkregen worden. De Neui hield toen, volgens zijn eigen getuigenis, de scherpste maar tevens de meest gezalfde prediking, die hij ooit gehouden heeft, zoodat de mond der spotters verstomde en zeer veel tranen werden geschreid."

Het doopvont te Franeker heeft nadien nog vele jaren dienst gedaan, niet alleen voor de baptisten uit de oude akademiestad maar ook voor velen uit de provincie en ver daarbuiten. De toen nog jonge gemeente te Amsterdam heeft zelfs enkele keren van het doopvont in Franeker gebruik gemaakt.

Naar een nieuwe Raad van Kerken ?

Vermoedelijk in februari van 1968 zal de Oecumenische Raad van Kerken in Nederland in een „nieuwe" raad worden omgezet. Zij zal zich van de „oude"' onderscheiden doordat de Rooms-Katholieke Kerk, de Baptisten Gemeenten en de Gereformeerde Kerk er lid van zullen worden, zo meldt „Gemeenschap der Kerken"', orgaan van eerder genoemde raad.

Degene, die dit gelezen heeft, zal zich afvragen wat er aan de hand is. Wie heeft toestemming gegeven om zulk een bericht te verspreiden? Zijn onze gemeenten dan niet autonoom?

Er is de laatste maanden in ons weekblad De Christen vrij uitvoerig door de voorstanders over geschreven. De raden onzer gemeenten ontvingen een rapport over deze raad van kerken, ter bestudering. Op één onzer raadsvergaderingen hebben wij dit rapport gelezen en bestudeerd. Er zijn vele vragen bij ons opgekomen, die we de Commissie der Unie zullen voorleggen.

Hoe meer wij dit rapport bestuderen, hoe meer we overtuigd worden dat het een groot gevaar is voor onze gemeenten om van zulk een raad lid te zijn. Men wil zo mogelijk komen tot **eenheid van getuigenis en dienst.**

„Indien de kerken ten aanzien van hun getuigenis en dienst tot overleg en samenwerking komen zal dit op de duur moeten kunnen leiden tot stappen in de richting van organische verbondenheid en zelfs tot een organisatorische eenheid. De commissie wil er daarbij van uitgaan dat de kerken, indien het hun ernst is met hun eenheid van getuigenis en dienst, op wegen zullen worden geleid en op wegen zullen willen gaan naar een grotere organische eenheid".

Deze Raad van Kerken gaat dus veel verder dan de Wereldraad van Kerken. De leden-kerken van de nederlandse Raad zullen op zoveel mogelijk terreinen practisch samenwerken. De grens van die samenwerking ligt daar, waar men wegens „onoverkomelijke principele bezwaren" niet verder zou kunnen gaan. Ook hier hebben wij dus weer te doen met de gangbare tactiek om, met voorbijzien van fundamentele tegenstellingen, tegenstanders „practisch" te laten samenwerken, waarbij de „scherpe kantjes" van elkanders geloofsbeschouwing er dan wel afslijpen. In wezen is het de „Wereldkerkers" volkomen onverschillig hoe men het Evangelie interpreteert of wat men van de Christus vindt; hoofdzaak is, vindt men, dat men elkander op het vlak van een algemene humaniteit kan ontmoeten om de wereld een humanitaire vrede te bezorgen.

In het dagblad „Trouw" van 30 december 1967 stond in een uitvoerig artikel van de Amsterdamse hervormde predikant, dr J. H. van Beusekom studiesecretaris van de Oecumenische Raad van Kerken, over de nieuwe Raad van Kerken o.m.: „Het lidmaatschap van deze nieuwe raad zal niet meer behoeven mee te brengen dat een aangesloten kerk tevens verplicht is lid te zijn van de Wereldraad van Kerken. Natuurlijk betekent dit niet dat de kerken, die aan de Nederlandse raad deelnemen „Genève" voortaan zullen negeren. De nieuwe raad kan de oecumenische inspiratie o.m. van de wereldraad en zijn organen niet missen en zal dat ook niet willen.... De deelnemende kerken moeten in elkander tekenen van de ware kerk herkennen en erkennen, dat Christus Zelf in en door deze kerken aan het werk is. Als dit gebeuren gaat is er vooral een goede kans dat we een belangrijke oecumenische vooruitgang in Nederland kunnen boeken. De kerken gaan bewust een weg op waarop zij niet **zichzelf kunnen blijven.**

Wat er onderweg „in getuigenis en dienst" gebeuren zal kan niemand voorspellen, maar de kans is groot dat het gezicht der kerken in de Nederlandse samenleving in de komende jaren gaat veranderen. Dit alles uiteraard op de conditie dat zij hun eigen Raad van Kerken en diens bedoelingen in de praktijk volkomen serieus nemen." Tot zover dr v. B..

Naar mijn overtuiging horen wij niet thuis in dit gezelschap, waar ook de vrijzinnigheid sterk vertegenwoordigd is. In het algemeen kunnen wij zeggen dat elke godsdienst, die Jezus niet erkent, zoals Hij in de Schrift geopenbaard is, door ons verworpen wordt; daarmee kunnen wij niet samengaan, zelfs niet met protestanten die vrijzinnig en modern zijn; immers, zij aanvaarden de Bijbel niet als Gods Woord, verwerpen de maagdelijke geboorte van onze Here Jezus Christus, Zijn Godheid, Zijn plaatsbekledend lijden en sterven, Zijn opstanding uit de doden en wat Hem verder nog wordt toegeschreven.

De apostel Paulus schreef aan de Korinthiërs: „Maar ik vrees, dat misschien zoals de slang met haar sluwheid Eva verleidde, uw gedachten van de eenvoudige en loutere toewijding aan Christus zullen afgetrokken worden." 2 Kor. 11 : 3. Inderdaad, Satan is sluw en om de zielen te bedriegen doet hij zich voor als een engel des lichts en schermend met de gezegende naam van onze Here Jezus Christus zullen zijn dienstknechten velen verleiden om mee te doen met de eenheidsgedachte op godsdienstig gebied, zoals dat in Babylon tot openbaring komt, zie Openb. 17 - 18.

De antichrist en de anti-kerk staan aan de vooravond van hun openbaring. Onze goddelijke Meester heeft gezegd: „Waar Ik ben, aldaar zal ook Mijn dienaar zijn." Hij is niet daar waar men Zijn woord becritiseerd, waar men Zijn naam verloochent (ook al gebeurt dat op gecamoufleerde wijze), waar men Zijn Heilige Geest bedroeft. Waar dat geschiedt staat Hij vóór de deur. Hij wandelt niet meer in het midden van de gemeente te Laodicea, Openb. 3 : 20; zij heeft Hem buiten de deur gezet, heeft Hem verraden, en dat met een kus. „Gaat uit van haar, Mijn volk, opdat gij aan haar zonden geen gemeenschap hebt en opdat gij van haar plagen niet ontvangt", Openb. 18 : 4.

De Here Jezus zeide: „Wacht u voor de valse profeten, dewelke in schaapsklederen tot u komen, maar van binnen zijn zij grijpende wolven," Math. 7 : 13. Hebben wij een open oog voor de gevaren, die ons bedreigen? Bidt voor onze gemeenten, dat men lere onderscheiden tussen waarheid en leugen. Er is een eenheid, die zeer gevaarlijk is en ten éne male door ons moet afgewezen worden. Wij werken gaarne samen met alle Bijbelgetrouwe christenen, doch wensen geen deel uit te maken van het antichristelijke Babylon.

S. J. Zijlstra

Graag bevelen wij bovenstaand artikel van de hand van ds S. J. Zijlstra in de aandacht van alle lezers aan. Wij vonden het in Vaart, het maandblad van de gemeente te Delfzijl, 17e jaargang 1, januari 1968. Enkele kanttekeningen zijn echter gewenst omdat sommige zinsneden wellicht misverstanden kunnen wekken waardoor een verantwoorde en juiste meningsvorming schade zou kunnen lijden.

1. Toestemming om een bericht te verspreiden als zou de Unie reeds zijn toegetreden is noch door het algemeen sekretariaat noch door het perssekretariaat van de Unie gegeven. We hebben hier weer te maken met eigen uitleg van de pers. Er is voor enige tijd geleden een bericht uitgegeven door het perssekretariaat dat de Unie-Commissie aan de Alg. Vergadering zal voorstellen toe te treden tot de nieuwe raad. In verschillende kranten is dit bericht correct weergegeven. Anderen hebben het zo uitgelegd dat de Unie zou toetreden. Blijkbaar is niet iedereen voldoende met de opzet en het karakter van onze Unie op de hoogte.

2. Het lijkt mij nuttig om even te memoreren wanneer er door wie in De Christen over deze materie is geschreven. Op 30-6 schreef de algemene sekretaris van de Unie een informatief artikel, waarin uiteraard geen standpunt pro of contra werd ingenomen. Op 18 augustus verscheen een artikel van ds J. Louw waarin tegen een eventuele aansluiting van de Unie werd geadviseerd. Op 25 augustus werd in de rubriek **Lezers aan het woord** een stukje van mijn hand opgenomen waarin op enkele punten van het betoog van ds Louw werd ingegaan. Op 13 oktober werd opnieuw een artikel van ds Louw opgenomen waarin hij zijn standpunt nog wat verduidelijkte. Na die datum verschenen het ontwerp-statuut van de nieuwe raad

en het advies van de Unie-Commissie. Over beide schreef ds J. A. Brandsma een drietal artikelen die allereerst waren bedoeld om de problemen te verhelderen; zij verschenen op 24 november en 8 en 22 december.
In het licht van deze feiten lijkt het mij minder juist te stellen dat „de voorstanders" — wie dat dan ook maar mogen zijn! — er al uitvoerig over geschreven hebben. In feite is de discussie nog niet eens goed begonnen. Evenals in 1963 is ons blad open voor voor- en tegenstanders van aansluiting bij de nieuwe raad en ook voor mensen die er tussenin staan. In 1963 is het uitermate moeilijk gebleken tegenstanders van de Wereldraad tot schrijven te bewegen. Het is mij, destijds eindredakteur, slechts een enkele keer gelukt. We hopen dat de diskussie nu op wat breder vlak zal kunnen plaatsvinden. Daarom hebben we het artikel van ds Zijlstra, het eerste afwijzende stuk dat ons onder ogen kwam, meteen geplaatst in De Christen.

3. Of het juist is dat de nieuwe raad veel verder gaat dan de Wereldraad waag ik te betwijfelen. Hoe zouden de Gereformeerde Kerken anders voor aansluiting zijn, terwijl zij nog steeds in meerderheid tegen aansluiting bij de Wereldraad zijn? Leerzaam is ook een vergelijking met het statuut van de oecumenische raad. De kerken die van déze raad deel uitmaken „zijn bereid zich nu reeds zoveel mogelijk... in haar arbeid te gedragen als zich verenigende kerken", terwijl de kerken, die tot de **nieuwe** raad toetreden „in getuigenis en dienst gestalte willen geven aan de gemeenschap van kerken."
Men moet m.i. bij de beoordeling van de nieuwe raad niet uitgaan van wat in het rapport van de werkcommissie staat maar van wat het nieuwe statuut zelf zegt. Of en hoe dit in de praktijk zal werken is een zaak van de kerken die zich bij de nieuwe raad aansluiten.

4. Wanneer „onoverkomelijke principiële bezwaren" de grens van de samenwerking vormen en dus gehandhaafd en gerespecteerd zullen worden, dan begrijp ik niet dat dit een „voorbijzien van fundamentele tegenstellingen" is. Ik dacht dat fundamentele tegenstellingen vanzelf leiden tot onoverkomelijke bezwaren. Bovendien zegt art. 3 lid 3 van het ontwerp-statuut dat een in de raad genomen besluit niet bindend is voor leden die duidelijk verklaren er geen verantwoordelijkheid voor te kunnen nemen.
Voor het overige is de visie van ds Zijlstra duidelijk. Anders dan ds Louw die vanwege ons gemeentebeginsel geen samengaan met andere kerken mogelijk acht, ligt in deze visie het criterium in de rechtzinnigheid. Het zou interessant zijn deze beide visies onderling eens te vergelijken. Misschien neemt iemand dit binnenkort nog eens ter hand.

J. Reiling

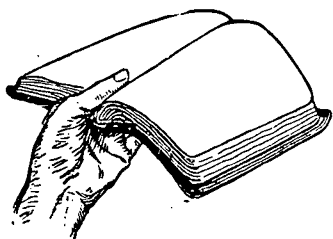
GEREFORMEERDE MIRTEKERK IN DEN HAAG DOOR BAPTISTENGEMEENTE GEKOCHT.

Aan de **Gemeentebode** van de baptistengemeenten s-Gravenhage en Scheveningen ontlenen we het bericht, dat de gemeente te Den Haag na langdurige onderhandelingen in het bezit is gekomen van de Gereformeerde Mirtekerk. Het huidige baptisten-gemeentecentrum werd verkocht.
Plannen voor enkele verbouwingen van de Mirtekerk worden reeds ontworpen.

BEROEPINGSWERK

Bedankt: voor Vroomshoop, J. v. d. Geer te Noordbergum.

Bedankt: voor Hoogezand, J. A. Brandsma te Groningen-Zuid.

Wat zullen we lezen?

Wij weten allen dat we God niet voor ons karretje kunnen of mogen spannen. Het neer te schrijven is al bijna lasterlijk. Wij weten dat we niet over God kunnen beschikken. Zelfs niet onder het aanroepen, uitroepen van de grootste formules waarover we 'beschikken'. Achter Hem aan!

zondag	**14 jan.**	**1 Sam. 3 : 11-4 : 1a**	**(H)erkenning van de voorganger**
maandag	**15 jan.**	**1 Sam. 4 : 1-11**	**God is niet onze knecht**
dinsdag	**16 jan.**	**1 Sam. 4 : 12-22**	**Als dat nu je einde is**
woensdag	**17 jan.**	**1 Sam. 5 : 1-8**	**Nu is God er toch!**
donderdag	**18 jan.**	**1 Sam. 5 : 9-12**	**God opereert waar en hoe Hij wil**
vrijdag	**19 jan.**	**1 Sam. 6 : 1-9**	**Is het God of toeval?**
zaterdag	**20 jan.**	**1 Sam. 6 : 10-16**	**Let op de koeien.**

H.

BERICHTEN UIT HET WERK ONDER DE SPANJAARDEN.

Op 24 december werd een zondagsschool-feest gehouden waar de kinderen hun geld voor de zending gaven; in totaal werd *f* 72,— verzameld.

Op 25 december werd een evangelisatiedienst gehouden; er waren enkele spaanse gezinnen die voor de eerste keer in de kerk kwamen: 3 gezinnen uit Hengelo, een uit Losser, een uit Haaksbergen en enkelen uit Enschede. In deze dienst werd door de spaanse broeders een toneelstuk gedaan: "Jezus, Dezelfde gisteren en vandaag".

Op 27 december werd een begrafenis gehouden, er werden drie doden begraven: Een beeld van Lodewijk de Heilige, van een meter hoog, een beeld van het kindeke Jezus, ook van een meter hoog, een beeld van het kindeke Jezus van tien centimeter en dan nog een pak Drum (tabak). Alles werd in de tuin van een spaans gezin begraven. De vader, die op 26 november werd gedoopt, kwam tot de conclusie, dat hij zonder roken 5 gulden meer kon hebben om karbonade voor zijn kinderen te kopen en het lichaam reiner kon houden voor de H. Geest. De vrouw, via het voorbeeld van haar man, kon zien, dat de beelden van hout die ze had, slechts dode goden zijn. En zo kwamen ze die dag tot deze merkwaardige begrafenis. Bij deze begrafenis waren alleen de man, zijn vrouw, hun drie kinderen en ik tegenwoordig; het graf was anderhalf meter diep en werd door de vader van het gezin gegraven.
Het zou mooi zijn, zei de vader, als iedere roker die zich christen noemt, de 5 gulden voor tabak voor de zending of voor hongersnood zouden besteden, misschien zou dan de wereld beter zien wat het evangelie kan doen, en hoe groot de kracht van Christus is om de mensen vrij van hun zonden te maken.
Alleen toen de levende Jezus in dit gezin kwam, konden deze mensen zien hoeveel dode idolen in hun hart waren. Niet alleen beelden uit de Rooms-Katholieke Kerk, maar ook geld dat verbrand werd terwijl 60% van de kinderen in de wereld honger lijdt.... Nu leeft dit gezin, vrij van deze zonden en ook vrij van hun bijgeloof en andere dingen meer.... **Ze hebben hun dode goden begraven om de Levende God te dienen.**

José Párraga

„JONG LEVEN"

Aan de sekretarissen en jeugdleiders in onze gemeenten.

In oktober is aan u allen een schrijven gericht betreffende 'Jong Leven'. Helaas moet gekonstateerd worden, dat slechts enkelen de moeite hebben genomen hierop te reageren.
De RJC-raad stelt het op prijs uw reaktie alsnog te vernemen.
Mogen wij een positieve reaktie van u ontvangen?

Namens de RJC-raad:
J. W. v. d. Craats, sekretaris;
Spitaal 13, Sneek,

KORREKTIE

In het Adressenboekje van de Unie, uitgave december 1967 blijkt het gironummer van de administratie van het NBVB-orgaan De Kandelaar onjuist te zijn. Het behoort te zijn: **219641.**

LAATSTE VERZOEK aan de abonnees die nog geen abonnementsgeld betreffende 1968 gireerden: wij geven u nog gelegenheid tot a.s. dinsdag 16 jan. om het abonnementsgeld over te maken op giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten in Nederland te Amsterdam als volgt:
óf *f* 16,— voor het gehele jaar ineens
óf *f* 8,— voor het eerste halfjaar
óf *f* 4,— voor het eerste kwartaal.
Daarna worden de kwitanties voor 't eerste kwartaal uitgeschreven, verhoogd met 85 cent inningskosten.

Verantwoording Unie-bureau

In de laatste maand van het voorbije jaar zijn de volgende bijdragen en giften in het unie-bureau ontvangen:

1. voor de E.C.U.: Amsterdam-Centr. *f* 28,11; Winschoten *f* 25,—; Rotterdam-Centr. *f* 100,-; Hoogezand *f* 750,—; Deventer *f* 40,82; Almelo-Nieuwstr. *f* 71,50; Treebeek *f* 33,82; Almelo-Geraniumstr. *f* 25,—; Zwijndrecht *f* 40,—; Ter Apel *f* 100,—; Drachten *f* 150,—; Foxhol *f* 25.—; Hoogeveen *f* 120,—; Hengelo *f* 260,28; Zutfen *f* 172,67; Nieuw-Weerdinge *f* 107,28; Veendam *f* 300,—; Emmererfscheidenveen *f* 21,05; Stadskanaal *f* 25,—; Muntendam *f* 75,—; Groningen-Zuid *f* 433,91; Den Haag *f* 125,09; Alkmaar *f* 15,— Harderwijk *f* 22,35; Coevorden *f* 150,—; Amsterdam-Centr. *f* 12,- en *f* 42,20; Drachten *f* 10,—; Sneek *f* 200,—; Scheveningen *f* 96,98; Zandbulten *f* 206,—; Utrecht *f* 600,—; Eindhoven *f* 360,—; Alblasserdam *f* 153,99; Amsterdam-Noord *f* 42,—; Amsterdam-West *f* 98,—; Assen *f* 14,—; Haulerwijk *f* 56,76; AB, B *f* 20,—; HS, NL *f* 15,-; WM, H *f* 5,—; mej GdV, SA *f* 20,—; JvdM-B, G *f* 10,—; MEvD, US *f* 55,—; MK, W *f* 20,—; EAS, L *f* 10,—; spaanse baptisten, Enschede *f* 50,—.

2. voor de arbeid onder Spanjaarden: Amsterdam-Centr. *f* 1,—; Leeuwarden *f* 225,16; Rotterdam-Centr. *f* 100,—; Deventer *f* 64,59; AB, B *f* 20,—; Treebeek *f* 17,83; Almelo-Geraniumstr. *f* 50,—; WM, H *f* 5.—; Zwijndrecht *f* 22,—; Ter Apel *f* 50,—; Zutfen *f* 60,—; Veendam *f* 100,—; Stadskanaal *f* 650,—; Muntendam *f* 100,—; Den Helder *f* 10,—; JH, L *f* 4,— BB, E *f* 20,—; Den Haag *f* 283,—; Alkmaar *f* 50,—; Haarlem *f* 76,34; Coevorden *f* 50,—;GdV, SA *f* 10,—; Hoogeveen *f* 130,—; Sneek *f* 300,—; JvdM-B, G *f* 10,—; Scheveningen *f* 85,56; Zandbulten *f* 112,—; Eindhoven *f* 130,—; Alblasserdam *f* 83,78; Amsterdam-Noord/Zaandam *f* 25,—; Amsterdam-West *f* 53,—; Assen *f* 8,—; Haulerwijk *f* 31,—; MEvD, US *f* 30,—; MK, W *f* 10,—; HJ, DH *f* 25,—; NN, X *f* 96,—; EAS, L *f*10,—.

3. voor de opleiding: Amsterdam-Centr. *f* 33,33 en *f* 32,66; Leeuwarden *f* 207,45; Den Helder *f* 23,57; Rotterdam-Centr. *f* 100,—; Hoogezand *f* 750,—; Deventer *f* 96,34; Vroomshoop *f* 52,—; Treebeek *f* 46,28; Almelo-Geraniumstr. *f* 25,—, *f* 75,48 en *f* 67,97; Zwijndrecht *f* 54,—; Ter Apel *f* 100,—; Drachten *f* 50,—; Foxhol *f* 25,—; Hengelo *f* 293,93; Hoogeveen *f* 120,—; Zutfen *f* 146,22; Nieuw-Weerdinge *f* 114,—; Veendam *f* 300,-; Emmererfscheidenveen *f* 30,—; Stadskanaal *f* 25,—; Muntendam *f* 75,—; Den Haag *f* 93,—; Alkmaar *f* 43,—; Coevorden *f* 50,—; Drachten *f* 10,—; Groningen-Zuid *f* 771,41; Sneek *f* 419,45; Scheveningen *f* 124,18; Zandbulten *f* 283,—; Utrecht *f* 600,—; Eindhoven *f* 360,—; Alblasserdam *f* 211,22; Amsterdam-Noord *f* 60,—; Amsterdam-West *f* 135,—; Assen *f* 20,—; Haulerwijk *f* 77,—; Enschede *f* 496,48; AB, B *f* 20,—; HK, M *f* 5,—; NN, V *f* 9,—; TP, U *f* 30,—; WdL, O *f* 50,—; GdV, SA *f* 25,—; MEvD, US *f* 70,—; MK, W *f* 25,-; EAS, L *f* 20,—; Zusterhulp, Scheveningen *f* 50,—; Zusterhulp, Den Haag *f* 44,—.

4. voor de zending: Amsterdam-Centr. *f* 200,67 en *f* 23,34; Workum *f* 75,90; Winschoten *f* 50,—; Leeuwarden *f* 88,58; Almelo-Nieuwstr. *f* 130,—; Amsterdam-West *f* 264,84; Lemmer *f* 135,—; Pernis *f* 34,40; Den Helder *f* 37,83; Heerenveen *f* 20,—; Leeuwarden *f* 25,—; Hoogezand *f* 650,—; Nieuw-Amsterdam *f* 100,—; Steenwijk *f* 347,33; Vriescheloo *f* 65,75; IJmuiden *f* 400,—; Treebeek *f* 66,86; Zwijndrecht *f* 77,—; Ter Apel *f* 70,—; Drachten *f* 215,71; Foxhol *f* 50,—; Hengelo *f* 721,72; Hoogeveen *f* 120,—; Den Helder *f* 26,51; Zutfen *f* 195,26; Veendam *f* 300,—; Stadskanaal *f* 295,—; Muntendam *f* 100,—; Groningen-Zuid *f* 718,81; Rotterdam-Centr. *f* 40,—; Den Haag *f* 276,73; Alkmaar *f* 102,50; Drachten *f* 20,—; Ter Apel *f* 26,60; Scheveningen *f* 341,62; Zandbulten *f* 409,—; Utrecht *f* 500,-; Eindhoven *f* 530,—; Stadskanaal *f* 550,—; Alblasserdam *f* 303,85; Amsterdam-Noord *f* 80,—; Amsterdam-West *f* 192,—; Assen *f* 26,—; Haulerwijk *f* 111,—; Emmererfscheidenveen *f* 417,76; Enschede *f* 798,17; WJK, N *f* 150,—; AB, B *f* 20,—; HS, NL *f* 25,—; WdL, O *f* 50,—; HGdW, E *f* 7,50; HK, M *f* 10,—; FB, G *f* 20,—; MtB, H *f* 50,—; GdV, SA *f* 35,—; JvdM-B, G *f* 10,—; GCEB-H, S *f* 10,—;MEvD, US *f* 100,—; MK, W *f* 35,—; EAS, L *f* 20,—; NN, X *f* 109,—; Radenconf. Leeuwarden *f* 5,—; Bejaardenbond Almelo *f* 37,35; Spaanse Bapt., Enschede *f* 50,—; Zusterhulp, Scheveningen *f* 50,—; Jeugdweekend Usselo *f* 25,—; Jeugd-Oppascentrale Hoogezand *f* 105,— en *f* 20,—; RJC, Vriezenveen *f* 353,34; Dr JThde Visserschool, Hengelo *f* 25,—; Zondagsschool, Heeg *f* 10,-; Dr A. Kuyperschool, Hengelo *f* 50,—; GW Blankenschool, Zwagerveen *f* 75,—; CNS, Vroomshoop *f* 23,—.

5. voor het '10-cents-fonds' van de U.B.S.: Emmen *f* 200,—; Winschoten *f* 10,63,; Rotterdam-Centr. *f* 240,20; Zutfen *f* 134,16; Utrecht *f* 150,—; Zandbulten *f* 86,—; Treebeek *f* 14,47; Zwijndrecht *f* 17,—; Muntendam *f* 26,72; Den Helder *f* 14,59; Groningen-Zuid *f* 234,60; Den Haag *f* 68,18; Coevorden *f* 25,—; Sneek *f* 49,05; Eindhoven *f* 120,—; Amsterdam-Noord *f* 18,—; Amsterdam-West *f* 41,—; Alblasserdam *f* 64,31; Assen *f* 7,—; Haulerwijk *f* 24,—; JT, Y *f* 10,—; JB, H *f* 10,—; mej. HK, G *f* 52,—; AB, B *f* 20,—; HK, M *f* 5,—; NN, X *f* 15,—; MEvD, US *f* 25,—; MK, W *f* 10,—; GdV, SA *f* 10,—; JvdM-B, G *f* 10,—.

6. voor het Noodfonds: JCTvB, O *f* 25,—; WdL, O *f* 50,—; HK, M *f* 5,—; Zutfen *f* 15,—; Stadskanaal *f* 171,32; Den Haag *f* 110,—; Alkmaar *f* 200,—; Sneek *f* 100,—; Scheveningen *f* 175,27; WB, G *f* 2,50; NN te X *f* 45,—.

Aan al de vele gevers en geefsters onze hartelijke dank!

En nu dan: ziehier het resultaat van 1967 wat de opbrengst van de Vrijwillige Bijdragen betreft:

voor de ECU	*f*	23.448,21
voor de arbeid onder Spanjaarden	*f*	8.758,04
voor de opleiding	*f*	26.543,06
voor de zending, inclusief bufferfonds	*f*	44.420,28
voor het '10-cents-fonds' van de U.B.S.	*f*	7.739,76
Dat is tezamen	*f*	110.909,35

Wat een machtig mooi bedrag, opgebracht vanuit vrijwilligheid! En het totaal overschrijdt zelfs met *f* 4.320,34 het bedrag dat in het voorafgaande jaar 1966 aan Vrijwillige Bijdragen werd bijeengebracht. Werkelijk om er hartelijk dankbaar voor te zijn wegens de stille vreugde om al dit meeleven.

Toch moet ik er bij vertellen, dat helaas voor geen van de takken van arbeid het voor 1967 verwachte bedrag werd gehaald. Ten opzichte van het afgesproken begrotingsbedrag is er in 1967 aan Vrijwillige Bijdragen als volgt MINDER opgebracht:

voor de ECU	*f*	551,79
voor de arbeid onrer Spanjaarden	*f*	4.241,96
voor de opleiding	*f*	6.356,94
voor de zending	*f*	2.879,72
voor het '10-cents-fonds' van de UBS	*f*	2.260,24
Tezamen	*f*	16.290,65

Hoe het uiteindelijke resultaat over 1967 is, hangt natuurlijk mede af van andere factoren, ook van die van de uitgaven. En dit uiteindelijke resultaat zal straks blijken uit de voor de afzonderlijke takken van arbeid op te stellen resultatenrekeningen.

En boven het reeds boven vermelde kapitale bedrag aan Vrijwillige Bijdragen is voor het Noodfonds ter hulpverlening in nood in 1967 *f* 13.622,22 binnengekomen. Wij worstelen om boven te blijven en steken toch ook de helpende hand uit naar hen, ergens in nood verkerend. Laten we met deze inspanning en met dit uitzicht het nieuwe jaar binnengaan, bereid blijvend tot de blijmoedige bijdrage!

Giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

Giro 1504 ten name van de Bouwstichting der Unie te Amsterdam. T. Jansma

---

Door de Heer thuis gehaald, onze innig geliefde moeder en grootmoeder

Geertje de Graaf

in de ouderdom van bijna 87 jaar, sinds 29 juni 1957 weduwe van L. Wils.
„Wacht op de Here, weest sterk"
Ps. 27 : 14a.

Stadskanaal-West, 8 januari 1968
Handelsstraat 8 b.

W. POTS—WILS
W. POTS
H. MEIJER—WILS
L. MEIJER
G. GREVEN—WILS
B. GREVEN
Canada:
G. WILS
A. WILS—SIEPELS
en kleinkinderen.

De begrafenis heeft plaats gehad donderdag 11 januari 1968.

Op 30 december jl. werd van mij weggenomen, na een dapper gedragen lijden, mijn lieve man

Frederik de Ruyter

op de leeftijd van 59 jaar.

L. H. L. G. DE RUYTER—NIEZEN
's-Gravenhage,
Ananasstraat 85.

Zeer plotseling nam de Heer tot Zich op 29 december onze zuster

Jantje Dikkens-Dijkstra

in de ouderdom van 75 jaar.

Baptistengemeente Haulerwijk.

---

19 januari 1968 83e jaargang Nr. 3923

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Ons geloof in deze tijd 2.

TUSSEN TRADITIE EN TOEKOMST

Over de veranderingen die zich in onze tijd in de wereld voltrekken is oneindig veel geschreven en gezegd. Dat is op zichzelf al een aanwijzing dat er zo het een en ander aan de hand is. Menigeen voelt kennelijk behoefte om het peillood eens uit te werpen. Al deze pogingen hebben dit gemeen dat ze noodzakelijk, voorlopig en vermoeiend zijn. Noodzakelijk, want we kunnen de ingrijpende veranderingen niet zo maar op ons af laten komen; we moeten onze houding bepalen. Voorlopig, want niemand kan iets definitiefs zeggen; morgen is het misschien weer anders. Vermoeiend, want we krijgen op deze manier alleen maar schijnbaar houvast. En om dit houvast gaat het nu juist.

De verleiding is daarom groot dit houvast te zoeken in de traditie. Dat geldt met name in zaken van het geloof. ‚Breng mij d'aloude tijding!' Maar wij vergeten daarbij wel eens dat de aloude tijding daarom alle stormen van de tijd heeft doorstaan omdat zij zoveel verborgen inhoud had dat zij elke tijd te woord kon staan. Daarom moet ook de aloude tijding in elke generatie weer opnieuw gestalte krijgen. Een beroep op het geloof der vaderen heeft alleen dan zin, wanneer we dat geloof der vaderen in de omstandigheden en vragen van vandaag aan het woord laten en wanneer we dit geloof in termen van vandaag opnieuw leren vertolken.

Beschermd geloof

Misschien kunnen we de situatie waarin wij vandaag geloven — en vooral: waarin onze jongeren vandaag moeten geloven! — nog het beste duidelijk maken aan de hand van een beeld. In het verleden was het geloof als het ware beschermd door een aantal muren. Daar was allereerst de muur van de onfeilbare bijbel. Alles wat in de bijbel stond was waar, of het nu betrekking had op historische of aardrijkskundige zaken òf op dingen die van beslissende betekenis zijn voor het geloof. In de tweede plaats was er de muur van de gemeente. Om die gemeente heen was vervolgens de muur van de christelijke samenleving in kerk, school, organisatieleven en radio, om zo maar een paar dingen te noemen. Binnen deze bescherming speelde het geloof zich af. Hier was de ruimte voor de persoonlijke verhouding tot de Heer, voor de allereigenste ervaring van vergeving en verlossing als wij kwamen tot de voet van het kruis. Hier was vooral de gemeenschap van gelovigen, waarin wij een plaats vonden. Buiten de muren was de wereld. Natuurlijk hadden wij ook wel onze geloofsstrijd. Wij kenden het probleem van de gebedsverhoring, van ons gebrekkige overwinningsleven. Wij kenden de twijfel. Wij verachterden ook wel eens in de genade, ja wij waren van wereldgelijkvormigheid bepaald niet vrij. Maar zolang wij niet de weg van Demas gingen en ons buiten de muren begaven, speelde onze geloofsstrijd, hoe fel en hevig soms zich toch af binnen de beschermende ommuring.

Ontmuurd bestaan

Als ik mij niet vergis, is dit in de loop van de laatste twintig jaar voor velen van ons anders komen te liggen. De beschermende muren bestaan in de oude vorm niet meer. Ze zijn er nog wel maar hun beschermende werking is niet meer zo vanzelfsprekend. Die werking is ook geheel anders geworden. Veeleer hebben we geleerd dat het geen borstweringen zijn waar de gelovigen zich achter terug kunnen trekken. Ze functioneren alleen als ze een stuk van onszelf zijn geworden. Om het met een ander beeld te zeggen. Geen borstwering meer maar persoonlijke wapenrusting.

In de eerste plaats heeft de bijbel een andere betekenis gekregen. Er is zo'n stortvloed van nieuwe feiten over bijbel en bijbelse geschiedenis bekend geworden, niet alleen bij de vakmensen maar via het pocketboek ook bij de niet-vakmensen. Boeken bij de Bijbel, Aula en Prismaboeken over bijbelse onderwerpen zijn in groten getale onze huizen, hoofden en harten binnengedrongen. Zij hebben de bijbel veel dichter bij ons gebracht maar tegelijkertijd ook veel menselijker gemaakt.

Vervolgens heeft de wetenschap een grote vlucht genomen. Dit keer denken we dan eens niet aan de atoomsplitsing maar aan de biologie. Langs dezelfde wegen als bij de bijbel zijn nieuwe wetenschappelijke feiten en ontdekkingen bij ons binnengedrongen. De evolutieleer is van een aanvechtbare hypothese geworden tot een vrijwel algemeen aanvaard wetenschappelijk uitgangspunt. Het onderwijs dat onze kinderen ont-

DIT NUMMER O.A.:

- ★ Gemeentebericht van Eindhoven
- ★ Ons geloof in deze tijd (2), drs J. Reiling
- ★ Vele lezers aan het woord over de nieuwe Raad van Kerken

Citaat van de week: In de voor-oecumenische situatie zei iedere kerk: ‚Zolang de andere kerken de christelijke waarheid die aan mij is geopenbaard, niet aannemen kan ik er geen contact mee hebben'.

(W. A. Visser 't Hooft)

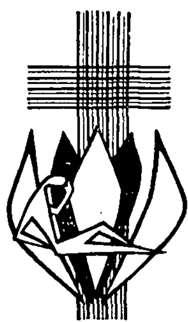
vangen is er helemaal op gebaseerd. Zij komen van school thuis met dingen waarvan wij pas kort geleden voor het eerst hebben gehoord.
Het wereldbeeld heeft ook ingrijpende wijzigingen ondergaan. Wij konden ons al moeilijk voorstellen dat er ooit mensen zijn geweest die geloofden dat de aarde het middelpunt was van het heelal, maar onze kinderen en kleinkinderen kunnen niet begrijpen dat hun ouders en grootouders ooit gedacht hebben dat de zon het middelpunt was. Op school en in de pocketboekjes leren wij dat er helemaal geen middelpunt is.
Misschien is nog meer dan door bovengenoemde dingen invloed op ons leven en denken uitgeoefend door de secularisatie, dat merkwaardige en vrijwel ongemerkt voortschrijdende proces dat alle dingen gewoon maakt. De geleerden zijn het er niet over eens of de secularisatie een vrucht is van het evangelie dan wel een dodelijke bedreiging voor het geloof. Het is ook geen richting of stroming waar je het al of niet mee eens kunt zijn, waar je je bij kunt aansluiten of je tegen kunt verzetten. Het is iets dat eenvoudig gebeurt en dat aan geen enkel mens voorbijgaat. Het is een mentaliteit, een stuk levensinstelling, een manier van de werkelijkheid beleven. We beleven de werkelijkheid allereerst als onze eigen menselijke werkelijkheid. God komt er niet zo een twee drie in voor. Het valt ons ook niet gemakkelijk om Hem in verband te brengen met de gewone dingen van het leven. Zolang die dingen nog een morele of wereldbeschouwelijke kant hebben, gaat dat nog wel, maar wanneer het zomaar doodgewone alledaagse dingen zijn, dan weten we haast niet wat God daarmee te maken zou kunnen hebben. Dat komt niet omdat wij ongevoelig voor de hogere dingen zijn of omdat wij God niet in de dingen van ons dagelijks leven zouden willen kennen. Wij zouden integendeel heel graag willen dat het verband tussen Hem en de dingen van de dag volkomen vanzelfsprekend was. Het is het helaas niet.

Geloof

In deze wereld speelt zich ons geloof af. Het is duidelijk dat dit niet langs de kleren van het geloof afglijdt. Het raakt ons wel degelijk. Onze geloofsbeleving wordt er door veranderd. Ook de inhoud van ons geloof? Misschien zijn w[illegible] geneigd te zeggen dat dat natuurlijk mag. Maar misschien moeten we nog [illegible]ren dat het evangelie van Jezus Christus ook een boodschap heeft voor deze tijd en een geloofsinhoud biedt waarop we vandaag en morgen kunnen teren. Dat willen we in hetgeen volgt wat nader gaan onderzoeken.
Een tweetal opmerkingen nog vooraf. In de eerste plaats zijn de volgende beschouwingen niet af. Het zijn voorlopige verkenningen; gedachten en ontwerpen onderweg. Misschien zijn ze over korte tijd al weer achterhaald. Dat zou niet erg zijn. Wel erg zou zijn als we het er maar niet meer op waagden omdat we toch wel niet uit zullen komen. Dat zou een bewijs zijn van kleingelovigheid. Want Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en tot in eeuwigheid. En daarom kunnen en mogen wij het niet laten Hem steeds weer te zoeken en te ontmoeten en van deze ontmoetingen ons rekenschap te geven.
In de tweede plaats moeten we niet doen alsof het evangelie pas bij ons begint. Paulus waarschuwde de Corinthiers daarvoor al. Het evangelie is al lang begonnen en we hebben tot dit evangelie geen andere toegang dan in de bijbel. Daarom moeten we in onze verkenningen en pogingen conservatief zijn. We moeten behouden wat we hebben; het toevertrouwde pand bewaren. Anders zullen we merken dat we in het kringetje van ons eigen denken gaan ronddraaien. Dat is het tegendeel van geloof. Geloof is open. Het is een schaal die gevuld moet worden, geen bol waar niets in of uit kan.

J. Reiling

Tabitha-Bouw-Actie

Kracht (z)onder contrôle

De gemeente van Christus staat in deze wereld als een gemeente, die op een àndere wijze moet strijden dan welke andere gemeenschap ook. Zij heeft een kracht te vertegenwoordigen, die niet in cijfers of lengtematen is uit te drukken.
Die kracht, Gods kracht, is niet een tomeloze kracht, die met verwoestend geweld zich overal baanbreekt, een spoor van ruines achterlatend. Het is een kracht, die onder contrôle staat, want het gaat om het heil.
Maar tegelijk staat die kracht niet onder contrôle, want ze blijft nergens voor staan. Zij wil heil brengen, overal waar nood is. Zij wil barricaden neerwerpen, overal waar deze tegen Gods wil en zegen zijn opgericht. Maar tegelijk gaat die kracht behoedzaam tewerk bij hen, die neergeslagen zijn en hulp behoeven. Kracht (z)onder contrôle, een wonder van God in deze wereld.
Iets van dat wonder ervaren wij in onze Tabitha-Bouw-Actie. Gods werk heeft ons nodig, ons en ons bezit. En het komt los, dat bezit, dat geld. Het wordt ten dienste van de Here gesteld, Die de Here der barmhartigheid is, en Die Zijn heil predikt aan allen, die alleen door die handen gered kunnen worden. Hij strekt Zijn handen — in de vorm van mannen- en vrouwenhanden anno 1967/68 — uit naar hulpbehoevenden, naar zieken, naar bejaarden, naar eenzamen, naar verlatenen en verstotenen. Die handen mogen wij vullen. Wij mogen [illegible]gen, dat mensen verzorging en ver[illegible]g vinden. De kracht Gods in ons mag dààrin openbaar worden, dat wij bereid zijn Zijn weg te gaan en Zijn werk te doen.

Verantwoording

In december ontvingen we de volgende giften:

van baptistengemeenten Almelo/Geraniumstraat f 25,—, Groningen-N. f 120,55, Haarlem f 60,83, Scheveningen f 47,74, Hoogezand f 44,06, Vroomshoop f 78,61, Hengelo f 170,67, Alblasserdam f 26,—, Rotterdam-Z. f 34,—, Stadskanaal f 185,12, Alkmaar f 68,33, Ter Apel f 51,22, Leeuwarden f 115,77, Harderwijk f 10,44, Hoogeveen f 61,38, Den Helder f 23,08.
van Zusterhulpafdelingen Delfzijl f 25,—, Hoogezand f 25,—, Rotterdam-Z. f 20,—, Groningen-Z. f 36,75, Blijham *f* 75,—, Makkum f 10,—, Hoogvliet f 15,—, Apeldoorn f 28,50.
en verder van DO/H f 25,—, AGP-G/A f 10,—, TP/U f 10,—, GJKvW/L *f* 20,—, FvN/S f 10,—, AWW/E f 10,—, GZ/R f 25,—, JvdV/R f 15,—, HM/U f 5,—, JBB/H f 10,—, LF/Z f 10,—, JDO/T f 100,—, HK/T f 5,—, HP/H f 15,—.

Alle gevers en geefsters hartelijk dank!
In 1967 ontvingen wij

van gemeenten	3012,04
van zusterhulpafdelingen	642,22
van particulieren	3731,07
van diversen	36,—
totaal	7421,33

Een verblijdend resultaat!
In 1968 gaan we moedig voort. In mei a.s. zal het 30 jaar geleden zijn, dat het Tabitha-werk begon. 1968 is dus een jubileumjaar!
Giro 530092 t.n.v. Penn. Tab. Bouw-Actie staat voor u open.

Ploeger

GEREFORMEERDE SYNODE WIL GEEN BELIJDENIS IN NIEUWE GRONDWET

Een verzoek van de Protestantse Unie om bij de overheid aan te dringen op een grondwettelijke erkenning van de bijbel als grondslag voor de demokratie in Nederland is door de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken afgewezen. De Synode was van oordeel dat een grondwet slechts bindende rechtsregels en geen algemene beginselverklaringen moet bevatten.
De Protestantse Unie wilde in de nieuwe grondwet de volgende zinsnede laten opnemen: „In dankbare gehoorzaamheid aan het in de Bijbel geschonken Woord van God erkent het Koninkrijk der Nederlanden deze God als Bron voor alle gezag, recht en democratische vrijheden".
Kernbezwaar van de synode was, dat dit een geloofsbelijdenis is, die men niet via de wet aan het nederlandse volk mag opleggen. Immers deze kan niet van toepassing geacht worden op alle in ons volk aanwezige geloofs- en levensovertuigingen.

Aan rustige wateren

De liefde, het enige nodige

Eén ding is levensnoodzakelijk: Dat de mens van Christus is en alles wat hij doet vanuit Christus verricht. Laten we daarom onze harten blijven beproeven of wij uit de Geest zijn. Als we uit de Geest zijn hebben we elkaar hartelijk lief. Dan sluiten we niemand buiten. Dan willen we door brandende liefde gedreven ons geheel en al inzetten voor het Rijk van God...

...„Zijt Gij bereid als de bruigom komt?”

Zijn de lampen brandende als de Heer er straks zal zijn? Zal Hij dan kunnen zeggen dat we goede knechten zijn geweest? Dat zal het moeten wezen. Als we zo ons hart aan de Heer hebben gegeven dan zijn we veranderde mensen. Dan leven we niet meer ons eigen leven maar dan leeft Christus in mij. Dan denken we niet kwaad van de ander, dan spreken we niet kwaad van de ander, dan hebben we eerbied en hoogachting voor elkaar en staan samen hand in hand... Zo moeten we verder, en zo moeten allen meedoen. Als mensen die met Christus zijn begraven en met Hem zijn opgestaan. Als dat niet werkelijk het geval is helpt de grote hoeveelheid water waarin we destijds zijn gedoopt ons niet als we voor de troon moeten verschijnen. Hier en nu vallen de beslissingen. Wanneer we hier niet uit het éne nodige leven zal de Heer straks met smart moeten zeggen dat Hij ons nooit gekend heeft. Dan heeft Hij geen contact gehad met ons. Dan hebben we hier zijn stem niet gehoord en zijn hand niet gevoeld. Dan hebben we hier niet op zijn kompas gevaren. Dan leefden we hier slechts naar onze eigen verdorven harten in een demonisch zelfbedrog. De Heer geeft ons nog deze tijd om hier en nu vertrouwd met Hem te raken, en dan zullen we het ook met Hem zijn in de eeuwigheid.

Eén ding is nodig. Maar dan ook beslist nodig. De Heer heeft bedoeld dat het er niet zonder kan. Zonder dat éne gaat een mens reddeloos verloren. Je hebt soms het gevoel dat een mens preekdood is. Dat is verschrikkelijk. Dan is er een prediker die door de Geest gedreven het Hoge Woord telkens weer doorgeeft, en dan zijn er mensen die er gewoon onder door lopen, gewoon verder lopen. Als de man hun speciale hobbie niet heeft genoemd hebben ze niets gehoord. Ze zijn dood voor al het andere dan dat wat ze zelf hebben, althans denken te hebben. Christus heeft gezegd dat slechts één ding nodig is. Wie dat éne heeft ziet overal de zon schijnen. Wie dat éne heeft kan karakters verdragen en in Christus liefhebben waaraan hij anders een hekel zou hebben.

Wie dat éne heeft, ontdekt een kathedrale hoge en wijde ruimte van godsbericht. Kinderen, hebt elkander hartelijk lief, zo zei de oude vergrijsde evangelist Johannes telkens weer tegen zijn geliefde gemeenten. Op een knooppunt van gelegenheden, een kruispunt waar beslissende wegen moeten worden gekozen heeft de Satan altijd dubbel hard gewerkt. Dan laat deze tegenwerker de gemeente op geen enkele wijze met rust.

Dan wil hij vriendschappen verstoren en herstel onmogelijk maken, dan zet hij mannen en vrouwen tegen elkaar op, dan bewerkt hij scheuring tussen kinderen en hun ouders en zet broeders tegen broeders op. Dan kan hij het zo maken dat Martha en Maria geen echte zusters meer zijn. De weg van de méést weerstand kan alleen door de liefde worden ingeslagen Dan blijken er wegen te komen waar niemand nog dacht dat er iets kon gebeuren...

Neem mij gevangen, Heer, dan ben ik waarlijk vrij. Dan breekt het geloof dwars door steen en staal. Met mijn God spring ik over een muur.

Groningen Ph. Lindeman

(Uit: Gemeentebode)

JEZUS EN ZIJN „maar ik zeg u”

WIE DE BERGREDE GAAT LEZEN, STOOT REEDS IN HET BEGIN OP EEN MERKWAARDIG WOORD VAN JEZUS: MAAR IK ZEG U.
ER IS GEZEGD.... ER IS TOT DE OUDEN GEZEGD.... MAAR: IK ZEG U.

Wij kunnen zoiets ook zeggen. We vertellen iets, maar om aan te duiden, dat wij het beter weten, dat de ander de leugen spreekt, in ieder geval niet helemaal de waarheid spreekt, dat ons woord meer geloof verdient dan dat van een ander, zeggen wij dan: Maar ik zeg je.... Het is duidelijk, dat Jezus het ook in deze zin bedoeld heeft: Het woord dat tot de ouden is gezegd, is achterhaald. Het is niet meer het laatste woord, het is hooguit het voorlaatste woord.

Jezus' autoriteit

Dat Jezus Zich hier tot Joden richt, wordt wel eens vergeten. Daarmee bedoel ik: Jezus sprak tot mensen, die opgevoed waren bij en met het woord van de profeten en de priesters, met het woord van Mozes en de koningen David en Salomo. Dát was voor hen het woord van God. Wat wij „Oude Testament” noemen, was voor Jezus' tijdgenoten het onaantastbare, eenmalige en gehoorzaamheid-eisende Woord van God. Dat was het ook voor Jezus.

Maar zonder Zich te legitimeren, zegt Jezus: Maar Ik zeg u. Alsof Hij wat te zèggen had, het voor het zeggen had.

Ja, Zijn woord: Maar IK zeg u, IS Zijn legitimatie. Daar moesten de Joden het mee doen. Iets anders werd hun niet gegeven.

Het Godswoord bij Jezus' doop

"Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wien Ik mijn welbehagen heb". Zo werd gesproken bij Jezus' doop door Johannes de Doper in de Jordaan. Dat God de Spreker is, is voor de Evangelisten een uitgemaakte zaak. Wie anders zou zóiets kunnen zeggen?

Dat Jezus hier als Zoon van God wordt aangesproken, is duidelijk. De Vader spreekt niet tòt Jezus, maar tot de omstanders. De Vader spreekt òver de Zoon, doet een mededeling aan de aanwezigen over de Zoon.

Blijkbaar echter heeft dit woord geen grote reikwijdte gehad. Wij merken n.l. nauwelijks in de evangeliën, dat Jezus' volksgenoten kennis van deze gebeurtenis hadden. Zomin als wij iets merken van een dóórdringen van het woord van Johannes de Doper: Zie, het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt, Jo 1 : 29.

Men kan voor deze dingen een verklaring zoeken in twee antwoorden:

a) er zijn maar enkele getuigen geweest, die over het gehoorde niet gesproken hebben,
b) de hoorders hebben niet kunnen, niet willen geloven, wat hun meegedeeld werd.

Het resultaat van beide antwoorden is echter hetzelfde: dat Jezus niet als een van buiten af geautoriseerde persoon kon optreden. Zijn gezag was Hem niet zichtbaar overgedragen, maar Hij hád het. Niet onbetwist, uiteraard, maar toch wel onontneembaar.

Het er-boven-uit-gaande

Dat Jezus met Zijn bevelen, Zijn drei-

gingen, vérder gaat dan het outestamentische woord — het woord van God — behoeft geen nadere toelichting. Het sterk-benadrukte "Maar IK zeg u" heeft alleen zin en betekenis, als er méér gezegd wordt dan er gezegd ís.
Dat komt wel heel sterk uit in het woord over de eed, Mt 5 : 33-37. God heeft toegestaan te zweren, maar Hij verbood de **valse** eed. Jezus verbiedt zelfs de eed helemaal!
Maar dat komt even sterk uit bij het woord over de doodslag, Mt 5 : 21-26. Jezus kon daar niet ingaan tégen het woord, dat Zijn Vader tot het volk Israël gesproken heeft: Gij zult niet doodslaan. Maar Jezus breidde het uit in die zin, dat een onvriendelijke bejegening van de broeder (of broer?) evengoed strafbaar is met hoge straffen als de doodslag. Daarmee opent Jezus een weg naar een samenleven en samenleving, zoals die tot dan toe nergens gerealiseerd was (en hier-en-nu óók niet gerealiseerd is, tenzij dan in de gemeente van Christus. Daarbij dient dan bedacht te worden, dat de laatste en hoogste Rechter nog geen zichbare en hoorbare rechtspraak gedaan heeft).

Verhouding Oud- en Nieuw-Testament

We zijn met het belichten van Jezus' woorden uit Mat. 5 gestoten op een probleem, waarover het laatste woord nog wel niet gezegd zal zijn. Het probleem n.l. van de verhouding van het Oude tot het Nieuwe Testament, of omgekeerd: het probleem van de verhouding van het Nieuwe tot het Oude Testament.
Grof geschetst zijn er drie mogelijkheden, om deze verhouding te zien (en er naar te leven):
1) men kan het Nieuwe Testament zien als de vervulling van het Oude.
Dan ligt de hoofdzaak in het Oude Testament, en ligt de nadruk op het Oude. De vervulling is immers een uitvloeisel van de beloften. Dan gaat het niet om het kennen van de vervulling, maar om het kennen van de belofte. Dan heeft het Nieuwe alleen betekenis in zoverre het de vervulling van de gedane beloften is. Kan men nog beloften in het Oude Testament ontdekken, die niet vervuld zijn, dan zal dus die vervulling nog komen, en is er dus evenzo de mogelijkheid van uitbreiding van het Nieuwe Testament. Want het is niet in te zien, waarom God dan niet nog aan Zijn Gemeente een testament zou mogen geven, dat de vervulling van de onvervulde beloften behelst. Met het Oude Testament is de openbaring Gods echter afgesloten.
2) Men kan het Nieuwe Testament ook lezen als een commentaar op, als een verklaring van het Oude Testament. Het eigenlijke Godswoord staat dan in het Oude Testament. Het Nieuwe Testament is dan een door Jezus en de apostelen goedgekeurde, en met hun gezag beklede verklaring van dat Oude Testament. Het Nieuwe Testament is dan ontvouwing van het Oude; het uitpellen van de parels uit de schelp. Maar in het Nieuwe Testament kan dan geen Godswoord staan, dat niet ook in het Oude Testament staat. Het Nieuwe Testament gaat niet, gaat nergens, boven het Oude Testament uit. Er is dan ook geen voortgang van de openbaring Gods tot in de periode van de apostelen van Jezus.
3) Men kan het Nieuwe Testament óók zien — en ik bedoel met óók: inclusief de beide voorgaande meningen — als een aanvulling en verbreding van het Oude Testament. Concreet betekent dat, dat in het Nieuwe Testament dus woorden kunnen voorkomen, die niet als vervulling, of als verklaring, van het Oude Testament gezien kunnen worden, maar die gezien moeten worden als nieuwe **openbaring** Gods.
Aanvulling en verbreding, schreef ik. Het woord „verbetering" zou misverstand kunnen wekken, maar het zou hier op zijn plaats zijn. Ik gebruik dan maar liever het woord "terzijdestelling van het Oude".

Praktische consequenties

Dat iemands zicht op de verhouding van Oud en Nieuwe Testament beslissend is voor zijn kijk op vele zaken, is wel duidelijk. Wie het Nieuwe Testament alleen ziet als vervulling en als verklaring van het Oude Testament, bevindt zich in het gezelschap van Rome en Reformatie (ietwat vereenvoudigd gezegd). Aan één voorbeeld zou ik dit kunnen illustreren: aan de gedachte, dat de gemeente van Christus het volk Gods is (dat IS het óók!). Als de gemeente het volk is, dan ligt in Israël het voorbeeld. Van Israël werd men lid door de besnijdenis op de achtste dag, van de gemeente door de doop-voor-men-zelf-een-beslissing-neemt (Gods vóórkomende genade). Had Israël een raad van oudsten, die het bestuur vormden, samen met de priesters, onder voorzitterschap van de hogepriester, zo behoort de gemeente een college van ambts = gezagsdragers te hebben, die tégenòver vóór het volk handelen,
Wie kiest voor de derde mogelijkheid van beschouwing van de verhouding van Oud en Nieuw Testament: dus als aanvulling en verbreding, c.q. verdieping (dus eventueel met terzijdestelling van sommige zaken uit het Oude Testament), zal het Oude Testament lezen in het licht van het Nieuwe. Het meestwezenlijke staat dan in het Nieuwe Testament, het voorbereidende in het Oude Testament. Dat hier de houding van Israël tegenover Jezus — de beloofde Messias — fundamenteel is, ligt voor de hand. Duidelijker gezegd: dat de gevolgen van deze houding: afwijzend, verwerpend, fundamenteel zijn, kan niet ontkend worden.
Het Oude Testament is dan het voorlaatste Woord, het Nieuwe Testament het laatste Woord Gods. „God heeft voortijds vele malen en op velerlei wijzen tot de vaderen gesproken door de profeten, maar in het laatste der dagen door de Zoon", Hb 1 : 1. Zijn „Ik zeg u,' heeft groter gezag dan het woord der profeten. De profeten spraken in opdracht van God, Jezus sprak als (Zoon van) God.
Dat ook deze kijk op het Nieuwe Testament practische en theologische (of beter gezegd: theologische en dus practische) consequenties heeft, is onontkoombaar. Enkele wil ik aanduiden.
Staat het belangrijkste over de schepping, over het ontstaan van de wereld, in het Oude dan wel in het Nieuwe Testament? Wat in het Oude Testament niet staat, staat in het Nieuwe Testament: dat door Christus alle dingen geschapen zijn, en dat Hij de eersteling en het hoofd der schepping is. Dát is oneindig belangrijker dan de kwestie van de ouderdom van de aarde, of de vraag of de zes dagen gewone dagen dan wel perioden zijn geweest, en veel belangrijker dan de vraag, of wij in Genesis 1 en 2 één dan wel twee scheppingsverhalen hebben.
Het belangrijkste over de gemeente staat in het Nieuwe Testament, niet in het Oude Testament. Dus ook over de toetreding tot de gemeente. De doop **is** niet, en **kan** niet zijn, een vervanging of voortzetting-onder-een-andere-gestalte van de besnijdenis. Het avondmaal is niet een vervanging of vernieuwing van het pascha, maar de herdenking van Jezus' dood, en daarom is het vieren van het avondmaal niet een betrokken zijn op de uittocht uit de zonde, maar op de intocht in het beloofde land, want het is het herdenken van de dood van Hem, Die leeft en die komt,
Het belangrijkste over Israël is niet door de profeten gezegd, maar door Paulus, de apostel van Jezus Christus. Paulus moet niet gelezen worden in het licht van de profeten, maar de profeten in het licht van Paulus.

* * *

Jezus' woord „Maar IK zeg u" was schokkend voor Zijn eerste hoorders. Niet omdat zij geen profeet meer verwachtten; die verwachtten zij zeker. Maar omdat Jezus het oudtestamentische woord omrandde met Zijn woord, waardoor het over de grenzen van Israël heenging tot aan de einden der aarde. En vooral, omdat Jezus zich niet beriep op een zending door God (hoewel Hij zich de gezondene des Vaders wist), maar op het feit, dat Hij de Zoon van God, dus God, was. Dat brengt ons bij dat andere woord van Jezus: Ik ben. Daarover hoop ik ook nog eens te schrijven.

Ploeger

NADER BEZIEN

Financiële ruimte

Als de maand op -ri uitgaat is onze belangstelling voor financiële zaken altijd groter dan anders. Het is de tijd van de jaarstukken en begrotingen. Onze penningmeesters zijn druk met de afsluiting van hun boeken en de contrôle-commissies buigen zich er vervolgens over. Daarna wordt uitgezocht wat we in het pas begonnen jaar financieel kunnen verwachten en kunnen ondernemen.
In het verband van de Unie is het al niet anders. Verleden week zijn de jaarcijfers van de vrijwillige bijdragen van de gemeenten gepubliceerd en er is weer stof voor financiële overpeinzingen. Voor de aardigheid bladerde ik eens in oude jaarstukken van de Unie. Het bleek dat we in 1964 ineens een grote sprong voorwaarts hebben gedaan in de financiën van ons gezamenlijke werk. In dat jaar steeg de Uniecontributie met 36% en de vrijwillige bijdragen met ruim 40%. Het was het eerste — en tot nu toe tevens het laatste — jaar waarin de begrotingen van de vrijwillige bijdragen werden overschreden. Sinds die tijd is er echter een andere ontwikkeling op gang gekomen, waarvan ik mij afvraag of wij ons daar wel voldoende rekenschap van hebben gegeven. De vrijwillige bijdragen van de afgelopen drie jaren liggen alle onder het peil van 1964. Verleden jaar zijn we er heel dicht bij gekomen, maar er zit toch nog f 425 tussen. De beide voorgaande jaren bleven we er zelfs meer dan vierduizend gulden beneden. Een stationaire ontwikkeling dus.
In dezelfde periode steeg de Uniecontributie van f 90.000 tot f 133.400. Dat is een stijging van 48% of bijna de helft. De vrijwillige bijdragen bleven zoals gezegd stationair op f 110.000. In 1965 lagen voor het eerst contributie en vrijwilligheid nagenoeg gelijk, nadat voorheen de vrijwilligheid doorgaans iets had voorgelegen. Nu ligt de vrijwilligheid ongeveer f 23.000 achter bij de contributie.
Uit de krant hebben we geleerd, dat er zoiets bestaat als financiële ruimte. We zijn er bij de landsbegroting voor 1968 ineens mee geconfronteerd en de gevolgen zijn merkbaar. Wat niet uit de lengte kan komen moet uit de breedte komen. Maar hetzelfde geldt voor de financiën van ons gezamenlijke werk. Er is geen enkele reden om te menen dat het geld van de Uniecontributie voor minder belangrijke of minder geestelijke doeleinden wordt besteed dan de vrijwillige bijdragen. Omgekeerd natuurlijk ook niet. Maar wel is het een feit dat het geld voor de contributie en voor de vrijwillige bijdragen uit dezelfde bron moet komen. Wat aan contributies wordt betaald kan niet meer voor zending of opleiding worden gegeven. De ruimte is beperkt.
Bij mijn weten is er in de Unie over de besteding van de financiële ruimte geen overleg geweest. De sterke stijging van de Uniecontributie is geen gevolg van een gezamenlijk beraad van de Unie-Commissie en de Permanente Commissies en het UBS-bestuur. Toch lijkt het mij niet voor bestrijding vatbaar dat de door de PC's en de UBS zozeer gewenste groei van hun geldmiddelen niet gerealiseerd is omdat de ruimte die zij vroegen al door de Uniecontributie in beslag was genomen.
De samenstelling van de Unie-Commissie zou toch, dacht ik, een gezamenlijk beraad over de totale financiële ruimte heel gemakkelijk moeten maken. Alle betrokken instanties zijn er in vertegenwoordigd of aanwezig. Of denken wij te veel in twee werelden, de wereld van de verplichte contributie en de wereld van de vrijwillige bijdragen? Dat zou ongezond zijn.

J.R.

gemeenteberichten

DE LAMP BRANDT NOG!

Eindhoven — (K.Br.) Misschien hebt u zich al afgevraagd: „Brandt in de „Lichtstad" de lamp nog?" Hoewel u de laatste tijd heel weinig van ons in dit blad hebt gelezen, toch mogen wij u bij dezen geruststellen. De lamp brandt nog en hoe..? Elke zondagmorgen mag onze voorganger ds Jac. Schouten met vreugde aan een grote schare mensen de Blijde Boodschap doorgeven, maar ook in en door de verenigingen wordt die Boodschap uitgedragen.
Een paar evenementen wil ik u noemen. Zo hield het zangkoor op 28 oktober zijn jaarlijkse uitvoering waaraan het zangduo Schenk-Verhey zijn medewerking verleende. De kerk was vol. Op 12 november stond de eredienst in het teken van de jeugd, de gemeente van morgen, hopelijk worden het er twee! Op 18 en 19 november werd een evangelisatie-weekend gehouden. Op 25 en 26 november vierde de afdeling Eindhoven van de N.B.J.B. zijn 40-jarig bestaan, waaraan „De Blijde Zaaiers" uit Westerhaar met opgewekte zang en muziek het hunne hebben bijgedragen. Met grote dankbaarheid mochten we terugzien op de vele zegeningen, die God aan deze arbeid in 't verleden heeft geschonken en nog schenkt. De maand december stond in het teken van Advent en kerstwijdingen van diverse verenigingen. De gemeente groeide a.h.w. naar het Kerstfeest toe. Op eerste kerstdagmorgen klonk het als een jubeltoon door de overvolle kerk: „U is heden de Heiland geboren", waarbij onze voorganger in het bijzonder de nadruk legde op het persoonlijke karakter van deze blijmare Op de eerste zondag van het nieuwe jaar legde een zuster belijdenis van haar geloof af door af te dalen in het watergraf. Bij de viering van het avondmaal werd zij door ouderling Warta hartelijk welkom geheten in de gemeente. En dat God doorgaat met Zijn machtig werk, mochten wij ervaren, want weer heeft een broeder Christus aanvaard als zijn Heiland en Heer; hij wil hiervan ook getuigenis afleggen door de doop.

Zo zijn we blij en gezegend het nieuwe jaar begonnen en wij geloven dat de Heer zal doorgaan met Zijn zegen, wanneer de gemeente met liefde en toewijding de lamp brandende houdt. Vanuit de Lichtstad wensen wij al onze gemeenten een rijk gezegend 1968.

KARDINAAL EN BISSCHOPPEN NAAR GEREFORMEERDE SYNODE

Kardinaal Alfrink zal met vijf bisschoppen op 23 januari een bezoek brengen aan de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken te Lunteren. Aanleiding hiertoe is de wederzijdse erkenning van de doop en van de doopsbediening door de roomskatholieke kerk en de Gereformeerde Kerken in Nederland. Hierover zullen het rooms-katholieke episkopaat en de Gereformeerde Synode op 23 januari een gemeenschappelijke verklaring afleggen.

RECORD-INKOMEN SOUTHERN BAPTIST CONVENTION

De Southern Baptist Convention in USA ontving gedurende 1967 het record bedrag van $ 45 miljoen. Dit geld is bestemd voor al de arbeid die de bij de konventie aangesloten gemeenten gezamenlijk doen: evangelisatie, zending, opleiding, enz.

SECRETARISSEN DER GEMEENTEN!

U bent een belangrijke schakel tussen gemeente en Unie. Wij zijn u dan ook erg dankbaar indien wij van u mochten ontvangen (voor zover u dat nog niet hebt gedaan):

1. Enquête-formulier inz. het suppletiefonds;
2. Het statistiek-formulier;
3. Opgave van de Gemeentelijke Plan Commissie voor het Evangelisatiejaar.

N.B. Voorstellen voor de A.V. moeten vóór 1 februari zijn ingediend.

Th. van der Laan,
algemene secretaris van de Unie.

Adreswijziging

Het juiste adres van ds C. Mostert te Winschoten (sekretaris van de ECU) is: Fr. van Eedenstraat 21 (tel. 3120).

Lezers aan het woord

Een nieuwe Raad van Kerken (1)

Geachte redaktie,

Met grote voldoening las ik het artikel van ds Louw „Over de strijd tegen de Heilige Geest" in De Christen van 5 januari. Een fijn artikel tussen stukken als „Nader bezien", „Zand en Zaad" en artikelen over het al dan niet steunen van N.C.R.V. of D.E.O. (of zelfs van V.P.R.O., waarin schijnbaar geen enkel bezwaar wordt gezien). Om nog maar niet te spreken over al de ruimte gereserveerd voor reclame voor de nieuwe Raad van Kerken (een schijnbaar passender woord voor Oecumene). Misschien mag ik het boekje van de direktrice van de bijbelschool „Beatenberg" Frau Dr Wasserzug-Traeder, aan redaktie en lezers aanbevelen. Het heet „Een ernstig woord betreffende de Oecumenische beweging".

Graag meer schrijvers als ds Louw in De Christen, waar we alleen maar van leren kunnen.

Emmen . A. Boer

P.S. Over de Raad van Kerken lees ik alleen wat er voor, niet wat er tegen is.

Opmerkingen:

1e. wat betreft „de ruimte gereserveerd voor reclame voor de nieuwe Raad van Kerken": zie De Christen van 12 januari j.l. en deze pagina's!

2e. de genoemde brochure is reeds enkele jaren geleden in dit blad aangekondigd en besproken — men vereenzelvige overigens niet de Wereldraad van Kerken met de voorgestelde nieuwe Raad van Kerken in Nederland;

3e. jammer, dat br B. niet meedeelt wat, naar zijn mening, tégen de voorgestelde nieuwe Raad van Kerken in Nederland is.

v. D.

Een nieuwe Raad van Kerken (2)

Geachte redaktie,

De Commissie der Unie heeft de gemeenten geadviseerd deel te nemen aan de oprichting van een nieuwe Raad van Kerken in Nederland. De U.C. geeft verder blijk een zo breed mogelijke discussie vooraf op prijs te stellen. Mogelijk kunnen onderstaande gedachten en opmerkingen een kleine bijdrage leveren tot het bepalen van ons standpunt.

De gescheidenheid in de Gemeente van Jezus Christus is een verdrietige zaak. Daarover zijn we het langzamerhand wel eens, en elke poging tot toenadering verdient onze warme belangstelling. Wij zouden zelfs willen spreken van de n o o d z a a k om eenheidsopenbaring te zoeken met allen, met wie wij één gezin vormen. O.i. kan echter alleen datgene wat op een bepaalde geestelijke grond „één" is, zich als eenheid openbaren en opereren. Alleen wat ook werkelijk tot het huisgezin van God behoort, d.w.z. Zijn kinderen, kunnen zich als zodanig presenteren. De enige weg die tot het kindschap Gods leidt, is de wedergeboorte door het geloof in Jezus Christus.

Wij zijn dus in principe één met allen, die deze noodzaak van geloof in Jezus Christus als Verzoener van onze zonden, van bekering en wedergeboorte prediken en belijden. Op welke wijze deze prediking gebracht wordt, is niet van essentieel belang voor de eenheid. Het evangelie kan op velerlei wijze gebracht worden, en naar gelang van de kerkelijke ligging en de persoonlijke geaardheid van de prediker zal het accent anders liggen. De een zal bijvoorbeeld door de dreiging van de helse straf tot Jezus gedreven worden, en de ander zal door de prediking van de Zichzelf offerende Heiland worden getrokken.

Ook de opvatting over de w ij z e waarop de *Gemeente*, of wil men: Kerk, zich moet openbaren kan niet als maatstaf gelden voor de eenheid.

Oproepen om één te zijn worden vaak gedaan met een beroep op Joh. 17 : 22, „.. opdat zij één zijn". Blijkens dit tekstdeel wortelt de eenheid-onder-elkander in de eenheid tussen Vader en Zoon. Wie de Heer Jezus Christus toebehoort is t.o.v. God ook in de Vader-kind verhouding opgenomen. Wat uit God geboren is, behoort bij God en behoort bij elkander.

Zo gezien zouden wij als dat deel van de Gemeente, dat samen optrekt onder de naam baptistengemeenten, kunnen optrekken met een veel grotere schare, want om ons heen herkennen wij in diverse kerken, gemeenten en gemeenschappen mede-kinderen Gods, die met ons belijden verlost te zijn door het Bloed van Jezus Christus, en door wedergeboorte het eeuwige leven te hebben, zij het dan dat zij over de vorm van de gemeente en andere zaken wel van mening met ons verschillen.

Is het niet zaak om in de eerste plaats met hen kontakt te zoeken? Toegegeven dat juist in deze richtingen de kontakten helaas zo moeilijk te leggen zijn. Het isolement is vaak het grootst, waar men het dichtst bij de Heilige Schrift tracht te blijven.

Waarom we zo de nadruk leggen op de belijdenis van de wedergeboorte, als voorwaarde om te kunnen samenwerken met anderen? In de preambule wordt gesteld dat de deelnemende kerken in g e t u i g e n i s en d i e n s t gestalte willen geven aan de gemeenschap van kerken.

O.i. is in deze woorden terecht de taak van de gemeente op aarde aangegeven: getuigenis en dienst. Getuigenis wil zeggen: getuigen van hetgeen wij geloven en bezitten. De apostelen hebben getuigd van Jezus' leven, zijn dood en opstanding, van het nieuwe leven en van de hoop op het eeuwige leven. Willen wij dus samen met anderen getuigenis gaan afleggen, dan zal dat alleen kunnen indien wij het eens zijn over dat bijbelse getuigenis aangaande Jezus Christus, en aan dat getuigenis ook dezelfde betekenis willen geven. Dit getuigenis komt o.i. in de preambule niet volledig uit, en wij zijn er lang niet gerust op dat de deelnemende kerken a l l e n dit getuigenis aanvaarden en interpreteren op de wijze zoals wij — en toch ook vele anderen met ons — dit verstaan.

Dienst stelt: in dient genomen, in dienst gekomen zijn. De gemeente bestaat uit personen, die ieder individueel in dienst gekomen zijn van Jezus Christus. De s o m van deze dienende personen is de dienende gemeente, die ook samen een dienend lichaam wordt.

De enige voorwaarde om in dienst van Jezus Christus te komen is wedergeboorte. Alleen het leven dat door wedergeboorte aan het leven van Christus verbonden is, kan in Goddelijke zin dienen (Joh. 15 : 5). De volgorde is (volgens Ef. 2 : 10): eerst een nieuw schepsel worden, en van daaruit goede werken doen. De Heilige Geest, die wij ontvangen bij de wedergeboorte, rust ons toe tot dat dienen.

In onze gemeenten leggen we — terecht — de nadruk op wedergeboorte en bekering. En we staan erop dat het beeld van het „met Christus gestorven en opgestaan zijn" zo goed mogelijk zichtbaar wordt in de doophandeling. Maar de konsekwentie is dat wij ook verder deze lijn dienen vast te houden: — dienen is pas mogelijk vanuit de wedergeboorte. En ook hiermee zullen, naar wij vrezen, niet alle deelnemende kerken het eens zijn.

Moeten we dit dan wel als voorwaarde stellen? Er zijn toch dingen genoeg waarin we kunnen samenwerken met kerken, die over deze (grond) waarheden anders denken? Wij menen dat er ergens een grens ligt. De grens tussen wat uit de Geest geboren is, en wat naar het vlees is. Een ongeestelijk, d.w.z. een niet-wedergeboren mens zal anders over de geestelijke dingen denken dan een wedergeboren mens (1 Cor. 2 : 14), hoe religieus en trouw-kerkelijk deze niet-wedergeboren mens ook zijn mag. (Men trekke hieruit weer niet de konklusie dat dus een wedergeboren mens altijd juist handelt, dat is hier niet aan de orde).

Voor ons is samenwerking met alle kerken, die zich maar aanmelden, zonder een verdere omschrijving dan in de preambule genoemd, nog een onmogelijke zaak.

Iets anders is, dat er altijd de hartelijke bereidheid moet bestaan, en zelfs de wegen gezocht moeten worden tot een gesprek met iedere andere kerk. Maar dan een gesprek waarin het in de eerste plaats gaat om de kernvragen van de bijbel.

En verder zouden we een lans willen breken voor een serieuze oproep tot een gesprek met allen, die wij *in het belijden* van onze Verlosser als onze broeders hebben leren kennen. Met die kerken en gemeenschappen waarin de H. Schrift en Gods verlossings- en genadewerk nog de gezaghebbende plaats innemen. Is er in deze — èn in onze eigen — kringen een oprecht verdriet over de scheiding, en een oprecht verlangen om de ander te zoeken, en om vandaaruit samen de mogelijkheden te gaan onderzoeken voor „getuigenis en dienstbetoon"?

Is er de bereidheid tot een openhartig gesprek, of is er angst dat men specifieke verworvenheden zal kwijtraken? Als baptistengemeenten hebben we het avontuur aangedurfd om het te wagen met alleen de aanvaarding van de Heilige Schrift. Onze voorgangers denken in zaken van secundaire orde lang niet allen gelijk, en elke gemeente vertoont wel weer een ander patroon. Doch we blijven gelukkig bij elkaar.

Dan moet het toch ook in groter verband mogelijk zijn om elkaar te vinden, als we het eens kunnen worden over de voorwaarden en de inhoud van de woorden „getuigenis en dienstbetoon"?

Geve de Heer ons als baptistengemeenten veel wijsheid en liefde.

Nijmegen H. G. de Winkel

Een nieuwe Raad van Kerken (3)

I Het is te begrijpen en te prijzen, dat vooruitstrevende theologen al het mogelijke doen, om de bijbelse boodschap zo te vertalen dat het ook nog de mens van heden „aanspreekt", zoals men dit uitdrukt.

.. Door uit de Bijbel alle mythologische trekken, waaronder men engelen, wonderen, hemelvoorstellingen en bovenaardse machten verstaat om te buigen, weg te strepen of enkel als inkleding te beschouwen en de gestalte van Jezus alleen naar voren te laten treden.

II Het leven dat door mij stroomt, komt van de dieren. Dit heeft destijds veel mensen erg geschokt. .. Thans is door een beter begrip van de bijbel deze moeilijkheid opgeheven. Steeds beter zien wij het glorieuze schouwspel.. Het dier dat zich opricht tot mens.

III Wij geloven in God, de Eeuwige Vader, in Jezus Christus, Zijn Zoon en in de Heilige Geest.

Een drietal citaten. De eerste twee hebben U wellicht erg geschokt. Het derde komt U veel vertrouwder voor. Weest U echter voorzichtig met voorbarige konklusies.

Het eerste citaat is een uitspraak van de Generale Synode der Ned. Hervormde Kerk. U kunt het vinden in het boek „Klare Wijn", blz. 253.

Het tweede citaat is genomen uit de nieuwe katechismus, die juist dezer dagen door een college van kardinalen verklaard werd vrij te zijn van dwalingen.

En het derde citaat is art. 1 van de geloofsbelijdenis van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. (De Mormonen).

In de te vormen nieuwe Raad van Kerken doen de Mormonen (nog) niet mee. De Ned. Hervormde kerk wel. En de RK-Kerk moet o zo nodig in het overleg worden betrokken.

En de baptisten? Is hun plaats daar? Zijn zij bang in het isolement te raken, zodat van beïnvloeding over en weer niets terecht zal komen? Een volk, Gode ten eigendom, waarvan een deel zich baptist noemt, behoeft toch niet bang te zijn voor het isolement? Toen Lot zijn tenten tot voor Sodom opsloeg, zijn isolement verbrak en in Sodom ging wonen, toen hij zijn schoonzoons het oordeel van de Heer over de stad aanzegde, was hij in hun ogen als iemand die schertste. Over beïnvloeding gesproken!

Alleen al het argument, dat wij de deelnemers zouden kunnen beïnvloeden, pleit al tegen deelname. Wij moeten er immers vanuit kunnen gaan dat wij gaan samenwerken met gelovigen? Als dat

niet zo is, dan trekken wij een ongelijk juk aan met ongelovigen, waarvoor de Bijbel ernstig waarschuwt. Welk antwoord gaf het Interkerkelijk Vredesberaad op de nood van de wereld in de door haar verspreide „Vredeskrant?" Ontwikkelingshulp, versterken van de Verenigde Naties, spreiding van welvaart. Over de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, werd met geen woord gesproken. Dat komt ervan als men de bijbel gaat ontmythologiseren.

Kunt U samenwerken met kerken, die n.b. een werkkommissie moeten instellen om een formule te zoeken, waar zoveel mogelijk kerken zich achter kunnen stellen?

Kunt U zich stellen achter die onvolledige en, op de keper beschouwd, onjuiste formule? De onverkorte bijbel zegt n.l. dat *de wereld in het boze* ligt en dat de heerschappij van de Heer Jezus over deze wereld een toekomstige is. Zie ook Luc. 4 : 6.

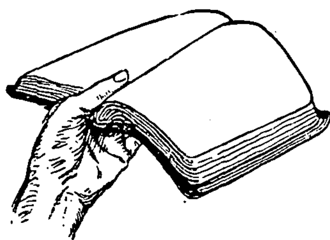
Bent U bereid niet a priori een andere kerkgemeenschap buiten de gemeenschap der kerken te plaatsen. Ook de RK-Kerk niet?

Is het dan geen gruwel, wanneer U, b.v. via de *radio de bemiddeling hoort* vragen tot schuldvergeving aan de aartsengel Michaël, Johannes de Doper, Petrus, Paulus, enz. enz.

Stoort het U niet, wanneer aan brood en wijn goddelijke eer wordt bewezen? Hindert het U niet, wanneer het Woord van God verkracht word?

De Heer geve dat ,Baptist Nederland' ter A.V. krachtig stelling neemt tegen deze heilloze vorm *van samenwerking.*

Arnhem — P. Dubbeldam

Wat zullen we lezen?

Kan iemand mij zeggen waarom er God zij met ons op sommige muntsoorten voorkomt? Dergelijke kreten komt men meer tegen. Kwam men nog meer tegen. Het ,zij" duidt op een wens. Het ware natuurlijk beter te zeggen: Wij gaan met God, in antwoord op: God is met ons, Immanuël.

zondag	**21 jan.**	**1 Sam. 7 : 2- 9**	**Bidden en vasten**
maandag	**22 jan.**	**1 Sam. 7 : 10-17**	**Wanneer zullen wij een altaar bouwen?**
dinsdag	**23 jan.**	**1 Sam. 8 : 1- 9**	**Vest op prinsen geen vertrouwen**
woensdag	**24 jan.**	**1 Sam. 8 : 10-22**	**Die niet horen wil, moet voelen**
donderdag	**25 jan.**	**1 Sam. 9 : 1-10**	**Wat is 't allemaal menselijk**
vrijdag	**26 jan.**	**1 Sam. 9 : 11-16**	**De hand erachter**
zaterdag	**27 jan.**	**1 Sam. 9 : 17-27**	**Samuël en Saul samen**

H.

Een nieuwe Raad van Kerken (4)

Geachte redaktie,

Nu de discussie wellicht op gang gaat komen betreffende het al of niet aansluiten van de baptisten bij de nieuwe „Raad van Kerken", wil ik graag enige opmerkingen maken.

Doch allereerst dit: met grote belangstelling heb ik de artikelen van ds Louw, ds Brandsma en ds Zijlstra gelezen. Dat de eerste en de laatste hun afwijzing motiveren vanuit een ander gezichtspunt is natuurlijk niet zo verwonderlijk, alhoewel het natuurlijk wel leerzaam is om beide gezichtspunten theologisch te gaan vergelijken. Ik waag mij hier echter niet aan en laat dit liever over aan de theologen. Overigens wil ik stellen dat ik persoonlijk tegen aansluiting ben, mogelijk misschien op nog andere gronden mede dan ds Louw en ds Zijlstra, alhoewel beide gezichtspunten voor mij volkomen aanvaardbaar zijn.

Mijn opmerkingen betreffen een andere zaak, n.l. de verhouding van de plaatselijke gemeenten tot de Unie. Ik sta n.l. op het standpunt, en m.i. bijbels, dat de plaatselijke gemeente direkt onder haar hoofd Jezus Christus staat; elke baptist zal dit kunnen en willen beamen. Ik gebruik met opzet de term „autonoom" niet. Omdat deze term te veel belast is en meer slaat op zelfbeschikking, terwijl wij ieder persoonlijk als gelovige en als plaatselijke gemeente van Jezus Christus geen zelfbeschikking kennen, doch dat de Heer over ons beschikt. Natuurlijk heeft ds Zijlstra het woord „autonoom" niet in de door mij aangegeven belastende zin gebruikt.

De Unie is m.i. niets meer en niets minder dan een samengaan van plaatselijke gemeenten om die dingen gezamenlijk ten uitvoer te brengen, die voor één plaatselijke gemeente een te zware belasting zouden zijn en die gezamenlijk in Unieverband verwerkelijkt kunnen worden. Ook is belangrijk dat de plaatselijke gemeenten onderling met elkaar contact hebben door b.v. het weekblad De Christen. Daar over bestaat geen twijfel. Maar dat de Unie indertijd als Unie zich aansloot bij de „Wereldraad van Kerken" was een daad die buiten haar bevoegdheid lag, dus zeer terecht is de Unie toen op haar weg teruggekeerd.

Evenzo is het mijn overtuiging dat de Unie ook buiten haar bevoegdheid gaat, wanneer ze de plaatselijke gemeenten adviseert al of niet toe te treden als lid van de „nieuwe Raad". De voorstanders van aansluiting hebben een zeer steekhoudend motief, b.v. de inspraak van onze gemeenten bij de kerken. Wat ons als baptisten van de meeste dominaties scheidt is ons bijbels standpunt van plaatselijke gemeenten zonder overkoepelend orgaan. *Zelf in zo'n kerk opgegroeid is het voor die leden* vanzelfsprekend dat er zoiets als een overkoepelend orgaan bestaat, zoals classis en synode. Deze lichamen hebben in de praktijk een vorm van gezag, waar de plaatselijke gemeenten of kerken aan ondergeschikt zijn. De leden van deze kerken horen er meestal vreemd van op dat de plaatselijke baptistengemeenten „autonoom" zijn — om dit nare woord dan maar te gebruiken. Men informeert naarstig naar de functie van de Unie en ik kan nooit aan de indruk ontkomen dat men dan meewarig denkt: een verkapte synode.

En om deze gedachte weer wat nieuw leven in te blazen gaat de Unie misschien de plaatselijke gemeenten adviseren al of niet lid te worden van de „nieuwe Raad". Of zijn vele baptisten al zo ver dat ze graag ook een synode willen hebben?

Ons krachtigste getuigenis ten opzichte van de „Raad" is dat de naam Unie hier niet eens genoemd mag worden, zelfs al zou er slechts één plaatselijke gemeente geen lid zijn. De Unie is m.i. een interne aangelegenheid voor ons baptisten. Naar buiten en met name in zo'n „nieuwe Raad" mag men hoogstens spreken van **een aantal plaatselijke baptistengemeenten** en zeker niet als Unie van Baptistengemeenten in Nederland, gesteld zelfs als alle plaatselijke gemeenten lid zouden worden. Woordvoerders bij besprekingen treden dan niet op namens de Unie, maar als afgevaardigden van de plaatselijke gemeenten, dus van elke plaatselijke gemeente zou dan een broeder of zuster in deze Raad vertegenwoordigd moeten zijn. Wanneer dit doordringt tot de kerken dan zal men ons òf afwijzen òf *men zal eens diep gaan naden*ken over het wezen van de gemeente van Jezus Christus. Een tussenweg bestaat er niet. Het is òf zwart òf wit, òf koud òf heet (Laodicea). Er hangt al genoeg mist door al die grijsheid.

Nijkerk — M. Langbroek

Een nieuwe Raad van Kerken (5)

Geachte redaktie,

Hoe komt het dat wij in onze gemeenschap tot een zo ernstig verschil van mening kunnen komen over onze houding tegenover andersdenkenden? Wij zijn toch altijd uitgegaan van dezelfde beginselen aangaande leer en leven. Onze Gemeentegedachte heeft ons een sterke onderlinge band gegeven, temeer daar het wezen van onze Gemeentepraktijk dit met zich meebracht. Tegenover andersdenkenden hebben wij in ons Gemeente-begrip ons standpunt steeds weer opnieuw gebaseerd op het onfeilbare woord van God. Ook hebben wij het feilen van andersdenkenden op dit punt steeds op grond van de bijbel aangetoond. Een gereformeerde schipperspredikant vertelde mij eens, dat hij de baptisten-schipper er direkt uit haalde, omdat bij een gesprek direkt de bijbel op tafel kwam. *Onze mensen worden daar dus door getypeerd.* Als wij dan onder rechtzinnigheid mogen verstaan, wat men er in de geschiedenis altijd onder heeft verstaan, het zich, onvoorwaardelijk stellen onder het gezag van het Woord van God, dan worden wij dus hierin getypeerd door onze rechtzinnigheid, omdat wij andersdenkenden weerleggen met als praktisch beginsel „maar-de-bijbel-zegt". Ds J. Louw en ds S. J. Zijlstra hebben dit beiden als uitgangspunt. Eerstgenoemde schreef eertijds dat wij ons meer verwant moeten gevoelen met het Convent van Kerken dan met het I.K.O.R. (vrije weergave), laatstgenoemde kiest daarom nu voor De Evangelische Omroep. Hun beider standpunten zijn gestoeld op dezelfde wortel als het gaat om de nieuwe Raad van Kerken, zij verschillen alleen maar in hun manier van benadering van het probleem. Naar mijn gevoelen stelt ds Louw hogere eisen aan andersdenkenden, terwijl ds Zijlstra al blij zou zijn met een gesprek met als uitgangspunt het gezag van de bijbel, zonder al te zeer te letten op de bereidvaardigheid van de konsekwenties daarvan, b.v. de ecclesiologie; toch wil eerstgenoemde dit aspekt er direkt bij betrekken. Deze beide visies verdragen elkaar wel goed in onze gemeenten; naar mijn weten zijn hierdoor nooit spanningen van betekenis ontstaan.

Hoe komt het nu, dat medebroeders, die zich best kunnen vinden in bovengenoemde gedachtengang, toch de keuze hebben gedaan voor het aansluiten bij de nieuwe Raad van Kerken?

Als ik mijn oor te luisteren leg, dan kom ik tot de ontdekking dat deze broeders vooral handelen uit vrees; uit de vrees om in een isolement te geraken. Nu is vrees altijd een heel slechte wegwijzer geweest en dat is het zeer zeker hier ook. Dezelfde vrees, die hen nu JA doet zeggen tegen de Raad van Kerken, om niet in een isolement te geraken, zal hen straks ook „ja" doen zeggen tegen een bepaald project van deze Raad, om niet in een uitzonderingspositie te raken. Als dit het motief is, wie geeft ons dan ook maar enige garantie, dat men bij toekomstige besluiten de juiste beslissingen zal nemen. Men kan ons nu wel vertellen dat het zo heerlijk vrijblijvend is bij de nieuwe Raad van Kerken, maar in het memorandum staat toch heel duidelijk, dat er eigenlijk alleen maar uitzonderingen gemaakt kunnen worden om niet mee te doen als er „onoverkomenlijke" bezwaren zijn.

Misschien heeft diezelfde vrees reeds parten gespeeld in de Commissie der Unie, toen men unaniem besloten heeft in haar advies te pleiten voor aansluiting bij de Raad van Kerken, anders zouden de tegenstemmers toch in de unie in een soort isolement geraken. Als straks in mei een meerderheid of een minderheid besluit tegen toetreding, dan is één ding duidelijk, dat zij in de Commissie

der Unie geen personen heeft, die hun standpunt hebben vertegenwoordigd en verdedigd. Mij is verzekerd, dat het besluit beslist niet genomen was, omdat men zozeer overtuigd was van de grote bijdrage, die wij aan de Raad zouden kunnen geven of omdat de uniebroeders de nood was opgelegd. Men krijgt een beetje het gevoel, maar een gevoel kan bedriegen, dat men veel liever had gehad, dat men niet voor deze keuze was gesteld, maar nu het feit er zo ligt kon men eigenlijk niet anders, dan er van te maken wat er misschien van te maken is.

Men laat dit, met de woorden van drs J. Reiling, die overigens een veel positiever voorstander is, afhangen „van de kerken die zich bij de nieuwe raad aansluiten". Het alleen maar rekening houden met het statuut en niet uitgaan van het rapport van de werkcommissie lijkt mij irreëel. Dat heeft de unie in haar advies trouwens ook niet gedaan, of moet ik hier zeggen: de theologiecommissie van de unie? In het rapport kan men toch veel duidelijker dan in het statuut onderkennen met welke motieven en doelstellingen wij te maken krijgen in de nieuwe Raad, of nog beter gezegd: in welke bedding men terecht komt. De bedding ligt er al en wij zullen mee moeten in de stroom of wij nu willen of niet. Misschien dat wij hoogstens de scherpe kantjes bij de bochten een beetje mogen afschuren. Wij behoeven ons zelf heus niet voor de gek te houden, door te denken dat men, omdat er een paar kerkjes en een Gereformeerde Kerk bijkomen, nu ineens van richting gaat veranderen. Misschien klinkt het een beetje pretentieus, maar wij weten het al welke kant het uitgaat, zelfs nog wel zonder een bepaalde interpretatie van de Openbaring van Johannes, alleen al op grond van de „geest des tijds". Bij de „geest des tijds" hoort, dat men van de traditie af wil. Men schudt deze van zich af als een onding. Men wil ook af van het geloof in traditionele zin. Geloven is tegenwoordig niet meer een onwankelbaar vertrouwen in de woorden van God en een absolute afhankelijkheid van de God, die ze spreekt. Toch is dit het tweevoudig object van het geloof. Dit voorwerp is onveranderlijk en daarom is het geloof in wezen onveranderlijk. Het is beslist niet een gebeuren, dat afhankelijk is van de omstandigheden en het levensmilieu. Men kan de leer niet stellen tegenover de Heer. Geloof is niet minder dan een leergeloof maar wel veel meer. Als wij hier scheiding maken, dan is dat de tak afzagen waarop we zitten.

De „geest" van de tijd waait door de theologie en de kerken. De Heer werkt door een overblijfsel, dat Hem trouw blijft. Laten wij zorgen, dat wij daar bij blijven behoren.

Een Kaleb en een Jozua, een minderheid, maar vol van geloof en moed, tegenover een meerderheid met „vleselijke" argumenten.

De Heer bevolen:

Grootegast — J. Schotanus

BAPTISTEN IN RUANDA

De arbeid van de baptistengemeenten in Ruanda (Afrika) groeit zo snel, dat er niet voldoende voorgangers zijn om het werk te doen. Een nieuwe opleidingsschool moest worden geopend om dit probleem op te lossen.

In 1962 waren er, aldus een mededeling in het weekblad van de deense baptisten, slechts 500 baptisten in Ruanda. Nu meer dan 4200. Er zijn slechts 2 inlandse voorgangers beschikbaar. Een van hen doopte in het afgelopen halfjaar 581 personen.

Voor de bibliotheek van de onlangs geopende theologische school die te Runyomby is gevestigd, werd van de Wereldraad van Kerken een belangrijke gift ontvangen.

GEREFORMEERDE SYNODE LAAT NIEUW KERKBOEK UITGEVEN

Na jaren van experimenteren met nieuw berijmde psalmen in proefbundels en liturgische veranderingen, krijgen de Gereformeerde Kerken weer de beschikking over een officieel kerkboek. Tot de uitgave hiervan heeft de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Lunteren besloten.

In dit herziene kerkboek worden opgenomen de nieuwe psalmberijming, de nieuwe orden van dienst, de liturgische wisselteksten, de gebeden, de formulieren en de belijdenisgeschriften. Uiteraard kan dit kerkboek in één uitgave gecombineerd worden met de bijbel, zodat men evenals vroeger weer een volledige „kerkbijbel" ter beschikking heeft.

De gezangenbundel wordt niet opgenomen in dit kerkboek. De reden is, dat er nog een interkerkelijk beraad gaande is over de mogelijkheden van een gezamenlijke gezangenbundel voor protestants Nederland. Deze zou eventueel kunnen bestaan uit een gemeenschappelijk stamdeel met aparte aanhangels voor de afzonderlijke kerken.

ENGELSTALIGE GEMEENTEN IN EUROPA

De engelstalige baptistengemeenten in Europa — voornamelijk bestaande uit amerikaanse militairen — hebben op hun jongste algemene vergadering besloten materiële steun te verlenen aan het baptisten-werk in Europa:

* Ten behoeve van de belgische baptisten zal een mobiele kapel worden gekocht die overal gebruikt kan worden waar men niet de beschikking heeft over een gebouw;

* elke maand zal $ 50,— worden geschonken aan Pasteur Jérémie Hodoroaba te Parijs voor de verspreiding van bijbels in Roemenië;

* eveneens zal geldelijke steun worden verleend aan het werk van een spaanse predikant die te Frankfurt, Duitsland onder zijn landgenoten arbeidt.

'CHURCHMAN OF THE YEAR'

Southern Baptist Seminary in samenwerking met Southern Seminary Foundation, die elk jaar een Churchman of the Year aanwijzen, hebben dit jaar de presbyteriaan dr Charles H. Townes deze onderscheiding toegekend. Dr Townes heeft dit jaar de Nobelprijs (voor physica) gekregen. In voorgaande jaren werden onderscheiden de astronaut John Glenn, de industrieel Maxey Jarman en de pianist Van Cliburn.

IN MADRID NU 5 BAPTISTENGEMEENTEN

De vijfde baptistengemeente in Madrid werd op nieuwsjaarsdag 1968 geinstitueerd in een 150.000 inwoners tellende wijk van de spaanse hoofdstad. De jonge gemeente telt 34 leden; voorganger is Pastor Máximo Garciá. De spaanse unie telt nu 52 gemeenten.

ADVERTENTIES

EVANGELISATIE OP OLYMPISCHE WINTERSPELEN

Ter gelegenheid van de Olympische Winterspelen in Grenoble van 5—18 februari 1968 vindt er in deze franse stad een grote evangelisatieaktie plaats.

Men verwacht voor het sportfestijn ongeveer 100.000 bezoekers uit de hele wereld. Er is nu door een aantal organisaties een christelijk aktiecomité gevormd, dat zich ten doel stelt de boodschap van Christus te verkondigen. Men hoopt een team van 200 aktieve jonge christenen te rekruteren uit de voornaamste landen, die vertegenwoordigd zijn.

26 januari 1968 83e jaargang Nr. 3924

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Medische wetenschap en christelijk belijden

De vorderingen van de wetenschap, en inzonderheid van de medische wetenschap, kunnen voorwerp van hevige discussie, en evenzo voorwerp van grote dankbaarheid zijn.
Dat die wetenschap echter op menig punt vragen oproept, zal niemand verwonderen. Dat die vragen vooral ook op het erf der christenheid aan de orde komen, zal niemand verbazen. Het gaat tenslotte om de vraag: Hoever mogen wij gaan? Wáár moeten wij neen zeggen? Moeten wij de triomfen van de (medische) wetenschap zien als zegeningen Gods, die Hij in zijn algemene genade aan allen schenkt, of moeten we ze zien — misschien méde zien — als verzoekingen, die hun oorsprong vinden in de boezem van de satan?

In dit artikel hoop ik een drietal verschijnselen te signaleren, zonder de gedachte te koesteren een antwoord op de opkomende vragen te weten, maar meer met de hoop, stof voor een discussie te leveren.
Dat in ieder geval twee van deze vragen te maken hebben met begin en einde van een mensenleven, zal niet verbazen. Zowel de pil als de harttransplantatie staan in het centrum van de belangstelling.

De afdrijvingspil

De „pil", zonder nadere omschrijving, heeft algemene bekendheid verworven. De „pil" is een voorbehoedsmiddel, dat een tijdelijke onvruchtbaarheid van de vrouwelijke eistokken teweegbrengt. Wil de pil deugdelijk werken, zo zal een gebruikende vrouw elke dag tussen twee perioden zo'n pil moeten gebruiken. Dat dit dus een vrij dure geschiedenis moet worden, is duidelijk. Want 22 pillen kosten natuurlijk het een en ander.
In Zweden heeft men er nu wat op gevonden. Daar werd vanzelfsprekend al lang naar gezocht, naar een pil n.l., die de bevruchte vrouwelijke eicel betrouwbaar en zonder pijn en zonder schadelijke gevolgen uit de moederschoot uitdrijft. De pil voor de maand daarna dus. Om de proefnemingen met deze pil mogelijk te maken, moest de zweedse wet eerst veranderd worden. Want de mens begint, volgens de zweedse wet, met de vereniging van een vrouwelijke eicel en een mannelijke zaadcel.
Dat de „ingenieurs van de voorbehoedsmiddelen" een enorme ontdekking gedaan hebben, is duidelijk. Vanuit wetenschappelijk gezichtspunt benaderd, moet gezegd worden, dat een grote triomf over een onopgelost probleem is behaald. Vanuit industrieel gezichtspunt bezien betekent de constructie van de afdrijvingspil een werkelijk nieuw product. En wat is er belangrijker voor de industrie dan een patent op een nieuw product, dat op de belangstelling van miljoenen kan rekenen, en door de grote omzet tegen betrekkelijk lage prijzen kan worden afgezet, waardoor de omzet weer vergroot kan worden?
Dat zulk een afdrijvingspil — gebruikt door een vrouw, die denkt in verwachting te zijn, maar die geen kind wenst — een vooruitgang is ten opzichte van de duistere abortuspractijken in al even donkere achterafsteegjes, zal geen tegenspraak ontmoeten. Dat daarmee echter niet de vragen zijn beantwoord, ligt al evenzeer voor de hand.
Wanneer begint het menselijke leven? Is de afdrijving van de vrucht moord? Of eventueel een verstandige handeling, die een groter goed poogt te bewaren ten koste van een kleiner goed?
Dat hier ook de vragen naar de kunstmatige bevruchting en de verwekking van leven in een reageerbuisje aan de orde komen, is zonneklaar.

Liefdesverdriet spuugt men uit

We weten als man uit de kringen van de alcoholbestrijding reeds lange tijd van de refusaltabletten. Tabletten, die bij de gebruiker een weerzin, een aversie, tegen de alcohol veroorzaken. Die zelfs doen kotsen, als hij alcohol ruikt. Een mens kan ergens op tègen gemaakt worden. Dat kan vandaag de dag met pillen. Met aversie-pillen. Op deze wijze kan men zelfs zijn liefdesverdriet overwinnen, door het eenvoudig uit te spugen.
Bovenstaande is bedoeld als aanloopje voor het volgende probleem: in hoeverre kunnen wij de uitvindingen van de pharmaceutische wetenschap zegenen? Dat er enorm veel medicijnen ontwikkeld zijn, die pijnverdrijvend, tenminste pijnstillend, die zuiverend en helend werken, wie zou er niet dankbaar voor zijn! Hoe zou ooit een operatie mogelijk zijn, als er geen narcotiserende middelen waren?
Maar de wetenschap is veel verder ge-

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Prediking der kerk, afgestemd op mensen, die al tweehonderd jaar dood waren, deed haar gemeentever-woestend werk.**
(Thijs Booy)

gaan. Men heeft in de hersenen van de mens verschillende centra ontdekt, die ieder voor zich een bepaalde functie vervullen. En men is in staat met een tablet of een spuitje één centrum in de hersenen te beïnvloeden zodanig, dat een mens ánders wordt. Dát is tenslotte het „geheim" van de LSD. Deze stof bewerkt een actie in de hersenen waardoor de mens anders wordt, buiten zichzelf gaat staan, zichzelf kan zien, zoals men zichzelf nog nooit gezien heeft. De LSD beïnvloedt het *zieleleven* van de mens (en niet alleen de LSD). Dat gaat veel verder dan die middelen, die een lichamelijk gevoel van welbevinden verwekken, waardoor een mens zijn natuurlijke vrolijkheid, opgewektheid, moed, terugvindt. Dat er immers 'n verband is tussen lichamelijk bevinden en psychisch reageren daarop, is reeds lang een gevestigde overtuiging.

Vandaag echter zijn wij in staat, het denken van de mens te beïnvloeden door de toevoeging van chemische stoffen aan zijn voeding. Men kan de mens buiten zichzelf brengen. Dat wil zeggen: men kan met chemische middelen de mens van zijn persoonlijkheid beroven, van dat wat ten diepste die mens uitmaakt. Men kan met chemische middelen een mens aan zich onderwerpen, willoos maken (hersenspoeling!).

We durven er niet aan denken, welke huiveringwekkende mogelijkheden daarmee gegeven zijn in de hand van een nietsontziende, op macht beluste dictator..

Leven óf lijden verlengen?

Er zijn medici die het woord „ongeneeslijk" niet willen horen. Niet zonder méér willen horen. Die er altijd vóór willen zetten: nog. Nòg ongeneeslijk. En die daarom bij de behandeling van een zieke er vanuitgaan, dat zo lang mogelijk het leven behouden moet blijven, opdat, als HET geneesmiddel ontdekt wordt, ook déze bewuste patiënt daarvan zal kunnen profiteren. Er zijn daarentegen ook anderen, die een tot-nu-toe ongeneeslijke ziekte als een feitelijkheid ervaren, en dienovereenkomstig handelen. Die weten, dat verlenging van het leven onherroepelijk betekent, verlenging van het lijden.

Menigmaal wordt de vraag gesteld: Mag men iemand uit zijn lijden verlossen (de euthanasie)? Ik dacht, dat de vraag veel meer was: Mag men iemands lijden verlengen? Heeft het enige zin, de dood, die niet tegen te houden is, tóch nog enkele dagen, enkele weken tegen te houden? Wie min of meer regelmatig met stervenden te maken heeft, weet uit ervaring, hoe een stervend leven zo vaak een kwaalvol sterven is.

Twee vragen doemen hier op:

mag men, zonder toestemming van de patiënt, diens ziekte gebruiken als experimenteerveld voor de medische wetenschap?

en

mag men, zonder toestemming van de patiënt, hem een sterven opdringen, dat hij wellicht niet begeert?

Ten aanzien van de eerste vraag: ik heb de indruk, en artsen hebben die ook, dat er wel eens wat gedaan wordt aan en met patiënten, dat niet in de eerste plaats bedoeld is voor het welzijn van díe patiënt, maar voor àndere patiënten. Soms ook lijkt het bijna onmogelijk zich aan de indruk te onttrekken, dat de betreffende arts, c.q. de specialist, de patiënt meer ziet als een kans tot het vestigen van een reputatie-van-een-bepaalde-methodiek dan als een mens, die concreet geholpen moet worden.

Wie onvriendelijk wil zijn, zou hierin beschuldigingen aan het adres van de medische wereld kunnen lezen, maar zulks is geenszins mijn bedoeling. Wat echter wel concreet gesteld kan worden, en wat in de medische wereld óók door medici gesteld wordt, is dat het sommige artsen schijnbaar meer gaat om de wetenschap dan om de mens. Een arts kan, vooral bejaarde mensen, een leefwijze voorschrijven, die een minimum aan mogelijkheden en een maximum aan lasten meebrengt, met als resultaat misschien — theoretisch — een levenswinst van slechts enkele jaren. Vergeleken met de offers, die de betrokkene daarvoor moet brengen..

Natuurlijk is de experimenteervreugde een puur menselijke vreugd, die verband houdt met de drift van de mens tot verkenning van het onbekende. Dat begint al als die mens in de box ligt, en dat gaat door als het eerste autootje gerammeid wordt om de binnenkant te zien, en dat versterkt zich in de puberteit, als er „vieze" plaatjes bekeken worden, en dat merken we zelfs in de democratie, waar we een nieuwe partij de kans willen geven te laten zien, wat zij waard is..

Maar mág een zieke daaraan opgeofferd worden?

Wat de tweede vraag betreft: concreet doel ik op het veel voorkomende verschijnsel, dat men de zieke onkundig laat aangaande zijn werkelijke toestand (voorzover die op dát moment is te overzien) en hem onderwerpt aan een (serie) behandelingen, die veel pijn en moeite veroorzaken. Nog erger is het, dat soms bewust de stervende de waarheid onthouden wordt. Mag een mens a.u.b. de mogelijk hebben, omtrent zijn sterven een woordje mee te spreken? Concreet: mag een mens zélf beslissen of hij een behandeling wil ondergaan of niet? Maar als die mens dan al buiten kennis is? Of geestelijk gestoord is? Dat hier niet een één-voudig antwoord te geven is, daarvan ben ik mij bewust. Maar het zal de christen daarom temeer geraden zijn, mee te denken en mee te spreken in een wereld, waarin de uitkomsten van de medische wetenschap beslist niet uitsluitend of bij meerderheid verkregen worden door gelovigen. Niet vanuit de zuiver-christelijke opdracht tot het verwerkelijken van het welzijn van de mens wordt gewerkt en geploeterd, maar veeleer om de overwinning van de mens over de „machten" gestalte te geven.

Dat de vorderingen van de medische wetenschap een enorme uitdaging aan de belijdende gemeente stellen, is klaar. Moeten we ons zonder meer onderwerpen aan de mogelijkheden van deze vorderingen, of hebben we op zeker moment — maar wanneer? — neen te zeggen? Moet alles wat kan, wat mogelijk is, ook werkelijk gebeuren? Wij weten allen, en dat is belangrijk!, dat trouwens de uitspraken van de (medische)wetenschap „morgen" al weer achterhaald kunnen zijn. Maar niettemin moet „vandaag" een antwoord gegeven worden.

Ploeger

STUDEREN IN HET BUITENLAND

Conferenties voor Jeugd- en volwassenenwerk

I VORMINGSCONFERENTIE IN HAMBURG
29/3 — 4/4 '68

CHRISTIAN RESPONSIBILITY TODAY
— The importance of adult christian education

Christliche Verantwortung heute
— Die Bedeutung der christliche Unterweisung Erwachsener.

Referenten:

Dr Peter Dienel, Duitsland
Drs J. Reiling, Nederland
Prof. John Hopper, Rüschlikon
Rev. J. E. Davies, Groot-Brittannië.

Deze conferentie is vooral geschikt voor hen die het weekend voor Volwassen Jeugdleiders op 1 en 2 september 1967 bijwoonden alsook voor hen die zich met vormingswerk onder volwassenen bezig houden.

Deelname kosten 60 D.M.

II KADERWEEK R.J.C. IN GILLINGHAM, ENGELAND

In vervolg op het internationale „Summerschool" kaderkamp op De Vinkenhof in de zomer van 1967 wordt er nu een kaderweek georganiseerd in Engeland. De kosten zullen hopelijk beneden de f 100,— kunnen blijven, dank zij de gastvriendschap van onze engelse vrienden.

N.B. Het is ons gebleken dat de reeds elders gepubliceerde data (6-15 april) voor velen ongunstig liggen i.v.m. de schoolvakanties). Na informatie in Engeland is ons gebleken dat we eventueel ook van 11-20 april welkom zijn. Graag spoedige opgave met vermelding van de periode waarop men wel en niet kan.

De aanmeldingen voor beide conferenties aan de Algemeen Vormingsleider der N.B.J.B., Ds M. G. Boeschoten, IJssel de Schepperstraat 27, Bunnik.

Want God heeft ons niet gegeven een geest van lafhartigheid, maar van kracht, liefde en van bezonnenheid.
(2 Timotheüs 1 vers 7)

Aan rustige wateren

De kracht komt van God

Bij het begin van een jaar is het noodzakelijk de balans te maken. Deze noodzakelijkheid is er ook voor de gemeente. We moeten ons altijd weer bezinnen op ons bezit en onze mogelijkheden begroten. Straks komen onze jaarvergaderingen weer. De sekretarissen maken hun jaarverslag en van daaruit zal de raad de gemeente voorlichten over de mogelijkheden voor het komende jaar. De penningmeesters geven verantwoording van hetgeen hen werd toevertrouwd en werd afgezonderd voor de dienst van God in de gemeente. Zij zullen ook de begrotingen presenteren en het zal van ons afhangen of de gemeente de opdracht kan vervullen en niet door financiële zorgen wordt afgeremd. We beslissen op de gemeentevergadering. Maar daar niet alleen, dit doen we telkens. Als we „afzonderen, naar hetgeen we ontvangen hebben" nemen we een beslissing. Dit is een geloofsbeslissing en vraagt daarom overgave aan Hem in wien we geloven. De bijbel zegt: U geschiedde naar uw geloof. Onze hand mag de kraan van Gods zegen opendraaien, de Heer der Gemeente geeft de zegen.

Paulus vraagt van zijn geestelijke zoon Timotheüs deze geloofsovergave. Maar door het lijden dat over de gemeente is gekomen dreigt hij overmeesterd te worden door een geest die God hem niet heeft gegeven en die daarom (om in de stijl te blijven) als ‚incourant goed' moet worden opgeruimd. Timotheüs heeft het moeilijk met het lijden dat over Paulus en de gemeente is gekomen en ook hem gaat bedreigen. De handen die eens op zijn hoofd waren zijn nu geboeid, omdat Paulus trouw was aan het evangelie. Maar het woord is niet gebonden. Vrees voor de pijn maakte het hart van de gelovigen week, en het gevaar: lafhartig de weg van de minste weerstand te kiezen, was aanwezig.

Versaagdheid en vrees gaan hand in hand. Zelfhandhaving is de ergste vijand. Maar dit behoort niet tot de inventaris. God heeft ons de Heilige Geest gegeven. Deze Geest legt beslag op ons en onze gaven. De Geest van kracht, om de door Zijn Geest toevertrouwde genadegaven te gebruiken. De Geest van liefde, tot God en de gemeente, zelfbeheersing (bezonnenheid) om de liefdeloosheid te bestrijden.

Is er bij u ook vrees voor het lijden om het evangelie. Is dit ons probleem niet? Waar hebt u het moeilijk mee? Wij behoeven niet bang te zijn geboeid te worden door soldaten of politiemensen om het evangelie; ons leven wordt (nog) niet bedreigd. De moed ontzinkt ons misschien om heel andere dingen. De gebondenheid van vele kinderen Gods doet ons pijn. Men is zo zelfverzekerd, dat we de zienswijze van anderen niet kunnen begrijpen. Daar is de gebondenheid aan het geld, we offeren alles om mee te kunnen doen en een grote ontevredenheid maakt zich van velen meester. We worden negatief, we zien alleen nog wat we niet hebben en zijn niet meer dankbaar voor hetgeen we ontvingen. We hebben zoveel tijd nodig voor genot dat er geen tijd voor God meer is en voor zijn dienst in de gemeente. Het doet pijn, we worden bang en de geest, die een vreemd element moet vormen in het bezit van de gelovige, maakt zich van ons meester.

Paulus zegt: Weet u wat de Heer ons heeft gegeven? Wat ons bezit is? De Geest van kracht om neen te zeggen tegen de tijdgeest. De Geest van liefde die het kruis aanvaardt en zo Jezus wil volgen in overgave van alles wat we hebben en zijn. De Geest van zelfbeheersing (bezonnenheid). Uit deze bron putten we kracht ons voor het Evangelie niet te schamen. Met deze geloofsmoed mogen we het met de Heer wagen.

Alblasserdam A. Visscher

(Uit: Contactblad)

zand en zaad

Met de morgenpost ontving ik een brief uit India. U herinnert zich misschien een bijdrage uit het kerstnummer van De Zaaier, geschreven door mevr. Stein-Felix. Zo was het stuk niet ondertekend. Die luidde: Rolf, Iet en Astrid. Astrid is het kleine dochtertje, dat een jaar geleden met haar ouders naar dat deel der wereld vertrok.

Rolf Stein was lid der gemeente te Hengelo en soms was hij een probleem. Ik neem aan dat we in die dagen wel eens dachten aan een man van twaalf ambachten en dertien ongelukken. Hij was zoekende. Zoekende naar zichzelf. Zichzelf zocht hij niet. U begrijpt het wel.

Eindelijk belandde hij in een revalidatiecentrum in Enschede en leerde daar kunstmatige armen en benen maken. Hij kwam tot rust.

Nu zit hij in India, met vrouw en kind. Want alle nood, waar ook, sprak hem aan. Waarom zou hij hier veilig en van alle sociale weldaden voorzien leven, als elders mensen in ellende verkeerden? Welk recht had hij hier in een zachte stoel te zitten, achter een overladen tafel, als andere mensen geen bed en geen eten hadden? Met zijn pas verworven vrouw vertrok hij naar Engeland om zich voor te bereiden op werk, dat hij in een melaatsenkolonie zou kunnen doen. Hij had toch geleerd mensen aan armen en benen te helpen.

Nu zitten ze in zo'n Leprosy Hospital, in Purilia, West Bengalen, hoog in het noord-westen van India om daar tot hand en voet te zijn voor de door melaatsheid aangetaste mannen, vrouwen en kinderen.

Uit de brief, gedateerd 2.1-'68 citeer ik:

„Rolf heeft het niet altijd zo gemakkelijk in zijn schoenenwerkplaats. Het voornaamste waar Rolf mee bezig is het maken van een werkelijk goedkope schoen (F. 1,50). Nu lukt het wel om een goedkope schoen te maken, voornamelijk uit oude autobanden, maar medisch is die schoen niet meer verantwoord; dus daar moet nu aan gewerkt worden zonder de prijs te veel op te voeren. Na maanden van proberen is er voor een van de patiënten een schoen gevonden, waarin hij geen nieuwe zweren krijgt. Een klein succes, maar voor de jonge man, die jaren met zweren heeft gelopen, natuurlijk geweldig. Zo leven we ons leven thuis en in het werk en zijn blij hier te mogen leven."

Welke bedoeling heb ik met u dit te vertellen? Geen andere dan dat u God gaat danken voor het feit dat er nog jongemensen zijn, die niet allereerst uit zijn op een gemakkelijke baan, op veel geld en al wat in deze dagen in deze landen voor geld te koop is. Verwijt het andere jongelui niet dat ze zo gemakzuchtig en inhalig zijn: ze hebben het thuis niet anders geleerd. Hun ouders hebben het hun niet duidelijk weten te maken dat een leven alleen dan enige betekenis heeft, als het bereid is te dienen. In het ouderlijk huis werd het zelfde liedje van de zogenaamde welvaart meegezongen en het ene na het andere teken van die afmattende welvaart werd ten-toon-gesteld. Er werd alleen gesproken in cijfertaal: de hoogte van het loon, de prijs van de huur, de snelheid van de wagen, de kosten van het kleed op de vloer of aan het lijf. Al wat daarnaast

of daarboven lag verloor men uit het oog.
Alsof de jeugd deze run op bezit, dit haken naar méér werkelijk op prijs zou stellen. Die vandaag het hardst tegen deze armetierige orde, door de ouderen gekoesterd, aantrappen zijn jongelui uit gezinnen in goede doen. Die hebben de ellende van de welvaart door. Een mens gaat er aan kapot.
Rolf Stein zoekt naar een soort schoen, die zijn patiënten kunnen dragen. Hij probeert het met binnenwerk van schuimrubber. Hoog in India tracht hij zoiets bijkomstigs als het wat gemakkelijker kunnen laten lopen van een der honderden miljoenen bewoners van dat rijk. Had hij ook thuis kunnen blijven. Rustig, met vrouw en kind in een huisje met of zonder tuintje. Met een bankstel en een bar.

Medelijden met Stein en zijn vrouw en Astrid? Leest u nog eens de laatste woorden van die ik citeerde: en wij zijn blij hier te mogen leven. Men moest mede lijden met hen, die geen ander doel hebben dan een zo goed mogelijk bestaan. Wat een bestaan.

Ziet u ook Jezus langs de heirwegen gaan?

Huizinga

Ons geloof in deze tijd 2

JEZUS CHRISTUS, HEILAND EN HEER

Ons christelijk geloof ontleent zijn naam aan Jezus Christus en wie over dit geloof wil nadenken, moet dan ook bij Hem beginnen. Dat mag op het eerste gezicht vreemd lijken, omdat wij toch voor alles in God geloven. Er is echter een goede reden om eerst in tweede instantie over God te spreken en om te beginnen bij Jezus Christus. In de eerste plaats is het bepaald niet onbijbels. Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon heeft Hem ons doen kennen. Zonder Jezus Christus zouden wij hoogstens een vage notie van God hebben. In de tweede plaats — en dat is in het kader van deze overwegingen van betekenis — hebben wij Jezus Christus leren kennen voordat wij aan God toekwamen. Misschien mogen we wel zeggen dat we in onze kinderjaren het verschil tussen de Here Jezus en God nauwelijks door hadden. In ieder geval was Jezus ons vertrouwd voordat we veel van God wisten.

De lieve Heiland

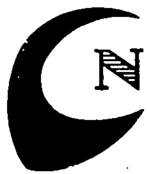
Wanneer we er van uitgaan dat de meesten van ons het geloof thuis en in de gemeente hebben ontvangen, dan mogen we wel zeggen dat de eerste in wie wij leerden te geloven de lieve Heiland was. Tot Hem leerden onze ouders ons bidden. Van Hem vertelden zij ons dat Hij de goede herder was die ook ons wilde hebben als een schaapje van zijn kudde. Misschien, of zelfs wel waarschijnlijk, begrepen we de portee van dit alles nog helemaal niet maar in ieder geval wilden wij ook wel graag zo'n schaapje in zijn kudde zijn Het gaf ons een gevoel van geborgenheid, op de manier waarop de aanwezigheid van vader en moeder ons een gevoel van geborgenheid gaf. Maar toch ook wel anders. Deze geborgenheid was iets meer dan die van het ouderlijk huis. Het was een geborgenheid van een andere werkelijkheidsorde dan die van alle dag, al konden wij dat natuurlijk zo niet onder woorden brengen.
Toen wij groter werden kwamen de onzekerheden van het leven op ons afgestormd. Wij raakten in die crisis die — naar we later hoorden of lazen — puberteit heet. We werden ons van ons zelf bewust; ook van ons lichaam en onze sexualiteit. We kwamen met onszelf in de knoop te zitten We begonnen ons schuldig te voelen omdat we met al die ontwakende menselijke zaken geen weg wisten.
We verlieten ook de zondagsschool en kwamen op de jeugd, zoals dat onder ons heet. We werden op een andere manier aangesproken dan vroeger. De lieve Heiland van weleer werd de Heiland van Golgotha, die voor ons zijn kostbaar bloed vergoot om ons van onze zonden te reinigen. Voor velen kwam de ervaring hiervan met een grote schok. Voor anderen ging het geleidelijker. Maar wat allen kenden, dat was de ervaring van overgave aan Christus onze Heiland en van vergeving en verlossing. Door Hem raakten we ook van onze schuldgevoelens af. Niet dat we nu zoveel beter waren dan vroeger maar we wisten van vergeving en bevrijding.
We werden van puber langzamerhand volwassen. Veel uit onze vorige levensperiode ging mee over in de volwassenheid. Er kwam ook weer iets nieuws bij. Meer dan we in onze Sturm und Drangjaren beseften, begrepen we in de nieuwe periode van levensontplooiïng, dat het er op aan kwam niet alleen van Jezus' vergeving te leven, maar ook voor Hem te leven, die voor ons gestorven was.

Nieuwe vragen

Zo is de geloofsweg van de meesten van ons geweest. Ons geloof in Jezus Christus heeft zich langs deze banen bewogen tot dat wat het nu is. Wij hebben in het algemeen weinig moeite gehad met zaken als de maagdelijke geboorte van onze Heiland, Zijn wonderen en Zijn opstanding Dat waren dingen waaraan wij niet twijfelden, omdat onze band met Hem zo reëel was dat al deze dingen hun vanzelfsprekende plaats hadden en hielden.
Het zijn dan ook in het algemeen andere factoren die ons geloof in de lieve Heiland in de crisis brengen. Zij zijn eigenlijk ongemerkt op ons afgekomen en bij ons binnengedrongen. Pas toen ze er al waren en een stuk van ons leven waren geworden, merkten we ze op en ondergingen hun invloed.
In de eerste plaats is te noemen een verschuiving in de schuldbeleving. Met de jaren verdwijnen de problemen van de z.g. jeugdzonden en ook het daarmee verbonden schuldbesef Maar dat is het niet alleen. Want juist doordat ons zondebesef zo sterk met de sexualiteit was verweven betekent het huwelijk een ingrijpende verandering in de menselijke beleving van schuld en zonde: Het wil mij voorkomen dat zeer velen er maar met moeite of helemaal niet in slagen om zichzelf nog als een verloren zondaar te zien, wanneer eenmaal de jaren van de puberteit voorbij zijn. Daar komt nog bij dat in de jaren van levensontplooiïng waardoor de eerste periode van volwassenheid gekenmerkt wordt, een mens een behoorlijke mate van zelfrespect moet ontwikkelen. Ook dat is niet bevorderlijk voor het besef dat wij verloren zondaren zijn.

Normen en waarden

Een tweede factor is m.i dat ons geloof, ons zondebesef en een besef van christelijke normen en waarden onlosmakelijk aan elkaar verbonden waren, terwijl wij vandaag leven in een duidelijke crisis van wat mag en niet mag. Deze crisis heeft voor onze gemeenten geen halt gehouden en er heerst een tamelijk grote verwarring over wat wel en wat niet mag. Zoals altijd heeft ook deze verwarring zowel positieve als negatieve kanten maar dat doet nu niet ter zake. Afwijking van wat vroeger als christelijk gedrag gold wordt daarom nauwelijks als zonde ervaren. Het is eenvoudigweg gewoon geworden
Daar komt nog iets anders bij.
Schuldbesef, verantwoordelijkheid en vrijheid horen bij elkaar. Schuldig ben ik pas, wanneer ik op onverantwoordelijke wijze van mijn vrijheid gebruik maak. En vrijheid en verantwoordelijkheid zijn bezig uit onze dagelijkse horizon te verdwijnen. Wij leven immers niet meer, wij worden geleefd. De meeste van onze handelingen en gedragingen zijn op de een of andere wijze geregeld We ondervinden dat in ons dagelijkse werk en in onze vrije tijd. We voelen

NADER BEZIEN

Isolement

„Het isolement is vaak het grootst waar men het dichtst bij de Heilige Schrift tracht te blijven", schrijft br H. G. de Winkel in zijn lezenswaarde bijdrage tot de discussie over de nieuwe Raad van Kerken in ons blad van 19 januari j.l. Hij roert daarmee een probleem aan dat velen al jaren bezighoudt en dat oecumenische gezien voor ons even belangrijk is als het al of niet toetreden tot de nieuwe Raad van Kerken. Het probleem is dit: er zijn in ons land vele christenen die belijden verlost te zijn door het bloed van Jezus Christus en door wedergeboorte het eeuwige leven te hebben. Het is de belijdenis van de baptistengemeenten, de vrije evangelischen, de pinkstergemeenten, de Vergadering en tal van vrije groepen en bewegingen. Maar het schijnt alsof er van deze belijdenis geen samenbindende werking uitgaat, want in de wereld van deze gemeenschappen is de verdeeldheid groot en slagen pogingen tot toenadering maar zelden. Hoe is het mogelijk dat bij een zo grote overeenkomst in belijdenis en bij een zo grote verwantschap in sfeer toch de meeste van deze gemeenschappen in een nagenoeg volstrekt isolement ten opzichte van elkaar leven en daar blijkbaar ook zonder pijn of strijd in volharden? Men zou toch mogen verwachten dat het vele gemeenschappelijke, dat er ontegenzeggelijk is, de betrekkelijk geringe verschillen inzake de gemeentevorm wel zou kunnen overbruggen. Toch leert de practijk dat dit niet zo is. Het is voor allen die hun geestelijk thuis in een van deze vele gemeenschappen hebben van groot belang zich hiervan rekenschap te geven. Is er verband tussen deze (gemeenschappelijke) belijdenis en beleving van persoonlijke verlossing èn het onderlinge isolement? Ik geloof van wel. Hoewel hiermee alles niet is verklaard geloof ik toch dat we het volgende kunnen constateren: de boodschap van persoonlijke verlossing en wedergeboorte blijkt een sterke aantrekkingskracht uit te oefenen op mensen met een individualistische inslag die zich in grotere verbanden niet op hun gemak voelen en 't liefst verkeren in een kleine, overzichtelijke gemeenschap. Hebben zij de vrede voor hun hart eenmaal gevonden in een bepaalde groep, dan beleven zij in deze groep de gemeente des Heren en wat daarbuiten ligt behoort voor hen tot de onzichtbare gemeente, waarmee men wel bij gelegenheid een voorbijgaande gemeenschap kan hebben, maar waarmee men geen blijvende verbindingen kan aangaan. In die gemeenschappen waar het tot een samengaan komt, zoals bij de vrije evangelischen, de pinkstergemeenten en bij ons, daar heeft dit samengaan meestal een moeizaam begin gehad. Verder dan een tamelijk vrijblijvende federatie komt het nooit. Bij elk probleem van betekenis wordt weer op het aambeeld van de onafhankelijkheid gehamerd, zoals ook nu weer blijkt uit de bijdrage van br M. Langbroek in het vorige nummer.

Wanneer dit zo is, dan blijkt dat zonder dat wij het weten in onze nadruk op de persoonlijke verlossing en wedergeboorte ook een stuk persoonlijke en groepsinstelling meespreekt. Dit komt omdat wij verzuimd hebben deze bij onze bekering mee in te leveren om ook, ja juist op dit punt door de Heilige Geest te worden wedergeboren. Als wij dit niet doen dan worden wij blind voor de invloed die er van uitgaat.

Vervolgens blijkt hieruit dat de belijdenis en de beleving van persoonlijke verlossing en wedergeboorte alleen geen voldoende basis voor samengaan vormen. Zij moeten worden aangevuld met de zeker nieuwtestamentische prediking van de invoeging in het lichaam van Christus. Want — en hier verschil ik van mening met br De Winkel — de gemeente is niet de som van haar leden, maar het lichaam van Christus dat er al was en is voordat er één mens verlost en wedergeboren was.

De belijdenis en de beleving van de gemeente van Christus die zijn lichaam is, is een onmisbaar correctief op een al te persoonlijk christendom. Het is alleen op basis van deze belijdenis dat het isolement doorbroken kan worden.

J.R.

dat vooral heel sterk wanneer we de krant lezen of naar 't journaal kijken. De dingen gebeuren en wij kunnen er niets aan veranderen; wij moeten er zelfs aan meedoen. Onze vrijheid slinkt en onze verantwoordelijkheid ook. Wij zijn radertjes in het gecompliceerde mechanisme van de maatschappij, van de economie, van de politiek, van de massamedia. Wij moeten in alles meegaan maar wij hebben eigenlijk nergens schuld aan.

Tragiek

Natuurlijk hebben wij wel schuld. De Duitsers hadden schuld aan de wandaden van de nationaalsocialistische dictatoren, de Amerikanen hebben schuld aan de verwoestingen in Vietnam. Wij hebben schuld aan alles wat in de maatschappij verkeerd is, maar wij kunnen er niets aan doen. Wij geven wel af op de hoge heren die er natuurlijk niets van maken, maar we voelen tegelijkertijd wel dat dat ons niet vrijspreekt. Maar wat moeten we? Wij zijn schuldig maar kunnen er niet aan ontkomen. Wat kan ons dan de vergeving helpen als onze gebondenheid zodanig is dat we er nooit uitkomen? Let wel: dit gaat niet over persoonlijke gebondenheden, maar over die, die met ons leven in de samenleving van vandaag zonder meer verbonden zijn.

Botsing van werkelijkheden

Het is best mogelijk dat menigeen zijn of haar eigen levenservaring in het bovenstaande niet zal herkennen en misschien wel een fijn getuigenis kan geven van persoonlijke verlossings- en overwinningservaringen. Zoiets kan alleen maar geloofsversterkend werken. Maar wij moeten ons er toch voor hoeden om de sociale kant van ons geloof, om het zo maar eens te noemen, uit ons geloofsleven te elimineren, omdat we er daar niet meer uit kunnen komen. Dan doen we aan het diepste wezen van het geloof tekort, want dit geloof is geloof in het evangelie van Jezus Christus en Hij maakt uitsluitend totale aanspraken.

Daarom ben ik van mening dat de hierboven geschetste levenservaring bij velen iets als een geloofscrisis teweeg heeft gebracht. Ons geloofsleven en onze werkelijkheidservaring kloppen niet meer op elkaar. Zij drijven uit elkaar en het gevolg is dikwijls dat wij opeens constateren dat het geloof ons veel minder „doet" dan vroeger. De blijdschap en de kracht zijn weg. Hun plaats wordt ingenomen door de twijfel en de zwakheid.

Het ligt voor de hand dat er alom wordt gezocht naar wegen om hieraan iets te doen. Zeer uiteenlopende wegen overigens. De ene kant op gaan zij die menen dat het evangelie, zijnde een boodschap die tweeduizend jaar geleden werd geformuleerd in de gedachtentaal van die tijd opnieuw vertaald moet worden en dat alles wat de werking van het evangelie in onze tijd in de weg staat moet worden geëlimineerd. De meest extreme vorm hiervan is bekend onder de naam ontmythologisering. Ik geloof niet dat er langs deze weg een oplossing van

onze hedendaagse geloofsvragen is te verwachten, omdat er eenvoudigweg geen evangelie overblijft waarmee wij het nog zouden wagen.
Het andere *uiterste zoeken zij* die proberen ons terug te leiden tot een beleving die wij achter ons hebben gelaten. Zoals toen, zo kan het ook nu weer zijn. Ik geloof dat wij er langs deze weg evenmin komen. Er is immers op de levensweg geen terug. Dat geldt van ieder mens persoonlijk en van de mensheid als geheel en eveneens van alles wat daar tussen ligt: volkeren, groepen, gemeenschappen.
Er is naar mijn vaste overtuiging een andere weg. Het evangelie van Jezus Christus is niet uitgepraat met het verloren gaan van een algemeen christelijk of ook evangelisch-piëtistisch referentiekader. Het heeft ook iets te zeggen in de geseculariseerde wereld. Een poging daartoe, trouw aan de Bijbel en trouw aan de tijd, waarvan God gewild heeft dat het onze tijd is, willen we in het volgende artikel ondernemen.

J. Reiling

WERELDRAAD IN DISKUSSIE IN GEREFORMEERDE SYNODE

Opnieuw is in de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken de vraag naar aansluiting bij de Wereldraad van Kerken besproken. Bij de diskussie over deze zaak beschikte men over een rapport, waarin o.a. de resultaten van een uitvoerige opiniepeiling waren verwerkt.
Hieruit bleek b.v. dat van de tweehonderd plaatselijke kerkeraden, die hun mening kenbaar maakten, er 66 voor aansluiting bij de Wereldraad waren, dat 75 kerkeraden bezwaren hadden tegen die aansluiting, althans op dit ogenblik, terwijl 25 kerkeraden niet tot een beslissing konden komen, omdat zij ongeveer evenveel voor- als tegenstanders telden in hun kring.
Resultaat van de synodale diskussie was, dat men nog niet wilde overgaan tot aansluiting. De uitspraak van de Synode van Groningen in 1963, dat er geen doorslaggevende verhindering is voor aansluiting bij de Wereldraad bleef inmiddels volledig gehandhaafd. Omdat de meningen nog zo verdeeld zijn, achtte de Synode het echter raadzaam nog eens duidelijk voorlichting te geven, alvorens beslissingen te nemen.
Onder hen, die aansluiting afwezen waren er velen, die dit vooral deden omdat ze vreesden, dat er grote onrust zal ontstaan binnen de Gereformeerde Kerken, wanneer de Synode thans tot aansluiting zou overgaan.
Zolang er niet meer eensgezindheid is, kan men, zo was het vrijwel algemene oordeel van de Synode, aansluiting moeilijk zinvol achten.

Van de ECU

Arbeid onder Spanjaarden

Stencilmachine gevraagd

Met grote getrouwheid werkt en evangeliseert br Párraga onder zijn landgenoten, die in Nederland hun brood verdienen. Tot deze arbeid behoort onder meer het uitgeven van enkele gestencilde bijbellessen en contact-lektuur, die door br Párraga in het Spaans worden verzorgd.
Zijn stencilapparaat is echter oud geworden en nabij de verdwijning gekomen. Zelfs het Spaans wil deze machine niet meer copiëren. Hier moet toch wat aan gedaan worden! Wellicht kunt U br Párraga helpen. Hier of daar zal er nog een wel goede (gebruikte) stencilmachine ongebruikt staan. Mocht U kunnen bemiddelen, schrijf dan even het merk en bouwjaar en als U het nodig vindt ook de vraagprijs. Het is maar dat U het weet, dat br Párraga met de brokken zit, die niet gelijmd kunnen worden. Mocht U voor dit doel geen machine weten, dan mag ik niet onvermeld laten, dat eveneens voor dit doel een klein of groot bedrag kan worden overgemaakt op giro 9260 ten name van Unie van Baptisten Gemeenten, Amsterdam; s.v.p. erbij vermelden: spaanse stencilmachine!
Met het Uniebureau, Dalweg 77, Arnhem kunt U ook over de gevraagde stencilmachine corresponderen.

Subsidie-aanvragen

31 januari a.s. is de laatste dag waarop subsidie-aanvragen voor 1968 in behandeling worden genomen voor dit jaar. Eventuele aanvragen voor garanties voor bijzondere acties kunnen het gehele jaar door worden ingediend.

C. Mostert,
secretaris ECU

Volgens mededelingen van het aktiecomité hebben nog lang niet alle secretarissen van onze gemeenten laten weten wie namens hun gemeente als **contactpersoon** is benoemd voor de plaatselijke activiteiten in het kader van de aktie.
Wilt u, broeders secretarissen, de kaart die u onlangs ontvangen hebt, ingevuld zo spoedig mogelijk doorzenden aan de organisatoren? Deze aktie wordt van harte aanbevolen door de Commissie der Unie en door de Unie Zendings Commissie. Indien de aktie slaagt zal ook onze zending er baat bij hebben. U werkt toch mee?

Th. v. d. L.

GEMEENTE WORKUM

De renteloze aandelen, uitgegeven door de gemeente Workum, genummerd 43, 12 en 24 zijn inwisselbaar bij de penningmeester, J. Bijlsma, Merk, Workum.

KONVENT VAN VOORGANGERS IN FRIESLAND

Het konvent van voorgangers in Friesland komt a.s. maandag 29 januari te Heerenveen bijeen; aanvang 10.00 uur. Bij verhindering tijdig bericht aan de gastheer.

Adreswijziging

Het adres van kand. W. G. Renken is thans: Praamweg 2, Stadskanaal; tel. 05990-2658.

Lezers aan het woord

Geachte redaktie

In september 1967 is er een open brief geschreven aan secretaris-generaal van de Verenigde Naties, U Thant. Deze brief bestaande uit een twintigtal getypte bladzijden, was geschreven door christenen van Rusland. Door het schrijven van deze brief brachten zij zichzelf in groot gevaar, de gevolgen zouden voor hen niet uitblijven. Ze hebben het echter toch gedaan, omdat ze er van overtuigd waren dat hun mede-christenen in het vrije Westen moesten weten wat er met hen gebeurt. Vaak komen er positieve berichten van achter het IJzeren Gordijn. In het Westen beseffen we echter niet dat deze berichten komen van de officiële kerk, en dat voorgangers en ouderlingen van officiële kerken direct onder de contrôle staan van de geheime politie. Als voorgangers hun beperkingen niet aanvaarden komen ze terecht in de zogenaamde ondergrondse kerk. In het algemeen zijn dit baptisten. Daarom vind ik dat ook de nederlandse baptisten dit moeten weten. Het bedroefde mij ten zeerste om te vernemen, dat in de nederlandse pers niets is geschreven over deze brief.
De situatie in Rusland voor de christenen is erg verslechterd door deze brief. Dit offer is gebracht om het Westen te doen weten wat er gebeurt met russische christenen. Mogen wij als „vrije" christenen het toelaten dat deze brief zijn doel mist? Enkele zweedse kranten hebben er wat over geschreven, maar voor zover ik weet geen enkele nederlandse.
Het is natuurlijk onmogelijk om de hele brief, waarvan ik een copy voor me heb liggen, over te schrijven, maar laat ik enkele gedeelten voor u neerschrijven:
„In de stad Barnaul, kwamen leden van de Militie (geheime politie) met enkele officie-

ren bij een huis, waarbij ze zorgvuldig een tijdstip hadden gekozen, dat de eigenaar niet thuis was. Zij baanden zich een weg door de deuren, brachten alle eigendommen naar buiten en vernielden het huis met behulp van bulldozers. In Vladivostok gebeurde hetzelfde. De reden was: omdat er een bidstond was gehouden in het huis."

„Godsdienstige bijeenkomsten van niet-officiële-gemeenten worden verstrooid door de militie. In de stad Sutsk (provincie Minsk) werden gelovigen in hun gebed gestoord doordat ± tien mannen van de plaatselijke militie binnenvielen. In wagens werden de aanwezigen naar het hoofdbureau van politie gebracht en elf personen werden in allerijl veroordeeld tot twee weken gevangenschap.... omdat ze een godsdienstige bijeenkomst hadden bijgewoond. Dit gebeurde 13 februari 1966."

„Vaak worden bijeenkomsten in het bos gehouden omdat er geen andere plaatsen zijn waar de gemeenten bijeen kunnen komen. De militie zoekt regelmatig met behulp van honden naar de plaatsen waar de christenen zich bevinden."

„Behalve gevangenisstraffen worden ook geldboetes toegepast. Deze geldboetes zijn ook genadeloos. Vele gepensioneerden hebben boetes gekregen van 50 roebel, wat meestal tweemaal zoveel is als hun maandelijks pensioen. In Kiev werd K. F. Kechik, 57 jaar, driemaal beboet, vanwege het bezoeken van erediensten op zondagen. Zij is afhankelijk van haar echtgenoot, die gevangen zit, omdat hij het woord van God predikte."

„In het dorpje Dubrovy, provincie Vitebsk, kwam de familie Sloboda tot geloof in God. Ongeveer te zelfde tijd kwamen ook anderen tot geloof. De plaatselijke atheïsten waren woedend. Tijdens een zogenaamde Kolchoz-bijeenkomst in april 1966, werd besloten om de kinderen van de familie Sloboda weg te nemen van hun ouders. Een paar dagen later reed een vrachtwagen naar de school waar de kinderen van respectievelijk 11 en 9 jaar oud, les kregen. De Militie en andere in burger geklede mannen namen hen weg uit het klaslokaal en duwden hen snel in de vrachtauto, ondanks het geschreeuw van de benauwde kinderen. Hun vader, die een eind verder aan het werk was, hoorde ze schreeuwen en kwam aanrennen om zijn kinderen te bevrijden. Hij werd afgeweerd, terwijl in de auto zijn kinderen hartverscheurend huilden. De vader greep de wagen vast, maar werd er afgeslagen. Later zei de chauffeur van de auto, dat de kinderen de hele weg gehuild hadden, en, omdat hij niet tegen het geschreeuw kon, reed hij zo hard hij kon. Toen ze onderweg een keer stopten sprong de oudste uit de auto en probeerde hard weg te lopen, maar ze werd opnieuw gegrepen en weer in de auto gestopt. In Vitebsk aangekomen, schreeuwden de machteloze kinderen niet meer, maar ze huilden zachtjes. Vele malen schreven de heer en mevrouw Sloboda naar Moskou, maar de kinderen zijn nog niet terug gekomen."

„In de stad Tomsk werd Vera, een dochter van 13 jaar, bij de familie Kureibin weggehaald. Dit gebeurde nog geen jaar geleden op 28 maart 1967. De ouders mogen haar niet bezoeken."

„Hoewel de russische wet voorschrijft dat kinderen niet zonder de ouders ondervraagd mogen worden, wordt dit heel vaak toegepast, vooral bij kinderen van christenen. Kinderen van nog geen 10 jaar oud worden aan urenlange ondervragingen blootgesteld, helemaal alleen. Geen wonder dat ze er vreselijk benauwd voor zijn."

Natuurlijk zijn er nog veel meer dergelijke gevallen vermeld in die open brief. Ze eindigde met twee vragen aan U Thant:

„We smeken u om al het mogelijke te doen om ons te garanderen:

1. godsdienstige vrijheid;
2. Het recht voor ouders om hun kinderen groot te brengen tot ze volwassen zijn."

Officieel staat dit in de russische wet, maar de autoriteiten zelf breken deze op gruwelijke manier.

Ik heb dit vooral voor u vertaald omdat ik er van overtuigd ben dat de nederlandse baptisten zich moeten realiseren welk een voorrecht ze hebben om in een land te wonen waar geëvangeliseerd mag worden. Laten ze toch hun taak zien, en de spreuk: „Elke baptist een evangelist" waar maken.

Lamorlaye (Frankrijk) - 10-1-'68

P. AKSE (student)

Opmerkingen:

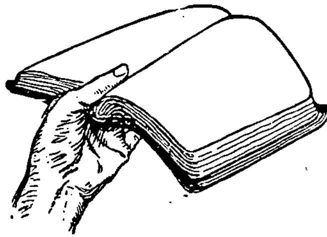
1e. Van de bedoelde 'Open brief' is wel melding gemaakt in de nederlandse pers — ook in ons blad is er, zij het indirekt, aandacht aan geschonken;

2e. bezoekers aan Rusland — ook enkele voorgangers van onze gemeenten in Nederland — hebben bericht, dat zij in de (officieel erkende) baptistengemeenten een opgewekt geestelijk leven aantroffen; in het-naar-buiten-treden zijn de gemeenten aan drastische beperkingen onderworpen;

3e. het is bekend, dat enkele jaren geleden een groep evangelische christenen zich van de Unie (van Evangelische Christen-Baptisten) heeft afgescheiden omdat zij een openlijk verzet tegen de sovjet-regering wensten. In de Open brief gaat het waarschijnlijk om deze groep.
Intussen heeft een groot deel van de 'afgescheiden baptisten' zich weer bij de Unie gevoegd.

Binnenkort hoopt één onzer redakteuren uitvoerig op deze zaak in te gaan.

v. D.

Wat zullen we lezen?

Een ander mens, een ander hart, zo staat geschreven. Het einde van Saul nu wetend vraag je je af of je je hart, de nieuwe mens, zo kunt stuk leven. Hoe zijn de helden gevallen. En die staat, zie toe, dat hij niet valle. U zou eens even naar Rom. 6 kunnen kijken.

zondag	28 jan.	1 Sam. 10 : 1- 8	Het begin was zo goed
maandag	29 jan.	1 Sam. 10 : 9-16	Einde van de geestvervoering
dinsdag	30 jan.	1 Sam. 10 : 17-27	Israëls eerste koning
woensdag	31 jan.	1 Sam. 11 : 1-15	Sauls eerste optreden
donderdag	1 febr.	1 Sam. 12 : 1- 5	Verantwoording afleggen
vrijdag	2 febr.	1 Sam. 12 : 6-14	Verleden en toekomst
zaterdag	3 febr.	1 Sam. 12 : 15-25	Samuëls enige zorg

H.

Een nieuwe Raad van Kerken (6)

Naar aanleiding van het verzoek, gedaan in De Christen van 12 januari j.l., meen ik ook iets te moeten zeggen over een eventuele toetreding tot de nieuwe Raad van Kerken.

Dikwijls wordt, als over de eenheid en samenwerking van verschillende kerken wordt gesproken, het woord van onze Heer uit Joh. 17 : 21 aangehaald, waar staat: „opdat zij allen één zijn". Helaas wordt vergeten dat er nog wat achter aankomt en naar ik meen is dat van doorslaggevende betekenis. In het vervolg van dit artikel kom ik hier op terug.

Nu willen we eerst eens luisteren wat de apostel Paulus over de eenheid zegt. Daarvoor wenden we ons tot de brief aan de Epheziërs. In hoofdstuk 4 : 3 lezen we dat we ons moeten beijveren de eenheid des Geestes te bewaren door de band des vredes. De apostel vraagt hier niet van ons dat wij de eenheid van ,het lichaam' bewaren, want dat kunnen wij niet. Dát is een Goddelijk werk, waarmee Hij op de eerste pinksterdag door de Heilige Geest is begonnen. Toen heeft hij allen aan de Gemeente toegevoegd die in de Heer Jezus Christus geloofden en maakte Hij hen tot één lichaam van Christus, n.l. „door één Geest zijn wij allen tot één lichaam gedoopt". Betekent dit nu dat wij alleen als baptisten de onderlinge eenheid moeten bewaren? Ik zou daarop met een hartgrondig nee willen antwoorden. Ondanks de grote verscheidenheid, die helaas in de christenheid heerst, zijn toch alle gelovigen, tot welke kerk of groep zij ook mogen behoren het éne lichaam van Christus. Dus elke gelovige is mijn broeder en zuster.

Nu is er tegenwoordig ook een drang naar eenheid, die niet op deze woorden van de apostel is gebaseerd. In het begin van dit artikel heb ik de woorden uit Joh. 17 : 21 al even aangehaald. Doch wat staat er in de volgende verzen? „Opdat zij allen één zijn, gelijk Gij, Vader, in mij en ik in U". Dan pas zal de wereld kunnen geloven dat Christus door de Vader gezonden is. Dat betekent, dat er onmogelijk een eenheid kan zijn tussen mensen die min of meer zelfverlossing prediken en zij die belijden, dat er onder de hemel geen andere naam gegeven is door welke wij behouden moeten worden, dan de naam van onze dierbare Heiland Jezus Christus. Bovendien moeten wij er aan denken, dat het bewaren van de eenheid des Geestes in de band des vredes, niet betekent, dat we iemand in de gemeenschap der gelovigen opnemen, als zijn praktische levenswandel of zijn leerstellingen zo zijn dat er dwalingen ontstaan. Volgens mij is het onmogelijk in een en dezelfde Raad samen te werken met hen, die de maagdelijke geboorte van Jezus verwijzen naar het land van de sprookjes, de lichaamlijke opstanding van Christus loochenen, Zijn plaatsvervangend lijden en sterven afwijzen en ook de hemelvaart van Christus als een fabel beschouwen. Toch zullen veel van deze mensen de vraag of ze Jezus kennen bevestigend beantwoorden. Doch, kennen en kennen is twee (zie Luk. 13).

U weet toch dat Jezus in het aangrijpend schoon Hogepriesterlijk gebed dat Hij enige uren voor zijn dood uitsprak, gezegd heeft: „Dit nu is het eeuwige leven, dat zij U kennen de enige waarachtige God, en Jezus Christus dien Gij gezonden hebt".

Laten we bovendien bedenken dat de Heiland gezegd heeft: „Niemand komt tot de Vader dan door Mij". Dat betekent, dat we personen die langs een andere weg, dan door Jezus aangegeven, het Vaderhuis willen binnengaan, onmogelijk christenen kunnen noemen. Laten we zorgvuldig toezien, want we leven in de laatste dagen, dagen van moeilijkheden en verval!

De verborgenheid der wetteloosheid is aan het werk en maakt zich gereed voor het aannemen van de antichrist.

Veel thelogen ontkennen de inspiratie van de bijbel, in zijn geheel of gedeeltelijk. Ook ontkennen zij de Godheid van de Here Jezus Christus en de eerder genoemde heilsfeiten. We kunnen toch moeilijk beweren, dat deze moderne theologen christenen zijn.

Liefde is geen ware christelijke liefde, als we de eenheid zoeken ten koste van de waarheid van God en van Christus. We weten toch dat er maar één evangelie is! (Gal. 1 : 1-10). Zouden we trouw zijn aan de Heer Jezus en oprecht in onze liefde voor Hem en voor zijn rechten, als we gemeenschap hebben met mensen die het evangelie van Christus verdraaien? Met andere woorden: zijn we nog wel in de weg des Heren als we ons verenigen met mensen die er een andere verkondiging op nahouden dan de Christus der Schriften? (2 Joh. 9-11).

De Gemeente van Christus is gebouwd op de ware belijdenis, die God aan Petrus openbaarde (Matth. 16 : 17). Iemand die dit niet belijdt en niet in Hem gelooft, noch in de waarde van Zijn verzoeningswerk, behoort niet tot de Gemeente van Christus. Zo iemand is geen ware christen, zelfs al is hij aktief lid van een of ander christelijk kerkgenootschap. Anderzijds moeten we de eenheid des Geestes **bewaren (dus niet maken)** met allen die de Here Jezus liefhebben uit een oprecht hart.

Eigenlijk zouden we nog moeten ingaan op de karaktereigenschappen van de ware eenheid. Ik wil echter volstaan te verwijzen naar Eph. 4 : 4-6. Als ik dan in punt II b van het memorandum lees, dat we in de deelnemende kerken tekenen van de ware kerk moeten herkennen en bovendien moeten erkennen dat Christus zelf door die kerken aan het werk is, dan zal dat toch wel moeilijk gaan t.o.v. hen die de Christus der Schriften niet belijden. En helaas zijn die er maar al te veel. Bovendien lees ik in het al eerder genoemde memorandum dat ook de R.K.-kerk zal deelnemen aan de nieuwe vorm van samenwerking. Dit vind ik toch wel een onoverkomenlijk bezwaar, en wel om de volgende redenen.

a. Een kerk die op het punt van de geloofsvrijheid nog altijd een vrij negatieve houding inneemt (denk aan Spanje) is nog niet rijp voor samenwerking.
b. Een kerk die er mee akkoord gaat dat Maria tot moeder der kerk wordt verklaard toont hiermee dat ze nog steeds geen begrip heeft voor de nederige plaats die Maria in het verlossingsplan van God inneemt.
c. Zolang men aan Maria goddelijke eer blijft bewijzen, hetgeen blijkt o.a. uit het gebed dat 's middags via de radio te beluisteren valt, waarin Maria gevraagd wordt een voorspraak te zijn bij de Vader, terwijl Gods Woord ons leert dat de gelovigen Jezus en Hem alleen als Middelaar bezitten — om nog maar te zwijgen over de andere verheerlijkings-termen over haar, — is het onmogelijk vruchtbaar samen te werken. Men zal in de R.K.-kerk eerst van een Marialogische weer een Christologische kerk moeten worden.
d. Zolang men doorgaat de paus, heilige vader te noemen, hetgeen afgodisch is, daar de bijbel ons leert: één is uw Vader n.l. God, zolang hij wordt genoemd de plaatsvervanger van Christus op aarde, terwijl de bijbel zegt dat de Andere Trooster de Heilige Geest is, blijft men daar het Woord van God aantasten en verdraaienen.
e. Voor een kerk die een zo sterke hiërachieke instelling heeft, waarin bovendien de onfeilbaarheid van de paus als vaststaand wordt aanvaard, is het onmogelijk de dogmaverklaringen die eenmaal door deze mensen zijn afgekondigd, te herroepen, tenzij men er toe overgaat te verklaren dat de pausen zich hebben vergist en daarmee hun feilbaarheid toegeeft.
f. Zolang de R.K.-kerk doorgaat, allen die niet tot haar stelsel behoren in de ban te doen, waaruit men pas verlost wordt als men Roomskatholiek wordt, blijkt daar uit dat ze zich nog steeds beschouwt als de alleen zaligmakende kerk, en dat ze pas tevreden zal zijn als al de anderen weer tot haar zijn teruggekeerd. De bijbel leert echter dat de zaligheid in niemand anders is gelegen dan in Christus de Heer.
g. Zolang paus Paulus de zinsnede waarin hij beloofde „de heilige kerk te beschermen tegen dwalingen in de leer en zeden, die haar zuiverheid bedreigen en haar schoonheid overschaduwen" niet herroept kunnen we onmogelijk verwachten dat de doperse gemeenten door het roomskatholieke stelsel zullen worden geaksepteerd, daar wij in hun ogen altijd als dwalenden gebrandmerkt zullen blijven.

U begrijpt dat ik de mening ben toegedaan dat we, op grond van de verschillende punten die ik heb genoemd, vooralsnog niet kunnen toetreden tot de nieuwe Raad van Kerken in Nederland. Moge de Heer der Gemeente ons bewaren voor neutraliteit ten opzichte van het kwaad of het bagatelliseren daarvan, of voor gemeenschap hebben met hen, die, hetzij door hun moderne principes, hetzij door hun gedrag, het kruis van Christus te schande maken.

Doch mogen we ook bewaard blijven voor een bekrompen- of sektarische geest. Laten we **alle kinderen van God** liefhebben.

Hoogkerk J. Zoer

Antwoord aan br Boer
(De Christen, 19 januari j.l.)

Waarde broeder,

Het is volstrekt niet verkeerd soms eens instemming te betuigen met de zienswijze en het werk van anderen, maar wij moeten daarbij, mijn broeder, niet negatief worden. We moeten elkander **naast** elkander waarderen, en dan een **ieder** die dátgene geeft waarmee hij anderen en het geheel hoopt te dienen. Ons blad De Christen is als een dis, waar verschillende en verschillend bereide spijzen worden opgedragen. Daarbij is rekening gehouden, niet alleen met verschil van smaak maar ook van behoeften.

Bidden wij daarbij dat de Heilige Geest de juiste toepassing maar geve en deze door ons verstaan worde.

In Christus onze Heer, groet ik u hartelijk,
's Gravenhage J. Louw

INTREDE DS G. LIEBE

Amsterdam — (C.B.) Het was feest voor de beide amsterdamse gemeenten Centrum en West op zondag 7 januari. Het begon reeds 's morgens in de Herdenkingskerk voor de gemeente-west, toen voorganger en raad binnenkwamen, voorafgegaan door vier doop-kandidaten. Een echtpaar en beide oudste dochters hadden gevraagd ook in de doop hun verbondenheid met hun Heer en Verlosser te mogen belijden. Na votum en gebed, stelde ds Veenstra hen de gebruikelijke vragen, waarop zij een duidelijk ja lieten horen. Na gebed en handoplegging werden zij in de naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geest gedoopt. Daarna volgde de prediking.

's Middags om vier uur kwamen de gemeenten Centrum en West samen in de Herdenkingskerk om hun tweede voorganger te ontvangen. Ds J. J. Reiling leidde br Liebe in tot de dienst met een opdracht uit 2 Timotheus 4 vers 5 „Verricht uw dienst ten volle". Na zijn toespraak, waarbij hij wees op de verantwoordelijkheid in de dienst des Heren, stelde ds Reiling br Liebe enkele vragen, die deze met een duidelijk „ja" beantwoordde. Onder handoplegging, mede van ds Veenstra, ouderling Oppenhuizen van Leeuwarden, en de beide oudste ouderlingen van Centrum en West, vroeg ds Reiling 's Heren zegen voor deze jonge predikant en zijn werk, waarop de leden van gemeenten met een duidelijk „amen" aansloten. Hierop werden de handen van br Liebe met die van de ouderlingen Miedema (C) en De Jonge (W) ineengelegd, om de verbondenheid in de gemeenschappelijke dienst des Heren tot uitdrukking te brengen. Nadat de gemeente staande Gezang 367 had gezongen („Bewaart op aard den broederband") en ook het gemeenschappelijke zangkoor een prachtig lied had laten horen, ving ds Liebe zijn dienst aan met de tekst: „Zie, ik leg mijn woorden in uw mond" (Jeremia 1 vers 9). Na zijn duidelijke toespraak volgde gezang 381, „Heer der wereld, grote dingen, doet Gij op aarde door geringen".

Hierop volgde de viering van het avondmaal, geleid door ds Liebe, daarbij geassisteerd door ds Veenstra, ds Reiling, br. Planting (C) en br Albertsma (W). Br De Jonge mocht eerst de 4 nieuwe leden in de gemeente welkom heten, waarop ds Liebe hetzelfde doen kon ten aanzien van vier met attestatie ingekomen leden. Na het avondmaal sprak br Planting namens beide gemeenten de nieuwe voorganger en zijn echtgenote toe.

Na het nuttigen van een broodmaaltijd met een kopje koffie, werd het samenzijn voortgezet onder leiding van ds Veenstra.

Afgevaardigden van Unie, C.v.d.O., de gemeenten Alkmaar, Amsterdam (N), Rotterdam en Scheveningen, brachten goede wensen over; enkele andere gemeenten hadden dit reeds schriftelijk gedaan. De rijpere jeugd, tussenjeugd, adspiranten zondagsschool-opleiding, Handige Handjes (handenarbeidklub) en de zondagsscholen van Centrum en West presenteerden zich gezamenlijk in beurtelingse rijm met als motto „Welkom". Hierop volgde presentatie van de bejaardenklub (C), de beide vrouwenverenigingen, de evangelisatie kommissies, zang, enz, alles gepaard gaande met aanbieding van bloemen. Ds Veenstra deelde het echtpaar Liebe mede, dat de gemeenten nog even met hun welkomst-cadeau zouden wachten, tot er een nieuwe pastorie beschikbaar zou zijn. (Deze is reeds in zicht). Met lied en dankzegging werd deze avond besloten.

Onder biddend opzien tot de Heer der gemeente, gaan de gemeenten Centrum en West moedig voorwaarts in deze grote stad met zijn vele mogelijkheden.

ADVERTENTIES

2 februari 1968 83e jaargang Nr 3919

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

OVERWEGINGEN BIJ B.W.A. ZONDAG 1968

Wereldbroederschap en wereldhandel

Op het eerste gezicht, en misschien ook nog wel op het tweede en derde hebben de volstrekt a-politieke Baptisten Wereld Alliantie en de Wereldhandelsconferentie II heel weinig met elkaar te maken. Het is ook niet mijn bedoeling om te betogen dat de B.W.A. een bijdrage tot deze conferentie zou kunnen leveren, want zij zal er niet vertegenwoordigd zijn. Zij heeft er ook niets te maken want zij is een federatie van federaties van zelfstandige baptisten gemeenten en zij heeft recht noch mogelijkheid om deze zelfstandige eenheden waar ook maar te vertegenwoordigen. En toch houdt de laatste maanden de gedachte mij steeds meer bezig of de wereldbroederschap en wereldhandel niet veel met elkaar te maken zouden kunnen hebben.

Niet van deze wereld

Er is een toenemende neiging bij de christenen om zich met de vragen van de wereld bezig te houden. Dat gebeurt op kleine en op grote schaal en het gaat daarbij om vragen van dorpsbelang en van wereldvrede. Op zichzelf is dat niet verkeerd. Al te lang hebben de gelovigen zich uit de zaken van staat en maatschappij teruggetrokken omdat zij niet van deze wereld waren. Dat lijkt nu anders te worden. Ik moet er echter bij zeggen dat mij deze ontwikkeling niet alleen reden tot juichen geeft. Het lijkt er sterk op dat voor vele theologen en andere christenen het evangelie nu ook helemaal opgaat in een allesomvattende sociale boodschap. Dat houdt geen stand. Het is dan ook begrijpelijk dat er reacties komen. Is niet de verkondiging van het evangelie onze eerste en enige opdracht? Moeten we niet sterker de nadruk leggen op de eeuwigheid tegenover al die activiteiten die op dit leven gericht zijn? Kunnen mensen voor eeuwig behouden worden door sociale of economische verheffing? Deze vragen worden terecht gesteld, maar dit terecht geldt slechts tot op zekere hoogte. We kunnen ons er niet achter verschuilen wanneer het gaat om de vragen van een menswaardig bestaan. Trouwens, Mattheus 25 : 31-46 staat ook in het evangelie. Daar zegt de Heer: Inzoverre gij dit aan een van mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan. Dat slaat op wereldse zaken als te drinken geven, kleden, huisvesten en in de gevangenis opzoeken.

Arm en rijk

Het is gebruikelijk de wereld op twee manieren in te delen. Wij kennen allen de Oost-West verdeling. Oost staat voor de communistische landen en West zijn de democratische landen. Daarnaast is er een verdeling in Noord en Zuid. Noord zijn de rijke, hoogontwikkelde industrielanden en Zuid zijn de arme, niet of nauwelijks geïndustrialiseerde ontwikkelingslanden. De scheidslijnen lopen dwars door elkaar, want — om een voorbeeld te noemen — de europese communistische landen behoren zonder uitzondering bij de rijke landen en gedragen zich in wereldverband ook dienovereenkomstig. Het zou mij niet verbazen wanneer in de loop van de eerste twintig jaar zou blijken dat de tegenstellingen tussen arm en rijk groter en fundamenteler is dan die tussen communistisch en niet-communistisch. Want het verschil tussen de arme en rijke landen wordt gestaag groter en het verschil in maatschappijstructuur tussen de wel en de niet-communistische landen wordt steeds kleiner. Zowel in het Oosten als in het Westen gaat nl. de techniek steeds meer het leven beheersen en de techniek werkt gelijkschakelend.

Wereldhandelsconferentie

Van 1 februari tot 5 maart gaan de arme en de rijke landen evenals vier jaar geleden weer confereren over de handelsproblemen van de wereld. Niet alleen over de handel maar ook over de ontwikkeling. De eerste conferentie heeft weinig meer opgeleverd dan een organisatie die de problemen moest bestuderen en voorstellen moest doen. Bij de ontwikkelingslanden heerst algemeen het gevoelen dat het stadium van studie nu voorbij is. Er moeten spijkers met koppen worden geslagen. Want, zo schrijft Indonesia, het voorlichtingsblad van de Indonesische Ambassade, in het laatste nummer van 1967: „Voor meer dan een miljard mensen in de ontwikkelingslanden verslechtert het levenslot nog steeds als gevolg van de huidige trend in internationale economische betrekkingen."

Er moet dus iets gebeuren. Het moet gaan in de richting van een nieuwe structuur van de wereldeconomie, heeft

---

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **De tijd is voorbij, gelukkig, waarin men eigen welstand zag als een door God gegeven en gewilde zaak, en de armen beschouwde als een voorwerp ‚om aan wèl te doen'.**

(ds S. Meijers)

onze minister voor ontwikkelingshulp in een rede in New York gezegd. Wat dat precies zou moeten inhouden kan ik u niet beschrijven. U leest er wel over in de dag- en weekbladen. U kunt ook terecht bij de NOVIB, van Blankenburgstraat 6 in Den Haag waar besteld kan worden het boekje *Wereldhandelsconferentie II New Delhi*, Internationale Samenwerking Cahier no 2.

Wat gaat dit ons aan?

Het is voor een niet-deskundige als ik ben moeilijk om precies aan te geven wat de christenen zouden moeten doen. Maar het is niet moeilijk om aan te duiden wat er op het spel staat. Een vergelijking met de vorige eeuw kan in dit opzicht verhelderend werken.

De industriële revolutie van de vorige eeuw heeft de arbeiders van de kerk vervreemd. Tegenwoordig weten we dat allen. Toen de industriële ontwikkeling gepaard ging met een uitbuiting van de arbeiders stond de kerk aan de kant van de bezittende klasse. Wel waren er talrijke christelijke initiatieven op het gebied van de weldadigheid en de armenzorg. Er is wel het een en ander gedaan om het lot van de verdrukten enigszins te verzachten maar voor de maatschappelijke rechten van de arbeidersklasse is de christenheid niet opgekomen. Haar zorg voor de medemens bewoog zich binnen de structuur van de bestaande kapitalistische maatschappij. De opkomende stromingen van socialisme en communisme hebben dan ook niet gestreden voor incidentele verzachting van het lot van de arbediers maar voor verandering van de maatschappij. We kunnen in het midden laten langs welke weg deze veranderingen tot stand gekomen zijn. Er zijn ook christelijke en liberale ministers geweest die zich op dit punt hebben onderscheiden. Maar de christenheid als geheel was van de noodzaak van maatschappelijke veranderingen niet doordrongen. Het gevolg is geweest dat de arbeidersklasse op grote schaal de kerk en het evangelie de rug heeft toegekeerd.

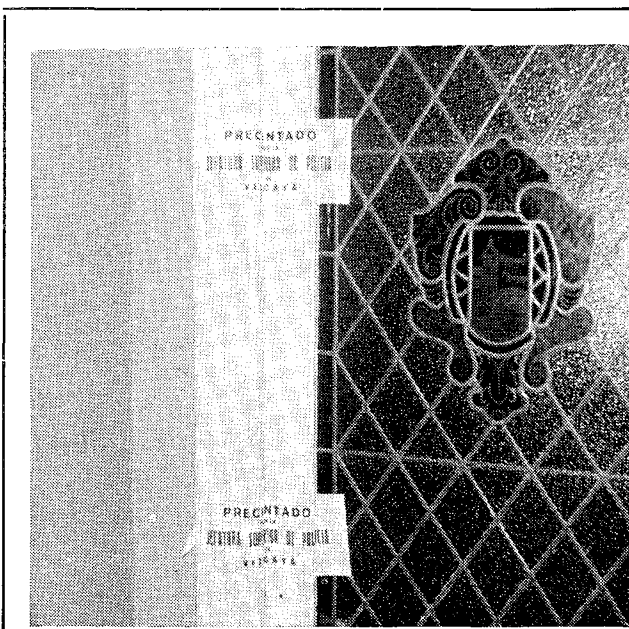
Vandaag

De huidige verhouding tussen de arme en rijke landen doet mij geregeld aan de vorige eeuw denken. Ook nu zijn de rijken aan de macht en hebben de armen geen politieke en militaire vuisten. Die kunnen ze niet betalen. Ook nu is de christenheid in hoofdzaak verbonden met de rijke landen. Voor het besef van de ontwikkelingslanden zijn, in het algemeen gesproken, rijk en christelijk nauw aan elkaar verwant. Ook nu kunnen pogingen tot leniging van de nood op basis van liefdadigheid niet helpen. Het is prachtig als wij geld geven voor Eten voor India, voor slachtoffers van aardbevingen in Perzië en Sicilië, voor Arabische vluchtelingen enzovoort en we moeten daar ook bepaald niet mee ophouden. Maar deze hulpverlening lost het probleem niet op. Daarvoor is nodig dat de structuur van de wereldmaatschappij anders wordt, precies zoals in de vorige eeuw de positie van de arbeiders anders is geworden door veranderingen in de maatschappelijke wetgeving. En voor verandering in de structuur van de wereldmaatschappij is een gezamenlijk handelen van de rijke landen nodig.

Waarin dat handelen zou moeten bestaan kan ik niet zeggen. Er zijn gelukkig vele christelijke deskundigen die daar wel een mening over hebben. Maar zullen de rijke landen daartoe bereid zijn? Het kost natuurlijk een stuk welvaart, dat kan niet anders.

Als zij het niet doen, zullen we misschien over twintig jaar moeten constateren dat de ontwikkelingslanden voor het evangelie verloren zijn gegaan. Want de rijke landen hadden wel een boodschap voor hun zieleheil maar stonden aan de kant van de bezittende macht. Dát hebben voor mijn lekebesef wereldbroederschap en wereldhandel met elkaar te maken.

J. Reiling

Baptistenkerk in Bilbao verzegeld

Deze twee zegels, door de politie aangebracht, leggen er een welsprekend getuigenis van af, dat deze zaal - eens de kerkzaal van de baptistengemeente - gesloten werd op bevel van de gouverneur van Bilbao, Spanje. De baptisten van deze evangelisatiepost meenden, met een beroep op een uit 1880 daterende wet, dat voor bijeenkomsten van minder dan 20 personen geen officiele vergunning nodig was. De burgerlijke autoriteiten deelden deze mening niet . . .

Foto: EBPS

STUDENTEN-SPREEKBEURTENCENTRALE

Het adres van de Studenten-Spreekbeurtencentrale is thans: A. A. Boeschoten, Biltseweg 10, Bos en Duin, post Bilthoven; tel. 03402-4823. (Tijdens de vakanties: Gelddijk 8, Culemborg; tel. 03450-3279.

INSTITUERING BAPTISTENGEMEENTE TE KLAZIENAVEEN

Op D.V. zondag 11 februari a.s. wordt te Klazienaveen de baptistengemeente geïnstitueerd. De dienst zal plaats hebben in het N.H.-Jeugdgebouw, Jkhr. De Jongestraat, 3.00 uur n.m. Wij nodigen de omliggende gemeenten uit hierbij aanwezig te zijn. Korr.adres: H. Jalving, Mr. Ovingkanaal Oz. 33, Klazienaveen; tel. 2333 (na 18.00 uur).

D.M.

VREUGDE EN DROEFHEID

2e Exloërmond — (W. v. d. V.). Gaarne willen wij iets van ons laten horen in De Christen. Na plm. 3 maanden vakant te zijn geweest, kunnen wij, ondanks het gemis van een eigen voorganger, toch zeggen dat God ook in onze gemeente doorgaat met Zijn werk, en dat niet alleen, maar dat ook dat werk door Hem wordt gezegend.

Met de kerstdagen was br student Stuut in ons midden. Wij hadden gezegende dagen, waarin naast de blijde boodschap van Jezus' komst naar deze aarde, ook werd stilgestaan bij de wederkomst van deze Jezus. De vraag werd gesteld: zijn wij dan bereid?

7 januari mochten we het doopvont openen om een jonge broeder te zien afdalen in het watergraf, om vernieuwd op te staan en de weg met Jezus te gaan. Ds Bouritius die deze middag in ons midden was, zei in de prediking o.m.: De doop maakt ons duidelijk dat het niet voldoende is het evangelie te horen. Het is nodig, dat we heel persoonlijk ingaan in het Heilswerk van Christus. Hij werd om onzentwil overgeleverd aan Zijn moordenaars, aan de satan, aan de toorn van God. Maar in Zijn opstanding is geopenbaard dat de losprijs voor onze ziel volkomen is betaald en dat de toorn van God volkomen is gedragen. En in die doop van een gelovig mens wordt duidelijk gemaakt dat wij nu persoonlijk tot die volbrachte verlossing moeten naderen en ons die moeten toe-*eigenen* waarbij we de doop *niet* moeten overschatten door ongelovigen te dopen, noch onderschatten door het rustig achterwege te laten. Wij moeten de heilsweg naar Gods woord trouw volgen, opdat we ook deel mogen krijgen aan al de beloften Gods.

Br ouderling Levinga sprak bij het avondmaal woorden van welkom tot onze broeder, waarbij hem tevens de doopkaart werd overhandigd met de mooie tekst: En zie, Ik ben met u, al de dagen, tot aan de voleinding der wereld, Matth. 28: 20. Welk een rijke belofte van onze Heer. Er is dank en vreugde in onze harten.

Doch ook droefheid bleef ons niet bespaard. Op 1 november ging br L. Oosting van ons heen. Vele jaren diende deze broeder de gemeente als ouderling en in de ambtsperiode van één onzer oud-voorgangers, die zelf niet doopte, mocht br Oosting vele broeders en zusters door de doop de gemeente binnenleiden. Br Popker werd op 20 december thuisgehaald. In 1964 werd deze broeder door ds H. Bijleveld gedoopt. Voordien was hij een goed soldaat bij het Leger des Heils. Bij het openluchtwerk sprak hij gaarne van en voor zijn Meester. Beide broeders konden het getuigen: Dit is mijn vreugde altoos te zijn, in mijnen Heiland. Jezus is mijn.

Ook in dit pas begonnen jaar is onze verwachting van de Heer. Zegen zal zeker ons deel zijn wanneer wij doen wat Hij van ons verwacht.

Aan rustige wateren

Beslagen vensters

„Beslagen vensters". Dit is de titel van een boekje over het gebed dat geschreven werd door een zekere dominee Veldkamp. Allerhande aspecten van het gebed stelt de schrijver aan de orde, zoals „gebedsroutine", „gebedsregelmaat", „beleefdheid in het gebed", „gebed en wonder", enz. De titel van dit boekje is mooi gevonden, dacht ik. Wanneer in ons gebedsleven de vensters beslagen zijn, dan is er iets mis. In een auto kun je niet met beslagen vensters rijden, want dan heb je geen zicht op de weg en kun je niet zien dat er van een zijweg een andere auto nadert die voorrang heeft. Gevolg: gevaar voor eigen leven en dat van een ander.

Wanneer in ons leven de vensters naar de hemel beslagen zijn, betekent dat evenzeer gevaar, gevaar voor eigen leven en... dat van een ander. Met andere woorden: wanneer het gebed in ons persoonlijk leven en in de gemeente kwijnt, dan verkeren we in een gevaarlijke situatie en niet alleen wijzelf, maar ook anderen, die onze voorbede dringend nodig hebben.

Bidden is moeilijk. Volharden in het gebed is nog moeilijker. We verslappen maar al te gauw, juist in het gebed. Dat mag niet, dat mag nooit! De bijbel wijst ons veelvuldig op de noodzaak van het gebed en schildert ons mensen die deze nooodzaak onderkenden. Van Daniël lezen we, dat hij drie maal daags bad voor de geopende vensters van zijn bovenvertrek. Hij hield er niet mee op, ook niet toen jaloerse „collega's" een valstrik voor hem hadden gespannen. In 1 Timotheus 2 : 1 lezen we: „Ik vermaan U dan allereerst smekingen, gebeden, voorbeden en dankzeggingen te doen voor alle mensen,..." Jezus zelfs was een groot bidder. Vaak bad Hij alleen, in de stilte, voor zichzelf en voor de zijnen.

Ook wij moeten veel bidden, voor onszelf en voor de wereld, want de wereld leeft van het gebed van Gods kinderen, van Christus' gemeente. Dat is misschien kras gezegd. Het is een opmerking van dr Helmuth Thielicke, een bekend duits theoloog, neergeschreven in een van zijn rijke boeken. Ik geloof dat hij gelijk heeft. Toen de discipelen van de Heer zich in hun ranke vissersboot aftobden op de woelige zee, bad Jezus voor hen. Het is onze opdracht om voorbede te doen voor deze wereld, waarin zo ontzaggelijk veel woelt om verandering en vernieuwing.

Maar onze vensters zijn zo vaak beslagen. Ons leven met de Here wordt zo vaak bezoedeld door onze ontrouw, onze laksheid, onze verminderde interesse voor de zaak van Gods Koninkrijk, door grote en kleine zonden... De bidstonden hebben een noodlijdend bestaan. De voorganger kan er veel, kan er weinig van zeggen, hij kan het ook zonder een woord van aanbeveling doen, vele broeders en zusters vinden het wel best: zonder bidstonden gaat het net zo goed en we konden ze eigenlijk wel afschaffen. Ik veronderstel dat dit er onbewust, of misschien wel bewust bij gedacht wordt... Als deze veronderstelling juist is — en ik ben geneigd om dit aan te nemen — dan kunnen we misschien wel menen dat het goed gaat in de gemeente, maar dan is het in feite niet zo. Dan hebben we een ontstellend slechte kijk op een ijzeren wet in het Koninkrijk van God, namelijk deze, dat Gods medearbeiders kleine mensjes moeten willen zijn. Wanneer de gemeente niet meer bidt, zegt zij in feite, dat ze zichzelf wel kan redden. Dat vloekt met ons geloof in de Heer die zegen en wasdom moet geven. Als we wel zegen willen zien, maar er niet samen om willen bidden, dan missen we als gemeente een stuk deemoedigheid en afhankelijkheidsbesef. Samen danken en bidden is niet alleen een opdracht, maar ook een getuigenis, want in ons samen bidden belijden we, dat we het verwachten van de Heer.

Nw. Weerdinge Chr. Eyer

(Uit: Gemeenschap)

OPEN BRIEF

van de Raad van de Unie van Evangelische Christenen-Baptisten in de U.S.S.R.

Waarde christenvrienden,

De Raad van de Unie van Evangelische Christenen-Baptisten heeft vernomen, dat sommige kerkelijke en wereldlijke persorganen buiten de Sowjet-Unie het gerucht verspreiden, dat onder de Baptisten in de U.S.S.R. een bedenkelijke scheuring is ontstaan; dat een groot aantal Baptisten de Unie van Evangelische Christenen-Baptisten, geleid door de Raad van de Unie van Evangelische Christenen-Baptisten, verlaten heeft; dat in de broederschap van de Russische Baptisten een soort *hervormingsbeweging* in het leven geroepen is; dat de activisten van deze beweging worden blootgesteld aan verhoren en onderdrukkingen; en dat in de Sowjet-Unie een afgescheiden *Baptistengemeente-onder-het-kruis* is ontstaan.

Al deze geruchten, die verspreid worden door mensen, die met de feitelijke situatie in de broederschap van Evangelische Christenen-Baptisten in de U.S.S.R. geheel onbekend zijn, brengen ons ertoe om u, waarde christenvrienden, deze brief te schrijven, om u zo een juist inzicht te geven in de werkelijke gebeurtenissen binnen de broederschap van de Russische Baptisten.

In augustus 1961 deelde een z.g. *Initsiativnaya Gruppa* de Raad van de Unie van Evangelische Christenen-Baptisten mee, dat zij voornemens was een Unie-Congres van Evangelische Christenen-Baptisten te houden met als doel, zo zei men, de Gemeente te reinigen en haar voor te bereiden op de wederkomst van Christus. Maar in de activiteit van deze groep traden direct al andere oogmerken aan het licht, die met de reiniging en heiliging van de Gemeente niets gemeen hadden.

Zonder enig congres riep de *Initsiativnaya Gruppa* zich uit tot het leidinggevend orgaan van de broederschap van Evangelische Christenen-Baptisten in de U.S.S.R. Ook begon zij in haar brieven en boodschappen er bij de gelovigen op aan te dringen, de Raad van de Unie van Evangelische Christenen-Baptisten niet [langer] te erkennen, omdat de Raad van de Unie zijn godsdienstige activiteiten verricht in overeenstemming met de wetten van het land.

De *Initsiativniki* stempelden de loyaliteit van onze Unie jegens de wetten van de Sowjet-staat inzake de godsdienst als afval van God.

De *Initsiativnaya Gruppa* begon — met voorbijzien van het principe van de onafhankelijkheid van elke gemeente, dat gewoonlijk door alle Baptisten gehuldigd wordt — al die gelovigen uit te sluiten, die het niet met hen eens waren; en de eersten, die geëxcommuniceerd werden, waren dienaren van Christus met een jarenlange staat van dienst, die in hun eigen gemeenten geacht en bemind worden.

Geen enkele boodschap van de *Initsiativnaya Gruppa,* waarin de Raad van de Unie van Evangelische Christenen-Baptisten niet beledigd werd; en deze stroom van beledigingen werd door de *Initsiativnaya Gruppa* voorgesteld als een strijd voor de reinheid van de Gemeente.

Maar door hun voortdurende poging om de leiders van de Unie van Evangelische Christenen-Baptisten te beledigen, werd het werkelijke doel van de *Initsiativnaya Gruppa* allengs duidelijker: het gezag van de leiders der Unie te niet te doen en de leiding zelf in handen te nemen.

Het gevolg van hun constante prediking van animositeit jegens de broeders van de Unie was dan ook, dat hun volgelingen haar hebben verlaten; maar hun aantal is tot een te verwaarlozen min-

NADER BEZIEN

Propaganda of gesprek?

De discussie over de nieuwe Raad van Kerken heeft zeer uiteenlopende aspecten. Eén hiervan willen we vandaag wat nader bezien. Het is mij nl. opgevallen, dat in de bijdragen die over deze materie in ons blad zijn verschenen zeer merkwaardig geoordeeld wordt over hetgeen er van redactiewege over is geschreven. Zo was er sprake van vrij uitvoerige artikelen in ons blad geschreven „door de voorstanders", van „al de ruimte gereserveerd voor reclame voor de nieuwe Raad van Kerken". In een min of meer officieel stuk, dat overigens niet in ons blad is afgedrukt, kwamen we zelfs de zin tegen: „We hebben in ons weekblad De Christen de propaganda-artikelen a.g. genoemde raad gelezen". Blijkens de datering van dit stuk kan hiermee slechts gedoeld zijn op de artikelen die ds J. A. Brandsma schreef in ons blad op 24 november en op 8 en 22 december 1967.

Het is niet mijn bedoeling om onze mederedacteur hier in bescherming te nemen. Het is trouwens ook niet nodig. Hoewel de schrijver in het algemeen positief staat tegenover de nieuwe Raad van Kerken is de bedoeling van zijn artikelen toch in de eerste plaats geweest voor te lichten en de discussie op gang te brengen. Propaganda of reclame komt er niet in voor, tenzij men het feit dat de schrijver zijn eigen mening niet verborgen heeft gehouden als zodanig wil aanmerken. Dat lijkt mij echter moeilijk vol te houden. Wie reclame maakt, zoekt anderen tot eigen mening over te halen. Wie een discussie op gang wil brengen, nodigt anderen uit zelf hun mening te formuleren. Dat laatste heeft Brandsma gedaan.

Evenmin heb ik behoefte om critiek te leveren op, of de vinger op te heffen tegen hen die deze artikelen als reclame of propaganda hebben bestempeld. Belangrijker is het feit dat zij dit kennelijk zo hebben ervaren. Dat is betreurenswaardig, want het bewijst hoe moeilijk het is om tot goed begrip van elkaar te komen wanneer een kwestie als de nieuwe Raad van Kerken aan de orde komt. Het lijkt er haast op alsof het vele gemeenschappelijke dat wij toch ongetwijfeld hebben toch geen waarborg is dat wij in goed wederzijds begrip van elkaars meningen over deze zaak kennis kunnen nemen. Wij zien de broeders met een andere mening al heel spoedig als propagandist voor een ander standpunt dan het onze. Dan kan de gedachtenwisseling ook niet vlotten en komt er geen echt gesprek tot stand. Wij doen er misschien verstandiger aan te zwijgen.

Hoewel het waarschijnlijk wel verstandiger is, kan ik er toch niet goed vrede mee hebben dat wij over ingrijpende onderwerpen met elkaar zo moeilijk tot een werkelijk gesprek kunnen komen. Zouden we dan haast niet moeten concluderen dat onze eenheid bestaat bij de gratie van het verzwijgen van onze verschillen van inzicht? Als dat zo is dan mogen we ons wel opnieuw bezinnen op de grondslag van onze eenheid.

J.R.

paard gegaan.

De Unie van Evangelische Christenen-Baptisten in de U.S.S.R. is ontstaan uit een fusie tussen twee groeperingen. De Baptisten-Unie werd in 1884 in Zuid-Rusland opgericht. In 1909 ontstond in Sint Petersburg, tegenwoordig Leningrad, de Unie van Evangelische Christenen. Beide groepen verenigden zich in 1944 tot de Unie van Evangelische Christenen-Baptisten. Het jaar daarop trad een Pinkstergroep tot de Russische broederschap toe, in 1963 gevolgd door een groep Mennonieten met dezelfde doop-praktijk als de Baptisten.

Er zijn op het ogenblik 5000 Baptisten-gemeenten in de Sowjet-Unie. Het totale aantal leden is niet precies bekend; veelal wordt een aantal van 500.000 genoemd. Maar op een congres van de Russische Baptisten te Moskou, in 1966, werd meegedeeld, ‚dat onze Unie nooit exacte cijfers gehad heeft en die ook nu niet heeft'. Daarbij werd opgemerkt, dat er op zijn minst 250.000 gedoopte gelovigen zijn; overige familieleden en ‚vrienden' zouden dan ook zo'n 250.000 personen omvatten.

Beperkingen

Terug tot de brief van de broeders Ivanov en Karev, resp. voorzitter en algemene secretaris van de Unie van Evangelische Christenen-Baptisten in de U.S.S.R. Hun integriteit — dat zij voorop-gesteld — staat buiten kijf. Wie deze (en ook de andere) Russische Baptisten-leiders ontmoet, weet zich met hen verbonden in de ene Heer, het ene geloof, de ene doop. Velen hebben dat met zoveel woorden gezegd. Maar de omstandigheden, waaronder zij hun werk verrichten, zijn verre van gemakkelijk. Als zij in de brief opmerken, dat de mensen in hun land ‚niet vervolgd [worden] wegens hun godsdienstige overtuigingen', dan hebben zij eendeels gelijk. Adolfs Klaupiks van de Baptisten Wereld Alliantie rapporteerde naar aanleiding van zijn bezoek in de herfst van 1966: ‚Wij hebben gezien, dat de christenen in de Sowjet-Unie geen gemeenschap-in-de-catacomben hoeven te zijn. Zij kunnen zich vrij temidden van de anderen bewegen. Zij hebben geen enkele *ondergrondse evangelisatie* of clandestiene zendelingen nodig. Zij weten, hoe zij het evangelie van Christus moeten verkondigen aan hen, die het nodig hebben'. Maar Klaupiks zegt ook, dat zij het — door hun verwerping van de materialistische levensfilosofie — niet altijd even gemakkelijk hebben.

Feit is, dat aan de christenen in de Sowjet-Unie op het terrein van geloof en leven allerlei beperkingen worden opgelegd. De Raad van de Unie verricht zijn activiteiten in overeenstemming met de wetten inzake de godsdienst. Maar de *Initsiativniki* zien daarin een ongeoorloofde en met het evangelie strijdige inschikkelijkheid. Men kan daar natuurlijk verschillend over denken, maar het valt niet te ontkennen, dat deze wetten met twee maten meten. Artikel 124 van de grondwet van 5 december 1936 luidt: ‚Om de burgers vrijheid van geweten te waarborgen, is de kerk in de U.S.S.R. gescheiden van de staat en is de school gescheiden van de kerk. Aan alle burgers wordt vrijheid van eredienst en vrijheid van antigodsdienstige propaganda toegekend'. Dat klinkt op het eerste gehoor niet gek, maar de positie van de christelijke gemeente blijkt bij nader inzien toch wel sterk geïsoleerd te zijn. Aan de ene kant heeft elke Sowjet-burger vrijheid van antigodsdienstige *propaganda*, terwijl hij anderzijds aanspraak op vrijheid van *eredienst* kan maken. 't Is een ogenschijnlijk subtiel verschil, maar de praktijk is een harde leermeester gebleken. In de wet-op-de-godsdienstige-bijeenkomsten, in werking sedert 1929, worden diverse beperkende bepalingen omgesomd. Zo moet elke gemeente bij de overheid bekend zijn. Alle voorgangers en kerkelijke functionarissen hebben een officiële goedkeuring nodig. De gemeenten mogen haar leden geen stoffelijke hulp verlenen. Zij hebben geen toestemming speciale bijeenkomsten te houden voor kinderen, opgroeiende jongeren en vrouwen. Zij mogen geen bijbelstudiekringen en gespreksgroepen opzetten.

De „Initsiativniki"

Blijkens de open brief richten de bezwaren van de *Initsiativniki* zich met name

tegen de loyaliteit van de Unie jegens de wetten van het land. Zij veroordelen de vergaande en h.i. ongeoorloofde gehoorzaamheid, die de leidinggevende broeders jegens de wetten inzake de godsdienst betrachten. Zij zouden deze stempelen als ,afval van God'. Zelf zouden zij de wetten overtreden en de openbare orde verstoord hebben. Daarmee zal zijn bedoeld, dat de *Initsiativniki* zonder toestemming van de overheid in rivieren en meren gedoopt en in de openlucht gezongen en tractaten verspreid hebben. Ook hielden zij openbare betogingen compleet met *sit-ins* en *pray-ins,* tot voor de overheidsgebouwen! Nog geen jaar later zaten meer dan 200 mensen en hun leiders in de gevangenis. Hun ouders deden onlangs een beroep op Oe Thant van de Verenigde Naties om tussenbeide te komen.

Wat nu?

De vraag is, waar dit alles op uitloopt. De broeders Ivanov en Karev zeggen, dat het aantal *Initsiativniki* te verwaarlozen is. In dit verband zijn de uitlatingen van ds Michaël Zhidkov, voorganger te Moskou en een leidinggevende figuur in de Russische broederschap en de Baptisten Wereld Alliantie, interessant te noemen. Tegenover een redacteur van *The Baptist Times* verklaarde hij bij een recent bezoek aan Londen, dat *de Initsiativnaya Gruppa* momenteel 12.000 aanhangers telt; enkele jaren geleden waren dat er nog 15.000 à 16.000. Verleden jaar zijn 1000 *Initsiativniki* — onder wie enkele leiders — in de Unie teruggekeerd, zo deelde hij voorts mee. Ook verklaarde Zhidkov desgevraagd: ,Wij moeten doen wat, naar wij geloven, het beste is voor de voortgang van het evangelie. Wij veroordelen degenen niet, die ruimere mogelijkheden te vlug willen afdwingen; ofschoon zij zich daarbij naar onze mening vergissen. Wij noemen hen geen *verraders* of *vijanden van het evangelie*. Maar wij betreuren het, dat zij ,ons zulke etiketten opplakken, terwijl wij proberen om alle bestaande mogelijkheden te benutten. Wij trachten voortdurend meer gelegenheden te zoeken. Dit is, zo menen wij, op dit ogenblik de beste methode'.

Intussen worden de pogingen tot herstel van de eenheid binnen de Russische broederschap voortgezet. De leidinggevende broeders in de Unie doen alles om het lot van de gevangen genomen *Initsiativniki* te verzachten. Daartoe zonden zij in 1966, tijdens het congres van de Unie in Moskou, een telegram aan de Sowjet-autoriteiten. Ook diegenen onder ons, die een krachtiger houding van de Raad der Unie jegens het Kremlin verlangen, moeten de bestaande verhoudingen niet uit het oog verliezen. Wij kunnen nu wel zeggen, dat men God méér dan de mensen moet gehoorzamen, maar wij hebben gemakkelijk praten. Ook onze trouw moet blijken, wie weet hoe spoedig reeds! J. A. Brandsma

Boodschap voor de BWA-zondag 4 februari 1968

Nu baptisten uit alle landen de Baptisten Wereld Alliantie-zondag 1968 vieren — in hun gemeenten, hun gezinnen, ook in hun gebeden thuis —, worden wij eraan herinnerd, dat het is "één lichaam en één Geest, gelijk gij ook geroepen zijt in de ene hoop uwer roeping, één Here, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, die is boven allen en door allen en in allen" (Epheziërs 4 : 4-6).

„Gezegend zij de band, gelegd door onze Heer", dat lied is de internationale geworden van de baptisten in de hele wereld. Terwijl wij samen op weg zijn en elkaar ontmoeten, worden wij ons in toenemende mate ervan bewust, dat wij één zijn in de Heer Jezus Christus. Maar hoe belangrijk en inspirerend het ook is elkaar te ontmoeten, de betekenis van onze baptistenwereldgemeenschap reikt verder. Ons lied zegt ook: „Wij dragen saam de last, die God te dragen geeft".

Als wereldwijde gemeenschap van baptisten worden wij geroepen om gezanten der verzoening van Christus te zijn in onze verloren wereld, die vol van onrecht is, van nood en strijd.

Laten wij daarom doorgaan met te zeggen, dat rassenvooroordeel in Gods oog verkeerd is. Maar laten wij ook praktische wegen vinden om dat vooroordeel uit te roeien en aan de discriminatie, die daaruit voortkomt, een eind te maken.

Laten wij doorgaan met te zeggen, dat oorlog een onchristelijke methode tot het oplossen van internationale problemen en geschillen is. Maar laten wij ook praktische wegen zoeken, waarlangs wij onze dienst der verzoening kunnen vervullen.

Laten wij doorgaan met te zeggen, dat het niet Gods wil is, dat ook maar één mens verloren zou gaan. Maar laten wij ook de beschikbare wegen gebruiken om de hongerigen brood te geven, de daklozen huisvesting te verlenen, en de zieken medische hulp te verstrekken.

Laten wij doorgaan met onze stem te verheffen tegen het zedenbederf, dat de grondslagen van onze beschaving wegvreet. Maar laat het oordeel bij ons eigen huisgezin beginnen.

Laten wij de massale evangelisatiecampagnes blijven steunen. Maar laten wij daarin Gods zorg voor de hele mens verdisconteren.

Laten wij blijven inzien, dat Christus ook in andere kerken echte discipelen heeft. Maar laten wij ook op hun getuigenis acht geven en hen met het onze confronteren.

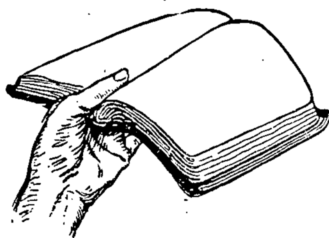
Laten wij op deze voor baptisten betekenisvolle dag besluiten om de raad van de apostel Paulus ter hart te nemen: „Voorts, broeders, al wat waar, al wat waardig, al wat rechtvaardig is, al wat rein, al wat beminnelijk, al wat welluidend is, al wat deugd heet en lof verdient, bedenkt dat; wat u geleerd en overgeleverd is, wat gij van mij gehoord en gezien hebt, brengt dat in toepassing en de God des vredes zal met u zijn". (Philippenzen 4:8, 9)

William R. Tolbert Jr., *voorzitter*
Josef Nordenhaug, *algemene secretaris*
Robert S. Denny,
C. Ronald Goulding, *secretarissen*

BAPTISTEN WERELD ALLIANTIE

Lezers aan het woord

Wat zullen we lezen?

De ellende bij het afdalen van een berg is dat je zo verschrikkelijk op moet passen dat je het langzaam doet. Wie eenmaal aan het hollen slaat is verloren. Klimmen is veiliger.

zondag	4 febr.	Ps. 118 : 5-14		Het is beter
maandag	5 febr.	1 Sam. 13 : 1- 7		Het oude lied van Lamech
dinsdag	6 febr.	1 Sam. 13 : 8-14		Door vrees geleid
woensdag	7 febr.	1 Sam. 13 : 15-22		Er zijn te veel smeden vandaag
donderdag	8 febr.	1 Sam. 13 : 23-14 : 10		De Heer kan nog anders verlossen
vrijdag	9 febr.	1 Sam. 14 : 11-23		Let op de meelopers
zaterdag	10 febr.	1 Sam. 14 : 24-35		Het eerste altaar kwam te laat

H.

Een nieuwe Raad van Kerken (7)

Geachte redaktie,

Naar aanleiding van de vele publikaties en ingezonden stukken zou ik nog graag het volgende willen opmerken, t.a.v. de nieuwe Raad van Kerken.

Is het nu werkelijk al zò laat, en zullen zelfs wij daaraan meewerken, dat er een vorm van geloof gecreëerd moet worden die voor iedereen aanvaardbaar is, zowel voor kerkelijken als niet-kerkelijken, zodat iedereen wel mee moet, kan doen? (Opb. 13 : 11-18).

Er moet natuurlijk nog een commissie voor komen die dit op hoog niveau met de anderen gaat bespreken. Wat is er toch een bedrijvigheid in onze unie. Al die andere commissies niet vergetende, die steeds maar weer zich buigen over gewichtige vraagstukken.

Blazen we niet een beetje tè hoog van de toren? Laten we liever met de benen op de grond blijven staan. Laten we liever tot onszelf komen. Weest nuchter en komt tot bezinning zodat we het werk, ons werk, weer gaan zien, nl. het werk in de plaatselijke gemeenten.Laten we daar de liefde en verdraagzaamheid helpen te bevorderen, opdat er weer gebeden kan worden in onze gemeenten, opdat we samen, als gemeente, het werk in al z'n facetten voor God kunnen brengen. Waar zijn ze gebleven, de broeders en zusters, die op hun knieën een zegen van God afsmeekten? Waar zijn ze gebleven, de ouderlingen, die de zieken bezoeken en zalven met olie en bidden voor genezing. (Jac. 5 : 12-20)? Waar zijn ze gebleven, de bewogen kinderen van God — dus wij allen, gelovigen — die niet kunnen zien dat hun medemensen zo maar verloren gaan, maar hen daarom de blijde boodschap brengen? Onze kracht zit niet in onze unie, niet in al de commissies, maar in een biddende gemeente, die gedreven wordt door de liefde van Christus.

„Wat gij hebt, houdt dat vast, totdat Ik gekomen ben" (Opb. 2 : 25).

Stadskanaal B. Hofman

Een nieuwe Raad van Kerken (8)

Geachte redactie,

Er is onder de „wedergeboren" kinderen Gods, die momenteel nog lidmaat zijn van allerlei kerken en kringen, een steeds groeiend verdriet te bemerken omtrent de **verdeeldheid** van het **Lichaam van Christus.** Men kan dit constateren uit gesprekken die men heeft met baptisten, vrije-evangelischen, chr. gereformeerden, pinksterbroeders, ned. hervormden enz. en zelfs roomskatholieken.

„De Geest Gods waait waarheen Hij wil" en **deze Geest** bewerkt het, dat wij de broeder/zuster in Christus herkennen, omdat wij in dit kind van God dezelfde Geest bespeuren en aanvoelen die wij ook reeds kenden vanuit ons overgegeven leven aan Christus.

Wij vinden het na deze herkenning dan heel erg, dat we ondanks onze eenheid in de Geest, toch ieder een ander etiket opgeplakt hebben (klinkt een beetje oneerbiedig misschien, maar het is niettemin maar zo). Hoe inniger het contact met Jezus Christus onze Heer wordt, hoe meer men door gebed en het lezen en onderzoeken van Gods Woord van Hem wil kennen en leren. Tegelijkertijd gaat men ook de „beperkte prediking" en beleving van de eigen kerk of groep ontdekken in het licht van het Evangelie.

En nu laat de Geest Gods ons zien, dat we, hoewel we meenden dat we er al waren, er toch nog niet zijn. Dat er nog oneindig veel meer rijkdom in Christus is dan wij meenden.

En dan gaan de ogen van de hervormde en gereformeerde broeder open voor de bekering en doop; en als hij gehoorzaam wordt aan de Schrift, dan is er voor hem geen plaats meer in zijn kerk, omdat het niet overeenstemt met de bij dit etiket behorende boodschap.

En dan gaan de ogen van de baptist open voor de doop en vervulling met de Heilige Geest en de Geestesgaven van profetie, openbaring, gaven van genezing, nieuwe tongen, die de Heilige Geest aan de gemeente geeft tot een machtig getuigenis en tot welzijn van allen; en als hij gehoorzaam wordt aan de Schrift, dan is er voor hem geen plaats meer in de gemeente, omdat het niet overeenstemt *met de bij dit etiket behorende boodschap.*

En dan gaan de ogen van de pinksterbroeder open voor de liefde, die het belangrijkste is en voor het wonder dat hij niet uitmaakt welke gave hij moet hebben, maar dat het Genade is en dat Hij de **Geest uitdeelt gelijk Hij wil;** en als hij dit uitdraagt en beleeft dan botst dit, omdat het niet overeenstemt met de bij dit etiket behorende boodschap.

Met opzet heb ik hier enkele namen van kerken genoemd, omdat het bij deze nieuwe Raad van Kerken gaat om een vorm van samengaan met als doel: „Eenheid in Getuigenis en Dienst."

Als men ogen heeft die zien en oren die horen, dan weet men als christen dat er iets enorms gaande is in deze tijd.

De Geest Gods is nl. bezig om dwars door alle kerkmuren, dogma's en tradities heen Zijn kinderen wakker te schudden en opnieuw met het „Onbeperkte Evangelie" dat de bijbel ons laat zien te confronteren en los van het eventuele etiket te accepteren, **zonder compromis.**

Dezen, die overal vandaan komen of nog bijbehoren kunnen en willen alleen maar de naam dragen van Christus, n.l. „christen". Omdat ze in de Geest één zijn met de Vader en de Zoon, groeien ze in elk opzicht ook naar Hem toe. Deze groei gaat gepaard met verdieping in gebed, bijbelstudie, het luisteren naar Gods stem en het wandelen met Jezus, elke dag.

Zij hebben een heimwee in hun hart gekregen naar de Gemeente van Christus, zoals deze ons in de bijbel beschreven wordt en zij worden dwars door de verdeeldheid van kerken teruggeleid naar de gestalte, vorm en inhoud der eerste Gemeenten.

Deze toevergadering gaat **door de diepte** en door de werking van Gods Geest **bij ieder persoonlijk.** Tezelfdertijd ziet men dat ook de **geest van deze tijd** hard bezig is om „de harten der argelozen te verleiden". Deze geest is op „menselijke gronden" bezig een eenheid in organisatie en samenwerking voor te spiegelen die alleen door het **compromis** met de andere kerken (vrijzinnig hervormd, rooms-katholiek en gereformeerd) bereikbaar is.

Voor de baptisten houdt dit compromis met de andere kerken vanzelfsprekend in, dat zij een belangrijk deel van haar bijbels getuigenis n.l. bekering en doop moet aanpassen, (dus minder belangrijk gaan achten) terwille van de samenwerking én om de ander niet tot ergernis te zijn. **Eenheid in Getuigenis** is immers het motto.

Tot slot enkele belangrijke vragen:

1. Door **welke** Geest willen de baptisten zich laten leiden in hun koersbepaling?
2. Als er méé door de zgn. „Moraal-Theologie" een vervlakking optreedt in het geestelijk leven en de Glorie en Almacht van God en de levende werkelijkheid van de bijbel wordt aangevochten, moeten we hier dan ook aan meedoen?
3. Is het belangrijk voor ons om door de andere kerken voor „vol" aangezien te worden en ook als kerk aangeduid te worden; of willen we als Gemeente des Heren tot de „volle wasdom" komen door ons te **verdiepen in ons geloof en meer dan nu, alles van Jezus te verwachten?**

Amsterdam M. Heijnen

Opmerking:

De beide hierboven geplaatste ingezonden stukken over de voorgestelde Raad van Kerken, gaan slechts zijdelings in op het onderwerp. We houden ons het recht voor — ten overvloede zij hier meegedeeld — eventuele ingezonden stukken die geen wezenlijke bijdrage tot de diskussie vormen of waarin gezegd wordt wat reeds gezegd is, ter zijde te leggen.

v. D.

Een nieuwe Raad van Kerken (9)

Ondergetekende heeft uiteraard met belangstelling de visie aangaande bovenstaand onderwerp van diverse broeders in ons orgaan gevolgd. Dat deze zaak hem bijzonder ter harte gaat vindt zijn oorzaak in het gedurende acht jaar werken in een interkerkelijke mission in Sydney, Australië, met een staf van 20 missionarissen en 15 zusters. Deze waren verdeeld wat hun lidmaatschap betrof over 6 denominaties (kerkgenootschappen). Nog altijd denken we met blijdschap aan onze gezamenlijke bidstonden en avondmaalsvieringen. Aan de vele crusades met Billy Graham en de rev. Mrs. Corry ten Boom etc. Wat we hiermee willen zeggen is: Die nieuwe Raad van Kerken is een mogelijkheid, mits naar de bezwaren van de diverse broeders geluisterd wordt. Onze mening is, dat de broeders der U.C. deze mogelijkheid van toetreding met biddend opzien tot de grote herder der Una-Sancta, zijn duur gekochte gemeente, wel **heeft** en nog **zal** overwegen. Persoonlijk zijn wij altijd bang om een veto uit te spreken, want in wezen

is dit vaak een vermenging van emoties die frustraties te weeg brengen. Wat ds Louw aan een der broeders antwoordt in de jl. verschenen Christen (26 jan.) kunnen we geheel beamen. De zienswijze van broeder Zoer delen wij volkomen, namelijk t.a.v. toetreding van de kerk van Rome, **wat nog niet zo zeker is.** Voor ons als gemeenten van gedoopte christenen ligt daar een grotere kloof dan voor de andere kerken der reformatie. Op 15 oktober 1962 verwelkomde kardinaal Bea als voorzitter van het secretariaat ter bevordering van de eenheid, de waarnemers en vertegenwoordigers van bijna alle kerkelijke wereldbonden en sprak hen aan met „dierbare broeders". Deze titel dompelt ons aanstonds onder in het diepe bewustzijn van de genade van het **doopsel**, dat onverwoestbare banden heeft geschapen, aldus de kardinaal. (Katholiek archief 17-1033-1034, 2de Concilie van Rome). Inmiddels heeft een wederzijdse erkenning van de kinderdoop plaats gehad tussen de kerk van Rome en de Gereformeerde kerken (Synodaal).

Wij geloven niet in de kracht en de zegen van het isolement, maar toch blijven wij als baptisten een aparte groep te midden der christenen van de andere denominaties. En juist hier zit voor ons het knelpunt. Doch naar de verklaring van de broeders der U.C. zullen in het handvest der nieuw te vormen raad, clausules worden ingevoegd (uitlaatkleppen) die ons het recht geven, hetzij op theologisch of ethisch gebied, **tegen** zekere acties te stemmen.

Lezende de diverse aan- en opmerkingen aangaande deze materie, verheugt het ons dat de diverse inzenders als motto en grondslag aanvoeren het Sola Scriptura, alleen de Heilige Schrift. Als woord en geest onze leidsman zijn, zal de beslissing ter Algemene Vergadering met geloofsvertrouwen kunnen tegemoet gezien worden.

Vele bijkomstigheden moeten nog bezien worden, als: wie zullen ons in deze raad vertegenwoordigen, en wat zijn de materiële lasten? Soms is een coöperatieve bundeling van krachten **wenselijk** maar of het **noodzakelijk** en **mogelijk** is? En dat geldt ook van deze aangelegenheid.

Ons tezamen Gode bevelende verblijven wij uw broeder in Christus.

Groningen W. Balsters

Aan de redaktie,

We willen er gaarne de aandacht op vestigen dat onze gemeente een bandrecorderdienst heeft georganiseerd. We hebben contact opgenomen met vooral duits-talige landen en ontvangen regelmatig z.g. lege bandjes, die dan, voorzien van één onzer diensten of samenkomsten, in de nederlandse of duitse taal verzonden worden. Zij die gaarne langs deze weg één onzer erediensten zouden willen ontvangen, gelieven zich voor nadere inlichtingen te wenden tot mevr. Doornkamp, Havenstraat 62, Ter Apel; of tot ds H. C. v. d. Flier, C. v. Diepholtstr. 10, Ter Apel, (tel. 414). Er wordt gebruik gemaakt van een automatische Philips bandrecorder met 15 cm banddiameter en een snelheid van 9½.

Ter Apel H. Doornkamp, sekr.

KLARE WIJN

Er is mij op gewezen, dat het door mij aangehaalde citaat uit „Klare Wijn", over ontmythologisering, in mijn ingezonden stuk van 20 januari, geen korrekte weergave is van het door de schrijvers op die plaats bedoelde.

Inderdaad wordt verderop geschreven dat sommigen hier te ver gaan, hun doel voorbijschieten en daardoor de kerkelijke gemeenten in onrust brengen op een wijze, die toch niet heilzaam kan heten. Eerlijkheidshalve dient dit op deze plaats vermeld te worden.

Dit misverstaan kan herleid worden uit andere gedeelten van „Klare Wijn", waar de schrijvers blijk geven een aardig eind gevorderd te zijn op de weg naar de ontmythologisering.

In het voorbijgaan wordt door hen op blz. 110 opgemerkt dat het, gezien het gehele verband, waarin men Gen. 1 en de volgende hoofdstukken lezen moet, dringend gewenst lijkt dat men er mee ophoudt de bijbelse geschiedenis altijd maar weer te beginnen bij Adam en Eva. Nee, de bijbelse geschiedenis begint bij Abraham, waar we historische grond onder de voeten krijgen.. Dat de Jood de geschiedenis van hemel en aarde helemaal aan het begin van de Torah *) (5 boeken van Mozes) plaatst, is zeer zinvol, maar moet ons toch niet van de wijs brengen.

Hiermee wordt dus Gen. 1-11 naar het rijk der fabelen verwezen, zinvolle fabelen wel te verstaan. De konsekwenties zijn een beslist interessante studie waard. Eén daarvan is dat de opgeroepen geloofsgetuigen uit Hebr. 11, waarvan Abel, Henoch en Noach deel uit maken, déze drie nooit hebben bestaan en derhalve als getuigen wel kunnen worden afgeschreven.

„Klare Wijn" zoekt een middenweg tussen hen, die zeggen: „Ik neem het zoals het er staat", en hen, die de bijbel niet meer geloven. (Hfdst. 2). De eerste groep, die niet wenst te erkennen dat er sagen, legenden en mythen in de bijbel te vinden zijn, omdat dan niet alles echt gebeurd zou zijn, bevindt zich op dwaalwegen en is bezig op rationalistische wijze over het Woord Gods te heersen, i.p.v. het gehoorzaam te volgen. (Blz. 83). Door mij werd verkeerd geciteerd, waarvoor mijn verontschuldigingen. Gezien het bovenstaande komt mij echter de kritiek, die „Klare Wijn" geeft op hen, die door ontmythologisering de kerkelijke gemeenten in onrust brengen, hoogst twijfelachtig voor.

Arnhem P. Dubbeldam

— — —

*) Br D. bedoelt waarschijnlijk Peutateuch; v. D.

GEREFORMEERDE KERKEN EN ROOMS-KATHOLIEKE KERK ERKENNEN ELKAARS DOOP

Na besprekingen die anderhalf jaar duurden, zijn het episkopaat van de Room-Katholieke Kerk en de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland gekomen tot een gezamenlijke verklaring, waarin zij elkaars doop erkennen. De verklaring is afgelegd tijdens een zitting van de synode, waarbij kardinaal Alfrink en enkele bisschoppen aanwezig waren.

Voortaan zal men bij kerkelijke overgangen niet meer overdopen, wanneer er een schriftelijk doopbewijs is van de kerk, die de betrokkenen verlaten. Bij twijfel aan de geldigheid van de daar ontvangen doop zal men bij de bevoegde organen van die kerk navraag doen. Mocht er desondanks twijfel blijven bestaan dan zal dit worden meegedeeld aan de andere kerk.

Overigens werd ter Synode vastgesteld dat de Gereformeerde Kerken altijd de rooms-katholieke doop wel hebben erkend in die zin dat zij niet overdoopten. Ook de roomskatholieke kerk deed dit in principe niet. Men handelde echter in de praktijk vaak naar een dekreet uit 1878 dat voorwaardelijke herhaling van de doop geoorloofd acht als er gegronde twijfel over de echtheid van een elders ontvangen doop aanwezig was.

Kenmerkende punten uit de verklaring zijn, dat de doop moet worden bediend met de woorden uit het Mattheüsevangelie, door onderdompeling in of besprenkeling dan wel begieting met water. In dit verband zeggen beide kerken, dat een simpele bevochtiging van het voorhoofd van de dopeling minder juist is, ook al wil men de geldigheid van een aldus bediende doop niet ontkennen.

Verder legt de verklaring er de nadruk op, dat het in de doop gaat om een stuk levend belijden, dat ook aanwezig moet zijn bij de betrokken ouders. Het wordt onjuist geacht, dat kinderen buiten medeweten en verlangen van de ouders om gedoopt worden.

OLYMPISCHE WINTERSPELEN IN GRENOBLE

In verband met Olympische Winterspelen in Grenoble, Frankrijk zal de plaatselijke baptistengemeente (1 Rue Ernest Renan) op zondagmiddag 11 februari (5.00) een internationale dienst houden. Op dinsdagavond 13 februari (8.30 uur) zal onder leiding van Pasteur Lhermenault een duitse dienst plaatsvinden.

ADVERTENTIES

9 februari 1968 83e jaargang Nr. 3920

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Tien jaar Islam-in-Afrika project

DE ISLAM is in opmars, vooral in Afrika. Zijn invloed in de landen ten zuiden van de Sahara neemt elk jaar toe. Daarom startte in 1958 het z.g. Islam-in-Afrika project met als doel: kerk en zending op het zwarte continent te helpen bij een waarlijk christelijke benadering van de Islam. Zendingsinstanties en inheemse kerkleiders waren het erover eens, dat aan het gesprek en de ontmoeting met de Islam veel meer aandacht moest worden gegeven. In het verleden hadden kerk en zending zich te weinig bekommerd om de miljoenen moslems in deze landen, zo realiseerden zij zich. Uit deze overwegingen ontstond — nu tien jaar geleden — het Islam-in-Afrika project.

De naam is geen gelukkige greep gebleken. Daarom zoekt men naar een benaming, die de doelstelling van het project beter weergeeft dan de tegenwoordige. Maar er zijn grotere problemen.

‚Continent van de Islam'

Daar is de snelle groei van de Islam. In heel Afrika worden op het ogenblik 170 miljoen moslems geteld. Naar schatting komen er elk jaar twee miljoen bij tegen slechts een half miljoen christenen. Daaruit blijkt, dat de Islam veel sneller groeit; zijn voorsprong op kerk en zending wordt met de dag groter.
Die spectaculaire groei heeft zowel politieke als godsdienstige aspecten. Kenneth Scott Latourette zegt daarover in de *Review and Expositor* (Spring, 1965): ‚De hernieuwde nadruk op de Islam en zijn actieve verbreiding door Nasser in het Afrika ten zuiden van de Sahara is een karakteristieke trek van het Arabische nationalisme'. En vervolgens: ‚Deze komt meer voort uit het verlangen de Arabische — en vooral de Egyptische — ambities te bevorderen dan uit de overtuiging, dat Mohammed de hoogste profeet van God is'. In dit licht is het interessant te weten, dat in het begin van de jaren zestig een forum voor Radio Caïro de moderne aspecten van de politieke expansie van de Islam formuleerde in termen als *revolutie, bevrijding en militaire paraatheid.*
Toch mogen de godsdienstige aspecten zeker niet uit het oog verloren worden. Hart van de Islam is de confessie: ‚Ik getuig, dat er geen andere God is dan Allah. En ik getuig, dat Mohammed de profeet van Allah is'. Het is nog de vraag, wie de expansie van de Islam het meest bevordert: Gamal Abdel Nasser of de Al-Azhar Universiteit in Caïro. Feit is, dat het Moslem Wereldcongres enkele jaren geleden het parool uitgaf: ‚Afrika, continent van de Islam'. Onlangs schreef het weekblad *The Muslim World,* dat het de plicht van de volken in ontwikkelde moslemlanden is ‚hun Afrikaanse broeders te helpen'. En ook, met nauwelijks verholen spijt: ‚Als er een gecoördineerde en systematische zendingsarbeid van de Islam was geweest zoals het Christendom die in de afgelopen eeuwen kende, dan zou heel Afrika nu islamitisch zijn, met uitzondering van de blanke vestigingen en de weinigen-die-christen-geworden zijn'.
Onder auspiciën van het Moslem Wereldcongres worden thans de Koran en andere islamitische geschriften op grote schaal verspreid. In de landen ten zuiden van de Sahara worden steeds meer moskeeën en koranscholen gebouwd, die de voortgang van de Islam evenzeer bevorderen.

Uitdaging aanvaard

Kerk en zending hebben middels het nu tien jaar oude Islam-in-Afrika project de uitdaging aanvaard. De naam van het project — ik wees daar al eerder op — is geen gelukkige greep gebleken. Hij gaf in het verleden nogal eens aanleiding tot misverstanden, zodat men nu op zoek is naar iets beters.
Het Islam-in-Afrika project heeft tot doel ‚de christelijke benadering van de Islam in Afrika door kerk en zending in Afrika te stimuleren en aan te moedigen'. Met Afrika wordt bedoeld: Afrika ten zuiden van de Sahara, zwart-Afrika dus. Het project is niet gebonden aan de Wereldraad van Kerken of enig andere oecumenische organisatie, zodat ook de geloofszendingen kunnen participeren, aldus een in 1967 verschenen rapport van ds R. S. Kuitse, adviseur van het *area-committee* voor Ghana. Voor wat nu volgt, baseer ik mij in hoofdzaak op dit rapport. *)
In Noord-Nigerië, West-Nigerië, Kameroen en Ghana werken nu adviseurs. Zij hebben tot taak de *area-committees* te adviseren inzake de confrontatie met de Islam. Deze adviseurs moeten kerk en zending (en ook individuele christenen) helpen bij hun ontmoeting met moslems in hun eigen omgeving. Ook wordt van hen verwacht, dat zij de Islams in het land-van-vestiging bestuderen, zodat zij hun advies en hulp op de bijzondere situatie in de *regio* kunnen afstemmen. De adviseurs zijn nu nog allen blanken; maar men streeft ernaar zo spoedig mo-

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: Mijn kennis van de Bijbel beperkt zich voornamelijk tot de bergrede, een stuk dat mij de indruk gaf, dat terugkeer van Jezus op aarde voor sommige christelijke kamerleden een politieke ramp zou betekenen.

(‚Kronkel' (Simon Carmiggelt) in Het Parool)

gelijk Afrikanen voor dit werk aan te trekken. Reeds heeft zich een inheemse candidaat gemeld, een jonge Baptistentheoloog uit West-Nigerië. Hij heeft talrijke goede contacten met de moslems, maar zal ter voltooiïng van zijn studie van de Islam eerst naar de Verenigde Staten gaan of naar Beiroet, Libanon. Als hij klaar is, zal hij worden benoemd tot adviseur voor West-Nigerië.

Vier gebieden

In Noord-Nigerië woont een kwart van alle moslems in zwart-Afrika. Het overgrote deel van de bevolking daar — meest Fulanis en Hausas — behoort tot de Islam. De kleine christengemeenschappen hebben het moeilijk, zeer moeilijk zelfs. Alle sleutelposities worden door moslems bezet. Verleden jaar zijn in het noorden talrijke Ibos op beestachtige wijze vermoord. De Ibos komen uit Oost-Nigerië, nu Biafra, dat zich van de overige deelstaten afscheidde en sindsdien met de federale regering in Lagos in een afschuwelijke (burger)oorlog gewikkeld is. De Islam heeft onder de Ibos, die bijna allen christen zijn, nooit vaste voet gekregen. De geweldplegingen schijnen echter eerder uit stamverschillen dan uit godsdienstige motieven te zijn voortgekomen. Daarom is de achtergrond, waartegen het Islam-in-Afrika project in deze streken werkt, geen gemakkelijke. Er worden mondelinge en schriftelijke cursussen gegeven en voorts allerlei publicaties gedrukt, zowel in het Engels als in de Hausa-taal.

De situatie in West-Nigerië is in zover gunstiger, dat de daar wonende Yorubas eendeels moslems zijn, voor een ander deel christenen (vooral Baptisten). Omdat hier géén stam- en taalbarrières zijn, is het contact met de Islam in deze staat beter dan elders. Ds Kuitse: ‚Van alle gebieden, waar het Islam-in-Afrika project werkt, is West-Nigerië het gebied, waar het het meest-frequent tot contact, ontmoetingen, gesprekken komt tussen islamieten en christenen'.

Weer anders ligt het in Kameroen. Zuid-Kameroen is overwegend christelijk, maar in het noorden overheerst de Islam. Ook hier worden cursussen over Islam en Christendom gegeven en allerlei publicaties over deze materie verspreid. Toch staan de christenen in deze streken onder zware druk van de moslems, meest Fulanis.

In Ghana is het aantal moslems beduidend geringer dan in de reeds genoemde landen. Zij maken twaalf procent uit op een bevolking van zeven miljoen, maar hun aantal neemt toe. Ds Kuitse: ‚De groei van de Islam komt vooral van de kant van *heidenen,* maar er zijn ook gevallen bekend, waarin christenen zich hebben aangesloten bij de Islam'. De Islam heeft het ‚voordeel', dat de breuk met de inheemse cultuur — ànders dan bij kerk en zending — bijna geheel achterwege bleef. Overigens bemoeilijken ook hier stam- en taalgrenzen het onderlinge contact tussen christenen en moslems.

De houding van kerk en zending

Hoe staan kerk en zending in zwart-Afrika tegenover de Islam? Dat is natuurlijk niet met één woord te zeggen. Er is geen sprake van eenstemmigheid, in ieder geval momenteel niet. Ds Kuitse vertelt, dat de christenen in Ghana in de verkondiging van het evangelie aan niet-christenen niet bijster actief zijn, maar dat is, zo voegt hij eraan toe, ‚geen typisch Ghanese of Afrikaanse kwaal'. Gezien de doelstelling van het Islam-in-Afrika project valt er daarom nog heel wat te doen: ‚Een wezenlijke confrontatie met de Islam zou ongetwijfeld mee kunnen helpen bij de her-ontdekking van de eigen aard van de bijbelse boodschap, los van alle Europese — en Afrikaanse — bijkomstigheden. Dat maakt het werk van het Islam-in-Afrika project van zo groot belang. Niet alleen leert men enigszins de Islam kennen en leert men de islamitische naaste te ontmoeten, men krijgt door deze kennis en ontmoeting ook een nieuwe visie op eigen godsdienst. Voor het zover is, moet er echter veel geduld, weinig-opzienbarend, vóór-werk verricht worden'.

Pierre Benignus-studiecentrum

Tot slot nog iets over het Pierre Benignus-studiecentrum. *Monsieur* Benignus, Fransman van afkomst heeft veel bijgedragen aan de totstandkoming en de voortgang van het Islam-in-Afrika project. Hij kwam enkele jaren geleden bij een vliegtuigongeluk in Kameroen om het leven. Het studiecentrum is gevestigd in Ibadan, West-Nigerië; het wil kerk en zending in heel West-Afrika dienen.

Dit instituut is uit het Islam-in-Afrika project voortgekomen. Doel: ‚de vorming van studenten tot het verstaan van de Koran en de Islam met betrekking tot Afrika; en het begrijpen van de moslem-denkwijze met het oog op de opdracht van de christelijke gemeente om het evangelie van Jezus Christus bekend te maken en . . . te vertolken in de moslem-wereld'.

Elk jaar is er een cursus van vier maanden voor inheemse predikanten en ook voor zendelingen. Deelnemers kwamen tot dusver uit Sierra Leone, Ghana, Noord-Nigerië en West-Nigerië. Men streeft er naar de diverse in West-Afrika opererende zendingsinstanties zover te krijgen, dat ‚nieuwe' zendelingen eerst enige tijd aan het Pierre Benignus-studiecentrum doorbrengen. Dat lijkt een nobel streven, een noodzakelijk streven ook. Want de Islam is in opmars, vooral in Afrika. Vandaar het Islam-in-Afrika project, dat onze aandacht verdient, onze steun en ons gebed.

J. A. Brandsma

— — —

*) Verkrijgbaar door overmaking van f 1,50 op postrekening 841494 ten name van ds L. Laurense, Bolsward (Fr.).

DS M. COHEN BIJ OLYMPISCHE SPELEN IN GRENOBLE

Bij het internationale evangelisatieteam dat ter gelegenheid van de Olympische Winterspelen te Grenoble is samengesteld bevindt zich ook ds M. Cohen uit Alphen a/d Rijn. Ds Cohen die gelijk bekend door de baptistengemeente te Zwolle is beroepen zal deze maand zijn intrede doen in Zwolle.

BAPTISTEN IN POLEN

Verleden jaar werden 120 gelovigen gedoopt in de poolse baptistengemeenten. Een voor dit land opvallende gebeurtenis was een doopdienst waarin meer dan 20 personen werden gedoopt. Aldus een rapport van de poolse baptistenunie.

In het afgelopen jaar werden vele evangelisatie-samenkomsten gehouden, werden drie boeken gepubliceerd, werden verschillende vormingscursussen gehouden en werd deelgenomen aan het werk van de Oecumenische Raad van Kerken in Polen.

Wat de toekomst betreft: men hoopt voor 1970 gereed te komen met de bouw van nieuwe gemeentecentra in Bialystok en in Koszalin. Ook in Tarnów en Orzesze hoopt men de beschikking over goede vergadergelegenheden te krijgen. De kapel in Gorzów zal worden gerestaureerd.

GEREFORMEERDE SYNODE STELT BESLISSING OVER NIEUWE RAAD VAN KERKEN TOT MAART UIT

Tijdens de zitting van 23 januari j.l. heeft de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken gesproken over toetreding tot de nieuwe Raad van Kerken in Nederland. Daar tijdens de diskussie in de Synode nog vele onduidelijkheden en ook bezwaren bleken werd besloten thans nog geen beslissing te nemen en die uit te stellen tot de volgende zitting van de Synode die op 5 maart a.s. begint.

INTREDE DS O. OLDENBURGER

Zondag 18 februari hoopt ds O. Oldenburger van Vroomshoop zijn intrede te doen in de baptistengemeente Stadskanaal.

De bevestiging vindt plaats, des morgens om 9.30 uur door ds H. J. Stukker van Arnhem. De intrededienst zal aanvangen om 3 uur des middags.

Zij die deze diensten wensen bij te wonen en gaarne logies of warme maaltijd willen ontvangen, kunnen zich daarvoor (gaarne vroegtijdig) opgeven bij D. Olijslager, Sportterreinstraat 6, Stadskanaal (W), tel. 05990-2947.

Aan rustige wateren

Leven met jezelf

Dit is natuurlijk een gevaarlijk opschrift boven een artikel in een goed-christelijk blad. Leven met jezelf doet je denken aan leven vóór jezelf. Zo in de trant van: het goed met jezelf getroffen hebben. We kunnen het in die richting zoeken, maar dat hóeft niet per sé. Althans bedoel ik met dit opschrift iets anders: ik bedoel leven met de mogelijkheden en de kundigheden die je hebt. Ook en vooral: leven met je eigen karakter, je temperament, je natuur. Want het is warempel niet alleen voor een ánder een opgaaf om met óns, met óns temperament en karakter te leven, het is ook voor onszelf een opgaaf. Je kunt toch last van jezelf hebben? Of u niet soms, soms niet? Je kunt een afschuw van jezelf krijgen, misselijk worden van jezelf. Een mens kan over zichzelf nadenken, zoals hij over een ander nadenkt. Daarbij kan de balans doorslaan naar het negatieve, het schuldige.

Soms denken we de balans te kunnen laten doorslaan naar het positieve. We voelen ons dan nog niet zo slecht. Vergeleken met die en die slaan we echt geen slecht figuur. We komen er bijzonder gunstig af, als we ons plaatsen naast die andere, die en die, die nog veel slechter is dan die eerste die en die. Naarmate we immers de ander naar beneden kunnen duwen, gaan we zelf omhoog. Zó werkt dat nu eenmaal bij die ouderwetse weegschalen. Vergelijken we onze kundigheden en mogelijkheden met die van anderen... Soms voelen we ons toch wel stukken meer waard en tot veel meer in staat dan vele anderen.

Zo denkende, kom je in de Heilige Schrift het woord van Paulus tegen: Koestert geen gedachten, hoger dan u voegen (Rom. 12 : 3). Maar wat moet je dan doen? Moet je dan gedachten koesteren, die lager zijn dan je voegen?

Leven met jezelf, dat is eigenlijk: voortdurend balanceren op het midden tussen zelfóverschatting en zelfonderschatting. Noch het een noch het ander is goed. Wie zichzelf onderschat, wordt een permanent moedeloos mens, die niets doet en niets aanpakt. Want stel je voor, dat het fout zou gaan?

Wie zichzelf overschat, moet tenslotte alles alleen doen, want niemand kan het zó goed. Wat uiteindelijk tot gevolg heeft, dat er niets meer gebeurt, want een mens houdt het alleen ook niet vol.

Leven met jezelf, betekent: leren leven met de Heilige Geest, die voedend, opvoedend, reinigend, levenwekkend, corrigerend, dirigerend, stimulerend, provocerend bezig is met een mens. En die — dát mogen we nooit vergeten! — de bekeerde, gelovig-geworden zondaar gaven schenkt, die die mens boven zichzelf uitheffen. Maar ook dán blijft onveranderd gelden: koestert geen gedachten, hoger dan u voegen. Leven met jezelf, dat is dan dus: die plaats zoeken in gezin, arbeid, maatschappij en gemeente, die de Heer je gewezen heeft. En altijd opnieuw zoeken, want de Heer is geen standbeeld, die zich niet verroert, maar een Schepper, die altijd bezig is. En die de verlossing aan zondaren niet gegeven heeft als een pensioen, maar als een werkkapitaal, dat rente moet opbrengen. Zó leven met jezelf, betekent: risico's dragen.

Scheveningen H. Ploeger

(Uit: Gemeentebode)

UC BESLUIT:

Dit jaar nog geen voorstel tot toetreding Raad van Kerken

Hengelo (O)

Uit alle delen van ons goede Nederland kwamen ze. Eén zuster en twaalf mannen broeders, allen leden van de Commissie der Unie. Tegen koffietijd begonnen ze te vergaderen in een van de gloednieuwe zalen van „'t Venster" te Hengelo (O). Wat een aanwinst zijn deze bijgebouwen: modern maar gezellig, warm en toch eenvoudig. Bovendien bleek de kosteres een goede gastvrouw te zijn.

Het werk

Op zo'n dag (25 januari) worden vele dingen besproken die te maken hebben met wat men pleegt te noemen „interne aangelegenheden" en waarover op deze plaats weinig valt mee te delen. U zult begrijpen dat het voor een goed functioneren van het samenspel van allerlei werkgroepen en commissies nodig is elkaar zo af en toe eens te ontmoeten en te overleggen.

Raad van Kerken

Verreweg de meeste tijd en aandacht werden besteed aan de reacties van een aantal gemeenten op het advies van de Unie-Commissie om toe te treden tot de nieuwe Raad van Kerken die dit voorjaar misschien opgericht zal worden. De brieven waren zodanig dat de Commissie der Unie heeft besloten af te zien van haar voornemen om de Algemene Vergadering van dit jaar voor te stellen af te stemmen over de vraag of onze Unie al of niet zal toetreden tot de Raad van Kerken in oprichting.

Immers, het gesprek is nauwelijks op gang gekomen en reeds nu blijkt hoeveel vragen er leven in de gemeenten. Bovendien is het de Unie-Commissie onmogelijk om al deze vragen uitvoerig en uitputtend vóór de Algemene Vergadering te beantwoorden. Daarvoor is nader overleg en gesprek als gemeenten nodig.

Daarom heeft de Commissie der Unie het voornemen per 1 april a.s. een tweede nota de gemeenten toe te zenden die zal dienen als basis voor een vrijblijvende discussie. Terwijl de A.V. voor enkele uren geschorst zullen de aanwezige afgevaardigden en andere belangstellende gemeenteleden de nota kunnen bespreken. Uiteraard kunnen daarin niet alle de U.C. toegezonden vragen aan de orde komen. Wel kunnen we dan zonder dat we moeten stemmen luisteren naar elkaars opvattingen ten aanzien van deze zaak.

God geve ons allen openheid van geest en vooral datgene wat Paulus de gemeenteleden van Philippi toewenst, n.l. helder inzicht en fijngevoeligheid om te onderscheiden waarop het aankomt.

Th. van der Laan

zand en zaad

Aan de hand van mijn grootvader liep ik 's zondagsmorgens, ik denk een kilometer of vijf, zes om in de baptistenkerk een lange tijd door te brengen. Het pepermuntje tijdens de tussenzang was mijn enige vertroosting. Op de weg heen en terug passeerden wij honderden kerkgangers: luthersen, gereformeerden, hervormden. Zij waren ook allen op weg naar hun kerk of naar hun huis. Ik herinner mij niet meer dat er over en weer gegroet werd. Het sjaloom was toen nog niet uitgevonden. En zo al enigen die vredesgroet kenden, ze zouden die, vrees ik, niet uitspreken aan het adres van anderen, die dezelfde psalm in een andere kerk zongen. En daar ook luisterden naar de lezing der zelfde Schriften.

Vandaag is alles anders. De kleinzoon van mijn grootvader zit in een klooster met rooms-katholieken om dezen te vertellen wie die baptisten zijn en wat zij zoeken. En maar goed dat hij dat omzichtig gedaan heeft want opeens ontdekt hij her en der bij de aanwezigen Dr Impeta's kaart van kerkelijk Nederland. Deze mensen willen dus weten wat er wat dat betreft in dit land aanwezig is. Maar zou de grootvader het hebben kunnen begrijpen? Bij de róómsen nog wel.

Het is vandaag niet alleen anders, het is ook verwarrend. Geestelijken van diverse kerkgenootschappen stappen bij ons binnen en zeggen ons wat zij geloven en hoe ze hun geloof beleven. Merkwaardig, zo zouden wij het ook zeggen. De woordkeuze, het woordgebruik is soms wat anders, maar het komt in feite op hetzelfde neer. We komen gereformeerden en hervormden tegen in vergaderingen en het getuigenis, dat ze geven, is zo levend en warm, dat we amen zeggen. Het is net of we een beetje van onze zekerheid verliezen. We dachten altijd, zo is het ons geleerd, dat men in de kerken niet moest rekenen op echt geloof. Dat vond men meer bij ons; bij het Leger des Heils, al hadden die dan geen doop en avondmaal of bij de broeders van de Vergadering, al kende men daar weer geen ambten. Er zijn dus ook in andere kerken en gemeenschappen dezulken, die op gelijke wijze als wij zalig worden: door het geloof in de Here Jezus.

Nu beginnen de moeilijkheden eerst recht. Praktisch alle kerken dopen, zij het op verschillende gronden, kinderen en zij vermengen naar ons inzicht het oude en het nieuwe verbond. Zij vallen met een nieuw teken terug op een verbond, dat God sloot met het volk Israël. Zij onderkennen niet dat de Heer een nieuwe weg is opgegaan door de doop alleen te vragen van en toe te staan aan hen, die zich bekeerd hebben en Gods Woord hebben aanvaard. Voorzover wij het zien hebben zij geen oog voor de bedoelingen van Gods Geest, die Johannes tot de Doper maakte van het volk, dat de besnijdenis had ondergaan. Zoals ook later de apostelen doopten, die tot geloof gekomen waren, besneden of onbesneden.

De ‚doop' der kinderen is een devaluatie van de doop der gelovigen. Men verwijt ons dat wij daarop te veel nadruk leggen. Wat in de doop aan de orde is, is echter van zulk een groot belang, dat men het ons niet kwalijk mag nemen dat wij herhaaldelijk daarvan spreken. Het gaat immers om de gemeente. Zijn onze gemeenten betere gemeenten dan daar waar men kinderen zegt in te lijven? Zo'n vraag mag niet gesteld worden en wordt derhalve niet beantwoord. Het gaat om het vinden van de weg, getekend in de Schrift. Ieder, die de gemeente zoekt, vindt haar daar.

Het verzoek is tot ons gekomen om met de kerken in Nederland samen aan één tafel te gaan zitten. Ter nadere kennismaking. Zo'n uitnodiging mag men niet afslaan. Sommige van deze kerken hebben een lange weg achter de rug en dat is hen aan te zien. Op die wandeling door de eeuwen hebben ze veel opgedaan. Van tijd tot tijd stonden mannen en vrouwen onder hen op, die door God begenadigd waren met een buitengewoon grote liefde voor verlorenen naar lichaam en geest; of met een diep inzicht in de heilsweg van God op aarde. Dezen hebben bijgedragen tot de rijkdommen van gedachten en daden, allereerst aan die kerken, waartoe ze behoorden. Zeker, ook kerken kunnen falen, dwalen en er zijn onder hen vandaag die dat erkennen en nu pogen de weg terug te vinden tot de zuivere bronnen. Men kan slechts met blijde verwondering luisteren naar het ritselen van de voorjaarswind. We zien hoe ze de Schriften beginnen te spellen en hoe ze meer en meer doordringen tot het essentiële van geloof en leven. Geboorte en wedergeboorte zijn zaken, waarin het gaat op de grens van de dood het leven te vinden en zit u niet te wachten op de eerste kreet? Je zou zeggen: nu en dan hoor je ze al.

Wij zijn niet alleen uitgenodigd om kennis te maken. We werden ook gevraagd om met de kerk samen te denken en zo mogelijk samen te werken. Laten we werkelijk samen doen, wat samen gedaan kan worden. Hebben we niet één bijbel? Laten we samen die bijbel in onze eigen taal overzetten en die samen uitgeven, aan de mensen van Nederland brengen. Laten we liederen bijeenbrengen, waarmee de gemeenten Gods lof verkondigen. En als de christenen in dit land iets zouden willen zeggen tegen land en volk en regering, laten we er ons op beraden of wij dat niet samen kunnen doen. Wanneer we diensten kunnen verlenen aan zuigelingen, zieken of ouden van dagen, kunnen we dat dan niet in gezamenlijk overleg doen? We leven in ontgrendelde tijden, waarin velen op bijna alle gebieden van het leven de kluts kwijtraken: kunnen we niet samen tot een getuigenis komen voor de losgeslagenen op grond van ons geloof? Misschien kunnen wij samen iets doen voor revolterende jongeren, die deze wereld en kerken niet meer nemen, maar er ook geen gat in kunnen vinden om tot een gezonde samenleving te komen.

Zulke vragen stapelen zich op voor onze deur. Ze kloppen op onze deur. Te middernacht.

Betekent dat voor ons nu dat wij akkoord gaan met de wijze waarop men in de meeste reformatorische kerken doopt en met de beschouwingen, die zij daaromtrent geven? Ze zijn het daarover onderling zelfs niet eens. Gaan wij ons richten naar Rome en aanvaarden wij deze verering van Maria, het aanroepen van ‚heiligen' of de ‚onfeilbaarheid' van de paus in zijn afkondigingen? Het is onmogelijk. Zullen de uitspraken van wat vrijzinnigen genoemd worden, gedaan over de Verlosser der wereld, door ons altijd onderschreven worden? Het is niet denkbaar. Zullen de andere christenen ons, die zo bijbeltekstvast opereren, en ik bedoel dat niet denigrerend, altijd begrijpen? Zullen zij niet vermoeden dat wij wat God gaf in 1900 jaren geschiedenis als volkomen onbelangrijk terzijde schuiven? Niettemin vraagt men ons bij hen te komen zitten. Niet om onze bezittingen prijs te geven, maar om ze te tonen en daarvan mee te delen.

Maar is het niet gevaarlijk en voor sommigen verwarrend wanneer wij ons aan die tafel zetten? Of zijn wij blind voor wat God wil doen in deze dagen, wanneer we onze stoel open laten? Men moet stoutmoedig, vastberaden en barmhartig elke arena van het leven binnengaan, bereid tot dienst en getuigenis. En wat de toekomst brengt weet God alleen.

Huizinga

HET WERK IN GENK

Uit het belgische Genk ontvingen we het hieronder volgende schrijven dat voor zichzelf spreekt. Gelijk bekend is de gemeente te Genk buitengewoon lid van de Unie. - v. D.

Waarde broeder Van Dam,

Zoals u vermoedelijk weet ben ik sedert april buiten dienst. Het betert al een beetje maar het zal nog wel een jaartje duren voor ik weer aan de slag kan gaan. Onze moeilijkheid is sedert november dat we geen hulpprediker meer hebben. Daarom meenden wij goed te doen in De Christen een mededeling te plaatsen als volgt:

HULPPREDIKER gevraagd.

Wij vragen voor ons zendingsveld in België een arbeider voor de dienst des Heren. Hij kan als hulpprediker aangesteld in de baptistengemeente te Genk. Iemand die lust heeft in het zendingswerk, melde zich bij ds A. H. Deelstra, Heizeisstr. 25, Waterschei, Genk, België. Woning disponibel.

Met hartelijke broedergroet, uw A. H. Deelstra

NADER BEZIEN

Tweemaal geboren?

De wederzijdse dooperkenning van de gereformeerde kerken en de roomskatholieke kerk is een merkwaardige zaak. Enerzijds is het een begrijpelijke en op zichzelf goede vereenvoudiging van de onderlinge verhouding. Waarom zou iemand die in de naam van de Drieënige God als kind gedoopt is in de ene kerk bij een eventuele overgang naar de andere kerk opnieuw in de naam van dezelfde God gedoopt moeten worden? Het lag immers niet aan het feit dat men een kind was en evenmin aan de wijze waarop of de intentie waarmee de doop werd bediend. Dat was allemaal gelijk. Het zou alleen moeten liggen aan het feit dat de ene kerk van de andere niet erkende dat zij handelt in de naam van de Drieënige God. Dat men dit nu wel gaat doen vind ik juist.

Aan de andere kant echter spreekt uit de verklaring nergens dat men met de vragen van de doop heeft geworsteld. Veeleer ben ik geneigd te zeggen dat men het zich gemakkelijk heeft gemaakt. Men is er van uitgegaan dat beide kerken de kinderdoop bedienen en dat dus de verhouding tussen geloof en doop geen rol speelt. Wat overal elders, waar over de doop wordt gesproken en gedacht een ernstig probleem is, is hier eenvoudig genegeerd. Het enige dat daarover wordt gezegd is, dat het geloof in de drie-enige God aanwezig moet zijn bij de kerkgemeenschap in wier midden de doop wordt bediend; ook dient het te worden aangenomen aanwezig te zijn bij de betrokken ouders. Magerder kan het niet.

Maar hoe weinig de problematiek van de doop wederzijds is doordacht, blijkt vooral uit de afwijzing van een eventuele herhaling van de doop. Ik citeer:

> *„Aangezien wij niet tweemaal in Christus geboren kunnen worden, behoort de doop als het sacramentele teken van de inlijving in Christus en zijn kerk niet herhaald te worden, ook indien de betrokkenen zelf dit zouden wensen".*

Uit eerbied voor de heiligheid van de doop en ter bevordering van het wederzijdse respect van beide kerken moet volstaan worden met een schriftelijk doopbewijs.

Wanneer men dit leest dan vraagt men zich af in welke eeuw deze verklaring is opgesteld. Hebben hier de veronderstelde wedergeboorte en de sacramentele wedergeboorte elkaar gevonden? Men zou het haast denken. Want hier wordt met zoveel woorden uitgesproken dat doop en wedergeboorte aan de ene kant en geloof als persoonlijke beslissing voor en verhouding tot Christus niets met elkaar te maken hebben.

Nu kan men van gereformeerden en roomskatholieken niet verwachten dat zij onze doopleer in hun wederzijdse dooperkenning verdisconteren. Maar men zou toch mogen verwachten dat zij getoond hadden althans te weten hoe problematisch juist op het ogenblik de verhouding tussen doop en wedergeboorte ligt in de theologie, ook in die binnen de beide kerken. Daarom vind ik dit document theologisch gezien een anachronisme.

J.R.

Met toestemming van de schrijver nemen we onderstaand artikeltje over uit Gemeentevenster, het maandblad van de baptistengemeente Muntendam (februari 1968) — Red.

Komt het tot een nieuwe Raad van Kerken?

De Oecumenische Raad van kerken in Nederland zal opgeheven worden en er zal een nieuwe Raad van Kerken ontstaan. Deze Raad van Kerken zal niet verbonden zijn, beter gezegd, opgenomen zijn in de Wereldraad van Kerken. Hierdoor wordt tegemoet gekomen aan die kerken die bezwaren hebben tegen aansluiting bij de Wereldraad van Kerken. Hier komt men dus ook de Unie van Baptisten Gemeenten tegemoet in haar bezwaren tegen de Oecumenische Raad, waardoor we, volgens het besluit van de Algemene Vergadering te Sneek, uit de Oecumenische Raad zijn getreden. Sinds 1963 hebben we geen zitting meer in de Oecumenische Raad. Dat is bijna vijf jaar geleden. In deze vijf jaar hebben we in de gemeenten precies zo gewerkt als in de jaren toen we wel zitting hadden in de Oecumenische Raad. Het is ons niet beter gegaan en ook niet slechter. Het werk is doorgegaan zoals het voorheen ook ging.

Waarvoor is die drukte in Sneek geweest? Dat is mij nog steeds niet duidelijk geworden. Naar mijn mening hadden we rustig verder kunnen werken in de Oecumenische Raad. Want sinds „Sneek" is er niets veranderd, alleen misten we de spiegel die anderen ons voor hielden en waarin we konden zien hoe zij ons zagen. Dit laatste is belangrijk want het behoedt je voor zelfoverschatting en voor de gedachte dat onze zienswijze, de zienswijze van de Heer is. Daar tegenover stond dat anderen in onze spiegel konden blikken en vernemen hoe wij hen zagen, wat alleen maar vruchtbaar kan werken.

Nu zal er een nieuwe Raad van Kerken komen, niet verbonden met de Wereldraad van Kerken, die open staat voor alle kerken. Het is dus een plaats waar de kerken samen kunnen spreken en indien mogelijk in getuigenis en dienst gestalte geven aan de gemeenschap van kerken. Elke deelnemer, dus elke kerk, heeft de vrijheid om ja en neen te zeggen. Zouden we van onze kant tegen een bepaalde gang van zaken bezwaren hebben, dan is daar de mogelijkheid om neen te zeggen. Ons ja kunnen we geven aan dat waaraan we wel mee kunnen werken. De verantwoordelijkheid ligt bij ons zelf. Ik zou niet gaarne zien, dat we negatief tegenover deze nieuwe Raad van Kerken zouden gaan staan, maar daar meewerken waar we mee kunnen werken. Nu zijn er in ons midden voor- en tegenstanders tenopzichte van het lid worden van deze nieuwe Raad van Kerken. Natuurlijk is een ieder vrij om zijn standpunt te bepalen, maar het is wel belangrijk dat men zelf een mening vormt en niet iemand na gaat praten. De mening moet gegrond zijn.

Thans worden dezelfde bezwaren geuit als toen het ging om de vraag of de Unie wel in de Oecumenische Raad zou blijven. Toen ging het vooral om de aansluiting bij de Wereldraad van Kerken. Deze nieuwe Raad van Kerken heeft geen aansluiting bij de Wereldraad. Nu kunnen we heel gemakkelijk gaan zeggen: „Maar dat zal wel komen, een kwestie van tijd en daar is men toch op uit". Sommigen laten in de discussie over deze zaak „het beest" uit Openbaring naar voren komen. Is dit niet te voorbarig? Je kunt uiteindelijk overal oecumenisch streven in zien, zoals het maandblad „Getrouw", het orgaan van de Internationale Raad van Christelijke Kerken. Dit is een blad dat strijdt tegen de Wereldraad. In de november-uitgave van 1967 is een bericht gepubliceerd waarin wordt meegedeeld, dat het hervormde- en gereformeerdeblad van de gezinszorg nu zijn samengesmolten. Dan staat er bij: „Steeds verder gaan de leiders van de Gereformeerde Kerken naar de Wereldraad van Kerken overstag". Hier vraag ik me toch wel af, wat dit met de Wereldraad van Kerken te maken heeft. De publicist is blijkbaar niet

thuis op het terrein van de gezinszorg in ons land.
Het streven naar samengaan wordt veroordeeld. Dit is volgens mij niet juist. Wij vinden het erg wanneer een kerkgemeenschap gesplitst wordt, „Weer een scheuring", zeggen we dan. Wanneer nu twee kerken bijéén komen, dus samengaan en één worden, dan kan ik me er alleen maar over verblijden. Een scheuring wordt ongedaan gemaakt. Moeten we nu die daad veroordelen? De kerkstrijd heeft vele scheuringen gebracht en daarmee veel ellende in vele gezinnen en huwelijken. Nu is er een kentering. De hete hoofden van vroeger zijn afgekoeld en er is toenadering tot elkander. Door deze toenadering zullen ongetwijfeld kerken, die dicht bij elkaar staan, op de duur één kunnen worden. Waarvoor nu die vrees bij verschillende mensen om toe te treden tot de nieuwe Raad van Kerken? Er is een vrees, dat wij ergens afstand van moeten doen, vrees dat wij water bij de wijn moeten doen, dat we verkeerd worden beïnvloed. Er kunnen heel wat dingen opgenoemd worden. Ik zie niet, dat deze vrees gegrond is. De doperse gedachte kunnen we niet opgeven. Wij zullen als een aparte „kerk" blijven staan naast de „kinderdopende kerken". Ons gemeenteprincipe blijft „geloof en doop" Dit principe staat Nieuw Testamentisch gefundeerd. Daarom begrijp ik de vrees niet, die sommigen of velen hebben, dat we water bij de wijn moeten doen. Wanneer we ons zo gemakkelijk van het fundament laten afbrengen, dan komt de vraag naar voren of we wel werkelijk op dit fundament gestaan hebben. Ik meen, dat de Unie Commissie met recht de gemeenten heeft geadviseerd om deel te nemen aan deze nieuwe Raad van Kerken in ons land. Ik hoop dat de A.V. van dit jaar geen heropvoering is van de A.V. te Sneek.

K. Corporaal

Jezus en zijn doop

Menigmaal wordt in een gesprek met doopcandidaten op de vraag: Waarom wilt ge gedoopt worden?, geantwoord: Omdat de Here Jezus óók gedoopt is. Kan, mag een mens gedoopt worden, om zó het voorbeeld van Jezus na te volgen? Lag Jezus' doop in dezelfde orde als onze doop?

Wat was er aan de hand?

Vanuit journalistiek oogpunt gezien, zou het optreden van Johannes de Doper als volgt beschreven kunnen worden:

> Sedert enkele weken treedt bij de Jordaan een man op, die de allures van de oud-testamentische profeten heeft. Hij draagt een mantel van kamelenhaar, zonder knopen maar met een gordel. Naar hij zegt, woont hij reeds tijden in de woestijn, waar hij zijn voedsel vindt in de honingraten van de wilde bijen, terwijl sprinkhanen dit maal complementeren.
> In zijn redevoeringen — kort en puntig — sluit hij aan bij wat wij als Joodse volk vinden in onze oude boeken: Hij spreekt over God, de Schepper, en over vader Abraham. Vooral beklemtoont hij, dat de heerschappij van God is aangebroken. Daarmee bedoelt hij dan, dat de Messias in aantocht is. Hij voelt zichzelf als de man, die naar het woord van de profeet in de woestijn een weg voor de Here moet bereiden.
> Uit de aard der zaak staan velen uit ons volk critisch tegenover deze Johannes, zoals hij zich noemt. Er zijn immers al zovelen opgetreden onder het mom van een profeet te zijn. Vanzelfsprekend vindt Johannes ook aanhangers, zoals dat altijd al gebeurd is. Tot de meest-opmerkelijke practijken van de nieuwe leraar behoort de doop. Mensen die de waarheid van zijn woorden geloven, worden door hem in het stromende water van de Jordaan ondergedompeld. Johannes verbindt aan die doop de belofte van de vergeving der zonden. Dat dit een zeer ernstige zaak is, en door onze leidslieden hoog opgenomen wordt, lijdt geen twijfel. Als n.l. Johannes de waarheid spreekt, en God de zonden vergeeft, als je gelooft in Johannes' woorden en je door hem laat dopen, als dit waar is, dan kan Kajafas de priesters wel stuk voor stuk naar huis sturen, en kunnen we het vee, dat dag in dag uit op het brandofferaltaar in Jeruzalem geofferd wordt, beter gebruiken voor menselijke consumptie.

Zó zou een journalist uit het begin van onze jaartelling de lezers van zijn krant over het optreden van Johannes — die wij de Doper noemen — hebben kunnen berichten.

De doop van Johannes

Jezus begon zijn openbare werkzaamheid onder het Joodse volk nádat Johannes de Doper begonnen was. Niet alleen maar historisch echter, ook vanuit heilshistorisch oogpunt bezien, is Jezus' optreden onverbrekelijk verbonden met Johannes optreden. Johannes' optreden is niet een eigenzinnig optreden, maar een optreden op bevel en gezag, dus in de naam van God. Dat Johannes de doop bediende aan mensen, die zijn woorden geloofden, berustte evenmin op een eigen idee, maar op een bevel Gods. (Over de rituele wassingen der Joden en de zogenaamde proselytendoop kan een apart hoofdstuk geschreven worden).
De evangelist Johannes deelt ons mee, dat Johannes de Doper door de Farizeeën de vraag gesteld kreeg: Waarom doopt gij dan, indien gij de Christus niet zijt? Waarop Johannes antwoordde, dat hij wel met water doopte, maar dat midden onder hen stond, Die komen zou, Joh 1 : 24-27, Die met de heilige Geest en met vuur zou dopen, Mt 3 : 11.
Onmiskenbaar heeft Johannes zijn doop gezien als een doop, die met de Messias verband hield, en die daarom verband hield met het gericht Gods over de mens, maar ook met Gods genade. Want hoewel de bijl aan de wortel der bomen ligt, is er ontkoming voor wie gelooft, Mt 3 : 1-12.

Jezus' komen

tot Johannes de Doper heeft ongetwijfeld alles te maken met de prediking van Johannes. Jezus heefte in JdD de heilsbode Gods herkend en erkend. Jezus heeft ook de doop van JdD herkend en erkend als een opdracht Gods. Dáárop moet n.l. Jezus' woord slaan, dat hij tot de weigerachtige Doper sprak: Laat Mij thans geworden, want aldus betaamt het ons alle gerechtigheid te vervullen.

Had Jezus de doop nodig?

Johannes' doop was een doop der bekering tot vergeving van zonden, Mt 3 : 6. Hoe men deze woorden ook wil duiden, in ieder geval heeft het alles met Gods vergevingsgezindheid te maken, want wie kan zonden vergeven dan God alleen?, Mc 2 : 7. Vergeving van zonden echter, opent de weg naar een nieuw leven, naar een nieuwe toekomst. Maar vergeeft God zó maar, zonder de zonde te straffen? Zonder de zonde en de zondaar te oordelen?
We slaan geen enkele bijbels-theologische plank mis, als we stellen, dat Johannes doopte met het oog op het lijden en sterven van Jezus. Vanwege het heilswerk van Jezus, de Messias, moest Johannes dopen, en vanuit het heilswerk van Jezus, de Messias, kreeg Johannes' doop inhoud en dus betekenis.
Maar waarom liet Jezus, de zondeloze, zich dan dopen? Die had toch geen behoefte aan heil, zoals andere mensen?
Het antwoord moet luiden: Jezus heeft Zich met de zondaren vereenzelvigd, Zich solidair verklaard met de zondaren. In Zijn ondergedompeld worden in de Jordaan — als zondaar, niet als Mes-

sias — heeft Jezus de zonden van het volk op Zich genomen — als Messias, niet als zondaar. — Hij heeft de zonden op Zich genomen om ze naar Golgotha te dragen. Hij is — voor ons — tot zonde geworden. In Zijn ondergedompeld worden én weer opkomen uit het water, heeft Hij tevens laten zien, dat de zonde, dus de dood, niet het laatste woord heeft, maar het leven, door Zijn opstanding.

De weg naar het kruis

Toen Jezus uit Galilea naar het Zuiden trok — naar Enon, want daar was veel water!, Jo 3 : 23 — trok Hij in feite al naar Golgotha. Zijn bereidheid om de doop te ondergaan, bevatte Zijn bereidheid het kruis op Zich te nemen. Jezus heeft Zijn doop met Zijn sterven — én met Zijn opstanding — verbonden.
Maar daarmee heeft Jezus meteen kenbaar gemaakt, op welke wijze, langs welke weg, het nieuwe Volk van God **verworven** en **verzameld** zal worden. Want God is er van meetaan op bedacht geweest, een volk voor Zijn naam uit de heidenen — maar ook uit de Joden — te vergaderen, Hd 15 : 14. God zal de Bruid des Heren Hem schenken, die Hij Zich moet **verwerven** door Zijn sterven aan het kruis. Hij zal Zich voor haar moeten overgeven, Ef 5 : 25.
Maar tegelijk heeft Jezus door Zijn doop kenbaar gemaakt, dat het nieuwe Volk Gods door de doop **verzameld** zal worden. Hier ligt de verbinding tussen Jezus' gedoopt-worden en Jezus' doopbevel, Mt 28 : 19.
De gemeente is de gemeente — door Jezus verworven en verzameld — die uit de dood (en dáárom uit de doop) komt én uit de opstanding, en daarom uit het leven. En die onderweg is náár het leven.

Geen beroep op Jezus' doop

Nergens beroepen de apostelen zich op Jezus' eigen doop, als zij gelovig-geworden zondaren oproepen en vermanen zich te laten dopen. Wij vinden bij de apostelen geen enkele mededeling zelfs, dat Jezus gedoopt is, buiten de evangeliën. De apostelen handelen vanuit en op grond van Jezus' doopbevel.
Omdat dit zó is, heeft het antwoord van de gelovig-geworden zondaar immer óók het karakter van gehoorzaamheid. Weigeren zich te laten dopen is geen kwestie van inzicht, maar van ongehoorzaamheid. Het is niet in ons believen gesteld om ons al of niet te laten dopen.

Jezus' voorbeeld

Als wij ons beroepen op Jezus' voorbeeld, indien wij begeren gedoopt te worden, zo strekt dit beroep zich niet alleen uit over het **feit** van de doop, maar ook over de **inhoud** van de doop. En die inhoud is het kruis, niets minder, inclusief het graf, niets minder. „Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood", Rom. 6 : 4.
Zó gedoopt willen worden, in gehoorzaamheid aan Jezus' bevel en onder beroep op Zijn voorbeeld, dát is: Jezus volgen. Jezus' volgen over Golgotha en door het graf heen, naar het open graf, ja doorheen het open graf naar de open hemel, naar Gods nieuwe wereld.
Wie zich laat dopen, in gehoorzaamheid aan Jezus' bevel en onder beroep op Jezus' voorbeeld, gaat dáár staan, waar Jezus zijn zonden op Zich nam om ze voor eeuwig weg te doen.

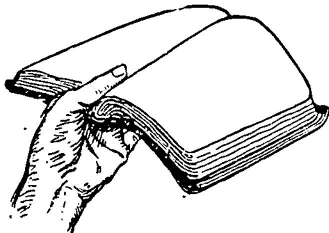
Niet te scheiden van het geloven

Dat begeren van de doop kan alleen groeien vanuit het horen van het woord van God. Vanuit het gelovig aanvaarden van het aanbod der genade. Vanuit de ervaring van de vergeving van zonden. Kortom: de wedergeboren mens kan, mag én moet de doop begeren.
Zonder geloof is de doop hooguit een kerkelijke ritus, met een eerbiedwaardige ouderdom, maar met niets meer.

Jezus' voorbeeld en de doopvorm

Dat de doop zowel een graf als een afwassing is, is genoegzaam in het nieuwe testament verkondigd. In het stromende water van de Jordaan kwam beide-inénen tot uitdrukking. Dat in de besprenkeling noch het één noch het ander tot uitdrukking komt, is zonneklaar. Zulk een besprenkeling kan alleen een verwijzing naar de juiste doopvorm zijn. Waar de juiste doopvorm op zich ook al een verwijzing is naar iets anders: naar Jezus' kruis, graf en opstanding, is zulk een besprenkeling dus een verwijzing naar een verwijzing. Dan blijft er niet veel over.
Dat de begieting — die ook (met name in de rooms-katholieke kerk, maar ook meer en meer in de Ned. Herv. kerk) aan zuigelingen wordt voltrokken — iets meer uitbeeldt, spreekt ons aan.
Dat echter de onderdompeling de enig-gewettigde doopvorm kán zijn, is toch wel een uitgemaakte zaak. Trouwens, geen zinnig theoloog-bijbel-uitlegger weerspreekt zulks. De oorspronkelijke christen-gemeenten hebben niet anders gedaan.
Zich onderwerpen aan déze doop**vorm** is óók een kwestie van gehoorzaamheid.

Ploeger

Wat zullen we lezen?

Over het bergafwaarts gaan hadden we het verleden week. Is er iets droevigers dan te moeten zeggen: het gaat bergafwaarts met mij? Met hem, haar. En dan te bedenken dat het eigen schuld is. Dat de schuld steeds groter wordt.

zondag	11 febr.	Ps. 24 : 1-6	Beklim Gods bergen
maandag	12 febr.	1 Sam. 14 : 36-46	De vloekende, zwerende Saul krachteloos
dinsdag	13 febr.	1 Sam. 15 : 1- 9	Saul verloor al winnend
woensdag	14 febr.	1 Sam. 15 : 10-19	Hoe groot verlies bij kleine winst
donderdag	15 febr.	1 Sam. 15 : 20-26	Gehoorzaamheid is beter
vrijdag	16 febr.	1 Sam. 15 : 27-35	Samuël droeg leed over Saul
zaterdag	17 febr.	1 Sam. 16 : 1-13	Gods ,eigen weg'

H.

NBJB gezins- en jeugdkampen 1968

Al is de zomer nu nog ver van ons, toch wordt het tijd, dat u plannen gaat maken voor de aanstaande vakanties. En zoals elk jaar, wil de kampcommissie van de N.B.J.B. u daarbij helpen. Ook dit jaar kunnen wij u een grote verscheidenheid in kampen bieden. Voor ieder is er plaats, zowel voor jong als voor oud. Lees daarom het onderstaande overzicht eens. Er is vast wel iets voor u bij. En... meldt u zo spoedig mogelijk aan, dan bent u zeker van een plaats. De prijzen zijn weer zo laag mogelijk gehouden.

Gezinskampen

Dit jaar worden alle gezinskampen op eigen centrum De Vinkenhof in Den Dolder gehouden. Over de prachtige omgeving met zijn uitgestrekte bossen (Panbos), hoeven wij u niets meer te vertellen. Er is een speciale kinderleidster aanwezig.

A 1: 6 tot 13 juli
A 2: 13 tot 20 juli
A 3: 20 tot 27 juli

De prijzen zijn:
volwassenen .... f 64,— p.p.
kinderen beneden 2 jaar .... f 20,— p.p.
kinderen van 2 t.e.m. 6 jaar .... f 35,— p.p.

kinderen van 7 t.e.m. 11 jaar .... f 40,— p.p.
kinderen van 12 en 13 jaar ...... f 45,— p.p.
Wij wijzen u nog op de mogelijkheid om uw kinderen deel te laten nemen aan een jeugdkamp (12 en 13 jaar: D kamp; 14 t.e.m. 16 jaar: C kamp).

Jeugdkampen:
B-kampen voor jongelui van 17 jaar en ouder.
B 1: 6 tot 13 juli De Vinkenhof, Den Dolder (tentenkamp)
B 2: 13 tot 20 juli Staveren (waterkamp)
B 3: 20 tot 27 juli De Vinkenhof, Den Dolder (tentenkamp)
Kamp B 2 wordt aan zee gehouden. De heren dienen zelf voor slaapgelegenheid te zorgen. Je kunt dus je eigen tent meenemen. Mocht je geen tent hebben, dan kun je je toch opgeven, wellicht is er een slaapplaats over. Ook nu mogen we weer gebruik maken van de kerk in Staveren, deze dient dan als recreatieruimte en slaapplaats voor de dames.
De prijzen zijn:
B 1 en B 3 .... f 52,— p.p.
B 2 .... f 45,— p.p.

C kampen voor jongelui van 14 t.e.m. 16 jaar:
C 1: 13 tot 20 juli De Vinkenhof, Den Dolder (tentenkamp)
C 2: 20 tot 27 juli De Vinkenhof, Den Dolder (tentenkamp)
C 3: 20 tot 27 juli De Vinkenhof, Den Dolder (tentenkamp)
Alle C kampen worden dus op De Vinkenhof gehouden. We hoeven hier weinig van te zeggen, deze kampen zijn elk jaar weer een succes. De kampen C2 en C3 worden in dezelfde week gehouden.
De prijs is: f 47,— p.p.

BC kamp voor jongelui van 15 jaar en ouder:
BC 1: 6 tot 13 juli Kampeerhuis MOOI OAVELT, Havelte (huiskamp)
Een goedkoop kamp in een prachtige omgeving.
De prijs is: f 45,— p.p.

D kampen voor jongelui van 12 en 13 jaar:
D 1: 6 tot 13 juli De Vinkenhof, Den Dolder (tentenkamp)
D 2: 13 tot 20 juli De Vinkenhof, Den Dolder (tentenkamp)
De prijs is: f 42,— p.p.

Kaderkampen: instructiekampen voor leiders en leidsters in het kinder- en clubwerk.
K 1: 6 tot 13 juli De Vinkenhof, Den Dolder tent/huiskamp
K 2: 13 tot 20 juli De Vinkenhof, Den Dolder tent/huiskamp

K 1: Dit kamp is speciaal voor hen, die in het L.Z.C.- en J.M.C.-werk werkzaam zijn. Via diverse kontaktorganen zult u hier nog meer van horen.
K 2: Dit kamp is speciaal voor hen, die in het R.J.C.-werk werkzaam zijn. Dit kamp wordt nu al voor de derde maal gehouden, als onderdeel van het vormingswerk in de R.J.C. en is bestemd voor: programmainlichting, praktijkoefening en verder een veelzijdige instructie. Zeer waardevol voor het werk in de afdeling.
De prijs is: f 37,50 p.p.

Bovendien worden de gemaakte reiskosten vergoed.

Nieuwe Unie-sekretaris in Noorwegen

Ingaande 1 maart zal Kare Lauveng, op het ogenblik voorganger van de baptistengemeente te Sommarøy, Noorwegen, als opvolger van Asak Kristiansen in dienst van de noorse baptisten-unie treden als algemene sekretaris.
De nieuwe unie-sekretaris studeerde aan het baptistenseminarie te Oslo en vervolgens gedurende een jaar aan het seminarium te Rüschlikon, Zwitserland. Hij begon zijn dienst in Noord-Noorwegen als evangelist.
Tot zijn 23ste levensjaar, toen hij tot bekering kwam en gedoopt werd, werkte Kare Lauveng als visser.

(Cliché The European Baptist)

Dit is slechts een overzicht van onze kampen. Wilt u er meer van weten, lees dan onze kampfolder, die zeer binnenkort in alle kerkgebouwen en jeugdzalen zal zijn te verkrijgen. Ook kunt u inlichtingen krijgen op het volgende adres:

Adm. Zomerkampen N.B.J.B.,
p/a Biltseweg 10,
Den Dolder (post Bilthoven).

N.B.: Het inschrijfgeld voor alle kampen is f 20,— p.p.

Mededelingen

Het sekretariaat van de gemeente te Emmererfscheidenveen is thans G. Booy, Middenweg W.Z. 4, Emmererfscheidenveen.

Het sekretariaat van de gemeente te Workum berust thans bij J. de Lang, Noard 54, Workum.

ERRATUM

Twee broeders — beiden uit dezelfde woonplaats — maken ons er op attent, dat we ons ten aanzien van onze voetnoot bij een ingezonden stuk in De Christen van verleden week (van br P. Dubbeldam) vergaloppeerden: Met Thorah kan óók bedoeld zijn de ‚vijf boeken van Mozes'. Onze voetnoot bij genoemd stuk was niet alleen overbodig maar ook onjuist. Daarvoor onze excuses!
v. D.

Op 28 januari is in Zijn volle vrede ontslapen, onze broeder

NICOLAAS MASTENBROEK

in de ouderdom van 82 jaar.
Sinds 1944 was hij lid en vele jaren ambtsdrager van onze gemeente.
De Heer zegene zijn achtergebleven vrouw en kinderen.

Baptistengemeente Pernis-Hoogvliet.

Het behaagde de Here heden tot Zich te nemen onze zo innig geliefde vader, behuwd- en grootvader

BAUKE GRONDSMA

in de leeftijd van 71 jaar.
2 Tim. 4 : 7 en 8 (oude vertaling)

Harlingen:
R. J. Grondsma-van Brug
Almelo:
R. van Wier-Grondsma
C. van Wier
Drachten:
K. Visser-Grondsma
H. G. Visser
Harlingen:
A. van Wier-Grondsma
H. van Wier
Franeker:
L. H. van der Schaaf-Grondsma
D. van der Schaaf
en kleinkinderen.

Harlingen, 2 februari 1968
Bosb. Toussaintstraat 41.

De Heer nam tot Zich onze broeder

BAUKE GRONDSMA

in de leeftijd van 71 jaar.
(Rom. 8 : 18).

Baptistengemeente Harlingen.

PLAATST UW FAMILIEBERICHTEN IN DE CHRISTEN

16 februari 1968 83e jaargang Nr. 3921

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Geloven buiten de kerk

Het opschrift veronderstelt dat den mens gelovig kan zijn zonder dat hij bij een christelijke gemeente is aangesloten. Het is denkbaar dat hij nu en dan bij bepaalde gelegenheden een kerkgebouw binnengaat, maar hij wil niet meer zijn dan een toevallige bezoeker en hij wil het liefst met rust gelaten worden. Beleefd maar beslist zal hij mogelijke toenaderingspogingen van daar vertoevenden van de hand wijzen. Hij hoort er niet bij. Dat hij er toch een enkele keer zit is omdat achter de beleefde beslistheid een verborgen verlangen leeft naar de volmaakte gemeenschap van uiteenlopende mensen. Hij weet bij voorbaat dat hij die ook nu weer niet zal vinden.

Men zegt dat er velen buiten de kerken zwerven, die wel gelovig zijn, maar die zich niet thuis kunnen gevoelen in de bijeenkomsten van de getrouwe kerkgangers. Het is mogelijk dat er zulke zoekenden zijn. Vroeger zijn ze, waarschijnlijk meegenomen door ouders, wel ter kerke gegaan, maar ze zijn de woorden en de liederen der vaderen zat geworden en ze voelden het als een verlossing toen ze de moed vonden om weg te blijven. Het naar de kerk blijven gaan kwam hun als een onwaarachtigheid voor. In hun hart groeide verzet tegen de kwelende en kwellende spreker en hooguit lazen ze de liederen mee om dan te ontdekken dat die zingenden woorden in de mond namen, die ze nooit waar konden maken. Binnen hun veilige muren zongen ze van waarlijk geluk, terwijl afgunst de gemeenschap ondermijnde en gecamoufleerde wellust de sfeer verziekte. Ze zongen van strijd en overwinning, maar ze dachten aan de stijgende rentevoet, grotere inkomsten en aan scherpere konkurrentie. Hun spreker lijmde bezwerend maar tevergeefs de breuken, die overal zichtbaar werden en hij hoopte alleen nog dat het zijn tijd zou uitduren. Nergens, uitgezonderd dan bij enige eenvoudigen van geest vonden ze de realisering van het voorgelezen Woord Gods, zo hogelijk geprezen. Wanneer ze er al op aandrongen werd hun gezegd dat men oog moest blijven houden voor de aardse realiteiten: de macht van het geld, de waarde van geweld. Dat de gelovige zijn hoofd op moest richten omdat de verlossing van boven zou komen en dat men niet moest wrikken aan de fundamenten van deze van God gewilde orde, hier en nu gemanifesteerd in deze regering en staatsvorming.

De teleurgestelden, die toch al nooit de kleine en grote ruzies der christenen konden begrijpen, zijn weggegaan. Geschokt. Zichzelf afvragend: wat is waarheid? Sommigen van hen hebben een herinnering aan de uit de bijbel voorgelezen woorden. En nog stemmen ze toe dat die woorden levend en krachtig zijn. Dat ze ze niet kwijt kunnen raken. Dat ze in elke situatie van het leven weer doorbreken. Nu eens flitsend als een zwaard, dan weer troostend als een ster, die in de nacht schijnt. De ene dag klemmen ze zich vast aan hen die zeggen dat God dood is en de andere dag bidden ze in wanhoop tot God achter die door iedereen gedode God. Ze graven in zichzelf en in anderen naar de zin van dit verdonkerd bestaan en ze komen bijna om in de wolken, die in koncentratiekampen opstegen en boven Japan dreven. Hoe zouden ze kunnen leven zonder geloof? Maar hoe zouden ze kunnen leven bij dat wat het gros der zich christenen noemenden als geloof in God presenteert? Weer hoor ik de woorden van die vrouw, die de kerk verliet: ik geloof wel in God, maar niet in de God van de kerk.

Staat het er dan zo slecht voor met de kerk? Ziende in de wereld van deze dagen en ziende op hen die verdrietig of vastberaden de monumenten van eergister verlaten, zeg ik: ja. Ik heb hier niet een bepaalde kerk in het oog al zou iemand kunnen denken aan Duitsland en zijn twee grote kerken, die God — welke God? — dankten voor Hitler. Ik denk niet alleen aan Spanje, waar fascisten en rooms-katholieke geestelijken andersdenken lieten sterven of doodden. En wat te zeggen van deze natie en haar christenen?

De kerken, zal het woord van Jezus voor haar waar worden: Gij zijt het zout der aarde, het licht der wereld — zullen door de eeuwen heen moeten breken en terug moeten gaan naar de gemeente. Zij zullen het moeten wagen met de Heer en als vreemdelingen en bijwoners moeten gaan leven. Dat betekent niet dat zij zich aan de wereld zullen onttrekken, maar dat zij zo in die wereld moeten gaan staan, getuigend van de verlossing die Christus bracht; van de doorbraak, die God in Hem volbracht heeft. De christelijke feestdagen zullen ophou-

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: Het vervullen van de oecumenische roeping ligt niet zozeer in de aansluiting bij een ‚raad van kerken' als wel in de hartelijke bereidheid het eigen kerkverband ondergeschikt te stellen aan de wezenlijke, ondeelbare liefdeband van al Gods kinderen, die in deze wereld openbaar moet worden.

(H. B. Weijland, *dissertatie V.U. ‚Augustinus en de kerkelijke Tucht'; stelling 22*)

den folklore te zijn en ze zullen beginnen tekenen te worden van een volk, dat God eruitroept tot prijs van Zijn heerlijkheid.
Velen zullen zich de toespraak, het getuigenis van dr M. L. King in Amsterdam herinneren: de klop te middernacht. Er staat iemand buiten, die om brood bedelt. Er staat een wereld buiten, die om vrede, gerechtigheid, barmhartigheid smeekt. De kerken, die zo verschrikkelijk hun best doen om een of andere organisatorische eenheid op te roepen, moesten het weten dat de wereld op een andere openbaring wacht: het wonder van het samengaan van hen, die het Lam willen volgen. Het Lam, dat zelf de zonde wil dragen en wegnemen en in het sterven daaraan de enige weg wijst naar de opstanding ten leven. Met deze taal naderen wij de grens van het slaken van kreten, waarvan de man buiten nu juist zo zat is. Ik dacht ook niet aan een kreet. Ik dacht werkelijk aan het kruis, dat Jezus belooft aan ieder, die Hem wil volgen. „Kerk en staat" van zijn dagen timmerden het voor Hem. De christenen moeten zich kritischer gaan opstellen tegen beide, terwille van zich zelf en ter wille van hen die nu geloven buiten de kerk. Die meer en meer gaan geloven in God omdat ze niet meer kunnen geloven in de kerk.
Maar hebben ze dan wel het goede geloof, die, die buiten de kerk zijn? Ik weet het niet. Maar God ziet het hart aan. De verloren zoon zal behouden worden en de behouden zoon, als hij zich niet bekeert, verloren gaan. Die erg graag in de bijbel leest, zou 1 Kor. 10 kunnen opzoeken, waarin ook voorkomt: Daarom, wie meent te staan, zie toe, dat hij niet valle.

Huizinga

De unieconferentie in Duala

Aan de Unie-Conferentie gingen drie dagen comité-vergadering vooraf, waarbij alle te behandelen zaken samen nog eens doorgenomen werden. Intussen waren de meeste predikanten en evangelisten uit de distrikten ook al binnengekomen. Br Grundmann, onze sekretaris in Duitsland, kwam ook op tijd om het Uniefeest mee te maken.
Behalve voor de gasten uit West-Kameroen behoeofde er voor niemand logies gezocht te worden; ieder heeft wel familie of kennissen om onderdak te vinden in de stad.
Even buiten Duala, in Bonamwang, kwamen we op een stralende donderdagmorgen samen. De kerk heet Bethania en is helaas nog nooit helemaal af. Dit deed aan de stemming niets af en ook hier, naar oud baptisten-wijze, was het steeds een blij begroeten van elkaar. De opening ving met een korte predikatie aan en daarna kreeg de president het woord. Vervolgens werden de gasten begroet en werd 'n moment stilte betracht voor hen die overleden waren.
De sekretarissen werden gekozen, liefst vier, die zich vooraan aan een tafel zetten om alles wat er gebeurde op te schrijven.
Nu was het moment gekomen om van diversen een woord te horen: de dorpschef sprak zijn groeten, br Grundmann, de president uit West-Kameroen (Baptist Convention), de vertegenwoordigers van de Evangelische kerk, alsmede die van de Presbyteriaanse en die van de Federatie van Kerken en Bijbelgenootschappen in Kameroen, de Protestantse krant en de predikant voor middelbare scholieren.
Tijdens de korte pauze was er geen koffie of iets anders, ofschoon men niet kon zeggen dat het geen dorstig weer was...
De maaltijd werd wel samen gehouden in de huizen van de omwonende gemeenteleden. Eens moesten we er wel een uur op wachten, maar over het algemeen was het prima. Borden vol rijst, vis, kip, zoete aardappelen, Igname — ook een aardappelsoort, — gekookte harde bananen en 't maniokbrood. Eén europese gewoonte hebben ze nu wel overgenomen, n.l. het eten van salade, zoals de franse bevolking die eet. Dit wordt dan als toetje met een stukje brood geserveerd. Het moet u echter niet verwonderen na afloop half volle borden overal te zien en te vallen over de bladeren en kippebotjes op de grond. Hieraan zijn ze gewend in hun dorpen, en vlugge handen vegen alles snel weer aan. 's Lands wijs 's lands eer.
In de namiddag werden er van diverse arbeidstakken rapporten voorgelezen: De vrouwenbeweging, jongemeisjeswerk, — dat helaas nog maar steeds door één vrouw wordt gedaan — het medische werk in Ndiki en het meisjesinternaat. Alle zendelingen uit onze post Ndiki waren voor deze gelegenheid ook overgekomen. Gepoogd werd ook de mannen en jongensvereeniging nieuw leven in te blazen. De Evangelisatie Commissie liet ook min of meer een somber geluid horen: er is konstant geldgebrek.
De eerste avond werd besloten met een heuse film van het Internaatswerk in Ndiki. Tot vreugde van iedereen kon men zo een kijkje nemen van wat er zoal gebeurde en met veel liefde werd er door mevrouw Staubli over gesproken. Er zijn dertig meisjes; overdag gaan ze naar de lagere school en zelf beheren ze gezamenlijk hun huishouden. Ook doen ze samen aan handwerken en bijbelstudie. Hier is een pracht gelegenheid om de jonge meisjes voor te bereiden op hun gezinnen, maar bovenal kunnen ze er Jezus leren kennen.
De tweede konferentiedag begon met het thema: „De God van orde". Aansluitend daaraan „De wanorde van de mens", door de predikanten Kollé en Njami. Vervolgens een rapport van de aktiviteiten van de president, ds Paul Mbendé. In de namiddag idem van de algemeen sekretaris en later in de avond was er een zitting van het discipline-comité Hier werden verschillende predikanten aan de tand gevoeld, omdat ze niet helemaal gehandeld hadden zoals het moest. Enkelen werden gehoord die rapporteerden over wat er hier en daar gebeurd was. De avond werd feestelijk besloten door een maaltijd van Comité-leden, gasten en zendelingen.
De laatste dag werd begonnen met avondmaalsviering. Nooit zullen we die intense stilte in de kerken van Europa benaderen. Altijd is er wel ergens lawaai, maar deze morgen kon men ongestoord mediteren, ook al konden velen van de zendelingen door de taal niet alles volgen.
Nu kwamen de rapporten van de diverse distrikten, hier Conventie geheten, aan de beurt. Sommigen namen ruimschoots de tijd en vertelden elk detail van hun werk of reis. Ook een amusante noot: dat sommige nieuw gedoopte leden een kip als gift aan de gemeente gegeven hadden. Men moet tenslotte de predikant ook laten leven!
Een kommentaar van een oude wijze predikant nadat een voorgelezen rapport een totaal negatief beeld had achtergelaten: „Nu heeft hij ons wel laten horen dat het er allemaal zo slecht gaat, maar wat heeft hij (de predikant die het rapport voorlas) er tegen ondernomen?" Meestal laat een Bantu het hier bij, aan de betrokkene overlatend er zijn voordeel mee te doen...
Er kwam ook een positieve bijdrage tussen dit alles door, van een oude „prins", afstammeling van een van de beroemde stamhoofden uit Duala: „Men moet reeds op de zondagsschool de kinderen een bedragje laten geven, hoe klein ook, dan weten ze het voor later".
Nu kwamen de financiën aan de beurt. Allen kregen een aantal doorslagvellen samengebundeld, zodat ieder nu een juist beeld kon vormen van de situatie. Voor ons in Nederland is iets dergelijks geen nieuws, maar dit was voor het eerst in de geschiedenis van de Unie in Kameroen dat alle gedelegeerden inzage van de financiën kregen. Veel vragen waren er, en het is duidelijk dat het voor velen, ook voor de predikanten nog geen bekende materie is, maar zij zullen elk jaar meer hierdoor leren, ook diegenen in de gemeenten die met financiën te maken hebben. Een groot aantal van de schulden die de gemeenten en Unie hadden is geliquideerd, maar

Aan rustige wateren

De weg der verwording

Efraim, die verwart zich met de volken; Efraim is een koek, die niet is omgekeerd.
Hosea 7 : 8.

Aan hen, die hem smalend aanduidden als een veldheer zonder leger, heeft een bekend christen-staatsman uit het laatst der 19e eeuw, eens geantwoord: „in mijn isolement, ligt mijn kracht!" De geschiedenis heeft de juistheid van zijn antwoord aan het licht gebracht. De onmacht van iemand, die uit een goed beginsel leeft, is slechts schijn, want niet getallen, maar beginselen regeren het leven. De kracht van een groot beginsel is op de duur onweerstaanbaar. Het zet zich, óf geleidelijk door, óf rukt als een revolutie het leven uit zijn voegen. Het geladen „ik" is als een zaadkorrel, die hindernissen opzij schuivend doorbreekt naar het licht, gestalte aanneemt en zich in zijn vruchten openbaart.

In zijn beginsel zaait de mens zichzelf uit en de oogst gaat in de schuur of in het vuur. De christen, die zichzelf verstaat, zegt: in mijn isolement, daarin, dat ik ben, zoals God mij bepaald heeft, ligt mijn kracht. Dit voorop; dít, óf met anderen naast mij, óf met niemand naast mij — dít ben ik of, ik ben... niemand. Van de christen gelde nooit wat een dichter zei „Wees uzelf, zei ik tot iemand, maar hij kon niet, hij wás... niemand!.

Hij, die voor ons de wereld overwon, heeft gezegd: Ik heb de pers alleen getreden. In 's Heilands ongebroken trouw aan zijn door-God-bepaald-zijn, lag zijn kracht. Door haar brak Hij de stormloop der verzoekingen; wees Hij Israëls ideologieën af, knakte Hij de eigenzin zijner jongeren. In de bereidheid in het isolement te staan, — een eis, die God altijd aan zijn volk gesteld heeft — heeft Christus tot het uiterste stand gehouden en zo Gods uitverkorenen uit de dodelijke verwarring met de wereld overgebracht in de Gemeente der heiligen, de gemeenschap der eerstgeborenen: „de Demokratie der Aristokraten". (Hebr. 12 : 2, Judas 1 : 18).

In die aanvaarding en handhaving van het grote Geheim van zijn leven de Afgezonderde te zijn, is Christus de oorzaak geworden van onze zaligheden (Hebr. 5 : 9). Tekenend is het, dat de profeet de toestand, waarin Efraim gekomen was, een verward zijn noemt. Van een verwarring is daar sprake, waar ongelijksoortigs is samen gevoegd. Een zodanige samenvoeging is nooit een harmonisch en krachtig geheel. Gods volk is een grootheid van eigen orde: dat is zijn eer en zijn kruis. In het Israël-Eigene lag mede het geheim van de toekomst der volken. Verwaarloosde Israël zijn eigenheid, dan was ook de hoop der heidenen op het heil uitgedoofd (Rom. 15 : 8-13).

Het heilige, d.i. afgezonderde volk moet „geheiligd worden door en door"; volledig van de zonde afgescheiden (1 Thess. 5 : 23). Het moet zichzelf bewaren in de liefde Gods (Judas : 21) zoals een schipbreukeling voor zijn behoud slechts behoeft te blijven binnen de hem omsluitende reddingsboot.

Een hoge bestemming verloren te hebben is schrikkelijker dan nooit tot haar te zijn uitverkoren geweest. — Kind van God, waarom zoudt ge ontrouw zijnde uw leger spreiden in de vlammenzee van zulk een herinnering? Bedenk toch tot hoe grote zaligheid gij zijt geroepen en afgezonderd. Alle geestelijke verslapping begint met de inzinking van het nieuwe ikbewustzijn (Gal. 2 : 20). Begint de geestelijke verlamming in te treden dan voelen we het isolement als een beklemming en een rem op onze persoonlijkheid.

Zo duidelijk als eenvoudig is het beeld, waarmede de toestand van hen, die hun isolement verlaten, ons voor ogen geprojekteerd wordt: Efraim is een koek, die niet is omgekeerd!

Een misbaksel is Efraim. Daarmede is omtrent Efraims uitbreken naar de wereld toe, alles gezegd.

Efraims toekomst is... géén toekomst!

Efraim is verloren voor God. Verloren in de tijd.

Verloren voor de eeuwigheid. Ons door God in Christus vastgelegd isolement zij het onverrukbaar uitgangspunt van ons leven.

's Gravenhage J. Louw

---

we zijn er nog lang niet. Ook het huidige werk schreeuwt om uitbreiding, vele kerkgebouwen staan op invallen of hebben nog een grote schuld. Overal wil men ook in deze distrikten nieuwe of betere gebouwen en daarom moeten we blijven doorgaan zuinig te leven. Dit heeft me heel wat inspanning gekost, maar hun belangstelling en dankbaarheid vergoedden veel.

Na deze climax zou men mogen verwachten van een welverdiende maaltijd te mogen genieten. Alzo niet in Afrika, waar men gewend is de maag minder te belasten. Nog tot 10 uur in de avond zouden we doorgaan... Nu werd er een statuut van de Onafhankelijke Baptisten voorgelezen. Al lang zijn er met hen onderhandelingen gaande. Men vond dat een beslissing niet genomen kon worden, zonder dat alle gemeenten kennis van dat Statuut hadden genomen. Er zou dus een rondschrijven gestuurd worden naar allen.

Nu de mutaties. Vanuit het Unie-Bureau worden alle mutaties geregeld, zonder zelfs overleg met de betrokken predikant, evangelist of catechist... Natuurlijk is daarover steeds veel te doen. Er zijn zelfs predikanten die Duala nog nooit verlaten hebben, ze gaan gewoon niet.. Ook hier valt nog veel te verbeteren en alles is een kwestie van tijd en geduld. We voelden ons volkomen op en uitgebrand na deze dagen, maar het feit dat we als blanken ook volledig geaksepteerd worden en niet als indringers of bemoeiallen gezien worden, stemt ons toch tot dankbaarheid.

We eindigen met u allen op te wekken veel voor uw broeders en zusters in Afrika te bidden. Veel arbeid gaat hier nog gebrekkig, veel is er onvolmaakt, maar we weten dat de Heer der Heren machtig is om ook in dit werelddeel wonderen te doen en mensenharten aan kan raken om zich volledig voor Zijn werk te geven.

F. en J. B. van der Veen

Beroepingswerk

Beroepen: te Veendam, J. v. d. Geer te Noordbergum.

ENQUETE AVONDMAALPRAKTIJK

De volgende gemeenten lieten tot nu toe na 't hun toegezonden enquête-formulier betreffende de praktijk van de avondmaalvieringen ingevuld terug te zenden:

Alblasserdam, Amsterdam-West, Arnhem, Assen, Deventer, Emmen, Emmererfscheidenveen, Heerenveen, Den Helder, Hoogeveen, Hoogkerk, Leeuwarden, Maassluis, Muntendam, Nieuwe Pekela, Nieuw Weerdinge, Rotterdam-Centrum, Rotterdam-Zuid, Siddeburen, Stadskanaal, Staveren, Steenwijk, Treebeek, Utrecht, Vroomshoop-Daarlerveen, Westerhaar, IJmuiden, Zutphen en Zwolle.

We verzoeken de sekretarissen van deze gemeenten vriendelijk nu zo spoedig mogelijk deze zaak in orde te brengen en de ingevulde formulieren te zenden aan: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek.

Jezus en de Mammon

Tot de woorden, die onveranderd in ons nederlands woordgebruik zijn opgenomen, en die zich handhaven, ook in kringen, die volledig gebroken hebben met het christendom, behoort het woord Mammon. Het is een zelfstandig naamwoord, waarvan de oorsprong in het halfduister ligt.

De enige, die het gebruikte in de nieuwtestamentische tijd, was Jezus zelf. Geen Zijner apostelen heeft ons dit woord nagelaten in één zijner preken of brieven. Tóch was het woord bekend, want anders zouden de evangelisten het niet uit hun herinnering tevoorschijn gehaald hebben, toen zij de evangeliën op schrift stelden.
Over de schrijfwijze was al vroeg verschil van mening. In verschillende griekse en syrische afschriften van de evangeliën van Mattheus en Lucas wordt het woord geschreven met één m in het midden. Zó staat het nu ook in de griekse tekst van het Nieuwe Testament, die wij gebruiken. In de vertalingen — zowel de nederlandse als de duitse — worden echter twee m's in het midden geplaatst.
Dat echter blijkbaar oorspronkelijk er één m stond, is belangrijk. Want dat duidt er op, dat ons woord mammon (dus mamon) afgeleid is van dezelfde stam, waar ons woord amen van afgeleid is.

Betekenis

Dat brengt ons dan meteen bij de betekenis van het woord mammon. Het betekent dus eigenlijk: vertrouwen; er vertrouwen op stellen; er op kunnen vertrouwen, omdat het betrouwbaar is (ons woord amen heeft immers ook alles met waarheid en betrouwbaarheid te maken!). Waarop kon men — dacht men — beter vertrouwen dan op zijn bezit, zijn vermogen. Niet alleen op zijn geld, maar op alles wat in geld omgezet kon worden.

Verdergaande in dit spoor, werd mammon ook gebruikt om het verlies, de vermindering, of de winst, de vermeerdering van zijn vermogen aan te duiden. Omdat verlies en winst echter menigmaal samenhingen (samenhangen) met oneerlijkheid, werd mammon ook gebruikt om de steekpenningen, het zwijggeld of de schadevergoeding aan te duiden.

* * *

Al met al is het voor de hand liggend, dat het woord mammon een onprettige ongunstige klank kreeg. Men verbond er realiteiten als oneerlijkheid, onreinheid, wereldlijkheid en hartstochtelijkheid mee.
Door deze verbindingen werd mammon meer en meer zélf een werkelijkheid, die in de plaats kon treden van werkelijkheden als hartstochtelijkheid, wereldlijkheid, onreinheid en oneerlijkheid. Vandaar, dat mammon groot geschreven werd: Mammon. Daar de hoofdletter (in ons spraakgebruik) gereserveerd wordt voor God en eigennamen, is het begrijpelijk, dat gedachten van goddelijkheid zich met mammon verbonden. In het nieuwtestamentische spraakgebruik is mammon Mammon, een god, de verpersoonlijking van een goddelijke macht.

Een Heer

In de bergrede zei Jezus: Niemand kan twee heren dienen. . gij kunt niet God dienen en Mammon (het lijkt beter aan de vertaling van het Nederlandsch Bijbelgenootschap de voorkeur te geven dan aan de Statenvertaling. De Statenvertaling gebruikt — evenals Luther en de Canisiusvertaling het lidwoord: *de* Mammon. Wel wordt in het oorspronkelijke Grieks het lidwoord gebruikt in Lc 16 : 9).
Jezus zag in Mammon niet een macht, die goddelijke eer toekwam, of die in werkelijkheid een god was, maar een macht, die goddelijke eer voor zich opeiste, en aan wie mensen metterdaad goddelijke eer bewezen. Het dienen van God én het dienen van Mammon sluiten elkaar uit, omdat beide een absoluutheidsaanspraak geldend maken. Wie aan deze aanspraak van God gehoorzaamt, kán niet meer gehoorzamen aan de aanspraak van de ander, van Mammon. De mens is ten enenmale niet in staat, om aan twee grootmachten dezelfde vurige verering en toewijding te schenken. .

Mammon als helper in de nood?

De gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester, Lc 16 : 1 vv, heeft al heel wat hoofdbrekens gekost en al heel wat pennen in beweging gebracht.
In de eerste plaats: waar eindigt de gelijkenis en waar begint de toepassing door de spreker, dus door Jezus? De vertalers, die de NBG-vertaling ons aanboden, laten de gelijkenis doorlopen tot en met vers 9. Het is dan de heer van de rentmeester, die deze man prees. Het NBG volgt daarin de Statenvertaling.
Luther echter, en evenzo de Leidse vertaling en de vertaling van prof. Brouwer, schrijven „heer" in vs 8 met een hoofdletter en bedoelen dus, dat Jezus de onrechtvaardige rentmeester prees.
Het Grieks kan ons hier geen uitsluitsel geven, omdat oorspronkelijk óf alleen in kleine óf alleen in hoofdletters geschreven werd. We moeten dus op grond van onze zicht op de bedoeling van de gelijkenis bepalen, hoe wij vs 8 willen schrijven, wie dus als spreker aangezien moet worden.
In de tweede plaats: wat kan Jezus, Die blijkens Zijn bergrede opriep tot ongehoorzaamheid aan de eisen van Mammon, bedoeld hebben, toen hij adviseerde, zich vrienden te maken uit de onrechtvaardige Mammon? Meende Hij dit in ernst, of maakte Hij een grap? Was het Zijn werkelijke overtuiging, of spreekt hier ironie uit?
Dat „de Mammon" hier vooral staat als verpersoonlijking van het bezit, is klaar. Dat „de Mammon" zich als een god gedraagt, is ook klaar. Dat echter alleen God goddelijke verering en toewijding toekomt is ook klaar. Welnu, dan kan Jezus alleen maar bedoeld hebben: gebruik uw bezit zó, dat ge Mammon bedriegt. Niet: buig u voor Mammon, maar onderwerp hem aan u. Normaal betekent heenwending tot Mammon, dat men onder zijn heerschappij, zijn gezag komt; men wordt zijn slaaf. Indien men zich echter vrienden maakt, als men met zijn bezit iets goeds doet, dan bedriegt men Mammon en verliest hij zijn gezag. Want zó vrienden maken, leidt er immers onvermijdelijk toe, dat men geen bezit overhoudt. Want zolang er armen zijn, zolang er zoveel nood is, kan een mens geen privé-vermogen (uitgaande boven zijn onmiddellijke levensbehoeften) overhouden. . . .
Het bijvoegelijk naamwoord: onrechtvaardig, voor Mammon, wijst ons in deze richting: Jezus had geen vertrouwen in de „rechtvaardigheid" van Mammon.

Eerlijk voor Mammon

Ten aanzien van het beheer van zijn bezit, wordt van de mens eerlijkheid en stiptheid gevraagd, alsmede getrouwheid. Immers, op zo'n manier is alleen maar een samenleving mogelijk! We moeten betrouwbaar zijn als Mammon in het spel is.
In de mond van Jezus klonken de woorden uit Lc 16 : 11 als een woordspeling. In zijn aramese moedertaal heeft het woord getrouw, of betrouwbaar, te maken met ons woord amen, dat met betrouwbaarheid en waarheid te maken heeft. We zouden — parafraserend — kunnen vertalen: Indien gij dus niet betrouwbaar zijt ten aanzien van de onrechtvaardige Betrouwbare, wie zal u dan het ware (= het onverhulde, het

Mededelingen

SCHEVENINGEN

De baptistengemeente te Scheveningen zal vanaf maart a.s. haar diensten houden in Marcelisstraat 64; elke zondag om 10.00 en 19.00 uur.

Het adres van de penningmeester in Den Helder is thans br T. N. Broos, Burgemeester Houwingsingel 79, Den Helder. Het telefoonnummer van de secretaris in Den Helder, br J. Kraak, Wingerdstraat 51, is thans 02230-13606.

NADER BEZIEN

Vrees

„Als ik mijn oor te luisteren leg, dan kom ik tot de ontdekking dat deze broeders vooral handelen uit vrees; uit de vrees om in een isolement te geraken", schrijft br J. Schotanus in ons blad van 19 januari 1968. De broeders die hij bedoelt, zijn de voorstanders van aansluiting bij de nieuwe Raad van Kerken. Br. Schotanus vermoedt dat dezelfde vrees de Unie-Commissie bewogen heeft tot haar unanieme voorstel tot toetreding en wel op grond van hem gegeven verzekeringen over de stemming binnen de U.C. toen zij haar beslissing nam. Nu laat ik deze laatste veronderstelling alsmede de informaties waarop zij berust graag voor rekening van br Schotanus. Zulke dingen brengen het gesprek niet verder. En aan een werkelijk gesprek hebben wij, juist nu de U.C. besloten heeft de stemming over toetreding dit jaar niet te doen plaatsvinden, grote behoefte. Nu is vrees inderdaad een slechte raadgeefster, maar dit geldt naar twee kanten. Vrees voor ontmoeting en confrontatie is iets dat ook voorkomt. Het gaat er in het onder ons te voeren gesprek juist om dat wij van alle vrezen worden bevrijd. Wij zijn allen mensen en dat betekent dat onze situatie ons aanvoelen en denken voor een heel groot deel mee bepaalt. Wij zijn bovendien mensen van een kleine geloofsgemeenschap die altijd min of meer heeft bestaan in de schaduw van de grote kerken in ons land. Wij lijden heel gemakkelijk aan minderwaardigheidsgevoelens ten opzichte van de anderen. Dat kan naar twee kanten werken. Wie zich niet helemaal gelijkwaardig voelt aan de anderen doet soms, zonder dat hij het zelf merkt, opvallend zijn best om door de anderen erkend en voor vol te worden aangezien. Maar het kan ook andersom. Het komt ook voor dat iemand juist omdat hij zich niet helemaal tegen de anderen opgewassen voelt zich tegen hem gaat afzetten en op een afstand een superieure houding gaat aannemen. In beide gevallen is dezelfde vrees raadgeefster en in beide gevallen is de raad even slecht.

Daarom zullen we moeten proberen van deze vrees af te komen want zij verhindert de echte ontmoeting. Zij maakt het ook onmogelijk om helder te zien waar de grenzen van oecumenische geloofsverbondenheid liggen. Om die grenzen gaat het in deze hele discussie. Niet om de openheid op zichzelf en ook niet om de beslotenheid op zichzelf. Op zichzelf hebben beide houdingen geen waarde. Men kan open staan voor verkeerde invloeden en men kan zich afsluiten voor goede invloeden. Wij zullen er goed aan doen om eerst eens te beginnen met een open ontmoeting in eigen gemeenschap. Als we elkaar daar zonder wantrouwen en zonder vertekening van elkaars gedachten kunnen ontmoeten is er al veel gewonnen. De eerste stap tot zo'n gesprek kan zijn dat wij beginnen er, persoonlijk en gezamenlijk voor te bidden.

J.R.

werkelijke, het eigenlijk zó bestaande) toevertrouwen?
Onze slotconclusie moet wel luiden: Jezus heeft nimmer enig vertrouwen gehad in Mammon, en nimmer opgeroepen enige relatie aan te knopen met Mammon, op welke wijze en uit welke oogmerken dan ook maar! Toen Hij de rijke jongeling aanraadde zich van zijn vermogen te ontdoen door het aan de armen te schenken, heeft Hij niet gezinspeeld op de mogelijkheid, daardoor vrienden uit de armen te kunnen verwerven. Integendeel, in Jezus' navolging is alleen maar armoede te vinden, omdat er altijd hulpbehoevenden zullen zijn.

En wat hiervan te denken?

Onlangs hebben leden van de Duitse Socialistische Studentenbond aan bezoekers van de diensten in de St Michaeliskerk in Hamburg vlugschriften uitgedeeld met de volgende — vertaalde — tekst:

Ons Kapitaal, dat in het westen is —
uw investering worde afgelost —
uw winst kome —
uw koersen stijgen, gelijk in Wallstreet, zo ook in Europa —
Geef ons heden onze dagelijkse omzet —
En verleng onze credieten,
zoals wij ze verlengen voor onze schuldenaren —
En leid ons niet in een faillissement,
maar verlos ons van de vakverenigingen.
Want van U is de halve wereld
en de macht en de rijkdom sedert tweehonderd jaren.
Mammon.

Het behoeft geen betoog, dat we het niet kunnen waarderen, dat op déze wijze het Onze Vader wordt gebruikt, misbruikt, om als model te dienen voor een stuk critiek op onze westerese samenleving. Het Onze Vader hoeft niet te dienen als leverancier van het raam en de woorden voor deze critiek. Want wie deze critiek wil uiten — en op zich is deze critiek niet ongerechtvaardigd — moet de intelligentie bezitten, op andere wijze zijn gemoed te luchten, wil zijn critiek niet ontaarden in een laag-bij-de-grondse opruierij zonder inhoud.

Maar het ergste van alles is, dat deze studenten het raam en de woorden voor hun critiek ontstalen aan Hem, die op ondubbelzinnige wijze de gevaren van de rijkdom reeds veel en veel eerder signaleerde, en die op niet mis te verstane wijze de vooscheid van een vertrouwen op het bezit aan de kaak stelde.

Deze studenten hebben — misschien onbewust — blijk gegeven van eenzelfde mentaliteit als vele kerkgangers: voorbij leven aan het woord van Jezus.

Ploeger.

gemeenteberichten

INSTITUERING IN KLAZIENAVEEN

Klazienaveen — (D.M.) Zondag 11 februari heeft de instituering plaats gehad van de gemeente te Klazienaveen. Op verzoek van de leden aldaar had ds J. Bouritius van Emmen de leiding van de dienst waarin dit plaats vond op zich genomen.
Het N.H. Jeugdgebouw was voor deze gelegenheid uitgekozen en het vulde zich behalve met de broeders en zusters ook met vele andere belangstellenden.
Na Ps 98 : 1 en 3 en Schriftlezing uit Ef. 2, wees spreker op de vreugde die er is als de Gemeente van Christus tot openbaring komt. Deze kan niet onzichtbaar blijven, maar moet licht verspreiden met het Woord maar ook met de daad. Want een bouwwerk, goed in eensluitend is een tempel, waarvan Christus zelf de hoeksteen is.
Hierna werden de namen voorgelezen van de leden welke door te gaan staan te kennen gaven dat zij met de instituering accoord gingen. Vervolgens had de bevestiging van de ambtsdragers plaats, waarna ds C. de Jong zijn gemeente een bemoedigend woord toesprak naar aanleiding van Joz. 1 vers 3 en 7. Daarna volgden de toespraken van de afgevaardigden.
Br S. W. Vis van Hengelo vertegenwoordigde de U.C. Beiden, hij en ds v. d. Berg van het Convent van Kerken te Klazienaveen, hadden vele goede wensen. Br Vis voegde er nog aan toe dat de Unie zonodig hen terzijde zal staan. Br D. Molijn sloot, als afgevaardigde van het gewest en omliggende gemeenten zich bij hen aan.
Na de beantwoording van de toespraken door ds De Jong werd nog een ogenblik gezellig nagepraat met een k[illegible] koffie.
Des avonds was er nog een samenkomst in de eigen zaal waar dia's getoond werden over allerlei uit Klazienaveen.

BROkSTUkKeN

Hoe denkt U er over?

Er zijn christenen, die heel gemakkelijk een avondmaalsviering overslaan. Ja zelfs zijn er, die er zelden of nooit aan deelnemen. Soms is het eenvoudig een kwestie van laksheid — het avondmaal zegt hun heel weinig. Een andere reden is soms, dat men vindt dat er wat de toelating tot het avondmaal betreft, beter geselecteerd zou moeten worden. Er zitten maar mensen aan, die er helemaal niet horen. Mensen die hen dwarsgezeten, beledigd en weet ik wat nog meer, gedaan hebben.

Ik laat hier een klein stukje kerkgeschiedenis volgen dat ik in een engels theologisch tijdschrift tegenkwam:

Op 12 februari van het jaar 304 werden 49 mensen (mannen, vrouwen en kinderen) voor de proconsul in Carthago (Noord Afrika) geleid. Ze werden ervan beschuldigd, een illegale bijeenkomst, en wel een avondmaalsviering in het dorpje Abitina, dat dicht bij Carthago lag, te hebben bijgewoond. Aan ieder van hen werd dezelfde vraag gesteld: Waarom nam je deel aan een bijeenkomst, die bij keizerlijk edikt verboden is?

En ieder der beschuldigden gaf min of meer hetzelfde antwoord: „We kunnen er eenvoudig niet buiten. De vraag die U stelt is dwaas. U doet, alsof iemand christen zou kunnen zijn, zonder deel te hebben aan de avondmaalsviering! Zomin een avondmaalsviering onbestaanbaar is zonder christenen, evenmin is het bestaanbaar dat je een christen bent, zonder het avondmaal van de Heer."

Het is goed, deze visie van deze martelaren te horen. Hebben ze niet gelijk?

Verstaanbaar maken.

In het boek Handelingen staat de prachtige ontmoeting tussen de zwarte hoge gezagsdrager uit Ethiopië en Gods boodschapper Filippus beschreven. De neger had grote moeite met het verstaan van de gouden woorden uit het profetenboek Jesaja. Hij had wel door, dat hij een grote schat in handen had, maar dan een schat in een brandkast, die op slot zat. En hij had de sleutel niet. Filippus was nodig om voor hem het woord van God te openen.

Dezer dagen las ik hoe een roemeense christen een ontmoeting had met een russische kapitein en een vrouwelijke officier van dezelfde nationaliteit. Hij nodigde hen in zijn woning en daar gebruikten ze met hem en zijn vrouw de maaltijd. Hij zei: U bent in een christelijk gezin en wij hebben de gewoonte te bidden. Hij bad in het russisch. Daarna kwam er van de maaltijd zelf niet veel meer terecht. Want de beide Russen bestormden hem met vragen over het christelijk geloof; over God, Christus, de bijbel. Ze wisten niets.

Hij vertelde hen de gelijkenis van de man die honderd schapen had en er één verloor. Daar begrepen ze niets van. Hoe kon díe man honderd schapen hebben? Had de kollektieve boerderij van de communisten hem die niet afgenomen?

Daarna bezigde hij in het gesprek de uitdrukking dat Jezus koning was. Zij reageerden met te zeggen dat alle koningen slechte mensen geweest waren, tirannen, en dat Jezus dan dus ook een tiran moest zijn. Toen hij sprak over de gelijkenis van de arbeiders in de wijngaard, zeiden ze: Nou, daar hebben ze goed aan gedaan om tegen de eigenaar van de wijngaard in opstand te komen. Een wijngaard moet eigendom van de gemeenschap zijn. Toen hij vertelde over Jezus en Zijn wonderlijke geboorte, vroegen ze (heel begrijpelijk) of Maria dan de vrouw van God was. En zo bleek het heel erg nodig, dat onze roemeense broeder hen als een Filippus de rijke boodschap van het evangelie duidelijk maakte.

Het doet goed te horen dat in de kringen van de grote bijbelgenootschappen steeds meer de overtuiging postvat, dat men er niet klaar mee is, de mensen alleen maar een bijbel in de hand te geven. Er moeten ook „Filippusdiensten" bewezen worden.

Niet zo, dat de boodschap gekortwiekt wordt, maar dat het onverstaanbare verstaanbaar gemaakt wordt. Daarbij speelt de belangstelling van de lezer (hoorder) een heel grote rol. En daarbij zal het zonder de Heilige Geest niet gaan.

H. v. d. Werf

---

zand en zaad

Nu we een paar nummers van de nieuwe Zaaier gezien hebben en De Zaaier niet het blad is van een paar redakteuren maar van onze gemeenschap, is het juist dat we er ook met die gemeenschap over praten of de weg, die we opgegaan zijn een goede is. Dat moest eigenlijk gebeuren op een algemene vergadering, waar afgevaardigden met elkaar spreken over het gezamenlijk werk, maar onze periodieken komen daar nauwelijks aan de orde. Verslagen en begrotingen worden bij hamerslag geaksepteerd en de redakteuren wordt verder door verkiezing opgedragen de bladzijden te (laten) vullen.

De Zaaier biedt ons de mogelijkheid kontakten te leggen met mensen, die buiten onze gemeenschap leven. Misschien behoren ze tot een kerk. Misschien behoorden ze tot een kerk. Het kan ook zijn dat dat woord in hun levensjournaal niet voorkomt. Het oog onzer medewerkers is met name op de laatsten gericht. Onze aandacht voor hen bepaalt mede het uiterlijk van het blad. Het dwingt ons om hen, in een behoorlijk kostuum gestoken, te ontmoeten. Het is nog niet het pak, dat we ons gedacht hadden, maar het kan er mee door. Het had wat fleuriger kunnen zijn, dat geef ik toe, maar kleur is duur.

De inhoud is, voorzover wij het ons kunnen voorstellen en het in ons vermogen ligt die voorstelling te verwerkelijken, afgestemd op de gedachtengangen van de buitenstaanders. Ze bepalen niet de boodschap — die halen we uit de bijbel — maar ze bepalen wel het woordgebruik en de opbouw van de bijdragen. Bijbelstudies, theologische uiteenzettingen en wat verder De Christen moge vullen, zal als regel niet passen in het raam van dit blad.

Ik heb het februarinummer naast me liggen. Buiten een plaat van wolkenflarden met daarin een vliegtuig. Dat heeft met het evangelie niet veel te maken. Maar wel met de belangstelling van vele mensen voor ruimte en techniek. Staat er een kerk buitenop, dan weet je dat je bij voorbaat al hier en daar deuren dicht gooit. Er staat wel een mooie foto van een kerkinterieur op pag. 4. De hoge plaat staat tussen het gedicht Ursule en het artikel: Zoekend geloven en voor iemand, die wat nadenkt behoren die twee pagina's bijelkaar. Maar ook bij wie niet nadenkt ontstaat er vanzelf een associatie tussen het een en het ander. Als u zich de moeite wilt geven mag u ook zo pag. 6 en 7 tegen elkaar uitspelen of eigenlijk laten samen gaan. Verder op vindt u een menselijke kreet aan God: Kom eens naar beneden! Op de aansluitende pagina plaatsen we Dan. 5, waar de hand van God op de muur schrijft; waarop we dan nog terug komen in het knipsel over Sidney van den Bergh.

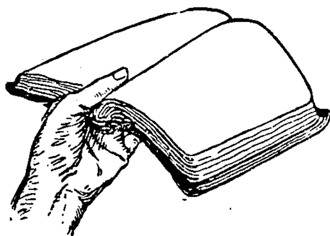
Weet u, het heeft niet zoveel zin om voortdurend op te roepen te knielen bij het kruis — al wordt dat wel gedaan — als de mensen niet eens weten wat je met die woorden bedoelt. Soms krijgt men de indruk dat vele formuleringen gebruikt worden alsof het magische spreuken waren, waardoor men anderen bezweren kan. „Christelijk" opgevoede kinderen weten dan wel ongeveer wat bedoeld wordt, al is het ook dan de moeite waard na te gaan wat die kinderen daarbij denken en niet de spreker, niet „christelijk" opgevoede kinderen kennen het verhaal van de verloren zoon niet noch dat van de barmhartige samaritaan en dan zijn dat nog „verhaaltjes". Ze hebben ze thuis niet gehoord, omdat ze ze thuis ook niet kennen. Aan deze mensen moeten we denken bij de samenstelling van De Zaaier. Het blad moet attraktief zijn, zo aktueel mogelijk, zich inlatend met het leven van nu met als onder- en achtergrond de overgrote liefde van God, die niet wil dat een mensenleven verloren gaat.

De besturen van gemeenten moesten overwegen of ze niet naast de kolportage, verricht door ijverige broeders en zusters, die begrepen hebben dat hier een kans ligt — niet meer dan een kans, maar ook niet minder — de broeders moesten overwegen of ze op de begroting van de gemeente niet een post zouden moeten plaatsen voor evangelisatie om uit dat bedrag Zaaiers te zenden aan ziekenhuizen, doktoren, aan allen, die wachtkamers hebben of ruimten waar veel mensen bijelkaar komen en zich daar vervelen opdat 'een ieder het wete'. Weet u wat er in Prediker 11 staat?

Huizinga

— — —

P.S. 30 maart Zaaierdag in Hengelo, 't Venster.

Wat zullen we lezen?

In de komende dagen volgen we Davids spoor. Hij is een lange, wonderlijke weg gegaan, deze veelzijdige, moedige, gelovige jongen, die soms ook struikelde. Net als u, als wij. En toch een bergbeklimmer was.

zondag	18 febr.	Ps. 23	Het getuigenis van David
maandag	19 febr.	1 Sam. 16:14-23	Lees vs 18 minstens twee keer
dinsdag	20 febr.	1 Sam. 17: 1-11	Wie is bang voor Goliath? Iedereen
woensdag	21 febr.	1 Sam. 17:12-19	Achtergrondinformatie
donderdag	22 febr.	1 Sam. 17:20-27	Goliath tartte God
vrijdag	23 febr.	1 Sam. 17:28-39	Uw knecht zal gaan
zaterdag	24 febr.	1 Sam. 17:40-52	Met een steentje

H.

Lezers aan het woord

EEN NIEUWE RAAD VAN KERKEN (10)

Er is in ons baptisten-weekblad al heel wat over dit onderwerp geschreven en toch komt het mij voor, dat het tot een eigenlijke gedachtenwisseling nog niet is gekomen. Voorstanders zijn nog nauwelijks aan het woord geweest en op elkaars argumenten is nog weinig ingegaan. Wel heb ik de indruk gekregen, dat het bijna gevaarlijk is om je als voorstander openbaar te maken. Het lijkt er haast op, dat je dan niet meer voor een degelijke, bijbels gefundeerde christen gerekend kunt worden. Maar ik heb toch ook nog wel hoop, dat dit een beetje mee kan vallen. In elk geval zie ik het als mijn plicht, om in deze rubriek mijn mening bekend te maken.

Wat is zo'n Raad van Kerken?

Uit verschillende uiteenzettingen in De Christen krijg ik de indruk, dat men zo'n Raad van Kerken moet zien als een organisatie, die de taak van de gemeente van Christus op aarde wil overnemen.. alsof zo'n samenvoeging van kerken door zou willen gaan voor de openbaring van het Lichaam van Christus op aarde. Dat kan die raad natuurlijk niet zijn en niet doen en omdat hij dat toch pretendeert is hij dus een werktuig van de duivel. (Ik formuleer het hier met opzet een beetje cru, opdat het niet over het hoofd gezien zal worden.) Redeneer je nog even in deze geest door, dan zeg je: Wie hier aan mee doet, werkt met de duivel samen.

Naar mijn mening hebben we hier te doen met een ernstige misvatting. Zo'n raad is een **organisatie**; een organisatie van organisaties, namelijk van georganiseerde geloofsgemeenschappen — kerken genoemd —; van gemeenschappen, die wel ieder voor zich graag een openbaringsvorm van het lichaam van Christus willen zijn, maar die ook heel goed weten, dat zij daarin maar al te gebrekkig zijn geslaagd; en naar het oordeel van de anderen zijn ze daarin doorgaans bijzonder slecht geslaagd.

Aansluiting bij zo'n raad betekent niet zoiets als het aangaan van een huwelijk met de wereld of met de duivel zelf, of hoe men het ook maar meent te zeggen. Vooral dat woord „huwelijk" moest men hier niet gebruiken. Het is toch wel bekend hoe moeilijk het is om volgens de nederlandse wet los te komen van een huwelijksband en vrij te worden van huwelijksverplichtingen. Van deze raad kan men zich losmaken door een eenvoudige bedankbrief te sturen. Het gaat hier bewust om een losse gemeenschap.

Het is ook niet de bedoeling, dat deze raad door meerderheidsbesluiten een mogelijke minderheid zou kunnen dwingen tot iets waartoe die minderheid geen vrijmoedigheid heeft. Een deelnemende gemeenschap, die op een bepaald punt bezwaar heeft om mee te doen, wordt van medeverantwoordelijkheid ontslagen, wanneer zij dit wenst en schriftelijk meedeelt. Men kan zeggen, dat de te vormen raad door deze grote vrijblijvendheid aan kracht verliest, maar het is de bedoeling om elke deelnemende gemeenschap die vrijheid te waarborgen, die zij nodig heeft om mee te kunnen werken daar, waar dat mogelijk en gewenst is. Ik ben van mening, dat een raad van kerken in Nederland alleen op deze wijze bestaan kan. Wilde men verder gaan, dan zou zo'n raad alleen tot stand kunnen komen met op z'n mooist enkele gemeenschappen.

Vruchten van het samengaan

Het is een heel gewone zaak, dat ieder de gemeenschap, waartoe hij niet behoort, als gemeente van Christus minder geslaagd acht dan de eigen gemeenschap. Dat is dan ook de reden, waarom die eigen gemeenschap bestaat en.. indien het ernstige dingen betreft.. moet bestaan. Maar dat is tegelijk een verdrietige zaak. Er ontstaat zo gemakkelijk meer verwijdering van elkaar dan nodig is en we weten maar al te goed, dat hierdoor in het verleden dikwijls vijandige verhoudingen jegens elkander zijn ontstaan. Ondanks alle onvolkomenheid en ook ondanks het feit, dat er wel onzuivere beweegredenen in het spel zullen zijn geweest, heeft de oecumenische beweging zegenrijk gewerkt. Tegenwoordig luistert men naar elkander — ook zonder ernstige verschillen te verdoezelen; velen willen zelfs heel graag een beter inzicht hebben in die verschillen.

Voor deze verandering ben ik dankbaar.

Maar tegenwoordig luistert men niet alleen naar elkander, men is ook begonnen elkaar te helpen. Ik denk aan de oecumenische hulp aan kerken en vluchtelingen en aan de akties van de „Wilde Ganzen". Onze baptisten-zendelingen kunnen er van vertellen, hoe deze hulp ook hun arbeid ten goede gekomen is. Ik neem waarschijnlijk te veel ruimte in beslag, maar ik wil toch nog één voorbeeld noemen. Toen in der tijd Silo, de kerk van de baptisten-gemeente te Utrecht, grotendeels door brand werd verwoest, is er in verschillende kerken in Utrecht voor de baptisten-gemeente gekollekteerd. Dat zou in de jaren dertig ondenkbaar zijn geweest. Ik ben voor zulke veranderingen van harte dankbaar.

Wij moeten mee doen

Naar mijn mening heeft onze gemeenschap als organisatie de plicht om mee te doen in de op te richten raad van kerken. Zij **kan** dat, gezien de aard en de werkwijze van de raad, zonder in gevaar te komen heilig goed te moeten verloochenen. De Unie kan mee doen, maar naar mijn mening **moet** zij ook mee doen. Wij hebben in deze raad een taak. Onze gemeenschap is steeds afkerig geweest van vastgestelde belijdenissen; wij vreesden dat door deze de bijbel op de achtergrond zou geraken en wij wilden die bijbel als enig richtsnoer op de voorgrond geplaatst houden. Dat wij ook wel eens verkeerde konklusies getrokken hebben uit hetgeen wij lazen, blijkt wel uit het feit, dat er vaak heel verschillende inzichten onder ons aan het licht komen; maar dat risiko hebben wij genomen en ik meen: wij willen dat blijven nemen. In de op te richten raad is geen bepaalde geloofsbelijdenis centraal gesteld; ook geen enkel speciaal dogma. Men wil proberen elkaar in de bijbel te ontmoeten. Nu zijn wij baptisten ten opzichte van de gemeente en de vorming van de gemeente op aarde tot andere konklusies gekomen dan de kinderdopende kerken. Hier is het verschil zeer ingrijpend!! Als de op te richten raad ons niet om dit verschil uitsluit, hebben wij de plicht naar binnen te gaan en daar ons getuigenis te laten horen. Wij hebben een woord voor de wereld maar ook een boodschap aan de vertegenwoordigers van de andere kerken. Het is mogelijk, dat een hervormde of gereformeerde, die dit leest, mijn woorden een beetje pedant vindt, maar ik spreek ze in volle ernst. Ik ben baptist en ik weet, waarom ik het ben.

Intussen zal het kontakt met de anderen ons ook iets geven. Het kan van grote waarde zijn, dat wij vernemen, wat anderen aan ons zien. In de laatste weken ben ik een paar keer in gesprek geraakt over hetgeen lezers geschreven hebben over de raad van kerken. Ik vernam toen, dat sommigen hun gevoel luchtten met woorden als: Menen die schrijvers, dat wij de enig zaligmakende kerk zijn? Natuurlijk menen die schrijvers dat niet; maar het is wel nuttig, dat zij bedenken, dat zij door hun woorden — zo ernstig bedoeld — soms een heel verkeerde indruk maken. Wij kunnen onszelf niet zien door het oog van een ander. Wij denken graag, dat die ander spoken ziet; anders gezegd: iets, dat er helemaal niet is. Maar misschien is het juister te zeggen, dat zij wellicht iets aan ons zien, dat wij nog niet hadden opgemerkt. Iets dergelijks zou ook wel eens kunnen gebeuren als wij mee gaan doen aan het gesprek en het werk van de raad van kerken. Wellicht wordt ons dan verteld, hoe anderen onze gemeenschap menen te moeten beoordelen. En dat kan heel nuttig voor ons zijn. Wij weten nu al zelf, dat het ook bij ons niet enkel rozegeur en maneschijn is. Soms zeggen broeders tegen mij: U hebt een rijke ervaring. Zij zeggen dat met het oog op mijn leeftijd en dienst in de gemeenten. Ik wil dat niet tegenspreken, maar men moet dit vooral niet misverstaan! Be-

paalde gedeelten van die ervaringen waren heus pijnlijk en ontmoedigend. Ik ben baptist en ik weet, waarom ik het ben, maar ik heb meermalen moeten bidden: Heer, help mij, opdat ik niet moedeloos word. Nu, dat gebed is verhoord, want ik ben nog steeds niet moedeloos. Maar ik ben er diep van overtuigd, dat het goed voor ons kan zijn in gemeenschap met anderen te leven voor de Heer en zijn gemeente. Die anderen zullen ons wat te zeggen hebben!

Nog een reden

Er is nog een reden, waarom de Unie mijns inziens moet toetreden. Die is meer praktisch van aard dan principieel, maar wel belangrijk. Ik denk aan onze kinderen, die nog niet tot die beslissing zijn gekomen doch die beginnen na te denken over het geloof en het geloofsleven. Zij zullen het niet kunnen begrijpen, als wij onze kracht gaan zoeken in het isolement en niet mee doen met de anderen, waar dit mogelijk is. Indien duidelijk is dat wij om principiële redenen niet mee **kunnen** doen en wij dus niet mee **mogen** doen, dan moeten wij ook dit aanvaarden. Maar als het anders is — en voor mij is het anders — dan mogen wij deze last niet op onze jeugd leggen. Zij zijn kinderen van deze tijd en zij kijken door de bril van deze tijd. Dat moeten wij wel bedenken! Maar zij hebben de gemeente zeer nodig, meer dan ze zelf kunnen inzien. Het is nodig dat hun leven in en hun meeleven met de gemeente hen helpt om de goede keuze te doen. Hoed mijn schapen en weid mijn lammeren, sprak Jezus. Ik geloof, dat dit ook betekenis heeft in dit verband. Draagt zorg voor het opgroeiend geslacht.

Hengelo (0). K. Reiling

MEER OPBRENGST KOLLEKTEN WERELDDIAKONAAT?

In de week na de zondag van het Werelddiakonaat was op 't Algemeen Diakonaal Bureau van de Gereformeerde Kerken te Utrecht van 370 kerken de totaalopbrengst van de kollekte bekend: f 619.298,—, tegen f 531.555,— verleden jaar. Dat is een stijging van 16%.

BEVESTIGING EN INTREDE VAN DS M. COHEN IN ZWOLLE

D.V. zondag 25 februari a.s. hoopt ds M. Cohen zich te verbinden als voorganger aan de gemeente te Zwolle. De bevestiging vindt plaats 's morgens 10 uur in het eigen kerkgebouw in de Goudsteeg; de intrededienst zal worden gehouden in „Odeon", Blijmarkt 25 te Zwolle, aanvang 15.00 uur.

Gaarne nodigen wij u uit hierbij tegenwoordig te zijn. Wilt u wel vóór 20 februari opgeven of u logies nodig heeft? Dit kan doorgegeven worden aan: L. v. d. Leur, Geert Grootestraat 58, Zwolle.

Adreswijziging

Ds G. van 't Wout — o.a. sekretaris van de Unie Zendings Commissie — is verhuisd en woont thans: Huygensstraat 6, IJmuiden; tel. 02550-12279.

CITAAT VAN DE WEEK

Het Citaat van de week (pag. 1) werd ons gezonden door ds J. Louw, emeritus-voorganger te Den Haag.

Van De Vinkenhof

De aankondigingen van de zomerkampen van de N.B.J.B. op De Vinkenhof is inmiddels gebeurd. Voor alle aanstaande gasten hebben we hier een bizondere verrassing in de vorm van een gloednieuwe kantine. Binnenkort hopen we weer enkele foto's in De Christen te publiceren. Wij zijn er heel trots op en ook heel blij mee.

Wij zijn ook dankbaar voor de giften die reeds voor de Vrienden-Actie 1968 werden ontvangen. Binnenkort hopen we een eerste verantwoording te plaatsen maar we wachten nog even omdat dan uw gift ook meteen vermeld kan worden. U weet het: giro 250591, ten name van De Vinkenhof. Op het strookje zet u: Vrienden-Actie 1968, of anders maar gewoon: kantine. Wij weten dan wel wat u bedoelt.

Hulp gevraagd

Voor de komende zomer hebben we ook weer versterking op het huishoudelijke front nodig. We zoeken een flink meisje dat goed wil en kan werken voor de tijd van 1 juni tot en met begin september en bovendien nog een soortgenote voor de maand juli. Wie hiervoor voelt, kan zich het beste in verbinding stellen met het hoofd van de huishouding op De Vinkenhof, mevrouw Sissing, Biltseweg 10, Bosch en Duin, post Bilthoven, tel. 03402-4823. Spoedige aanmelding is gewenst. Over een kortere periode dan drie maanden valt ook wel te praten.

J. Reiling

BRITSE BAPTISTEN OVER DE VROUW IN HET AMBT

De Unie van Baptisten in Groot-Brittannië en Ierland heeft gezegd dat er geen gronden zijn vrouwen uit het ambt te weren.

In het rapport wordt gezegd dat de theologische basis van het geloof van de baptisten geen onderscheid wettigt tussen de seksen wat de ambten in de kerk betreft. De kerken worden aangemoedigd de dienst van vrouwen op elke manier aan te moedigen. Het comité kan niet de zienswijze van sommige baptisten accepteren dat de opmerkingen van Paulus, die vrouwen van het leiderschap der kerk uitsluiten, bindend zouden zijn. Men acht de bijbelse leer „geen man of vrouw, we zijn allen mens in Jezus Christus" meer fundamenteel. (E.P.S.).

BIJBELVERSPREIDING EN EVANGELISATIE

Dr John McCombe van New York bood namens het Amerikaans Bijbelgenootschap 500.000 Bijbelselekties aan, om te verspreiden tijdens de grote evangelisatie-campagne die de baptistengemeenten van Zuid- en Noord-Amerika in 1969 hopen te houden. Het voorbereidingscomité is van plan hiervoor spaanse en portugese vertalingen te gebruiken.

ADVERTENTIES

„Toen Farao het volk had laten gaan, leidde God hen niet op de weg naar het land der Filistijnen, hoewel deze de naaste was." (Ex. 13 : 17a).

Aan rustige wateren

De omweg

Als we eens op een kaart de weg nagaan, die de Israëlieten bij hun tocht uit Egypte hebben afgelegd, blijkt dat het niet de kortste weg is geweest, maar de langst denkbare. Waarom die grote omweg? Waarom die vreemde kronkelpaden? Waarom niet de eenvoudigste weg gevolgd, die in N.O. richting loopt langs de kust, dwars door het land der Filistijnen, rechtstreeks naar het beloofde land? De reden dat God Zijn volk niet op de naaste weg leidde was, dat het niet bestand zou zijn geweest tegen de strijd met de Filistijnen.

Dat is één van de redenen geweest, maar er zijn er wel meer. In het geval van Israël, maar ook in ons persoonlijk leven. God bracht Israël door die grote omweg in een tijdelijk isolement, waar ze leerden geheel afhankelijk te zijn van God en Zijn gaven: waar ze de wet ontvingen; waar ze leerden met elkaar om te gaan; waar ze aan zichzelf ontdekt werden; de duistere krachten en begeerten in zichzelf leerden zien; waar ze werden voorbereid en beproefd tot de inbezitname van het land van hun toekomst.

We vinden dit terug in het leven van bijna ieder mens. De wegen waar langs God ons laat gaan zijn vaak raadselachtig. Omwegen zijn het soms, die ons jaren kosten. We komen er tegen in opstand, omdat we zo'n verspilling van krachten onnodig vinden. We voelen ons verlaten, misleid. Tot we, misschien veel later, er iets van gaan begrijpen: de omweg die wij maakten, was niet de kortste, maar voor ons wel de beste weg. De kortste weg zou niet goed voor ons zijn geweest. Het was Gods bedoeling ons een weg van genade te laten gaan. Achteraf moeten we in ons leven vaak erkennen: het is goed, dat het zo gegaan is. Ik zou de problemen, de botsingen, „De strijd met de Filistijnen" niet hebben aangekund. Ik moest eerst nog een andere leerschool doorlopen. God heeft mij door de omweg een moeilijkheid waar ik nog niet rijp voor was, willen besparen.

Dat we zoiets pas later dóór krijgen, ligt voor een groot deel aan onszelf. We overschatten ons vaak en vinden omwegen vernederend. We zouden liever steeds aldoor maar rechtdoor marcheren. Waarom kwam juist op het moment, dat we alleen maar gezondheid konden gebruiken, die ziekte tussenbeide? De weg door de Schelfzee was een weg waarbij men dag en nacht was aangewezen op de genade, op de leiding van een wolkkolom, op de voorziening met manna uit de hemel, of water uit de rotssteen. Het was een weg van tuchtiging, van beproeving en loutering. Maar ook de weg naar het beloofde land.

Gods weg was en is de beste weg. God zelf blijft vaak verborgen tijdens de tocht. Wij mogen verder gaan, als ziende de Onzienlijke. Heel vaak wordt tot ons niets anders gezegd, dan wat Jezus eens tegen Zijn discipelen zei: „wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het later verstaan" (Joh. 13 : 7). En pas in het beloofde land zullen we helemaal begrijpen, dat God altijd alle dingen heeft laten meewerken ten goede, voor hen die Hem liefhebben.

(Uit De Schakel, Stadskanaal)

gemeenteberichten

INTREDE DS O. OLDENBURGER TE STADSKANAAL

Stadskanaal — (B.M.) Na precies één jaar vakant te zijn geweest, mocht de gemeente Stadskanaal op zondag 18 februari j.l. haar nieuwe voorganger ontvangen.
De inhoud van de boodschap die ds H. J. Stukker van Arnhem als bevestiger 's morgens sprak tot de nieuwe voorganger en zijn gemeente, was naar aanleiding van 1 Thess. 5. vss 12-15. Ds Stukker zei o.m. „Het is de liefde van Jezus Christus, die de gemeente heeft doen ontstaan en in stand kan houden".
Voor de intrededienst des middags had ds O. Oldenburger als tekst gekozen „Daarom zal het steeds mijn voornemen zijn U hieraan te herinneren".
Velen spraken de nieuwe voorganger toe, o.a. burgemeester Liese van Wildervank, die zei telkens door het spontane zingen en de blijmoedige geest getroffen te worden, wanneer hij ambtshalve de baptistenkerk te Stadskanaal bezocht.
In de begroetingsbijeenkomst des avonds was het hoogtepunt een defilé. Van elke vereniging, club en zondagsschool kwam één afgevaardigde met een bloem en een beginletter voor een typerende spreuk. De bloemen werden gerangschikt tot een prachtig boeket witte seringen en rode anjers, dat de nieuwe voorganger werd aangeboden. De letters vormden de zin „dominé, wij doen mee". Deze zin werd even later zingend herhaald door de hele gemeente en het klonk als een belofte om samen te werken voor de zaak van onze Heer, Jezus Christus.

IN DIT NUMMER O.A.:

- Gemeenteberichten van Enkhuizen en Stadskanaal
- KOM OVER DE BRUG
- Geloof in deze tijd (4), drs. J. Reiling
- Zand en Zaad, ds F. E. Huizinga

Citaat van de week: **Van Zijn mensen, Zijn schapen, Zijn gemeente verwacht de Heer dat zij, die weten hoe het leven door God is bedoeld, zich daarvoor in deze wereld in zullen zetten. Hij verwacht van allen, die tot Zijn gemeente behoren, dat zij zich verzetten zullen tegen de dieven en de rovers, de machten die er op uit zijn Gods goede schepping te verderven.**

MARANATHAKAPEL IN ENKHUIZEN INGEWIJD

Het volgende berichtje uit Enkhuizen lazen we in Herkenning, maandblad ten dienste van het kerkelijk leven te Enkhuizen:
Zondag 21 januari 1968 was voor de kleine Baptistengemeente een belangrijke dag. 's Morgens om 10.00 uur kwam de gemeente samen om de Maranatha Kapel officieus in gebruik te nemen. De Maranatha Kapel, voormalige Joodse Synagoge, is onder leiding van de aannemer fa. P. de Boer, Vissersdijk, geheel verbouwd, grotendeels met eigen krachten. Het interieur is geheel veranderd en gemoderniseerd.
Het wachten is thans op de officiële opening in het voorjaar, wanneer ook de achterzaal met keuken enz. gereed zal zijn.
De Baptistengemeente, die nu ook met zondagsschoolwerk begonnen is, mag zich verheugen in een groeiende belangstelling, wat ook zondagsmorgens bij de ingebruikneming tot uiting kwam.
. . . Wij geloven dat de Baptistengemeente nog wel veel van zich zal laten horen, als wij zien op hun ijver en werklust voor de zaak des Heren.

HANDELINGEN 69

Op 2 en 9 maart a.s. zullen drie afgevaardigden (leden van de Gemeentelijke Plan Commissie) bijeen komen om samen HANDREIKING te bespreken die nog deze week verschijnt.

Zaterdag 2 maart 1968, 15.00 - 17.00 u.

Hoogezand, Baptistenkerk: N. O. Groningen en Veenkoloniën
Sneek, Baptistenkerk: Friesland
Emmen, Baptistenkerk: Z. O. Drenthe.

Zaterdag, 9 maart 1968, 15.00 - 17.00 u.

Deventer, Baptistenkerk: Oost Nederland
Rotterdam-C., Baptistenkerk: Zuid Holland en Zuid Nederland
Amsterdam-C., Baptistenkerk: Noord Holland en Midden Nederland.

Th. v. d. L.

Mededelingen

Het sekretariaat van de baptistengemeente te Assen berust thans bij A. T. Duursema, Langedijk 159, Assen, tel. 05920-4332.

De penningmeester van de baptistengemeente Westerhaar, br G. Koning, is verhuisd en woont thans Rembrandtstraat 7, Vriezenveen.

Ons geloof in deze tijd (4)

JEZUS CHRISTUS DE HEER

Het evangelie anders brengen is niet hetzelfde als een ander evangelie brengen. Een ander evangelie is er niet, zoals Paulus de Galaten al aan het verstand bracht. Maar dat betekent ook weer niet dat alles wat zich als evangelie aandient het ook inderdaad is. Wij moeten voortdurend waakzaam zijn of wij het evangelie van Jezus Christus wel trouw zijn in onze vertolkingen. Dat geldt ook van de hieronder volgende poging om de Christusboodschap in kort bestek onder woorden te brengen in aansluiting aan de vragen en problemen van deze tijd.
Een woord ter waarschuwing: aansluiting is geen aanpassing. Aanpassing is een vorm van onderwerping. Aansluiting betekent niet meer dan dat er een contact ontstaat. Het is nooit zo geweest en het zal ook nooit zo zijn dat de Christusboodschap het verlangde antwoord op de menselijke vragen geeft, omdat dit evangelie niet naar de mens is. Het is de Joden een ergernis en de Grieken een dwaasheid en van beiden hebben wij iets in ons.

Kyrios

De titel die Jezus Christus in het Nieuwe Testament meer dan enige andere voert is die van *Kyrios*, Heer, bij ons nog doorklinkend in het Kyrieleis, Heer erbarm u. Zonder enige twijfel is de belijdenis *Kyrios Jesus*, Jezus is Heer, de oudste geloofsbelijdenis van de eerste gemeenten geweest. Zij klinkt door in 1 Cor. 12 : 3 en Rom. 10 : 10 en op nog veel andere plaatsen. De wortel van deze belijdenis is de opstanding van Jezus Christus uit de doden. Omdat Hij door God uit de doden is opgewekt, daarom moet Israël en moeten wij weten dat God Hem en tot Kyrios en tot Messias heeft gemaakt (Hand. 2 : 36). De gekruisigde is opgestaan en daarom gelooft de gemeente in Hem. De geloofsweg van de discipelen is er om dit duidelijk te maken. Van het kruis verstonden en geloofden zij zo weinig dat zij hun meester in de steek lieten. Pas wanneer Hij hun als de door God opgewekte verschijnt ontbrandt hun geloof en beginnen zij ook zijn sterven in het juiste licht te zien. Zonder zijn opstanding zouden zijn leven en sterven in laatste instantie geen betekenis hebben gehad voor het heil en de verlossing van de wereld. De liberale theoloog Harnack die zelf nog helemaal zat in de ban van het Jezus-beeld van de 19e eeuw heeft niettemin vastgesteld dat de opstanding van Jezus Christus de rots is waarop de vergrieksing van het evangelie is gestrand. Dat geldt eigenlijk van iedere poging om het evangelie aan- of in te passen. Het leven en het sterven van Jezus kunnen nog wel in een menselijke categorie worden ondergebracht. Zijn opstanding niet en daarom zijn leven en sterven ook niet. Omdat Hij is opgewekt uit de doden en leeft daarom is Hij de Heer.

Alle macht in hemel en op aarde

Wat betekent nu in de practijk van het leven de belijdenis dat Jezus Christus is opgestaan. Is het alleen het geloof in een bovennatuurlijk feit of is het nog iets meer. Ik geloof dat dit een verkeerde vraagstelling is. Het geloof is niet eerst een feit voor waar houden en dan vervolgens onderzoeken of dit feit ook nog iets betekent. Gebeurtenis en betekenis zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden; zij vormen een onverbrekelijke eenheid, want de opstanding uit de doden is een daad van God.

De betekenis van de opstanding ligt daarin dat er sindsdien een nieuwe situatie in de wereld bestaat. Die situatie is door de opgestane Heer zelf ondubbelzinnig aangekondigd in Mattheus 28 : 18, Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Tijdens zijn leven kon men daaraan nog wel twijfelen en is er dan ook duchtig aan getwijfeld. Die twijfel is nu niet meer mogelijk. De wereld is veranderd.

Is ze werkelijk veranderd? En is die verandering ook daadwerkelijk te constateren? Kunnen wij de nieuwe situatie verifiëren? Wanneer men daarmee bedoelt dat wij het objectieve en onomstotelijke bewijs van de almacht van Jezus Christus op aarde (om ons daartoe maar te beperken) zouden moeten leveren, dan moet het antwoord zijn, dat wij dat niet kunnen. De werkelijkheid van de macht van onze Heer is een geloofswerkelijkheid. Zij bestaat alleen, om het met Paulus te zeggen, in Christus, d.w.z. alleen in een persoonlijke relatie tot Hem.

Is het dan toch niet meer dan een hoger Ik zie ik zie wat jij niet ziet? Zo mag men het wat mij betreft wel noemen. Wie gelooft ziet altijd iets meer dan wie niet gelooft, al is dit zien dan geen kwestie van fysiek gezichtsvermogen.

Proclamatie

Wat Jezus gezegd heeft was een proclamatie, waarbij zijn heerschappij werd uitgeroepen. Die proclamatie is in de allereerste plaats gericht op alles wat macht heeft of macht is in de schepping. Dat betreft niet in de eerste plaats de mensen, al zijn er ook mensen die macht hebben. Maar de Bijbel en met name het Nieuwe Testament weten nog van andere machtshebbers. Zij worden aangeduid als machten, overheden, tronen. Laten wij ze maar aanduiden als machten. Dat ze er zijn kan geen zinnig mens, gelovig of ongelovig, ontkennen. Ze zijn dan ook in de loop der geschiedenis algemeen erkend en gevreesd. Alleen de verregaande rationalisering van het denken in de laatste paar eeuwen hebben de illusie gewekt dat ze door het licht der rede waren overwonnen. Onze eeuw heeft ruimschoots gelegenheid gehad de machten opnieuw te ontdekken. En vandaag is de mensheid bijna geneigd zich er bij neer te leggen dat deze machten de geschiedenis bepalen en dat daar eigenlijk niets aan te doen is.

De proclamatie van de opgestane Heer zegt dat er wel iets aan te doen is omdat er al iets aan gedaan is. De duiveluitbanningen die Jezus tijdens zijn leven heeft verricht waren er om zo te zeggen al voorproefjes van. Vooraankondigingen van wat te gebeuren staat. De demonie van de machten is door de opstanding gebroken. Wij behoeven ons niet meer aan hen te onderwerpen.

Dat geldt voor persoonlijke gebondenheden maar niet minder voor de machten die over de mensheid lijken te heersen. De boodschap van de opstanding is een proclamatie van vrijheid. Deze vrijheid is de glorie van de kinderen Gods, zegt Paulus. Om deze vrijheid gaat het in het evangelie.

Appèl

Daarom gaat er van de proclamatie van de opgestane Heer allereerst een appèl uit. Wij worden opgeroepen om deze vrijheid te aanvaarden. Wij mogen niet langer genoegen nemen met onze gebondenheid. Evenmin mogen wij genoegen nemen met de gebondenheden van de wereld en de geschiedenis. Wij hebben immers niet een geest van slavernij ontvangen om opnieuw te vrezen maar wij zijn geroepen tot vrijheid. Dat klinkt eigenlijk de hele Bijbel door.

Maar deze vrijheid bestaat alleen als wij de heerschappij van Jezus Christus aanvaarden. Hij heeft alle macht en dat betekent ook macht over ons. Hij roept ons tot vrijheid omdat hij ons roept ons onder zijn heerschappij te stellen. Hij roept ons tot geloof en dat wil zeggen tot overgave en gehoorzaamheid.

Voor onze tijd?

Twee vragen rijzen nu misschien hier en daar. In de eerste plaats de vraag waarom dit nu bij uitstek het evangelie voor onze tijd zou zijn en in de tweede plaats waarom er tot dusverre nog geen woord werd gerept van de zonde en de verzoening. Over deze beide vragen zal het in het volgende artikel gaan.

J. Reiling

BrokStUkKeN

Kerk en wereld

We kennen het wel, dat roepen van moeder op zondagmorgen naar de kinderen om op te staan uit hun warme bedjes, omdat ze op tijd in de kerk moeten zijn. Of op de zondagsschool die gelijktijdig met de kerkdienst gehouden wordt.
Het is machtig mooi, zo'n heel gezin, vader, moeder, kinderen, die samen naar de kerk gaan.
Er zijn ook ouders die het kerkgaan van hun kinderen niet zo'n vanzelfsprekende zaak vinden. Op zondagmorgen staan ze misschien ook onder aan de trap te roepen, maar dan zo: „Jan, heb jij vanmorgen ook zin om mee te gaan?" En dan maar afwachten wat Jan van dertien beslist. Natuurlijk is dat niet zo op maandagmorgen, als het de school betreft. Daar leer je algebra en taal en Frans. Dat heb je later nodig om vooruit te komen. Maar de kerk, het geloof, God?
Ga je mee naar de kerk? vragen ouders hun kinderen. En dan, in de kerk, als het goed is, wordt aan ouders en kinderen gevraagd: Ga je mee naar de wereld? Ja, natuurlijk, want die kerkgang is geen doel in zichzelf. In de kerk leer je dat het God om de wereld gaat. Daar wijst Gods vinger naar de naaste, de medemens; daar klinken namen als Vietnam en China en India. Daar wijst diezelfde vinger naar je vriend, je kollega, je buurman. Daar wordt je misschien bij het uitgaan een bundeltje Zaaiers in de hand geduwd, om er mee op pad te gaan.
Fijn hè, dat er vaders en moeders zijn, die hun kinderen naar de kerk meenemen. Maar dan zijn ze nog niet klaar. Ze moeten hen ook meenemen naar de wereld. Maar dat is moeilijk. Want hoeveel ouders vinden wel elke zondag de weg naar de kerk, maar gaan vandaar niet „de wereld in", met hun rijkdommen, van God ontvangen.

In

Een wellustige, zwartglanzende poes maakte eens een ijdel jong spreeuwtje belachelijk, omdat het zulke lange vleugels had. Kort was toch mode? Iedereen die jong was en zichzelf respekteerde, droeg toch mini? De spreeuw keek naar haar vleugels, en ja, het was zo. Ze liep echt achter. Daarop ging ze naar de kleermaker, en liet haar vleugeltjes inkorten. Nu was ze een modern spreeuwenmeisje, met korte rokjes. Toen de poes haar kort daarop weer tegenkwam, liep ze juist te showen. Zie je wel hoe aangepast ik nu ben? Helemaal up to date. Ja, zei de poes en hij likte zijn lippen. Nu ben je echt helemaal bij de tijd.
En: ook helemaal voor de poes, want wegvliegen kun je niet meer. We zullen ons maar niet al te druk maken over een paar centimeter meer of minder aan de rokjes der dames, maar een andere zaak is het, wanneer het evangelie ge-miniseerd wordt. Wanneer men de kern eruit snijdt, het hart aantast, Jezus niet meer ziet als óók Zoon van God, Zijn opstanding wegwerkt en daarmee ook Zijn Hemelvaart en vaak nog veel meer.
Toen juffrouw spreeuw „in" was was het „uit" met vliegen. En ze was voor de poes. De Gemeente is nog veel meer „voor de poes" als het de boodschap die haar in beheer werd gegeven, miniseert.

Schriftgeleerde en gelovige

A. W. Tozer heeft eens van zichzelf en de bijbel gezegd: Ik ging niet door het Boek heen, maar het Boek ging door mij heen. We begrijpen wat hij bedoelt. Het is bijzonder belangrijk, met het boek van God bezig te zijn. Maar het komt er tenslotte op aan, dat het Boek met ons bezig is.
Wie alleen maar zelf door het Boek gaat, wordt misschien een groot schriftgeleerde, maar door wie het Boek heengaat, die wordt een gelovige met wien God tot zijn doel kan komen.

H v. d. Werf

SBC-ZENDELINGEN BLIJVEN IN VIETNAM

De 24 zendelingen van Southern Baptist Convention zullen op hun posten in Zuid-Vietnam blijven. Aldus blijkt uit een rapport van de zendingskommissie van de konventie.
Via een korte golf radioverbinding hebben de zendelingen, die hun arbeidsveld hebben in Saigon, Dalat, Danang en Nhatrang, bericht dat er voor hen en hun gezinnen geen onmiddellijk levensgevaar bestaat.
De Mission Board van de konventie heeft zijn leedwezen betuigd met Christian and Missionary Alliande (CMA is een geloofszending) voor het tragische verlies van zes zendingsarbeiders die werkzaam waren in een leproserie in Vietnam.

ZWEEDSE BAPTISTEN HELPEN SICILIE

De zweedse baptisten-unie heeft 5000 kronen (plm. f 3.500) gezonden naar Sicilië als hulp aan de slachtoffers van de jongste aardbevingen. Aldus meldt het baptisten-weekblad Veckoposten.

Niet sport maar Christus verbroedert ...

Alle geloofsgemeenschappen van Grenoble — de stad waar dit jaar de Olympische Winterspelen werden gehouden — werkten tijdens dit sportfestijn samen om getuigenis van hun geloof af te leggen tegenover de deelnemers en de bezoekers van de Spelen. Zo werden door Billy Graham Evangelistic Association tweemaal per dag in een daarvoor gehuurde zaal Billy Graham-films vertoond. Een internationaal evangelisatie team — voor deze gelegenheid samengesteld — deelde tijdens alle wedstrijden bijbels en bijbelgedeelten uit; de meesten van dit team waren gekleed in blauwe olympische blazers versierd met de bekende olympische ringen. Deze groep had een centrum in de stad ingericht voor persoonlijke gesprekken. Een groep ‚Folk singers' van Youth for Christ, bekend onder de naam New World Singers, was verschillende keren in de gelegenheid zijn liederen te zingen. Een andere muziekgroep trad met veel sukses op voor de deelnemers van de Spelen. Een van degenen die dankbaar een bijbel in ontvangst nam was de gouden medaille-winnares Peggy Fleming . . .

EBPS

Twee deelneemsters van de Olympische Evangelisatie Aktie verlaten de baptistenkerk te Grenoble om zch aan hun taak te wijden. De baptistengemeente van Grenoble nodigde baptisten-gastsprekers uit om tijdens de verleden week gehouden winterspelen diensten te houden in verschillende talen. Daniel Lhermenault links op de foto, verzorgde een duitse dienst; Robert Somerville (midden) preekte in de engelse taal. Pasteur R. Collet (rechts op de foto) is voorganger van de gemeente te Grenoble.

(foto: EBPS)

TWEEDE ZAAIER-ONTMOETINGSDAG in Hengelo

Deze wordt gehouden op zaterdag 30 maart a.s. in „'t Venster" te Hengelo. De eerste werd drie jaar geleden gehouden en omdat deze zo goed in de smaak is gevallen menen we goed te doen weer eens zo'n „Zaaier-dag" te hebben om diegenen tot een ontmoeting voor contact, gesprek en stimulering bijeen te brengen, die een warm hart hebben, een klaar zicht en een bereidvaardige activiteit betuigen voor de evangelisatie, waartoe De Zaaier zo'n geschikt middel is. Aan de raden onzer gemeenten zijn reeds de officiële uitnodigingen gezonden, want de verspreiding van De Zaaier is een arbeid, die valt onder de verantwoordelijkheid onzer gemeenten. Op die Zaaier-dag gaan wij tezamen met de „zaaiers" over De Zaaier praten, over vreugde en verdriet in de practijk der verspreiding, over wezen en werk van de evangelisatie, over mogelijkheid en methode van het benaderen van de medemens met het evangelie. Wij verwachten dan graag een door de raad „gezondene", die met animo en geschiktheid het wezenlijke van deze dag in de gemeente onder de „zaaiers" kan doorgeven (aan wie de reiskosten geheel worden vergoed); één uit de evangelisatie-commissie van de gemeente en één uit de plaatselijke plan-commissie in verband met het evangelisatie-jaar (voor deze beiden kan een regeling van reiskosten-omslag van f 10,— per persoon getroffen worden). Van de sekretaris van de gemeenten krijg ik natuurlijk uiterlijk dinsdag 19 maart a.s. bericht wie er precies komen, zulks met het oog op de goede voorbereiding en regeling van deze dag.

Natuurlijk zult u allen wel belangstellend zijn naar wat er eigenlijk op zo'n „Zaaier-dag" gebeurt. Nu daartoe laat ik hieronder het programma volgen. U ziet, dat het alleszins waardevol én aantrekkelijk is. Houdt dus in gedachtenis: 30 maart Zaaier-dag te Hengelo!

Programma Zaaierdag in „'t Venster", Oldenzaalsestraat te Hengelo (O.).

Leiding: ds F. E. Huizinga, Eind-Redacteur van De Zaaier.

10.30-11.00 uur: Begroeting en koffie.

11.00-12.30 uur: 1ste ontmoeting.
Ds G. H. W. Pflaum: „Waarde en Werk van De Zaaier.
Wat de E.C.U. van De Zaaier denkt.
Wat de C.v.d.O. van De Zaaier zegt.

12.30-13.30 uur: Pauze met broodjes en koffie.

13.30-15.00 uur: 2de ontmoeting.
Ds Chr. Eijer: „Camping-evangelisatie".
Het Evangelisatiejaar en De Zaaier.
Bespreking over „Kijk op de praktijk": Hoe men De Zaaier beziet, Wat men met De Zaaier doet.
Muziek van Combo „Gospel Five" van Hengelo.

15.00-15.30 uur: Thee-pauze.

15.30-16.30 uur: Slot-ontmoeting.
Kleurenfilm „De Rode Vlieger".
Bespreking „Wat boven de mens uitgaat".
Muziek van Combo „Gospel Five" van Hengelo.

16.30 uur : Afscheid.

T. Jansma

— — — —

P.S Zó gaat het met de mooie dubbel-dikke Zaaier-uitgave: onze kleine gemeente te Zwijndrecht, verspreidend 500 exemplaren per maand, schrijft: „door de grote medewerking in ons evangelisatiewerk te Dordrecht, zijn wij nu reeds door onze partij „Zaaiers" heen. Zou het mogelijk zijn dat u mij nog 200 stuks Zaaiers kunt sturen?" En dat deed ik natuurlijk wát graag. Kan het bij u ook zo gaan?

---

zand — en zaad

Het zal in elke stad, maar vooral in industriesteden, wel zo zijn dat je 's avonds tussen half vijf en half zes op de overvolle straten in een ontzettend grote heksenketel terechtkomt. Duizenden arbeiders spoelen de poorten uit, schuiven in een auto of klimmen op scooter en fiets en storten zich met een soort van wilde vreugde in de rivier van het verkeer. Opstoppingen bij wegversmallingen, bij rode lichten, benzinedampen, fluitende agenten met zwaaiende scepters en driftige geluiden van motoren. En dan zal iemand zeggen: Hoor je die vink wel slaan?

Ik ging het ziekenhuis binnen om een jonge broeder op te zoeken. We zochten naar een plaats, waar we even alleen konden zitten. We dwaalden van de ene gang in de andere, maar vonden geen rust. We gaan naar beneden, zei hij, daar zal 't wel stiller zijn. We daalden een stenen trap af en bevonden ons in de catacomben. In de gangen oefenden ouden van dagen om weer te leren lopen. Jongeren op krukken of gesteund door broeders sleepten zich voort. Met anderhalve been, op één been of zonder benen en met staketsels. En kwamen eindelijk terecht in een kamertje, waar ook al mensen zaten. Toen ik de deuren uitstapte zei ik tegen mezelf: ik ben gezond.

Op m'n fiets dacht ik aan de twee duikboten, die spoorloos wegzonken naar de bodem van de Middellandse Zee. Ik dacht aan de honderd mannen die in die doodkisten naar hun einde voeren; en het wisten. Ik dacht aan de duizenden, die in Vietnam stierven. Die geen vink meer zullen horen slaan en niet kunnen zeggen: ik ben gezond.

Zondag moet weer gepreekt worden. Geloof het niet wanneer ze u vertellen, dat alles zinloos en verloren is; dat eeuwig schaduw-dood u zal verzellen; dat alles grauw is in een grijze mist. Geloof het niet, dat wij slechts zijn gesmeten als wrakhout op de kusten van de tijd; dat ieder maar zijn eigen weg moet weten; dat alle deuren dicht zijn tot in eeuwigheid. Geloof het niet dat God ons heeft verlaten . . . heeft Cocky Wiersinga enige jaren geleden gezegd.

Hoor je die vink wel slaan?

In 't gevang zaten twee mannen, onbehoorlijk toegetakeld, en vastgeklonken aan het blok. Toen gingen ze zingen van God, de Almachtige en zij bouwden een kathedraal van de kerker. Er verrees een kerk met luisterende medegevangenen. Ze zeiden tegen elkaar: we zijn gezond en horen God. Toen raakte God de aarde in Filippi aan.

Toen zei een man: Heren, wat moet ik doen om behouden te worden? Zei zoiets niet ook die rijke jonge man met zijn perfekt bestaan? En de scharen, die naar Johannes, de Doper, luisterden? Die duizenden, die de apostelen hoorden?

Vandaag is de wereld een heksenketel en de denkenden in alle delen der aarde vragen zich af hoe ze behouden kunnen worden. Ze worden voortgejaagd, terwijl ze geen benen meer hebben om er op te staan. De ganse wereld beeft van onrecht en ellende. De vernietiging is in proces van escalatie.

Wie hoort er nu nog vinken slaan en wie is nog gezong?

Het schijnt te primitief, maar er is maar één antwoord: Stel uw vertrouwen op de Here Jezus. Hij is inderdaad het geneesmiddel voor alle kwalen. Hij redt niet alleen van de hel van overmorgen, maar ook uit de hel die we nu samen stoken. Waar het op aan komt is dat we ons vertrouwen op Hem stellen. Niet alleen om ons door de doodsjordaan heen te helpen, maar ook om ons te leiden door de wilde stromen van hier en nu. De kerk in de kerker van de wanhoop en verwarring, hoe verslagen en gebonden, moet het hart opheffen in lofzangen in dit middernachtelijk uur. En duidelijk vóórgaan in dat ongelimiteerd vertrouwen in Hem, die zei dat Hem alle macht gegeven was. Met vrome kreten te slaken komt geen mens verder; zelf hij niet die ze slaakt.

En hij verheugde zich dat hij met zijn gehele huis tot het geloof in God gekomen was.

Huizinga

Lezers aan het woord

Geachte redaktie,
Er zou mogelijk een ingezonden artikel van mij over de Raad van Kerken op deze plaats hebben gestaan, ware het niet dat door het jongste besluit van de U.C. deze zaak wordt verdaagd en op de A.V. een diskussie over dit onderwerp zal plaatsvinden. Rest me daarom te dien opzichte alleen mijn hartelijke instemming te betuigen met het overgenomen artikel van br Corporaal.
Maar er gebeurt meer op het oekumenisch terrein en daarom zend ik u het volgende bericht, zoals dit de afgelopen week voorkwam in Wiering's Weekblad, een in Amsterdam huis aan huis verspreid blad.

DIENSTEN MET IEDEREEN

In navolging van het comité Diensten met Belangstellenden (D.M.B.) dat iedere zondagavond in de Spuikerk de vermaarde diensten met belangstellenden organiseert en welke diensten in de loop der jaren een grote belangstelling trekken, besloten enige personen van verschillende geloofsovertuigingen dezelfde diensten te gaan organiseren in het westelijke deel van de stad.
Door een goede samenwerking met het kerkbestuur van de Augustinuskerk aan de Postjesweg 123 kreeg het gevormde comité de beschikking over deze kerk en zo zullen nu iedere zondagavond diensten met iedereen worden gehouden. Voor zondag 11 februari a.s. is de medewerking verkregen van het bekende 160 man tellende Residentie Mannenkoor. Als vaste spreker treedt op ds W. Veenstra die deze avond zal spreken over „Het is onbegonnen werk". Voorts werkt aan de diensten mee ds J. P. Dondorp. Organisten zijn Teke Bijlsma en Bert van Noord. De dienst vangt aan om 19.15 uur, de deuren gaan open om 19 uur. De toegang is vrij en iedereen is welkom.

De daarin genoemde ds W. Veenstra is de u bekende ds Veenstra en daarom wil ik er graag wat meer van mededelen.
Enige tijd terug werd ds V. de vraag gesteld of hij deze diensten regelmatig des zondagsavonds wilde verzorgen met het verkondigen van de Blijde boodschap en hij legde op zijn beurt de vraag aan de raden van Centrum en West voor. Er zouden problemen moeten worden overwonnen maar in een gekombineerde vergadering van beide raden werd het standpunt van één der broeders „de nood is ons opgelegd", met een unaniem „ja" onderstreept. Die problemen konden ondertussen door de komst van br G. Liebe al voor een groot deel worden opgevangen. Nu kon de kommissie doorgaan.
Deze kommissie, waarin ook vertegenwoordigers van Centrum en West, dient zich in de programma's als volgt aan:

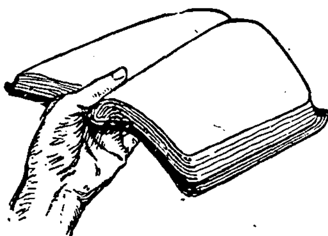
> Het Comité Diensten met Iedereen bestaat uit leden van verschillende kerken, die zich verenigd weten in de opdracht de Blijde Boodschap van Gods Woord te doen verkondigen in het bijzonder voor hen die niet of nauwelijks kontakt met een kerk hebben. En zij doen dit in samenwerking met die kerken die met dit doel instemmen.

Het probleem was nu nog een voor dit doel geschikte kerk te vinden waarin minstens 1000 personen zouden kunnen worden opgevangen. Want hoewel eigen avondkerkdiensten in de grote stad weinig of geen belangstelling trekken, voor deze diensten blijkt een andere maatstaf te moeten worden aangelegd. De Spuikerk in het Centrum van Amsterdam is regelmatig overvol en men mag er wel zeer op tijd zijn om nog een plaats te vinden. De Herdenkingskerk in West was voor dit doel te klein en daarom toog men naar de pastoor van de „Augustinuskerk". En het antwoord van deze was dat men als het de verkondiging van het Evangelie gold, de kerk kon krijgen, en als men er niet voor kon betalen, dit ook niet zou worden vereist.
Zo konden deze diensten beginnen en dit gebeurde voor het eerst op 4 februari j.l. Het aantal van plm. 500 mensen kon de kerk, waarin 1400 zitplaatsen, nog niet vullen, maar we geloven dat er ook voor die ledige zitplaatsen nog mensen komen zullen omdat we vertrouwen dat de Heer ook dit werk met Zijn onmisbare zegen zal willen kronen. Want het gaat om Zijn werk en Zijn opdracht aan Zijn gemeente Zijn boodschap van verlossing en genade uit te dragen. En het heeft menigeen ontroert toen aan het einde van de eerste dienst gezamenlijk door protestanten en katholieken, door gelovigen en mogelijk ook ongelovigen het „Onze Vader" werd gebeden.
Zo trekken we mensen die anders nimmer in een kerk komen of de weg daarheen verloren hebben, hun geloof hebben verloren, of mensen die in dit leven de weg kwijt zijn. In de begin-periode is het de bedoeling de mensen in een dienst het Woord te laten vernemen en dit wordt aantrekkelijk gemaakt door een muzikale omlijsting die op hoog peil staat.
Uit de belangstellenden (50% kerkelijken — 50% niet-kerkelijken) worden straks gespreksgroepen gevormd en daaruit bij groeiende belangstelling bijbelstudies. De weg naar de kerk van eigen keuze wordt geëffend en de eigen keuze van het toekomstige lidmaat blijft strikt geëerbiedigd. In dit opzicht (nazorgwerk) is er kontakt met de officiële kerken, ook zelfs met de R.K. kerk.
Ook de in opgemeld kranteberichtaangekondigde dienst van 11 februari was weer zeer goed en er waren m.i. al meer toehoorders die aandachtig naar de zeer indringende prediking van Verzoening en Verlossing voor alle zondaren die zich aan Christus wilden overgeven, luisterden. En als dan al die stemmen van baptisten, hervormden, gereformeerden, katholieken en anderen, samen Gods lof zingen in die blijde opwekkingsliederen dan gaan ook de harten open voor elkaar. Dan is er maar één wens, nl. dat deze diensten door mogen kunnen blijven gaan, en dat onder 's Heren onmisbaren zegen velen, voor het eerst of bij vernieuwing, hun knieën zullen buigen voor Hem, hun Verlosser en Koning.

Amsterdam, 11 februari 1968 — J. de Jonge Pzn.

KOM OVER DE BRUG

Twee derde van de mensheid moet leven van 21% van het inkomen, dat op de wereld verdiend wordt.
Dit betekent dat voor tweederde van de wereld het hoofdelijk inkomen per jaar f 550,— of minder is.

Wat zullen we lezen?

Saul is een afnemende maan gelijk en hij weet het. De ster van David rijst en het is moeilijk voor iedereen het te moeten afleggen tegen een komende generatie. Alleen generatieverschil? Het ligt allemaal veel dieper.

zondag	25 febr.	Ps. 138	Wandelen temidden van benauwdheid
maandag	26 febr.	1 Sam. 18 : 1- 9	Jonathan: een echte prins
dinsdag	27 febr.	1 Sam. 18 : 10-20	Omdat de Heer met hem was
woensdag	28 febr.	1 Sam. 18 : 21-30	Iedereen had David lief
donderdag	29 febr.	1 Sam. 19 : 1- 7	Saul, een baar der zee
vrijdag	1 maart	1 Sam. 19 : 9-17	Michal had David lief
zaterdag	2 maart	1 Sam. 20 : 1-11	Wat een vriend

H.

RADENKONFERENTIE IJSSELGEWEST

Op 2 maart a.s. zal in de baptistenkerk te Deventer weer een radenkonferentie worden gehouden. Er zullen inleidingen gehouden worden over „De Raad van Kerken" en over „Het beroepingswerk in onze gemeenten". De konferentie begint om 9.30 uur en zal om ca 3 uur beeindigd worden. (Denk aan uw lunchpakket!)

Broeders, houdt u zoveel mogelijk deze dag vrij, opdat wij samen van gedachten kunnen wisselen over deze belangrijke zaken.

W. Koster, sekretaris.

140 projekten
wereldwijd
verspreid

TOTAAL-OPSTELLING

Afrika	f 3.991.000,—
Indonesië	f 9.887.000,—
Overige landen Zuid- en Oost-Azië	f 2.060.000,—
Nabije Oosten	f 757.000,—
Suriname en Curaçao	f 1.884.000,—
Latijns-Amerika excl. Suriname en Curaçao	f 922.000,—
Europa en U.S.A.	f 660.000,—
Algemene fondsen	f 700.000,—
Totaal	f 20.861.000,—

GELOOFSEXPLOSIES

Honderdduizenden mensen in Indonesië willen Christenen worden. De kerken puilen uit.

Alleen in het Tiv-gebied in midden Nigeria zijn vorig jaar 150.000 mensen gedoopt.
In Congo's hoofdstad Kinshasa zijn meer dan 250.000 protestanten. En er zijn 14 predikanten. Dat is één voor iedere 18.000 christenen.
De velden zijn rijp om te oogsten! Maar het aantal arbeiders is veel te weinig.
Meer predikanten.
Meer voorgangers.
Maar hoe?
De afrikaanse en aziatische christenen zien van hun armoedje net een kans die predikanten en voorgangers te betalen.
Maar de opleiding?
Wie betaalt de gebouwen?
Wie betaalt de leraren voor die opleiding?

Hoe krijgen we goede docenten?
De veranderende wereld eist dat die predikanten een grondige opleiding krijgen.
Daarom vragen de kerken van Azië en Afrika dringend onze hulp bij het bouwen van theologische scholen.
Daarom vragen de kerken van Azië en Afrka dringend om docenten voor die scholen.
Eten is belangrijk.
En medische verzorging.
Maar honderdduizenden overzee weten dat er méér nodig is. In hun razendsnel veranderende wereld zoeken ze licht, omdat ze het pad niet meer zien. Ze vragen om Brood des levens.
Kom over de brug!

Voor de school in Kameroen

Voor dit doel gaan de kinderen van onze zondagsscholen in de laatste week van maart op stap met kaarten die ze graag aan u zullen verkopen. De opbrengst van de aktie, georganiseerd door de L.Z.C., is bestemd voor de zendingsscholen in Kameroen. Dit blijkt ook al wel uit het motto van de aktie:
VOOR DE SCHOOL IN KAMEROEN.

Hiermee steunen we dus het werk van ds Van der Veen en zijn vrouw. We hopen dat u de kinderen niet zult teleurstellen!

Verzoek aan de redakteuren van de gemeentebodes: Wilt u bovenstaande aankondiging in uw gemeenteblad opnemen? Hartelijk dank!

DEVALUATIE BRITSE POND STROP VOOR BMS

De devaluatie van het britse pond betekent voor de BMS (het baptistenzendingsgenootschap van Groot Brittannië) een strop van ongeveer £ 40.000 (plm. 340.000 gulden). De begroting voor het jaar 1968 was gebaseerd op een uitgaven-peil van £ 465.838 — oude waarde — (plm. 4.658.380 gulden).

ITALIAANSE GASTARBEIDERS IN ZWITSERLAND KOMEN TOT GELOOF

Tijdens een evangelisatie-weekend in de baptistengemeente te Thalwill, in de buurt van Zürich, Zwitserland, zijn 17 italiaanse gastarbeiders tot geloof gekomen.
Er werken ongeveer 400.000 Italianen in Zwitserland.

GELOOF IN GOD IN JOEGOSLAVIE

Blijkens een enquête, ingesteld door het zuidslavische weekblad Feljton, gelooft 70% van het volk in het bestaan van God. 30% is atheist. Het (kommunistische) blad geeft bij dit resultaat o.a. het kommentaar: De kommunistische staat is voor een deel schuldig aan het voortduren van religieuze interesse bij het volk. Er moet tegen de religie een betere atheistische propaganda komen.

ZENDING EN MISSIE

In Utrecht is een kontaktkommissie gevormd tussen de Nederlandse Missieraad en de Nederlandse Zendingsraad. Van deze kommissie maken deel uit mr J. J. A. M. van Gennip, dr A. de Groot, C. Roeleveld, drs C. Hoogendoorn, dr G. P. H. Locher, ds A. Vos, mr J. C. Rutgers en prof. dr J. Verkuyl.
Deze kommissie komt voort uit een in mei 1967 in Oegstgeest onder auspiciën van de Nederlandse Zendingsraad voor het eerst in de geschiedenis der Nederlandse missie en zending gehouden gemeenschappelijk beraad in de vorm van oriënterende gesprekken. Het voorzitterschap berust bij pater Hoogendoorn en prof. dr J. Verkuyl.
Periodiek zal op allerlei praktische punten overleg worden gepleegd en bij sommige aspekten van de arbeid wil men ook tot vormen van samenwerking komen.

GEVANGENGENOMEN BAPTISTEN-PREDIKANT IN BURUNDI KRIJGT AMNESTIE

Baptisternes Ugeblad, het orgaan van de Unie van Baptisten in Denemarken, weet te berichten, dat Pastor Ezekiya Nyakamwe, die op aanwijzingen van de postale censuur in het afrikaanse Burundi door de autoriteiten was gearresteerd, kort voor kerstmis deelde in een algemene amnestie. Pastor Ezekiya, die 12 weken in de gevangenis verbleef, verklaarde na zijn vrijlating goed behandeld te zijn. Hij heeft intussen zijn arbeid in de baptistengemeente te Rubura hervat.

130 MILJOEN VOOR ZONDAGS-SCHOOLWERK IN 1967/68

De Sunday School Board van Southern Baptist Convention aanvaardde op zijn halfjaarlijkse vergadering te Ridgecrest, N.C., USA een begroting van $ 36,165.000 (bijna 130 miljoen gulden) voor het jaar 1967-1968. Dit betekent een uitbreiding van ongeveer 3 miljoen dollar.
De Sunday School Board behartigt het werk van de zondagsscholen-voor-alleleeftijden.

BEVESTIGINGSDIENST DS M. COHEN IN ZWOLLE

Deze dienst zal niet plaatsvinden in het eigen kerkgebouw, doch in de aula van het Chr. Lyceum aan de Veerallee te Zwolle (ingang Kamperweg). Aanvang 10 uur. De intrede is in gebouw „Odeon" aan de Blijmarkt te Zwolle, zoals eerder is vermeld.

L v. d. L.

ADVERTENTIES

1 maart 1968 83e jaargang Nr. 3923

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Oppositie in het gemeente-leven

Natuurlijk vindt u in dit artikel geen goed woord voor de beruchte criticaster, die nooit een woord van waardering kan opbrengen voor wat zijn broeders en zusters zeggen, denken en doen. Maar die alleen zijn eigen daden, gedachten en woorden als zulke kan zien, die aanspraak kunnen maken op algemene aanvaarding en lof.

't Leven van een baptistengemeente is nauwelijks denkbaar zonder oppositie. Naar de buitenkant is immers dat leven — ik bedoel: het leven van een baptistengemeente zoals dat b.v. in zijn bestuurlijke aspecten zichtbaar wordt, met name in de gemeentevergadering — een stukje democratie. Dat betekent, dat ieder evenveel te zeggen heeft. Maar dat betekent weer niet, dat ieder evenveel te zeggen heeft. Ook in de gemeente is het eenvoudig onbestaanbaar, dat allen evenveel zouden weten, en allen precies hetzelfde op dezelfde wijze zouden willen.

Verscheidenheid van gaven

Niet ieders opdracht ligt op het terrein van allen. Door middel van de gaven des geestes geeft het Hoofd der gemeente aan ieder zijn eigen taak, uiteraard tot dienst van het geheel. Indien een gelovige een volmaakte zou zijn, zonder enige fout, zou deze verscheidenheid van geestesgaven geen enkel probleem opleveren. Dit is echter niet het geval, en nu is er het probleem, dat de een zijn belangen, zijn ideeën, zijn wensen, zijn mening, zijn geweten soms, ziet bedreigd door het geweten, de mening, de wensen, de ideeën, de belangen van de anderen.
Er behoort voor de bestuurders der gemeente veel wijsheid toe, om in dit opzicht recht te doen aan de vrijheid en de verantwoordelijkheid van ieder lid der gemeente. Temeer klemt dit, omdat geen enkele voorganger, geen enkele ouderling of diaken volkomen neutraal staat. Zij zijn altijd partij, mede-partij in de gedingen.

Oppositie is wezenlijk

Het zou niet goed zijn als vooral de mening van de verantwoordelijke broeders in de gemeente altijd onweersproken bleef. Dat zou voor het leven der gemeente niet goed zijn, maar vooral voor de broeders niet. Zij zouden n.l. al te gemakkelijk kunnen denken, dat hun visie de enig juiste is, gezien de „vriendelijke" houding van de gemeente. Dat kán natuurlijk meer dan eens zo zijn, maar het hoeft niet altijd zo te zijn.
Tot het wezen der gemeente behoort immers, dat ieder zijn inbreng geeft. Ook als die inbreng afwijkt van die van anderen, of zelfs van de meerderheid. Wie iemand het zwijgen oplegt, die werkelijk wat te zeggen heeft — en dat leert men in de loop der tijden wel! — legt een stuk leven het zwijgen op.
Inderdaad bedoel ik dus niet, dat men ieder maar de mond moet gunnen die stokpaardjes wil berijden, maar wel, dat — onder de tucht van de Heilige Geest — geluisterd wordt naar ieder, oud of jong, man of vrouw.

Oppositie als begrenzing

Wie regeren moet — ook in de gemeente moet geregeld, beheerd, beredderd worden — ziet zijn macht begrensd door de oppositie. Voor de gelovigen, die de gemeentelijke arbeid moeten leiden, betekent dat niets meer en niets minder dan een voortdurende herinnering aan het feit, dat regeren in de gemeente DIENEN is, niets meer, niets minder. Maar dat ís het dan ook.
En juist als zodanig — als dienaren — moeten de broeders en zusters die vooraanstaan (dat is een bijbels woord!) geëerd worden, en mág niet op hen gevit worden alsof zij tot niets in staat zijn. Afgezien van de onloochenbare waarheid van de uitspraak, dat de beste stuurlui toch aan de wal staan — maar het is ironie! —, geldt het bijbelse woord, dat zij die vooraanstaan zich moeite getroosten ten dienste van het geheel.
De oppositie in de gemeente is de dienst van de gemeente aan de ambtsdragers, opdat dezen hun werk goed, steeds beter, zullen kunnen doen.
Zij kunnen dat werk echter alleen goed doen in een gedurig gesprek met de gemeente. De mondige gemeente zal zulke broeders tegenspreken waar dat nodig is, en tot hun bestwil, opdat zij niet in een absolute heerschappij vervallen.

Misplaatste oppositie

Het mag tot de natuurlijke behoefte van sommigen behoren, om overal tegen te

Citaat van de week: Als wij zelf zonder zonden zouden zijn, zouden wij niet met zoveel genoegen op de zonden van anderen wijzen...
(Horatius - 65-8 v. Chr.)

zijn — zoiets komt niet alleen in de Tweede Kamer voor —, het kan onmogelijk een geestelijke behoefte zijn, om overal neen op te zeggen.
De gemeente zou haar doel, zou de zin van haar mondigheid voorbijschieten, als zij altijd neen zou zeggen tegen wat de raad der gemeente voorstelt. Dan is er geen tweegesprek mogelijk. Dan is de mondigheid teruggekeerd tot die kinderachtigheid, die begint te pruilen, als zij haar zin niet krijgt. Zulks is de gemeente, is de gelovige onwaardig.

Opponeren is proberen

Het gaat in het gemeentelijke leven om de vervulling van de wil van God, om de vervulling van de opdracht van de Heer, op het samen wachten op de komst van die Heer, Die al Zijn knechten zal beoordelen naar wat zij gedaan hebben tijdens Zijn „buitenlands" verblijf.
Dit vooropgesteld, zal altijd opnieuw de vraag aan de orde moeten komen, of voorstellen en practijken voor verbetering vatbaar zijn, of zij wellicht veranderd moeten worden om bijbelser gefundeerd te zijn, of zij wellicht afgeschaft moeten worden om ruimte te scheppen voor nieuwe gedragsregels en nieuwe oefeningen.
De gemeente en haar arbeid zijn niet gediend met een raad noch met een oppositie, die ieder voor zich menen de wijsheid in pacht te hebben, en die hun wil aan de ander opleggen.
Vanuit het samen proberen zal blijken, dat de Heer overal bezig is, en altijd bezig is, als gelovigen bezield zijn met de oprechte wens, en met voorbijzien van eigen ideeën en wensen, om de wil van de Heer tot gelding te brengen in een mondige gemeente, die wacht op haar Heer.

In feite dus geen oppositie

Zo gezien, is er van oppositie in de gebruikelijke zin van het woord geen sprake. Er is alleen het samen staan onder die ene wil van de Heer, het samen gedreven worden door die ene Geest, Die in alle waarheid wil leiden. En dat vanuit de erkentenis, dat de Heer niet gebonden is aan één mens, of aan één groep in de gemeente. In dit licht bezien, vinden woorden als ambt, gezag, ambtsgezag, roeping, stemming, verkiezing, meerderheid, minderheid enzovoort hun vanzelfsprekende plaats.

Ploeger

ONZE JEUGD

„Onze jeugd geeft de voorkeur aan luxe, zij bezit slechte manieren heeft geen respect voor het gezag en voor ouderen. De kinderen van tegenwoordig zijn tirannen. Zij staan niet op, wanneer anderen binnenkomen, zij spreken hen tegen, spreken ook wanneer hun niets gevraagd wordt, gunnen zich nauwelijks de tijd om te eten en zijn een plaag voor hun leraren".
Wie zei dat, denkt u? Ridder van Rappard, Van Riel, Van Dis? Ach nee, dit overbekende geluid komt van Socrates (400 v. Chr.)...

Christenheid nam deel aan Olympische Winterspelen

Weet u wat kerk en christendom te maken hebben met „heya Ard" en „heya Keesie"? Wellicht denkt u, dat deze vraag de inleiding is op een grap uit een kerkelijk kabaret van Fons Jansen. In Grenoble zou u echter de afgelopen weken hebben kunnen konstateren, dat de ontmoeting tussen christelijk geloof en topsport méér kan opleveren dan stof voor grapjes.
Enige plaatselijke protestantse kerken en verschillende internationale organisaties die gespecialiseerd zijn in de verspreiding van christelijke lektuur en persoonlijk evangelisatiewerk (o.a. Internationale Zakbijbelbond, Youth for Christ en Billy Graham teams, Navigators), hadden zich tijdens de Olympische Winterspelen verenigd in de A.C.O. (Action Chrétienne Olympique; christelijke olympische aktie). Doel van deze aktie was bezoekers en inwoners van Grenoble te bepalen bij het evangelie van Jezus Christus. Grenoble en omgeving hebben zeker gemerkt, dat christenen zich tijdens de Spelen niet onbetuigd willen laten.

De organisatoren van de A.C.O. hadden zich verzekerd van de medewerking van 170 jonge mensen, afkomstig uit 12 landen. Onderverdeeld in teams van ca. 10 personen trokken dezen er op uit, om in de diverse stadions, op straat en in café's lektuur te verspreiden en persoonlijke kontakten te leggen. In het centrum van Grenoble was een bioskoop afgehuurd, waar iedere middag en avond Billy Graham films vertoond werden. Na afloop hadden de bezoekers gelegenheid over de inhoud van de films te diskussiëren. Twee groepen zangers hadden dagelijks gelegenheid om in jeugdklubs, gebouwen van de plaatselijke universiteit, en openbare gelegenheden, te zingen en te spreken van hun geloof in Jezus Christus. Via een permanente s.o.s.-telefoondienst konden mensen in nood ieder uur van de dag en van de nacht met A.C.O. medewerkers spreken over hun problemen. Tijdens de aktie belegden de deelnemende kerken iedere avond speciale diensten.
De acht leden tellende nederlandse afvaardiging naar de A.C.O., samengesteld onder auspiciën van Youth for Christ Nederland, stond onder leiding van ds M. Cohen, voorganger van de baptistengemeente te Zwolle. De schrijver van deze regels, Vinkenhofstudent, had het voorrecht de tweede baptist in deze groep te zijn.
Zoals uit het voorgaande duidelijk zal zijn geworden, kan het werk van de A.C.O. teams het beste omschreven worden als persoonlijke evangelisatie. Dit bracht met zich mee, dat veel afhing van persoonlijk initiatief en takt. Je zocht plaatsen op waar mensen waren, en trachtte een praatje te maken. In en rond de stadions waren de wedstrijden een natuurlijk aanknopingspunt. Op straat, in café's en jeugdklubs, bleek persoonlijke interesse in de mensen vaak voldoende om tot zeer goede gesprekken te komen.

Net één dag terug in Nederland, en wat onwennig bezig me in te passen in de gang van het leven van alledag, merk ik, dat ik mij nu al begin te verbazen over wat in Grenoble mogelijk was. Als ik mij tot enkele ervaringen van onze nederlandse groep mag beperken:
Hoe zou u het vinden om, na een gesprek in de hall van een bioskoop, door een indiase student en zijn vrouw te worden uitgenodigd voor een diner en een gesprek over Christus? Wat denkt u van die Amerikanen, die op straat met leden van onze groep meegingen, om in een café te spreken over onze levensovertuiging? Of over dat frans/nederlandse echtpaar en hun hollandse vrienden, die na een eerste gesprek zelf om verdere ontmoetingen vroegen? Verbaast u zich over dat nederlandse meisje, ontmoet in het schaatsstadion, dat tijdens een gesprek met een van de leden van ons team, haar leven voor God open legde? Zou u verrast zijn, als een franse student zich na een babbeltje op straat laat uitnodigen in een café, en u na een gesprek van anderhalf vroeg zijn adres door te geven aan franse christenen in Grenoble?
Misschien was het ook wel de internationale en vakantieachtige sfeer van het olympische Grenoble, die zo'n openheid gaf tot persoonlijk kontakt. Of misschien dat velen het interessant vinden door een buitenlander aangesproken te worden. Of is het zo, dat veel meer mensen bereid zijn tot persoonlijke gesprekken over het geloof dan wij durven (willen) denken? En is de stimulans van zo'n aktie nodig om die openheid te ontdekken?
Van veel persoonlijke kontakten laat zich de uitwerking maar moeilijk raden. Hetzelfde kan gezegd worden van de films die vertoond werden, en de concerten die door de groepen zangers gegeven werden. En het sterkst geldt dit wel t.a.v. de 50.000 Johannesevangeliën, en enkele tienduizenden exemplaren evangelisatiegeschriftjes, die tijdens

„Beproef mij toch daarmede, zegt de Here der heerscharen, of ik dan niet voor U de vensters van de hemel zal openen en zegen in overvloed over U zal uitgieten".
(Maleachi 3 : 10).

Een lied, dat we vroeger wel eens zongen, begint met deze woorden: „Vrij van de wet, o vreugdevol leven". En inderdaad, het is een vreugdevol leven, om te weten, dat de wet ons niet meer drukt. Om te beleven dat Christus de wet vervuld heeft. En vele van Gods kinderen hebben die vrijheid in dank aanvaard. Toch kan het vandaag gebeuren, als we iemand spreken over een bepaalde levenshouding, dat het ons tegelijk gezegd wordt, dat men staat in de vrijheid van de kinderen Gods.

Aan rustige wateren

Vrij van de wet!

Zulks gebeurt ook wel, als we spreken over het geven van de tienden. En ik kan mij soms niet aan de indruk onttrekken, dat we blij zijn, dat het wettische geven van de tienden niet voor ons is. Immers, een tiende is zo veel, vooral bij de hogere inkomens, die we vandaag genieten.

Toch zou ik U namen kunnen noemen van gelovigen, die hun gehele leven hun tienden hebben gegeven, en zelfs meer dan dat. Maar die ook getuigen kunnen, dat zij beleefd hebben, wat de profeet Maleachi schrijft, dat de hemelvensters boven hen open waren.

Wij bidden zo vaak om open hemelvensters. Kan het ook zijn, dat de vensters in ons persoonlijk leven gesloten blijven, omdat wij de Heer hierin nooit beproefden?

In een doopdienst werd een jongen van omstreeks 12 jaar gedoopt. De predikant, die hem doopte, bemerkte echter, dat hij onder zijn doopkleed nog zijn portemonnaie had zitten. Op een vraag daarover antwoordde de jongen dat zijn portemonnaie ook gedoopt moest worden. Had hij begrepen dat alles er bij hoort, als we zingen:

Heer, ik geef mij aan U volkomen,
Ik leg mijn al hier voor U neer?

J. Schouten

(Uit Gemeente-Leven, Eindhoven)

de Spelen zijn uitgedeeld. Het zaaien van het evangelie is een zaak van geloof in de verborgen werking van Gods Geest. Maar de manier waarop medewerkers van de A.C.O. reeds tijdens de aktie zelf verrast werden door Gods zegen, doet verwachten dat de oogst groter zal zijn dan zij kunnen vermoeden en ooit te weten zullen komen. Een gemeente in Amerika zal misschien oogsten wat een Duitser in Grenoble zaaide. Een merkwaardige maar mooie gedachte. De sport brengt volken bij elkaar. En Gods werk blijkt dan geen grenzen te kennen.

O. de Vries

BAPTIST BURGEMEESTER VAN STAD IN BOLIVIA

German Claros, lid van de baptistengemeente in Muyusina, Bolivia is ondanks sterke oppositie op godsdienstige gronden, verkozen tot burgemeester van Pojo. Het weekblad **Canadian Baptist**, waaraan dit bericht wordt ontleend, tekent bij deze verkiezing aan, dat dit, voorzover bekend, de eerste keer is dat in dit land een protestant tot burgemeester werd verkozen. De canadese baptisten drijven zending in Bolivia.

SBC MEER DAN 11 MILJOEN LEDEN

Baptist Press, nieuwsdienst van Southern Baptist Convention, bericht, dat de 34.147 bij de konventie aangesloten baptistengemeenten op 31 december j.l. met ongeveer 200.000 leden zijn gegroeid zodat het ledental thans de 11 miljoen is gepasseerd; het ledental bedraagt 11.142.726.

STUDEREN IN HET BUITENLAND

Conferenties voor Jeugd- en volwassenenwerk

I VORMINGSCONFERENTIE IN HAMBURG 29/3 — 4/4 '68

CHRISTIAN RESPONSIBILITY TODAY

— The importance of adult christian education
Christliche Verantwortung heute

— Die Bedeutung der christliche Unterweisung Erwachsener.

Referenten:

Dr Peter Dienel, Duitsland
Drs J. Reiling, Nederland
Prof. John Hopper, Rüschlikon
Rev. J. E. Davies, Groot-Brittannië.

Deze conferentie is vooral geschikt voor hen die het weekend voor Volwassen Jeugdleiders op 1 en 2 september 1967 bijwoonden alsook voor hen die zich met vormingswerk onder volwassenen bezig houden.

Deelname kosten 60 D.M.

II KADERWERK R.J.C. IN GILLINGHAM, ENGELAND

De in De Christen van 26 januari j.l. aangekondigde R.J.C. kaderweek zal **nu definitief gehouden worden van 11/12 tot en met 20 april.**

Bij snelle aanmelding zijn er nog enkele plaatsen beschikbaar.

Aanmeldingen voor beide conferenties bij ds M. G. Boeschoten, IJssel de Schepperstraat 17, Bunnik; tel. 03405-1697.

Zaaierdag 30 maart Hengelo

Het is niet ondenkbaar, dat we onder de feestgangers van die dag ook enige fotografen hebben. Of dat ze in de familie iemand hebben die buitengewone foto's maakt. De eindredacteur — ds F. E. Huizinga, Mendelssohnstraat 3, Hengelo — die graag goede platen in De Zaaier ziet, zou blij zijn indien een paar van u die komen zulk materiaal meebrachten. Geen viergeslachten-ziet-u-wel foto, geen bruidsparen van welke leeftijd ook. Natuur natuurlijk en verder heel het boeiende leven, waar men het maar tegen kan komen.
Hebt u zich overigens al gemeld? Of laten melden? Ja, dat moet wel. Waar melden? Bij de adm. van De Zaaier, Unie-buro, Dalweg 77, Arnhem.
Tot ziens in 't Venster, Hengelo.

POGINGEN TOT FILMPRODUKTIE MISLUKT

De American Baptist Convention heeft tevergeefs getracht een commercieel aanvaardbare film te (laten) maken over het leven van de bekende zendeling Adoniram Judson die in 1812 als zendeling in India aankwam. De film zou door een filmonderneming worden opgenomen in Thailand, maar de oorlog in Vietnam maakten de werkzaamheden onmogelijk. Ook andere omstandigheden deden de pogingen die gedurende de laatste zeven jaar $ 110.000 hebben gekost, mislukken.

Doopproblemen in de Hervormde Kerk

DE HERVORMDE SYNODE heeft zich dezer dagen weer eens bezig gehouden met het vraagstuk van de doop. Uitvoerig is gesproken over de vraag, of de doop-op-belijdenis — men pleegt deze ter synode en in de stukken als 'volwassenendoop" aan te duiden — aan de kinderdoop gelijk gesteld zou moeten worden, in kerkordelijk opzicht wel te verstaan. Een commissie uit de Raad voor de Zaken van Kerk en Theologie had de synode daartoe een rapport — drie rapporten eigenlijk — aangeboden. De synode besloot deze stukken in handen te stellen van een nieuwe commissie, die zich over dit vraagstuk zal moeten beraden. De bedoeling is, dat deze commissie daarover te zijner tijd aan de synode zal rapporteren. Zo gaat dat in dit land.

De kwestie van de doop is natuurlijk al vaker in de synode ter sprake gekomen. In 1947 werd een synodaal **Rapport over het vraagstuk van den Kinderdoop** aanvaard, dat daarop aan alle kerkeraden is toegezonden. Na het optreden van Osborn c.s. kwam de synode, in 1960, tot een **Pastoraal Advies inzake de Heilige Doop.** Zij sprak daarbij de wens uit, dat dit advies in de kerkeraden zou worden bestudeerd. Het rapport dat de synode onlangs is aangeboden, gaf op 'Woudschoten' aanleiding tot een uitvoerige discussie. Niet iedereen bleek met de conclusies van de commissie **ad hoc** even gelukkig te zijn. Dat viel trouwens ook nauwelijks te verwachten. De zaak is nu verwezen naar een door het breed **moderamen** van de synode nieuw te benoemen commissie. Deze commissie zal het vraagstuk van de doop nogmaals in studie nemen en, zo mogelijk, ook met andere kerken in ons land bespreken.

Rapport-in-drievoud

Het rapport, dat in de februari-vergadering van de synode besproken werd, bestaat uit drie stukken. Het eerste is een meerderheidsrapport. Daarin wordt gezegd, dat de bijbel het geheel zozeer beklemtoont, dat pas daarna de enkeling in aanmerking komt. Daarom heeft de Hervormde Kerk als regel de kinderdoop. Toch zal het nodig zijn, de kinderdoop en de doop-op-belijdenis kerkordelijk als volkomen gelijkwaardig naast elkaar te stellen. De praktijk leert, dat anders verwarring en onzekerheid, willekeur en dwingelandij in de kerk niet te voorkomen zijn. De 'overdoop' wordt echter volstrekt van de hand gewezen.

Het tweede stuk, een minderheidsrapport, is afkomstig van prof. dr J. N. Bakhuizen van den Brink. Hij merkt op, dat de leer van de Hervormde Kerk over de doop duidelijk onder woorden is gebracht in de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Heidelbergse Catechismus: 'In beide belijdenisgeschriften wordt de kinderdoop, als voortvloeiende uit de leer over de doop en als enige praktijk der Kerk, in het volle licht gesteld'. En concluderend: 'Men moet zich goed voor ogen stellen, dat de Hervormde Kerk in voorkomende gevallen altijd, zonder moeilijkheden in de weg te leggen, volwassenen heeft gedoopt, maar dat degenen, die thans de volwassenendoop bepleiten, de kinderdoop herhaaldelijk bestrijden. Alle toegeven aan de pleitbezorgers van de volwassendoop betekent een verloochening van de kinderdoop...'.

In een korte nota van mevr. dr E. Flesseman van Leer, die zich overigens wel met de strekking en conclusies van het meerderheidsrapport kan verenigen, wordt de vraag gesteld, 'of wij vandaag de bijbelse fundering van het doopformulier nog geheel voor onze rekening nemen'. Een interessante vraag, dat is wel duidelijk!

Reacties pro en contra

Bij de bespreking van deze drie rapporten bleek, dat de meningen nogal verdeeld waren. Sommige synodeleden vertolkten het traditionele standpunt met een vanzelfsprekendheid, die in het midden van de twintigste eeuw op zijn minst vreemd aandoet. Anderen stellen zich genuanceerder — sommigen zelfs uitgesproken critisch — op.
Ds J. C. H. Jörg vroeg zich bezorgd af, of men bij aanvaarding van het (meerderheids)rapport niet zou verloochenen, wat de Hervormde Kerk in 1947 en 1960 verklaard heeft. Ook was hij er niet gerust op, of de voorstanders van de doop-op-belijdenis de kinderdoop wel als legitiem erkennen. Ds P. Koeman, één der jongste synodeleden, gaf als zijn mening te kennen, dat de doop-op-belijdenis geen **plus** boven de kinderdoop is. Hij stelde zich overigens achter de nota van prof. Bakhuizen van den Brink. Prof. dr H. Jonker zei, dat de Hervormde Kerk bij aanvaarding van het meerderheidsrapport niet alleen een **doop**beslissing, maar ook een **kerk**beslissing zou nemen. De Hervormde Kerk zou z.i. dan een 'oecumenische kerk' worden en haar Gereformeerde afkomst verloochenen. Ds F. H. Landsman: Duidelijk is, dat de bijbel zich niet tegen de kinderdoop verzet. Dr G. de Ru, synodepraeses, zei dankbaar te zijn, 'dat God ons de kinderdoop geschonken heeft, ten teken van de breedheid van de genade'. Dit in de hand te leggen van de persoonlijke geloofsbeslissing, achtte hij uitermate gevaarlijk.
Maar er gingen ter synode ook àndere stemmen op. Zo bepleitte prof. dr A. J. Rasker ruimte voor 'de andere mogelijkheid van dopen'. Ds P. Kikstra: Wij kunnen niet alsmaar herhalen, wat de reformatoren zeiden. Hun argumenten (voorbeeld: dat de doop in plaats van de besnijdenis zou zijn gekomen) zijn niet toereikend. De dopers van de zestiende eeuw hebben tenslotte ook legitieme dingen aan de orde gesteld. Ds J. Weernekers: De kinderdoop wordt nog altijd verdedigd vanuit de veronderstelling van het **corpus christianum.** Men kan en mag de dopers niet als sectariërs kwalificeren. Prof. dr P. J. Roscam Abbing erkende zijn verlegenheid met de kinderdoop, die z.i. exegetisch en dogmatisch zwak staat. Anders dan dr G. de Ru, die gesteld had, dat Karl Barth in eerste instantie tegen de **praktijk** van de kinderdoop fulmineert en van dáàruit de **leer** verandert, merkte de hoogleraar op: De omstreden kinderdooppraktijk wordt veroorzaakt door een zwakke leer!
Bij de beantwoording van de diverse sprekers bleken prof. dr G. C. van Niftrik en prof. dr J. N. Bakhuizen van den Brink het niet met elkaar eens te zijn. Eerstgenoemde verklaarde, dat het (meerderheids)rapport achter de kinderdoop staat; maar prof. Bakhuizen van den Brink dacht daar kennelijk anders over. Ds W. Glashouwer — hij kreeg onlangs bekendheid als woordvoerder van De Evangelische Omroep (DEO) — verklaarde nadrukkelijk, de kinderdoop niet te bestrijden. Hij doopt nog steeds kinderen, die geheiligd zijn in het geloof der ouders; en hij doet dat met vreugde. Wel wil hij ruimte voor de 'volwassenendoop' en voor de zegening van kinderen, die de ouders niet willen doen dopen.

Interkerkelijk beraad?

Een nieuw te benoemen commissie zal de hele zaak nogeens bestuderen. De synode zal deze commissie vragen, de kwestie van de kinderdoop en de doop-op-belijdenis ook met andere kerken te bespreken. Daarop had het meerderheidsrapport trouwens al sterk aangedrongen. Niet onmogelijk, dat het te zijner tijd komt tot een interkerkelijk be-

NADER BEZIEN

Beraad over de doop

Elders in dit nummer bericht mederedacteur Brandsma over de rapporten en discussies met betrekking tot de doop in de ned. hervormde kerk. Voorlopig zijn de gegevens nog schaars en daarom is er geen reden om nu reeds conclusies te gaan trekken. Bovendien is de zaak in de synode niet afgehandeld. Er komt een nieuwe commissie die de zaak opnieuw zal moeten bekijken en ook met andere kerken zal moeten spreken, want het gaat vandaag de dag niet meer aan dat een kerk zonder overleg met andere kerken de doopleer verandert. Dat is de winst van de oecumene.

Het ligt voor de hand dat de synode hierbij in de eerste plaats en misschien wel uitsluitend gedacht heeft aan kerken die ook de kinderdoop als regel bedienen. Nu is tussen deze kerken in ieder geval op dit punt eenheid, dat allen leren dat de kleine kinderen behoren te worden gedoopt. Wanneer in een van deze kerken wordt overwogen dit te veranderen in: mogen worden gedoopt, dan is dat zo ingrijpend dat er toch ook eerst wel met de anderen moet worden gepraat.

Toch vraag ik mij af of de synode van de nederlandse hervormde kerk niet het initiatief zou kunnen nemen tot een breder beraad over de doop. Ik denk hierbij aan het voorbeeld van het Tweede Vaticaanse Concilie. Dat was een officiële kerkvergadering, bestemd om de leer van de r.k.-kerk op verschillende punten opnieuw vast te stellen. Desondanks heeft men er geen specifieke roomskatholieke aangelegenheid van gemaakt maar protestantse waarnemers uitgenodigd en deze waarnemers ook in het gesprek betrokken. Ze hebben gelegenheid gekregen om kennis te nemen van stukken en om blijk te geven van hun inzichten.

Is het nu zo'n gekke gedachte dat de nieuwe commissie van de ned. hervormde kerk wordt versterkt met enkele waarnemers uit andere kerken? Zij zouden natuurlijk in de commissie niet meestemmen en alleen dan meepraten wanneer hun daarom wordt gevraagd. Bij deze waarnemers zouden dan ook die gemeenschappen vertegenwoordigd kunnen zijn die de doop op belijdenis bedienen en de kinderdoop afwijzen.

Het is van te voren niet uit te maken waartoe een dergelijk beraad zou kunnen leiden. Dat hoeft trouwens ook niet. Waarom moeten we altijd van te voren weten wat er gebeuren zal bij oecumenisch beraad?

Mocht het zover komen, dan zullen eventuele waarnemers van doperse zijde terdege bereid moeten zijn zich in te werken en in te leven in de gedachten die zij bij de anderen aantreffen. Het is waar dat kerkelijke theologen en leiders vaak een erbarmelijk beetje weten van de doperse gedachten en overtuigingen. Het is echter net zo waar dat wij van de gedachten en overtuigingen van, laten we maar gemakshalve zeggen, de kinderdopers ook niet veel weten of begrijpen. Als we niet bereid zijn en in staat zouden zijn ons daarin in te leven, zijn wij nog niet rijp voor gesprek. J.R.

raad inzake de doop. 't Ligt m.i. voor de hand, dat de synode bij 'andere kerken' ook aan die kerkformaties en geloofsgemeenschappen denkt, wier doopleer en -praktijk afwijken van die van de Hervormde Kerk; anders zou zo'n beraad immers geen zin hebben.

Toch moeten we van een interkerkelijk gesprek over de doop — gesteld dat het zover komt; maar dat staat nog te bezien — niet teveel verwachten. De Hervormde Kerk is daar in ieder geval nog lang niet aan toe. Ds F. H. Landsman merkte ter synode op, dat men, om mee te kunnen spreken in oecumenisch verband, eerst zelf helderheid moet hebben. Prof. dr R. Bijlsma zei: Als er een oecumenisch beraad moet komen, dan moet toch de Hervormde Kerk weten wat ze wil. Dr W. Nijenhuis: Eerst moet duidelijk worden, hoe wij over de kerk denken — vanuit de kerk naar de individuële geloofsbeslissing of omgekeerd. 't Zal nog wel enkele jaren duren, voordat de te benoemen commissie met een nieuw rapport inzake de doop komt. En blijkens de hierboven gereleveerde gang-van-zaken is het dan nog zeer de vraag, of het in de synode voldoende steun zal vinden.

Er is in de Hervormde Kerk een groeiende bereidheid om náást de kinderdoop aan de doop-op-belijdenis, als daaraan volkomen gelijkwaardig, een plaats in te ruimen. Wie het meerderheidsrapport 1967/68 vergelijkt met de synodale publicaties van 1947 en 1960, zal dat zonder veel moeite kunnen vaststellen. Dit rapport wil beide mogelijkheden van 'dopen' immers gelijkwaardig naast elkaar stellen; maar zulks alleen **in kerkordelijk opzicht.** Want **theologisch gesproken** sluit de doop-op-belijdenis de kinderdoop uit. De tragiek van de Hervormde Kerk is, dat zij meer ruimte aan de doop-op-belijdenis wil geven, maar tegelijkertijd vasthoudt aan de kinderdoop.

De kerkorde wint het in de kerk wel vaker van de theologie!

J. A. Brandsma

RADIONIEUWS

Het Konvent van Kerken zal zondagmiddag 10 maart (5.00-6.00 uur) per radio de dienst uitzenden van de baptistengemeente Groningen-Zuid. Voorganger: ds J. A. Brandsma; organist: Jan J. Tammeling. Medewerkenden: mevrouw W. J. S. v. d. Kaap-Lever, zang, met begeleiding van de heer P. J. van Gelder.
Onderwerp van de prediking: Heersen of dienen?

PROTESTANTEN IN COLUMBIA IN MOEILIJKHEDEN?

De protestanten in Columbia vragen zich af, of hen na jaren van betrekkelijke rust een nieuwe periode van moeilijkheden te wachten staat, aldus De „Rotterdammer".

Meer dan een dozijn protestantse zendingspredikanten en andere kerkelijke werkers wachten al langer dan een maand op een visum, om Columbia binnen te mogen komen. Maar hun aanvragen zijn geblokkeerd door dr Gonzalo Clopatofsky, chef van de visum-afdeling van het ministerie van buitenlandse zaken.

Dr Clopatofsky heeft verschillende mensen verteld, dat Columbia zijn godsdienstige en taalkundige eenheid wenst te handhaven. Daarom bestudeert Columbia momenteel opnieuw zijn politiek met betrekking tot de toelating van protestanten. „Wij willen hier geen mensen, die op de markt bijbels verkopen voor vijftig cent en de armen misleiden", heeft hij gezegd.

Dr Ramiro Andrade, voorzitter van het Huis van Afgevaardigden heeft geprotesteerd bij het ministerie. Deze houding is volgens hem in strijd met de fundamentele normen van godsdienstvrijheid. Zegslieden van de regering hebben verklaard, dat de opvattingen van dr Clopatofsky niet representatief zijn voor de regeringspolitiek.

gemeenteberichten

VEEL ZEGEN IN ZANDBULTEN

Zandbulten — (Gj.v.d.M.) Waar wij als gemeente veel redenen hebben om te danken willen wij u allen in onze Unie daar ook graag deelgenoot van maken opdat u zich met ons moogt verblijden en danken.
Wij mogen ervaren, dat de gemeente trouw op haar post is en mogen zien hoe onze voorganger, ds D. Boschma elke zondag voor een flinke schare het blijde evangelie mag brengen. Ook zien wij steeds weer nieuwe gezichten.
Zondag 18 februari deden twee zusters belijdenis van het geloof; zij zullen zondag 3 maart gedoopt worden — zo de Heer wil. Verder werd een zuster opnieuw in de gemeente opgenomen en een van haar zoons van 19 opende zijn hart voor de Heer om voortaan Hem te dienen. Dit zijn heerlijke dingen. Waar wij het biddend van Hem verwachten en als gemeente in Zijn weg zijn daar wil de Heer ons ook gebruiken in Zijn dienst.
We kunnen daar nog aan toevoegen, dat zo juist nog een jong echtpaar en een zuster de wens hebben te kennen gegeven gedoopt te worden.
Tijdens de kerstdagen werd in het gebouw De Trije Doarpen een dienst gehouden waarin ons zangkoor en jeugdkoor meewerkten en onze voorganger de talrijke aanwezigen bepaalde bij de liefde van God geopenbaard in Christus.
Zondag 18 februari waren we in dezelfde grote zaal waar ds S. J. Zijlstra sprak over „Wachter wat is er van de nacht" (Jes 21 : 11). Met grote aandacht werd naar deze tijdstoespraak geluisterd. Het „Jubelkwartet" uit Coevorden, als ook de zusters Ploeg en Kingma uit IJmuiden zongen... declameerden en speelden in deze dienst tot eer van Jezus.
Zo trachten wij als gemeente het zaad te zaaien; God zal op Zijn tijd wasdom geven.
Ook mogen wij u vermelden dat wij binnen korte tijd hopen te beginnen met de bouw van een nieuwe kerk op een van de mooiste plekjes van het dorp Zwagerveen. Het afgelopen jaar is onze gemeente (en daarbij niet te vergeten: onze vrienden) zeer aktief geweest in allerlei akties om gelden bijeen te brengen voor deze bouw. Ook daarmede hopen wij dit jaar weer verder te gaan. Ook onze voorganger hoopt dan tegelijk een nieuwe pastorie te mogen betrekken zodat vandaaruit de arbeid in Zwagerveen en omgeving gemakkelijker geleid kan worden. Wanneer alles volgens plan verloopt zullen kerk en pastorie in het najaar gereed zijn. Wij stellen ons vertrouwen op de Heer der gemeente Die zorgt boven bidden en denken.

VEEL ARBEID IN HOOGKERK

Hoogkerk — (D.A.) Het is al weer enige tijd geleden dat u iets van ons hebt gehoord. Wellicht heeft u gedacht dat wij hier een beetje in slaap zijn gesukkeld, vooral ook omdat u in de De Christen heeft gelezen dat wij geen kerstnummers hebben verspreid. Wat die kerstnummer betreft: Het is n.l. zo: Wij hebben met de evangelisatiekommissies van de gereformeerde en de Ned. hervormde kerk de afspraak gemaakt om ieder jaar *slechts één* blad te verspreiden met de kerst. Dit betekent, dat als De Zaaier aan de beurt is, 2000 exemplaren in ons dorp worden verspreid. Verder hebben wij ieder jaar de verspreiding van het pinksternummer in het gehele dorp, dat dan ook in een oplaag van 2000 de deur uit gaat.
Dit jaar zijn we begonnen ons dorp wijksgewijs te bewerken, hetgeen zo'n 120 nummers per maand betekent. Op deze wijze hopen we vaste afnemers voor ons landelijk evangelisatieblad te krijgen, maar bovenal kontaktadressen om met deze mensen te kunnen praten over de Blijde Boodschap. Zoals u misschien wel weet hebben we, als zeer kleine gemeente, een evangelisatie-post in Aduard. Dit is een dorp met plm. 400 woningen. De opkomst is altijd verblijdend groot. We bereiken daar gemiddeld zo'n 150 mensen met het evangelie. Ook hopen we, evenals andere jaren, zodra de weersomstandigheden het toelaten, de openluchtarbeid te beginnen, niet alleen in Hoogkerk, maar ook in Aduard, Den Horn, Dorkwerd en zo mogelijk in nog enkele dorpen in de naaste omgeving. U ziet, aktiviteiten genoeg en dit alles onder leiding van onze voorganger, die, naast zijn drukke dagelijkse werkzaamheden, altijd in de avonduren maar weer tijd weet te vinden zich geheel voor de arbeid des Heren in te zetten.

IJMOND IN 1967

IJmond — (W.J.B.) Wij denken er goed aan te doen, om uit het jaarverslag van onze gemeente enige hoogtepunten door te geven aan de lezers van ons weekblad. Om te beginnen mogen we in de IJmond terugzien op een jaar waarin veel werk is verzet en waarin we gesteld werden voor het nemen van belangrijke beslissingen. Het meest in het oog lopende is wel, dat we zeer druk bezig waren met het plan om onze gemeente een onderkomen te geven, dat voldoet aan de eisen van deze tijd. De plannen zijn in een vergevorderd stadium en we zullen u daarvan zo spoedig mogelijk op de hoogte stellen.
In 1967 werden 3 zusters en 2 broeders gedoopt. Het waren blijde diensten. Ook mochten we weer een tentcampagne organiseren. We zijn van mening, dat deze campagne nog beter geslaagd is dan het jaar daarvoor. We beginnen hierdoor bekend te worden en we hopen op de ingeslagen weg voort te gaan. In het voorjaar waren wij de ontvangende gemeente van het jeugdweekend van het gewest Holland. De kapel was te klein en we moesten de doopsgezinde kerk hiervoor gebruiken. Dat was ook noodzakelijk toen we in juni het zangkoor uit Eindhoven mochten ontvangen. Wat hebben we genoten van deze ontmoeting en van het zingen. Door een speciale gift waren we in staat om in november Blijde Geluiden uit Muntendam uit te nodigen. Deze dag zal lang in onze herinnering blijven. Er was niet alleen blijdschap bij ons en in Muntendam, maar ook in de Hemel. Onze post in Heemskerk mag zich verheugen in een gunstige ontwikkeling. Een eigen gebouwtje is daar dringend nodig. Wanneeer wij in de IJmond rondom ons zien, dan zijn er nog vele mogelijkheden om mensen te wijzen op Christus, Die het echte leven kan en wil geven. Wij zien als gemeente een duidelijke opdracht voor onze omgeving en wij zijn dankbaar, dat onze landelijke instanties onze zienswijze delen.
Verder mogen we nog melding maken van de gelegenheid die ons wordt geboden om een viertal keren per jaar een dienst te verzorgen in het ziekenhuis. Ook had onze gemeente een aandeel in het verzorgen van diensten voor badgasten.
Wij zijn dankbaar voor heel veel wat ons werd gegeven. Voor de raad die als een echt team mag samenwerken. Voor het vertrouwen, dat de gemeente heeft in de raad. Voor de werkelijk zeer goede offerzin. En we willen zeker niet onvermeld laten, de wijze waarop onze voorganger ds G. van 't Wout onder ons zijn dienst mag vervullen. We ervaren, dat hij als voorganger door de gemeente en vele vrienden wordt geacht en gewaardeerd. We hopen, dat wij zo door mogen arbeiden en we verwachten nog meer van Hem in wiens dienst we mogen staan. De gemeente te IJmuiden en Heemskerk groet u allen.

AFSCHEID VAN DS O. OLDENBURGER

Daarlerveen-Vroomshoop - (W.W.) Zondagmiddag 11 februari nam onze voorganger ds O. Oldenburger in verband met zijn vertrek naar Stadskanaal, afscheid van ons als gemeente te Daarlerveen-Vroomshoop. Het kerkgebouw was geheel gevuld met gemeenteleden, vrienden en genodigden. Onder de aanwezigen merkten we o.a. op burgemeester en mevr. Bramer, afgevaardigden van de plaatselijke kerken en de predikanten, wethouder Haselhoff
Van onze zustergemeente en buur, de gemeente Westerhaar, waren ds H. D. Dekker en de gehele raad aanwezig. Verder de afgevaardigden van het Gewest Twente en vele belangstellende niet-leden van de baptistengemeente.
Ds Oldenburger preekte naar aaneiding van I Thessalonicenzen 1 vers 2 t/m 10 en had als tekst de verzen 8 en 10A: Want uit uw midden heeft het woord des Heren weerklonken. Het zou misschien, aldus ds Oldenburger, boeiend en interessant zijn de winst en verliesrekening op te maken op het werk dat hier in voorbijgegane jaren gedaan is, het wel en wee nog eens de revue te laten passeren, maar belangrijker is ons een spiegel voor te houden: hebben wij beantwoord aan de eis die het evangelie ons stelt? Zijn wij een zendstation geweest van Gods Woord? Kan van deze gemeente gezegd worden dat hij een echo is van Gods liefde. Ik heb getracht voortdurend u te wijzen naar Hem, die uw zonden op zich nam en geprobeerd u de weg te wijzen naar het Kruis, naar Hem die de dood overwon, maar ook heb ik er op gewezen dat wij nieuwe mensen zijn, ons bewust dat de zonde ons weerhoudt de harmonie van de toekomst te bezitten.
Ds Oldenburger riep ons allemaal op, daders van het Woord te zijn: er zijn veel arbeiders nodig in de wijngaard des Heren. De wederkomst van Christus, dat was de motor van de activiteiten der Thessalonicensen. Een spanning die niet mag leiden tot overspanning. Zijn wij klaar voor de wederkomst van Christus?
Ons zangkoor „Immanuël" verleende medewerking in deze dienst. Na de prediking werd gelegenheid gegeven tot korte toespraken, waarvan velen gebruik maakten, o.a. burgemeester Bramer namens college van B. en W., ds Heersink namens de plaatselijke kerken, ds Dekker namens de gemeente Westerhaar en het algemeen jeugdwerk, dhr. Post van de pinkstergemeente te Vroomshoop, ds Voorhaar namens gewest Twente en als oud-predikant van Vroomshoop. Ook sprak nog broeder Blauw van de gemeente Stadskanaal, waar ds Oldenburger zijn nieuw arbeidsterrein heeft gevonden. Br Snippe, ouderling van de gemeente, bracht ook nog een woord van dank over. namens de raad, de gemeenteleden en de vrienden der gemeente. Tenslotte dankte ds Oldenburger alle sprekers voor het vele dat hem en zijn gezin werd toegewenst.
Na deze dienst was er nog gelegenheid voor de afgevaardigden om een kop koffie te drinken.
's Avonds kwamen wij als gemeente andermaal bij elkaar, en de verrassing was groot dat er zovelen waren gekomen, om intiem als gemeente met de vrienden, afscheid van onze voorganger en zijn gezin te nemen.
Deze avond is wel een zeer bijzondere avond geworden. Voor deze avond waren alle verenigingen, klubs etc. van de gemeente uitgenodigd om hun medewerking te geven en om alles nog eens de revue te laten passeren voor onze scheidende predikant.
Ouderling Hamer sprak namens de raad en gemeente. Spreker memoreerde het vele werk dat ds Oldenburger hier verricht had in deze korte tijd. Wij als gemeente hebben een zegenrijke periode met U mogen beleven. aldus br Hamer. Wij zijn U dankbaar voor alles wat U in de gemeente en daarbuiten omheen hebt mogen doen, o.a. het openluchtwerk in Vroomshoop en Hardenberg, evangelisatie en jeugdwerk. Aan ds Oldenburger, maar ook mevr. Odenburger werd niet vergeten, werden enige mooie cadeaus aangeboden. ook door de diverse verenigingen. De zondagavondjeugd kwam met een bijzonder evenement voor de dag, een protestmars door de zaal. Ze droegen spandoeken met zich mee, waarmee ze protesteerden tegen het vertrek van ds Oldenburger naar Stadskanaal en tegen Stadskanaal dat zij ds Oldenburger hadden beroepen.
Achter deze protestmars liepen de Don-Kozakken en op 't podium vormden zij het be-

roemde Don Kozakkenkoor; zij hebben enkele liederen gezongen. Het was geweldig en wij hebben dan ook echt genoten.
Er was een enigszins weemoedige stemming, maar de vrolijke noot er tussen door bracht alles in een goede en vrolijke stemming. Deze avond hebben wij de liefdeband mogen beleven die er gelegd was tussen voorganger en gemeente.
Ds Oldenburger bracht nog een woord van dank aan gemeente en vrienden, ook namens zijn vrouw. Een periode werd afgesloten. Nu staan wij aan het begin van een vakante periode, maar in deze periode willen wij het ook van de Heer verwachten.

BROkSTUkKeN

Uw volk is mijn volk

Zondagmiddag, in de preek, hielden we ons even met de woorden bezig, die Ruth tegen schoonmoeder Naomi zei, toen die haar met een keur van argumenten wou bewegen, niet verder mee te gaan naar Bethlehem, maar snel haar schoonzuster Orpa achterna te gaan, terug naar Moab. Ze nam het niet. Ze klemde zich aan Naomi vast en smeekte haar niet langer op haar terugkeer te staan. „Ik ga met U mee. Waar U heengaat, daar ga ik ook heen, waar U overnacht, daar zal ik ook overnachten, Uw volk is mijn volk en Uw God is mijn God." Daarna gingen ze samen verder, naar Gods land en volk. En God bewaarde en zegende hen.

Hoe langer ik er over na denk, des te meer verbaas ik mij erover dat ze dát zei: „Uw volk is mijn volk." Ik neem aan dat men haar in Moab niet veel goeds van Gods volk verteld had. Integendeel. En toch aanvaardt ze bij voorbaat dit volk als haar volk. Hoe ze haar ook zullen ontvangen en verder behandelen: dit volk is háár volk.

Ik geloof dat onze kerken, onze gemeenten, mensen nodig hebben als Ruth. Mensen, die wanneer ze God aanvaarden, ook Zijn volk aanvaarden. Die niet dan eerst hun liefde willen geven, als dat volk hun zijn liefde duidelijk heeft bewezen, maar die vastbesloten hebben liefde te geven, ongeacht de houding van de anderen. Het oude leven van deze jonge vrouw is tot de bodem toe afgebroken. Haar vaderland gaf ze prijs, haar familie, het huisje waar ze woonde, de vrienden en kennissen van vroeger en nu *stelt ze geen enkele eis meer,* maar is bereid volkomen zich te geven, in welke situatie ze ook komt te verkeren.

Is het dan een wonder, dat God Ruth gebruiken kan?

Christoph Blumhardt heeft eens in een preek gevraagd: „Kan God zichzelf in U openbaren, mijn vriend? Ik zal U vertellen, wanneer Hij dat doen kan. Hij kan het doen, wanneer U waarlijk tot liefhebben bereid bent. De mensen willen doorgaans allemaal wel liefhebben, maar ze willen zelf uitmaken, aan wie ze hun liefde zullen schenken. Ze houden zich op een afstand van mensen die ze niet mogen en zijn zelfs bereid tot haten, wanneer ze niet naar hun pijpen dansen.

De zogenaamde liefde van leden van een politieke partij b.v. (hoe christelijk ook), veroordeelt mensen, die tot een andere partij behoren. De liefde van de leden van een bepaalde kerk is begrensd tot de leden van de eigen kerk en veroordeelt mensen die aan een andere kerk zijn. Dit soort liefde scheurt Gods liefde in stukken, omdat ze oordeelt.

Liefde die van God komt, is liefde die zichzelf verloochent. Het is liefde die redt, die het kwade haat en wegwerpt, die er tegen vecht, opdat degene over wie het kwaad heerst, behouden zal worden. Wie denkt bij deze woorden niet aan 1 Cor. 13?

Jona en wij

Wie het boekje Jona leest, raakt een beetje van streek over de wijze waarop Jona reageert op de bekering van Ninevé en op de redding van de inwoners van deze stad door God.

Wij zouden verwacht hebben dat Jona in de zevende hemel zou zijn van blijdschap over zoveel zondaren die zich bekeren. Maar hij is boos om hun bekering, hun redding. Boos op „die mensen" en op God.

Jona had als vaststaand aangenomen de onbekeerlijkheid van Ninevé. Jona had als vaststaand aangenomen dat ze voor het oordeel bestemd waren. Jona was star wat betreft zijn visie op Ninevé.

Maar God niet...

„God had berouw over het kwaad dat Hij gedreigd had hun aan te doen, en Hij deed het niet" (Jona 3 : 10).

Als ik soms mensen hoor praten over de R.K.-Kerk b.v., mensen die christenen zijn, en dan hoor hoe ze Rome eens en voor goed hebben afgeschreven, zodat ze niet meer blij kunnen zijn als er hier en daar tekenen zijn van nieuw leven en een meer bijbelse koers, dan denk ik aan Jona.

Jona was star. Eens veroordeeld blijft veroordeeld.

God niet.

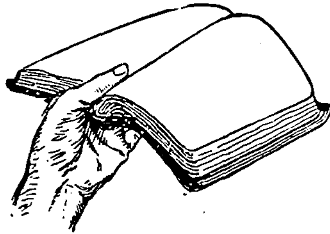
Wij ook zijn soms zo star.

Maar als God als een echte vader spontaan reageert op de bekering van een verstokt kind, zullen wij dan boos blijven? En, als de oudste zoon, buiten blijven staan?

Ik zeg niet, dat die kerk, waarover we spraken, inderdaad al daar is waar God haar hebben wil.

Maar ik ben bang voor die dodelijke starheid, die een ander mens, ja zelfs een kerk, zelfs niet het rècht geeft, zich te bekeren.

Wf.

Wat zullen we lezen?

Zijn we voortdurend in onrust, hoe veilig we er met onze materiële positie ook voor staan of leven we in machtig evenwicht, hoe labiel de omstandigheden zijn? Rusten we uit midden in de vlucht of vluchten we in konstante onrust?

zondag	3 maart	Ps. 69 : 1-7, : 31-37	Uw hart leve op
maandag	4 maart	1 Sam. 20 : 12-17	Zweren bij de liefde
dinsdag	5 maart	1 Sam. 20 : 18-29	Wegen der liefde
woensdag	6 maart	1 Sam. 20 : 30-43	Afscheid voor altijd
donderdag	7 maart	1 Sam. 21 : 1- 9	Jezus kende dit verhaal ook
vrijdag	8 maart	1 Sam. 21 : 10-15	Een vreemde David
zaterdag	9 maart	1 Sam. 22 : 1- 5	Davids gezelschap

H.

JAARBOEKJE WINSCHOTEN

We ontvingen het dezer dagen verschenen (gestencilde) jaarboekje van de baptistengemeente te Winschoten. Voor de hoeveelste keer dit keurig verzorgde jaarboekje is verschenen is ons onbekend. Het bevat naast de verschillende jaarverslagen en de jaarrekeningen (en begrotingen) ook een volledige ledenlijst en de namen en adressen van de verschillende besturen, kommissies en vertegenwoordigers.
We bevelen de uitgave van een Jaarboekje ook de andere gemeenten van harte aan. Zulk een boekje wordt bewaard en in voorkomende gevallen geraadpleegd. Hetgeen de arbeid der gemeente ten goede komt.

v. D.

Beroepingswerk

Aangenomen: naar Veendam, J. v. d. Geer te Noordbergum.

Mededelingen

Sekretaris van de baptistengemeente te Nieuw Weerdinge is thans: F. ten Cate, Achterdiep 76, Nieuw Weerdinge.

Lezers aan het woord

EEN NIEUWE RAAD VAN KERKEN (11)

Geachte redactie,

Onze geachte ds K. Reiling en ik kennen elkaar te goed, om niet te weten welke achting ik hem toedraag als dienaar van Jezus Christus, die in de dienst des Heren is vergrijsd. Met veel plezier herinner ik me de gesprekken die we wel eens in de auto gevoerd hebben over het functioneren van de Gemeente van de Here Jezus Christus, en in engere zin: de Baptisten Gemeenten zoals wij deze kennen en liefhebben.
Vandaar dat ik er dan ook hartelijk van overtuigd ben, dat onze broeder ds K. Reiling alleen schrijft vanuit een grote bewogenheid over de verdeeldheid der kinderen Gods. Anderzijds vrees ik dat onze geachte ds K. Reiling de draagwijdte van het samengaan van kerken, zoals men deze in de nieuwe Raad van Kerken beoogt, niet overziet. En evenzeer vrees ik dat hij de bezwaren niet begrijpt van die broeders die in het toetreden tot deze Raad een gevaar zien voor onze gemeenten.
Er bestaat m.i. een **noodzaak**, juist in déze tijd, tot een zo nauw mogelijk samengaan met hen wier geloof en belijdenis op hetzelfde fundament is geworteld en gegrond, n.l. Jezus Christus, de Zoon Gods, die in deze wereld gekomen is als het Lam Gods dat de **zonde** der wereld wegneemt.
Laten wij van harte, over onze kerkmuren heen, die broeders in de Heer de hand der gemeenschap reiken. Daar horen onze vrije evangelische broeders bij, en onze broeders-heilsoldaten; onze gereformeerde- en onze pinksterbroeders, onze broeders uit de Vergadering, kortom: a l l e n die onze Here Jezus Christus kennen en belijden als Verlosser en Zaligmaker, ook al leggen zij op bepaalde facetten van de bijbelse heilswaarde een ander accent. Laten wij met hen samengaan in een hartstochtelijk pogen aan déze wereld, in déze tijd het evangelie van Christus' reddende zondaarsliefde te brengen!
Het bezwaar richt zich echter o n o v e r k o m e l i j k tegen hen, die zich weliswaar „kerk" of „gemeente" **noemen**, maar die in hun belijdenis openlijk het verzoenend en plaatsvervangend sterven van de Here Jezus Christus als Gods Zoon loochenen en afwijzen. Wij erkennen hen niet als leden van het Lichaam van Christus. Zij hebben hieraan geen deel. Als U dan vertwijfeld hoort vragen: menen wij dan dat wij de alleen-zaligmakende Gemeente zijn?! dan zeg ik: Ja! Dat geloven wij en dat belijden wij. M a a r . . . die Gemeente bestaat dan niet alleen uit gelijkdenkende baptisten, maar uit a l l e oprecht in Christus gelovende kinderen Gods. Want er is onder de hemel géén andere Naam gegeven, waardoor wij behouden moeten worden. Ieder, die in vrijzinnige geest deze Naam als alleen-zaligmakende Naam van de Zoon Gods l o o c h e n t, met hen hebben wij geen enkele geestelijke basis. Zij zijn in onze ogen geen „gemeente", maar een evangelisatie-terrein. En laten wij nu niet proberen deze vrijzinnigheid als een beslist afwijzen van de Godheid van onze Here Jezus Christus te verdoezelen, want er zouden boekdelen te vullen zijn met leringen en uitspraken waarin men tracht het eenvoudig kind van God alle zekerheid des behouds te ontnemen. Hiervan zegt Gods Woord dat zij een **gedaante** hebben van godzaligheid, maar dat zij de **kracht** er van verloochend hebben.
Het is ten enen male onmogelijk vandaag met vrijzinnige mannen te spreken en hen als „kerk" te betitelen en morgen tegen hen te zeggen dat zij zich bekeren moeten en wederom-geboren moeten worden, omdat zij buiten Christus verloren zijn. Als iemand het „gesprek" binnen het raam van die Raad van Kerken **getuigen** wil noemen, dan zeg ik U: dan is het **te laat** voor Uw getuigenis. Dan hèbt U hen reeds als „kerk" geaccepteerd en hen als „broeders" aangesproken. Wij kunnen in zo'n gesprek dan hoogstens nog spreken over zaken van maatschappelijke en sociale hulpverlening. Maar dàt kunnen wij met humanisten ook.
Wij willen oecumenisch zijn, maar **niet** de verkeerde kant op; niet van Christus af. Wij willen niets liever dan de Eenheid der kinderen Gods beleven, met allen die met ons een even dierbaar geloof deelachtig zijn: het alleen-zaligmakende geloof in de Here Jezus Christus, n i e t als **H e e r** der wereld *) (zoals de z.g.n. preambule zegt) maar als **R e d d e r** der wereld, voor allen die persoonlijk in Hem geloven.
En . . . ik méén, dat dit toch inzonderheid voor onze kinderen geldt!

Dieren Gld., 19 februari 1968 — H. H. Blok

---

*) We veroorloven ons hier de opmerking, dat br B. met deze passage een onjuiste tegenstellin suggereert; de oudste geloofsbelijdenis van de eerste gemeente is geweest: Jezus is Heer (der wereld) — zie daarvoor o.a. het artikel Ons geloof in deze tijd (4) in ons blad van verleden week.

v. D.

SVEN OHM (STOCKHOLM): DAGEN VAN ZENDING IN INDIA EN KONGO ZIJN GETELD

Bij monde van de sekretaris pastor Sven Ohm, heeft de zendingskommissie van de zweedse baptisten-unie er op gewezen, dat de mogelijkheden om zending te drijven in India en Kongo niet lang meer aanwezig zullen zijn. Ohm zei o.a.: „Voor we er om denken zullen in India en Kongo de deuren voor de zending gesloten zijn. De regering van India heeft het verlenen van inreisvisa voor zendelingen reeds aan strenge beperkingen onderworpen. Alleen aan die buitenlandse zendelingen worden inreisvisa verleend die werk verrichten dat niet door landgenoten kan worden gedaan." Ten aanzien van Kongo merkte Sven Ohm op: „recente gebeurtenissen in Kongo hebben aangetoond, dat de anti-blanke gevoelens zeer plotseling en spoedig tot een explosie kunnen komen. De nu nog vredige omstandigheden kunnen zeer snel veranderen." Ohm drong er bij de zweedse baptisten op aan de zending meer steun te verlenen dan ooit tevoren. „Het is nu of nooit. Het zal te laat zijn als we wachten".

EBPS

BELANGRIJK TABITHA-NIEUWS

Het Tabitha-Bestuur deelt mede, dat het op 1 maart 1968 overgegaan is tot de aankoop van het hotel-café-restaurant De Strubben, Hoofdstraat 4, Schoonlo Dr.
Het ligt in de bedoeling in dit pand, waaraan een prachtig stuk grond is verbonden, een tehuis voor rustbehoevenden te openen. Dit zal niet eerder kunnen dan met ingang van 1 september a.s. Tot die datum zal de huidige eigenaar daarin zijn bedrijf uitoefenen.
Het Tabitha-Bestuur is bijzonder verheugd, en den Here dankbaar, dat het tot deze aankoop heeft kunnen overgaan. Het beveelt gaarne dit nieuwe stuk werk in de aandacht en voorbede van allen aan.

H. Ploeger, alg. secr.

8 maart 1968 83e jaargang — 10 (zie pag. 6)

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Here, zegen deze spijze, amen

Nog altijd leren moeders en vaders hun kinderen te bidden. Ze worden daarbij niet diepzinnig, de ouders. Ze vragen zich niet af wat het kind, dat de woorden nog niets eens goed kan uitspreken, daarbij denkt. Denkt het kind dan? Het doet er niet toe: ons kind zal het bidden leren. Het moge dan niet begrijpen wat het doet, het zal ,even stil' zijn voor het gaat eten, voor het gaat slapen en het zal zijn handjes vouwen en de oogjes sluiten. En zijn we niet allemaal vertederd als die kleine Johannes of Mirjam de handjes vouwt? Moet de voorganger het niet even zien dat hij al amen kan zeggen?

Het is niet alleen traditie. Moeder en vader verraden iets van hun eigen gevoel van afhankelijkheid van de grote God als ze hun kind de woorden langzaam voorzeggen. Nu gaan we God bedanken voor alles wat Hij ons heeft gegeven. Nu moet je de ogen dicht doen en dat is moeilijk want er is nog altijd weer zoveel te zien en jij kunt helemaal niets zien, maar zo kun je beter aan de lieve Heer denken. O ja, wat weten we het goed en wat zouden we veel meer en veel beter leren zien als we de ogen ook eens zelf wat meer sloten. Wat zouden we vaak meer verrichten, als we de handen vouwden. Deze handen.

Is bidden niet moeilijk? Vraagt het niet uiterste konsentratie van ons binnenleven, van ons denken? Of wandelen uw gedachten met God gewoon door uw levenstuin, terwijl u nu en dan zegt: Lieve Heer, let op dat boompje en denk aan die rozen achter bij de schutting. Vergeet die oude zuster niet en onze Jan, die in dienst is. Gedenk ook het volk, dat in duisternis wandelt en in de schaduwen van de dood het leven moet slijten. Vader vergeef het mij, maar ik vergeet bijna altijd voor de Joden te bidden. Laat Uw oude volk in Jezus de Messias vinden.

U bidt niet zoveel meer als vroeger. U twijfelt aan het effekt. God is al zover weg, zo op de achtergrond geraakt. U zit zo ingesponnen in de draden van het overvolle leven van vandaag dat bidden er nauwelijks nog bij is. U hebt overigens het gevoel dat u uw gebed zelf ombrengt met het leven. De vlieger zou wel willen opgaan, maar u hebt de staart te zwaar gemaakt. Hooguit zal 't in een storm iets van de grond komen.

In sommige kerken houden ze biddagen voor het gewas. Het is immers de tijd dat er gezaaid en gepoot zal worden. En vroeger bad de boer, de dorpeling en zelfs de stadsbewoner om de zegen van de Allerhoogste over het werk der handen op het veld. Betekende een misoogst niet armoede, honger en soms dood? Aan 's Heren zegen was het al gelegen. Was, zeggen heden velen. Natuurlijk kan de oogst, al heeft het bodemonderzoek zijn best gedaan en al heeft de boer zijn land met kunst bemest, mislukken. Maar dan is er altijd wel een ander deel in de wereld, waar overvloedig groeit en de regering zal dan wel voedsel importeren. Tenslotte zijn wij rijk genoeg om te kunnen kopen. De Allerhoogste, die de zon laat opgaan en de regen neerdalen, is uit het beeld verdwenen. En daarmee de biddag. Niet zoveel kinderen vouwen nog de handen. Ze uit de mouw steken is beter.

En dan: wij willen wel bidden, want ergens geloven we in de Schepper en vermoeden we wel dat Hij nog iets heeft uit te staan met het dagelijks brood, maar de ekonomie remt ons af. Nauwelijks geeft het veld de verwachte opbrengsten of onze handelaren staan er naast en zeggen dat die oogst de prijs bederft en dat er vernietigd moet worden. En zo geschiedt. Ongeacht de honger, die er ergens in de wereld geleden wordt. De dans om het gouden kalf gaat voort en er schijnt geen Mozes te vinden te zijn, die dat beeld kan verbrijzelen en verstrooien. Misschien zouden de kerken samen er wat aan kunnen doen door schepen te charteren en ze vol te laden met verduurzaamd eten om die onder de kruisvlag daarheen te zenden waar tekorten zijn. Het zouden schepen onder Jezus' hoede zijn, maar deskundigen-waarin?-zullen mij wel duidelijk kunnen maken dat zulke droomschepen nimmer de oceanen zullen bevaren.

Nog altijd leren moeders en vaders hun kinderen het bidden. Maar het wordt langzamerhand wel moeilijk. Het koelbloedig verstand schuift het gebed steeds meer aan de kant. Tenzij de gevouwen handen worden tot gevende handen en wij niet meer met wroeging moeten aankijken tegen onze beladen tafels en volle silo's. Wanneer onze tafel zich uitstrekt van hier tot alle einden der aarde en wij samen met alle volken aan die tafel gaan zitten, zullen we met vreugde danken voor het dagelijks brood en kunnen bidden: Here, zegen deze spijze. Amen!

Huizinga

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Wij geloven dan ook, dat, ondanks het feit, dat juist de nieuwe theologie zegt het verlossende woord te hebben voor de moderne mens van vandaag, deze nieuwe versie van het Christelijk geloof alle missionaire aktiviteit zal doden.**
(K. Runia in Religie zonder God)

Ons geloof in deze tijd (5)

Het evangelie voor vandaag

Twee vragen bleven er aan het eind van ons vorig artikel over. Zij zijn nu aan beantwoording toe. De eerste vraag was: waarom het getuigenis van de opgestane Heer nu bij uitstek het evangelie voor onze tijd zou zijn, en de tweede: wat in dit getuigenis de plaats en de betekenis van zonde en verzoening zijn.

Vandaag

Waarom is de proclamatie van de opgestane Heer het evangelie bij uitstek voor onze tijd? Daarvoor zijn verschillende redenen te noemen. We beperken ons tot twee, maar dat zijn dan ook voor mijn besef de meest belangrijke. In de eerste plaats heeft onze tijd deze boodschap nodig omdat wij leven in de afbrokkeling van het historische christendom. Het christendom dat eeuwen lang het gezicht van Europa heeft bepaald is bezig te verdwijnen. Het wordt langzaam maar zeker weggeseculariseerd.

Er ontstaat een nieuwe cultuur waarin de kerk niet meer in het middelpunt van de samenleving staat. Misschien komt zij er op de duur in haar traditionele vorm wel helemaal niet meer in voor. Voor veel mensen, ook veel christenen betekent dit het einde van de godsdienst. En het einde van God. Er is in onze tijd een practisch atheisme van grote omvang. Het was er al lang voordat de God-is-dood-theologen er over begonnen. Het is dit atheisme dat God alleen maar kan zien op het specifieke terrein van de godsdienst. Verliest de godsdienst terrein, dan verliest God terrein; verdwijnt de godsdienst, dan verdwijnt God. Aangezien de godsdienst in steeds toenemende mate buiten het dagelijkse leven komt te staan, komt God er ook steeds meer buiten te staan. Het resultaat is een onbewuste, bijna passieve vorm van ongeloof. Hiertegenover laat de boodschap van de opgestane Heer een ander geluid horen. De wereld mag nog zo godsdienstloos worden, kerk en christendom in hun thans bekende vormen mogen helemaal verdwijnen, de wereld blijft evengoed de wereld waarover Christus gezegd heeft: mij is alle macht gegeven. Zij blijft dominium van Christus, gebied waarover hij soeverein is.

Inspirerend

Ik vind dit een inspirerend evangelie. Er zit kracht in, koninklijke kracht die pessimisme uitbant. Misschien moeten wij nog wel weer evenals de eerste discipelen alles verlaten om Jezus' wil — onze vertrouwde vormen van geloofsgemeenschap en gemeentezijn inbegrepen —, dat betekent niet dat het daarmee is afgelopen. Hij blijft de Heer der wereld.

Toekomst

Hiermee samen hangt het volgende. Ook de moderne geseculariseerde mens van vandaag kan niet leven zonder zekerheden. Waar de zekerheden van het verleden hem vaak niet meer aanspreken, gaat het nu voor alles om de zekerheid van de toekomst. Nu is de toekomst per definitie onzeker. Zij is het in dubbele mate nu de mens zulke ontzagwekkende mogelijkheden heeft maar er eigenlijk niet mee weet om te gaan. Wat kan hij met de verschrikkelijke macht over leven en dood, die de moderne wetenschap hem geeft? Het is geen wonder dat de futurologen, die mensen die langs wetenschappelijke weg proberen aan te geven hoe het ongeveer zal worden, eigenlijk weinig echte hoop weten te bieden. Heeft de mensheid een toekomst? Alleen als dat zo is heeft het leven van vandaag zin.

Het evangelie van de opgestane Christus heeft hierop iets te zeggen. De mensheid heeft inderdaad een toekomst, maar niet die toekomst die wordt gemaakt door de voortgang van wetenschap en techniek. Haar toekomst is begonnen en verzekerd op de morgen van zijn verrijzenis. Het viel aanvankelijk helemaal niet en later slechts een klein beetje op. Het heeft de oude wereld veroverd, al lijkt het er veel op dat die verovering nu op haar einde loopt. Het is er nog steeds. Het is nog de enige hoop voor de toekomst. In zijn persoon staat Christus er borg voor dat er een toekomst is. Geen nucleaire ontwikkeling, geen computermaatschappij, geen biochemische manipulering van het leven kan daar iets aan veranderen. De wereld en de geschiedenis behoren aan Christus tot de dag van zijn komst.

Waarmaken

Natuurlijk kunnen wij dit niet waarmaken. Wij kunnen het de moderne ongelovige mens niet bewijzen. Wij kunnen het onszelf niet eens bewijzen. Het is een geloofsstuk. Maar we zouden er bizonder verkeerd aan doen wanneer we er daarom niet van getuigden en — nog belangrijker — uit lééfden. Dat Jezus Christus de opgestane Heer van de toekomst is, geeft ons de vrijheid en de vrijmoedigheid om reeds hier en nu het te wagen met de macht die wint. Dat is de macht van de liefde. Als we het daarmee wagen, kunnen we ons getuigenis althans in beperkte mate waarmaken. Het echte waarmaken moet God zelf doen.

Zonde

Is er in dit evangelie nog wel plaats voor de boodschap van zonde en genade? Dit is een vraag die als vanzelf op komt bij ons die groot zijn geworden bij de prediking van het kruis. Er is nog plaats voor het ruwhouten kruis of is dat ouderwets geworden en past het niet meer in onze moderne tijd?

Nu moet één ding duidelijk worden gezegd: er is geen prediking van het kruis alleen, zo min als er een prediking van de opstanding alleen is. Er is alleen een prediking van Jezus Christus, de gekruisigde die door God is opgewekt uit de doden en daarom alle macht in hemel en op aarde heeft. Wanneer we toch spreken van een prediking van het kruis dan kunnen we alleen maar bedoelen een verkondiging van deze Jezus Christus die wat sterker de nadruk legt op het kruis.

In deze zin bedoeld is de prediking van het kruis onmisbaar. De vraag is alleen of zij aan de verkondiging van de opstanding vooraf moet gaan of omgekeerd. Wat moeten wij eerst brengen: de boodschap dat Jezus Christus alle macht in hemel en op aarde heeft, of de boodschap dat hij zich voor de zondaren aan het kruis heeft laten slaan? Voorzover ik onze tijd ken, is het antwoord: eerst de opstanding; eerst de aanspraak die Jezus Christus op ons maakt; eerst zijn appèl aan ons om in zijn toekomst en in zijn rijk te geloven.

Afwijzing

Tegen de achtergrond van deze proclamatie moeten we het over de zonde hebben. Want dan is de zonde niet meer de afwijking van de gangbare zedelijke normen en taboes, heimelijk en openbaar, maar dan is zij allereerst afwijzing van de claim die Christus op ons heeft. Hij wil ons hebben maar wij willen niet. Of misschien willen wij wel maar wij doen het niet. Zonde is ongehoorzaamheid. Of deze ongehoorzaamheid openbaar wordt als verzet of als nalatigheid is onverschillig.

Vervolgens is de zonde tegen de opgestane Heer het ongeloof aan zijn overwinning, alsof er met en door de opstanding werkelijk niets zou zijn veranderd. Het getuigt van ongeloof als wij de dingen zo laten als ze zijn en ze voor onveranderlijk uitmaken.

Pas in de derde instantie zou ik de zonde ook schuld willen noemen. Ongehoorzaamheid en ongeloof maken ons schuldig voor God. Voor mijn gevoel knoopt onze prediking te vaak en te gemakkelijk aan bij menselijke schuldgevoelens zonder dat deze schuld eerst als werkelijk verzet en ongeloof is onthuld. Schuldgevoel maakt angstig en vaak wordt de vergeving ervaren als een bevrijding uit deze angst. Maar angst is toch iets anders dan zondebesef. Dat allerlaatste kan alleen ontstaan in de ontmoeting met de levende Christus.

Verzoening

Maar de levende Christus die ons voor

Aan rustige wateren

De blikvanger

Ik denk wel dat iedereen weet wat er met een blikvanger bedoeld wordt. Ze worden geplaatst in dagbladen, etalages of langs de weg, hetzij voor een verkiezingscampagne of bij een gevaarlijk kruispunt. Het doel ervan is om onze aandacht te trekken.

De bijbel is vol van zulke blikvangers, maar hoe weinigen slaan er acht op. Ten eerste al omdat men de bijbel niet leest en ten tweede omdat men gemakkelijk aan zulke blikvangers gewend kan raken. U voelt nu wel waar ik heen wil. Men kan zó gewend raken aan de Schriftlezing thuis of in de kerk, dat het ons niets meer zegt of doet. Maar dit kan evengoed catastrofale gevolgen hebben als het geen acht geven op de blikvangers die langs de weg geplaatst zijn om de mensen te waarschuwen voor gevaarlijke situaties.

Zo kan het niet anders of het geen acht geven op het woord van God brengt ernstige gevolgen met zich mee, zowel voor dit leven als voor het toekomende leven!

Maar niet alleen in de bijbel zijn blikvangers, ook het leven van een christen behoort in deze wereld een blikvanger te zijn. Dat wil zeggen dat we als kinderen Gods een uitzonderlijke positie innemen in deze wereld. Het oog van de wereld valt op ons zodat de mensen gaan zeggen: wat een vreemde vrouw, wat een vreemde man, jongen of meisje is dat. Ze lopen er helemaal tussen uit.

In de dagen der vervolging namen de christenen een uitzonderlijke positie in. Ondanks de hevige vervolgingen die ze te verduren hadden, toonden deze mensen toch een overgave, een vreugde, een zekerheid, een blijde hoop, zelfs in de arena van de wilde dieren of op de brandstapel, zodat velen door zulk een houding, gedrag en getuigenis tot jaloersheid gewekt werden. De wereld wacht altijd op daadwerkelijk christendom, dat niet enkel praat en in besloten kring van conferenties geniet, maar dat in daden omzet wat Christus ons door eigen voorbeeld geleerd heeft. Daarom laat uw licht schijnen en werk zolang het dag is, want, zegt Jezus, er komt een nacht waarin niemand werken kan.

Welgelukzalig is de mens tot wie eenmaal gesproken zal worden: Ga in tot het feest van uw Heer!

Aan ieder geeft Hijzelf een taak
tot dienst van het geheel;
uw gaven zijn des Heren zaak,
't zij weinig, hetzij veel.
Verdraagt elkander, needrig stil
en met zachtmoedigheid,
en wandelt waardig naar Gods wil,
lankmoedig, zonder strijd.

Harlingen B. Fabrie
(Uit: De Band)

---

zijn rijk wil hebben, is ook degene die aan het kruis is gestorven voor onze zonde. In zijn oproep tot overgave is de belofte van de vergeving opgesloten. Niemand kan tot Christus de Heer zeggen: ik zal u volgen, zonder meteen er aan toe te voegen: ga uit van mij, want ik ben een zondig mens. Maar in het appèl van Christus is de verzoening toegezegd.

Daarom is de evangelieprediking wezenlijk prediking van de verzoening. De heerschappij van Christus die het evangelie proclameert is de heerschappij van de verzoening tussen God en mens, tussen God en de wereld. Gods einddoel is zijn hele schepping in deze allesomvattende beweging der verzoening te omvangen en te vernieuwen. Met dat perspectief kan ook de mens van vandaag vooruit.

Maar wie is eigenlijk deze God waarover wij zoveel praten en schrijven? Of doen we dat ook alleen maar uit traditie en gewoonte? Of noemen we deze naam als 't gaat over iets waar geen gewoon mensenwoord voor is?

Over de vraag naar God gaan de volgende artikelen.

J. Reiling

LUTHERS PREDIKANT, MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

De deense predikant Poul Hartling is minister van buitenlandse zaken geworden. Hij was tevoren wijkpredikant in Kopenhagen en diakonessenhuispredikant. Zijn collega Fog Petersen is in hetzelfde coalitiekabinet minister voor kerkelijke aangelegenheden.

gemeenteberichten

BEVESTIGING EN INTREDE VAN DS M. COHEN TE ZWOLLE

Zwolle — (L.v.d.L.) Zondag 25 februari vond in Zwolle de bevestiging en intrede plaats van ds M. Cohen. De bevestigingsdienst, die vanwege de grote belangstelling niet plaats kon vinden in ons eigen gebouw, werd gehouden in de daartoe zeer geschikte aula van het Chr. Lyceum. De dienst werd geleid door ds Ph. Lindeman Wzn van Utrecht, omdat ds G. v. 't Wout door ziekte was verhinderd. Het uitgangspunt van de prediking was de getrouwheid; dit n.a.v. 1 Cor. 4 : 1-5. Ds Lindeman wees er in zijn preek op, dat niet alleen voorgangers, maar alle christenen trouw moesten zijn, opdat de Heer straks tegen ons kan zeggen: „Gij goede en getrouwe dienstknecht, gaat in in het feest van uw Heer".

De intrededienst, die 's middags in de prachtige concertzaal van „Odeon" werd gehouden, trok nog meer belangstellenden. Ds Cohen had als tekst genomen voor zijn prediking Filip. 4 : 1-7, waar staat geschreven „Verblijdt u in den Here te allen tijd, wederom zal ik zeggen: „Verblijdt U". Op duidelijke wijze werd betoogd, dat een christen onder alle omstandigheden blij kan zijn; niet door zichzelf, maar door het geloof in Jezus Christus. Met deze blijdschap in het hart kunnen wij de toekomst met zekerheid tegemoet gaan en ons werk doen in de naam van de Heer.

Hierna sprak drs J. A. F. Roelen, burgemeester van Zwolle, de nieuwe voorganger toe en heette hem namens het gemeentebestuur hartelijk welkom. Spreker wees er op dat er leiders nodig zijn op elk terrein en verheugde zich erover, dat ook de baptistengemeente weer een goede leider had gekregen. Namens de kerken en gemeenschappen voerde ds Tönjes van de Vrije Evangelische Gemeente het woord. Vervolgens sprak broeder E. de Haan namens de Unie en ds B. Posthumus namens de gemeenten van het IJsselgewest. Broeder L. de Graaf, ouderling van de gemeente te Alphen aan de Rijn zei ontroerd nu te weten, dat het afscheid definitief was, maar ook dat de Heer ons toch blij kan doen voortgaan in Zijn werk. Als laatste spreker werd ds Cohen een woord van welkom toegeroepen door ouderling L. Flisijn van onze gemeente.

Aan deze beide diensten werd medewerking verleend door het zangkoor van de gemeente te Alphen aan de Rijn.

De begroetingssamenkomst werd 's avonds gehouden in het eigen gebouw. De verenigingen presenteerden zich en cadeautjes werden aangeboden. In zijn slotwoord zei ds Cohen, dat hij dankbaar was voor het vele goede dat hij en zijn gezin reeds hadden ondervonden en dat het hen nu al deed gevoelen, dat zij thuis waren. Het was werkelijk een feestdag voor ons.

Een woord van dank willen wij ook nog vanaf deze plaats richten tot al die broeders, die ons in de vakante periode hebben gediend met het Woord. Wij hopen een gezegende tijd tegemoet te gaan onder leiding van onze nieuwe voorganger en wij weten, dat God ons wil zegenen, als wij ons maar door Hem laten leiden. Hartelijk gegroet vanuit de stad der „Blauwvingers".

ZAAIERDAG 30 MAART HENGELO

Wij verwachten een prachtige Zaaierdag. Alleen al het elkaar ontmoeten zal een feest zijn. Nee, er wordt niet te lang door beroepssprekers gepraat. Wat ze zullen zeggen weet tot op dit moment niemand, maar het zal kort en goed zijn. U moet ook aan de beurt komen. U werkt tenslotte met het blad. U kent de praktijk en die is in de regel nog het boeiendst. U moet uw kritische opmerkingen kunnen plaatsen, uw verlangens kenbaar maken en samen zullen we bemoedigd worden door de grote Zaaier.

Tot ziens in 't Venster, Hengelo (O).

Nog helemaal niet gemeld? Schrijf dan haastig aan de administratie van De Zaaier, Unie-buro, Dalweg 77, Arnhem.

Baptisten: Christen zijn geen kwestie van erfenis

Hengelo — In de rij der Kerken neemt de Baptisten Gemeente een geheel eigen plaats in. Afgaande op de cijfers (10.000 in geheel Nederland, 1300 in Twente) niet eens zo'n belangrijke plaats. De cijfers zijn echter bedrieglijk, want de Baptisten kennen alleen maar het persoonlijke lidmaatschap, dat voortgekomen is uit een geheel vrijwillige toetreding. Baptist wordt men niet krachtens geboorte of milieu maar na een vrijwillige keuzebepaling.

Die keuze kan men doen op veertienjarige leeftijd, maar ook in de periode als men al lang van zijn AOW geniet. Eerst wanneer iemand door de doop — door onderdompeling, in tegenstelling tot nagenoeg alle andere doop-praktijken van andere christelijke Kerken — zijn geloof in Christus belijdt, kan hij worden ingeschreven in het ledenregister van de Baptisten Gemeente.

„Onze vrijheid grenst aan het gevaarlijke"

Die persoonlijke geloofsbeleving, het niet gebonden zijn aan familie of groep, is een der meest essentiële kenmerken van de baptisten. Men gaat namelijk uit van de stelling dat met de komst van Jezus Christus op aarde de periode van het Volk Gods (de Joden) werd afgesloten. In de oud-testamentische tijd behoorden de joden tot het uitverkoren volk, zelfs als zij niet geloofden. Zij waren het krachtens hun geboorte en afkomst. „Christen zijn", aldus de Baptisten, „is niet erfelijk. Sedert de komst van Christus is er een nieuwe gemeenschap ontstaan van mensen, die God er uit roept".

Johannes

Ds. F. E. Huizinga (60) uit Hengelo probeert het met citaten uit de Bijbel duidelijk te maken. „Wij stellen", zegt hij, „dat al met Johannes de Doper, de nieuwe fase in het denken is ingezet. Wij zetten bewust achter de naam Johannes een komma en geven met „de doper" aan wat hij werkelijk was, een doper. Johannes, aldus ds. Huizinga, heeft nooit een tempel bezocht. Hij heeft zich in zijn tijd opgesteld buiten de geaccepteerde religie. Hij spoorde niet aan om naar de tempel te gaan. Hij heeft tegen zijn tijdgenoten wel gezegd dat ze zondaars waren, maar hij heeft ze niet terugverwezen naar de oude godsdienst, de tempel, 't offer, de besnijdenis. Hij verwees zijn toehoorders enkel naar de grote vernieuwer, naar Jezus Christus. En in diens naam doopte hij hen.

Apart

Ds. Huizinga realiseert zich dat de Gemeente die hij vertegenwoordigt, een aparte groep is in het totaal-patroon van christelijke religies. „Wij hebben ook geen geschreven geloofsbelijdenis. Ik weet dat de vrijheid die er bij ons is grenst aan het gevaarlijke. Wij hebben alleen de Bijbel tot richtsnoer en het gevaar bestaat, dat iedere gelovige er zijn eigen letter uithaalt. Ik kan me wel voorstellen dat bijv. een Roomskatholieke Kerk vanuit één centrale voorschrijft wat er geleerd zal worden. Ik begrijp het wel, maar onderschrijf het niet", aldus ds. Huizinga.

Uit de aard van de zaak moet een kerk met een dergelijk uitgangspunt een kleine, maar wel selecte groep vormen. Ook een strijdbare groep al moet men het woord strijd dan niet met geweld vereenzelvigen. Een sprekend voorbeeld daarvan is o.a. ds. Maarten Luther King, ook een Baptist, die door zijn theorie van geweldloos verzet de negers de plaats wil geven waarop zij recht hebben. Een andere exponent is Billy Graham. de spectaculaire prediker, die volle zalen in vervoering brengt door zijn enorm rhetorisch talent.

Strijdbaar is ook ds. Huizinga die op een goede dag vijftien procent van zijn aanslag inkomstenbelasting niet wenste te betalen, omdat dit percentage voor defensie is bestemd. Hij heeft er heel wat moeilijkheden voor geriskeerd en zelfs de deurwaarder op zijn dak gekregen. Dat hij tenslotte tot een compromis kwam werd in de hand gewerkt door het feit dat men niet hem, maar zijn gemeente aansprakelijk stelde. Dat vond hij niet reëel ten opzichte van zijn gemeentenaren en daarom zijn tenslotte de resterende vijftien procent wel betaald, al blijft hij het ook in de toekomst wel via een omweg en altijd via een aanmaning doen.

Offervaardig

Strijdbaar kan men ook een kleine gemeente (380 leden) in Hengelo noemen, die het bestaat om jaarlijks rond f 70.000,- te offeren voor haar kerk. Dit spreekt des te meer als men weet, dat het sociale patroon het best getekend is als men zegt dat Baptisten in hoofdzaak gevonden worden onder arbeiders en kleine middenstanders. „Wij hebben geen intellectuelen, wel veel mensen met gezond verstand", zegt ds. Huizinga niet zonder trots.

Oecumene

In oecumenisch opzicht staan de Baptisten open voor de ontwikkeling van deze tijd. Niet dat zij het nodig vinden dat er binnen de kortste keren uit de grote hoeveelheid van geloofsbelevingen een grote kerk moet groeien. Voorlopig zijn zij best tevreden met het feit dat men elkaar kan zien en respecteren. Gezien hun vrijheid van interpretatie, niet verwonderlijk. Misschien dat zij juist door hun afwijkende standpunten zelfs waardevolle denkbeelden kunnen inbrengen in de gedachtenwisseling die overal zo intensief op gang is gekomen.

(Overgenomen uit Twentsche Courant - zie Zand en Zaad in dit nummer; v. D.)

Jezus en de verzoeking in de woestijn

Na Zijn doop werd de Heiland door de Heilige Geest naar de woestijn geleid om verzocht te worden, Mt 4 : 1. In een paar artikelen hoop ik een paar kanttekeningen te plaatsen bij deze gebeurtenissen uit het leven van Jezus.

Het woord, dat de bijbelschrijvers voor verzoeken en verzoeking gebruiken, laat ook de vertaling: beproeven, beproeving, toe. Het gaat zowel in de verzoeking als in de beproeving om een keuren, een testen, een toetsen. En dan wel speciaal toetsen op de betrouwbaarheid, de deugelijkheid.

Onmiddellijk komt de vraag op, of Jezus dan soms niet helemaal betrouwbaar, niet helemaal deugdelijk was. Of er de mogelijkheid van onbetrouwbaarheid en ondeugdelijkheid zou kunnen zijn.

We mogen niet voorbijzien, dat Jezus niet alleen maar de Zoon van God was, maar ook de Zoon des mensen, de mens, een mens. Een mens van gelijke bewegingen als wij.

Eigen terrein

Naar oud geloof was de woestijn de plaats, waar de boze geesten huisden. Daar waren zij heer en meester, daar kenden zij alle verborgen schuilplaatsen. Daar konden zij de argeloze mens in de val laten lopen. Daar was hun domein, dat zij beschermden tegen indringers. De overste der duivelen is daar vanzelfsprekend ook thuis. Satan verzoekt Jezus op zijn eigen terrein. Jezus wordt zo te zeggen in het hol van de leeuw gedreven.

Dat blijkt ook uit de betiteling van de evangelist: Satan wordt de verzoeker genoemd. Verzoeken, op een dwaalspoor brengen, ten val proberen te brengen (en daarin ligt het wezenlijke verschil tussen het beproeven, dat God doet, en het verzoeken, dat Satan doet: Satan wil de onechtheid bewijzen, en God de echtheid), tot zonde verleiden, dat is het eigenste werk van de Boze.

Onschuldig voorstel

Nadat Jezus veertig dagen en veertig nachten gevast had, had Hij tenslotte honger. Wij zullen zeggen, dat wij zulks al na één dag gehad zouden hebben. De oosterling heeft zijn lichamelijke behoeften aan eten en drinken als regel wat beter onder controle en zal minder gauw woorden als honger en dorst gaan gebruiken. Als hij zegt honger te hebben, dan hééft hij het ook.

Jezus hád honger, een scherpe honger. Wat lag meer voor de hand dan in die situatie zélf voor brood te zorgen? Desnoods van stenen? Platte, door zand en wind platgeschuurde stenen, die leken op de broden, zoals de vrouwen in Israël die bakten.

NADER BEZIEN

Nederland zendingsterrein van baptisten

The Baptist World, het voortreffelijke orgaan van de Baptisten Wereld Alliantie, brengt in zijn laatste nummer een wereldkaart waarop staat aangegeven in welke landen baptisten-zendingsarbeid wordt bedreven. Het is een indrukwekkend geheel. Zevenendertig zendingsorganisaties werken op 265 zendingsvelden, waarvan er natuurlijk meerdere in één land zijn. In India bijvoorbeeld werken zestien zendingsgenootschappen, in Japan 12 en in Brazilië 11.

Tot mijn verbazing zag ik dat ook ons land zendingsterrein is van een zusterorganisatie. De Baptist Mid-Missions (USA), opgericht in 1920, staan aangegeven als instantie die baptisten-zendingswerk in Nederland bedrijft. Overigens is ons land niet het enige terrein want het totaal aantal zendingsterreinen van dit genootschap bedraagt 28, met 810 zendelingen, 400 gemeenten en 41.000 gemeenteleden, 47 scholen en 18 bijbelscholen, en 25 klinieken of ziekenhuizen. Dat is dus beslist geen kleine onderneming maar ik heb er in ons land nog nooit iets van gemerkt. Dat ligt natuurlijk niet aan de Baptist Mid-Mission want die zal er ook in ons land heus wel zijn. Wat ik mij ondertussen wel afvraag is wat de zin van al deze arbeid is. Baptisten zijn individualisten en baptistengemeenten zijn geneigd tot particulier initiatief. Iedereen op zijn wijs en als het kan zonder mede-inspraak van anderen. Dat zit ons in het bloed. Daardoor wordt veel tot stand gebracht en veel dubbel werk gedaan. De B.W.A. kan in dit opzicht maar heel weinig doen. Zij probeert zoveel mogelijk nationale lichamen samen te brengen maar zij kan in geen enkel probleem positie kiezen. Zij kan geen paal en perk stellen aan de elkaar doorkruisende zendingsactiviteiten van een aantal zendingsgenootschappen. Zij kan proberen ze met elkaar in contact te brengen en hopen dat dit contact tot samenwerking mag leiden.

Baptisten zijn een oecumene op zichzelf, heeft eens iemand gezegd. Dat is in meer dan een opzicht waar. Voor sommigen is oecumene een samengaan van groepen die eigenlijk niet bij elkaar horen. Ook in dit opzicht zijn wij oecumenisch. Hoeveel baptisten-groepen zijn er niet die elkaar negeren of zelfs bestrijden!

Ik vraag mij af hoe lang wij nog ons internationaal gezien deze manier van werken kunnen permitteren. Wij doen er de zaak van het evangelie geen dienst mee, ook al brengen we in onze afzonderlijke organisaties nog zulke grote offers. Arbeid die overlapt en doorkruist is ongeacht de goede intenties van de ondernemers, schadelijk. J.R.

Twijfef wekken

Indien....

Natuurlijk wilde Satan met deze woorden twijfel wekken in het hart van Jezus. Zou het wel zo zijn? Is het wel echt en helemaal waar? Beeldt ge u niet in, Jezus van Nazareth, dat ge de Zoon van God zijt?

Maar het is even geraffineerd van de duivel om deze woorden als een vaststelling, als een constatering te gebruiken: zó is het. En omdat het zó is, is de logische consequentie daarvan in deze hongersituatie, om van stenen broden te maken.

Satan herinnerde Jezus aan Zijn doop. Na die doop had God gesproken: Deze is Mijn Zoon, de Geliefde, in Wien Ik Mijn welbehagen heb. Satan wil maar zeggen: Geloof me nu, ik sta hier geen leugens te verkondigen.

Wonder ten eigen bate

Satan wilde Jezus verleiden tot het doen van een wonder voor zichzelf. Voor zijn eigen behoeften, ter leniging van zijn eigen noden. Dát juist heeft Jezus geweigerd, altijd geweigerd.

Jezus heeft geweigerd te laten zien, dat Hij de Zoon van God was. Hij wilde niet tegen de leiding van Zijn Vader in gaan, Die Hem immers in deze situatie gebracht had.

Wat stak er achter?

Satan heeft altijd geweten, wat het doel van Jezus' komen in deze wereld was: het redden van een verloren schepping, het behouden van zondaren en zondaressen. Satan heeft ook geweten, dat deze redding tot stand zou komen via het kruis van Golgotha. Satan is nergens benauwder voor geweest dan voor het kruis.

Hij wilde veel liever Jezus van dat kruis afhouden dan Hem er op nagelen.

Wat er meer achter stak, is dit: als Jezus in déze hongersituatie niet zeker kon zijn van de hulp van Zijn Vader, hoe zou dat dan wel zijn, als Hij wilde sterven aan het kruis? Als Hij moest afdalen in de diepten van de dood?

Als God Jezus hier in de woestijn niet ging helpen, zou Hij Hem dan wel bijstaan, als Hij de last der zonden en de zwaarten van de schulden en de venijnigheid van het sterven moest ondergaan?

Maar nog meer: Als God Jezus, Zijn Zoon, hier en nu in de woestijn in de steek laat en van stenen geen broden maakt, wáár blijft dan de zekerheid, dat déze God zóndaren wil redden? Als Hij de Heilige niet verhoort, hoe zal Hij dan de onheiligen verhoren?

Zal Jezus de Redder zijn?

De meest-beangstigende vraag, waarvoor Jezus gesteld wordt, is ten uiterste deze: Wil God inderdaad de behoudenis van een verloren wereld? Is het God volle en volledige ernst geweest met de zending van Zijn Zoon? Of is het alles een spel, een geraffineerd, een duivels spel?

* * *

Toch blijkt er bij Jezus geen zweem van twijfel aan de oprechtheid van Gods heilswil te bestaan. Met een resoluutheid, die ons jaloers maakt, stelt Jezus tegenover het woord van de Satan het woord van de oude Schrift: Niet van brood alleen, maar van alle woord, dat uit de mond Gods uitgaat, zal de mens leven.

Vaak wordt dit woord door ons geciteerd in de zin van: De mens zal van brood alleen niet leven. Maar dat staat er niet. Er staat, dat God bij machte is de mens in leven te houden op een andere wijze dan langs de natuurlijke: God kan in leven bewaren door een woord te spreken. Daarom heeft Jezus het niet nodig van stenen broden te maken door een wonderdaad.

Keuze van het kruis

Ten allerdiepste koos Jezus hier het kruis. Koos Hij al weer het kruis. Want toen Hij zich liet dopen, zei Hij daarmee: Op deze wijze, door te sterven, wil Ik de verlorenen redden (zie De Christen, 9-2-'68: Jezus en Zijn doop, van mijn hand).

De Joden verwachtten een wonderdoende Messias, die zich met wonder en geweld aanhang en gezag zou verwerven. Jezus ging de andere weg, de weg naar het kruis. De weg van de vernedering, van de verguizing.

Jezus weigerde Zijn Vader op de proef te stellen. Hij was ervan overtuigd, dat God met Hem was. Daarom had Hij geen brood van stenen nodig.

Tenslotte was dat, opdat U en ik niet meer stenen voor brood zouden krijgen. Want Jezus is het brood des levens.

Ploeger

zand en zaad

Woensdagmorgen heb ik van half tien tot twaalf een journalist van de Twentsche Courant op bezoek gehad. De T.C. is een regionaal blad van roomskatholieke huize, dat zich haast, zo zei de gast, om zich los te maken van al te kerkelijke kleur en een blad wil worden dat ook door andere mensen kan worden gelezen zonder dat ze het gevoel krijgen een kerk te worden binnengesluisd. Dat vervagen van kleur is iets wat we in deze dagen herhaaldelijk zien gebeuren en we weten nog niet of we het moeten toejuichen of betreuren. Het is wel in tegenspraak dacht ik met de alom in alles gevraagde duidelijkheid. Zeker, je kunt ook zeer duidelijk zijn buiten een bepaald kerkelijk verband of standpunt. Sommigen misschien nu eerst recht. Maar terug naar de morgen.

Mijn gesprekspartner, want dat werd hij, zei me diverse mannen en vrouwen van verschillende geloofsgemeenschappen te hebben bezocht teneinde in zijn dagblad daarover ter voorlichting van de toch wel meestal r.k. lezers te kunnen schrijven. En of ik hem iets van onze gemeenschap zou willen vertellen. *) Hetgeen we gebrekkig maar graag hebben gedaan; daarbij natuurlijk steeds uitzwervend naar het zeer heuvelachtig terrein, waarop de kerken her en der verspreid liggen. Ja, ik heb de doop uit de doeken gedaan, beginnende van Johannes, de Doper en voortgaande tot de gedachten, die Paulus ontwikkelt in Rom. 6. Van de nieuwe fase in de heilshistorie heb ik gesproken, aangebroken in Jezus Christus en de Heilige Geest, door wie voor ieder tot welk volk hij ook behoort, de deur is opengezet naar een nieuw bestaan. Het is duidelijk dat we hier getracht hebben uiteen te zetten dat vele kerken teruggevallen zijn op de gedachte dat de kinderen, zoals dat in Israël was, ook zonder meer tot de nieuwtestamentische gemeente geacht werden te behoren, voor welke theorie wij geen grond kunnen vinden in het Nieuwe Testament.

Natuurlijk vertelde ik hem van de ijver, die in vele gemeenten op velerlei wijze getoond wordt. Meer dan de helft van de gemeente hier is op de een of andere wijze bij het direkte werk betrokken. Van de offervaardigheid sprak ik en zijn wenkbrauwen golfden op en neer toen ik hem een paar cijfers noemde. Hij nam van mij Op hoog bevel mee en de Gemeenschap der heiligen, Geklonken schakels, De Christen en De Zaaier om hem iets te laten zien en lezen van de wereld, waarin velen van ons voortdurend leven. Hoe meer kontakten men heeft met andersgerichte gelovigen hoe meer ontdekt men verblijdende facetten in het eigen werk. Natuurlijk weten wij dat ook ons kleed vlekken heeft en ons gezicht rimpels, maar de liefde verbergt ze.

Wensen we niet allen een stad op de berg te zijn, die niet verborgen kan blijven? Soms overvalt ons verdriet omdat we er maar niet in slagen de werkelijke buitenkerkelijken te trekken. Wij zijn er voor hen niet eens. Zijn ze er voor ons? Zien we ze? Iemand schreef eens: Ik spreek de waarheid in Christus, ik lieg niet, mijn geweten waarborgt het mij in de heilige Geest: ik gevoel hevige smart en nooit aflatend harteleed. Ja, ik zou wensen zelf vervloekt en van Christus gescheiden te zijn, als het mijn broeders, mijn stamverwanten, kon baten. Die iemand was Paulus, die over zijn volk dacht. Hij was geen zieltjeswinner, maar wel een man bewogen over zielen; over mensen.

Wat kan het je goed doen als je dan op een huisbezoek hoort, hoe een jonge vrouw haar buurvrouwen met veel takt wijst op de Heer en ze voortdurend aan Hem herinnert en hoe zelfs haar kinderen de kinderen uit de buurt plechtig vermanen dat ze niet mogen vloeken, want dat mag niet van de Heer en hoe die vermaande kinderen dan op hun beurt vader vermanen, omdat hij ook vloekt en dat mag niet van de Heer, zegt Elsje. Ja, wie zal zeggen hoeveel zaaiers er zijn in een baptistengemeente. Heerlijk dat u er bij hoort.

Huizinga

— — —

* Dit interview is inmiddels gepubliceerd in de Twentsche Courant van 16 februari — elders in dit nummer drukken we het af.
v. D.

HANDELINGEN 69

Op 9 maart zullen afgevaardigden (leden van de gemeentelijke plankommissies) bijeenkomen om samen HANDREIKING te bespreken. Aanvang 15.00 u.; sluiting 17.00 u.

In Deventer, baptistenkerk: Oost-Nederland.

In Rotterdam-C., baptistenkerk: Zuid-Holland en Zuid-Nederland.

In Amsterdam-C., baptistenkerk: Noord-Holland en Midden-Nederland.

Th. v. d. L.

DE NUMMERING VAN DE CHRISTEN

Het blijkt dat in de nummering van ons weekblad — een in elk geval 83 jaren lange gewoonte — meerdere malen fouten zijn geslopen. Het komt ons voor, dat deze nummering niet langer zinvol is. We volstaan er daarom in het vervolg mee slechts het nummer van de jaargang te vermelden. In de kop vindt men daarom deze week: 83e jaargang - 10.

BrokstUkKeN

Raak

In ons lijfblad lazen we een verhaal dat ze uit het Sovjetblad voor wetenschap en religie, Nauka i Religia geknipt hadden. Misschien drong het ook in uw krant door. Zo niet, dan leest u het hier.

Kleine Tanja werd gevraagd door de onderwijzer: „Toen de Sovjet-kosmonauten rond onze planeet cirkelden, drie honderd kilometer boven de aarde in het heelal, zagen ze God niet, want God bestaat niet. Geloof je dat?" Het meisje antwoordde: „Drie honderd kilometer boven de aarde! Ik weet niet hoe hoog dat is. Maar ik weet wel, dat alleen zij, die rein van hart zijn, God kunnen zien." Had u het beter, meer raak, kunnen zeggen?

Selekteren

Een van de beslissingen, onlangs door de duitse artsenorganisatie genomen, betrof de lektuur in de wachtkamers. Deze beslissing hield in, een dringend beroep te doen op alle artsen, zorgvuldig acht te geven op de lektuur die men de wachtende patiënten ter lezing aanbiedt.

Alles wat aanstoot kan geven en de lagere instinkten aanspreekt, moet geweerd worden.

„Wij geloven" — zo formuleerde prof. dr Fromm één der bezwaren — „dat we niet langer werkeloos mogen aanzien, hoe uitgerekend in onze wachtkamers, die gevuld worden door mensen die in lichamelijke en geestelijke nood verkeren, lektuur aanwezig is, die niet zelden een beeld van de mens weerspiegelt, dat in zijn laagheid, waardeloosheid primitiviteit en ontaarding langzamerhand het maximum aan smakeloosheid bereikt heeft."

Speldeprikkers

We zagen een heel klein meisje blij lopen met een heel grote, kleurige luchtballon, die prachtig naar boven trok en intussen malle fratsen maakte in de wind. Toen kwam er een „vlerk" van een jaar of dertien, die vroeg om ook even de ballon vast te mogen houden. Hij gaf een heel klein speldeprikje in het prachtige ding en psss.. het schrompelde ineen tot bijna niets.

Kent u ze, de speldeprikkers?

Het evangelie vertelt ons van zo-een. Maria heeft een grote, stille, toegewijde liefde tot Jezus. Tijdens een diner, vlak voor het sterven van Jezus, geeft ze gestalte aan die liefde, door de voeten van haar Meester te zalven met echte, heel kostbare nardus-mirre. Daar staat dan die kleurige ballon van haar liefde te glanzen in de ruimte van het vertrek. Iedereen ziet er ademloos-verrukt naar. Maar dan komt Judas, en geeft de kleine speldeprik, die alles tot nog minder dan niets reduceert.

„Waarom is deze mirre niet voor driehonderd schellingen verkocht en aan de armen gegeven?"
Nu valt de vreugde in scherven. De aanwezigen kijken naar Maria als naar een schuldige, en zij begint zich af te vragen of niet Judas gelijk heeft, tot Jezus de situatie redt en haar daad in het juiste, stralende licht van de liefde zet.
Speldeprikkers.
Zij zijn er soms, wanneer mensen prachtige plannen gemaakt hebben, en andere proberen mee te nemen in hun enthousiasme. Dan opeens staat er één op (in een gemeentevergadering misschien), die door een kleine geniepige opmerking alles in een ander daglicht zet, zodat opeens „de lol eraf is", zoals dat heet. Een prik van een dwarsbomer kan onze plannen torpederen. Maar een daarop volgende glimlach van de Heer kan maken dat er toch vreugdevol doorgemarcheerd wordt.

Die jeugd van tegenwoordig

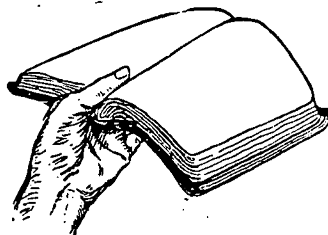
Ja, en dan weet u wel wat er daarna zo ongeveer moet volgen. Ik ken een gemeente die geld gereserveerd heeft voor het Jeugdwerk. Inplaats van dit geld op te nemen, lost de betreffende jeugdgroep haar financiële problemen liever zelf op. En bovendien voert ze nog prachtige acties om de gemeente waarbij ze hoort geld in het laatje te brengen in verband met de aankoop van een nieuwe kerk. O, die jeugd van tegenwoordig. Zijn die jongelui geen applaus waard? Hebt u de Jeugdkrant van onze utrechtse jongeren weleens gezien? Prachtig blad. Om van a - z te lezen. Positief. Applaus!
Gelukkig dat er zoveel goeds over onze jongelui te zeggen valt. Dat betekent ook dat er iets goeds over de ouders gezegd kan worden.

Wf.

BENT U ER AL BIJ?

Deze vraag wordt u gesteld door de kampkommissie van de N.B.J.B. Bent u ook al bij die velen die zich voor een zomerkamp hebben opgegeven? Of wist u nog niet van de mogelijkheid om op ons eigen centrum De Vinkenhof van een onbezorgde vakantie te genieten? Als dat het geval is, begrijpen wij, waarom u zich nog niet hebt opgegeven. Wij raden u dan aan onze kampfolder, die u in uw kerkgebouw kunt vinden, er eens goed op na te lezen. U zult er versteld van staan welke mogelijkheden wij juist voor u hebben.
Bij ons vindt u eindelijk een echte vakantie voor ouders èn kinderen. Er is nog plaats voor u in onze kampen. Maar niet lang meer. Want de aanmeldingen stromen de laatste dagen binnen. Mocht u besluiten om dan toch aan een kamp deel te nemen, dan dient u zich zo spoedig mogelijk op te geven. Gebruik daarvoor het aanmeldingsformulier van de folder.

A.R.S.

Wat zullen we lezen?

‚Gij zult een kind vinden in doeken gewikkeld en liggende in een kribbe.' De herders hebben niet stilgestaan bij de doeken noch bij de kribbe, ofschoon daar misschien veel over te zeggen viel. Het gaat om het kind. Zo is het ook met de Schriften.

zondag	10 maart	Ps. 119 : 17-24	Mijn raadslieden
maandag	11 maart	Gen. 1 : 1- 8	Uit Hem, door Hem en tot Hem
dinsdag	12 maart	Gen. 1 : 9-19	Weet gij hoeveel sterren kleven ?
woensdag	13 maart	Gen. 1 : 20-25	Zijn eeuwige kracht (Rom. 1 : 20)
donderdag	14 maart	Gen. 1 : 26-31	Opdat zij heersen
vrijdag	15 maart	Gen. 2 : 1- 7	En Hij blies op hen (Joh. 20 : 22)
zaterdag	16 maart	Gen. 2 : 8-17	Het paradijs bewerken en bewaren

H.

Lezers aan het woord

EEN NIEUWE RAAD VAN KERKEN (12)

Oecumene onder ons

Na lezing van vele ingezonden stukken over een nieuwe Raad van Kerken, komt bij mij de vraag naar boven: zullen de baptisten wel vruchtbaar in oecumenisch overleg kunnen staan, wanneer ze blijkbaar niet eens in staat zijn om elkaar te begrijpen? Vader Reiling verzucht in het 10de ingezonden stuk aan de Raad van Kerken gewijd (De Christen 16-2-68) dat het nog niet tot een eigenlijke gedachtenwisseling gekomen is en dat op elkaars argumenten nauwelijks is ingegaan. Dat is waar (ook na ingezonden stuk nr 10): men praat langs elkaar heen, werkt met anderssoortige argumenten en redeneert vanuit geheel verschillende achtergronden. Niet alleen een verschillende bijbel- en wereldbeschouwing treden aan het licht, maar in niet mindere mate is er een sterk uiteenlopende visie op het wezenlijke van de gemeente en van de unie aanwezig. Misschien komt men wel tot een geheel andere beantwoording van de vraag: wat is nu eigenlijk een christen? Er is een heel complex van bijna lijnrecht tegenover elkaar staande gedachten en opvattingen, waardoor er niet alleen een zo tegengestelde uitspraak komt, maar ook een argumentatie, die over en weer nauwelijks aanspreekt.

Deze questie „Raad van Kerken" werkt als een katalysator, waaraan de verschillen openbaar worden en dat is tenminste waardevol. Misschien moeten we onze schroom overwinnen en elkaar maar eens precies zeggen, hoe we de dingen zien. Dat die schroom er is, bemerk je in vele ingezonden stukken. De een vreest „niet meer voor een degelijke, bijbelse, gefundeerde christen gerekend te kunnen worden", de ander verwacht wellicht als ketter, scheurmaker of dweepzieke gebrandmerkt te worden. Toch zullen we over deze angsten en vrezen heen moeten zien te komen om te ontdekken hoe ver we reeds in onze geest van elkaar verwijderd zijn.

Of is dat te sterk gezegd? Is het niet waar, dat er wederzijds bij voor en tegenstanders van aansluiting bij de Raad van Kerken een zeer sterk gevoel van onbehagen leeft, niet alleen over het feit, dat anderen anders denken, maar vooral ook over de redenen en redeneringen, die andersdenkenden aanvoeren?
Uitlatingen, die men zo hier en daar opvangt, schijnen toch wel in die richting te wijzen.
Te veel voorzichtigheid kan ernstige frustraties met zich meebrengen en onvoorzichtigheid leidt gemakkelijk tot scheuringen. Als er een weg is, die door de tegenstellingen heenvoert, dan zal het wel een smalle weg, de smalle weg, zijn. Maar weinigen zijn er, die hem vinden.
Misschien kan men mij verwijten, dat ik inmiddels zelf niet duidelijk maak, waar ik in dezen sta. Hoewel het directe doel van dit artikel dit niet noodzakelijk maakt, zou het toch tegen de geest ervan zijn om geen kleur te bekennen.
Ik ben vanuit de grond van mijn hart tegen aansluiting bij de Raad van Kerken en ik zou het een gevaarlijke misstap vinden, wanneer het ooit tot toetreden zou komen. Natuurlijk heb ik vele en ernstige redenen om zo te denken en te spreken, die heel nauw raken aan de grens van mijn geestelijk aanpassingsvermogen. Maar daar gaat het nu niet om. Sprekend met vurige voorstanders van deze Raad heb ik geconstateerd hoe ernstig en langdurig ze deze zaak hadden overdacht, hoe zwaar hun argumenten hun wogen en hoe nauw dit alles raakte aan de grens van hun geestelijk aanpassingsvermogen. De uiterste grens, waartoe je kunt gaan in het onderhouden van vruchtbare, geestelijke gemeenschap met anderen, is al bijna bereikt.
Dit moet men niet met een luchtig gebaar terzijde wuiven. Toen in het verleden de Unie besloot om uit de Wereldraad te treden, betekende dit voor sommigen een slag in hun geestelijk leven, die ze maar met grote moeite te boven zijn gekomen. En dat was niet alleen om het besluit, maar veel meer om de argumentatie. Datzelfde beluister je nu opnieuw, maar het is over en weer precies gelijk. Mij schokt de argumentatie van de voorstanders en hun blijkbaar niet verstaan van de tegenstanders. Dit elkaar niet verstaan is het meest benauwend. Het doet denken aan Gen. 11, dat alleen wordt opgelost in Hand. 2. Dit lijkt mij een ernstige situatie, die in het licht gesteld moet worden (1 Joh. 1 : 7).

Leiden **R. Reiling**

Opmerking: Wanneer gezegd wordt, dat — althans — de voorstanders van aansluiting niet of nauwelijk ingegaan zijn op de bezwaren en argument van de tegenstanders, dient wel bedacht te worden dat de Commissie der Unie — die, gelijk bekend, unaniem vóór aansluiting is — de gemeenten een rapport in uitzicht heeft gesteld waarin op de bezwaren zal worden ingegaan.

v. D.

EEN NIEUWE RAAD VAN KERKEN (13)

Antwoord aan br H. H. Blok te Dieren.
Met voldoening heb ik kennis genomen van de broederlijke toon in het „ingezonden" van br Blok. Hij vreest alleen dat ik bepaalde dingen niet overzie. Welnu, wie zal daar veel tégen zeggen? Wie z'n eigen beperktheid een beetje kent, zeker niet. Natuurlijk ben ik van mening, dat br Blok enkele dingen niet goed ziet; maar zó kunnen we in elk geval met elkaar praten.
Daar ik in het nummer van 16 februari veel plaatsruimte heb gebruikt, is het zeker mijn plicht om mij thans tot het allernodigste te beperken, maar enkele opmerkingen meen ik toch wel te moeten maken. Broeder Blok zou een samengaan willen met enige door hem genoemde gemeenschappen; ik ook wel! Maar ik ben er van overtuigd, dat ook met de genoemde gemeenschappen alleen een tamelijk los verband mogelijk zou zijn. De kinderdoop hier, de afwezigheid van doop en avondmaal daar en de afwezigheid van de erkenning van de plaatselijke gemeente ginds zouden ons allemaal heel spoedig noodzaken om eigen wegen te gaan. Wat de toekomst brengen zal, weten we niet; maar onder de bestaande omstandigheden acht ik alleen een verband met veel vrijblijvendheid mogelijk, en dan liefst met allen, die er voor in aanmerking willen komen.
Verder attendeert br Blok op het feit, dat in sommige deelnemende kerken mensen zijn (ik citeer) „die in vrijzinnige geest de Naam als alleen zaligmakende Naam van de Zoon Gods loochenen; en met hen hebben wij geen geestelijke basis." Daarover hebben wij geen verschil van mening. Maar ik ben het niet met br Blok eens als hij schrijft, dat het in het gesprek binnen het raam van die Raad van Kerken te laat is om te getuigen. Als het verband in deze Raad ons verplichtte om iedereen te houden voor een wedergeboorne, dan lag het anders. Maar dat is niet zo! Er is wel degelijk plaats voor getuigenis en voor toelichting van eigen geloof. En merkwaardig genoeg is het daarbij nu reeds voorgekomen dat de door br Blok bedoelden in verlegenheid geraakten en vroegen of ze eigenlijk wel in het gezelschap thuis hoorden.
Feitelijk is dat geen wonder, want ondanks toenemend ongeloof en veel bijbelkritiek wordt in onze tijd aan het boek der boeken veel meer aandacht geschonken bij interkerkelijke besprekingen dan 30 of veertig jaar geleden. Dit laatste mag ons zeer bemoedigen, maar het daagt ons ook uit om onze kansen wel te benutten.
Hengelo (O) K. Reiling

Geachte redaktie,
Het spijt me, dat in het ingezonden artikel in uw blad van 1 maart 1968 een zetfout is geslopen. Door mij was geschreven: (34e regel van boven): „bijbelse heilswaarheden". De zetter tikte: „Bijbelse heilswaarde". Alleen het kostbaar Bloed van onze Here Jezus Christus heeft heils w a a r d e. De bijbel vermeldt alleen heilswaarheden.
Wat betreft de opmerking van de redaktie-sekr. (v. D.) dat in de oudste geloofsbelijdenis van de eerste gemeente reeds sprake zou zijn geweest dat „Jezus Heer (der wereld) is", zou ik graag willen opmerken, dat wij niet mogen bouwen op vermoedelijke geloofsbelijdenissen, maar op het vaste en onveranderlijke Woord Gods. Wij geloven niet dat de eerste gemeente (te Jeruzalem) een geloofsbelijdenis bezat. De geloofsbelijdenissen zijn in latere tijden gekomen, en hebben langzaam maar zeker de dwalingen in de kerk gebracht.
Als u doelt op Romeinen 10 vers 9-13, geloven wij, dat j u i s t h i e r sprake is van het persoonlijk geloof van een verloren zondaar waardoor hij mag weten een kind van God te zijn geworden. Immers: „Indien gij met uw mond belijdt dat Jezus Heer is (er staat n i e t bij: der wereld!) en met uw hart gelooft dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult gij behouden worden." (vers 9). En juist het laatste deel van deze tekst wordt door vrijzinnigen geloochend. Prof. Smits zei in verband hiermee spottend: „geef mijn portie maar aan fikkie!" En deze man is nog steeds „dominee" en noemt zich nog steeds „christen".
Tegen deze z.g.n. „christenen" zegge de Gemeente van Jezus Christus een hartgrondig: neen!
De Gemeente van Jezus Christus blijve geloven, dat al wie volgens Rom. 10 vers 9 de Naam des Heren aanroept, behouden zal worden! (vers 13), en alleen dezulken erkenne zij als mede-gelovigen.
Dieren H. H. Blok

Opmerking: Het ging in onze opmerking bij het ingezonden stuk van br B. in De Christen van verleden week om de tegenstelling die gesuggereerd werd: ‚het alleen-zaligmakende geloof in de Here Jezus Christus, n i e t als **Heer** der wereld (zoals de preambule zegt) maar als **Redder** der wereld, voor allen die persoonlijk in Hem geloven'. Deze tegenstelling is onbijbels.
Als we het woord geloofsbelijdenis gebruiken bedoelen we natuurlijk niet een belijdenisgeschrift. ‚Mij is gegeven alle macht in Hemel en op aarde', dáárop wordt de uitspraak Jezus is Heer der wereld gebaseerd. En o.a.: ‚Niemand kan zeggen: Jezus is Here, dan door den heiligen Geest' (1 Kor. 12 : 3b). Wij dachten, dat hiermee geen vermoedelijke geloofsbelijdenis is aangeduid.
v. D.

L.S.,
Het is aannemelijk, dat velen onder ons baptisten verkiezen om met geloofsgenoten hun vakantie door te brengen. Op veler verzoek organiseert ondergetekende een gecombineerde 13-daagse busreis naar Italië (Gardameer), zowel voor de oudere als de jongere broeders en zusters. Ondergetekende zal zelf optreden als reisleider voor deze trip. Zie verder de advertentie in dit blad.
Amsterdam D. Koehoorn

BIAFRAANSE CHRISTENEN DOEN BEROEP OP SYMPATHIE VAN DE WERELDOPINIE

De voormalige gouverneur van Oost-Nigeria, dat zich op 30 mei 1967 als de onafhankelijke staat Biafra heeft afgescheiden, de heer Akanu Ibiam heeft tijdens een toespraak tot de studenten van het baptistenseminarie te Rüschlikon, Zwitserland een beroep gedaan op de christenen in de gehele wereld om zich achter Biafra te stellen. De afscheiding van Biafra, aldus Ibiam, vindt zijn diepste oorzaak in de overheersing van de Noord-nigerianen over de Biafranen. Noord-Nigeria is mohammedaans terwijl de bevolking van Oost-Nigeria (Biafra) overwegend christelijk is.
De heer Akanu Ibiam is een van de zes vice-presidenten van de Wereldraad van Kerken.

ZENDINGSVROUWEN EN -KINDEREN VERLATEN VIETNAM

Om veiligheidsredenen hebben de vrouwen en de kinderen van de baptistenzendelingen in Vietnam het land verlaten. De Mission Board van de Southern Baptist Convention deelde mee, dat totaal 24 personen naar Bangkok, Thailand zijn geëvakueerd. Zij zijn afkomstig van zendingsposten in Saigon en Dalat. In Danang bevinden zich nog twee gezinnen. Van twee andere zendingsfamilies zijn de vrouwen en kinderen naar Amerika teruggekeerd. Een juist benoemd zendingsechtpaar moest zijn reis naar Vietnam onderbreken en vestigde zich voorlopig in Hong Kong. De jongste baptistengemeente in Saigon, met minder dan 30 leden, draagt op het ogenblik zorg voor meer dan 1000 vluchtelingen.

STILTE IN DE KERK

Het lutherse gemeenteblad van Ede schrijft over de stilte in de kerk o.a. dit:
Telkenmale valt het op, dat er in onze kerk vooral vóór het begin van de Eredienst zo druk gepraat wordt en meningen uitgewisseld worden. Vaak gaat dit gepaard met gebaren, omdraaien e.d. Zouden wij niet liever de minuten voor de dienst gebruiken voor stil gebed, en daarna proberen van onze gedachten alle ontsierende aanhangsels te verwijderen om zo zuiver mogelijk straks in ons het Woord te kunnen opnemen?
Men zou b.v. de tekst van de te zingen liederen door kunnen nemen, zodat wij straks niet alleen maar de woorden zingen, doch ook de inhoud ervan begrepen hebben.

TE PERSOONLIJK

Het lutherse gemeenteblad van Doesburg-Doetinchem vertelt over een engelse redakteur die bij gebrek aan kopij zonder enig kommentaar de tien geboden in zijn weekblad opnam. Een abonnee zei zijn abonnement op met het motief: u wordt mij te persoonlijk.

15 maart 1968 83e jaargang — 11

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Het goede gezin, wat is dat?

In een amerikaans blad stond een artikel met als opschrift: „How to have a happy home"? Losjes vertaald: Hoe kunnen we het thuis, in ons huwelijk, ons gezinnetje, goed hebben?
Er zijn heel wat gezinnen in onze westerse samenleving die het goed hebben. Maar dat goed dan verstaan in financieel opzicht. Ze kunnen alles kopen wat ze willen. Om het geld hoeven ze niets te laten. Maar of ze het ook goed hebben met elkaar, de man met zijn vrouw, de ouders met hun kinderen — dat is een heel andere vraag.

Open of gesloten?

Als 2 jongemensen trouwen, zijn de verwachtingen vaak hooggespannen. En waarom ook niet? Nu gaan ze samen verder, bijelkaar wonen, met elkaar leven, dieper doordringen in elkaars wezen, samen plannen maken en uitvoeren, *samen het paradijs binnen,* waarvoor ze al zo lang hebben staan wachten.

Echter: In ieder paradijs schuifelt een *slang,* die af en toe zijn kop opsteekt. En het *„wij tweeën"* is ook heel betrekkelijk. Er is het *werk* van de man, waarvan de vrouw niet af weet, en misschien ook het werk van de vrouw, waar de man buiten staat. Dat betekent dat er oncontroleerbare invloeden zijn. Er is de *wereld* waarin wij leven, en die via krant, radio, TV, ons kleine paradijs binnenkomt. Vietnam komt je kamer binnen, met zijn rokende puinhopen en verminkte levens; India met zijn vele hongerenden; de man van Rhodesië, die onrechtmatige executies verricht, verschijnt op het scherm; de ogen van China's grote man dwalen onheilspellend over de westerse landen en even is het of ze jou ook aankijken, en je huivert en het is net, alsof de nieuwe meubeltjes niet meer zo mooi glanzen. Je kunt je paradijs niet afsluiten. En je wilt het niet en je mag het ook niet. Want je bent niet alléén op de wereld. Je bent een deel van een groter geheel, dat je niet verloochenen kunt, en dat ook aanspraak maakt op jou.

In het goede gezin weet men, waarheen te gaan met deze problemen — naar God toe, en probeert men, zonder zelf de lasten van de wereld te willen dragen, toch te doen wat hart en hand vinden om te doen. Want waar niet positief gereageerd wordt, versteent het hart en sterft de liefde.

Het goede gezin is *open:* naar de buren, de familieleden, de kennissen, de vriendjes van de kinderen, de eenzame, de verkleumde, de wereld. Bovenal: Open naar God en Zijn gemeente.

Maar het kent ook de *geslotenheid,* de intimiteit, het echte samen-zijn, waarin men heel dicht tot elkaar nadert, in de stilte, soms in een hete woordenwisseling, in een biecht, een verslag, een probleembespreking, een ontboezeming, een gesprek, een gebed...

Het ja en het nee

Praktisch in alle gezinnen zitten de vaders en moeders met de moeilijkheid van het ja en het nee.

Elke dag opnieuw zijn er de vragen van hun kinderen: mag ik..., vindt u goed dat... en dan volgt, wat ze willen en van plan zijn. Moet er nu nee of ja geantwoord worden?

Steeds weer bemerken de ouders, dat ook de buitenwereld een heel groot woord meespreekt. Want heel vaak voegen de kinderen bij hun vraag de opmerking: die en die mogen ook, of: ze gaan er allemaal heen. Dat „ze gaan allemaal" blijkt later vaak helemaal niet zo te zijn. Het betekent meestal: ze willen allemaal graag. Maar de toestemming moet nog komen.

In onze tijd van overgang, waarin zoveel dingen ontzaglijk snel en erg veranderen, moeten we weer bijna helemaal van voren aan beginnen met antwoorden te zoeken op de vragen van onze kinderen. We zijn niet klaar met de traditonele antwoorden. De komen er niet door na te gaan, wat wij vroeger wel en niet mochten. Het antwoord zal opnieuw, met het oog op deze tijd en haar bijzondere vragen, èn op het evangelie en de grondtonen die we daar horen, gegeven moeten worden. Het kan daarom goed zijn, dat niet alleen jonge echtparen elkaar ontmoeten, maar ook dat ouders met opgroeiende kinderen af en toe samen hun problemen bespreken, en zo elkaar proberen te helpen een weg te vinden die waarlijk christelijk is, en tot heil van de kinderen strekt.

Er zijn altijd ouders geweest die sterk waren in het *„nee".* Zo heel gemakkelijk worden we dan te negatief in onze houding en wordt de kinderen te weinig positief duidelijk gemaakt hoe het dan wel moet, mag en kan. Ook dreigt op deze weg van het nee gemakkelijk het

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: ...dan is daar ook nog dat verhaal in de Bijbel: een zatgegeten miljonair die lachend en zelfverzekerd aan zijn zeven-gangen maaltijd zit en een arme bliksem, een underdog, een habenichts, een maatschappelijke nul, de restantjes uit de vuilnisbak laat vissen. En die dan later stomverbaasd is als God hem dat zéér kwalijk neemt...
(Uit De Hitbrug — Kom over de brug-jeugdkrant)

gevaar van despotisme. Aan de andere kant zijn er teveel ouders die *te gemakkelijk door de knieën gaan* als hun kinderen aandringen om hun zin te krijgen en werken met argumenten als hiervoren genoemd. Door ja te zeggen, ben je er af. Wanneer we na goed overwegen tot de overtuiging komen dat in een gegeven situatie nee beter is dan ja, dan moet het ook nee zijn.
Misschien zullen onze kinderen tegen onze beslissing aanschoppen, om te zien of ze niet alsnog de overwinning kunnen behalen. Maar dat is niet erg.
Ik las in een gedicht van een duitse Halbstarke (nozem) de volgende, veelzeggende regels, gericht tot de ouderen:

Jullie broze „neen" stond scheefgewaaid
voor de verboden dingen.
En wij hoefden maar even te schreeuwen,
of jullie namen dat „neen" al weg,
en zeiden „ja".
Om jullie zwakke zenuwen te sparen.
En dat noemden jullie dan „liefde".

Kinderen zoeken veiligheid, zekerheid, betrouwbaarheid, om tegen aan te kunnen leunen als het nodig is. Waar de ouders zwak zijn, te toegeeflijk, daar lijden de kinderen en komen ze tekort. Wanneer ze soms tegen ons nee aantrappen, dan is dat ook om te zien, of het wel stevig en sterk is. En wanneer ze ontdekken dat het nee te maken heeft met onze liefde voor hen en dat we ook graag positief ja zeggen, waar het echt kan, daar zullen ze het toch nemen en er, eerst onbewust, maar later ook bewust waardering voor hebben.
Het goede gezin, daarover kun je wel dóórschrijven. Maar voorlopig zetten we hier een punt.

H. v. d. Werf

BIJNA 30 MILJOEN BAPTISTEN IN DE WERELD

Het jaarlijkse rapport van de Baptist World Alliance toont aan, dat het aantal baptisten in de gehele wereld thans bijna 30 miljoen bedraagt, n.l. 29.817.707. Dit betekent een groei van meer dan 2½ miljoen in ongeveer een jaar.
De sterkste groei vertoonde The National Baptist Convention, USA, Inc., een organisatie van neger-baptistengemeenten, waarbij nu 6.300.000 leden zijn aangesloten. The National Baptist Convention of America, een tweede groep van neger-gemeenten telt thans 3½ miljoen leden.
Baptistengemeenten worden gevonden in 124 landen. In Noord-Amerika bevinden zich 26.412.866 baptisten, 88% van het totaal. In Azië 960.938, Afrika 471.856, Zuid-Amerika 297.048, Centraal-Amerika 214.363, Zw. Pacific 111.873 en het Midden-Oosten 1.068. De baptistengemeenten in Europa groeiden verleden jaar met 29.188.

Ons geloof in deze tijd *(6)*

DE VRAAG NAAR GOD

Het godsgeloof maakt in onze tijd zware dagen door. Nog nooit in de geschiedenis van de christelijke godsdienst is er zoveel onzekerheid geweest over God. Er is een evangelie van christelijke atheisme, er is een god-is-dood-theologie, wij worden opgeroepen om op wereldlijke wijze over God te spreken, wij mogen niet langer spreken en denken over hem als de oude man in de hemel.

Nu drukken deze radicale uitspraken ons niet zo erg omdat we 't gevoel hebben dat ze wat erg overtrokken zijn en als modekreten binnenkort wel weer verklonken zullen zijn, maar we moeten eerlijkheidshalve erkennen dat het spreken over God ons vaak ook niet zo erg gemakkelijk afgaat. Zolang het gaat over Jezus Christus gaat het over iemand die nog altijd heel veel met de aarde en met ons aardse leven te maken heeft. We kunnen Hem in geloof navolgen. Gaat het over de Heilige Geest dan kunnen we nog blijven binnen het gebied van de ervaring. Dan beleven we tenminste iets van de gans andere werkelijkheid die bij God hoort. Maar God?

De lieve Heer

Laten we deze gedachtenwarreling voorlopig beëindigen en ons afvragen ho' we aan het geloof in God zijn gekomen. Dat wil zeggen, niet hoe het geloof in God als zodanig is ontstaan, maar hoe onze weg tot dit geloof is verlopen. We doen dan een merkwaardige ontdekking. In onze kinderlijke beleving speelde God eigenlijk maar een heel kleine rol. Hij was er natuurlijk wel, ver weg in de hemel maar we hadden toch eigenlijk niet zoveel met Hem te maken. Men vertelde ons van de lieve Heiland Jezus en ook wel van God maar van Hem wisten we toch eigenlijk niet veel meer dan dat Hij de oude vader van de Here Jezus was die Hem naar de aarde had gestuurd.
Toen we wat verder op de weg kwamen veranderde deze verre maar lieve vader toch wel van uiterlijk. We ontdekten dat Hij ook de strenge vader was die onze heimelijke zonden kende en voor wie we rekenschap zouden moeten afleggen. Daardoor werd God iemand voor wie we bang moesten zijn. Pas als we in Christus vrede hadden gevonden hoefden we ook niet bang meer voor God te zijn.
Deze twee elementen zijn eigenlijk altijd in ons godsgeloof dominerend gebleven. God de lieve en tegelijk strenge Vader in de hemel. Ze zijn het tot op de huidige dag.

Vader en Zoon

Daar komt nog een andere zaak bij, die ons doorgaans pleegt te ontgaan maar niettemin in dit verband erg belangrijk is. Als we ons eerlijk rekenschap geven van ons geloof, dan weten we vaak niet of we nu in Jezus geloven of in God. Dat klinkt niet aardig en het gaat er ook niet om dat we òf in God òf in Christus moeten geloven.. Maar we weten met de Vader en Zoon naast elkaar niet goed weg. Zolang het gaat over Jezus op aarde geeft dat geen moeilijkheden, maar wanneer het gaat over de verhoogde Christus wordt het moeilijker. Daarom spreken we vaak niet van God of van Christus maar van „de Heer". Wie bedoelen we dan? Dat weten we zelf eigenlijk niet goed. Misschien wel beiden tegelijk. Speciaal in onze gebeden hebben we het wel eens moeilijk. We willen God danken voor het heil in kruis en opstanding. Hoe vaak gebeurt het niet dat wij God danken dat Hij op Golgotha voor onze zonden is gestorven. Dat is natuurlijk niet correct. In de oude kerk werden zij die beweerden dat God aan het kruis had geleden voor ketters uitgemaakt. Het is in de grond van de zaak ook een onmogelijke bewering. Het zou eigenlijk inhouden dat toen Jezus op aarde was de hemel bij wijze van spreken op de engelen na leeg was. Maar toch is het ook weer niet zo heel erg gek. Want God heeft alles te maken met dat kruis op Golgotha en met dat lege graf op de derde dag daarna. Maar onze godsvoorstelling kon en kan dat alles niet zo goed verwerken. En zo vervaagt God een beetje achter Jezus Christus.

God vandaag

Met deze geloofsinhoud moeten wij nu de dag van vandaag in. Nu is het geloof in God altijd een hachelijke zaak geweest. Het harmonieert nooit helemaal met de wereldbeschouwingen van de mensen. Dat is nu niet zo en dat was vroeger ook niet zo. Want een wereldbeschouwing beredeneert; zij zoekt naar een reden en begrijpelijk verband tussen de dingen. Maar het geloof getuigt. Het is niet tegen de rede maar het kan zich tegenover de rede nooit goed verantwoorden. De rede wikt en overweegt, het geloof kiest en waagt. Maar dat kiezen en wagen speelt zich af in de werkelijkheid van vandaag en ondergaat van die werkelijkheid de invloed. Welke invloeden heeft de werkelijkheid van vandaag op ons geloof in God?
Zie ik goed, dan heeft dit te maken met vier dingen. In de eerste plaats zijn wij bezig te ontgroeien aan de gedachte dat God ons bewaart en dat wij daarvoor van Hem afhankelijk zijn. Steeds meer

„. . . en dat niemand kan zeggen: Jezus is de Here, dan door de Heilige Geest", I Kor. 12 : 3b.

Over de uitroep: Jezus is de Heer, is al heel wat te doen geweest. Er zijn grote en gewichtige verhandelingen en zelfs boeken over verschenen. Bij nader inzien behoeft dat niet te verwonderen, want in deze kernachtige formulering is toch wel het wezenlijke van het oudste christendom samengevat. De gemeente is gemeente van Christusbelijders onder uitsluiting van alle andere „heren der aarde" en met alle konsekwenties daaraan verbonden.

„Jezus is de Heer", dat is de oudchristelijke belijdenis. Zij is zwaar geladen. Veel van de oorspronkelijke kleur is verbleekt wanneer wij spreken van „de lieve Heer". Dat klinkt zo gemoedelijk, zo ongevaarlijk, zo zoetsappig.

Vroeger was het anders. Jezus van Nazareth was aan het kruis als een verachte en vervloekte doodgebloed. Zijn zending was kennelijk een grote mislukking geworden. Hij was een door God verlatene. En juist van déze Gekruisigde beleed de eerste gemeente: Hij en Hij alleen is de Heer. In de taal van die dagen betekende dit: Hij is „God", „mijn Heer en God". Geen engel wordt in de bijbel aangebeden, maar Christus' gemeente bestaat uit mensen, „die de naam aanroepen", Hem aanbidden.

Christen kan men dus alleen zijn als men Hem zó ziet en aanvaardt, een schouwspel voor de wereld wil worden.

„Jezus is de Heer", dat is ook de oudchristelijke strijdleuze. Rondom de keizer van Rome, die goddelijk vereerd werd en die men „Heer" noemde ontstond een cultus, een dienst van offeren op de keizerlijke altaren. Dit offeren was voor de christenen een gruwel. Wanneer men de keizer ‚Heer' noemde, kon men ook aan de verhouding „heer-slaaf" denken, maar wanneer er geofferd moest worden, werd goddelijke verering geëist. Dit was de meest afschuwelijke afgodendienst. We kunnen dit illustreren. Op de vraag die de beruchte keizer Nero zijn hofschenker, die tot bekering was gekomen en christen geworden, deed: „Patroklos, ook gij strijdt nu voor die Koning?", antwoordde de christen Patroklos: „Ja, Heer Keizer", zodat hij dus niet de titel „Heer" weigerde. Toen echter de grijze Polykarpus moest zweren bij de keizer en voor de keizerlijke altaren moest treden om te offeren, weigerde hij, omdat hij Christus niet wilde prijsgeven en toen vloeide er martelaarsbloed . . .

Christus de Heer is dus strijdleuze, hèt kenwoord en wachtwoord der eerste Christenen, zwaar van inhoud, als we denken aan al het martelaarsbloed. Goed en bloed moest men voor Christus over hebben. We staan hier voor de totaliteitseis van Christus. Wie iets anders liever heeft dan Hem is Zijns niet waardig. Hij vraagt een volkomen volgen. Dit kan alleen in Christus' kracht. Niemand kan zeggen: „Heer is Jezus" dan door de heilige Geest. Velen zijn te gebonden door allerlei „geesten" en afgoden dan dat zij Christus de eer kunnen geven. Hij wil ons echter bevrijden en door Zijn Geest herboren doen worden, zodat we vanuit een wedergeboren hart kunnen zeggen: Jezus is de Heer. Ook van mijn leven. Het koste wat het kost.

Aan rustige wateren

Jezus is de Heer

Aan de voet van de „Palatinus" te Rome is een tegel gevonden, waarop een figuur met een ezelskop aan het kruis getekend was. De een of ander heeft daar onder gekrabbeld: „Alexamenos aanbidt zijn God". Het kruis is dwaasheid en ergernis. Een God aan het kruis, dat is een onmogelijke gedachte. En toch voor ons die geloven: de hoogste openbaring van Gods liefde jegens ons.

Rotterdam-C. G. Vegter

(Uit: Contactblad)

dingen worden beheersbaar en voorspelbaar. Om enkele voorbeelden te noemen: De geweldige vorderingen van de medische wetenschap hebben weliswaar de dood niet overwonnen maar toch heel wat vroeger dodelijke ziekten geneeslijk gemaakt. Het gevaar van het ziekzijn is aanzienlijk kleiner geworden. Verder hebben we — op een heel ander terrein — veel meer inzicht in het verloop en de wetmatigheden van sociale en economische processen, wat tot gevolg heeft dat een economische crisis als in de jaren dertig nauwelijks meer mogelijk is. Over de vorderingen van de techniek praten we dan maar niet eens. Door al deze dingen is het alsof we niet meer zo'n grote behoefte hebben aan Gods bewaring.

Vervolgens hebben wij het in toenemende mate moeilijk met de gedachte dat God liefde is. Wij weten dat deze liefde geopenbaard is in Jezus Christus maar we kunnen van deze liefde zo weinig in het wereldgebeuren terugvinden. Dat is geen nieuwe ervaring maar onze tijd heeft er wel een verheviging van beleefd. Kunnen we na Auschwitz nog geloven in de liefde van God? Na Vietnam? Na aardbevingen die duizenden mensen ineens wegrukken?

In de derde plaats zit het voor ons gevoel met de schepping niet helemaal goed. God schiep hemel en aarde en vroeger zongen we van de hemelen die de eer van God bezongen. We waren onder de indruk van de majesteitelijkheid van de schepping, maar vandaag leren we van de wetenschap dat de veelgeprezen harmonie in de schepping niet zo voor de hand ligt als wij misschien dachten. De astronomen nemen cosmische catastrofes waar van ongekende omvang. Zinloze catastrofes, zo te zien. Hoe valt dit te rijmen met de goddelijke harmonie van de schepping?

Daar komt tenslotte bij dat we ook niet zo bang meer zijn voor God. Wat we in een eerder artikel schreven over de verschuivingen en het schuldbesef geldt ook hier. Wat is zonde? Wie weet het precies? En als we het niet meer weten, wie kan ons dan verantwoordelijk stellen?

Achtergrond

Ik neem aan dat niemand al deze gedachten over God tegelijk kent. Toch ben ik er tamelijk zeker van dat ze, bewust of onbewust, bij zeer velen leven. Misschien nog wel meer onbewust. We hebben een vaag vermoeden dat het met het geloof in God niet zo heel gemakkelijk zit. Het is moeilijk en tegelijk zo weinig grijpbaar en concreet. God is bezig naar de achtergrond te verdwijnen. We kunnen ons niet zo veel meer bij Hem voorstellen. Als ik mij niet vergis dan is het godsgeloof bezig waziger te worden ook bij vele oprechte volgelingen van Jezus Christus. Is het geloof in God uit de tijd? Raken we de innerlijke organen om zo te zeggen, nodig voor werkelijk godsgeloof langzamerhand kwijt? Of moeten we ook hier zeggen dat we de God van de bijbel, de God en Vader van onze Heer Jezus Christus eigenlijk nog niet goed kennen? Heeft zijn Woord nog meer licht over Hem dan wij er tot dusverre in hebben ontdekt?

Ik geloof het zeker. Wat wij in onze dagen met het godsgeloof beleven is mee een gevolg van het feit dat wij ons beeld van God te veel hebben laten bepalen door het griekse denken. Wij hebben van God zoiets gemaakt als het absolute zijn met alle daaraan verbonden volmaaktheden en almachtigheden, sluitstuk en bekroning van louter zekerheden. Nu de werkelijkheid ons anders leert denken, nu onzekerheid ons dagelijks brood is, kunnen we het godsgeloof niet meer zo goed opbrengen.

De bijbel pakt dat anders aan, omdat God zijn geschiedenis met de mensen anders heeft aangepakt. Daarvoor moeten we allereerst terug naar het Oude Testament.

Over de God van Israël in het volgende artikel.

J. Reiling

Bij de statistiek van 1967

DAT DE NIEUWSTE UNIE-STATISTIEK er goed uit zou zien wisten we reeds, dank zij het ,bliksem-onderzoek' naar het aantal doopkandidaten in 1967. Het grote vel met cijfers en namen, dat bij dit nummer van ons weekblad is ingesloten, bevestigt wat min of meer reeds bekend was.
Aan de hand van de gegevens zijn we opnieuw aan het rekenen gegaan. Hieronder bieden we onze lezers de uitkomsten van deze vrijetijdsbesteding aan. Alleen maar omdat het interessant is. We verbinden er geen konklusies aan. Daarvoor moeten de gegevens van meerdere jaren verwerkt worden.

Nu drie gemeenten met 400 leden of meer

Lange tijd is het alleen de gemeente Groningen-Noord geweest die nu en dan op de statistiek voorkwam als gemeente met meer dan 400 leden. Weliswaar is deze gemeente de grootste gemeente gebleven — nu met 425 — maar ook de gemeenten Emmen (401) en Stadskanaal (400) hebben nu het ledental bereikt dat op de komende Algemene Vergadering van de Unie recht geeft op 6 afgevaardigden. De tien grootste gemeenten zijn nu:

Groningen-N.	425
Emmen	401
Stadskanaal	400
Hengelo (O)	385
Groningen-Z.	329
Den Haag	326
Leeuwarden	281
Hoogezand	273
Eindhoven	261
Enschede	254

Gemeenten, in volgorde van grootte daarop volgend, met meer dan 200 leden zijn: Sneek (252), Arnhem (245), Musselkanaal (243), Delfzijl (228), Utrecht (226) en Muntendam (221).

Numerieke en percentuele groei

De zuivere toename van het ledental van de bij de Unie aangesloten gemeenten bedraagt 325, in percentages uitgedrukt 3.54%. Verleden jaar was er een achteruitgang van 37, of 0.4%. Ter vergelijking: de groei in geheel Europa was in 1967 2.59%.

De vijf gemeenten die numeriek de sterkste groei toonden zijn:

Emmen	+ 57
Ter Apel	+ 41 *)
Stadskanaal	+ 39
Sneek	+ 33
Groningen-N.	+ 28

In percentages uitgedrukt liggen deze verhoudingen geheel anders. Met meer dan 10% groeiden de gemeenten:

Ter Apel	59.43% *)
Maassluis	47.37%
Steenwijk	33.33%
Emmen	16.86%
Sneek	15.07%
Dokkum	13.33%
Amsterdam-N.	13.20%
Foxhol	12.50%
Drachten	11.11%
Stadskanaal	10.80%

Als we de groei van de gemeenten gewestelijk naast elkaar stellen krijgen we het volgende staatje:

	num.	in %
Drenthe	+ 49	4.37%
Friesland	+ 55	4.24%
Groningen	+ 115	4.20%
Randstad	+ 61	3.50%
Gelderland	+ 13	2.87%
Overijssel	+ 34	2.47%
Zuiden	— 2	

Het aantal dopelingen in de verschillende gewesten geeft het volgende overzichtje:

	num.	in %
Drenthe	82	7.32%
Randstad	105	6.03%
Groningen	133	4.85%
Friesland	62	4.78%
Gelderland	22	4.69%
Overijssel	44	3.20%
Zuiden	6	1.10%

134 verlieten de gemeente

Het aantal dat in 1966, om welke reden dan ook, de gemeente verliet was totaal 152 (139 onttrokken zich, 19 werden uitgesloten). Blijkens de nieuwe statistiek was het totaal van hen die zich in 1967 buiten de gemeenschap van onze gemeenten plaatsten iets lager, n.l. 134 (117 onttrokken zich en 17 werden uitgesloten).

Wat is er toch de reden van dat we elk jaar een middelgrote gemeente (134 leden) verliezen?

v. D.

———

* De gegevens van Ter Apel zijn in deze staatjes eigenlijk dubieus omdat, blijkens de vermelding in de statistiek, een korrektie in de ledenlijst werd toegepast.

KORRESPONDENTIE

Ingezonden stukken over de voorgestelde Raad van Kerken, waarin geen nieuwe gezichtspunten worden geopend, zullen, zoals enkele weken geleden reeds werd aangekondigd, **niet** worden opgenomen.

Red.

OPROEP

Tot nu toe mochten wij noch van de kontaktpersoon van onderstaande zondagsschool-afdelingen, noch van de sekretaris der gemeente het formulier voor de statistiek terugontvangen.

Alblasserdam, Almelo (Nieuwstraat), Amsterdam-West, Daarlerveen-Vroomshoop, Foxhol, Hilversum, Muntendam, Pernis-Hoogvliet-Spijkenisse en Winschoten.

Wij verzoeken u vriendelijk dit formulier nu per omgaande ingevuld te zenden aan de sekretaris van de Landelijke Zondagsschool Centrale, ds J. van de Geer, Zevenhuisterweg 37, Noordbergum.

zand en zaad

We hebben er in deze stad een nieuw woongebied bijgekregen. Het enige mooie dat er aan is zijn de straatnamen. Ze hadden de straten misschien toch maar beter niet naar schilderachtige figuren kunnen vernoemen, want als Jacob Maris zag in welk een stenen zee ze zijn naam hebben begraven zou hij opstaan en 't bordje van de muur rukken. Ik kom er nu al enige maanden, maar ik moet met heel mijn verstand op m'n hoede zijn wil ik zonder vergissingen in de goede straat terecht komen. De huizen zijn allemaal eender en de straten ook. Echt op een buro getekend. Natuurlijk kan vandaag in een stad niet ieder op eigen houtje bouwen, maar wee ons nu maar één man een hele woonwijk laat verrijzen. Geef mij maar Amsterdam. De binnenstad dan. Wat een pracht aan elke gracht.
Nee, wij stroomlijnen alles. Al wat overbodig is, al wat geen nut heeft blijft achterwege. We knippen overal van alles de franje weg. Daar dacht ik vanmorgen aan, komende door de Achterhoek. Er stond een kubus op de grond van zeg 15 bij 15 bij 15 meter. 't Is dat er een herinnering aan de toren dichtbij stond, iets van buizen, met een kruis er op, dat mij liet zeggen: zeker een kerk. Nu kan franje ook gevaarlijk zijn. Je kunt in oude plaatsen huizen zien met indrukwekkende gevels. Maar hele stukken muur staan gewoon in de lucht. Er zit op sommige plaatsen niets achter. U verwacht dat het huis zo groot zal zijn als die voormuur. Fout. Façade. Uiterlijke schijn.
Naast Vietnam, een onzalig stuk geschiedenis, staat bijna elke dag iets over de rooms-katholieke kerk in de krant. Daar zijn ze echt bezig franje weg te knippen.

NADER BEZIEN

Oorlogsmisdadiger

Volgens de definities van Neurenberg is de president van de Verenigde Staten een oorlogsmisdadiger. Dat zeggen mensen voor wier inzicht en geloof ik groot respect heb. Ik kan het niet beoordelen, omdat ik de definities van Neurenberg niet ken. De stukken zullen in pers en t.v. wel op tafel komen en dan kunnen we nagaan of ze gelijk hebben. Er zal wel enige speelruimte voor verschil van opvattingen overblijven. Maar het raakt de kern van de zaak niet.

In 1945 wisten we allen heel precies wie de schuldigen waren. Dat waren de Duitsers en vooral hun leiders. Hun misdaden hadden we aan de lijve ondervonden. Ik maak mij sterk dat de meesten toen niet wisten en nu nog niet weten wat de definitie van een oorlogsmisdadiger is. Maar allen wisten wie oorlogsmisdadiger was.

Nu ligt dat heel anders. Het amerikaanse volk is een vredelievend volk. President Johnson is geen man met de aspiraties van een wereldheerser. Hij is wel staatshoofd van het machtigste land ter wereld dat zich ten doel heeft gesteld een bepaald machtsevenwicht in de wereld te handhaven. Liefst met enig amerikaans overwicht natuurlijk. Wie dit imperialisme noemt is in de geschiedenis slecht thuis. Maar toch is dit land onder deze president verwikkeld geraakt in een wrede, zinloze en uitzichtsloze oorlog, waarin de middelen allang niet meer door een doel worden geheiligd omdat er geen doel meer is. Natuurlijk is dat niet zo maar gegaan. De Ver. Staten hebben het gewild. Natuurlijk niet dit wat er nu gebeurt, maar wel het staande houden van een anticommunistische Vietnam als vooruitgeschoven post van een machtssysteem van wereldevenwicht onder amerikaanse leiding. En nu ze er eenmaal in zit kan ze er niet zo maar uit. Wereldpolitiek is een ingewikkelde en verschrikkelijke verantwoordelijkheid. Politiek is machtsuitoefening en macht leidt, zoals ook hier, heel gemakkelijk tot geweldoefening. En geweld roept geweld op en nog meer geweld.

Ik vind het tragisch dat dit volk onder deze president vervallen is tot deze onzinnige en onzedelijke geweldoefening in Vietnam. Ik heb er geen behoefte aan om Johnson voor oorlogsmisdadiger uit te maken. Dat brengt de zaak Vietnam geen stap dichter bij de oplossing. Bovendien is Johnson niet te vergelijken met de verantwoordelijken van het Derde Rijk. Een oplossing voor Vietnam komt er alleen als beide partijen willen praten. Daarom zou het beter zijn wanneer we ons, zoals verschillende kerken in ons land reeds hebben gedaan, eendrachtig schaarden achter Oe Thant, en de Ver. Staten bezworen om het risico van stopzetting van de bombardementen te nemen en zich klaar te maken voor onderhandelingen die alleen een eind kunnen maken aan de oorlog. J.R.

En valse voormuren omver te halen. Er zijn nog wel enige legioenen oudstrijders, die het willen voorkomen, maar het is kennelijk niet meer tegen te houden. Het ene stuk na het andere komt naar beneden, al moet men zeggen dat deze hervorming tot dusver nog aan de buitenkant werkt. Zo vinden wij; al zullen sommige rooms-katholieken zich nu al niet meer thuisvoelen in de ontluisterde kerk. Het stof van neervallend puin verblindt hen en ze weten niet meer wat ze wel of niet mogen of zullen geloven en doen.

Geestelijke onrust is er niet alleen bij hen. Ook in andere kerken is onzekerheid. De vaderen worden niet meer zonder meer geloofd. We zijn andere tijden binnengespoeld, waarin het hart moeite heeft verder te kloppen. Het leven raakt ontregeld. Het hangt in de lucht om achter alles een vraagteken te zetten. Hebt u dat verlangen ook nu en dan: ik zou zo graag nog eens over honderd jaar lezen wat men van onze dagen zegt. Misschien zal men ons beschrijven als mensen, die het vasteland moesten verlaten om op onbeproefde schepen een vreemde zee te gaan bevaren. Want wat staat nog vast, wat geldt nog en waar gaan we heen? Natuurlijk, we hebben de bijbel en we kennen het woord van Petrus, die ons aanraadt er acht op te geven als op een lamp, die schijnt in een duistere plaats. Natuurlijk, er is een draad gespannen tussen deze barre kusten en de wereld van God. Wij zijn niet zonder God hier, niet zonder geloof, niet zonder hoop. Maar we hebben wel het gevoel teruggedreven te zijn tot een laatste verdedigingsgordel.

Misschien begint nu eerst het geloof. Wie weet hadden we alleen maar wat teksten en versjes, franje der vaderen, in vroegere dagen wel zin hebbend, maar nu hinderlijk. Wij worden nu genoopt tot op de grond van ons geloof te gaan en ons af te vragen wat we werkelijk bezitten. Zelf bezitten. Het blijkt nu wie gelooft in God zelf en het zal duidelijk worden waartoe hem dat geloof inspireert en in staat stelt.

U wilt de slopers nog niet prijzen, maar zijn ze geen voorlopers van de bouwers?

Huizinga

STERKE GROEI BIJ ZUIDELIJKE BAPTISTEN IN USA

In het jaar 1967 zijn de bijna 35000 baptistengemeenten, aangesloten bij Southern Baptist Convention, USA met ongeveer 200.000 leden gegroeid.

De Southern Baptist Convention telt thans 11.142.726 leden en is daarmee opnieuw de grootste protestantse kerkgemeenschap van de Ver. Staten. Na de hereniging van enkele methodistische kerken enkele jaren geleden moest de Southern Baptist Convention zijn plaats van grootste protestantse kerk aan deze verenigde kerk afstaan.

gemeenteberichten

UITBREIDING IN GRONINGEN-ZUID

Groningen-Z. — (B.V.) Door middel van deze rubriek willen we u gaarne informatie geven over de arbeid in onze gemeente.

Het afgelopen jaar heeft ons veel redenen tot dankbaarheid gegeven. Op onze jaarvergadering stonden we daarbij nog eens stil en we mochten erkennen, dat er vele tekenen waren, moeilijk in woorden te vatten, waarin we de leiding van de Heer hebben ervaren.

Er bleek een offerbereidheid te zijn, zoals we niet eerder kenden. De diensten waren zeer goed en wel in het bizonder onze avondmaalsdiensten, waaraan we vele broeders en zusters zagen aanzitten. Op een fijne jaarvergadering werd dit alles nog eens onderstreept en eensgezind mochten we weer aan een nieuw gemeentejaar beginnen.

n 1968 hadden we reeds voor de derde keer een doopdienst. Zondag 3 maart j.l. werden twee zusters gedoopt, die reeds lange tijd met de gemeente onderweg waren. Blij stelden zij nu de daad door hun geloof in het openbaar te belijden, waarop de doophandeling volgde. Een wondere blijde ervaring werd ons deel, zowel in de doophandeling als in de prediking van onze voorganger ds J. A. Brandsma, die ons bepaalde bij de woorden „Want indien gij met uw mond belijdt, dat Jezus Heer is, en met uw hart gelooft, dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult gij behouden worden." Duidelijk werd deze boodschap doorgegeven en zo de Heer wil, niet tevergeefs.

In het zuidelijke deel van de stad kon de gemeente de beschikking krijgen over een lokaliteit, waarin nu maandelijks op de laatste zondag daarvan, een dienst kan worden gehouden. Twee keer kwamen we daar bijeen en de goede opkomst, van circa 50 à 60 personen, geeft moed om met deze bijeenkomsten door te gaan.

Jezus en de verzoeking op de tempel

De eerste verzoeking vond plaats in de woestijn. Dat was het eigenste terrein van de duivel. Daar was hij thuis. De tweede verzoeking vond plaats op de tempel. De tempel was het huis Gods. Het huis van de Vader van de Here Jezus Christus. Het eigenste terrein van Jezus dus. Zo te zeggen was er nu de revanche-wedstrijd. Een uit- en een thuiswedstrijd.

Raadselachtig

Het zal wel altijd een geheim blijven, hoe het mogelijk is, dat Jezus op de tempel terechtkwam. Er staat immers duidelijk door Mattheus genoteerd: Toen nam de duivel Hem mede naar de heilige stad en hij stelde Hem op het dak des tempels, 4 : 5.

Waarom liet Jezus zich meenemen?

Men heeft gezegd, dat dit alles zich niet letterlijk heeft afgespeeld. Dat het allemaal een visioen is geweest. Een droom, een nachtmerrie, maar geen werkelijkheid.

Dat het werkelijk gebeurd moet zijn, lijdt geen twijfel. Het ging Satan er waarachtig om, dat Jezus van het dak van de tempel zou springen om zijn nek te breken.

Dat breken van de nek zou voor de Satan niet een ongewild gevolg zijn van deze verzoeking, maar het doel: een Messias met een gebroken nek, zou door de Joden nooit aanvaard worden. Zou ook door God niet aanvaard worden.

Geraffineerd

Het terrein van de verzoeking is gewijzigd, maar de tactiek van de boze blijft dezelfde. In de eerste verzoeking zei hij: Indien gij Gods Zoon zijt..., en hetzelfde zegt hij in de tweede verzoeking. Men kan in deze woorden een poging lezen tot twijfelzaaien. Men kan deze woorden ook als een constatering opvatten: Gij zijt Gods Zoon. Voor de duivel was dat helemaal geen discussiepunt: Hij wist, dat Jezus Gods Zoon was. Als zodanig benaderde hij Jezus. Hij stimuleerde Jezus juist in diens besef, de Zoon van God te zijn. Aan dit besef moest Jezus dan de consequentie verbinden, als Zoon van God te handelen. Dáár ging het Jezus' vijand om.

De Joden verwachtten, dat de Messias zich op het dak van de tempel zou plaatsen en de verzamelde schare op het tempelplein zou toeroepen, de hoofden op te heffen omdat hun verlossing nabij was. Dan zou hij van de tempel afspringen en behouden op de grond komen. En alle mensen zouden weten, zouden dááraan weten, dat in deze persoon, die van de tempel afsprong, de Messias werkelijk gestalte had aangenomen. De Messiasproclamatie zou dus door een wonder bevestigd worden. En heel het volk zou deze wonderdoende Messias ten voet vallen.

Psalm 91

Satan beriep zich op het geschrevene in Psalm 91 : 11 v. Anders dan wij betrokken de Joden deze psalm op de Messias. Van Hem, voor Hem, zou gelden, wat daarin geschreven stond. Niet voor iedere Jood, maar uitsluitend en gewis voor de Messias. Als de Onaantastbare zou de Messias immers temidden van vriend en vijand staan...

Satan spoorde Jezus aan, de juiste gevolgtrekking uit zijn Messias-bewustzijn te maken: Indien Gij Gods Zoon zijt, spring dan van de tempel. Doe dan, wat men van de Messias mag, ja moet verwachten.

Jezus' afweer

Evenals bij de eerste verzoeking, pareerde Jezus de satanische aanval met een beroep op het Woord van God. Hij bracht echter niet maar de aanval tot staan, Hij onkrachtte de aanval ook. De aanval verloor zijn scherpte, zijn gevaarlijkheid.

Ook tijdens deze „generale repetitie" moest de duivel het onderspit delven.

Plaats en betekenis van Gods beloften

Ten diepste ging het in deze verzoeking om de betekenis van de beloften van God in het leven van Zijn kinderen. Mogen zij deze beloften gebruiken als een garantie?

Satan maakte van de belofte een garantie. Hij verbond aan de belofte de ijzeren logica van: Zo staat het geschreven, zo zal het gebeuren. Onder alle omstandigheden, en op bevel, verlangen, wens van de mens, wien de belofte geldt.

Vanuit zijn gezichtspunt gezien volkomen juist. Maar bijbels gezien satanisch verdraaid.

Want een garantie is een récht. Een garantieverklaring is rechttoekenning. Wie onder garantie iets verkoopt, geeft de koper wettelijk afdwingbare rechten. In de verkoopprijs is dat verwerkt: op de kostprijs is naast de winst een zeker bedrag wegens het risico van afdwingbare rechten op kostenloze reparatie of vervanging gelegd. Een garantie is een recht, waarvoor men betaald heeft.

Een belofte is een toezegging. Een eenzijdige toezegging. Een toezegging in dit geval van Gods kant. Een toezegging, waarmee we mógen rekenen. Waarin en waardoor we getroost mogen worden. Maar we niet mee mogen rékenen, in deze zin, dat we er recht op hebben, omdat we er voor betaalden.

OOK met hoofdletters

Jezus ontkende helemaal niet de waarheid van wat de duivel beweerde. Hij rukte er niet aan, zei niet, dat de duivel verkeerd verklaarde, scheef ging in de interpretatie. O neen, geen haar op Jezus' hoofd dácht daar zelfs maar aan. Psalm 91 was helemaal waar voor de Messias.

Maar niet op dát ogenblik, dáár op het dak van de tempel. Aan de rand van dat dak. Niet in díe situatie, met iemand naast Hem, die heel andere bedoelingen heeft dan de roeping en opdracht van Jezus tenslotte inhouden.

Er staat immers OOK geschreven.

Het Woord van God bestaat niet alleen en uitsluitend uit Ps. 91 : 11 v. Deut. 6 : 16 staat óók in de Bijbel! En daarin staat geschreven: Gij zult de Here uw God niet verzoeken. Niet op de proef stellen. Op de proef stellen doet men iets, dat men wantrouwt. Van welks zuiverheid, van wiens oprechtheid men niet overtuigd is. Op de proef stellen houdt de gedachte in, dat iets, dat iemand anders kan zijn dan het/hij zich voordoet.

God heeft Zijn kinderen vele en kostelijke beloften gegeven, maar nimmer om er mee te jongleren. Om er geestelijke acrobatiek mee te bedrijven. Maar wel om er zich door te laten sterken, en reinigen, en troosten. Er staat geschreven: Brood en water zal u gewis zijn. Maar er staat óók geschreven: Wie niet werkt, zal ook niet eten.

Er staat geschreven: Ik ben mét U, alle dagen.

Maar er staat óók geschreven: Weest dan listig als de slangen en voorzichtig als de duiven.

Er staat geschreven: Mijn God zal in al uw behoeften voorzien. Maar er staat óók geschreven: Zij zullen u haten om Mijns Naams wil.

Er staat geschreven: Geen haar zal van uw hoofd vallen. Maar er staat óók geschreven: Zij zullen u in de gevangenis werpen en u doden.

Geen buiten-werking-stelling

Wordt door dat kleine woordje „ook" de rijkdom van Gods beloften ingeperkt? Natuurlijk kunnen we op God aan. In Christus zijn al Zijn beloften ja en amen. Maar op Góds tijd. En voor Gods doeleinden. Tot verheerlijking van God, niet tot glorie van (wonderdoende, wonderervarende) mensen.

Ploeger

FRIESE RADENKONFERENTIE

De radenkonferentie van de gemeenten in Friesland wordt D.V. zaterdag 30 maart te Sneek gehouden.

Het programma wordt nog nader meegedeeld.

J.C.

BROKSTUKKEN

Zending en missie

Dat is de titel van interessant boek van *Norman A. Horner*, dat in 1965 in de U.S. van de persen kwam en sinds kort ook in nederlandse vertaling te lezen is. Het boek geeft een vergelijkende studie over de protestantse en roomskatholieke missionaire strategie.

Een paar dingen willen we er even uitpikken en aan u doorgeven: misschien koopt u het boek en leest u het in zijn geheel.

Schrijvend over prediking en eredienst merkt Horner op, dat niet alleen in de westerse landen, maar ook in de *zendingsgebieden* de *preek* bij de protestanten een grote rol speelt. Een man als D. T. Niles uit Ceylon is er een goed voorbeeld van dat hoge homiletische kwaliteiten niet alleen in het westers protestantisme gevonden worden.

Bij de katholieken richt men zich meer op de liturgie, wat ook duidelijk uitkomt in de opleiding die hun missionarissen ontvangen. Men vindt, dat het in het gewone parochieleven van meer belang is het katholieke geloof te „voelen" dan het te kunnen beredeneren. Daaruit vloeit voort dat de preek meer ondergeschikt wordt gehouden aan de esthetisch meer aansprekende liturgie.

In die zendingsgebieden, waar de bevolking niet gewend is, aan zijn religie op intellektuele wijze uitdrukking te geven, vindt deze rooms-katholieke methode gemakkelijker aansluiting bij de inheemse bevolking. Het gevaar is bij deze methode overigens groot dat onder een dun vernisje van christendom het heidendom rustig blijft voortleven.

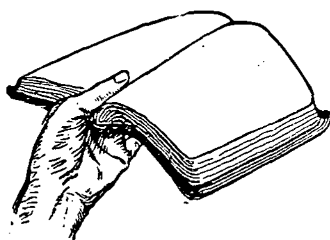
De geweldige populariteit van de kerkelijke gebeden voor de doden in Azië is voor een groot deel verklaarbaar uit het feit, dat ze een zeer bruikbare vervanging zijn voor de vroegere voorouder-verering, die op deze wijze toch voort kan leven. Het dragen van medaillons en kruisen is een welkome compensatie voor de fetisjen-verering. En zo zijn er meer dingen te noemen. Schrijver noemt het een verheugend verschijnsel, dat men in rooms-katholieke missiekringen steeds meer oog begint te krijgen voor deze gevaren, on probeert er iets aan te doen.

Te zwaar belast

Onze westerse wereld, ons land niet uitgesloten, maakt de indruk, te zwaar belast te zijn met de problemen van deze wereld. Het gevoelsleven van velen raakt overspannen, vanwege alle ellende, die hen wordt voorgeschoteld. Krant, radio en vooral TV brengen een dagelijkse portie de huiskamer binnen. Het onoplosbare, ontzaglijk grote Vietnamprobleem b.v. geeft velen een gevoel van radeloosheid. Het is geen wonder dat het elke dag opnieuw geconfronteerd worden met deze dingen op zo realistische wijze als de TV dat doet, de mensen tenslotte de straat opdrijft om er te betogen, te demonstreren en te protesteren, en zo uiting te geven aan hun overkropte gevoelens van afkeer, wanhoop en radeloosheid. En al deze uitingen keren terug in reportages op het beeldscherm en zorgen voor een sneeuwbaleffekt.

Het is ook geen wonder dat men een *zondebok* zoekt, op wie men zijn gevoelens kan afreageren. Die zondebok is voor velen Johnson. En daarnevens allerlei overheidsfiguren, die vanwege hun positie zorg te dragen hebben voor de orde, die aan alle kanten verstoord dreigt te worden. Dit ongeremde, onbeheerste handelen van velen in het Westen kon wel eens tot gevolg hebben dat de nood groter wordt in plaats van kleiner; dat de strijd zich uitbreidt, inplaats van op te houden; dat er chaos komt. We dreigen te gaan lijken op een schoolklas, waarin alle leerlingen door elkaar heenschreeuwen, en de leraar zich niet meer verstaanbaar kan maken. De weg van de zondebok is erg goedkoop. Zo pleiten we onszelf vrij. Is er dan geen schuld? Gebeurt er dan geen vreselijk onrecht in Vietnam? Jazeker. Maar de schuldige is niet die ene. Het zijn er velen. Dragen de Amerikanen alleen de schuld wat betreft de discriminatie van negers? Waren het ook niet onze voorouders, die een groot aandeel hadden in de slavenhandel die de negers naar Amerika bracht? En gedragen wij ons ook nu nog niet steeds als kapitalisten, die slechts een minimaal gedeelte van onze welvaart afstaan aan de enorm uitgebreide, en door vele honderden miljoenen bevolkte, achtergebleven gebieden?

Nog steeds zijn er legitieme wegen die we kunnen bewandelen om onze overtuigingen en opinies, onze wensen en verlangens, kenbaar te maken. Juist vandaag is het van groot belang, te bidden voor onze overheden, die verantwoordelijkheid dragen, en wier posities wij hen niet benijden. En ook van belang is het, vanwege het volzitten van het gebeuren in de verte, de man die in de gracht valt, waar wij bij staan, niet voor onze ogen te laten verdrinken, zonder een hand uit te steken. Wf.

Wat zullen we lezen?

Er sluipt een slang door de bijbel, door de wereld en geen mens kan die slangenkop vermorzelen. Wij werden en worden onophoudelijk bedreigd, op elk front, want de slang zit in ons. Er is verlossing, bevrijding in Jezus.

zondag	17 maart	Matth. 26 : 17-25	Hij is aan Gods tafel
maandag	18 maart	Gen. 2 : 18-25	U moet er doorheen zien: ze waren één
dinsdag	19 maart	Gen. 3 : 1- 7	Tot in het paradijs
woensdag	20 maart	Gen. 3 : 8-19	Ik heb geen schuld
donderdag	21 maart	Gen. 3 : 20-24	God vervangt onze vijgebladen
vrijdag	22 maart	Gen. 4 : 1-12	En zo voort
zaterdag	23 maart	Gen. 4 : 13-16	Weg van Gods aangezicht

H.

88e ALGEMENE VERGADERING, 15, 16, 17 en 18 MEI TE HENGELO

Hier een eerste bericht vanuit Hengelo voor de komende Algemene Vergadering der Unie van Baptisten Gemeenten. Deze week werden de aanmeldingsformulieren aan de gemeenten en het Unie Bureau verstuurd. Allen die de AV bezoeken, hetzij als afgevaardigde of als gast, kunnen een aanmeldingsformulier verkrijgen bij de sekretaris van hun gemeente. De leden van de Unie Commissie, Permanente Commissies, of Stichtingsbesturen ontvangen vanuit het Uniebureau een formulier. Meerdere aanmeldingsformulieren zijn op nadere aanvraag verkrijgbaar.

Wij zouden gaarne zien dat uw aanmelding zo spoedig mogelijk in ons bezit komt. De deelnamekosten dienen gelijktijdig te worden overgemaakt op de girorekening van de gemeente Hengelo, vermeld op het formulier.

De broeders en zusters van de regelingskommissie zijn bezig alle gasten een goede ontvangst te bereiden. Mogen zij ook uw aller medewerking verwachten, door in eerste instantie uw aanmelding zo gauw mogelijk tegemoet te zien, doch in elk geval vóór de gevraagde datum, 13 april a.s.

We zien uit naar een goede Algemene Vergadering, en zien daarom ook uw komst met vreugde en hoopvolle verwachting tegemoet.

Voor de regelingskommissie B. J. Kuipers, Weth. Kampstraat 137, Hengelo.

ZAAIER-DAG 30 MAART IN HENGELO

't Is bijna zo ver en wij zien met u uit naar de blijde bijeenkomst in 't Venster, het kerkje aan de Oldenzaalsestraat. Ja, u neemt de weg naar Oldenzaal. Vanwaar u ook per auto komt, u zult altijd een verkeersplein met stoplichten moeten oversteken. Als u daar richting Oldenzaal neemt is het nog zoiets als een kilometer. Rechts van de weg ligt het, in een grazige weide. Treinreizigers nemen een bus tegenover het station, die hen naar Klein Driene brengt. Uitstappen Beethovenlaan. Daar kunt u bijna de koffie ruiken. U hebt zich natuurlijk toch al gemeld. Of, neen, toch niet? Nu, dan kan het nog, maar niet later dan a.s. dinsdag 19 maart. Dan moet de administratie van De Zaaier, Unie-buro, Dalweg 77, te Arnhem het wel weten. Want ook dit moet goed geregeld worden. En het programma belooft heel wat. Bekijkt u het nog maar eens goed: combo, kleurenfilm, enz.! Tot ziens dus op de Zaaier-dag 30 maar in Hengelo.

TWEEDE ZAAIER-ONTMOETINGSDAG

op zaterdag 30 maart 1968 in „'t Venster", Oldenzaalsestraat te Hengelo (O.).

Leiding: ds F. E. Huizinga, Eind-Redacteur van „De Zaaier".

10.30-11.00 uur: Begroeting en koffie.
11.00-12.30 uur: 1ste ontmoeting.
Ds G. H. W. Pflaum: **Waarde en werk van De Zaaier.**
Wat de E.C.U. van De Zaaier denkt.
Wat de C.v.d.O. van De Zaaier zegt.
12.30-13.30 uur: Pauze met broodjes en koffie.
13.30-15.00 uur: 2de ontmoeting..
Ds Chr. Eijer: **Camping-evangelisatie.**
Het Evangelisatiejaar en De Zaaier.
Bespreking over **Kijk op de praktijk:** Hoe men De Zaaier beziet, Wat men met De Zaaier doet.
Muziek van Combo ,Gospel Five' van Hengelo.
15.00-15.30 uur: Thee-pauze.
15.30-16.30 uur: Slot-ontmoeting.
Kleurenfilm „De Rode Vlieger".
Bespreking **wat boven de mens uitgaat.**
Muziek van Combo ,Gospel Five' van Hengelo.
16.30 uur: Afscheid.

BEELDSTROOK KOM OVER DE BRUG

Voor oriëntatie en informatie brengt de Stichting Audiovisuele Dienst, in samenwerking met het Ikor, in het kader van de aktie Kom over de brug, een beeldstrook in kleur uit met een begeleidende tekst. De strook bevat aktuele beelden uit Indonesië en Pakistan, waaronder beelden van projekten, die vanuit deze aktie zullen worden gesteund. Samenstelling: Erik Boshuijzen. Kleurenstrook — 24 beelden. Prijs: f 16,50.
Nadere inlichtingen en bestellingen: Stichting Audiovisuele Dienst van de Oecumenische Raad, Postbus 515, Hilversum. Tel.: 02150-12769 en 42222.

GEREFORMEERDE KERKEN NEMEN DEEL AAN NIEUWE RAAD VAN KERKEN IN NEDERLAND

De Gereformeerde Kerken zullen volle medewerking verlenen aan de oprichting van een Raad van Kerken in Nederland. Dit is met slechts drie stemmen tegen besloten door de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Lunteren. Aan deze nieuwe Raad van Kerken neemt ook de roomskatholieke kerk deel. Verder zijn er bij betrokken de hervormde kerk en een aantal kleine kerken, alsmede het Leger des Heils, die thans samenwerken in de Oecumenische Raad van Kerken. Het is de bedoeling dat deze raad wordt opgeheven, zodra de nieuwe tot stand is gekomen.
De Synode overwoog, dat het 't beste zou zijn om de basisformule van de Wereldraad van Kerken als grondslag te nemen voor de nieuwe Raad. In het rapport van de voorbereidingskommissie waar ook van gereformeerde zijde aan meegewerkt werd, was echter een andere grondslag geformuleerd, namelijk: „De kerken, aangesloten bij de Raad van Kerken in Nederland willen in getuigenis en dienst gestalte geven aan de gemeenschap van kerken, in het geloof in de ene Heer Jezus Christus, het Hoofd der kerk en de Heer der wereld".
De Synode stelde, dat zij ook wel met deze formulering zou willen volstaan, indien duidelijk blijkt, dat deze positief gedragen wordt door de overtuiging, dat het geloof in Jezus Christus als Hoofd der kerk en Heer der wereld (Filipenzen 2) de erkenning insluit van al de predicaten, die Hem in de basisformule van de Wereldraad worden toegekend.
In zijn besluit spreekt de Synode verder zijn erkentelijkheid uit, dat thans de mogelijkheid blijkt te bestaan om te komen tot een Raad van Kerken in Nederland zoals deze van de zijde der kerken werd begeerd. Aan het moderamen werd opgedragen het overleg te voeren, dat nodig is om tot realisering te komen van deze nieuwe raad.

GEREFORMEERDE SYNODE STELT KERKELIJKE AMBTEN OPEN VOOR VROUWEN

Met slechts twee stemmen tegen heeft de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken besloten de kerkelijke ambten in principe open te stellen voor vrouwen. Wel wil men de zaak eerst nog bespreken in de Gereformeerde Oecumenische Synode, die in augustus in Lunteren bijeenkomt, maar wanneer de diskussies in die Synode geen aanleiding geven om het tot nu toe gevoerde beleid te wijzigen, zullen de plaatselijke kerken bericht ontvangen, dat zij de vrijheid hebben tot het bevestigen van vrouwelijke ouderlingen en diakenen.
Voor het ambt van predikant zijn enige speciale regelingen nodig, die de volgende Synode moet vaststellen. Trouwens ook wat de ouderlingen en diakenen betreft grijpt men eigenlijk vooruit op beslissingen, die pas door de volgende Synode definitief kunnen worden genomen. De Synode wilde echter de verantwoordelijkheid in dit opzicht overlaten aan plaatselijke kerkeraden, die willen overgaan tot de bevestiging van vrouwelijke ambtsdragers.

VOORGANGERSKONVENT IN FRIESLAND

Het konvent van voorgangers in Friesland wordt D.V. 18 maart a.s. te **SNEEK, Napjusstraat 108** gehouden.
Bij verhindering tijdig bericht aan de gastheer, ds G. Visser.

22 maart 1968 83e jaargang — 12

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

ONTWIKKELING

De secretaris van de redactie van dit blad vroeg mij een paar artikelen te schrijven over de ontwikkeling in enkele vaderlandse kerken. Dat is een ongemeen boeiend werk, maar ook een ongemeen gevaarlijk werk. Want we leven zo snel, en een ontwikkeling, die vandaag geconstateerd wordt, kan morgen al weer ongedaan gemaakt of volkomen achterhaald zijn.

Over het algemeen bedoelt men met de beschrijving van de ontwikkelingen in genabuurde kerken te bewijzen, dat zij onderweg zijn naar een kerkvisie en een kerkelijk leven, dat het eigene dicht genaderd is. Derhalve constateert men met vreugde zulke ontwikkelingen, om de juistheid van eigen, eerdere zicht nogmaals in het licht te stellen. En dus triomfantelijk vast te stellen, dat men het immers altijd al bij het rechte eind gehad heeft.

Ontwikkeling: onderweg zijn

Men kan bij ont-wikkelen denken aan iets dat ingepakt zit, en van de verpakking bevrijd wordt. Daardoor wordt de inhoud zichtbaar. Wat als onbekend moest gelden, omdat het onzichtbaar was, is nu bekend geworden doordat het zichtbaar werd.
We kunnen daarbij denken aan ontwikkeling van de rups via het stadium van de cocon naar de prachtige vlinder. Dat is een lange weg, en een zo radicale ontwikkeling, dat ik het als kind nooit heb willen geloven. Wie kán zoiets ook geloven? Wat is er nu van de rups overgebleven? Hoe is het te bewijzen, dat díe rups en díe vlinder deelhebben aan hetzelfde leven? Dat ze onverbrekelijk met elkaar verbonden zijn? Dat die vlinder alleen te begrijpen is vanuit het feit, dat zij eenmaal een rups, díe rups was?
Natuurlijk constateren we, dat de vlinder oneindig veel mooier is dan de rups, waaruit zij is voortgekomen.
Ontwikkeling kán dus zijn een ontwikkeling van het lelijke naar het mooie, van het onvolmaakte naar het volmaakte, van het onvolkomene naar het volkomene.

Gezichtsverlies

Met dat al is het onloochenbaar, dat de ontwikkeling de rups onherkenbaar gemaakt heeft. Het gezicht is verdwenen. En aan een gezicht wordt men herkend. Het eigen gezicht is verdwenen. Daarmee is de herkenningsmogelijkheid verdwenen. Als men zich van een mens wil ontdoen (bij een misdrijf) dan zal men het gezicht moeten verminken. Wie zijn gezicht verloren heeft, is onherkenbaar geworden.
Gezicht betekent duidelijkheid. Een mens, een samenlevingsverband (of dat nu een politieke partij is of een kerkgenootschap) moet een gezicht hebben. Een eigen gezicht. Om zich te onderscheiden van anderen, om zich herkenbaar te maken.
Wie met anderen in de rij wil staan — als kerk, als partij — moet zich een gezicht aanmeten. Een duidelijk gezicht. Een enkele streep — b.v. radicaal, of reformatorisch — is te vaag. Het moet een spel van lijnen worden, soepel aaneensluitend, ineenvloeiend, niet hoekig, of wel, maar in ieder geval meewerkend aan het doen ontstaan van een beeld. Want de kijker wil het verschil tussen de diverse gezichten zien, of dat nu een politieke partij of een kerk betreft.

Duidelijke onduidelijkheid

Het is duidelijk, dat de duidelijkheid er niet duidelijker op is geworden. Noch op politiek terrein, noch op kerkelijk terrein.
Het „lief zijn voor elkaar" wordt maar al te gemakkelijk een verdoezelen van de verschillen. Het „respect hebben voor de andersdenkenden" wordt maar al te gemakkelijk een doen ondergaan van de tegenstellingen in een zoetelijk getheoretiseer over de verschillende legale facetten aan de éne zaak.
Want hij constateert, dat ieder toch zijn eigen gang blijft gaan. Dat ieder toch probeert zijn eigen bestaansrecht te verdedigen.

Wat is het ware gezicht?

De ontwikkelingen in verschillende kerken volgen we graag op de voet, net als u. Soms is er tikkeltje van dat gevoel, waarover ik het al had, zo van: Zie je wel, dat hebben wij als baptisten toch altijd al gezegd. Hadden ze maar eerder naar ons geluisterd!
Soms is er — althans bij mij — een ge-

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: Antwoord van K. Barth op de vraag, wat kunnen de vrije gemeenten die het beginsel van ‚gemeente van gelovigen' voorstaan, verwachten wanneer ze toetreden tot de Wereldraad van Kerken:

Als de vrije gemeenten iets te zeggen hebben behoren zij zout en licht te zijn, dan zullen de anderen naar hen horen. Zij moeten zich opmaken en zich niet afzonderen. Voor alles, men moet geen angst hebben. Het is niet belangrijk of een kerk groot of klein is maar of zij op de goede weg is.

voel van: Nu wéét ik het niet meer. Ik ben de kluts kwijt.
Als ik lees, dat b.v. de Gereformeerde Synode een commissie benoemd heeft om over de gerechtvaardigdheid van de kinderdoop te rapporteren, dan vraag ik mij af: Wéten die synodeleden dan niet meer, wat ze beleden hebben? Is er voor wie de Heidelbergse Catechismus als een juiste leerstellige weergave van de bijbelse inhoud aanvaard heeft, een andere weg mogelijk dan de kinderdoop? Kán dan een aanvaarding van de verwerping van de kinderdoop als b.v. door de baptisten, óók geaccepteerd worden? Kunnen voorstanders en tegenstanders van de kinderdoop in één en dezelfde kerk samengaan? Sluit het één het ander niet uit?
Is het mogelijk, de rooms-katholieke kerkvisie te handhaven, zonder de Mariologie? Is de Mariologie te handhaven als de bijbelse tegenstelling zonde-genade tot volle erkenning komt? Is echter de tegenstelling zonde-genade te verenigen met een evolutiedenken à la Teilhard de Chardin?

Twee gezichten?

Het is heel goed te begrijpen, vind ik, dat buitenstaanders de schouders ophalen en zeggen: Ik begrijp er nú helemaal niks meer van. Twee kerken bouwen samen één kerk (want dat is goedkoper...) maar waarom toch diensten van twee verschillende kerkgenootschappen? Twee mensen van verschillende geloofsopvatting trouwen (want dat de duivel tussen twee-geloven-op-één-kussen slaapt, geloven ze niet meer), maar waarom stapt de één dan niet over naar de ándere kerk? Waarom een dienst met twee leveranciers van godsdienstige plechtigheden? Wat géldt dan nu eigenlijk? Wát is nu dan die kerk? Wat is het onderscheid met de anderen? Wat is het eigen gezicht?
Is dát de kerk, wat sommige woordvoerders er van maken? Wat sommige theologen zeggen? Wat sommige kerkeraden practiseren?
Of is dát de kerk, wat de belijdenisgeschriften zeggen? Wat de concilies en de pausen en de synodes gezegd hebben en zeggen?

Ontwikkeling, maar waarheen?

Ja, wat zullen we nu? Ons verblijden over ontwikkelingen bij onszelf en bij anderen? Of ons verbazen? Of ons angstig maken? Of het ons doen verdrieten, dat we de ander niet meer scherp als tegenstander zien? Kunnen zien?
Ik dacht niet, dat het altijd carnaval kan zijn, blijven. In de smeltkroes van deze tijd zal veel vervagen, en bij gebrek aan een eigen gezicht, onherkenbaar worden en ondergaan. Maar er zullen nieuwe gestalten opstaan, die wellicht veel zullen lijken op doodgeschreven figuren. Het is bijzonder boeiend, de geschiedenis te bestuderen en te constateren, dat oudgeworden vormen verdwijnen om plaats te maken voor nieuwe, die na kortere of langere tijd een fantastische familieovereenkomst met het voorgeslacht blijken te bezitten.

Ploeger

zand en zaad

Elk jaar weer verdiepen zich honderdduizenden in het lijden van de Heer, in de ondergang van Jezus van Nazaret; in de brutale, misdadige manipulaties van overpriesters en politici — soms zijn ze niet te scheiden — en de erbarmelijke afgang van een dozijn mannen, die jaar en dag in het licht en de schaduw van Jezus leefden. Hoe bestaat het.
Elk jaar weer lees ik het verhaal van de vrouw, voor wie Jezus een gedenkteken heeft opgericht. Waar ooit dit evangelie verkondigd zal worden, zal men aan haar niet kunnen voorbijgaan. Goed om op te merken dat Jezus zelf dat wat gebeurde en zich nu voltrekt aan Hem, evangelie noemt. Een blijde boodschap, inklusief het falen van iedereen. Maar midden onder al die falende mensen, die rekenaars en lafaards, die mensen van gelijke beweging als wij, staat die ene vrouw. Als een eenzame. Brandend in de duisternis. Het licht, dat zij verspreidt, schijnt tot in dit uur in Amsterdam, Kaapstad en Rio de Janeiro.
Elk jaar weer pogen we de vrouw te leren kennen en leggen we de berichten der evangelisten naast elkaar. Is het Maria geweest, de stille, die aan Zijn voeten zat en luisterde? De zuster van Lazarus, de man die dood was, en zie, hij leeft? Het gebeurde in het huis van Simon, die nog altijd de bijnaam: de melaatse, achter zich aansleepte. Alleen Johannes noemt haar naam. Wie weet leefde ze nog, toen Mattheüs en Markus hun mededelingen noteerden, en dachten deze mannen dat het beter was haar niet bij name aan te duiden.
Belangrijk is ook niet de naam. Belangrijk is wat ze deed. De aanwezige mannen komen niet verder dan een rekensom. Dat mogen de mannen van nu voor zichzelf vaststellen. Wij rekenen. Er moet ook gerekend worden. Maar niet altijd, niet overal en niet tegenover iedereen.
Eigenlijk is wat ze doet zeer vreemd. Welke vrouw heeft zich ooit zo tegenover Jezus gedragen. Even dacht u aan de vrouw, die bij de farizeeër binnenkwam, toen Jezus daar was komen eten. Ze had geen goeie naam in de stad. Die heeft aan de voeten van Jezus geschreid. Deze zalft, zeggen Mattheüs en Markus, zijn hoofd. Ze giet in een paar ogenblikken een vol jaar loon weg. Had ze het kruikje al lang in huis? Heeft ze het vanmorgen nog gehaald? Heeft iemand het haar cadeau gedaan en weet zij geen betere besteding dan het op het hoofd van Jezus te laten druppelen? Johannes, die sterk is in kleine trekjes, zegt: en de geur der mirre verspreidde zich door het hele huis.
Heeft Jezus ooit zoiets beleefd? Is hij ontroerd? Hij neemt haar in bescherming tegen altijd cijferende mannen en prijst haar. In de hele wereld zal tot haar gedachtenis gesproken worden en geschreven om wat zij hier en nu doet.
Men zalfde koningen, priesters en God zalfde de profeten met Zijn Geest. Niet daaraan herinnert Jezus, maar Hij spreekt van zijn begrafenis. Wij begrijpen dat niet helemaal. Straks zullen Jozef van Arimathea en Nikodemus voor linnen, graf en mirre en aloë zorgen en ook vrouwen zullen naar het graf gaan met specerijen om Hem te zalven. Jezus zegt, dat zij dit doet om zijn begrafenis voor te bereiden. Zodat men zich de vraag stelt of zij iets wist, vermoedde. Of zij intuïtief in die richting dacht en bij zichzelf zei: ik zal Hem de bloemen bij zijn leven geven. Ik zal hem duidelijk maken wat ik denk. En zij brak de albasten kruik en goot de mirre over zijn hoofd. Voor dat zijn kruik verbroken wordt.
Ik schreef dit om die vrouw. Om aan haar te denken in deze uithoek van de wereld en in deze tijd. Zij spreekt nog nadat zij gestorven is.

Huizinga. —

ZAAIER-DAG ZATERDAG 30 MAART IN HENGELO

Die komt nu al heel dichtbij. Dan begint om 10.30 uur die feestelijke ontmoeting in „'t Venster" aan de Oldenzaalsestraat. We rekenen er graag mee, dat die dag aan alle deelnemers wat doet! En dat het zijn weerslag vindt in wat er daarna in de gemeenten gebeurt.
Alle deelnemers zijn, zoals bekend, die dag de gasten van De Zaaier: wij zorgen voor koffie, broodjes en thee.
Wat de reiskosten betreft, die komen per gemeente voor één persoon voor rekening van De Zaaier. Voor de overige personen was oorspronkelijk gedacht aan het verlenen van bemiddeling in de verrekening van reiskosten, zodat voor deze de reiskosten op f 10,- zouden komen. Van deze verrekening zien wij echter af, en we treffen nu déze regeling: wie méér dan f 10,— reiskosten heen en terug heeft krijgt het meerdere bedrag vergoed. Wie dus minder dan f 10,— reiskosten heeft, behoeft niet bij te betalen.
En nu: tot ziens op de „Zaaier-dag" in Hengelo.

Aan rustige wateren

Onze voornemens

Te lezen: Hand. 11 : 23.

Wat hebben wij vaak de beste voornemens! Er is misschien geen tijd, die daarvoor zo geschikt is, als een tijd van ziekte. Terugziende ontdekken wij dan allerlei, dat anders had moeten zijn.
En vooruitziende hebben we onze voornemens: dit zullen we voortaan anders doen en dat zullen we beter maken — o, als straks ons leven naar onze voornemens wordt ingericht, wat zal het dan prachtig zijn!

En later? — Ja, dan denken we misschien nog wel eens aan die mooie voornemens, misschien proberen wij ook wel ze tenminste enigszins te verwezenlijken. Maar aan wie is het ooit gelukt, op goede voornemens zijn leven hecht te bouwen?

De kwestie is, dat wijzelf ons leven nooit kunnen bouwen. Daarom hebben ook de beste voornemens zo'n betrekkelijke waarde. Noodzakelijker nog dan terugzien en vooruitzien is het omhoog zien! Beslissender dan verleden en toekomst is het heden. Heden moeten wij opzien tot God en ons toevertrouwen aan Hem, Die ons in Christus Zijn genade schonk. De genade is hét fundament, waarop ons leven kan worden gebouwd!

Leeuwarden G. Brongers

(Uit: Gemeente-erf)

Ons geloof in deze tijd (7)

GOD VAN HET VERBOND

De God-is-dood theologie is een merkwaardig verschijnsel. Dat niet-christenen het bestaan van God ontkennen is te begrijpen, maar dat theologen, d.w.z. christenen die zich van hun geloof rekenschap geven, zeggen dat God dood is, blijft een vreemde zaak. Het is geen wonder dat deze theologie felle tegenspraak uitlokt.

Toch mag dat onze ogen niet sluiten voor het feit dat er niet met God, maar wel met onze godsvoorstelling iets aan de hand is. De god (met kleine letter, want hij is de echte niet) van het gemiddelde christendom is hopeloos verouderd. Hij staat en valt met een inmiddels verouderd wereldbeeld en met een inmiddels sterk afbrokkelende christelijke cultuur. Hij is garant voor de handhaving van een orde waarin alles netjes op z'n plaats staat: politiek, cultureel, sociaal, wetenschappelijk en kerkelijk. Nu het meeste hiervan niet meer op z'n plaats staat en de ontwikkeling eigenlijk op alle punten uit de hand is gelopen, nu is ook gebleken hoe weinig reëel deze godsvoorstelling eigenlijk is. Maar voor de afbraak van dit godsbeeld was de God-is-dood theologie niet nodig. Dat had Karl Barth al veertig jaren voor hen gedaan.
Als God dan dood is, waar vinden wij God? De neiging zou kunnen opkomen om Hem los te maken van de realiteit van alle dag en Hem te zien als een onpersoonlijke werkelijkheid, die we misschien de grond van het zijn zouden kunnen noemen: de absolute werkelijkheid die onze eindige, beperkte en onvolmaakte werkelijkheid draagt. Zo wilde in navolging van Tillich bisschop Robinson het zien. Het lijkt een aantrekkelijke gedachte. God is dan als het ware veilig gesteld. De verdere ontwikkelingen in onze wereld gaan dan om zo te zeggen buiten hem om. Maar is dit dan een God met wie ik kan praten, op wie ik desnoods kwaad kan zijn, kortom een persoonlijke God? Ik vrees van niet. Hier vinden wij God niet. Hem moeten we zoeken waar Hij is en zichzelf laat zien: in de bijbel.

Bijbel

Op het eerste gezicht mag het schijnen dat we weer terechtkomen bij dingen die we allang wisten zodat eens te meer zou blijken, dat er in feite toch niets veranderd is. Wij moeten àf van de gedachte dat wij allang weten wie de God van de bijbel is. Wij weten het niet. Hadden wij 't geweten, dan zouden wij van 't geloof in Hem geen leerstellig geloof hebben gemaakt, bestaande uit voor-waar-te-houden dogma's. Dan zouden wij er van hebben afgezien om Hem te maken tot sluitsteen van een sluitend wereldbeeld, waarin voor alles een plaats is, ook voor God zelf. Want de God van de bijbel is niet de God der dogma's en niet de God van het sluitende wereldbeeld. Bij Hem klopt het allemaal niet zo precies. Hij is, zoals Pascal al lang geleden heeft gezegd, niet de God der filosofen maar de God van Abraham, Isaac en Jacob, van Mozes en de uittocht uit Egypte, van het verbond en de belofte, van de profeten, van Johannes de Doper en tenslotte de God van Jezus van Nazaret. Ik zeg 't met opzet zo en niet anders. Ik praat niet over de maagdelijke geboorte en over de godheid van Christus. Dat zijn geen voorop te stellen waarheden maar conclusies, gevolgtrekkingen, die achteraf onder woorden brengen wat er van meet af in zat. Want de God van Jezus van Nazaret heeft zich eerst recht en ten volle God getoond, toen Hij zijn kind Jezus uit de doden opwekte. Toen bleek dat het er van meet af in zat: deze mens was Gods Zoon.
Over deze God gaat het in de bijbel. Daarom terug naar de bijbel, terug naar het Oude Testament. Want meer nog dan in het Nieuwe Testament kunnen wij in het Oude Testament Hem vinden.

Naam

Het mag misschien vreemd klinken, maar het meest wezenlijke van wat het Oude Testament ons over God leert, ligt in zijn Naam. Wat zegt een naam, denken wij in navolging van een beroemd dichter. Het Oude Testament leert ons anders. De goden van Egypte en Kanaän, van Babylonië en Iran hebben namen, de God van Israël is Naam. De andere goden zijn beeld, vastgelegde werkelijkheid. Jahwe is geen beeld — denk aan het eerste gebod! — maar Naam. Hij is niet vastgelegd maar vrij. Alleen een waanwijs mens van onverschillig welke eeuw kan denken dat een God die Naam is niet echt bestaat. Zijn Naam is zijn wezen. Hij heet „Ik ben", en daarmee moet Mozes het doen, als hij voor Pharao moet verschijnen. Dat Hij is blijkt wanneer Mozes metterdaad voor Pharao staat, want dan bewijst de Naam zijn werkelijkheid (Ex. 3-6).
Bovendien is de Naam iets dat een mens kan zeggen. Hij kan in ogenblikken van vreugde maar ook van ellende uitroepen: Jahwe! Hij kan tegen de Naam praten en zelfs tegen de Naam schelden, als hij boos op Hem is. Men leze slechts in de Psalmen om voorbeelden te over van deze omgang met de Naam te vinden.

Verbond

Over de Naam kan niemand beschikken. Je kunt er alleen op vertrouwen. Je moet het met de Naam wagen, en dat kan ook, want de Naam, Jahwe is de God van Abraham, Izaäk en Jacob. Hij waagt het met mensen en „sluit" met hen een verbond.
Verbond is geen woord waarmee wij goed weg weten. Onze calvinistische broeders beroepen zich er graag en vaak

op om de kinderdoop te verdedigen en dat maakt ons wantrouwig. Wij zouden dan wel willen stellen dat een verbond toch een wilsovereenstemming van twee partners is en dat er van die wilsovereenstemming bij de kinderdoop toch niets blijkt. Omdat het Oude Testament ons hiervoor weinig houvast geeft beroepen wij ons liever op het nieuwe verbond of proberen de hele zaak en het hele woord verbond te vermijden. Het was een voorganger van nu die in de overijverige jaren voor zijn studie aan een gereformeerd predikant in één zin het verschil tussen beide confessies duidelijk maakte: baptisten geloven niet in het verbond...

Nu gaat het hier niet om de doop. Het woord verbond is in de bijbel een van die grote zwaargeladen woorden die ons veel onthullen over de God van Israël, die ook onze God is. Eigenlijk deugt het woord niet om uit te drukken waar 't om gaat. Het doet te veel denken aan een afspraak tussen partijen. In diepste wezen is het verbond niet een afspraak maar een belofte. Als God een verbond sluit dan betekent dit dat Hij zich onvoorwaardelijk verplicht. Genesis 15 is er het meest duidelijke voorbeeld van. God doet beloften en Abraham gelooft God op zijn woord. Het Sinai-verbond is van andere structuur, maar dat is niet de grondvorm. Die vinden we in Gen. 15. Zo is God. Hij doet grote beloften die zelfs alle geslachten van de aarde omvatten. Het is mij nooit duidelijk geworden waarom dit aan alle menselijke antwoorden voorafgaande verbond zou vragen om de kinderdoop als teken en zegel. Het vraagt helemaal niet om een teken maar om geloof, zoals in het geval van Abraham, en God rekende hem dit geloof tot gerechtigheid. Zo is God. Hij heeft zich verplicht en wie Hem zoekt moet en mag daarvan alleen uitgaan. Aan een godsvoorstelling of een godsbegrip zijn wij dan nog niet toe. Het zou wel eens kunnen zijn dat we het daar voorlopig zonder zullen moeten stellen. Beide veronderstellen een min of meer christelijke cultuur en die is bezig te verdwijnen. De eerste christenen moesten het er ook zonder stellen omdat ze in een heidense cultuur leefden waar de goden beelden waren. Zij hebben het daarom gewaagd met de Naam en het Verbond. Beide waren voor hen werkelijk geworden in Jezus Christus, de opgestane Heer.

Geschiedenis

Dit godsgeloof is onlosmakelijk verbonden met de geschiedenis. De God en Vader van onze Heer Jezus Christus is de God die handelt. Hij heeft een doel dat Hij nastreeft. In de bijbel wordt dit doel het koninkrijk genoemd. Het is nabijgekomen wanneer Jezus Christus verschijnt. Het staat te komen in de laatste dagen. Naar dit rijk is God onderweg en zijn volk met Hem.

Niet de natuur maar de geschiedenis is het terrein waar Gods handelen openbaar wordt. Vroeger leek de natuur zo evenwichtig en onbedorven. Het was de bijbel door God zelf geschreven in tegenstelling tot dat al te menselijke boek. Wij weten langzamerhand wel beter. De natuur is even ondoorzichtig als de geschiedenis. Maar in de geschiedenis is Gods doel duidelijk. Hij is op weg naar zijn rijk, als Hij zal zijn alles in allen.

Geen wereldbeschouwing

Men heeft er dikwijls op gewezen dat dit godsgeloof, beter gezegd het geloof in deze God zich eigenlijk niet goed leent om een wereldbeschouwing op te bouwen. Dit is juist en me dunkt ook van betekenis in deze tijd. Een wereldbeschouwing is een poging om alle gegevens en inzichten die men heeft tot een sluitend en samenhangend geheel te verwerken. Maar het geloof in de God van Jezus Christus is juist geen sluitend geheel. Het is open naar de toekomst, naar het rijk van God, het laatste doel van God. Het biedt ook geen sluitende verklaring voor heel veel gegevens waarmee de wetenschap en de werkelijkheid van vandaag ons confronteren. Het zou wel eens kunnen zijn dat wij in onze tijd moeten leren leven met een geloof dat maar heel weinig verklaart en niet meer dan een paar raadsels oplost. Voor het overige moeten wij het doen met de belofte van de toekomst, die gegrond is in de daad van God in kruis en opstanding. Dat is niet weinig, maar het is toch minder dan een goed sluitende wereldbeschouwing. Wie op tastbare, overzichtelijke zekerheden uit is zal er misschien niet genoeg aan hebben. Maar wie deze achter zich heeft moeten laten omdat ze niet meer stroken met de werkelijkheid van alle dag, die doet beter het te wagen met het geloof dat niet meer is dan geloof. Hij is in goed gezelschap want dit is het geloof van Hebreeën 11.

God als aanvulling

Bonhoeffer heeft er indertijd al voor gewaarschuwd, dat wij God niet moeten behandelen en beschouwen als stoplap, voor wie wij de ruimte opeisen waarvoor *wetenschap* en *techniek nog* geen verklaring of weg hebben gevonden. Want dan moet God bij elke nieuwe ontdekking van de wetenschap weer een stukje terrein prijsgeven. Het meest in 't oog springende voorbeeld is nog altijd de ontwikkeling van de medische wetenschap. Vroeger moest om zo te zeggen God bijna alle ziekten genezen, tegenwoordig kan de arts dat in vele gevallen ook. Wordt God op deze wijze niet uit veel gebieden verdreven? Of moeten we misschien zeggen dat Hij met de voortgang van de wetenschap steeds grotere mogelijkheden en dus ook verantwoordelijkheden aan de mensen toevertrouwt?

Het laatste lijkt mij eerder waar. Wij hoeven voor God geen ruimte te reserveren. Hij is niet de stoplap van onze wereldbeschouwing.

Godsvoorstelling

Tenslotte moeten wij leren dat de voorstelling die wij van God hebben er in wezen weinig toe doet. Wij zijn vertrouwd geraakt met een ruimtelijke voorstelling van God en de hemel, hetzij ergens buiten de cosmos, hetzij daarbinnen als een werkelijkheid van eigen aard. Dat kon omdat we meenden onze eigen ruimte enigermate te kennen. We weten nu dat dat niet zo is. Het wereldbeeld in de ruimte is voorlopig althans niet meer mogelijk. Dat betekent dat we bewust moeten leren af te zien van een godsvoorstelling. Tijd en ruimte zijn in laatste instantie menselijke denkvormen. God gaat ze te boven. Het is niet erg als wij ons niet meer kunnen voorstellen waar God „woont". Het komt er op aan dat wij geloven dat Hij met de wereld en met ons bezig is. Tenslotte is het beeld van God niet een verre bovenaardse werkelijkheid, het is Jezus Christus, die Hem representeerde, Zoon van God en mens onder de mensen.

J. Reiling

OPROEP AAN JONGE GELOVIGEN!

Evenals vorig jaar gaan de gezamenlijke kerken in Lemmer ook dit jaar weer met teams van jongelui werken op de camping in Lemmer.

Wij zouden heel graag zien, dat enkele jongemensen uit onze gemeenten zich hiervoor willen melden. Het is niet helemaal gratis, maar de grootste verdienste zal *dienen* zijn in Christus' Naam. Voorwaarde is dat men veertien dagen zich beschikbaar stelt.

Jongemensen, hier is een prachtige kans iets voor je naaste in dienst van je Heer te doen. En nog wel op een prachtige plaats op een camping en aan het strand. Aanmelding bij mevr. C. Veersma-van Dam, Zuiderzeestraat 66; Lemmer. Inlichtingen zijn daar ook verkrijgbaar of bij ondergetekende.

J. H. Blenkers, Staveren; tel. 05147-229.

FRIESE RADENKONFERENTIE

De friese radenkonferentie wordt D.V. 30 maart a.s. te Sneek gehouden.
Uit het programma:

Hoe houden we onze eredienst? — in te leiden door een voorganger en een niet-voorganger;
Moderne evangelisatie-methoden, stud. O. de Vries (Utrecht).

Alle belangstellende broeders worden te Sneek verwacht.

J. C.

NADER BEZIEN

De Gereformeerde Kerken doen mee

Gaf het bericht dat enige tijd geleden de ronde deed aanleiding tot speculaties over een mogelijk niet meedoen van de Gereformeerde Kerken aan de nieuwe Raad van Kerken, nu staat vast dat dit wel zal gebeuren. Met slechts drie stemmen tegen is besloten volle medewerking te verlenen, aldus een bericht van de Informatiedienst van deze kerken, verleden week ook in ons blad gepubliceerd. De oppositie is in de synode dus numeriek niet groot geweest en 't ziet er naar uit dat de bezwaren inderdaad niet erg zwaar hebben gewogen. Het zou leerzaam voor ons zijn wanneer we kennis konden nemen van de overwegingen en argumenten die ter synodevergadering naar voren zijn gekomen. Hoe dan ook, de gereformeerden doen mee.

Wat mij in dit bericht verder opviel was dat volgens de synode het 't beste zou zijn om de basisformule van de Wereldraad als grondslag te nemen voor de nieuwe raad. De synode wil ook wel met de formulering van de nieuwe raad meegaan, indien duidelijk blijkt dat deze positief gedragen wordt door de overtuiging dat het geloof in Jezus Christus als Hoofd der kerk en Heer der wereld de erkenning insluit van al de predicaten die Christus in de basisformule van de Wereldraad worden toegekend. Met andere woorden: de synode vindt dat de grondslag van samenwerking in de nieuwe Raad van Kerken moet worden geïnterpreteerd in de zin van de basisformule van de Wereldraad. Het merkwaardige hierbij is, dat de Gereformeerde Kerken nog steeds niet bij de Wereldraad zijn aangesloten. Het was mede op verzoek van deze kerken dat het overleg in ons land werd geopend dat geleid heeft tot het voorstel van de nieuwe raad. Er was behoefte aan een minder oecumenisch, d.w.z. op eenheid gericht beraad van de kerken. Daarom werd de Oecumenische Raad tot opheffing bestemd en de nieuwe raad opgezet. Maar nu blijkt merkwaardigerwijze dat de Gereformeerde Kerken de grondslag van de nieuwe raad leerstellig toch niet helemaal adequaat achten. Zij zouden, zo zou men kunnen uitleggen, wel graag een vrijblijvend beraad van kerken op een wat minder vrijblijvende leerstellige basis. Waaruit maar weer eens blijkt tot wat voor merkwaardige situaties de oecumene aanleiding geven kan.

Beter gezegd: de oecumene geeft er geen aanleiding toe maar brengt het aan het licht. Nog altijd is dat naar mijn mening een van de belangrijkste werkingen van de oecumene. De fronten komen er door in beweging, de knelpunten in eigen gemeenschap en tussen de verschillende gemeenschappen treden aan de dag. Dat brengt natuurlijk spanningen maar die spanningen zijn heilzaam en noodzakelijk. Wij kunnen ze slechts ontwijken ten koste van verstarring en versterving.

J. R.

gemeenteberichten

DOOPDIENSTEN IN DE LICHTSTAD

Eindhoven — (K.B.) Gaarne willen wij u via ons blad laten weten, welke zegenrijke tijd de Heer ons in het nieuwe jaar heeft geschonken. Was het in januari een zuster, die haar geloof ook wilde belijden door de doop, op 4 februari was het een jonge broeder, die op zijn blijde getuigenis gedoopt werd. Maar de Heer had nog meer om te geven.. Zondag 10 maart was het weer een grote feestdag voor de gemeente. Zes jonge mensen, waaronder de dochter van onze voorganger, hadden de Heer aangenomen als hun Verlosser en Zaligmaker, en wilden Hem ook gehoorzaam zijn door zich te laten dopen. Met vele vrienden was de gemeente hiervan getuige. Onze voorganger bepaalde ons in het bijzonder bij het antwoord van Petrus aan de verslagenen van hart op de eerste Pinksterdag „Bekeert u en een ieder van u late zich dopen.." Met grote aandacht werd deze op-de-man-af-prediking aangehoord. In zijn korte toespraak tot de dopelingen liet hij duidelijk uitkomen, dat ze het einddoel nu niet bereikt hadden, maar dat dit het begin was. En als u, die dit leest, het gaat als schrijver dezes, dan is elke doopsbediening weer een beleven van je eigen doop.

Bij de avondmaalsviering werden de pas gedoopten door ouderling Kruger hartelijk welkom geheten, evenals de ouders van één der gedoopten met nog 2 dochters, die samen het lidmaatschap van de gemeente hadden aangevraagd, terwijl één zuster te kennen had gegeven, weer lid van de gemeente te willen worden. Het lied „Vreugde, vreugde, louter vreugde", vertolkte onze grote blijdschap en dankbaarheid voor deze onvergetelijke dag.

De volgende maand hopen wij voor de vierde keer in dit jaar een doopsbediening te hebben, daar zich reeds hiervoor een ouderpaar en hun dochter hebben gemeld. Zo gaan wij blijmoedig voorwaarts in de wetenschap, dat de Heer ons zal blijven zegenen, zo wij blijven in Hem.

JAARVERGADERING IN ROTTERDAM-C

Rotterdam-C — (v.E.) Op vrijdagavond 15 maart vond onze jaarvergadering plaats. Hier moge in vogelvlucht enkele momenten volgen. Met het zingen van het prachtige lied 14: „Gij dienaars van Hem, die alles regeert" werd deze vergadering begonnen. Als hoofdmomenten volgden nu de verslagen. Eerst de penningmeester, die met blijdschap kon konstateren, dat ook in financieel opzicht het onze gemeente aan geen zegeningen heeft ontbroken. Ook de sekretaris liet in zijn overzicht blijde klanken horen. Vijfmaal was in het afgelopen jaar het doopvont geopend. Door het vertrek van enkele leden naar andere gemeenten was het aantal leden maar met vijf gestegen. Het bedraagt nu 173. De controlekommissie kon met vreugde mededelen, dat de boeken van onze penningmeester prima in orde waren bevonden.

Nu volgden de verslagen van onze diverse afdelingen. Op één na konden alle verslagen in majeur uitgebracht worden. Die ene uitzondering was het verslag van onze ijverige Zaaier-behartiger, br P. Kooyman. In het begin van het jaar was de medewerking goed te noemen, maar die zakte steeds verder in. Kom, jonge en ook oudere broeders, laten we hem een hart onder de riem steken, opdat dit prachtige evangelisatiewerk weer op volle toeren kan gaan draaien. Toen kwam het voorstel aan de orde om een ander orgel aan te schaffen. Nu kwamen de tongen pas goed los. Soms leek het een spraakwaterval. Maar na diverse toelichtingen van onze slagvaardige voorzitter, ds G. Vegter, bleek wel, dat de zeer grote meerderheid het voorstel van de orgelkommissie kon aanvaarden. Alzo besloten. Onder de bedrijven stond de klok niet stil. Al met al: het was een goede jaarvergadering.

We konden, dankbaar voor de vele zegeningen, die we als gemeente in 1967 hebben mogen ondervinden, naar onze woningen wederkeren.

Werft abonnees!

BOUW ANTWOORDKERK WORDT AFGEROND

De bouw van de ter gelegenheid van de Kerkbouwaktie Antwoord '64 gestichte Antwoordkerk te Hoogvliet zal, nu inmiddels een flink aantal woningen in de direkte omgeving van het kerkgebouw is gereedgekomen worden afgebouwd. Door de architekt R. Fledderus is een gewijzigd ontwerp gemaakt voor het komplex van vergaderlokaliteiten. Het is geheel aangepast aan de eisen die de woonwijk rondom de Antwoordkerk stelt.

Het projekt is inmiddels aanbesteed en de aannemer zal zo spoedig mogelijk met de werkzaamheden beginnen. Verwacht wordt, dat de bewoners van de Zalmplaat in Hoogvliet vóór het einde van dit jaar over een volledig centrum voor het kerkelijk leven zullen kunnen beschikken. Zoals bekend staat de Antwoordkerk ter beschikking van de negen kerken, die destijds in de kerkbouwaktie samenwerkten.

ZOVEEL JE KUNT

John Wesley, de stichter van de Methodisten Kerk, preekte eens over het gebruik van geld. Zijn eerste stelling was: Vergaar zoveel je kunt! Een Engelse boer, die naar hem luisterde, stootte zijn buurman aan en fluisterde: „Een prachtige preek, hij zegt precies het juiste". Toen sprak Wesley over zijn tweede stelling: Spaar zoveel je kunt. De boer raakte hoe langer hoe meer opgewonden: „Heb je ooit zoiets gehoord?", riep hij uit. Tenslotte zei Wesley: „Geef zoveel je kunt"! Toen zweeg de boer en zonder een woord te zeggen ging hij weg.

Jezus en de verzoeking op de berg

Ook in wat volgens Mattheus de derde verzoeking is geweest — Lucas heeft een andere volgorde, Lc 4 : 1-13 — blijft het voor ons onbegrijpelijk, dat en hoe Jezus op de berg gekomen is, waar Satan tot Hem zijn vlotte en vleiende woorden kon spreken, Mt 4 : 8-10.

Reizigers, die het heilige land bezochten, meldden ons, dat op sommige dagen het zicht vanaf een hoge berg tientallen km's kan bedragen. Trouwens, op een heldere dag kan men hier ook vanaf de Dom in Utrecht Amsterdam zien liggen...
Dat satan Jezus *alle* koninkrijken der aarde heeft getoond, is echter niet alleen mogelijk geweest met een natuurlijke zicht. Achter de zichtbare koninkrijken heeft de Heiland met het geestesoog de onzichtbare gezien.
Gelijk Mozes eenmaal vanaf de Nebo het beloofde land zag...

Wat Hem toekwam

Daarin lag juist een der facetten van deze verzoeking: heel de aarde is des Heren, heel de aarde kwam Jezus toe. Heel de aarde was voor Hem beloofd gebied. Want had God niet alzo lief de wereld — díe wereld — dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft? Ging het niet in de redding van de mensen om de redding van de aarde, van de schepping? Ging het niet in de redding van de schepping om de redding van de mens? Was Hem als eersteling der schepping niet toegezegd alle macht in hemel en op aarde? Zou niet voor Hem eenmaal alle knie zich buigen en belijden, dat Hij de Heer is? Zouden niet eenmaal alle dingen onder Zijn voeten gesteld worden? (Mt 28 : 18; Ph 2 : 10; Ef 1 : 22).

Satanische waarheid

Naar Joodse opvatting stonden de volkeren der aarde, de heidenen, onder de heerschappij van de boze. Dáárom waren ze juist heidenen, dáárin kwam hun verlorenheid tot uitdrukking. In dit voetspoor heeft Jezus de duivel ook de overste dezer wereld genoemd, Jo 12 : 31, 14 : 30, 16 : 11.
Paulus noemt deze overste der wereld ook de God dezer eeuw, II Cor 4 : 4, de overste van de macht der lucht, Ef 2 : 2.
Het waarheidsgehalte in zijn toespraak tot Jezus was, dat hij heer der wereld was, met reële macht, heerschappij, en met reële onderworpenen, die in gehoorzaamheid hem dien(d)en.

Satanische leugen

Volgens Lucas heeft Satan in zijn toespraak tot Jezus niet nagelaten te zeggen: Ik geef haar wien ik wil, vs 6. Dat was een leugen, en in tegenstelling tot Daniël 5 : 21. Dáár wordt gezegd, dat God de koninkrijken uitdeelt. Ondanks het feit, dat de koninkrijken aan de boze zijn overgegeven, regeert God. Hij zit op Zijn troon, en heerst, en blijft heersen. Satan is óók heerser, maar geen onbetwiste heerser. Satans rijk zal niet eeuwig bestaan, en hij wéét dat.
Daarom probeert hij zoveel als maar mogelijk is, Gods plannen te dwarsbomen, zoveel als maar mogelijk is God tegen te werken, zoveel als maar mogelijk is te vernietigen, opdat het ook voor God onbruikbaar is geworden.
Vandaar deze aanval op Jezus. Want Satan wist van Gods bedoeling, heel de wereld aan Jezus te geven.

Jezus' afweer

Voor de eerste keer lezen we het woord: Ga weg. Een bevelend woord. Een eis, een ultimatum. Een radicaal woord, waarin niets dubbelzinnigs zit. Ga weg. Dat is: Ik wil niets meer van je weten, niets van je aanvaarden.
Smadelijker kon Jezus de boze niet behandelen...
Later zei Jezus tot Petrus hetzelfde, Mt 16 : 23.
Het moet ons opvallen, dat Jezus Satan niet berispt vanwege zijn aanspraken, zijn pretenties, zijn aanbod. Alleen vanwege zijn eis: Aanbid mij. Díe eis wees Jezus af.
En Jezus deed dat, door Satan bij zijn naam: Satan, tegenstander te noemen. Daarin liet Jezus duidelijk uitkomen: Ik heb je door. Ik doorzie je bedoelingen. Ik weet wat er achter steekt.
Satan is echt de commandant der muiters, de opperste der dieven. Want hij heeft door diefstal de heerschappij over de volkeren verkregen. Hij is op slinkse wijze de overste der wereld geworden. Maar niet voor altijd, niet ongestoord en eeuwigdurend.
Hoe is de wereld in handen van de boze geworden? Tot een wereld „vol ellende en nood". Gestolen goed gedijt immers niet...

Eén knieval

Had Jezus geknield, de wereld zou niet Jezus' eigendom geworden, maar Satans bezit gebleven zijn.
Die éne knieval zou echter de meest-radicale verloochening van Jezus' roeping zijn geweest.
Hoe zag Jezus de koninkrijken der aarde?
Hij zag ze in hun gebrokenheid, in hun bloed en tranen. Hij zag de wankelende tronen, de executieplaatsen, de concentratiekampen, de slums, de villa's der rijken en de arme Lazarussen in hun poorten. Hij zag de politieke rivaliteit, de nationale superioriteitswaan(zin), de rassendiscriminatie, de sociale onrechtvaardigheid, de economische verwording, de culturele degeneratie.
Hij zag de koninkrijken der aarde zó in hun waardeloosheid, zodat Hij later kon zeggen: Wat zou het een mens baten als hij alle koninkrijken der aarde zou winnen en schade zou lijden aan zijn ziel?

Geen continuëring, maar verlossing

Jezus is niet gekomen om de wereld te veroordelen, Jo 3 : 17, noch om de wereld in haar zó-zijn te bewaren, maar om de wereld te verlossen, te redden.
In feite is verlossing: bevrijden uit de heerschappij van de vreemde en (terug)-brengen onder de heerschappij van God. Verlossing is: Satan onttronen.
Wie zich echter buigt voor Satan, onttroont hem niet. Daarom wilde Jezus niet buigen. Hij wilde van de troon stoten.
Er wordt ons gezegd, dat Satan een laatste poging zal wagen de heerschappij over de wereld te behouden, door de antichrist voor zich te laten knielen. Die zal Satan aanbidden, van wien hij zijn heerschappij ontvangen heeft. De tegenchristus zal doen wat de eerste Christus weigerde te doen. In een laatste grandioze poging het heilswerk van Jezus teniet te doen, zal hij alles op haren en snaren zetten en doen alsof God Zijn sanctie gegeven heeft aan Satans werk.

Zonder kruis geen kroon

Ook hier ging het weer om de vraag, of het kruis nodig was voor de verlossing der wereld. Jezus moest en wilde de weg naar het kruis gaan. Satan zei: Het kan gemakkelijker, eenvoudiger, pijnlozer, zonder kruis.
Jezus koos het kruis.
Jezus verwierp de heerschappij over onverloste koninkrijken.

Na Zijn opstanding sprak de Heiland: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde, Mt 28 : 19. In het licht van de derde verzoeking krijgt dat woord een glans, die over het oordeel Gods heenstraalt tot in de eeuwigheid.

Ploeger

RANDSTAD-RADENKONFERENTIE

Zaterdagmiddag 30 maart a.s. zijn in Utrecht de raden van onze gemeenten in Holland, Utrecht, Brabant en Limburg uitgenodigd voor de Randstad-Radenkonferentie.
Het programma is reeds rondgezonden.
Allen hartelijk welkom!

J. Br.

Mededeling

Br C. v. d. Vlis, voorganger van de gemeente te Maassluis deelt mee, dat hij voorlopig niet telefonisch bereikbaar is.

BROKSTUKKEN

Exclusieve Openbaring

Onze tijd is niet alleen de tijd van de oecumene, waarin de vele *kerken* wederzijds toenadering zoeken en trachten tot een zekere eenheid te komen. Het is ook de tijd waarin het syncretisme weer zijn kop opsteekt, en waarin men pleit voor een *wederzijdse toenadering van de* aanhangers van de grote wereldgodsdiensten, zoals Christendom, Mohammedanisme, Hinduïsme e.d.
In een boek van Macquarrie over de beginselen van de christelijke theologie zegt de schrijver dat „de tijd gekomen is voor de christenen om een veel opener en veel meer waarderende houding aan te nemen ten opzichte van de andere godsdiensten, aangezien er *geen exclusieve openbaring van God is.*"

Professor W. C. Smith van de Harvard-Universiteit pleit in een boek over religieuze waarheid voor een veel grotere openheid ten opzichte van de Islam en de Koran. Hij zou willen dat de christenen gingen erkennen dat ook daarin de waarheid van God tot ons kan komen. Zijn overtuiging is dat God daar is, waar waarheid gevonden wordt.

Ook van de zijde van b.v. het Hinduïsme komen dergelijke geluiden. Prof. S. Radhakrishnan pleit vanuit zijn eigen religieuze overtuiging voor steeds groter wordende toenadering tussen de aanhangers der levende godsdiensten. Hij gelooft niet in de exclusieve goddelijke geïnspireerdheid van de Vedas. „Ik geloof dat Bijbel, Koran en Zen-Avesta alle gelijkelijk goddelijk geïnspireerd zijn" Prof. R. pleit voor een ernstig pogen om te komen tot een universele godsdienst, waaraan alle waarlijk gelovigen deel kunnen hebben, en waarmee we samen in de wereld kunnen staan en tegemoet kunnen komen aan haar problemen en noden.

We ontleenden bovenstaande gegevens aan een artikel in „The Expository Times", waarin deze dingen nog veel uitgebreider te lezen staan. Schrijver zelf van het artikel is van mening dat we te lang als christenen overtuigd geweest zijn van het *unieke* van de openbaring door Christus; we zullen nu moeten erkennen dat de zelf-openbaring van God in Christus het hoogste moment is, niet het enige.

Wie deze dingen overweegt, en daarbij let op de woorden van Jezus zelf, weet, dat we zo op een verkeerd spoor komen. Hij immers maakt er steeds weer aanspraak op, uniek te zijn. „Niemand komt tot de Vader dan door Mij". „Ik ben de deur." Ook herinneren we ons het woord van Petrus, voor vertegenwoordigers van de joodse godsdienst gesproken, waarin hij de *unieke positie* van Jezus in het heilsplan van God naar voren brengt: „En de behoudenis is *in niemand anders,* want er is ook onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij behouden moeten worden."

Wordt Jezus geen stroman, wanneer theologen Hem zijn plaats aanwijzen in het geheel der wereldgodsdiensten, inplaats van Hem te belijden als Heer en als gehoorzame dienaren Zijn wil te volvoeren?

Christenzijn wordt daardoor gekenmerkt, dat de Heer over ons beschikt, en niet daardoor, dat wij over Hem beschikken.

Het wordt daardoor bepaald, dat Hij ons de boodschap in de mond legt die we te prediken hebben, en niet daardoor, dat wij uitmaken, welke boodschap geschikt is voor de wereld van vandaag.

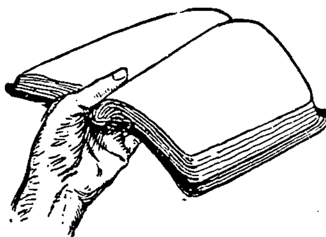
God is niet daar, waar volgens onze maatstaven waarheid is, maar waarheid is daar waar God is en werkt.

De Goede Boodschap

Enkele weken geleden bracht iemand mij een boek van mr E. Straat ter lezing. Toen ik het „nader bezag" bleek het een nieuwe vertaling van de vier evangeliën (van Markus, Matthijs, Lukas en Jan, zoals vertaler ze noemt) te zijn. Mr Straat is een bekend vertaler. Hij vindt het van groot belang, dat het Nederlands van de vertaling dezelfde eigenschappen vertoont en hetzelfde karakter draagt als het originele Grieks. Mr Straat heeft groot respekt voor o.a. de Statenvertaling, die ongelooflijk grote invloed heeft gehad op de nederlandse taal, „maar van dat grandioze, renaïssancistische en zelfs barokke taalgebruik vind je vrijwel niets terug in het Grieks van de evangeliën, die niet zijn geschreven voor de geleerden, maar voor de maatschappelijk kleine, eenvoudige mensen van die tijd."

Het is een boeiende zaak, de evangeliën in deze moderne nederlandse taal te lezen. Wie de „deftigheid" van de oude vertalingen mist, moet bedenken dat het origineel die deftigheid ook ontbeert. Niettemin is het een prachtige taal: kernachtig, tekenend, op de man af, zonder enige omhaal of valse schaamte.
Een prachtig boek om zelf te lezen en er in het gezin uit voor te lezen. Het draagt de titel: De goede boodschap volgens Markus, Matthijs, Lukas en Jan.

Wf.

Wat zullen we lezen?

Wat is het algemeen thema in de bijbel? Het falen der mensen. Niet meer? Het ingrijpen Gods. God stookt het vuur van verlangen in de harten en wijst de weg naar de vrijheid.

zondag	24 maart	Ps. 89 : 1-9		Ik wil altoos zingen
maandag	25 maart	Ex. 5 : 1-11		Ik ken de Heer niet
dinsdag	26 maart	Ex. 5 : 12-21		Mozes en Aäron tussen wal en schip
woensdag	27 maart	Ex. 5 : 22- 6 : 12		Ik zal, Ik zal
donderdag	28 maart	Ex. 11 : 1-10		De Heer maakt scheiding
vrijdag	29 maart	Ex. 12 : 1-13		Het Avondmaal
zaterdag	30 maart	Ex. 12 : 29-42		Een nacht van waken

H.

NBJB ZOMERKAMPEN 1968

Al is onze kampfolder pas enkele weken uit, toch moeten wij nu al melding maken van kampen, die reeds volgeboekt zijn. Wij moesten voor enkele kampen al veel mensen teleurstellen. Om dit te voorkomen geven wij u het volgende overzichtje:
Gezinskampen:
A 1 De Vinkenhof: nog enkele plaatsen vrij.
A 2 De Vinkenhof: volgeboekt.
A 3 De Vinkenhof: bijna volgeboekt.

Jeugdkampen:
In sommige jeugdkampen is nog plaats, alhoewel sommige kampen bijna „vol" zijn.
U ziet het, de keus wordt kleiner. Daarom adviseren wij degenen, die graag aan één van onze kampen deel zouden willen nemen, zich zo spoedig mogelijk aan te melden. Nu is er nog plaats voor iedereen.
Die broeders en zusters, die nog geen plannen voor hun vakantie hebben gemaakt en die nog niet weten waar ze heen zullen gaan, raden wij aan er onze kampfolder, die in elk kerkgebouw verkrijgbaar is, eens goed op na te lezen.
Ouders, wilt u uw kinderen een mooie,

onvergetelijke vakantie, in een „goede omgeving" bezorgen? Stuur hen dan naar een NBJB-jeugdkamp. Daar ontmoeten zij jongelui uit andere Baptistengemeenten, daar ervaren zij, hoe zij door spel, sport, diskussie en tal van aktiviteiten meer, samen als groep hun vrije tijd positief kunnen besteden.
Wacht dus niet te lang, voorkom teleurstelling, meldt u zo spoedig mogelijk aan.

De kampkommissie.

Korrespondentie

Brs A.B. te C. en X.Y. te Z. Uw ‚ontboezemingen' komen niet voor opname in aanmerking.
Red.

ADVERTENTIES

Vandaag werd geboren onze dochter
RIXTA CORONA
Wij zijn verheugd en danken God voor dit nieuwe leven ons toevertrouwd.
Th. Pothof
E. B. Pothof-Dost
Assen, 12 maart 1968
Maria in Campislaan 251.

D.V. 28 maart hopen onze geliefde ouders
J. HOEKMAN
en
A. HOEKMAN—PLEZIER
de dag te herdenken dat zij voor 50 jaar in het huwelijk zijn getreden.
Hun dankbare kinderen en kleinkinderen.
Gelegenheid tot feliciteren op 2 april
p.a. Susanna, Harderwijk.

Zo de Heer wil, hopen onze geliefde ouders en grootouders
S. KLUIN
B. KLUIN-BOS
30 maart a.s. hun 50-jarige echtvereniging te herdenken.
Dat ze nog lang voor elkaar en voor ons gespaard mogen blijven, is de wens van hun dankbare kinderen, behuwd- en kleinkinderen.
Foxhol, maart 1968
Kl. Nieboerweg 7.
Receptie van 15.30 tot 17.00 in de jeugdzaal van de baptistenkerk, Beukemastraat, Hoogezand.

Zaterdag 30 maart D.V., hopen onze ouders
J. VAN DER VEEN
en
T. VAN DER VEEN-JONGSMA
de dag te herdenken dat zij 35 jaar geleden in het huwelijk traden.
Hun dankbare kinderen en kleinkinderen.

MEDEWERKSTER GEVRAAGD
voor onze zaak in koperwerk en oudheden, voor winkel en andere voorkomende werkzaamheden.
Pos. gelovig, leeftijd ± 25-40 jr.
Dijkstra „Koperkunst", Sneek. Kruizebroederstraat 81a, tel. 05150-2596.

EMMER-ERFSCHEIDENVEEN,
8 km van Emmen
Gevraagd per 1 aug. a.s. aan onze Chr. Nationale school
EEN ONDERWIJZER(ES)
voor klas 1 en 2
van positief Chr. beginselen, bevoegd voor j (k).
Zij die dit jaar hopen te slagen kunnen ook solliciteren.
Sollicitaties z.s.m. aan W. Ensing (Hoofd der School), Kanaal A N.Z. 192, telefoon 05912-570.

Zendeling S. Edens voor de televisie

Onze zendeling-verpleger br S. Edens, momenteel met verlof in ons land, is door het aktie-comité van „Kom over de brug" en de NCRV-televisie gevraagd medewerking te verlenen aan de uitzending waarmee vanavond, vrijdag 22 maart, deze grote aktie voor zending en werelddiakonaat, die deze week in ons land gevoerd wordt, zal worden besloten.
In deze uitzending, die op het eerste net om 10.45 uur begint, zullen de resultaten van de aktie worden bekend gemaakt en ook diverse projekten, waarvoor het geld besteed zal worden, ter sprake komen.
Zoals bekend is, zijn door onze Unie twee projekten met een totaal van f 50.000 gesponsored, t.w. voor een gemeentecentrum in Yaoundé, Kameroen en een laboratorium voor het ziekenhuis in Sona Bata, Kongo — projekten aangevraagd door respectievelijk de Unie van Baptisten Gemeenten in Kameroen en de Unie van Baptisten Gemeenten in West-Kongo.
Het ligt in de bedoeling, dat de presentator van dit programma de heer Van Hillo met br Edens een gesprek heeft. Zendeling Edens is direkt betrokken bij projekt nr. 29: een laboratorium voor het ziekenhuis in Sona Bata, Kongo.
Vanavond tussen acht en negen uur zullen ruim 150.000 medewerkers aan „Kom over de brug" op pad gaan om overal antwoord te halen.
We hopen en verwachten, dat ook Baptist Nederland in deze aktie goed over de brug zal komen. R.J.V.

Onder tragische omstandigheden verloren we onze geliefde man, pappa, schoonzoon, zwager en oom
JACOB KAJUITER
die, in z'n 34 ste levensjaar, het leven liet bij de stranding van het m.s. „Nomadisch" op 6 maart 1968 bij Knokke.
Rom. 8 : 37.
Groningen:
D. Kajuiter—Aaldring
Jacob, Erica, Hilda
Paterswolde:
H. Aaldring
H. Aaldring—Engelsman
Hengelo (O.):
J. Aaldring
J. A. Aaldring—Rietberg
Henk Pieter
Mierlo (N.-Br.):
A. Scholte—Aaldring
J. Scholte
Groningen, Jennerstraat 10

Op maandag 11 maart j.l. heeft de Heer thuis gehaald onze broeder
LUCAS ENSING
op de leeftijd van 38 jaar.
De Heer vertrooste en sterke zijn vrouw en kinderen.
Baptistengemeente Apeldoorn

Schöner Ferienort vieler Holländer
Haus Messerschmidt, 3569 Hartenrod-Hess. (Raum Braunfe Dillenburg-Marburg) Ruf: 02776-439.
Ruh. sonn. Lage, Waldr. Ggd. schöne Wanderwege, mod. Gästezi. Gute Küche, Prosp. auf Wunsch.

HOENSBROEK (Z.L.)
PENSION PESKENS-DE JONG
Hoofdstraat 242, tel. 04448-2409.
Prijs vol. pens. f 9,— en f 10,— p.p.p.d. incl.

ABONNEES: het 2de kwartaal begint op 1 april. Wie het abonnementsgeld (*f* 4,—) tijdig bij vooruitbetaling voldoet door overmaking op giro 9260 ten name van Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam, bespaart de hoge incassokosten van 85 cent per aangeboden kwitantie. Let dus op uw voordeel en gireer vóór 1 april *f* 4,— (of *f* 12,— voor de resterende 3 kwartalen ineens).
Bij voorbaat dank voor uw medewerking. De adm.

PREEK

Ter stimulering van de aktie „Kom over de brug" deze preek van een pastoor in een roomskatholieke kerk:
„Dierbare gelovigen. Tweederde van de wereld heeft aan haast alles gebrek en lijdt dus ook honger. De helft van Nederland doet aan een vermageringskuur. Amen".

FRIESE BAPTISTEN:

reserveer de 2e paasdag voor de friese bondsdag in Sneek

29 maart 1968 83e jaargang — 13

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Actie „Handelingen '69" is gestart

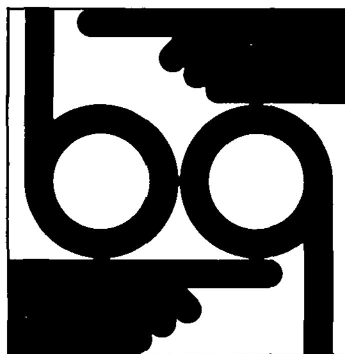
Twee jaar geleden werd ter A.V. in Stadskanaal een gesprek gehouden rondom het onderwerp evangelisatie. Een voorstel was ingediend om als baptistengemeenten gezamenlijk een „Evangelisatiejaar" te houden. Met grote instemming werd door de vergadering aan het gesprek deelgenomen. Een plancommissie ging aan het werk en kwam op de A.V. verleden jaar in Drachten reeds met gegevens en gedachten. Gesteld werd dat het zeer wel mogelijk was om het gezamenlijk te doen, maar dat ook dit, bij alles wat we reeds opbrengen voor ons Uniewerk, een extra offer van ons zou vragen. Niettemin was de A.V. het er over eens dat dit een belangrijk en noodzakelijk stuk werk was dat gezamenlijk gedaan moest worden.

In november 1967 kwam in alle gemeenten een *„Blauwdruk"* ter tafel, dat in gewestelijk verband werd besproken. Opmerkingen en ideen werden naar voren gebracht. De E.C.U. en de Unie-Commissie gaven hun fiat. Uit alle gedachten en opmerkingen werd een concreet en duidelijk plan opgesteld. Dit plan werd neergelegd in een *„Handreiking"* en alle gemeenten opnieuw toegezonden. In gewestelijke vergaderingen werd het begin maart in eerste instantie nog eens verduidelijkt en besproken.
Vier en vijftig van onze gemeenten zegden reeds toe mee te zullen doen aan „HANDELINGEN '69". We hopen dat de enkelen die nee zeiden zich alsnog zullen bedenken als ze ontdekken dat de zaak van de financiën toch anders ligt dan zij wellicht meenden. Het is belangrijk dat de weifelaars ten spoedigste beslissen, want de boot is van wal en de eerste aanzet kon wel eens de belangrijkste blijken te zijn.

De opzet.

U begrijpt dat men in één artikel over deze belangrijke zaak beknopt moet zijn. We hopen nog dikwijls in dit, ons wekelijks orgaan, de gelegenheid te krijgen dieper op de hele materie in te gaan.

handelingen '69

gaat dan heen

De opzet valt in hoofdzaak in drie delen uiteen.

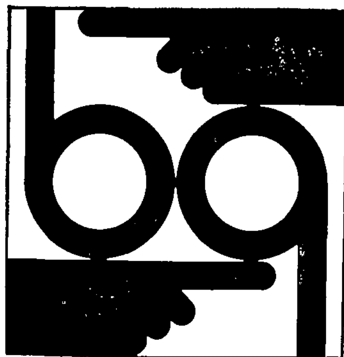
a. Onze Heer heeft gezegd dat we heen moesten gaan. Dat we moeten prediken, discipelen moeten maken en ze moeten dopen. De gemeente is door Hem bedoeld als Zijn-aanwezig-zijn in de wereld. Dan ga je handelen, leven en werken vanuit en door Hem. Door de kracht, door de inwoning van de Heilige Geest in je leven. Gelovigen zijn bezig. Op alle „fronten".
Dat we meer en meer de opdracht en de mogelijkheden van dit handelen ontdekken of weer ontdekken, is de eerste opzet.
b. Duizenden meer dan zij die lid zijn van onze gemeenten, geven zich op als baptist of willen vrij intensief bij onze arbeid betrokken zijn, of voelen zich tot ons aangetrokken. Wij willen hen vragen waarom. Per slot is dat woord „baptist" niet zo belangrijk, maar of men waarachtig discipel is van de vreemdeling uit Galilea.
c. Wij moeten de mensen-massa's in. De tienduizenden kennen alleen de naam van Jezus. Wij moeten met hen praten over Zijn persoon, Zijn werk en Zijn Wederkomst. Hoe dat moet? Daar is al jaren over geconfereerd en gepraat. Maar het is, generaliserend, bij droogzwemmen gebleven. We moeten het water in. Misschien worden we teruggesmeten. Maar dan gaan we opnieuw.
En het werken zal ons leren. Hebt U ideeën, loop er niet mee rond, maar geef ze door.

Citaat van de week: Dat er donderpreken voor nodig zijn om de in weelde levende mens te herinneren aan zijn eerste plicht de barmhartigheid tot de medemens te betrachten is een kwalijke zaak en dat de aldus wakkergeschudde mens dan meent de zaak te kunnen afdoen met een aalmoes, met het afstoten van iets van zijn overvloed en daarna doorgaat zich in weelde te baden, is een nog veel kwalijker zaak.
(Uit een ingezonden stuk in Evangelisch Luthers Weekblad)

Evangelisatie.
Dat is een veel besproken, een besmet en veel verworpen woord. U kunt van mij het woord cadeau krijgen.
Maar de duidelijke opdracht van de Heer zult u niet achterwege kunnen laten, zonder u daardoor op hetzelfde moment te plaatsen buiten Zijn Handellend, Worstelend bezig zijn met de wereld. Een Handelen en Worstelen waarin Hij ons als „medearbeiders" wil zien.
Evangelisatie is niet de hobby van de één of de andere dominee die het als een specialiteit behandelt.
Het is niet het „bewogen zijn" van enkelen die het „niet kunnen laten".
Het is een voluit gemeentelijke opdracht. Zeker broeder, het is medemenselijkheid. Het is je inzetten voor de ontrechten, voor de verworpenen der aarde. Het is „present-zijn-in-de-wereld".
Maar het is óók, en dat in de eerste plaats, de bevrijdende en verlossende boodschap doorgeven van wat in Jezus Christus de nieuwe realiteit is geworden. Dat in Gods plan „het oude" voorbij is. Dat de nieuwe orde Gods is begonnen. Dat sinds het kruis en de Opstanding een „doodsteek" is toegebracht aan de tyrannie van de zonde en de duivel.
Dat is een proclamatie, een aankondiging.
En een ieder dient zich te bekeren tot de Zone Gods. Over dit zullen we in de loop van de tijd met elkaar diep moeten nadenken en met elkaar praten.

Gezamenlijke uitvoering.
In september zal instructie-materiaal, dat de plaatselijke plancommissies wordt toegezonden, besproken worden in gemeentelijk verband. Telkens afgewisseld en onderbroken door colportage-arbeid. Plaatselijk zal men moeilijkheden en mogelijkheden moeten bezien.
In gewestelijk verband zullen acties ondernomen worden, onderlinge afspraken gemaakt en het uitwisselen van medewerkers in bijeenkomsten geregeld worden.
De landelijke plancommissie zal trachten te coördineren en te stimuleren. Zij zal zorgen dat volgend jaar maart als we gezamenlijk naar „buiten" treden via alle denkbare communicatie-middelen ons landelijk werken bekend wordt.
Veertien september zullen we elkaar eerst ontmoeten in een grote „ontmoetingsdag" op het terrein van „De Jagerstee" in Epe.
U begrijpt dat dit „hoofdpunten" zijn. We hopen er nader en uitgebreider op terug te komen.

Financiële consequenties.
Om maar met de deur in huis te vallen: we verwachten van ieder lid tien gulden in 1968 en in 1969. Dat is drie cent per dag. Een halve cigaret, of twee schepjes suiker (ik heb het niet gewogen). Nou, bij wijze van spreken.
Ja, we doen allemaal al veel. Velen tenminste.
Wie dit naast al het andere dan ook niet kan doen is uiteraard geheel vrij. Dat wil zeggen op het inzetten van het persoonlijke leven na. Want meedenken, meebidden, geloven en werken kunnen we allen.
Uw plaatselijke plancommissie en het landelijk werk, ontvangen niet meer geld dan u, geheel vrijwillig, gaat opbrengen.
Telt uw gemeente 200 leden en 100 leden brengen 10 gulden op, dan is dat duizend gulden. De helft van dat geld is voor het plaatselijk werk, de andere helft voor het landelijk werk. U begrijpt: vooral óók om financieel bij te springen in zeer kleine gemeenten. Om uw bijdrage op te geven ontvangt u zeer binnenkort een brief met een invulkaart.

Centrale figuren.
„Belangrijke" mensen zijn in eerste instantie de leden van uw plaatselijke plancommissie. Uw raad heeft zo'n commissie ingesteld. En ik neem graag aan dat u al weet wie het zijn. Vraagt u het anders even? Niet uw raad kan dit werk er bij doen. Want er zit ontzaglijk veel werk aan verbonden. Ook uw voorganger kan niet de centrale figuur zijn. Per slot is hij niet het „manusje van alles" en nog minder de directeur die alles naar eigen inzichten regelt.
Van het grootste belang bent u die dit alles leest. Niet de organisaties, niet de commissies. Zij kunnen coördineren en stimuleren, maar de mensen zijn belangrijk - ú die van ganser harte belijdt Jezus Christus als de Heer van uw leven te kennen en op dat geloof bent gedoopt.
De inzet van uw geloof, uw gebed, uw trouwe en volhardende arbeid, dáár komt het op aan. En daar rékenen we op. Daar rekenen uw raad en gemeente op.
Daartoe wordt u geroepen door de Heer Zelf.
Graag tot een volgende keer.

Drachten. J. Ketellaar

NOTA
betreffende de Raad van Kerken

Deze Nota van de Commissie der Unie werd dezer dagen de gemeenten aangeboden teneinde de diskussie over de voorgestelde nieuwe Raad van Kerken op de a.s. Algemene Vergadering der Unie te Hengelo (O) te bevorderen.

Inleiding
Wanneer wij zien naar de ons omringende geloofsgemeenschappen kunnen wij vaststellen dat er twee groepen te onderscheiden zijn. De eerst groep bestaat uit die geloofsgemeenschppen met wie wij ons verwant gevoelen m.n. ten aanzien van de samenleving in de gemeenten zoals b.v. de Vrije Evangelische Gemeenten, de Doopsgezinde Gemeenten, de Pinkstergemeenten enz. Het zal een eerste opdracht van de Unie zijn contact te zoeken met deze *medegelovigen.*

De tweede groep is een veel wijdere gemeenschap en daardoor minder gemakkelijk onder één noemer te brengen; hij bestaat uit die geloofsgemeenschappen en kerken die verder van ons verwijderd zijn, zowel historisch als theologisch gezien, maar die toch allen belijden een bepaalde relatie tot Christus te hebben. De inhoud van deze relatie tot Christus wordt echter niet door alle bedoelde gemeenschappen gelijk gezien en ook binnen de afzonderlijke kerken bestaan grote verschillen in Christus-beschouwing.

Aansluiting bij de Raad van Kerken zal ons vooral in contact brengen met de in de tweede groep genoemde geloofsgemeenschappen.
Wellicht kan de discussie door de volgende punten op gang komen.

1. *De op te richten Raad van Kerken in Nederland pretendeert niet het Lichaam van Christus te zijn en kan dus ook geen doelbewuste stap naar de „ene Evangelische Kerk in Nederland" genoemd worden, doch wil een organisatie zijn van geloofsgemeenschappen, die elkaar willen ontmoeten om te luisteren, te spreken en waar mogelijk gezamenlijk naar buiten te treden in woord en daad.*

Toelichting:
Afgaande op het ontwerp-statuut stellen de aangeslotenen zich tot doel gestalte te geven aan de gemeenschap der kerken. Dit willen zij doen „in het geloof in de ene Heer Jezus Christus, het Hoofd der kerk en de Heer der Wereld". De inhoud van deze gemeenschap zal pas duidelijk kunnen worden nadat de leden het gesprek met elkaar zijn begonnen. Allen die toetreden hebben dus voor zichzelf vastgesteld dat zij geloven in de ene Heer Jezus Christus, het Hoofd der kerk en de Heer der wereld. Dit is voor ieder het oriëntatiepunt; het is niet de canon of richtsnoer waarmee de leden elkaar gaan meten.
Als Unie zullen wij moeilijk kunnen bepalen in welke kerken wij nu precies tekenen van de gemeente kunnen herkennen en kunnen erkennen dat Christus zelf in en door deze kerken aan het werk is. Hier geldt immers voor alle deelnemers dat men in het gesprek elkaar pas enigszins kan leren kennen. Als Unie kunnen wij slechts stellen bereid te zijn geen andere kerken a priori buiten de gemeenschap te zullen plaatsen die zelf belijden

te geloven in Christus.

2. *Het beraad zal zich bezighouden met vragen van practische aard om zo mogelijk te komen tot eenheid in getuigenis en dienst. Ieder participerend lid kan zich met motivering distanciëren van bepaalde uitspraken en projecten zodat ook onze Unie alle ruimte en vrijheid is gegeven.*

Toelichting:

De practische opzet van de nieuwe Raad van Kerken is een stap in de richting van de realiteit van de huidige kerkelijke situatie in ons land. Heel nuchter moeten wij ook zeggen van dit overleg niet direct wonderen te verwachten daar immers het beraad veel tijd en geduld zal vragen. Het is ook niet ondenkbaar dat het gesprek op bepaalde punten ernstige principiële tegenstelling aan het licht zal brengen. Anderzijds moeten wij als Unie blij zijn met de geboden ruimte zodat wij nooit in een bepaalde positie gedwongen kunnen worden.

3. *Toegegeven moet worden dat bepaalde uitspraken van „oecumenisch" denkende kerkelijke leiders de stelling van sommigen onderstrepen dat het oecumenisch denken enkelen tot overhaaste conclusies heeft gebracht. Hier moet echter onmiddellijk tegenover gesteld worden dat de vruchten van de oecumenische beweging bovengenoemde verdrietelijkheden verre overtreffen en dat de bereidheid om naar elkaar te luisteren, elkaar te helpen, elkaar te erkennen, vruchten zijn van Gods Geest.*

4. *Als gemeenten die voortgekomen zijn uit de opwekkingsbeweging kunnen wij aan het gesprek met andere geloofsgemeenschappen een belangrijke bijdrage leveren: wij hebben tot taak te getuigen van de bijbelse gemeentevorm en van de daarmee samenhangende bijbelse doop. De voortgaande secularisatie in onze samenleving maakt dat de kerken hun nominale aanhang verliezen en dwingt hen steeds meer te zoeken naar de nieuwtestamentische gemeente-vorm zoals wij en anderen die kennen.*

5. *Vele andere geloofsgemeenschappen met een andere achtergrond en tradities zullen ons iets te zeggen hebben waarover wij zullen moeten denken en dat ons zal kunnen helpen bij het zelfonderzoek dat met de bijbel als spiegel steeds nodig is.*

Toelichting:

Indien wij alleen zouden meedoen om tegenover de anderen te getuigen van onze gemeenschap en indien wij niet bereid zouden zijn tot luisteren, kunnen wij niet aan een gesprek deelnemen. Wij zouden immers niet werkelijk openstaan om te kunnen luisteren. Wel zullen wij met andere leden der gemeenschap steeds de bijbel als enig richtsnoer voor ons leven (gemeentelijk zowel als maatschappelijk) moeten hanteren.

6. *Waar wij kunnen zullen wij met andere geloofsgemeenschappen moeten samenwerken om in de naam van Christus het Koninkrijk Gods gestalte te geven door de dienst aan de minste der broeders.*

Toelichting:

Dit gebeurt nu reeds door onze bijdragen aan de Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen.

7. *Ook ter wille van onze kinderen zullen wij aan het gesprek moeten deelnemen indien wij niet de reeds bestaande tegenstelling der generaties onnodig willen vergroten.*

Toelichting:

Dit is een argument dat hoewel belangrijk, misschien voor sommigen als weinig principiëel en ter zake doende wordt afgewezen. Doordat wij echter in een wereld leven, waarin een heel ander klimaat is gekomen, een klimaat, waarin men met elkaar praat, elkaar beter leert kennen, over elkaars geloof hoort - middelbare scholen, t.v. enz., - kunnen we ons niet permitteren in het isolement te staan. Ergens moeten wij bij het leven der andere kerken betrokken blijven.

De Commissie der Unie

Arnhem, 21 maart 1968

Aan rustige wateren

De ongenoemde genoemde

„Evenwel verheugt u niet hierover... maar verheugt u dat uw namen staan opgetekend in de hemelen..."
Luk. 10 : 20.

Het gevaar bij al onze christelijke arbeid is dat men zich bovenmate gaat verheugen over succes dat men behaalt. Het is heel menselijk, en natuurlijk mogen (en moeten) we ons verheugen in de zegeningen die God geeft. Echter, zegt de Heer, niet òns werken, òns doen is het gewichtigste, niet het succes op ònze arbeid in Gods Koninkrijk is het belangrijkste. Ook vandaag worden de namen van al zijn volgelingen niet gekend. Er zijn meer onbekende dan bekende discipelen. Maar, en dat is het belangrijke, tezamen vormen zij de gemeente. De gemeente waarvan Hij, Hoofd en Heer is, en waarin niemand gemist kan worden en waarin elk zijn of haar taak heeft. Ons grootste verlangen moet zijn om daar bij te zijn. Het is niet van doorslaggevende betekenis of onze naam geregeld genoemd wordt in de krant, of dat men overal ons herkent als een bekende persoonlijkheid. Het is zelfs niet van het hoogste be-

Maar dít is het gewichtigste: dat onze namen staan opgetekend in het Boek des Levens van het Lam. Dat boek is immers de lijst der burgers van het Koninkrijk Gods. Haar burgers zijn zij, die ware onderdanen en navolgers zijn van Christus. Erfgenamen van de toekomstige Heerlijkheid. De wereld kent hen niet; en inzage van het Boek des Levens krijgt niemand hier op aarde. God kent ze.

De namen van de 12 discipelen zijn ons bekend. Maar onze Heer had evenwel veel meer discipelen. Vele anderen sloten zich bij Hem aan in de loop der eeuwen. Zij blijven ter plaatse bezig met hun eigen opdracht, ieder naar eigen krachten en gaven. Die namen werden ons niet overgeleverd. lang dat we in kerkeraadsvergaderingen genoemd word als levende lidmaten. (Dat wil natuurlijk niet zeggen dat het er niet toe doet hoe we leven als mens en als lid van Zijn gemeente. We blijven verantwoordelijke mensen, geroepen door het Hoogste Adres tot leven en tot een taak in dat Leven en voor dat Leven). Belangrijk is echter alleen dat we er bij zijn, er werkelijk bij zijn, en dat we de rol die de Heer ons heeft toebedacht ook werkelijk op ons nemen. Als onbekend en toch bekend. Als ongenoemd en toch genoemd. Immers, onze namen zijn in de hemel vast en zeker geregistreerd. Is dat ons niet genoeg? Is uw naam daar ook al geregistreerd?

(Uit: Gemeentebode, Emmen)

Beroepingswerk

Beroepen: te Harlingen. Ph. Lindeman Wzn te Utrecht.

Agenda van de 88ste Algemene Vergadering

der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland op donderdag 16 mei 1968, vrijdag 17 mei 1968 en zaterdag 18 mei 1968 in de baptistenkerk, Jac. Catsstraat 36 te Hengelo (O).

Vooraf gaande aan de Algemene Vergadering zal de ontvangende gemeente een begroetingsbijeenkomst beleggen die zal plaats vinden in bovengenoemde kerk op woensdag 15 mei 1968 's avonds om 8.00 uur.

Op donderdagavond om 8.00 uur zal een *zendingsavond* worden belegd waarin het zendingsechtpaar Edens opnieuw zal worden uitgezonden.

Op vrijdagavond om 8.00 uur wordt het *avondmaal* gevierd.

De Algemene Vergadering wordt gesloten op zaterdag 18 mei 's middags om 12.00 uur.

De afgevaardigden hebben op woensdag 15 mei van 19.00-19.55 uur en op donderdag 16 mei van 8.00-8.55 uur gelegenheid tot het tekenen van de presentielijst, het inleveren van de stembiljetten en het verrekenen der reiskosten op basis van het spoorwegtarief 2e klasse (per afgevaardigde komt de reis heen en terug op f 16,—; de meerdere reiskosten worden vergoed, wie minder reiskosten heeft betaalt het bedrag tot f 16,— bij).

AGENDA

1. Donderdagmorgen 9.00 uur: **opening** door de voorzitter van de Commissie der Unie: Ds W. Veenstra.
2. **Mededelingen**
3. **Opneming van de presentielijst**
4. **Verkiezing van de voorzitter der A.V.** Candidaat: Ds W. Veenstra
5. **Jaarverslag** van de Unie over 1967
6. **Unie-financiën**
   a. Balans en resultatenrekening
   b. Accountantsrapport over diverse administraties
   c. Verslag van de Financiële Commissie der Unie.
7. **Verkiezing van twee U.C.-leden:** Aftredend en herkiesbaar zijn: F. Bos en S. W. Vis. Candidaten: F. Bos, S. W. Vis en Joh. Zoer.
8. **Voorstellen van de Commissie der Unie**
   a. Aangezien de subsidie aan de Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging per 31 december 1969 wordt beëindigd besluit de A.V. de ondersteuning van het landelijk vormingswerk per 1 januari 1969 te verbinden met het gezamenlijke werk der gemeenten door opneming in het systeem der vrijwillige bijdragen.

   Toelichting:
   De ondersteuning van het landelijke vormingswerk door de gezamenlijke gemeenten hoort naar het oordeel van de U.C. niet thuis onder de zakelijke samenhang en dus ook niet onder de hoofdelijke omslag. Wanneer bovengenoemd voorstel wordt aangenomen betekent dit, dat bijdragen voor het vormingswerk rechtstreeks uit de gemeenten komen en dat de plannen, verantwoordingen en begrotingen der N.B.J.B. inzake het vormingswerk op de A.V. worden behandeld.
   Het voorstel om de nieuwe regeling per 1 januari 1969 te laten ingaan vindt zijn oorzaak in het feit dat daardoor de gelden, welke in 1969 worden bijeengebracht in 1970 kunnen worden besteed.

   b. De A.V. besluit de gemeente te Klazienaveen op te nemen als lid van de Unie.
9. **Voorstellen van de gemeenten:**
   a. **Voorstel van de gemeente te Eindhoven**
   De A.V. besluit een werkcommissie te doen instellen, om het navolgende te onderzoeken:
   A. De mogelijkheid om een aantal kleine gemeenten samen te voegen tot één gemeente met één voorganger;
   B. De mogelijkheden tot het aanstellen van in part-time werkende voorgangers, hetzij één of meerdere kleine gemeenten dienend, hetzij gedeeltelijk in een grote gemeente en een naburige kleine gemeente.
   C. Het opstellen van een prognose voor de toestand na 1971, waarin in het bijzonder aandacht zal worden besteed aan de behoefte aan en vervanging van voorgangers, alsmede aan uitbreiding der gemeenten. Een en ander vergezeld van een globale kostenberekening.

   Toelichting:
   De gemeente Eindhoven ziet bij continuering van de huidige subsidieregeling der *kleine gemeenten, met bezorgdheid de toekomst* tegemoet, mede gelet op de steeds groter wordende uitgaven van salarissen der voorgangers en van de exploitatiekosten der gemeenten, terwijl de inkomsten van de vrijwillige bijdragen voor de E.C.U. hiermede geen gelijke tred houden. Hierbij wordt verwezen naar het gestelde onder punt 2 in de nota van de C. v. d. O., inzake de Voorgangersopleiding, opgenomen in het jaarboek 1967.

   Prae-advies van de U.C.
   De Commissie der Unie is van mening dat aan voorgestelde werkcommissie geen behoefte is daar nu reeds sedert enige jaren de desbetreffende unie-instanties en m.n. de E.C.U., met alle respect voor de zelfstandigheid van iedere plaatselijke gemeente, aandacht besteden aan de in het voorstel genoemde, nader te onderzoeken zaak. Dit beleid heeft reeds geresulteerd in de samenwerking van enkele gemeenten onder één voorganger, terwijl ook in voorkomende gevallen de mogelijkheden van een parttime voorgangersschap worden onderzocht. T.a.v. hetgeen onder C. wordt voorgesteld conformeert de U.C. zich aan het praeadvies van de C. v. d. O.

   Prae-advies van de E.C.U. bij A. en B.
   De E.C.U. conformeert zich aan het praeadvies van de U.C.

   Prae-advies van de C. v. d. O.
   De C. v. d. O. heeft geen behoefte om nog een werkcommissie naast de reeds bestaande P.C.'s. Het is overigens een aanhoudende zorg voor onze commissie de ontwikkelingen op het genoemde terrein gade te slaan. Een prognose over het aantal voorgangersplaatsen na 1971 is nog niet mogelijk.

   b. **Voorstel van de gemeente te Eindhoven**
   De A.V. besluit een commissie in te stellen, die:
   A. zich met andere kerk- en geloofsgemeenschappen, die dezelfde nieuwtestamentische gemeente-gedachte zijn toegedaan, zal beraden, op welke wijze aan de eenheid in verbonden zijn aan het lichaam van Christus door getuigenis en dienstbetoon meer gestalte kan worden gegeven.
   B. van haar bevindingen en het te verwachten resultaat een gedetailleerd rapport uitbrengt aan de eerstvolgende A.V.

   Toelichting
   De Gemeente Eindhoven is van mening, dat het de hoogste tijd is, dat het één zijn in Hem, onze Heiland en Verlosser, meer beleefd en beleden moet worden met boven bedoelde kerk- en geloofsgemeenschappen.

   Prae-advies van de U.C.:
   De Commissie der Unie adviseert de gemeenten dit voorstel te verwerpen daar er geen behoefte is aan een aparte commissie. De Commissie der Unie heeft zich n.l. in het verleden reeds herhaaldelijk bemoeid om te komen tot nauwere banden met genoemde kerkgemeenschappen. Sedert eind vorig jaar heeft de Unie Commissie opnieuw concrete stappen ondernomen in de richting van een gesprek met één der kerkgenootschappen zoals bedoeld in het voorstel van Eindhoven.
10. **Unie-Bouw-Stichting**
    a. Jaarverslag
    b. Financiën
11. **Pensioen- en Invaliditeitsfonds**
    a. Jaarverslag
    b. Financiën
    c. Begroting 1968
12. **Stichting „Tabitha"**
    a. Jaarverslag
    b. Financieel verslag
    c. Begroting 1968
13. **Weekblad De Christen**
    a. Verslag van de redactie-commissie
    b. Financiën
    c. Begroting 1968
    d. Verkiezing van 5 redacteuren: Aftredend en herkiesbaar zijn: J. A. Brandsma, F. E. Huizinga, H. Ploeger, J. Reiling en H. van der Werf. Candidaten: dezelfden.
14. **Maandblad De Zaaier**
    a. Verslag van de redactie-commissie
    b. Financiën
    c. Begroting 1968
    d. Verkiezing van 4 redacteuren: F. E. Huizinga, G. H. W. Pflaum, P. van der Werf en C. van Wier. Candidaten: dezelfden.
    e. **Voorstel van de Commissie der Unie:**
    De Unie-Commissie stelt de A.V. voor te besluiten voor het jaar 1969 1/3 deel van het batig saldo van De Zaaier te bestemmen voor het bufferfonds van de Unie Zendings-Commissie.
    f **Voorstel van de gemeente te Haarlem:**
    A. De Algemene Vergadering geve de Commissie der Unie mandaat om de mogelijkheid te onderzoeken met feestdagen de uitgave van De Zaaier te combineren met andere daarvoor in aanmerking komende evangelisatiebladen in Nederland.
    De financiële aspecten zullen daarbij een ondergeschikte rol spelen.
    B. Indien dit onderzoek tot positief resultaat leidt, heeft de Commissie der Unie vrijheid in een dergelijke combinatie te participeren ingaande de Kerst 1968.

    Toelichting
    Het komt steeds meer voor, dat evangelisatiebladen bij bijzonder gelegenheden plaatselijk of landelijk gecombineerd verschijnen om het evangelisch getuigenis zo sterk mogelijk te laten overkomen.
    Voor het meedoen aan deze combinaties moet de U.C. alle vrijheid hebben.

    Prae-advies van de Commissie der Unie
    Gehoord het advies van de redactie-commissie van De Zaaier is de Commissie der Unie van oordeel dat dit voorstel niet aanvaard moet worden daar (1) het evangelie niet geloofwaardiger wordt indien i.p.v. enkele bladen tenslotte nog slechts één evangelisatieblad zou verschijnen; daar dit verder (2) een eenheid zou kunnen suggereren die er dan toch eigenlijk in de rest van het jaar niet bestaat; en daar bovendien (3) dankzij het enthousiasme van onze leden vele mensen worden bereikt die behalve de goede boodschap van het evangelie tevens iets kunnen lezen over het leven en denken van onze gemeenschap.

NADER BEZIEN

Kadervorming voor de toekomst

Sommigen onder ons maken zich ongerust over de stijgende kosten van de arbeid met het oog op de vele kleine gemeenten die wij hebben. Zullen wij, vragen zij, op de huidige manier nog lang door kunnen gaan dat verschillende zeer kleine gemeenten een full time voorganger hebben? Zullen de andere gemeenten de E.C.U. in staat stellen de daarvoor nodige subsidies te blijven verlenen. Zal het dan op de duur niet spaak lopen?
Dit zijn reële vragen, maar daarover wilde ik het nu niet hebben. Want er komt bij deze zorg om de toekomst van ons werk nog een andere factor om de hoek kijken die in de afgelopen jaren onvoldoende aandacht heeft gekregen. Wij hebben nl. in het verleden te weinig aandacht besteed aan de vorming van een behoorlijk gemeentelijk kader. Dit hangt samen met het feit dat wij in wezen het gemeentewerk nog altijd beschouwen en waarderen als het werk van de voorganger waarbij hij geassisteerd moet worden door broeders en zusters ambtsdragers en medewerkers. Wij hebben geen visie ontwikkeld op de arbeid en verantwoordelijkheid van de gemeente waarin het zwaartepunt ligt bij de leden. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat er door de gemeenteleden niet genoeg wordt gedaan, maar wel houdt het in dat het gemeentelijke werk en leven niet goed gestructureerd zijn. Wij hebben er naar gestreefd op zoveel mogelijk plaatsen werkers, dat wil zeggen geschoolde voorgangers in te zetten. Wij hebben verzuimd op zoveel mogelijk plaatsen gemeenteleden in te zetten. Wij hebben vóór alles verzuimd ze er klaar voor te maken en te vormen.
Wanneer het nu problematisch wordt of wij in de toekomst wel op alle huidige posten full time voorgangers zullen kunnen hebben, wordt het meteen problematisch of de arbeid op die plaatsen überhaupt wel voortgezet kan worden omdat er te weinig plaatselijk kader is. Maar aan de andere kant, wanneer in de toekomst de voorganger leider is van de arbeid op grotere terreinen, hetzij in één, hetzij in meerdere gemeenten, dan zal de arbeid ook stagneren als er onvoldoende kader is. Voor de naaste toekomst lijkt mij daarom onze meest urgente taak de kadervorming ter hand te nemen. Reeds nu zijn er gemeenten die moeite hebben om de raad te bemannen, om voldoende jeugdwerkers te vinden, om in het evangelisatiewerk mensen in te zetten. Dit is een taak die verreweg de meeste gemeenten niet afzonderlijk kunnen vervullen. Het zal een stuk gezamenlijk werk moeten zijn. Omgekeerd kan het ook weer niet van boven af gebeuren. Er zal een grote medewerking in de plaatselijke arbeid moeten zijn. Evenmin kunnen we hier de scheiding tussen jeugd en gemeente handhaven, plaatselijk niet en landelijk ook niet.
Nodig zal zijn dat er zo spoedig mogelijk een landelijk orgaan voor dit werk in het leven wordt geroepen en wel op het hoogste niveau dat wij kennen, het niveau van de Permanente Commissies. Het gemodder met allerlei sub- en werkcommissies die geen relaties met en geen verantwoordelijkheid jegens de gemeenten hebben biedt geen enkel uitzicht. Het is tijd dat het werk van vorming en toerusting op een andere leest wordt geschoeid.

J.R.

15. **Zangbundels**
    a. Jaarverslag
    b. Financiën
    c. Begroting 1968
16. **Commissie voor Vorming en Dienstbetoon**
    a. Jaarverslag
    b. Financiën
17. **Evangelisatie Commissie der Unie**
    a. Jaarverslag
    b. Financiën
    c. Verkiezing van twee leden: Aftredend en herkiesbaar zijn: R. Miedema en C. Mostert. Candidaten: dezelfden.
    d. Begroting 1968 en plannen: Handelingen '69
18. **Voorstellen van de Reorganisatie Commissie**
19. **Commissie voor de Opleiding**
    a. Jaarverslag van de C. v. d. O.
    b. Jaarverslag van het seminarium
    c. Financiën
    d. Verkiezing van een lid: aftredend en niet herkiesbaar: S. Hof. Candidaten: M. v. d. Berg, Leiden; J. S. de Graaf, Leiden; G. Molenaar, Assen; R. P. v. d. Riet, Purmerend; J. v. d. Velden, Hengelo (0); W. Vrijstein, Heiloo; G. v. d. Woude-de Boer, Nw. Vennep; Joh. Zoer, Hoogkerk.
    e. Mededelingen
    f. Voorstel van de C. v. d. O.: Ds A. J. H. van der Beek te Nieuwe Pekela; Ds Ch. Eijer te Nieuw Weerdinge en Ds J. B. v. d. Veen te Cameroen te erkennen als Unie-predikant.
    g. Begroting 1968.
20. **Unie Zendings Commissie**
    a. Jaarverslag
    b. Financiën
    c. Verkiezing van twee leden: aftredend en herkiesbaar zijn L. Speelman-Kruit en R. J. Voorhaar: Candidaten: dezelfden.
    d. Mededelingen
    e. Beleidsnota
    f. Begroting 1968
21. **Unie-begroting 1968**
22. **Rondvraag**
23. **Voorlezing van de notulen**
24. **Sluiting.**

DE GEWESTELIJKE BESTUREN-KONFERENTIE TWENTE

wordt dit voorjaar gehouden op zaterdag 6 april 1968 te Hengelo (O) in de baptistenkerk „'t Venster", Oldenzaalsestraat; aanvang 3 uur.
Het onderwerp van deze middag *„De vrouw in het ambt"* zal worden ingeleid door ds K. Reiling.
Broeders bestuursleden komt allen, opdat wij met elkaar een goede middag hebben.

J. v. d. M.

RANDSTAD RADENKONFERENTIE

Op zaterdag 30 maar 1968 a.s. te 3.00 uur nm in „Silo", Herenstraat 34 te Utrecht.
Programma:
2.45 uur: Ontvangst met thee.
3.00 uur: Opening.
„Wat doen we vandaag met de bijbel?"
Inleiding door de heer A. Spaargaren te Haarlem, secretaris voor Bijbelgebruik van het Nederlandsch Bijbelgenootschap.
Nabespreking in groepen.
Nabespreking in „plenaire zitting".
Koffiepauze.
Forum
Raadsleden stellen pratijkvragen over ons gemeentelijk en landelijk werk.
Het forum antwoordt.
Vaststelling datum en programma volgende radenkonferentie.
Sluiting plm. 6.00 uur.

J. Br.

KORREKTIES IN DE STATISTIEK

Men wordt verzocht de volgende korrekties in de onlangs verschenen unie-statistiek aan te brengen:
Het adres van de penningmeester van de gemeente te Den Haag is: Wantsnijdersgaarde *216;*
het telefoonnummer van de penningmeester van de gemeente te Treebeek is: *04494-6050.*

Fons Jansen in „GELOOFS-AFVAL"

De apostel Thomas is patroon geworden van de aannemers. Uitgerekend degene die niets kon aannemen.

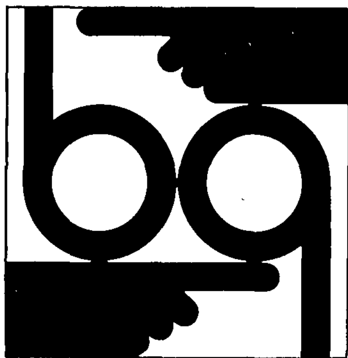
Ze vroegen aan de leden van een bijbelclub: wat doen jullie met de passages die je niet begrijpt? Antwoord: die gaan we verklaren.

Pastoor zegt: wij waren fout. Nee — zegt de dominee — wij waren fout. Nietwaar — zei de pastoor — wij. Kregen ze dáár weer ruzie over.

zand en zaad

We hadden in het ouderlijk huis een harmonium. Mijn broer heeft orgelles gehad. Van de organist van de kerk. Ik speelde op eigen houtje met alle gevolgen van dien. Ik kende geen noot. Nog niet. Ik volgde wel de rij der zwarte ovaaltjes, vond ook uit wat een kruis betekende en een mol en Johannes de Heer stelde geen grote problemen. Vaak verliet ik de balk en zocht zelf uitwegen op witte en zwarte toetsen. Mijn fantasieën waren schoon in mijn oren. Natuurlijk miste ik wel de verrijking door kontakt met anderen, die de taal van de muziek beter verstonden. Deze wel originele, eenzijdige en voor sommigen ietwat eentonige en vervelende weg ga ik nog, vrees ik, gedurig. U moet dat merken in mijn produktie. De algemene vergadering geeft een mogelijkheid u te ontdoen van te bekende melodieën.

Het vignet 69 met wijzende vingers, dat u voor het eerst in De Zaaier van maart gevonden hebt, zult u in de toekomst

vaker tegenkomen. Het heeft te maken met het evangelisatiewerk, dat voor 1969 gepland wordt en waarvoor meerdere broeders zich al hebben ingespannen. Nu en dan bereikt een blijk daarvan de bestuursleden van de gemeenten.

Onze gedachten houden zich dus al bezig met wat zal worden gedaan in dit vlak in het volgend jaar. Natuurlijk betekent dat niet dat de voorbereiding voor dan ons ontheft van het werk nu. Sommigen van ons zullen er in dat nieuwe jaar niet meer zijn. . .

Misschien werkt het verlammend veel over de presentatie van Gods boodschap na te denken en moesten we d'aloude tijding maar onbekommerd en op alle manieren distribueren. Ik heb dat zien doen in tenten en openluchtbijeenkomsten en ook in kerken, maar het volk, dat er stond of zat kende de tijding en die de tijding vermoedelijk niet kenden, zaten of stonden er niet. Waaraan lag dat? Weten doe ik het niet, ik kan slechts gissen. Feit is dat er een hoge muur staat tussen het kleine tal der gelovigen en het grote getal der onbereikbaren. Van hen schijnen weinigen verlangen te hebben naar ,het nieuwe leven' dat zo vurig wordt aangeprezen. En naar de hemel verlangt niemand. De hel ligt buiten de horizon van denken en leven. Het leven is hier en nu. Engelen zijn door satellieten verdreven, wonderen geschieden in de Groote Schuur en de wagen met caravan en tent heeft de plaats van de kerk ingenomen. Laten we eten, drinken en vrolijk zijn, want morgen sterven we en dat is nou ook weer niet zo verschrikkelijk, want zo ontspringen we misschien de laatste dans der vernietiging door het door ons ontstoken vuur.

Maar zo denken ze er niet allemaal over. Er zijn ook nog wel, die in deze dagen van ontbinding zoeken naar de zin van het zijn; die vragen naar de levende God. Hoe zullen zij worden aangesproken? Voor hen heeft de kerk zichzelf gediskwalificeert. Ze worden door de kerkelingen niet voor verrassingen gesteld. Het nieuwe leven dat dezen propageren blijkt hun alleen een gedachtengebouw te zijn dat door geen monumentendienst meer overeind kan worden gehouden. Ze willen nu wel eens zien wat dat geloof dan in het alledaagse leven betekent; waar de hooggeloofde liefde zich manifesteert en waar de hoop nieuwe wegen gaat en wijst in de wildernis dezer dagen.

Ik sta dan met een mond vol tanden. Och ja, je kunt een man, een vrouw aanwijzen, die als een engel Gods leeft, verlost van alle egoïsme, zucht naar positie, eer en bezit, maar zegt u zelf: kunnen wij elkaar aanwijzen als sterren, die stralen in de nacht?

Die hoge muur dus. Die diepe kloof. Die weerstand, afwijzing, onverschilligheid enerzijds. Opeens denk ik aan Gideon, die, zo luidt het verhaal, met fakkels en kruiken de slag won. En dan, Jezus had wel twaalf mannen — ook geen helden van nature — en Hij waagde het aan dat zielig gezelschap Zijn woord en werk toe te vertrouwen. Het is waar: ze werden in brand gestoken door de Heilige Geest en zij braken door alle muren heen.

Willem de Mérode heeft een gedicht geschreven: Veni Creator, dat zo begint: Verlosser! kom! de wereld wacht! Die struikelen en dolen, heel dit wanhopige geslacht heeft zich aan U bevolen. Blinden gaan tastend naar U uit en luis'tren scherp op elk geluid, de dove speurt alom of hij U ziet genaken! Heer, doe de heemlen flakkeren en blaken! Kom!

Huizinga

ABONNEES, die het abonnementsgeld over het 2de kwartaal, dat op 1 april begint nog niet overmaakten, nodigen wij uit, dit nú te doen. Tijdig gireren op giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam bespaart u 85 cent inkassokosten voor een aangeboden kwitantie! Men kan *f* 4,— overmaken voor het 2de kwartaal of ook *f* 12,— ineens voor de resterende 3 kwartalen.

gemeenteberichten

ZEGENINGEN IN DELFZIJL

Delfzijl — (J.J.O.) Wij willen u gaarne deelgenoten maken van de grote zegeningen, die wij reeds geruime tijd ontvangen. Reeds op zondag 24 december daalden 2 jonge mensen af in het watergraf om met Hem in nieuwigheid des levens verder te gaan. Het was een zeer gezegende dienst en velen waren hiervan getuige; velen zaten mee aan de tafel des Heren om het lijden en sterven van onze Heer te gedenken en Hem te danken voor zo vele zegeningen.

Wij worden gezegend en gevoed door het rijke evangelie, dat wij mogen aanhoren van onze voorganger ds S. J. Zijlstra. Onze diensten worden zeer goed bezocht en soms is de kerk haast te klein. Wij mochten deze winter enige evangelisatie-diensten houden in de Ned. Herv. Kerk te Delfzijl-Noord. De grote kerk was overvol en aan vele mensen, zowel gemeenteleden als buitenkerkelijken en leden van andere kerkgenootschappen dronken het evangelie in.

In februari 1968 werden wij als het ware overrompeld door de grote zegeningen, die nu weer ons deel werden. Drie zusters en een broeder die reeds geruime tijd met ons ter kerke gingen werden zo gegrepen door de prediking van het woord: „Steek af naar de diepte" dat zij tot de volle overtuiging kwamen van het geloof in de Heer en nu ook de stap der gehoorzaamheid wilden doen, omdat de Heer ook dit van hen vroeg. Het was voor deze vier mensen een zeer grote strijd, omdat zij in hun leven al eerder voor een kerk kozen en als kind waren gedoopt en later als lid waren aangenomen. Zij waren niet gelukkig en bij hun belijdenis getuigden zij ervan, dat ze zich zo gelukkig voelden bij ons. Wij werden er stil van als gemeenteleden en voelden te meer de grote taak, die voor ons is weggelegd n.l. liefde te hebben voor de andere broeders en zusters en hen te begeleiden op de weg naar de hemel. De doopplechtigheid in onze kerk was plaatselijk nieuws geworden en dat bleek ook wel, want vele vele mensen hebben de doophandeling met diepe eerbied aanschouwd. Er waren uiteraard ook vele mensen van andere kerkgenootschappen gekomen uit behoefte zowel als uit nieuwsgierigheid. Het was een indrukwekkende dienst en na afloop mochten weer velen aan het avondmaal deelnemen. Ook mochten ter gelegenheid van deze feestelijke dienst broeders en zusters van andere kerkgenootschappen aanzitten, indien zij konden getuigen dat zij het persoonlijke eigendom van de Heer waren, en zich met het verzoek daartoe tot de raad hadden gewend.

Maar de Heer wil ons weer opnieuw zegenen. Een jonge zuster heeft afgelopen zondag door de doop haar Heer en Heiland beleden.

Wij hebben voor de a.s. zomermaanden vele evangelisatie-plannen zowel in de tent, als in de openlucht en de kerk. Wij zullen blijven bidden opdat Hij ook deze arbeid wil zegenen.

SCHEVENINGEN VIERDE FEEST

Scheveningen — (W.B.) Zondag 17 maart was het voor de gemeente Scheveningen inderdaad een feestdag. Lang hadden we naar deze dag uitgezien. Zoals we reeds eerder in De Christen hadden vermeld was het wachten op de ingebruikneming van het Wijk-Centrum Scheveningen aan de Marcellisstraat 64. De data werden steeds wat opgeschoven; eerst zou het zijn tegen het einde van 1967, toen begin 1968, uiteindelijk is het dan 17 maart geworden. Evenwel is onze vreugde er niet minder om. Al hadden we in het Centrum reeds twee zondagen dienst gehouden, feestelijk hebben we het nu geopend op de 17e, omdat het op de 16e maart officieel door de haagse burgemeester werd geopend.

Dit feestelijk gebeuren vond hoofdzakelijk plaats in de avonddienst. In het openingswoord werden we bepaald bij de overeenkomst die de gemeente heeft met het volk van Israël namelijk: Een ver-

heven hand die leidt die er was in 't verleden en er zal zijn in de toekomst.
Verschillende afgevaardigden o.a. van de haagse en de haarlemse gemeente, Zusterhulp van eigen gemeente, en meerderen vertolkten hun goede wensen; sommige hiervan gingen gepaard met het aanbieden van een cadeau, of toezegging hiervan. De zaal die plm. 130 mensen kan plaats bieden was geheel bezet met belangstellenden.
In de acht jaar van haar bestaan heeft de gemeente nu haar vijfde plaats van samenkomen betrokken. Hier hoopt zij echter tien jaar lang te blijven.
In het slotwoord van ds H. Ploeger werd er op gewezen hoe waardevol het ook in onze tijd is om het evangelie te verkondigen, het verlossende woord voor alle tijden en mensen. Dat Woord hopen wij ook de komende tijd, in het nieuwe onderdak van ons te verkondigen, telkens weer. En de uitwerking willen we aan de Heer der gemeente overlaten.
Aan het einde van deze avond konden alle aanwezigen zeggen: het was waarlijk een feestdag voor de gemeente Scheveningen. Hem zij de eer.

DE DISCUSSIE OVER DE RAAD VAN KERKEN

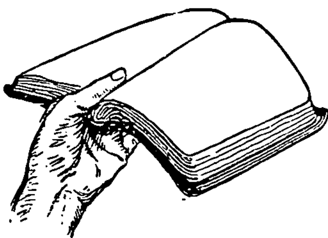
Wie de nota van de Unie-Commissie over de nieuwe Raad van Kerken, d.d. 21 maart 1968 heeft gelezen, zal hebben opgemerkt dat dit niet de nota is waaraan is gedacht in het naschrift bij het 12de ingezonden stuk over dit onderwerp in ons blad van 8 maart j.l., pag. 7. Het is, lijkt mij, wel het stuk dat door de algemene secretaris van de Unie is aangekondigd in De Christen van 9 februari. Dit betekent echter dat de verzuchting van ds R. Reiling dat op elkaars argumenten nauwelijks is ingegaan, nog steeds geldig is. Nu is het meestal zo, dat het in een rubriek van ingezonden stukken vrijwel nooit tot een gesprek komt. De schrijvers geven hun eigen mening weer en plegen het daarbij te laten. Dat geldt ook van de meeste ingezonden stukken over de nieuwe Raad van Kerken. Van redactiewege is er echter op deze zaak nog niet ingegaan, behoudens in Nader Bezien waar enkele keren enkele bijkomende aspecten bekeken werden. De lezers mogen hieruit afleiden dat de redactie alle lezers die aan het woord kwamen, heeft willen laten uitspreken. Zij zou echter in haar taak tekort schieten wanneer zij het hierbij zou laten. Daarom hopen we binnenkort in enkele artikelen op deze problemen in te gaan en te proberen de naar voren gebrachte gedachten en meningen te peilen en te verstaan. Daarbij zal het niet in de eerste plaats gaan om deze Raad van Kerken maar om onze verhouding tot dat gehele complex dat oecumene heet.

J Reiling

KAMPNIEUWS

Onze Landelijke Kamp Commissie tracht een buitenlands kamp te organiseren in Vandans, een plaats in het Vorarlersgebergte, Oostenrijk. Deelnemers en deelneemsters kunnen zijn personen vanaf 17 jaar; ook echtparen, doch geen kinderen. De reis is geplanned van vrijdag 13 tot zaterdag 27 juli a.s., dus een 14-daagse reis en wel voor slechts f 195,—.
Is dit niet een unieke kans om te benutten?
Er zal worden gekampeerd in een boerderij of in tenten, doch hierover zijn we nog in onderhandeling.
De instapmogelijkheden zullen zijn Stadskanaal, Emmen en Arnhem, doch denkelijk zal Enschede, zo nodig, er nog bij komen. De juiste vertrektijden worden nog aangegeven, doch in elk geval na de middag zodat 's nachts kan worden doorgereden. We reizen met een bus.
Spoedig opgave is gewenst, opdat we uiterlijk 27 april a.s. kunnen bezien of er voldoende deelname is, zodat we dan weten of de reis door gaat en de bus definitief kan worden gehuurd.
Inschrijfgeld à f 30,— dient te worden gestort op girorekening 818988, t.n.v. mej. G. van Veen, Emmen, Meidoorn 55 bij wie ook nadere inlichtingen kunnen worden verkregen.
Meldt u zich spoedig, want wie het eerst komt het eerst maalt.

G. van Veen.

Wat zullen we lezen?

Ik stel er prijs op dat gij weet, dat onze vaderen allen onder de wolk waren, allen door de zee heengingen, allen zich in Mozes lieten dopen in de wolk en in de zee.. toch heeft God in het merendeel van hen geen welgevallen gehad. (1 Kor. 10 : 1-5).

zondag	31 maart	Ps. 121	De Bewaarder bewaart
maandag	1 april	Ex. 14 : 9-14	Ze werden zeer bevreesd. Vreest niet
dinsdag	2 april	Ex. 14 : 15-22	Ik geloof en daarom zing ik
woensdag	3 april	Ex. 14 : 23-31	Dood op de oever
donderdag	4 april	Ex. 15 : 1-10	Het lied van Mozes
vrijdag	5 april	Ex. 15 : 11-18	Voor eeuwig en altoos
zaterdag	6 april	Openb. 15 : 1-4	Het lied van Mozes en van het Lam

H.

AKTIE geslaagd

Zoals reeds bekend is de aktie Kom over de Brug een groot sukses geworden. Het bedrag dat bijeen werd gebracht heeft met meerdere miljoenen guldens het geraamde bedrag overschreden. En nog elke dag komt er geld bij.
Het is reeds duidelijk, dat ook de door de Unie aanbevolen projekten, in Kongo en Kameroen, zullen worden gerealiseerd.
Velen onder ons zullen j.l. vrijdagavond tevergeefs gewacht hebben op het in uitzicht gestelde TV-interview van de heer Van Hillo met onze zendeling S. Edens. Ons werd meegedeeld, dat door ingelaste interviews in Den Haag, die niet in het programma waren opgenomen, meerdere programma-onderdelen vanuit de studio in Bussum moesten vervallen. Ook het interview met br Edens, die wel in in de studio te Bussum aanwezig was, kon daarom niet doorgaan.

BROkSTUkKeN

Weet jij niet meer wat de dominee gezegd heeft?

Een predikant zei eens in een trouwpreek tegen een jong paartje: Het huwelijk is geven, geven en nog eens geven! Wie alsmaar hebben wil breekt het huwelijk kapot.
Toen een week later het jonge paar onenigheid kreeg over de aankoop van een nieuw hoedje en het kersverse mevrouwtje niet haar zin kon krijgen, smeet ze er tenslotte uit: „En weet jij niet meer wat de dominee in zijn trouwpreek gezegd heeft? Het huwelijk is geven, geven en nog eens: geven. En jij gunt me nog niet eens dat nieuwe hoedje".
Zo maken wij mensen het gebod der liefde soms tot een wapen, waarmee we de ander bestrijden. En begrijpen niet dat het voor ieder van ons persoonlijk bedoeld is.

Het begon met een bijbel.

Over de grote overgang van vele duizenden in Indonesië naar het christendom zijn de laatste maanden veel goede artikelen verschenen in onze dagbladen. Dezer dagen las ik het rapport van een amerikaanse reporter, die ook in Indonesië was gaan rondkijken, om een indruk te krijgen van wat daar gebeurde. Het Indonesische Bijbelgenootschap — zegt hij — vertelt dat het allemaal begonnen is met een bijbel. Een jongen uit Centraal Java, die op een christelijke school in Salatiga zat, ging in 1964 met vacantie naar huis. Hij had een Nieuw Testament bij zich. Nu scheen er in dit communistisch dorp in het algemeen weinig animo te bestaan voor de godsdienst, in welke vorm ook. Maar elke avond las deze jongen zijn broers en zusters verhalen uit de bijbel voor. Het duurde niet lang of allerlei ouderen

voegden zich bij deze groep. Vrienden en buren kwamen er bij zitten. En allen waren het er over eens dat ze nog nooit zulke mooie geschiedenissen gehoord hadden. Omdat ze er heel erg op gebrand waren, de betekenis van dit alles te leren kennen, zonden ze een boodschap naar Salatiga om te vragen of ze daar een predikant beschikbaar hadden voor het dorp. Toen dominee Soesilo van de christelijke kerken van Centraal Java in het dorp arriveerde, vond hij daar een groep van 150 mensen verzameld, om naar zijn boodschap te luisteren. Deze allen waren zes maanden later gedoopt en aan de christelijke kerk toegevoegd. Ze begonnen anderen te vertellen, hoe Jezus hun levens veranderd had, en het duurde niet lang of een twaalftal omliggende dorpen vroeg ook om predikers en er werden nog eens 160 mensen gedoopt. Zo begon het. En het ging al maar verder, als een veenbrand die niet te stuiten is.

De omverwerping van de communistische heerschappij in 1965 veroorzaakten in Centraal Java een ideologisch vacuum, waardoor de bodem geschikt werd voor het ontvangen van het zaad van het evangelie. In twee jaar tijds doopte één kerkgenootschap meer dan 10.000 bekeerlingen, terwijl duizenden anderen catechetisch onderricht ontvangen.

De houding der christenen in de verwarrende tijd van de staatsgreep heeft er veel toe bijgedragen, dat ontzaggelijk velen zich naar de kerken toewenden in plaats van naar de Islam. En daar komt dan nog bij de druk die in deze tijd weer op de bevolking wordt uitgeoefend om zich aan te sluiten bij een erkende godsdienst.

God doet een machtig werk in Indonesia. Laten we ons er over verblijden en er voor bidden. Veel „Kom-over-de-brug -geld" zal aan dit werk ten goede komen.

Lichaam van Christus.

Christus is het hoofd van het lichaam, wij zijn de leden. Hij wil gebruik maken van onze ogen, oren, monden; van ons verstand, onze wil, ons hart. Willen wij functioneren als de mond van Jezus, waardoor Hij spreken kan? Als de handen van Jezus, waardoor Hij helpen en zegenen kan? En: willen we ook functioneren als Zijn rug, die de slagen opvangt van de vijanden?

Oud nieuws.

Soms geeft Satan aan oude pijlen uit zijn koker een nieuw kleurtje; maar het gif in de punt is altijd hetzelfde.

Wf.

PAASPOSTZEGELS

In het Bijbelhuis, Herengracht 366, Amsterdam-C. wordt van 10 t.e.m. 13 april a.s. een Paas-postzegel-tentoonstelling gehouden, welke wordt georganiseerd door het Nederlandsch Bijbelgenootschap en de Filatelisten-vereniging „St Gabriël".
Er zullen postzegels met bijbelse voorstellingen rondom het Paasgebeuren worden geëxposeerd.
Een speciale enveloppe met post-stempel is verkrijgbaar.

ADVERTENTIES

In volle vrede door de zekerheid van zijn geloof in onze Here Jezus Christus is na een kortstondige ziekte van ons heengegaan onze lieve man en onze lieve vader en grootvader

RITZE DAVID VOS

in de ouderdom van 68 jaar.

Ps. 103 Looft den Here, mijn ziel, en al wat in mij is, zijn heilige naam.

Assen:
J. Vos-Slofstra
Kinderen en kleinkinderen

Assen, 20 maart 1968
Zilverschoonstraat 8

De begrafenis heeft plaats gevonden zaterdag 23 maart op de begraafplaats De Boskamp te Assen.

Op maandag 18 maart 1968 heeft God tot Zich genomen

JANTINA BUINING
weduwe van Harm Wester

Op de leeftijd van 83 jaar.

In eenvoud en in grote trouw heeft zij de Heer gediend; zij wist zich in Christus geborgen.

Baptistengemeente te Nieuwe Pekela.

Ontslapen in haar Heer en Heiland onze zuster

T. VAN DER WARF-KRUIJER
in de ouderdom van bijna 80 jaar.

„Zalig zij die in de Heer sterven" Openb. 14 : 13.

Baptistengemeente Hoogezand.

De NIEUWE STATISTIEK is nu op stevig papier verkrijgbaar in het Unie-bureau, Dalweg 77 te Arnhem tegen de prijs van *f* 1,50 per exemplaar franco.

5 april 1968 83e jaargang — 14

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Gesprek met Rev. David Grenfell:

„Er is zoveel bitterheid in de harten der mensen"

DE GRONINGER HARMONIE zat die avond vol mensen, voor het merendeel jonge mensen Verschillende organisaties hadden een informatieve bijeenkomst over Zuidelijk Afrika belegd, zulks in het kader van het Jaar van de Rechten van de Mens. De laatste spreker was David Grenfell, zendeling van de Baptist Missionary Society in Londen, tot vorig jaar hoofd van het werk onder de Angolese vluchtelingen in Congo. In felle bewoordingen stelde hij het optreden van de Portugezen jegens de inheemse bevolking aan de kaak, dat geleid heeft tot de uittocht van meer dan een half miljoen mensen. Toen hij uitgesproken was, werd er lang en nadrukkelijk geapplaudiseerd.

David Grenfell was hier op uitnodiging van het Angola Comité. Er moest in de paar dagen, dat hij in ons land verbleef, een intensief programma worden afgewerkt. Donderdag voerde hij in Amsterdam het woord op een drukbezochte bijeenkomst in *Krasnapolsky*. Vrijdagavond sprak hij in Groningen. Zaterdag bezocht hij ds en mevr. J. ter Braak in Hengelo. Zondagmorgen preekte hij in Amsterdam voor de RK-studentenparochie van pater Van Kilsdonk. Die vrijdag had ik een gesprek met hem. De tekst volgt hieronder.

— *Hoe lang hebt u onder de Angolese vluchtelingen gewerkt?*

GRENFELL: Sinds november 1961. In augustus moesten we Angola uit. We zijn drie maanden in Engeland geweest om op verhaal te komen. In november 1961 keerden we naar Afrika terug, naar Kibentele in Congo, niet ver van de grens met Angola. Mijn vrouw kreeg daar de leiding van het ziekenhuis. U moet weten, dat ze altijd in de verpleging heeft gezeten, ook toen de kinderen nog klein waren. Ikzelf had het druk met het uitdelen van voedsel en kleding. Op administratief gebied was er natuurlijk ook het nodige te doen.

— *Waarom moest u eigenlijk Angola uit?*

GRENFELL: Dat heb ik mezelf eerst ook afgevraagd. De Portugese bestuursambtenaar bracht de boodschap over. Hij zei, dat ik de zendingspost moest verlaten, dat ik het land uit moest. Ik vroeg hem, of hij dat zwart-op-wit kon zetten, maar dat wilde hij niet. Ik heb toen gezegd: ,Het spijt mij, maar dan kan ik niet weggaan'. Later is het er natuurlijk wel van gekomen. Onze zendingspost in Quibokolo werd gesloten. In juni kreeg ik het bevel, het land te verlaten. ,Om militaire redenen', zo werd mij te verstaan gegeven. Verder zeiden ze niets, helemaal niets. De opstand — die brak in maart 1961 uit — was toen in volle gang. In augustus zijn we naar Engeland teruggekeerd.

— *Kunt u iets vertellen over uw werk in Angola?*

GRENFELL: Met genoegen. We hebben met elkaar 28 jaar in Angola gewoond. Ik was de eerste Baptisten-zendeling in het land. 't Was moeilijk, vooral in het begin. Maar na twintig jaar ging het ineens veel beter. Toen wij Angola in 1961 verlieten, waren er bijna 12.000 Baptisten. De gemeente in Quibokolo, mijn eigenlijke standplaats, telde 7.000 leden. In San Salvador bedroeg het ledental 2.500, in Bembe 2.000. We hebben met de mensen daar een goede tijd gehad. Voordat we vertrokken, schreef mijn vrouw met krijt op de muur van onze kerk: ,Dank, Quibokolo, dank voor al die gelukkige jaren'. De meeste gemeenteleden zitten nu in Congo. Ja, gevlucht voor de Portugezen, de terreur. Velen zijn onderweg omgekomen, doodgeschoten en zo. De Portugezen hebben een hekel aan alles wat protestant is; vooral de zendelingen moesten het ontgelden. In 1961 waren er 258 zendelingen in Angola, nu nog geen vijftig.

DE VLUCHTELINGEN

— *Hoeveel vluchtelingen zijn er op het ogenblik in Congo? Hebben andere landen ook vluchtelingen opgenomen?*

GRENFELL: Ja, Zambia en Congo-Brazzaville. Maar de meesten hebben de wijk genomen naar Congo-Kinsjasa. In Beneden-Congo zijn al meer dan 400.000 vluchtelingen. Het platteland in het noorden van Angola is vrijwel ontvolkt. Maar in de bossen houden zich nog velen schuil. Er zijn 90 schooltjes in het oerwoud, waar zo'n 8.000 kinderen les krij-

Citaat van de week: Wij vragen ons dikwijls af: „Hoe konden de eerste discipelen de wereld op zijn kop zetten, terwijl miljoenen hedendaagse christenen de wereld niet eens op de been kunnen houden?"
Het antwoord is heel eenvoudig; zij verlegden de maatstaven van hun geloof niet om zich bij de wereld aan te passen. Zij veranderden de wereld zodat deze zich aan kon passen aan hun geloof.
Billy Graham

gen. In deze gebieden opereren gewapende eenheden van de nationalisten.

— *Ik las, dat het aantal nieuwe vluchtelingen in 1967 sterk teruggelopen is. Hoe verklaart u dat?*

GRENFELL: Daar hebt u gelijk aan. In 1965 moesten wij meer dan 20.000 nieuwe vluchtelingen van kleren voorzien. Verleden jaar waren dat er niet meer dan 500. Dat komt, omdat het overgrote deel van de bevolking van Noord-Angola al in Congo is. Met Noord-Angola bedoel ik het gebied ten noorden van Luanda.

— *Verwacht u, dat de meesten in Congo zullen blijven?*

GRENFELL: Voorlopig wel. Maar zodra hun land bevrijd is, willen ze naar Angola terug. De verhouding tussen Angolezen en Congolezen is vrij goed. Talenproblemen zijn er niet, ethnische problemen evenmin. De bevolkingsgroepen aan weerszijden van de grens horen tot de Bakongo-stam. We hebben voor de vluchtelingen destijds geen aparte kampen ingericht. Nee, we vonden dat ze temidden van de Congolese bevolking konden en moesten leven. Maar ze blijven natuurlijk tweederangsburgers en hebben geen stemrecht. Ja, ze willen bijna allemaal naar Angola terug. Maar niet zolang de Portugezen daar de dienst uitmaken.

— *U hebt laatst gezegd, dat u sinds 1961 meer dan 200.000 vluchtelingen van voedsel en kleding hebt voorzien. Dat is nogal wat. Hoe hebt u dat voor elkaar gekregen?*

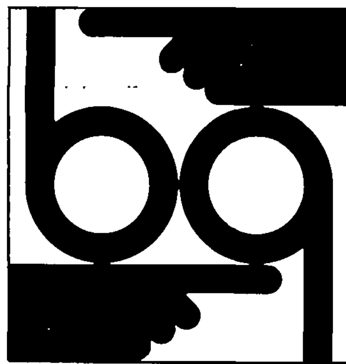
GRENFELL: Dat heb ik natuurlijk niet alleen gedaan. Maar dat van die 200.000 vluchtelingen, dat klopt. Van elk gezin heb ik in die jaren één lid ondervraagd. We schreven letterlijk alles op: hoe ze heetten, waar ze vandaan kwamen, hoelang ze onderweg waren geweest, wat ze nodig hadden, etc. We hebben van verschillende instanties hulp gekregen: Oxfam, *Church World Service, Mennonite Central Committee,* het Hoge Commissariaat voor de Vluchtelingen. De Amerikaanse Doopsgezinden zijn voortreffelijke mensen. De beste kleren — versteld en keurig gevouwen — waren van de *Mennonites* afkomstig. Nederland stuurde kinderkleding en blikjes melk, Tsjecho-Slowakije gereedschappen en couponstof. Adolf Klaupiks van de B.W.A. heeft gezegd, dat de Tsjechen het nog eens over zullen doen. De Baptisten Wereld Alliantie stuurde maar eventjes 200 nieuwe naaimachines Nee, dat spul wordt niet aan Jan-en-alleman uitgereikt. Ze moeten het vak beheersen. Is dat niet het geval, dan kunnen ze wel weer gaan.

— *Wat hebben de kerken nog meer voor de vluchtelingen gedaan?*

GRENFELL: Ik heb daar zopas al iets over verteld. De schoolkinderen uit Nederland zorgden voor blikjes melk. Ze waren er in Congo maar wat blij mee. Weet u, dat de kinderen in de periode vóór de oogst nogal eens aan ondervoeding lijden? Die melkactie is, geloof ik, door uw zendeling Jan van der Veen op touw gezet. De Zweedse Baptisten stuurden vis. Uit Nieuw-Zeeland kwam geld. Zo kan ik doorgaan.

— *U noemde daarnet de naam van ds J. B. van der Veen. U weet misschien, dat hij en zijn vrouw nu in Kameroen zitten? Wat vindt u overigens van het werk van de families Edens en Ter Braak?*

GRENFELL: Ze worden zeer gewaardeerd. Edens werkt als verpleger in Sona Bata. Dat is een heel belangrijke zaak. De Afrikaanse mannen accepteren niet zo gemakkelijk een vrouwelijke verpleger. Ja, Edens en zijn vrouw doen een prachtig stuk werk! De Ter Braaks ken ik wat beter. Jan heeft veel gedaan voor de Angolese vluchtelingen, vooral op onderwijsgebied. Hij moest niet alleen

handelingen '69

gaat dan heen

Eigen gemeentelijk werk

Ik moet kort zijn. Telegramstijl dus. Met alle gevaren van dien. Maar U bent vriendelijk en begrijpend lezer(es).

Misverstand

In rapport van een gemeentelid aan een raad las ik letterlijk: „Plaatselijke activiteiten daarom zoveel mogelijk laten rusten tijdens het evangelisatiejaar".
Fout. Fout. Herhaal. Totaal fout.
Landelijk werk is in diepste wezen plaatselijk werk.
Van de „top" niet teveel verwachten. Hebben allemaal ons eigen plaatselijk werk. Op één na.
Top verzorgt: buitenlandse contacten, medewerking uit buitenland. Sluist dat door naar gemeenten en gewesten.
Top verzorgt: materiaal voor instructie in gemeenten, colportage-materiaal, eventuele publiciteit. Verdere uitleg hierover volgt binnenkort.
Wij kunnen uw werk niet doen. Wij willen uw werk niet eens doen. Het is namelijk uw werk.
Voluit uw eigen gemeentelijk werk.

Plaatselijk werk

Dat is de opdracht. Geloofsgetuigen in iedere stad, in ieder dorp. Kan door niemand overgenomen worden.
„Gij zult Mijn getuigen zijn". „GIJ". „GIJ".
Ieder afzonderlijk. Van daaruit plaatselijk, dan gewestelijk, dan landelijk, etc. etc.
Plaatselijk werk. Absolute voorwaarde. Stad anders dan dorp. Eigen moeilijkheden. Eigen mogelijkheden.
Zelf uitzoeken en oplossingen vinden.
Even heel duidelijk. Noteer dit goed:
Als dit plan in uw gemeente mislukt dan ligt het aan uw eigen gemeentelijk werk. Aan uw raad, aan uw plancommissie of aan u. Misschien aan uw dominee, maar daarvoor bent u als leden dan ook allen verantwoordelijk. U bent namelijk geen medewerker van uw dominee. Hij is uw medewerker en aller dienaar. Hij zal graag mee vooraangaan als hij merkt dat het zwaar in uw hart en in uw handen ligt. Namelijk het handelen..
Handelingen van elke dag, H A N D E L I N G E N '69.
Hij is uw medewerker , niet uw „manusje van alles". Niet uw directeur.
MEDEWERKER, Samen: „MEDEARBEIDERS GODS".

Plaatselijke Plancommissie

Noem het gerust evangelisatie-commissie. De naam is minder belangrijk. Mannen en vrouwen die dit werk ter harte gaat. Dit kan de raad er onmogelijk bij doen. Uw dominee wordt overspannen. Aparte groep die dit behartigt. De jeugd er bij betrekken. Bizonder belangrijk. Mensen die grondlijnen trekken. Geen lijntrekkers.
Straks de gehele gemeente mee op pad. Nader bericht volgt.

Handreiking

Raadpleeg elke dag dit boekje. Wat zegt U? U weet niet wat dat voor boekje is? Uw raad heeft het. Ieder raadslid één. Hopelijk niet in de rommelkast. U kunt het direct bestellen. Kosteloos bij: ds Th. v. d. Laan, Dalweg 77, Arnhem. Direct doen. Briefkaartje.

„Zijn werk wacht, treedt dan aan".
„Heer beziel hen die gereed staan".

Drachten — J. Ketelaar

Lezen: Marcus 14 : 50-54.

De geschiedenis van het sterven van Jezus komt altijd midden in ons leven te staan. Wij zien onszelf tussen de schare, en in Petrus ontdekken wij onze eigen zwakheid. Zelfs Judas wordt voor ons een ernstige waarschuwing. Wordt Christus niet steeds weer gekruisigd in onze wereld en in ons leven?

In het evangelie staat, dat allen Hem verlieten. Hier staat de massa voor ons. Duizenden liepen Jezus na, duizenden hebben Hem ook verlaten. Op die massa kan men ook niet aan, dat is ons aller ervaring. Dat heeft Jezus ook ervaren. Waar zijn ze, die Hem zochten om de broden en de tekenen? Als wij konden zouden wij ons buiten de massa stellen en zo onze eer redden. De bijbel ontneemt ons echter die kans. Behalve de schare wordt ons ook de enkeling voor ogen gesteld. Daar zijn er die Hem volgen als de massa reeds terug treedt. De jongeman en Petrus zijn er voorbeelden van. Maar de ene vlucht naakt als brute handen zich naar hem uitstrekken en de ander steekt de vingers op en zweert Jezus niet te kennen. De lijfgarde van de Messias deserteert in het uur van gevaar. Ze lieten Hem alleen en vluchten allen. ALLEN!! Dat moet ons treffen. Was er nog maar één staande gebleven, dan hadden wij ons daarachter kunnen verschuilen. Wij hadden kunnen zeggen: Dat is mijn man! Zo hadden wij onze eer kunnen redden. In zijn roem hadden wij ons kunnen koesteren. Bij het kruis verdwijnt alle eigen roem. Hier geldt: Er is geen onderscheid (Rom. 3 : 22). Wij zijn niet beter. Christus wordt telkens weer door ons gekruisigd, ook in 1968. Het is de vraag of wij dit oordeel over onszelf willen aanvaarden.

Christus wordt opnieuw gekruisigd

Dit zelfoordeel kan ons redden. Van Petrus lezen wij, dat hij „volgde van verre”. Ja, dan gaat het altijd mis. Door de vlucht verliezen wij, en wie op een afstand Jezus wil volgen komt om. De navolging van Jezus kan nooit werkelijkheid worden als we niet dicht bij Hem blijven. Er mag geen ruimte zijn tussen Hem en ons. Het front moet gesloten blijven, anders kan de vijand er tussendoor. Hiertoe heeft Christus geleden, ons een voorbeeld nalatende, opdat wij in zijn voetstappen zouden volgen. Weet u wie dat schreef? Diezelfde man waarvan hier geschreven staat, dat hij van verre volgde. Petrus heeft de les geleerd. En wij?

In mijn jeugd heb ik een lied geleerd, dat ik u hierbij doorgeef, met de bede dat u allen leert zingen:

Dicht bij Jezus is mijn leven,
Dicht bij Jezus is mijn lust;
Dicht bij Jezus is mijn sterkte,
Dicht bij Jezus is mijn rust.

Haarlem G. W. Tijman

(Uit: De Hand)

---

de studiebeurzen verdelen, maar ook aan geld zien te komen. Zo heeft hij beurzen losgekregen van de Zweedse regering, de Verenigde Naties en van de Baptisten Wereld Alliantie. Ook was Ter Braak de verantwoordelijke man voor het bouwprogramma in Sona Bata. Hij werkte soms de halve nacht door!

POLITIEK EN MILITAIR

— *Hoe denkt u over de politieke en militaire situatie op dit moment? Verwacht u, dat Angola spoedig bevrijd zal zijn?*

GRENFELL: Een moeilijke vraag. De Portugezen geven geen krimp. U moet weten, dat ik een man van de vrede ben. Ik geloof niet in geweld. Maar ik kan de nationalisten niet veroordelen. Zij hebben de wapens opgenomen, maar ze waren dan ook rechteloos. Portugal slaat hard terug. Als je op de rug van een tijger zit, kom je er niet gemakkelijk weer af. De opstandelingen hebben bepaalde delen van Angola nu onder contrôle. De strijd gaat door. Maar onze dienst is een dienst van verzoening. Er is zoveel bitterheid in de harten der mensen.

— *Hoe zou u de tegenstellingen tussen de verzetsorganisaties omschrijven? Acht u de kans groot, dat de GRAE en de MPLA binnenkort nader tot elkaar komen?*

GRENFELL: Ik weet het niet, maar ik betwijfel het. Holden Roberto van de GRAE is Baptist. De verschillen zijn vooral van politieke aard. De GRAE vindt steun bij de z.g. neutrale landen, de MPLA is meer links georiënteerd. Mobotoe steunt Holden, dat is duidelijk. De MPLA opereert in de enclave Cabinda. De Organisatie voor Afrikaanse Eenheid probeert te bemiddelen.

— *Kunt u iets zeggen over de verhouding tussen de Baptisten van beide bevolkingsgroepen?*

GRENFELL: Die is over het algemeen goed. In veel gemeenten zijn de vluchtelingen uit Angola in de meerderheid. Van de middelbare school in Sona Bata, die ook door Angolese jongeren bezocht wordt, gaat een fijne invloed uit. Er zijn er heel wat, die kunnen zeggen: ‚Daar heb ik Christus gevonden’. Negen op elke tien dopelingen zijn Angolezen.

OPTIMIST

— *Hoe voelt u zich na een verblijf van 34 jaar in de tropen?*

GRENFELL: Erg optimistisch, moet ik zeggen. Wat zou ik anders nog graag jong willen zijn! De situatie in Afrika is niet eenvoudig. Maar er zijn kansen. Er is een geopende deur. Zowel voor Congo als voor Angola is een toekomst weggelegd. Maar er moet nog veel gebeuren.

— *Bent u van plan te gaan schrijven? Over uw leven en werk bijvoorbeeld?*

GRENFELL: Ik ben nog in onderhandeling met een uitgever in New York, die mijn boek *The Story of a Revolt* zal uitbrengen. Daarin worden vooral de politieke aspecten belicht. Ik wil ook iets schrijven over het werk onder de vluchtelingen. Men weet daar veel te weinig van. Ik heb de laatste jaren heel wat brieven gekregen. Ook mijn eigen aantekeningen zullen mij daarbij van pas komen. Alleen ben ik momenteel nogal klein behuisd, daar moet eerst een oplossing voor komen.

— *Een laatste vraag: Wat kunnen wij voor de Angolese vluchtelingen doen?*

GRENFELL: Ik ben blij, dat u dat vraagt. Er is heel wat nodig op onderwijsgebied. Ik denk aan de middelbare school in Sona Bata. Ter Braak weet daar alles van. En Edens is op de hoogte met het medische werk. Ook daar is veel voor nodig. Zouden de Nederlandse Baptisten niet een Angolese student voor hun rekening kunnen nemen? Maar het allerbelangrijkste is, dat de mensen bij de zaak betrokken raken, dat zij hun belangstelling tonen. Dan zou er al veel gewonnen zijn.

J. A. Brandsma.

MET KERKBOUW IN ZWAGERVEEN BEGONNEN

J.l. zaterdag 30 maart is door een van de jongeren van de gemeente de eerste spa gestoken voor de bouw van de nieuwe baptistenkerk te Zwagerveen (Fr.). Aldus een bericht in De Loods, maandblad van de gemeenten Zandbulten-Dokkum.

BONDSDAG Z.O.-DRENTHE

De bondsdag van de gemeenten in Z.O.-Drenthe wordt 2e paasdag gehouden in de baptistenkerk te Musselkanaal. Aanvang 10.00 uur (bidstond). Het programma is zeer gevarieerd. Sluiting plm. 3.30 uur.

Aanloop tot een gesprek

Van de kerkgemeenschappen die aan het voorafgaande beraad over de nieuwe Raad van Kerken hebben deelgenomen zullen wij, voorzover nu overzien kan worden, de enigen zijn die nog niet tot een beslissing over onze deelneming kunnen komen. Hoezeer dit ook uit ander oogpunt te betreuren valt, voor ons onderling gesprek heeft dit het voordeel dat wij kunnen praten en denken los van de onmiddellijke aanleiding. Hadden we dat na ons uittreden uit de Wereldraad in 1963 in rust en ontspanning gedaan, dan hadden we nu misschien met elkaar een duidelijker inzicht in ons oecumenisch probleem. We hebben het echter niet gedaan en moeten dus nu weer beginnen te denken waar we in 1963 zijn opgehouden.

Open gesprek

Hoe dan ook, de aanleiding tot onderling gesprek en beraad is er nu en de Unie-Commissie is kennelijk niet van plan ons de kans te geven het gesprek te ontwijken. Hetgeen hier en in enkele verdere artikelen volgt is bedoeld als een soort voorronde voor dit gesprek en tevens als een poging tot verstaan van, en antwoord op de reeds naar voren gebrachte meningen en gevoelens. Voordat we daaraan echter kunnen beginnen, moeten enkele dingen duidelijk worden gesteld.

In de eerste plaats moet het gesprek vrij zijn van open of bedekte verdachtmakingen. Deze vanzelfsprekende eis vindt helaas nog niet overal erkenning. Zo stond in Getrouw van november 1967 in een stukje over de nieuwe Raad van Kerken: „In wezen is het de „Wereldkerkers" volkomen onverschillig hoe men het Evangelie interpreteert of wat men van de Christus vindt; hoofdzaak is — vindt men — dat men elkaar op het vlak van een algemeene humaniteit kan ontmoeten om de wereld een humanitaire vrede te bezorgen". Wie zonder enige poging tot bewijs dingen schrijft die zover bezijden de waarheid zijn, stelt zich daarmee als gespreksgenoot buitenspel. Het minimum aan begrip en waarheidsliefde dat voor een gesprek nodig is, ontbreekt hier ten enenmale.

In de tweede plaats moeten wij er van afzien elkaar te beoordelen op veronderstelde motieven. Zo is gewezen op de vrees dat wij in een isolement zouden raken; er is gezegd dat wij graag voor vol willen worden aangezien. We hebben kunnen lezen dat de broeders van de Unie-Commissie liever hadden gehad dat men niet voor de keuze was gesteld.

Het is op zichzelf niet onmogelijk dat aan beide kanten allerlei motieven een rol meespelen waarvan wij ons niet of nauwelijks bewust zijn. Maar als men werkelijk een gesprek met elkaar wil voeren, zal men niet moeten beginnen elkaar op grond van zulke veronderstelde motieven te beoordelen. Dan legt men elkaars woorden meteen verkeerd uit. Laten we beginnen met elkaar aan te spreken op wat wij van elkaar als uitgesproken mening kennen en laten we niet bij de ander maar bij onszelf onderzoeken of er misschien nog onzuivere motieven bij ons in het spel zijn.

Plaats van de Unie

Wanneer het gaat om een oecumenische aansluiting, dan is altijd meteen de Unie in het geding. Kan de Unie de gezamenlijke gemeenten vertegenwoordigen in gesprek en samenwerking met andere kerken en gemeenschappen? Of meet zij zich dan de allure van een synode aan? Ons federatieve beginsel stelt ons hier inderdaad voor problemen. Uitgangspunt is de overtuiging dat de plaatselijke gemeente direct onder haar hoofd Jezus Christus staat. Zij is wel niet autonoom maar Christus oefent zijn heerschappij over de plaatselijke gemeente niet uit door middel van de gezamenlijke gemeenten. Het samengaan van de plaatselijke gemeenten geschiedt daarom niet op basis van subordinatie maar van coördinatie in vrijwilligheid. Dat betekent dat aan de mogelijkheden van de Unie om uitdrukking te geven aan wat onze gemeenten willen en denken, grenzen zijn gesteld. Dit moeten wij op voorhand erkennen. Maar betekent dit nu ook dat de Unie de aangesloten gemeenten niet zou kunnen vertegenwoordigen in een oecumenische beraad van kerken? Dat waag ik toch te betwijfelen. Natuurlijk kan zij ze niet binden. Onze opzet brengt met zich mee dat de Unie niet voor de gemeenten kan beslissen. Dat moet ook zo blijven en er zijn bij mijn weten ook geen tendenzen merkbaar die in een andere richting wijzen. Maar toch moet het mogelijk zijn dat de gezamenlijke gemeenten in het beraad met andere kerken stem krijgen en wie zal dit anders doen dan een daartoe aangewezen orgaan van de Unie? Op dezelfde wijze werken wij sinds vele jaren in het Convent van Kerken samen en dit heeft bij mijn weten nooit tot principiële geschillen aanleiding gegeven.

Toch zullen we ons de beperkingen wel bewust moeten zijn. In zeer belangrijke aangelegenheden zal in de Unie een besluit steeds door een grote meerderheid van de gemeenten gedragen moeten worden. Met de helft plus één kunnen we alleen in minder belangrijke zaken volstaan. Daarom zou een besluit tot toetreding altijd genomen moeten worden met een vooraf vastgestelde meerderheid, op gevaar af dat wij dan niet tot toetreding kunnen komen. Dit moet niet uit tactische of psychologische overwegingen maar omdat de Unie anders niet functioneren kan. Zo hebben wij haar met elkaar gemaakt en zo moeten we haar respecteren.

De gemeente

Toch zit er aan deze kwestie nog een kant die maar zelden voor het voetlicht wordt gehaald. Dat is de vraag: heeft de samenbundeling van de gemeenten in de Unie ook iets te maken met het feit dat de gemeente van de Heer groter is dan de plaatselijke gemeente? Ons standpunt is dat de Unie geen gemeente is. Zij kan daarom ook geen gemeentelijke handelingen verrichten, zoals bediening van doop en avondmaal; zij heeft ook geen ambtsdragers maar commissieleden; kortom: ze is een gezamenlijke service-station. Zo is het officieel, maar in de practijk is het anders. Waarom vieren wij op een Algemene Vergadering avondmaal? Omdat er tussen de gemeenten een verbondenheid bestaat die veel verder reikt en veel dieper gaat dan de gezamenlijke belangen van het service-station. Omdat we in de Unie iets beleven van de gemeenschap der heiligen die boven de grenzen van de eigen gemeente uitgaat. Wij hoeden ons er voor om dit tot uidrukking te brengen in statuten en reglementen maar we weten desondanks wel dat dit ook een wezenlijk stuk van de Unie is. Ook hierin is de Geest sterker dan de leer. De Unie is voor ons een stuk van de ene algemene christelijke gemeente.

Het is onder ons gangbaar dat de gemeente van Christus niet in onzichtbaarheid mag verdwijnen. Wij passen dit zonder schromen toe op onze eigen plaatselijke gemeenten en eigenen ons 1 Cor 12 : 27 toe. Terecht, want onze plaatselijke gemeenten zijn zichtbaarwordingen van het lichaam van Christus. Maar ze *zijn* het lichaam van Christus niet! Dat lichaam is groter en we kunnen ons, dunkt mij, niet veroorloven het lichaam van Christus als geheel in de onzichtbaarheid te laten opgaan. En wij kunnen er dan ook niet onderuit om in de Unie een stuk te zien van het lichaam van Christus.

J. Reiling

FRIESE BAPTISTEN,

GA PAASMAANDAG NAAR DE

BONDSDAG IN SNEEK

Zaaiers verzamelden zich

Er was een groep van ongeveer honderd-twintig personen bijeen, vertelt Lukas in het boekje, dat we Handelingen noemen — de handelingen der apostelen nog wel — en ik vermoed dat Handelingen '69 leentjebuur gespeeld heeft. Ze hadden slechter kunnen lenen. Maar daarover wilde ik het niet hebben. Ik dacht aan de bijeenkomst van minstens hetzelfde aantal personen, die een groot deel van de dag in het lichtrijke Venster, gebouwd aan een drukke internationale verkeersweg, hebben doorgebracht. En hoe.

Het past mij niet de ontvangst te roemen, ofschoon die wel te prijzen valt. Laten we beginnen met te konstateren dat er broeders en zusters van Delfzijl tot Eindhoven en van Harlingen tot Arnhem gekomen waren. Ik merk dat het Westen er op deze manier buiten valt en ze waren er toch ook. Uit, om maar een paar plaatsen te noemen: Rotterdam, Amsterdam, IJmuiden. Een kleine algemene vergadering dus, maar dan van mensen, die in het bizonder gespitst zijn op het werk rondom De Zaaier. Dat was te merken.

De voorganger van Pernis, redakteur van het blad, hield waardevolle beschouwingen over de inhoud en de omvang van het evangelie. Het was duidelijk dat het br Pflaum duidelijk was, dat God de wereld liefheeft. Dat wij krachtig moeten voortgaan mensen bekend te maken met het heil dat God bereid heeft en dat wij tegelijkertijd bezig moeten zijn met die hele wereld die vandaag zo hevig lijdt. De ziel moet gered worden, maar het lichaam niet minder. De verhoudingen onder de mensen en volken moeten in het licht van Gods boodschap getrokken worden en wij mogen niet aarzelen om vrijmoedig iedereen aan te spreken op zijn verantwoordelijkheid tegenover God en mensen. En dat moet ook in De Zaaier aan de dag treden. Verhaaltjes waren in vroegere dagen geliefde wijzen om de tijding over te dragen, vandaag wordt naar waarheid en duidelijkheid gevraagd.

Ik heb geen aantekeningen gemaakt van wat br Ketelaar, Drachten, br Plevier, Almelo, br Stuut, student De Vinkenhof, br Chr. Eijer, Nw.-Weerdinge gezegd hebben, maar het werd allen duidelijk dat we voor een grote taak staan om overal en op allerlei wijze getuigenis te geven van de liefde Gods. Het ligt voor de hand dat Handelingen '69 ook om de hoek kwam kijken.

Zijn we een beetje te rustig? Zijn er sommigen, die de tegenwoordige wereld hebben liefgekregen? Dooft het vuur hier of daar?

Natuurlijk kwam De Zaaier ter sprake. Met name kwam de ,winst' op het blad ter sprake. Was het, zo vroeg men, nu eigenlijk niet de omgekeerde wereld, dat dit blad winst maakte om daarvan bijvoorbeeld mee de ECU wat te helpen? Het was een stoute (dappere) gedachte om het om te keren en te veronderstellen dat op de ECU-begroting eigenlijk financiën moesten worden vermeld om daarmee de Zaaierarbeid te steunen. Ja, haast vanzelfsprekend. Zo simpel dat we er *nooit eerder op kwamen*. Anderen beweerden ook dat het helemaal fout zat dat de winsten naar andere vleugels van het uniewerk overgeheveld werden. Men moest liever het blad verfraaien. Nu is dat haast onmogelijk, maar er zit wat in. Wat kleur en wat geld om handen om eens bijdragen los te peuteren, die wel geld moeten kosten. Onze mensen doen het werk, je mag wel zeggen: pro Deo = voor God, en zo moet en mag het ook blijven, maar zo gaat het niet overal en bij iedereen. Laten de cijferstudenten in het komende Unieboek maar eens zien hoeveel onkosten er zijn en welke die onkosten zijn. Ze zullen er geen salarissen op vinden voor een of andere Zaaierman. En dat is hun roem.

Ja hoor, 't vervolgverhaal. Of dat nou niet kon. Om eerlijk te zijn: nee. Maar misschien schuilt er onder ons iemand, die een verhaal per maand kan leveren. U weet het redaktieadres.

't Was een waardevolle dag, vol broederlijke gemeenschap en vreugde. Heerlijk dat er zoveel waren. Men zou moeten overwegen of men niet elk jaar zo'n ontmoeting zou kunnen organiseren. Als ze nou eens in Zwolle of Apeldoorn een nieuwe kerk bouwden tegen die tijd.

Het schriftwoord, dat gelezen werd in de morgen en gedurig terugkeerde, vindt u in Pred. 11 : 1-6.

En dan toch maar: de verzorging was uitstekend geregeld en we willen ,de keuken' graag hartelijk danken voor alles.

Br Jansma, onze administrateur, had alles voortreffelijk voorbereid en wie wilde kon zich via grafieken op de hoogte stellen van de aantallen Zaaiers, die elke maand uitgaan. Ook zijn werk.

De Zaaier heeft onze liefde, veler liefde. Leest het blad en laat het lezen. Neem een paar eksemplaren meer en geef ze uw buren. Ze zullen 't waarderen. Maak er een gewoonte van.

Huizinga

BAPTISTENJEUGDKOOR STADSKANAAL

2e paasdag hopen wij dit 10-jarig bestaan te gedenken, samen met de gemeente en vrienden van de gemeente.

Ben jij ook op ons Jeugdkoor geweest, kom dan 15 april naar Stadskanaal.

Maar laat het eerst even weten, door een briefje te schrijven aan: mej. S. Takkenberg, Sluiskade 54, Musselkanaal.

JAARVERGADERINGEN NBJB

Zaterdag 27 april a.s. worden te Zwolle de jaarvergaderingen van de NBJB en de hierin gebundelde sectoren gehouden.

Jezus en de verzoeking in Cesarea Philippi

Het is fout te menen, dat Jezus slechts aan het begin van zijn openbaar optreden verzocht is geworden. Dáár wel op een bijzondere wijze, maar dan toch slechts van beperkte duur. Zo is het niet. Jezus heeft altijd bloot gestaan aan de aanvallen van de boze, die altijd weer probeerde Hem ten val te brengen.

Er zijn enkele bijzondere gelegenheden geweest, waarbij die verzoeking duidelijk naar voren kwam, en waar Jezus zelf ook duidelijk maakte, dat het een verzoeking voor Hem was.

Zo b.v. nadat Petrus — in naam van de andere apostelen — beleden had: Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God, Mt 16 : 16.

Lijdensaankondigingen

Jezus heeft vanaf het begin geweten, wat zijn weg zou zijn. Dáárom immers wees Hij in de woestijn, op de tempel en op de berg de verzoeker terug. Die wilde Jezus immers op een weg brengen, waarop Hij gemakkelijker de wereldheerschappij kon verwerven. Maar waarop Hij niet de wereld-verlosser zou kunnen zijn. Jezus wist, dat het kruis Hem wachtte. Dat het kruis de noodzakelijke afsluiting van zijn leven was. Dat het kruis de spits van Gods bedoelen met Zijn leven was.

„Van toen aan begon Jezus Christus zijn discipelen te tonen, dat Hij naar Jeruzalem moest gaan en veel lijden van de zijde der oudsten en overpriesters en schriftgeleerden en gedood worden en ten derde dage opgewekt worden", Mt 16 : 21.

Schrikeffect

We mogen niet vergeten, dat Petrus' reactie: Dat verhoede God, Here, dat zal U geenszins geschieden, vs 22, een begrijpelijke reactie is. Hij en de andere apostelen zijn geschrokken. Geschrokken van Jezus' sombere woorden over zijn somber einde.

Want wie, die idealen heeft, spreekt over zijn einde, over zulk een einde? Wie kan rekenen op de steun van volgelingen, als hij bij voorbaat al gaat vertellen, dat hij het onderspit zal delven? Wie kan overwinnaar van de duivel

zijn, als hij ouderlingen en priesters en schriftgeleerden niet de baas kan?
Jezus' woorden over Zijn dood pasten helemaal niet in het beeld, dat de mannen, die Jezus volgden, zich van hun Meester, én van hun toekomst, gevormd hadden. Zij wilden, zij verwachten, een wereldheerser, een onverschrokken overwinnaar over de zwaarden der Romeinen, en wie verder maar tegen Israël en tegen Israëls God mochten zijn. Er vielen plannen in duigen. Toekomstplannen. Dát was juist het moeilijkste. Het ging in het leven van de apostelen niet om kleinigheden, niet om een periodieke, automatische promotie, niet om een paar procenten salaris meer, niet om een paar dagen vacantie meer. Het ging om al het andere: hun hele leven, met alles wat daaraan vast zat. Het ging om een andere toekomst van hun gezinnen, van hun volk, van hun godsdienst.
Jezus' profetie — of moesten ze het opvatten als een woord van een man, die het met de zenuwen te kwaad heeft gekregen en daardoor in een depressie terecht kwam? — Jezus' profetie maakt herziening van hun toekomstplannen noodzakelijk.

Door sterven redden?

Zolang er leven is, is er hoop.
Maar kan er hoop zijn, als iemand sterft? Kan iemand een ander, vele anderen, álle anderen helpen door te sterven?
Dát is de vraag, waarop Petrus en zijn vrienden geen goed antwoord wisten. D.w.z.: zij wisten wel een antwoord, en dat zei Petrus ook: Dat verhoede God. Want door te sterven redt Ge niemand! Dat verhoede God, die dood, die schandelijke dood, die verliezersdood, die oneervolle dood. Want Jezus maakte immers duidelijk, dat Hij niet in een gevecht gedood zou worden. Neen, Hij zou overgeleverd, verraden, gevangen, gemarteld worden, en tenslotte als een stuk vuil op de vuilnisbelt van Jeruzalem gekruisigd worden.

Dingen der mensen

Waarop is de mens bedacht, altijd bedacht? Op verbetering, vooruitgang, opgang. Niemand droomt van zijn ondergang, zijn degradatie, zijn verwerping. Beelden van verwerping en degradatie en ondergang zijn nachtmerries. Die doen je in de slaap schrikken. Dromen doe je van het mooie, het zoete, het schone, het ongrijpbare, het grote, het glorieuze, het eerlijke, het ongeschondene.
Maar je droomt niet van offer, van bloed, van schande.
De mens droomt, heeft altijd gedroomd, van zelfverlossing, zelfbevrijding, van zelfverheffing. Hij weet zeer wel, dat het tegenwoordige en het aanwezige voor verbetering vatbaar is. Hij weet zeer, zeer wel, dat hij kansen en mogelijkheden onbenut laat.
Hij weet ook, langs welke weg de verlossing, de bevrijding, de verheffing moet komen. Door de ondergang van de tegenstanders, het tegenstaande. Er moet een andere politieke lijn komen, een andere filosofie, een andere mentaliteit, desnoods met zachte dwang, tenslotte met dringend geweld.
Maar dat iemand, Iemand, voor de zonden van anderen zou kunnen sterven, welk mens zou zoiets durven bedenken? Ja, alleen maar de godsdienstdweper, die van zichzelf beweert, dat hij iets groots is, dat hij een zending van „de Voorzienigheid" te vervullen heeft, dat hij daarvoor zijn leven moet geven, moet lijden, martelaar moet zijn. Want de stralenkrans van het martelaarschap is óók een stralenkrans!
Petrus heeft op de achtergrond van zijn denken wel de gedachte gehad, dat Jezus — zoals Jezus' familie ook al eens beweerde — buiten zinnen was, door zoiets zots te zeggen.

Dingen Gods

De verzoeking in Petrus' spontane reactie lag voor Jezus daarin, dat Hem wéér die andere weg voor ogen werd geschilderd. Die weg zonder kruis aan het einde.
Maar God was bedacht op Zijn eigen dingen. En Jezus was bedacht op de dingen Gods.
Wat wilde God? Zijn liefde tonen. Zijn liefde aan mensen ten goede laten komen. Het verlorene dus redden. Redden door de dood van Zijn Zoon, het Lam, waarop al de offers van voorbije eeuwen zagen.
Jezus wist zeker, dat het kruis de wil van Zijn Vader was. Niet omdat de Vader behagen had in de dood van Zijn Zoon. Maar omdat God behagen had in het leven van zondaren, daarom liet Hij Zijn Zoon sterven. Sterven aan een kruis. Gods wegen en Gods gedachten waren en zijn hoger dan de gedachten en de wegen der mensen. Dat wist Jesaja al, 55 : 9.

Prijzenswaardig

Voor die hogere wegen en gedachten Gods kunnen wij alleen maar dankbaar zijn. We kunnen God er alleen maar voor prijzen. En we kunnen onze Here Jezus alleen maar heel eerbiedig prijzen en danken voor de standvastigheid in de verzoekingen. Ook in de verzoeking bij Cesarea Philippi.

Ploeger

Kaderkampen 1968

Vraagt me kortgeleden iemand: Voor wie zijn die kaderkampen eigenlijk bedoeld?
Antwoord: Wat dacht je?
Hij weer: Voor mensen met een belangrijke landelijke functie in het jeugdwerk?
Antwoord: Nee, dat is een misverstand!
Ik heb hem verteld voor wie deze kampen werkelijk bedoeld zijn, en kreeg toen de goede raad: dan mag je dat wel eens goed duidelijk maken, want er zijn heel wat mensen die dat niet weten...
En hier komt het dan.

Laten we beginnen met het maken van een onderscheid tussen *kinderwerk* en *jongerenwerk*. In het eerste geval hebben we alleen te maken met volwassen leiders en leidsters. In het tweede geval ook met jongeren die een belangrijk aandeel hebben in de gang van zaken in de jeugdgroep. We rekenen hen daarom ook tot *kader*.
Het zal duidelijk zijn dat we in beide gevallen allereerst de plaatselijke werkers op het oog hebben. Zij die daarnaast gewestelijk of landelijk werk doen, zijn daarbij niet uitgesloten.
Voor al deze werkers is het jeugdwerk een vrijwillig op zich genomen *extra taak*. Het is niet hun hoofd-beroep.
Ze moeten meestal putten uit herinneringen aan hun eigen kindertijd, uit allerlei bronnen die hen toevallig in handen komen, en zijn voor een groot deel aangewezen op hun eigen vindingrijkheid en gezond verstand. Voor het dagelijks werk hebben ze echter scholing gehad, zijn er allerlei voorschriften, contrôlemaatregelen, is er bedrijfsleiding, voortdurend onderzoek etc. En dat dagelijks werk is vaak veel minder gecompliceerd; vraagt niet elke keer wat anders; het materiaal wordt aangevoerd, de klanten door anderen geworven.
Zo bezien vormt die deeltaak in het jeugdwerk wel een heel bizondere last. Gelukkig nemen velen deze last met veel moed en trouw op zich, ervan makend wat ervan te maken is. Wie zijn eisen te hoog stelt, kan dit werk eigenlijk niet doen, je moet roeien met de riemen die je hebt. Als de eisen te laag gesteld worden, heeft het werk na verloop van tijd nauwelijks zin meer.
Het is daarom van groot belang om voortdurend de doelstellingen en de praktijk van het werk onder de loep te nemen, nieuwe inzichten te verwerven, met anderen van gedachten te wisselen en te zien hoe zij het doen.
Voor een kleine gemeenschap is het van belang om daarbij ook over de grenzen van die gemeenschap heen te kijken. Is

hier en daar iets te vinden dat voor ons bruikbaar is?
Nu lijkt het een eenvoudige zaak om elkaar b.v. op papier een aantal ideeën aan de hand te doen, en dat gebeurt ook wel via de instructiebladen en de Programma Richtlijnen, maar veel daarvan komt niet tot z'n recht. Papier, ook al is het bedrukt, blijft maar papier.
In onze tijd van moderne communicatiemiddelen is men gekomen tot de verrassende her-ontdekking van de waarde van het directe contact. Misschien is in de kaderkampen niet het belangrijkste dat anderen van alles voor je uitgedacht hebben, maar dat je je eigen gedachten, ervaringen en vragen kwijt kunt en er de mening van anderen over kunt horen.
Daardoor wordt zo'n kaderkamp afgestemd op de directe behoeften van leiders en medewerkers.

Voor wie zo'n taak in het jeugdwerk met toewijding doet, kan zo'n week een inspirerende ervaring zijn. Er valt een stuk vermoeidheid van je af, er komt nieuwe moed en visie voor in de plaats. En waar vind je zo'n gelijkgestemd gezelschap om een zomerweek mee door te brengen!
Niettemin houdt het voor sommigen een offer in: je kunt nu eenmaal je vacantietijd en -geld maar op één manier besteden.
Hier staan gelukkig een paar dingen tegenover: voor mensen in rijks- of semi-rijksdienst, inclusief militairen, is er een *extraverlofregeling*. Verder zijn de kamp- en reiskosten, dank zij subsidie, lager dan voor andere kampen, terwijl een groeiend aantal gemeenten graag de kosten geheel of gedeeltelijk voor haar rekening neemt.
Hier volgen nog eens de gegevens:

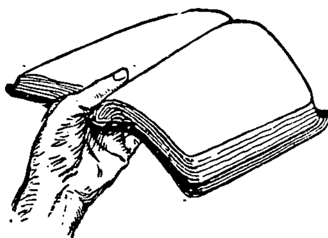
Kaderkamp I: 6-13 juli 1968, De Vinkenhof, Den Dolder, tent/huiskamp.
Dit kamp is speciaal voor hen die in het L.Z.C. en J.M.C. werk werkzaam zijn. Prijs: f 37,50 p.p., inschrijfgeld f 20,— p.p. Reiskosten worden vergoed.

Er is ook de mogelijkheid om gezinsleden mee te nemen. Voor hen geldt de normale kampprijs. Het is wel gewenst daarvan tijdig en duidelijk mededeling te doen.

Aanmelden en inlichtingen: De Vinkenhof, Biltseweg 10, Den Dolder (post Bilthoven).

Kaderkamp II: 13-20 juli 1968, De Vinkenhof, Den Dolder, tent/huiskamp.
Dit kamp is speciaal voor hen, die in het R.J.C. werk werkzaam zijn. Dit kamp wordt nu al voor de derde maal gehouden, als onderdeel van het vormingswerk in de R.J.C. en is bestemd voor: programma-inlichting, praktijkoefening en verder een veelzijdige instructie. Zeer waardevol voor het werk in de afdeling.
Prijs: f 37,50 p.p., inschrijfgeld f 20,— p.p. Reiskosten worden vergoed.

M. G. Boeschoten

Wat zullen we lezen?

Wie van ons zal deze stille week vieren? Of viert gij elke week als een geschenk van God, die dwars door de dood u opneemt in Zijn schoot? Leeft gij met Hem, die leeft?

zondag	7 april	Luk. 22 : 1- 6	Een menselijke samenzwering
maandag	8 april	Luk. 22 : 7-13	Waar is het vertrek?
dinsdag	9 april	Luk. 22 : 14-23	Het paasmaal op verhoogde toon
woensdag	10 april	Luk. 22 : 24-38	Ik heb voor u gebeden
donderdag	11 april	Luk. 22 : 39-46	Een nacht van waken
vrijdag	12 april	Luk. 23 : 26-49	Het voorhangsel scheurde
zaterdag	13 april	Luk. 23 : 50-56	Morgen ziet gij Gods heerlijkheid

H.

ENQUETE AVONDMAALPRAKTIJK

De navolgende gemeenten:
Emmen, Emmererfscheidenveen, Foxhol, Hoogkerk, Leeuwarden, Muntendam, Nieuwe Pekela, Nieuw Weerdinge, Rotterdam-C., Siddeburen, Stadskanaal, Staveren, Steenwijk, Treebeek, Vroomshoop-Daarlerveen en Zwolle
hebben ondanks een herhaald verzoek tot nu *niet* het toegezonden enquêteformulier betreffende de avondmaalpraktijd en de motivering daarvan teruggezonden.
Voor een zo volledig mogelijk overzicht zijn ook de opvattingen van deze 16 gemeenten (tezamen 2585 leden, d.i. bijna 27% van alle baptisten in Nederland) gewenst.
Indien het toegezonden formulier zoek is geraakt, de vragen luidden :

1. a. Hebben in uw gemeente alleen baptisten toegang tot de avondmaalsviering van de gemeente?
   b. Zijn op deze regel uitzonderingen? Zo ja, welke?
   c. Hoe motiveert u deze regel?
   d. Hoe motiveert u deze uitzondering(en)?
2. a. Hebben in uw gemeente alle gelovigen, ook ongedoopte, toegang tot de avondmaalsviering?
   b. Aan welke voorwaarden moeten zij voldoen?
   c. Draagt de gemeente voor dezulken ook pastorale verantwoordelijkheid?
   d. Hoe motiveert u deze regel?
   e. Levert deze praktijk ook moeilijkheden op?
3. Wordt het in uw gemeente/raad ook als bezwaar, als onjuist, onderkend dat er in dit opzicht in onze gemeenten verschillende praktijken zijn?
4. Wordt in uw gemeente ook het gastlidmaatschap gekend?
5. Hoe denkt uw gemeente/raad over ‚oekumenisch avondmaal' (d.w.z. een avondmaalsviering waarbij leden van andere kerken op grond van hun lidmaatschap van een kerk worden toegelaten)?

We verzoeken de bovengenoemde gemeenten vriendelijk alsnog de gestelde vragen te willen beantwoorden en die te willen zenden aan ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek.

BROkSTUkKeN

Vrijblijvend of dwang?

Mag een christen zelf beslissen of hij een getuige van Christus zal zijn of niet? Is het een kwestie van al of niet tijd ervoor hebben, van al of niet begaafd zijn in dit opzicht, van zin of geen zin? Of is het een kwestie van moeten, van dwang, van „gij zult!"?
Zegt de Here Jezus: Gij *zúlt* Mijn getuigen zijn op een toon van: en als jullie het niet willen zijn, dan loopt het niet best met jullie af?
O nee.
Het ligt — gelukkig — heel anders. Het getuige-zijn is niet een vrijblijvende zaak, noch een zaak van dwang. Onze Heer zegt: Gij *zult* kracht ontvangen, wanneer de Heilige Geest over u komt, en gij *zult* Mijn getuigen zijn. Dat *eerste zullen* is het zullen van iemand die wat *belooft!* Het *tweede zullen,* is het zullen van iemand die gevolgtrekkingen maakt, die voorspelt wat er gebeuren gaat als aan een bepaalde voorwaarde is voldaan. Als het er op aan komt zijn wij het niet die getuigen, maar de Heilige Geest die in ons woont en door ons werkt. Als deze Grote Getuige ons leven bewoont en vervult, vloeit het getuigenis naar buiten en wordt het getuige-zijn een feit. Als we niet vol zitten van God en Zijn zaak, dan kunnen we ons wel uit plicht of angst opschroeven tot allerlei pogingen om toch te getuigen, maar doorgaans wordt dat een mislukking; misschien gaan we disputeren, als we een scherp verstand hebben en een zekere mate van slagvaardigheid. Maar dat is wat anders dan getuigen. Misschien gaan we redeneren, het geloof aannemelijk maken voor het verstand — dat gebeurt tegenwoordig ook in de hogere regionen op grote schaal. Maar weer zeg ik: dat is wat anders dan getuigen. Want getuigen, dat

kunnen we alleen door de kracht van Gods Geest.

Kan onze scherpzinnigheid, onze slagvaardigheid, mensen overtuigen van de liefde van God? Kunnen diezelfde capaciteiten mensen overtuigen van hun verloren-zijn en de noodzaak van het aanvaarden van Christus als Heiland en Heer? Voor dit en nog veel meer, is iets anders dan menselijke kracht nodig. De bolster is te dik, het verduisterd-zijn te groot, het diepste willen (en dat is onwil) te sterk. Niemand anders kan doorstoten dan Godzelf, door de Heilige Geest.

Het is goed, dit te weten. En er mee te rekenen. Zo komt een christen op zijn knieën terecht, houdt hij op ,zich in duizenden bochten te kronkelen om toch maar een woord te vinden dat aanslaat, en gaat hij de weg die God hem wijst. Wie kan getuigen?

Hij die waarlijk in verbinding staat met Zijn Heer.

Wie kan de grote daden van God verkondigen?

Hij die zich vol-drinkt aan het Woord. Want eerst nadat we geluisterd hebben kunnen we spreken. Eerst nadat er ontvangen is, kan er gegeven worden. Dat moet ook gemeentelijk begrepen worden. Anders zullen we eeuwig stom blijven, zonder Het Woord, Woordeloos.

De rabbi zag het zó:

Richard C. Halverson presbyteriaans predikant in Washington, vertelt in een toespraak over persoonlijke evangelisatie het volgende voorval. Een heel ijverig christen, die probeerde een joodse rabbi tot zijn inzichten te bekeren, vroeg aan de rabbi: „Meneer, wanneer zullen de joden eindelijk eens christenen worden?" De rabbi antwoordde: „De joden zullen christenen worden zodra de christenen zèlf christenen worden.

Halverson voegt hieraan toe dat het zo ook zal zijn met het getuige-zijn van de christenen. Er zal weer geëvangeliseerd worden, zodra de christenen weer christenen worden. Zodra ze weer in echte, levende relatie met Christus verkeren. Dan zullen ze niet meer kùnnen zwijgen over het grote dat Christus gedaan heeft, en waardoor hun eigen levens diep geraakt, veranderd en vernieuwd zijn.

Wf.

LAATSTE VERZOEK aan de abonnees, die het abonnementsgeld over het 2de kwartaal nog niet overmaakten: **tot a.s. maandag 8 april** kunt u het abonnementsgeld ad *f* 4,— over het 2de kwartaal (of *f* 12,— over de resterende 3 kwartalen ineens) nog gireren op giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam, waardoor u zich de inningskosten van 85 cent voor een kwitantie bespaart. Daarna gaan de kwitanties in zee en wordt u verzocht deze bij aanbieding te voldoen.

VAN DE ALGEMENE SECRETARIS

1. Helaas ziet br W. Veenstra zich om medische redenen gedwongen zijn functies in het Uniewerk neer te leggen onmiddellijk na de a.s. Algemene Vergadering.

Op 1 april j.l. verzonden wij een brief aan de secretarissen der gemeenten waarin gevraagd werd vóór *vrijdag 19 april* a.s. candidaten te willen stellen voor de vacature in de E.C.U.

2. Eventuele amendementen op de voorstellen voor de komende Algemene Vergadering dienen uiterlijk 1 mei met de morgenpost op het Unie-bureau te zijn.

3. Alle leden onzer gemeenten worden uitgenodigd deel te nemen aan een conferentie op vrijdag 17 mei 1968 's middags van 2-4 uur in de baptistenkerk (Jac. Catsstraat) Hengelo (O.). Onderwerp van bespreking: Nota betreffende de Raad van Kerken; conferentieleider: br F. E. Huizinga.

Th. van der Laan, alg. secr.

D.M.

ZOJUIST VERSCHENEN

We ontvingen dezer dagen de rede, die de rector van het Seminarie der Unie van Baptistengemeenten in Nederland, drs J. Reiling, op zaterdag 16 september 1967 gehouden heeft bij de opening van de tiende cursus van het Seminarie.

Deze rede is getiteld *Eén doop,* en bevat blijkens de ondertitel *enkele beschouwingen over doop en eenheid.* Velen vroegen de rector indertijd naar de tekst van de rede; hij heeft er goed aan gedaan deze — zij het in een kleine oplage — in druk te laten verschijnen.

't Geschrift (12 blz.) is verkrijgbaar à f 1,75 per exemplaar (franco). Men storte of girere zoveel maal f 1,75 op postrekening 250591 ten name van ,De Vinkenhof', Bosch en Duin/Bilthoven, als men exemplaren wenst.

Op de inhoud van de rectorale rede hoop ik binnenkort in één of meer artikelen in te gaan.

J.A.B.

HET WERK ONDER DE SPANJAARDEN

Op 25 februari van het nieuwe jaar konden we zien dat een Spanjaard zich liet dopen; hij is de eerste Spanjaard die gedoopt is uit de stad Hengelo. Hij is vader van vier kinderen die ook elke zondag in de zondagsschool komen met hun vader; drie van hen, want één is pas geboren na de bekering van de vader. Zij hebben hem de naam gegeven van David want de vader wilde graag de naam van zijn zoon in de Bijbel zoeken... We kunnen zien hoe het Woord van God verder gaat als een zuurdesem... ook in de harten van de Spanjaarden.

In de doopdienst waren ook een paar ouderlingen van de gemeente Enschede, en ook enige nederlandse zusters en twee vrouwen van een Gereformeerde kerk die graag een doopdienst in een baptistengemeente wilden zien...

José Parraga

DOKUMENTATIE OVER DE CHRISTENVERVOLGINGEN!

De Raad van de Evangelische Kerk in Duitsland gaat materiaal over de vervolging en vernietiging van christenen over de gehele wereld verzamelen om „er op de juiste wijze van gebruik te maken". In een communiqué werd vooral de nadruk gelegd op de burgeroorlog in Nigeria, waar in enkele maanden tienduizenden christenen van de Ibo-stam werden vermoord door overwegend islamitische Nigerianen zonder dat de wereldopinie daar krachtig op heeft gereageerd. Voorts wijst de raad nog op de kritieke toestand voor de christenen in China, Soedan en Noord-Korea.

ZENDELINGENECHTPAAR ONTWERPT ALFABET VOOR INDIANENSTAM

Het zendelingenechtpaar Scott, dat zeven jaar onder de Choco-Indianen van Panama heeft gewerkt, heeft voor deze Indianen een eigen alfabet ontworpen. Toen de Scotts in 1961 bij deze stam hun zending begonnen, bemerkten ze dat de Indianen geen geschreven taal kenden. Na zeven jaar is het echtpaar zover met het Choco-alfabet gevorderd, dat binnen korte tijd het Evangelie van Marcus in de Indianen-taal kan worden vertaald. De Choco's (ongeveer 25.000), die in Panama en Columbia leven, wonen daar in streken ver van de westerse invloeden der steden.

ADVERTENTIES

Werft abonnees!

12 april 1968 83e jaargang — 15

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Jezus, de Opgestane, en Zijn jongeren

Het is vooral Lucas geweest, die ons gewezen heeft op het werk van de opgestane Christus vóór Zijn hemelvaart. In Hd 1 : 3 lezen we, dat Jezus Zich na Zijn lijden met vele kentekenen levend heeft vertoond aan Zijn jongeren gedurende veertig dagen, en met hen sprekende over de dingen van het Koninkrijk Gods.

Echter ook de andere evangelisten weten van Jezus' verschijningen aan de discipelen, en aan anderen; men leze de laatste hoofdstukken uit de evangeliën. Ook Paulus heeft over deze verschijningen in zijn prediking gesproken, want hij schreef er over aan de Corinthiërs (I, 15 : 5 vv). Beperken wij ons in dit artikel tot wat Lucas ons mededeelt, dan valt op, dat hij nadruk legt op de *persoonlijke* verschijning van de Heer. Hij vertoonde Zich levend, met vele kentekenen.

Na Zijn lijden

Alle evangelisten, en Lucas niet in het minst, leggen er de nadruk op, dat de Jezus van Nazareth, Die langs de zee van Galilea liep en Zijn discipelen uit de vissersboten riep, dezelfde is als de Jezus, Die aan deze mannen verscheen ná de beruchte paasdagen van Anno Domini zoveel. Onderscheidingen als die, waarmee de theologie werkt: de historische Jezus en de opgestane Christus, waren aan de evangelisten en de predikers in de eerste gemeenten totaal onbekend, omdat ze vreemd waren aan hun ervaringen; aan hun geloof, zoals dat door de Heilige Geest gewekt was. De historische Jezus is dezelfde als de Jezus, die aan Petrus verscheen, en aan Paulus. Hij is dood geweest, maar zie, Hij leeft.

Die dood is uit Zijn lijden gekomen, en als de gekruisigde is Hij opgestaan. Hij liet Zijn wonden zien, en kon eten, en verdween zonder dat zij Hem konden nazien. Hij was de Man van smarten, en tegelijk de verheerlijkte Koning. De opgestane was nog altijd de man, die de scharen spijzigde en de melaatsen reinigde en die geen steen had om het hoofd neer te leggen.

Vele kentekenen

Het woord, dat Lucas hier gebruikt, komt slechts één keer in het Nieuwe Testament voor, en wel alleen hier. Het heeft, als het uit het grieks vertaald wordt, meer dan één betekenis. Maar al die betekenissen komen wel overeen in dit ene, dat het te maken heeft met iets waar men op moet letten, met dingen die aanduiding zijn van iets. Want wie, die reist, moet niet op de grenstekens letten? Wie, die zich onbehaaglijk voelt, moet niet letten op symptonen, die een ziekte aankondigen, of aanwijzen?
Jezus vertoonde zich met zodanige tekenen aan de jongeren, dat zij Hem daaraan en daarin herkenden. Zijn kentekenen waren identiteitsbewijzen, zoals het kentekenbewijs van een auto, die, en niet 'n andere, auto aanwijst als de auto waarover en waarom het gaat.
De jongeren hebben het voorrecht mogen genieten Jezus te ontmoeten als de Opgestane op zodanige wijze, dat vergissingen eenvoudig uitgesloten waren.

Hij verscheen

Daarmee wil Lucas toch wel attenderen op het feit, dat Jezus niet meer, zoals voorheen, met Zijn discipelen op- en rondtrok. Hij was niet meer bij en met hen, zoals Hij dat voorheen was. Telkens kwam Hij tot hen, uit een andere sfeer, een andere regio, een ander territorium, een ander domein.
En dat deed Hij veertig dagen lang. Tot Zijn hemelvaart. En deze hemelvaart was daarmee de afsluiting van een periode van onderwijs, zoals die eenmalig en niet herhaalbaar is voorgekomen in de geschiedenis van de gemeente des Heren. Want dat de apostelen ná Jezus' opstanding als gelovigen en als gelovige gemeente moeten worden aangemerkt, lijdt geen twijfel.

Onderwijs

Jezus sprak met de apostelen over al wat het Koninkrijk Gods betreft. Hij vertelde hun over dat Koninkrijk. Hij zei er hun bijzonderheden over. Hij wees op zaken, die bijzondere aandacht verdienen. Maar als ik dit zo neerschreef, besef ik, dat ik aan het omschrijven ben. Want *hoe* en *wat* Jezus allemaal gezegd heeft, weten we niet. Maar we gaan niet scheef, denk ik, als we ons voor ogen houden, wat Jezus vóór Zijn sterven deed, en wát Jezus vóór Zijn sterven aan Zijn jongeren meedeelde.
Of Hij hetzelfde meedeelde? Hetzelfde onderwijs gaf? Van álle onderwijs is wel het volgende te zeggen:
a het is *corrigerend*.

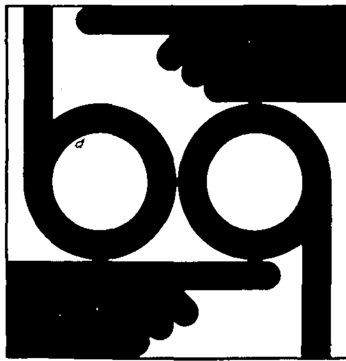
IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: Wanneer zal ons land leren dat te leven met het zwaard betekent om te komen door het zwaard?
(Mevr. Jacqueline Kennedy over de moord op dr Martin Luther King)

Het is het pijnlijke beleven van elke onderwijzer — op school en ook in het „leerhuis" (de gemeentezaal) —, dat zijn woorden niet altijd begrepen, en vooral niet altijd goed begrepen worden. Het behoort tot het vermoeiende in het bezig-zijn van onderwijzende mensen, dat zij telkens terug moeten komen op vorige lessen, om het nóg begrijpelijker voor te stellen, en om weer recht te trekken, wat scheef gegaan is.
Zou Jezus niet hebben moeten corrigeren? We vinden in de evangeliën meer dan eens aanduidingen, dat de apostelen de Heer niet begrepen. Dat zij Hem verkeerd begrepen. Zij begrepen Zijn woorden over Zijn sterven en opstaan niet. Zij begrepen Zijn woorden over hun onderlinge verhoudingen niet, want zij twisten er over, wie van hen wel de meeste was.
Dat de apostelen ná pinksteren zo duidelijk de betekenis van Jezus' sterven en opstaan, over de betekenis van Zijn kruisdood, over de wil van de Heer ten aanzien van gelovigen, konden spreken, het is alleen te verklaren vanuit dat corrigerende onderwijs na des Heilands opstanding. Dat de positie van de apostelen in de Jeruzalemse gemeenten en vooral de positie van Petrus binnen de groep der apostelen, zo onaantastbaar en zo vanzelfsprekend was, kunnen we ons alleen begrijpelijk maken als we geloven, dat de Heer Zijn onderwijs van voorheen verduidelijkte en zó de gedachten van de apostelen corrigeerde.
b Alle onderwijs is *opstapelend*.
De juf begint met het aan de kinderen leren van cijfers; daarna optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen enz. Telkens als zij de kleintjes weer wat nieuws leert, gebruikt zij het al geleerde als basis.
Zou Jezus het anders gedaan hebben? Sprak Hij niet zelf eens: Wie heeft, dien zal gegeven worden? (Mt 13 : 12). Jezus gaf telkens meer, voor, en ook na Zijn opstanding.

Wat wij vinden in de brieven van de apostelen, is inhoudelijk méér dan wij vinden in de evangeliën. Niet dat het in de brieven over iets of iemand anders gaat, verre van dat. Maar in de brieven is de heilsleer méér ontvouwt, theologisch verdiept, in een breder perspectief gezet, tegen een klaardere horizon geplaatst.
We vinden dat al terug in de preken van de apostelen, zoals Lucas die in de Handelingen verkort heeft weergegeven. We vinden in de Evangeliën geen enkele aanduiding, dat de uitstorting van de Heilige Geest plaatst in het raam van de vervulling van de profetieën over de eindtijd, zoals Petrus dat doet door zich te beroepen op Joël (Hd 2 : 16). En wat vinden we over de betekenis van de doop in de Evangeliën? Het is alles wellicht in kiem aanwezig, wat Paulus in Rom 6 schrijft, maar niet uitgewerkt. Dat de apostelen echter zo trouw het gebod van hun Heer: Doopt hen in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes (Mt 28 : 199) uitvoerden, laat zich alleen maar verklaren uit het nadere onderwijs van de Meester.
Een laatste opmerking: Het is op geen enkele wijze te verdedigen, dat dit mondelinge onderwijs van de Heer aan Zijn jongeren óók in een mondelinge traditie náást de Bijbel tot ons komt, zoals de katholieke kerk tot voor kort leerde.

Ploeger

handelingen '69

gaat dan heen

OPSTANDING — LEVEN — HANDELEN

Onze Heer stond op uit de doden. En wij met en in Hem. Deze Opstanding is de revolutie die het aangezicht van de aarde radicaal zal veranderen. De Heerlijkheid des Heren zal op aarde zijn. Vrede en Gerechtigheid.

Dr M. L. King

Het kan niet anders. We zijn allen ongetwijfeld nog vol van gedachten over onze vermoorde broeder. Velen die nog critisch stonden weten nu dat hij een Gode en mensen gewijd leven leidde. Hij was een man die vanuit de Opstanding van Jezus en door de kracht van de Heilige Geest leefde v o o r en bouwde a a n een bewoonbare wereld. Een man die vanuit de inspiratie van de Heilige Geest overging tot handelen.
De beste wijze om hem te eren is Jezus na te volgen en te gehoorzamen. Jezus volgen in levend en waarachtig geloof, gehoorzamend aan de geboden die Hij ons heeft gegeven. Het moet in alles wat we doen gaan om Hem die gezegd heeft: „Gij zijt mijn vrienden, indien gij doet, wat Ik u gebied", Joh. 15 : 14.

Beschouwingen en theorieën

Ongetwijfeld zijn beschouwingen en theorieën noodzakelijk. Maar ze deugen alleen, worden pas effectief, als het werkprogramma's zijn. Als ze inspireren tot het doen van daden. Als ze leiden tot het doen van de daden Gods en die daden wáár maken in de historische werkelijkheid.
Dat we toch stoppen met het leveren van ongerechtvaardigde critiek op alles wat er in de wereld gebeurt. Het is namelijk ongerechtvaardigd als we niet overgaan tot handelen. Het is onrechtvaardig als we in onze luie stoel voor de televisie blijven hangen, hoofdschuddend en kankerend ons commentaar leverend. We moeten met HEM opstaan en de blijde boodschap prediken en wáár maken in een wereld die zichzelf dreigt te verteren.
Ook Handelingen '69 is een actie gegrond op een plan. Velen hadden wellicht een beter plan kunnen bedenken. Jammer dat zij niet in de landelijke plancommissie zitten. Maar zij mogen het alsnog zeggen.
Laten wij intussen aan het werk gaan. Werken zal ons leren.

Handelingen

Het boek Handelingen, dat we in het Nieuwe Testament vinden, is eigenlijk nog niet afgesloten. Onze Heer wilde dat we zouden handelen totdat Hij weerkomt. Lukas 19 :11-27. Leest u dat vooral eens.
Hij die handelde door de apostelen en door de eerste gemeente wil u persoonlijk en ons met elkaar gebruiken als een instrument in Zijn handen. Hij wil ons Zijn handen doen zijn. Wij moeten zijn, Hij in de wereld. De eerste gemeente zette Hij aan het werk door een vervolging te doen losbreken. Handelingen 8 : 1-4. Leest u dat toch eens.
Hij is de handelende. Jezus Christus. Het is niet ons activisme. Niet onze arbeidszin. Niet onze vrije-tijdsbesteding. Jezus Christus Zelf is handelend en worstelend bezig met deze wereld. Hij wil ons, die met en in Hem zijn opgestaan uit de doden, medebetrekken in Zijn werk. Dát is leven.
Je kunt niet met minder toe. En juist dat is de weg naar de grootste vreugde. Medearbeiders Gods te mogen zijn. Handelen. Hij vraagt niet om publiek of om applaus, maar om mensen die met Hem meetrekken. Navolgers in de ware zin van het woord.
Ik hoop velen van u te zien in Stadskanaal. Dat al onze bondsdagen inspirerend mogen zijn voor onze gezamenlijke actie Handelingen '69.

Dat de tranen die we geschreid hebben om onze broeder King, ons geloof gelouterd hebben. Laten we onze tranen drogen en dieper dan ooit besluiten dat er in deze verwarde wereld gehandeld moet worden. Gehandeld vanuit de geboden van Jezus Christus. Weest u toch niet bang voor getallen. Grote of kleine getallen. Onze Heer durfde het aan om 12 de wereld in te zenden. Tot aan de einden der aarde. Van die twaalf viel ook nog één af. Zorg dat u dat niet bent.

Drachten,

J. Ketelaar.

Aan rustige wateren

Goede vrijdag

Het is volbracht! (Joh. 19 : 30).

Met de Goede Vrijdag vlak vóór ons, denken wij als vanzelf aan Jezus in zijn lijden. Onder het vele, dat dan onze aandacht boeit, treft mij vaak zijn woord, dat hier boven staat en dat Hij sprak vlak voor zijn sterven: Het is volbracht!

Je kunt dat even op je laten inwerken als een bericht, dat in diepe nood enige verlichting brengt. Soms is het zo bij het sterven van een geliefde, die lang en smartelijk heeft geleden: Gelukkig maar, dat het einde er nu is: er was toch geen hoop meer op beterschap. Bij de gedachte aan die vreselijke vrijdag, toen Jezus stierf, kan men tot zichzelf zeggen: Gelukkig, het is volbracht; hijzelf heeft het ook gezegd. Maar zo sluiten wij ons toe voor wat dit woord eigenlijk inhoudt. Naar mij gedachte heeft Jezus bedoeld te zeggen, dat Hij klaar was; zijn taak was volbracht en het doel bereikt.

In Johannes 4 : 34 hebben we een uitspraak van Jezus waarop ik in dit verband even uw aandacht wil vestigen. Daar sprak Jezus tot zijn discipelen: „Mijn spijze is de wil te doen van Hem, die mij gezonden heeft en zijn werk te volbrengen."

Hier heeft Jezus lang voor zijn sterven en in geheel ander verband dan de berichten van de kruisiging gezegd, hoe Hij zijn leven en werk op aarde zag: 's Vaders wil doen. Zijn werk te volbrengen! Dat stond als het ware boven heel zijn leven geschreven en ook — ja, niet het minst — boven zijn lijden en sterven. Hoewel de mensen het Hem aandeden en de beker vulden, was het voor Jezus de beker, die de Vader Hem gaf. Zijn weg was: 's Vaders wil doen en zijn werk volbrengen.

Daar heeft Hij het onuitsprekelijk zwaar mee gehad. Reeds in Lukas 12 : 50 lezen we: „Ik moet gedoopt worden met een doop en hoe beklemt het Mij, totdat het volbracht is." In Gethsemane is — voor zover wij het kunnen zien — het dieptepunt doorworsteld. „Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze beker aan Mij voorbijgaan; maar niet gelijk Ik wil; Uw wil geschiede." En de Vader zond een engel, die Hem versterkte.

't Is middernacht en 't vaderhart
sterkt en verstaat die Man van smart,
die 't enigst lijden, dat Hij torst
ten eind' doorstrijdt als Levensvorst.

Toen gaf onze Heer zich vrijwillig gevangen, terwijl Hij nog vrije aftocht vroeg voor zijn discipelen. Toen begon Hij aan het laatste deel van zijn taak, die Hij te volbrengen had! De veroordeling, de pijn, de hoon, het oordeel, de dood.

Ja, gelukkig dat het eindelijk volbracht was, dat er een einde aan kwam... Maar bovenal gelukkig, dat Hij staande was gebleven om des Vaders wil te doen en zijn werk te volbrengen.

Komt, knielen wij voor Jezus samen
met vrolijk uitzicht op ons lot!
Het is volbracht, volbracht, ja, amen!
Het is voor ons volbracht bij God.
Het grote werk, dat Hij aanvaardde,
al d'eeuwen door met smart verwacht,
dat is volbracht. Juich hemel, aarde!
Juicht zondaars, 't is voor u volbracht.

K. Reiling

(Uit: De Maandklok, Zutphen)

gemeenteberichten

BUITENLANDSE KONTAKTEN IN ZUID-LIMBURG

Treebeek — (W.N.) Het is alweer lang geleden, dat u iets hoorde uit het Zuiden en over het werk daar. Nu is het niet zo, dat er niets gebeurde in Treebeek en Sittard. Ik zou haast zeggen: integendeel. Mochten we op 18 februari onze jaarvergadering hebben, op zondag 10 maart hadden we in Sittard een doopdienst van een jonge zuster die beleed met Jezus door het leven te willen gaan. Onze voorganger, ds Jac. Tromp mocht voor een stampvolle zaal de boodschap des heils brengen. En wat is het dan mooi om te weten dat er mensen in de zaal zitten die er anders nooit komen; nu konden ze het horen dat ook voor hen de Heer gestorven is, maar ook weer opgestaan.

Maar dat is niet alles wat ik u moet melden; er is nog veel meer gebeurd. Zoals men weet is hier een afdeling van Afcent gevestigd; hierbij zijn vele protestanten, die een baptistenvoorganger hebben. Hiermede mochten we goede kontakten hebben. Ze hebben uiteraard hun eigen kerkdiensten, maar ons zangkoor mocht daar al eens zingen en op 24 maart hadden we een doopdienst in onze kerk, waarin 6 mensen werden gedoopt. Dit was een prachtige dienst en ons kerkje was haast te klein om allen te bevatten.

Wat is het toch heerlijk om, al spreken we een andere taal, toch gezamenlijk onze Heer en Heiland groot te maken. Na de dienst was er een koffietafel waar we ons 'steenkool-engels' eens konden proberen. Nu, dat lukte wonderwel. Afgelopen zondag heeft hun koor in onze dienst gezongen. En zo gaan we voort. Wie weet wat hier nog groeit. En al is ons hart soms vol zorgen over de toekomst, de Heer gaat door met Zijn werk. Het kan hier misschien nog wel moeilijk worden nu zovelen moeten vertrekken naar andere plaatsen om daar te gaan werken maar de Heer der gemeente zal ook hier in wel voorzien.

De pen waarmee president L. B. Johnson op 2 juli 1964 de wet op de burgerrechten tekende — nog voorbereid door de vermoorde president John F. Kennedy — werd dr M. L. King aangeboden.

Dr Martin Luther King Jr in memoriam

DE MOORD op dominee Martin Luther King, donderdagavond 4 april in Memphis, Tennessee, heeft ons diep geschokt. Hij is immers geen natuurlijke dood gestorven, maar koelbloedig vermoord. Zoals Abraham Lincoln en John F. Kennedy door moordenaarshand het leven lieten. 't Is goed, dat wij hem gedenken. Maar het gevaar van onechtheid is daarbij niet denkbeeldig. Wij doden de profeten, dààrna richten wij een monument voor hen op. King was — als alle groten der aarde — een omstreden figuur. De gematigden was hij te radicaal, de radicalen te gematigd. Zo gaat dat.

Dominee King werd geboren op 15 januari 1929 te Atlanta, Georgia, waar zijn vader predikant was. Hij ontving zijn middelbare schoolopleiding aan *Morehouse College,* in Atlanta, een onderwijsinstelling voor negerjongens van de Amerikaanse Baptisten. In 1948 begon hij zijn studie aan *Grozer Theological Seminary* in Chester, Pennsylvania. Hij promoveerde er tot doctor in de theologie. Later zette hij zijn studie voort aan de Universiteit van Boston, Massachusetts, die hem de doctorsgraad in de wijsbegeerte verleende.

In 1954 werd Dr King predikant van *Dexter Avenue Baptist Church* in Montgomery, Alabama, een kleine maar invloedrijke negergemeente van 300 leden. Hier ontpopte hij zich in de boycotactie van de stadsbussen als ,leider in de beste zin van zijn volk' (Schulte Nordholt). Later werd hij voorganger in zijn geboorteplaats Atlanta, Georgia, waar hij *Auburn Avenue Baptist Church* diende, in het hartje van de negerwijk.

Op 28 augustus 1963 trok dominee King aan het hoofd van een stoet van 200.000 mensen naar Washington. Daar sprak hij een indrukwekkende rede uit ('I have a dream..'). In 1964 ontving King de Nobelprijs voor de vrede. Een jaar later verleende de Vrije Universiteit te Amsterdam hem een ere-doctoraat. Donderdagavond 4 april j.l. stierf hij — nog maar negenendertig jaar oud — in Memphis, Tennessee een gewelddadige dood.

Dominee King wilde zelf van geen geweld weten. Twee weken na de moord op Kennedy vertelde hij in een vraaggesprek met Friso Endt van *Het Parool,* hoe iemand hem eens een pistool gegeven had. King had het later weer weggelegd: ,Een man, die geweldloosheid predikt, kan geen wapen op zak dragen'. Hij stond op de bres voor rassengelijkheid. Discriminatie op grond van ras of huidskleur achtte hij schadelijk voor de menselijke persoonlijkheid. Sterker nog: segregatie tussen christenen verwierp hij als een aantasting van hun fundamentele eenheid in Christus.

... ik maak me geen zorgen over morgen... noch over de dood... ik heb de glorie van de komende Heer gezien!

(Slotwoorden uit de laatste toespraak van dr Martin Luther King Jr op donderdag 4 april 1968 te Memphis, Tenn.)

Martin Luther King zette zich in voor sociale gerechtigheid, maar hij was geen sociaal hervormer als zodanig. Hij maakte gebruik van de gedachten der filosofen, maar hij was geen filosoof in vakmatige zin. ,Ik ben geen politicus, ik ben een prediker van het evangelie en houd mij bezig met de morele rechten, die *inhaerent* zijn aan het christendom'.

In een TV-interview, dat de BBC uitzond op de avond van zijn dood, gaf hij op de vraag, of het hem speet dominee te zijn geworden, 'n ontkennend antwoord: Nee, dat zeker niet. Niets had hem meer voldoening kunnen geven dan het wondere ambt. Alles wat hij in de beweging-voor-gelijke-burgerrechten en op sociaal-maatschappelijk gebied gedaan had, zag hij als een onderdeel van zijn taak als verkondiger van het evangelie.

Als jong aankomend predikant, kreeg King indertijd van een oudere collega te horen: ,Je hoeft alleen maar je mond open te doen, en God zal door je spreken'. Dat heeft hij gedaan, dominee Martin Luther King. En wat wij hoorden uit zijn mond, dat was uit God, die zendt wie Hij wil. God zendt mannen in wie het evangelie der verzoening gestalte heeft gekregen. Zo'n man was dominee Martin Luther King. Wij kunnen hem niet beter eren dan door ons in te zetten voor de zaak van de Heer Jezus Christus en het heil van de wereld en de mensen.

J.A.B.

UNIE ZOND TELEGRAM NAAR MEVROUW KING

Op vrijdag 5 april verzond de Unie van Baptistengemeenten het volgende telegram aan mevr. King, echtgenote van de vermoorde baptistenpredikant dr Martin Luther King:

„De baptisten in Nederland zijn diep geschokt door de gewelddadige dood van dr Martin Luther King. Het mensdom heeft een vriend verloren die een profeet van God was en die zich inzette voor gerechtigheid en vrede voor alle mensen in overeenstemming met de genade van God betoond in Jezus Christus. De nederlandse baptisten betuigen in het bijzonder mevr. King en de leden van de Immanuel Baptisten Gemeente te Atlanta hun diepe gevoelens van verdriet en medeleven in dit plotselinge verlies van een echtgenoot en predikant."

Bij de dood van Dr M. L. King

Onderstaand schrijven van de Commissie der Unie werd j.l. zondag 7 april in de gemeenten voorgelezen.

Aan de gemeenten.

Met grote onsteltenis hebben wij vrijdagmorgen het bericht van de moord op onze broeder dr Martin Luther King vernomen. Wij voelden ons allen in dat schot geraakt.

Sedert wij op zondag 16 augustus 1964 in de Amsterdamse R.A.I. naar hem luisterden, hebben wij deze man Gods lief gekregen en hebben zijn woord en weg met meer belangstelling gevolgd.

Zijn weg is de weg geweest van een neger in de Verenigde Staten, van een neger die Jezus kende en in Diens voetstappen wilde gaan. Waarheid en genade waren zijn woorden, zoals u kon vaststellen in zijn toespraak.

Hij is een strijder geweest in de kracht van Gods geest, die wist dat geen rechtvaardige samenleving gebaseerd kan zijn op minachting, onderdrukking of geweld. Die ook wist dat elke christen van welke kleur ook zich moet inzetten om die rechtvaardige samenleving dichterbij te brengen.

Dr Martin Luther King is gevallen zoals profeten vielen, en in onze gebeden willen wij vandaag zijn gezin gedenken. Laten wij ook bidden, dat in Amerika en in alle andere delen der wereld de Geest van God de harten der mensen vervulle, opdat zij allen samen wonen in die liefde, die Jezus onze Heer ons toonde van zijn wieg tot aan zijn graf en die zo goed begrepen was door onze broeder Martin Luther King, wiens dromen voortduren, terwijl hij in Gods Handen viel.

Op aarde vertoefde hij van 15 januari 1929 tot 4 april 1968.

NADER BEZIEN

Martin Luther King en de Antichrist

Op de dag waarop de moord op Martin Luther King bekend werd kwam het volgende stukje onder mijn ogen:

„King predikte op zijn best een soort „sociaal evangelie" waarin de reddende en vernieuwende kracht van het bloed van het kruis geen plaats heeft. De wetteloze is één der namen van de antichrist en het is veelzeggend dat ds King de methoden van wetteloosheid toepast in zijn streven. Hij heeft zelf gezegd dat hij „burgerlijke ongehoorzaamheid op een massieve schaal zou organiseren en beginnen". De laatste tijd schijnt hij zelfs steun te geven aan het „evangelie" van de rode vlag. Men lette slechts op zijn uitlatingen".

Aldus schreef een blad dat heet „Genade en Waarheid". Ik ken het blad niet en kan dus ook niet zeggen uit welke kerkelijke of sectarische hoek de wind daar waait. Gezien de uitdrukking „het bloed van het kruis" dacht ik dat het blad niet zo ver bij ons uit de buurt ligt. Overigens doet dit weinig ter zake.

Wanneer men dit leest binnen vierentwintig uur na de moord op King, dan kan het haast niet anders of de gedachten gaan naar wat de joden van Jezus zeiden: Door Beëlzebul, de overste der boze geesten, drijft Hij de geesten uit. Zo oordeelden de vromen in die tijd over Jezus. Soortgelijk oordelen vromen van onze dagen over zijn discipel. Ook in de veroordeling door de vromen is aan Martin Luther King het woord van Jezus in vervulling gegaan: Een discipel staat niet boven zijn meester of een slaaf boven zijn heer. Het is genoeg voor de discipel te worden als zijn meester en voor de slaaf als zijn heer. Indien men aan de heer des huizes de naam Beëlzebul heeft gegeven, hoeveel te meer aan zijn huisgenoten! (Mattheus 10 : 24, 25).

Het Zoeklicht, waarin we bovenstaand citaat uit Genade en Waarheid aantroffen, merkt op dat Albert Schweitzer (over hem ging het ook in Genade en Waarheid) en Martin Luther King in de mens geloofden en een appèl op de mens deden. Het besluit: „Luther King leeft nog. Laten we veel voor hem bidden, vooral als „Genade en Waarheid" het juist ziet".

Het feit dat deze woorden, neergeschreven voor zijn dood, verschenen op de dag na de moord op King, betekent op zichzelf natuurlijk niets. Wel doen ze daardoor des te meer pijn. Ze zijn zo karakterloos.

Heeft Het Zoeklicht niet de mogelijkheden om alvorens een dergelijk vreselijk stuk over te nemen, na te gaan of de beschuldigingen juist zijn?

J.R.

Theologie studeren op zaterdag

Om tegemoet te komen aan een in de laatste jaren herhaaldelijk gebleken behoefte overweegt de Utrechtse Theologische Faculteit bij voldoende deelneming met ingang van het faculteitsjaar 1968-1969 de instelling van een bijzondere opleiding voor de theologische examens, bedoeld voor hen, die zich slechts in hun vrije tijd aan deze studie kunnen wijden.

Gedacht is aan een zesjarige opleiding, waarvoor de colleges uitsluitend op de zaterdagen zullen worden gegeven en wel zes uur college gedurende twintig zaterdagen per studiejaar. Het karakter van deze opleiding staat in het teken van de geleide zelfstudie. Enerzijds wordt van de deelnemers veel verwacht, wat hun eigen studie betreft, anderzijds wordt daaraan door de 6 x 120 uur colleges intens leiding gegeven. Het is de bedoeling, dat de colleges meer dan bij de normale opleiding een verwijzend karakter zullen dragen en een beroep zullen doen op zelfstandige verwerking der in aanmerking komende handboeken.

Daar deze opleiding zich richt op de normale akademische examens in de theologische fakulteit is de wettelijke vooropleiding daartoe vereist. De opleiding is bedoeld voor hen, die naar het oordeel der fakulteit niet in de gelegenheid kunnen worden geacht de normale opleiding te volgen.

Deze plannen dragen een experimenteel karakter. Van de belangstelling en de tijdens de kursus te verkrijgen ervaringen zal het afhangen of een dergelijke opleiding slechts min of meer incidenteel zal worden georganiseerd of dat zij een vast onderdeel van de werkzaamheden der fakulteit zal gaan worden. Men hoopt in het najaar van 1968 met deze proef te beginnen.

OPGELET

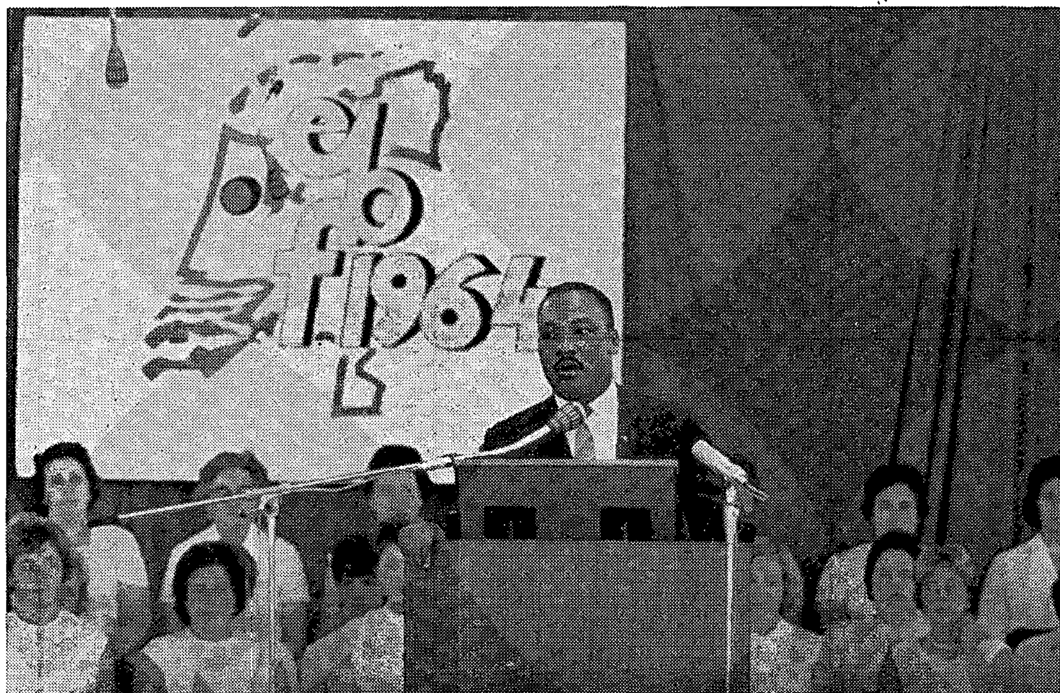
De C.C.-vergadering van de NBJB en de jaarvergaderingen van de Centrales der NBJB worden gehouden op 27 april en niet op 4 mei.
Het bericht in De Christen van verleden week was juist.

RECTIFICATIE UNIE-STATISTIEK

Het adres van de penningmeester van Alblasserdam is: **K. van der Veen, Pr. Marijkestraat 16;** het kengetal van Alblasserdam (bij het telefoonnummer van ds A. Visscher) behoort te zijn: **01859** (niet 08159).

Mededelingen

Het sekretariaat van de baptistengemeente te Vriescheloo berust thans bij: H. Bakker, Meidoornweg 14, Vriescheloo.

Dr Martin Luther King Jr — door moordenaarshanden gedood op 4 april j.l. — tijdens zijn preek over ‚De klop te middernacht' (Luk 11 : 5) op zondag 16 augustus 1964 in het RAI-Gebouw te Amsterdam ter gelegenheid van de Europese Baptisten Conferentie.

Jezus en de verzoeking op het kruis

Ik duidde het al eerder aan: Jezus heeft niet alleen aan het begin van Zijn leven met verzoeking te maken gehad. Gedurende heel Zijn leven, inclusief de laatste minuten, werd Hij aangevallen. En dat veelal op een zo geraffineerde wijze, dat bijna wel elk mens er onder door gegaan zou zijn. Jezus echter heeft in elke verzoeking stand gehouden.

Verdoving

De eerste verzoeking tijdens de kruisiging lag wel daarin, dat Jezus de kans kreeg, onder verdoving het kruislijden in te gaan, en uit te gaan. De wijn, die men Hem aanbood, was met gal gemengd, zegt Mattheüs, 27 : 34, of met mirre, zoals Marcus zegt, 15 : 23. De soldaten gaven de kruiselingen deze wijn te drinken opdat hun pijnen minder gevoeld zouden worden.
Hoe dankbaar een mens mag zijn voor pijnstillende middelen, het gevaar is reëel aanwezig, dat daardoor echter waardevolle momenten uit zijn leven aan hem voorbijgaan. Het bewuste ondergaan van pijn, van het sterven zelfs, heeft een grote waarde voor de mens.
Voor Jezus lag dat alles nog veel dieper. Moet Hij niet opletten aan het kruis? Niet acht geven op wat rondom Hem gebeurde? Als Jezus zich had laten versuffen door de bedwelmende drank, zou Hij dan gebeden hebben voor Zijn vijanden, voor Zijn moeder? Zou Hij dan de moordenaar die met Hem gekruisigd werd, hebben kunnen toeroepen: Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn? Zou Jezus dan de toorn Gods zó hebben ervaren, dat Hij moest uitroepen: Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten? Zou Jezus dan uiting hebben kunnen geven aan Zijn lijden door te roepen: Mij dorst? Zou Jezus de triomfkreet hebben geslaakt: Het is volbracht? Zouden wij dan van zijn vertrouwend sterven hebben geweten, waarvan wij nu weten door het woord, dat Hij als kind al op Maria's schoot geleerd had om het op te zeggen voor het slapen gaan: Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest? Jezus heeft de verzoeking van de verdoving, van het verlies van bewustzijn, duidelijk afgewezen.

Kom af van het kruis!

De tempel was de Joden heilig! Geen wonder, dat er een enorme suggestieve macht uitging van de valse beschuldiging tegen Jezus, dat Hij déze tempel (dat is: de tempel van Herodes de Grote) zou kunnen afbreken en in drie dagen weer zou kunnen opbouwen. Afbraak van de tempel was een nationale ramp, en elke poging daartoe moest onverbiddelijk afgestraft worden. De gedachte aan zulke pogingen was reeds een ontering. Wie zulke gedachten in woorden omzette, moest wel een bijzonder hoge dunk van zichzelf hebben. Welnu, Jezus had blijkbaar zulk een hoge dunk (ik hoef niet nogmaals te zeggen, dat de aanklacht een valse was, zoals uit de Schrift duidelijk blijkt).
Als Hij dan die dunk heeft, zeggen de Joden, die aan de voet van de heuvel Golgotha staan, dan moet het voor Hem toch een kleine moeite zijn, van het kruis af te komen, Mt 27 : 40, Mc 15 :29, Lc 23 :37.
Dat ze ongelijk zouden hebben, durft niemand onzer te beweren. Het zou voor Jezus — in termen van macht geredeneerd — niet moeilijk geweest zijn het kruis te verlaten, en Zijn wonden te helen. Had Hij niet vele wonden geheeld? Had Hij zelfs niet doden opgewekt?
Maar in de termen van het raadsplan geredeneerd, kón Jezus niet van het kruis afkomen. Hij was de Zoon van God, en niet iemand anders. Hij was de Zoon van God, Die vlees geworden was en niet iemand anders. Hij was geboren in Bethlehem, om het werk Gods te doen. En dat werk Gods gedoogde niet, dat Hij van het kruis zou afkomen. Dat werk Gods eiste een volhouden tot het einde, een sterven voor zondaren.

De tempel moest gebouwd worden

Want hoe zouden anders de beloften Gods, dat Hij eeuwige redding en eeuwig heil zou schenken, wáár kunnen worden? Hoe zouden alle volken in Abraham gezegend kunnen worden, indien de grote zoon van Abraham, die eer dan hem was, niet de baan tot het einde toe zou lopen? Hoe zou het woord, dat Ezechiël mocht spreken in de naam des Heren: Ik heb geen lust in de dood van de zondaar, maar daarin, dat hij zich bekere en leve, ooit wáár kunnen worden, indien de Profeet, op Wien al de profeten duidden, niet het offer van Zijn leven zou brengen? Hoe zou anders de nieuwe tempel, de gemeente, kunnen ontstaan? De kern van de verzoeking lag ook hier weer in de suggestie van de boze: Er is een andere, een gemakkelijker weg. Een weg buiten het kruis om. En nóg is het niet te laat.

Gods Zoon

„Indien Gij Gods Zoon zijt". Die woorden sprak de satan tegen Jezus in de woestijn, Mt 4 : 3, en op de tempel, Mt 4 : 6. De voorbijgangers aan Golgotha herhalen ze, waarschijnlijk onbekend met het feit, dat zij in herhaling treden. En bewust ontkennend de waarheid van Jezus' woorden, dat Hij inderdaad de Zoon van God was.
De verzoeking op het kruis lag voor Jezus ook en vooral dáárin dat Hij opnieuw, en voor de zoveelste keer, uitgedaagd werd om zijn macht en majesteit als Zoon Gods te tonen. Het heidense denken over de macht van de goden was de Joden niet onbekend, en evenmin onwelkom. De diepe en in haat omgeslagen teleurstelling van de Joden in Jezus is daarvan het klaarste bewijs: als Jezus maar mácht geopenbaard had.. Maar Hij stierf als een machteloze, als een vreesachtige, ja, Hij leek op een lafaard, en daarmee op een schizofrene idealist, die de consequenties van zijn idealen niet aandurfde.
Indien Gij Gods Zoon zijt.. De tweede Adam heeft de klap opgevangen, en heeft de verzoeking afgewezen.

Zichzelf kan Hij niet redden

Overpriesters en schriftgeleerden, normaal zich zo boven het gewone volk verheven voelend, staan aan de voet van de heuvel broederlijk naast de scharen, die vervloekt zijn omdat zij de wet niet kennen. Liefde verenigt, maar haat ook..
In de eenheid van de haat speculeren zij op de messiaanse verwachtingen van het volk: Hij is Israëls koning, Mt 27 :42. Hij is Israëls Koning, zo stond boven Jezus' hoofd geschreven. Ironisch stemmen de geleerden in met het opschrift, maar dat alleen opdat zij de waarheid van dat woord zouden kunnen verkrachten.
Zó moeten we, dacht ik, ook dat andere woord zien: Anderen heeft Hij gered, Zichzelf kan Hij niet redden. Zij geloven niet, dat Jezus als Koning van Israël mensen gered heeft. Eenmaal hebben zij gesproken, deze leidslieden: Deze drijft de boze geesten slechts uit door Beëlzebul, de overste der geesten, Mt 12 : 24. Zij hebben zich van deze misvatting niet bekeerd, want als ze dat gedaan hadden, zouden ze Jezus niet ter dood gebracht hebben.
Daarom ook ménen zij niet, wat zij zeggen. Maar zij hopen, dat het volk duidelijk zal zien, dat Jezus niet meer is dan een volksmisleider, naar wien te luisteren gevaarlijk, naar wiens sterven te zien een genoegen moet zijn.
Israëls Koning.. het mocht wat. En zouden zij geloofd hebben, als Jezus het kruis verlaten zou hebben? Zeer zeker niet. Maar een mens met mindere wilskracht dan Jezus zou wellicht gerukt hebben aan de spijkers en touwen om los te komen. Jezus niet. Hij weerstond de verzoekers, want niet *naast*, maar *op* het kruis zou Hij Israëls *koning*, en de Heer der wereld zijn. Gehoorzaam geworden tot den dood des kruises, heeft Hij een naam boven alle namen ontvangen.
Hem eren wij als onze Heer.

Ploeger

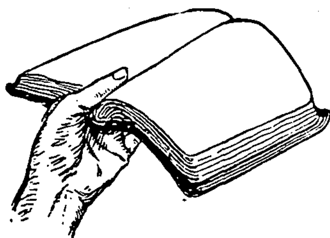
zand en zaad

De post van gistermiddag drijft mij opnieuw naar de vraag wat het evangelie is. Een voorgangersvrouw en, als ik het wel heb, een onderwijzeres schreven mij bemoedigende en kritische opmerkingen in verband met ons evangelisatieblad. Het merkwaardige was dat een enkele keer de een prees wat de ander verwierp en zoiets is natuurlijk uitermate geschikt om je een stoel te laten zoeken, neer te zitten en te zinnen over hoe dat dan eigenlijk wel moet. Koelbloedigen adviseren in zulke omstandigheden: gewoon doorgaan. Maar wie heeft altijd de temperatuur van zijn bloed in handen?
Wat is het evangelie? De letterlijke betekenis is: blijde boodschap. Welke boodschap? Dat God omziet naar de mens. Dat God wil dat die mens weet dat Hij er is en dat Hij de mens een verlost en zinvol leven wil geven. Sommigen zullen zeggen: evangelie betekent allereerst: vergeving van zonden op grond van het offer dat Jezus, het lam Gods, bracht. Voorts: op grond van die verzoening is men een kind van God en dat betekent een volkomen geborgenheid. Tenslotte: wanneer mijn lichaam het begeeft ben ik veilig in Jezus' armen. Nu jaagt de dood geen angst meer aan, want alles, alles is voldaan. Die in 't geloof op Jezus ziet, die vreest voor dood en helle niet. Op het Godslam rust mijn ziele...

Ik onderschrijf de uitspraken van ganser harte. Dat is evangelie. Dat is een verlossend woord. Daar kun je bij leven. Het volgende dat nu uit de vingertoppen wil is: leef er dan ook bij. Laat heel dat komplex van zaligheden voor hier en nu, voor nu en later zich manifesteren in het komplete leven. Maak van deze 1000 gulden-biljetten kleingeld, waarvan je voortdurend vrolijk leeft. Ik heb het niet tegen u. Ik heb het tegen mezelf. Haal uit dat evangelie wat er in zit. Test God op de werkelijkheid van het woord, het werk en de beloften van Jezus. Leun niet alleen voor de eeuwigheid tegen het evangelie aan maar maak er je wandelstok en wapen uit voor de weg, die je door deze jaren gaat.

Maak het duidelijk dat die boodschap niet alleen in de kerk herinnert aan de zang der engelen in het veld van Efrata, maar dat het woord Gods pas z'n dynamische kracht ontplooit als het ingevlochten wordt in de praktijk van alle uren. Betrek God niet alleen in je moeilijkheden en angst maar ook bij je verkeer met mensen, in je werk, in je leven. U zingt het toch zelf: Mijn ziel heeft U van node elk uur, elk ogenblik? Wat bedoelt u ermee als u het zingt Toch niet alleen maar zalig-zoete ontroeringen?
Indien het evangelie mij tot Gods kind maakt kunnen de konsekwenties niet uitblijven. Dan slaat dat kindschap Gods dwars door alle relaties en die konsekwenties zullen ook evangelie zijn. Ze zullen duidelijk maken dat het woord Gods het hele leven aantast. Aantasten is niet het juiste woord. Het zou aan roest kunnen herinneren. Het grijpt aan. Het grijpt in. In mijn naar binnen en naar buiten gekeerd leven. In de politiek, in de verhoudingen tussen werknemer en werkgever. Niets blijft meer buiten de invloed van het nieuwe leven en dat moet er wel uitkomen. Zo sijpelt de verlossing alle verhoudingen binnen en moet de wanorde, die te vaak voor orde versleten wordt, doorbroken worden. Zo kan, wat nu nog van waarde schijnt, waardeloos blijken te zijn en moet dan ook als zodanig door ons gebrandmerkt worden. Het 'waardeloze' evangelie openbaart zich als een nieuw fundament voor leven en samenleving. Wij zijn verlost. God heeft ons welgedaan.

Huizinga

Wat zullen we lezen?

Vandaag lezen we in de gemeente opstandingsgeschiedenissen, zingen we van de eersteling der dagen, onderhouden ons met onze visite, scharen ons om de volle tafel, terwijl ons hart bidt dat de kracht van Zijn opstanding in ons werkzaam moge zijn.

zondag	14 april	Openb. 1 : 12-20	Ik ben dood geweest
maandag	15 april	Ps. 116 : 12-19	Hef de beker... der verlossing
dinsdag	16 april	Luk. 24 : 13-21	Wij zien zo weinig
woensdag	17 april	Luk. 24 : 22-35	Open nu toch onze ogen
donderdag	18 april	Luk. 24 : 36-49	Open ons verstand
vrijdag	19 april	Philipp. 3 : 5-14	De kracht van Zijn opstanding
zaterdag	20 april	Col. 1 : 15-23	De eerstgeborene uit de doden

H.

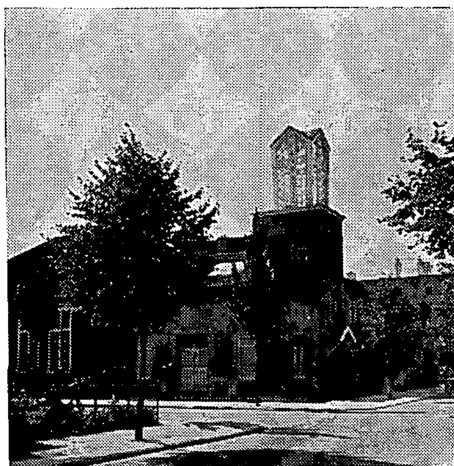
MIRTEKERK IN DEN HAAG OFFICIEUS IN GEBRUIK GENOMEN

De Mirtekerk te Den Haag, een voormalig gereformeerd kerkgebouw en sinds 1 april j.l. eigendom van de baptistengemeente 's Gravenhage, is zondag 7 april reeds gebruikt voor de diensten van de haagse baptisten. Met de bouw van het doopvont zal dezer dagen worden begonnen. De datum van de officiële ingebruikneming is nog niet vastgesteld.

BONDSDAG IN DE VEENKOLONIEN

De bondsdag van de gemeenten in de veenkoloniën wordt gehouden op de 2e paasdag in de baptistenkerk te Stadskanaal. Aanvang 10 uur. Medewerking wordt o.m. verleend door de Chr. Muziekver. „Elad", het jeugdkoor van Stadskanaal en door de verschillende zangkoren. In de morgenvergadering spreekt ds O. Oldenburger en in de middagvergadering houdt ds J. Ketelaar een inspirerende toespraak over het onderwerp: *„Dat wij moeten handelen"*.

B.B.

FRIESE BONDSDAG IN SNEEK

In de programma's van de friese bondsdag a.s. paasmaandag te Sneek, die verleden zondag in de diensten werden uitgereikt, is verzuimd de aanvangstijd mee te delen. De bondsdag begint om 10.00 uur v.m.

RADENKONFERENTIE

De radenkonferentie van de Noordelijke en Veenkoloniale Bond zal worden gehouden op vrijdag 19 april a.s. 's avonds half acht in de zaal van de baptistenkerk te Hoogezand. Besproken zal worden de agenda van de a.s. Unievergadering.

B.B.

LEESTAFEL

boekentijdschriftenboekentijdschr boekentijdschriftenboekentijdschr boekentijdschriftenboekentijdschr tijdschriftenboekentijdschr tijdschriftenboekentijdschr tijdschriftenboekentijdschr boekentijdschriftenboekentijdschr boekentijdschriftenboekentijdschr

CATALOGUS PAAS- EN PINKSTERSPELEN. Uitg. Comm. voor improvisatie en toneelspel.
Deze catalogus is te bestellen bij de Herv. Jeugdraad. Surinamestraat 4, Den Haag, à f 1,50.

De catalogus geeft korte besprekingen van Paas- en Pinksterspelen met informatie over tijdsduur — aantal deelnemers — en een beoordeling van het betreffende spel.
Wij adviseren:
PIO — „De kinderen van Galilea", leeftijd 10-14 jr, tijdsduur 45 min., minstens 4 meisjes en 5 jongens.
P28 „Op reis na Pasen" van Robert Pautzke, 10 mnl. en 5 vr. spelers, ± 18 jr., duur 20 min.
P31 „Mensen om het kruis" van Don. A. Mueller, 2 vrl. en 2 mnl. spelers van 18 jr, duur 1½ uur. Bestaat uit verschillende onderdelen, waaruit men eventueel een keus kan doen.
X 4 — „Naar Gods bestek", Pinksterspel van Jan Wit, 16 jr. 7 mnl. en 3 vrl. 30 min.
Van de hier vermelde spelen alsook van de catalogus heeft de Algemeen Vormingsleider der N.B.J.B. zichtexemplaren in voorraad. Voor hen die ver vooruit plannen (hoe prijzenswaardig) wijzen we op soortgelijke voorzieningen voor Kerstspelen.
Ds M. G. Boeschoten, Yssel de Schepperstraat 27, Bunnik.

GEBOORTEREGELING

Geboorteregeling is een zaak die overgelaten moet worden aan het geweten en de verantwoordelijkheid van het gezin, aldus de konklusie van de Algemene Vergadering van de Seventh Day Baptist General Conference in Amerika, onlangs in Grand Rapids, Michigan gehouden.
Deze groep van Sabbath-houdende baptisten in Amerika telt 65 gemeenten met een ledentotaal van 5800.

KERK IN WALLSTREET SYMBOOL VAN STAD

De rijkste kerk van de Verenigde Staten is door het stadsbestuur uitgeroepen tot symbool van New York. Het is de Trinitychurch in Wallstreet. Het jaarinkomen van deze gemeente, die 3900 leden telt, bedraagt negen miljoen gulden (de inkomsten uit belangrijke stichtingen en het omvangrijke grondbezit niet meegerekend). Zij heeft een staf van 150 full-timemedewerkers, waaronder 25 predikanten. In het verleden plachten beroemdheden als George Washington er te kerken. Nu staat de neo-gotische toren verdwijnend klein in de schaduw van de wolkenkrabbers. Maar nog steeds behoren de bekendste financiers van New York tot de kerkeraad. De Trinitychurch heeft in de loop der tijden geholpen bij de stichting van vijfhonderd nieuwe kerken en andere instellingen, waaronder de Columbia-universiteit. Zij steunt thans nog zes evangelisatiegemeenten in New York, meest gelegen in het negerstadsdeel Harlem.

ADVERTENTIES

GA PAASMAANDAG NA AR DE BONDSDAG

in MUSSELKANAAL, STADSKANAAL OF SNEEK!

(aanvang 10 uur)

Werft abonnees!

19 april 1968 83e jaargang — 16

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Zeg maar wat ik bij moet dragen...

Onder ons laten wij in de regel alles aankomen op het geweten van de enkeling en vrezen zeer voorschriften te geven op welk terrein van het leven ook. Tenslotte, zeggen wij, is er het woord van God en hebben wij de Heilige Geest ontvangen en beide zullen ons in de waarheid leiden. Dat betekent niet dat we niet naar de inzichten van anderen zouden mogen luisteren; dat we ons niet zouden mogen laten voorlichten. Maar de verantwoordelijkheid voor doen en laten moeten we zelf willen dragen.

Niettemin komt het voor dat sommige leden van de gemeente nu en dan de vraag stellen met welk bedrag zij financieel de gemeente moeten steunen. Op zo'n vraag moet men ingaan. Men begint dan meestal met de opmerking dat men de geroepen voorganger en zijn gezin samen moet onderhouden en dat is ieder duidelijk. De koster moet, zij het in geringere mate daar hij veelal op een andere wijze in zijn levensonderhoud voorziet, toch ook een vergoeding. De kerk moet niet alleen verwarmd en verlicht, maar ook gerestaureerd worden en geschilderd. En het is allemaal zo duur tegenwoordig. Op het eigen erf der gemeente zijn zo nog wel een paar dingen te noemen die geld kosten. Dat moet allemaal uit de vrijwillige bijdragen van de leden betaald worden. Onze ondervrager maakt een ruwe begroting van de uitgaven, deelt het door het aantal leden en zegt dat hij dus zijn deel kan vaststellen. Dat beamen wij dan wel, maar zeggen tegelijkertijd dat door omstandigheden sommige leden echt niet in staat zijn hun aandeel te dragen. En dat er ook een paar zijn, die het helemaal laten afweten. Dus... Dan zal ik mijn kontributie nog iets hoger stellen, luidt het verdere woord.

In ons hart hebben we het gevoel dat er iets niet klopt in deze redenering, maar hij heeft gelijk met zijn rekensom. We brengen dan de moed op hem voorts te herinneren aan de bijdragen, die wij samen willen leveren voor het werk der zending. Hij knikt begrijpend en wij vatten moed. Er moeten toch ook voorgangers worden voorbereid op hun taak en weer is er een instemmend gebaar. En verder helpen we graag kleine gemeenten, die niet alleen alle lasten kunnen dragen. Onze broeder heeft ook daarvoor begrip. Op de valreep hebben we het nog over de bouw van zalen en kerken en wij nemen afscheid met iets van hoop in ons hart, dat we hem hebben kunnen duidelijk maken in welke orde van grootte zijn bijdragen mogen liggen. Men zou zo zeggen: het ware te wensen dat alle leden het zo zagen en allen voor alles en allen verantwoordelijkheid zouden voelen.

Ofschoon onze penningmeesters waarschijnlijk tevreden zouden zijn met de inkomsten, die na zulke inlichtingen zouden moeten binnen komen, zijn er waarschijnlijk onder u enigen, die het hoofd schudden. Waarom schudt u dat hoofd?

Het komt u allemaal wat te zakelijk voor. Maar we moeten de gemeentelijke huishouding toch zakelijk voeren? Precies zoals men dat ook in onze unie van gemeenten doet? Maar u mist een element bij al deze berekeningen. Opeens heeft u het: *het gaat er toch niet om dat wij zoveel geven dat alle uitgaven kunnen worden bestreden.* Wij willen geven omdat we van de Heer houden en van zijn werk. We geven *niet op grond van uitgaven maar op grond van onze inkomsten.* We zijn alleen maar rentmeesters van wat God ons geeft. Het is niet eens ons eigendom. De Heer vertrouwt ons enig aards goed toe om ons te testen. Sommigen gaan er onderdoor en raken verstrikt in goud- en zilverdraad. Anderen trekken huis aan huis en hebben kennelijk niet van Jesaja gehoord dat zoiets tot armoe leidt. En hebt u tot in onze dagen niet velen om het gouden kalf zien dansen? O, was u ook in de kring. Laten we niet meer beelden oproepen uit het Oude en het Nieuwe Testament, van Achan tot Ananias, allemaal pilaren des doods langs de weg.

Neen, uw geld is van de Heer en ik heb de indruk uit Markus 12 dat Hij zeer geïnteresseerd is in wat u er mee doet. De NBG-vertaling zegt: En Jezus ging tegenover de offerkist zitten en zag met aandacht, hoe de schare kopergeld in de offerkist wierp. En vele rijken wierpen er veel in. Dat valt dus mee. Dan komt die weduwe en Jezus zegt van haar dat zij er het meeste in deed: zij heeft van haar armoede er in geworpen, alwat zij

Citaat van de week: Ge moogt de gave hebben te profeteren op grond van uw wetenschap, zodat ge de werking voorspelt van de moleculen, ge moogt u kunnen beroemen op grootse instellingen van geleerdheid en doctorsgraden zonder tal — zonder de liefde is dit alles niets.
(dr Martin Luther King †)

had, haar ganse levensonderhoud. En het was nog niet eens Pinksterfeest geweest.
Natuurlijk moet u voor uw kinderen zorgen, de belasting betalen, de huur voldoen en zo voort, maar laat het niet zover komen dat de Heer onderaan in 't boekje staat. Wat wij dan wel eens noemen: sluitpost op de begroting. Maar zien wat er over blijft ...
Ik denk met vreugde aan enige families, die het tot een gewoonte gemaakt hebben om de tienden van hun inkomen te bestemmen voor het werk des Heren. En hun kinderen hebben geen gebrek geleden.
Vindt u het niet een machtige belofte, die God Israël deed? Brengt de gehele tiende naar de voorraadkamer, opdat er spijze zij in mijn huis; beproeft Mij toch daarmee, zegt de Heer der heerscharen, of ik niet de vensters van de hemel voor u zal openen en zegen in overvloed over u uitgieten.
O, wat een droom, wat een heerlijke droom ...
En dan te bedenken dat God die vensters open heeft gezet. Vensters. Kasten zijn er bij Hem niet.

Huizinga

– – – –

P.S. Ik las het nog even over en bedacht dat u die kreet over de heerlijke droom verkeerd zou kunnen verstaan. Ik zag namelijk in gedachten hoe onder ons niets meer zou worden afgeremd door gebrek aan financiën. Letterlijk niets. We zouden samen in weelde baden. Droomt u er ook maar eens van H.

UITNODIGING

Alle leden en vrienden der gemeenten worden hartelijk uitgenodigd deel te nemen aan een

bezinningsconferentie

op vrijdag 17 mei 1968 's middags van 2.00 tot 4.00 uur in de baptistenkerk, Jac. Catsstraat 36, Hengelo (O.).

Onderwerp: „Baptisten en de Raad van Kerken in Nederland". Bespreking van de Nota betreffende deze zaak die door de Commissie der Unie werd opgesteld.

Conferentieleider: Ds F. E. Huizinga, Hengelo (O.).

NIEUWE PASTORIE IN HAULERWIJK

De baptistengemeente te Haulerwijk zal overgaan tot de bouw van een nieuwe pastorie. De oude pastorie zal worden afgebroken. Men heeft de nieuwe voorgangerswoning op f 40.000 geschat.

Beroepingswerk

Bedankt: voor Harlingen, Ph. Lindeman Wzn te Utrecht.

zand en zaad

Er is in deze dagen reeds zoveel over hem gesproken en geschreven, dat ik weet niets nieuws te kunnen zeggen. Maar eer ik terug keer naar mijn wekelijks verhaal moet het er uit: diep in ons hart is er verdriet over het heengaan, over het zo heengaan van broeder Martin Luther King. De man, die met de stem van mensen en engelen sprak, is hier niet meer.

U hebt ook gekeken en geluisterd naar de dienst in de Ebenezer Baptist Church en ik begreep de man zo goed, die mij zei, dat hij het allemaal gewoon niet verwerken kon. Hij kon het niet meer aan zien. Ik begreep hem zo goed. Niet alleen hem, die geen woord engels verstond, overmande het geheel van beeld en geluid zo dat hij zich niet meer kon beheersen. En waarom zou een man niet mogen schreien?
Dat laatste woord was in mijn gedachten, omdat ik psalm 126 las: Toen de Heer de gevangenen van Sion deed wederkeren, waren wij als degenen die dromen. In die psalm, het lied van herinneringen en verwachting, komen ook de woorden voor: Wie met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien. Achter die woorden staat dan voor mij in deze weken het beeld van de zo verguisde en vervolgde, de bedreigde en gedode man Gods, die, dat willen we niet vergeten door velen geëerd werd. We stellen met dankbaarheid vast dat daaronder ook de Vrije Universiteit van Amsterdam was.
Aan hem kunnen we zien dat de kracht van een leven niet in de lengte van jaren hoeft te liggen, maar dat het er op aan komt om het geschouwde, het geloofde, het geopenbaarde gestalte te verlenen in woord en werk. Elke theologie en filosofie wordt, hoe boeiend ook voor de geest, onvruchtbaar, indien de gewonnen overtuiging ons leven niet bij de hand neemt en ons voert naar het land dat God ons wijzen wil. Niemand meer dan Jezus heeft zoveel van God geweten, maar die wetenschap heeft Hem tot een leven gedreven, dat Hij uitdeelde totdat Hij zijn hoofd boog en de geest gaf.
Het is ons verlangen veel van God te weten; veel over Hem en Zijn wegen te denken en ons te verdiepen in Zijn diepten. Voortdurend zijn wij onderweg om Hem beter te leren kennen en wij zouden elke dag een mijl verder willen komen, wetende dat Hij de vervulling is van al onze verlangens. Wij zouden over de laatste bergen willen klimmen om het land te zien waar Hij woont en waar Zijn heerlijkheid alle ellenden heeft geweerd.
Maar het zal evenzeer ons verlangen zijn om dat wat wij in Hem en van Hem ontvingen uit te laten stromen in deze wereld, omdat de wereld alleen gered zal worden door de kracht van God, die in u is. Het is vreemd, maar terwijl ik met deze zin bezig was, kwam een man in naam der koningin mij een dwangbevel brengen, van mij eisend wat ik naar mijn inzicht in het evangelie niet zal doen. Het is voor u onnodig hier te herhalen waarom het gaat. Zo lang ik nog zal leven zal ik weigeren te offeren voor de god van het geweld.
Misschien ben ik in uw ogen op de verkeerde weg. Gij moogt een andere weg gaan, indien wij slechts voortdurend er op bedacht zullen zijn te trachten in de voetsporen van Hem te gaan, die niet anders wilde dan dienen. De Heer moge ons tot krachtige handelingen brengen, opdat de wereld wete wie Hij is.
Stil maar, wacht maar, alles wordt nieuw — jazeker — maar Hij is de vernieuwing reeds bij u begonnen en Hij heeft u tot het licht en het zout van de wereld gemaakt. Wat is licht als het niet schijnt en zout als het niet zout? Wat baten mij de diepste ontroeringen over God en het heil als deze ontroeringen niet overslaan in mijn en in uw wereld? Of hebben wij het vermogen om ontroerd te worden verloren? Of schreien we alleen over de dood van br King? Het lijkt dan zo verdacht veel op het wenen der vrouwen van Jeruzalem, toen Jezus op weg was naar de Schedelplaats. Niemand hoeft zich te schamen voor tranen. Schamen moet ik mij als ik niet zou schreien over de stortregens van vuur en sulfur, die door mensen over mensen worden losgelaten, dodend en verwoestend. Als ik niet mee zou lijden met zestien miljoen mensen, die geen dak boven het hoofd en geen grond onder de voeten hebben. Er moet meer geschreid worden over het feit dat dit kleine land per jaar miljarden uitgeeft aan oorlogstuig, terwijl het geld op duizenden andere wijzen duizendmaal beter besteed kan worden.
Dr M. L. King heeft met tranen gezaaid, maar hij was een die reeds kon juichen onder het zaaien. Want hij had de heerlijkheid van God gezien. Bij hem was morgen ook al vandaag. Huizinga

Mededelingen

Het sekretariaat van de baptistengemeente te Alkmaar wordt thans waargenomen door: Joh. Snip, De Ruyterstraat 50, Alkmaar, tel. 02200-20139.

Ziende blind?

En zij herkenden Hem...
(Luk. 24 : 31)

Hoe is het mogelijk: wandelen met Jezus, luisteren naar Jezus zonder Hem te herkennen? En tóch gebeurt het.
De beide Emmausgangers is het overkomen. Een derde voegt zich bij hen, mengt zich in hun diskussie en neemt het woord, zelfs Hét Woord: Hij verklaart hen de Schriften, beginnende bij Mozes en al de profeten. En desondanks, zij herkenden Hem niet.
Waarom niet?
Zou het misschien zijn omdat zij te vervuld waren van zichzelf? Van hun eigen gedachten en overwegingen, hun eigen zorg en verdriet? Omdat ze eigenlijk alleen maar de frustratie kenden van hun eigen ingestorte verwachtingen? „Wij hadden gehoopt..."
Jezus is bij ons, alle dagen. En: waar twee of drie in Mijn naam bijeen zijn daar ben Ik in het midden...
Waarom merken we daar dan zo weinig van? Waarom is deze geloofsuitspraak: God is hier, eigenlijk te vaak alleen maar vrome veronderstelling die niet bewezen wordt door onze ervaring en onze praktijken?
Is Hij wel bij ons? Gaat Hij wel met ons op onze levensweg?
Ja! Dat heeft Hij beloofd en Hij maakt al Zijn beloften wáár. Zelfs in de meest dramatische omstandigheden.
Zie maar wat op Calvarie's top is gebeurd: Hij was temidden van de twee misdadigers, die met Hem werden gekruisigd. Waar twee of drie in Zijn naam bijeen zijn is Hij temidden van hen. Zelfs als medegekruisigde...
Ja, het antwoord op de vraag die we toch allen voortdurend stellen moet wel zijn: omdat we te vervuld zijn van onszelf blijven onze ogen gesloten voor Hem Die met ons gaat, zodat we niet tot herkenning komen. Zijn we ziende blind.
Wat moet er dan gebeuren? Gewoon elkaar telkens weer zeggen: Sper uw ogen wijd open, en zie!? Dat zal weinig uithalen.
Met de Emmausgangers gebeurde iets anders: Hun ogen w e r d e n geopend. Dat deed God Zelf, de Heilige Geest.
Opmerkelijk is, dat deze herkenning plaats vond toen de Vreemdeling brood nam, het brak, ervoor dankte en het uitdeelde. Herkenden ze Hem aan Zijn handen waarin de tekenen van het kruis nog zichtbaar waren? Of, herkenden zij Hem aan dit gebaar waarmee Hij brood nam, het brak en uitdeelde? We weten het niet. Zeker is, dat Christus de Verrezene — Die nu met ons is — slechts herkenbaar is als de Heer Die dood is geweest, Die Zijn lichaam gaf om te worden verbroken en zie, Hij leeft.
Jezus is bij ons. Alle dagen. Niet alleen op die dagen waarin wij Hem opmerken. Nee, altijd.
We zullen Hem herkennen als we ontledigd worden van onszelf, van onze verwachtingen en overleggingen. Dan worden ook onze ogen geopend en zullen we, door de Heilige Geest, ziende worden.

v. D.

Verantwoording Unie-bureau

In het eerste kwartaal van dit jaar kwamen in het unie-bureau de volgende giften en bijdragen binnen:

1. voor de ECU: Haarlem f 125,—; Deventer f 116,36; Apeldoorn f 79,86; Westerhaar f 200,—; Delfzijl f 297,52; Leeuwarden f 20,—; Enschede f 94,85; Noordbergum f 69,88; Musselkanaal f 233,02; Noordbergum f 217,25 en f 64,40; Emmererfscheidenveen f 29,70; Amsterdam-C f 26,25, f 22,— en f 59,48; Heerenveen f 61,85; Pernis f 77,22; Workum f 125,—; Apeldoorn f 76,63; Den Helder f 23,46; Valthermond f 30,30; Harderwijk f 12,90; Arnhem f 300,—; Staveren-Lemmer f 100,—; Leiden f 43,55; Harlingen f 36,98; Apeldoorn f 300,—; Sneek f 144,85; Zwolle f 50,90; Winschoten f 50,06; Deventer f 55,85; Makkum f 40,—; Hoogeveen f 50,—; Assen f 27,—; Amsterdam-Noord f 46,—; RM, V f 10,—; mevr. AB, V f 10,—; GvdM, S f 100,—; mej. B, B f 10,—; AD, D f 25,—; G., O f 50,—; VC, L f 10,—; MEvD, US f 26,—; spaanse baptisten, Enschede 3 x f 25,—; Zusterhulp, Emmererfscheidenveen f 30,—.

2. voor de arbeid onder Spanjaarden: MB, H f 500,—; mevr. AB, V f 10,—; Deventer f 93,20; Apeldoorn f 53,72; Almelo-Nieuwstraat f 79,25; Almelo-Geraniumstraat f 79,25; mej. B, B f 10,—; Noordbergum f 237,16; Musselkanaal f 100,—; mej. B., T f 10,—; AB, DH f 25,—; BB, E f 25,—; mej. GFB, B f 25,—; CJS, R f 40,—; Amsterdam-C f 129,55, f 10,— en f 55,60; NN, X f 15,—; GV, Z f 2,50; VDD, H f 25,—; Workum f 50,—; BVM, G f 2,50; Zusterhulp, Den Haag f 100,—; Staveren-Lemmer f 50,—; Apeldoorn f 54,04; Sneek f 110,—; Zwolle f 27,69; Makkum f 40,—; Den Helder f 18,95; Hoogeveen f 25,—; CV, L f 6,—; MEvD, US f 15,—; Assen f 17,—; Amsterdam-N. f 27,—.
Door de bestemmingsgiften is de stencilmachine voor br Parraga aangeschaft kunnen worden! Hartelijke dank voor de bijdragen en de medewerking!

3. voor de opleiding: Haarlem f 125,—; Deventer f 79,79; Harderwijk f 20,46; Borne f 15,86; Apeldoorn f 88,90; Delfzijl f 96,67; Exloërmond f 200,—; Arnhem f 12,50 en f 400,—; Vroomshoop f 100,—; Noordbergum f 109,63, f 109,42 en f 230,46; Enschede f 335,53; Musselkanaal f 223,02; Amsterdam-C. f 0,40, f 35,52 en f 33,65; Workum f 50,—; Apeldoorn f 41,25; Harlingen f 83,66; Almelo-Nieuwstraat f 80,15; Winschoten f 56,51; Valthermond f 40,45; Harlingen f 83,66; Drachten f 134,97; Steenwijk f 18,80; Staveren-Lemmer f 110,—; Pernis f 74,64; Sneek f 100,—; Harderwijk f 13,15; Zwolle f 69,81; Deventer f 63,44; Makkum f 45,—; Emmererfscheidenveen f 60,60; Hoogeveen f 50,—; Amsterdam-N. f 55,—; Assen f 34,—;. MB, H f 500,—; RM, V f 10,—; mevr. B, V f 10,—; GvdM, S f 100,—; mej. B, B f 10,—; RB, T f 25,—; G, O f 50,—; MEvD, US f 31,—; CV, L f 12,—; NBJB f 700,—; Zusterhulp, Emmererfscheidenveen f 3,75 en f 25,—; Zusterhulp, Zwijndrecht f 5,—; Zusterhulp, Utrecht-C. f 50,—.

4. voor de zending: Haarlem f 225,—; Borne f 45,73; Apeldoorn f 118,76; Westerhaar f 200,—; Delfzijl f 388,16; Harlingen f 28,97 en f 250,—; Exloërmond f 13,32; Arnhem f 27,50; Almelo-Geraniumstraat f 64,80; Coevorden f 32,—; Vroomshoop f 150,—; Enschede f 220,81; Noordbergum f 119,30 en f 147,25; Exloërmond f 210,36; Alblasserdam f 34,60; Musselkanaal f 380,17; Nieuwe Pekela f 263,62; Emmererfscheidenveen f 100,—; Amsterdam-C. f 20,03; Rotterdam-C. f 115,—; Noordbergum f 81,06; Valthermond f 102,30; Workum f 75,—; Ter Apel f 25,—; Apeldoorn f 109,36; Harlingen f 77,67; Pernis f 134,40; Den Helder f 27,94; Winschoten f 100,—; Harlingen f 77,67; Drachten f 148,10; Den Helder f 38,88; Arnhem f 500,—; Leiden f 75,— en f 66,53; Sneek f 805,20; Amsterdam-C. f 38,52; Exloërmond f 195,30; Zwolle f 100,43; Deventer f 81,08; Almelo-Geraniumstraat f 85,39; Makkum f 40,—; Emmererfscheidenveen f 339,33; Den Helder f 27,78; Hoogeveen f 50,—; Assen f 60,—; Amsterdam-N. f 103,—; HAK, H f 100,—; RM, V f 10,—; mevr. AB, V f 10,—; mej. B, B f 10,—; NN, X f 15,—; HGW, E f 7,50; mej. RB, T f 100,—; AD, D f 25,—; mej. FB, F f 25,—; B, T f 20,—; HGW, E f 7,50 en f 7,50; NN, X f 15,—; G te O f 50,—; FK, E f 1,50; MEvD, US f 57,—; CV, L f 22,—; spaanse baptisten, Enschede 3 x f 25,—; Zusterhulp, Stadskanaal f 50,—; NBJB f 700,—; spaanse zondagsschool, Enschede f 72,—; Da Costaschool, Hengelo f 25,—; Chr. School Doorsnee, Nieuwe Pekela f 12,50; Chr. Nat. School Delfzijl f 27,12; Derk Lijberseschool, Arnhem f 25,—; Maarten Lutherschool, Arnhem f 17,50; HJ v Kempenschool, Groningen f 20,—; Chr. School Exloërmond f 11,—; zondagsschool Heeg f 545,—; Juliana van Stolbergschool, Enschede f 109,50; Chr. School, Leiden f 25,—; Chr. Lagere School, Gasselternijveen f 15,—.

5. voor het ‚10-cents-fonds' van de UBS: Haarlem f 25,—; Harlingen f 61,77; Delfzijl f 126,40; Emmen f 101,80; Valthermond f 29,25; Hengelo f 400,—; Drachten f 95,—; Den Helder f 18,70; Arnhem f 100,—; Zwolle f 21,26; Hoogeveen f 25,—; Rotterdam-Zuid f 105,—; mevr. A.B-L, V f 10,—; GB, B f 10,—; JvW, H f 6,—; EdH, B f 1,50; AD, D f 25,—; NN, X f 15,—.

6. voor het Noodfond, Werelddiakonaat: NN, A f 100,—; mevr. AB, V f 10,—; vdM, S f 100,—; Arnhem f 180,67; G, D f 25,—; mej. B, B f 10,—; R.B., T f 25,—; WV, A f 5,—; VM, L f 10,—; NN, U f 4,—; W.Z., U f 11,75; Utrecht f 41,11; AF, A f 50,—; Zandbulten f 83,74; GvdV, NY f 13,25; Apeldoorn f 56,06; RJL-S, Z f 25,—; Almelo-Nieuwstraat f 159,—; Diaconie Leeuwarden f 1436,—; Winschoten f 25,—; Zusterhulp, Nieuwe Pekela f 75,—; FM, E f 60,—; Heerenveen f 256,08; Rotterdam-C. f 265,17; Nieuwe Pekela f 380,26; EM, A f 25,—; Sneek f 1567,85; Hengelo f 525,28; Harderwijk f 23,10; Deventer f 83,52.

Hartelijke dank aan alle gevers en geefsters! Dit is een mooie inzet voor 1968. Zo maar verder!

Giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

Giro 1504 ten name van de Bouwstichting van Baptisten Gemeenten te Amsterdam.

T. Jansma

DE GOUDEN STAD VOL VREDESKLANKEN

Praag herbergde vorige week honderden christenen uit alle werelddelen. Vooraanstaande kerkelijke leiders, hoogleraren, gewone gemeenteleden en jongeren bevolkten de enorme Congreshal ter gelegenheid van de derde Praagse Christelijke Vredesconferentie.

Onder het moedige en suggestieve thema *Redt de mens - Vrede is mogelijk!* werd elke dag onder leiding van de tsjechische prof. Hromadka - bijgestaan door presidenten uit andere landen - een druk programma afgewerkt van halfnegen 's morgens tot tien uur 's avonds. Met grote ijver werden resoluties over allerlei actuele onderwerpen en problemen in een zestal werkgroepen voorbereid, die dan gedurende de laatste twee dagen in plenaire zittingen werden vastgesteld.
Hier waren de christenen intensief met de wereld en de wereldvraagstukken bezig.

Oost-Europa sterk vertegenwoordigd

Van de 500 officiële leden kwamen 200 uit Oost-Europa. De geestelijken uit de ‚Orthodoxe kerken" waren in hun lange gewaden en met hun weelderige baarden opvallende figuren.
Uit de „rest van Europa" waren bijna 150 leden afkomstig. Afrika was er met 50, Noord-Amerika met ruim 40, Zuid-Amerika met een kleine 20, Azië (vooral Japan en India) met ruim 30. Uit Australië hadden 3 leden en uit Cuba 5 de reis naar de „gouden stad" Praag gemaakt. De officiële leden werden omgeven door een groot aantal waarnemers, experts en journalisten.
Vijf en twintig baptisten — 5% van de totale bezetting — waren tegenwoordig. Ze zochten elkander geregeld op en lieten zich samen fotograferen. U ziet ze hier heel dicht bij elkaar staan in een vrolijke stemming.

Diepe schaduw over de laatste dag

Die vrolijke stemming was op de laatste dag verdwenen. Als een donderslag bij heldere hemel kwam toen het bericht van de moord van onze geachte broeder dr Martin Luther King. De baptisten schoot een brok in de keel, want de meesten kenden hem van nabij, soms van zeer nabij door zijn medewerking aan de laatste Europese Baptisten Conferentie in Amsterdam. Ze betoonden hun deelneming aan mevrouw King en haar gezin en aan de gemeente, waarvan dr King predikant was, in een zorgzaam opgesteld telegram, dat werd ondertekend door de kameroenese ds Paul Mbende, één van de Vice-Presidenten van de Baptisten Wereld Alliantie, zelf een neger.
De conferentie was ontzet. Juist nu was dr King zo nodig: hij had de radicalen en geweldlozen weten te verenigen in de geweldloze mars naar Washington, die binnen afzienbare tijd zou plaatshebben. Wat zouden de gevolgen zijn? Amerika — een land vol kerkgangers en zendingsactiviteiten — maar ook een land vol geweld, waar zelfs vrouwen zich in het schieten met geweren oefenen. In de diepe stilte, die de conferentie in acht nam, steeg menig gebed tot God, Die Amerika en „de hele wijde wereld in Zijn hand heeft" — zoals de negers het zingen.

Tweede van links, staande, de nederlandse baptisten-deelnemer ds J. Broertjes (namens de Europese Baptisten Federatie). (Cliché De Christen/The European Baptist)

Wat is het belangrijkste van deze conferentie?

Die vraag stelde ik aan verschillende baptisten. Hun reacties varieerden vrij sterk. Waren het de broederlijke contacten tussen christenen uit vele landen en kerken? Wie dat zei, vond bijval van de conferentie-secretaris, die rapporteerde, dat deze contacten vooral in het beginstadium (1958-1961) belangrijk waren. De vredsconferenties werden toen in eerste instantie beschouwd als een ontmoetingspunt tussen gelovigen uit Oost en West. Voor de Europese Baptisten Federatie, die ik als waarnemer vertegenwoordigde, was dit steeds de aanleiding om aanwezig te zijn. In die periode is ook onze nederlandse Unie present geweest in de persoon van de groningse ds Lindeman.
Er zijn echter kenmerken bijgekomen. De conferentie heeft meer aan inhoud en diepte gewonnen. Landelijke groepen bestudeerden van te voren de vraagstukken, zodat de aanpak zo internationaal mogelijk was.

Bezig met de wereld!

Je kunt zeggen, dat de christenen hier intensief bezig waren met de wereld en zijn problemen. Oecumenische conferenties of kerkelijke wereldcongressen (zoals die van de BWA) zijn in het algemeen meer naar binnen gericht, al kloppen ook daar de grote vraagstukken op de deur van de kerken. In Praag wilden de kerken naar die klop luisteren en de deur openen. Denkt u maar terug aan de preek van dr King op die zondagmorgen in het RAI-Gebouw.
De deelnemers van „Praag" deden hun uiterste best de vele onderwerpen rondom de wereldvrede met grote ernst van de bijbel uit en onder leiding van de Heilige Geest te benaderen.
Benaderen. Dat is iets anders dan oplossen, al werden wel wegen gewezen, die tot oplossing konden voeren. Maar voor het echt oplossen is méér nodig: méér mensen, méér tijd, méér wederzijds begrip, méér kennis van zaken en vooral ook méér gebed van allen.
Er waren weinig christen-politici. Nu was hun aanwezigheid ook niet direct de bedoeling. Gewone gelovigen wilden zich er voor inzetten rondom de regeringsleiders een sfeer van vrede en harmonie te kweken. Zelf had ik toch wel meer deskundigen aanwezig willen zien. Er mogen vele theologen meedoen (o.a. drie nederlandse hoogleraren e.a.), er mogen vele predikanten en jongeren zijn die zich van een verwarmend en ernstig geloofsidealisme uit aan de vraagstukken wijdden — de deelname zou wijder moeten zijn, anders dreigen de resoluties een eenzijdig karakter te dragen.

Praag incompleet

Dat deden ze toch al. Worden op conferenties in andere delen van de wereld de oosteuropese stemmen te weinig verno-

NADER BEZIEN

Teeltkeuze

Toen voor 30 jaar de nationaalsocialisten in Duitsland hun theorieën en practijken begonnen ter verbetering van het germaanse ras, hebben wij ervan gegruwd. Huwelijk en paring van de sterken leken ons te veel op de in de veeteelt gebruikelijke methoden van teeltkeuze. Het was beneden de menselijke waardigheid en vormde een aanslag op de menselijke vrijheid. Gelukkig maakte de oorlog een einde aan deze practijken. Na de oorlog werd zoiets niet meer gehoord.

Maar zeer onlangs is opnieuw een bericht over keuring en goedkeuring voor het huwelijk opgedoken. Dit keer betrof het een maatregel van de griekse regering. Mensen die met elkaar willen trouwen, moeten een bewijs van gezondheid overleggen. Lijders aan bepaalde ziekten zijn van het huwelijk uitgesloten. In hetzelfde bericht stond dat de bedoeling van deze maatregel was de bevordering van een gezond nageslacht. Een elementaire vorm van menselijke teeltkeuze dus.

Aan dit bericht vallen twee dingen op. In de eerste plaats blijkt weer eens dat dictatoriale regeringen die lijden aan 'n nationalistische bewustzijnsvernauwing, altijd komen tot een politiek die dergelijke bedenkelijke kanten heeft wat betreft de elementaire verhoudingen van het leven Het huwelijk komt in dienst te staan van het vaderland, want het vaderland is een heilige zaak. De communistische ideologie heeft iets dergelijks niet. De sterke gerichtheid op economische en sociale zaken, het proletarische en internationale karakter van deze beweging laten voor nationalistische mythen en wat daar bij hoort geen ruimte. Dat blijft voorbehouden aan de verheerlijkers van bloed en bodem. En merkwaardigerwijze spreken bloed en bodem meer lagen van de maatschappij aan dan gemiddeld genomen het communisme.

In de tweede plaats is er toch een verschil tussen het Derde Rijk en het bewind van de griekse kolonels. In de minachting voor de fundamentele rechten van de mens ligt dat niet. Wel in het feit dat Hitler en de zijnen vijanden waren van kerk en christendom en die vervolgden, voorzover zij zich niet wilden laten gebruiken ter ondersteuning van de nationale ideologie. In tegenstelling daarmee zijn de griekse kolonels trouwe zonen van de kerk en genieten de steun van de hoge geestelijkheid. Moeten we aannemen dat hun teeltkeuzepolitiek ook de zegen van de grieks-orthodoxe kerk heeft? Indien dit zo is, dan zou dit het voor mij moeilijker maken om in haar tekenen van de ware kerk te herkennen. Moeilijker dan om de opvattingen over geloof en sacrament.

J.R.

---

men — hier overheersten ze. Hun geluid was sterk gekleurd, zoals het onze dat ook is. Maar daardoor kwamen de fouten van het „Westen" te veel naar voren en kwamen die van het „Oosten" nauwelijks aan bod.

Door niet aan deze conferentie mee te doen, zouden we die situatie alleen maar verergeren. Neen, méér vooraanstaande christen-politici en christen-economen uit Amerika, Europa en Australië zijn nodig, om met hun collega's uit Afrika, Azië, Oost-Europa en Zuid-Amerika studerend, mediterend en gelovig bezig te zijn.

De bijbel actueel

Deze christelijke vredesbeweging (niet zonder meer pacifistisch!) wil ons terugleiden tot de bijbelse bronnen, tot de profetische en nieuwtestamentische beginselen, die ons creatief en dynamisch de weg wijzen. De bijbel is een onmisbaar boek. Elke dag begon dan ook met concreet gerichte bijbelstudie. Op bijbelse basis wilde men doordringen tot de wortels van de problemen en van de actuele gebeurtenissen.

Daarom was ik zo benieuwd naar de reacties van het baptistengezelschap, omdat „actuele prediking" nu niet direct op onze kansels het éérst gehoord wordt. Noch in Rusland, noch in ons land, noch in Amerika. Vaak luisterden we liever naar Billy Graham dan naar de ons zo plotseling ontvallen Martin Luther King. In onze diensten worden we graag persóónlijk gesticht en gesterkt. We zijn vooral blij, als mensen tot geloof komen en het onze eigen gemeente goed gaat.

Redt de mens!, roept Praag ons toe, maar dan niet door al te sentimenteel over de hemel te praten, noch door op eigen plaatselijke gemeente gericht te zijn, maar wèl door mensen èn volkeren aan Gód en aan elkaar te binden in verzoenende liefde, wèl door het lijden te voorkomen en bescherming te bieden. Dat is veel gevaarlijker. Dat kan ons veel meer gaan kosten. Maar het moet toch.

Brandende vraagstukken

Enorme problemen zijn er in deze tijd aan de orde, waaraan we ons geen van allen kunnen onttrekken. Sociale gerechtigheid: de huidige maatschappelijke opbouw brengt — zo dacht men in Praag — aan de rijken grotere welvaart en aan de armen grotere ellende. Dat moet radicaal anders. Er moet een onvermijdelijke verandering komen in de menselijke verhoudingen en in de structuren van onze samenleving .We hebben de plicht als rijke en arme landen solidair met elkaar te worden en de handelsbetrekkingen tot wéderzijds welzijn te herstellen. Een indrukwekkende verandering, mag het: welhaast een revolutie.

Na de laatste oorlog hoorden we indertijd de kreet: tégen de revolutie het evangelie! Praag laat ons zien: dóór het Evangelie de revolutie (= grondige verandering!) Een diepgaande bekering, ommezwaai, niet enkel van de individuele mens, maar ook van volkeren, waarbij rassen en klassen elkaar vinden in Christus, Die voor àllen gekruisigd en opgestaan is. Juist de opstanding garandeert de toekomst van een nieuwe mensheid, een nieuwe maatschappij, een nieuwe wereld, waar gerechtigheid woont. Christus' werk is de basis van wat wij als Zijn volgelingen mogen doen.

Ondanks alle eenzijdigheid in de beschrijving van concrete situaties heeft Praag ons veel te zeggen. Te veel om hier weer te geven, maar genoeg, om ons als christenen en kerken ernstig mee bezig te houden!

Dertig jaar geleden overzag Hitler op een nabijgelegen berg Praag, de gouden stad. „Van hieruit zal ik eens de wereld regeren!" riep de dictator uit. Het is gelukkig niet zover gekomen.
Maar nu roepen de christelijke leiders — hoe incompleet en verkleurd ook — ons toe: „Redt de mens — Vrede is mogelijk!"
God zal het waar maken en ons als Zijn instrument gebruiken.

7-4-'68 Broertjes.

Unie jaarverslag over 1967

Algemeen

Het jaar 1967 kan worden aangeduid als een jaar van numerieke groei. Al mogen wij dan geen al te grote waarde hechten aan cijfers, het is met dankbaarheid dat wij constateren dat de afname van het ledental in 1966 zich niet heeft doorgezet. Integendeel, er zijn in 1967 meer broeders en zusters door de doop aan de gemeenten toegevoegd dan in enige ander jaar, n.l. 454.

Achter deze cijfers staan jonge en oudere mannen en vrouwen die de weg naar onze gemeenten hebben gevonden. Zij zijn door Christus de Heer geroepen en nu met ons allen onderweg. Zij zullen ook geestelijk moeten groeien, zij zullen rijpe christenen moeten worden. Dat kan alleen indien zij leden zijn van gemeenten die de geestelijke vorming laten prevaleren boven elke andere „activiteit". Met deze nieuwe leden zullen de vele vragen die in deze tijd op ons af komen doorgesproken moeten worden.

Seminarium

Veel zal bij dit alles afhangen van het kader onzer gemeenten. Ons eigen seminarium is aan haar tiende cursusjaar begonnen. Dit opleidingscentrum van ons gemeentekader in eigen taal- en cultuurgebied is van het grootste belang voor onze gemeenten. Immers, hier worden de toekomstige leiders van gemeente en gemeenschap gevormd. De geschiedenis van buitenlandse baptisten-semimaria leert ons dat met name de eerste jaren van een dergelijk instituut moeilijk zijn. Ook ons eigen seminarium heeft in deze tien jaren haar eigen stijl en vorm moeten vinden. Als unie-gemeenschap zijn wij dank verschuldigd aan de vele mannen en vrouwen, docenten, studenten en stafleden die zich met lichaam en geest hebben ingezet voor de opleiding. Als gemeenten zullen wij deze gewichtige arbeid moeten dragen door ons gebed en door toenemende bijdragen.

De zakelijke relatie tussen de Unie en De Vinkenhof ondervond enige wijziging. De Unie werd n.l. per 1 januari 1967 eigenaar van het onroerend goed en De Vinkenhof is nu het seminarium van onze gemeenschap waarvan de rector de algehele (dus ook de zakelijke) leiding is opgedragen.

Handelingen '69

Voorbereidende besprekingen vonden plaats tussen de Landelijke Plan Commissie, de E.C.U. en de U.C. om de grote lijnen van de actie Handelingen '69 te bespreken en vast te stellen. In deze actie wordt het kader gegeven waar binnen de gemeenten gezamenlijk zich willen bezinnen op hun evangelisatiemethoden en -mogelijkheden, op het leven en denken van de mens van deze tijd en ook het kader waar binnen de gemeenten willen samenwerken om samen het evangelie te brengen in het huidige Nederland. Deze moeilijke taak vraagt de inzet van allen. De liefde van Christus zal ieder die op de een of andere wijze meedoet aan „activiteiten" moeten dringen; elk ander motief ontneemt het evangelisatiejaar dit fundament.

Stafuitbreiding

Dit jaar is de staf van de Unie uitgebreid met de komst van ds Th. van der Laan, die als algemene secretaris der Unie naast ds T. Jansma, nu algemene penningmeester/administrateur der Unie, zijn werk verricht. De stafuitbreiding betekent een verlichting voor ds Jansma die reeds vele jaren te veel arbeid alleen moest verrichten en het betekent eveneens dat het Uniesecretariaat nu meer dan voorheen een integrerend aandeel heeft in heel de Unie-arbeid waardoor het zo nodige samenspel gediend is.

Vredesweek

De Unie-Commissie besloot geen officiële medewerking te verlenen aan de Vredesweek daar het de Unie Commissie voorkwam dat men in de gepubliceerde texten té weinig vanuit de vrede en liefde van Christus sprak en argumenteerde. Indien de Unie bij de aanvang en opzet van deze Vredesweek betrokken was geweest, zoals dit wel het geval was met de meeste andere kerken in Nederland, dan zou dit reeds bij het concipiëren der texten aan de orde gesteld zijn.

Stichting godsdienstige opvoeding

De Unie-Commissie besloot eveneens haar deelname te onthouden aan de oprichting van een interkerkelijke stichting ter bevordering van de godsdienstige opvoeding van het kind, vanwege de te verwachten onoverkomenlijke financiële verplichtingen die uit een deelname zouden voortvloeien.

„Kom over de brug"

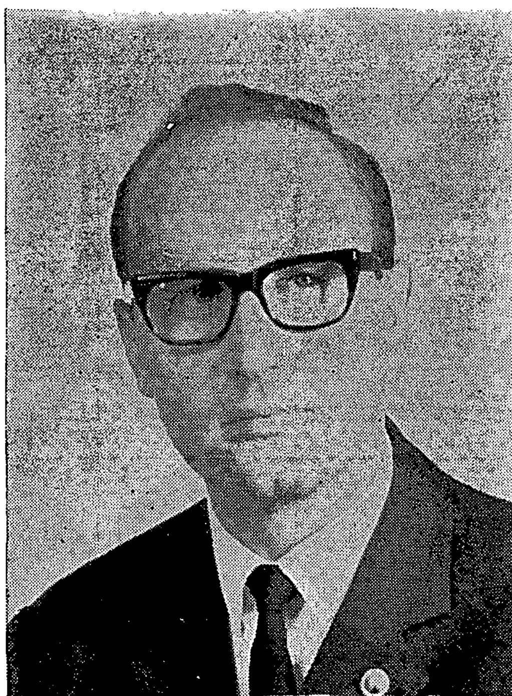
Wel besloot de Unie-Commissie, mede op verzoek van de U.Z.C. en van onze vertegenwoordiger in de Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen, ds H. Sikkema, te participeren in de interkerkelijke actie „Kom over de brug". Deze actie beoogt in 1968 in totaal 21 miljoen gulden bijeen te brengen voor 140 projecten van allerlei jonge kerken in de gehele wereld. De Unie „sponsored" twee projecten met een totaal van f 50.000,- voor Sona Bata, Congo en voor Cameroun.

Commissie voor Vorming en Dienstbetoon

Onder auspiciën van de Commissie voor Vorming en Dienstbetoon werd het doopboekje „Op hoog bevel" uitgegeven dat een vertaling en bewerking is van een in het Duits geschreven boekje. De pers en onze gemeenten hebben deze brochure zeer goed ontvangen.

Unie Radio Commissie

De leden van de Unie Radio Commissie, die tevens leden zijn van het Bestuur van het Convent van Kerken, hebben in deze kring op verschillende vergaderingen hun zorgen en critiek uitgesproken over bepaalde programma's die door C.v.K., I.K.O.R., R.K.K. gezamenlijk of separaat werden uitgezonden voor radio en televisie. De Unie Radio Commissie heeft het Dagelijks Bestuur van de Commissie der Unie geïnformeerd betreffende haar inbreng in de discussie en betreffende het bewandelen van die wegen die beschikbaar zijn om invloed uit te oefenen op het algemene beleid.

Ds Th. van der Laan

Zangbundelcommissie

De Zangbundelcommissie heeft in overleg met de Unie-Commissie haar prijzen moeten verhogen, terwijl er tevens aandacht wordt besteed aan de ontwikkelingen van de geestelijke liederen in andere kerken.

Stichting Diaconessenhuis Tabitha

Een belangrijke beslissing nam het bestuur van de Stichting Diaconessenhuis Tabitha, na uitvoerig overleg met de Commissie der Unie, toen zij besloot in de toekomst het volgende beleid te zullen volgen: om spreiding van verantwoordelijkheid en een zo economisch mogelijke arbeid te bevorderen is betreffende de relatie van het stichtingsbestuur en de arbeid van de verschillende tehuizen in ons land besloten te zullen streven naar concentratie van kapitaal en naar decentralisatie van beheer.

Unie Bouw Stichting en Pensioen- en Invaliditeitsfonds

Een andere belangrijke ontwikkeling is de inmiddels begonnen financiële samenwerking tussen het Pensioen- en Invaliditeitsfonds en de Unie Bouw Stichting, een samenwerking die tot stand is gekomen in overleg met de Unie-Commissie. Onze gemeenschap zal vooral op de lange duur de vruchten van deze samenwerking ervaren.

Nevenorganisaties

Met de Nederlandse Baptisten Vrouwen Beweging is er geen direct contact geweest, al is het bijzonder prettig dat het enige vrouwelijke U.C.-lid, mevr. J. Krause-Boiten, tevens presidente is van de N.B.V.B Overigens zij hier met dankbaarheid vermeld dat onze gemeenten en ook de Unie zulk een grote plaats innemen in het denken en werken van de vrouwenbeweging.

Met de Jeugdraad van de Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging heeft het Dagelijks Bestuur van de Commissie der Unie twee samensprekingen gehad. Allereerst werden de mogelijkheden besproken om gezamenlijk te komen tot een recreatieproject. De Unie-Commissie achtte de besproken zaak van grote importantie maar zag niet de mogelijkheid hoe onze kleine gemeenschap het nodige kapitaal en de mankracht kan opbrengen.

Vervolgens werd uitvoerig onderzocht welke mogelijkheden er zouden zijn om te komen tot coördinatie van de arbeid in de administratieve sector. De Commissie der Unie is tenslotte tot de conclusie gekomen dat in de huidige situatie nog niet tot een administratieve samenwerking kan worden overgegaan.

Reorganisatiecommissie

Het Dagelijks Bestuur van de Commissie der Unie heeft in overeenstemming met de opdracht van de Algemene Vergadering een samenspreking gehad met de Reorganisatiecommissie. Op enkele punten is men tot overeenstemming gekomen, op andere belangrijke punten was aan het eind van het verslagjaar nog overleg gaande.

Vertegenwoordigingen

BAPTISTEN WERELD ALLIANTIE (vert.: ds Th. van der Laan)

Via ons wekelijks orgaan hebben de redacteuren de lezers op de hoogte gehouden van het belangrijkste nieuws van de baptistengemeenten in andere landen. Voor in nood verkerende geloofsgenoten mochten wij ook dit jaar weer onze bijdragen leveren via de B.W.A.

EUROPESE BAPTISTEN FEDERATIE (vert.: ds Th. van der Laan)

De schriftelijke contacten werden door de algemene secretaris onderhouden terwijl hij tevens in maart 1967 deelnam aan een conferentie van algemene secretarissen van europese unies in Rüschlikon. Op internationaal niveau vond daar een bespreking plaats van vraagstukken die momenteel in de europese landen aan de orde zijn. De conferentie heeft een oriënterend en informatief karakter.

INTERKERKELIJK CONTACT INZAKE ISRAEL (vert.: drs D. Slort)
In afwachting van de oprichting van een nieuwe Raad van Kerken in Nederland is vooral de vraag waar dit Contact uiteindelijk organisatorisch haar onderdak zal vinden, onderwerp van bespreking geweest.

INTERKERKELIJK CONTACT IN OVERHEIDSZAKEN (vert.: ds T. Jansma)
Het C.I.O. is o.a. een zeer gedegen studie begonnen van de proeve van de nieuwe grondwet. Tevens werd een enquête gehouden inzake de wenselijkheid van de verlenging van de Wet Premie Kerkenbouw.

INTERKERKELIJKE COMMISSIE GEESTELIJKE VERZORGING INZ. PASSAGIERSSCHEPEN (vert.: ds T. Jansma)
Ds H. L. Nieman zou een reis gemaakt hebben met de „Maasdam", die helaas geen doorgang kon vinden wegens averij van het schip.

NEDERLANDSE ZEEMANSCENTRALE (vert.: ds T. Jansma)
Hierover valt slechts te berichten dat aan het eind van het verslagjaar de Unie Commissie overwoog om te besluiten tot beëindiging van onze deelname aan deze Centrale.

OECUMENISCHE HULP AAN KERKEN EN VLUCHTELINGEN (vert.: ds H. Sikkema)
Ook dit jaar mochten onze gemeenten meehelpen in de leniging van nood van christenen in andere landen en van een andere signatuur.

OECUMENISCHE RAAD VAN KERKEN IN NEDERLAND (waarnemer: ds Th. van der Laan)
De belangrijkste ontwikkeling was wel de overweging te komen tot de opheffing van de bestaande raad en tot de oprichting van een Raad van Kerken in Nederland, die meer vrijheid en ruimte zou schenken aan meer kerken om daaraan deel te nemen. Een onafhankelijke, door de moderamina van enkele kerken benoemde werkcommissie heeft daartoe een statuut met memorandum ontworpen dat door de Commissie der Unie op 7 november alle bij de Unie aangesloten gemeenten is toegezonden met de aanbeveling aan de gemeenten om zich uit te spreken vóór aansluiting aan de op te richten raad van kerken.

RAAD VOOR CONTACT EN OVERLEG (N.B.G.) (vert.: ds Th. van der Laan)
De arbeid van deze raad is nog maar pas op gang gekomen en er is weinig over te berichten. De raad heeft tot doel te fungeren als overlegsorgaan tussen de kerken en het Nederlandsch Bijbelgenootschap.

De toekomst

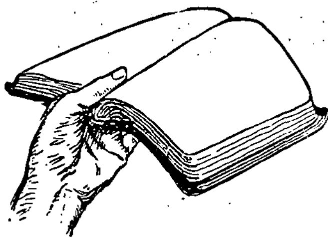
Een Uniejaarverslag is geen troonrede met een uitgestippeld beleid voor de eerst komende jaren daar immers de richtlijnen voor het beleid door de Algemene Vergadering worden bepaald. Daarom kan hier volstaan worden met het releveren van enkele zaken waarvoor de Algemene Vergadering zich reeds heeft uitgesproken of waarvan de Commissie der Unie verwacht dat het haar volledige instemming zal hebben.
Allereerst ziet de Commissie der Unie het als haar eerste opgave alle arbeid die in Unieverband wordt gedaan, te coördineren en te bevorderen. Vervolgens zal zij de plannen die in het kader van de actie Handelingen '69 worden ondernomen van harte steunen en stimuleren.
Tevens ziet de Commissie der Unie het als haar taak met de Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging mee te denken naar die vormen van samenwerking die een optimale inzet van de gemeenten voor het jeugdwerk, zowel locaal als nationaal, zullen garanderen, daar immers dit jeugdwerk van vitale betekenis is voor de toekomst onzer gemeenten.
Bovendien zal de Commissie der Unie samen met de gemeenten verder de problemen en mogelijkheden doordenken van beraad en eventuele samenwerking met andere kerken. Zo zullen in 1968 de eerste contacten gelegd worden voor een samenspreking met de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten.
Tenslotte heeft de Unie-Commissie er behoefte aan te eindigen met de opmerking dat de toekomst van onze gemeenten in de hand van de Heer ligt. Dit sluit niet uit dat ook de leden van *de plaatselijke gemeenten* gebruikt *zullen worden* voor de bepaling van die toekomst. Die toekomst is echter niet afhankelijk van de Commissie der Unie of van de Permanente Commissies of van de *Unie-vrijgestelden of zelfs van 'goede' statistieken.* Die wordt bepaald door de vraag in hoeverre wij ALLEN bereid zijn ons te laten „toerusten tot dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus, *totdat wij ALLEN de eenheid des geloofs* en der volle kennis van den Zoon Gods bereikt hebben, de mannelijke rijpheid, de maat van den wasdom der volheid van Christus". Eph. 4 : 12, 13.

Voor de Commissie der Unie,
Th. van der Laan, algemene secretaris.

— — — —

De bij dit jaarverslag behorende Kroniek hopen we volgende week te kunnen plaatsen.

Red.

Wat zullen we lezen?

U noemt het geen wonder dat gras groeit, op dertig meter hoogte knoppen opengaan aan bomen, die uit de aarde drinken. Dat komt van de zon zegt u. Zo scheen Jezus in deze wereld en het is geen wonder dat er dan wonderen gebeuren. Tekenen van Gods heil.

zondag	21 april	Ps. 139 : 13-18	**Wonderbaar**
maandag	22 april	Marc. 5 : 21-24	**Heer, waar dan heen**
dinsdag	23 april	Marc. 5 : 25-34	**Tot U alleen**
woensdag	24 april	Marc. 5 : 35-43	**En God zeide: Er zij licht**
donderdag	25 april	Luc. 7 : 11-17	**Er zijn geen grenzen**
vrijdag	26 april	Joh. 11 : 17-32	**Gij zijt de Christus, de Zoon Gods**
zaterdag	27 april	Joh. 11 : 33-44	**Leve het lichaam**

H.

Lezers aan het woord

REVOLUTIONAIR RADICAAL CHRISTENDOM

Dat onze wereld in een beangstigend spannende tijd leeft, daarover zijn velen het wel eens. De schandelijke moord op Martin Luther King zal ons nog lang bij blijven. De poging tot moord op Rudi Dutschke moet ons al evenzeer verontrusten. Wat mij het meest benauwt zijn de velen die het aanzien, er bij staan te kijken en niet weten hoe het verder moet of zou kunnen.
Europa en de hele wereld zijn in een enorme crisis. Dat de Handels-conferentie in New-Delhi mislukte is een schandelijke aanklacht voor wat nog altijd het „christelijke westen" wordt genoemd. Kerken zijn in een enorme strijd om orde op zaken te stellen en in het zoeken naar innerlijke en organisatorische eenheid. Sommigen beijveren zich om een nieuwe „geloofsleer" op te stellen. **Maar de wereld verrekt van de honger!** En wij maar kletsen en debatteren. Het beste dat we opbrengen is in een enorme bedelpartij een x aantal miljoenen op tafel leggen.
Extremisten van links en rechts maken zich sterker en sterker om hun systeem op te leggen aan *de maatschappij* waarin *we leven.* Het zal wel niet zoveel jaren meer duren of onze jonge mannen worden aangevuurd om in „des Heren Naam" de wapenen op te nemen en voor „God, Nederland en Oranje" te strijden tegen de uitersten.
De aarde zal Jezus Christus toebehoren en Zijn volgelingen plaatste Hij in de wereld om getuigen te zijn van dat komende Rijk en er VOORPOSTEN van te zijn. Vergeef me beste mensen. Ik moet en wil kort zijn. Telegramstijl dus. Het is de hoogste tijd dat de christenen van Nederland het volgende gaan doen. In gehoorzaamheid aan de *geboden van Jezus Christus en geïnspireerd door* de Heilige Geest:

a. Ons volk, het bedrijfsleven en onze regering oproepen heel onze economie om te schakelen en te richten op totale hulp aan hongerende, stervende mensen. Dat goede te doen is het doen aan Jezus Christus.
b. Al onze jonge mensen oproepen enkele jaren van hun leven te geven voor hulp op alle mogelijke wijze aan de naaste. En daarvoor hard te studeren.
c. Een vlammend protest te laten horen tegen de armoede en de werkloosheid die ook hier en daar in ons land heersen.
d. Bij regering en volk er op aandringen uit te treden uit het NAVO-verband. Daarbij een ieder die meent onze vijand te moeten zijn met gevulde handen van onze productie tegemoet te treden en ze waarachtig lief te hebben zoals Christus ons dat heeft geboden.
e. Met **volstrekte geweldloosheid** maar in de positieve kracht van de Geest van Jezus Christus present te zijn in de wereld als mensen die Vredestichters zijn. Volgelingen van Hem die we kennen bij de prachtige naam: Vredevorst. En dat hopelijk niet alleen bij het kerstgebeuren.
f. Elke dag nagaan of hun leven verankerd is in het Heilsgeschieden van de Christus. Of ze niet alleen zeggen dat ze volgelingen zijn van de Man uit Nazareth maar er ook naar leven en handelen.

Dat lijkt mij **radicale Evangelische politiek.**
Wat zou het prachtig zijn als onze christelijke partijen in ieder geval hun programma in deze zin zouden wijzigen, zonder die eeuwige vrees stemmen te verliezen. Wat zou het triest zijn als voor deze gedachten opnieuw een nieuwe politieke partij noodzakelijk zou zijn Dat dit via het parlement zal moeten gaan is duidelijk. Ik trouwens niet, want ik ben in diepste wezen evangelist.
Allen die er ook zo over denken zouden eens samen moeten praten. Waar dan ook en hoe dan

ook. Van welke kerk of groepering u ook lid bent, hierin hebben we elkaar nodig. Deze inspiratie van Jezus Christus hebben we nodig.
Bereken uw kosten eer u zich voor deze zaak gaat inzetten. Maar reken niet te lang. Wie te lang rekent laat de tijd vergaan en de ellende van de wereld komt als een vreselijke vloedgolf op ons af. En dat zou wel eens kunnen zijn het oordeel en de toorn van God door de profeten en de Profeet der profeten, Jezus Christus, ons aangekondigd.
Het zal wel een mateloze pretentie zijn, maar ik ben van mening dat de wereld er op wacht dat christenen Jezus van Nazareth serieus gaan nemen.
Verschilt u fundamenteel met mij van mening schrijf mij dan niet. Mijn tijd is te kort om uren lang te debatteren. Bent u het in wezen met mij eens stuur mij dan een kaartje met naam en adres en laten we het samen doordenken hoe dit alles moet. Laten we voor getallen van mensen niet bang zijn. Jezus Christus zond twaalf de wereld in, waarvan er ook nog één afviel door verraad.
Hij heeft gezegd: „Vrees niet, Ik heb de wereld overwonnen".

J. Ketelaar,
Baptisten Predikant,
Drachten 16-4-'68.

Uw schrijven richten aan: Radicaal Christendom, Potbu 50, Drachten.

P.S. Het zal wel dwaas zijn, maar ik meende dit te moeten schrijven. Vergeet niet te lachen, want dwars door donkerheid en nacht (die bitter zal zijn) zal de Heer komen tot hen die Hem gevolgd zijn. En dat Rijk zal eeuwig bestaan. Maar wij moeten, wij moeten, wij moeten ons inzetten aan de hand van Zijn Geboden.
Hij heeft gezegd: **„Gij zijt mijn vrienden!... Indien... gij doet wat Ik u gebied.**

J. Ketelaar.

Opmerking:

Ds Ketelaar deelde ons mee, dat hij bovenstaande brief verzond aan vele nederlandse dag- en weekbladen. Enkele dagbladen zouden hierop reeds hebben gereageerd, o.a. door vraaggesprekken met de — terecht — verontruste drachtster predikant te publiceren. Ds Ketelaar wil tegenover onze gemeenten er de nadruk op leggen, dat vooral ook het nadenken over het a.s. evangelisatie-jaar 'Handelingen '69' hem tot deze hartekreet heeft geïnspireerd.

Red.

DR MARTIN LUTHER KING

In verband met de herdenkingen van dr Martin Luther King vestigen de Stichting Filmcentrum en de Stichting Audiovisuele Dienst van de Oecumenische Raad van Kerken de aandacht op de film The March en op het audiovisuele programma (grammofoonplaat en twee zwart-wit beeldstroken) De droom van Martin Luther King (eerder in dit blad aangekondigd).
De film, geregisseerd door James Blue, is gewijd aan de mars naar Washington, 28 augustus 1963 en bevat fragmenten uit dr Kings beroemde rede **I have a Dream.** Deze rede vormde tevens het uitgangspunt voor het audiovisuele programma, dat begin 1966 werd samengesteld. In dit programma wordt o.a. ingegaan op de historische achtergronden van de rassendiskriminatie in de Verenigde Staten.
Om nadere inlichtingen kan men zich wenden tot: Stichting Filmcentrum, Postbus 515, Hilversum en Stichting Audiovisuele Dienst, Postbus 515, Hilversum.

KONVENT IN FRIESLAND

Het konvent van voorgangers in Friesland zal op maandag 29 april **niet** te Harlingen maar te NOORDBERGUM bijeenkomen; aanvang 10.00 uur. Bij verhindering tijdig bericht aan de gastheer.

HERBERT WEIST, VOORZITTER BOND VAN EVANGELISCH-VRIJKERKELIJKE GEMEENTEN IN OOST-DUITSLAND OVERLEDEN

Na een langdurige ziekte is op 5 april j.l. te Berlijn overleden Prediger Herbert Weist, sinds 1957 voorzitter van de Bond van Evangelische Vrijkerkelijke Gemeenten (baptisten) in de D.D.R.
Prediger Weist werd op 28 januari 1902 te Berlijn geboren. Hij diende de gemeenten in Kiel en Dresden en diende als vrijgestelde van 1949 tot 1957 de 'Vereinigung Sachsen'.
Een rouwdienst vond plaats op dinsdag 16 april j.l. in de Immanuelkapel te Berlijn-Weissensee; de begrafenis vond plaats op woensdag 17 april.

KORTE PREEK, GOEDE PREEK

Dat een goede preek niet altijd een lange preek hoeft te zijn is bekend. Twee predikanten die dit onderwerp bespraken, meenden elkaar te kunnen overtroeven in kortheid van woorden. Uiteindelijk spraken zij af hierin een wedstrijd te houden. Beiden zouden spreken in één dienst en de gemeente zou beslissen wie in het minst aantal woorden het Evangelie zou kunnen verkondigen.
Bij loting werd besloten wie het eerst het woord zou voeren. Eén der predikanten besteeg de kansel en noemde zijn tekst: „Zo is het" (Job. 5 : 27). In zeer korte kernachtige woorden hield hij zijn preek en binnen 5 minuten stond hij weer onder aan de kanseltrap. Daarna besteeg de tweede spreker, een oudere predikant, de trap. Hij hees zich moeizaam op, viel af en toe een stap terug, maar bereikte eindelijk hijgend de bovenste trede. „Broeders en zusters", stamelde hij, „zo is de weg naar de hemel". Toen zette hij zich, tot verbazing van de gemeente, schrijlings op de trapleuning en roetste naar beneden. Daar aangekomen beëindigde de winnaar zijn preek met: „.. en zo is de weg naar de hel. Amen".

(Centraal Weekblad)

GEPANTSERDE BIJBELS

In de Tweede Wereldoorlog had de bijbel, mits gebonden in pantserplaten, de reputatie dat hij wel eens levens redde door kogels te stuiten. **De Groene Amsterdammer** meldde kortgeleden dat een boekhandelaar in Detroit veel aanvragen krijgt om dat praktische artikel aan soldaten in Vietnam te leveren.
Het heeft even moeite gekost, maar de handelaar heeft een fabrikant gevonden die de banden maken wilde.
Honderden gepantserde exemplaren van het Nieuwe Testament werden naar Saigon verscheept.
Kommentaar overbodig?

Denk aan uw buren

(Stop een Zaaier in hun bus)

ADVERTENTIES

Graag delen wij u langs deze weg mee, dat wij op 25 april D.V. dankbaar en feestelijk hopen te herdenken, dat onze ouders en grootouders

GERLOF RIENKS
en
JANTJE RIENKS-VAN DER MEER

60 jaar zijn getrouwd.

Gelegenheid te feliciteren en gezellig samenzijn na 19.30 uur in de „Hartman Visserzaal", Jan van Nassaustraat, Sneek.

R. Rienks
J. Rienks-Mallon
P. Scholte
L. Scholte-Rienks
R. Jongbloed
N. Jongbloed-Rienks.

Sneek, Geeuwkade 56.

Op 12 april j.l. is in zijn Heer en Heiland ontslapen onze broeder

JACOB KUPERUS

in de ouderdom van 81 jaar.

Hij wist zich in Christus geborgen.

Baptistengemeente Amsterdam-Centrum.

Heden behaagde het de Here, geheel onverwacht, tot Zich te nemen onze zuster

HENDRIKJE LIEBE

wed. van H. Onrust, in de gezegende leeftijd van 76 jaar.

Baptistengemeente Enschede.

In september a.s. hoopt het Tabitha-bestuur het hotel-pension

DE STRUBBEN

te Schoonloo, Hoofdstraat 4, in gebruik te nemen als rusthuis.
Van buitengewoon groot belang is ook voor dit nieuw stukje werk aan rust- en hulpbehoevenden de voorziening in het voor deze zaak benodigde

PERSONEEL

Het Tabitha-bestuur denkt in de eerste plaats aan een echtpaar waarvan zowel de man als de vrouw zich willen inzetten voor de verzorging van de mensen, die in De Strubben een tijdje zullen verblijven.
Zonder nu allerlei vereisten op te sommen willen we in onze gemeenschap een oproep laten klinken welk

ECHTPAAR

genegen zou zijn in onze drentse stichting te gaan werken. Voorlopig hoeft u niet te solliciteren, maar kunt u vrijblijvend en volkomen vertrouwelijk eens met ons praten.
Het liefst hebben we een echtpaar, dat alzijdig voor de gebouwen, voor de huishouding en voor de verzorging geschikt is. Maar eventueel kan een déél van deze taken aanvaard worden, waarna voor de resterende taken ander personeel gezocht wordt.

Uw verzoek om inlichtingen kunt u richten tot ds Van Beek, Costerstraat 19, Alkmaar, tel. 14865, voorzitter, of tot ds Ploeger, Gerstkamp 172, Den Haag, tel. 839172, alg. secretaris.

HOENSBROEK (Z.L.)
PENSION PESKENS-DE JONG, Hoofdstraat 242. Tel. 04448-2409. Prijs Vol pension f 9,— en f 10,— p.p.p.d. incl.

21 april 1968 83e jaargang — 17

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Democratie als vorm van samenleving

Min of meer ten vervolge op mijn artikel „Oppositie in het gemeentelijke leven" in De Christen van 1 maart j.l., en naar aanleiding van de voorstellen van de Reorganisatiecommissie, die ter komende Algemene Vergadering der Unie van Baptisten Gemeenten te Hengelo ter sprake zullen komen, worden de volgende gedachten de lezer ter critische overweging en bezinning aangeboden.

Uitgangspunt

is het onloochenbare feit, dat onze gemeente-beschouwing een democratische is. We houden het op de mondigheid van elk gemeentelid. We geloven, dat ieder lid der gemeente iets in te brengen heeft, en méér dan alleen maar lege briefjes (dus blanco-stemmen). We geloven, dat ieder lid der gemeente een plaats en taak in het geheel heeft. Zoals dat ook met de leden van het lichaam het geval is. Zonder — en daar gaat het feitelijk om — dat ieder lid zich zichtbaar en hoorbaar roert.

Zó gezien, vallen oordelen, die gaan in de richting van een waardering, buiten beschouwing. Het laat zich — zo gezien — door ons eenvoudig niet vaststellen, of een bepaald lid van méér of van minder waarde is, dus niet of wél, gemist kan worden. Eten doe ik met mijn mond, en áls ik eet, is mijn mond van enorme betekenis voor mij. Niet zo zeer mijn benen. Maar hoe wil ik verder ná het eten, als mijn benen hun dienst weigeren?

Dat brengt tot de uitspraak: elk lid der gemeente is belangrijk in het geheel van het gemeentelijke leven, maar sommige leden zijn belangrijker in sommige situaties en voor sommige taken. En met deze woorden heb ik dan voor het geheel van het gemeentelijke leven de zin van de geestesgaven willen aanduiden. Want de belangrijkheid van sommige leden in sommige situaties en voor sommige taken ligt niet in hun opleiding of maatschappelijke positie, niet in hun helderheid van hoofd of in hun financiële deskundigheid, maar enkel en alleen in hun overgegevenheid aan het Hoofd der Gemeente, en in hun gevuld-zijn met Zijn Geest.

Gemeente en gemeenten

Dat gemeenten van gelovigen niet aan elkander voorbij kunnen en mogen leven, is onder ons een klare zaak. Vandaar, dat een contactopneming van verschillende gemeenten reeds in 1881 tot de oprichting van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland leidde.

Dat het in dit contact-hebben en samenleven en samenwerken met elkander gaat om de taak, die iedere gemeente voor zich heeft, werd niet licht vergeten. De plaatselijke gemeente wil zich door haar samenleven en samenwerken met andere gemeenten openbaren als deel van de ene gemeente van Jezus Christus. De plaatselijke gemeente laat zich door haar samengaan met andere gemeenten aanvullen in haar gebreken, in haar armoede, in haar on-volkomenheid (niet in de zin van volmaaktheid, maar in de zin van niet-alle-gelovigen omvattend; in numerieke zin dus).

De Algemene Vergadering

De Reorganisatiecommissie pleit voor opneming van de volgende zin in de Statuten van de Unie: „De A.V. bekleedt het hoogste gezag in de Unie". De Unie-Commissie stelt in haar prae-advies voor te lezen: „In de organisatie van de Unie is de A.V. met het hoogste gezag bekleed". Dat déze zin taalkundig de enig-juiste is, is eerder betoogd, en gelukkig nu onder de aandacht van de gemeenten gebracht.

Het gaat er n.l. om, duidelijk te stellen, dat de A.V. niet een orgaan is, dat zichzelf met gezag, het hoogste gezag, bekleedt, maar een orgaan is, dat in het léven is geroepen om te functioneren. Onvermijdelijke vraag, maar ook: volkomen duidelijke vraag, en dus: volkomen overbodige vraag is: Wie heeft de A.V. in leven geroepen? Wie bekleedt de A.V. met het hoogste gezag?

Dat zijn de gemeenten.

De baptistengemeenten, die voor hun samenleven de vorm van de democratie gekozen hebben, d.w.z. de vorm van de spraak van alle gemeenten als ge-

---

Citaat van de week: Waar de kerk door de Geest geleid wordt, is zij de wereld vooruit op de weg naar vernieuwing. Waar de kerk zich tegen vernieuwing verzet — al prááť zij er ook over —, dooft zij de Geest uit en staat zij haar Heer in de weg. De handwijzer naar vernieuwing is de Schrift.

(*Uit het voorbereidingsmateriaal van sektie II, Uppsala*)

lijkwaardige partners. Omdat het eenvoudig onmogelijk is, alle leden van alle gemeenten in één vergadering bijeen te brengen, laten alle gemeenten zich vertegenwoordigen door hun afgevaardigden. Als afgevaardigden-in-vereniging vormen zij de A.V. der Unie en daarmee wordt de A.V. gemaakt tot orgaan van het hoogste gezag. De geméénten hebben de A.V. met dit gezag bekleed!

De kernvraag

Met een variant op een bekend spreekwoord zou men kunnen stellen: De A.V. is zo sterk als haar zwakste vertegenwoordiger. Met deze woorden zou ik niets kwaads willen zeggen van welke afgevaardigde ook, maar alleen willen duiden op iets anders, n.l. op dit: hoe wordt iemand afgevaardigde ter A.V.? Enige ervaring in dit opzicht heb ik in de twintig jaren, dat ik bewust in onze beweging meewerk, opgedaan. Het gaat ongeveer zo:

plaats van handeling: ruimte, waar de raad vergadert;
agendapunt: de komende A.V. der Unie;
voorzitter: wie van de broeders wil daar heen? Dat ík ga, is wel duidelijk. Wie gaat er mee?
antwoord: zwijgen;
voorzitter: bent u al eens geweest broeder X?
broeder X: nee, dominee.
voorzitter: probeer u dan dit jaar u vrij te maken, ja?
broeder X: ik zal het proberen.
voorzitter: de penningmeester zorgt dan wel, dat de kosten overgemaakt worden? Mooi, dan is dat afgesproken.

Soms komt de gemeentevergadering er aan te pas. Ieder lid mag namen noemen, waarvan sommige houders meteen zeggen, dat ze niet kunnen. Tenslotte zijn er dan wel een paar bereid te gaan. Met andere woorden: de wijze, waarop de afgevaardigden naar de A.V. benoemd of gekozen worden, laat niet verwachten, dat deze afgevaardigden de A.V. kunnen maken tot een orgaan, dat het hoogste gezag uitoefent in de Unie.

Een manco

Dat dit een manco is, behoeft geen betoog. Een soortgelijke situatie treffen we in de politiek aan. Naar mijn gevoelen hebben we nauwelijks behoefte aan wijzigingen van de grondwet (en kiesstelsel), maar hebben we mannen en vrouwen nodig, die hun kamerlidmaatschap willen zien als levenstaak, en niet als bijbaan bij het burgemeesterschap etc.

De afgevaardigden ter A.V. moeten beseffen, dat zij gekozen zijn in het parlement der gemeenten, waarin zij een heel jaar zitting hebben. *ZIJ* dragen de eerste en de grootste verantwoordelijkheid voor de gang van zaken in de Unie. Daarom meen ik, dat (helaas) de gedachten van de Reorganisatiecommissie en haar voorstellen onvoldoende uitzicht bieden op een beter functioneren van onze Unie-gemeenschap. Dát kan pas, als de gemeenten duidelijker zien, wat van haar afgevaardigden verwacht, ja geëist mag worden.

Vragen

In dit verband zou ik dan enkele vragen willen stellen:

1. als de A.V. bekleed is met het hoogste gezag in de Unie, is het dan juist, dat de Unie-Commissie zich met allerlei zaken, waarop zij een antwoord verwacht, soms een beslissing, richt tot de gemeenten? Moet zij zich niet richten tot de afgevaardigden, die immers de gemeenten in Unie-aangelegenheden vertegenwoordigen?
2. indien de Unie gezien kan worden (ik dacht: moet worden) als een vorm van samenleven en samenwerken van gelijkwaardige partners, mag dan de mogelijkheid open blijven, dat de ene gemeente door haar numerieke meerderheid (en dus méér afgevaardigden) de andere gemeente (die kleiner is en dus minder stemmen ter A.V. kan laten horen) overspeelt? Democratie als politieke vorm van samenleven kan niet zonder deze uitdrukking van politieke macht door het aantal kamerleden. Maar gemeenten, die gemeenten van Jezus Christus willen zijn, en die dus nooit anders kunnen dan ZIJN belangen behartigen, moesten het toch kunnen opbrengen een gemeenschap te vormen met een hoogste orgaan in de vorm van een Algemene Vergadering van *gemeenten,* en *niet* een A.V. van *afgevaardigden* van gemeenten.
3. indien de A.V. de uitvoering van haar besluiten (en in de practijk komt het er op neer, dat méér dan alleen besluiten van de A.V. worden uitgevoerd) opdraagt aan een door haar gekozen klein comité: de Commissie der Unie, is het dan juist, dat men van deze Unie-Commissie een *beleid* vraagt?
   Niet de U.C. is de vorm van samenwerken der gemeenten, maar de Unie, die zichtbaar wordt in de A.V.
4. met het oog op het onder 3 gestelde, durf ik de vraag te stellen, of het juist is, dat de voorzitter van de A.V. tevens voorzitter is van de U.C.? Dien de voorzitter van de A.V. ertoe dat de U.C. haar beleid verdedige, dus in feite de uitvoering van de besluiten van de A.V., of dient de voorzitter van de A.V. leiding te geven aan het gesprek der gemeenten, in algemene vergadering bijeen, en in samenspreking met de instanties, die deeltaken uitvoeren (de U.C., de Permanente Commissies, de sub-commissies, de stichtingsbesturen)? Het laatste moest toch wel het geval zijn. Het gaat niet om de best-ingevoerde figuur, die voorzitter moet zijn, maar om een gesprek tussen gemeenten en de genoemde instanties, waarvan de U.C. er één — en zeker de voornaamste! — is.
5. opdat dit gesprek mogelijk zij, is het noodzakelijk, dat de diverse instanties, voorzover zij als gesprekspartners met de A.V. bedoeld zijn!, volkomen zelfstandig hun werk kunnen doen, zonder beperkende binding aan welke commissie ook.
   De taak van de U.C. blijve de behartiging van de algemene zaken en de representatie naar buiten toebedeeld. Om deze reden is alleen een U.C., die in zijn geheel en rechtstreeks door de gemeenten, in A.V. bijeen, gekozen is, een acceptabele U.C.
6. opdat de instanties, die de opdrachten der A.V. moeten uitvoeren, het gehele jaar door kunnen werken, binnen het kader van de door de A.V. gegeven mogelijkheden (ook financiële), vraag ik: verdient het niet aanbeveling, dat met méér-jarige begrotingen gewerkt gaat worden? Of, dat (als voorbeeld) op de A.V. van 1968 de begroting voor 1969 behandeld gaat worden (en niet zoals nu de begroting voor 1968, terwijl al meer dan vier maanden van het jaar verstreken zijn)? Tussentijds noodzakelijk geworden begrotingswijzigingen dienen aan de A.V. ter beoordeling te worden voorgelegd.

Gelijk in de aanvang gezegd: bovenstaande gedachten worden de lezer ter overweging en bezinning aanbevolen. We beseffen met elkander toch, dat we allen verantwoordelijk zijn voor het samenleven en samenwerken onzer verbonden baptistengemeenten?

Ploeger

Mededelingen

Br I. Tammeling kan zich weer beschikbaar stellen om gemeenten te dienen op zondagen. Adres: Koeriersterweg 21A, Groningen. Tel. 050-51603.

Sekretaris van de Bond van Baptistengemeenten in Friesland is thans: H. Oppenhuizen, Perenstraat 4, Leeuwarden; tel. 05100-34120.

Penningmeester van de baptistengemeente te Borne is nu: mevr. G. J. de Vries-Vis, Aanslagsweg 32, Borne.

Beroepingswerk

Beroepen: te Tweede Exloërmond, Ph. Lindeman Wzn., Utrecht.

Thomas antwoordde en zeide tot Hem: Mijn Here en mijn God!
Joh. 20 : 28.

Thomas moet zich diep ongelukkig hebben gevoeld na de dramatische dood van zijn Meester. De tragiek van de zwaarmoedige mens, die opnieuw gelijk heeft gekregen — Joh. 11 : 16 — heeft zich van hem meester gemaakt. En de blijde uitroep van zijn vrienden: „Wij hebben de Heer gezien", klonk hem in de oren als een kreet van mensen die in de war waren. De opstanding van Hem Die dood was is immers ongeloofwaardig?
Tot de Opgestane zelf hem ontmoet.
Zijn vrienden konden slechts getuigen, niet overtuigen. Geloof ontstaat alleen maar in de persoonlijke ontmoeting met Hem Die de Geloofwaardige is.
Hoe?
Niet door argument en tegenargument. Zo proberen wij het. En als dat niet helpt nemen we onze toevlucht tot het laatste ‚argument', geweld.
Zo handelt God niet met de mensen. Hij spreekt. Dat is voldoende.
Het Woord, het vleesgeworden Woord staat voor Thomas en Hij gebiedt: „wees niet ongelovig, maar gelovig".
Geloof is uit het gehoor.
God spreekt en het staat er. Hij gebood: „er zij licht, en er was licht". Hij spreekt zalig. Jezus gebiedt Thomas te geloven en hij gelooft.
Tot geloof komen is herschapen worden, want het scheppingswoord heeft weer geklonken. In de nacht van onze twijfel en ons ongeloof brengt Hij het licht van de eeuwige morgen, de dageraad van Zijn verrijzenis. Tot geloof komen is daarom ook wedergeboren worden.
Hij spreekt en het is er. Voor ons geloof komt Hem alle eer toe, Die het in ons gewekt heeft.
Ondergaan wij dit scheppingswonder als ‚een stok en een blok'? Kan een mens alleen maar afwachten tot dit scheppingswoord ook hem tot geloof brengt?
Van Thomas wordt gezegd, dat hij antwoordde . . . Zijn geloof, zijn geloofsbelijdenis: „Mijn Here en mijn God", was antwoord op het zaligsprekende Woord — het scheppingswoord — van Jezus.
Ons geloof is antwoord — niet meer, maar ook niet minder.
Thomas had kunnen zwijgen. Over die mogelijkheid beschikt de mens. Daarom is ook aan sommigen de genade Gods tevergeefs verschenen. Zij zwegen, of zeiden zelfs ‚nee' toen het zaligsprekende Woord Gods hen bereikte. Op het ‚ja' van God heeft hun ziel geen ‚amen' gezegd.
Ons geloof is antwoord op het Woord, is ingaan op het gesprek dat God wil, de dialoog die het kenmerk is van werkelijke gemeenschap.
Die gemeenschap is Thomas binnengetreden. Hij belijdt: „Mijn Heer zijt Gij!" Dat is: wat wilt Gij dat ik zal doen? In Jezus erkent hij: „Mijn God". Dat is: Wat ik ben ben ik door Uw genade.

v. D.

Aan rustige wateren

Het scheppingswoord klinkt . . .

ONS OECUMENISCH PROBLEEM (2)

Oecumene, wereld, antichrist

Oecumene betekent ‚bewoonde wereld' en het ligt eigenlijk al in het woord opgesloten dat de oecumenische beweging niet los staat van wat er in de wereld gebeurt. Voor velen is dit een oorzaak van verontrusting en wanneer wij tot een gesprek willen komen dan zullen we moeten proberen deze verontrusting onder woorden te brengen en te verstaan.
Nu is in de verschillende bijdragen die in ons blad zijn verschenen dit aspect nauwelijks naar voren gekomen. Dat is niet verwonderlijk want de nieuwe raad van kerken is, anders dan de Wereldraad van Kerken, geen wereldbeweging maar een nederlandse aangelegenheid. Toch mogen we er niet aan voorbijgaan, want het probleem van de oecumene is tegelijk het probleem van de wereld.

Ontwakend eenheidsbesef

Voor het eerst in de geschiedenis is er een besef van eenheid en verbondenheid onder de mensen dat de gehele wereld omspant. Vroeger was het er ook wel maar bleef beperkt tot een klein stukje van de mensheid. Dat is nu anders. Door allerlei oorzaken, de wereldoorlogen, de communicatie, de economie, de dekolonisering en nog andere begint de wereld te beseffen dat de mensheid één is, misschien wel één op leven en dood. Eén wereld of geen. Natuurlijk zijn nog lang niet alle ongelijkheden verdwenen en helemaal verdwijnen zullen ze nooit. Ras, stand en bezit werken nog altijd discriminerend, al wordt het protest er tegen steed sterker. De moord op Martin Luther King heeft beide dingen nog weer eens schrijnend aan het licht gebracht.

De vraag komt op hoe we dit eenheidsbesef van onze tijd moeten waarderen. Is God bezig langs wegen van economie en politiek eeuwenoude tussenmuren weg te breken, die de mens in de loop van eeuwen heeft opgericht? Of is het samenballen van de mensheid in de eeuw van ongehoord technologisch kunnen niets anders dan een nieuwe fase in de geschiedenis van de torenbouw van Babel? Het is moeilijk precies aan te geven. Enerzijds zijn er zulke positieve dingen in de wereld van vandaag aan te wijzen, worden er zoveel oude machten die bonden opgeruimd, komt er voor zoveel meer mensen ruimte voor meer levensgeluk, dat het mij althans onmogelijk is om er niet de hand van God in te zien. Hier en daar begint iets te schemeren van het Rijk van God.

Maar dat is slechts één kant. De andere kant, die van de menselijke overmoed is er ook. Een typisch voorbeeld vind ik de ruimtevaart. Niet dat het niet zou mogen van God. De mens mag over de schepping heersen. Maar de kostbare prestige-programma's van Amerika en Rusland en hun kleine navolgers onttrekken zoveel energie en geld aan het leefbaar maken en houden van onze planeet dat ik het zie als een zaak van menselijke hoogmoed De bijbel heeft oog voor beide kanten. Ook voor de eerste! Maar zeker is dat Gods Woord het wereldgebeuren niet regelrecht op het Rijk van God aan ziet koersen. Naarmate het einde dichterbij komt laat de bijbel ons zien dat de zonde en de duivel zich steeds sterker maken. Eén aspect daarvan wordt uitgedrukt in de term antichrist, tegen-Christus, tegenkoning tegen de Heer en Zijn Gezalfde.

Ik laat in het midden of hiermede één nog te verwachten historische wereldheerser wordt bedoeld of dat het een symbolische figuur is, vatbaar voor verschillende belichamingen, zowel in een persoon als in een systeem of misschien ook in een groep. Ook zonder hierin een standpunt te kiezen is het niet moeilijk om in de wereld van vandaag anti-christelijke tendenzen en krachten waar te nemen, dwz. niet tegen het christendom gericht maar tegen de heerschappij van Christus. Zal dit op een allesomvattende samenbundeling uitlopen in één wereldrijk? De politieke werkelijkheid wijst nog niet erg in deze richting, maar

er zijn op z'n minst merkwaardige verschijnselen. De beide grote wereldmachten kunnen in feite niet meer zonder elkaar. Ze groeien politiek en militair naar elkaar toe; ze hebben gemeenschappelijke belangen tegenover de rest van de wereld. Dat ze elkaar in evenwicht houden is een zegen voor de wereld, want het voorkomt een wereldoorlog. Maar zal in de toekomst de wereld worden geregeerd door een amerikaans-russische en op de duur misschien ook -chinese belangengemeenschap? Het is bepaald niet uitgesloten.

Oecumene en wereldeenheid

Zo vertoont het eenheidsstreven van onze tijd verschillende gezichten. Daarom is het ook te begrijpen dat het zeer uiteenlopend wordt beoordeeld. Voor de een is het een symbool en teken van de eenwording van al Gods schepselen op aarde. Wij beleven de geboorteweeën van de ene mensheid; nog zijn er veel resten van scheiding, discriminatie en ongelijkheid maar het gaat naar het slechten van alle scheidsmuren. Wie het zo ziet heeft in het algemeen een optimistische kijk op het wereldgebeuren. Maar er zijn veel christenen die in het eenheidsstreven in de wereld iets anders zien. Zij beleven het als een symptoom van het komende rijk van de antichrist, waarin de wereld zich verenigt tegen God. Zij beoordelen het wereldgebeuren pessimistisch. Zij menen daarom ook dat een christen zich met deze ontwikkeling van de wereld niet mag verbinden. Want deze ontwikkeling voert van God af. De wereld verlaat de oude paden en wil de oude normen niet meer. Zij wil vrijheid en ongebondenheid. Is het een wonder dat velen overal in de wereld de wetteloosheid zien toenemen en dat zij herinnerd worden aan wat de bijbel zegt over de mens der wetteloosheid? Nu dient zich in het kader van dit streven naar één wereld en één mensheid ook de oecumenische beweging aan. Dat zij er iets mee te maken heeft valt niet te bestrijden. Door de Wereldraad van Kerken tot een wereldbeweging geworden die verschillende grote volkskerken omvat, maakt zij nog sterker de indruk van een parallelverschijnsel van het eenheidsstreven in de wereld. Juist het feit dat het gaat om een oecumene van kerken, waarin de traditionele of historische kerken een grote rol spelen maakt velen onder ons bezorgd en gereserveerd. Gaat het in de richting van gelijkschakeling en eenwording van al die kerklichamen met hun grote traditionele aanhang? Dan kan het niet anders of er zal een lichaam ontstaan dat uiterlijk groot maar innerlijk zwak is. Met name worden velen verontrust door de toenadering tot de r.k.-kerk. Nog in 1948 schreef René Pache dat deze kerk een grote plaats inneemt in het Babylon van de Openb. van Johannes. (Die Wiederkunft Jesu Christi p. 172). Maar hij voegt er meteen aan toe dat de hoer uit het laatste bijbelboek alle valse religie op aarde voorstelt. Zoals God de geestelijke eenheid van alle leden van het lichaam van Christus steeds meer tot openbaring wil brengen, zo bereidt de satan de onechte eenheid van de afgevallen kerk voor. Die zal niet alleen de christelijke kerken omvatten maar ook de andere wereldgodsdiensten.

Oppervlakkig gezien lijkt het soms inderdaad of de oecumenische beweging zich in deze richting beweegt. Met name bij rooms-katholieke auteurs treft men soms uitlatingen aan, die ons gevaarlijk in de oren klinken. Eén wereld en één, gelijkgeschakelde, godsdienst. Het is dan ook geen wonder dat velen over de oecumene ernstig bezorgd zijn en zich er graag verre van willen houden. Wat zij wel willen en ook zoeken is een geestelijke eenheid die niet door een organisatie zichtbaar wordt gemaakt.

Oecumene en kerken

Het bovenstaande is een poging gedachten van anderen weer te geven en dat is niet altijd even gemakkelijk. Nog moeilijker wordt het om er dan vervolgens iets op te zeggen en dat moet toch ook gewaagd worden want het gaat immers om een gesprek. Op gevaar af mis te hebben verstaan en misverstaan te worden geef ik daarom de volgende kanttekeningen. Ik vraag mij af of het verschijnsel van de oecumenische beweging hier niet te schematisch wordt beoordeeld. Deze beweging is veel meer dan alleen een eenheidsstreven. Zij is in de eerste plaats een vernieuwingsbeweging. Er heerst bij velen in de Wereldraad van Kerken het besef dat de kerken geestelijk nog lang niet tot eenheid in staat zijn. Daarvoor is een veel grotere mate van vernieuwing noodzakelijk dan er thans is. Het indrukwekkende apparaat van de Wereldraad in Geneve is bepaald niet een centrum van eenheidsonderhandelingen geworden, maar wel van ontmoeting, ontdekking, studie en gesprek. Daarvan is een grote inspiratie tot vernieuwing van het denken (Rom. 12 : 2) uitgegaan. Het is juist opmerkelijk dat er daardoor nogal eens spanningen zijn ontstaan met de kerken, vooral op het gebied van de sociale vragen.

In de tweede plaats zou ik er op willen wijzen dat de Wereldraad van Kerken allerminst parallel loopt met de politiek van enig blok of rijk. Het is zelfs bekend dat sommige landen bepaald onaangenaam zijn verrast door uitspraken van de Wereldraad over hun politiek. Nu mag men menen dat kerken zich niet met politiek moeten bemoeien en dat het doen van politieke uitspraken op zichzelf reeds een bewijs van wereldgelijkvormigheid is. Maar dan zou ik toch willen stellen dat de kerken die politiek geen roeping menen te hebben, altijd de gevestigde orde hebben gesteund en nagelaten hebben het geweten van de natie te zijn. In ieder geval heeft de Wereldraad van Kerken op dit gebied veel dingen te zien gegeven die er op wijzen dat men oog heeft voor de totalitaire tendenzen in de wereldpolitiek. Dit is nog geen teken van gelijkschakeling. Er is in de oecumenische beweging gelukkig nog een flinke dosis afstand tot de wereld.

In de oren van hen die het wereldgebeuren voornamelijk duiden vanuit het z.g. profetische woord zal het bovenstaande misschien maar een zwakke indruk maken. Zij zijn er van overtuigd dat ondanks deze positieve zaken de uiteindelijke ontwikkeling in de richting van gelijkschakeling, van onderwerping zal gaan omdat zij het zo in het profetische woord vinden. Een gesprek hierover zou moeten gaan over de aard en de inhoud van de bijbelse profetie en daarvoor is deze serie artikelen niet bestemd.

Oecumene en gemeente

Tenslotte moet nog wel duidelijk worden gesteld dat het allerminst onmogelijk is dat de oecumenische beweging ontspoort tot een gevaarlijke gelijkschakelingsbeweging. Geen enkele beweging is automatisch beveiligd tegen ontsporingen, om de eenvoudige reden dat behalve God de duivel er ook is en probeert in zijn macht te krijgen wat hij maar kan. Hij maakt daarbij voor geen enkele grens halt, ook niet voor die van de oecumenische beweging. Maar ook niet voor die van onze gemeenten. Daarom is het zaak waakzaam te zijn naar alle kanten. Een van de verleidingen van de duivel is dat wij ons tevreden stellen met oordelen die niet op waarneming en kennis van zaken zijn gebaseerd. Beter gezegd: met vooroordelen. Dat gebeurt ten aanzien van de oecumene maar al te vaak. Ook hiervoor is nog veel gesprek nodig.

Zichtbaar of onzichtbaar

Eén vraag is in het bovenstaande wel genoemd maar niet besproken. Dat is de vraag van de zichtbaarheid van de eenheid. Men hoeft de Wereldraad nog niet af te wijzen op grond van een duiding van het profetische woord om toch te menen dat de ware eenheid van Gods kinderen nooit in een zichtbare organisatie kan worden gevat. In de brochure *Een ernstig woord betreffende de oecumenische beweging* heeft dr G. Wasserzug-Traeder onderscheid gemaakt tussen de eenheid in de Geest die te vinden is onder de wedergeboren gelovigen, en de eenheid door organisatie. Van deze laatste eenheid is de r.k.-kerk het duidelijkste voorbeeld, ja van de absolute tegenstelling tot de eenheid in de Heilige Geest. Naar de mening van de schrijfster zoekt de Wereldraad beide soorten van eenheid samen te combineren. Hieraan ligt ten grondslag de dwaling dat de zichtbare kerk hetzelfde is als de Ge-

NADER BEZIEN

Vietnam en het evangelie

Volgens een canadese zendeling die tien jaar in Vietnam heeft gewerkt, gaat het in dat door oorlog verscheurde land om vrijheid of een totalitaire staat. Machtsovername door de communisten zou betekenen dat de zendelingen uitgewezen worden. De oorlog is erg maar een totalitaire communistische staat is nog erger. Het zou immoreel zijn het volk van Zuid-Vietnam aan de communisten uit te leveren.

Een zendeling van de zuidelijke baptisten, de man die er van alle zuidelijke baptistenzendelingen het langst is, heeft gezegd moeilijk te kunnen begrijpen hoe christenen tegen de Vietnam-politiek van de Verenigde Staten kunnen zijn. „Als wij weg zouden gaan zouden we daarmee te kennen geven dat deze mensen het evangelie niet nodig hebben. Als de communisten de macht overnemen komt er een eind aan het voorrecht om het evangelie te mogen verkondigen". Bewijs hiervoor is China waar, na de communistische machtsovername, alle zendelingen zijn uitgewezen. Zo stond te lezen in The Watchman-Examiner *van 21 maart 1968.*

De oorlog in Vietnam betekent voor de Ver. Staten een groot geestelijk probleem. Nog nooit was een land zo innerlijk verscheurd over een oorlog. Een bewijs dat er in dit over 't algemeen patriottische land diep wordt nagedacht en ernstig wordt gepoogd om ook als machtigste land van de wereld een moreel verantwoorde politiek te voeren. Maar aan de andere kant zijn er in ditzelfde land nog veel meer mensen voor wie God, de Ver. Staten en de Democratie zoiets zijn als God, Nederland en Oranje voor sommigen in ons land. De belangen van Amerika en de belangen van het evangelie vallen samen. Amerika waakt voor de vrijheid van de evangelieverkondiging en verdedigt die in Vietnam zelfs gewapenderhand.

Het is niet moeilijk om deze redenering aan de kaak te stellen en er een dosis heilige verontwaardiging aan te wijden. Ik voel daar niet voor. Twee opmerkingen zijn echter van belang.

In de eerste plaats moet het ons iets te zeggen hebben dat dit door een baptist en niet de eerste de beste wordt verkondigd. Het baptisme is in de zuidelijke staten van de Ver. Staten een soort volkskerk. Alle problemen die een nauwe verbinding van kerk en maatschappij in ons werelddeel te zien hebben gegeven, samengevat in de uitdrukking 'troon en altaar', zijn ook daar te vinden, uiteraard zonder troon en zonder altaar. Maar de zuidelijke baptisten zijn nationalistisch en hun nationalisme heeft duidelijk godsdienstige wortels. Hun doperse principes van wedergeboren gemeenten en van scheiding tussen kerk en staat doen daar blijkbaar niets aan af.

In de tweede plaats blijkt weer eens voor welke grote innerlijke strijd het christendom van de twintigste eeuw staat. Die strijd zal niet vallen op dogmatisch gebied ondanks alle geschrijf voor en tegen de z.g. nieuwe theologie. Het ziet er naar uit, dat de strijd gevoerd zal worden op het terrein van de politiek. De consequenties van het evangelie op maatschappelijke en politiek terrein beginnen door te dringen. Het blijkt steeds weer dat een werkelijke ontplooiing van het evangelie op dit terrein belemmerd wordt doordat het christendom zoveel gevestigde belangen heeft. Het is met de bestaande orde verweven. Het heeft er als georganiseerde beweging ook veel bij te verliezen. En toch dringt het in onze jaren door dat evangelie en machtspolitiek niet te verenigen zijn. Het is geen wonder dat steeds meer christenen innerlijk gedreven worden tot het principe van de totale geweldloosheid.

Deze strijd zal het christendom in de komende jaren moeten uitvechten. Zolang echter nog christenen in alle oprechtheid menen dat de vrijheid van de evangelieverkondiging met moderne vernietigingsmiddelen moet worden bevochten, zijn wij van een doorbraak nog ver verwijderd. En ondertussen wordt het evangelie in de hele wereld steeds ongeloofwaardiger. Ook als het door baptisten wordt verkondigd.

J.R.

meente van Jezus Christus, omdat men wedergeboren en niet-wedergeboren niet onderscheidt. Op den duur zal dit in de Wereldraad moeten leiden tot een uiteenvallen van beide doelstellingen. Alleen de organisatorische eenheid zal overblijven en de neiging zal sterk zijn om met de r.k.-kerk, dè kerk van eenheid door organisatie, samen te gaan.

Waarom legt dr Wasserzug dit sterke contrast tussen eenheid door de Geest en eenheid door organisatie? Omdat zij niet gelooft in de zichtbaarheid van de gemeente. De eenheid in de Geest, schrijft zij, „kan door niemand gemaakt worden en door niemand verbroken worden. Zij is daar waar de Heilige Geest is. En deze eenheid is niet aan de een of andere Kerk of organisatie gebonden doch de Gemeente is in alle Kerken, vrije groepen en organisaties overal aanwezig waar de Heilige Geest woont". (p. 16).

Nu is het ongetwijfeld waar dat de ene Gemeente van Christus met geen enkele bestaande of nog op te richten kerk of gemeente samenvalt. Maar betekent dit ook dat de bestaansvorm van de Gemeente onzichtbaar is? Ik heb het zo nooit kunnen zien. Het simpele feit dat wij ons als baptisten in gemeenten hebben georganiseerd wijst in een andere richting. Dat hebben wij gedaan omdat wij menen dat het bijbels zo hoort. Heeft onze gemeente als gemeente deel aan de ene Gemeente van Christus of alleen in de persoon van een aantal leden terwijl de anderen er buiten staan? Dr Wasserzug ziet de relatie uitsluitend via de leden, dus in het persoonlijke vlak. Bij een dergelijke opvatting komen wij echter te zitten met de vraag: wat is dan de plaatselijke gemeente? Heeft die voor God enige betekenis? Of is ze alleen een menselijke organisatie van mensen die dezelfde godsdienstige overtuiging hebben? Dient ze misschien alleen een zuiver practisch doel? Wie in de onzichtbare gemeente gelooft als de ware Gemeente van Christus moet het geloof in de plaatselijke gemeente wel verliezen.

Toch lijkt mij het geloof in de plaatselijke gemeente als gemeente van Christus onloochenbaar nieuw-testamentisch. En omdat de gemeente van Christus plaatselijk zichtbaar wordt, daarom mag ik ook niet tevreden zijn met de onzichtbare eenheid. De gemeente van Christus moet zichtbaar zijn. Haar nood is dat zij het niet is en door haar eigen zonden ook niet kan zijn. Van deze nood moeten wij geen deugd maken. Nood moet juist als nood en zonde worden beleefd en beleden, ook de nood dat de ene Gemeente van Christus door onze vele gemeenten en kerken niet zichtbaar wordt gemaakt.

J. Reiling

UIT HET UNIEBUREAU

Eventuele amendementen op voorstellen voor de Algemene Vergadering moeten vóór 1 mei a.s. op het Uniebureau zijn. Amendementen die na deze datum worden toegezonden kunnen de gemeenten niet tijdig (reglementair vastgesteld) worden toegezonden en zullen dus niet in behandeling komen.

Th. van der Laan, alg. secr.

'Ik moest het eens kwijt'

Ds J. Ketelaar schreef 'open brief' aan alle christenen

„Beschouw mijn brief niet als een noodkreet, die in een eerste opwelling is geslaakt. Het is het resultaat van jarenlang nadenken", zegt dominee J. Ketelaar, predikant van de Baptistengemeente te Drachten, die de plaatselijke PTT dinsdagmorgen een kleine piek bezorgde door zo'n vijftig brieven tegelijk te posten. De brieven waren geadresseerd aan alle Nederlandse dagbladen, maar bestemd voor 'alle christenen in ons land". Dominee Ketelaar roept in dit schrijven zijn christenbroeders en -zusters op zich meer in te zetten voor de ontwikkelingslanden en zich meer bezig te houden met het vredestichten.

De vraag naar het waarom wordt in de brief door dominee Ketelaar beantwoord. Hij is verontrust over de ontwikkelingen in de wereld en somt dan vijf zaken op, waarmee naar zijn mening de christenen zich direct mee bezig moeten gaan houden „in gehoorzaamheid aan de geboden van Jezus Christus en geïnspireerd door de Heilige Geest". De verontrusting van dominee Ketelaar is niet van eergisteren. „Ik ben in 1945 bekeerd en sinds die tijd heb ik mij bezig gehouden met de vraag hoe ons leven volledig in te zetten voor Jezus Christus", vertelt hij. Sinds twee jaar bereidt de Unie van Baptistengemeenten een landelijke evangelisatiecampagne voor en bij dat werk is dominee Ketelaar weer sterker aan het denken gezet over die vraag. „De persoonlijke keuze voor Jezus is het belangrijkst. Maar daarna moet men zijn leven ook inzetten voor Hem en de naaste. Het geloof moet niet alleen zijn voor ons eigen zieleheil maar het moet doorwerken in alle facetten van de samenleving en in alle menselijke verhoudingen", zegt hij. Overigens heeft zijn individueel geschrijf niets te maken met de evangelisatiecampagne van de Unie van Baptistengemeenten.

Goed en bloed

„In de kerk kunnen wij zo gemakkelijk zingen „Neem goed en bloed ons af, het brengt u geen gewin", gaat de Baptistenpredikant verder. „Maar als zij aan onze guldens komen, zitten wij meteen in de hoogste boom. Maar wij moeten ook waar maken, wat wij zeggen en wat wij belijden". Hij zou graag willen, dat alle christenen in elk geval twee pct. van hun inkomen voor de ontwikkelingshulp zouden geven. „Als men daar in het parlement om politieke redenen niet aan toe komt, laten wij er dan gewoon particulier mee beginnen", vindt hij.
Op stille zaterdag kwam dominee Ketelaar tot het schrijven van de brief. „Ik moest het eens kwijt", verklaart hij. „Ik heb Goede Vrijdag gepredikt over het bijbelwoord „Het volk stond er bij en keek toe". Daarover heb ik diep nagedacht. Ik heb vrijdagnacht bijna niet geslapen. De volgende dag heb ik mijn brief geschreven. Ik vond, dat ik niet anders kon. Denk niet, dat ik me wil opwerpen tot een leider of zo. Ik vind alleen maar, dat wij als christenen bereid moeten zijn ons leven te richten naar Hem, die wij belijden. Hij gaf zijn leven. Dan moeten zij dat ook kunnen".

Ds. J. Ketelaar

(Cliché Drachtster Courant)

Dominee Ketelaar pleit in zijn brief voor ontwapening. Is hij allang een principieel ontwapener? „Ja. Ik ben in 1945 bekeerd. Daarna heb ik het Nieuwe Testament verslonden. Ik was er dag en nacht mee bezig. Op grond van wat daar in stond meende ik toen dienst te moeten weigeren. Daarom ben ik nu ook voor uittreding uit de Navo. Dat is misschien niet zo „politiek" van mij, maar ik kan niet anders". Hij is wel van mening, dat er altijd een politioneel apparaat nodig is om de mensen tegen de kwaadwillenden te beschermen. Hoe dit precies gestalte zou moeten krijgen weet dominee Ketelaar nog niet precies. „In een werkgroep van deskundigen zou daarover moeten worden gesproken", zegt hij.

Dominee Ketelaar wil niet de indruk wekken, dat hij een christen is, die alleen maar de algemene goedheid en medemenselijkheid predikt. „Ik ben een orthodox predikant", zegt hij. „De bekering in Jezus Christus is het belangrijkst. Maar daar houdt het niet mee op". Hij durft geen schatting te maken over het aantal reacties, dat zal binnenkomen. „Maar het zullen niet allemaal sympathiebetuigingen zijn", is zijn vaste overtuiging. Hij hoopt te komen tot een werkgroep, die zijn plannen verder kan uitwerken. „Ik wil mij dan wel terugtrekken. Als er maar iets gebeurt. Er zijn veel mensen, die zeggen „er moet iets gebeuren". Acties als „Kom over de brug" bewijzen, dat men wel iets wil. Ik wil nu proberen iets regulerends, iets blijvends tot stand te brengen. Als er van mijn brief een klein beetje inspiratie uitgaat, zal ik al dankbaar zijn", zegt de veertigjarige Baptistenpredikant.

„RADICAAL CHRISTENDOM"

Omdat het een goed inzicht geeft in de motieven die ds J. Ketelaar er toe hebben geleid zijn oproep te laten horen om te komen tot een positieve stellingname tegenover de problemen van onze tijd — zie o.a. De Christen van verleden week (lezers aan het woord) — nemen we nevenstaand artikel uit Friesch Dagblad van 17 april j.l. over.

Red.

ACTIE TEGEN DS J. KETELAAR

Onbekenden hebben zondagmorgen op het kerkgebouw van de baptistengemeente te Drachten een plakkaat gehangen met de woorden: Baptist geen pacifist. Dit vermoedelijk naar aanleiding van de open brief die ds J. Ketelaar vorige week in verschillende dagbladen heeft laten plaatsen.

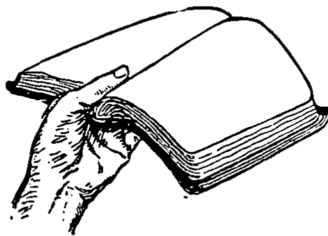
Desgevraagd verklaarde ds Ketelaar tegenover een verslaggever van Friesch Dagblad, waaraan we dit bericht ontlenen, dat hij als vermoedelijke daders van dit plakkaat jongelui aanmerkt. „Telefonisch en mondeling heb ik te horen gekregen dat het zo niet kon. In de kerkeraad heeft men als één man gezegd: U moet zeggen wat God u in het hart geeft. Ik heb het op mijn manier gezegd. Ik wil niet fel of agressief zijn, maar in vrede. Ik vind dat de kerk als een vlammende profeet moet voorgaan'.

Kroniek 1967

27 januari:
Br I. Tammeling legt ambt van voorganger van de gemeente te Assen neer, i.v.m. drukke werkzaamheden in zijn maatschappelijke werkkring.
19 januari:
Ds J. Louw wordt 80 jaar.
22 januari:
Ds Th. van der Laan wordt ingeleid tot algemene secretaris van de Unie. Ds T. Jansma wordt adminitrateur-penningmeester van de Unie.
27 januari:
Ds F. E. Huizinga publiceert in De Christen het voorzitterschap van de Unie te hebben neergelegd.
30 januari:
Ds W. Veenstra wordt gekozen tot voorzitter en br S. W. Vis tot vice-voorzitter der Unie.
1 februari:
Drs J. Reiling wordt benoemd tot wetenschappelijk hoofdmedewerker aan de Universiteit van Utrecht, naast zijn rectoraat van het Baptisten Seminarium te Bosch en Duin.
5 februari:
Ds R. Reiling doet intrede in de gemeente te Leiden en wordt bevestigd door ds K. Reiling.
19 februari
Ds H. J. Stukker neemt afscheid van de gemeente te Stadskanaal.
24 februari:
Volgens publikatie in De Christen is men in Enkhuizen overgegaan tot de instituering van een baptistengemeente.
5 maart:
Ds H. J. Stukker doet intrede in de gemeente te Arnhem en wordt bevestigd door ds T. Jansma.
12 maart:
Instituering van een baptistengemeente te Doetinchem.
7 april:
Opening van een baptistenkapel in Bolsward als post van de gemeente te Sneek.
27, 28 april:
Algemene Vergadering te Drachten.
25 juni:
Ds Jac. Schouten neemt afscheid van de gemeente te Westerhaar.
2 juli:
Ds Jac. Schouten doet intrede in de gemeente te Eindhoven en wordt bevestigd door ds S. J. Zijlstra.
15 juli:
Aankomst van de fam. S. Edens uit Congo.
6 augustus:
Ds J. v. d. Veen doet intrede in de gemeente te Steenwijk.
20 augustus:
Ds H. Sikkema neemt afscheid van de gemeente te Pernis.
10 september:
Ds H. Sikkema doet intrede in de gemeente te Haulerwijk en wordt bevestigd door ds G. Visser.
16 september:
Het tiende cursusjaar van het Ned. Baptisten Seminarium wordt geopend.
16 september:
Mevr. J. ter Braak-Hondelink keert met drie kinderen terug uit Congo.
24 september:
Ds G. Visser neemt afscheid van de gemeente te Heerenveen en gaat met emeritaat. Hij wordt benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau.
24 september:
Ds H. D. Dekker neemt afscheid van de gemeente te Zutphen.
8 oktober:
Ds H. D. Dekker doet intrede in de gemeente te Westerhaar en wordt bevestigd door ds Jac. Schouten.
22 oktober:
Ds H. Bijleveld neemt afscheid van de gemeente te Tweede Exloërmond.
29 oktober:
Ds H. Bijleveld doet intrede in de gemeente te Heerenveen en wordt bevestigd door ds G. Visser.
12 november:
De gemeente van Den Haag viert haar 75-jarig jubileum.
19 november:
Ds G. H. W. Pflaum neemt afscheid van de gemeente te Harlingen.
26 november:
Ds G. H. W. Pflaum doet intrede in de gemeente te Pernis/Hoogvliet en wordt bevestigd door ds H. Sikkema.
23 december:
Ds J. ter Braak keert terug uit Congo.

In 1967 werden de volgende broeders door de Commissie der Unie plaatselijk beroepbaar gesteld:
8 juni: Ds R. Reiling voor de gemeente te Leiden.
20 juli: Cand. G. Liebe.
20 juli Cand. W. G. Renken.
1 december: Ds M. Cohen voor de gemeente te Zwolle.

De Commissie der Unie liet zich vertegenwoordigen op:
— de Deutsche Evangelische Kirchentag, Hannover, 21-25 juni door ds J. A. Brandsma.
— de opening van het Doopsgezinde Wereldcongres, Amsterdam, 23 juni door ds Th. van der Laan.
— Herdenking van de Hervormingsdag in Wittenberg, Oost-Duitsland, 31 oktober, ds T. Jansma.
— Vergadering van Unie-secretarissen van de E.B.F., Rüschlikon, 10-15 maart, ds Th. van der Laan.
— en verder bij de intrede van de voorgangers, bij het afscheid van ds G. Visser en bij de instituering van de gemeenten te Doetinchem en Enkhuizen.

Wat zullen we lezen?

Het lichaam is niet een minderwaardig of minder waardig instituut. Wij springen er soms wat minder waardig mee om. We vallen zo vaak in uitersten: w everwaarlozen het of aanbidden het. Ook het lichaam is van God.

zondag	**28 april**	**Ps. 8**		
maandag	**29 april**	**1 Kor. 15 : 1-11**	**De kroon der schepping**
dinsdag	**30 april**	**1 Kor. 15 : 12-19**	**God vergat het lichaam niet**
woensdag	**1 mei**	**1 Kor. 15 : 20-28**	**God haalde het graf leeg**
donderdag	**2 mei**	**1 Kor. 15 : 29-34**	**De dood wordt onder de voet gelopen**
vrijdag	**3 mei**	**1 Kor. 15 : 35-49**	**De dood is geen punt; een komma**
zaterdag	**4 mei**	**1 Kor. 15 : 50-58**	**Leve het leven**

H.

MUZIEK-CONTACT

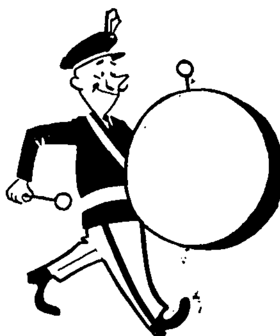
Zal haar jaarlijkse conferentie houden D.V. op 17, 18 en 19 mei a.s. Als gewoonlijk weer op De Vinkenhof. De diverse programmapunten zullen voor een groot deel in het teken staan van het komende evangelisatiejaar 1969. Aanvang der conferentie op vrijdagavond 17 mei plm. 8 uur. De zondagmorgen-kerkdienst, gewoonlijk het hoogtepunt van deze ontmoeting, zal, als verleden jaar, in Utrecht zijn. Voorganger drs J. Reiling. De leiding der algehele conferentie berust bij de voorzitter van „Muziek-Contact", de heer C. Brandt.

De deelnemersprijs van deze 3-daagse conferentie is *f* 18,50 p.p.

Uw aanmelding zien we gaarne spoedig tegemoet aan het secretariaat van „Muziek-Contact", Uitslagsweg 66, Hengelo (O), tel. 05400-13225.

C.K.B.

Nationale Jeugddag te Emmen

Hemelvaartsdag 23 mei a.s.

o.a. een flinke bijdrage van combo Gospel-Five

gemeenteberichten

ZEGEN EN PLANNEN IN APELDOORN

Apeldoorn — (R.d.B.). Op de eerste paasdag was er een bijzondere dienst in de gemeente. Na de prediking van het evangelie, **Die de zondaar leven doet,** volgden de zichtbare tekenen. Broeder en zuster van Veenendaal daalden af in het watergraf, werden begraven en stonden op uit het doopwater, om na deze daad van belijden en gehoorzaamheid verder in vreugde hun weg te gaan met en in de gemeente. Br ouderling J. Schipper heette beiden hartelijk welkom in de gemeente. Toen wij hen feliciteerden zei de broeder: Duizend, duizendmaal o Heer, zij U hiervoor dank en eer.
Vorige maand werden twee broeders en twee zusters in het ambt van diaken bevestigd, zodat de raad van de gemeente nu ook zusters heeft die mee dienen en leiding geven.
Ook heeft de gemeente in Apeldoorn dringend een nieuw gemeente-centrum nodig; hiervoor wordt gewerkt en gespaard. Wij hopen, dat de bouwcommissie u binnen afzienbare tijd hierover meer zal kunnen mededelen.
Zouden wij u nog meer vertellen van de arbeid en vele zegeningen, dit blad zou te klein zijn. De broeders en zusters van Apeldoorn groeten u allen en blijven bidden en werken in de dienst van onze Heiland en Heer, die leeft. Totdat Hij komt!

VAN DE N.B.J.B.-KAMPEN

Onze kampen beloven ook dit jaar weer een sukses te worden. Wij kunnen nu al zeggen, dat alle geplande kampen doorgang zullen vinden. En wat meer is, er zal nog een bijzonder kamp bij komen, maar daarover straks meer. Eerst willen we u de stand van zaken doorgeven. Daarom het volgend overzicht.

Gezinskampen: Alle gezinskampen zijn volgeboekt.

Jeugdkampen: (B kampen 17 jaar en ouder)
B 1: nog plaats
B 2: bijna vol
B 3: bijna vol
(C kampen 14 tot 17 jaar):
C 1: alleen nog plaats voor enkele meisjes
C 2: nog plaats
C 3: nog enkele plaatsen vrij
(D kampen 12 en 13 jaar):
D 1: nog plaats
D 2: enkele plaatsen vrij
BC kamp (15 jaar en ouder):
nog plaats voor enkele jongens.

Nu nog iets over het bijzonder kamp, waar we zojuist over spraken. Het ligt namelijk in de bedoeling, dat er nog een buitenlandskamp in Vandans in Oostenrijk komt. U hebt er al in De Christen over kunnen lezen. De reis wordt gemaakt per touringcar. Nergens anders kunt u een 16-daagse reis naar Oostenrijk maken voor slechts *f* 200,— p.p. Voor deze reis kunt u zich opgeven bij mej. G. van Veen, Meidoorn 55, Emmen, waar u ook inlichtingen kunt krijgen. Meldt u zo spoedig mogelijk aan, dit in verband met het bespreken van de bus.
Ook voor de andere jeugdkampen is een spoedige opgave noodzakelijk. Ons adres is: N.B.J.B. zomerkampen, p/a Biltseweg 10, Bosch en Duin, post Bilthoven.

ARS

BONDSDAG IN SNEEK

Verslag van de 55e bondsdag der friese gemeenten, gehouden op 2e paasdag in de baptistenkerk te Sneek.

Na inleidende muziek door het muziekkorps **Hosannah** van Leeuwarden, werden enkele liederen gezongen en kon de voorzitter van de friese bond, ds J. van Dam van Sneek, een flinke schare het welkom toeroepen. Het grote aantal kinderen, dat de bezoekers had meegenomen, kreeg door het zondagsschoolpersoneel van Sneek een geheel eigen programma aangeboden. Hier past een woord van hartelijke dank voor het vele werk, dat eraan verbonden was!
Gezongen werd lied 491: „Er komen stromen van zegen! dat heeft Gods Woord ons beloofd" en daarna werd de dag bij monde van enkele broeders aan de Heer opgedragen. Het openingswoord n.a.v. Openb. 1 : 17 t.e.m. 20: „Wees niet bevreesd" gaf al direct een wonderlijke sfeer van blijdschap, rust en vertrouwen.
Het onderwerp van ds J. v. d. Geer (nu nog) van Noordbergum **Onze tijd** is weer te geven met de woorden: hopeloos („na ons de zondvloed..."), verwachtingsloos („wat voor zin heeft 't leven nog?"). De levensloop is een leegloop, het feest van de vlaggetjes verkeert in het „feest" van de rookbommetjes... Men verzekert zich („van wieg tot graf"), maar... men heeft geen zekerheid, geen verwachting, geen hoop, geen geloof. **De bijbel echter zegt:** „Wij zijn burgers van een rijk in de hemelen!" **Wie dit gelooft, mag weten:** Hij is onze Hoop, en wij verwachten Hem, „Die ons vernederd lichaam zal veranderen en gelijkvormig maken aan Zijn heerlijk Lichaam".
De 10 vragen... werden gesteld aan ds G. Visser, emerituspredikant te Sneek, die deze op de hem eigen wijze duidelijk en fijngevoelig beantwoordde en zo mocht vertellen van de heerlijke leiding Gods in zijn leven, Gods bewarende hand, Zijn zegeningen, vruchten op de arbeid, enz.
Zo de morgen. En zo was ook de middag. Het jeugdcombo o.l.v. br A. Huisman (die ons nog even de naam van het clubje onthulde: M 25 — Mattheus 25 — aan de hand van de gelijkenis van de talenten) heeft ons met muziek en — geleide — samenzang plm. **75 minuten** beziggehouden... en het heeft niemand onzer verdroten..., zodat een intelligentietest, die men nog had willen inlassen, geen doorgang kon vinden (wij houden dit dus nog in 't vat. D.V. tot de volgende bondsdag).
De toespraak van ds H. Bijleveld van Heerenveen over **Gods tijd** heeft, om het in enkele woorden te zeggen, de aanwezigen opgeroepen, om **de HEER te verwachten,** „want van Zijn woorden zal niet een ter aarde vallen". Als het vertoeft, verbeid het, **want het zal zeker komen!** Zie Habakuk 2 : 1 t.e.m. 4. Wat een heerlijk vooruitzicht: Hij is onze Hoop, Hij onze verwachting. Wat vlied' of bezwijk', getrouw is mijn God! Leeft dus uit deze Hoop, uit deze Verwachting, uit dit GELOOF!
Resumerend, mag terecht, zonder omhaal hier gezegd: Die op **dit feest** heeft gemist, die heeft **zeker veel** gemist!

H.O.

NIEUWE BAPTISTENKERK IN AMSTERDAM-Centrum WORDT DR MARTIN LUTHER KING KAPEL GENOEMD

De nieuwe kerk van de baptistengemeente Amsterdam-Centrum, die in de Kerkstraat zal verrijzen, zal Dr Martin Luther King Kapel worden genoemd. „Het lijkt ons een zinvol eerbewijs aan het leven en werken van deze baptistenpredikant, die als een strijder van de goede strijd zijn leven in dienst stelde van de Heer en zijn medemensen", aldus de verklaring van de amsterdamse gemeente. Mevrouw King is van dit besluit in kennis gesteld.
Men hoopt de nieuwe kerk in de komende herfst in gebruik te kunnen nemen.

UITZENDING BR EN ZR S. EDENS-VELDMAN

Tijdens de komende Algemene Vergadering te Hengelo zal het zendingsechtpaar S. Edens-Veldman opnieuw worden uitgezonden naar Kongo. Alle leden en vrienden der gemeente worden hartelijk uitgenodigd de uitzendingsdienst bij te wonen, die op

DONDERDAGAVOND 16 MEI N.M. 8 UUR

zal worden gehouden.

In verband met de te verwachten grote belangstelling zal deze bizondere dienst niet worden gehouden in de kerk aan de Jac. Catsstraat, maar in het kerkgebouw „De ark" aan de Wielewaalstraat.

ADVERTENTIES

3 mei 1968 83e jaargang — 18

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Dodenherdenking 1968

Is 't goed en zinvol de dodenherdenking op 4 mei „in leven" te houden? Zijn we, 23 jaar na het einde van de oorlog, nog in staat, werkelijk te herdenken?

Onze kinderen van 25 jaar en jonger weten uit eigen ervaring niets van de tweede wereldoorlog en zijn verschrikkingen af. Voor hen is alles wat daarmee annex is, een vreemd verhaal, uit een andere tijd, een andere wereld, die buiten hun leven staat. Voor hen is die oorlog geschiedenis. Enkele data, de gang en afloop van bepaalde veld-, zee- en luchtslagen hebben ze in hun geheugen opgenomen en bij hun andere kennis gevoegd. Maar zodra een romancier deze naakte feiten gaat aankleden, de geschiedenis tot leven wekt, een bombardement opnieuw laat plaats vinden, een razzia opnieuw laat uitvoeren, een strafkamp opnieuw laat funktioneren, en opnieuw vele duizenden joden de gaskamers laat binnengaan, wekt juist deze beschrijving van de *werkelijkheid* bij vele jongeren het gevoel dat dit alles *irreëel* is, dat het zo niet gebeurd kàn zijn, dat zo'n uitbarsting van geweld, haat, en vernietigingsdrang eenvoudig onbestaanbaar is.

Persoonlijk herinner ik mij hoe ik reageerde op de verhalen die ons verteld werden over de oorlog '14-18. Wat zij, die er iets van meebeleefd hadden, er ons, kinderen, van vertelden, interesseerde ons maar matig. Het leek ons maar dwaas, dat volwassen mensen zulke dingen pleegden. Hoe kon men vier lange jaren achtereen zoveel dodelijke haat koesteren, en blijven doorgaan met het vernietigen van jonge levens en kostbare bezittingen? Onze ruzies waren soms fel, maar steeds van korte duur.. Almaar weer worden, via artikelen, illustraties, hoorspelen, boeken en films pogingen gedaan, de jeugd van nu duidelijk te maken hoe en wat die tweede oorlog nu eigenlijk was. Maar is het niet zo dat datgene wat alle normale proporties te buiten gaat, niet begrepen kàn worden, en dat zelfs wij, die er midden in zaten, vaak niet meer goed begrijpen kunnen hoe dit alles zo zijn kon en hoe het werkelijk geweest is?

Intussen blijft het *wáár*, dat het verraad dat altijd ergens rondsluipt, toen zulke vreselijke afmetingen heeft aangenomen. En is het een onloochenbaar *feit*, dat het hart van Rotterdam „zomaar" weggeslagen is. Er *zijn* vele tienduizenden joden „aan de lopende band" vergast. En zo maar door. Tot dit alles hebben mensen zich laten gebruiken die niet slechter en niet beter waren dan wij.

Het is goed dat wij ons, op de vierde mei, herinneren, dat mensen, zelfs van goede wille, met redelijke beschaving en goede manieren, tot zoiets zijn gekomen, en dat diezelfde krachten van haat en ontbinding, en die zelfde drang om te vernietigen, ook in deze tijd weer hun verschrikkelijke werk zouden kunnen doen.

Het is niet voldoende geweest, dat na de eerste wereldoorlog mensen met gebroken geweertjes rondliepen en de broederschap van alle mensen verkondigen. En het is niet voldoende, als we nu overal in de wereld demonstreren tegen het geweld (en dan ook vaak nog eenzijdig).

Zelfs in de idealistische demonstrant kan datzelfde vuur opeens opvlammen. We overschatten zo gemakkelijk onze eigen kracht en onderschatten die verschrikkelijke machten, die in de achter ons liggende oorlogen hoog oplaaiden.

Het is goed tòch de doden te herdenken. En *heel in het bijzonder hen, die midden in die orgie van haat en vernietiging het geloof en de liefde behielden.* Die zich inzetten voor de onderdrukten, de bedreigde joden, en daardoor soms voor het vuurpeleton terechtkwamen, of in gruwelkampen de dood vonden.

Het is goed, er de *jongeren* tòch van te vertellen. Maar dan niet zo dat we ons aandeel verheerlijken, maar in die zin, dat ze begrijpen, dat in ieder geslacht deze verschrikkelijke mogelijkheden schuilen, dat in ieder mensenhart deze hartstochten sluimeren, en dat alleen Christus sterk genoeg is ons ervoor te bewaren dat ze zulke verschrikkelijke, abnormale proporties aannemen. Hij alleen kan het hart en het denken vernieuwen. Allereerst zal Zijn Koningsheerschappij gezocht moeten worden.

Het is goed de *dankbaarheid* te bewaren ten opzichte van hen die zich gaven, voor een betere zaak, voor vrijheid, gerechtigheid en vrede. Het is

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: De gemeente kan alleen in wereldse kleinheid en nederigheid, in gelijkheid aan de knechtsgestalte van Christus kerk zijn.

(Uit stelling 6 van de ,24 verontruste hervormde predikanten')

goed, God te danken voor de vrijheid die volgde op zoveel en zo erge tirannie. En daarbij te bedenken, hoe vrijheid een tere plant is, die makkelijk sterft.
In het Geuzenliedboek las ik hoe iemand dacht dat het leven na de oorlog zijn zou:

Eén volk, één eenheid van herboren zielen,
die tot de dodenakker schrijden komt,
waar vreugde tot gedragenheid verstomt,
nu elk bij zijn gevallenen mag knielen.

En dan verder:

en lichtend staat op hun gelaat te lezen:
Vergeten alle haten, alle pijn,
wij mensen zullen voortaan broeders zijn,
nooit meer zal oorlog op aarde wezen.

Wij, van 1968, weten helaas dat het niet zó is. Eerst dan, wanneer we broeders geworden zijn van onze grote Broeder, Jezus Christus, kunnen we waarlijk elkaars broeders zijn.
Intussen: Laten wij die ons naar Christus noemen, mogen blijken de edelste, meest volhardende en realistische strijders voor de vrede te zijn.

H. v. d. Werf.

IK HEF MIJN OGEN OP
PS. 121

Het besluit is gevallen: we willen samen „handelen". Gaat dan heen, is de opdracht voor ons. Samen maken we plannen, we zijn bezig met de uitvoering daarvan.
Wanneer we inzicht hebben in het werk dat wacht, zien we ook de steile weg naar de bergtop. Sommigen zullen in de eerste etappe ‚vaart' ontwikkelen. Daarna komt de vermoeidheid. Tegenslag, tegenstand, kritiek van de „toeschouwers". Of, de andere kant, we hebben de wind mee, onze plannen slagen en het sukses maakt ons blind voor de gevaren. We hebben hulp nodig.
Bewust van Gods tegenwoordigheid, mag ons oog op Hem gericht zijn. De vraag wordt geboren: Vanwaar zal mijn hulp komen? Mijn Hulp is van den Here.
Het is onze bedoeling u elke week te herinneren aan de noodzaak van het gebed. Maar ook u de weg te wijzen, door de zegen ervan te laten zien.
Gebed is: bewust staan in Gods tegenwoordigheid. God is aanwezig en doet wat Hij belooft.
We gaan samen op weg, maar zijn ons bewust: aktie roept reaktie op. We hebben kracht, inzicht en uitzicht nodig.
Onze verwachting is van Hem die het beloofd heeft. Maar Hij wil gebeden zijn.

A.V.

Koninklijke onderscheiding voor zondagsschooljuffrouw

Mej. Idske van Netten, leidster van de zondagsschool te Heeg, werd j.l. maandag 29 april voor haar 40-jarige zondagsschoolarbeid onderscheiden met de eremedaille in zilver, verbonden aan de orde van Oranje-Nassau.
Een aantal jaren geleden werd haar oudere zuster Aagje van Netten, eveneens voor 40-jarige zondagsschoolarbeid, met dezelfde medaille onderscheiden.
Zr Idske van Netten, lid van de baptistengemeente te Sneek, woont in Achlum waar ze kleuterleidster is, en brengt de weekends door bij haar zuster in Heeg. Samen leiden zij de zondagsschool in het gebouw Silo — vroeger het kerkje van de baptisten van Heeg en sinds de opheffing van de gemeente eigendom van de gemeente te Sneek — waar in de loop der jaren als enige zondagsschool ter plaatse, aan vele generaties „Hegemers" het evangelie is gebracht. De familie Van Netten heeft zich steeds met hart en ziel aan deze arbeid gegeven.
De zondagsschool te Heeg wordt ook op 't ogenblik nog door vele tientallen kinderen bezocht.

Een nieuwe opzet van De Herdersfluit

Voor wie het nog niet weet: *De Herdersfluit* hier genoemd is een uitgave van de Landelijke Zondagsschool Centrale in de N.B.J.B. Een uitgave die bedoeld is om de zondagsschool-werkers(sters) op de hoogte te houden van elkaars aktiviteiten en tevens om zodoende over en weer ideeën uit te wisselen.

Met ingang van maart echter is *De Herdersfluit* naast kontakt- en informatieblad ook instruktieblad geworden. Een nieuwe rubriek is er namelijk bij gekomen, die de stof geboden in het maandblad *Kind en Zondag,* uitgegeven door de Nederlandsche Zondagsschool Vereeniging, beoordelend, toelichtend en aanvullend wil begeleiden. Deze rubriek wordt verzorgd door een werkgroep die onder leiding staat van de algemeen vormingsleider ds M. G. Boeschoten.

Dat dit niet zo maar is gegaan mag duidelijk wezen. Van verschillende kanten is hier namelijk om verzocht. En het is nu dat we op dit verzoek zijn ingegaan. Dat deze stap verschillende konsekwenties heeft, willen we u echter graag onder ogen brengen. Ten eerste kunt u erop rekenen, dat *De Herdersfluit* voortaan bijna iedere maand zal verschijnen, zoals ook *Kind en Zondag* iedere maand verschijnt. We schrijven „bijna iedere maand", want twee maanden vormen hierop een uitzondering en dat zijn de maanden juli en augustus. Er is echter nog een tweede kant en wel de financiële. De uitgevers van *De Herdersfluit* kunnen, nu het blad meerdere keren zal verschijnen, niet meer met f 1,50 rondkomen. Het jaarabonnement zal helaas daarom opgetrokken moeten worden tot f 2,50. Wie van de huidige prijzen op de hoogte is zal tot de ontdekking komen, dat dit op basis van een zeer krappe berekening is. Het kan dan ook eigenlijk financieel niet uit, toch durfden wij niet meer van u te vragen. Wanneer u echter nog een gulden bij deze f 2,50 kunt doen, dan zou u ons financieel zeer verlichten. Dit is natuurlijk geen verplichting. Waar het wel om gaat is, dat geen enkele afdeling *De Herdersfluit* behoeft op te zeggen vanwege de abonnementsprijs. Mocht dit toch een bezwaar zijn neemt u dan even kontakt op met de L.Z.C.-raad. De prijs mag het lezen van *De Herdersfluit* niet in de weg staan! Want het gaat erom dat iedere zondagsschool-werker(ster) zo goed mogelijk beslagen ten ijs komt wanneer hij/zij voor de klas staat. Daarin nu wil deze nieuwe opzet van *De Herdersfluit* tegemoet komen. Voor de goede orde tenslotte nog dit. Het adres waar u *De Herdersfluit* kunt bestellen is: Administratie „De Herdersfluit", p/a dhr B. Hofman, Leusdenlaan 1, Stadskanaal.

J. van der Geer, secr. L.Z.C.-raad.

ALGEMENE VERGADERING DER UNIE 1968 TE HENGELO (O.)

De voorbereidingskommissie van de a.s. Algemene Vergadering deelt mee, dat op maandagavond 29 april van 12 gemeenten nog geen aanmeldingen van afgevaardigden waren ontvangen. Hoewel de sluitingsdatum vandaag met 3 drie weken is overschreden is het mogelijk zich aan te melden tot zaterdag 4 mei v.m. 10.00 uur. Na deze datum kan geen zorg meer worden gedragen voor aanmeldingen.

Tel. 05400-12967; Weth. Kampstraat 137, Hengelo (O.).

B. J. Kuipers

Wanneer de gelovige zijn plaats in de gemeente en in de wereld goed zal kunnen innemen, dan is het allereerst nodig, dat hij zichzelf verstaat. De wereld oordeelt hem en dat is vaak gelijk met veroordelen. Zij mist de norm; zij oordeelt naar hetgeen de sterfelijke ogen zien en de verstopte oren horen. Zij heeft de Heilige Geest niet, en zonder het licht van de Heilige Geest is geen zuivere, ook in Gods oordeel geldige beoordeling mogelijk. Wij moeten als gelovigen er ons echt voor in acht nemen, dat we niet de mening overnemen van hen, die het ontbreekt aan het diepe Licht en daarom zo licht geneigd zijn te zeggen: wat onderscheidt ons van de christenen? Waarin steken ze boven ons uit? De gelovigen moeten zich niet laten verleiden deze maatstaf aan zichzelf aan te leggen.
Wanneer kent hij zichzelf? Ik bedoel: wanneer ziet hij zichzelf zuiver? Jacobus wijst daarop in zijn brief: Welt ook een fontein uit één en dezelfde ader het zoet en het bitter? (Jac. 3 : 11). Die vraag

Versta U zelf

is niet moeilijk te beantwoorden. Natuurlijk niet! Is de christen, ik bedoel de wedergeboren mens, de mens die in Christus werd ingeënt, aan zulk een fontein gelijk? We antwoorden: helaas ja! De volgende vraag is nu; kunnen we aan dit dubbele karakter van ons zijn een einde maken? Kunnen we één van de twee aderen buiten werking stellen? De ene ader is ons meegegeven bij onze natuurlijke geboorte. Kunnen we die opheffen? Neen. Dit verklaart dat een christen een leven van tweestrijd heeft.
Een broeder zei eens op een liefdemaal, waarop men gevraagd was te vertellen, wat men van Jezus ontvangen had: „Hij heeft mijn leven tot een strijd gemaakt”. Ik denk, dit onderscheidt het leven van gelovigen van het leven van de natuurlijke mens. Is het altijd strijd, ik bedoel, wordt het altijd als een strijd verstaan en gevoerd? Helaas neen. Doodt uw leden, die op aarde zijn! Nu moet men wanneer men tekortkomingen ziet, soms grote tekortkomingen bij broeders en zusters, niet te vlug oordelen. Bij de één is het materiaal zoveel weerbarstiger dan bij de ander. Spreekt men vertrouwelijk en onder vier ogen met wat doorgaat voor „een zwakke broeder” dan blijkt vaak hoe de Geest hem in onrust houdt en graag zeggen zou met Petrus: Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U lief heb.
De verkondiger van het Heilswoord heeft een grote en grootse taak, die zeer veel geduld en liefde vraagt.
's Gravenhage J. Louw

ONS OECUMENISCH PROBLEEM (3)

De oecumene en de leer

Er is geen enkele geloofsgemeenschap zonder leer. Dat is reeds zo in het Nieuwe Testament. Want ‚leer’ wil zeggen geloof dat onder woorden is gebracht, en de mens kan het nu eenmaal niet laten om de dingen onder woorden te brengen. Dat is geen kwaad of gebrek, zoals sommigen het roken niet kunnen laten, maar zo heeft God hem gemaakt. Daarom openbaart God zich ook in het woord, dat Jezus Christus is. Nu kan wie gelooft, God dit Woord nazeggen. Dat is de geloofsbelijdenis. Maar om deze belijdenis zuiver te houden is er ‚leer’ nodig in de gemeente. Dit functioneert in bijna alle kerken en gemeenschappen verschillend. Bij de een zijn er formulieren in een- of meervoud, bij de ander een beginselverklaring, bij weer een ander een ongeschreven traditie.

Basisformules

Het spreekt dan ook vanzelf dat in de oecumenische ontmoeting van de kerken de leer een grote rol speelt. Wanneer kerken elkaar ontmoeten dan is de eerste reaktie altijd deze, dat ieder zich van zijn eigen leer ineens weer veel sterker bewust wordt. Zo is het, dacht ik, ook menige baptist gegaan die zich waagde aan een gesprek met medechristenen van andere kerken.

Wanneer het dan echter komt tot een samengaan in meer georganiseerd verband (Wereldraad), dan moet er toch een bepaalde grondslag worden vastgesteld. Er moet iets komen waarop alle deelnemers zich willen laten aanspreken. Zo heeft de Wereldraad zijn basisformule, die sinds New Delhi 1961 luidt:

„De Wereldraad van Kerken is een gemeenschap van kerken, die de Heer Jezus Christus als God en Heiland overeenkomstig de Heilige Schrift belijden en die daarom hun gemeenschappelijke roeping gezamenlijk willen vervullen tot eer van de ene God, Vader, Zoon en Heilige Geest.”

Tegen deze formule zijn, voorzover mij bekend, nooit ernstige leerstellige bezwaren ingebracht. Wel vonden en vinden velen dat er te weinig in staat: zij zouden graag willen dat de formule als zodanig het toetreden van uitgesproken vrijzinnige kerken bij voorbaat uitsloot. Want sommige vrijzinnige kerken bleken deze basisformule wel te kunnen aanvaarden.

Toch heeft de Wereldraad aan deze aandrang nooit gevolg gegeven. In de eerste plaats is de basisformule alleen bedoeld als een uitgangspunt voor samenspreking en samenwerking, en niet als basis voor aaneensluiting of samensmelting van kerken. Als het daarom gaat komt er meer om de hoek, zoals Zuid-India en Ceylon hebben bewezen. Bovendien heeft de Wereldraad op het standpunt gestaan dat de kerken pas door hun onderlinge ontmoeting zichzelf en elkaar voldoende zouden leren kennen om uit te maken of ze ook tot aaneensluiting zouden kunnen komen. Dan zou ook de vraag van de grondslag in alle uitvoerigheid behandeld moeten worden.

Als baptisten zouden wij ons in deze gedachtengang wel moeten kunnen vinden. Voor het samengaan van onze gemeenten in Unie-verband hebben wij genoeg aan een grondslag die weinig meer zegt dan de basisformule van de Wereldraad. Wij hebben in onze onderlinge verhoudingen nooit erg veel gehecht aan geloofsbelijdenissen. Toch zijn wij geneigd in de ontmoeting met andere kerken onze eisen wat hoger te stellen, omdat de onbekendheid ons voorzichtig maakt.

Leerbezwaren

De recente discussie over de nieuwe raad van kerken heeft dat nog weer eens duidelijk gemaakt. Ik citeer: „Kunnen baptisten samenwerken met hen die vrijzinnig en modern zijn, die de bijbel niet aanvaarden als Gods Woord, de maagdelijke geboorte van onze Here Jezus Christus verwerpen, Zijn Godheid, Zijn plaatsbekledend lijden en sterven, Zijn opstanding uit de doden en wat Hem verder nog wordt toegeschreven?” Dat is eigenlijk het probleem ten voeten uit, want hier gaat het om de Christus-belijdenis en dus om het hart van het evangelie en het geloof. In vergelijking hiermee zijn zelfs zaken als doop en avondmaal van minder beteke-

nis. Moeten wij, om tot samenwerking in getuigenis en dienst te komen, niet eerst zeker zijn van de gemeenschappelijke grond waarop wij staan? Lopen wij anders niet het gevaar later te ontdekken dat wij niet hetzelfde evangelie geloven en getuigen?

Dit zijn geen vragen waaraan voorbijgegaan kan worden, ook al klemmen ze m.i. minder bij de nieuwe raad van kerken dan destijds ten aanzien van de Wereldraad. Toch moeten we ons realiseren dat de vraagstelling: gelooft die kerk wel hetzelfde als wij?, op zichzelf niet juist is. Dezer dagen las ik in *The Watchman Examiner* een artikel van iemand die zeer afwijzend staat tegenover de oecumenische aktiviteiten van de Amerikaanse (vroeger Noordelijke) Baptisten Conventie. Hij wijst er op, dat onder de ene vlag van de heerschappij, beter gezegd het Heer-zijn van Jezus Christus in de oecumene opvattingen aangaande Christus voorkomen die niet samen kunnen gaan. Daarom adviseert hij om, alvorens te spreken van eenheid in Christus na te gaan of wij het eens zijn aangaande Christus. Deze formulering geeft nu voor mijn besef precies aan waar de schoen wringt. Onze eenheid in Christus is iets anders dan overeenstemming in Christusbeschouwing. Als eenheid in Christus alleen bereikt wordt op basis van overeenstemming aangaande Christus, dan blijft zij een utopie, want dan is zij afhankelijk van menselijke overeenstemming. Het paard achter de wagen.

Leer en geloof

Om dit duidelijk te maken vragen we nog eens naar de plaats en de betekenis van de leer ten opzichte van het geloof. Geloof is, zeggen wij, persoonlijk geloof. Beter uitgedrukt: geloof is een persoonlijke verhouding tot God in Jezus Christus door de Heilige Geest. Het geloof zegt niet: ik geloof dat God bestaat, maar: ik geloof in God; en dat sluit in dat God werkelijk is, bestaat. Het geloof zegt: ik geloof in Jezus Christus; en dat sluit verschillende dingen aangaande deze Jezus Christus in. Maar het geloof is niet allereerst bij die dingen betrokken, maar op Hem zelf gericht. Wie gelooft, vertrouwt zich toe, hoopt en verwacht, gehoorzaamt en bemint. Dat moet vooropstaan. Dat is meer dan welk leerstuk ook.

Want een leerstuk is een formulering achteraf, onmisbaar en noodzakelijk, maar toch in laatste instantie tweedehands. Het is een hulpmiddel om het geloof zelf te steunen, te verhelderen en soms ook te corrigeren. Maar al te vaak zien wij, dat het echte geloof vervangen wordt door een leergeloof: wie de geloofswaarheden van de kerk aanneemt, is gelovig. Zo'n geloof is een gedenatureerd geloof, en het evangelie wordt een nieuwe wet. Op de basis van de wet kan geen eenheid ontstaan.

Geopenbaard geheim

Een ander punt in deze discussie betreft de waarde en de betekenis van de leeruitspraken. Om slechts één (overigens uitermate belangrijk) punt te noemen: wat zegt het Nieuwe Testament over de godheid van Christus? Slechts een enkele keer wordt Hij God genoemd, zoals bijvoorbeeld door Thomas (Joh. 20 :28). Dat is begrijpelijk, want als Hij God is, hoe zit het dan met God de Vader? Lopen we niet gevaar met ons sterke accent op de godheid van Christus de eenheid van God uit het oog te verliezen, zodat we tenslotte twee of drie Goden in de hemel hebben. Of, als we dat willen vermijden (en dat moeten we!), moeten we dan misschien niet langer spreken van de godheid van Christus maar zeggen dat Hij goddelijk was? Ik schrijf dit niet om spitsvondig te zijn maar om aan te tonen dat geen enkele formule op zichzelf waarborgen biedt. En dat ligt eigenlijk ook voor de hand, want het gaat hier om geheimenissen van God die wel geopenbaard zijn, maar daarom nog niet aan onze formuleerdrift zijn prijsgegeven. Wie ook maar iets weet van de strijd om het rechte verstaan van de godheid van Christus in de oude kerk, die weet ook dat geen belijdenis van de godheid van Christus op zichzelf afdoende is. Wij kunnen en moeten telkens weer opnieuw worstelen om het bijbelse getuigenis goed te verstaan en om de juiste inhoud van dit getuigenis te verstaan. In diepste wezen is de werkelijkheid van God in zijn openbaring altijd groter dan mensenwoorden kunnen uitdrukken.

Daarom is het ook maar goed dat het geloof in God geen leergeloof is. Want al weet ik van God ook niet veel en al begrijp ik van de Drieënige ook lang niet alles, toch kan ik in Hem geloven en van Hem aannemen dat het door Christus tussen Hem en mij goed is en dat het door Christus ook goed zal worden tussen God en de hele schepping. Dat sluit in dat Christus niet net is als ik, een zondaar voor God, maar dat Hij, die toch mijn broeder is, helemaal anders is dan ik: Hij hoort bij God. Hij is dan ook, zegt de bijbel, de Zoon van God. Dat is natuurlijk maar een vorm van beeldspraak maar daar kan het toch niet zonder, want hoe moeten wij anders tot uitdrukking brengen dat Hij zo nauw met God is verbonden dat wie Hem ontmoet, God ontmoet en wie in Hem gelooft, in God gelooft.

Oecumene en belijdenis

Op grond van het bovenstaande zou ik er in oecumenisch verband voor willen pleiten om niet vooraf een uitgewerkte leerstellige basis te eisen. De basis van de Wereldraad was mij persoonlijk als uitgangspunt wel voldoende, al vind ik de formulering niet erg gelukkig. Op die basis kon gesproken en, tot op zekere hoogte, ook gewerkt worden. Een uitgangspunt is immers een punt van vertrek. Onderweg zal moeten blijken of wij bij elkaar horen. Onderweg wel te verstaan, niet in één kerk, maar in een gemeenschap van kerken. Onderweg moeten we dan ook leren luisteren naar wat anderen vanuit hun geloof in Christus te zeggen èn te vragen hebben. Wie wel eens met een oprecht roomskatholiek gelovige heeft gesproken, heeft ontdekt dat Christus daar op andere wijze en met andere woorden wordt geloofd en beleden dan ons vertrouwd is, maar het is dezelfde Christus. Oecumene wil niet zeggen dat allen op één wijze geloven en getuigen, maar dat ieder dat op zijn wijze doet en dat wij de grote verscheidenheid ervaren als een verrijking van ons geloof.

Dat is één kant van de zaak. De andere kant is deze, dat de ontmoeting ook kan uitwijzen dat er onoverbrugbare kloven bestaan. Niet alles wat zich als christendom aandient is authentieke vertolking van het evangelie van Christus. Er kan ook afwijzing uit het gesprek voortkomen. We zullen daar ernstig mee moeten rekenen. Maar dan moet de afwijzing werkelijk voortkomen uit ontmoeting en gesprek. Nog veel te veel gebeurt dit op grond van losse uitspraken, zo maar ergens vandaan gehaald en buiten alle verband neergeschreven. Dat is een christenen onwaardige manier van doen. Juist in het oordeel over elkaar moeten wij weten over wie wij 't hebben. Daarvoor is het onvermijdelijk dat wij de anderen kennen.

J. Reiling.

UITNODIGING

Alle leden en vrienden der gemeenten worden hartelijk uitgenodigd deel te nemen aan een

bezinningsconferentie

op vrijdag 17 mei 1968 's middags van 2.00 tot 4.00 uur in de baptistenkerk, Jac. Catsstraat 36, Hengelo (O.).

Onderwerp: „Baptisten en de Raad van Kerken in Nederland". Bespreking van de Nota betreffende deze zaak die door de Commissie der Unie werd opgesteld.

Conferentieleider: Ds F. E. Huizinga, Hengelo (O.).

Beroepingswerk

Beroepen: te Zuthpen, kand. W. G. Renken te Stadskanaal.

Amendementen op de AV agenda

a. De gemeente te **Sneek** zond het volgende amendement:

AMENDEMENT

De gemeente te Sneek meent het voorstel van de Commissie der Unie, voorkomende op de agenda als punt 14e, als volgt te moeten amenderen:
De Algemene Vergadering besluite ingaande 1 januari 1969 eventuele baten van De Zaaier aan de exploitatie van De Zaaier ten goede te laten komen; eventuele nadelige saldi dienen bestreden te worden uit middelen van de E.C.U.

Toelichting:

De gemeente te Sneek is van mening, dat het onjuist is wanneer de Zaaierarbeid, waarmee direkte evangelisatie wordt beoogd, door zijn eventuele baten andere arbeid financiële steun verleent. Een subsidie van de E.C.U. ten behoeve van de exploitatie van De Zaaier zou, in tegenstelling tot de huidige gedragslijn, meer voor de hand liggend zijn.
De door Sneek voorgestelde wijziging zou kunnen resulteren in een prijsverlaging, indien wenselijk, of uitbreiding, eventueel verfraaiing van de maandelijkse uitgave en het kerstnummer.

b. Hierbij geven wij u twee aanvullingen op de gepubliceerde agenda van de Algemene Vergadering door:

1. Aanvulling op punt 17 sub c.
Wegens tussentijds bedanken van W. Veenstra, verkiezing van één lid. Candidaten: H. P. de Boer, Enschede; W. Harkema, Musselkanaal; J. C. Loot, Vriescheloo; Jac. Schouten, Eindhoven; H. J. Stukker, Arnhem; Jac. Tromp, Treebeek.
2. Aanvulling op punt 19 sub h.
De Commissie voor de Opleiding stelt voor om drs J. Reiling weer voor een periode van vijf (5) jaar te benoemen tot trustee van het Seminarium te Rüschlikon, Zwitserland en om ds Th. van der Laan voor dezelfde periode te benoemen tot plaatsvervangend trustee.

c. **AMENDEMENT**
van Amsterdam-Noord op het UC-voorstel onder punt 8a

Aan dit voorstel het volgende toe te voegen:
Het begeleiden van deze arbeid en het regelen van deze ondersteuning worden van Uniewege aan een nieuw in te stellen permanente commissie voor algemeen vormingswerk (bestaande uit vijf leden), waaraan tevens de huidige arbeid van de Commissie voor Vorming en Dienstbetoon worde toevertrouwd.
Laatstgenoemde commissie legge via de UC aan de Algemene Vergadering 1969 een werkplan, begroting en werkorde ter goedkeuring voor, waarmee de nieuwe PC dan na die Algemene Vergadering kan starten. De verkiezing van de leden van deze PC vinde eveneens op de Algemene Vergadering 1969 plaats op de gebruikelijke wijze.

Toelichting

De UC wil de verbinding tussen het landelijke vormingswerk van de NBJB en het gezamenlijke werk der gemeenten versterken en daarmee deze arbeid een eigen plaats in onze Unie geven.
De behartiging kan het beste geschieden door de in de Unie werkzame commissie voor vorming, die reeds nauwe contacten met de desbetreffende NBJB-instantie heeft.
De UC acht — volgens het ons nu voorgelegde Jaarverslag — het vormingswerk van grote waarde: „de geestelijke vorming laten prevaleren boven elke andere „activiteit" en ziet de toekomst van *ons werk mede „afhankelijk van de bereidheid van ons ALLEN, om ons te laten toerusten tot dienstbetoon".*
Maar wil de totale vormingsarbeid inderdaad een „stuk gezamenlijk werk" zijn, waarin ook „een grote medewerking in de plaatselijke arbeid", wordt geboden, dan moet deze taak niet langer verricht worden door „allerlei sub- en werkcommissies, die geen directe relatie en verantwoordelijkheid jegens de gemeenten hebben".
„Nodig zal zijn, dat er zo spoedig mogelijk een landelijk orgaan voor dit werk in het leven wordt geroepen en wel op het hoogste niveau dat wij kennen, het niveau van de Permanente Commissies". (Ds J. Reiling in „Nader bezien" in „De Christen" van 29 maart jl.).
De tijd is thans rijp, om mèt het binnenhalen van het vormingswerk van de NBJB in de Unie tegelijk het totále werk een eigen voorname en noodzakelijke plaats te geven.
Daarmee zal de AV 1968 deze uiterst belangrijke arbeid nieuwe impulsen kunnen geven!

d. **AMENDEMENTEN**
van Amsterdam-Noord op de voorstellen van de reorganisatie-commissie, voorkomende onder agendapunt 19

Statuten art. 5
De tweede zin van de voorgestelde redactie aan te vullen cq te wijzigen als volgt:
„... voorzover zij de door de Unie ingestelde PC's, Stichtingen en andere organen of commissies betreffen".
Toelichting: In de **Statuten** art. 9b en 10h wordt over „ingestelde" en niet over „in het leven geroepen" of „aanvaarde" instanties gesproken. Dit amendement beoogt de uniformiteit van de te *bezigen formuleringen te handhaven. Bovendien* geldt de voorgestelde uitspraak ook andere instanties dan PC's en Stichtingen.

Huishoudelijk Reglement

Voorstel 8 betr. Artikel 3

De voorgestelde redactie aanvullen met „ingekomen": „Ook de unie-commissie voegt aan alle **ingekomen** voorstellen.."
Toelichting: *Het woord „ingekomen" moet hier* worden gehandhaafd, daar de UC geen prae-advies bij eigen voorstellen hoeft te geven.

Voorstel 9 betr. Artikel 4

Een **lid c** toevoegen:
de algemene secretaris en de algemene penningmeester (beiden met adviserende stem), die op voordracht van de unie-commissie door de algemene vergadering in vaste dienst van de Unie kunnen worden benoemd op voorwaarden door de unie-commissie vast te stellen.

Het **desbetreffende lid over het dagelijks bestuur** luide als volgt:
Het dagelijk bestuur bestaat uit vijf leden, die volgens a door de algemene vergadering zijn gekozen, nl. een voorzitter, een vice-voorzitter, een algemeen adjunct en twee leden. De drie eerstgenoemde functionarissen kunnen niet tegelijkertijd functies in andere unie-instanties bekleden. Geen functie mag langer dan twee aaneengesloten jaren door één persoon worden bekleed. De functie-verdeling geschiedt door de unie-commissie. Aan het dagelijk bestuur worden als adviserende leden toegevoegd de algemene secretaris en de algemene penningmeester.
De overige functies en werkzaamheden..
Toelichting: Op deze wijze wordt een nadere positie-bepaling van onze algemene secretaris en algemene penningmeester vastgesteld. Voorts geeft deze redactie een tussen-oplossing aan tussen de standpunten van unie-commissie en reorganisatie-commissie. Cumulatie van functies met fatale gevolgen voor het werk en de functionarissen wordt voorkomen en de aanwijzing van de topleiding in de Unie geschiedt in feite toch door de Algemene Vergadering.

Opmerking bij amendement UC op art. 5:
(Voorstel 10)
Is de UC zich er van bewust, dat met de wijziging in „tien weken" de noodzaak ontstaat, om tien weken voor de AV de stukken aan de gemeenten te verstrekken, want dáárover gaat het betreffende lid.
Handhaving van de oude derde alinea maakt de nieuwe voorgestelde alinea „De UC zendt deze stukken.." overbodig.

Voorstel 11 betr. art. 6
De nieuw voorgestelde **alinea c** worde als **alinea e** opgenomen als volgt:
Personen in vaste of bijzondere dienst van de unie, van de neven-organisaties en van de stichtingen of personen met een speciale functie kunnen adviserende leden cq adviseurs zijn van de unie-commissie en/of van de daarvoor in aanmerking komende PC's en stichtingsbesturen, zulks ter beoordeling van de betrokken instanties of bij besluit van de Algemene Vergadering.
Een **nieuwe alinea f** worde toegevoegd:
In het dagelijks bestuur van de unie-commissie, in de permanente commissies in de stichtingsbesturen en in de sub-commissies kan per gemeente *slechts één lid per instantie zitting hebben.* Een uitzondering is alleen mogelijk, indien een bepaalde instantie een plaatselijke of regionale opdracht heeft.
Een nieuwe **alinea g** worde toegevoegd:
Leden van gemeenten, die op enigerlei wijze financiële steun ontvangen, kunnen geen lid zijn van de instantie, die deze steun met de betrokken gemeenten moet behandelen.
Toelichting: deze beide nieuwe alinea's garanderen spreiding van werk en van verantwoordelijkheid.

Voorstel 13 betr. art. 7
In **art. 7 c** moet „leden der UC" gehandhaafd blijven. Het stellen van candidaten is niet mogelijk door de instantie, die zelf de benoeming uitbrengt (want deze zou eigen candidaten de voorkeur moeten/kunnen (?) geven. Wel moeten de leden van die instantie de gelegenheid hebben candidaten te stellen, waarover dan de gehele instantie meer objectief kan stemmen.
Het nieuwe **art. 7 g** te laten luiden:
De candidaatstelling moet vergezeld zijn van enkele gegevens *over werk en persoon van de* betrokken candidaat, samen te stellen door de gemeente, commissie, stichtingsbestuur of UC-lid, die/dat de candidaat stelt.
De unie-commissie — en in geval 7c het dagelijks bestuur der unie-commissie — stelt aan de hand hiervan een korte introductie vast en voegt deze toe aan de agenda-stukken voor de algemene vergadering, cq de vergadering van de unie-commissie, voorzover de candidaatstelling aan de reglementaire eisen voldoet, te beoordelen door de unie-commissie, cq het dagelijks bestuur der unie-commissie.
Toelichting: Deze redactie geeft een tussenoplossing voor de redacties en bedoelingen van Reorganisatie-commissie en unie-commissie.

Th. van der Laan, alg. secr.

---

40 JAAR BAPTISTENZONDAGSSCHOOL IN EINDHOVEN

De zondagsschool van de baptistengemeente te Eindhoven bestaat op 16 juni a.s. 40 jaar. „Wij zijn de Heer dankbaar deze dag te mogen gedenken", aldus de brief uit Eindhoven waarin van dit a.s. jubileum kennis wordt gegeven.

Van het A.V.-boek 1968 is nog slechts een beperkt aantal verkrijgbaar in het Unie-bureau, Dalweg 77, Arnhem. Prijs *f* 2,50 plus verzendkosten.

BROkSTUkKeN

Kleine Handreiking voor de moderne mens?

Er zijn in onze tijd theologen (maar ze waren er eerder ook al) die de lichamelijke opstanding van onze Heer zien als een struikelblok voor de moderne mens om te geloven. Vandaar dat er allerlei pogingen gedaan worden, om dit struikelblok uit de weg te ruimen en zo de weg vrij te maken voor het geloof in Jezus en Zijn leer.
Er zijn er onder deze theologen, die de opstanding een *niet-historisch* gebeuren noemen. Die opstanding bestaat alleen in het geloof (of was het: de verbeelding) van de discipelen van Jezus.
Anderen spreken van een *buiten-historisch* gebeuren, maar laten doorgaans in het midden, wat daaronder dan dient te worden verstaan.
Het *lege graf,* waarover in de evangeliën gesproken wordt, kan niet in aanmerking worden genomen als een argument voor de opstanding van Christus. Dat lege graf is nooit als zodanig werkelijk *gezien.* Dat het leeg was is een konklusie-achteraf van de discipelen die geloofden in de opstanding van hun Heer. Omdat Hij was opgestaan, *moest* het graf dus wel leeg zijn. James Mc. Leman noemt in zijn boek over de „Opstanding vroeger en nu" het verhaal over de verschijning van Jezus aan Zijn discipelen een overdreven weergave van wat ze *innerlijk* ervaren hadden.

Jezus' tijdgenoten en de opstanding.

Matth. 28 (11-15) vertelt hoe de wachters bij het graf na hun vlucht aan de overpriesters rapporteerden over hun belevenissen. Daar de overpriesters noch konden, noch wilden geloven in de opstanding van Jezus van Nazareth, droegen ze de wachters op, het verhaal rond te strooien dat het graf leeg was, omdat de discipelen 's nachts het lichaam van hun Meester gestolen hadden. Ze werkten dus het lege graf niet weg, (blijkbaar omdat dat een onweersprekelijk feit was), maar wel de mogelijkheid van een opstanding. Er was geen opstanding geweest, maar een vulgaire diefstal.
De discipelen zijn verslagen na de dood van Jezus. Ze denken niet eens aan de woorden die hun Meester eenmaal sprak over het opstaan op de derde dag. Toen Hij hun dit blijde nieuws in het vooruitzicht stelde, waren ze er eenvoudig ontoegankelijk voor. Het sloeg niet aan. Het betekende niets voor hen. Evenmin als voor de moderne mens van nu.
De mannen die naar Emmaüs wandelden, waren verslagen mannen, die hoofdschuddend en in zak en as hun weg gingen. Ze hadden nog wel gehoopt dat Jezus degene was die Israël verlossen zou! Maar wat is er van terecht gekomen? Ja, er ging wel een los gerucht, dat Hij zou zijn opgestaan. Maar hoe kon dat nou?
Ook zij waren ontoegankelijk voor het feit van de opstanding, evenals de moderne mens van nu.
De vrouwen die naar het graf gingen, hadden maar één grote zorg bij hun aandoenlijk pogen, nog zoveel mogelijk liefde te bewijzen aan hun dode Heer: Wie zal die zware steen voor ons van het graf wentelen? Ook zij waren ontoegankelijk voor de mogelijkheid van de opstanding, evenals de moderne mens van nu.

Het past niet

Het feit van de opstanding past niet in onze menselijke denkschema's. De wetenschap weet er geen weg mee, evenmin als onze gewone menselijke ervaring. Deze mogelijkheid valt buiten de spelregels der natuur die we blootgelegd hebben en op het spoor gekomen zijn. Prof. H. Thielicke noemt in zijn boek „Ik geloof" het opstandingsgebeuren een „bominslag van het ontzagwekkende". Het is een ingrijpen vanuit de regionen van de Eeuwige in onze ruimte en tijd. De Hand van God schrijft aan de wanden van ons bestaan het geheimzinnige schrift van de opstanding. En het is een Hand die wij niet besturen, waarover wij geen macht hebben, en wiens daden wij niet van tevoren kunnen berekenen, noch achteraf na-rekenen. Een vreemde (?) macht heeft in ònze wereld ingegrepen.

Hoe kwamen ze tot het geloof?

Hoe kwamen de mannen die naar Emmaüs wandelden, uit de impasse? Hoe kwamen ze tot het geloof in de opgestane Heer? Door die derde, die naast hen kwam wandelen, die hun de Schriften opende en aan de hand daarvan verklaarde dat het zo had *moeten* geschieden. Ze geloofden het Woord. Er kwam weer licht in hun ogen, veerkracht in hun gang, vertrouwen in Jezus en Zijn zaak. Hun harten werden weer warm van liefde en blijdschap.
Wij kunnen geen mensen winnen voor Jezus, door het verhaal over Hem wat aannemelijker te maken dan het ons gegeven is. Wat blijft ons over als heel het onberekenbare ingrijpende van de Hand van de eeuwige in de levensloop van Jezus wordt uitgesneden? Wie dit element wegsnijdt, snijdt de band door die er is tussen het handelen van God enerzijds en ons menselijk bestaan anderzijds.
Wij kunnen alleen getuigen, verkondigen, zelf levend met die Opgestane Heer en puttend uit de kracht van Zijn Opstanding. Waar zouden de volgelingen van Jezus gebleven zijn, als er niet dit geloof en deze kracht geweest was, die hen onweerstaanbaar voortstuwde van stad tot stad en van land tot land?
Wat zou er van Paulus terecht gekomen zijn, als hij niet gekomen was tot het geloof in de Opgestane Heer, maar was blijven steken in het geloof van zijn vroegere collega's? Er zou geen heidenapostel geweest zijn. Zonder opstanding is het geloof leeg, ijdel!

De Opgestane: Een uitdaging.

Wij mensen zouden van nature liever willen dat Jezus alleen maar een zeer grote was, enkele maten groter dan wij, een idealist, een stichter van een wereldgodsdienst, een man die verheven ideeën en meningen had over het leven, het sterven, het hiernamaals, de mens en de wereld. We zouden Hem aanhoren; we zouden aannemen wat ons paste en verwerpen wat ons niet aanstond. We zouden kunnen regeren met een „mijns inziens" en een „voorzover ik zien kan". Maar nu zet God Hem in onze wereld, van boven af; spreekt Hij met een nieuw gezag, dat geen weerstreven toestaat; nu heeft Hij geen ideeën over sterven en opstanding, maar is Hijzelf de Opgestane, die in de Hemel tot Koning gekroond wordt en eenmaal weerkomt om te oordelen. Juist door Zijn opstanding wordt Hij Heer. Over alles en allen. En vraagt Hij een antwoord dat niet uit kan blijven, en waarvan de aard beslist over ons leven.

De opgestane Heer is een struikelblok. Juist omdat Hij leeft en op onze levensweg komt, kunnen we over Hem vallen. Maar het is ook het grootste wat ons overkomen kan: wanneer we ons overgeven aan Hem, en ons laten betrekken in de dingen van Zijn Rijk. O, die Opstanding. Natuurlijk geloven wij daarin, zeggen nog velen. Maar dat moet dan betekenen, dat ons hele leven er anders door gericht en radikaal veranderd wordt.

Anders is dat geloof nog erger dan de openlijke verwerping of ontkrachting van de Opstanding van onze Heer.

Wf.

CANADESE BAPTISTEN HEBBEN GROOT FINANCIEEL TEKORT

The Baptist Convention of Ontario and Quebec (Canada) heeft een groot financieel tekort. Volgens het weekblad *Canadian Baptist* werd in de laatste negen maanden $ 189.000 meer uitgegeven dan ontvangen. Het ernstige tekort, dat zelfs het bestaan van de konventie in gevaar brengt, is veroorzaakt door de weigering van meerdere gemeenten in de beide provincies hun financiële toezeggingen gestand te doen.

ADVERTENTIES

MET PINKSTEREN NAAR DRENTE:

Noord-Sleen, 7 km vanaf Emmen.
Wij hebben kamers vrij met keukens. Alles aanwezig. Jongelui, iets voor jullie. Voldoende slaapgelegenheid. Speciale prijs.

Vraagt eens inlichtingen, J. Meijer, Noord-Sleen. Tel. 05916-303.

Met vakantie ergens in Europa? Dan helpt het boekje „Where is the Baptist Church?" om de baptistenkerk te vinden en te bezoeken. Verkrijgbaar à f 3,25 in het Unie-bureau, Dalweg 77, Arnhem.

Zo de Heer wil, hopen wij met onze lieve ouders en grootouders,

M. J. GROART

en

R. GROART-BOSMA

op 11 mei 1968, de dag te herdenken, dat zij voor 50 jaar geleden in het huwelijk zijn getreden. Dat zij nog lang gespaard mogen blijven, is de wens van hun dankbare kinderen en kleinkinderen.

Veendam, mei 1968
Middenweg 64.

Wij zijn die dag met onze ouders uitstedig.

COEVORDEN

Het bestuur der Ned. Herv. School „Mijndert v. d. Thijnen" vraagt met ingang van 1 augustus 1968

EEN ONDERWIJZER

(Ned. Herv. of Baptist). Nieuwe School.

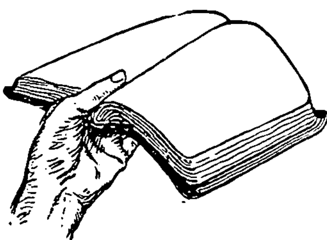
Leerschool (niet verplicht). Woning komt beschikbaar.

Brieven met volledige inlichtingen aan het hoofd der school: M. D. Minderhoud, v. Hogendorpstraat 1, Coevorden. Telefoon 05240-2608.

Korrespondentie

Zr J.C.K.-F. te B., br H.O. te G. Uw reakties hebben we doorgezonden aan de betreffende schrijvers.

Red.

Wat zullen we lezen?

Deze meimaand is vol van herinneringen en uitzichten. U zult bladeren in de kronieken der wereldgeschiedenis, in het boek der baptisten van dit jaar, in de Schriften om het licht van de hemel te hebben.

zondag	**5 mei**	**Psalm 68 : 1-7**	**Als God opstaat**
maandag	**6 mei**	**2 Thess. 1 : 3-12**	**God staat opnieuw op**
dinsdag	**7 mei**	**2 Thess. 2 : 1-12**	**Scheiding der geesten**
woensdag	**8 mei**	**2 Thess. 3 : 1-12**	**Scheiding der mensen**
donderdag	**9 mei**	**2 Tim. 3 : 1-13**	**Bedorven denken**
vrijdag	**10 mei**	**2 Tim. 3 : 14- 4 : 5**	**Beter denken**
zaterdag	**11 mei**	**2 Tim. 4 : 6- 8**	**Om op de steen te zetten**

H.

UITZENDING BR EN ZR
S. EDENS-VELDMAN

Tijdens de komende Algemene Vergadering te Hengelo zal het zendingsechtpaar S. Edens-Veldman opnieuw worden uitgezonden naar Kongo.

Alle leden en vrienden der gemeente worden hartelijk uitgenodigd de uitzendingsdienst bij te wonen, die op

DONDERDAGAVOND 16 MEI
N.M. 8 UUR

zal worden gehouden.

In verband met de te verwachten grote belangstelling zal deze bizondere dienst niet worden gehouden in de kerk aan de Jac. Catsstraat, maar in het kerkgebouw „De Ark" aan de Wielewaalstraat.

U zou in 't schaftuur een Zaaier kunnen lezen. (En dan vergeten mee te nemen.)

EVANGELISATIE-LANDDAG TE VELSERBEEK

Ook dit jaar zal te Velserbeek (Velsen-Z.) weer een evangelisatie-landdag worden gehouden op 2e pinksterdag. Sprekers zijn: Th. Dikkes, ds J. Ketelaar, J. Kits, J. Klein Haneveld, J. A. Malgo en ds G. Toornvliet. Muzikale medewerking wordt verleend door: John Buurman (zangleider), Haags kopertrio, muziekkorps van de Christengemeenschap te Den Haag en het zangkoor van de baptistengemeente te Eindhoven. Samenkomsten worden gehouden om 10.30, 2.30 en 5.00 uur. Inlichtingen op het adres: Jelgersmastraat 33, Haarlem.

Mededelingen

Wie helpt de administratie, Dalweg 77, Arnhem aan 't tegenwoordige adres van H. J. v. Deest, voorheen Tijdenstraat 62, Veendam? Bij voorbaat onze dank.

Het sekretariaat van de baptistengemeente Pernis-Hoogvliet berust thans bij F. W. Sikkema, Pastoriedijk 380a, Pernis.

KERK-ONTVOLKING

Wij weten uw kerk niet meer de hard-gave;
De onveranderlijke onaantastbaarheid,
Waar w'ons eertijds voor 3 cent konden laven
Aan een romantisch-zoete zaligheid.

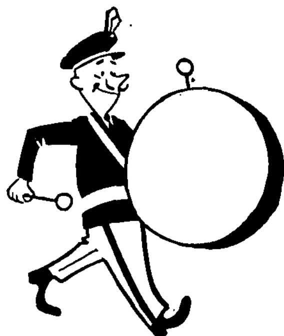
Zij is niet langer de gastvrije haven
Met kaden van onaanvreetbaar bazalt
Waar, mét de vloot van de onnoozel-braven,
Ook de piraat vrijmoedig binnenvalt.

Elke dienst wordt een triestiger historie:
Benepen hokkend in de consistorie,
Telt men misnoegd de poovere recette

En peinst, of niet gekerstende balletten
Wat luister bij de nering kunnen zetten,
Natuurlijk: slechts in deugd en tot Gods
meerd're glorie!

Gerard den Brabander - 1932 (4-2-'68 †)

Nationale Jeugddag te Emmen

Hemelvaartsdag 23 mei a.s.

o.a.: een spelgroep uit Rotterdam schopt heilige hulsjes omver

10 mei 1968 83e jaargang — 19

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Overwegingen bij de komende AV

GEWOONTEGETROUW geven we — met de Algemene Vergadering in zicht — ook nu *weer een kleine voorbeschouwing. Over het nut en de noodzaak daarvan kan men van mening* verschillen. Er zijn er, die dat een onmogelijke zaak vinden. Ze kennen ons volk, ook als het in vergadering bijeen is, en achten elke beschouwing-vooráf een slag in de lucht. Misschien hebben ze niet helemaal ongelijk. Daar staat tegenover, dat anderen een inleiding op het hoofdstuk, dat straks in het geschiedenisboek van onze gemeenten geschreven wordt, blijken te appreciëren. Zij kunnen dus aan hun trekken komen, al blijft hunnerzijds bescheidenheid geboden. Hoe dan ook, met onderstaande overwegingen zetten we een bestaande traditie voort.

Deze keer is het Hengelo, dat afgevaardigden en gasten uit het hele land zal ontvangen. Dat was voor het laatst in 1956, toen de A.V. besloot tot stichting en exploitatie van een Nederlands Baptisten Centrum; een vergadering van historische betekenis, de latere ontwikkelingen rondom *De Vinkenhof* ten spijt. Maar daar gaat het nu niet over.

Pers taboe?

De komende A.V. is de 88ste in een reeks van jaren. Verleden jaar kwam in Drachten de vraag ter sprake, of niet de pers bij de behandeling van bepaalde zaken zou moeten worden geweerd. Een motie van die strekking werd evenwel ter vergadering ingetrokken. Zij was overbodig, omdat de A.V. sinds jaar en dag slechts toegankelijk is voor leden van onze gemeenten en speciale gasten. Als het wat vriendelijker klonk, zouden we van een *onderonsje* kunnen spreken. Eén onzer redacteuren brak naderhand een lans voor openstelling van de A.V. voor de pers. Ja, waarom eigenlijk niet? Wij hebben niets te verbergen. Jaarverslag en agenda worden in ons weekblad gepubliceerd, zodat ieder er kennis van kan nemen. Amendementen en moties, artikelen en commentaren, elke belangstellende kan ze in dit blad lezen. Er is dan ook veel voor te zeggen om de pers toegang tot de A.V. te verlenen; de Gereformeerde Kerken —zij niet alleen — zijn ons daarin sinds lang voorgegaan. Als er zaken zijn, die voor behandeling in openbare zitting ongeschikt zijn, kan de A.V. besluiten *in comité* te gaan. Maar in alle andere gevallen zou de pers in de gelegenheid moeten zijn, de besprekingen bij te wonen. Een àndere vraag is natuurlijk, of de agenda aantrekkelijk genoeg is, of zij voor de pers voldoende nieuwselementen bevat.

Weinig voorstellen

Er is een tijd geweest, dat op de agenda nogal wat voorstellen uit de gemeenten prijkten. Dat is de laatste jaren niet meer het geval. Ook nu is het aantal voorstellen, dat door de gemeenten werd ingediend, niet bepaald indrukwekkend. Er zijn twee voorstellen van de gemeente te Eindhoven. Sneek en Haarlem komen met voorstellen, die het blad *De Zaaier* raken. Dan zijn er ook nog enkele amendementen binnengekomen, o.m. op de voorstellen van de Reorganisatiecommissie. Dat is alles.

Hoe moeten we zulks verklaren? De vraag stellen is nog niet haar beantwoorden. Toch is het m.i. een ontwikkeling, die onze aandacht verdient. Wat ook opvalt is, dat de voorstellen, ofschoon niet zonder betekenis, vooral betrekking hebben op onze interne huishouding. Daar is niets op tegen, dat ligt eigenlijk min of meer voor de hand. Maar de grote vragen van deze tijd schijnen toch aan onze gemeenten voorbij te gaan. Of wij hebben er met elkaar geen zicht op, weten niet hoe en waarmee te beginnen? Misschien is dat kleine aantal voorstellen uit de gemeenten een kwestie van toeval. Maar het kan ook zijn, dat er van een zekere moeheid sprake is. Niet altijd immers was de gang van zaken ter vergadering dusdanig, dat daardoor de belangstelling gewekt en de wil tot het nemen van initiatieven gestimuleerd werd.

Reorganisatie

Ik was eerst niet van plan om daar veel over te zeggen. In het nummer van 28 april j.l. heeft mede-redacteur Ploeger in dit verband enkele belangrijke vragen gesteld. Hij merkte op: ‚De afgevaardigden ter A.V. moeten beseffen, dat zij gekozen zijn in het parlement der gemeenten, waarin zij een heel jaar zitting hebben. *Zij* dragen de eerste en de grootste verantwoordelijkheid voor de gang van zaken in de Unie'. En dan: ‚Daarom meen ik, dat — helaas — de gedachten van de Reorganisatiecommissie en haar voorstellen onvoldoende uitzicht bieden op een beter functioneren van onze Unie-gemeenschap. Dàt kan pas, als de gemeenten duidelijker zien, wat van haar afgevaardigden verwacht, ja, geëist mag worden'.

Daar zit een kern van waarheid in, dat valt niet te ontkennen. Toch meen ik, dat de reorganisatievoorstellen van 1964/5 in de eerste plaats mikten op wat wel ‚een sterkere U.C.' genoemd is. Het aantal voorstellen was in Arnhem des-

Citaat van de week: Deze wereld, dit volk is van Jezus Christus. Wij zullen de Duitsers zeggen, dat wij niet van hen zijn.

(Dr J. Eykman † — mei 1943)

tijds zo groot, dat een voorstel om deze ter bestudering bij een commissie *ad hoc* onder te brengen, er met glans dòòrkwam. Persoonlijk betreur ik het, dat in de voorstellen van de Reorganisatiecommissie de door Groningen-Zuid in 1963 en 1964 bepleite wijziging van Art. 4, lid a van het Huishoudelijk Reglement niet is overgenomen. Dit voorstel kwam op de A.V. in Groningen voor de reglementair vereiste twee-derde meerderheid één stem tekort. De Commissie der Unie is blijkens haar *prae*-advies op voorstel 9 van de Reorganisatiecommissie nog altijd tegen wijziging van Art. 4 (Jaarboek 1968, blz. 72). Overneming van het voorstel van Groningen-Zuid zou, bij aanneming, enerzijds een groter onafhankelijkheid van de U.C. ten opzichte van de Permanente Commissies hebben gewaarborgd, en anderzijds de A.V. meer inspraak hebben verleend bij de verkiezing c.q. wijze-van-samenstelling van de Commissie der Unie. Ook zou — en dat lijkt mij van betekenis — aan het gevoelen van het overgrote deel van onze gemeenten recht zijn gedaan. Maar ik zou immers niet veel over de reorganisatie zeggen!

Vormingswerk-Jeugdwerk

Iets anders. In 1964 besloot de A.V. op voorstel van de Commissie der Unie 'om gedurende vijf jaar op de begroting een post van *f* 2000,— te plaatsen als bijdrage van de gemeenten in de aanstelling door de NBJB van een algemeen jeugdleider' (Notulen, blz. 2). Nu dit subsidie eind-1969 afloopt, komt de U.C. met het voorstel, de ondersteuning van het landelijk vormingswerk (!) te verbinden met het gezamenlijke werk der gemeenten door opneming in het systeem der vrijwillige bijdragen'. In de toelichting op het voorstel wordt o.m. gezegd, dat bijdragen voor het vormingswerk-onder-de-jeugd rechtstreeks uit de gemeenten dienen te komen. Tot nu toe werd jaarlijks *f* 2000,— (nog geen kwartje per lid per jaar!) voor dat doel beschikbaar gesteld via de z.g. Unie-contributie.

Aanneming van dit voorstel lijkt mij een stap in de goede richting. Een stap, meer niet. Want het blijft een merkwaardige zaak, dat onze gemeenten, die zich wel rechtstreeks verantwoordelijk weten voor de voorgangersopleiding, voor evangelisatie en zending, een zo belangrijke taak als het jeugdwerk hebben 'gedelegeerd' aan de Stichting NBJB, die weliswaar als nevenorganisatie door de Unie is erkend, maar waarmee de A.V. als zodanig weinig of geen contact heeft. Daar zullen bij de oprichting redenen voor geweest zijn, maar dat heeft ook tot gevolg gehad, dat de gemeenten in Unie-verband in financieel opzicht een allerberoerdst beetje voor het jeugdwerk gedaan hebben. Dat en zo is tenminste mijn indruk; maar ik wil mij graag laten corrigeren.

Het amendement van Amsterdam-Noord gaat een stap verder. Deze gemeente wil, als de Unie middels de vrijwillige bijdragen het vormingswerk onder de jeugd zal gaan ondersteunen, dit werk begeleid zien door een nieuw in te stellen (permanente) Commissie voor Algemeen Vormingswerk. Deze zou de A.V. volgend jaar een werkplan, begroting en werkorde ter goedkeuring moeten voorleggen. De verkiezing van de leden van deze commissie zou, evenals die van de àndere Permanente Commissies, ter vergadering moeten plaatsvinden. De verwachting van Amsterdam-Noord, dat de A.V. 'deze uiterst belangrijke arbeid' daarmee nieuwe impulsen zou kunnen geven, kon wel eens zo reëel zijn, dat zij de steun van de gemeenten verdient.

Ik eindig. Maar niet dan na opgemerkt te hebben, dat bovenstaande overwegingen verre van volledig zijn. Ik noemde zomaar enkele dingen, die mij bezig hielden en houden. Want er zou veel meer te noemen zijn. Wie het weet, mag dat straks zeggen. In Hengelo op de komende 88ste Algemeene Vergadering.

J. A. Brandsma.

HERE LEER ONS BIDDEN

De leerlingen van Jezus zullen straks het „Ga dan heen" horen. In de omgang met Jezus worden ze voorbereid op de wereldwijde verkondiging van de blijde boodschap. Voor de Heiland betekent bidden: ontmoeting met Zijn Vader, de bron van kracht tot het vervullen van Zijn zending. Bidden is voor Hem het ontsluiten van de krachtbron. Wordt Jezus gedoopt, dan is Hij in gebed, gaat de hemel open, zichtbaar daalt de Heilige Geest neer. Na een drukke dagtaak is gebed Zijn rust en ontspanning. Bidden op de berg der verheerlijking is voor Hem een „opgaan in gebed", waarin Hij Petrus, Jacobus en Johannes betrekt. Hij wordt er „anders" van, staat in gemeenschap met het verleden (Mozes en Elia), maar is tegelijk verbonden met de toekomst en zo boven de tijd uitgeheven.

De leerlingen moeten alleen luisteren naar de Meester. Jezus alleen. In de tegenwoordigheid van Jezus wordt de begeerte tot bidden geboren. Leer het ons Heer!

Worden tot „gezondenen" kan niet voordat het discipelschap is aanvaard. Bidden in navolging van Christus' maakt het kruis onvermijdelijk. De opdracht voor Jezus ging over Golgotha, waar Hij de wil des Vaders volbracht, biddend voor de overtreders, in weerloosheid zich overgaf om zondaars te redden.

Dit bidden, waar onze verlangens worden omsloten in de verheerlijking van de Vader heeft Jezus Zijn discipelen geleerd.

A.V.

MEJ. VAN VEEN 40 JAAR IN HET JEUGDWERK

In verband met het feit, dat mej. G. van Veen veertig jaar werkzaam is in het jeugdwerk biedt de Jeugdraad der N.B.J.B. haar op zaterdagmiddag 18 mei een receptie aan in de baptistenkerk te Emmen, aanvang 3.30 uur.

De Jeugdraad zal het zeer op prijs stellen, indien de omliggende baptistengemeenten van hun belangstelling blijk geven. Eveneens zal het worden gewaardeerd, indien jeugdgroepen een afvaardiging zouden willen zenden.

Namens de Jeugdraad,
H. D. Dekker

WELKOM IN HENGELO (O.)

Grote gebeurtenissen werpen hun schaduw vooruit!

De jaarlijkse Algemene Vergadering der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland moge dan geen frontpagina-nieuws zijn, voor onze gemeenteleden is het toch altijd een belangrijk gebeuren. Ons blad van deze week is voor een belangrijk gedeelte gewijd aan de plaats waar wij zullen vergaderen.

De baptistengemeente in Hengelo (O.) verheugt zich de A.V. te mogen ontvangen. Zij heet de afgevaardigden en alle belangstellenden hartelijk welkom!

Zoals U weet zal op donderdag 16 mei een zendingsavond worden belegd waarin Fam. Edens zal worden uitgezonden.

Wij kunnen ons voorstellen, dat vooral de broeders en zusters van omliggende gemeenten deze avond willen bijwonen maar wat zorgen hebben of er wel plaats genoeg is.

Laat u door deze gedachte niet hinderen. Wij hebben het kerkgebouw **De Ark** voor deze avond gehuurd en deze kerk biedt voldoende ruimte om u te ontvangen.

Een situatie-tekening in dit blad, wijst u de weg naar deze plaats.

De voorbereidingskommissie heeft naar beste vermogen geijverd u passend te ontvangen. Mochten er desondanks nog wensen zijn die u gerealiseerd wilt zien, maak ze kenbaar aan een der kommissieleden.

Onze gemeente wenst u een goede A.V. toe. Deze gebeurtenis kan alleen „goed" zijn onder Gods zegen.

Een motto voor onze bijeenkomsten kunt U vinden in Joh. 4 laatste regel van het 40e vers. U mag van de in dit vers voorkomende twee een drie maken.

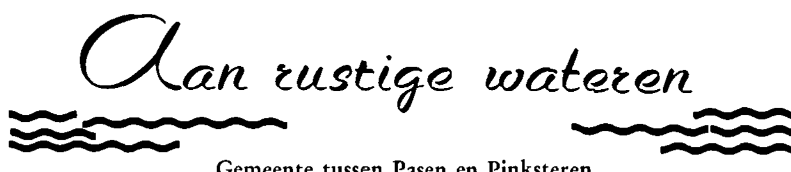
Tot ziens in Hengelo (O.)!

Namens de voorbereidingskommissie,

J. van der Velden

't Schiet al weer aardig op met onze feestdagen. Nog een Hemelvaartsdag en de Pinksterdagen en dan is de koek weer op. Dan moeten we weer wachten tot december voor we weer een paar van die bijzondere dagen hebben. Leven we zó van feest tot feest dat een dergelijke gedachte bij je kan opkomen? Wat steekt er dan achter onze feestdagen: de heilsfeiten die hun naam er aan verlenen of de vrije dagen die we er door krijgen? Als we spreken in de trant van: „dan is de koek weer op" zou je dan niet het laatste vrezen?

Er zijn een paar teksten die mij door het hoofd gespookt hebben en ik zou graag willen, dat het ook bij U een beetje zo gaat spoken: „Wat dunkt U? Zou HIJ wel op het feest komen?" (Joh. 11 : 56)

Gemeente tussen Pasen en Pinksteren

Denkt U nu niet, dat ik de gedachte had, dat wij slechte paasdagen hadden, want dat is niet zo. Maar als je bij jezelf merkt hoe moeilijk het is om die blijde paasjubel vast te houden in de tijd daarna, dan vraag je je toch wel even af of het zo vanzelfsprekend is, dat Hij op onze feesten is. Ik moet denken aan Israël in de tijd van Amos. Ook zij hadden hun feesten en hun samenkomsten en ik geloof, dat ze die met de beste bedoelingen hadden. En toch laat God hen weten: „Ik haat, ik veracht uw feesten en kan uw samenkomsten niet luchten" (Amos 5 : 21). Ik denk dat zij het als vanzelfsprekend aangenomen hebben, dat de Heer op hun feesten zou zijn. Dan is zo'n woord wel een koude douche. Daarom geloof ik dat een ogenblikje „spoken" niet verkeerd zou zijn. Als we na pinksteren gaan zeggen: „En nu is de koek weer op" neemt U dan maar van mij aan, dat Hij niet op het feest is geweest. Werkelijk feest kun je alleen beleven als Hij in je leven is. Maar dan gaat het ook verder dan alleen de „feestdagen". Dan kun je elke dag zeggen: „Het is feest in mijn hart want de Heiland kwam in".

Amsterdam G. Liebe

(Uit: Gemeenteberichт,Amsterdam)

ONS OECUMENISCH PROBLEEM (4)

Verschillend geloof

Alle wereldwijde perspectieven van de oecumene ten spijt, speelt voor verreweg de meesten van ons de oecumene zich af in de verhouding tot de hervormde en de gereformeerde kerk, soms ook nog met lutheranen, doopsgezinden en remonstranten als die ter plaatse aanwezig zijn. De oud-katholieken en de vrije evangelischen laat ik gemakshalve buiten beschouwing, omdat de eersten nog veel verder van ons afliggen en de laatsten veel dichter bij ons staan. De doopsgezinden vormen een geval apart. In de praktijk is de oecumene voor onze gemeenten de ontmoeting met de kerken van de reformatie.

Voor de oecumene in de praktijk wegen de echte leerverschillen vaak minder zwaar dan de verschillen in geestelijk klimaat. Als baptisten voelen wij dat heel sterk wanneer wij in aanraking komen met de reformatorische kerken en christenen.

Wij vinden in deze kerken een ander klimaat. Eigenlijk is dat meer een kwestie van aanvoelen dan van onder woorden brengen. Vooral tegenover de betrokkenen kunnen wij dat vaak niet al te best verantwoorden, ook al omdat we de anderen niet willen kwetsen of onszelf verheffen. Eerst recht wordt het moeilijk wanneer wij deze verschillen zo sterk gevoelen dat ze voor ons een reden tot afzijdigheid worden. Want afzijdigheid moet verantwoord worden en gevoelens laten zich vaak niet goed in woorden uitdrukken.

Het is begrijpelijk dat wij geneigd zijn kontakt te zoeken met mensen die 't net zo beleven als wij. In de discussie over de nieuwe raad van kerken is dat ook weer duidelijk gebleken. Wij voelen ons verwant met heilsoldaten, vrije evangelischen, vergaderingmensen en pinksterbroeders. Het kost ons weinig moeite in hen broeders en zusters in Christus te herkennen. De gemeentegedachte speelt in deze verbondenheid geen samenbindende rol. Het zou zelfs wel eens kunnen blijken dat zij scheiding maakt.

Omdat het hier om de oecumene gaat willen we ons bezig houden met die moeilijk te beschrijven verschillen in geloof. Niet de verschillen in leer, al spelen die natuurlijk ook een rol. Maar 't gaat hier niet in de eerste plaats om wat de kerken van de reformatie leren maar om de vraag hoe de reformatorische christenen geloven.

Vraagleren

Er zijn streken in ons land waar de belijdenis-catechisatie van de hervormde of de gereformeerde kerk tot voor kort vraagleren werd genoemd. Wie de vragen en natuurlijk de antwoorden kende, kon belijdenis doen. Doorgaans viel dit ook samen met 't bereiken van de achttienjarige leeftijd. Op Palmzondag werd dan belijdenis gedaan en was men lidmaat van de kerk.

Op ons maakte en maakt dit de indruk dat geloof een kwestie van leren, en belijdenis doen een zaak van traditie is. Het hoeft niet maar 't kan gemakkelijk zijn dat het buiten het hart omgaat. Men hoeft er niet echt innerlijk bij betrokken te zijn. Het geloof is geen persoonlijke zaak. Natuurlijk wordt dit sterk in de hand gewerkt door de kinderdoop, want daardoor is men in feite al bij voorbaat ingelijfd. Er is al gekozen. Dit is het beeld dat wij van de kerken hebben. Of het klopt is de vraag maar dat doet op dit moment minder ter zake. Doorgaans missen wij bij de kerkmensen het spontane en het persoonlijke. Hun getuigenis is vaak wat zwevend en wat weinig beslist. Weten ze nu eigenlijk wel of ze een kind van God zijn? Vooral zij onder ons die in de kerk geleefd hebben en daar iets misten wat ze in onze gemeenten vonden voelen dit verschil na hun overgang juist heel sterk aan en houden daardoor dit beeld in stand.

Objectief

Zo voelen wij het aan, en wij voelen ons daarom bij de kerkmensen niet thuis. Het is echter de vraag of wij het wezenlijke verschil daarmee getroffen hebben. We moeten, dunkt me, nog wat dieper graven. Want 't gaat niet om verschillen in klimaat en sfeer maar om de manier waarop het evangelie verstaan en toegepast wordt. Dat is belangrijk, want alleen het evangelie van Jezus Christus kan een blijvende en betrouwbare basis leveren voor eenheid. En dan moeten we nadrukkelijk stellen dat het hier gaat om hetzelfde evangelie van Jezus Christus. Dat evangelie komen we tegen in de Nederlandse Geloofsbelijdenis en in de Heidelberger Catechismus. Maar in de kerken van de reformatie wordt het anders beleefd. De reformatorische beleving wordt getypeerd door drie woorden: verkiezing, rechtvaardiging en verbond.

Verkiezing wil zeggen dat het initiatief tot ons behoud bij God berust en niet bij ons. Hij heeft ons er voor bestemd en „die Hij te voren bestemd heeft die heeft Hij ook geroepen" (Rom. 8 : 30). Wij kunnen niet anders dan deze bestemming aanvaarden. Nog sterker spreekt dit wanneer de verkiezing gezien wordt als uitverkiezing, want dan wordt de rol van de mens nog passiever: het ligt aan God en niet aan hemzelf of hij tot behoud verkoren is.

De *rechtvaardiging* is een van de sleutelwoorden van de reformatie. Tegenover de laat-middeleeuwse boete- en aflaatpraktijk van de roomse kerk brengt dit woord de futiliteit van alle menselijk pogen om met de eigen schuld voor God klaar te komen indrukwekkend tot uitdrukking: God rechtvaardigt de goddelozen om niet, louter uit genade. Daar komt geen menselijke bijdrage meer aan te pas. Zelfs het geloof is zo'n bijdrage niet, net zo min als het aanvaarden van een geschenk dat ons wordt aangeboden, een bijdrage onzerzijds tot het geschenk zelf is. Bij zo'n geweldig geschenk als de rechtvaardiging is het minste wat we mogen verwachten dit dat 't in dank wordt aanvaard. Wie dat doet in geloof, heeft in feite nog niets gedaan. Hij is en blijft de zondaar aan wie Christus' gerechtigheid wordt toegerekend.

Verkiezing en rechtvaardiging zijn echter geen dingen die sprongsgewijze gebeuren. Ze vinden plaats in het kader van het *verbond*. Verbond betekent blijvende verhouding. 't Verbond met Abraham zijn vrind bevestigt Hij van kind tot kind. Deze verbondsgedachte is van enorme betekens voor het gereformeerde protestantisme geweest en is het nog. Aan alle persoonlijke, individuele geloof gaat al iets vooraf. Er is al een verhouding tot God, de verbondsrelatie.

Kortom: het accent ligt op het objectieve, op datgene wat God doet. Zijn genade is, naar het schone woord van Miskotte, ons geloof altijd een eeuwigheid voor. De mens blijft de zondaar die gerechtvaardigd is. Bij zo'n oriëntering past een geloof dat niet te veel over zichzelf zegt. Of 't geloof voor de volle honderd procent wordt gemeend is in laatste instantie niet beslissend. Beslissend is wat God doet. Het geloof is passief, het is niet actief. Het is voorts geloof, geen persoonlijke ervaring. De ervaring is hoogstens een bijkomende vrucht van het geloof. Voor het ontstaan en bestaan van het geloof heeft de ervaring geen bepalende betekenis.

Subjectief geloof

Het is duidelijk dat dit leidt tot een andere geloofsbeleving dan wij kennen. Want in ons steekt een flink stuk Pietisme. Ons verstaan en beleven van het evangelie verloopt geheel anders. Het wordt getypeerd door drie andere woorden: bekering, wedergeboorte, gemeente.

In het catechisatieboekje waaruit ik voor dertig jaar de eerste beginselen van het christelijk geloof leerde stond: bekering is een zedelijke wilsdaad. Dat betekent: je moet er als persoon achter staan. 't Is geen uitbarsting van emotie maar een daad van persoonlijke keuze. Hier wordt dus naar twee kanten front gemaakt. Enerzijds tegen een gevoelsbekering, anderzijds tegen een leer- of traditiegeloof. Toch wil de sterke nadruk op de persoonlijke keuze niet zeggen dat bekering louter verstaan wordt als persoonlijke keuze. Eigenlijk spreken wij nog liever van overgave dan van bekering. Wie zich overgeeft kan niet anders. De Ander is sterker gebleken. In de worsteling om de heerschappij over het hart — en van het hart zijn de uitgangen des levens — heeft Christus het gewonnen.

En vervolgens heeft de bekering nog een andere kant. Wie zich overgeeft doet dat niet op genade of ongenade. Hij weet dat hij is aangenomen en dat zijn zonden zijn vergeven en verzoend door het dierbaar bloed van het Lam. Al met al is de bekering een radicale ommekeer. Wat er op volgt is dan ook een ander leven dan voorheen. Wij spreken graag van een nieuw leven, dat op unieke en kostelijke wijze gesymboliseerd wordt in de opgang uit het watergraf. Want met de bekering correspondeert de wedergeboorte. Dat is niet iets wat de bekeerde mens presteert maar een wonder dat God voltrekt in het hart van wie zich aan Hem overgeeft. Zo ergens dan klopt hier het hart van het Pietisme. Want het Pietisme is meer dan de religie des harten. Het is de religie van de heiliging en van de vrucht van de Geest. Voor ons besef is dan ook de vraag: ben je wedergeboren? belangrijker dan de vraag: geloof je? Op de laatste vraag kan men antwoorden met een verwijzing naar de afgelegde belijdenis, op de eerste vraag alleen met een persoonlijk getuigenis.

In dezelfde lijn ligt de gemeentegedachte. Toetreding tot de gemeente is een vrucht van de wedergeboorte, want zij is verbonden met de doop, die uitdrukt dat wij in het nieuwe leven staan. De gemeente is de gemeenschap van hén die het goede deel gekozen hebben en die zich daarvoor willen inzetten.

Kortom: bij ons ligt het accent op het actieve en het persoonlijke. Wij bagatelliseren niet wat God doet maar wij leggen er de nadruk op dat wij ons dit persoonlijk moeten toeëigenen.

Principiële verschillen?

De verschillen in geloofsbeleving tussen de kerken van de reformatie en ons zijn dus niet gering. Het feit dat ze gepaard gaan met verschillen in sfeer en gewoonten maakt voor ons besef de afstand nog groter. Voordat we echter op zaken van sfeer en gewoonte ingaan moeten we ons eerst de vraag stellen of deze geloofsverschillen tussen ons en de reformatie pricipieel van aard zijn of niet. Men kan stellen dat ze leiden tot twee tegengestelde vormen van kerk-zijn, nl. de kinderdopende kerk en de op belijdenis dopende gemeente. Dat is maar ten dele juist want er zijn streng calvinistische baptisten en kinderdopende vrije evangelischen. Bovendien gaat het niet om mogelijke gevolgtrekkingen maar om fundamentele verhoudingen. Zijn de reformatorische en de doperse geloofsbeleving in de grond van de zaak bijbels verantwoord en in de Schrift geworteld? Op deze vraag is het antwoord m.i. niet moeilijk te geven. Het moet positief zijn. Dat wil niet zeggen dat we elkaar over en weer niets te vragen zouden hebben. Met name over doop en verbond zullen we voorlopig nog wel niet uitgepraat zijn. Maar het betekent wel dat we elkaar moeten zoeken en dat voor dit zoeken een fundament aanwezig is in het evangelie van Jezus Christus, Gods Zoon, onze Heer en Heiland. De ontmoeting op deze basis kan alleen maar vruchtbaar zijn.

Dit betekent echter nog meer. Het betekent dat wij geen eenheid moeten zoeken op basis van de, wedergeboorte. Die grondslag is te beperkt want zij betreft slechts één aspect van het evangelie en is bovendien nog sterk gekleurd door de geschiedenis. Het gevaar bestaat dat wij dan niet verder komen dan een ontmoeting en een eenheid op basis van een gelijke geloofsbeleving en dat is niet alleen te smal, het is ook te zwak. 't Hangt teveel af van persoonlijke keur en 't is te weinig gegrond in Jezus Christus zelf.

Sfeer

Wat hierboven staat zal theorie blijven wanneer we ons geen rekenschap geven van duidelijke verschillen in sfeer en klimaat, die er tussen ons en de kerken bestaan. Het feit dat wij de doopsgezinden zonder moeite tot de kerken rekenen terwijl ze qua gemeente-- en geloofsopvatting veel dichter bij ons staan, illustreert dit. Verschillende factoren dragen tot deze klimaatsverschillen bij. In de eerste plaats de geschiedenis. Geen gemeenschap ontkomt aan haar invloed. De kerken zijn veel ouder dan wij. Wie geschiedenis heeft heeft traditie. In de loop der geschiedenis wordt de gemeenschap meer en meer tot een instituut. Het gaat er ambtelijker toe. En burgerlijker.

Wij kunnen echter al niet meer zeggen dat wij dit niet kennen. Dertig à veertig jaar geleden was dat nog anders maar na ons eerste eeuwfeest in 1946 begint de geschiedenis zich ook bij ons te laten voelen.

In de tweede plaats ligt het ook aan het aantal. In vergelijking met de hervormde en de gereformeerde kerk zijn zelfs onze grote gemeenten nog maar dwergen. Maar hoe groter het aantal hoe minder de gemeenschap en hoe koeler de sfeer. In een grote kerk voelt een baptist zich over 't algemeen niet thuis. Hij is liever temidden van bekenden.

In de derde plaats speelt de geaardheid van streek, stad en mensen een grote rol. In onze gemeenten treffen we doorgaans een ander type mensen aan dan in de hervormde of de gereformeerde kerk.

Maar hoe sterk deze verschillen in sfeer ook zijn, een verhindering voor een oecumenische ontmoeting mogen ze

in geen geval vormen. Het feit dat de kerken anders zijn is geen aanleiding om ze te mijden. Doen we dat toch dan verheffen we het gevoel tot maatstaf. Dat leidt tot bewustzijnsvernauwing en tot vertekening van de verhoudingen.

Geven en ontvangen

Daarom pleit ik nadrukkelijk voor gesprek en ontmoeting, niet alleen met gemeenschappen en mensen die ons na staan maar ook met de kerken en de kerkleden van de reformatie. Een gemeenschappelijke basis is er, al wordt deze verschillend beleefd. Er zal wederzijds veel vreemdheid overwonnen moeten worden maar dat is niet erg. In Christus betekenen verschillen in traditie, sfeer en karakter niet veel. Ze zijn er om overwonnen te worden. Waar dit gebeurt daar hebben wij veel te ontvangen en te geven. Wij hebben dingen waarop anderen jaloers zijn. Anderen hebben dingen waarop wij jaloers zouden kunnen zijn.

Voor deze ontmoeting is een landelijke raad van kerken niet de meest aangewezen plaats. Alle andersluidende woorden ten spijt gaat het in deze raad in de eerste plaats om een overleg van de toporganen van de aangesloten kerken. Dat is belangrijk maar stelt oecumenisch nog niet veel voor. Voor kerkelijke ontmoeting is nog meer nodig. In de allereerste plaats meer mensen. Het moet plaatselijk gebeuren. 't Gaat er om dat wij de leden van de kerken ontmoeten en in die ontmoeting leren geven en ontvangen.

Zijn er dan geen wezenlijke verschillen meer? Die zijn er zeker. Maar zij komen pas echt duidelijk te liggen wanneer we ons eerst rekenschap gegeven hebben van wat verbindt. Wanneer blijkt dat het evangelie ons verbindt dan kunnen we dan gaan praten over wat ons scheidt. Dat ligt op het vlak van de gemeente. Daarover gaat het laatste artikel.

J. Reiling

Hengelo, speelse zakelijkheid

Congressisten, van harte welkom in onze stad Hengelo, onze stad van speelse zakelijkheid en om het u maar meteen te vertellen: Hengelo is geen mooie stad met tal van oudheidkundige bezienswaardigheden, met eeuwenoude pittoresque hoekjes of u in vervoering brengende trapgeveltjes. Ons oudste trapgeveltje hebben we veertig jaar geleden tegen een bestaand gebouw geplakt omdat we er een gymnasium in wilden beginnen en we van mening waren dat het gebouw derhalve een klassiek tintje moest hebben. Met dat voorval hebt U Hengelo ten voeten uit. Een nuchtere zakelijke stad met niettegenstaande dat een zekere hang naar wat romantiek en speelsheid. Neem nou de binnenstad. Een paar maanden na de rampdagen in 1944, 6-7 oktober, toen het centrum van Hengelo platgebombardeerd werd, begon een klein groepje mannen in een schuurtje ondergronds te werken aan het herbouwplan. Nauwelijks hadden we de laatste bezetter buiten de gemeentegrens (laten) zetten of we konden beginnen dat plan te vervolmaken en uit te voeren, waarvoor we en passant nog een stuk of wat straten sloopten om wat meer armslag te hebben. Dat kun je doen in een jonge stad zonder historische bouwwerken. Maar het gevolg is geweest dat u, als u op ons marktplein uit uw wagen of touringcar stapt, in welke richting u ook gaat, moderne winkeltraten binnenwandelt. Straten die een genoegen zijn om eens nader te bekijken omdat ze U een grote verscheidenheid aan winkels en établissementen bieden. Een heel zakelijk en

D. J. F. Wilmink, schrijver van dit artikel

nuchter herbouwde binnenstad, met toch weer die hang naar wat speelsheid. Hier en daar legden we de straten netniet in elkaars verlengde maar dwingen we de automobilisten om een wat rare kronkeling te maken met als gevolg steeds weer verrassende nieuwe hoekjes en straatjes. Speels is ook de opzet van de contouren van de nieuwe binnenstad. Vroeger werd die alleen bepaald door de statige St. Lambertustoren. Na de oorlog hebben we er twee „hoogtepunten" bijgebouwd: de winkelflat „De Telgen" en de „stadhuistoren", welke laatste we echter zo gedraaid hebben dat de lichtval erop net weer anders is dan op de kerktoren. Ons nieuwe stadhuis werd 3 september 1963 officieel door de Minister van Binnenlandse Zaken Z.E. Toxopeus geopend. Een gebouw waar elke Hengeloër, trots de vele kritieken, trots op is. En dan de drie pleinen in het centrum. Het marktplein maakten we net groot genoeg om op woensdag en zaterdag alle kraampjes van de marktkooplieden te bergen, maar gelijktijdig net klein genoeg om het intieme karakter te bewaren. De beide andere pleinen, namelijk die voor het station en het stadhuis, zijn gemoedelijk en met een boeiende afwisseling in de bebouwing die ook al weer karakteristiek is voor Hengelo.

Het nieuwe stadhuis, „waar elke Hengeloër, trots de vele kritieken, trots op is".

Wie Hengelo via de grote hoofdwegen is binnengekomen en zich reeds in de binnenstad bevindt, herinnert zich vaak wel eens gelezen te hebben dat Hengelo een fabrieksstad is. Waar hebben jullie die fabriekjes eigenlijk verstopt, is dan de vraag wel eens. In de eerste plaats, ze zijn beslist niet klein en verstopt hebben we ze evenmin. We hebben echter onze stad zo gebouwd dat we aan de ene kant van de hoge spoordijk, die de stad in tweeën scheidt werken en deels ook wonen, maar aan de andere kant leven. Aan de kant waar u binnenkomt bouwden we onze woonwijken. Een beetje onoverzichtelijk misschien, maar dat kwam omdat onze vaders zich eenvoudig de tijd niet gunden zich daar te druk over te maken. Wat wilt u ook. Honderd jaar geleden was Hengelo nog een onaanzienlijk dorpje met slechts enkele duizenden inwoners. Nu is het een dynamische stad met grote fabrieken met wereldfaam. De machines van vele zeeschepen zijn hier gebouwd, waarschijnlijk is uw telefoontoestel hier vervaardigd, evenals trouwens de motoren van onze moderne treinen, de radarapparatuur van onze marineschepen en vliegtuigen, de suikerfabrieken die u in het „nabije" oosten kunt vinden, de ketels en motoren van pompgemalen en elektrische centrales. Maar ook het zout dat u 's morgens over uw eitje en uw vrouw over de aardappelen pleegt te strooien en de nylons die ze draagt, komen naar alle waarschijnlijkheid uit Hengelo. Al die produkten maken we in reusachtige fabrieken. En als u nu bedenkt dat hier zo'n honderd jaar geleden nog geen industrie bekend was, wilt u waarschijnlijk wel de verontschuldiging aanvaarden dat onze vaders het te druk gehad hebben met fabrieken en woningen te bouwen dat ze nauwelijks tijd hadden om te overpeinzen op welke manier de stad het beste en zo logisch mogelijk kon worden gebouwd. Maar goed, aan de ene kant van die spoorlijn wonen dus de meeste stadgenoten, doen ze hun inkopen, vinden ze de moderne schouwburgen concertzalen, waarin we onze gasten zo graag ontvangen, aan de andere kant van de „dijk" werken we. Vandaar dat we een imposante tunnel hebben gegraven om de beide stadsdelen met elkaar te verbinden. Gaat u rustig eens door die tunnel die de wijdse naam Europatunnel draagt en loopt of rijdt eens langs de fabrieken. U zult er beslist niet vuil maar wel geïmponeerd worden door de kracht en de majesteit die ervan uitgaan. Overigens, ook aan die „fabriekszijde" konden we niet nalaten de speelsheid te betrachten. Wandel eens door de woonwijk 't Tuindorp en u zult zich in het buitenland wanen. Zoveel afwisseling in architectuur op een zo klein gebiedt vindt U niet vaak.

Heel veel groen moet u in onze stad niet verwachten, al doen we het anderzijds ook niet zonder. Maar als u bedenkt dat Hengelo in het hartje van Twente ligt, een gewest dat één groot park is, dan valt ook dit niet te verwonderen. Samengevat: Hengelo is een zakelijke, nuchtere stad. Maar een zakelijkheid waaraan de speelsheid niet vreemd is. En daardoor een boeiende stad in een boeiend gewest. Een bezoek waard. U zult zich hier bij ons beslist op uw gemak voelen, bij ons in Hengelo met zijn speelse zakelijkheid.

D. J. F. Wilmink,
Dir. Verkeersbureau V.V.V.,
Hengelo (O.)

Uit de geschiedenis van het baptisme te Hengelo

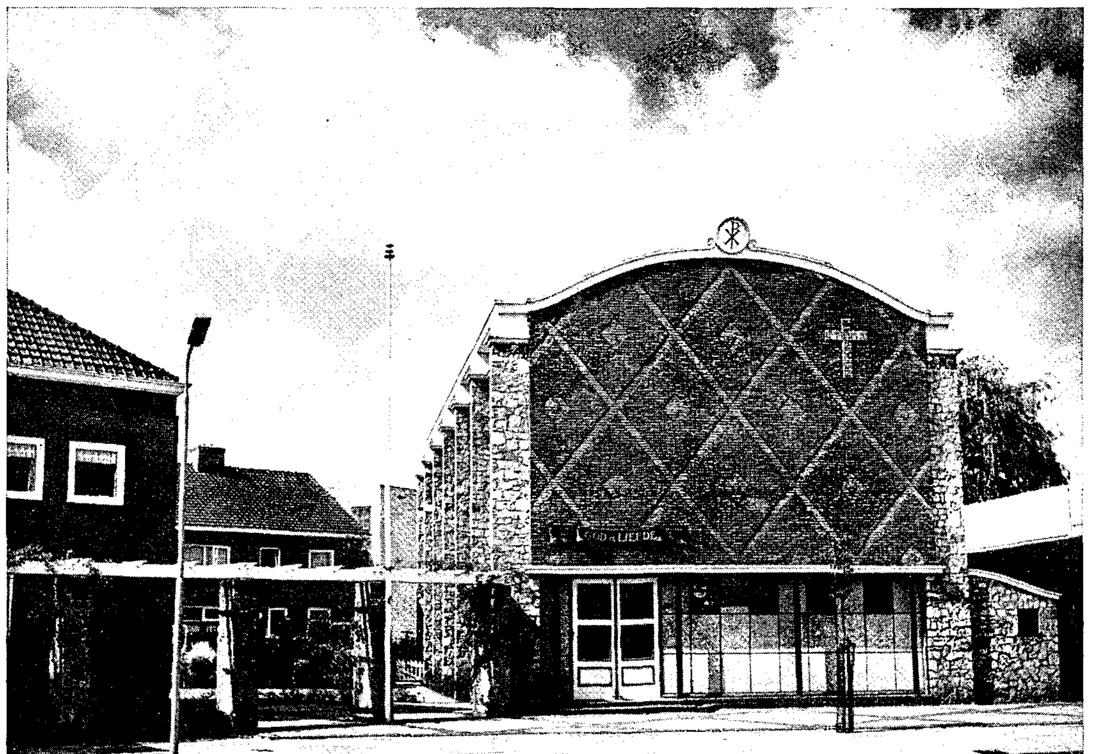
Evenals op vele plaatsen is in Hengelo het baptisme ontsproten uit evangelisatiewerk. Op 1 november 1869 kwam naar Hengelo broeder J. de Hart om hier als evangelist te werken; een jongeling nog, even 22 jaar oud. Zijn opleiding had hij genoten in „Klein Bethanië"; dat was indertijd de naam van de evangelistenschool van broeder Holleman te Leeuwarden. Met broeder J. Horn was hij daar op 18 april 1869 op zijn belijdenis gedoopt.

Hier in Hengelo had br De Hart van het begin af kontakt met enkele gezinnen, die reeds geruime tijd met elkaar huissamenkomsten hadden gehouden; zij werden de kern van de kring van personen, die de evangelisatiegemeenschap vormden.

Het spreekt vanzelf, dat br De Hart, zelf op de belijdenis van zijn geloof gedoopt, niet kon zwijgen over het wezenlijke onderscheid tussen de doop volgens het Nieuwe Testament en wat men noemt de kinderdoop en ook in dit stuk droeg zijn prediking vrucht: Op 22 mei 1873 vond de eerste doopsbediening plaats, en wel in de woning van br De Hart in een speciaal voor dat doel vervaardigde bak.

Tot gemeentestichting kwam het echter voorlopig nog niet; dat duurde nog precies zes jaar. Hoe in die jaren de geestelijke ontwikkeling op dit punt geweest is kan ik u niet vertellen maar bekend is, dat ds Z. H. Kloekers van Nieuwe Pekela er de laatste stoot aan heeft gegeven. Het was op 22 mei, Hemelvaartsdag 1879. Een week na de begroetingssamenkomst voor de a.s. Algemene Vergadering der Unie zal het dus precies 89 jaar geleden zijn, dat in onze stad werd gesticht: De Gemeente van Gedoopte Christenen (Baptisten).

In het jaar 1880 werd door vertegenwoordigers van verschillende gemeenten gepoogd te komen tot een formele band met elkaar. Men wist zich door het ge-

De nieuwe kerk aan de Marskant

loof verbonden en wilde dat ook tot uitdrukking brengen. Eén van de voorbereidende vergaderingen werd op 27 oktober 1880 te Hengelo gehouden. En toen op 26 januari 1881 de Unie een feit geworden was, was de gemeente van Gedoopte Christenen één van haar leden. Op die vergadering was helaas niemand van Hengelo aanwezig om de gemeente persoonlijk te vertegenwoordigen, maar men had zich schriftelijk akkoord verklaard met het voorgestelde ontwerp-statuten en huishoudelijk reglement. Toen op 15 januari 1882 het eerste nummer van ons weekblad De Christen verscheen, bevatte het onder meer een artikel van ds J. de Hart.

Twintig jaar later is de gemeente te Hengelo uit de Unie getreden. Ik weet daarvan geen bijzonderheden te vertellen en konstateer in mijn verhaal alleen het feit. Het moet wel ongeveer in 1901 zijn geweest.

Intussen ging de arbeid geregeld voort en breidde de gemeente zich uit. Dit kan ook gezegd worden van de eerste jaren na de dood van ds J. de Hart. Hij stierf op 22 juli 1912. Die dag had hij nog de dienst in de gemeente waargenomen.

Helaas ontstonden er later ernstige moeilijkheden, die tot gevolg hadden, dat in 1919 ongeveer de helft van de leden uittrad en een tweede gemeente stichtte, die in 1921 in de Unie werd opgenomen.

Het is niet nodig uit deze tijd bijzonderheden te vertellen, om de lezer te doen beseffen, dat dit een donkere periode is geweest. Toch mogen we — achterom ziende — ondanks alles zeggen, dat de Heer doorgegaan is Zijn gemeente te bouwen. De arbeid werd voortgezet en gezegend: De Gemeente van Gedoopte Christenen is thans in ledental ongeveer twee keer zo sterk als in de eerste tijd na de afsplitsing. De tweede gemeente, die zich Baptisten-Gemeente noemde, is in ledental nog sneller gegroeid, maar dit werd niet alleen veroorzaakt, doordat er met zegen werd gewerkt. In die tijd begon in ons land de migratie van Noord naar Zuid. Onder hen die elders hun brood gingen zoeken waren natuurlijk ook baptisten en komende uit gemeenten, die tot de Unie behoorden, zochten zij — voor zover zij zich in Twente vestigden — aansluiting bij de geünieërde gemeente hier ter plaatse. Op de toename van het ledental heeft dit grote invloed gehad.

Gelukkig werden mettertijd de verhoudingen weer beter. De laatste jaren is dat heerlijk tot uitdrukking gekomen in de gemeenschappelijke diensten met avondmaal op de Goede Vrijdagen, voormiddags.

De oorlogsjaren zijn in Hengelo zwaar geweest vanwege de vele bombardementen, die rouw, tranen en puin achterlieten. Ook van de onzen zijn enkelen door de dood overrompeld, terwijl de kerk van de Gemeente van Gedoopte Christenen (Baptisten) geheel verwoest werd. Alleen de poort met de woorden „God is liefde" stond nog overeind.

De laatste maanden van de oorlog hielden de gemeenten hun diensten samen aan de rand van Hengelo; in het Noorden in de werkplaats van br H. Kiewiet en in het Zuiden eerst in de werkplaats van br H. Kwast en later in de Bethlehemkerk, gaarne afgestaan door de hervormde gemeente alhier. De voorgangers, ds S. J. Zijlstra en ds K. Reiling, gingen beurtelings in de diensten voor (er waren steeds twee diensten tegelijk).

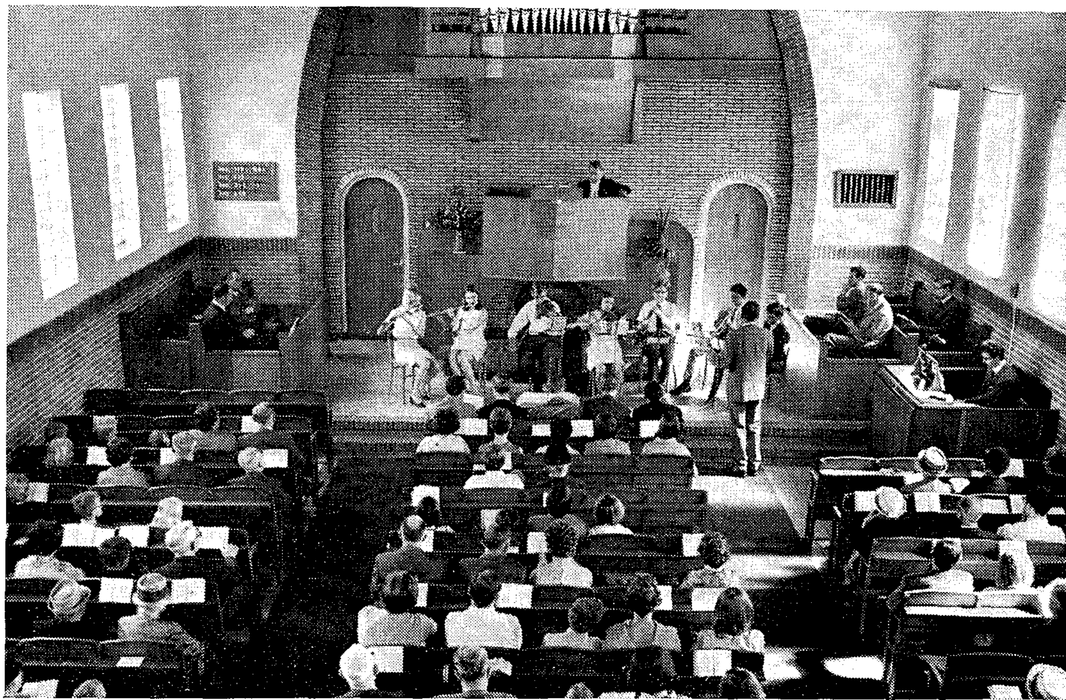
Na de oorlog kon de Baptisten-Gemeente meteen weer in haar kerk vergaderen, daar het gebouw aan de Jacob Catsstraat slechts lichte schade had geleden. De Gemeente van Gedoopte Christenen vergaderde toen in de jeugdzaal van haar dochtergemeente. Dit ging alles gelukkig heel goed, maar toch was men blij, dat met verloop van tijd een nieuwe kerk aan de Marskant in gebruik kon worden genomen. De woorden: „God is liefde" prijken weer in de gevel.

Tegen het einde van de vijftiger jaren werd uitgezien naar mogelijkheden om in een nieuw stadsgedeelte van Hengelo arbeid te beginnen. Aanvankelijk werd gedacht aan een door beide gemeenten samen te stichten evangelisatiegebouw in Klein Driene, doch op de duur leek het beter, dat dit door de Baptisten-Gemeente alleen werd aangepakt. Het gelukte aan de Oldenzaalsestraat een terrein te kopen en daarop te bouwen. In juli 1961 kon in „'t Venster" de arbeid beginnen.

Toen definitief het besluit tot bouwen genomen werd, lag het in de bedoeling dat ds F. E. Huizinga de leiding van dit werk op zich zou nemen, maar pas in 1963 kon dit volledig verwezenlijkt worden. Toen slaagde de gemeente er in, in de persoon van ds R. J. Voorhaar voor haar wijkgemeente „Centrum" een eigen voorganger te krijgen.

Ik sluit dit verhaal met u te vertellen, dat — voorzover schrijver dezes het kan beoordelen — het baptisme in Hengelo een goede plaats heeft en dat onder leiding van de broeders voorgangers ds W. Kos (Marskant), ds F. E. Huizinga (Oldenzaalsestraat) en ds R. J. Voorhaar (Jacob Catsstraat) de arbeid een bevredigende voortgang heeft.

Hengelo (O.) K. Reiling

De kerk in de Jacob Catsstraat waar de A.V. wordt gehouden

WELKOM VAN DE BURGEMEESTER

De samenstelling van de Hengelose bevolking biedt ook in levensbeschouwelijk opzicht een zeer gevarieerd beeld. De Baptistengemeenschap, alhoewel niet groot in aantal, neemt hier ter stede een markante en niet onbelangrijke plaats in.

Binnen het verband van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland vormt de Hengelose gemeente ongetwijfeld ook een waardevol bestanddeel.

Namens het gemeentebestuur van Hengelo (O) wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om waardering uit te spreken voor de bijdrage in religieus en maatschappelijk opzicht van de baptisten binnen onze plaatselijke gemeenschap en alle deelnemers aan de Algemene Vergadering van de Unie van Baptistengemeenten een hartelijk welkom in onze stad toeroepen.

Gaarne wens ik U een geslaagde bijeenkomst toe.

De Burgemeester van Hengelo (O),
L. VON FISENNE.

„De HERE is groot en zeer te prijzen, Zijn grootheid is ondoorgrondelijk” — Ps. 145 : 3

Woensdag 15 mei a.s. hopen, zo de Heer wil, in het huwelijk te treden

JACOB VAN DER WOLF
en
JOUKJE DIJKSTRA

De voltrekking hiervan zal plaatsvinden om 2 uur in het stadhuis te Sneek.
In het midden der gemeente zal het huwelijk worden ingezegend om 2.45 uur in de baptistenkerk, W. Lodewijkstraat, door de weleerwaarde heer ds J. van Dam.
Mei 1968.

Heerenveen, Nachtegaalstraat 75
Sneek, Nauwe Noorderhorne 21
Receptie van 5-7 uur in Rest. v. d. Wal, Sneek.
Toekomstig adres: K. R. Poststraat 5, Heerenveen

Heden nam God tot Zich onze lieve vader en opa

GERRIT BROERTJES

wedn. van Elisabeth Bootsma, op de leeftijd van 77 jaar.

Rijswijk Z.H.:
C. G. Broertjes
M. Broertjes—Komen
Gerrit
Flip
Els
Hillegom:
B. v. d. Wereld—van Leeuwen

Overveen, 6 mei 1968
Pernambucolaan 12

De teraardebestelling heeft vrijdag 10 mei plaats gehad.

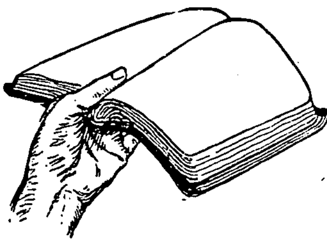
Op 1 mei 1968 nam God tot Zich in Zijn Heerlijkheid, onze broeder

KLAAS VAN DER VEEN

op de leeftijd van 81 jaar.

Psalm 34

Baptistengemeente Hoogezand

Wat zullen we lezen?

In deze week valt de algemene vergadering. Ons gezamenlijk denken en werken zal ons meer dan anders bezig houden. Laten we bidden dat Gods Geest ruimte moge vinden om voortdurend aanwezig te kunnen zijn.

zondag	**12 mei**	**Psalm 122**	**Een bedevaartslied**
maandag	**13 mei**	**Ex. 18 : 13-23**	**Omzien naar mannen**
dinsdag	**14 mei**	**Ex. 24 : 9-18**	**In Gods tegenwoordigheid**
woenslag	**15 mei**	**Ex. 33 : 12-23**	**God zij met ons**
donderdag	**16 mei**	**Jozua 6 : 6-11**	**Juichen op Gods tijd**
vrijdag	**17 mei**	**Jozua 6 : 12-20**	**En de muur stortte in**
zaterdag	**18 mei**	**Psalm 116 : 1-9**	**In de landen der levenden**

H.

COEVORDEN

Het bestuur der Ned. Herv. School „Mijndert v. d. Thijnen” vraagt met ingang van 1 augustus 1968

EEN ONDERWIJZER

(Ned. Herv. of Baptist). Nieuwe School . Leerschool (niet verplicht). Woning komt beschikbaar.
Brieven met volledige inlichtingen aan het hoofd der school: M. D. Minderhoud, v. Hogendorpstraat 1, Coevorden. Telefoon 05240-2608.

HANDELINGEN 69

De muziek- en zanggroep BLIJDE GELUIDEN uit Muntendam nam het initiatief om ten bate van de aktie **Handelingen 69** een langspeelplaat te laten maken.
Deze plaat — met zang en muziek — is gestoken in een moderne hoes; de plaat, gemaakt door Phonogram, heet **HIJ IS WEL MET U BEZIG!**
Te bestellen bij: HANDELINGEN 69, Postbus 68, Drachten. Prijs f 8,90 plus verzendkosten (onder rembours).

Mededeling

Ds C. van Wier te Almelo is verhuisd en woont thans: Rossinistraat 49, Almelo, het telefoonnummer is ongewijzigd gebleven.

VAN HET UNIEBUREAU

De secretarissen van de navolgende gemeenten hadden op 2 mei nog geen opgave gedaan van de afgevaardigden van hun gemeente voor de Algemene Vergadering te Hengelo (O), hoewel daarom nu *herhaaldelijk* is verzocht:

Almelo-Nieuwstraat, Assen, Coevorden-de Krim, Dokkum, Eindhoven, Emmen, Emmererfscheidenveen, Foxhol, Den Haag, Groningen-Noord, Haarlem, Harderwijk, Haulerwijk, Den Helder, Hengelo (O), Hoogeveen, Hoogkerk, Leeuwarden, Maassluis, Makkum, Muntendam, Rotterdam-Centrum, Siddeburen, Stadskanaal, Steenwijk, Ter Apel, Valthermond, Veendam, Vroomshoop-Daarlerveen, Winschoten, IJmuiden, Zandbulten, Zutphen.

Kunt u er voor zorgen dat de namen uiterlijk maandag 13 mei bij ons bekend zijn?

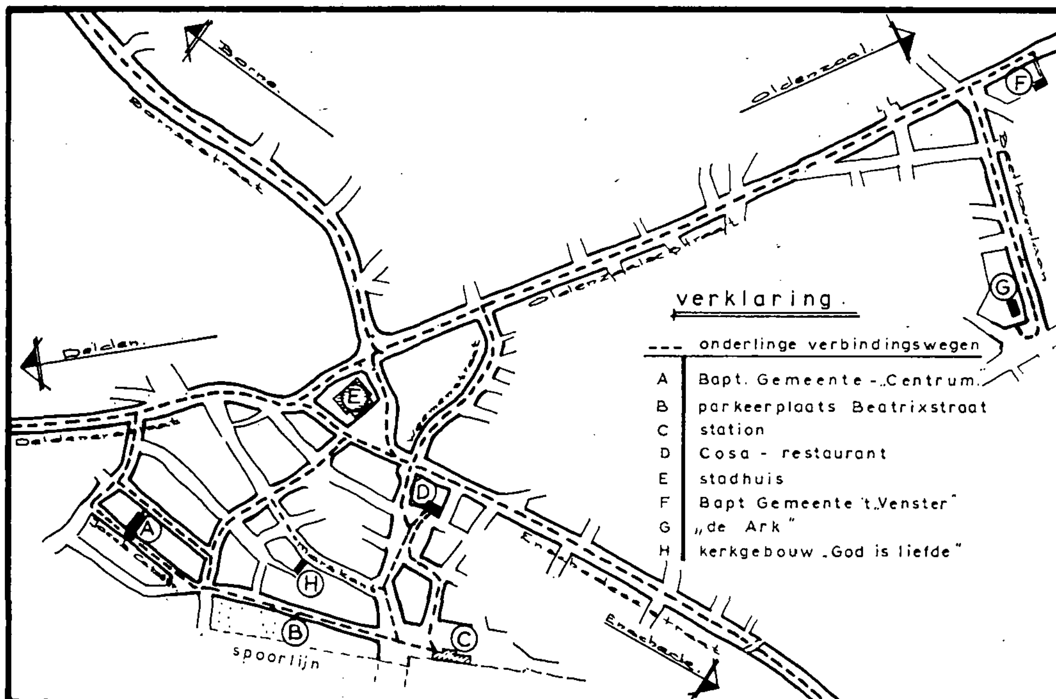
Van het A.V.-boek 1968 is nog slechts een beperkt aantal verkrijgbaar in het Unie-bureau, Dalweg 77, Arnhem. Prijs *f* 2,50 plus verzendkosten.

Th. van der Laan

---

25 JAAR „KERKNIEUWS”

„Kerknieuws” — „weekblad voor allen die belang stellen in het kerkelijk leven” — bestaat deze maand 25 jaar. Het is voor de redaktie (W. C. F. Scheps en drs. N. Scheps) aanleiding geweest om van het nummer van 3 mei een jubileumnummer te maken.
We vestigen graag de aandacht op het bestaan van dit toch wel unieke — typisch nederlandse — weekblad. Een abonnement kost f 4,35 per kwartaal en is te bestellen bij de administratie: Paulinastraat 14, 's-Gravenhage.

Zo vindt u de weg in HENGELO

17 mei 1968 83e jaargang — 20

DE CHRISTEN

UITGAVE VAN
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf.

Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris:

ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00

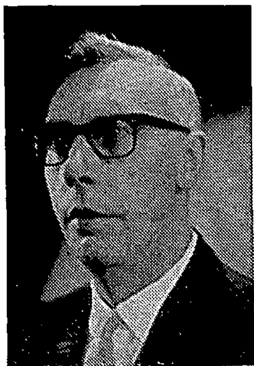
Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Eén in heerlijkheid

(Joh. 17:20-26)

Met deze toespraak opende ds W. Veenstra donderdag 16 mei te Hengelo (O.) de 88e Algemene Vergadering van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland. Deze toespraak werd voorafgegaan door lezing van Joh. 17 : 20-26.

Bij de opening van onze 88e Algemene vergadering is 't mij een grote behoefte dank te brengen aan allen die op enigerlei wijze in de arbeid van onze Unie bezig waren dit afgelopen jaar. In deze dank willen wij alle broeders en zusters betrekken, die via gemeente of rechtstreeks onze gezamenlijke arbeid en dienst aan elkaar en de ons omringende wereld mogelijk maakten.
Wij groeten alle medeverbondenen in Christus over de gehele wereld. Moge onze Machtige Heer hulp geven waar moeilijkheden zijn, licht schenken waar het duister is, overleg waar misverstand heerst, vrede waar twist de omstandigheden verdonkeren. Zijn genade en vrede zij met en over de ganse schepping.

De reden waarom wij u één van de meest ontroerende gedeelten uit Jezus' leven hebben gelezen is minder belangrijk dan de gedachten die uit dit woord tot ons komen. Zoekt dus niet naar de reden van deze tekstkeuze, maar naar de inhoud van dit Evangeliewoord. Wij meenden er goed aan te doen de boodschap samen te vatten in slechts drie woorden: *Eén in heerlijkheid.*

Let u er wel op, dat het onderwerp niet is: één in *de* heerlijkheid! Wanneer wij deze woorden soms *zo* horen uitspreken, dringt de gedachte aan de toekomst zich op! En „de heerlijkheid" is dan een ander woord voor „hemel". Doch naar het ons voorkomt gaat het in dit gedeelte niet allerleerst om de heerlijkheid van wat na dit leven het deel der kinderen Gods is. Wel wordt er over gesproken in het 24e vs, maar dat is dan een „zien van de heerlijkheid die God aan Jezus heeft gegeven".

Alzo dan: *Eén in heerlijkheid!!*

Het woord — heerlijkheid — heeft in onze bijbel meer dan één betekenis. 't Is dus wat wij in onze taal wel noemen, een *verzamelwoord.* Heerlijkheid is iets dat steeds in een gunstige zin gebruikt wordt. 't Heeft nooit iets te maken met kwade bedoelingen, gemene voornemens, sluwe of listige ondernemingen.

Heerlijkheid betekent: goede voornemens hebben en deze ook bekend maken. Het is: anderen nabij komen, opdat zij vertrouwd gemaakt worden met Gods goede bedoelingen. Het is soms ook: Gods voornemen aannemelijk maken, zichtbaar laten worden. Het is: je laten overtuigen, je laten overreden om verzet op te geven. Om de Almachtige Heer te laten zijn. Heerlijkheid betekent ook: een onweerstaanbare overwinningskracht „ontketenen". Het is: Gods macht breekt door in vijandelijk gebied. Heerlijkheid is: macht uitoefenen over de zonde, over de de-konstruktie, zo, dat chaos weer orde wordt, leegte, volheid.

Die nacht, waarin Jezus werd verraden en verlaten en verloochend, sprak Hij een gebed uit; bekend als het Hogepriesterlijk gebed. Aangrijpend en diep ontroerend is dit gebed. Lees en herlees dit ganse gedeelte. Wij zien dan dat Jezus wist dat Gods heerlijkheid in Zijn leven aanwezig was. God is nabij de wereld gekomen in de „vreemdeling van Galiléa". Als in een levende tempel wandelde die heerlijkheid door Kanaän. Ja, het was een „vreemdeling" die Jezus uit Nazareth. Wie Hem ontmoette moest één van beide: óf geloven, óf verwerpen!! Wie die Heiland ziet rondgaan door Galilea, Samaria of Judea kan nog twijfelen aan Gods „goede voornemens en bedoelingen" met deze wereld verloren in schuld? Wie Hem ontmoette stond voor een niet te overwinnen Macht. Hij drong door in alle rangen en standen.

Zijn woord was leven, licht, liefde! O, wie zou die heerlijkheid kunnen uitschrijven, uitspreken die in Jezus woonde?

Welk een heerlijkheid als Hij zegt: Niet Mijn wil maar Uw wil geschiede!

Welk een heerlijkheid als Hij staat voor de hogepriester Kajafas!

Citaat van de week: Christenen, die hun ijveren voor de missionaire verkondiging laten afhangen van tastbare, zichtbare en onmiddellijke resultaten, hebben het gevoel voor de specifieke eigenschappen van de goddelijke geschiedenis in tegenstelling tot onze menselijke geschiedenis verloren.

(Dr W. A. Visser 't Hooft)

Welk een heerlijkheid als Hij staat voor Herodes, Pilatus! Als Hij gegeseld wordt, geschonden, vertrapt, uitgelachen, gekruisigd wordt . . . welk een heerlijkheid!

„Als ik het wonderbare kruis aanschouw waaraan de Vorst der ere stierf . . .",

dan zeg ik:

„Waarlijk, deze is Gods Zoon! In Hem woont God".

Welk een heerlijkheid als Hij bidt: „Vader vergeef . . . zij weten niet wat zij doen!"

Gods heerlijkheid woonde in Jezus! Alle dagen en alle nachten. In Hem woonde een macht, de wereld, de mens ten goede! Daarom was Zijn lijden en sterven geen noodlot, doch *offer!*

Offer voor mij, zelfs voor mij en zelfs voor u!!

Maar het is nu nog de nacht voor het kruis. En hoort . . . Jezus bidt . . . Leest u nog eens vs. 20 en 21.

Doch let nu op wat er staat in vs. 22.

„. . . de heerlijkheid Mij gegeven, heb ik hun gegeven . . ."

Daaraan zijn de kinderen Gods kenbaar, dat Jezus' heerlijkheid in hen woont. Gods heerlijkheid! Zo zijn de kinderen Gods tempels van de Eeuwige Geest!

In hen maakt God zijn „goede voornemens" met de wereld bekend. In hen werkt die onweerstaanbare kracht die de strijd aandurft met alles wat lelijk is en vuil en zonde is in eigen leven!! En deze „heerlijkheid" wordt maar niet aan enkelen gegeven, aan een excellente groep, maar aan allen die „in Hem geloven".

In deze heerlijkheid zijn Gods kinderen één! Dit één-zijn is het onderwerp van Jezus' gebed in die nacht toen Hij verraden werd. En aan de verhoring van dit gebed twijfele niemand. Jezus Zelf heeft eens gezegd: „Vader, Ik weet dat Gij Mij altijd verhoort". (Joh. 11:42).

Bovendien is het pinksteren geweest. God vierde met de discipelen, met Jezus, met allen die tot het geloof kwamen, pinksterfeest te Jeruzalem. Vanaf die dag zijn wij: *één in heerlijkheid!*

Gods onweerstaanbare overwinningskracht trekt door de wereld en door de dood. „Want hetzij dat wij leven of sterven, wij zijn des Heren". Deze heerlijkheid van God, in Jezus Christus, in Zijn volk is onuitroeibaar. Altijd zal de Geest des Heren overwinnaar zijn.

Welnu, het onderwerp van Jezus' gebed in Joh. 17:22 zal ook vandaag en morgen en iedere dag opnieuw door al Gods kinderen dankbaar aanvaard worden.

„Hij leidt meer schapen naar Zijn stal dan onze kudde alleen".

Wij moeten Gods heerlijkheid in ons persoonlijk leven laten „werken". En speuren of wij ook anderen kunnen vinden in wie deze „heerlijkheid" leeft.

Want . . . Christus Jezus wil allen in wie de heerlijk Gods woont éénmaal dáár hebben, waar wij Zijn heerlijkheid zullen zien. Ziet u maar vs. 24.

Heerlijkheid betekent volgens de bijbel óók: een alles overtreffende, overstralende glans en gloed van licht en glorie. Neen, nu zien wij nog niet de volle heerlijkheid! Noch van elkaar, noch van Jezus!! Maar als kinderen Gods, één in heerlijkheid, zijn wij op reis naar de verheerlijking van Jezus. Dan, als wij Hem zullen zien, zullen wij met vreugde erkennen „de helft was ons nog niet aangezegd!"

Maar . . . nu wij dan naar Jezus' eigen gebed één zijn in heerlijkheid, legt dit op ons de grote roeping om anderen tot het geloof in Jezus te brengen. Want Jezus heeft toen reeds gebeden voor allen die door de woorden van de Apostelen, ons in de Handelingen en brieven bewaard, tot geloof in Hem zouden komen!!

Gaat dan uit en roept tot alle stranden dit Evangeliewoord! Jezus heeft voor u gebeden! En voor allen die dit jaar in Hem zullen geloven. En voor allen die door Handelingen '69 in Hem zullen geloven.

Zo, samen één in heerlijkheid, trekt Gods volk door de wereld. Zwart, blank, geel, wat doet het er toe! Eén in heerlijkheid! Niet straks. Maar nu!! Erken Gods verlossingswerk in 't leven van anderen.

Eén in heerlijkheid! Zo beweegt Gods volk zich door de toendra's van Rusland, door de holen van Vietnam, door de straten van New York; één in heerlijkheid, zo ziet God ons in Nederland en Kongo, in Indonesië en Israël. Eén in heerlijkheid! Samen op reis naar die dag, dat uur, dat heel de wereld baadt in de heerlijkheid van Jezus Christus, de Heer!!

Heerlijkheid is: God heeft „goede" bedoelingen met ons en toonde ons dit in Jezus van Nazareth.

Is dit kenmerk van heerlijkheid ook in ons aanwezig?

Eén in heerlijkheid.

Dat was het onderwerp van Jezus' gebed.

Dat zij de glans van ons leven.

Het worde en blijve de kracht van onze prediking.

handelingen 69

GODS BARMHARTIGHEID ONZE PLEITGROND

(Dan. 9 vs 1-19)

God heeft gesproken, Daniël heeft het gelezen. Herstel is beloofd. Wat God heeft gezegd geeft hem vrijmoedigheid. Uit het lezen van Gods Woord vinden we de moed te gaan staan op de grond die Hijzelf heeft gelegd. Door ons „handelen" is Jeruzalem, de stad waarop we trots waren een puinhoop geworden. De tempel, het centrum van de dienst aan God. Het huis van God, waarin we samen de vreugde van de ontmoeting met God beleefden. Daniël ziet duidelijk dat dit niet de grond is voor bidden tot God. Hij weet: God is barmhartig en geeft wat we niet hebben verdiend.

Bidden *is voor deze profeet,* God hieraan te herinneren. Dit bidden is voor hem vragen zoals kinderen doen: Luister en kijk, dan ziet u zelf hoe het er met ons voor staat. Als u uw woord niet houdt zijn wij verloren. God, wil u gaan "handelen", doen hetgeen u hebt beloofd.

We weten: God de onveranderlijke, hoort het gebed.

DE NIEUWE PSALMBERIJMING

Vanaf 10 mei is in de boekhandel de definitieve berijming van de 150 PSALMEN verkrijgbaar, zoals die door de Interkerkelijke Stichting voor Psalmberijming de kerken is aangeboden. Deze nieuwe berijming is reeds aanvaard door de Nederlandse Hervormde Kerk en de Gereformeerde Kerken. De uitgave — een keurig blauw tekstboekje — is verzorgd door Boekcentrum N.V., A. Jongbloed C.V., Proost en Brandt N.V. en N.V. Gebr. Zomer en Keuning.

Als proeve:

PSALM 42 : 1

oude berijming:	berijming Hasper (Lofzangen en Gebeden):	nieuwe berijming:
't Hijgend hert, der jacht ontkomen, *schreeuwt niet sterker naar 't genot* *van de frissche waterstromen,* *dan mijn ziel verlangt naar God.* *Ja, mijn ziel dorst naar den Heer;* *God des levens, ach wanneer* *zal ik naad'ren voor Uw oogen,* *in uw huis um naam verhoogen?*	*'t Hijgend hert der jacht ontkomen,* *smacht niet sterker naar 't genot* *van de frisse waterstromen* *dan mijn ziel naar U, o God.* *Ja, mijn ziel dorst naar den Heer.* *God des levens, ach, wanneer* *zal ik naad'ren voor uw ogen,* *in den tempel uwer eer?*	*Evanals een moede hinde naar het klare water smacht* *schreeuwt mijn ziel om God te vinden,* *die ik ademloos verwacht.* *Ja, ik zoek zijn aangezicht,* *God van leven, God van licht.* *Wanneer zal ik Hem weer loven,* *juichend staan in zijn voorhoven?*

"Wie den Here verwachten, putten nieuwe kracht; zij varen op met vleugelen als arenden; zij lopen, maar worden niet moe; zij wandelen, maar worden niet mat."

Jes. 40 : 31

Aan rustige wateren

Uw kracht kan vernieuwd worden

Wij allen, die Jezus volgen, en ons inzetten voor Zijn zaak weten ervan, dat de strijder vermoeid kan raken, de arbeider moedeloos, de ijveaar verlamd. We kennen de tijden van inzinking, waarin we alles donker inzien, waarin het negativisme van de twijfel ons overvalt, de geloofsgloed in ogen en harten dooft en de sterke neiging ons aangrijpt, onze wapens neer te leggen en aan de kant van de weg te gaan zitten kritiseren.

Wie meent dat dit een verschijnsel van onze tijd is, is er naast. Altijd zolang God arbeiders in Zijn wijngaard liet werken, traden deze verschijnselen van moeheid, twijfel, geestelijke uitputting en verlamming op.

Jesaja spreekt er al van: Jongelingen worden moe en mat, en zelfs jonge mannen struikelen . . .!

En dan brengt hij het beeld van de adelaar, de hoogvlieger, die imponeert vanwege zijn geweldig vermogen om hoog, heel hoog op te stijgen, de blauwe luchten in. Maar ook de adelaar heeft zijn inzinkingen, zijn perioden, waarin hij tot hoogvliegen niet in staat is. Dat is, wanneer zijn veren uitvallen, zijn vleugels hun draagkracht verliezen. Dan „zit hij maar ergens te zitten", dadenloos, eenzaam, kwijnend, tot niets in staat; maar hij koestert zich zolang in de zon, tot zijn vleugels weer sterk zijn, vol nieuwe draagkracht, en daarna stijgt hij weer op, tot nog grotere hoogten, boven alles uit.

Jesaja gebruikt een prachtig beeld.

Wij ook hebben steeds weer nodig ons te koesteren in de zon van de liefde van God. Ons vol te drinken uit de bronnen van Zijn beloften, ons vol te laten stromen van nieuwe krachten, ons open naar Hem toe te wenden, met ons leven, onze teleurstellingen, onze zwakheid en uitputting. Wie zo steeds weer bereid is bij God te zijn, stil te zijn voor Hem, de geweldige invloed van Zijn Woord te ondergaan, de verlossende werking van belijden en vergeving ontvangen te ervaren, hij zal weldra niet meer door de omstandigheden verpletterd worden, maar erboven uitstijgen en opnieuw blij de Heer dienen en tot zegen zijn voor zijn medemensen.

Hij zal weer lopen en niet moe worden, wandelen en toch niet mat worden.

Lopen en wandelen, deze twee woorden worden gebruikt. Ze vestigen de indruk van evenwichtigheid en gestaag doorzetten. Wij draven vaak bij de start. We beginnen allerlei arbeid in de gemeente met een geweldig tempo, een enorm snelle start. Maar hoe lang houden we het vol? Ik denk aan een wandeling die mijn vrouw en ik met een paar vrienden in de bergen maakten. We moesten een stijgende weg gaan. We liepen snel. We passeerden een oud zwitsers vrouwtje, dat heel langzaam haar weg ging. We vonden, dat ze niet erg opschoot. Maar een half uur later, toen wij zaten uit te blazen vanwege de overmatige inspanning, liep ze ons voorbij, nog steeds met dezelfde langzame gang. Ze won de wedstrijd.

Hoeveel snelle starters op Gods renbanen zijn na de eerste 100 meter al vermoeid en geven nog even later de strijd op?

Laten we gestaag, gedisciplineerd en vastbesloten door te zetten, onze weg gaan, onze arbeid verrichten, onze posten bekleden. En intussen niet vergeten dat wie werkt ook moet eten, wie wil geven, eerst moet ontvangen. En dat alle kracht, nodig voor de strijd tegen het groot geweld van de boze, van Hem moet komen, die satan en hel overwonnen heeft.

's-Gravenhage H. v. d. Werf

(Uit Gemeentebode)

Gemeenteberichten

PERSPEKTIEVEN IN ZWOLLE

Zwolle — (L.v.d.L.) Zondag 12 mei was voor onze gemeente een heerlijke dag. Vier jongelui hadden hun hart aan de Heer gegeven en de wens uitgesproken gedoopt te mogen worden. Deze doopdienst vond plaats in een overvol gebouw, waarbij zelfs stoelen werden geleend uit het nabij gelegen politiebureau, om de laatste plaatsruimte nog te kunnen benutten. Naar aanleiding van een gedeelte uit het bijbelboek Ezechiël (36) bracht onze voorganger op duidelijke wijze naar voren, dat er gekozen moet worden, vóór of tégen Christus; een tussenweg is er niet. Voordat de dopelingen in het water afdaalden, gaf ieder van hen een getuigenis van wat Christus voor hen betekende. Ontroerend door de eenvoud, waarmede dit werd gezegd. Bij de viering van het avondmaal werden de nieuwe gemeenteleden welkom geheten door *één* der ouderlingen.

Met veel enthousiasme wordt door ds M. Cohen in de gemeente gewerkt; doch ook naar buiten. De traditionele bijbellezing en bidstond is omgezet in een midweekdienst, die goed wordt bezocht en door zijn totaal andere opzet meer aanspreekt. Verder worden gemeenschapsavonden gehouden op zondag, zo eens in de 3 à 4 weken.

Aangezien ons gebouw te klein wordt en niet meer doelmatig is, hopen we binnen niet al te lange tijd te komen tot de realisering van een nieuw gebouw. Met de burgerlijke gemeente wordt onderhandeld over bouwgrond en een architekt is aangetrokken.

Wij mogen ervaren, dat God ons in Zwolle zegent in grote mate en wij bidden, dat wij nog voor velen tot zegen mogen zijn. In augustus hopen wij tentsamenkomsten te houden; wilt u dit in uw gebeden gedenken? Wij hebben een God, die ons wil zegenen, als wij het Hem maar vragen.

8ste WERELDWIJDE ZENDINGSDAG

(Ingezonden)

Reeds jaren worden in ons land zendings-landdagen en zendingskonferenties gehouden. Deze evenementen worden dan door een kerk of zendingsgenootschap belegd.

Voor vele honderden zijn deze dagen een zegen, die merkbaar is waar men ook spreekt over zending.

Helaas is de zendingsvisie vaak beperkt gebleven tot het werk dat vanuit eigen kring gedaan wordt. Daarom heeft men acht jaar geleden gemeend, dat er één dag in het jaar moet zijn, waarop alle zending drijvende organisaties de gelegenheid wordt gegeven iets te vertellen over hun werk. Vandaar de Wereldwijde Zendingsdag. Het doel van deze dag ligt al opgesloten in de naam, namelijk om een wereldwijd overzicht te geven van het werk dat gedaan wordt, op het gebied van de zending.

Dit jaar wordt deze Wereldwijde Zendingsdag gehouden op 23 mei (Hemelvaartsdag), op het terrein van 't Brandpunt te Doorn. Vele zendelingen zullen een kort rapport geven over hun werk. De gastspreker zal de algemeen secretaris van de Nederlandse Zendingsraad, *Prof. dr J. Verkuyl* zijn. Zijn onderwerp luidt: *„Wat is het doel van Gods Zending in de wereld?"*

De samenkomsten worden gehouden om 10.30, 13.30 en om 16.00 uur. In een der samenkomsten zal de film „Bruggehoofd in de rimboe" worden vertoond. Deze film geeft een beeld van het pionierswerk onder de bergstammen in Vietnam. Verzuim deze dag niet . . . het verruimt uw visie op het zendingswerk.

Beroepingswerk

Aangenomen: naar Zutphen, kand. W. G. Renken te Stadskanaal.

Bedankt: voor Tweede Exloërmond, Ph. Lindeman Wzn te Utrecht.

Zendingspost in Kongo heeft bouwplannen

Het röntgenapparaat staat nu nog in de vroegere linnenkast

ENSCHEDE/HENGELO. — In Sona Bata, een baptisten zendingspost in Kongo, kijkt men uit naar de heer S. Edens die momenteel werkzaam is in de röntgenafdeling van Ziekenzorg in Enschede en in Hengelo in de Mariastraat woonachtig is. De waterleiding van het ziekenhuisje van de post is momenteel miserabel. Men haalt dagelijks water bij een bron en brengt dat naar het ziekenhuis. Als de heer Edens in mei naar Kongo terugkeert zal hij zich meteen met die waterleiding moeten bezig houden. Bovendien zal hij nog eens heel goed gaan kijken naar het röntgenapparaat dat hij voor zijn verlof eigenhandig in elkaar heeft gezet en dat hij straks, dank zij zijn Enschedese ervaringen, beter zal kunnen beheersen. Bovendien zal hij allerlei materiaal meenemen voor het kleine laboratorium dat het ziekenhuis ter beschikking staat. Een laboratorium dat thans de omvang van een halve doorsneewoonkamer heeft maar misschien aanzienlijk vergroot wordt als morgen de actie „Kom over de brug" van de protestantse kerken zal slagen.

MET VERLOF IN HENGELO

In 1959 ging de uit Bellingwolde (Gron.) afkomstige heer Edens voor het eerst naar Kongo. Dat was kort na de geboorte van de thans 9-jarige Annemieke, die in Kongo een broertje en een zusje kreeg en zes weken geleden in Hengelo nog weer een broertje. Reeds in zijn jeugd wilde de heer Edens naar „het zendingsveld", zoals men dat in protestantse kring graag noemt. De theologie trok hem niet direct, wel de verpleging. Hij volgde opleidingen in Groningen en Assen, leerde laboratoriumwerk en verdiepte zich in tropische ziekten, waarna hij in 1959 met vrouw en kind voet aan wal zette in Kongo. Dat was kort voor de soevereiniteitsoverdracht, die naderhand in het zendingswerk in dit land zulke grote veranderingen veroorzaakte. Het gezin Edens, dat in Kongo nauwe contacten heeft gelegd met de uit Hengelo afkomstige ds J. ter Braak, heeft sinds 1959 veel rondgezworven in het grote Kongo. Het trok van de ene naar de andere zendingspost, nu eens verdreven door schermutselingen met opstandelingen, dan weer door andere onlusten. Een tijdlang deed de heer Edens praktische verloskunde in een zendingshospitaal. Wat dat betreft doet hij voor een vroedvrouw niet onder.

ROEPING

De verhoudingen liggen in Kongo zo heel anders dan hier, zegt de heer Edens in zijn tijdelijke woning in Hengelo. Een woning die hij kon krijgen, dank zij activiteiten van geestverwanten in Hengelo. Gaat heen in de gehele wereld, verkondig het evangelie, aan de ganse schepping", staat te lezen op een prent aan de wand. De man tegenover ons heeft dat devies in zijn leven willen waar maken. De gehele wereld is misschien wat teveel gevraagd, maar in ieder geval is hij bereid zich geheel in te zetten voor de medemens in Kongo. Een land dat na de soevereiniteitsoverdracht het zending en missie niet gemakkelijk heeft gemaakt. Een land dat desalniettemin de liefde heeft van velen. Ook van het echtpaar Edens, dat binnenkort opnieuw de grote reis zal maken na een uitgebreid verlof in Nederland.

„Verkondig het evangelie" staat op de prent aan de wand te lezen. Dat doet de heer Edens op zijn wijze. Met woord èn daad. Hij heeft al die jaren heel wat afgesjouwd. Hij werkte vaak als een dokter. Een verpleger in Afrika moet nu eenmaal meer in zijn mars hebben dan een collega in een modern ziekenhuis in Europa. Hij werkte onder heel primitieve omstandigheden, hij moest vaak noodgedwongen werk doen waarvoor we hier heel wat diploma's zouden vragen, hij moest zelf een röntgenapparaat in elkaar zetten en zelf de waterleiding van het ziekenhuis opknappen.

RÖNTGENAPPARAAT

Dat röntgenapparaat van de post Sona Bata, waar de heer Edens de laatste jaren heeft gewerkt, evenals de Hengelose ds Ter Braak, is een verhaal op zichzelf. Sona Bata heeft een ziekenhuis met ongeveer 100 bedden. Er zijn twee doktoren, waarvan een tijdelijk. Er zijn enkele verplegers van verschillende nationaliteiten en er zijn enkele tientallen jonge Kongolezen die de verpleging komen leren. De heer Edens geeft ze les. In verloskunde. Toen hij vorig jaar Kongo met verlof verliet waren er 33 leerling-verpleegsters, nu zijn er ruim tien meer waaronder ook enkele jongens. Zo heeft men hem geschreven. Het ziekenhuisje verwerkt zo'n 600 bevallingen per jaar. Er worden jaarlijks zo'n 1000 patiënten opgenomen en 7000 poliklinisch behandeld. De doktoren en verplegers hebben bovendien de zorg voor 'n zevental wijkcentra, verspreid over een groot gebied. Maar daarover straks nog iets. Eerst dat verhaal over het röntgenapparaat.

Het Nederlandse Rode Kruis werkte een paar jaar geleden met zo'n apparaat in Kongo.

Op een bepaald moment was de taak van de Nederlanders beëindigd en de apparatuur werd weer netjes ingepakt in speciale kisten. Het transport naar Nederland bleek evenwel zeer kostbaar, zodat besloten werd het apparaat voor een zacht prijsje van de hand te doen aan de zendingspost in Sona Bata. We dachten dat er wel een handleiding bij zou zijn, herinnerde de heer Edens zich. Hij bood — met z'n knobbel voor techniek — aan om het apparaat in elkaar te zetten. De handleiding ontbrak maar niettemin gelukte het de heer Edens om het apparaat op te stellen. In een oude linnenkast in de afdeling verloskunde. Maar als je een röntgenapparaat hebt moet je er ook mee werken en ook die taak nam de heer Edens op zich. Hij nam de foto's niet alleen maar beoordeelde ze, in sommige gevallen althans, ook. Zo gaat dat in Afrika. Daar is een verpleger, evenals een verpleegster, een halve dokter.

In verband met de heruitzending van het zendingsechtpaar S. Edens op jl. donderdag 16 mei te Hengelo (O) — opnieuw naar Sona Bata, Kongo — plaatsen we dit artikel uit Hengelo's Dagblad van 22 maart jl. Het laboratorium, waarvan in dit artikel sprake is, komt er! Dank zij het grote sukses van Kom over de brug.

— Red.

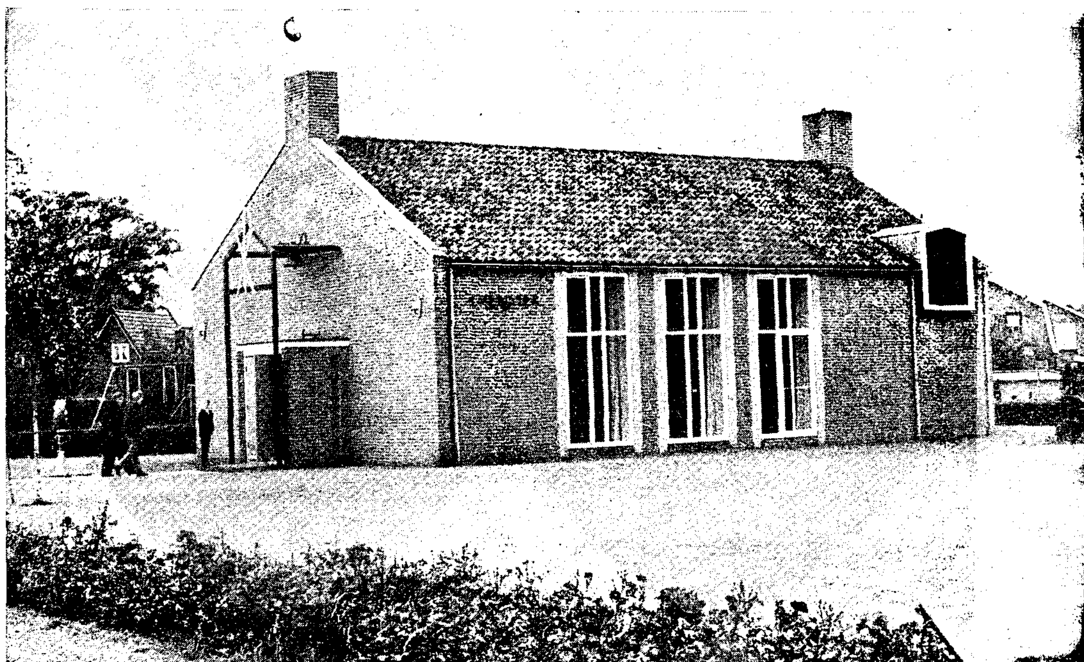
Als de heer Edens op rondreis langs de „wijkcentra" in de binnenlanden gaat, werkt hij daar vaak zelfstandig. Bekijkt en behandelt tientallen patiënten en rijdt langs nauwelijks begaanbare wegen over grote afstanden naar de volgende post, waar weer tientallen mensen wachten.

In het eigenlijke ziekenhuis worden jaarlijks zo'n duizend patiënten verpleegd en verder tegen de zeven duizend poliklinisch behandeld.

PRIMITIEF

We hebben het goed voor elkaar maar het is natuurlijk wel primitief, aldus de heer Edens. Het röntgenapparaat staat in de linnenkast, een heel klein kamertje doet dienst als laboratorium. Er is vaak

zand en zaad

De gemeente te Hengelo — deze week gastvrouw van de 88ste Algemene Vergadering der Unie — begon in juli 1961 nieuw werk in ,'t Venster', Klein Driene. Het gebouw moest enige tijd geleden reeds met enkele zalen worden uitgebreid.

Guus Haak is een voetballer en als ik het wel heb is dat vandaag ook een beroep, kan het althans zijn. Ik ken hem niet, maar ik heb in een verslag van een wedstrijd een lelijke zin over hem gelezen. De reporter schreef: Guus Haak dreef uitsluitend op zijn routine.
Als dat waar is zijn de dagen van Haak als voetballer geteld.
Het gevaar steekt niet in de routine. Daaraan ontkomt niemand. Routine is een gevolg van een vaak herhaalde handeling, die tot bedrevenheid leidt. U kan ervan genieten als u 'n timmerman een vloer ziet leggen of een wandbetimmering maken. Blijft u eens bij 'n metselaar staan en zie hoe hij de steen in de hand neemt en tegelijkertijd met de andere hand per troffel specie aanvoert en die als 'n bed uitspreidt voor de balancerende steen. Bekijk het gemak waarmee een dominee de kansel beklimt, de bijbel hanteert, liederen om te zingen aankondigt en hoor hoe zijn lippen met welsprekendheid gezalfd zijn. Geen plotselinge overschakeling in een andere versnelling; geen oneffenheden, geen rukken, die de hoofden voor of achterover laten slaan. Routine.
Om op Haak terug te komen: het gevaar, het einde zit in dat uitsluitend. Hij zal dezelfde trucjes uithalen als verleden week, zijn tegenstander weer de verkeerde kant opsturen en voor een leek als ik ben zal hij een kunstenaar zijn. Zijn balbehandeling zal mij in opperste verbazing brengen. Maar een deskundige heeft het al door: hij speelt volkomen ongeïnspireerd. Hij doet het natuurlijk wel aardig, maar het echte vuur, de vonk ontbreekt. 't Is zijn routine, die hem er nog een poosje doorsleept, maar ze zullen hem het volgend seizoen wel niet weer opstellen.
Dat geeft te denken.
Routine alleen brengt je er niet. Het feu sacré, het heilig vuur mag niet ontbreken. Maar wie in de wereld kan altijd in brand staan?
Men kan erover van mening verschillen hoeveel heilig vuur iemand moet hebben om dopjes te ponsen of talloze zakenbrieven te schrijven, die allemaal met wij delen U mede beginnen en hoogachtend eindigen, maar als een mens zijn werk moet doen zonder de vonk, is het geen mensenwerk, maar is hij slechts een onontbeerlijk aanhangsel van de machine. Wij verwachten dat er toch nog iets van liefde tot het vak zal moeten zijn, wil iemand dat vak goed uitoefenen. Werk dat zonder innerlijke belangstelling verricht wordt is slavenarbeid. Wat duurt een dag dan lang.
Om tot het terrein terug te keren, waarop wij ons in dit blad meestal bewegen: kunt u zich een ouderling of een diaken voorstellen, die puur uit routine en geroutineerdheid bezoekjes aflegt? Hij zal niet herverkozen worden hopen we. Is het denkbaar dat een predikant preekt en weer preekt zonder dat hij innerlijk betrokken is bij dat spreken? Na een jaar zal er een licht gemompel door de gemeente gaan en dat gerucht plant zich voort met de snelheid van het geluid.
Je komt tegenwoordig nogal eens het vreemde woord engageren tegen. Vooral dan: geengageerd. In de regel slaat dat op het met hart en ziel betrokken zijn bij een zekere zaak. Meestal heeft het te maken met de situatie waarin deze wereld vandaag verkeert. Voor gevoelige mensen is die situatie beklemmend, adem-benemend. Ze worstelen met de angst dat onze samenleving ziek is en haar fundamenten steeds meer ondermijnd worden. Door moreel verval en toenemend geweld. Indien zo'n mens bekend is met Gods goede boodschap zal hij onmogelijk in de positie komen te verkeren dat hij alleen uit routine zijn getuigenis zal kunnen geven. Hij zal tussen twee vuren staan en met alle kracht, die in hem is, waarschuwen en oproepen tot omkeer.
Men kan zich niet voorstellen dat in deze periode van de wereldgeschiedenis predikers van Gods woord uitsluitend krachtens routine spreken. Hun woorden zullen als spanen ter aarde vallen. Tussen de polen van het bevel van de Heer en de nood van de wereld zal de vonk overspringen en tot prachtige explosies leiden. Krachtige is misschien beter.

Huizinga

---

gebrek aan bloed voor transfusies. Lange tijd kreeg het ziekenhuis het bloed van leerlingen van de zendingsschool in Sona Bata en van het personeel. Nederlandse Baptisten jongeren hebben nu een f 2600,— bijeengebracht voor de inrichting van een z.g. bloedbank.
Maar... waar laat men dat alles straks in Sona Bata? Het lab moet daarom nodig verbouwd en vergroot worden. Daarvoor is zeker een f 35.000 nodig, wil het nu eindelijk eens goed gebeuren. Van de Simavi krijgt de zendingspost nog f 10.000. Gehoopt wordt dat de morgenavond te houden landelijke inzameling „Kom over de brug" de rest opbrengt.
Dan kan Sona Bata een echt laboratorium krijgen. Dan kunnen de duizenden Afrikaanse patiënten beter behandeld worden, dan zullen er heel wat patiënten minder sterven terwijl ze op de operatietafel liggen dan in het verleden het geval was.
De heer Edens doet zijn best om kennis „bij te tanken" in Ziekenzorg in Enschede. In de verwachting dat hij in mei in Sona Bata kan zeggen: jongens, ik repareer snel de waterleiding en dan gaan we spoedig bouwen!

De zondag in de gezondheidszorg

12 mei, de dag der verpleging, de dag waarop bijzondere aandacht gevraagd wordt voor het werk aan de hulpbehoevende en zieke mens, viel dit jaar op een zondag.
Vandaar dat als thema gesteld werd de zondag in de gezondheidszorg.

De zondag in de moderne, technische wereld is voor velen, vooral christenen, een probleem. Het is met de zondag niet meer als vroeger. Er mág veel meer, waarbij het de grote vraag blijft, of er vroeger ook niet véél méér mocht, dan de christenen dachten.
Ook in de moderne wereld blijft de zondag een werkelijkheid. Ook voor de ongelovige is de zondag een markerende dag. Een dag, die afsteekt van, uitsteekt boven de andere dagen. Je kunt de zondag zien als einde of als begin van de werkweek, maar de zondag zélf hoort niet bij de werkweek. De zondag is een vrije dag.
Maar de naam van deze vrije dag is bezig te verdwijnen. Omdat deze dag gezelschap heeft gekregen van de zaterdag. Deze tweeling heet weekend, en het ligt makkelijk in de mond, en makkelijk in het gehoor: het weekend ben ik vrij (of niet), het weekend gaan we uit (of niet). Maar het is altijd maar weer het weekend.
En het meest begeerlijke is, vrij te zijn met het weekend. Dat is veel prettiger dan b.v. woensdag en donderdag vrij te zijn. Waarom? Om de eenvoudige reden, dat nog altijd verreweg de meeste mensen zaterdag en zondag vrij zijn. Dan zijn de scholen dicht, en de rijksdiensten, en de bedrijven.
Dienstregelingen en werkzaamheden worden nog altijd geregeld vanuit de zondag, vanuit het weekend. De zondag is kristallisatie- en uitgangspunt.

De hulpbehoevende en de zondag

Het is zonneklaar: de hulpbehoevendheid, en de noodzaak van verpleging en verzorging, is op de zondag, het weekend, niet minder dan op de andere dagen van de week. Misschien nog wel groter!
Vooral op het vlak van de menselijke contacten.
De geestelijk fit zijnde zieke en hulpbehoevende draagt zijn herinneringen aan het verleden, aan de gezonde dagen, met zich mee.
Vroeger, dan waren ze allemaal thuis.
Dan gingen ze samen naar de kerk.
Dan werd er samen koffie gedronken, gezongen, gespeeld.
Dan kwam er visite, of je ging een bezoek brengen.
Vroeger was de zondag hoogtepunt. Rustdag voor de mannen. En moeder had haar hele gezin om zich heen. En de nuzieke had daar deel aan, speelde daarin zijn rol, zijn partijtje mee.
Nu is de zondag.... ja wat?
Een stille dag.
Er is minder personeel bezig, er wordt minder gedaan. Het is immers zondag, dus zoveel mogelijk een vrije dag voor de werkers en werksters. Een stille dag, want het verkeer is minder, behalve dan op die straten, die naar de bossen en de stranden leiden.
Nu is de zondag bezoekdag.
Ze brengen wat mee. Ja, fruit en eau de cologne, maar dat is niet het belangrijkste. Ze brengen een stukje van de buitenwereld mee. Bezoekdag is contactdag met de buitenwereld, met het grote leven.
Maar niet ieder krijgt bezoek. Er zijn veel eenzamen. Er worden velen vergeten. Vele gezonden denken, dat de zusters maar moeten zorgen voor gezelligheid, voor een wandelingetje met de patiënten.
's Avonds is er dan vaak verdriet.
Verdriet, omdat het bezoek weer weg is, en de zogenaamde grauwe aldag weer begint. Verdriet, omdat er niemand kwam. „Ik heb geen mens".

De helper en de zondag

Die moet aanwezig zijn, beschikbaar zijn. Misschien moet de verpleegster, de kookster, werken. 's Nachts, overdag, 's avonds. Hard werken, want er moeten evenveel po's geleegd worden als op donderdag. Er moeten evenveel bordjes rondgedeeld worden als op dinsdag. En er zijn minder handen. Want ieder wil graag vrij zijn. Als het dan zaterdags niet kan, dan toch in ieder geval zondags. Er is immers ook niks aan als je vriend vrij is en jij moet werken?
Allen, die zondags werken in bejaardentehuizen, verpleegtehuizen, ziekenhuizen, inrichtingen, gestichten, zij allen proberen aan de zondag glans te geven. De kok in de keuken doet extra zijn best, en de verzorgster zorgt voor een bloemetje op de kamer.
Maar ze kunnen het niet altijd redden. Er moet zovéél gedaan worden. En dan komen de bezoekers, die nog graag een aantal inlichtingen willen hebben van de zuster (misschien dat die wat wil zeggen, de dokter doet het toch niet).

De geestelijke verzorging op de zondag?

Een kerkdienst? Een morgenwijding? Een dagsluiting? Het zou allemaal mooi zijn, maar het laat zich niet altijd realiseren. Er zijn vaak handen (en harten) en monden tekort. Zaterdags, dan kun je nog wel een predikant krijgen voor een weeksluiting, maar zondags hebben ze zélf hun diensten. En wie geen diensten heeft, is vrij (en preekt elders of is uit).
Dan zal dus de verplegende moeten inspringen. Die zal moeten troosten hen, die geen bezoek ontvingen. Of die niet in slaap kunnen komen, omdat de bezoekers dingen vertelden, die hoofd en hart bezighouden.
En een gevoel van blijdschap, maar ook van weemoed vervult de mens, die de zondag bezig was in de dienst aan de medemens, als de avond daalt.
Wie dan nog een ogenblik voor het open raam staat en opblikt in de donkere sterrennacht, kan alleen maar bidden: Here, ontferm u over hen, die eenzaam en vergeten en verdrietig zijn.

Wat zou de zondag moeten zijn?

Een hoogtepunt, van waaraf met nieuwe moed het dal van de week wordt ingegaan.
Een hoogtepunt, waarheen men uit het dal van de aldag met vreugde opklimt.
Een rustdag.
Voor de patiënten: verpleegd worden is ook vermoeiend!
Voor het personeel: op de werkdagen zitten ze ook niet stil!
De opstandingsdag, de dag van Jezus' overwinning over de dood.
En daarom een profetie: alles wordt nieuw, stil maar, wacht maar.
Het laatste woord is aan God. Jezus heeft inderdaad niet alleen maar onze ziekten gedragen, Hij heeft de dood overwonnen.

En voor de gelovige?

De ontwikkeling van zondag tot weekend — zo schreef ik reeds eerder — zou er wel eens toe kunnen leiden, dat „het christelijke" van de mensen, die in de gezondheidszorg bezig zijn, daarin ligt, dat zij gaarne en zonder mopperen willen werken op de zondag. Het is helemaal niet onmogelijk, dat het juist de gelovigen zullen zijn, die zondags werken en àlle zondagen werken.
De zondag in de gezondheidszorg, in het maatschappelijke werk, zal meer en meer tot een probleem worden. Aan de gemeente van Christus de taak, de zondag tot een vreugdedag te maken, ook en vooral voor de mens, die de helpende medemens nodig heeft.

Ploeger

SPREKERSLIJST

Op verzoek van de gemeente te Haarlem dienen aan de rondgezonden sprekerslijst te worden toegevoegd: W. Mak, Van Zeggelenplein 4 te Haarlem; F. Oosterwijk, Kleverparkweg 83 rd, Haarlem, tel. 023-51877.

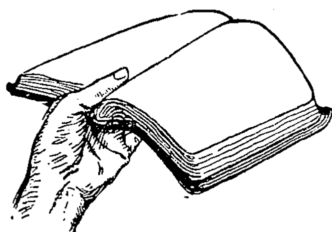
Voor de C.v.d.O.: H. Th. Plevier, sek.

Verantwoording Unie-bureau

In de maand april kwamen de volgende bijdragen en giften in het unie-bureau binnen:

1) **voor de ECU:** Amsterdam-Centrum f 27,78; Muntendam f 75,—; Almelo—Nieuwstraat f 68,50; Vroomshoop f 100,—; Leeuwarden f 333,72; Den Haag f 225,34; mej. G. F. B., B f 50,—; Spaanse Baptisten, Enschede f 25,—; J. M. C.-actie 1-2, Sneek f 200,—.
2) **voor de arbeid onder Spanjaarden:** Drachten f 125,30; Muntendam f 75,—; Harderwijk f 21,78; Borne f 5,—; SS, D f 10; JR, B f 83,—.
3) **voor de opleiding:** Rotterdam-Zuid f 335,—; Amsterdam-Centrum f 30,75; 2de Exloërmond f 200,—; Harlingen f 72,49; Muntendam f 75,—; Rotterdam-Centrum f 65,23; Borne f 15,35; Vroomshoop f 150,—; Heerenveen f 194,46; Arnhem f 2,50; Leeuwarden f 588,40; Den Haag f 457,60; BJK, H f 1,50; H, C f 2,20.
4) **voor de zending:** f 35,62; N. Weerdinge f 500,-; Harlingen f 61,26; Muntendam f 75,—; Rotterdam-Centrum f 40,—; Borne f 52,28; Stadskanaal f 570,—; Den Helder f 56,56; Almelo-Nieuwstraat f 97,—; 2de Exloërmond f 133,98; Vroomshoop f 150,—; Arnhem f 80,71; Leeuwarden f 569,45; Den Haag f 421,70 en „Kom over de Brug" f 1076,21; JW, H f 100,—; JL, E f 20,—; HGW, E f 7,50; WdL, O f 20,—; Spaanse Baptisten, Enschede f 25,—; Zusterhulp, Den Haag f 132,—; J. M.C.-actie 1-2, Sneek f 600,—.
5) **voor Pensioenfonds:** MB, H f 5,—.
6) **voor het Noodfonds, Werelddiakonaat** Diaconie Hemelum f 100,—; WV, A f 10,—; Musselkanaal f 300,—; Muntendam f 66,30; Rotterdam-C. f 10,—; Borne f 22,07; Haulerwijk f 51,19; Vroomshoop f 75,—; Arnhem f 161,99 en f 65,—; Den Haag f 189,54.

Aan al de gevers en geefsters hartelijk dank!
Giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.
Giro 1504 ten name van de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

Wat zullen we lezen?

In deze week viert de gemeente de hemelvaart van Jezus. Waar? En hoe? In de gemeente, denkende aan Hem, die onder ons de Vader openbaarde en nu met Henoch, Mozes en Elia wacht op Gods laatste openbaring op aarde.

zondag	19 mei	Psalm 96	Dienaars van Hem, die alles regeert
maandag	20 mei	Gen. 5 : 21-24	Zo natuurlijk, dat wandelen ook
dinsdag	21 mei	Deut. 34 : 1-8	Alleen, maar in Gods handen
woensdag	22 mei	2 Kon. 2 : 6-14	Een dubbel deel
donderdag	23 mei	Hand. 1 : 1-11	Gij zult kracht ontvangen
vrijdag	24 mei	Joh. 14 : 1-7	Ik ga heen — Ik kom weer
zaterdag	25 mei	Philipp. 2 : 5-11	Daarom

H.

Mededelingen

Penningmeester van de baptistengemeente te Harderwijk is thans: W. Mulder, W. de Zwijgerlaan 11, Harderwijk.

In verband met het waarnemen van spreekbeurten in onze gemeenten deelt ds B. Fabrie mede, dat hij gedurende de hele maand juni met vakantie is en voorts dat hij tot en met de 1e zondag in september a.s. reeds besproken is. Harlingen, Franekertrekvaart 12; tel. 05188-2979.

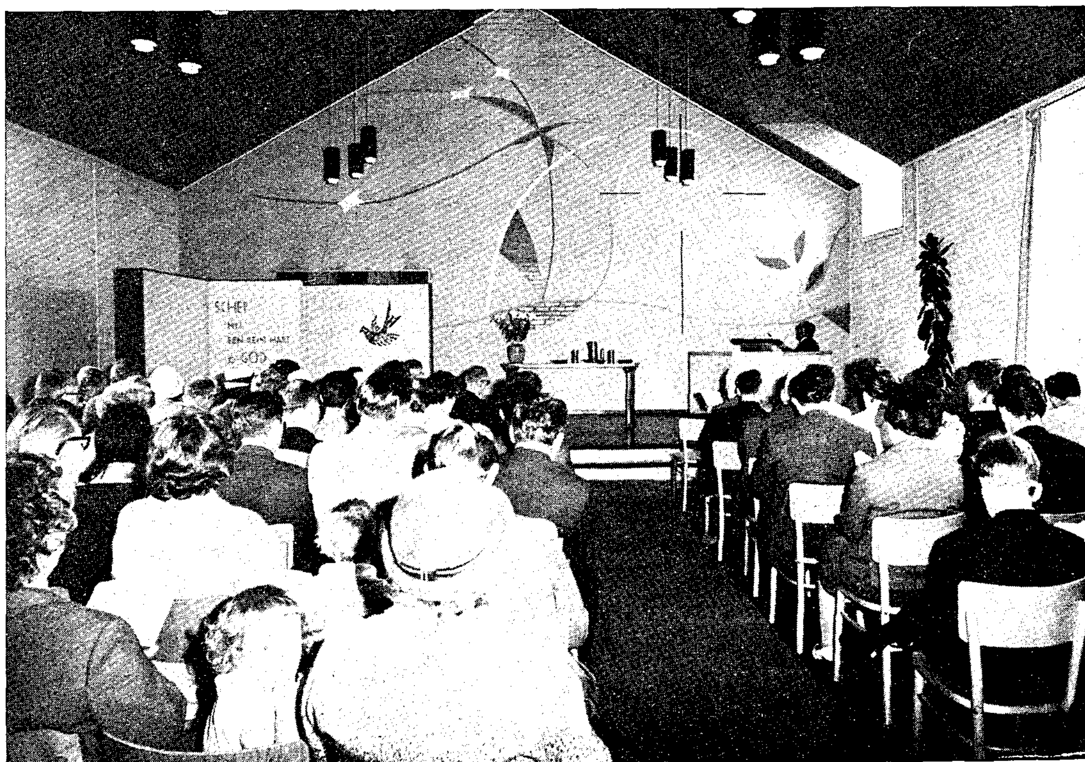
Het adres van de sekretaris van de baptistengemeente te Veendam is nu: Blankensteinkade 5, Veendam.

Ingaande 20 mei a.s. zal het sekretariaat van de baptistengemeente te Maassluis berusten bij: L. W. van der Laan, Burg. v. d. Brandelerstraat 93, Maassluis.

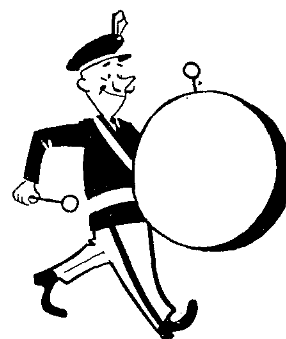
Penningmeester van de gemeente Rotterdam-Centrum is thans: M. Lindenborn, Alkenlaan 28, Capelle a.d. IJssel, tel. 010-334119.

Lag er een Zaaier in de wachtkamer van de dokter?

(Vraag hem of u er een mag neerleggen)

Het interieur van de kerkzaal van het wijkcentrum „'t Venster" te Hengelo — Klein Driene.

HEMELVAARTSDAG 23 MEI a.s.

NATIONALE JEUGDDAG

te EMMEN

o.a. een teach-in over: Jong Baptist Nederland en Handelingen 69.

TWEEDE PINKSTERDAG

Landdag van de baptistengemeenten in de provincie Groningen te Schipborg-Zuidlaren.

Ook dit jaar hopen de baptisten in de provincie Groningen op tweede pinksterdag een landdag te houden: de 4e in successie.
De landdag wordt gehouden op het van vorige jaren bekende, prachtig — onder Schipborg — gelegen terrein aan de weg Schipborg-Anloo.

Het programma bestaat uit:

twee korte toespraken
spelen voor jong en oud
competitiespel tussen de gemeenten om de wisselbeker (vaas), thans nog in het bezit van de gemeente Nw. Pekela
poppenkast (voor de kinderen, maar ook de ouderen genieten ervan)
gezamenlijke koorzang o.l.v. br Joh. W. Pots
zang door de jeugd
veel samenzang o.l.v. br Pots
"The Lighting Stars"
"De Jonge Strijders"
de familie Faber uit Muntendam
en nog meer.

De aanvang is gesteld op 10 uur en we willen niet later eindigen dan 4 uur. Op het terrein zullen weer consumpties tegen billijke prijzen verkrijgbaar zijn. Op de tweede pinksterdag dus allen naar Schipborg. Er is parkeergelegenheid voor bussen en auto's. Het terrein is groot genoeg: u kunt er best nog bij. Wat het programma betreft, er is behoorlijk rekening gehouden met de kinderen.
Uw aanwezigheid vergroot "de familie" en verhoogt beslist de gezelligheid. Wij beogen van deze dag een familiedag te maken, waarop wij onze onderlinge verbondenheid beleven en samen de verbondenheid met de Heer der gemeente. Het motto van deze landdag zal zijn: Leven en Overvloed. (Leven — Pasen; Overvloed — Pinksteren).
U en al de uwen zijn heel hartelijk welkom op deze dag.

Namen de voorbereidingscommissie:
P. Schipper, secretaris.

KAMPNIEUWS

In het gezinskamp A 1 op De Vinkenhof is nog plaats voor een gezin van 5 personen;
In A 2 eveneens op De Vinkenhof 1 kamer van 4 personen.
A 3 is volgeboekt.
In kamp B 1 op De Vinkenhof is nog plaats; B 2 in Staveren eveneens; B 3 op De Vinkenhof is vol. C 1 is vol, terwijl in C 2 nog enkele jongens geplaatst kunnen worden.
In kamp BC te Havelte is ook nog plaats voor een paar jongens.
In de kampen D 1 en D 2 zijn ook nog plaatsen vrij.
In de kaderkampen 1 en 2 is eveneens nog plaats.
Meldt u spoedig op het bekende adres p/a De Vinkenhof.
Het buitenlands kamp naar Oostenrijk gaat door. Er zijn voldoende deelnemers en deelneemsters. Als u er vlug bij bent, kunt u nog mee. De prijs is u toch bekend? *f* 195,—; van 12-27 juli a.s.
Het inschrijfgeld voor deze reis ad *f* 30,— dient gestort te worden op giro-rekening 818988 van mej. G. van Veen, Emmen, Meidoorn 55.

De kampkomissie.

KADERKAMPEN N.B.J.B.

Voor hen die actief zijn in de N.B.J.B. en voor hen die dat zouden willen worden!
J.M.C./L.Z.C. (leiders en a.s. leiders in kinderwerk) 6-13 juli;
R.J.C. (medewerkers en a.s. medewerkers jongerenwerk) 13-20 juli.
Kampprijs 37,50 (inclusief gemaakte reiskosten!)
Aanmelden: Administratie N.B.J.B.-kampen, Biltseweg 10, Bilthoven.
Een prachtig terrein — De Vinkenhof —, een natuurmonument — het Pan Bos — naast de deur, een vormend en recreatief programma en lage kosten.
Aan de raden der gemeenten. Overtuigt u of dit bericht voldoende bij uw jeugdwerkers is doorgedrongen, wie er uit uw gemeente zullen deelnemen en hoe de kosten geregeld zijn.

ADVERTENTIES

DE CHRISTEN

24 mei 1968
83e jaargang — 21

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 16,— per jaar (ƒ 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland ƒ 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Nabeschouwing 88ste Algemene Vergadering

De AV 1968 is weer voorbij. Belangrijker dan de vraag, hoe op de bladzijden van dit weekblad deze AV geboekstaafd zal worden, is de vraag, hoe de afgevaardigden daarover denken.
Wat zal déze AV aan stof opleveren voor de volgende AV? Zullen uit de verworpen of aangenomen voorstellen, uit de gedane of niet gedane mededelingen, voorstellen voor de volgende AV geboren worden?

U zult begrijpen, dat bovenstaande vragen méér zijn dan enkel rhetorische ,die een aardig begin voor een artikel vormen. Het gaat dacht ik ten diepste om déze vraag: leeft onze gemeenschap groeiend van de ene naar de andere AV, zodat er in de groei een zekere en speurbare continuiteit valt op te merken, of moet het nageslacht onze AV's zien als een aantal bijeenkomsten, waar puurtoevallige zaken, al of niet in een bepaalde relatie tot gebeurtenissen in „staat, kerk en maatschappij", aan de orde gesteld werden? Zonder dat dus van groei, van ontgroeien aan, van toegroeien naar, sprake is.

Jeugdwerk-gemeentewerk

Dat voortaan de bijdrage van de Unie aan de NBJB ten behoeve van het vormingswerk dezer jeugdbeweging uit de vrijwillige bijdragen zal moeten komen, brengt op zichzelf geen verandering in de relatie tussen Unie en jeugdbeweging. Wel echter werd, uitgedrukt in een ingediend amendement, de wens kenbaar gemaakt, dat heel het vormingswerk, zowel in onze gemeenten, als in de jeugdafdelingen, zou moeten ressorteren onder een nieuwe P.C. Dit amendement kon, omdat het eigenlijk — naar het oordeel van UC en AV — een geheel nieuw voorstel was, niet in behandeling genomen worden. Wèl echter sprak de AV helder uit, dat de UC in haar toekomstig beleid deze zaak zal betrekken in haar overwegingen.
Misschien, dat 1968 later zal blijken te zijn het grote keerpunt in de geschiedenis van de verhouding gemeenten-jeugdbeweging. Het lijdt immers geen enkele twijfel, dat reeds verscheidene jaren lang een aantal mensen een volledige integratie, een volledige opneming van het jeugdwerk in het gemeentewerk bepleiten, omdat jeugdwerk gemeentewerk is.

Zelfstandigheid of samenvoeging?

Eindhoven had een voorstel ingediend, dat een onderzoek wilde naar de mogelijkheid van samenvoeging van een aantal kleine gemeenten tot één gemeente met één voorganger. In haar toelichting stelde Eindhoven, dat zij bij voortzetting van de huidige subsidieregeling met bezorgdheid de toekomst tegemoet zag, mede gelet op de steeds groter wordende uitgaven van de salarissen der voorgangers en andere exploitatiekosten.
Hoewel het mij nog altijd een raadsel is, hoe de UC plaatsing van dit voorstel op de agenda kon toestaan (het is toch onmogelijk, dat een vereniging als de Unie nu eenmaal is, gaat praten over de opheffing van een aantal van haar leden! En dat wel op een manier, die deze leden, wegens de evenredige vertegenwoordiging der gemeenten, tot weerlozen maakt) is het een pluim voor de gemeenten-in-AV-bijeen, dat zij dit voorstel verwierpen.
Indien Eindhoven — en met haar anderen — meent, dat door de (vele?) kleine gemeenten een zware last op de schouders der grote(re) gemeenten gelegd wordt, wel, wat is de zin van de Uniegemeenschap anders, dan dat de één de lasten van de ander drage? En wat is uiteindelijk groot? Wat is klein?. Als de offervaardigheid in de grote(re) gemeenten gelijk zou zijn aan die in kleine gemeenten (en ik diende niet anders dan kleine gemeenten met een grote offervaardigheid!), dan zouden er in plaats van samenvoegingen, splitsingen voltrokken kunnen worden, en in plaats van één voorganger met twee gemeenten, twee voorgangers met één gemeente kunnen zijn. Belangrijker echter is de vraag, wat vanuit het Nieuwe Testament over de zelfstandigheid, zoals wij die nu juridisch kennen, te zeggen is. Paulus schreef aan de heiligen te Rome — een wereldstad van formaat —, en Petrus schreef aan de vreemdelingen in Pontus — een landstreek —. Moeten de grenzen van onze gemeenten samenvallen met die van een dorp, een stad, een burgerlijke gemeente (waarbij te bedenken valt, dat veel van onze gemeentegrenzen dateren uit een periode van honderden jaren geleden!)?
Wellicht, dat een Vinkenhof-student ons eens een verhandeling levert over deze vraag?

Geen reorganisatie

Het moeizame werken van de broeders, die tezamen de Reorganisatie-Commissie vormen, is nauwelijks beloond geworden met enig succes. Het wezenlijke van hun voorstellen — een sterkere Unie-Commissie, die coördinerend, en desnoods ordinerend kan optreden — is niet aanvaard. U moet mij niet vragen naar een antwoord op het waarom van dit niet-aanvaarden: ik kan slechts vermoedens uitspreken.
Uit het hoofdartikel van De Christen van 26 april j.l. kunt u genoegzaam mijn gedachten leren kennen over de functionering van onze Unie-gemeenschap; daarom ga ik niet herhalen wat ik schreef. Ook niet terugnemen trouwens. Wèl echter wil ik attenderen op iets anders, iets wat dunkt mij bijzonder belangrijk is. En dat is dit: Wij leven in een tijd, waarin alles geïnstitutionaliseerd wordt. Met dit lange en moeilijk-vlug-uit-te-spreken woord bedoelt men, dat alles (nou ja, véél dan) wordt onder-

gebracht in instituten en stichtingen, die zelfstandig werken, zonder inspraak van een groot aantal, niet altijd terzake kundige leden of sympathisanten. Als u bedenkt, hoeveel miljoenen voor de acties Het Dorp en Kom over de brug zijn opgebracht, en hoe weinig mensen werkelijk iets beslissend te zeggen hebben gehad, dan begrijpt u wat ik bedoel.
Deze ontwikkelingsgang is enigszins wel begrijpelijk. Het leven, vooral het samenleven, wordt steeds ingewikkelder. Er komen steeds meer wetten en verordeningen, steeds meer gewoonten en normen, die men moet respecteren. De uitspraak „ZE zullen het wel weten" is typerend, en waarachtig niet alleen maar te horen uit de mond van mensen, die zichzelf tot de onontwikkelden rekenen. Er zijn kappe koppen, die gewoon zeggen: Ze regelen het maar. .
De AV-1968 wil „ze" het blijkbaar maar niet laten regelen. Dat is verblijdend. Maar het heeft *niet* de vraag opgelost, hoe de Alg. Verg. (als parlement der gemeenten) dan beter zal kunnen functioneren dan ze tot nu toe doet.

Wat losse opmerkingen

Meer dan één bezoeker heeft de indruk gekregen, dat de voorbereiding van deze AV te wensen heeft overgelaten (ik bedoel niet het werk van de regelingscommissie van Hengelo! Hoe zou ik durven. .). Dat staande de vergadering een Unie-commissie van elf leden tot de ontdekking komt, na daarop gewezen te zijn, dat de uitdrukking „in overleg met" betekent, dat er dan alleen wat uit kan komen als beide partners het eens zijn, is toch wel pijnlijk. Dat staande de vergadering een voorstel door de invoeging van enkele woorden de noodzakelijke duidelijkheid moet krijgen, is geen plus. Maar ook het feit, dat slechts een zeer beperkt aantal afgevaardigden (van de 177) het woord voeren in een bestrijdende en blootleggende dialoog, is tekenend. Het urenlange touwtrekken over begrotingen kan dodelijk vervelend zijn. Maar de gemakkelijkheid, waarmee nu alle begrotingen werden aanvaard, heeft mij benauwd. Misschien ten onrechte. Maar ik ben er niet gerust op. Heeft men werkelijk beseft, wat men deed? De toekomst zal het bewijzen. En ik hoop oprecht, dat ik mij vergist heb.
Gezien het feit, dat de voorzitter, ds Veenstra, lange tijd ziek is geweest, heeft hij op verdienstelijke wijze de vergadering geleid. Of de afgevaardigden het hem vanwege genoemde ziekte niet moeilijk hebben willen maken, zou prijzenswaardig zijn. Maar dat verandert niets aan het feit, dat het leiden van een unie-vergadering geen gemakkelijke zaak is, geen gemakkelijke zaak kán zijn, als de situatie gehandhaafd blijft, zoals die gegroeid is. Het gevaar is immers niet denkbeeldig, dat vrágen naar beleidszaken verward wordt met áánvallen op beleidszaken, eventueel met aanvallen op de voorzitter zelf.
Stokpaardjes berijden voor iemand zonder zitvlees is een harde zaak, maar ik waag het voor één rit: zou het niet verstandig zijn, althans eens bij wijze van proef, een AV te laten leiden door een afgevaardigde, die geen andere — duidelijk: *geen andere* — taak heeft dan leiding te geven aan het gesprek tussen AV en door de AV ingestelde commissies?

Hoewel al het bovenstaande scherp persoonlijk is, geldt dat wel bijzonder voor het laatste: ik heb de dialoog, het gesprek, gemist. Verdediging van ingediende jaarverslagen, financiële overzichten en begrotingen, amendementen en suggesties, is nog geen sámenspraak. Dáár, waar deze samen-spraak uitermate nodig en nuttig geweest zou zijn b.v. bij de beleidsnota van de UZC, bij de begrotingen, bij de toekomstplannen) konden alleen — practisch alleen — hamerstukken genoteerd worden. Uitzondering vormde de bespreking van de zaken rondom Handelingen 69. Naar mijn gevoelens was hier een gelukkige harmonie van verdediging-van-gevoerd-en-te-voeren- beleid, met critische-vragen-naar-genoemd-beleid en erkenning-van-nog-niet-alles-te-weten. Zulk een harmonie brengt alle betrokkenen: AV en commissies, tot een bidden om kracht en wijsheid van boven, waardoor zegen, niet succes, dienst, niet gelijkhebben, toewijding, niet zin-krijgen, gaan triomferen.

Ploeger

Isolement en engagement

Daarover sprak tijdens de begroetingssamenkomst, woensdagavond in de baptistenkerk aan de Jacob Catsstraat, ds F. E. Huizinga van Hengelo (0). Maar hij was niet de enige, die die avond het woord voerde. Wethouder Van Aken, die met een collega-wethouder het gemeentebestuur vertegenwoordigde, sprak er zijn vreugde over uit, dat men voor de derde keer sinds 1945 naar Hengelo gekomen was. Namens de Commissie der Unie dankte br E. de Haan voor de prettige ontvangst!
Natuurlijk is er ook — en veel — gezongen. Niet alleen door de afgevaardigden en gasten van heinde en ver, maar ook door het gemengd koor ‚Immanuël" onder leiding van br R. ter Braak. Voorts speelde het orkest ‚Elad' o.l.v. br J. Drenth een ouverture van Mozart.
In zijn toespraak stelde ds Huizinga, dat de baptisten op het Europese continent zich tot in de jaren veertig nauwelijks hebben ingelaten met de wereld en de kerken rondom. Zij leefden in een isolement, zowel ten opzichte van de samenleving en de wereld van wetenschap en kunst als jegens de hen omringende kerken en geloofsgemeenschappen.
Dat isolement is thans doorbroken. Nu hebben ook wij te maken met de hele wereld en met vele kerken. Dat dwingt ons om positie te kiezen. Ds Huizinga eindigde met de wens uit te spreken, dat Gods Geest de gemeenten en haar leden moge leiden tot een verantwoord leven in deze tijd.

J.A.B.

Van links naar rechts: ds C. Mostert, ds R. J. Voorhaar, ds T. Jansma, ds W. Veenstra, ds Th. van der Laan, br F. Bos, br S. W. Vis, ds F. E. Huizinga, br E. de Haan en ds J. Bouritius.

Aan rustige wateren

Hemelvaart

„Opdat de koning der ere inga" (Ps. 24 : 7b).

Het laatste wat de bijbelschrijvers ons vertellen van het aardse werk van de Here Jezus Christus is Zijn heengaan. Het staat er zo tragisch eigenlijk: „Een wolk onttrok Hem aan hun ogen". Een belangrijke periode is voorbij, er is een streep gezet. En wij blijven met de vraag zitten, wat er daarna gebeurde. Neen, de evangelisten vertellen het ons niet. Om daar iets van te zien moeten we naar het Oude Testament. Psalm 24 laat ons profetisch iets zien van het grote en geweldige dat toen gebeurde. Want de hemelvaart van Christus is een triomfale thuiskomst geworden. De strijd was immers gestreden. De strijd om de mensen te verlossen uit de demonische macht van zonde en dood. Deze strijd was nu volbracht. Hij, Christus, had nu de heerschappij over dood en dodenrijk. Hij had de duivel de kop vermorzeld, tijd gesteld aan het optreden van de duivel en bovendien hem het oordeel aangekondigd. Zo heeft Christus getriomfeerd. Hij is de grote Overwinnaar geworden en de Thuisvaart kon aanvangen.

De psalmdichter laat ons er iets van zien, van Zijn intocht in de hemel. En zoals de engelen Hem hebben begeleid bij Zijn komst naar deze aarde, met hun „Ere zij God", zo hebben zij ook nu Hem opgewacht. De overwinningsliederen hebben door de hemel geschald. Hemelse bazuinen en hemelse legerscharen hebben Hem begeleid. De hemelpoorten hebben zich wijd geopend. De aloude ingangen en de eeuwige deuren hebben zich verheven. Hemelse geuren hebben Hem omgeven. De Koning der Ere was thuis gekomen.

Een wolk nam Hem weg. De discipelen bleven achter en ook wij kunnen Hem niet zien. Is dat niet teleurstellend? Neen, toch niet. Want de Koning heeft zich gezet op de troon. En als de grote Overwinnaar heeft Hij het verkondigd: „Mij is gegeven alle macht, in hemel en op aarde". Hij heeft zich gezet op de troon om te heersen in eeuwigheid. Dat is onze geruststelling. Het is onze geloofszekerheid, dat we ons door deze Koning gedragen mogen weten. En straks zullen opnieuw de eeuwige deuren zich verheffen en zullen de hemelpoorten zich openen, om Hem door te laten. Weer zullen de engelenscharen Hem begeleiden, maar dan komt Hij naar deze aarde. De duivel en zijn trawanten zullen sidderen, de ongelovigen zullen trachten zich te verbergen, maar Gods kinderen zullen in de glorie van de Koning delen. De glans van Hem zal op hen afstralen en zij zullen in alle eeuwigheid bij Hem zijn.
Hoort u ook daarbij?

Eindhoven J. Schouten

Uitzendingsdienst familie Edens

De dienst, waarin de fam. Edens opnieuw naar Congo uitgezonden werd, kwam — het was de avond van de eerste vergadering — als een verfrissing over ons. De samenzang in het stampvolle kerkgebouw ,De Ark' was een machtig gebeuren. Ook het zingen van het ,Vensterkoor' was de moeite waard. De medewerking van de combo ,Gospel Five' met muziek en zang ervoeren wij als een moderne, eigentijdse uiting van ons geloof. Ja, de gemeente te Hengelo mag zich verheugen in het bezit van goede instrumenten als koren, combo en orkest.
Ds R. J. Voorhaar preekte naar aanleiding van Num. 17 : 1-8 over ,Waarom nu nog uitgaan?' Onze tijd, zei hij, heeft profeten nodig, maar heeft bovenal behoefte aan priesters. Aan mensen, die zich geheel in de dienst van de Heer willen stellen. Door weer naar Congo te gaan, willen br en zr Edens-Veldman de voetsporen van Christus volgen.
't Was een ontroerend moment, toen ds A. Visscher van de gemeenten te Alblasserdam en Zwijndrecht (uit welke laatstgenoemde gemeente br en zr Edens afkomstig zijn) de uitgezondenen, samen met twee van hun vier kinderen, in het gebed aan de Heer opdroeg. Hierna zongen wij hen staande toe: ,Dat 's Heren zegen op u daal'.
In zijn afscheidswoord zei br Edens, dat deze avond zijn vrouw en hemzelf een stimulans voor de uitzending had gegeven. Hij achtte zich een gezondene van allen in opdracht van de gemeenten, en verzocht de broeders en zusters hen in hun gebeden te gedenken. Ook de vader van br Edens sprak nog een kort woord. Hij merkte daarin op, dat het hem een grote troost is te weten, dat de Heiland met zijn kinderen meegaat.
't Was een stijlvolle dienst. We kunnen ons indenken, dat br en zr Edens zich deze dienst zullen blijven herinneren. Wij zullen hen in onze gebeden gedenken en ook op andere wijze steunen.

P. SCHIPPER

Bezoek Pinkstermaandag de landdagen in:

DELDENERBROEK, EMMEN of SCHIPBORG

WENSEN UIT SURINAME

Onderstaand schrijven van de baptistengemeente te Paramaribo, Suriname — bizonder lid van de Unie — werd op het Uniebureau nog ontvangen:

Onze gemeente bidt en wenst u toe een gezegende en vruchtbare Algemene Vergadering te Hengelo. Mogen de te nemen beslissingen en besluiten de Here welgevallig zijn en bevorderlijk voor de arbeid in Zijn Koninkrijk.
Zijn geest moge de vergadering leiden en beheersen.
Paramaribo, 13 mei 1968

w.g. H. J. Heilbron

DS C. MOSTERT
DE NIEUWE UNIE-VOORZITTER

De Commissie der Unie, in nieuwe samenstelling, wees ds C. Mostert aan als opvolger van ds W. Veenstra die sinds februari 1967 als voorzitter van de UC optrad.
Ds C. Mostert (in 1924 te Den Haag geboren) studeerde aan het seminarium te Rüschlikon. Op 23 januari 1955 werd hij bevestigd tot voorganger van de baptistengemeente te Harlingen welke standplaats hij op 15 april 1962 verwisselde met Winschoten. Tijdens de Algemene Vergadering der Unie van 1965 te Arnhem werd ds Mostert tot lid van de E.C.U. gekozen. De nieuwe unievoorzitter heeft namens deze Permanente Commissie zitting in de Commissie der Unie.

NADER BEZIEN

De toekomst van de Algemene Vergadering

Ieder jaar komen we van de A.V. terug met de vraag: hoe lang kunnen we nog op deze manier doorgaan met de A.V.? Het aantal afgevaardigden groeit; dit jaar waren het er al 177. De te behandelen materie wordt voor de gemiddelde afgevaardigde steeds ondoorzichtiger. Er komen veel te veel details aan de orde en er zijn veel te veel afgevaardigden die de materie niet onder de knie hebben. Bovendien hebben zij maar matige waardering voor de afgevaardigden die de materie wel beheersen en over detailkwesties ook detailvragen stellen en detailantwoorden krijgen. Het duidelijkst bleek dit toen de resterende negen voorstellen van de reorganisatiecommissie van de agenda werden weggeveegd. Het mag in theorie waar zijn dat de A.V. met het hoogste gezag is bekleed, een gezag dat niet effectief kan worden uitgeoefend, verdwijnt op de duur vanzelf. Wij kunnen kiezen uit twee mogelijkheden. De ene weg is dat er een veel verdergaande delegatie van bevoegdheden plaatsvindt aan de uitvoerende organen, de Unie-Commissie en de Permanente Commissies. Daarvoor is op zichzelf wel iets te zeggen. Tenslotte zijn deze commissies door de A.V. gekozen en mogen geacht worden het vertrouwen van de A.V. te bezitten. Maar toch is het de vraag of het juist is om een groot stuk beleidscontrôle prijs te geven. De Unie-Commissie kan dit ook niet overnemen want zij is zelf een uitvoerend orgaan.

De andere weg is de instelling van een kleiner vertegenwoordigend lichaam dat de beleidscontrôle van de huidige A.V. overneemt. In een dergelijk lichaam kan niet elke gemeente vertegenwoordigd zijn. Het zou niet groter moeten zijn dan 30 tot 40 leden. Het zou waarschijnlijk op gewestelijke basis gekozen moeten worden en de leden zouden een langere zittingsduur moeten hebben dan een jaar. Te denken was aan een periode van drie jaar, zodat elk jaar eenderde aftreedt. Organisatorisch zullen aan de instelling van zo'n lichaam nog wel enkele problemen verbonden zijn maar dat er op deze wijze een effectievere beleidscontrôle mogelijk wordt staat wel vast. De huidige A.V. zou kunnen blijven bestaan voor de bespreking van algemene beleidslijnen en problemen, zoals we nu hebben gesproken over de nieuwe raad van kerken.

Vroeg of laat zullen we moeten kiezen. De huidige manier om Algemene Vergadering te houden is bezig zichzelf te overleven.

J.R.

Maar de AV aanvaardde deze nu 46 leden tellende gemeente graag.

Dr Günter Wieske

die de vorige dag reeds voor een aantal genodigden een uiteenzetting had gegeven over de regionale evangelisatiecampagne, die 110 gemeenten in Nordrheinland-Westfalen gehouden hebben, vertelde de afgevaardigden, waaraan nooodzakelijk voldaan moet worden, wil men enige zegen kunnen verwachten. Hij beklemtoonde vooral de saamhorigheid der gemeenten, de noodzakelijkheid daarvan, de wegen daartoe, de zegen daarvan. Het gaat om het werk van de Heer, om Zijn werk in de verschillende gemeenten. Dan is het niet nodig, dat in alle gemeenten evenveel bekeringen en doopdiensten voorkomen. Het gaat om de wereld rondom ons, die het woord van de Heiland moet horen.

Ook de nazorg vraagt aandacht, veel aandacht. Men zou haast kunnen zeggen, dat het na afloop van de campagne pas echt begint.

Niet al te klein?

Maar wat is groot?

Het was te verwachten, dat het voorstel van Eindhoven, om te onderzoeken of er mogelijkheden tot samenvoeging van kleine gemeenten zijn, de tongen zou losmaken. Er was vanzelfsprekend een grote schroom: wie kan beoordelen, wat juist is? In ieder geval hebben de afgevaardigden alle desbetreffende voorstellen verworpen.

Dat echter de toekomst wel zorgen baart, is buiten kijf. Maar dat is al langere tijd de zorg van de desbetreffende commissies.

Geloofstype of gemeentegedachte?

Dat er een grote smart is onder vele gelovigen over de verdeeldheid onder de christenen, en met name ook onder de doperse gelovigen, is niet altijd zo duidelijk naar buiten zichtbaar geworden. Maar daarom is die smart er wel. We ontmoeten telkens weer mensen die wij herkennen als kinderen Gods. Die bij ons, en wij bij hen, horen. Maar dat betekent nog niet, dat we elkaar verstaan. Het blijkt helaas maar al te vaak, dat er een verschil is tussen geloofstype en gemeentegedachte. In ieder geval was de conclusie, van menige afgevaardigde, dat het zinvoller is op plaatselijk gebied contacten met zulken te zoeken, dan landelijk.

Het is begrijpelijk, dat de vraag naar meer inlichtingen, door de UC te verstrekken, hoorbaar werd. Maar even begrijpelijk is het, dat het voor de UC niet altijd mogelijk is, over onderhavige contacten iets te zeggen. Zwijgzaamheid kan echter zo gemakkelijk aangeduid worden als teken daarvan, dat er eigenlijk niets op dit punt gedaan wordt.

Het voorstel werd met ruime meerderheid van stemmen verworpen. Wel werd de volgende motie, alsnog ingediend door Eindhoven, aanvaard: „De Algemene Vergadering der Unie, in vergadering bijeen te Hengelo (O.) op 16 mei 1968, nam met voldoening kennis van de door de Commissie der Unie aangewende pogingen om tot gesprek te komen met kerk- en geloofsgemeenschappen die leven uit hetzelfde persoonlijke geloof in de Heer Jezus Christus, en draagt de Commissie der Unie op op deze weg voort te gaan en de gemeenten, voorzover nuttig en nodig, over de resultaten te informeren".

Stichtingen

Het is al jaren een telkens weerkerend verschijnsel, dat de behandeling van de verslagen der stichtingen, zowel de financiële als de andere, de afgevaardigden weinig stof tot gesprek geeft. Dit jaar echter gold dit niet voor de Unie-Bouw-Stichting en niet voor Tabitha. Het bestuur van eerstgenoemde stichting moest enkele vragen beantwoorden aangaande zijn rente-politiek. Het Tabitha-bestuur had nog wat in te halen van het vorige jaar, maar tot zijn vreugde kon meegedeeld worden, dat de FCU volledig accoord kon gaan met de financiële uiteenzettingen, zoals die aan de gemeenten waren toegezonden.

Ook het nieuwe werk op De Strubben, Schoonloo, vroeg aandacht. De voorzitter, ds Van Beek, kon mededelen, dat in het bestuur hier ruime aandacht aan besteed wordt.

Uw weekblad

mag zich verheugen in een fijne belangstelling. Het aantal abonné's bevindt zich in stijgende lijn. Dat er wensen blijven bestaan ten aanzien van de inhoud, is een gezonde zaak. Dat echter de geestelijke structuur en zienswijze van de diverse redactieleden hun weerspiegeling vinden in de artikelen die zij schrijven, is onontkoombaar.

in nieuwe uitvoering zal blijven. Over het algemeen was de vergadering van gevoelen, dat de verhoogde prijs geen overwegend bezwaar vormt voor het colportagewerk.
Zoals dat met elk blad het geval is, is het ook met De Zaaier mogelijk, door een vergrote oplage een lagere kostprijs te bereiken, hetgeen dan resulteert in een batig saldo. Wat zal er met dit saldo gebeuren?
De UC stelde voor, het eventuele batige saldo in 1969 voor 1/3 deel te gebruiken voor het Bufferfonds van de UZC. Sneek en Haarlem hadden amendementen ingediend. O, wat is er veel en lang gepraat! Tenslotte verenigde de vergadering zich op het voorstel van de UC, met dien verstande en met deze toezegging, dat er overleg zal geopend worden tussen UC en ECU omtrent een bestemming van dit saldo in de toekomst.

Het was zes uur, toen de eerste vergaderdag beloten werd. Of er die eerste dag niet meer punten hadden afgehandeld kunnen worden?

DE TWEEDE DAG

Ligt het aan het feit, dat de samenstelling van de AV een zekere continuiteit vertoont doordat elk jaar voor een groot deel dezelfden afgevaardigd worden, dat er van een inspeelperiode eigenlijk geen sprake is? Of ligt het aan het feit, dat een aantal afgevaardigden alleen de eerste dag aanwezig kan zijn, dat meteen de eerste vergaderdag al een kleurrijk spel van woordenduels te zien geeft?
Wat ik maar wil zeggen, is dit: je kunt beslist niet zeggen van de AV's, dat ze pas de tweede dag beginnen. Integendeel!

17 mei begon met de behandeling van een voortel van Haarlem, om de UC vrijheid te geven, eventueel het kerstnummer van De Zaaier te combineren met andere, in aanmerking komende kerstnummers. Zonder enige discussie werd dit punt met grote meerderheid van stemmen verworpen.
Zijn we sectarisch? Exclusief? En wat dan nog? Is het niet juist fijn, dat met de kerstdagen op velerlei wijze (elk vogeltje zingt toch zoals het gebekt is?) het evangelie de huizen wordt ingedragen?

Lofzangen en Gebeden

Net in deze dagen is een nieuwe interkerkelijke psalmberijming uitgekomen. Geen wonder, dat dus gevraagd werd, of we niet van de berijming Hasper moeten afstappen. De vergadering besloot zich voor de toekomst nog niet op enige uitspraak dienaangaande vast te leggen. Dat lijkt ons gezond.

V & D

betekent onder ons niet een warenhuisaanduiding, maar een commissie-aanduiding: vorming en dienstbetoon. Al eerder, al veel eerder, had deze commissie de verschijning van een boekje Geloofsleer voor tieners in het vooruitzicht gesteld. Het blijft ook nu helaas nog bij een schoon vooruitzicht. Misschien was het heel verstandig van de voorzitter

Terwijl de stemkommissie nieuwe stembiljetten uitdeelt voert ds J. Broertjes namens Amsterdam-N. het woord.

van deze commissie, ds Van Beek, dat hij zich niet tot een uitspraak liet verleiden over de datum, hetgeen een afgevaardigde de verzuchting deed slaken: veel beloven, weinig geven, doet de gek in vreugde leven.

Evangelisatiewerk

Het is verleidelijk juist over de discussie rondom de ECU-zaken uitvoerig te berichten. Is onze beweging niet een evangelisatiebeweging? Proberen we niet op alle (in ieder geval op véle) manieren mensen (buitenstaanders zeggen wij dan graag) te bereiken? Worden niet juist daarom nieuwe evangelisatieposten opgezet? Steunen we ons jeugdwerk niet juist in de hoop, dat daardoor velen gewonnen worden voor de Here Jezus?
Dat het zwaartepunt in het ECU-beleid (in samenwerking met de UBS) zich in de toekomst (zonder verwaarlozing van andere terreinen) zal laten gelden rondom IJmuiden, wie zal het verwonderen, wie zal er jaloers om zijn? Het verdriet alleen maar, dat we niet nog méér kunnen doen. Enkele jaren geleden schreef uw verslaggever aan de hand van de gegevens uit de Tweede Nota Ruimtelijke Ordening over de noodzaak van strategische evangelisatie en over de noodzaak van concentratie van onze activiteiten in de bevolkingsconcentraties. Welnu, laat de victorie in IJmuiden e.o. mogen beginnen.

De evangelisatie onder de spaanse gastarbeiders zal worden voortgezet door br José Párraga te Enschede, en we wensen hem daarbij gaarne Gods leiding en zegen.

Handelingen 69

Men kan natuurlijk critiek hebben op alles en op iedereen. Men mag ook critiek uitoefenen, mits deze opbouwend is. Ik dacht, dat de broeders van de diverse commissies, die zich met de voorbereidingen van de grote evangelisatie-actie onzer gemeenten in 1969 bezighouden, niet kunnen klagen over de aandacht, die aan deze zaak besteed is. En gelukkig niet maar alleen in lovende zin, zo van: jongens, jullie doen het fantastisch. Neen, het ging om een zoeken en tasten naar de juiste weg en de beste middelen. En daarbij werden de financiën niet naar voren geschoven. Het gaat om andere en hogere dingen dan alleen kostendekking en kloppende begrotingen. Daar ik verwacht, dat de broeders zelf u over hun werk zullen berichten, ga ik verder aan de discussie voorbij.

Reorganisatie(?)

De voorstellen, die de door de AV ingestelde Reorganisatie-Commissie had ingediend, werden, voorzover zij principiële zaken betroffen, alle verworpen. Daar ik in de nabeschouwing hierop nog nader wil ingaan, denk ik te kunnen volstaan met te vermelden, dat er af en toe een danige spraakverwarring was. Het was daarom dacht ik een bijzonder verstandig besluit, om UC en Reorganisatie-Commissie te verzoeken, een aantal ondergeschikte punten opnieuw te formuleren, voorzover zij met het Huishoudelijk Reglement te maken hebben.

Beroepbaarstellingen

kunnen verwacht worden, zo deelde de Commissie voor de Opleiding mede, van

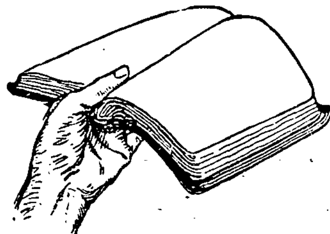
de broeders Euwema, Schuil en Stuut. Laat ik mij voorzichtiger uitdrukken: de beroepbaarstelling van genoemde broeders is in behandeling bij deze commissie.
Het is verblijdend, willen we constateren, dat een drietal jongemannen gereed staat om de arbeid in onze gemeenten te beginnen. Het is nu maar de vraag: waar?

Erkennen-herkennen

De broeders Van der Beek, Nieuwe Pekela en Eijer, Nieuw Weerdinge, hebben een drietal jaren hun gemeenten gediend, en zowel de raden van deze gemeenten, als de broeders van de opleidingscommissie, waren van mening, dat zij ingevolge de onder ons geldende regels voor erkenning als unie-voorganger in aanmerking kwamen. Hetgeen geschiedde. Ook br J. B. van der Veen in Kameroen viel deze erkenning ten deel.
De voorzitter van de AV, br Veenstra, Amsterdam, sprak de wens uit, dat zij als erkende voorgangers altijd te herkennen zouden zijn. Vandaar het kopje boven dit stukje.

Zendeling J. ter Braak,

met verlof in Nederland, kreeg gelegenheid een woord tot de vergadering te richten, en hij deed dit gaarne. Hij vestigde — als zovaak reeds — de aandacht op de veranderde situatie: de zendeling niet als bevelvoerend officier van dienst, maar als soldaat te velde, in dienst van de inheemse gemeenten. Hij schetste raak de enorm moeilijke situatie van de congolese gemeenten, die in dit land-ingisting hun plaats moeten vinden en bewaren, hun taak moeten zien en uitvoeren. Wat de vergadering met blijde vreugde vervulde, was de uitdrukkelijkheid, waarmee br Ter Braak wees op het feit, dat de congolese gemeenten begrepen hebben, waarom het gaat.

Wat zullen we lezen?

Wij zijn als de doven, die speuren of we Hem mogen zien; als de blinden, die luisteren naar zijn voetstap. Achter de dunne wand van het hier en nu wacht Hij en duizend jaren zijn als één dag.

zondag	26 mei	Psalm 116 : 12-19	Samen met het volk Gods
maandag	27 mei	Philipp. 3 : 17-21	De Verlosser moet komen
dinsdag	28 mei	Rom. 8 : 18-23	Verlosser, kom
woensdag	29 mei	Rom. 8 : 24-30	Wij zijn onderweg naar de morgen
donderdag	30 mei	Rom. 8 : 31-39	Die ook voor ons pleit
vrijdag	31 mei	2 Kor. 4 : 7-15	De weg lijkt lang
zaterdag	1 juni	2 Kor. 4 : 16-5 : 10	Opeens zijn we thuis

H.

Met het aanvaarden van de Unie-begroting 1968 (zonder enige discussie, zonder enige vraag, zonder enig verzet) werd de tweede vergadering besloten. Moe verlieten commissieleden en afgevaardigden de baptistenkerk van Hengelo. Vergaderen is vermoeiend...

DE DERDE DAG

Toen de voorzitter klokslag 9 uur liet zingen ‚Verblijdt u in Jezus, uw Heer', was de kerk mager bezet. Waren de afwezige afgevaardigden naar huis gegaan? Of konden ze niet op tijd wakker worden? In ieder geval noodzaakt het kleinere aantal afgevaardigden tot onderzoek van de vraag, of de A.V. voortaan niet tot twee dagen bepaald moet blijven.

Verkiezingen en benoemingen

Tot lid van de E.C.U., in de vacature ds W. Veenstra, werd in de 3e ronde ds Harkema, Musselkanaal, gekozen. Tot lid van de C.v.d.O. werd, eveneens in een derde ronde in de vacature br S. Hof, Apeldoorn, gekozen br J. v. d. Velden, Hengelo. De brs Bos, Utrecht, en Vis Hengelo, werden herkozen.
Door de C.v.d.O. werden afgevaardigd naar de Unie-Commissie de broeders Bouritius, Emmen, en Plevier, Almelo. De E.C.U. laat zich voortaan in de UC vertegenwoordigen door de broeders Ketelaar, Drachten en Mostert, Winschoten. De U.Z.C. doet dit door zr Krause-Boiten, Den Haag, en ds Voorhaar, Hengelo.
De Unie-Commissie koos uit haar midden het volgende Dagelijkse Bestuur: voorzitter: ds C. Mostert, 2e voorz. ds J. Bouritius; alg. adj. ds F. E. Huizinga; leden: ds H. Th. Plevier en br S. W. Vis, Hengelo.

Zending

Behoudens enkele vragen werden de verslagen aanvaard.
De voorzitter van de U.Z.C., ds Voorhaar, kon de volgende mededelingen doen:
a) br Edens zal 30 mei a.s. weer naar Sona Bata, Congo, vertrekken, terwijl zijn gezin hem 4 juli zal volgen;
b) ds J. ter Braak, zendeling met verlof, zal wellicht door een studiebeurs in staat gesteld worden twee jaar in Amerika een specialistische opleiding te volgen, om daardoor beter in staat te zijn werk in Sona Bata te doen, ter vorming van toekomstige voorgangers in Congo;
c) zr J. v. Lune heeft de laatste maanden met ziekte te kampen gehad, maar

Ds W. Veenstra feliciteert mej. G. van Veen (Emmen) met haar 40-jarige arbeid ten behoeve van het jeugdwerk der gemeenten. Intussen is bekend geworden, dat mej. Van Veen j.l. zaterdag 18 mei werd onderscheiden met de gouden eremedaille in de orde van Oranje-Nassau.

ze studeert nu weer te Brussel;
d) zr C. Brouwer verblijft op een vroedvrouwenschool in Engeland;
e) br J. Meywes, Hoogezand, zal na het behalen van de hoofdakte, naar De Vinkenhof vertrekken;
f) uit de actie Kom over de brug is ƒ 25.000,— voor Kameroen en ƒ 25.000,— voor Congo beschikbaar gesteld. Hopelijk komt er nog meer beschikbaar!

Zending nù

Uit de discussie bleek, dat de U.Z.C. zich momenteel niet geroepen voelt, naar nieuwe „maagdelijke" zendingsgebieden te zoeken. Zij ziet haar taak vooral liggen op het terrein van de hulpverlening aan bestaande baptistenunies elders in de wereld.
De Beleidsnota, door de U.Z.C opgesteld, gaf veel informatie en weinig aanleiding tot een nader gesprek. De begroting werd aanvaard.

Volle woorden I

Voorzitter Veenstra sprak welgemeende woorden van hartelijke dank aan het adres van de organisten, het kosters-echtpaar, alle medewerkers, die broodjes smeerden, koffie zetten, koek sneden, enz., de regelingscommissie, die bergen werk verzette, en verder allen, die op de een of andere wijze hier aan deel hadden in deze 88ste A.V.

Knap werk

Er restte de voorzitter alleen nog de alg. secretaris, ds v. d. Laan, gelegenheid te geven de notulen van deze vergadering voor te lezen. Iedere keer weer een knappe prestatie, tijdens de vergadering deze notulen te schrijven! Waarvoor hij dan ook een hartelijk applaus ontving. Enkele wijzigingen en aanvullingen werden nog aangebracht, waarna de notulen werden vastgesteld.

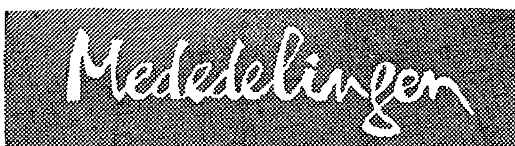
Volle woorden II

Ds C. Mostert bracht namens de A.V. en de diverse commissies ds W. Veenstra hartelijk dank voor de leiding van deze A.V., en voor zijn inzet in E.C.U. en U.C. De vergadering onderstreepte deze dank met een hartelijk applaus.

Besluit

Uit Col. 3 las de voorzitter nog enkele verzen, waarna ds G. Vegter de Heer dankte. Met het zingen van lied 243 was de 88ste A.V. ten einde.

Ploeger

Het sekretariaat van de gemeente te Apeldoorn berust thans bij R. de Boer, G. H. Breitnerstraat 92, Apeldoorn.

Indrukwekkende avondmaalsviering

Vrijdagavond vulden een paar honderd gemeenteleden, afgevaardigden en gasten het kerkgebouw aan de Jacob Catsstraat om daar het avondmaal te vieren, veelal een hoogtepunt in het kader van de Algemene Vergadering. In deze dienst, die geleid werd door ds K. Reiling, beleefden de velen het wonder van de gemeenschap. Schriftlezing en samenzang, dankzegging en voorbede wisselden elkander af.
Ds Reiling zei o.m., dat in het avondmaal de dood van Jezus Christus centraal staat. Als wij avondmaal vieren, dan doét ons dat elke keer opnieuw wat. Wanneer wij eten en drinken, dan gedenken wij 's Heilands dood. Dat maakt ons klein. Maar bij de avondmaalsviering past ons geen begrafenisstemming. Avondmaal vieren is — het woord zegt dat al — een feestelijk gebeuren. 't Is feest, want Jezus is opgestaan. Hij lééft!
Toen gingen ouderlingen de rijen door. Wij aten van het brood, wij dronken uit de beker. En dat alles ter gedachtenis van Jezus Christus, totdat Hij komt. 't Ging ons als de discipelen op de avond van die eerste dag der week. Ook nu was Jezus in ons midden. Ook nu was daar zijn woord: ‚Sjaloom, vrede, vrede zij u!' Ook nu was daar blijdschap, grote blijdschap, die niemand ons ontnemen kan.

J.A.B.

ADVERTENTIES

DE CHRISTEN

31 mei 1968

83e jaargang — 22

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Zending, dienstbetoon aan de gemeenten

„In Christus is geen Oost en West, geen Noorden en geen Zuid"; een prachtig lied, dat we door de jaren heen met overgave hebben gezongen. Maar hebben we ooit de ware betekenis van deze woorden verstaan?
„Bij Hem behoort een broederschap, die heel de aarde omsluit". Een gemeenschap der heiligen, niet alleen voorzegd in het boek Openbaring en slechts zichtbaar bij de wederkomst van Christus, maar een realiteit in onze hedendaagse wereld. Een situatie waarin vooral wij als westerse christenen ons moeten heroriënteren, en vanuit een nieuw gezichtspunt onze plaats moeten innemen.

Zelfbeschikking

Zo zijn er in het Kongo van heden geen grote gebieden meer zonder het christelijk getuigenis. Onder de totale bevolking van 15 miljoen zijn er twee en half miljoen protestants-gezinden, waarvan 750.000 belijdende leden. Er zijn ongeveer 600 kongolese predikanten en meer dan 17.000 kerkewerkers, onderwijzers, medisch personeel en andere full-time medewerkers. De vele protestantse gemeenten zijn ontstaan uit het werk van de vijfenveertig zendingsgenootschappen, die er werken, en hebben zich verenigd onder de naam „Gemeente van Christus in Kongo".
De politieke onafhankelijkheid heeft sinds 1960 ongetwijfeld bijgedragen tot een versnelde overdracht van zelfbestuur van de zending aan de inlandse gemeenten, hetgeen gepaard gaat met een groeiend gezag van de kongolese christenleiders. Hierdoor ligt heel het werk heden ten dage in handen van de gevestigde afrikaanse gemeenten en is het aan deze gemeenten om voor heden en toekomst het initiatief voor de verdere evangelisatie van Kongo ter hand te nemen. Daarmee is tevens de tijd van de blanke pionier-zendeling-evangelist ten einde.
Maar ook al zijn die gemeenten nu zelfbesturend, dan wil dat nog niet zeggen dat zij geheel voor hun taak zijn toegerust. In vele opzichten zijn zij zelfs nog zeer onvolwassen en onervaren, vooral waar zij hoofdzakelijk zijn samengesteld uit christenen van de eerste en tweede generatie. En zo staan zij als jonge gemeenten te midden van het vaak koortsachtige ontwikkelingsproces van hun jonge afrikaanse staat; bedreigd door schijnbaar onoverkomelijke problemen, die als vloedgolven op hen neerkomen.

Koortsuitslag

Zo is er in de eerste plaats een sterke opleving van het oude afrikaanse heidendom. In deze tijd van ontwrichte en vaak chaotische toestanden op elk terrein van het leven zoeken velen hun toevlucht en heil weer in de aloude gebruiken en in het geloof der voorouders Ook in de gemeenten schept dit ernstige konflikten, vooral onder de nieuwe bekeerlingen. Men is dan ook bovendien ten zeerste bezorgd, vooral daar waar deze herleving van het animisme aangemoedigd wordt door het gouvernement.
Het nieuwe ontwikkelingsproces gaat bovendien gepaard met een zeer sterke invloed van allerlei ideologische en atheistische propaganda; het materialisme van de moderne samenleving en de koorts van het afrikaanse nationalisme. In vele opzichten zijn de afrikaanse gemeenten onvoorbereid om deze felle aanvallen op haar geloof te weerstaan en zijn zij zich vaak niet bewust van de uiteindelijke gevaren van deze machten in de gemeenten.
Dan is er de zeer snelle groei van de grote steden, die van hen een passend antwoord eist op de steeds sterker wordende vraag naar stad-evangelisatie en pastoraal werk onder die christenen, die hun dorpen hebben verlaten en in de grote steden zichzelf terugvinden in een verbijsterende en moreel zeer zwakke omgeving. Zo nam de bevolking van Kinshasa, de hoofdstad van Kongo, sinds 1960 toe van 400.000 tot 1.500.000. De grote wijken van opeengepropte krotten vormen ware broedplaatsen voor kommunisme en anarchisme. En door de ontoereikende medische en sociale voorzieningen wordt het leven van miljoenen dagelijks bedreigd door de zeer onhygiënische toestanden en tergende armoe.
Het grote gebrek aan onderwijs, met name voortgezet onderwijs, is de oorzaak van het ontstaan van een klasse van werkloze jeugd, zowel op het platteland als in de grote steden. Deze jongeren onttrekken zich aan de oude tradities van het dorpsleven en plegen verzet tegen elke vorm van gezag. Daar niets hen in deze situatie opvangt, geven zij zich over aan straatschenderij, misdaad en immoraliteit. Voor de gemeenten ligt hier een bijzonder terrein voor evangelisatie-werk, waar gezien de onnoemelijke andere problemen, zo gemakkelijk overheen wordt gezien.

Onzegbaar grote taak

Dan, is er het vluchtelingen-probleem. Alleen al in Beneden-Kongo zijn er 500.000 vluchtelingen uit Angola. Boven in het Noord-Oosten van het land leven

---

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: ... men moet zelfs zeggen dat de Geest de opstanding van Jezus in ons leven indraagt, of liever dat de Geest ons in de opstanding van Jezus betrekt.

(dr H. Berkhof)

---

meer dan 300.000 vluchtelingen uit Soedan: christenen verdreven uit dit islamitische land.

Men zou zo door kunnen gaan, maar me dunkt dat dit reeds voldoende is om u een beeld te geven van de onnoemelijke taak voor de jonge gemeenten van Kongo. Zij zijn dan ook niet de laatsten om te erkennen dat zij hierbij de bijstand nodig hebben van de zending hunner zustergemeenten, uit wier arbeid en toewijding zij zijn voortgekomen. In haar gelederen ligt nog een zeer groot arbeidsterrein voor zendelingen, en dat vooral op het gebied van christelijk onderwijs, lektuurwerk, stadsevangelisatie, kadervorming en opleiding. Daarom gaat er ook nu 'n dringende oproep uit van deze gemeenten tot mannen en vrouwen die bereid zijn samen te werken met hun kongolese medechristenen in onze gemeenschappelijke zendingstaak. En veel hangt af van de bereidwilligheid van europese en amerikaanse christenen om tegemoet te komen aan deze hulpkreet tot dienstbetoon.

De plaats van de hedendaagse zendeling in Kongo, en elders in Afrika, is ondergeschikt aan en in dienst van de afrikaanse gemeenten. Maar wat is er dan van meer belang dan hen te dienen in het volvoeren van onze gemeenschappelijke zendingsopdracht en zodoende bij te dragen aan de vorming van het karakter en het denken van deze jonge gemeenten, en, door hen, aan de jonge afrikaanse staat.

Zo wordt onze zendingstaak buiten de grenzen een dienstbetoon aan de gemeenten in Afrika „tot opbouw van het lichaam van Christus, totdat wij allen de eenheid des geloofs en der volle kennis van den Zoon Gods bereikt hebben, de mannelijke rijpheid, de maat van de wasdom der volheid van Christus". (Eph. 4 : 12, 13).

J. ter Braak.

Nieuw gediplomeerde verpleegsters van het American Baptist Foreign Missionary Society-ziekenhuis te Sona Bata.

DE HEER ZAL VOORZIEN

Philipenzen 4 vers 19

**Het is belangrijk bij het bidden te bedenken: God heeft veel beloften gegeven. Beloften hebben pas waarde als de gever in staat is ze na te komen.
God ziet vooruit. God is rijk. Hij roept mensen tot een bepaalde opdracht. Zou dan de „roepende" ook niet vooruit zien wat nodig is tot het vervullen van de opdracht? Toch heeft God het zo gewild, dat wij in de levende relatie met Hem staan door het gebed en zo zijn beloften door ons heen vervult. Bewogen met de nood van China's miljoenen, zag James Hudson Taylor in de vorige eeuw de opdracht. Hij berekende dat elk uur duizend Chinezen stierven zonder de blijde boodschap gehoord te hebben. Bewogen over dit volk bad Taylor om zendelingen, 24 voor elke provincie waar de zending nog niet werkte. God gaf veel meer. In dit gebed ontdekte hij met velen uit alle tijden, dat vernieuwing en kracht niet het gevolg zijn van onze inspanning of intellekt, maar een gave van de Heer die rijk is. Hij zal overeenkomstig deze rijkdom onze gebeden verhoren.**

A.V.

Zending - nú (1)

door ds G. van 't Wout

Dat u zich wilt bezinnen op onze zendingstaak in deze tijd is een gezond teken in uw beweging. Te veel wordt de zending als hobby, als u het wat serieuzer wilt, als roeping van enkelingen beschouwd.
Dat er vragen gesteld worden in uw kringen over de „Zending - nu" is niet te verwonderen. Integendeel, het zou erg zijn als het niet zo was! We zijn dankbaar voor de vragen die u opwerpt, zelfs als het alleen maar de vraag zou zijn: „Moeten we nog wel zendingswerk doen?" Sleur betekent de dood voor ons zendingswerk. De vragen die u stelt zijn tekenen, dat u als christenen lééft in de wereld van vandaag en dat u niet alleen blijft staan bij de vragen: „wat zullen we eten, wat zullen we drinken en hoe zullen we ons kleden?" Meer dan ooit moet het ons duidelijk worden dat de vragen over de zending niet los te maken zijn van onze plaats en verantwoording in de samenleving. Met de buren in de straat, maar ook met de buren in de kontinenten.

Dit referaat, door ds G. v. 't Wout 25 april j.l. op de zakenvergadering der N.B.V.B. te Zwolle gehouden, bevelen wij graag ter lezing, overdenking en bespreking aan. Deze toespraak werd uitgesproken in het kader van een door de programma-commissie der N.B.V.B. bizonder goed voorbereide bezinning op „Zending nú" — R. J. Voorhaar.

Vragen over de zending en kritiek op de zending worden vandaag aan alle kanten gehoord en het zou een vreemde en verontrustende zaak zijn als het aan ons, baptisten zou voorbij gaan. Het gezegde: „Vroeger hadden we zendingsproblemen, nu is de zending een probleem" toont ons waar de schoen wringt. Nu is het onmogelijk u op dit moment volledig in te lichten en voor te lichten over wat „zending-nu" betekent. Vanwege de tijd niet en ook omdat ik daartoe niet in staat ben. We zouden alleen de tijd al nodig hebben om alle problemen slechts te noemen. Het is zelfs niet mogelijk, en ook niet de bedoeling, de vragen waarover u nagedacht hebt te behandelen. We willen met elkaar enkele lijnen trekken, die de mogelijkheid geven ons te oriënteren en vandaar uit *steeds weer* onze houding te bepalen.
We vragen naar de positie van
1. De „zending"
2. De zendingsterreinen
3. De zendingstaak.

I DE POSITIE VAN DE ZENDING

a. Bijbelse oriëntatie

Hoewel we niet vast willen houden aan het woord „zending" zoals wij het kennen, vervullen we toch in het werk als zodanig een bijbelse opdracht. In deze opdracht is er geen principieel verschil tussen zending en evangelisatie. Toen Jezus heenging naar de hemel heeft Hij zijn volgelingen opgedragen het evangelie in de gehele wereld te prediken. Hij heeft aan deze opdracht Zijn autoriteit verbonden: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. (Matth. 28) „Gaat *daarom* heen", zegt de Heer en Hij geeft daarin het meest zuivere zendingsmotief. Het is de proklamatie van de overwinning van Christus door kruis en opstanding. Dit getuigenis wordt aan de Gemeente door de Heilige Geest verleend. De Gemeente van Christus is het zendingsorgaan van de „Missio Dei", het zendingswerk dat God zelf volbrengt om de wereld te redden. En daarmee is de opdracht duidelijk gesteld: God heeft de wereld lief, zonder voorwaarden te stellen, Joh. 3 : 16, en geeft Zijn Zoon, Jezus Christus, over in de dood opdat de wereld het leven zou hebben. Joh. 6 : 51. Zolang de wereld op deze manier nog niet „leefbaar" is, staan we nog in een onvoltooide opdracht. De zending doelt naar het uiterste: tot aan de „einden" der aarde, en het hoogste: de openbaring van de Heerlijkheid van Christus. Wie hier het materiële tegenover het geestelijke plaatst en het tijdelijke tegenover het eeuwige doet tekort aan de aanspraken en de heerlijkheid van Christus.
God doet dit werk door de Gemeente. Niet omdat die Gemeente het meest ge-

„En zij waren allen buiten zichzelf en geheel met de zaak verlegen".
Hand. 2 : 12.

Met kerstfeest een kribbe, met Goede Vrijdag een kruis, met pasen een geopend graf. Met pinksteren — ja, wat met pinksteren? - - Doodgewone mannen en vrouwen als u en ik. We lezen van „geluid als van wind — tongen als van vuur — spreken in andere tongen" en allen die buiten staan waren „geheel met de zaak verlegen". Dát is pinksteren. Het laat ons niets van onszelf. Het biedt geen enkel decor en ontneemt ons elke vorm van symboliek. Het dwingt een ieder tot verbazing en verwondering. Daarom valt het mij moeilijk om hierbij met u aan rustige wateren neer te zitten en dit pinkstergebeuren te overdenken. Want hoe we 't ook lezen, als ongelovige of buitenstaander, we ontkomen niet aan dit zo plots opwellende gebeuren. Hier staat de mens sprakeloos. God zelf grijpt in en zendt Zijn Geest. En door Hem wordt het verlossingswerk, in Christus volbracht, een bron van nieuw leven en scheppende kracht in de harten van mannen en vrouwen. Kajafa's stille hoop, voorgoed met die Nazarener te hebben afgedaan, gaat in wanhoop ten onder. Het vonnis, waardoor Jeruzalem in blinde vroomheid Christus ter dood bracht, wordt tegen haar gekeerd. En in harde, doeltreffende woorden uit de mond van een eenvoudig visser wordt de wereld geconfronteerd met het feit dat zij door Hem te kruisigen, haar eigen doodvonnis tekende.

God evenwel... En dáár komt het op aan.

Aan rustige wateren

PINKSTEREN

God opent op deze dag zijn wereldoffensief. Zonder vertoon van pracht en praal, zonder het geringste machtsvertoon, maar met een groep van mannen en vrouwen in wier leven Jezus Christus gestalte heeft gekregen. Vissers, ambtenaren, huisvrouwen, gewezen verzetsstrijders, mensen van allerlei rang en stand, zij allen werden vervuld van de Heilige Geest. De Geest van Liefde, Vrede en Gerechtigheid, die leidt door lijden tot heerlijkheid. Zijzelf werden in biddend verwachten gegrepen, vervuld, en ook zij staan verbaasd. Want van die dag aan was het — „niet meer mijn ik, maar Christus leeft in mij" (Gal. 2 : 20). Samaritanen, eeuwenlang gediscrimineerd door een strak gevoerde apartheidspolitiek, werden hun tot broeders en zusters. (Hand. 8). En Godvrezenden onder de heidenen, die tot dusver slechts als waarnemers vanaf het Voorhof der Heidenen het Heilige mochten aanschouwen, maar verder door nationalistische, racistische en godsdienstige motieven werden gemeden, werden met diezelfde Geest vervuld. (Hand. 10).

Pinksteren is het feest van ontstellende kracht, het feest der doorbraak, waardoor verharde harten breken, — mensen bevrijd worden uit de ban van verstarde tradities en vooroordeel, — leer en dogma gezuiverd en ondergeschikt worden gemaakt — en ouden en jongeren tot handelingen worden gedreven, vervuld met een nieuwe visie, nieuwe kracht en nieuwe hoop. Het onverklaarbare wordt verklaarbaar. De onzekerheid wordt zekerheid. Het onzichtbare zichtbaar. En het onmogelijke mogelijk voor een ieder die in biddend verlangen zijn leven voor God openstelt.

Er is niets menselijks in het pinkstergebeuren, — het is louter genade. God werkt, — Zijn Geest triumfeert. „Denk niet aan hetgeen vroeger gebeurde en let niet op wat oudtijds is geschied; zie ik maak iets nieuws,... zult gij er geen acht op slaan?" (Jes. 43 : 18, 19). „Wat moeten wij doen, mannen broeders?"

„Wij vieren pinksteren, en wij denken aan het verleden, aan wat oudtijds is geschied. Wat schiet ons te kort; wat verblindt ons oog, dat wij Gods wonderwerken in de wereld van 1968 niet kunnen ontdekken? God geve, dat het dit jaar pinksteren voor ons wordt. Niet een vieren, maar een beleven.

Hengelo (O) J. ter Braak.

---

schikte orgaan zou zijn. God heeft de Gemeente uitverkoren. In deze uitverkiezing ligt dan ook de zekerheid van het geloof dat de Macht van Jezus Christus de wereld overwint. De Gemeente is het „uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilige natie, een volk Gode ten eigendom, om Zijn grote daden te verkondigen" (Petr. 2 : 9)
Door de doop voegt iemand zich openlijk bij deze „zendingsgemeente". Elke gedoopte gelovige heeft naar het Nieuwe Testament beleden een gezondene te zijn, zoals Jezus Christus een Gezondene is. Iemand die zijn doop anders verstaan of beleefd heeft, is wel gedoopt, maar heeft de inhoud van zijn doop niet begrepen. Rom. 6 zegt ons dat we „in de dienst van God gekomen zijn" en dat mogen we niet beperken tot zendelingen en predikanten. De avondmaalsviering, of liever „het eten van de maaltijd des Heren", is de verkondiging en het belijden dat Christus Zijn lichaam en bloed geeft voor de wereld: „Dat de wereld het leven geeft". Aannemen van brood en beker betekent: aanvaarding van de opdracht van Christus in de wereld.

Elke gelovige is potentieel een zendeling. Elke gemeente is zendingsgemeente. Het zijn dè kenmerken van nieuwtestamentisch christendom. Elke gelovige, elke gemeente, die dit niet heeft aanvaard, door onkunde of onwil, verdort als een rank die geen vrucht draagt. De gemeente is de presentie van Christus in de wereld en heeft als opdracht de presentatie van het evangelie aan de wereld.

b. De plaats van de zending in de theologie

Hierover slechts enkele opmerkingen. In bijna elk theologisch werk van enige betekenis dat tegenwoordig verschijnt wordt aandacht besteed aan zending en werelddiakonaat. De zendingswetenschap ontwikkelt zich snel en ondervindt een steeds toenemende belangstelling. Bekende professoren zijn missiologen. Aan de andere kant heeft de „zending" de theologie beïnvloed en komen er vanuit de vroegere zendingsgebieden belangrijke impulsen voor nieuwe theologische bezinning.

c. Grotere zendingsroeping en -aktiviteit

De taak van de zending en werelddiakonaat voor de gemeente van nu wordt meer aanvaard dan ooit tevoren. Toen William Carey zijn gemeente opriep tot aanvaarding van de zendingstaak antwoordde ouderling Ryland: „Wanneer het God behaagt de heidenen te bekeren, dan zal Hij dat doen zonder u of mij te raadplegen". Dat antwoord zal vandaag niet veel meer gehoord worden. Ook niet in de kringen waar de soevereiniteit van God bijzonder word beklemtoond. Dit quietisme van toen, waar te weinig de verantwoording van de gelovige en de strijd des geloofs wordt erkend, dreigt nu wel eens over te slaan in een aktivisme, waar alles schijnt af te hangen van onze planning en onze inspanning. Intussen is het een vreugde te mogen konstateren dat de gemeenten steeds meer betrokken raken bij het zendingswerk en meer mensen bereid zijn zich hiervoor in te zetten.
We geven hier een overzicht van het zendingswerk van de Baptistengemeenten in de gehele wereld. In 1962 behartigden 29 zendingsorganen het zendingswerk. Nu zijn het er 37! Het werk wordt verricht in 265 zendingsgebieden en in 95 verschillende landen. Vijf jaar geleden waren er 5299 baptisten-zendelingen. Nu zijn er 6556. (Baptist World, februari 1968).

We mogen vaststellen dat het niet de vraag is „of" we vandaag nog wel zendingswerk moeten doen, maar „hoe".

(wordt voortgezet)

Ds J. B. van der Veen, zendeling in Kameroen:

dienstbetoon aan de leiding der unie

We hadden ds J. B. van der Veen, zendeling te Douala, Kameroen natuurlijk kunnen vragen voor dit pinksternummer van De Christen een stukje te schrijven. Dat had hij zeker ook prompt en goed gedaan. We lezen immers regelmatig artikelen van zijn hand. Ditmaal willen we met opzet eens óver hem schrijven.
Onze broeder Van der Veen is volgens de reizigers die hem en zijn gezin hebben bezocht een echte ‚moderne' zendeling. Nu moet u dat natuurlijk niet verkeerd verstaan. Hij is bepaald niet een man met een moderne theologie en hij is dacht ik, ook niet modern wat zijn kleren betreft. Die heb je daar immers nauwelijks nodig. We bedoelen met dat woord ‚moderne' zendeling: een ambtsdrager die door een groep christen elders in de wereld is uitgeleend of beschikbaar gesteld om dienstbetoon te verlenen waar hij kan.
We mogen het verleden enerzijds niet idealiseren, we mogen het ook niet slechter voorstellen dan het in werkelijkheid was. Maar we doen dacht ik niemand onrecht aan wanneer we schrijven dat de zendeling van heel vroeger de man was in een wit costuum en met een witte tropenhelm op. Hij was de leider van de zendingsarbeid, terwijl de inheemsen de helpers waren. Hij bracht behalve het evangelie ook een brok cultuur en kerkelijke (westelijke) tradities en eigenaardigheden. Vele van deze mannen en vrouwen doorbraken dit patroon: ze schroomden niet vuile handen en een vuil costuum te krijgen, daar de liefde van Christus hun drong. Op ontelbare plaatsen, in vele landen werd het Koninkrijk Gods gepredikt en kreeg het gestalte, zij het ook even gebrekkig als bij ons, in de gemeente van de Heer Jezus Christus die, mede dankzij de offers die deze zendelingen zich getroosten, werd gevestigd.
Vandaag gaat het heel anders. De rollen zijn bijna omgekeerd. Om nu maar eens weer terug te keren naar de taak van br Van der Veen: hij helpt de leiders van de baptisten-unie van Kameroen op het uniebureau, met name om de financiële administratie helemaal opnieuw op te zetten. Br Van der Veen is de kameroense br Jansma. Dat heeft hij zelf niet zo gekozen. Maar op dat gebied was nu eenmaal grote nood. Daar is onze broeder toen „eenvoudig" in gesprongen, want hij is een dienaar. Misschien was zijn hart aanvankelijk nog wel bij de inlandse, zeer eenvoudige gemeenten ergens in de binnenlanden van Kongo. Zijn werk was met de centen van de unie!
Natuurlijk doet het echtpaar Van der Veen nog wel meer dan zich alleen bezig te houden met boekhouden. Want daar zit natuurlijk veel meer aan vast. Het gaat uiteindelijk om de hele aanpak van het werk... Tevens onderhouden zij contacten met gemeenten en gemeenteleden, met collega's van andere kerken en landen. Bovendien verzorgt ds Van der Veen een wekelijkse interkerkelijke radiodienst. Maar zijn voornaamste taak is momenteel penningmeester zijn van de Unie.
Dat mogen we niet minder geestelijk of minder belangrijk vinden dan predikant-zendeling te zijn van een heel district. In de huidige situatie kan onze broeder daar de leidende voorgangers met raad en daad bijstaan tot heil van de gemeenten daar.
Zendeling zijn vandaag wil zeggen: bereid zijn om terwille van Christus de man achter de schermen te zijn met een gezag dat niet cultureel, ambtelijk of zelfs financieel bepaald is. Maar met een gezag dat alleen berust op gaven van hoofd en hart. Die heeft onze broeder en ook zijn vrouw ontvangen, en wat meer is: ze gebruiken ze in dienst van Gods Koninkrijk. Laten we daarvoor dankbaar zijn.

Th. van der Laan

PINKSTERKOLLEKTE VOOR U.Z.C.

U weet dat het in vele kerken een goede gewoonte is geworden met pinksteren te kollekteren voor de zending. De Unie Zendings Commissie zou het zeer op prijs stellen wanneer ook in uw gemeente een extra kollekte werd gehouden voor ons zendingswerk. Mogen we de nadruk leggen op „extra"? We hebben te kampen met tekorten en het bufferfonds kon nog niet worden gevormd.
We willen u vriendelijk maar dringend verzoeken deze pinkster-zendings-kollekte als een „schepje er bovenop" te willen storten op het gironummer 9260 t.n.v. de Unie, met vermelding: pinksterkollekte voor de U.Z.C.
We wensen u een gezegend pinksterfeest!

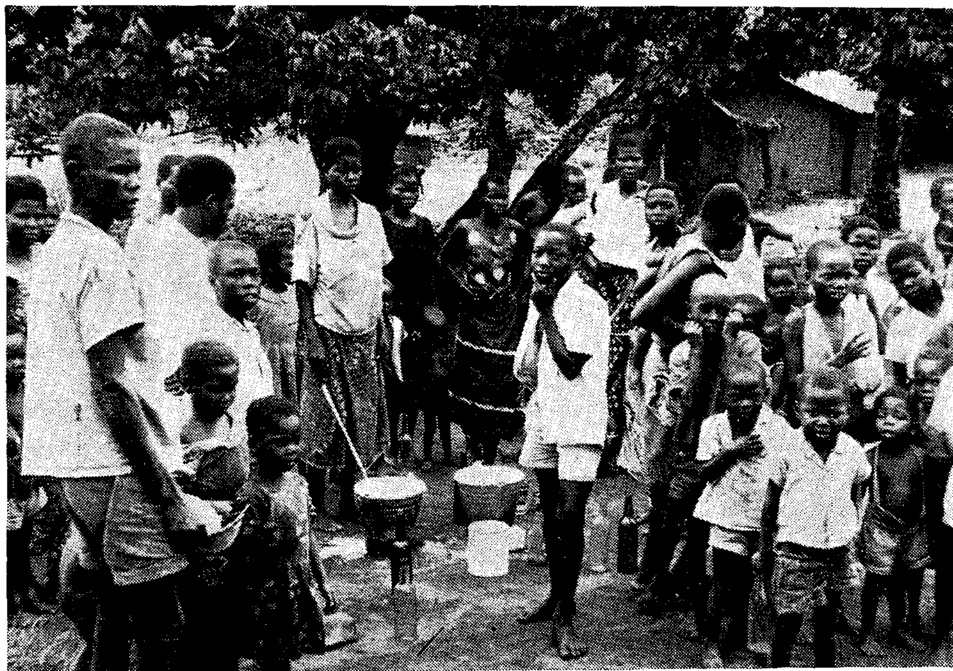
Namens de Unie Zendings Commissie
G. van 't Wout, sekretaris

ZENDELING S. EDEN WEER VERTROKKEN

Onze zendeling-verpleger br S. Edens is donderdag 30 mei per vliegtuig naar Kongo teruggekeerd. Zijn vrouw en kinderen hopen op 4 juli a.s. te kunnen volgen.

SPREKERSLIJST

De gemeente IJmond verzoekt op de sprekerslijst te plaatsen: br D. P. R. Bouhof, J. P. Coenstraat 93, IJmuiden.
H.Th.P.

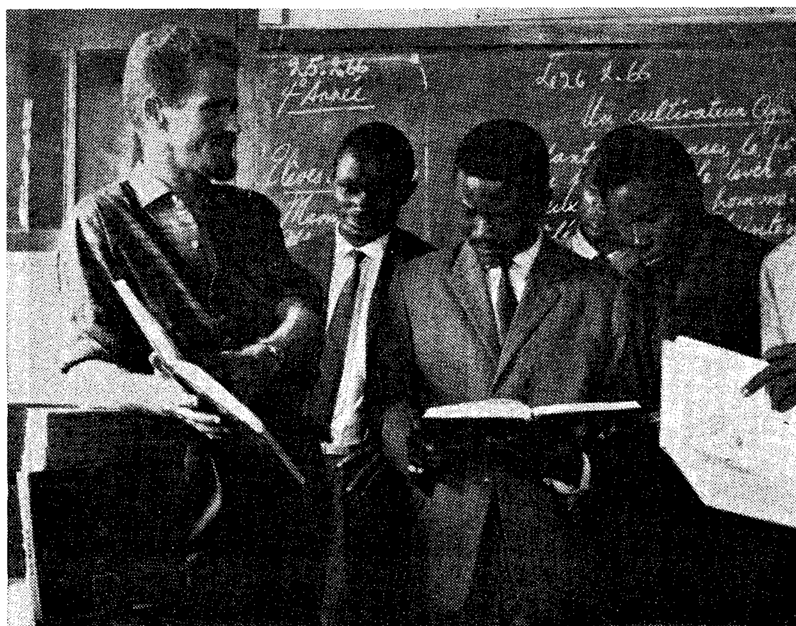
Melkdistributie aan angolese vluchtelingen, uitgaande van de medische dienst verbonden aan het ziekenhuis te Sona Bata.

Baptisten-zendingsstatistiek

stichtingsjaar	zendingsgenootschap/kommissie	zendings-gebieden	zendelingen	inheemse medewerkers	gemeenten op zendingsveld	gemeente-leden	scholen	hogere scholen	bijbelscholen, seminaria	ziekenhuizen, klinieken
1792	BMS (Groot Brittannie)	10	300	1900	1957	57500	400	2	13	9
1814	American Baptist Convention	9	304	8575	6153	791260	292	23	38	67
1832	A.B.C. (binnenlandse zending)	6	310	570	450	75000	99	1	4	12
1842	Zevende Dags Baptisten	3	10	57	67	6000	3	—	4	1
1845	Southern Baptist Convention	65	2290	12177	4707	528958	841	25	49	76
1845	S.B.C. (inwendige zending)	3	42	131	207	15425	—	—	2	1
1861	Strict Baptists (Gr. Brittannie)	2	24	30	76	1750	—	—	—	—
1872	Onafh. Baptisten (Zweden)	4	31	296	161	5245	17	—	2	3
1873	Canadese baptisten	3	117	250	215	37500	15	1	4	10
1880	Nat. Baptist Convention, USA, Inc.	8	17	107	332	—	7	—	1	19
1883	Algem. Zendingsgen. Noordam. bapt .	3	95	339	4777	29474	112	—	1	42
1885	Baptisten van Nieuw Zeeland	2	27	124	114	4250	2	—	1	7
1889	Baptisten van Zweden	4	55	538	11	18772	51	1	1	7
1890	Evang. Vrijk. Gemeenten in Duitsland	19	96	3	—	—	—	—	—	—
1892	Orebro-baptisten (Zweden)	7	128	160	93	29391	19	—	7	12
1892	Zuidafrikaanse baptisten	2	50	125	300	26415	—	—	2	2
1897	Lott-Carey-zending (USA)	3	15	130	—	—	25	—	—	4
1907	Baptisten van Brazilië	3	273	1507	24	263879	—	36	19	1
1912	Genootschap buitenl. zending (Canada)	3	117	420	215	40237	144	—	3	10
1913	Baptisten van Australië	4	141	282	322	21000	217	—	8	10
1915	Kongo-zending Noorse Baptisten	1	23	179	205	15977	36	—	1	5
1916	Baptisten van Denemarken	2	20	249	7	6500	50	—	1	8
1920	'Mid Missions' (USA)	28	810	—	400	41000	47	—	18	25
1920	Baptisten van Portugal	2	2	3	14	478	1	1	1	1
1924	Baptisten van Ierland	1	14	4	31	406	—	—	—	—
1927	Bapt. Ver. voor wereld-evangelisatie	8	313	—	300	15000	5	—	6	4
1932	Unie Zendings Commissie (Nederland)	2	6	—	—	—	—	—	—	—
1935	'Free Will Baptists' (USA)	9	77	45	47	2643	4	—	5	5
1943	Conservative Baptists, (USA)	18	460	147	222	18815	18	—	6	17
1944	Baptist General Conference (USA)	7	144	50	235	12000	5	—	3	12
1950	Ver. Noordamerikaanse Baptisten	14	31	22	80	4000	2	3	1	1
1953	Baptisten van Nigeria	2	14	2	60	600	5	—	—	—
1954	Eur. Baptisten Zendingsgenootschap	2	39	3	9	—	7	—	1	4
1955	Baptisten van Japan	2	4	—	4	150	—	—	—	—
1959	Baptisten van Polen	2	3	2	—	2500	—	—	1	—
1960	Baptisten van Formosa	2	64	92	—	36	—	—	1	—
	totalen	265	6556	28519	117495	2073161	2424	93	201	375

Bezoek Pinkstermaandag de landdagen in:

DELDENERBROEK, EMMEN of SCHIPBORG

Uitreiking kinderbijbels aan lagere schoolhoofden van het Sona Bata-distrikt.

EINDRESULTAAT VAN KOM OVER DE BRUG

Enige tijd geleden heeft het bestuur van *Kom over de brug* aan een Rekencentrum opdracht verstrekt om de gegevens van de aktie op een computer te verwerken en op deze wijze de eindstand te berekenen. Men is met deze opdracht gereedgekomen.
Het juiste eindbedrag dat daarbij uit de bus kwam is een totaalopbrengst van ƒ 28.100.000,—, dat is ruim 8 miljoen bóven het streefbedrag van de organisatoren van *Kom over de brug.*

Kontanten en toezeggingen.

Men herinnert zich dat bij de opzet van de aktie steeds gepropageerd is dat men ook toezeggingen kon doen voor giften ineens of in termijnen. Daarvan is in ruime mate gebruik gemaakt en wel tot een bedrag van ƒ 10.400.000,—. Hiervan is inmiddels reeds plm. de helft ontvangen. Gevoegd bij de direkte giften, betekent dit dat men bij *Kom over de brug* reeds een bedrag van 23,2 miljoen heeft ontvangen. Nog te verwachten via de toezeggingen op langere termijn zijn 4,9 miljoen waarvan een bedrag van 1,7 miljoen in december 1968 of nog enkele maanden later zal moeten worden geïnd. Recordhouder in dit opzicht is een toezegger in 40 termijnen (van ƒ 120,— elk!).

Doorbetaling.

Inmiddels is de uitbetaling ten behoeve van de projekten reeds begonnen. 43 projekten zijn geheel betaald, w.o. de door de U.Z.C. voorgestelde projekten in Kameroen en Kongo, en inmiddels in uitvoering. Van 33 projekten is de eerste termijn betaald en men kan dus aan het werk. De eerste betaling van 42 andere projekten, die administratief rond zijn, is binnenkort te verwachten. De resterende projekten zijn over het algemeen bouwprojekten; het is duidelijk dat hierover verder overleg nodig is.

Kostenpercentage

Het staat inmiddels vast dat het kostenpercentage van de aktie beneden 5% zal blijven; dat betekent dus dat tenminste 95 cent van elke gegeven gulden rechtstreeks voor het werk overzee zal kunnen worden aangewend. Dit percentage is uniek in de nederlandse fondsenwerving.

Bezinningsconferentie over de Raad van Kerken

Op vrijdagmiddag 17 mei werden de beraadslagingen van de A.V. in Hengelo voor twee uren onderbroken voor een bezinningsconferentie over de in oprichting zijnde Raad van kerken. Er werd over het onderhavige onderwerp waardig gediscussieerd, ofschoon men aan de kern van de zaak niet helemaal toekwam. Verschil van mening bestond er direct al over de vraag wat nu in feite de opzet van de nieuwe raad is. Hoewel de overwegende indruk is dat men met deze opzet minder ver wil gaan dan de oude Oecumenische Raad, bleek dat men plaatselijk wel eens suggereert dat met deze opzet een streep gehaald is door de vrijblijvendheid. Het spreekt vanzelf dat gemeenten in zulke plaatsen grote bezwaren tegen deelneming hebben. De discussie bewoog zich voorts op het ietwat glibberige vlak van het interpreteren van gebeurtenissen in sommige kerken. Waar de één de Heilige Geest aan het werk meende te zien, dacht de ander dat dit nu juist niét zo was. Overigens ging het heel veel over de andere kerken. Er werd gesproken over de zorgwekkende leringen die in sommige kerken opgeld doen. Men doet het Woord Gods geweld aan, men gelooft soms niet in de Opgestane Heer en men loochent in sommige deelnemende kerken nog altijd de Godheid van Christus. Voor een deel van de sprekers was het derhalve duidelijk dat er voor een gemeenschappelijk getuigenis geen enkele basis aanwezig was, terwijl de gemeenschappelijke dienst aan de „minste der broeders" bijzonder tijdelijk en onbevredigend is wanneer er geen gemeenschappelijk fundament in Christus is. Men verwierp de Soup en de Soap niet verre van zich, maar zag deze op zichzelf nuttige producten toch snel vervluchtigen zonder de Salvation. Deze sprekers zagen het als een gevaar om een organisatorische band aan te gaan met gemeenschappen waarin de Christus der Schriften niet of slechts ten dele beleden en gepredikt wordt als de énige weg en meenden dat onze gemeenten in deze stroom weinig goeds konden uitrichten.

Van andere zijde is één en ander maal geprobeerd dit gevaar te bagatelliseren. Sommigen meenden dat het met de vrijzinnigheid nog wel wat meeviel en dat er best met dezulken te praten was. Wanneer het leven maar in overeenstemming was met de leer van Christus, dat deed de belijdenis er minder toe, dachten zij. Anderen meenden dat er voor onze gemeenten een positieve taak lag in dit gezelschap en dat we zowel met ons „neen" als met ons „ja" in voorkomende gevallen wel iets konden bereiken. Ook over het nageslacht werd gesproken. Aan de ene kant was er vrees voor een geïsoleerd grootbrengen van de kinderen, terwijl juist aan de andere kant het gevaar gesignaleerd werd van een niet getrouwelijk doorgeven van het toebetrouwde pand. De vergadering was het, dacht ik, eens over het volgende:

> dat wij als gemeente niet klaar zijn met een rechtzinnige en bijbelse prediking, maar dat we eigenlijk nog moeten leren om uit onze wedergeboorte te leven; dat we ons daarom niet op een voetstuk dienen te plaatsen maar in alle ootmoedigheid ons door de Heilige Geest moeten laten onderrichten; dat de Here ook buiten onze gemeente Zijn werk heeft en zondaren roept.

Snel waren de twee uren verstreken. We hebben aandachtig naar elkaar geluisterd en geprobeerd elkaars beweegredenen te verstaan. We merkten iets van de zorg om de ander, het verlangen naar de ontmoeting met hen die ook van Christus zijn, naar een treden in de ruimte. Maar ook hoorden we iets van het verlangen om te blijven leven uit het Woord Gods, zonder daar van iets discutabel te stellen, om niets te weten dan Jezus Christus, de Gekruiste, om te mijden alles wat niet is naar het Woord en de wil van de opgestane Heer.
Het was goed om naar elkaar te luisteren. Het was winst. Overigens stemme het feit dat de meningen in dezen ver uiteenliggen ons tot voorzichtigheid in de omgang met elkaar. Van elkaars zuivere bedoelingen zijn we overtuigd; elkaars uitgangspunten begrijpen we vaak nog lang niet.

J. Bouritius

Wij hebben dorst, en er wordt stevig gedronken

Nu in de week van 20-25 mei weer de traditionele Blauwe Week Collecte gehouden werd, waarvan de opbrengst ten goede komt aan de drankbestrijdingsorganisaties en de instellingen voor de alcoholistenzorg, lijkt het niet onjuist, enkele cijfers te geven, die kunnen aantonen, hoe het gebruik van alcoholhoudende dranken de laatste jaren is gestegen. Het gaat dan om het verbruik per hoofd van de bevolking.

jaar:	gedistilleerd in liters à 100%	bier in liters	wijn in liters
1947	1.17	16.6	0.81
1960	1.14	23.9	1.88
1962	1.35	27.7	2.47
1964	1.48	35.—	2.88
1966	1.46	39.2	3.49
1967	1.64	44.2	4.14

(op 1-1-66 ging een accijnsverhoging in. Daardoor lag het verbruik van gedistilleerd over 1965 op 1.89 liter).

* * *

Wat zijn de verwachtingen voor de toekomst? Dat in 1975 het gebruik van gedistilleerd gestegen zal zijn tot 2.00 liter, en het gebruik van bier tot 70 liter per hoofd van de bevolking. Ten aanzien van het gebruik van wijn zijn de geluiden nóg optimistischer. Want door de veelvuldige buitenlandse vacantiereizen, die de Nederlanders zullen maken, zullen zij steeds meer buitenlandse wijnsoorten gebruiken.

* * *

Het is echter wel zó, dat de stijging van het gebruik van alcoholhoudende dranken afhankelijk is van de stijging van de welvaart. Als de welvaartsstijging stagneert, of tot staan komt, zal er minder gedronken worden (dit geldt evenzeer ten aanzien van het gebruik van de zogenaamde frisdranken!). Maar gaat de welvaartsstijging door, dan zal het gebruik van alcoholhoudende dranken sneller stijgen (in procenten) dan de welvaart. Een onevenredig groot deel van de zuivere welvaartsstijging wordt dus besteed voor alcoholhoudende dranken.

* * *

Het zou verleidelijk zijn, cijfers te publiceren over het gebruik van hartige hapjes. Volgens deskundigen (van het Centraal Brouwerij Kantoor) ligt er verband tussen de stijging van het gebruik van patates, chips, worst en dergelijke en het gebruik van b.v. bier. Naarmate er meer dorstverwekkende voedingsmiddelen geconsumeerd worden, zal er méér gedronken worden.

* * *

Er zijn minstens nog twee factoren te noemen, die het gebruik van alcoholhoudende dranken zullen doen toenemen.
In de eerste plaats de toeneming van de vrije tijd. Naarmate de arbeidstijd korter wordt, worden de avonden langer. De spanne tussen het avondeten en het naar bed gaan, dijt uit. En je kunt toch niet de hele avond koffie drinken?
Een tweede factor is de neiging, bij de middagmaaltijd alcoholhoudende dranken te gebruiken. Met name wordt dit bevorderd door de desbetreffende buitenlandse eetgewoonten, waarmee men in de vacantie kennis maakt.

* * *

Hoeveel mensen met levensmoeilijkheden-door-de-alcohol telt Nederland? Niemand weet het precies. Het aantal alcoholisten, dat bij de consultatiebureaux voor alcoholisme is ingeschreven, rechtvaardigt een schatting ad 40,45 duizend. Maar daarmee is niet volledig aangeduid de ellende, de nood, de zorgen, het verdriet, de angst, die door de alcohol veroorzaakt worden. Waarbij met name nog weer eens gewezen kan en moet worden op de gevolgen van het gebruik van alcoholhoudende dranken in het verkeer. Dat veelbelovende carrières op politiek en ander terrein plotseling worden afgebroken, is slechts een facet, dat vanwege pikante

bijzonderheden in de krant komt. Trouwens, wie de krant geregeld leest, zal genoeg illutratiemateriaal vinden voor de bevestiging van de bewering, dat er nog altijd een ontstellend aantal mensen is, dat onder de zweep van de drankduivel gebukt gaat. Dat klinkt misschien pathetisch en emotioneel, maar dat vermindert de waardheid ervan niet.

* * *

Even ontstellend is de interesseloosheid van de nederlandse christenheid. Met recht kan (ook) hier gezegd worden: En het volk stond er bij en zag toe. Het aantal bewuste, principiële geheelonthouders daalt maar steeds. Met name geldt dat van hen, die zich bij een organisatie hebben aangesloten, om op deze wijze iets te kunnen doen. Maar wat erger is: er is geen persoonlijke bekommernis om de nood van de alcoholisten. Waar vindt men nog de bereidheid, zich persoonlijk in te spannen voor deze mensen?

Valt het dan allemaal wel mee?

Ach ja, het valt allemaal wel mee. Ben ik mijns broeders hoeder?

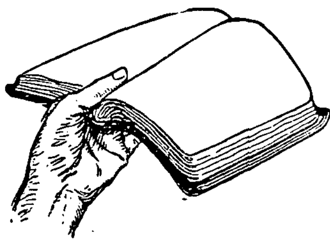
* * *

Maar Jezus was toch ook geen geheelonthouder? En wat zou dat dan? Was Jezus een roker, een patat-eter, een televisiekijker? Leefde Jezus in een wereld met geraffineerde reclame?

In ieder geval inspireerde Jezus Zijn grote man Paulus tot de uitspraak: Als mijn broeder daardoor ten val zou komen, wel dan zal ik in der eeuwigheid geen wijn meer gebruiken.

Maar ja, ben ik mijns broeder hoeder?

Ploeger

Wat zullen we lezen?

Er ligt een oceaan van liefde en wijsheid voor ons door Gods Geest en het zal aan ons liggen of wij daarop willen varen. Er waait een heerlijke wind en het zal aan ons liggen of wij voortgedreven willen worden.

zondag	2 juni	Num. 11 : 24-30	Heel Gods volk
maandag	3 juni	Hand. 2 : 1-13	Hoort, zegt het voort
dinsdag	4 juni	Hand. 2 : 14-21	Ja, op alle vlees
woensdag	5 juni	Hand. 2 : 22-31	Petrus doorziet Gods werk
donderdag	6 juni	Hand. 2 : 32-40	De belofte van Gods Geest voor wie God roept
vrijdag	7 juni	Hand. 2 : 41-47	Allemaal handelingen
zaterdag	8 juni	Hand. 4 : 32-37	Waar liggen de waarden?

H.

zand en zaad

(NIEMAND ZIT MEER OP EEN EILANDJE)

In feite zat niemand ooit op een eilandje, want elk vermeend eiland zat toch ergens aan het vasteland van het ouderlijk huis, dat vastzat aan de straat, die een deel was van de buurt, de stad, die in dit of dat land gelegen was. En dat land lag dan in West-Europa, Zuid-Afrika of Noord-Amerika. Het is triest te ontdekken dat, ofschoon ieder mens onherhaalbaar is en er wel nooit een mens weer zal zijn zoals U er een is, we toch minder origineel zijn dan we wel zouden willen wensen. We dragen allen het stempel van het verleden en van het stukje wereld waarin we leven.

Er is natuurlijk enig verschil tussen de mensen. Sommigen zijn nagenoeg alleen maar het product van diverse omstandigheden en gebeurtenissen. Anderen willen zich daaraan ontworstelen en een eigen weg gaan naar eigen inzicht. Ze trekken zich van overleveringen en gewoonten niets aan. Ze proberen zich van het vasteland, waar de massa woont, te verwijderen en willen een eilandje scheppen, willen een eiland zijn.

Ik vind dit zelf allemaal boeiende beschouwingen en ze zijn verleidelijk genoeg om er bladzijden aan te wijden omdat je de kans loopt jezelf te ontdekken.

Ik dacht eigenlijk aan de kerk. Van Jezus Christus zeggen sommigen erbij. Laten we het maar gewoon bij de kerk houden en dan er verder niet over filosoferen of die nu van Jezus Christus is of van Rome of Dordrecht, van een bepaalde paus of dominee.

In mijn jeugd ben ik opgevoed in een christelijk huis en christelijke gemeente. En ik zeg u: je neemt er altijd wat van mee. Eigenlijk bestond er voor ons nauwelijks iets meer dan dat huis en die gemeente. Alles wentelde om één as: geloof. De grootste zorg van onze ouders was dat we gelovig werden en leden van de gemeente. Van wat er in de „wereld" omging, merkten we zo goed als niets. Er zaten wat dat betreft geen vensters in ons huis, laat staan deuren. Geen kijk op kunst, geen weet van wetenschap, geen politiek. Ja, een eilandje. Achteraf gezien een mooi, rustig eiland. De eilanden worden opgeheven. De hele samenleving met al haar fraais en ellende rolt over de dijken van kranten en andere luister- en kijkapparaten onze rustige wereld binnen. Het is gedaan met de rust. De eilandbewoners worden uit hun isolement gereten. De kerk, de kerken, als u wilt: de christenen worden gedwongen positie te kiezen. Ze ontdekken dat ze niet langer alleen aan eigen geluk en heil kunnen denken, maar dat ze verantwoordelijkheid moeten gaan dragen voor de toestanden, die in deze wereld heersen. Eigenlijk hadden ze dat al lang kunnen weten, want hun Heer heeft gezegd: Gij zijt het licht der wereld, gij zijt het zout der aarde. Wat zij kennen als een goede boodschap van God mogen ze niet alleen betrekken op zichzelf, maar ze moeten met dat woord de volle zee op. Nu hebben ze dat door alle eeuwen heen ook wel gedaan. Mannen en vrouwen zijn naar alle windstreken gereisd en hebben onder de moeilijkste omstandigheden gedaan wat Christus hen opdroeg. Ze hebben gezwoegd onder de tropenzon en in de landen van de middernachtzon. Hun vuren hebben gebrand op alle lengte- en breedtegraden van de aardbol. Maar ze vormden een uitzondering.

Het grotere deel der christenen leefde een stil, naar binnen gekeerd leven. Oprecht, vroom, maar wereldmijdend in verkeerde zin. Misschien moet ik minder royaal met het woord christenen zijn en wat vaker baptisten zeggen. Baptisten van het europees vasteland. Daar wonen u en ik ook. We leefden geïsoleerd. Het was gevaarlijk buitengaats. Verraderlijk. Het geestelijk leven slopend. We citeerden de woorden vreemdeling en bijwoner en meenden dat dat sloeg op een afgeschermd bestaan. Ik heb de indruk dat die tijd voorbij is. Het schuimende, bruisende leven van én wereld én kerken slaat naar binnen en dwingt ons tot bezinning en uitspraak. Tot meespreken en getuigen. Wat wij gewonnen hebben in het waarachtig en heiligend isolement, de binnenkamer, dat juist dwingt ons tot engagement. Want God heeft de wereld lief.

Huizinga

Die karig zaait zal karig maaien.
(Laat hier en daar een Zaaier vallen.)

DS Th. VAN DER LAAN NAAR U.S.A.

Op uitnodiging van Southern Baptist Convention is ds Th. van der Laan j.l. donderdag 30 mei voor een verblijf van drie weken naar U.S.A. vertrokken. De algemene sekretaris van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland zal o.a. de jaarlijkse Algemene Vergadering van de Southern Baptist Convention die begin juni te Houston, Texas wordt gehouden, bijwonen.

AFSCHEID DS J. v. d. GEER

In de middagdienst van zondag 9 juni, zal onze voorganger ds J. v. d. Geer, afscheid van onze gemeente nemen. De aanvangstijd van de dienst is 2.00 uur 's middags.
Afgevaardigden en belangstellenden worden verzocht om plm. 1.45 uur aanwezig te willen zijn.

W.K.

LANDDAG GEWEST TWENTE IN DELDENERBROEK

Zoals elk jaar zal ook nu op tweede Pinksterdag in de mooie omgeving van Deldenerbroek de Twentse Landdag worden gehouden.
De aanvang is gesteld op 10.30 uur.

Het programma luidt als volgt:
10.30 uur opening
12.00 uur pauze met diverse aktiviteiten
14.30 uur middagsamenkomst
15.30 uur sluiting

Naast vele medewerking zoals muziekgroepen, zang, sprekers en een sextet zijn er mogelijkheden tot diverse soorten ontspanning en zullen de kinderen met kinderspelen worden verwend.
Heel Twente op naar Deldenerbroek!

H. D. Dekker

BAPTIST OPVOLGER VAN LURLEEN WALLACE

Albert Preston Brewer (48), lid van First Baptist Chrurch van Decatur, Alabama, heeft de onlangs overleden gouverneur van de staat Alabama, mrs Lurleen Wallace opgevolgd. De nieuwe gouverneur die jurist is, is een goed vriend van George Wallace — de echtgenoot van de overleden gouverneur — die een bekend segregationist is en zich voor de demokratische partij voor de a.s. presidentsverkiezingen kandidaat heeft gesteld.
Sommige kommentatoren verwachten niet, dat mr Brewer dezelfde harde racistische lijn zal volgen als zijn beide voorgangers.

DUITSE BAPTISTEN-LEIDERS BEZOCHTEN USSR

Drie vooraanstaande westduitse baptisten hebben onlangs een bezoek gebracht aan de baptistengemeenten van Moskou en andere russische steden. De drie vertegenwoordigers waren: Dr Johannes Arndt, Hannover (president van de duitse bond), Pred. Gerhard Claas, Bad Homburg (algemene sekretaris) en dr R. Thaut (Hamburg), rector van het seminarium.

KERKELIJKE BLADEN NOODLIJDEND

Reeds geruime tijd worstelt het *Evangelisch Luthers Weekblad* met nadelige saldi. De mogelijkheid om meer abonnees te krijgen bleek niet reëel. Een kommissie die de zakelijke aspekten van dit weekblad bestudeerde legde aan de in mei gehouden generale-kerkelijke vergadering van de Evangelisch-Lutherse Kerk in Nederland drie mogelijkheden voor: een stevige vermindering van het aantal nummers in de zomertijd, overschakelen naar een veertiendaags blad (met 8 pagina's) of een maandblad. De synode besloot om in 1969 te komen met een vernieuwd veertiendaags blad.
Het Evangelisch Luthers Weekblad verschijnt reeds geruimte tijd met 6 pagina's. De abonnementsprijs bedraagt *f* 14,— per jaar. Het aantal lidmaten van de Evangelisch Lutherse Kerk was op 1 januari 1966 27.054 (+ 25.533 ,doopleden').
Gelukkig is er nog geen sprake van, dat dit lot ook ons weekblad treft. Het is overigens wel eens goed te zeggen, dat de uitgaven van een kerkelijk blad — dat gezien zijn betrekkelijk geringe oplage bovendien niet zo erg interessant is voor een grote categorie adverteerders — in de toekomst financieel steeds moeilijker zal blijken te zijn. Werving van nieuwe abonnees zal steeds noodzakelijk blijven. Het huidige aantal abonnees op De Christen — ruim 2000 (op nog geen 10.000 baptisten in Nederland) — stemt wel tot dankbaarheid, maar niet tot tevredenheid.

Beroepingswerk

Beroepen: te Hoogezand, Chr. Eijer te Nieuw Weerdinge.

ADVERTENTIES

DE CHRISTEN

7 juni 1968

83e jaargang — 23

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Ontwikkelingen in de wereldkerk

„Waar gaan we in het nieuwe jaar naar toe?" zong Wim Kan een jaar geleden. Waar gaat de christelijke kerk in de komende tiental(len) jaren naar toe?
Naar de hemel zegt u. U hebt gelijk. Maar vóór ze naar de hemel gaat, waar gaat ze dán naar toe? Welke toekomst-op-aarde zal haar beschoren zijn?

Vooral in déze dagen, waarin de zending in de prediking weer centraal is gesteld — pinksteren is immers zendingsfeest! — komen we tot een nadenken over de vraag: Waar gaat het heen met de christelijke kerk?

Nuchtere cijfers

In 1900 noemde 34% van de wereldbevolking zich christen. In 1955 — ruim een halve eeuw later — was dat cijfer gedaald tot 31 %, een teruggang van 9%. In het jaar 2000 — dus bijna een halve eeuw later — zal zich nog slechts 16% van de wereldbevolking tot de christelijke godsdienst rekenen te behoren. Dat is een teruggang van bijna 50%.
Deze teruggang betekent niet (in het geheel van deze cijfers) een teruggang in **aantal.** Het betekent alleen, dat in de toekomst een steeds kleiner deel van het totaal christen zal genoemd worden. Waarom? Waardoor? Door de zendingsijver van andere godsdiensten? Nauwelijks zal dat een rol spelen. Door de ijver van de atheistische stromingen? Dat zal evenmin nauwelijks een rol spelen, want in het gevestigde communisme is men al lang tot de ontdekking gekomen, dat geen mens zonder religieuze gevoelens is, en niet kan zonder bevrediging van deze gevoelens.
Het is een onontkoombaar feit, dat de groei van de wereldbevolking in de niet-christelijke landen sneller gaat dan in de christelijke landen. Dáárom daalt het percentage christenen.

Naamchristenen

Te bedenken valt wel, dat bovenvermelde cijfers gebaseerd zijn op de gedachte, dat het christendom een levensbeschouwing, een wereldbeschouwing is. Dat is het christendom ook wel enigszins, maar toch niet uitsluitend, en zeer zeker niet wezenlijk.

Nog anders gezegd: dat in het jaar 2000 zich 16%van de wereldbevolking tot de christenheid zal rekenen, is gestoeld op de mening, dat de kinderdopende practijk van de meeste kerken zich zal voortzetten, en dat de huidige leden van de kerken bereid zullen zijn, hun nageslacht weer ten doop aan te bieden.
Er geldt echter evenzeer voor de andere godsdiensten een gelijke situatie waar te nemen. Ook in het Mohammedanisme zijn er miljoenen naam-mohammedanen te vinden, en bij andere godsdiensten is het niet beter.

We kunnen dat ook anders stellen: er zijn miljoenen mensen, die opgeven tot een bepaalde kerk, tot een bepaalde godsdienst te behoren op geen andere grond dan die der traditie.

Afval?

In dit kader spreekt men meermalen over de afval, die alrede door de Heiland en Zijn apostelen geprofeteerd is. Maar het lijkt wel wat te ver te gaan, zulke grote woorden in de mond te nemen, als het over geen andere zaak gaat dan deze, dat door de nieuwe situatie in de geschiedenis van de mensheid blijkt, dat de godsdienstige overtuiging niet meer is/was dan franje, versiering, maar geen substantie, geen wezenlijk, onverbreekbaar deel van het menszijn. Men kan tenslotte alleen afvallen van iets, waarop men gestaan heeft. Maar helaas moeten we constateren, dat een massa mensen, Nederlanders b.v., nergens meer op staan, nergens meer achter staan, en daarom nergens meer vóór zijn, als het om hun godsdienst gaat. Verliezen kan men alleen, wat men bezeten heeft. Maar wat bezitten duizenden Nederlanders, die eenmaal — als baby — gedoopt zijn? Ze doen er niet meer aan, is de geijkte uitdrukking om aan te duiden, dat ze zondagsmorgens uitslapen.

Waarheen beweegt de wereldkerk zich?

In ieder geval naar een tweetal crisissen. Dat kan niet uitblijven. Die ene crisis is, de onontwijkbare noodzaak van de innerlijke reiniging. Als ik een krantenbericht goed heb begrepen, wil de Hervormde kerkeraad van Hengelo (O) het ledenregister zuiveren en wil zij de mensen, die nog in de registers ingeschreven staan — met name de geboorteleden (die dus alleen krachtens de doop van de ouders, of een van beide ouders, nog tot de Hervormde Kerk gerekend werden) en de doopleden — voor de keus stellen, lid te blijven, of zich te laten schrappen. Dat is een moedig besluit, dat is een crisis. Dat betekent ledenverlies. Dat betekent inschrompeling van de invloedssfeer. Dat betekent gezichtsverlies.
Er zal geen kerk, geen gemeente zijn — ook geen baptistengemeente — die niet vroeg of laat tot zuivering van het ledenboek zal (moeten) komen. Want déze gedachte dringt meer en meer door (ook op grond van bijbelse gegevens) dat het lidmaatschap van de gemeente van Christus menselijkerwijze alleen mogelijk is op grond van een persoonlijke en vrijwillige keuze.
Déze ontwikkeling in de wereldkerk is van enorm belang. De draagwijdte daarvan overziet men nog niet. Wat zal er

---

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Om 't wat ironisch te zeggen: zij die zich totdusverre bezig hebben gehouden met de „God-is-dood-theologie" als zou dit hét eigenlijke onderwerp zijn van onze dagen, moeten ijlings zorgen om te schakelen naar de term „revolutie" wanneer zij niet de indruk willen wekken achter te lopen.** (dr G. P. Hartvelt)

overblijven van de 500 miljoen leden tellende rooms-katholieke kerk, als deze haar ledenboek gaat schoonvegen? Wat blijft er over van de 60 miljoen leden tellende anglicaanse kerk? Wat van de lutherse, de calvinistische kerken? Hoe groot is nu het aantal belijdende leden van deze kerken?

Botsing met andersdenkenden

De tweede crisis, waarop ik doelde, is deze: de botsing, de confrontatie met andere godsdiensten, met humanisme en communisme. Die confrontatie is ook al in volle gang. En de mensen op het zendingsveld hebben allang begrepen, dat zij temidden van Mohammedanisme, Boeddhisme, Hindoeisme, communisme, enz., geen christelijk imperium kunnen opbouwen. De zendingswerkers weten al lang, dat de kruisvlag nooit in dezelfde orde gezien mag worden als het rood-wit-blauw, of de stars and stripes, of de Union Jack. De kruisvlag kan alleen een lading dekken, die volkomen vreemd is aan elk machtsstreven, aan elke begeerte, om de ander voor zich, en niet voor Hem, te winnen. Dat betekent, dat zending en missie niet meer, er nooit meer kunnen zijn, dan zuivere dienst, onbaatzuchtige dienst.

Dat betekent in de strategie van de zending onder andere, dat men niet (meer) zal zien naar de huidige godsdienstige situatie (een mohammedaanse, 'n boeddhistische wereld, enz.) maar alleen zich laten drijven door de opdracht van Christus, heen te gaan in de gehele wereld.

Dat wordt vooral spannend (het IS al spannend) als grenzen van landen dichtgaan, waar nu een godsdienst tot staatsgodsdienst is verheven, en waar dus geen prediking van een andere godsdienst geduld wordt. Dan zullen er grensoverschrijdingen (illegaal!) voorkomen. Dan zal er gesmokkeld moeten worden (en dat was altijd al illegaal), dan zal het martelaarschap niet gevreesd moeten worden. Dan zal de geschiedenis zich herhalen van de eerste drie eeuwen: vervolging, verademing, vervolging, verademing, in eindeloze rij, nooit aflatend, omdat het bloed der martelaren het zaad der kerk is geweest, is en zal zijn. Wat echter niet terugkeren zal? Geen keizer Constantijn, die het christendom tot staatsgodsdienst zal verheffen, en alle andere godsdiensten zal verbieden. De constantijnse tijd is voorbij, voorgoed voorbij, en gelukkig onherhaalbaar.

Meer eenheid?

Zullen er op den duur minder kerkelijke gemeenschappen zijn? Zullen allerlei tegenwoordige kerkgenootschappen met elkander samensmelten.
Het is niet onmogelijk. Maar of het zeker is?

Wie de geschiedenis der kerk kent, heeft weinig vertrouwen in de ontwikkeling in de toekomst. Wie het menselijke, ook het gelovig-menselijke hart kent, durft niet al te veel goeds verwachten. Zal niet elke vrijzinnigheid een nieuwe orthodoxie oproepen? Zal niet elke starre orthodoxie een nieuwe vrijzinnigheid oproepen? Zal de strijd om de gestaltegeving van de nieuw-testamentische gemeente niet leiden tot steeds meer pogingen, die afwijken van reeds eerder gedane pogingen? En die daardoor nieuwe kerkgemeenschappen scheppen?

Of de vervolging niet de kerken en kerkelijke gemeenschappen tot elkaar zal drijven? In het verleden was dat wel eens zo. Maar zodra de vervolging iets minder wordt, zal de strijd ontbranden, al zou men ook strijd voeren met elkaar over de vraag, of men niet strenger moet optreden tegenover de mensen, die niet sterk genoeg stonden in de vervolging.

De ontwikkelingen in de wereldkerk (en ik bedoel dus niet een eenheidskerk, die over de hele wereld bekend is) zullen menselijk niet bemoedigend zijn.
Vrolijk gaan we echter voort, want het woord van de Heer der gemeente klinkt ons als een echo tegen van de wanden van het heelal: De poorten der hel zullen Mijn Gemeente niet overweldigen.

Ploeger.

HET UUR VAN GEBED

Handelingen 10 vers 4 en 9

We hebben vastgesteld: gebed is een belijdenis. Wij heffen onze ogen op en bekennen: hulp is nodig, hulp van de Here. Leer ons bidden en pleiten op Gods barmhartigheid. De Onveranderlijke heeft gebedsverhoring beloofd.

Nu komt de vraag: Wanneer moeten we bidden? Het begint in de bijbel altijd met gebed. Niet met het gebed als een bezwering van onheil, maar: het in relatie treden met God voor de toerusting tot de opdracht en de zending daartoe. Zien we het zo, dan is gebed niet alleen de schreeuw naar God van het hulpeloze vastgelopen kind. Het heeft alles uitgeprobeerd, nu alles is vastgelopen, mag „Vader" de kluwen ontwarren. Het gebed is het begin. In Gods tegenwoordigheid begint het. De scheppende aanwezigheid van God in de Heilige Geest is het begin. Hij leert ons, brengt in herinnering en zal bij onze opdracht moeten doen wat God alleen kan. Het uur des gebeds is de werkplaats van God, en vanuit deze tegenwoordigheid treden we de wereld in.

A. V.

NIEUWE JEUGDRAAD DER NBJB

Door de Centrales in de N.B.J.B. werd eind april een Jeugdraad in nieuwe samenstelling gevormd. Deze Jeugdraad kwam onderling tot de volgende bestuurssamenstelling.

— Voorzitter: ds H. D. Dekker, Hoofdweg 111 te Westerhaar;
— Alg. secretaris: de heer Joh. Grootenhuis, Magdalenalaan 14, Hengelo (O.);
— 2e voorzitter: dhr. J. Hamer, Plantsoen 3a te Vroomshoop;
— Alg. adjuncte: mej. W. Brongers, d'Hondecoeterstraat 69, Leeuwarden.

De verdere leden en adviserende leden van de Jeugdraad zijn:

— dhr. W. Blaauw, De Slag 29 te Drachten;
— dhr. A. Bosma, Matenalaan 89 te Arnhem;
— mevr. J. v. d. Wolf-Dijkstra, K. R. Poststraat 5 te Heerenveen;
— dhr. F. Bos, Fr. v. d. Puttelaan 12 te Zeist (adviserend lid);
— ds. M. G. Boeschoten, IJssel de Schepperstraat 27 te Bunnik (adv. lid).

Met ingang van 1 juli zal het secretariaat der Jeugraad gevestigd zijn aan de Magdalenalaan 14 te Hengelo (O.).

SPREKERS OP EBF-KONFERENTIE 1969 IN WENEN

Aan de E.B.F.-konferentie 1969 die te Wenen wordt gehouden zullen de volgende sprekers meewerken: dr Billy Graham (USA), dr Rudolf Thaut (W.-Duitsland), dr G. R. Beasly-Murray (Groot Brittannië), José Borras (Spanje), ds Th. van der Laan (Nederland), Michael Zhidkov (U.S.S.R.), Sven Ohm (Zweden), Ernst Rödter (Zwitserland) en dr R. C. Goulding (Groot Brittannië).

OPVOLGER VAN H. WEIST (†) AANGEWEZEN

Als opvolger van de onlangs overleden Herbert Weist is als interim-president van de baptistengemeenten in de DDR benoemd de 48-jarige Prediger Herbert Morét. Prediger Morét is voorganger van de baptistengemeente te Eberswalde.
De bond van gemeenten in de D.D.R. telt ongeveer 25.500 leden.
Volgend jaar, op de Algemene Vergadering van de bond, die om de drie jaren wordt gehouden, zal een nieuwe president worden gekozen voor de volle periode van drie jaar.

„Gij toont een brief van Christus te zijn ..."
(II Korinthiërs 3 : 3)

Dat is nogal wat: de gemeente een brief van Christus. En we zijn geneigd dit wat af te zwakken. Dit alles neemt echter niet weg, dat Paulus dit beeld zonder aarzelen gebruikt voor een uiterlijk allerminst volmaakte gemeente. En daarom gebruikt omdat hij bij het gebruik van het woord „brief" wellicht allereerst gedacht heeft aan wat een brief maar al te vaak is, namelijk een levensteken. Immers hoe vergaat het ons als we in tijden niet een brief ontvangen hebben van een familielid en er opeens een brief komt. Dan zeggen wij: hij leeft nog!

Zo was en is een gemeente een bewijs, dat Christus nog leeft. „Zie, ik ben met u al de dagen, tot aan de voleinding der wereld", met dat woord eindigt het eerste evangelie. Dat kan men niet aantonen, maar dat gaat door de eeuwen heen in de gemeenten in vervulling. Een gemeente is een teken, dat de Heer nog altijd leeft en werkt! Dat is waar en geen mens zal hier laat zitten. Dan kan het gebeuren, dat er nog wel gezongen wordt „Wij hebben een woord voor de wereld", maar dat er in de praktijk geen woord is.
Wellicht hoogstens een paar grillige en onsamenhangende woorden.

Aan rustige wateren

De gemeente een brief van Christus

iets aan kunnen veranderen. Toch kan — hoe waar dit is — veel van deze waarheid verloren gaan. Het licht van Christus kan onder de korenmaat terecht komen. En dat gebeurt metterdaad wanneer de gemeente in haar leven en belijden het erbij Onsamenhangend en grillig, omdat men niet weet wat men gelooft. En dat is niet overdreven. Want hoe vaak is Christus' naam dáárom niet in de wereld gesmaad. Omdat vele stuntelige brieven van gemeenteleden onder Zijn naam uitgingen. Stuntelig en afstotend soms, omdat het leven niet klopte vanuit de belijdenis van Jezus Christus als persoonlijke Verlosser en Zaligmaker. Want daar wordt opgelet!
De rijkdom, de heerlijkheid van het kennen van Jezus Christus moet ons dan ook doorstralen. Zó dat mensen als vanzelf gaan beseffen: dat is een vrede die alle verstand te boven gaat, die een mens niet van zichzelf heeft, maar die hij moet ontvangen van een Ander. Zo moet het namelijk wezen want

„Jezus zegt, dat Hij hier
van ons verwacht,
dat wij zijn als kaarsjes,
brandend in de nacht.
En Hij wenst, dat ieder
tot Zijn ere schijn',
gij in uw klein hoekje
en ik in 't mijn!"

Noordbergum J. v. d. Geer
(Uit: De Open Deur)

„RICHTLIJNEN" voor bijbelvertaling

Het hier onder afgedrukte communiqué is op pinksteren 1968 in de hele wereld gepubliceerd door het sekretariaat voor de Eenheid, Rome en de United Bible Societies, Londen.
De Katholieke Bijbelstichting en het Nederlandsch Bijbelgenootschap zijn de instanties, die het in Nederland wereldkundig maken. Daarbij wijzen zij erop, dat noch in het document zelf noch in het perscommuniqué gesproken wordt over het gezag, dat dit document bezit. Het is duidelijk, dat dit document niet de bedoeling heeft iemand aan de erin gegeven richtlijnen te binden. De betekenis kan aldus omschreven worden, dat, wanneer men zich bij gemeenschappelijke bijbelvertaling aan deze „Richtlijnen" houdt, men een veilige weg bewandelt. Daarbij kan er nog op gewezen worden, dat veel in de „Richtlijnen" meer afgestemd is op de situatie in de gebieden der jonge kerken en van zending en missie, dan op die in Europa en Noord-Amerika. De K.B.S. en het N.B.G. hebben dan ook een gezamenlijke kommissie aan het werk, die, uiteraard met inachtneming van wat in de „Richtlijnen" op de situatie in Nederland van toepassing is, tot taak heeft richtlijnen uit te werken voor de gemeenschappelijke bijbelvertaling, waartoe K.B.S. en N.B.G. besloten hebben.

Londen, 1 juni 1968.

Er is overeenkomst bereikt over een dokument, getiteld: Richtlijnen voor Interconfessionele Samenwerking bij het Vertalen van de Bijbel.

Dit dokument, dat vandaag in vijf talen wordt gepubliceerd, is een gemeenschappelijke publikatie van het Uitvoerend Comité van de Wereldbond van Bijbelgenootschappen (United Bible Societies) en het Vatikaans Secretariaat ter Bevordering van de Christelijke Eenheid. Het verschaft richtlijnen aan het toenemende aantal christelijke kerken en gemeenschappen, dat in verscheidene landen samen met de Bijbelgenootschappen, aan het werk is om vertalingen van de Heilige Schrift tot stand te brengen, die een getrouwe weergave zijn van de hebreeuwse en griekse teksten en aanvaardbaar voor alle christenen.

De goedkeuring verleend door de wederzijdse bevoegde autoriteiten werd gerapporteerd in een bijeenkomst van het Uitvoerend Comité van de United Bible Societies met vertegenwoordigers van het Secretariaat ter Bevordering van de Christelijke Eenheid. Op deze bijeenkomst, waar de aartsbisschop van York, president van de United Bible Societies, aanwezig was, heeft bisschop J. G. M. Willebrands, sekretaris van het Sekretariaat ter Bevordering van de Christelijke Eenheid, medegedeeld, dat Paus Paulus VI zijn goedkeuring aan het dokument had gehecht.

Deze richtlijnen zijn sinds 1964 het voorwerp van intensieve diskussie en nauwkeurige bestudering geweest. Drie belangrijke ontwikkelingen van de laatste jaren hebben deze overeenstemming mogelijk gemaakt. In de eerste plaats de aanbevelingen van het 2e Vatikaans Koncilie, waarin roomskatholieken worden aangemoedigd met andere christenen samen te werken bij het vertalen en verspreiden van de Heilige Schrift. In de tweede plaats de gedragslijn, aanvaard door vele bijbelgenootschappen, dat zij om alle kerken te kunnen dienen, ook uitgaven van de bijbel beschikbaar zullen stellen die tegemoet komen aan de verschillende behoeften van de kerken met betrekking tot de canon van de Heilige Schrift. In de derde plaats het feit, dat bijbelgenootschappen in hun uitgaven van de Heilige Schrift nu hulpmiddelen voor de lezers en niet-dogmatische aantekeningen verschaffen, die ook aan de roomskatholieke behoeften voldoen.
Alhoewel deze overeenkomst niet in bijzonderheden treedt ten aanzien van de soort vertaling die tot stand zou moeten komen, hecht men, zowel bij de bijbelgenootschappen als in roomskatholieke kringen, er groot belang aan, dat vertalingen van de Heilige Schrift zoveel mogelijk in de levende, gangbare taal van het volk zullen zijn en gebaseerd op het beste wat op wetenschappelijk gebied beschikbaar is bij alle christelijke denominaties.

Adreswijziging

Het adres van de sekretaris van de baptistengemeente te Arnhem, P. Dubbeldam is thans: Platenmakerstraat 71, Elst; tel. (ing. medio juli): 08809-1763.

Zending — nú (2)

door ds G. van 't Wout

II HET TERREIN VAN DE ZENDING

In principe is de gehele wereld zendingsveld, ook onze westerse wereld. We bepalen ons nu echter bij de zendingsterreinen, zoals het bij ons nog steeds bekend is, hoewel we dit woord in de situatie van vandaag niet meer kunnen gebruiken. Door dit vast te stellen hebben we tegelijk al de richting bepaald. Hier vinden de grote veranderingen plaats en hier zijn ook de oorzaken van de vele vragen en problemen. We noemen enkele.

a. Veranderde samenleving

De veranderingen in het zendingswerk zijn voor een belangrijk deel veroorzaakt door wat genoemd wordt de „Rapid social change". De snelle sociale ontwikkeling en verandering van de volkeren waar de zending heeft gewerkt en, dat moet toch erkend worden, waaraan zij heeft meegewerkt.

Alleen in Afrika zijn in de laatste tien jaren reeds 35 jonge staten geboren. Er zijn verschillende achtergronden waardoor de jonge staten zelfstandig zijn geworden, maar enkele dingen gelden voor alle staten.

1. Ze bevinden zich in een overgangsstadium.
2. Ze zijn economisch nog afhankelijk van rijke landen, die vroeger meestal het koloniale bewind voerden.
3. Moeilijkheden met wat men noemt de „nation-building", de opbouw van de jonge natie, en de moeite om de dikwijls zeer van elkaar verschillende stammen en groeperingen tot een éénheid te vormen.

b. Zelfstandige inheemse gemeenten

De verhouding tussen de zendende instantie en het zendingsgebied is totaal veranderd nu bijna overal de gemeenten van zo'n zendingsterrein de verantwoordelijkheid overgenomen hebben. De kerken in deze landen bevinden zich in verschillende situaties en hun positie is niet altijd dezelfde, maar een bijzonder feit is dat in al deze landen de Gemeente van Jezus Christus wordt vergaderd. Door alle stormen heen en soms tegen de verwachting in zijn deze gemeenten staande gebleven, ja, soms bevestigd. De kerken hebben ook elkaar gevonden en we denken aan de konferenties van kerken in Azië en Afrika. (East-Asian Chr. Conference en All Africa Conference of Churches te Kampala). Deze kerken hebben soms een bijzonder groot aandeel, en daarmede invloed, in de regeringen van deze landen, ook wanneer ze slechts een kleine minderheid vormen.

Het zwaartepunt van de arbeid is dus verlegd naar het zendingsveld en daar worden ook de beslissingen genomen. Het aandeel van de inheemse werker is nu veel groter en er wordt veel meer van hem gevraagd. Wat de baptistengemeenten betreft in deze landen is het aantal inheemse werkers de laatste vijf jaren verdubbeld en bedraagt nu 28.388. In sommige landen worden buitenlandse zendelingen geweerd en is de gemeente in dat land geheel aangewezen op eigen krachten.

c. Herleving en zendingsijver van godsdiensten als de Islam, Hindoeïsme en Boeddhisme

De ontmoeting met deze godsdiensten vindt nu op allerlei wijze plaats en vraagt nieuwe bezinning. In de nieuwe staten werken christenen met aanhangers van de godsdiensten samen aan de opbouw van hun land. In Amerika en Europa worden tempels en moskeeën gebouwd. Sommigen hebben de indruk dat de werkelijke konfrontatie van deze godsdiensten met het evangelie nog moet plaats vinden.

Hoe ver de afstand is tussen christenen en mohammedanen moge uit het volgende blijken. De doorsnee mohammedaan heeft een voorstelling van het christendom zoals het was ten tijde van de Kruistochten. En bij ons is het bij velen onbekend dat onder de aanhangers van deze godsdiensten grote geleerden zijn.

De zendingsarbeid bevindt zich in nieuwe omstandigheden en de zendingstaak mag en moet ook in deze nieuwe verhoudingen volbracht worden.

III DE ZENDINGSTAAK — NU

a. De verhouding tussen de gemeenten hier en daar

De zendingstaak wordt nu samen met de gemeenten op het zendingsveld, als gelijkwaardige partners, aanvaard. Men gebruikt hiervoor dikwijls de term „Partnership in Obedience". Hiermede wil men tot uitdrukking brengen dat de verhouding tot de Heer der Zending bepalend is voor de verhoudingen als gemeenten onderling. We zijn gelijke gehoorzaamheid verschuldigd in dezelfde opdracht.

Het is goed hierbij op te merken dat de „volwassenheid" van de gemeente niet aan ouderdom gebonden is, maar bepaald wordt door de verhouding met haar Heer, Jezus Christus.

Om doorzicht te hebben in onze zendingsopdracht in deze tijd is het nodig rekening te houden met de ontwikkelingen van het zendingswerk, die te onderschieden zijn in drie fasen.

De *eerste fase* is geweest die van de zendeling-pionier, de fase waar gemeenten gesticht werden waar deze nog nooit waren gevestigd. Hier vinden wij de namen van mannen als William Carey, Livingstone, Nommensen en zovele anderen. Deze fase is voorbij. Niet dat er geen gebieden meer zouden zijn waar de grondslagen nog gelegd moeten worden. Het verschil is echter dat zelfs dit pionierswerk nu meestal geschiedt door en in samenwerking met de gemeenten in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.

De *tweede fase* was de fase waarin de zelfstandige gemeenten ontstonden, maar waarin toch de rol van de westerse zendingsarbeiders nog zeer groot, meestal zelfs te groot was. Het is de fase die in Azië en Afrika vooral te zien is in de jaren 1925-1940. Ook die periode is voorbij.

Nu trekken velen uit het voorbijgaan van deze tweede fase de conclusie, dat met de zelfstandigwording van de gemeenten in Azië, Afrika en Latijns Amerika de taak van onze gemeenten in de zending is voltooid. Dat is echter niet het geval. De taak is niet voltooid, maar veranderd.

De *derde fase*, waarin wij ons bevinden, kenmerkt zich door de assistentie van onze gemeenten in het werk van de gemeenten op het „zendingsveld". Hierbij hebben we niet meer de rol van de leider (zendings-directeuren n.b.) maar van de dienaar. We dachten dat wij nu meer dan ooit de gelegenheid hebben onze wereldomvattende taak op bijbelse wijze te volbrengen.

b. Vormen van samenwerking

In de pastorale taak en bij de opbouw van de gemeente op het zendingsveld wordt nadrukkelijk onze hulp gevraagd. Het werk dat ds Van der Veen doet in Kameroen is een voorbeeld van ons zendingswerk in deze nieuwe verhoudingen. Ds Ter Braak vervult op andere wijze deze zelfde dienst aan de gemeenten in Kongo. Het tekort aan inheemse voorgangers is groot en er is dan ook een voortdurende vraag naar predikanten, die op deze nieuwe wijze als zendeling wil uitgaan om de gemeenten op het zendingsveld te dienen.

Er is echter ook de missionaire taak. De taak om het evangelie te prediken daar waar het nog niet gehoord is. Deze taak wordt helaas niet altijd verstaan door de gemeenten. Er zijn echter ook voorbeelden van geweldige zendingsijver. Japan heeft nu een eigen baptisten-zendingsgenootschap. In Kameroen zijn grote plannen in verband met pioniersarbeid in Afrika. In verscheidene afrikaanse landen hebben de baptistengemeenten evangelisatie-akties ondernomen zoals wij die voorbereiden in „Handelingen 69" en met grote zegen.

Deze samenwerking wordt ook gevonden in de diakonale taak. Zij wordt tegenwoordig vaak omschreven met

woorden als sociale, medische, psychische, economische, culturele, politieke diakonia. In de dienst van broeder Edens mogen wij een bescheiden, maar wezenlijk aandeel hebben in deze zendingstaak.

c. Nieuwe vormen van dienstbetoon

De zending heeft ook een wezenlijk aandeel bij de ontwikkelingshulp in deze landen. Men kan soms stellen dat ontwikkelingshulp beter tot zijn doel komt in het kader van de „zending". Men heeft in de zending vaak een veel bredere en rijkere ervaring van taal en zeden en gewoonten en kan daarom efficiënter handelen.

Velen trekken jaarlijks vanuit de westerse landen naar gebieden waar deze „jonge gemeenten" hun taak willen verrichten. Ook als iemand niet in een of ander verband met de zending naar deze landen trekt is hij als gelovige wel degelijk zendeling en heeft ook de gemeente daar recht op zijn steun en medeleven.

Tenslotte is het van belang dat wij laten weten waarvoor wij willen dienen. Alleen tekenen van de daad stellen is onvoldoende. Een dame die alleen maar wilde „dienen" en niet wilde „preken" deed medisch werk ergens in Afrika. De inlanders vroegen zich af waarom zij dit werk onder hen kwam doen, maar zij kwamen er niet achter. Ze hebben toen zelf maar een verklaring gegeven: De dame is verzot op pus!

Laten we door een duidelijk getuigenis als getuigen van Jezus Christus verantwoording afleggen van onze roeping en dienst. Dan voorkomen we gekke antwoorden en mogen we anderen helpen de weg tot Jezus te vinden en antwoord te geven aan de uitnodiging van Hem, die allen tot Zich roept.

Geraadpleegde literatuur: „Daar en Nu" prof. dr J. Verkuyl, Kok-Kampen; „De Heerbaan" Alg. Zendingstijdschrift; „Baptist World", International Baptist Journal.

INTREDE DS J. v. d. GEER

De baptistengemeente te Veendam maakt met dankbaarheid bekend, dat ds J. v. d. Geer D.V. zondag 23 juni a.s. zijn intrede in onze gemeente zal doen.
De diensten zijn als volgt:
10.00 uur v.m. bevestiging door ds S. J. Zijlstra van Delfzijl (in het gemeentecentrum)
3.00 uur n.m. intrede door ds J. v. d. Geer
De intrede-dienst vindt plaats in de kleine zaal van hotel „Veenlust" t.o. het baptisten-gemeentecentrum.
7.30 uur n.m. begroetingssamenkomst.
Afgevaardigden en belangstellenden worden vriendelijk verzocht deze diensten bij te wonen.
Zij die logies behoeven gelieven dit op te geven aan de sekretaris: J. Velthuis, Blankensteinkade 5, Veendam.

DR D. T. NILES ZAL DR MARTIN LUTHER KING IN UPPSALA VERVANGEN

De openingspreek op de Vierde Assemblee van de Wereldraad van Kerken op 4 juli a.s. te Uppsala, Zweden zal gehouden worden door de bekende Aziatische theoloog dr D. T. Niles (Ceylon). Het lag aanvankelijk in de bedoeling dat dr Martin Luther King deze preek zou houden.
Het onderwerp van de preek is het thema van deze oekumenische vergadering: *Zie, Ik maak alle dingen nieuw.*

ZUSTERHULP-KAMP

Het zusterhulpkamp, dat in augustus op De Vinkenhof wordt gehouden, is reeds geheel volgeboekt.

J. B.-G.

---

zand en zaad

Ik heb goede hoop dat in elk geval honderdtwintig mensen dit stukje zullen lezen, want het is in feite nog een echo van de Zaaierdag van 30 maart j.l. Nu is het misschien wel waar dat zij het het helemaal niet nodig hebben hier vijf minuten aan te besteden, omdat bij hen die bekende deur al open staat. Voorts is deze echo een klein voorspel op 69 en u mag zich afvragen hoe een echo een voorspel kan zijn.

Terwijl de diskussie over ons maandblad gaande was, op 30 maart in 't Venster, meldde zich een broeder, die ons vertelde dat ze in de gemeente het zover wilden brengen, dat alle leden vijf Zaaiers per maand afnamen, die ze dan naar eigen goeddunken zouden kunnen uitzetten. Dat zou, zei hij, per maand een uitgave van *f* 1,25 betekenen en dat zou toch onmogelijk een onverkomelijke hindernis kunnen zijn om dit goede werk te doen. Als ik hem wel begrepen heb zag hij het liefst dat men deze vijf eksemplaren als een geschenk aan die mensen gaf, van wie men aannam dat zij op de een of andere wijze met het goede woord van God bekend moesten worden gemaakt.

Persoonlijke evangelisatie dus met precies die afstand, die de ander misschien zou verkiezen. Laten we zeggen: een onopvallende benadering, die het stille lid der gemeente toch de bevrediging geeft van iets te hebben gedaan om de andere in kennis te stellen met de weg, de waarheid en het leven.

Was het die dag dat ik luisterde naar een man, die ons vertelde dat men vroeger, dat onze gemeenteleden vroeger, als ze naar het werk gingen hun bijbeltje in de zak hadden om er in het schaftuur voor zichzelf en, als het ging, voor anderen uit voor te lezen? Het zal wel voorgekomen zijn, al was het waarschijnlijk geen regel. Nu zal het niet meer voorkomen, maar dat betekent nog niet dat onze mannen daar waar het mogelijk is niet een getuigenis van hun geloof zullen geven. Ik ben ervan overtuigd dat ze het doen.

Als ik de broeders, die Handelingen 69 in hun banier geschreven hebben, goed begrijp willen ze ons wakker schudden. We slapen zo graag, zei ds Pflaum in zijn gebed, de mannen in Getshémane in gedachten hebbend. Ja, laten we dat wel toegeven: we vinden 't wel best. We zijn wat aan lager wal geraakt. Niet dat we niet trouw onze ‚plichten' waarnemen, maar daarmee is de kous af.

Feit is dat we ons onrustig voelen. Net alsof we iemand laten verdrinken. Alsof we iemand aan de weg laten staan, die we best hadden kunnen meenemen; we zaten immers niet alleen in de wagen. Alsof we iemand van de deur wegjagen omdat we ongestoord willen genieten van onze knusse kamer. Hebt u niet nu en dan het ellendige gevoel dat u iemand in de kou laat staan. Vreet er bij u niet een heel klein wormpje van twijfel aan werkelijke liefde voor uw buren, die maar wat met het leven zitten te morsen omdat ze niet weten wat leven eigenlijk is?

U weet het wel en u weet ook wel wat u in dit geval zou kunnen proberen, maar u krijgt die prop niet uit uw keel. Begrijpelijk. U is zelf ook geen schoolvoorbeeld van vreugde, louter vreugde en u zit zelf met van alles en nog wat aan. En toch.

U moet het niet zien als een laffe uitvlucht, maar u zou dan dat advies van die broeder van boven kunnen opvolgen. Gewoon een Zaaier in de bus stoppen. Met vriendelijke groet kunt u er op schrijven. 't Is nog wel geen Moerdijkbrug, maar dan toch wel een vlondertje. Er schijnen nog heel wat mensen te zijn, die wel eens willen praten. Waar kan vandaag een mens z'n hart ook luchten?

Ik bedoelde dit stukje voor u, die wat achterop bent geraakt. Gevangen in de slopende drukte van de dag, die visite of t.v. van de avond. U wordt zo onuitsprekelijk moe van de verschrikkelijke oppervlakkigheid. Begin vandaag met 69.

Huizinga

Jezus en de Overpriesters

Niet iedereen heeft de mededeling, dat Jezus van Nazareth was opgestaan uit de doden, als een mededeling van Gods kant, en dus als geloofwaardig, aanvaard. Met name worden ons de overpriesters genoemd als mensen, die niet hebben geloofd in Jezus' opstanding uit de doden, Mt 28 : 11-15.

Dat er werkelijk iets gebeurd is met het graf, was voor de soldaten, die het graf moesten bewaken, geen enkel probleem. Goden waren voor hen levende realiteiten, en geen enkele god zou het op zich laten zitten, dat mensen zijn zoon doodden. Hij zou zich wreken, en dat wel op een geduchte wijze.
De soldaten zullen daarom hun verhaal van de gebeurtenissen met zulk een overtuigingskracht hebben verteld, dat de overpriesters de schrik om het hart sloeg.

Waar of onwaar, beide gevaarlijk

Of dat bericht nu op waarheid berust, of verzonnen is, voor de overpriesters wordt de situatie onhoudbaar, als zulke geruchten onder het volk verspreid worden.
Zij wisten immers zeer wel, dat Jezus over Zijn opstanding gesproken had: „Heer, wij hebben ons herinnerd, dat die verleider bij zijn leven gezegd heeft: Na drie dagen word Ik opgewekt", Mt 27 : 63. Of nu een ware of een verzonnen reportage van de opstanding onder het volk in omloop komt, er zullen altijd mensen zijn, die zich daaraan vastklemmen en zullen beweren, dat het waar is.
En die laatste dwaling — dat Jezus zou zijn opgewekt! — vonden de overpriesters erger dan de eerste — dat Jezus de Messias Gods zou zijn! —. Zij wensten vóór alles rust onder het volk, en op deze wijze bevestiging van hun positie.

Pact des duivels

Zij overleggen met de oudsten, wat zij zullen doen. Dat hierbij het heft wel in handen van de overpriesters lag, is duidelijk. En dat de oudsten het mes op de keel gezet kregen, is wel zeer waarschijnlijk. Dat er theologische tegenstellingen tussen overpriesters en oudsten waren, is ons bekend zowel uit de bijbel als uit Joodse geschriften. De overpriesters behoorden wel voor het overgrote deel tot de Sadduceeën, die sowieso niet geloofden in de opstanding, in de mogelijkheid van een opstanding van het lichaam. De oudsten behoorden veelal tot de Farizeeën, die wél in de mogelijkheid en de realiteit van een opstanding uit de doden geloofden.
In hun verzet tegen Jezus, en in hun zucht tot positiehandhaving, vinden zij echter elkander in het besluit, de soldaten om te kopen.
Het is méér gebeurd, dat vijanden elkander vonden in hun gemeenschappelijk verzet tegen Jezus (Mt 2 2 : 15, 16; Lc 23 : 12).

Doorzichtig

Dat er wat gedaan moest worden, was voor geen tegenspraak vatbaar. *Want dat het graf leeg was, kon immers iedereen vaststellen!*
Alleen een redelijke verklaring, die de oorzaak van het lege graf onweersprekelijk vastlegde, kon bevredigen. En onheil bezweren. Waar mensen echter in hun verzet tegen Jezus zich blindstaren op het beveiligen van eigen plaats en positie, worden zij makkelijk star en eenzijdig.
Want de leugen, die zij door de soldaten de wereld willen inzenden, is doorzichtig, al te doorzichtig en makkelijk te ontzenuwen.
Ten eerste:
soldaten sliepen toch niet terwijl zij moesten wachtlopen?! Als zij wel sliepen, waren zij des doods schuldig. Want slapen op wacht betekende, dat anderen in gevaar gebracht werden. Toen Petrus uit de gevangenis bevrijd werd, liet Herodes de wachten tot zich brengen om hen te verhoren; na het verhoor liet hij hen wegleiden, Hd 12 : 19. Toch wel opdat zij terechtgesteld zouden worden!
Welke soldaat zou willen vertellen: ik ben in slaap gevallen? Geen zinnig mens zou dat geloven.
Ten tweede:
als de soldaten wél geslapen zouden hebben, hoe zouden zij dan hebben kunnen zien, dat het discipelen van Jezus waren, die Zijn lichaam kwamen stelen? Dat veronderstelt, dat Romeinse soldaten goed op de hoogte waren met de gezichten van de discipelen (en dat in een tijd, dat er geen fotografie en geen t.v. journaals waren!).
Neen, de leugen is doorzichtig, te doorzichtig.

Ondoorzichtig

is dat soldaten zich lieten lenen voor zulk een spel. Onbegrijpelijk is, dat soldaten zichzelf van plichtsverzaking gingen beschuldigen. Ons gaat echter een licht op, als we een ogenblik onze ogen wagen aan de schittering van goud en zilver. „Zij gaven de soldaten *veel* geld" (Jezus is wel duur geworden: de levende Jezus werd voor dertig zilverlingen verkocht, gekocht; de dode Jezus kost „veel" (hoeveel?) geld). De glans van goud is voor sommige mensen onweerstaanbaar, ondoorschouwbaar.

Waarom toch een leugen?

Want dat zij een leugen eisten van de soldaten, dát wisten de overpriesters (en de oudsten) maar al te goed. Geen enkel soldaat zou zó maar dergelijke gebeurtenissen als de evangelisten vertellen omtrent Jezus' opstanding de wereld inbazuinen. Zoiets zuig je niet uit je duim. Vooral niet, als je als onverschrokken krijger er bij moet vertellen, dat je het niet hebt kunnen tegenhouden.
Het graf was leeg.
Wat betekende dat?
Dat betekende, dat móest wel betekenen, dat Godzelf aan het werk was geweest. Dat Godzelf zijn engelen gezonden had om de steen weg te wentelen en het dode lichaam tot leven te wekken.
Maar als dat zo is, dan hebben de overpriesters zich dus in Jezus vergist. Dan is Hij dus niet „die verleider", Mt 27 : 63. Zij zagen in Hem een dweper, een fantast, een gevaarlijk mens, en daarom liquideerden zij Hem. Is Hij echter opgestaan, dan schuilde in Hem een onoverwinnelijke kracht, een kracht des levens, die niet aan een kruis te doden was. Maar zulk een kracht des levens kan alleen uit God zijn, Die de bron van alle leven is.
Als Jezus opgestaan is, en dus klaarblijkelijk de Messias Gods, de redder der wereld is, dan is er geen taak en plaats meer voor de overpriesters. Dan zijn zij brodeloos geworden. Want er was toch ook al wat gebeurd, toen Jezus stierf?! Toen is immers het voorhangsel tussen het heilige en het heilige der heiligen gescheurd van boven naar beneden, Mt 27 : 51. Dát moet toch wel Gòds werk zijn geweest, deze schending van de tempel, en daarmee deze buitenwerkingstelling van de tempeldienst.
Als de tempeldienst door Godzelf buiten werking is gesteld, dan hebben zij geen taak meer.
Als Jezus opgestaan is, dan blijken zij leugenaars te zijn. Want zij hebben Jezus laten kruisigen op de beschuldiging, dat Hij Zich vals voor een Messias heeft uitgegeven, voor DE Messias.
De leugen, dat de discipelen Jezus' lichaam hebben gestolen, is een funeste leugen.

Ploeger

WESTDUITSE BAPTISTEN-GEMEENTEN GROEIEN WEER

Blijkens de gegevens over 1967 hebben de 350 gemeenten in West-Duitsland 1.616 personen gedoopt. Sinds 1959 daalde elk jaar het aantal dopelingen. In 1966 werden er 1.300 personen gedoopt, in 1964 1.537.
Het aantal leden van de aangesloten gemeenten bedroeg eind 1967 67.647.

Muziekkontaktkonferentie

Van 17 t/m 19 mei j.l. werd de jaarlijkse Muziekcontactconferentie gehouden op De Vinkenhof. Het was een goede bijeenkomst die vrijdag begon met de gebruikelijke opening door de voorzitter. Er volgde daarna een eerste kennismaking met de in te studeren liederen. Op het zangprogramma stonden o.a. composities en bewerkingen van de heer Brandt:

Een introïtus op de woorden van ps. 95 : 1, 2 (onberijmd) en een 4 st. bewerking van ps. 8 en lied 155 (L. en G.) in een zetting van G. Vogel. Een groot deel van de zaterdag werd aan het instuderen van de liederen besteed. Deze repetities stonden onder de uitstekende en bezielende leiding van de heer H. Prins.

Het samenzijn, samen werken en samen praten is de zin van deze bijeenkomst. Iedereen is op allerlei wijzen in de weer geweest. Gezellig eten, spreken, nieuws en nieuwtjes uitwisselen, samen iets bewonderen of met een groepje „bah" roepen als je een lied onder ogen krijgt om op te schieten.

De voorzitter de heer C. Brandt hield die zaterdagmiddag een belangwekkende toespraak. Hij schilderde de ontwikkeling van de maatschappij en constateerde dat het evangelie voor alle tijden is en niet verandert. De methodiek van de evangelieverkondiging moet aangepast worden. Als wij ernst maken met onze opdracht als christenen zullen we ons moeten bezinnen op die methodiek. Een evangelisatielied moet niet een pleidooi voor het bestaan van God zijn; met gepast sentiment zal het een loflied tot eer van God moeten wezen. Lofliederen zijn dè directe evangelisatieliederen. De discussie die op het betoog van de heer Brandt volgde was levendig. Iedereen had met aandacht zijn betoog gevolgd.

Het hoogtepunt was de liturgische kerkdienst op zondagmorgen in de utrechtse baptistenkerk in de Herenstraat. Ds. J. Reiling hield de predikatie die het gebed tot onderwerp had, terwijl het Weekendkoor de ingestudeerde werken zong. Zondagmiddag werd opnieuw over het evangelisatielied gesproken waarbij ds. J. Reiling verschillende genres van liederen besprak en daarvan voorbeelden op de plaat liet horen, en ter discussie bracht. Dit muziekweekend kan weer geslaagd genoemd worden. Een woord van dank aan de Werkgroep, voorzitters C. Brandt en H. Prins met name bedankt. Tot ziens op het volgende Contact in (Handelingen) 69.

BROkSTUkKeN

Meer danken dan bidden.

We lazen dezer dagen het verhaal dat een bekend predikant vertelde, nadat hij thuis gekomen was van een bezoek aan de Shetland Eilanden. Na afloop van een dienst daar, waarin hij was voorgegaan, werd hem gevraagd, een blinde man te bezoeken. De man was arm, woonde in een kleine hut, had een ernstige huidziekte waardoor ook zijn ogen waren aangetast, en was volkomen afhankelijk van andere mensen.

Onze predikant ging naar hem toe, sprak met hem over het evangelie, over de rijkdommen die God Zijn kinderen geeft, en las hem vervolgens nog wat voor uit zijn bijbeltje. Voor hij weer vertrok vroeg hij de blinde, of het goed was dat hij nog met hem bad.

O, heel graag, zei deze, maar dan moet het meer danken dan bidden zijn!

God kiest uit.

Altijd weer stuit je in de bijbel op het punt van de uitverkiezing. Wie van de uitverkiezing een sluitend dogma wil maken, komt altijd bedrogen uit.

Iets is er toch wel van te zeggen, en wel dit: God verkiest naar Zijn eigen, vrije wil. God kán kiezen wie Hij wil — want Hij bezit de macht daartoe; en God màg kiezen wie Hij wil — Hij is immers aan niemand verantwoording schuldig?

Betekent dit nu, dat er zomaar, menselijk-willekeurig, gekozen wordt? En dat daardoor onze zaligheid op losse schroeven komt te staan?

Juist 't tegendeel is het geval. Er wordt niet mènselijk-willekeurig, maar *goddelijk*-willekeurig gekozen, en juist dat maakt het grote verschil uit. Als wij, mensen, zouden moeten uitkiezen, dan zou ik mijn hart vasthouden. Want bij ons kiezen zouden allerlei onzuivere elementen een rol meespelen. Maar God, die aan niemand verantwoording schuldig is, is wel aan Zichzelf, Zijn eigen Wezen, gebonden. Daar God volkomen rechtvaardig, heilig en liefdevol is kan het niet anders of Zijn kiezen moet in overeenstemming zijn met deze eigenschappen. Juist het feit dat God naar eigen vrijmacht en welbehagen kiest, garandeert een volmaakte keuze, volmaakt rechtvaardig en volmaakt liefdevol.

In heel Gods heilswerk zien we, dat gerechtigheid en liefde nooit uit het oog verloren worden. God kàn ze niet uit het oog verliezen, want God *is* gerechtigheid en God *is* liefde. Vandaar de gave van Zijn Zoon, vandaar het kruis, waarin beide volledig tot hun recht komen.

Medelijden.

In een melaatsenkolonie in het Zuid-Oosten van Uganda, leeft nog steeds het verhaal over wijlen aartsbisschop Mowll van Australië. Toen de aartsbisschop eens deze hoek van Afrika bezocht, kwam hij ook in deze grote melaatsenkolonie. Hij preekte er in de kapel, en na afloop van de dienst ging hij bij de uitgang staan, om de mensen een hand te geven, juist zoals dat bij ons doorgaans ook gebeurt. De aanwezige doktoren, die vreesden dat zijn gezondheid daardoor aangetast zou kunnen worden, probeerden hem bij de deur weg te werken, maar hij liet zich niet verwijderen. Daar stond hij dan en schudde zijn melaatse broeders en zusters één voor één de hand, en vroeg Gods zegen over hen. Er waren er, die besmettelijk waren, ook blinden, die aan de hand geleid werden, en ook dezulken wier handen zodanig aangetast waren, dat het stompen geworden worden, maar de aartsbisschop sloeg niemand over. En elk werd gezegend.

Nu is de tekst van de preek van de aartsbisschop allang vergeten. Wat hij daar precies gezegd heeft, weet niemand zich meer goed te herinneren, maar dat hij, een aartsbisschop, hen allen de hand gedrukt en gezegend had, dat is allen bijgebleven.

Wf.

Zeer geslaagde landdag te Schipborg

Ongeveer 2000 bezoekers waren er op de landdag van de baptistengemeenten uit de provincie Groningen. Deze dag werd ook dit jaar te Schipborg gehouden op het prachtig stuk terrein, dat ons telkens welwillend door de militaire autoriteiten beschikbaar wordt gesteld. We zouden deze landdag kunnen noemen: een grote familiedag.

Om 10 uur precies was de opening, maar reeds vroeg waren de eerste bezoekers gekomen. Een jeugdband uit Stadskanaal speelde reeds voordat de landdag begonnen was en verraste de toehoorders op frisse, goede muziek, zodat reeds vanaf het begin er een goede sfeer en een prettige stemming heersten.

Ds O. Oldenburger van Stadskanaal hield de openingstoespraak en hij werd begroet met een denderend applaus, daar het voor hem de eerste keer was, dat hij op deze landdag was. De dag stond onder het motto: *„Leven en overvloed"* en dit was tevens het onder-

werp van de toespraak. De zangkoren uit de gemeenten hebben samen voortreffelijk gezongen.
Voor de verschillende leeftijdsgroepen waren er spelen georganiseerd. Elk jaar wordt met verlangen naar de spelen uitgezien en vooral naar het kompetitiespel tussen de gemeenten. De wisselbeker ging dit jaar naar de gemeente Groningen-Zuid, die hem nu ook mag houden. Volgend jaar zal er een nieuwe beker komen.
De kinderen hebben weer geweldig genoten van „de poppenkast" en vermoedelijk vele groten ook wel.
Het middagprogramma begon met zang van de jeugdgroepen. Er werd vlot en vrolijk gezongen. Aan het middagprogramma werkten mee: „The lighting stars", de „Jonge Strijders" en de fam. Faber. Er werd op voortreffelijke wijze gezongen en de muzikale familie Faber had een flink aandeel in het middagprogramma.
De dag werd beëindigd met een korte getuigenisdienst, waarin enkele broeders en zusters op korte duidelijke wijze van hun Heer getuigden.
Er werd veel samen gezongen. Het was een zeer geslaagde familiedag. Het gehele gezin kon deze dag bezoeken. De jongste deelneemster was vier maanden oud en de oudste deelnemer(ster) is niet precies bekend, maar in ieder geval was er een broeder van 85 jaar. God werd gedankt voor deze mooie en goed geslaagde dag. Er wordt reeds uitgezien naar het volgend jaar.

K. Corporaal

Uitkomsten van een enquête onder de leden van de evangelisch-lutherse kerk

Van de ondervraagden denkt 92% dat de Lutherse kerk in 2000 nog zal bestaan, voelt 68% zich thuis in de kerkdienst zoals die nu wordt gehouden en vindt 29% dat de kerk zich moet uitspreken over politieke problemen. Aldus een artikel in Evangelisch-Luthers weekblad.

De kerk in 2000

Bijna alle ondervraagden waren van mening, dat de Lutherse kerk in 2000 nog zal bestaan. Over de vorm waarin men zich de kerk van de toekomst voorstelt zijn de meningen verdeeld: 35% ziet de Lutherse kerk als deel van een Protestantse Evangelische federatie en 26% denkt aan een Algemeen Christelijke kerk. Wat de opbouw van de gemeenten betreft dacht 67% dat er niet veel verschil met 1967 zou zijn, 13% zag in de toekomst huisgemeenten ontstaan, slechts 6% voorzag de opkomst van categorale gemeenten.

De kerkdienst

Bijna de helft van de ondervraagden gaat regelmatig naar de kerk, 35% af en toe, 7% bezoekt de kerk alleen op hoogtijdagen en 8% bezoekt de kerk nooit.
68% van de ondervraagden voelt zich thuis in de kerkdienst, zoals die nu gehouden wordt, 9% is matig tevreden en 23% helemaal niet. Bij de geënquêteerde jongeren tot 20 jaar liggen de percentages duidelijk anders: 33% voelt zich den, zou 46% meer/of wel naar de kerk deze vraag. Als er in plaats van een preek een discussie gehouden zou worden, zou 46% meer/of wel naar de kerk gaan, 41% niet. Assistentie in de kerkdienst van een deskundige op enig terrein zou 47% wel waarderen, 33% niet. Moderne muziek in de kerkdienst? 29% heeft geen bezwaar, 61% wel. Bij de jongeren zijn deze percentages resp. 60 en 33%.
Dat er in de kerk van nu meer gedaan kan worden door leken ondersteunt 67%; 33% vindt wat er nu gedaan wordt wel voldoende. Precies de helft van de ondervraagden voelt iets voor betaalde kerkelijke medewerkers, zoals sociologen, artsen enz.

Politiek

64% van de ondervraagden vond dat de kerk geen uitspraak moet doen over politieke problemen, 29% vond van wel. Bij de kwestie Vietnam lagen de uitkomsten anders, 39% vond: geen uitspraak over Vietnam, 54%: de kerk moet zich daarover wel uitspreken. De vraag of men ontwikkelingshulp nodig achtte, beantwoorde 94% van de ondervraagden bevestigend. Verreweg de meesten, nl. 82%, waren de mening toegedaan dat zowel kerk als overheid ontwikkelingshulp moet bedrijven.

Taak van de jeugd

De taak van de jeugd in de gemeente ligt volgens de ondervraagden vooral in het bezoeken en helpen van zieken en bejaarden, de kerkdiensten bezoeken en het deelnemen aan allerlei kerkelijke activiteiten. Een enkeling wil de jeugd vertegenwoordigd zien in de kerkeraad.

Maatschappelijke interesse

Tenslotte nog een opmerking over de maatschappelijke geïnteresseerdheid van de ondervraagden. Uit o.m. de vragen over dagbladen, tijdschriften (55% leest een kerkblad) en televisie/radio zou men met enige voorzichtigheid kunnen afleiden dat de maatschappelijke interesse van de ondervraagden niet zo heel erg groot is. Opvallend was de onverschilligheid, die geconstateerd werd bij de vrouwelijke geënquêteerden tussen de 20 en 40 jaar.

Het onderzoek werd najaar 1967 uitgevoerd onder 196 „meelevende en mindermeelevende leden van de Evangelisch-Lutherse kerk in de plaatsen, Delft, Hilversum, Gouda, Groningen, Schiedam, Harlingen, Leeuwarden, Pekela, Den Helder, Weesp, Stadskanaal en Amsterdam. Deze groep kan niet als representatief gelden voor de leden van de Lutherse kerk in Nederland, evenmin achten wij het onderzoek „enquête-technisch" helemaal verantwoord. Desondanks vonden wij de gegeven interessant genoeg om ze u door te geven.

EEN OP DE DRIE DUITSERS GELOOFT NIET MEER

Het duitse weekblad Der Spiegel heeft onlangs de resultaten van een onderzoek over het geestelijk leven van de Duitsers gepubliceerd waaruit blijkt dat een derde deel van de duitse bevolking niet in God gelooft en de helft niet in het leven na de dood. Uit deze konklusie kan men opmaken, dat, hoewel 94% van de Duitsers lid is van een kerkgemeenschap, lidmaat zijn en geloven niet hetzelfde inhouden. Veel mensen geloven wel in God maar niet in de goddelijkheid van Christus. Een zeer groot aantal mensen gelooft wel dat de mens afstamt van Adam en Eva. Uit de percentages is komen vast te staan dat van de ondervraagde protestanten slechts 1,8% geheel instemt met wat de belijdensbeweging „Geen ander Evangelie" als minimum stelt. Een kwart van de protestanten houdt de bijbel voor onfeilbaar en voor Gods Woord. Op de vraag hoe men zich de ideale christen voorstelt, antwoordde men dat deze „open, eerlijk, hulpvaardig, barmhartig en vol naastenliefde" moet zijn.

ADVERTENTIES

Dinsdag 28 mei behaagde het de Heer tot Zich te nemen onze broeder

AUKE DE JONG

op de leeftijd van 58 jaar.

Sterke de Heer zijn vrouw en kinderen.
Rom. 8 : 37-39.

Baptistengemeente Harlingen.

DE CHRISTEN

14 juni 1968
83e jaargang — 24

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 16,— per jaar (f 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Wellevendheid en omgangsvormen

Met betrekking tot de etiquette worden wel zeer uiteenlopende standpunten ingenomen.
Er zijn er — vooral onder hen die door studie en bekwaamheid van "laag" naar wat „hoger" klommen — die een bijna slaafse onderworpenheid aan de dag leggen ten opzichte van de etiquette. Ze zijn in een ander milieu terechtgekomen, willen daarin graag volwaardig meedoen en meegeteld worden en waken er angstvallig over, de daar gebruikelijke omgangsvormen nauwkeurig in acht te nemen. De etiquette wordt het een en het al.
Er zijn er ook, vooral onder de jongeren, die met een zekere uitdagendheid verkondigen, geen enkele waarde aan die zgn. etiquette te hechten. Ze hebben al die mooie maniertjes door. Er gaat een ontzaglijk groot brok onwaarachtigheid achter schuil. Ze zien al die mooie omgangsvormen als een methode om er je afkeer, haat, begeerte, onverschilligheid e.d. achter te verbergen. Etiquette is camouflage, witte pleisterkalk op een graf vol doodsbeenderen.

★

Wat bedoelt de etiquette feitelijk te zijn? Ze is de dochter van de wellevendheid, heeft iemand eens gezegd. In de wellevendheid ligt het verlangen, zo goed mogelijk te rekenen met de belangen van de ander, met wie je te maken hebt. Deze wellevendheid wordt door Paulus ook al bepleit en is zeer bijbels: ieder lette niet slechts op zijn eigen belang, maar ook op dat van anderen. (Philip. 2 : 4).
De wellevende mens wil het de ander graag aangenaam, gemakkelijk maken. Hij zal zijn best doen om hem of haar te vrijwaren van kleine of grote onaangenaamheden. Hij zal hem willen helpen zijn verlegenheid te overwinnen in een voor hem vreemd gezelschap. Hij zal graag zijn plaats afstaan in tram of bus aan een oudere, die geen zitplaats meer kon vinden. Hij zal . . . en zo kan er een bijna oneindig aantalsituaties genoemd worden waarin hij het de ander zo prettig mogelijk zou willen maken.
Natuurlijk heeft die wellevendheid in de loop der eeuwen uitdrukking gevonden in bepaalde vormen, die we samen de etiquette zouden kunnen noemen. Wie nu achter die etiquette de wellevendheid blijft zoeken en betrachten, zal er nooit de slaaf van worden. Wie haar gebruikt om te tonen dat hij „iemand" is, die maakt er iets verschrikkelijks van en maakt dat de etiquette een ontaarde dochter van haar moeder, de wellevendheid, wordt.

★

Wij lazen het verhaal van een eenvoudige plattelander, die zich buitengewoon verdienstelijk gemaakt had voor zijn land. De koning meende hem te moeten eren, door hem aan zijn tafel te nodigen. En zo dineerde onze vriend samen met de koning, zijn hovelingen en nog meer genodigden.
Het spreekt vanzelf dat hij zich niet al te erg op zijn gemak voelde, met al die onbekende mensen, spijzen en dranken. Hij gedroeg zich dan ook erg voorzichtig, en durfde nauwelijks bepaalde dranken te proberen, bang dat hij dan misschien zijn „evenwicht" zou verliezen. Aan het einde van de maaltijd werd iedere gast in een napje een dronk heerlijk koel water voorgezet. Blij met dit bekende vocht, dronk hij zijn nap in één keer leeg, tot grote hilariteit van de hovelingen, die elkaar aanstootten, fluisterend spotten en onder elkaar grapjes maakten over het boertje dat aan de koninklijke tafel zijn vingerkom had leeggedronken.
Toen de koning zag wat er gebeurde, keek hij zijn hovelingen strak aan, nam zijn eigen vingerkom met water, maakte een minzaam heildronk-gebaar naar zijn gast, en dronk daarna zijn kom ook in één teug leeg. Daarna volgden al zijn hovelingen, die opeens begrepen, dat wellevendheid en liefdevol begrip ten grondslag liggen aan een goede etiquette.
Bij een goede etiquette gaat het om een levensstijl, waarbij men er op bedacht is, de ander aangenaam te zijn. In de hierboven reeds geciteerde brief zegt Paulus ook: al wat rechtvaardig, rein, **beminnelijk, welluidend** is, bedenk dát. De echte wellevendheid is creatief, schept steeds nieuwe vormen, en is in staat in allerlei situaties improviserend de juiste weg te vinden om de naaste zijn hoogachting te tonen.

Wf.

„DE WEDERKOMST VAN CHRISTUS" — naar de evangeliën van Mattheus, Markus en Lukas — PAPERBACK van drs D. Slort

Drs D. Slort

Bij de uitgeverij T. Wever te Franeker is dezer dagen verschenen het boek DE WEDERKOMST VAN CHRISTUS, van de hand van de apeldoornse baptistenvoorganger drs D. Slort. Het boek omvat 166 bladz. en beantwoord o.a. de vragen: Zal het koninkrijk Gods eerst met de jongste dag aanbreken, of is het nu reeds aanwezig? Heeft de werderkomst alleen betekenis voor de gemeente? Is er een algemene opstanding der doden? Welke „tekenen" zullen aan de wederkomst voorafgaan? Etc.
We komplimenteren onze broeder drs D. Slort van harte met de verschijning van dit boek, dat ad f 8,90 in de erkende boekhandel is te verkrijgen.

v. D.

handelingen 69

BIDDEN — VRAGEN

De almachtige God, onze Vader, heeft de kracht en het verlangen gebeden te verhoren. We mogen tot God bidden, Hem vragen wat wij nodig hebben. Vanuit de Vader-kind-relatie is het vanzelfsprekend dat er door het kind wordt gevraagd en dat de Vader de vragen verwacht. De schepping is een teken van Zijn macht; de zending van Jezus Christus is het bewijs van Zijn verlangen de mensen te zegenen, Zijn gaven te schenken.

Wij zijn traag om te geloven dat God wonderbaar zal handelen, naar aanleiding van ons vragen.

Denkt u dat wij ooit het einde van Gods liefde en geduld zullen kunnen bereiken? Wij hebben véél nodig... Onze hemelse Vader heeft méér te geven! Hij wil gevraagd worden! Laat niet van ons gezegd kunnen worden wat eens tot de inwoners van Kapernaum gezegd werd: „En Hij deed daar niet veel krachten wegens hun ongeloof".

M.C.

Ik zend u uit...

Het zal ongeveer 25 jaar geleden zijn dat een koortje in een schoollokaal aan de Molenwaterweg in Rotterdam een lied zong, dat ik nog altijd niet vergeten ben: Ik zend u uit, Ik zelf, de Heer der Heren... Enige jaren geleden trachtte ik tevergeefs dat lied te achterhalen, want ik zou het nog eens willen laten zingen. En zelf zingen. Is er iemand in de grootste havenstad ter wereld, die weet waar het gebleven is? Och, misschien zal het, als ik het nu weer lees, niet meer zo indrukwekkend zijn. Toen woedde de oorlog en inspireerde al een woord als: de Heer der heren.

Tijdens de Pinksterdagen stond dit blad vol van zendingsoverwegingen en oproepen tot bezinning daarop. Binnen een week tijds kreeg ik twee mannen aan de deur, wier uitspraak mij drong ze in hun moedertaal te antwoorden. Ze waren uit Amerika overgekomen om mij en anderen te verzekeren, dat het boek van Mormon gelezen moest worden. Ik verkondigde hun het heil Gods, dat Jezus bracht. Enige dagen later waren het twee vrouwen, die mij maanden toch vooral aandacht aan de bijbel te willen geven; en daarin met name aan de profetieën.. Ik betuigde mijn grote liefde tot de Schriften en citeerde vervulde en onvervulde beloften, zodat hun Wachttoren mij niet meer kon onderwijzen. Kennelijk voelden alle vier zich gezonden. In diezelfde week praatte een broeder met mij over reklame in een openbaar vervoermiddel, zulks met het oog op het jaar van evangelisatie, het jaar '69. En belde mij iemand anders of het niet mogelijk zou zijn een lied het leven te (laten) geven, dat het lied zou moeten worden van het aanstaande jaar. Waarop ik hem adviseerde zich te wenden tot dichters en komponisten. En in de Pinksterdagen heeft men waarschijnlijk in alle kerken gebeden om meer wind en vuur. Meer wind om de vastgelopen schepen der kerken weer in de vaart te krijgen. Meer vuur om brandend in de wereld te staan. Als een fakkel Gods.

Het zij verre van mij — en wie ben ik? — om slechts pogingen te ondernemen om de plannen voor '69 te torpederen. De stem, die ter algemene vergadering de fundamenteelste kritiek op dit ondernemen liet horen, verklaarde niettemin loyaal achter het voorgenomen werk te willen staan. Aan die zijde staan wel allen. Maar eer het zal komen tot opwekkingssamenkomsten, want dat bedoelen sommigen toch wel met de aktie, zal het noodzakelijk zijn dat wij opgewekt worden; dat wij ontwaken. Op het plein, waaraan ik woon, stond zaterdagavond 'n groepje van ongeveer 12 mensen, dat zich kennelijk gedrongen voelde het evangelie te verkondigen. In ruim een uur tijds spraken dacht ik een vijftal mannen, werden liederen gezongen, die vijftig jaar geleden geboren werden, drong de luidspreker 'n kleine kilometer in het rond dwars door alle deuren en ramen en ofschoon ik mij zou moeten verheugen, had ik verdriet. Misschien was de eeuwigheid er wel in, maar de tijd niet.

De worsteling dezer dagen, de onrust, het gevoel van verdoold te zijn en bedrogen door eerbiedwaardige instanties miste volkomen. Het kruis van Christus werd wel geprezen, maar ik zag het nergens staan.

Wij hebben te maken met de mensen van vandaag. Laten we ze geen materialisme voorwerpen, we steken er zelf tot de hals toe in. Zo niet nog dieper. Laten we ze niet beschuldigen van onverschilligheid t.a.v. hun eeuwige bestemming; de aardse baart al zorgen genoeg. Wij staan midden in een alomvattende revolutie, al vloeit er tot op dit ogenblik nog niet zoveel bloed als bij enige vorige. De huidige omwenteling is ingrijpend. Op godsdienstig terrein. Op het industriële vlak. In opvattingen omtrent de taak van de staat. Studenten, arbeiders priesters, predikanten leven in verzet of radeloosheid. Letterlijke en figuurlijke grenzen worden veracht en velen zien alleen nog enig heil in grotere levensverbanden, ze tegelijkertijd vrezend omdat al wat verbindt beperkingen oplegt en daarvan barsten grote en kleine reglementsboeken.

Ik denk dat niet iedereen zich bewust is van de oorzaken van de onlustgevoelens, die misschien voor een deel zelfs uit angst bestaan voor wat zich in deze dagen onwikkelt. Waar gaat het heen met onze aarde, met de volken die erop wonen? En de regeringen doen maar. En de bezitters verdelen hun brood in zevenen, ja, in achten om gedekt te zijn als hier of daar de brand uitslaat. Miljarden kost het om de waarden van het Westen te verdedigen, terwijl die westerlingen op dat zelfde ogenblik de waarden met voeten treden, zodat de schijnheiligheid van zulk gebazel God en volk moet tergen.

Met een volle lading van dergelijke opstandige gevoelens, met van tijd tot tijd dan ook al hier en daar opvlammende vuren, zit het volk dat om ons leeft. Aan dezulken zullen wij het evangelie gaan brengen. Ze lachen ons uit. Of: ze dulden ons nog. Of: ze vergeten ons gewoon. U mag maar uitzoeken.

Vanzelfsprekend zullen de in uw hoede en opvoeding opgegroeide kinderen de boodschap van zonde, gerechtigheid en oordeel kunnen volgen; zij zullen voor een groot deel in uw voetsporen treden en straks leden zijn van de gemeente. Maar wat wilt gij dit verzadigd geslacht dat hongert en dorst naar de gerechtigheid op aarde; dat duidelijk van de christenen niets meer verwacht; dat roept om vrijheid, gelijkheid en broederschap; wat wilt gij hun gaan zeggen? Dat ze niet mogen stelen, hoereren, doodslaan, liegen? Zegt u het eens en luister naar wat ze u gaan zeggen.

Maar er zal toch wat gezegd moeten worden in '69? In dit jaar al. Ik dacht dat het goed was dat we bij onszelf begonnen en ons eens gingen konfronteren met onze Heer; als Hij ons dat toestaat. Dat we onszelf nauwgezet gingen testen op de kwaliteit van het geloof. Niet of het volgens een of andere dogmatiek of belijdenis precies haaks is, maar of het een bevrijdende kracht geworden is; vrijmakend; verlossend. Daar val ik weer in termen terug, die ik misschien anders bedoel dan u ze nu leest. Ik be-

IN DIT NUMMER O.A.:

★ Gemeentebericht van Emmen

★ Wellevendheid en omgangsvormen, ds H. v. d. Werf

★ Ik zend u uit, ds F. E. Huizinga

Citaat van de week: **De man op de kansel verkondigt zijn luisteraars meestal geen boodschap die hen ondersteboven keert — hij exegeert een beetje, hij moraliseert een beetje en hij kwinkeleert een beetje — en alles zodanig dat zich niemand voor het hoofd gestoten voelt.**

(Vilma Sturm, „Krisis der religiösen Sprache")

Here, Gij zijt mij te sterk geweest en hebt overmocht. Jer. 20 : 7.

Op een tentoonstelling van schilderijen van de engelse kunstschilder Turner, trad een dame op de gevierde kunstenaar toe en vertolkte haar indruk van diens scheppingen met de opmerking: „mijnheer Turner, ik kan in de natuur niet zien, wat u er in ziet", waarop de reaktie van de beroemde man slechts was: „zou u niet willen, dat u het kon, mevrouw?"

Het ligt voor de hand te denken, dat de mens ziet met zijn ogen. Toch is deze opvatting niet juist. We zien door middel van onze ogen, doch het eigenlijke waarnemen is een zaak van aanleg, ontwikkeling, ervaring, ja van heel onze levensinhoud. „Zeg mij wat gij ziet, en ik zal u zeggen wie gij zijt". De geest die in ons woont bepaalt de wereld, die rondom ons is. Vandaar, dat de mensen, die met elkaar over de aarde gaan, in zo verschillende werelden leven.

Wanneer de christen spreekt van de wereld, die hem ontsloten werd, waarin hij nu zijn „burgerschap", zijn thuis heeft, dan kan het gebeuren, dat in de mens, die hem hoort getuigen — beter: profeteren, het verlangen ontkiemt, ook maar niet het opengaan van en overgezet worden in een nieuwe werkelijkheid. Het Woord Gods moet in ons levan gebeuren, en eerst dán komt de verklaring. Luk. 5 : 25, 26; I Kor. 2 : 9. We vragen de mens, die zijn ongeloof uit zijn zin voor realiteit verklaart: heeft de realiteit, die

Aan rustige wateren

Heil den Overwonnenen!

die werkelijkheid te kunnen zien. Joh. 3 : 3. Waar dit verlangen opbloeit kan het leven een boeiende ontdekkingstocht worden, die zich voltooit in de wedergeboorte. Wordt echter door het evangelie verzet opgeroepen, dan zal men de christen voor een fantast aanzien. Voor de ernstige, godsdienstige, maar niet wedergeboren mens, is het evangelie een nieuwe verklaring van de werkelijkheid, u kent, niet te enge grenzen? Het kan gebeuren, dat iemand, die op reis gaat, bij het pakken van zijn koffer er maar niet in slaagt, ondanks al zijn passen en meten, er alles in te krijgen, dat hij op zijn reis nodig zal hebben. Zo blijkt ook dat, ondanks ons redeneren en systematiseren, het evangelie nooit helemaal past in de „koffer", waarin we ons bezit door de jaren heen, meedragen.

We kunnen het niet vatten in onze taal. I Petr. 1 : 8. We kunnen het volle evangelie niet vatten in onze rede. Fil. 4 : 7. Het blijft er naar alle kanten uitsteken. Het doorbreekt met goddelijke kracht de perken van ons verstand, van ons gevoelsleven. De scheppingen van onze fantasie blijven beneden de heerlijkheid van het evangelie dat zich zelfs triumferend verheft boven de uitspraak van ons geweten! I Joh. 3 : 20! Oorsprong en oorzaak van ons geloof is een overwonnen zijn door de onzienlijke dingen. Hebr. 11 : 1. Wie hun werking gevoelt, beleeft, kán niet anders dan geloven en wie haar niet wil ondergaan, zal tenondergaan!

Aanvaardt ten opzichte van het Evangelie uw nederlaag. De nederlaag tégenover God brengt u, als door een enge poort, in de eeuwige ruimte van Gods zaligheid.

Amen, goddelijk Evangelie,
Amen! zegt mijn ziel daarop.

's Gravenhage J. Louw

doel meer: is u zelfstandig in uw oordeel; is u vrijmoedig in uw denken en spreken t.a.v. wat vandaag de man, de vrouw beroert; gelooft u zelf wat u zegt. Handelt u dan naar dat geloof. Reguleert uw geloof uw zaken; wijst het u de weg in politieke of sociale vragen? Dat en nog meer verwacht de Godzoeker dezer dagen. Sommige teksten kent hij ook, maar de dynamiek van geloof wordt hem slechts zelden openbaar in onze levens.

U vindt mij een blinde, malende Simson, die onder zijn eigen puin omkomt. Een verkenner, die met zijn defaitistische berichtgeving het volk moedeloos maakt. Maar de schrijver preekt elke zondag en als afbraak zijn glorie was, zouden barmhartige ouderlingen, die een hart voor de kudde hebben, hem dat wel ingefluisterd hebben. Wij zullen moeten gaan nadenken over het evangelie en aan alle broeders voorbij naar Jezus moeten luisteren opdat we Hem kunnen volgen, die ons uitzendt.

Huizinga

ZAAIERMEDEWERKERS(STERS)

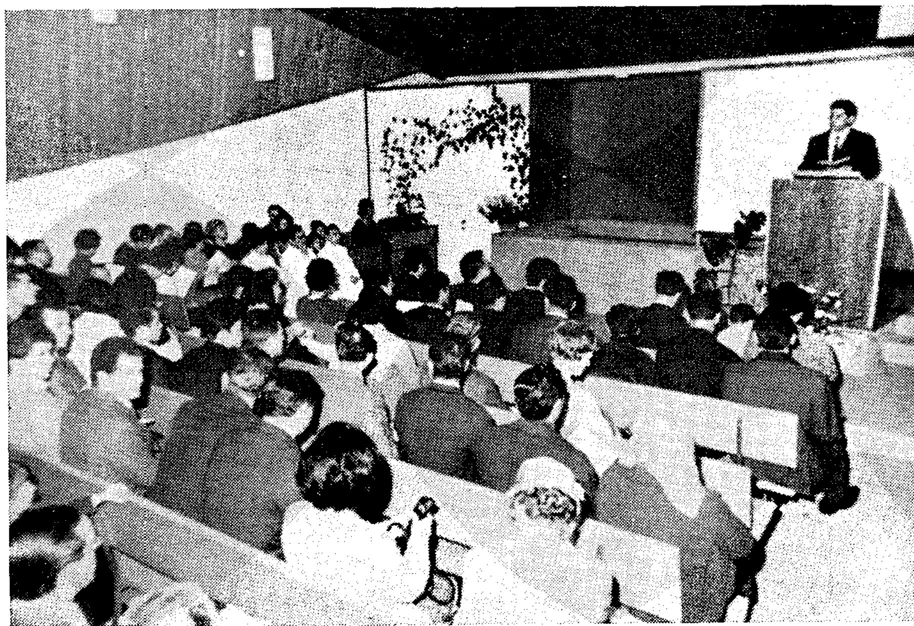
Wilt u mij de kopij voor De Zaaier die in augustus behoort te verschijnen, nog deze maand zenden? Indien mogelijk vóór 26 juni.

Huizinga.

WERK ONDER GASTARBEIDERS IN ZWITSERLAND

In mei j.l. is het een jaar geleden, dat Saverio Guarna, student aan het seminarium te Rüschlikon, begon met evangelisatiearbeid ten dienste van zijn 70.000 (italiaanse) landgenoten die als gastarbeiders in en rondom Zürich, Zwitserland werken. De jonge evangelist en zielzorger heeft zijn werk gecentraliseerd in de nieuwe baptistenkerk van Thalwil, één van de voor-steden van Zurich.

Tijdens een evangelisatie-weekend in september gehouden, waaraan ook medewerking werd verleend door Pastor Enrico Paschetto, baptistenvoorganger te Turijn, Italië, kwamen 17 personen tot geloof. Meerderen van dezen zijn intussen gedoopt en toegetreden tot de gemeente.

Een italiaanse dienst in de baptistenkerk van Thalwil, Zwitserland
(Cliché The European Baptist)

Martin Luther King

I. DE MOORD

DE ARRESTATIE op London Airport van James Earl Ray, verdacht van de moord op dominee Martin Luther King, kwam als een verrassing. Rechercheurs van Scotland Yard stelden hem in verzekerde bewaring en brachten hem ijlings weg. De veertigjarige Ray was zaterdagmorgen 8 juni uit Lissabon aangekomen op de luchthaven van Londen, vanwaar hij, na een kort oponthoud, wilde doorvliegen naar Brussel. Bij zijn arrestatie bleek, dat hij op een vals paspoort reisde. Ook werd even later een geladen revolver op hem aangetroffen. Ruim twee maanden hebben niet minder dan 6.000 agenten van de FBI en het politie-apparaat van honderd landen jacht op hem gemaakt. Met de arrestatie van Ray (alias Eric Starvo Galt, alias John Willard, alias Ramon George Sneyd) is de door sommigen als „de grootste klopjacht aller tijden" aangeduide opsporingsactie voorlopig afgesloten.

Martin Luther King was begin april naar Memphis, Tennessee, gekomen uit sympathie voor de stakende vuilnismannen in die stad, meest negers. Een week daarvoor, op 28 maart, had hij daar ook al een betoging geleid. Voor het eerst leek het erop, dat King de dingen toen uit de hand liepen. De demonstratie eindigde in ongeregeldheden. Een jonge neger van zestien jaar werd door de politie doodgeschoten.

Woensdag 3 april keerde King, o.m. in gezelschap van zijn vriend en medestander Ralp Abernathy, naar Memphis terug. Hij wilde kennelijk bewijzen, dat het beginsel van de geweldloosheid nog altijd opgeld deed, en dat de stakers en de negerbevolking hem daarin zouden volgen. De betoging werd vastgesteld op maandag 8 april; maar 't stadsbestuur van Memphis verbood de mars. King en zijn medewerkers besloten om toch door te zetten.

De volgende dag stond dr King — het was ongeveer zes uur 's avonds, etenstijd — op het balkon van zijn kamer, op de tweede verdieping van het *Lorraine*-motel, met enkele vrienden te praten. Er zou die avond in de kerk een bijeenkomst worden gehouden, waarop King als voornaamste spreker het woord zou voeren. Er klonk een schot, dat de negerleider in de hals trof. Hij zakte direct op het balkon ineen, bloedend. Van alle kanten schoten politie-agenten toe. Kort daarop werd bij het tegenover het motel gelegen logement het 30-60 kaliber *Remington*-geweer met telescoop-vizier gevonden, waarmee het schot moet zijn gelost. King werd in allerijl naar het *St. Joseph*-ziekenhuis overgebracht. Nog geen uur later was hij dood. De dader wist te ontkomen.

Voorbereid

De moord op dominee King — donderdagavond 4 april 1968 in Memphis, Tennessee — heeft de wereld diep geschokt. Toch kwam hij niet helemaal onverwachts, zeker niet voor de naaste familie. Toen mevrouw Coretta King-Scott de Jobstijding vernam, bracht zij er met moeite uit: ‚Wij wisten, dat dit kon gebeuren'. Dat zijn leven bedreigd werd, dat hem wel eens het allerergste kon overkomen, realiseerde King zich al sinds 1956, het jaar van de busboycot in Montgomery, Alabama. Toen Malcolm X, de leider van de *Black Muslims*, begin 1965 in New York werd vermoord, merkte King op: ‚Ik heb geleerd om bedreigingen tegen mijn leven filosofisch onder ogen te zien, ik ben op alles voorbereid'.

De dag vóór zijn dood hield King in Memphis een toespraak, waarin hij zinspeelde op een mogelijk gewelddadig einde: ‚Ik weet niet, wat er nu zal gebeuren. Wij hebben moeilijke dagen voor ons liggen. Maar daar maak ik mij geen zorgen over, want ik ben op de bergtop geweest. Zoals iedereen, zou ook ik graag lang willen leven. Maar daar maak ik mij geen zorgen over. Ik wens slechts de wil van God te doen, en Hij heeft mij toegestaan de berg te beklimmen. Ik zie het beloofde land. 't Kan zijn, dat ik daar niet samen met u kom, maar ik wil, dat u vanavond weet, dat wij als volk zullen komen in het beloofde land. Vanavond ben ik blij, dat ik nergens over inzit. Ik ben voor niemand bang. Mijn ogen hebben de heerlijkheid gezien van de komst van de Heer'. Zo sprak King vierentwintig uur voordat hij door een nekschot dodelijk getroffen werd.

Ook in een preek op zondag 4 februari 1968 voor zijn gemeente in de *Ebenezer Baptist Church* te Atlanta, Georgia, roerde dr King zijn eigen dood en begrafenis aan. In deze preek hield hij de mensen voor: ‚Als iemand van u erbij is, wanneer mijn tijd gekomen is, weet dat ik dan geen lange begrafenisplechtigheid wens. En als iemand een lijkrede houdt, zeg hem dan, dat hij het niet te lang maakt'. En verderop, bijna profetisch: ‚Ik zal geen cent achterlaten. Ik zal geen mooie en dure dingen achterlaten. Ik wil niets achterlaten dan een toegewijd leven.'

Reacties en commentaren

Niet zodra was de moord op King bekend, of de wereld reageerde ontzet, fel soms. Treffend waren de woorden van de vader Martin Luther King Sr.: Nu pas weet ik, hoe ziek Amerika is'.

President Lyndon Johnson zei in een televisie-toespraak tot het Amerikaanse volk: ‚Ik vraag iedere burger het blinde geweld te veroordelen, dat dominee King neersloeg, die leefde voor geweldloosheid. Amerika kan niets bereiken door wetteloosheid en onenigheid. Alleen door samengaan kunnen wij komen tot gelijke rechten en vrijheid voor allen'.

Billy Graham: ‚Deze moord toont op dramatische wijze aan, dat wij tienduizenden geestelijk gestoorde mensen in Amerika hebben. Amerika is in sommige opzichten een anarchie geworden. Het land maakt waarschijnlijk het ernstigste en gevaarlijkste jaar van de afgelopen honderd jaar door'.

James Reston schreef in de *New York Times*: ‚Het land is ontzet door de moord op Martin Luther King, maar het is niet ontzet door de levensomstandigheden van zijn volk. Het treurt over de man, maar niet over zijn zaak. Dat is de vloek en tragiek van Amerika'.

Floyd McKissick van de negerorganisatie *CORE*: ‚De filosofie van de geweldloosheid is mét dominee King gestorven. De zwarte Amerikanen zullen niet langer dulden, dat zij vermoord worden. Niemand anders in dit land is in staat de filosofie van de geweldloosheid verder uit te dragen'.

Veel scherper drukte *Black Power*-leider Stokely Carmichael zich uit: ‚Deze schuld kan niet in de rechtszalen worden afgerekend. Dit zal gebeuren in de straten van de Verenigde Staten. Toen blank Amerika King doodde, heeft het de ogen van elke zwarte in dit land geopend. ... Wat wij nodig hebben, zijn vuurwapens en nog eens vuurwapens. ... Wij zullen wachten tot wij genoeg vuurwapens hebben, langer niet'.

Ook elders in de wereld toonde men zich door de gebeurtenissen in Memphis geschokt. Secretaris-generaal Oe Thant van de Verenigde Naties: ‚De dood van dominee Martin Luther King zal het geweten van de mensen over de gehele wereld wakker schudden. Discriminatie op grond van kleur is één van de ernstigste vormen van discriminatie, die de heftigste explosie tot gevolg kan hebben. Ik ben diep geschokt door de dood van King ...'

De Indiase premier mevrouw Indira Gandhi verklaarde: ‚De dood van King is een terugslag bij het zoeken van de mensheid naar licht. Geweld heeft een einde gemaakt aan één van de grootste mannen ter wereld'.

De Britse filosoof Bertrand Russell in een critisch commentaar: ‚De moord is slechts een voorproefje van het geweld,

dat in Amerika zal losbarsten. De Amerikaanse regering kan geen volledige oorlog in Vietnam financieren, en tegelijkertijd de ellende verlichten van haar meest-verdrukte burgers'.

Het Nederlandse RK-episcopaat zei in een verklaring: ,Temidden van de blijdschap om de nieuwe perspectieven, die de laatste dagen voor de vrede in Vietnam zijn opengegaan, wordt geheel de wereld plotseling verbijsterd door de laffe moord op dominee Luther King. .'

Drs J. Reiling tegenover een verslaggever van *Trouw*: ,Ik geloof, dat het er voor een land, dat zijn profeten vermoordt — en King wàs er een — slecht uitziet. De tegenstellingen tussen blank en zwart zullen zich verscherpen, en het morele gezag van Amerika is door deze daad ernstig geschaad'.

Onlusten

Vrijwel direct braken in Amerikaanse steden op grote schaal ongeregeldheden uit, die de volgende dagen nog in omvang en hevigheid toenamen. Woedende negers trokken plunderend en brandstichtend door de straten, daarbij ook wel van vuurwapens gebruik makend. Overal kwam het tot uitbarstingen van haat en geweld: in Memphis, Washington, Jackson, Boston, Houston, Detroit, Nashville, Tallahassee, Chicago, New York, Baltimore, Pittsburgh, Atlanta en in diverse andere steden. President Johnson riep zondag 7 april uit tot *Dag van nationale rouw*, maar drie dagen later bedroeg het aantal doden al meer dan veertig. Meer dan 4.000 personen werden gewond en 16.000 gearresteerd. De schade liep toen al in de tientallen miljoenen dollars.

Op 7 april vond in Memphis een verbroederingsbijeenkomst plaats, waaraan 3.000 negers en 3.000 blanken deelnamen. Burgemeester Henry Loeb, die de door op maandag 8 april te leiden protestmars eerst verboden had, gaf later zijn toestemming. Die dag trok een stoet van 35.000 mensen — met aan het hoofd mevrouw King, Ralph Abernathy en andere negerleiders — door de straten van Memphis. In een toespraak tot de verzamelde menigte vroeg mevrouw King zich af, hoeveel mensen nog zouden sterven voordat in de Verenigde Staten een waarlijk vrije samenleving zou zijn gerealiseerd. De ongeregeldheden bleven uit!

De begrafenis

Dinsdag 9 april werd in de *Ebenezer Baptist Church* in de negerwijk van Atlanta, Georgia, een indrukwekkende rouwdienst voor Martin Luther King gehouden. Hier staat zijn vader als predikant, vele jaren al. Hier is de jonge King gedoopt en in het ambt bevestigd. Hier heeft hij gedurende een reeks van jaren het evangelie verkondigd. De kerk was tot de laatste plaats bezet. Onder de aanwezigen waren vice-president Hubert Humphrey, de presidentskandidaten Nixon, Rockefeller, Robert Kennedy en McCarthy, de minister van justitie Ramsey Clark, Ralph Bunche van de Verenigde Naties, mevrouw Jacqueline Kennedy, Harry Belafonte, de negerleider Stokely Carmichael en vele anderen. Buiten de kerk volgden tienduizenden de dienst via luidsprekers.

Na de rouwdienst begaf zich een stoet van zeker 150.000 mensen, voorafgegaan door een door twee muilezels getrokken boerenkar met daarop het stoffelijk overschot van de vermoorde negerleider, naar *Morehous College*, enkele kilometers verder. Daar zei de directeur dr Benjamin Mays, die volgens King grote invloed op hem heeft uitgeoefend, tijdens een openluchtdienst op de *campus* in een toespraak: ,Deze kleinzoon van een slaaf werd door God geroepen voor de grootste opdracht. Want er is niets groters dan te vechten en te sterven voor het loon van een vuilnisman. Schuldig aan de moord is blank Amerika, schuldig is ook het stadsbestuur van Memphis. ... Maar wij zijn allen schuldig. ... Voor het Amerikaanse volk is de tijd gekomen om berouw te tonen en de democratie te verwerkelijken voor allen. Als wij liefhebben, dan tonen we nù, dat Martin niet voor niets stierf. Zijn naam mag niet worden ontheiligd door geweld. Maar Amerika zal de oorzaak van het geweld moeten wegnemen'.

Martin Luther King ligt begraven op de *South View*-begraafplaats in Atlanta, zijn geboortestad. Maar op de marmeren grafsteen staan in het Engels deze woorden gebeiteld:

Ds MARTIN LUTHER KING, Jr
1929-1968

EINDELIJK VRIJ, EINDELIJK VRIJ
DANK DE ALMACHTIGE GOD,
IK BEN EINDELIJK VRIJ

J. A. Brandsma.

RAAD VAN KERKEN OP 21 JUNI VAN START

Op vrijdag 21 juni zal de nieuwe Raad van kerken in Nederland worden gekonstitueerd. De episkopaten, moderamina en dagelijkse besturen van tien nederlandse kerken besloten om tot oprichting over te gaan. Het besluit werd met algemene stemmen genomen op een bijeenkomst onder voorzitterschap van dr E. J. Beker, voorzitter van de Oecumenische Raad, die nu gaat verdwijnen.

Eind september of begin oktober zal een grote vergadering worden gehouden, waarvoor vertegenwoordigers zullen worden uitgenodigd van alle plaatselijke kerkeraden, oekumenische raden, provinciale oekumenische verbanden en oekumenische aktiegroepen. Zo wil men tot uitdrukking brengen, dat het niet een kwestie is van de top alleen.

De Raad zal bestaan uit twee afgevaardigden uit elke kerk, die gekozen moeten zijn uit de hoogste instantie van de kerk.

De deelnemende kerken zijn: de Doopsgezinde Broederschap, de Evangelische Broedergemeente, de Evangelisch-Lutherse Kerk, het Genootschap der Vrienden, de Gereformeerde Kerken, het Leger des Heils, de Nederlands Hervormde Kerk, de Oud-Katholieke Kerk, de Remonstrantse Broederschap en de Rooms-Katholieke Kerk.

Globaal kan men zeggen, dat in de nieuwe Raad van Kerken participeren de drie grote kerken in Nederland (rooms-katholiek, hervormd en gereformeerd) met samen 8,7 miljoen leden en zeven van de kleinere kerken met samen 200.000 leden.

Buiten de Raad staan dan nog een groot aantal kleinere kerken en groepen met samen 500.000 leden, onder andere de Christelijke Gereformeerde Kerken, de Gereformeerde Gemeenten, de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt), de Nederlandse Protestantenbond, de Russisch Orthodoxe Kerk, de Unie van Baptistengemeenten, de Vergadering van Gelovigen en de Vrije Evangelische Gemeenten. In sommige van deze geloofsgemeenschappen is de kwestie van aansluiting bij de raad nog punt van overweging.

TSJECHISCHE BAPTISTEN VRAGEN REHABILITATIE

De Unie van Baptistengemeenten in Tsjechoslowakije heeft zich tot de Hoge Raad gewend om 13 voorgangers die in de jaren 1952 en 1953 werden gearresteerd in hun burgerrechten te herstellen. Hoewel geen van hen nog in de gevangenis verblijft zal dit eerherstel betekenen dat zij weer kunnen prediken, ofschoon 2 van hen intussen zijn gestorven en enkele anderen reeds bejaard zijn.

De Unie heeft ook verzocht een maandblad te mogen uitgeven; deze publikatie moest enkele jaren geleden worden gestaakt. Overwogen wordt om ook teruggave te vragen van het eigen centrum in de bergen, dat in 1949 door de regering werd overgenomen.

EBPS

zand en zaad

Jaren geleden schreef nu en dan iemand in dit blad, die hier en daar wat vreemde woorden in zijn bijdragen strooide, maar die deze dan onmiddellijk van een vertaling tussen haakjes liet vergezellen. Mij bevreemdde dat wel, want als er een goed woord is in het Nederlands waarom dan een moeilijk woord te gebruiken. Ik maak mij er soms ook aan schuldig. Het geeft natuurlijk cachet — daar heb je het al — aan wat je schrijft of zegt, laten we zeggen: het zou een zekere 'beschaving' uit kunnen drukken, ofschoon beschaving in mijn ogen dan toch weer wat anders is dan het gebruiken van niet-nederlandse woorden. Misschien zijn er enige duistere zielen, die er hoogmoed achter zoeken. Goed, die zal er misschien nu en dan achter steken, maar wellicht minder dan u denkt. Soms drukt zo'n vreemd woord voor je gevoel beter uit wat je zeggen wilt dan een omschrijving in de eigen taal, die nog geen woord produceerde gelijkwaardig aan het vreemde. Zo, dat ter inleiding.

Een tijdje geleden signaleerde ik het veelvuldig gebruik van het geëngageerd zijn en duidde het als: ergens sterk bij betrokken zijn. Vanmorgen viel me een ander woord binnen, dat ik ook in dit blad nu en dan aantrof. Het luidt: geëmotioneerd, emotioneel. Ik denk dat 't hier vooral gebruikt is in de dagen dat we ingezonden stukken kregen van voor- en tegenstanders van de Raad van Kerken. Van sommigen vernamen we dan dat een eventueel gesprek vooral niet in de emotionele sfeer moest liggen. Een emotie is een ontroering, een bewogen zijn en iedereen zal toegeven dat een ontroering tot uitbarstingen — nu had ik bijna explosies geschreven — kan leiden, die, hoe begrijpelijk ook, tot verwoestingen kunnen voeren. In een felle gemoedsbeweging vindt men op een gegeven ogenblik de juiste woorden niet, of men denkt dat die juiste woorden niet duidelijk genoeg zijn, en men vervalt in overdreven uitingen, die de andere wel moeten prikkelen; die dan op zijn beurt ook uithaalt... Zit er een verstandig mens bij, dan zal hij zich verbijsterd afvragen hoe de mensen zich toch zo kunnen laten gaan en hij zal trachten duidelijk te maken dat het veel verstandiger is en vooral ook vruchtbaarder als men zich wat minder emotioneel gedraagt. Maar of hij met zijn olie de schuimkoppende baren kan bedaren is vers twee.

Maar, zult u zeggen, er zijn nu eenmaal dingen, die je aan je hart gaan en die kun je niet alleen maar koel bederen. Om u de waarheid te zeggen: ik zou bij voorbeeld een Algemene Vergadering van onze Unie als een vaalbleek schimmenspel gaan zien, als het hart niet dwars door alle woorden en cijfers gehoord zou worden. Een leven zonder emotie is een mislukt stilleven. Een vergadering zonder emotie is erger dan een kerkhof. Maar laat wel de eigen geest, afgezien van de Heilige Geest, de teugels in de handen nemen van de soms te vurige paarden van de hartstocht. Afgezien van de Heilige Geest. Daar moeten we niet van afzien. Daar moeten we naar uitzien om aan het einde te kunnen zeggen: het heeft de Heilige Geest en ons goedgedacht...

Het is heel moeilijk naar elkaar te luisteren. Ruimte te hebben voor de gedachten van anderen. Met name wanneer men het aanvoelt dat er helemaal geen worsteling is om de levende geest in woorden te vangen. Toch moet men luisteren en het land van de spreker bezien dat hij bewoonde want niemand komt ver van zijn wieg vandaan. Maar ik dwaal af. Terug dus naar mijn vreemde woorden. Moge aller gemoed bewogen zijn door de Geest van God; zoals de toppen der bomen in het bos zingen, wanneer de wind er over strijkt.

Huizinga

De tempel en zijn betekenis

Door de verovering van het oude stadsdeel van Jeruzalem in de jongste joods-arabische oorlog door de Israeli, kreeg, zowel in sommige joodse groepen als in bepaalde christelijke kringen de vraag naar de wederopbouw van de tempel in Jeruzalem bizondere belangstelling. Natuurlijk laat zulk een overweging van herbouw van een joodse tempel in Jeruzalem de islamitische volken en dan in het bizondere de arabische staten onder hen, niet onverschillig. Zij hebben op die plaats een Heiligdom staan.

Niet allen, ook niet alle joodse orthodoxe leiders stemmen in met de wens naar de bouw van een tempel te Jeruzalem, en niet alle in Christus gelovigen kunnen deze wens delen, laat staan dat ze het joodse volk zouden willen aanmoedigen die bouw in hun toekomst-plannen op te nemen. En deze houding wordt niet ingegeven door overwegingen van politieke aard, maar door hun blik op de heilsopenbaring Gods, zoals deze in het heilshandelen Gods in Christus Jezus haar volle ontplooiing gevonden heeft en in en door Hem verwerkelijkt wordt.

*

Tempelherbouw?

Wat is een tempel?

Het antwoord zou kunnen zijn: een tempel is een bede om, en een teken van Gods tegenwoordigheid onder de mensen. God had van de eerste tempel gezegd, zo horen we in Salomo's wijdingsgebed: „Mijn Naam zal aldaar zijn", en voor zijn volk zou het een Huis des gebeds zijn, maar dan maakt Salomo als in één adem de kenschetsing van de tempel als Huis Gods weer betrekkelijk met de woorden: Ja, Gij zult het gebed horen in de plaats Uwer woning: *in de hemel*.

In een tempel tekent zich dus de gedachte af van gemeenschap tussen de Godheid en de mens, zich uitende in gebed, (verering), overgave, (offer) en antwoord, (verzoening).

We vragen eerst naar het verdwijnen van de herodiaanse tempel, die door zijn afmetingen en schoonheid ook op Jezus' jongeren een diepe indruk maakte.

Hij vedween. Uit welke oorzaak?

Aleer we die vraag kunnen beantwoorden in haar diepe heils-historische betekenis, moeten we letten op de bizondere nadruk waarmede de Heer Jezus getuigenis heeft gegeven aangaande eigen Persoon en Werk.

En Ik zeg u, dat een, meerder dan de tempel, hier is. Matth. 12 : 6.

Het woord „meerder" in deze tekst ziet op de wijze en graad, waarin de tempel-gedachte in Hem verwerkelijkt is. De gedachte van de tegenwoordigheid Gods in het midden van het (zijn) volk, is, zo zegt de Heer, in hogere graad van werkelijkheid vervuld dan in welke tempel ook. Dit betekende in de situatie, waarin de Heer sprak, dat door zijn tegenwoordigheid, de stenen tempel bezig was zijn betekenis en waarde te verliezen.

Tegen het einde van zijn leven, toen de dag niet zo ver meer was, dat de ware tempel in drie dagen zou worden opgebouwd en de schaduw-tempel afgebroken, heeft de Heiland gewezen op het verband tussen het verdwijnen van de door mensenhanden gebouwde tempel en zijn verwerping door Israël. Waar Hij de *tempel* in de meest reële zin van het woord was, moest de keus tegen Hem gevolgen hebben, die zichtbaar werden aan dié tempel, waarnaar Israëls voorkeur uitging

De gemeenschap, die God met Israël wilde voortzetten in de Levende Tempel en nu op hoger plan, bleef onvoltooid: God nam nu het eerste (de eerste tempel) weg om het tweede (de tweede tempel) te stellen. (Hebr. 10 : 9).

's Mensen vergrijp heeft goddelijk ingrijpen ten gevolge. De tempel, Israëls trots en vertrouwen, was als een teken van Gods tegenwoordigheid onder dat volk vervallen en had als *belofte* zijn vervulling gevonden in Jezus. De ongeëvenaar-

Ds J. Louw, schrijver van dit artikel

de en duurzame betekenis van de Persoon van Jezus werd openbaar in de afbraak van de stenen tempel. Deze afbraak was volkomen: muren losten zich op in stenen: het Huis was weg!
Bij de eerste tempel was het Nebukadnezar, bij de tweede was het Titus, door wie God zijn gericht aan Israëls tempels voltrok — gelijk alle Machten, die er zijn ingeschakeld zijn op de volvoering van zijn Raad. (Rom. 13 : 1). God eist plaats voor de Heilbrenger, in wien Hij deze wereld is binnen getreden.

*

Hoe staan nu belofte en vervulling ten opzichte van elkaar? De vervulling van de belofte is meteen haar opheffing; ze wordt in de vervulling opgenomen. De bloesem is als een belofte van komende vrucht: komt de vrucht, dan verdwijnt de bloesem.

> Hoeveel beloften Gods er ook zijn, die zijn in Hem, Ja! 2 Kor. 1 : 20.

Alle beloften Gods vinden in Christus hun vervulling en vervallen daarmede. Het is nu: of de vervulling aanvaarden of ledig achter blijven.
Dit geldt b.v. ook van de belofte van de wederopbouw van de tempel bij Ezechiel met de uitvoerigheid van het welbehagen beschreven. Het beloofde komt, d.w.z.: de belofte gaat naar haar zin en strekking in vervulling in de hoogste werkelijkheid des heils en daarin lost zij zich op.
De belofte kan een meervoudige vervulling ontvangen, al naar de behoeften van hen, die haar ontvingen. God neemt het eerste weg: de vervulling op lager vlak. De lagere vormen der gemeenschap met Hem, moeten plaats maken voor de gemeenschap die in Christus volledig en duurzaam is.
De belofte b.v. van een rust, die er overblijft voor het volk van God is opgeheven in een werkelijkheid van een leven, geheel tegengesteld aan het land, dat het volk der schaduwen eens binnen trok. Het tweede paradijs is anders van heerlijkheid dan het eerste. 1 Petr. 1 : 3-10. De beloften worden vervuld, volgemaakt en de vormen breken! Een vormelijke vervulling der heilsvoorzeggingen zou de geschiedenis opheffen en onze levensgrond en onze levenstocht veranderen van een tocht opwaarts, in een cirkelgang, die steeds weer terug keert in zichzelf. De wijze, waarop de beloften vervuld worden is aangepast aan de behoeften van hen „op wie de einden der eeuwen gekomen zijn", die staan op de breuklijn der tijden en gelegerd zijn aan de grenzen der toekomende wereld. De beloften in Christus vervuld, waren omvattender dan de Joden van zijn tijd verstonden. In Hem was meer verschenen, dan zij hoopten. Paulus b.v. verbreekt de nationale en geografische grenzen van de belofte, door Jesaja gegeven omtrent de vredesboden, doordat hij de woorden: „op de bergen" weg laat. Hij maakt de belofte universeel en hij mag deze verruiming toepassen op grond van Jezus' zendingsbevel. Jes. 52 : 7; Rom. 10 : 15; Mat. 8 : 19, 20.
Wie de profetieën wil verstaan moet letten op Gods *Ja,* d.i. de Christus Jezus. En aan ons is het om daarop — en op niets anders — Amen! te zeggen. Zo verheerlijken we de God van het Profetische Woord. (2 Kor. 1 : 20; 5 : 17). Dit voortgaan met de levende God, de God der geschiedenis eist vernieuwing van ons denken en . . . schenkt dit!

J. Louw

ALGEMENE VERGADERING VAN BAPTISTEN IN FRANKRIJK

Ondanks de stakingen die o.a. het verkeer totaal verlamden, kon de Algemene Vergadering van de Federatie van Baptistengemeenten in Frankrijk, die eind mei te Chauny (N.-Frankrijk) werd gehouden, doorgang vinden. De ontwrichting van het openbare leven was er wel oorzaak van, dat de voorzitter Pasteur André Thobois uit Parijs in zijn jaarlijks rapport geen statistische gegevens kon verstrekken, daar de op het laatste moment per post door de gemeenten verzonden gegevens niet werden ontvangen.
Aandacht werd vooral geschonken aan het jeugdwerk, de maatschappelijke verantwoordelijkheid (vrede en rassenvraagstuk) en het zendingswerk. Ook aan oekumenische relaties werd in een resolutie aandacht besteed.
Als gast was o.a. aanwezig Pierre Widmer, sekretaris van de Doopsgezinde gemeenten in Frankrijk.

Adreswijziging

Het adres van br J. Schuil is thans: Cornelis Bokstraat 27, Schagen.

EVANGELISATIE

Over een uiting van amerikaanse evangelisatieijver vertelt het persbulletin van de Lutherse kerk van Amerika:
Ds Shandrick raakte op straat in gesprek met een schilder die een winkelfront aan het verven was. Toen hij hoorde dat de man nooit een kerk bezocht, nodigde hij hem uit om de diensten in de Lutherse kerk te bezoeken. De schilder antwoordde dat de dominee dan wel een kalklijn voor hem zou moeten trekken om hem die kerk te laten vinden. De volgende dag ging het zevenjarig dochtertje van de dominee aan het werk met een bus kalk en ze trok een lijn over de straat, langs zeven huizenblokken. De volgende zondag was de schilder in de kerk.

MIMEWEEK

op Oud-Poelgeest te Oegstgeest 1-6 juli 1968. Thema: *„Wereld in beweging".* Leiding: Ds H. Aalbers. Kosten: f 54,50 per persoon. Inlichtingen en aanmeldingen bij: Kasteel Oud-Poelgeest, Oegstgeest. Telefoon: 01710-50382 en 53662.

KREATIEF SPEL-WEEK

op Oud-Poelgeest te Oegstgeest in samenwerking met het Centrum voor Creatief Werk en Spel in België. Werkcentrum voor Leketoneel en Kreatief Spel in Nederland 26-31 augustus 1968. Thema: *„Konfrontatie".*

Leiding: Theo Vesseur, artistiek paedagogisch medewerker van het Werkcentrum; Henk Aalbers, kursusleider van Oud-Poelgeest. Kosten: f 55,— per persoon. Inlichtingen en aanmeldingen bij: Kasteel Oud-Poelgeest, Oegstgeest. Telefoon 01710-50382 en 53662.

GOEDE PINKSTERDAGEN IN EMMEN

Emmen — (D.M.) De pinksterdagen liggen weer achter ons en gaven veel reden tot dankbaarheid. Op de 1e pinksterdag vond weer een doopsbediening plaats in de nieuwe Aula, die niettegenstaande het mooie zomerweer heel goed bezet was. Deze dienst had evenals andere doopdiensten onmogelijk in eigen kerkgebouw kunnen plaats vinden. Een drietal, n.l. een zuster en twee jonge broeders werd op zijn belijdenis gedoopt. Dat onze voorganger, ds J. Bouritius het pinkstergebeuren hierbij in het middelpunt stelde is zeer begrijpelijk.
Op de 2e pinksterdag was het weer de traditionele Landdag in de Emmerdennen, die van oud tot zeer jong uit Z.O.-Drenthe samen bracht. Het programma was zeer afwisselend; muziek, zang, spelen waren er voor alle leeftijden, 't was een grote familie.
Het hoogtepunt van de dag was een toneelspel geschreven door ds Chr. Eijer en opgevoerd door alle voorgangers uit ons gewest. Het droeg de titel „Paniek in de hel", en gaf de uitwerking weer van de uitstorting van de Heilige Geest, waardoor ongeveer drieduizend zielen tot geloof kwamen.
Met een passend slotwoord door ds Jac. de Jong kwam het einde van deze gezegende pinksterdagen.

IERSE BAPTISTEN HIELDEN ALGEMENE VERGADERING

Tijdens de onlangs te Belfast gehouden Assemblee van de Baptist Union of Ireland werd vooral gesproken over evangelisatie. In een resolutie werd uitgesproken, dat de Raad van de Unie gemachtigd is elke invitatie tot interkerkelijke evangelisatie te aanvaarden indien tenminste tweederde van de leden van de Raad dit wenst.

LEESTAFEL

De Vrijzinnige Christelijke Studentenbond (Nieuwe Gracht 27, Utrecht) gaf dezer dagen voor de tweede maal een Getijdenboek uit. Het bevat o.a. verschillende gebeden, meditaties en liederen. We kondigen deze uitgave hier graag aan.

v. D.

VOORGANGERSKONVENT IN FRIESLAND

Het konvent van voorgangers in Friesland zal D.V. maandag 24 juni te Heerenveen worden gehouden; aanvang 10.00 uur.
Bij verhindering tijdig bericht aan de gastheer.

BEROEPINGSWERK

Aangenomen: naar Hoogezand, Chr. Eijer te Nw. Weerdinge.

BEROEPBAAR

De Commissie v. d. Opleiding heeft via de Commissie der Unie beroepbaar gesteld voor de gemeenten br Jacob Euwema.

H. Th. Pl.

WAAROM IK OOK BIJ „SLECHT" WEER NAAR DE KERK GA . . .

1. In de Bijbel staat nergens, dat men alleen bij mooi weer Gods Woord moet gaan horen.
2. Ik reken er vast op de dominee op de kansel, de kerkeraad op zijn plaats, de organist achter het orgel en de koster in de kerk te vinden en het zou mij zeer verbazen te bemerken, dat zij om het „slechte" weer waren thuis gebleven.
3. Blijf ik thuis, dan moedig ik anderen aan óók thuis te blijven. Zo gaat misschien veel zegen verloren door mijn schuld.
4. Door de week gaat zelfs bij noodweer een handelaar naar de beurs, een koopman naar de markt, en voor zover mij bekend is, laat men zich door de regen niet tegenhouden voor de voetbal of de schouwburg.
5. Ik denk, dat de Heer de meeste verontschuldigingen het kerkgaan betreffende, even beslist zal afwijzen als die van Lucas 14 vers 18—21 (Houd mij voor verontschuldigd, want ik heb een akker of ossen gekocht of... een vrouw getrouwd).
6. Ik blijf niet weg om Pietje, die vooraan zit, of om Jantje die in het midden zit, of om Keesje, die achteraan zit, of om de dominees, die allemaal niet deugen. (Ik zal heus niet te goed voor hen zijn en voor besmetting behoef ik niet bang te zijn.)
7. Maar... ik kom omdat ik dat beloofd heb en ik het zelf ook niet leuk vind belogen te worden.
8. En bovenal kom ik om de Heer, die het met mij ook telkens weer opnieuw wil proberen.

— — —

N.B.: Dit geldt natuurlijk onder alle weersomstandigheden.

De Bussemse Kerkbode

„EUROPA" THEMA VAN VREDESWEEK KERKEN

De tweede vredesweek van het Interkerkelijk Vredesberaad, die dit jaar van 22 tot 29 september in ons land gehouden wordt, zal staan in het thema: „Europa: verzoening, vrede, veiligheid". Met deze week willen de aan het IKV deelnemende kerken — de Algemene Doopsgezinde Sociëteit, de Evangelisch-Lutherse Kerk, het Genootschap der Vrienden (Quakers), de Gereformeerde Kerken, de Nederlandse Hervormde Kerk, de Oud-Katholieke Kerk, de Remonstrantse Broederschap en de Rooms Katholieke Kerk — door op te roepen tot bezinning op de vragen van oorlog en vrede een bijdrage leveren tot bewustmaking van de publieke opinie in ons land voor deze aktuele problemen.
In 1967, toen de interkerkelijke vredesweek voor het eerst gehouden werd, was het thema: „Geen spreiding van kernwapens, wel spreiding van welvaart". Het IKV acht het van het grootste belang, dat men zich nu bezint op deze europese situatie. Voorafgaande aan de vredesweek in september zal het IKV een pocket uitgeven, waarin aandacht wordt besteed aan de gevolgen van de koude oorlog, aan moeilijkheden en mogelijkheden van ontspanning en samenwerking tussen West en Oost, aan maatregelen van wederzijdse wapenbeheersing en wapenbeperking. Deze aspekten worden mede bezien tegen de achtergrond van de gevoelde noodzaak, een nieuw europees veiligheidssysteem te scheppen, dat de militaire strukturen van Navo en Warschau-pact zal kunnen vervangen. Er komt ook weer een speciale vredeskrant.

DE BROEDERSCHAP VAN ABRAHAM

Gesprek van joden, mohammedanen en christenen.

De r.k. theoloog pater Jean Danielou sj. pater Michel Hayek uit Beiroet, deskundige op het gebied van de relaties tussen christendom en mohammedanisme, de opperrabijn van Parijs en de iman van de Grote Moskee in Parijs, de meest vooraanstaande mohammedaanse geestelijke in de Franse hoofdstad, voerden in Parijs besprekingen over godsdienstige onderwerpen. De besprekingen zijn verleden jaar begonnen en worden om de drie weken gehouden. Ze zijn geïnspireerd door kardinaal Feltin van Parijs en bloeien voort uit de verklaring van het Vaticaans Concilie over de niet-christelijke godsdiensten.
Er is inmiddels een losse organisatievorm gesticht, „De broederschap van Abraham" geheten — Abraham wordt door alle drie godsdiensten vereerd — waarvan Jacques Nantet, een Franse r.k. leek, voorzitter is. De broederschap heeft al 300 leden. Er wordt over allerlei onderwerpen gediscussieerd, ook over politiek, maar de meeste gesprekken gaan over methoden om het „atheïstische materialisme" te bestrijden, dat de geestelijke leiders als de ernstigste bedreiging voor het Midden-Oosten zien. Volgens 'n functionaris van de Wereldraad van Kerken worden soortgelijke gesprekken op vele plaatsen in de wereld gevoerd. De Wereldraad heeft plannen voor een uitgebreide reeks van dergelijke discussies om te helpen de eeuwenoude vijandschap en misverstanden uit de weg te ruimen.

ALLE KERKEN IN ALBANIË GESLOTEN

Albanië heeft de aktie tegen de kerken verhevigd. Alle kerken zijn gesloten en sommige bovendien beschadigd.
Volgens informatie van het vatikaanse blad Osservatore Romano zijn in een bepaalde plaats vier priesters omgekomen, toen hun kerk in brand gestoken werd. De actie kontra de kerken schijnt het karakter te hebben van de aktiviteiten van de Rode Wachters in China.

ADVERTENTIES

DE CHRISTEN

21 juni 1968
83e jaargang — 25

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Duitse baptistenleiders bezochten Rusland (1)

overgenomen uit Die Gemeinde

Van 15 tot 25 april 1968 bezochten dr Johannes Arndt, dr Rudolf Thaut en Gerhard Claas als eerste officiële baptisten-delegatie uit Duitsland de baptistengemeenten in Rusland. De uitnodiging die gelijktijdig verzonden werd aan de baptisten in de D.D.R. kon door de broeders uit Oost-Duitsland voorlopig niet worden aanvaard in verband met het overlijden van Herbert Weist.
In de uitnodiging stond: Wij nodigen u uit tot een bezoek aan onze gemeenten en tot de verzorging van onze broederlijke gemeenschap. Beide — zowel het leren kennen van de gemeenten als de persoonlijke ontmoetingen — zijn ons tot een onvergetelijke belevenis geworden.

De hemel is hoger

„Het land is in Rusland uitgestrekt en de hemel is er hoger", zeggen piloten. Zij kunnen het weten. Maar waarschijnlijk is in Moskou alles nog groter, uitgestrekter en hoger. De grote hotels strekken zich als wolkenkrabbers naar de hemel uit. De stations van de ondergrondse lijken onderaardse kathedralen. Het warenhuis GUM op het Rode Plein is een vele verdiepingen tellende stad op zichzelf. In het centrum van de stad ligt een reusachtig groot openbaar zwembad, waarvan het water zelfs in de koudste winter op een temperatuur van 28 graden wordt gehouden. De universiteit biedt alleen reeds in één woongedeelte onderdak aan 11.000 studenten die van buiten komen. De straten zijn breed en schoon. Waarschijnlijk wordt er nergens zoveel gebouwd als in Moskou. Vooral in de voorsteden worden de oude houten huizen afgebroken om plaats te maken voor nieuwe grote woonblokken.

De hoeveelheid artikelen in de warenhuizen schijnt veel omvattend te zijn, de prijzen voor levensmiddelen zijn te betalen. Veel is echter duurder dan in Duitsland. Voor een kostuum moet iemand met een gemiddeld inkomen ongeveer anderhalve maand werken. In een rij staan is in Moskou niet onbekend. Afgezien van de samenscholingen van mannen wanneer er een buitenlandse auto is te bezien zagen wij drie rijen: één voor een winkel waar voorjaarskleding werd aangeboden, één grotere voor de kassa van het Bolstoitheater en een kilometers lange rij voor het Lenin-mausoleum. Vele mensen komen van ver om eenmaal in hun leven de dode Lenin te zien, de held van de revolutie, de grondvester van een nieuw tijdvak.

Eén van hart en ziel

Precies op tijd landt ons toestel in Moskou. Het is warm. De zon doet de laatste sneeuw wegsmelten. Warm en hartelijk is ook de ontvangst. De ‚gehele uniekommissie' is naar het vliegveld gekomen om ons te begroeten. Wij voelen ons dadelijk thuis. Weliswaar spreken we verschillende talen, maar wij behoren bij elkaar omdat we dezelfde Heer toebehoren. Dat ervaren we ook in de grote gemeente. De eerste kerkdienst die we meemaken is een doopdienst. Het is de derde doopdienst dit jaar in Moskou. Tweemaal eerder waren er 40 dopelingen, nu zijn er 38. De kerk — oorspronkelijk een duitse ‚reformierte' kerk — is barstensvol. De mensen staan in de paden, op de podiums en op de trappen, in de bijzalen en ook nog ettelijke op het kerkplein. Er zullen ongeveer 1700-1900 mensen aanwezig geweest zijn. Dat ze zo lang hebben kunnen staan! De kerkdienst duurt altijd twee tot drie uur, terwijl bovendien velen reeds twee tot drie uur voor de aanvang aanwezig waren om in elk geval een plaatsje te hebben!

Ik weet niet wat meer indruk op me maakte, het beeld van deze overvolle kerk of de aanblik van de schare dopelingen. Of de opname van de gedoopten in de gemeente. Dan ineens verandert de kerk in een bloemenzee. De familieleden en de vrienden van de dopelingen komen met boeketten bloemen. Men omarmt en kust elkaar. Men weent en lacht. Ook wij, de gasten, worden op bloemen onthaald. „En de menigte van hen, die tot het geloof gekomen waren, was één van hart en ziel", (Hand. 4 : 32).

Na de kerkdienst ontmoeten jeugdkoor en pas-gedoopten elkaar op de galerij. De pas-gedoopten — een derde van hen bestaat uit jongeren — worden begroet en aan de genade van de Heer aanbevolen. Opnieuw komen we onder de indruk van de houding van hen die spreken: dit overtuigd zijn, die vastbeslotenheid en beslistheid.

Grenzen en mogelijkheden

Wat moet een gemeente met 10.000 leden doen wanneer ze alleen maar de beschikking heeft over één middelgrote kerk? Ze belegt in elk geval zoveel

Citaat van de week: **Ik geloof, dat de kerk zich een beetje onbehaaglijk moet gaan voelen en niet te zelfbewust moet gaan hopen op de goede afloop bij de wederkomst des Heren. De Heer zal zeker zijn slaaf niet ontzien, die de satan gelegenheid gaf in te breken en te stelen.**
(Uit een ingezonden stuk in Hervormd Nederland)

diensten dat elk gemeentelid tenminste eens per week een kerkdienst kan bijwonen. In Moskou worden per week zes diensten gehouden; drie op zondag en drie in de week (op dinsdag, donderdag en zaterdag). Maar nu is 't de Stille Week.

Op Witte Donderdag is er zowel 's morgens als 's avonds een avondmaaldienst. Opnieuw is de kerk overvol. Het is verbazingwekkend hoe de diakenen nog een weg kunnen vinden door de rijen mensen die overal staan. Het verwondert ons nog meer te zien, dat vrouwelijke diakenen de mannelijke diakenen die met de bekers rondgaan begeleiden met karaften. In sommige dingen is men hier opener en meer eigentijds dan wij in het Westen. Anderzijds, men is hier nog bezig met vragen die wij — Goddank — reeds lang tot hun werkelijk gewicht hebben teruggebracht: de vragen naar bijkomstigheden (roken, drinken, hoofdbedekking van vrouwen in de kerk, etc.). Maar het godsdienstige leven hier neemt levendiger, spontanere en inniger vormen aan dan bij ons. Men zingt graag en veel. Tot een normale kerkdienst behoren vier, vijf korte predikaties. Velen knielen bij het gebed — voorzover de ruimte het tenminste toelaat — velen bekrachtigen het gebed of het gehoorde door een duidelijk ‚amen', of een ‚ja, Heer!' Brood en wijn bij het avondmaal neemt men in beginsel staande. Velen vasten voor de maaltijd des Heren.

Wat moet de leiding van een Unie doen als er voor 40 medewerkers onvoldoende kantoorruimte is? Dan moeten er meerdere medewerkers in kleine ruimten geplaatst worden en dan verwacht men van hen, dat zij zich trainen in toewijding en koncentratie.
Wat moet een gemeente doen als de beschikbare bijbels bij lange na niet voldoende zijn en als de verwachte nieuwe oplage van 20.000 nog niet voldoende is om uit te reiken aan de broeders die met de prediking belast zijn? Men gebruikt de beschikbare bijbels, schrijft gedeelten daaruit over en leert de preekteksten uit het hoofd.
Wat moet een Unie doen die geen seminarium kan onderhouden? Men begint met een schriftelijke bijbelkursus voor alle medewerkers. Met 100 kursisten begon men, in 1969 komen er enkele honderden nieuwe kursisten bij.
Wat moet een gemeente doen die in zijn zendingsaktiviteiten wordt beperkt? Dan gaat men alle nog overgebleven mogelijkheden benutten. Daarmee nemen echter niet allen genoegen. Er is sedert Stalin (1929) een wet die het de kerken verbiedt in het openbaar kinder- en jeugdarbeid te doen. In 1959 werd deze wet weer te voorschijn gehaald. Omdat deze wet door vele gemeenten voortdurend overtreden werd — hetgeen natuurlijk arrestaties ten gevolge had — schreef de unie-leiding een brief waarin de gemeenten werden aangespoord zich binnen de grenzen van de mogelijkheden te houden. Een kleine groep heeft de leiding der Unie dit schrijven kwalijk genomen. Zij hebben zich van de Unie afgescheiden. Zij noemen zich Initiatief-baptisten en willen zich door niemand iets laten voorschrijven. Voor hun overtuiging brengen zij beslist grote offers. Helaas hebben ze een bepaalde sektarische trek: zij wensen geen gemeenschap meer met de gemeenten van de Unie, waarvan zij de leden in de ban doen en wier avondmaalsbeker zij een ‚demonische beker' noemen. De gemeenten lijden zeer onder deze scheiding. Voortdurend doet men pogingen om weer in kontakt te komen met de ‚afgescheiden broeders'. In 1967 keerden reeds 1250 ‚Initiatief-baptisten' terug tot de Unie.

Gods school heeft verscheidene klassen

In de Unie van Socialistische Sovjet Republieken is een volledige scheiding van kerk en staat. Dat heeft ook een struktuurwijziging in de russische-orthodoxe kerk ten gevolge had en heeft, niet in de laatste plaats, ook de verhoudingen tussen de baptisten en de orthodoxe kerken verbeterd. Onze broeders hebben vroeger ongetwijfeld zeer onder de macht en de houding van de orthodoxe kerk geleden. Maar kerkpolitiek en voogdijschap hebben moeten wijken voor oekumenenische gezindheid. De kerken ontvangen geen financiële ondersteuning van de staat. Om de opdrachten van de Unie te kunnen vervullen worden in alle gemeenten jaarlijks vijf kollekten voor het Unie-werk gehouden; met kerstmis, pasen, pinksteren, oogstdankdag en op de dag waarop de ‚uniëring' wordt herdacht.

Ook de orthodoxe kerk ontvangt geen belastingpenningen, en is aangewezen op de opbrengsten van de kollekten in de diensten. Ook hier zagen we overvolle kerkdiensten; misschien komt het vanwege de Stille Week, misschien speelt ook hier ‚kerk-ruimtenood' een rol? In één kerk zagen we tegelijkertijd in het hoofdschip een gewone kerkdienst en in een zijbeuk van de kerk een rouwdienst... In tegenstelling tot de sobere kerk van de baptistengemeente in Moskou zijn de orthodoxe kerken vol van vele, dikwijls kostbare kunstwerken. Natuurlijk vallen in het bizonder de vele beelden en ikonen in het oog.
„Wij moeten God er ook voor danken, dat er orthodoxe christenen zijn...", zei onze begeleider, een superintendent van

BIDT EN U ZAL GEGEVEN WORDEN!

Gelooft U dit woord van onze Heer? Zo ja, dan leeft U in een blijde verwachting (na Uw gebeden!). Zonder deze verwachting, zonder dit geloof is ons gebed niet zo terecht. Iemand zei eens: „Alleen een dwaas verwacht antwoord!". Vanuit bovenstaande heerlijke belofte zou ik liever zeggen: „Alleen een dwaas verwacht geen antwoord op een welgemeend gebed!".
U belt toch ook niet aan bij een onbewoond huis? Wanneer wij een cheque presenteren wandelen we toch niet vóór de uitbetaling weg? Een van de psalmdichters schrijft: „IK BID TOT GOD, OMDAT HIJ MIJ ANTWOORDT!" Ik ben er van overtuigd dat God meer wil geven dat wij geneigd zijn om te geloven. Hij wil gebeden zijn......
De belofte door God aan Israël gedaan (in Jer. 33:3) kan ook voor ons grote betekenis hebben! „Roep tot Mij en Ik zal u antwoorden en u grote en ondoorgrondelijke dingen verkondigen!"
Onze hemelse Vader zegt: „Zie, Ik de Here ben de God van al wat leeft; ZOU VOOR MIJ IETS TE WONDERLIJK ZIJN?"
M. C.

AMERIKAANSE BAPTISTEN OVER ARMOEDE EN VREDE

Onder verantwoordelijkheid van de Christian Life Commission van de Southern Baptist Convention werd onlangs te Washington, DC een drie-daagse konferentie gehouden (Christian Citizanship Seminar) waar door de 200 deelnemers werd gediskussieerd over onderwerpen als de oorlog in Vietnam, de burgerrechten in USA, de armoede en de misdadigheid in Amerika. Ook president Lyndon B. Johnson was aanwezig.

Een van de voornaamste sprekers op de konferentie, dr Paul Geren (voormalig buitenlands diplomaat en thans president van Stetson University, De Land, Florida) verklaarde steun te zullen verlenen aan die presidentskandidaat die in staat was op de snelste wijze vrede te brengen in Vietnam. Desgevraagd verklaarde dr Geren, dat Amerika duidelijk had getoond dat door gebruik van geweld niet die waarden verdedigd of gewonnen kunnen worden die door het land worden gewenst.

MEDEDELINGEN

Het sekretariaat van de baptistengemeente te Emmen, berust vanaf heden bij J. Pruim, H. Haddersstraat 56, Emmen; tel. 05910-13655.

Aan rustige wateren.

„De akker is de wereld".
(Matth. 13 : 38).

Zowel Hemelvaartsdag als pinksteren plaatsten ons beide voor de grote opdracht, die wij van de Heer ontvangen hebben: „Gij zult Mijn getuigen zijn". De bijbel gebruikt daarvoor het beeld van het zaaien. Het evangelie is dan het zaad. Het zaad moet in de akker gebracht worden. Direct komt dan de vraag wie dit moet doen. Natuurlijk hebben we predikanten, zendelingen en evangelisten. En zij zijn ook daadwerkelijk als zaaiers bezig. We hebben evangelisatie- en zendingskommissies. En wij zelf maken door ons geld al deze arbeid mogelijk. Toch vragen we ons af of dit voldoende is; of zo het doel bereikt wordt. Denk eens aan uw collega, die nooit in de kerk komt. Of aan uw buurvrouw, die wel vriendelijk is, maar waar U verder geen kontakt mee hebt. Of aan al die duizenden, die wonen in onze grote steden, vervreemd van alle geloof. Worden zij bereikt door predikanten, zendelingen en evangelisten? Toch horen ook zij bij de akker. En als de predikanten hen niet kunnen bereiken, moeten anderen het doen, n.l. zij, die het Zaad, Jezus Christus, bezitten. De predikant bereikt de massa niet meer, maar u kunt wel uw collega's en uw buurvrouw bereiken.

Iemand heeft eens gezegd dat gemeenteleden aan het front staan en dat de predikanten fungeren als de aan- en afvoertroepen in het leger, zij zorgen voor de munitie. En zo is het ook. Elk kind van God, die op een bepaalde plaats in de maatschappij leeft en werkt, staat daar als zaaier, in opdracht van de Heer.

Onmiddellijk dringt zich een tweede vraag aan ons op: „Hoe moeten wij zaaien?" Een belangrijke vraag voor studiekommissies en evangelisatiekonferenties. Toch minder belangrijk voor ons. Hoofdzaak is dat wij geloven in de opdracht en dat we bereid zijn de kansen te grijpen. Neen, echt niet getuigen met woorden alleen, maar vooral met de daad. Dat is moeilijk. Ja, inderdaad, dat is heel moeilijk. Het is zelfs alleen maar mogelijk als we niet alleen zaaier willen zijn, maar ook zaad. En dat kan alleen als we de voetstappen van Christus drukken. Zoals Hij naar het kruis ging, moeten ook wij aan het kruis. Met Paulus moeten we het weer gaan beleven: „Met Christus ben ik gestorven, en toch leef ik, dat is niet meer ik, maar Christus leeft in mij" (Gal. 2 : 20).

Zullen we dan ook echt resultaat beleven op ons zaaien? Och, meestal niet direkt. Dat zal pas in de dag van de grote oogst zichtbaar worden. Wij moeten er hier ook niet op wachten. Wij hebben alleen maar te zaaien. Vandaag hier en morgen daar. En als iedereen dat deel van de akker voor zijn rekening neemt, waar hij èn als zaaier èn als zaad is geplaatst zal God op Zijn tijd en wijze de wasdom geven. Als het geplaatst worden voor de opdracht ons ook leert verstaan:

„Door onze dood, wordt de oogst van zielen groot".

Eindhoven J. Schouten

(Uit: Gemeenteleven)

---

de baptistengemeenten. „Het is als in een school. De eerste-klassers tekenen nog vaak lieve plaatjes. Dat stadium zij wij te boven. Maar ook wij zijn en blijven scholieren in Gods school . . ."

De orthodoxe kerk in Rusland heeft drie seminaria en twee akademies. De seminaria geven een middelbare opleiding, de akademies hebben het niveau van een universiteit. Wij bezochten het opleidingscentrum in Zagorsk. Hier worden jaarlijks ongeveer 40 studenten in het seminarium aangenomen. Na de 4-jarige opleiding gaat ongeveer de helft van de afgestudeerden de praktijk in, de anderen gaan verder studeren aan de akademie. Ook gehuwden worden tot het seminarium toegelaten.

Zij blijven er slechts twee jaar en worden tot diaken geordend. Ze hebben de mogelijkheid om door middel van schriftelijke kursussen verder te studeren. Aan deze schriftelijke kursus — waaraan ook anderen, die niet in de gelegenheid zijn aan het seminarium te studeren kunnen deelnemen — namen 430 kursisten deel. Interessant was voor ons dat de priester als hij zijn dienst begint gehuwd moet zijn. Zij mogen slechts met maagden huwen — niet met weduwen of gescheiden vrouwen. Zij mogen slechts eenmaal huwen. Weduwnaren gaan daarom dikwijls in het klooster. Natuurlijk bestaat ook het celibaat. Die geldt dan voor het gehele leven.

Na een zeer interessante bezichtiging van de schatkamer en de ikonenverzameling in Zagorsk zijn wij voor de middagmaaltijd te gast bij de rector van het seminarium. Voor de orthodoxe christenen is het vastentijd. De rector vindt het spijtig dat hij om die redenen geen vlees en geen wijn kan aanbieden. Des te groter is onze verbazing, dat hij zulk een uitgebreide en rijke vegetarische maaltijd heeft laten bereiden.

(wordt voortgezet)

ENGELSTALIGE BAPTISTENDIENSTEN IN BRUSSEL

In de (franssprekende) baptistengemeente van Brussel worden nu ook elke zondagavond diensten gehouden in de engelse taal. De diensten worden bijgewoond door enkele tientallen mensen uit de engelssprekende kolonie van de belgische hoofdstad en uit Mons, waar amerikaanse strijdkrachten zijn gelegerd. Rev. R. W. Buckly (SBC), die te Brussel verblijft in afwachting van zijn terugkeer naar Pakistan, gaat voorlopig in deze diensten voor.

NIEUWE EINDREDAKTEUR VOOR 'BAPTISTERNES UGEBLAD' IN DENEMARKEN

Dr Johannes Nörgaard (75), die sinds 1953 de eindredaktie verzorgde van het deense baptisten-weekblad, zal ingaande 1 januari 1969 worden opgevolgd door Arnold Andersen (45), voorganger van de Karmel Baptistengemeente te Aalborg.

THEOLOGISCHE STUDENTEN SCHRIJVEN 'OPEN BRIEF'

Studenten van Bethel Theological Seminary in St. Paul, Minnesota hebben een ‚open brief' geschreven waarin zij verontschuldigingen aanbieden en vergiffenis vragen aan de niet-blanken, ‚die geleden hebben vanwege onze onverschilligheid'. De brief is verspreid in de 650 gemeenten die aangesloten zijn bij de Baptist General Conference. In de brief wordt deze overkoepelende gemeentelijke organisatie gevraagd zich uit te spreken over sociale vraagstukken, in het bizonder het rassenvraagstuk; leiding te geven aan de voorgangers opdat zij hun gemeenten kunnen onderrichten; een kommissie te vormen, die zich bezig zal houden met maatschappelijke verantwoordelijkheden, en bekend te maken, dat studenten van alle rassen, ook negers, welkom zijn op het seminarium.

ACHTERUITGANG IN ZWITSERSE GEMEENTEN

Blijkens de dezer dagen bekend geworden statistiek van de Unie van Baptistengemeenten in Zwitzerland boekten de 14 aangesloten gemeenten een lichte achteruitgang in ledental; 1966 *1481*, 1967 *1459*. In 1967 werden 58 personen gedoopt; de helft van dit aantal werd gedoopt in de grootste gemeente, de Salemskapelle te Zürich die ruim 600 leden telt.

Martin Luther King

II. WEG EN WERK

EEN TAMBOER-MAJOOR, heeft King zichzelf genoemd, een tamboer-majoor voor gerechtigheid en vrede. Zo wilde hij, dat ook anderen hem zouden noemen op de dag van zijn begrafenis. King deed deze uitspraak tijdens een dienst in de Ebenezer Baptist Church aan de Auburn Avenue, in de negerwijk van Atlanta. Had hij misschien een vermoeden, dat hij het niet lang meer maken zou? In zijn preek gaf hij ook de wens te kennen, dat iemand bij de begrafenis zou zeggen, dat Martin Luther King geprobeerd had zijn leven in dienst van de medemens te stellen. Hij wilde, dat iemand bij die gelegenheid zou zeggen, dat Martin Luther King geprobeerd had om waarlijk lief te hebben. Ze mochten hem een tamboer-majoor voor gerechtigheid en vrede noemen. Al die andere oppervlakkige dingen zouden niet ter zake doen. Twee maanden later viel hij door moordenaarshand.

King werd geboren op 15 januari 1929 te Atlanta, in de staat Georgia. Zijn voorouders waren slaven. Grootvader van vaders zijde was arbeider op een katoenplantage. Maar de vader van de jonge King wist zich op te werken tot predikant van de **Ebenezer Baptist Church,** thans één van de meest-bekende negergemeenten in het land. Kings moeder is een dochter van Adam Daniël Williams, die deze gemeente ook als voorganger heeft gediend.

De Kings waren tamelijk welgesteld en namen in de negergemeenschap van Atlanta een vooraanstaande plaats in. Ook zij ondervonden het leed van discriminatie en segregatie, maar toch in mindere mate dan de massa van de negerbevolking. Martin zou zich later herinneren, hoe het hem als tiener al tegen de borst stuitte, achterin de stadsbus of in het voor negers bestemde gedeelte van de trein te moeten zitten. De eerste keer, dat hij plaats nam achter een gordijn in een restauratiewagen, kreeg hij het gevoel, dat het gordijn op zijn **eigen ik** was neergelaten. Nooit van zijn levensdagen zou hij die ervaring weer vergeten.

Studiejaren

In 1944 gaat Martin - vijftien jaar oud - naar **Morehouse College,** een middelbare school voor negerleerlingen van de Amerikaanse Baptisten. Hij wil aanvankelijk advocaat of dokter worden, maar besluit in 1946 om zijn leven in dienst van het evangelie te stellen. Persoon en voorbeeld van dr Benjamin Mays, de directeur van de school, zijn op dat besluit zeker van invloed geweest.

In deze jaren maakt hij kennis met de opvattingen van Henry David Thoreau, wiens boek **Essay on Civil Obedience** een diepe en blijvende indruk op hem maakt. Thoreau opent zijn ogen voor de beginselen van het geweldloos verzet. Deze gedachten spreken zo tot de verbeelding van de jonge King, dat hij het boek verscheiden keren herleest.

Na voltooiïng van zijn middelbare schoolopleiding vertrekt Martin Luther King in 1948 naar Chester, Pennsylvania, waar hij aan **Crozer Theological Seminary** de theologische studie ter hand neemt. De opvattingen van Walter Rauschenbusch maken een onuitwisbare indruk op hem. Vanaf dat moment is het King duidelijk, dat een godsdienst, die zich slechts om de zielen der mensen bekommert, maar die de sociale en economische omstandigheden, die hun littekens op de mensenziel achterlaten, laat voor wat ze zijn, op sterven na dood is. Ook leest hij diverse oude en nieuwe filosofen, en bestudeert hij de werken van Marx, Engels en Lenin. Een lezing door dr A. J. Muste over het pacifisme laat niet na indruk op hem te maken, ofschoon hij de uitvoerbaarheid van diens denkbeelden betwijfelt. In een later stadium leest hij Nietzsche, Gandhi en Reinhold Niebuhr.

In de vijftiger jaren loopt Martin Luther King ook college aan de Universiteit van Boston. De theologische faculteit stond sympathiek tegenover het pacifisme. King maakt van de gelegenheid gebruik om met studenten en professoren te discussiëren over de beginselen van de geweldloosheid. Hij studeert in Boston behalve theologie ook filosofie, waarbij de werken van Hegel zijn speciale belangstelling hebben. In augustus 1953 legt hij het doctoraal examen in de filosofie af. Twee jaar later voltooit hij zijn proefschrift, dat handelt over de Godsbeschouwing van Paul Tillich en Henry Nelson Wiemann. Maar dan is hij al getrouwd met de knappe studente Coretta Scott uit Marion, Alabama, die hij in Boston had leren kennen.

Naar Montgomery

In Montgomery, de hoofdstad van Alabama, was het, dat Martin Luther King zich door zijn aandeel in de boycot van de autobussen zou ontplooien als 'leider in de beste zin van zijn volk'. Dat was ruim een jaar na zijn intrede als predikant van de **Dexter Avenue Baptist Church,** een kleine gemeente van 300 leden.

Toen King in januari 1954 daar een preekbeurt vervulde, kwam de gedachte bij hem op: 'Houd Martin Luther King op de achtergrond en God op de voorgrond, dan komt alles goed. Bedenk dat je een kanaal van het evangelie bent, niet de bron'. Zijn preek had Openb. 21 : 16 tot tekst en ging over de drie dimensies van een volkomen leven. King werd door de gemeente beroepen en besloot, na overleg met zijn vrouw Coretta, naar het Zuiden terug te keren.

De **Dexter Avenue Baptist Church** mocht dan een, naar Amerikaanse maatstaven gemeten, kleine gemeente zijn, haar invloed was omgekeerd evenredig aan haar ledental. De gemeente had steeds goed geschoolde voorgangers gehad, en haar leden behoorden tot de sociale bovenlaag van de negers.

De geweldloze actie in Montgomery begon in december 1955 met de weigering van Rosa Parks, een negernaaister, om haar plaats in de stadsbus af te staan aan een blanke passagier. Mevrouw Parks werd gearresteerd. De 50.000 man sterke negergemeenschap was de vernederingen moe. Eerst werd een protestbijeenkomst belegd, maar vrijwel direct besloten de negers tot een algehele boycot van de autobussen.

Dominee King werd met de leiding van de actie belast. Legio waren de problemen, waarvoor hij en zijn medestanders zich geplaatst zagen. Zo moest het vervoer van de negers naar en van hun werk geregeld worden. Ook moesten de financiële aspecten van deze waarlijk gigantische onderneming behoorlijk geregeld worden. Maar de negers van Montgomery hielden vol, zij lieten zich niet meer door de blanke racisten intimideren. Een oudere negervrouw, die verscheidene weken had gelopen, zei desgevraagd: 'Mijn voeten zijn moe, maar ik heb rust voor mijn ziel'.

Kings grootste zorg was, hoe de negers ervan te weerhouden om geweld met geweld te beantwoorden. Keer op keer herinnerde hij eraan, dat Jezus gezegd had: 'Heb uw vijanden lief en bidt voor wie u vervolgen'. Dat de negergemeenschap van Montgomery zich van het gebruik van geweld onthield, verklaarde King later uit het vertrouwen van de negers in hun leiders. Zij waren bereid om de geweldloosheid als **methode** te praktiseren; de meesten van hen geloofden echter niet of nauwelijks in het **beginsel** van de geweldloosheid.
De boycot heeft ruim een jaar geduurd.

In november 1956 werd de rassenscheiding in de autobussen ongrondwettig verklaard, en op 21 december metterdaad opgeheven. De ware betekenis van het gebeuren in Montgomery ziet King in een groeiend gevoel van eigenwaarde, dat de neger bezielt met de vaste wil om tot een volwaardig burgerschap te geraken en zich daarvoor opoffering te getroosten: 'Men kan de protestactie inzake de autobussen in Montgomery nooit begrijpen, als men niet inziet, dat er een nieuwe neger in het Zuiden leeft, met een nieuw besef van waardigheid en bestemming'.

De zwarte Mozes

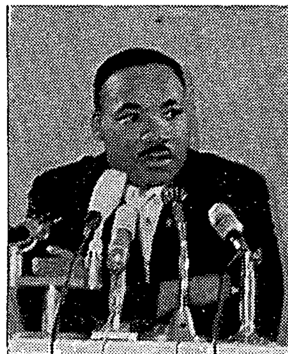
Een maand na de geslaagde boycotactie kwam in Atlanta een zestigtal negerleiders, meest predikanten, bijeen. Zij riepen een nieuwe negerorganisatie in het leven, de **Southern Christian Leadership Conference** (afk. **SCLC**), die zich ten doel stelde de negers te helpen bij het verkrijgen van een gelijkberechtigde plaats in de Amerikaanse samenleving. Dominee King werd voorzitter, een functie, die hij tot zijn dood heeft bekleed.

King was reeds tot ver buiten de Verenigde Staten bekend geworden. Er volgden reizen naar het land van zijn voorouders Ghana, naar India, waar hij met Nehru sprak. In 1958 verscheen zijn boek **Stride Toward Freedom,** waarin hij de busboycot op sobere en tegelijkertijd aangrijpende wijze beschrijft. Dit boek is in vele talen vertaald, ook in het Nederlands.

Begin 1960 wordt Martin Luther King predikant van de **Ebenezer Baptist Church** in zijn geboorteplaats Atlanta. Sindsdien zet ,de zwarte Mozes' zich nòg meer dan voorheen in voor zijn volk. In 1961 en 1962 leidt hij verschillende protestbetogingen in de staat Georgia. In april 1963 brengt hij acht dagen door in de gevangenis van Birmingham, Alabama. Hij wordt op borgtocht vrijgelaten en organiseert diverse acties in deze stad, die tot opheffing van de rassenscheiding in bepaalde sectoren van het openbare leven leiden.

De critiek blijft natuurlijk niet uit. Edgar Hoover, chef van de **FBI**, noemt hem ,de beruchtste leugenaar van het land'. Oud-president Harry S. Truman verklaart zonder veel omhaal van woorden: 'Martin Luther King is een gewone onruststoker'. Maar ook van de zijde van de radicale negerelementen ontmoet hij tegenstand. Een zegsman van de negerorganisatie **SNCC** merkt spottend op: 'Hij staat met één voet in de katoenplantage en met de andere in het Witte Huis'!

Het zou te ver voeren, Kings weg en werk tot in bijzonderheden te volgen. Hoogtepunt is de 'Mars op Washington', 28 augustus 1963, waaraan een kwart miljoen mensen deelnemen. Bij het Lincoln-monument houdt King zijn beroemde rede, die hij met de woorden van een oude **negro-spiritual** besluit: 'Eindelijk vrij, eindelijk vrij! Dank de almachtige God, wij zijn eindelijk vrij!'. Een paar maanden later wordt president John F. Kennedy vermoord. In december 1963 vertelt King aan **Parool**-verslaggever Friso Endt, dat iemand hem een paar jaar geleden eens een pistool gegeven had. Of hij dan bang was? King antwoordt, dat hij het pistool na enkele weken al weer had weggelegd: 'Een man, die geweldloosheid predikt, kan geen wapen op zak dragen'.

Een ander hoogtepunt uit het leven van King is de ondertekening door president Johnson van de Wet op de burgerrechten, in juli 1964. Op 16 augustus spreekt hij in het **RAI**-gebouw te Amsterdam voor vijfduizend Baptisten en overige belangstellenden. Op 11 december neemt hij in Oslo de Nobelprijs 1964 voor de vrede in ontvangst. Bijna een jaar later op 20 oktober 1965, verleent de Vrije Universiteit van Amsterdam hem een ere-doctoraat in de sociale wetenschappen.

Maar in diverse Amerikaanse steden zijn de negers inmiddels in opstand gekomen. Harlem, Watts, Chicago en andere plaatsen zijn het toneel van geweldplegingen. De invloed van King begint te tanen. Dr J. W. Schulte Nordholt zegt: 'De krachten, die hij heeft opgeroepen, hebben zich gedeeltelijk tegen hem gekeerd, omdat ze zijn droom te ijl vonden.' King verklaart, in een toespraak tot zijn medestanders dat de SCLC nu economische en politieke zeggenschap voor de negers moet afdwingen. Meer en meer verlegt hij zijn activiteten naar de steden in het Noorden. Een geweldloze huurdersstaking in Chicago medio-1966 mislukt. De **lange hete zomer** leidt in juli 1967 tot ernstige ongeregeldheden in Newark en Detroit, waarbij resp. 26 en 42 doden vallen. Maar de oorlog in Vietnam eist nog meer slachtoffers. Ook daar zal King zich in scherpe bewoordingen over uitspreken.

Vietnam

Geruime tijd heeft King over de Vietnamese kwestie gezwegen. Toch hield het conflict hem meer en meer bezig. Op 4 april 1967 barstte hij voorgoed los. Tijdens een felle rede in de **Riverside Church** te New York beschuldigde hij de Verenigde Staten ervan, de belangrijkste bron van gewelddadigheid in de huidige wereld te zijn. De Amerikanen hadden een miljoen Zuid-Vietnamese burgers gedood, voor het overgrote deel kinderen, zo betoogde hij. Hij riep zijn jonge landgenoten op om principieel dienst te weigeren.

Waaruit vallen deze beschuldigingen, die er waarlijk niet om liegen, te verklaren? Natuurlijk in de eerste plaats uit het feit, dat King als man van de geweldloosheid het oorlogsbedrijf verafschuwde. Maar in dit geval zag hij ook, hoe de voortzetting van de Vietenames oorlog de miljarden verslond, die broodnodig zouden zijn voor de verheffing van zijn volk. Reeds in juli 1965 had hij op een bijeenkomst in Los Angeles gesteld, dat de problemen inzake rassenongelijkheid, armoede en oorlog 'onontwarbar verstrengeld' zijn. In de **Riverside Church** wees King op de dubbele moraal, waarvan de Amerikaanse negers de dupe zijn: 'Wij roepen zwarte, door onze maatschappij gekreukelde jongemannen op', striemde hij, 'en sturen ze 13.000 kilometer ver weg om in Zuidoost-Azië vrijheden te verzekeren, die zij in het zuidwesten van Georgia en in East Harlem niet genieten'.

Woensdag 3 april, bijna een jaar later, hield King in Memphis, Tennessee, een toespraak, waarin hij met profetische blik op een mogelijk gewelddadig einde zinspeelde. De tamboer-majoor voor gerechtigheid en vrede had voor het laatst de trom geroerd. De volgende dag werd hij door een sluipschutter vermoord. Dominee Martin Luther King was vrij, hij was eindelijk vrij!

J. A. Brandsma

KAMPNIEUWS

Hier is een belangrijk bericht voor diegenen, die nog graag hun vakantie in een gezinskamp willen doorbrengen.
Daar enkele echtparen zich door bijzondere omstandigheden moesten terugtrekken zijn er in de eerste 2 gezinskampen nog 4 plaatsen over.
Mocht u belangstelling hebben voor een van deze beide gezinskampen, dan dient u zich zo spoedig mogelijk aan te melden.
Zoals u wel gehoord zult hebben, gaat de reis naar Oostenrijk door. Er is nog plaats voor 3 à 4 personen. Ook hier is een spoedige aanmelding noodzakelijk. Inlichtingen verstrekt mej. G. van Veen, Meidoorn 55, Emmen.
In enkele jeugdkampen is nog plaats. De uiterste datum van aanmelding is 1 juli a.s. De kampcommissie.

TABITHA-NIEUWS

DE STRUBBEN

Het is met grote dankbaarheid, dat het Tabitha-bestuur u in kennis stelt van de benoeming van br T. Smit en zijn echtgenote, zr J. Smit-Vlietstra, tot beheerdersechtpaar van het rustoord DE STRUBBEN te Schoonoord, Dr. Bij dezen stelt het bestuur u dit echtpaar, samen met hun twee zoontjes, Bert (11 jaar) en Robbie (4 jaar), voor:

Enkele bijzonderheden geven wij u nog gaarne door:

br Thomas Smit werd 31-1-1929 te Brunssum geboren, bracht een deel van zijn kinderjaren te Enschede door en kwam in de oorlogsjaren naar Eindhoven. Daar volgde hij een technische opleiding, en vond in de baptistengemeente aldaar zijn Heer en Heiland, in Wiens naam hij op 11-1-1953 werd gedoopt. Vanaf 1945 is br Smit werkzaam bij „een bekende gloeilampenfabriek in het zuiden des lands", eerst in de garage, en vanaf 1958 in de afdeling Bedrijfsbescherming, waar hij opklom tot assistent bij de opleidingen. In die kwaliteit gaf hij blijk van goede organisatietalenten, die vooral naar voren kwamen in het snel kunnen opvangen van moeilijke situaties, ontstaan door ziekte van instructeurs bedrijfsbescherming in de verschillende Philipsvestigingen in Nederland. In zulke omstandigheden nam br Smit de taak van de instructeur over. Hij was eveneens tegenwoordig bij het afnemen van examens.

In de baptistengemeente te Eindhoven dienden beide echtelieden met liefde. Vooral het jeugdwerk had hun beider liefde, en tientallen jongelui en kinderen uit Eindhoven kennen hen van de jeugdweekends buiten de stad. Br Smit was ook diaken-beheerder van de kerk. **Zr Janna Smit-Vlietstra** is een schipperskind, geb. 7-6-1935 te Sneek, en 7-12-1947 in de baptistengemeente aldaar gedoopt door ds Broertjes. Door vervaren van de ouders naar Zwollerkerspel werd Zwolle leer- en werkplaats, waar C & A van haar diensten profiteerde. Later toog ze naar Eindhoven, om o.a. in de rijkspsychiatrische inrichting te werken. In 1955 trouwden de jonggeliefden! Nadien werkte zr Smit nog in het diaconessenhuis en weer in de rijkspsychiatrische inrichting. Mede door de werkzaamheden van haar man haalde zij het diploma EHBO en EHIO (eerste hulp in oorlogstijd) en was zij werkzaam in de kaderinstructie voor de bedrijfsbescherming.

Naar aanleiding van de ontvangen benoeming, schreef br Smit het Tabitha-bestuur:

„Dankbaar aanvaarden mijn vrouw en ik de taak het nieuwe rustoord te leiden. Beiden zien we als onze voornaamste taak een blijde sfeer te scheppen, waarin men zich van harte welkom weet. Moge het zo zijn, dat over enige tijd baptist Nederland weet, dat voor ieder, die dat nodig heeft, er een tijdelijk „tehuis" is, waar men zich echt „thuis" voelt. Met Gods hulp zal het waarachtig wel gaan".

Het Tabitha-bestuur weet namens u allen te spreken, als het het echtpaar Smit, mét hun kinderen, een gezegende en zegenrijke tijd wenst op De Strubben. Wij hopen, dat op 1 sept. a.s. de werkzaamheden op De Strubben kunnen beginnen.

Stadskanaal

De feestvreugde in het bestuur kan nauwelijks tot bedaren komen. Op dezelfde dag, dat het echtpaar de benoeming aanvaardde, kon Tabitha op gunstige voorwaarden zich de eigendom verwerven van het pand Handelskade 45 te Stadskanaal. Het ligt in de bedoeling dit grote huis te gebruiken als dependance van het bejaardentehuis Tabitha. Op deze wijze kunnen weer een 7 à 8 bejaarden geholpen worden. Het bestuur van Tabitha Stadskanaal wensen we met deze aanwinst van harte geluk.

Ploeger, alg. secr.

De jaarlijkse Algemene Vergadering van 'Southern Baptist Convention' in Houston, Texas, USA

Met een stemmenverhouding van 5.687 voor en 2.119 tegen besloot de Southern Baptist Convention op zijn in begin juni gehouden Algemene Vergadering zich in te zetten om de rassen-crisis in Amerika tot een oplossing te brengen en om 'gelijke menselijke en wettelijke rechten voor ieder te verzekeren'. Waarnemers hebben verklaard, dat dit de tot nu toe duidelijkste uitspraak van de 11 miljoen leden tellende Southern Baptist Convention is in betrekking tot het rassenprobleem. De Conventie heeft weliswaar eerder in dit opzicht bepaalde positieve uitspraken gedaan, maar geen er van had de draagwijdte van de jongste verklaring.

Intussen hebben andere waarnemers opgemerkt, dat naar hun gevoelen de rassenverklaring voor een deel weer werd te niet gedaan door de verkiezing van dr W. A. Criswell (59) — voorganger van de 15.000 leden tellende First Baptist Church van Dallas, Texas — tot president van de konventie. In een rede die dr Criswell in 1956 hield verklaarde hij, dat segregatie een natuurlijke zaak is ('segregation is natural') en dat zij die rassen-integratie voorstaan door en door verkeerd zijn ('dead from the neck up'). Deze geïmproviseerde toespraak werd verspreid door de White Citizens Councils en andere racistische organisaties. Dr Criswell zelf verklaarde in een persconferentie, die na zijn verkiezing werd gehouden, dat hij zichzelf niet als een anti-katholiek en een segregationist beschouwde. Hij zei, nooit te hebben verklaard dat roomskatholieken geen publiek ambt in de Ver. Staten mogen bekleden; 'dat zou een verkrachting van de grondwet zijn'. Op de vraag of zijn verkiezing een teken van een konservatieve trend in de konventie was, antwoordde de nieuwe SBC-president: „Ik ben een prediker van de bijbel; ik geloof, dat ik dáárom gekozen ben". Dr Criswell gaf te kennen, dat hij de aanvaarde verklaring over de rassen volledig ondersteunde.

De resolutie werd de Algemene Vergadering aangeboden namens 70 topleiders van de konventie. Voordat de verklaring kon worden aangeboden werd hij besproken in een vier uur durende zitting van het Executive Committee. In de verklaring wordt o.a. gezegd: „Wij zijn diep geschokt door de anarchistische dreiging in een land, dat gewijd is aan demokratie en vrijheid". De verklaring werd opgesteld na de relletjes

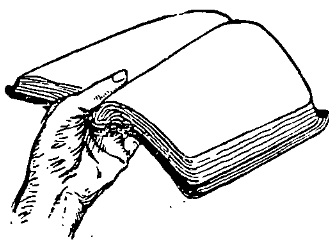
die het gevolg waren van de moord op dr Martin Luther King Jr.
De Home Mission Board zal belast worden met de uitvoering van de resolutie. Deze kommissie, die reeds aktief was op het terrein van interraciale betrekkingen, verwacht dat spoedig met de werkzaamheden kan worden begonnen. Er zal een programma worden geformuleerd, dat gericht is enerzijds op de onmiddellijke crisis in de steden, anderzijds op een oplossing op langere termijn voor de nationale problemen.
Aangezien enkele vooraanstaande personen uit sommige ‚deep South states' hun handtekening niet geplaatst hebben onder de Verklaring — met andere woorden: niet meegewerkt hebben aan de tot standkoming ervan — wordt gevreesd, dat er oppositie zal zijn. Dit verzet betreft evenwel een duidelijke minderheid.
Opmerkelijk is, dat een invloedrijk en zeer welgesteld industrieel uit Mississippi, Owen Cooper uit Yazoo City — in de gemeenten als lekepreker zeer aktief — zich achter de verklaring stelde. Hij verklaarde, dat zijn visie op het rassenvraagstuk de laatste jaren was veranderd, „er is een groeiend gevoel in de SBC, dat de konventie zich meer betrokken moet weten bij de aktuele problematiek, als armoede, honger, gezondheid, kultuur, huisvesting, opvoeding, geboorteregeling, rekreatie en dergelijke".
De verklaring die nu door de konventie is uitgegeven schenkt aandacht aan de nationale crisis en stelt zich achter hen die zich inspannen een ‚christelijk klimaat in onze natie' te scheppen. De verklaring spreekt van een gemeenschappelijke schuld waar de christelijke broederschap te kort schoot en roept de gemeenten op tot onmiddellijke aktie teneinde de menselijke verhoudingen te herstellen en gerechtigheid en vrede tot stand te brengen.
In een andere resolutie die door de Algemene Vergadering werd aangenomen wordt opgeroepen tot een onmiddellijk ‚staakt-het-vuren' voor de beide strijdende partijen in Vietnam en tot een beëindiging van alle vijandelijkheden en verdere militaire uitbreiding.
Tijdens de konventie-bijeenkomsten vond de moordaanslag op de presidentskandidaat senator Robert F. Kennedy plaats. De nieuwe president van de konventie, dr W. A. Criswell gaf in een verklaring als zijn mening, dat het amerikaanse volk voor deze moord, noch op die van John F. Kennedy in 1963 kollektieve schuld heeft. „De moordenaar is schuldig; alle 200 miljoen Amerikanen zijn er niet schuldig aan".

EBPS

— — — —

Bovenstaand artikel is een vertaling van het persbericht, dat European Baptist Press Service te Rüschlikon, Zwitserland, aan de jaarlijkse Algemene Vergadering van de Southern Baptist Convention, USA wijdde. Gelijk bekend was de algemene sekretaris van onze Unie, ds Th. van der Laan als gast op deze konventie-vergadering aanwezig. We hopen, na zijn terugkeer uit Amerika, enkele artikelen van zijn hand in ons weekblad te kunnen publiceren. We zijn benieuwd naar zijn indrukken, o.a. van deze SBC-AV en van de eveneens door hem bezochte Algemene Vergadering van American Baptist Convention, gehouden in Boston, Mass.

v. D.

Wat zullen we lezen?

Naast de bijbel is voor mij de schepping een indrukwekkend boek van God, vol van vreugde en tragedie. Het leven is boeiend en het is jammer dat we slechts de zomen van dat kleed raken.

zondag	23 juni	Job 26 : 7-14	De uitlopers zijner wegen
maandag	24 juni	Job 37 : 1-14	Let op Gods wonderen
dinsdag	25 juni	Job 37 : 15-24	Bedekt met majesteit
woensdag	26 juni	Job 38 : 1-13	Juichende morgensterren
donderdag	27 juni	Job 38 : 22-33	Gods werelden
vrijdag	28 juni	Psalm 8	Heerlijk is zijn naam
zaterdag	29 juni	Matth. 6 : 25-34	Les der lelies

H.

rand en zaad

Ik heb hier geen vreemde muntsoorten bij de hand om na te gaan of er vrome spreuken in de rand geslagen zijn. Ik herinner me dat men in Amerika munten heeft, waarop staat: „In God we trust", wat zoveel wil zeggen als: wij stellen ons vertrouwen in God. Op onze guldens en rijksdaalders staat: God zij met ons. Misschien hebt u het in uw leven totaal tien maal gezien, omdat u dat dan wel eens wilde zien. Ik beschik zelden over muntbiljetten, papiergeld dus, maar ik geloof niet dat het daarop gedrukt staat. Ik kan u daarvan geen verklaring geven. Misschien hebben we onze onze lezers iemand, die thuis is op dit terrein en die ons kan vertellen, waarom het gebed alleen op bepaalde geldstukken voorkomt. U hebt gelijk: het staat wel erg aan de rand en wat mij betreft mogen ze bij de Munt die kreet wel achterwege laten. Vreemd, dat er nog nooit een volksvertegenwoordiger, die niet zo sterk is in het geloven op gekomen is om dat voor te stellen. Dat zo'n woord nu juist op geld moet voorkomen. Wie zou dat toch bedacht hebben.

Begrijp me wel, ik heb niets tegen gebeden. Wat mij betreft brengen ze dit gebed in de eerste en tweede kamer aan, boven het hoofd van de voorzitters van beide kamers. Het zou ook onze lagere, hogere en hoge scholen niet misstaan om op de toegangspoort zo'n woord in de bovendorpel te beitelen. Natuurlijk, bij ziekenhuizen zou het helemaal op zijn plaats zijn. En waarom niet meteen op de poorten van Philips en de Verenigde Machine Fabrieken? Ik zie het lampje al bij u branden. U denkt aan een tekst uit de bijbel, waar sprake is van paardebellen, sprengbekkens en potten, die allemaal aan God gewijd zullen zijn.

Vergeet het maar. God is verdampt en er zijn weinigen die nog enige voetspoor van Hem kunnen ontdekken in de wildernis van onze samenleving. Techniek, tempo, produktie en machtsvertoon zijn de goden, die voor ons uit gaan en ik herinner mij de kreet van een door deze tijd gemartelde gereformeerde predikant, die in mijn kamer z'n vertwijfeling uitte over de situatie in de wereld en kerk. En waarbij hij vooral zijn verdriet uitsprak over die kerk van vandaag, die niet in staat schijnt te zijn een profetisch geluid te laten horen. Ach wat, zei hij, ze vinden 't wel best, onze mensen. Als ze maar hun wagentje hebben en hun borrel. Dacht jij, ging hij voort, dat ze verontrust zijn over de toestanden, die er zijn? Ze peinzen er niet over. Ze hebben 't heel best en als er eens een dominee wat zegt, bedanken z'n ouderlingen, want hij is veel te links. Toen hij dat zei had hij het niet over zichzelf noch over zijn kerk.

Ja, we gaan naar Handelingen 69 en misschien vindt u dat we u er wel wat veel aan herinneren. Er is geen nieuws meer over te vertellen. Maar er is oneindig veel bezinning nodig en u mag

voor uzelf en de verkondigers wel bidden dat wij samen onze tijd wel kennen. Dat we de tekenen der tijden onderkennen. Niet om met en in aansluiting op die tekenen aanstonds het Maranatha aan te heffen, want dat zou een te gemakkelijke weg zijn. Maar om de Heer oprecht te vragen wat in Gods naam heden en hier gezegd moet worden. Ik voor mij heb steeds het gevoel dat het minder op zeggen aan zal komen en meer op handelingen. Dat het ,God zij met ons' voor ons opeens overgaat in het ,God is met ons', wat kan een nietig mens doen. Angstvallig klem ik mij vast aan 't pensioenfonds en argwanend kijk ik naar 't gezicht der broeders of ze mijn taal wel kunnen waarderen en wat gegeneerd kijk ik naar de buren die me wel een aardige vent vinden zolang ik het maar niet overdrijf. Dat is het: vooral niet overdrijven. Vooral geen konsekwenties trekken. Vooral in 't algemeen aanvaard gareel blijven. Jan Doorsnee blijven en nu en dan even in de broekzak tasten naar zoiets substantieels als een rijksdaalder met daarop, aan de rand dan: God zij met ons. Zegt u dat wel.

Huizinga.

VAN DE E.C.U.

De E.C.U. deelt mee, dat met ingang van heden het sekretariaat wordt behartigd door ds Ph. Lindeman Wzn., Oberondreef 20, Utrecht-3. Tel.: (030) 711699. Men wordt verzocht alle correspondentie voor de E.C.U. aan bovenstaand adres te zenden.

Namens de E.C.U.,
Ph. Lindeman Wzn., secr.

ONTMOETINGSDAG IN EPE !! HANDELINGEN '69.

Over 12 weken hebben we elkaar ontmoet in Epe. Tenminste, àls u er geweest bent. Veel moet nog, voor de vakanties beginnen, geregeld worden. Bijvoorbeeld: moeten we een tent hebben voor 1500 of voor 3000 mensen? Dat kunnen we niet drie dagen voor de ontmoetingsdag nog klaar maken.
We dachten zo'n 1500 à 2000 zitplaatsen. Maar je weet nooit. Jammer als er duizend moeten staan. Jammer van de huur van de tent en de stoelen als u niet komt. Zoals het nu lijkt komen er uit Drachten zeker 2 bussen vol. Jong en oud. Waar moet het heen als elke gemeente zo op komt zetten? Geen angst. Letterlijk alles is te organiseren. Wat we u vragen is het volgende: geef aan uw plankommissie door dat u voornemens bent te komen. Niemand neemt het u kwalijk dat u niet gaat als u drie dagen tevoren erg ziek wordt.
Men kan dan nog voor de vakantie bussen bespreken. Wij trekken dan verder de plannen. Niet de lijn.

J. Ketelaar

Mededelingen

Vanaf heden is sekretaris van de gemeente IJmond, de heer J. Korf, Kerkplein 2, Velsen-Z.; tel. 0 2550 - 19000 (stadhuis) toestel 237 (dag en nacht).

Wie kan ons helpen aan het adres van fam. S. Camies, voorheen Tramdijk Z.Z. 102, Nieuw Weerdinge? Bij voorbaat dank. De adm. De Christen, Dalweg 77, Arnhem.

DE CHRISTEN

Abonnees ..... wint een abonnee !

ADVERTENTIES

DE CHRISTEN

19 juli 1968

83e jaargang — 29/30

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

GEBORGENHEID

Mag je lid worden van een baptistengemeente, omdat het daar gezellig is en gemoedelijk toegaat? Omdat ieder blijkbaar wat aandacht voor de ander heeft, en de voorganger bij de deur staat, om ieder een hand te geven na de dienst?
Mag men lid worden van een baptistengemeente, omdat men zich daar thuis voelt?

Moet men niet lid worden van een baptistengemeente, omdat men overtuigd is van de doop der gelovigen, van de gemeentevorm, zoals die in een baptistengemeente zichtbaar wordt?

Te hoog gegrepen

Het zou prachtig zijn, als ieder zo sterk kon zijn, dat dát voor hem/haar de doorslag gaf bij de beslissing, zich te laten dopen, en lid van de gemeente te worden.
Of zou het toch niet zo prachtig zijn?
Het gevaar van overtuigingen is altijd, dat ze sterk intellectualistisch, sterk verstandelijk beïnvloed en gekleurd zijn. Nu heb ik wel vaak gehoord van en gelezen over het koele, het nuchtere verstand. Maar nog nooit over het warme, het niet-nuchtere verstand. Voor ons westerlingen zijn schijnbaar de bijvoeglijke naamwoorden koel en nuchter wel passend bij het woord verstand, maar niet de tegenstellingen van koel en van nuchter. Dat zet mij aan het denken. Dat heeft mij aan het denken gezet. Dat geeft, dacht ik, ook te denken.
De mens is echter niet alleen een denkmachine, een denkend wezen. De mens is ook een wezen met gevoel, met emoties, met sentimenten.
Daarvoor hoeven we ons niet te schamen....

Warmte

We hoeven ons er niet vóor te schamen, dat we warmte, dat we nestwarmte, dat we veiligheid, beslotenheid, geborgenheid zoeken.
We zijn nu eenmaal zo gemaakt. God is toch niet een God van het koele, berekenende verstand? God is toch een God van liefde? En heeft liefde niet met berging, met geborgenheid te maken? Is er liefde denkbaar zonder open armen, zonder uitgestrekte handen, zonder strelende vingers? Is er liefde denkbaar zonder warmte, zonder licht, vreugde, aandacht?
Als we naar Gods beeld geschapen zijn (en naar welk ander (voor)beeld zou God ons hebben kunnen maken?), dan zit het in ons, naar liefde en warmte te hijgen. Als God ons voor Zijn huis geschapen heeft, voor Zijn land, dan is het niet verwonderlijk, dat we heimwee hebben. En heeft heimwee niet te maken met een verlangen naar het heem, het huis, het land?

Harde wereld

We leven in een technische wereld. In een vertechniseerde wereld. De één zegt dat met vreugde, de ander met smart. De een met vertrouwen in de toekomst, de ander zegt dat met heimwee naar het verleden. Maar niemand kan het ontkennen. Een technische wereld is een wereld van metaal, van wielen, van draden. Wie raakt niet verward in die draden? Wie raakt niet (af en toe) eens tussen die draaiende wielen? Wie stoot niet zijn hoofd tegen het niet meegevende metaal?
We leven in een wereld, waarin voor emoties, voor sentimentaliteit geen ruimte is. We horen niet meer het „ach, vader, niet meer" van het kind, dat de drinkende vader toeschreit zich te bezinnen op zijn taak en plaats in het gezin. We kennen nauwelijks nog enig meeleven met de vrouw, die haar meisjesdromen ziet verbrijzelen onder de vuistslagen van de drinkende echtgenoot....
We zijn te christelijk en te humanistisch geworden, om openlijk de wet van de jungle, het recht van de sterkste, te laten gelden, maar ondertussen presteren mensen het, iemand die in het water gevallen is, alleen te laten worstelen.

Niemand vraagt naar mijn ziel

Zo klaagde de dichter van psalm 142 (volgens de oude vertaling) in het vijfde vers.
De mens hééft een innerlijk, een ziel. Het is niet waar, dat de mens alleen maar een lichaam heeft, of een lichaam is. Hij is evengoed, en evenveel, een ziel. Dat is waarempel geen schande. Daarvoor hoeven we ons niet te schamen. Dat is een van God gegeven zaak, waarvoor we dankbaar mogen zijn. Door dat innerlijk is leven mogelijk, niet alleen maar een biologisch vegeteren. Door dat innerlijk kunnen we waarachtig mens zijn. Dat is de glorie en de misère van de mens, dat hij een ziel heeft. Dat hij maar niet een hoeveelheid vlees en bloed is, maar méér dan dat alles.
Er wordt naar het uiterlijk welzijn gevraagd, en we zijn verzorgd van de wieg tot en met de wagen, die ons naar het kerkhof, c.q. crematorium rijdt. Een aantal letters in allerlei variaties duidt aan, waarop we recht hebben: AOW, WAO, ABW, AWBZ, KWL, AKW, enz. Maar

Citaat van de week: **Wij leven in de veronderstelling, dat wij een nieuwe hemel en een nieuwe aarde kunnen bouwen, maar onze tragedie is, dat, ondanks onze verbazingwekkende kennis en specialisatie, er niets radikaal wordt veranderd.**

(Dr Soritua Nababan in Uppsala)

er zijn twee letters, die tesamen een woord vormen, dat míjn werkelijkheid is, elke dag opnieuw: **i** en **k**, **ik**. En **ik** ben meer dan iemand, die kan leven bij hoofdletters.
De mens heeft het Woord Gods nodig. En is dat Woord niet een gestalte? De gestalte van Jezus Christus. Ging deze Jezus niet rechtstreeks áf op het innerlijk van de mens? Waren zijn genezingen alleen maar tot heling van het lichaam, of ook — en vooral — tot vreugde van de ziel? Borg Jezus de overspelige vrouw niet in de reine warmte van zijn liefde, zodat zij zich verbaasde over deze éne, die anders was dan alle anderen?

HET IS GOED DE HERE TE LOVEN!

Psalm 92 : 2-5

Als u in uw gebeden alleen maar om iets vraagt, wekt u de indruk alsof u slechts met grote tekorten zit. Dat is natuurlijk niet waar. U krijgt wel zoveel, dat u niet klaar komt met de Heer te bedanken. Het is goed de HERE te loven. Als u steeds let op wat u meent te missen, wordt u ontevreden. Maar als u God bedankt en looft om zijn daden waarmee Hij u verheugd heeft, wordt u blij!
Bovendien heeft God recht op onze lofprijzing. Hij is God! Hij is onze Schepper! Hij houdt van ons, ondanks onze zonde! Hij zorgt voor onderdak, eten en drinken en kleren en nog veel meer. Bovenal heeft Hij ons in onze Here Jezus vergeving geschonken, en verlossing van zonde, en nieuw leven door zijn Heilige Geest, en een stralende toekomst! Wij hoeven God nauwelijks te vragen eens wat van zijn macht en liefde te laten zien. Hij heeft het overvloedig gedaan, en we leven er elke dag van! Wij hebben alle reden Hem eerst te loven, zijn goedheid en trouw te verkondigen, in ons gebed, en aan de mensen, vandaag, morgen en volgend jaar.

P v. d. W.

Gemoedelijkheid geeft moed

Als een gemeente van christenen, van gelovigen, onverschillig onder welke naam zij leeft, niet geborgenheid, gemoedelijkheid, gezelligheid, verbondenheid, geeft, schiet zij haar doel voorbij.
Als de gemeente werkelijk licht der wereld wil zijn, zal zij warmte om zich heen moeten verspreiden. Licht en warmte gaan hand in hand. Waar licht is, is warmte. Als er geen warmte is, is er geen licht. En dan mag wat mij betreft met de leer alles in orde zijn, er deugt echter iets niet. En wat er níet deugt, is belangrijker dan wat er wél deugt.
De geschonden, gewonde mens van vandaag, moet ergens in deze wereld een plek kunnen vinden, waar zijn wonden niet met bijtend gif bespoten, maar met zachte hand bedekt worden. De mens, die door eigen zonde zich in een stinkende poel gereden heeft, moet ergens een plek kunnen vinden, waar men door alles heen zijn ziel tracht te vertroosten. Hij moet door de gemoedelijkheid van de kinderen Gods weer moed vatten om te leven. De geestelijk dakloze mens van vandaag moet de gemeente als een geestelijk thuis kunnen zien, vinden en ervaren.

Ploeger

zand en zaad

Indien u nu en dan een blik slaat in de bijdragen, die ik aflever in dit weekblad, zult u ontdekt hebben dat ik bezig ben met wat broeders onder ons plannen ten aanzien van het jaar '69. Misschien vindt u dat ik soms in wat negatieve zin schrijf. Daar lijkt het namelijk op het eerste gezicht wel op. Voor wie met dat eerste gezicht niet tevreden zijn, zal het zijn alsof ik een duizendpoot ben, die niet weet welke poot nu aan de beurt is om vooruit te komen. Dacht dat schepsel nu maar niet, dan zou het gewoon doen wat daartoe nodig is: de poot oplichten en stappen. Ik ben slechts een mens, met twee benen. Het is inderdaad het beste ze maar automatisch te verplaatsen. Maar je kunt niet automatisch evangeliseren, preken, getuigen. Die dat wel kan is een automaat. Een langspeelplaat.
De laatste weken hebben we ons beziggehouden met de naar het schijnt onbereikbare mensen. Een enkeling heeft mij gezegd dat ik niet moest menen dat alle mensen te bereiken zijn. De ongeestelijke mens, zo haalde men Paulus aan, aanvaardt niet hetgeen van de Geest Gods is, want het is hem een dwaasheid. Het woord des kruises is voor hen, die verloren gaan, een dwaasheid, citeerde men verder. De zaaier, die uitging om te zaaien, zag toch ook maar een gering gedeelte, dat in goede aarde was gevallen en vrucht droeg. En zei Jezus zelf niet: Doch, als de Zoon des mensen komt, zal Hij dan het geloof vinden op aarde? Ergo: niet zo zwaar tillen aan die onbereikbaarheid van de moderne mens en eenvoudig doorgaan op de oude weg.
Dat bijvoeglijk naamwoord: oude, heb ik natuurlijk met opzet gebruikt. Daar zit nu juist de kneep. Althans één der knepen. Moeten wij, ondanks het feit dat we moeten konstateren, dat miljoenen mensen in dit land God uit het gezicht verloren hebben en anderen bezig zijn Hem te verliezen, gewoon doorgaan? Mogen we ons gerust stellen met wat ik boven aanhaalde en eindigen daar waar een baptistengemeente van bepaalde signatuur eindigde: er werd zelfs niet meer gebeden voor de bekering van mensen, want God wist wel wie Hij wilde roepen?
Het is uw goed recht mij nu de vraag te stellen, wat we dan wel moeten doen. Ik dacht dat we al op weg zouden gaan, indien er onrust en bezorgdheid in onze harten ontwaakte. U gaat nog elke zondag naar de kerk en telkens vallen u de scheuren op in de muur bij de deur, bij het raam en u zegt tegen uzelf: daar moesten ze toch eens wat aan gaan doen. U ergert zich over de verveloosheid van de voordeur en bij regenweer ziet u weer natte plekken in het pleisterwerk en u neemt zich voor daarop eens krachtig te attenderen in een komende gemeentevergadering. Ziet u dan niet die andere scheuren, de stenen, die los komen te liggen? En wat doet u zo u dat wel weet, ziet?
Ik geloof dat de discipelen eens in een stormweer op het meer riepen: Bekommert het U niet dat wij vergaan? Zo, dacht ik, moesten wij bekommerd zijn over mensen, die op de weg omkomen. Iets van de bewogenheid van Jezus moet in ons hart zijn als wij én gelovigen én ongelovigen zien dolen als schapen, die geen herder hebben. Misschien moeten we op dit ogenblik helemaal niets anders doen dan de inventaris opmaken van ons eigen geestelijk leven.
Ik heb vanmiddag herhaaldelijk aangekeken tegen het wereldomspannende woord van Jezus, dat Hij sprak toen iemand Hem gevraagd had: Heer, zijn het weinigen, die behouden worden? Het antwoord van Jezus eindigt zo: En zij zullen komen van Oost en West en van Noord en Zuid en zullen aanliggen in het Koninkrijk Gods.
En zie, er zijn laatsten, die de eersten zullen zijn en er zijn eersten, die de laatsten zullen zijn.
Johannes schrijft: Daarna zag ik, en zie, een grote schare, die niemandd tellen kon, uit alle volk en stammen en natiën en talen stonden voor de troon en voor het Lam....
Ik heb geen zorg over de kracht van het Woord Gods. Eigenlijk is alleen de vraag aan de orde in hoeverre ik die kracht beleef en anderen die kracht in ons ontdekken.

Huizinga

DELEGATIE VAN 22 NEDERLANDSE JONGE BAPTISTEN NEEMT DEEL AAN 7TH BAPTIST YOUTH WORLD CONFERENCE IN BERN, ZWITSERLAND

Aan het eind van deze week zullen 22 jonge nederlandse baptisten naar Bern, de hoofdstad van Zwitserland reizen om er deel te nemen aan de zevende baptisten-wereldjeugdkonferentie, die 22-28 juli wordt gehouden.

Enige tijd geleden zag ik op de TV een nederlands voetbal-elftal een buitenlands elftal bekampen. Ze stonden hun mannetjes. Aangevuurd door tienduizenden hebben ze het beste gegeven wat ze te geven hadden. Kenners van het spel zeiden dat die buitenlanders technisch beter waren. Maar waar het tenslotte op aankwam, de spits van de aanval, het juist gerichte, niet te keren schot tussen de palen door, dat wisten ze niet te lossen. Hun (door-) stootkracht was te klein.

Intussen heb ik echt niet de bedoeling hier een sportpraatje te houden, ik wou alleen even vertellen dat ik het spel ziende, wat jaloers was op de vechtlust van die elf nederlandse jongens. En waarvóór vochten ze tenslotte? Zulk een strijdlust kom je nauwelijks tegen op het christelijk erf, of het moest al de partijstrijd zijn.

Waren die eerste elf apostelen (de twaalfde was afgevallen), ook niet zo'n machtig elftal? Waarin goddelijke strijdlust blaakte? Hun strijdlust was niet ontsprongen aan eerzucht, aan geldelijk winstbejag en werd evenmin geprikkeld en opgezweept door

Aan rustige wateren

Alles voor Jezus

hartstochtelijke schreeuwende, zingende en spandoeken en vlaggen zwaaiende supporters. Integendeel: Er viel niets te verdienen dan verdrukking en gevangenschap en soms de dood. Het was de Geest van God die hen greep en aanspoorde, die hen het „veld" opdreef en hen er toe bracht alles op het spel te zetten. Alles voor Jezus.

Speltechniek is wel belangrijk, dat laat een voetbalwedstrijd ons zien, maar het is niet genoeg om te winnen. Dat geldt ook voor ons, christenen. Het is belangrijk om goed getrainde werkers te hebben, mensen die weten, hoe met hun medemensen om te gaan, hoe ze te bereiken. Die weten van samenspel in de gemeente. Maar daarmee zijn we er beslist niet. Er wordt maar al te vaak zo verschrikkelijk lusteloos, traag en ongeïnteresseerd gespeeld. Vaak komt maar een klein deeltje van het „elftal" opdagen. Wie kan zo een zware wedstrijd winnen? Wanneer we het „spel" weer tot bloedens toe gaan spelen, met de inzet van heel ons wezen, geleid door onze Heer, begeesterd door Zijn Geest, dan zal ons spel weer de aandacht der velen trekken. De aandacht van de nozem, van de man die de kerk nu onbelangrijk vindt, van de rasechte kommunist, wiens partijlidmaatschap ook een stukje godsdienst is. Er zal — als we zo gaan spelen — weer gejubeld en gefloten worden. Misschien meer gefloten dan gejubeld, maar er zal beweging komen, gesprekken, debat, en er zal weer gekozen worden, voor of tegen Jezus. Na de evangeliën komen in de bijbel de „handelingen". Nadat een christen het evangelie gehoord en aanvaard heeft, moet hij tot handelen komen, totdat Jezus komt. Doet u mee? Moet ik dat eigenlijk nog vragen? U beloofde het immers al toen u zich aan de Heer gaf.

Den Haag H. v. d. Werf

(Uit: Gemeentebode)

Duitse baptisten-leiders bezochten Rusland (slot)

Het laatste station op onze reis is Tiflis (Tbilissi), de hoofdstad van Georgie in het Zuiden van de Kaukasus, met 786.000 inwoners. Hier kwam het christendom reeds in de 4e eeuw. We bevinden ons hier dus in een gebied waar de vroege gemeente sporen heeft nagelaten. Bij het opdringen van de Islam bleef Georgie de enige christelijke provincie ten Zuiden van de Kaukasus. Maar telkens heeft men zich teweer moeten stellen tegen de overvallen van Perzen en Turken. Pas in 1782 veranderde dat; toen stelde Georgie zich onder russische bescherming. Er zijn op het ogenblik nog ongeveer 4 miljoen Georgiers die hun eigen taal spreken en hun eigen volksaard weten te bewaren. Zij leven vooral van veehandel, wijn- en theebouw.

Was het in Kiew echt warm, het zal in Tiflis wel heet zijn — denken we. Maar als we het vliegtuig verlaten slaat ons de warmte niet tegen. Het is met 6 graden (Celsius) eerder koel te noemen. Cycluswinden uit het Noordwesten hebben het weer plotseling veranderd. De rivier Kura, die door de stad stroomt heeft vele straten onder water gezet en er een dikke modderlaag achtergelaten. Men vertelt ons, dat er in driehonderd jaar niet zulk noodweer boven de stad is geweest. Tot onze vreugde houdt de regen echter spoedig op. De zon breekt weer door en al heel gauw laat deze mooie en afwisselende stad zich van zijn mooiste kant zien. De gemeente in Tiflis telt ongeveer 1200 leden en bestaat uit drie 'deel-gemeenten', de georgische met 600 leden, de russische met 500 leden en de armenische met 100 leden. Deze armenische groep is de enige armenische baptistengemeente, want de evangelische christenen in Armenie zijn voor het grootste deel luthers.

De gemeente als geheel heeft één leider maar iedere 'deel-gemeente' heeft zijn eigen voorganger en zijn eigen koor. De bijeenkomsten vinden plaats in het gemeentecentrum, dat naar verhoudingen veel te klein is. Het telt hoogsten 250 zitplaatsen en het moet vanwege uitbreidingsplannen van de stad verdwijnen. De broeders hebben echter reeds een nieuw projekt op het oog.

Ook hier in Tiflis bereiden de broeders ons na aankomst een tocht door de stad. In 5 grote wagens rijden we, als het ware, een sterrit, eerst door de nieuwe wijken dan door de voor ons veel interessantere vroegchristelijke plaatsen. Zoals overal wordt er ook in Tiflis enorm veel gebouwd. En hoe schoon zijn ook hier de straten! Het valt ons op, dat vele vrouwelijke straatvegers nog de oude klederdracht dragen. Men vertelt ons, dat deze vrouwen deel uitmaken van een oude Koerdenstam aan wie deze arbeid is toevertrouwd en die nog steeds de oude stammendracht draagt.

Het lied van de zon

Ook in Tiflis zijn de kerkdiensten met telkens meer dan 500 aanwezigen meer dan vol. Opvallend is het groot aantal jongeren. Er wordt veel gezongen. De liederen zijn vaak gekomponeerd door de eigen koordirigenten en door de koorleden zelf met de hand overgeschreven.

Onze toespraken worden in het Russisch vertaald. Maar aangezien lang niet alle Georgiers en Armeniers Russisch verstaan geven de voorgangers er bovendien nog een samenvatting van in deze talen. Tot slot zingen de koren en de solisten ons nog enkele afscheidsliederen toe.

Onder de solisten bevindt zich ook 'de zon' — een jonge georgische die nog maar pas bekeerd is. Zij zingt van de ontmoeting die Maria Magdalena had

met de Opgestane. — Het is een lied dat zij zelf heeft gedicht en getoonzet; het ontroert ons.
Voor we uit elkaar gaan zingt de gehele gemeente nog eens, zoals ook elders telkens gebeurde: God met u, tot wederziens! Onder het zingen zwaaien allen met hun zakdoeken. Ook nu is het weer moeilijk om de gereedstaande auto te bereiken. We moeten langs een lange rij van broeders en zusters die ons de hand willen drukken, ons bloemen geven, ons omarmen en ons de broederkus willen geven. Er waren er, die we reeds aan het begin van de rij zagen en die aan het eind van de lange rij ons nog eens de hand reikten...
We hebben zelden een hartelijkheid ervaren als in Rusland. Men wist niet hoe men ons nog meer goed kon doen. De kleinste wens trachtte men ons van het gezicht af te lezen. Hoe de liefde vindingrijk maakt toont een voorbeeld: Voor we uit Tiflis vertrokken gingen we nog even de stad in om enkele inkopen te doen. Twee zusters komen ons achterna om ons nog een kleine houten georgische kruik te schenken. Ze willen ons bovendien nog een 'geestelijk geschenk' geven. Ze hadden opgemerkt hoezeer ons het lied van 'de zon' had aangesproken. Daarom waren ze in alle vroegte met 'het zonnetje' naar een winkel gegaan waar zij haar paaslied voor ons op een grammofoonplaat liet zetten. Daar staan we dan — de plaat, nog 'heet van de naald' in de hand — en we stamelen enkele dankwoorden.

Afscheid in Moskou

De terugreis leidt ons nog eenmaal over Moskou. We verheugen ons in het weerzien met de broeders. In het Uniebureau is er nog een afscheidsdiner met de broeders van de Unie.We hebben veel te vertellen, want we hebben veel beleefd. Maar eigenlijk moet eerst de veelheid van indrukken 'gesorteerd' en verwerkt worden. Hoe moeten we evenwel de verantwoordelijke broeders ervoor danken, die deze reis mogelijk hebben gemaakt? Hoe moeten we onze trouwe en geliefde begeleiders danken? Zij hebben ons met hartelijkheid omringd en ons schitterend vergezeld. Hoe moeten we danken voor alle liefde die we hebben ontvangen, voor de zegeningen die we ervoeren?
Ik zou het willen doen met de woorden van Paulus die hij aan de Thessalonicenzen schreef. Het zij mij daarbij toegestaan om die woorden zo te variëren, dat zij van toepassing zijn op onze situatie: „Met welke dank kunnen wij God vergelden voor alle deze vreugde die wij door u van onze God ontvingen? Gij zijt als een moeder voor ons geweest en hebt niet alleen het Evangelie ons meegedeeld, maar ook uw liefde, want we hebben elkaar leren liefhebben. Daarom danken wij God altijd om u, wanneer wij u gedenken bij onze gebeden, onophoudelijk gedachtig aan het werk uws geloofs, de inspanning uwer liefde en de volharding uwer hoop op onze Here Jezus Christus voor het oog van onze God en Vader". Gerhard Claas

---

BROkSTUkKeN

Verlanglijstje

Enkele weken geleden maakten mijn vrouw en ik als gasten van ons Gemengd Koor een driedaagse trip mee naar Siegen, in Duitsland. We werden er bijzonder gastvrij ontvangen, moesten in onze gasthuizen erg op onze lijn passen, genoten erg van het prachtige bergachtige landschap en heel in het bijzonder van de gemeenschap met onze duitse zusters en broeders. Van hun kant waren ze weg van het spontane hartelijke zingen van ons koor, dat bijna de hele zondagochtenddienst verzorgde met zang en getuigenis. Na afloop van de dienst, waarin ik een korte "Andacht" gehouden had, gaf een uitgever, die ook in de dienst aanwezig was, mij een mooi boekje ten geschenke, geschreven door Ernst Modersohn.
Daarin las ik het verhaal van een vader en moeder, die de kunst verstonden op hun respektievelijke verjaardagen bijzondere verlanglijstjes samen te stellen.
U raadt nooit wat ze vroegen.
Hier volgt het verhaal, zoals ik het las:
„Pappie, wat wilt U van mij hebben?"
„Heel graag de 23ste psalm. Die is erg kort, maar heel mooi".
„In orde pappie, ik zal er voor zorgen".
„En wat wilt U dat ik U geven zal", vraagt een ander kind?
„Als 't mogelijk is de laatste verzen van Romeinen acht. Die zou ik verschrikkelijk graag willen horen."
Ook dat verzoek werd met instemming ontvangen.
Een derde kind beloofde, een mooi gezangvers op te zullen zeggen.
Toen de verjaardag van vader was aangebroken, werd hij vroeg in de morgen begroet met psalm 23, een stukje van Rom. 8 en een mooi gezangvers, alles met toewijding opgezegd. Natuurlijk waren er ook nog andere geschenken, maar dit waren toch de mooiste. Want nu hoorde vader het Woord van God uit de mond van zijn eigen kinderen.
En.... de kinderen zelf hadden hun schat van parate kennis van bijbelgedeelten vergroot.
Ja, vooral dat laatste is belangrijk. Een mens weet immers nooit hoezeer deze parate kennis hem nog eens te pas kan komen. Heel wat mensen die in en na de laatste oorlog in kampen en gevangenissen terechtkwamen, hebben geprofiteerd van parate bijbelkennis, toen ze niet zelf over een bijbeltje konden beschikken.
Ja, we hadden een prachtig weekend, daar in Siegen. 's Middags gingen we wat rondrijden, en belandden op een prachtig punt, zo'n 600 M hoog, vanwaar we een prachtig uitzicht hadden op het landschap in de diepte. Voor we wat gingen rondkijken, zong het zangkoor eerst nog een lied. Maar daar bleef het niet bij. Want toeristen stroomden toe. Zo werd er steeds nòg weer een lied gezongen, en werden er spontaan enkele toespraken gehouden, waarnaar met grote aandacht geluisterd werd. Zo groeide het ene lied, waarbij men het had willen laten spontaan uit tot een fijne openluchtsamenkomst van duitse en nederlandse christenen, met veel toehoorders, die werkelijk "gepakt" werden.
Toen we ons, na die mooie zondag maandagochtend 8 uur bij de bus verzamelden om via allerlei mooie omwegen weer naar onze stad terug te keren, trof ik daar een duitse broeder, die zijn gasten naar de bus gebracht had. Hij had, dat wist ik uit gesprekken die ik eerder met hem gevoerd had, een erg druk leven. Maandag was zijn vrije dag. Hoe hij die besteedde? Wel, 's morgens vroeg nam hij de wagen, en reed daarmee van de ene zieke naar de ander, tot hij 's avonds soms laat weer naar huis terugkeerde, om aan zijn meelevende vrouw zijn ervaringen te vertellen.
En zo kun je dus op allerlei manieren je vrije tijd besteden. Dit was werkelijk een fijne vrijetijdsbesteding, vindt U ook niet? Wf.

ONS WEEKBLAD

zal niet verschijnen op 26 juli en 9 augustus a.s.
Kopij voor het nummer, dat op 2 augustus verschijnt, dient — indien verzonden ná 25 juli — geadresseerd te worden aan: ds G. Brongers, Achter de Hoven 105, Leeuwarden.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Vroomshoop, kand. J. Euwema te Eindhoven.

Beroepen: te Tweede Exloermond, kand. J. Schuil te Schagen.

Beroepen: te Doetinchem (niet bij de Unie aangesloten), H. C. van der Flier te Ter Apel.

Aangenomen: naar Alphen a/d Rijn (niet bij de Unie aangesloten), H. G. Koekoek, lerend ouderling te Harderwijk.

Bij het 50-jarig ambtsjubileum van ds Koop Reiling

„En zij verheerlijkten God in mij." Paulus in zijn brief aan de Galaten.

Wie het waagt in enige honderden woorden een leven te beschrijven weet dat hij een niet te voltooien taak begint. Wanneer het dan bovendien het leven van een nog levende betreft begeeft hij zich op een smalle bergweg.

Niettemin, men meende dat we in ons weekblad niet mochten nalaten te herinneren aan de dag waarop ds K. Reiling zijn werk als predikant van het evangelie begon. Dat was op 21 juli 1918 te Workum, dat samen met Staveren zijn komst als dienaar van het goddelijk woord begeerde. Op de aanstaande zondag is dat vijftig jaar geleden.

Veertig jaar lang diende br Reiling de gemeenten. Van Workum vertrok hij in 1922 naar Nieuw-Weerdinge. Vandaar in 1932 naar Hengelo (O). In 1945 was het Rotterdam-C. Na Rotterdam volgde in 1951 Almelo. Op 3 augustus 1958 nam br Reiling afscheid om na zijn emeritering van Hengelo uit — zijn woonplaats — verdere diensten in vele gemeenten te verrichten, zowel door konsulentschappen als door verkondiging van het evangelie. Achter genoemde en ongenoemde plaatsnamen doemen voor deze dienaar talloze herinneringen op en voor talloze leden van gemeenten is het noemen van zijn naam een klop op de deur van het geheugen, die zonder moeite openspringt.

Nu zouden we door kunnen gaan met u te vertellen dat deze arbeider in de wijngaard vanaf 1923 tot 1953, praktisch alleen onderbroken door periodieke aftredingsplicht, lid was van de kommissie der unie en dat meestal als voorzitter daarvan. Dat hij redakteur was van dit uw weekblad. Dat in de dagen (1946), dat wij in Nederland aan 'n eigen opleiding tot predikant begonnen te denken en te werken deze broeder mede onderwijs gaf aan de studenten aan de Maliesingel in Utrecht, zoals hij het later deed aan De Vinkenhof, Den Dolder. Ingewijden weten hoeveel zorg hij besteedde aan het pensioenfonds der voorgangers en ook bij de stichting Tabitha is zijn naam wel bekend.

U moet niet denken dat ik al deze data en feiten niet belangrijk vind, maar voor mij is het slechts de lijst waarin het schilderij van het leven hangt. Een uitnemend passende lijst, duidend op de waardering van de baptisten gedurende tientallen jaren. Voor deze nederlandse baptisten was br Reiling een voor-ganger, een vraagbaak, een herder en vader, wiens aandacht weinig ontging; die een scherp oog had voor de details; wiens ervaring een bron van wijsheid werd; wiens voorzichtigheid de schapen en lammeren leidde en wiens liefde tot de liefde, de waarheid en de gerechtigheid een weerschijnsel is van de Heer, die zijn herders en leraars roept tot de dienst aan mensen. Ds Koop Reiling, geboren op 30 januari 1892, uit een sterk boerengeslacht, hebben velen leren kennen als een dienaar Gods, die met volharding, inzicht en trouw het zaad des hemels op aarde gezaaid heeft. En die nog steeds, nauwelijks geremd door het klimmend jarental, voortgaat over de akker.

Het zou onjuist zijn de dienaar te eren en zijn Heer te vergeten. Hij zou het zelf verkeerd vinden. Wij weten met hem dat alle lof de Heer van zijn leven toekomt, die hem zolang zoveel goeds heeft bewezen en heeft gevormd voor het werk, dat hij heeft mogen doen.

In Hengelo heeft de fam. Reiling als gezin, zoals ook wel elders, gelukkig geleefd. In deze stad hebben velen goede herinneringen aan br en zr Reiling en aan hun twee zonen en twee dochters, die hier een goed deel van hun jeugdjaren doorbrachten. De gemeente telt nu haar oud-voorganger onder haar leden en zij beschouwt het als een eer en vreugde.

God zegene br Reiling en zijn kinderen en geve hem nog jaren de vreugde de gemeenschap te kunnen blijven dienen.

H.

gemeenteberichten

TALRIJKE DOPELINGEN IN ALMELO (Nieuwstraat)

Almelo (Nieuwstraat) — (H.F.v.D.) Hoewel door omstandigheden niet zo heet van de naald, toch nog enige blijde berichten uit Almelo. Zondag 30 juni j.l. was een grote feestdag voor de gemeente. Nadat voor een paar maanden een jonge broeder die vrijwel geen kontakten met de gemeente had tot bekering kwam en zich samen met nog een broeder en zuster liet dopen leek het alsof er in onze gemeente iets aan het veranderen was. Na een bezoek over en weer van en naar de jeugd van de gemeente Hoogezand kwam langzamerhand de doorbraak. Een maand lang mochten we in onze bidstonden steeds weer danken voor jonge mensen die zich aan de Heer en de gemeente wilden geven. Tenslotte waren er 13 jong-bekeerden, waar onder, en dat mag wel even apart vermeld worden, 3 kinderen van onze voorganger ds C. van Wier. U kunt zich de blijdschap van de gemeente voorstellen toen deze 13 werden gedoopt. De belangstelling was bijzonder groot. Zo groot zelfs dat — dank zij het mooie weer kon dat — mensen buiten moesten zitten voor de open deuren van de jeugdzaal.
Onze koster becijferde dat er plm. 475 zitplaatsen (o.a. door lenen van stoelen van de gemeente Geraniumstraat) beschikbaar waren en nog moesten enkelen letterlijk op een kast zitten in de jeugdzaal. Het was indrukwekkend deze 13 jongelui in hun witte klederen te zien staan op het podium waar ze samen een getuigenislied zongen voor ze in het watergraf gingen. De blijdschap was op hun gezichten te lezen. Na de doopdienst bleven velen om samen het avondmaal te vieren. We voelden sterk de verbondenheid die er is in onze Here Jezus Christus.
En de Heer had nog meer om te geven! Direkt na de doopdienst, nog voor het avondmaal kwam nog een broeder tot geloof, terwijl na de viering van het avondmaal een jonge zuster bij ons kwam die had staan wachten om samen met de broeder haar schuld te belijden en te zeggen dat ook zij haar Heiland had gevonden. En in de late avond mochten wij vernemen dat ook de echtgenote van eerstgenoemde broeder tot bekering was gekomen.
Na dit relaas zult u met ons kunnen meevoelen en kunnen proeven hoe de Heer van de gemeente ons gezegend en gesterkt heeft hier in Almelo. We hebben ervaren dat veel gebed verhoord wordt en we gaan verblijd voorwaarts in de overtuiging dat de Heer nog meer wil geven als we leven en werken in gehoorzaamheid aan onze Heer en steunend op Zijn beloften. Hem zij de eer.

DOOPDIENST IN ALPHEN A.D. RIJN

Alphen a.d. Rijn — (J.J.d.L) Zondag 30 juni was voor de gemeente in Alphen a.d. Rijn een feestdag, want op deze dag mochten wij 2 zusters en 1 broeder dopen. Eén van deze zusters bezoekt reeds méér dan 20 jaren onze samenkomsten en wist al reeds lang wat zij moest doen. Enkele weken geleden tijdens een prediking werd deze zuster zo overtuigd, dat zij na afloop van de dienst zich direkt meldde voor de doop.
De samenkomsten worden goed bezocht en met vreugde mogen wij konstateren, dat vele vreemde mensen onze dienst bezoeken. Aangezien br H. G. Koekoek het beroep heeft aangenomen, zijn wij vol goede verwachtingen voor de toekomst. Wij hopen t.z.t. wat meer van ons te laten horen.

GOED NIEUWS UIT DOKKUM

Dokkum — (G.d.V.) Het is weer zover, dat de gemeente Dokkum weer iets van zich laat horen. Ook deze keer hebben wij weer goed nieuws. Onze gemeente mag zich verheugen in een gestadige groei. Daar zijn we zeer verheugd over en we danken de Heer voor Zijn zegeningen.
Op 12 mei j.l. was het een blijde zondag. Onze voorganger ds D. Boschma mocht met een zuster in het doopvont afdalen, om haar te dopen op haar belijdenis. Br J. Zoethout sprak haar na de dienst toe aan het avondmaal, en heette haar hartelijk welkom in het midden van onze kleine gemeente.
Op 30 juni j.l. mocht onze voorganger wederom in het doopvont afdalen met een zuster, die zich ook aan de Heer en Zijn gemeente wenste te geven. Zij had de strijd gestreden en de kracht gevonden om nu verder te gaan met de grote helper. Onze voorganger bepaalde de gemeente deze morgen bij de doorgang van de Israëlieten door de Rode Zee (Ex. 14). God is nog steeds dezelfde. Het was een wonderlijke nacht toen de Israëlieten door de Rode Zee trokken. Maar God ging hen voor naar de overzijde. Nog is er een wonderlijke nacht geweest, toen de Heer Jezus zijn zware gang moest gaan. Maar Jezus Christus is met ons zondaars voorgegaan, maar God is ons tegemoet gekomen. Het moet voor ons vaststaan, dat wij dood zijn in de zonde, maar opgestaan met Jezus. Dood voor de zonde, levend voor Jezus Christus. Waar u moeilijke ogenblikken krijgt, bedenk dan, dat Jezus Christus u helpt en aan uw zijde staat. De Heer zegt het zelf: blijf in Mij, en Ik blijf in u. En bent u al door de diepte van de Rode Zee gegaan met Jezus, en kwam God u tegemoet? Hij wacht op u.
Na de doopsbediening klonk de stem van onze voorganger vanuit het doopvont tot allen die deze dienst bijwoonden: „Nog is er plaats".
Het was een heerlijke en goede dienst. God was in ons midden, en wij hopen en bidden van God, dat er nog meerderen de gang mogen maken door de diepte van de Rode Zee met Jezus Christus, God tegemoet.
Aan het avondmaal werd deze zuster ook welkom geheten in de gemeente door br ouderling J. Zoethout. En zo was de gemeente weer blijde met de gaven die de Heer ons schonk. Deze zusters hebben de gang gemaakt door de diepte van de Rode Zee, en Gods gemeente, hier nu nog op aarde, dankte de Heer hiervoor.

ZORGEN IN Z.-LIMBURG

Treebeek — (W.N.) Allereerst de droeve mededeling, dat onze zuster G. Poutsma-Wiersema is overleden. Zij is 78 jaar geworden en was 65 jaar lid van onze gemeenten. Onze zuster is voor velen tot een zegen geweest en was, zoals onze voorganger ds Jac. Tromp, in zijn toespraak zei, één der vrouwen die de Heer dienden. Ook als een bidster voor de gemeente zal zij een lege plaats in ons midden achterlaten. Moge de Heer de familie, en ook ons als gemeente nabij zijn en zegenen in dit verlies.
Wij hebben vele ouderen bóven de 70 jaar, en tussen de 60 en 70 in onze gemeente. Vele jonge gezinnen moeten hier weg om elders te werken. Reeds 15 attestaties moesten we verzenden.
Dit zij ons tot troost: God laat ons niet alleen, en, wordt het soms moeilijk, ziende op Hem kunnen we moedig voorwaarts gaan.

INTREDE DS J. v. d. GEER

Veendam — (J.V.) Gaarne willen wij u allen laten delen in de vreugde en blijdschap, die onze gemeente heeft ondervonden. Na bijna twee jaar vakant te zijn geweest, mochten we zondag 23 juni onze nieuwe voorganger verwelkomen. Het was een vreugdevolle dag toen ds J. van de Geer als voorganger aan onze gemeente werd verbonden. De bevestiging vond zondagmorgen plaats in het gemeentecentrum, door ds S. J. Zijlstra van Delfzijl. De intrede vond plaats in de kleine zaal van hotel Veenlust.
Ds Van de Geer had tot tekst gekozen Romeinen 1-11 : 12. Na de prediking vertolkte br ouderling J. Duit de gevoelens van blijdschap namens de gemeente en riep ds Van de Geer en zijn vrouw een hartelijk welkom toe. Achtereenvolgens spraken verschillende afgevaardigden een woord van welkom tot de nieuwe herder en leraar, o.a. br E. de Haan namens de Unie, de heer Hoogstraten, wethouder, namens de burgerlijke gemeente Veendam. Vervolgens sprak ds K. Corporaal namens de baptistengemeente Muntendam en Veenkoloniale bond. Ook werd nog het woord gevoerd door br Herbert van de baptistengemeente te Leer (Duitsland) en br Veenstra van de gemeente te Noordbergum. Tenslotte sprak br ouderling Weishaupt een woord van dank aan het adres van ds K. Corporaal en ds S. J. Zijlstra voor het vele werk dat zij voor de gemeente in de vakante tijd hebben gedaan.
Aan deze dienst werkte mee het zangkoor van onze gemeente, onder leiding van dhr G. C. v. d. Kam.
Des avonds vond er in het kerkgebouw een begroetingssamenkomst plaats, waar onze voorganger en zijn echtgenote meer op intieme wijze met de leden en vrienden van de gemeente kennis maakten.
Wij hopen dat wij een gezegende tijd tegemoet mogen gaan onder leiding van onze voorganger. Wij weten dat wij als wij ons door Hem, Jezus Christus, laten leiden, gezegend zullen worden.
Een woord van dank willen wij vanaf deze plaats nog richten tot al die broeders, die ons in de vakante tijd hebben gediend met het woord.

Verantwoording Unie-bureau

In de maanden mei en juni kwamen de volgende bijdragen en giften in het uniebureau binnen:

1. voor de E.C.U.: Den Helder f 26,52; Dokkum f 84,—; Zwolle f 50,90; Enschede f 280,—; Apeldoorn f 41,68 en f 47,58; Rotterdam-Zuid f 225,—; Emmen f 500,—; Winschoten f 40,—; Nieuwe-Pekela f 331,91; Haarlem f 200,—; Amsterdam-Noord-Zaandam f 46,—; Amsterdam-Centr. f 30,25; Veendam f 200,—; Musselkanaal f 157,56; Harlingen f 86,32; Drachten f 102,34; Rotterdam-Centr. f 66,73; Noordbergum f 80,12; Sneek f 156,80; Staveren-Lemmer f 90,—; Delfzijl f 258,67; Amsterdam-Centr. f 26,87; Harderwijk f 15,35; GS,C f 1,19; Spaanse Baptisten, Enschede f 25,— (2 x); N.B.V.B. f 1800,—; MEvD, US f 41,—.

2. voor de arbeid onder Spanjaarden: N.B.V.B. f 500,—; Musselkanaal f 100,—; S.E,S f 5,—; Winschoten f 40,—; Sneek f 40,—; Sneek f 110,—; Staveren-Lemmer f 50,—; AN,E f 100,—; Delfzijl f 98,65; Pernis f 103,—; Amsterdam-Centr. f 10,—; Dokkum f 30,—; Zwolle f 27,69; Harlingen f 64,76; Rotterdam-Zuid f 105,—; MSvD, US f 24,—; Amsterdam-Noord-Zaandam f 27,—.

3. voor „Handelingen '69": N.N. f 7,50; BB,B f 50,—; AN,E f 100,—; Foxhol f 325,—. *Dit begin moge zijn het bruisend borrelen van een machtig wordende stroom!*

4. voor de opleiding: Winschoten f 89,17; Apeldoorn f 48,29; Amsterdam-Centr. f 33,27; Veendam f 200,—; Den Helder f 34,44; Musselkanaal f 136,40; Almelo-Geraniumstraat f 96,65; Staveren-Lemmer f 100,—; 2de Exloërmond f 150,—; Delfzijl f 283,67; Amsterdam-Centr. f 40,20; Pernis f 99,46; Drachten f 110,18; Zwolle f 69,81; Enschede f 655,01; Apeldoorn f 82,07; Emmen f 600,—; Haarlem f 250,—; Amsterdam-Noord-Zaandam f 55,—; JtB,H f 100,—; AN,E f 100,—; SS,D f 10,—; JGPN,H f 50,—; MEvD,US *f* 35,—; NBVB f 800,—.

5. voor de zending: Den Helder f 36,39 en f 18,65; Winschoten f 147,48; Apeldoorn f 122,84 en f 104,89; Amsterdam-Centr. f 41,21 en f 49,80; Veendam f 250,—; Harlingen f 39,19 en f 57,21; Musselkanaal f 304,— en f 249,47; Coevorden f 70,— en f 80,—; Rotterdam-Centr. f 55,— en f 175,—; Sneek f 230,90; Staveren-Lemmer f 160,—; Almelo-Geraniumstraat f 79,96; Delfzijl f 427,78; Pernis f 38,50; Groningen-Noord f 137,30; 2de Exloërmond f 95,55; Dokkum f 93,—; Valthermond f 31,48; Zwolle f 100,43; Maassluis f 100,—; Ter Apel f 201,26; Enschede f 744,58; Alblasserdam f 68,16; Borne f 324,46; Steenwijk f 28,20; Heerenveen f 247,47; Haarlem f 500,—; Amsterdam-N.-Zaandam f 103,—; THL M,S f 5,35; KV,A f 25,—; KvV,H f 10,—; EdB-H,A f 25,—; CN,E f 7,50 (2 x); AN,E f 100,—; NN f 15,—; JW,H f 100,—; CM,G f 50,—; AB,G f 10,—; mej. HK,G f 50,—; AD,S f 1,50; MEvD,US f 93,—; Spaanse Baptisten, Ede f 25,— (2 x); NBVB f 4001,75 en f 1436,46; Zusterhulp, Hengelo f 100,—; Zusterhulp gewest Gron.-Drente f 750,—; Chr. Nat. School, Vroomshoop f 50,—; Da Costa School,

Hengelo f 25,—; Pr. Beatrixschool, Hengelo f 30,58; Chr. School, 2de Exloërmond f 12,50.

6. voor het '10-cents-fonds' van de UBS: Amsterdam-Centr. f 10,—; Harlingen f 23,93; Veendam f 75,—; Winschoten f 26,—; Pernis f 47,65; Zwolle f 21,26; Harlingen f 38,63; Winschoten f 22,43; Haarlem f 50,—; Amsterdam-N.-Zaandam f 19,—; NN,X f 15,—; AN,E f 50,—; MEvD,US f 17,—.

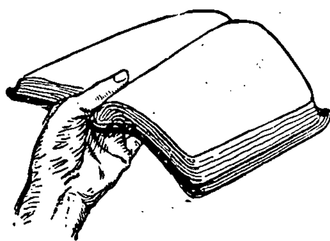
7. voor het Noodfonds: Apeldoorn f 47,66; NBVB f 500,—; Sneek f 140,—; Delfzijl f 32,12; Dokkum f 126,—; Enschede f 148,—; NN,F f 50,—.

Aan alle gevers en geefsters onze hartelijke dank! Natuurlijk houden wij ons aanbevolen voor het ontvangen van een stroom van bijdragen voor de verschillende doeleinden. Want véél, zéér veel is er in dit jaar nodig. Kijkt u maar:

voor de ECU	*f* 24.000,—
voor de Evangelisatie onder Spanjaarden	*f* 14.000,—
voor de Opleiding	*f* 28.850,—
voor de Zending inclusief bufferfonds	*f* 53.850,—
voor het 10-cents-fonds van de UBS	*f* 10.000,—

En daarbóven komen dan de speciale bijdragen voor „Handelingen '69". Ja, dat is wel echt daarbóven, want we bedoelen immers ook een opvallende en pakkende actie „tot heil des volks". Helpt daaraan méé!

T. Jansma

Wat zullen we lezen?

Een leraar heeft mij veertig jaar geleden gezegd, dat ik blij moest zijn met één nieuwe gedachte per jaar. Het is minder belachelijk dan het schijnt. Hebt u dit jaar er al één gehad?

zondag	21 juli	Eph. 2 : 1-10	**Een zondagse maaltijd**
maandag	22 juli	Eph. 2 : 11-22	**God heft de scheiding op**
dinsdag	23 juli	Eph. 3 : 1- 7	**Inzicht in het geheimenis**
woensdag	24 juli	Eph. 3 : 8-13	**Van eeuwen her verborgen**
donderdag	25 juli	Eph. 3 : 14-21	**Om die reden, inderdaad**
vrijdag	26 juli	Eph. 4 : 1-10	**Staak toch alle strijd**
zaterdag	27 juli	Eph. 4 : 11-16	**Zijt gij mannen?**

Nu Jezus de rots is van uw behoud, zult gij falen daarop een huis te bouwen dat tegen de stormen en watervloeden bestand is? Nu bij u het goede zaad in goede aarde viel, zult gij vrucht voortbrengen?

zondag	28 juli	Eph. 4 : 17-24	**Verjongd door de geest van uw denken**
maandag	29 juli	Eph. 4 : 25-32	**Eigenlijk toch vanzelfsprekend**
dinsdag	30 juli	Eph. 5 : 1-10	**De nieuwe weg**
woensdag	31 juli	Eph. 5 : 11-21	**Liever in goed gezelschap**
donderdag	1 aug.	Eph. 5 : 22-23	**Van voren af aan**
vrijdag	2 aug.	Eph. 6 : 1- 9	**Thuis**
zaterdag	3 aug.	Eph. 6 : 10-20	**Het leven is een strijd alhier**

OPWEKKING - MEDEMENSELIJKHEID

Het is natuurlijk niet juist om dingen, die geen echte tegenstelling vormen, toch als tegenstelling te poneren. Boven dit stukje had ik aanvankelijk gezet: opwekking of medemenselijkheid. Maar direct heb ik het woordje „of" door een streepje vervangen.

Overigens: het woord „opwekking" komt in onze tijd niet zo veel voor. Een enkele keer vind je het, en dan in het verband van een groot stuk heimwee naar een tijd van grootse geestelijke beleving een aantal tientallen jaren geleden, strekkend tot in de vorige eeuw.

Het woord „medemenselijkheid" komt heel veel voor. In elk geval dat wat er mee bedoeld wordt. Een heel modern woord voor deze zaak is „ge-engageerd zijn". Dat betekende vroeger verloofd zijn. Nu bedoelt men er de lotsverbonden levenshouding mee van de Christen, die zich voor elk terrein van het leven medeverantwoordelijk weet en zich er het kost wat het kost op gaat begeven. Heel primitief zoals het Leger des Heils als slogan had: soup, soap and salvation (soep, zeep en zaligheid). Dat kan op tweeërlei wijze gelezen worden: soep is zaligheid, of: soep bereidt de weg tot de boodschap van heil en redding. Het verschaffen van eten, meer nog: van arbeid, het verschaffen van een menswaardig bestaan betekent nog niet, dat men daarmee de mensheid heeft gered.

Er zijn in onze tijd christenen die menen, dat de medemenselijkheid, het engagement voldoende is: niet praten, maar doen. Daarin ligt de redding. Er zijn ook die menen dat alleen een geengageerd christendom het recht heeft om het evangelie te verkondigen. Voor het schuldgevoel dat in de eerste opvatting tot uitdrukking komt, kan ik begrip en gevoel hebben en voor de oprechte bedoelingen van de tweede opvatting eveneens. Toch mag het verzadigde westen, waarin velen de kerken de rug toekeren, ons duidelijk maken dat materiële verkwikking beslist geen voedingsbodem voor de evangelieverkondiging heeft gelegd. Dat wil niet zeggen dat we enig bezwaar hebben tegen maatschappijdienst, hulp aan onderontwikkelde gebieden en noem maar op. Integendeel. Maar dat is geen evangelieverkondiging. Dat is geen Redding voor de wereld. De wereld behoeft opwekking. Dat is de ontdekking van het opstandingsevangelie, de aanvaarding van de boodschap van verzoening: dat het bloed van Christus je hart schoon maakt van de zonde en je bevrijdt van de schuld, dát moeten de menen weten. Natuurlijk spreken we de taal van onze tijd. So what! Maar het is dezelfde boodschap. Alleen een gemeente die zelf verbijsterd is door de grootheid van Christus' Heil kan evangeliseren en die moet het ook. Die is gewoonweg niet in staat om het niet te doen.

Natuurlijk is die evangelisatie een daad van medemenselijkheid. Wie de boodschap van verlossing en heil brengt, doet dat omdat hij bewogen is door het lot dat de mens wacht en reeds ondergaat, die zonder God door het leven gaat. Omdat hij weet dat verloren gaan een verschrikkelijke realiteit is. Wie evangeliseert is bewogen met de ander, waarvan hij weet dat God hem voor de eeuwigheid geschapen heeft. Wie evangeliseert doet dat omdat hij niet mag toezien, dat die ander reddeloos verloren gaat. Als dit niet het grondgevoel is van de actie van de gemeente is iedere activiteit van te voren gedoemd tot verstikking, en een evangelisatiecampagne is dan niet meer dan een religieuse welwillendheid, die met een onverschillige welwillendheid wordt waargenomen en waarbij sommige bepaaldelijk religieus gestructureerde lieden worden gevangen en stralend als bekeerlingen worden geteld. Hoe vergist zo'n gemeente zich.

Ik moet u eerlijk zeggen dat ik soms een beetje bang ben voor Handelingen 69. Is het werkelijk een toetssteen voor oerbijbelse bewogenheid en reddingszin? We zeggen dit rondom Pinksteren, het feest van bloed en vuur en rook, het feest van de stormwind van de Geest. Wilt u wel geloven dat ik steeds meer geneigd ben om puur eenzijdig het evangelie van de redding en zaligheid der zielen te verkondigen. Anderen, in en buiten de gemeente zeggen het wel op voortreffelijke wijze wat er politiek en maatschappelijk allemaal moet gebeuren. Ik geloof steeds meer, dat de boodschap van redding der zielen en van eeuwig heil onze noodzakelijk

eenzijdige opdracht is. Dat die anderen zeggen wat ze moeten zeggen is vrucht van het evangelie. Maar ons is het gegeven telkens weer op indringende wijze de boodschap van verzoening en eeuwig leven te verkondigen, en daartoe op te wekken tot bekering. De opwekking van het eerste Pinksterfeest was het gevolg van de Heilige Geest en de prediking der bekering.
Niet een beter leven, niet een welvarender leven, maar een leven dat uit de dood is wedergeboren, daar gaat het om. Met een gemeente die dit fel gelooft en betuigt, kunnen we verder de tijd in en kunnen we Handelingen 69 scheppend beleven.

PH. L.

(Uit: Gemeentebode, Groningen, juni 1968)

HERVORMDE KERK WIL 'VOLKSKERK' BLIJVEN

Het moderamen van de hervormde synode heeft in een brief aan kerkeraden en aan predikanten scherp stelling genomen tegen sanering van het kerkelijk register door verwijdering van niet meelevende geboorteleden. Kinderen van hervormde ouders worden gerekend tot de hervormde kerk, of ze gedoopt zijn of niet. Aldus een bericht in Haarlems Dagblad.
Dat is niet zomaar een uiting van imperialistische neigingen, zo schrijft het moderamen, maar heeft als achtergrond dat men gelooft dat deze mensen er bij horen: geen imperialisme dus, maar „barmhartigheid en gehoorzaamheid".

ZR EDENS NAAR KONGO

Donderdagavond 4 juli j.l. is zr J. Edens-Veldman, echtgenote van zendeling Sietzo Edens, tesamen met haar vier kinderen van Schiphol vertrokken naar Sona Bata, Kongo om zich bij hun man en vader te voegen die reeds op 30 mei was teruggekeerd naar zijn arbeidsveld.
Vele familieleden, vrienden en vertegenwoordigers van onze Uniegemeenschap waren op het vliegveld aanwezig om zr Edens en haar kinderen vaarwel te zeggen.

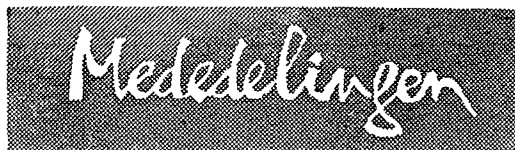
UZC

ANGLIKAANSE DOMINEE WERD BAPTIST

Rev. Ronald S. Whitehead, tot voor kort vikaris te Denaby, Engeland die bekendheid kreeg door zijn kritiek op de kinderdoop, heeft de Church of England verlaten en is in een baptistengemeente gedoopt. Hij hoopt voorganger van een baptistengemeente te kunnen worden. Meerdere anglikaanse geestelijken hebben bezwaren tegen de kinderdoop. De meesten van hen blijven in de kerk waartoe zij behoren, omdat ze van mening zijn hun ideeën daar te moeten uitdragen.

SPAANSE BAPTISTEN WIJZEN REGISTRATIE AF

De Unie van Baptisten Gemeenten in Spanje heeft besloten geen staatserkenning als „religieuze vereniging" aan te vragen. De spaanse baptisten treden hiermee in het voetspoor van de Spaanse Evangelische Kerk. Samen omvatten beide geloofsgemeenschappen ongeveer de helft van het aantal protestanten in hun land. Zij wijzen de staatsbemoeienis met hun gemeenteleven, zoals die in de „wet op de godsdienstvrijheid" is vastgelegd (kontrole op ledenlijsten, financiën enz.) af. Overigens is de band binnen de baptistenunie zo los, dat wellicht nog enkele plaatselijke gemeenten toch nog staatserkenning zullen aanvragen. Vijf procent van de afgevaardigden ter unievergadering verklaarde zich namelijk voor een wettelijke registratie.
Voorstanders van „erkenning" zijn gebleken de spaanse vrije evangelische gemeenten, de pinkstergemeenten, de „Kerk van Christus", de adventisten en een meerderheid van de „Vergadering van Gelovigen".

DOETINCHEM

De sekretaris van de raad van de baptistengemeente te Doetinchem schrijft ons:
Wij delen u mede dat door de Baptistengemeente te Doetinchem een beroep is uitgebracht op ds H. C. van der Flier te Ter Apel.
Tot nu toe werd onze gemeente gediend door ds C. van de Geer. Deze broeder moest zijn werkzaamheden echter over meerdere taken verdelen, en was daarom woonachtig te Woudenberg. Door de gestage groei en uitbreiding van het werk meende de gemeente dat thans het ogenblik gekomen was om over te gaan tot het beroepen van een predikant die volledig in dienst van de gemeente kan staan.

BEROEPBAARSTELLING

De Commissie der Unie deelt hierbij mee dat zij, op grond van de door de Commissie voor de Opleiding gedane voordracht en van de daarbij overgelegde rapporten, besloten heeft voor onze gemeenten beroepbaar te stellen de broeders J. Schuil, p/a Cornelis Bokstraat 27, Schagen en B. Stuut, p/a „De Vinkenhof", Biltseweg 10, Bosch en Duin, post Bilthoven.

Voor de Commissie der Unie
de algemene secretaris,
Th. van der Laan

Arnhem, 4 juli 1968.

Adreswijziging

De penningmeester van de gemeente Hoogezand, broeder K. Bos, woont thans Groen van Prinstererstraat 6.

Op 30 juni j.l. werd in Gods Heerlijkheid opgenomen onze zuster

EVERDINA DEN HEETEN-KLEEFMAN

op de leeftijd van 72 jaar.

2 Tim 4 : 7

Baptistengemeente Eindhoven

Onverwacht werd op maandag 15 juli j.l. onze broeder

JOEKE VAN DER MEI

tot heerlijkheid bevorderd.

De baptistengemeente Haulerwijk.

Onverwachts nam de Here tot Zich onze zuster

GEPKE TEN HOFF-BOTS

in de ouderdom van 77 jaar.

Psalm 31 : 6

12 juli 1968

Baptistengemeente Eindhoven.

Heden nam de Here, zeer onverwacht, uit ons midden weg, onze lieve zorgzame man en vader

ROELOF FOLKERTS

in de ouderdom van 54 jaar.
„Veilig in Jezus' armen.

De diepbedroefden:
B. Folkerts-de Boer
Klaske
Douwtje
Elizabeth Kloetstra-Folkerts
Johannes Kloetstra
Hendrik.

Drachten, 15 juli 1968
Westersingel 7.

De begrafenis heeft plaatsgevonden op donderdag 18 juli 1968.

Vertrouwend op zijn Heer en Heiland ging onverwachts van ons heen, onze broeder

R. FOLKERTS

in de leeftijd van 54 jaar.

Vele jaren diende hij onze gemeente als penningmeester.

Drachten, 15 juli 1968

De baptistengemeente Drachten.

Let op: van 't speciale Handelingen '69-nummer van „De Zaaier" (oktober a.s.) bestelden reeds

Hoogeveen	1500 exemplaren
Veendam	1500 exemplaren
Haulerwijk	600 exemplaren
Zandbulten	300 exemplaren

Zó gaat 't goed.
Laat ook uw gemeente met het 5-voudige, ja met het 10-voudige van het maandelijkse aantal voorde-dag komen. Overweeg alles met visie en grijpt deze kans!

Bestel een groot aantal voor héél de omgeving vóór 1 september bij: adm. „De Zaaier", Dalweg 77, Arnhem.

DE CHRISTEN

2 augustus 1968

83e jaargang — 31/32

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 16,— per jaar (f 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Gods zwervende zonen

We zullen inderdaad de zee bewoonbaar moeten maken; we zullen enige hemellichamen moeten zien te enteren, waarop het menselijk geslacht zich wat huizen zal kunnen bouwen, want, tenzij er dingen gebeuren, die katastrofaal zijn voor het voortbestaan van de mens, zal deze planeet binnenkort de miljarden niet meer kunnen voeden. Natuurlijk, tenzij de laboratoria levens-middelen gaan produceren. Maar ook dan drijven er voor zieners wel wolken.

Het is bevreemdend, dat wij, naarmate we met meerderen samen wonen, hoe langer hoe eenzamer worden. Althans, dat gevoel heb je. Misschien is dat maar een subjektieve zienswijze, want ieder mens heeft toch nog wel een paar mensen, die aandacht aan hem schenken. Maar de stad, en dat is de woonplaats de toekomst, maakt een einde aan het dorpse gevoel van saamhorigheid. Bertram Otto schreef eens: wij leven op afstand Heer; als wij elkaar te dicht naderen komt er een proces-verbaal van en 'n eis tot schadevergoeding, want wij zijn gemotoriseerd; wij hebben uw patent verbeterd en ons zelf paardekracht verschaft, maar wij verloren daarbij onszelf. Wij zien ons nog slechts in kilometers-tempo, wij spreken in tekens en zingen een canon nog slechts met de motor. Wij degenereren in een kleine kring en beminnen de naaste door autoruiten heen; de horizon van onze blikken is ruimer dan ooit, maar de horizon der zintuigen wordt begrensd door het chassis van onze wagen.....

Men mag het verleden niet idealiseren en de samenleving van een dorp had ook haar moeilijkheden maar zelfs in die moeilijkheden was iets menselijks. Nu leven we weliswaar in één machtig gebouw, maar varen elkaar voorbij alsof mijlen ons scheiden. Het is een wonder als men de namen weet van de buren. Het wemelt om je heen van mensen, maar je kent niemand. Eerder het merk van de auto, waarin ze arriveren of verdwijnen. En ze kijken 's avonds naar hetzelfde televisieprogramma als ik. Of naar een ander. Dat zie je aan de lichtflikkeringen.

Ontstellend groot is het aantal van deze mede-mensen, dat geen kerk meer bezoekt. Je mag daaruit niet konkluderen dat ze zonder God, zonder geloof en zonder hoop leven, maar je vreest dat ze geen relaties met de onzienlijke onderhouden. Het menselijk vernuft en wat dat voort kan brengen heeft hen in de ban. De vlucht van de wetenschap op nagenoeg elk terrein is zo verbijsterend, dat ze God uit het oog hebben verloren en weg zijn van de prestaties van menselijk denken en kunnen. Nieuwe werelden openen zich en ze treden die zowel enthousiast als bevreesd binnen. Misschien met eerbied en ontzag. De was, waarmee de vleugelen der vooruitgang zijn bestreken, kan plotseling smelten en dan zullen allen tezamen in zee storten. Die vrees laat hen dieper op het gaspedaal drukken om er nog uit te halen wat er in zit. Waarom geen risiko's te nemen als het zo riskant is.

Jaren geleden las ik een boek van Neville Shute, ik geloof dat de titel luidde: On the beach, het verhaal van mensen, die in Australië wachten op de ondergang, het sterven, dat reeds over andere kontinenten gekomen is en als ik me wel herinner gaat een visklub voor het laatst een vrolijke dag houden; een autoklub organiseert races en ieder hoopt zo ongeveer zich maar dood te rijden, terwijl het Leger des Heils uitroept dat de dag der wrake is gekomen en dat men alsnog ontkomen kan door het geloof in Jezus.

Ik heb niet de indruk dat die stemming zich van de meesten meester heeft gemaakt, al zien ettelijken er geen gat meer in om nog tot een rechtvaardige samenleving tussen individuen en volken te komen, omdat de bezitters er niet aan denken afstand te doen van hun machtige posities. Ik heb wel de indruk dat de georganiseerde christenheid geen illusies hoeft te koesteren dat wie ook maar naar haar boodschappen en oproepen zal luisteren. De kerken zijn te zeer verstrikt in de maatschappelijke ordeningen van de rijke landen.

En wij gaan Handelingen 69 tegemoet. Wij beogen de boodschap van God, van Jezus te verkondigen. Terwijl naar het schijnt in deze situatie niemand enige interesse heeft. Het is duidelijk dat we geen interesse zullen wekken door stunts van welke aard ook. Vanzelfsprekend zal een aan de tijd aangepaste propaganda niet over het hoofd mogen worden gezien. Wanneer een gemeente zich kan verzekeren van de medewerking van zangers, muzikanten, sprekers, in wier uitingen de tijd vibreert; die niet alleen weten waarover ze het hebben, maar ook tegen wie ze het hebben, dan kan dat een wezenlijke hulp betekenen. Maar tot een werkelijke penetratie van het grote gebied om ons heen, tot een werkelijke ontmoeting met de andere zal het alleen kunnen komen indien wij de mens van nu zien als iemand, die geen herder kent. Hij kent alleen direk-

IN DIT NUMMER O.A.

Citaat van de week: Wij zijn geroepen om vissers van mensen te worden, niet om aquariumhouders te zijn.

(C. Hamelink)

teuren, managers, vakbondsbestuurders, belastingkonsulenten, automonteurs. De herders zijn uitgestorven bij gebrek aan heide en schapen.
Jezus heeft zich nooit van de wijs laten brengen door kennis of rijkdom of dreiging. Hij zag de mens in zijn barre armoede en hij gaf zich moeite om tot de wezenlijke dingen door te dringen. Ook bij hen. Hij was dan ook de goede herder. Hij had hart voor de schapen. Voor mensen.
Als ik nu de eerste regels lees, waarmee ik begon zeg ik: wat had dat er nu mee te maken. Niet zo veel. Alleen slechts uit de verte; aan de rand. Want op de diepe achtergrond stond voor mij de mens van nu. Zo groot, zo klein. De mens. Gods zwervende zoon.

Huizinga

VOORGANGERSKONFERENTIE

De 45ste konferentie van de Broederschap van Baptistenvoorgangers zal D.V. 3 en 4 september op De Vinkenhof worden gehouden. Het programma vermeldt o.a. een referaat van prof. dr. H. Berkhof over *Gemeente en doop* en *'Pathways to better Evangelism'* door J. K. Zeman.
Aan de konferentie zal voorafgaan de viering van de 10e Dies Natalis van het seminarium.

BEROEPINGSWERK

Aangenomen: naar Vroomshoop, kand. J. Euwema te Eindhoven.
Aangenomen: naar Tweede Exloërmond kand. J. Schuil te Schagen.

Op bezoek bij onze amerikaanse geloofsgenoten

Dr John D. Hughey, secretaris voor Europa en het Midden Oosten van de Buitenlandse Zendingsraad van de Zuidelijke Baptisten Conventie in de Verenigde Staten, had ons al eens geschreven hoe nuttig het naar zijn mening zou zijn wanneer de nieuwe algemene secretaris van de Unie nader zou kunnen kennismaken met de baptisten in Amerika. Er zijn immers zeer goede contacten opgebouwd in het verleden. Toen we dan ook een uitnodiging ontvingen om enkele malen te spreken op een zendingsconferentie in Ridgecrest, N.C. was ook het dagelijks bestuur van de Unie-Commissie van oordeel dat onze verbondenheid en samenwerking verstevigd zou kunnen worden door de uitnodiging te aanvaarden. Dankzij de vele deuren die overal door bijzonder hartelijke geloofsgenoten werden geopend gedurende ons 3-weeks verblijf hebben wij u op vele belangrijke plaatsen en gelegenheden mogen vertegenwoordigen.

Op z'n amerikaans

Het canadese Labrador, dat er door zijn met sneeuw en ijs bedekte bergen en meren vanuit de hoog vliegende super DC 8 uitziet als een volstrekt onbewoonbaar land, is het eerste dat men van het amerikaanse continent ziet. Maar na nog enkele uren vliegen landen we veilig op het zeer uitgestrekte John F. Kennedy-vliegveld in New York, de al even onbewoonbare wereldstad waar miljoenen mensen "leven".

Per helikopter ging het naar La Guardia, een ander vliegveld in New York, waar we een vriend zouden ontmoeten. Deze vriend en studiegenoot, ds O. D. Brown, voorganger van een grote negergemeente, was daar ter verwelkoming aanwezig. Met de zgn. "air shuttle" — een half uur verbinding per vliegtuig, waar je zonder kaartje en reservering instapt — vlogen we binnen het uur naar Boston. Weer een uur later waren we op de avondbijeenkomst van de Unievergadering van de Amerikaanse Baptisten Conventie (de vroegere Noordelijke Amerikanen). Niet minder dan 5000 afgevaardigden beraadslaagden en confereerden daar gedurende een week.

Bijzonder vlot en efficient hadden we tot dusver gereisd in de paar uur dat we in de Nieuwe Wereld waren. Met dezelfde vlotheid werd de spreker die avond aangekondigd: "de grote T.V.-ster"... bisschop Fulton J. Sheen. Deze r.k.-bisschop van Rochester is als televisiespreker zeer bekend in heel Amerika. De bijzonder welsprekende geestelijke was de gast op een unievergadering van baptisten. We hadden het gevoel in een ander land te zijn...

Naar Valley Forge

Enkele dagen later arriveerden we in Richmond, de hoofdstad van de staat Virginia. 's Zondags waren we in de 1200-leden tellende negergemeente van onze collega. Twee zondagen later hebben we daar ook mogen preken. Over de ervaringen in deze gemeente zullen we in een ander artikel wat meer vertellen.

Na een bezoek aan dr Joseph Nordenhaug, de algemene secretaris van de Baptisten Wereld Alliantie gebracht te hebben, waren we een lange, prachtige dag in één der mooiste steden van de V.S.: Washington D.C. Hier zagen we de monumentale gebouwen, het graf van J. F. Kennedy, en ook Opstandingsstad en de zeer gehavende 14e straat — de straat in de negerwijk waar geplunderd en brand gesticht werd.
Valley Forge is een dorpje dat ongeveer 30 km. verwijderd is van de stad Philadelphia. Hier ligt het prachtige "uniebureau" van de Amerikaanse Baptisten

Conventie. Gebouwd in een grote cirkel zijn er alle takken van arbeid ondergebracht inclusief een eigen drukkerij met 12 grote drukpersen waaraan twee ploegen drukkers werken met een produktie van 30 milj. ex. per jaar.

In Texas

In het snikhete Houston in Texas hield de Zuidelijke Baptisten Conventie — met 11 miljoen leden de grootste unie ter wereld — zijn unievergadering. Er waren daar maar liefst 15.000 "boodschappers", afgevaardigden zouden wij zeggen, aanwezig. Het was een historische unievergadering vanwege de aanvaarding van een verklaring betreffende het rassenvraagstuk en de armoede in de V.S. We hebben daar namens u allen een groet uitgesproken.

Met "onze" br J. J. Kiwiet reisden we via Dallas naar Forth Worth waar we hartelijk werden onthaald door de rest van de fam. Kiwiet, bestaande uit de moeder en 5 kinderen. Ze maken het uitstekend en voelen zich al aardig thuis in Texas, hetgeen mede te danken is aan het feit dat ze leden zijn van een fijne gemeente. Br en zr Kiwiet denken natuurlijk nog veel aan de nederlandse gemeenten. Br Kiwiet is professor in de theologie aan het grootste baptisten-seminarie ter wereld: er zijn ca. 2000 studenten.

Organisatie van superlatieven

In de amerikaanse gemeenten gaan jong en oud naar de zondagsschool. Deze bijbelklassen vormen een geweldige organisatie die veel heeft bijgedragen tot de groei van de gemeenten. Al die zondagsschoolbezoekers gebruiken brochures, boeken enz. om zich voor te bereiden. De zondagsschoolvereniging, de Sunday School Board (S.S.B.) genaamd, zorgt

Aan rustige wateren

HET WASSENDE WOORD

En het woord Gods wies...
(Hand. 7 : 1)

Het werkwoord ‚wassen' in de betekenis van: groeien, gedijen, gebruiken we niet zo vaak. Eigenlijk alleen maar wanneer we het over het wassende water, of het gewas van de akker hebben.
Oók van het Woord Gods wordt gezegd, dat het wast. Waarom de keuze voor dat werkwoord?
Zou het zijn omdat juist in dit werkwoord van een geheimenis sprake is? Als het water wast kan geen mens het keren. Eb en vloed wisselen elkaar af en geen menselijk vernuft kan daaraan iets af of toe doen. Het gaat buiten menselijk ingrijpen om.
Hetzelfde geldt van de wasdom die van Bóven moet komen.
Zo is het met het Woord van God. Het is een kracht die van God is. Het draagt het geheimenis van zijn wasdom in zich, zoals de kiemkracht in de zaadkorrel verscholen is.
Wat een troost ligt hierin! De voortgang van het evangelie is tenslotte niet van onze inspanning afhankelijk. De zegen op onze arbeid is tenslotte niet onze verantwoordelijkheid. Die neemt God Zelf voor Zijn rekening.
De tegenstand van de vijand kan de gang van Gods Woord door de wereld niet stuiten. Wie is bij machte het wassende tij tegen te houden? Als de vloedgolf, het springtij komt blijkt geen dam te sterk, geen dijk te hoog. Gods Woord doet het! Als Hij wérkt, wie kan het keren?
Wie mocht menen, dat het werk nu aan God kan worden overgelaten vergist zich. De notitie ‚En het woord Gods wies...' wordt gemaakt nadat de apostelen zich weer volledig konden geven aan hun taak. Toen ze weer dat Woord dat hen was toevertrouwd konden verkondigen.
Wij moeten zaaien. Wij moeten aan het werk. Getuigen en verkondigen. Echt ons best gaan doen, ons gaan inspannen. De offers niet vrezen. Maar we kunnen het op een bepaalde zorgeloze wijze doen. Royaal en gemakkelijk. Zonder in ademnood te komen. Zonder naar sukses te jagen.. Het is lopen op de lange afstand, werken op eeuwigheidstermijn. Zoals de boer die zaait en weet heeft van de kwaliteit van zijn zaaigoed. De oogst zál komen.

Het Woord van God heeft nog steeds die kracht. Het zal wassen, tot wasdom komen, vruchten voortbrengen. Tot in het honderdvoudige! Het zal wassen als het water dat keerdammen doorbreekt.

Wij behoeven ‚slechts' getrouw te zijn.

v. D.

---

voor dit materiaal en voor nog veel meer dingen.

In Nashville, Tennessee staat het hoofdgebouw van de S.B.B. met de drukkerijen. We hadden gelegenheid het merendeel der werknemers toe te spreken daar ze op 11 juni in een kerkdienst het 77-jarig bestaan herdachten van de S.S.B. Er waren ongeveer 800 à 900 werknemers/sters in de dienst. Maar dat is nog niet alles!

Houdt u van getallen? Misschien niet. Dan slaat u dit maar over. Maar 't is wel leuk het even te noemen: de S.S.B. heeft 1500 mensen in dienst, twee uitgeverijen (Broadman Press en Convention Press), exploiteert 50 baptisten-boekwinkels, bezit twee grote buitencentra, waarvan één met een capaciteit van 3000 bedden, bereikt wekelijks 15 miljoen mensen met het materiaal, is ná de amerikaanse regering de grootste klant van de amerikaanse tante Pos, heeft een exploitatiebegroting van maar liefst 1,3 miljard gulden en schenkt de winst — meestal enkele miljoenen — aan de buitenlandse zending.

Buitenlandse zending

Terug in Richmond waren we gedurende de vijf dagen de gast van de Foreign Mission Board, dus de U.Z.C. van de zuidelijke baptisten. Ongeveer 275 mannen en vrouwen werken hier op een groot kantoor om de 2300 zendelingen in 68 verschillende landen te helpen bij hun taak en om jonge mensen op te roepen zich te geven voor de zending.

Iedere avond werden ouderen en jongeren opgeroepen zich beschikbaar te stellen voor de zending op de bijeenkomsten in het buitencentrum Ridgecrest, N.C. Hier waren meer dan 2000 gemeenteleden bijeen terwijl jong en oud konden kennis maken met de meer dan 200 zendelingen die met verlof waren. Allerlei bijbelklassen, seminars en grote bijeenkomsten werden gehouden. Op een van die grote samenkomsten hebben we over onze gemeenten in Nederland mogen vertellen. Men werd bemoedigd door dit bericht en er is gebeden voor de voortgang van de arbeid in Nederland.

In volgende artikelen hopen we wat dieper in te gaan op verschillende onderwerpen en met name over de bijgewoonde unievergaderingen meer te berichten.

Th. van der Laan

DE VIERDE ASSEMBLEE VAN DE WERELDRAAD VAN KERKEN IN UPPSALA, ZWEDEN

Meer dan 70 baptisten — uit 21 landen — waren aanwezig.

Meer dan 70 baptisten uit 21 verschillende landen waren aanwezig op de Vierde Assemblee van de Wereldraad van Kerken die deze weken in 't zweedse Uppsala werd gehouden. Zij waren in verschillende hoedanigheden aanwezig: als afgevaardigden, adviseurs, waarnemers, leden van de staf, vertalers, stewards, als vertegenwoordigers van de pers, etc.
Van de aanwezigen kunnen we noemen: *dr Ernest A. Payne* — voormalig algemene sekretaris van de Unie van Baptisten in Groot Brittannie en Ierland — die een van de vice-presidenten van de Wereldraad is; de evangelist *dr Billy Graham*, een van de zes baptisten die als adviseurs dienden. *Dr. Josef Nordenhaug,* algemene sekretaris van Baptist World Alliance, en *Nils Sundholm,* docent aan het baptistenseminarium te Stockholm, waren beiden als ‚fraternal delegates' aanwezig. Verder kunnen genoemd worden: *David S. Russell* (Groot Brittannie), *Alexander Karev* (Rusland), *Ilia Ivanov* (Rusland), *Janos Laczkovszky* (Hongarije), *Rolf Dammann* (Oost-Duitsland), *dr George R. Beasley-Murray* (Groot Brittannie), *Paul Mbende* (Kameroen)), *José Cardona* (Spanje), *dr Günter Wagner* (West-Duitsland) en *dr Erik Rudén* (Zweden).

Van de verschillende baptisten-persorganen, die een verslaggever naar Uppsala zonden, noemen we: *Wort und Werk* (DDR), *The Baptist Times* (Groot Brittannie), *European Baptist Press Service* (Rüschlikon) en de persdiensten van de grote amerikaanse baptisten-konventies.

L.Z.C. RAAD

De Landelijke Zondagsschool Centrale is thans als volgt samengesteld: Voorzitter ds. J. v. d. Geer, Schoenerstraat 14, Veendam. Secretaris: W. J. Baptist, W. J. Knotlaan 15, 2e Exloërmond. Penningmeester: B. Hofman, Heusdenlaan 1, Stadskanaal. Leden: W. Blaauw, De Slag 29, Drachten. Mej. W. J. Brongers, d'Hondecoeterstraat 69, Leeuwarden. Adviseur: ds. M. G. Boerschoten, IJssel de Schepperstraat 27, Bunnik.

Martin Luther King

V. Revolutie en verlossing

MET DE REDE, die hij op 16 augustus 1964 uitsprak aan het slot van de Europese Baptistenconferentie, besluiten we deze artikelenserie over Martin Luther King. Voor de bijna vijf duizend belangstellenden, die de Zuidhal van het RAI-congrescentrum vulden, hield hij die zondagmiddag in Amsterdam een magistraal betoog over Revolutie en Verlossing. In deze toespraak en de daarin ontwikkelde gedachten leren we King ten-voeten-uit kennen. De vertaling-in-extenso is van mij. J.A.B.

DE BOODSCHAP van het evangelie is scherper dan een tweesnijdend zwaard. We hebben ons echter nauwelijks gerealiseerd, hoe scherp deze boodschap wel was, toen we begonnen haar aan de niet-westerse wereld door te geven. Dat hebben ook de slavenhouders in de Verenigde Staten zich nauwelijks gerealiseerd, toen zij hun huisbedienden uit de Bijbel begonnen voor te lezen, en er bij hen op aandrongen om anderen daarover te spreken. Dat wij in een revolutionaire wereld leven, moet grotendeels worden toegeschreven aan de verkondiging van het evangelie en het werk van zendelingen over de hele wereld.

De christelijke prediking was het, die als eerste de gedachte van de broederschap van alle mensen in de wereld verbreidde. De christelijke prediking was het, die mensen en volken iets gaf, waarop zij konden hopen. De christelijke prediking was het, die de actie voor onderwijs-voor-allen begon. De christelijke prediking was het tenslotte ook, die de mensen ervan overtuigde, dat de ellende in de wereld zou kunnen worden overwonnen, en dat de westerse volken onder de heerschappij van Christus hen een nieuw aards koninkrijk zouden binnenleiden, waarin de mensen met elkaar zouden kunnen leven als in het Koninkrijk van God. Zij hebben onze belofte gehoord en haar letterlijk opgevat. Thans stellen zij de eis, dat de belofte van dat koninkrijk *hier en nu* zal worden ingelost.

Intussen beseffen wij, dat veel van dit alles gebaseerd was op een onbijbelse theologie. Het Koninkrijk van God als een universele werkelijkheid is er nog niet. Immers, op elk vlak van het menselijk bestaan wordt de ondergang van de ene tyrannie gewoonlijk gevolgd door de opkomst van de andere. Maar ook al is alle vooruitgang precair, toch kan binnen bepaalde grenzen in maatschappelijk opzicht wezenlijke vooruitgang worden geboekt. Ofschoon het Koninkrijk van God nog niet als een universele werkelijkheid zijn intrede in de geschiedenis gedaan heeft, kan het zich hier en daar, zij het onvolkomen, openbaren in gezond verstand, in persoonlijke toewijding en in het gemeenschapsleven. Zo zegt het Nieuwe Testament: ‚Het Koninkrijk Gods is bij u'.

Veel christenen hebben onderhand vergeten, dat wij in het begin van deze revolutie ons aandeel hadden. Zij zien slechts de mensenmassa's, die ‚Vrijheid" roepen, en hebben de communisten ongemoeid gelaten, toen deze de eer voor zich opeisten, dat de wereld zich in een toestand van revolutie bevindt. De christenen in het Westen zijn te lang met een comfortabel en stabiel bestaan vereenzelvigd om zich gemakkelijk aan een veranderende wereld te kunnen aanpassen. Toch is het dit, wat God in deze tijd van ons vraagt Wij mogen onze vroegere pogingen, de wereld tot Christus te brengen, niet opgeven enkel en alleen, omdat zij niet zò tot Christus komt als wij ons hadden voorgesteld.

Er zijn twee dingen, die wij met betrekking tot de wereld nooit mogen vergeten. Het ene is, dat deze wereld van God is, en dat Hij bezig is in de krachten der geschiedenis en in de lotgevallen der mensen. Het tweede is, dat Jezus Christus zijn leven voor deze wereld gegeven heeft, en dat wij als zijn discipelen geroepen worden om onze levens te geven en het verzoeningswerk van Christus in *deze* wereld voort te zetten.

LATEN WIJ de aard van de revoluties van onze tijd nu eens nader bezien. Want het zou wel eens kunnen zijn, dat wij, meer dan tot dusver, de hand van God daarin ontdekken.

Aan elke revolutie ligt de gedachte ten grondslag, dat alle mensen als gelijken geschapen zijn. In de Vrijheidsbeweging in het zuiden van de Verenigde Staten zeggen wij, dat deze beweging begon, toen mannen en vrouwen zich realiseerden, dat zij Gods kinderen waren. Als wij allen werkelijk kinderen van God zijn, dan hebben wij allen recht op dezelfde kansen, genoegens en verantwoordelijkheden. Dit is het zaad, waaruit alle menselijke verlangens voortspruiten.

Dat verlangen is zo wijd verbreid, dat het in onze dagen nationale afmetingen aanneemt. Niet slechts enkelingen eisen hun plaats naast hun medemensen op; wij zijn verwikkeld in een volkerenstrijd, waarbij elk volk vecht voor zijn plaats onder de zon. Elke macht, die deze ontwikkeling probeert tegen te houden, wordt onder de voet gelopen. Eén van de middelen, waarmee de mens besloten heeft gelijkheid te veroveren, is het menselijk vernuft, beter bekend als de technologie. De hulpbronnen van het menselijk verstand en de daardoor geconstrueerde machines proberen thans een wereld te bouwen, waarin een ieder zijn aandeel ontvangt in de overvloed en beloning, waarvoor vroeger alleen de rijken in aanmerking kwamen.

Dat betekent, dat de mens nu echt Gods medearbeider is in de voortzetting van zijn schepping. De technoloog, die de mens geworden is, heeft hem ertoe gebracht kolossale steden te bouwen. Ons hele levenspatroon is in één enkele generatie veranderd. De trek naar de stad is van alle verschijnselen in de wereld-van-nu het meest opvallende. Minderheidsgroepen en -volken mogen dan om vrijheid schreeuwen, mensen uit ieder volk — rijk of arm, zwart, blank of daartussenin — trekken nu naar de stad, allemaal op zoek naar bevrijding van armoede, ontbering en het primitieve dorpsleven van hun vaderen. Dat alles heeft de wereld in beweging gebracht. In welke richting zij zich beweegt, weten wij niet. Maar het feit kan niet worden ontkend, dat de ganse schepping verlangend uitziet naar de één of andere vervulling.

De grote verzoeking voor de kerk bestaat daarin, dat zij poogt de wereld terug te roepen tot de rustige tijd, die achter ons ligt; en onze gemeenten te vermanen, de wegen der vaderen niet te verlaten. Maar dan zou zij vergeten, dat God beloofd heeft ‚alle dingen nieuw' te maken. En dat het Gods voornemen is, in de volheid der tijden ‚al wat in de hemelen en op de aarde is onder één hoofd, dat is Christus, samen te vatten'.

Onze opdracht is veel moeilijker en riskanter, want nogmaals: God roept ons om met Christus te leven temidden van een revolutionaire wereld. Toegegeven, wij zijn even weinig erop voorbereid deze wereld in te gaan als Abraham, toen hij de woestijn introk; maar we hebben geen andere keus. Als zij blijft in het veilige bestaan van de achttiende eeuw, terwijl de wereld zich voorbeweegt, dan is de kerk ten dode opgeschreven. En zonder het profetisch getuigenis van de kerk zal de hele wereld één grote moordpartij worden.

Wij hebben het bewijs reeds. De kerk heeft de afgelopen jaren gezwegen en de wereld aan haar lot overgelaten. En wat wij nu zien, is het geleidelijk verval zowel van de kerk als van de wereld. Hier in Europa, om een voorbeeld te noemen, wordt dat zichtbaar in de achteruitgang van het kerkbezoek; maar in de Verenigde Staten is het al niet anders. Wat we dáár zien, is een laatste vertwijfelde stormloop op de kerk in de hoop, dat ‚Moedertje Kerk' ons zal beschermen tegen de onzekerheden van deze tijd en ons in haar schoot zal beveiligen voor de komende tijd. Maar ondanks de grote massas, die elke zondag bijeenkomen, ontaarden het gemeenschaps- en gezinsleven meer en meer. En dan is daar het

bederf van ons volksleven, zoals dat blijkt uit de populariteit van een presidentskandidaat [1]), die belooft het volk te doen terugkeren *naar de wereld-vangisteren*, een wereld zonder belastingen, zonder hulp aan het buitenland, zonder sociale voorzieningen, en zonder problemen, die niet door kernwapens zouden kunnen worden opgelost. En degenen, die deze kandidaat zo populair maken, zijn de mensen, die ónze kerken in het Middenwesten en in de zuidelijke staten vullen.

Het alternatief is een creatieve en moedige poging, de revolutionaire wereld binnen te treden en daar te strijden met de overheden en machten van deze tijd, maar dan zo, als zouden wij werkelijk geloven, dat Christus de wereld overwonnen heeft; niet slechts het privé-wereldje van mijn eigen zieleheil, maar de wereld van raketten, staalfabrieken en overbevolkte landen, waar gebrek geleden wordt.

NEGERCHRISTENEN verkeren in menig opzicht in gelukkige omstandigheden. Wij hebben geen keus. Er is geen andere weg. Wij moeten ons vertrouwen op God stellen en het leven leven, dat Hij ons heeft beschikt. Nood en gebrek hebben ons gedwongen, ons in geloof aan Hem vast te klemmen. Toen wij nog slaven waren en geen geld hadden, geen onderwijs, geen enkele zeggenschap in de wereld, toen leerden wij zingen van de ‚Sweet Chariots", die ons thuis zouden brengen, als de last te zwaar werd. Wij leerden, dat er een antwoord is op de vraag van Jeremia, dat er balsem is in Gilead ‚om de zonde-zieke te genezen'. Wij leerden, dat in de donkerste uren van teleurstelling en wanhoop God een weg zou banen, waar geen wegen zijn. Daarom kennen wij Gods macht en is deze voor ons net zo reëel als de krachten van deze revolutionaire wereld. Daarom viel het ons ook niet moeilijk te geloven in het strijdlied van onze beweging: ‚We shall overcome. Wij zullen overwinnen'.

Maar het was wel moeilijk om uit de privé-geloofssfeer over te stappen in de sector van het openbare en maatschappelijke leven. Jarenlang hebben de negers in Amerika geprobeerd, de ellende en verzoekingen van de samenleving de baas te worden door individuële daden van geloof en kerkgang. Maar daar viel zeer weinig van te verwachten. Wij hebben erdoor geleerd, dat, willen wij de machten die ons tot slaven maakten overwinnen, wij samen moesten werken, -zoeken en -lijden.

In Montgomery, Alabama, was het, dat God ons deze les wilde leren. God koos een simpel incident uit — een vrouw, die in een stadsbus onrechtvaardig bejegend werd — *om de negers in Montgomery en in het hele land de macht van gemeenschappelijk handelen en getuigenis onder ogen te brengen*. Vanaf dat eenvoudige begin heeft Hij ons geleid en ons geleerd, hoe wij liefde en goede wil kunnen organiseren en mobiliseren tot een sterke beweging, die aan de geweldige machten van deze tijd het hoofd zou kunnen bieden.

In Birmingham, Alabama, zagen wij deze beweging tot rijpheid komen. Wij waren er getuigen van, dat het hele raderwerk van de natie in omgekeerde richting begon te draaien, om zo het probleem van rechtvaardigheid inzake de rassen tot een oplossing te brengen. Drie duizend burgers werden gemobiliseerd om met het wapen der liefde te strijden, en het resultaat was de meest *radicale wetgeving inzake ras en kleur*, die de Verenigde Staten sedert de ondertekening van de *Emancipation Proclamation* hebben gekend.

Daaruit hebben wij geleerd, dat wij, als wij op het geweten van de wereld enige invloed willen uitoefenen, het geloof, de hoop en de liefde van onze gemeenten moeten omzetten in een gemeenschappelijk getuigenis.

Ik zeg u dit, omdat het rassenvraagstuk niet het enige probleem is, waarvoor onze wereld zich geplaatst ziet. En negers zijn niet de enige christenen, die gerechtigheid van node hebben. De tijd is aangebroken, dat de methoden van georganiseerde goede wil worden toegepast op de vragen, waarmee de kerk op àlle terreinen van het leven te maken heeft.

Om een voorbeeld te noemen: het Nieuwe Testament roept ons op om ons het lot van de hongerenden en de gevangenen aan te trekken — de minste van hen zijn broeders. In een tijd van revolutie vragen massa's mannen en vrouwen van ons, dat wij iets *doen* voor de door armoede beproefde miljoenen in de onderontwikkelde landen in onze wereld. In een massa-maatschappij, in de ban van de technologie, is het niet voldoende om pakjes voor de zending te sturen. Zullen de miljoenen worden gevoed, gekleed en gehuisvest, dan moeten de hulpbronnen van de volken worden aangeboord. Grootse programma's voor de ontwikkeling van hele gebieden (te vergelijken met het Marshall-plan voor de wederopbouw van Europa) moeten worden ontworpen om Afrika en Azië te helpen. Christenen moeten hun regeringen niet slechts aanmoedigen, maar van haar eisen, dat zij de hen toevertrouwde financiële en technische rijkdommen zo gebruiken, alsof deze aan God toebehoren, en ze aanwenden tot Gods eer en tot welzijn van Gods kinderen, die gebrek lijden.

Dit is de weg, die het evangelie in deze tijd moet gaan. De volken hebben het Christendom met het Westen geïdentificeerd. Terwijl wij deze vereenzelviging moeten bestrijden, moeten wij ook de verantwoordelijkheid aanvaarden voor de regeringen, die wij kiezen, of die wij door onze onverschilligheid aan de

ONS WEEKBLAD

zal weer verschijnen op 16 augustus a.s. Kopij kan weer naar het adres van de redaktie: Zeilstraat 34, Sneek, gezonden worden.

---

macht laten komen. Het kan zijn, dat een christen zich inzet voor een stuwdam of een hydro-electrische krachtcentrale in een onderontwikkeld land, omdat hij zich realiseert, dat daardoor de rijkdommen van een land worden ontsloten, die de bevolking een bescheiden levenstandaard kunnen verschaffen. De hongerigen voeden en de naakten kleden, is in onze tijd een ingewikkelde zaak; maar dat is nu eenmaal nodig. En God heeft ons als Zijn kinderen geroepen ervoor te zorgen, dàt het gebeurt.

In de naaste toekomst zal de kerk naar wegen moeten zoeken om haar bezorgdheid inzake het vraagstuk van de vrede in de wereld tot uitdrukking te brengen. Dit is de wereld, waarvoor Christus gestorven is. Wij mogen niet lijdelijk toezien, zonder een hand uit te steken, dat zij zou worden vernietigd door een groep gevaarlijke en ambitieuze egoïsten, die alleen maar op macht uit zijn en die nergens anders oog voor hebben. Op het ogenblik verkeren wij in een precair machtsevenwicht, waardoor wij dichter bij de vrede zijn dan ooit in de laatste vijfentwintig jaar het geval was. Nu moeten christenen dit probleem op een creatieve wijze aanpakken, zij moet de impasse in de ontwapening doorbreken en de dooi bewerkstelligen in de koude oorlog voordat deze tot een echte oorlog wordt.

Wij hebben gehoord van het aanbod van het Vaticaan om in internationale geschillen als bemiddelaar op te treden. Dat is prijzenswaardig, maar daar moeten wij onmiddellijk aan toevoegen, dat alle christenen het recht verspeeld hebben in internationale kwesties als ambassadeurs der verzoening op te treden; daarvoor zijn wij in het verleden temidden van twee wereldoorlogen te traag en te voorzichtig tewerk gegaan. Eerst moet de kerk uitmaken, waartoe God de christenen met het oog op internationale conflicten roept. En dan moet zij dit getuigenis bekend maken, niet slechts door verklaringen, maar door hun lichamen als een levend getuigenis voor de waarheid in Christus te onderwerpen. Dat betekent, dat wij persoonlijk én als instituten en gemeenschappen bereid moeten zijn, de last van het kruis te dragen. Hele kerken kunnen gekruisigd worden, maar wij geloven, dat God door de opstanding veranderingen tot stand brengt; er is echter geen opstanding zonder kruis.

MAAR VOOR ALLES moeten wij, willen wij christenen en volgelingen van Jezus Christus zijn, bereid wezen om

zo nodig nonconformisten te zijn. Natuurlijk willen wij allemaal een aangepast leven om geen neurotici te worden. Maar er zijn sommige dingen, waaraan 'n echte christen zich nooit kan aanpassen. Ik ben nooit van plan mij aan te passen aan rassenscheiding en discriminatie. Ik ben nooit van plan mij aan te passen aan economische verhoudingen, die de massa het nodige ontnemen om enkelen weelde te verschaffen. Ik ben nooit van plan mij aan te passen aan de waanzin van militarisme en het physieke geweld, dat tot zelfvernietiging leidt. Want in een tijd, waar *Spoetniks* en *Explorers* door de ruimte schieten en geleide ballistische projectielen wegen des doods door de stratosfeer banen kan geen enkel land een oorlog winnen.
Wij staan niet meer voor de keus tussen geweld en geweldloosheid; het is of geweldloosheid of ondergang. En daarom eindig ik met te zeggen: Laten wij nonconformisten zijn als de profeet Amos, die temidden van het onrecht van zijn tijd kon uitroepen in woorden, die door de eeuwen heen weerklinken: ,Laat het recht als water golven, en gerechtigheid als een immer vloeiende beek'. Als Thomas Jefferson, die in een tijd van verbazingwekkende aanpassing aan de slavernij over de bladzijden van de geschiedenis heen neerschreef: ,Wij houden deze waarheid voor vanzelfsprekend, dat alle mensen als gelijken geschapen zijn'. Als de apostel Paulus, die tot de christenen in Philippi zeggen kon: ,Wij zijn burgers van een rijk in de hemelen'. Laten wij nonconformisten zijn als onze Here Christus, die tot de mannen en vrouwen in de dorpen van Galiléa zei: Hebt uw vijanden lief; zegent wie u vervloeken; bidt voor wie u smadelijk behandelen'.
Door dit nonconformisme zullen wij in staat zijn, ons te verheffen uit de sombere en troosteloze nacht van 's mensen onmenselijkheid jegens zijn medemens en de heldere en blinkende dageraad van vrijheid en gerechtigheid tegemoet te treden. En door deze vastberadenheid, door deze liefde en door deze goede wil zullen wij ook in staat zijn de dag te bespoedigen, waarop ,het koningschap over de wereld gekomen is aan onze Heer en aan zijn Gezalfde, en Hij als Koning heersen zal tot in alle eeuwigheden'. Halleluja! Halleluja!

Martin Luther King, Jr †

---

1) De conservatieve Republikeinse senator Barry Goldwater uit Arizona, die korte tijd later door president Lyndon B. Johnson overtuigend zou worden verslagen (J.A.B.).

ONS WEEKBLAD

zal weer verschijnen op 16 augustus a.s. Kopij kan weer naar het adres van de redaktie: Zeilstraat 34, Sneek, gezonden worden.

gemeenteberichten

50-JARIG AMBTSJUBILEUM DS K. REILING

Hengelo - (S. W. V.) Zondag 21 juli vierde de gemeente Hengelo feest. Feitelijk moeten we schrijven: vierde **één man** feest en de gemeente en vele anderen vierden het met hem mee. En dat was geen wonder omdat die ene ds K. Reiling was.
De kerk in de Jac. Catstraat was tot in de nok toe bezet, overbezet moeten we zeggen, want de koster met zijn hulpen kwam handen tekort om zelfs alle zijpaden van stoelen te voorzien om allen een plaats te geven. Bijna alle familieleden van de jubilaris en zeer velen uit de gemeenten die ds Reiling gediend heeft gaven er blijk van dat zij deze bijeenkomst een zeer bijzondere vonden.
De morgendienst stond onder leiding van onze voorganger ds F. E. Huizinga. Na een korte inleiding gaf deze het woord aan ds T. Jansma, die namens de Unie de jubilaris dankte voor het zeer vele dat deze voor onze gemeenschap gedaan en betekend heeft.
De gezamenlijke koren van 't Venster en de Jac. Catsstraat zongen enkele mooie liederen.
Daarna sprak ds Reiling over de tekst uit Hebr. 12 vers 2, „Laat ons oog daarbij gericht zijn op Jezus, de Leidsman en voleinder des geloofs." Door dat te doen, aldus spreker, heb ik het vol kunnen houden 50 jaar lang het evangelie te brengen. In moeilijke beslissingen was mijn oog gericht op Jezus en dat is wat mij geholpen heeft.
Er zijn vele problemen en vraagstukken, maar richt steeds het oog op Jezus. Dan komt het goed. Dan nemen wij de enige goede beslissing.
Ik heb aan anderen niet meer kunen geven dan ik zelf bezit, en aan twijfelaars en zoekenden kan ik dit woord meegeven: Houdt het oog gericht op Jezus. Dat is wat ik steeds heb verkondigd en gedaan heb. Ik heb gegeven wat ik bezat in de vaste overtuiging dat Gods liefde daardoor zal overwinnen.
Na de prediking maakten honderden van de gelegenheid gebruik ds Reiling en zijn naaste familie van harte te feliciteren met dit bijzondere jubileum.
Namens de gemeente Hengelo bood br S. W. Vis haar oud-predikant die haar ruim 13 jaar gediend had, en nog altijd voor haar klaar staat een klein geschenk aan in de vorm van „Een Atlas van de Bijbel". Spreker maakte daarbij attent op de bijzondere banden die ds Reiling nog altijd met de gemeente Hengelo verbinden, banden die in het verleden gelegd zijn en die nooit verbroken zijn. Naast voorganger, aldus spreker, was u een vader der gemeente, een rechtvaardige vader, die wist te bestraffen maar dat altijd met een hart vol liefde deed. We kregen altijd de overtuiging dat uw oordeel rechtvaardig was en recht door zee. Juist daardoor heeft u onze harten gewonnen.
Velen bleven nog achter met de familie om gezellig een kopje koffie te drinken. Het was een echte feestdag.

ALLERLEI UIT EINDHOVEN

Eindhoven - (K. B.) Als wij u iets laten weten over het wel en wee van onze gemeente, dan denken wij eerst aan het jaarijks uitstapje, dat onze bejaarden met Zusterhulp op 12 juni j.l. hebben gemaakt. Was vorig jaar de route oostwaarts, thans was het westen aan de beurt. Begunstigd door prachtig weer, hebben ze volop genoten van Aalsmeer, Schiphol en niet te vergeten Zandvoort, waar sommigen een verjongingskuur ondergingen! De ontvangst door de afd. Zusterhulp van Haarlem en Utrecht was allerhartelijkst, hetgeen **één** onzer zusters deed denken aan Phil. 4 : 5, Uw vriendelijkheid zij alle mensen bekend! Het was voor allen een prachtige en onvergetelijke dag. Stond deze dag dus in het teken van de bejaarden, het weekend daarop stond in het teken van het kind. De zondagsschool vierde toen zijn 40-jarig bestaan. Met grote dankbaarheid mogen wij terugzien op de arbeid gedurende al die jaren. Soms met tranen gezaaid, maar ook met gejuich gemaaid, zoals onze voorganger in zijn herdenkingsrede n.a.v. Ps. 126 zo duidelijk naar voren bracht. Niet enkel herinnering, maar ook verwachting; het werk moet doorgaan tot het grote moment, dat de schoven met gejuich in de schuur mogen worden gebracht. 's Middags hebben we genoten van het prachtig zangspel: „De Koning is Zijn liedje kwijt." Alles was in de puntjes geregeld, maar vraag niet, hoeveel tijd aan voorbereiding dit heeft gekost. Zaterdags daarna hebben de kinderen het nog eens gespeeld voor alle bejaarden uit Eindhoven. Ook in onze tijd zijn er vele mensen, die helaas hun levenslied kwijt zijn; zelfs christenen!
Ook op andere wijze wordt onder de jeugd gezaaid. Op 6 juli ging men met 50 kinderen naar een kampeerboerderij ergens in De Peel. Zo'n week kamperen kost veel tijd van voorbereiding, maar wij geloven, dat de arbeid, gedaan uit liefde tot onze Heiland en Heer, zijn waarde heeft en houdt.
Op zondag 11 augustus a.s. zal onze gemeente - zo de Here wil - een radiodienst verzorgen (aanvang 17.00 uur). Broeders en zusters in den lande, wij vragen voor deze dienst uw voorbede, opdat de uitzending, gedragen op uw gebed, door de Heer gebruikt kan worden, om vermoeide en belaste zondaren de weg naar Hem te vinden en Hem voortaan te erkennen als hun Heer, hun Levensvernieuwer.
Bij al ons werken en zwoegen werden we vrij plotseling bepaald bij het vergankelijke van dit leven. Zr Den Heeten en zr Ten Hoff werden door de Heer thuisgehaald. Wij zijn dankbaar voor datgene, wat ze in en voor de gemeente zijn geweest, maar we zien de lege plaatsen, zowel in de gemeente, de gezinnen, alsmede in de families. Voor hen, die achter bleven, geve de Here bijzondere kracht en troost.

Op 3 juli j.l. ontvingen we het volgende telegram uit Richmond, Virginia U.S.A.:

HOUSTON GROUP AVAILABLE TWO WEEK
TOUR NETHERLANDS MARCH 1969 - RHEA

Wat betekent dit? Het is de uiteindelijke toezegging van onze amerikaanse broeders dat een groep zangers en zangeressen uit Houston, Texas, gedurende twee weken voor onze gemeenten beschikbaar zal zijn om mee te werken aan de evangelisatie-acties die in de meeste gemeenten in de periode van 9 tot 23 maart gehouden zullen worden. Het koor bestaat uit mannen en vrouwen die speciaal zijn opgeleid om de gemeenten te dienen op het terrein van zang en muziek. Ze zijn daarin dan ook de hele week bezig en worden ,ministers of music' genoemd, dus eigenlijk een soort „muziekdominees", hoewel dat weer wat vreemd klinkt.
Het is bijzonder fijn dat onze broeders en zusters aan de andere kant van de Oceaan ons op deze en op andere manieren willen bijstaan. In Amerika bereidt men zich reeds voor op de actie in maart 1969 in Nederland.
Is uw gemeente ook al intensief bezig zich voor te bereiden op Handelingen 69?

Th. van der Laan

KINDERTOOGDAG EPE

Van de toogdag op 14 september a.s. in Epe behoef ik u niets meer te vertellen. Hoe heerlijk zou het zijn, wanneer onze gehele baptistengemeenschap daar aanwezig was.

U wilt er ook graag heen! Maar u zit met uw kinderen. De groten dat zou nog wel gaan; de kleintjes zijn voor u evenwel het probleem.

Maak u zich daarover maar geen zorgen en kom gerust naar Epe. Met uw kinderen! Wij zullen de zorg voor uw kroost van u overnemen. Want op 14 september zal er in Epe een speciale kindertoogdag zijn.

Een grote staf van kinder-, kleuter- en jeugdleiders en -leidsters is daar aanwezig om uw kinderen op te vangen. Uw zuigelingen, uw peuters, uw kleuters, uw schoolgaande kinderen kunt u gerust aan ons toevertrouwen.

Wij rekenen er op dat u ze meebrengt. Want voor de kleinsten zijn er luiers, babiepoeder, boxen en gediplomeerde verpleegsters. Alleen voor de voeding zult u zelf moeten komen; we hebben daarvoor een kamertje waar u ongestoord kunt zitten. En voor de groteren zijn er een goochelaar, een poppekast, een muzikale clown, een lunapark, ervaren leiders en liefdevolle leidsters.

Natuurlijk komt u nu, u ziet dat u om uw kinderen niet weg behoeft te blijven. U kunt gerust en rustig dit feest meemaken! Alleen nog dit: als u uw kinderen aan ons toevertrouwt, hang ze dan een kaartje om de hals of speld ze een kaartje op de bloes met naam en adres er op.

Tot zien in Epe!

Namens de organisatoren van de Kindertoogdag,

A. Hof, Apeldoorn.

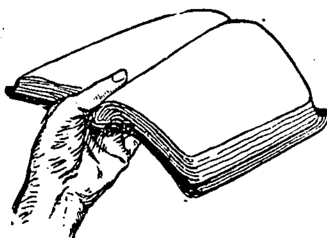
WIE KAN HELPEN?

Sinds ruim een jaar corresponderen wij met een chinese christen (baptist) die in Indonesië woont maar die zijn opleiding in Nederland heeft ontvangen. Hij wil zich met zijn vrouw in Nederland vestigen gezien de moeilijke situatie der Chinezen in Indonesië.

Hij is volgens de informaties, een zeer kundig man, en is sedert 16 jaar beheerder van een groot kruideniersbedrijf (een chinese toko), terwijl hij tevens de Hogere Textielschool heeft doorlopen. Volgens een ambtenaar van een bepaald ministerie in Den Haag moet de man een goed organisator en vakman zijn om een grote toko te kunnen drijven. Het visum om zich in Nederland te vestigen kan gegeven worden zodra onze chinese broeder een werkgeversverklaring heeft. Deze broeder beschikt over uitstekende referenties en schrijft zeer goed Nederlands.

Wie van u heeft in het kruideniersbedrijf of in de textiel-branche relaties die misschien zouden kunnen leiden tot de te werkstelling van bedoelde broeder? Eén onzer voorgangers kent deze chinese geloofsgenoot zelfs persoonlijk en is zeker genegen de inlichtingen te geven waarover hij beschikt.

Indien u denkt te kunnen helpen schrijf of bel: ds Th. van der Laan, Dalweg 77, Arnhem. Tel. 08300-23007.

Wat zullen we lezen?

Hoe weinig er fundamentele veranderingen in de mens in de loop van eeuwen optreden wordt duidelijk aan het feit dat we ons evengoed door de bijbel voelen aangesproken als de mensen, die het woord het eerst hoorden, lazen. De tijden veranderen het woord niet, noch ons.

zondag	4 aug.	Philipp. 1 : 1-11	**De Heer verandert het hart**
maandag	5 aug.	Philipp. 1 : 12-17	**Het reddende woord**
dinsdag	6 aug.	Philipp. 1 : 18-26	**Gered en gereed**
woensdag	7 aug.	Philipp. 1 : 27-30	**Waardig gedrag**
donderdag	8 aug.	Philipp. 2 : 1-11	**Koninklijke gezindheid**
vrijdag	9 aug.	Philipp. 2 : 12-18	**Lichtende sterren**
zaterdag	10 aug.	Philipp. 2 : 19-30	**Heb aandacht voor uw broeder**

Wat is uw geloof u waard? Wat zou u verliezen als u het verloor? Is het de zoveelste wagon in de lange trein of is het de locomotief zelf? Beweegt het geloof u van uw plaats?

zondag	11 aug.	Philipp. 3 : 2-16	**Onvoorstelbare bevrijdingskracht**
maandag	12 aug.	Philipp. 3 : 17-21	**Toale verlossing**
dinsdag	13 aug.	Philipp. 4 : 1-9	**Bevrijd bestaan**
woensdag	14 aug.	Philipp. 4 : 10-14	**Ook zo ver?**
donderdag	15 aug.	Philipp. 4 : 15-23	**Gezegend geld**
vrijdag	16 aug.	Coloss. 1 : 1-14	**De Heer verlost**
zaterdag	17 aug.	Coloss. 1 : 15-23	Wie was Jezus?

H.

WEEKEND BEZOEK VAN HAAGS GEMENG KOOR „GODE ZIJ ONS LIED" AAN SIEGEN IN DUITSLAND

Op zaterdag 22 juni om kwart over tien vertrok het haagse koor in een tot de laatste plaats bezette bus vanaf de Mirte-kerk, richting Arnhem, voor zijn haast traditioneel geworden weekend-bezoek aan een andere baptistengemeente. Ditmaal was de uitnodiging afkomstig van het koor der baptistengemeente in Siegen, gelegen in een prachtige, voor onze begrippen „bergachtige" streek, ongeveer 150 km ten oosten van Keulen. Behalve de koorleden bevonden zich ook enkele gasten in de bus, o.a. de voorganger met zijn echtgenote en schrijver dezes. Na een prima koffietafel in Zevenaar werd de grens overschreden en via de „Autobahn" richting Düsseldorf - Köln gekoerst. Het weer werkte mee en na een prachtige reis kwamen wij om ongeveer half acht ter plaatse aan. Wij werden met open armen en een feestelijk gedekte tafel ontvangen.. Na het inwendige van de mens versterkt te hebben, werd in de Kapel met het duitse koor de zangdienst voor de zondagochtend nog doorgenomen. Hierna volgde de „inkwartiering", altijd spannend wie je gastfamilie wordt. Ook dit keer zijn we allemaal weer getroffen door de hartelijkheid en gastvrijheid van onze duitse broeders en zusters. De zondag was wel het hoogtepunt van dit weekend. De zangdienst was indrukwekkend. De liederen gezongen door „G.Z.O.L.", werden afgewisseld door zang van het haags kwartet, samenzang met de gemeente, het getuigenis van twee zuster van „G.Z.O.L", zang van het duitse koor dat begeleid werd door enkele violen en een cello bij de uitvoering van „Meine Seele ist fröhlich in meinem Gott", een korte toespraak van ds H. v. d. Werf in het Duits over „De Goede Herder" en het samenzingen van de beide koren van o.a. „Heilig, heilig, heilig". Het was een gezegende morgen met deze gemeente. 's Middags was door het duitse koor een uitstapje georganiseerd naar een toeristisch „hoogtepunt" op plm. 50 km afstand van Siegen. Ook dáár werd gezongen en gesproken van Jezus, onze Heiland, de Heiland der wereld. Op de laatste dag, maandag, worden altijd de bloemetjes (in het nette) buiten gezet. Naast het genieten van de prachtige schepping, hebben we veel gelachen, ons anders gedragen dan anders en elkaar het leven zoetzuur gemaakt. De terugtocht ging via Bonn, Aken naar ons „scheune Limburch" waar weer een fantastische koffietafel klaar stond. Door Maastricht en België kwamen we in Baarle-Nassau aan. Hier werd heerlijk gegeten en gedronken en met frisse tegenzin begonnen we aan de laatste etappe. Laatste pleisterplaats was „Motel Breda" waarna we omstreeks 11 uur 's avonds bij de Mirte-kerk uitstapten. Dankbaar voor alles wat we gezien en genoten hadden, voor de bewaring op de weg en bovenal voor de zegenrijke ontmoeting met onze broeders en zusters in het buitenland. Het haagse koor mag wel trots en heel zuinig zijn op de organisatoren van deze weekends, het was af!

Een gast van „G.Z.O.L."

BRITSE DEMONSTRANTEN IN MOSKOU NA 24 UUR OP VRIJE VOETEN

U.P.I. heeft gemeld, dat drie jonge britse „christen-marxisten" onlangs in het centrum van Moskou werden gearresteerd nadat ze vlugschriften hadden uitgereikt, waarin geprotesteerd werd tegen de arrestatie van o.a. 200 leden van de afgescheiden baptisten, de zg. Initiatief-Baptisten.

De drie jongemannen behoren tot een groep „christelijke radikalen, marxisten en anarchisten" die eerder een demonstratie organiseerden voor de russische ambassade in Londen en een anti-Vietnamoorlog-demonstratie voor een amerikaanse luchtbasis in Groot Britannie. De demonstranten, waarvan hun kerkelijke binding niet bekend is, werden 24 uur na hun arrestatie weer op vrije voeten gesteld.

Werft abonnees!

Israël heeft God leren kennen omdat Hij van zichzelf liet spreken, en omdat Hij veel voor hen dééd. Ze kenden Gods barmhartigheid, trouw en macht uit de praktijk van hun leven. Toen Jezus van God kwam vertellen, kwam Hij niet met woorden alleen. Zijn leven is een leven van liefdedáden. Hoe heeft onze God zich laten kennen toen Jezus stierf voor ons en weer opgewekt werd! Wat heeft hij toen laten blijken dat Hij geweldig veel van ons houdt! Toen is gebleken dat hij werkelijk afrekent met onze zonde, en ons op het geloof in Jezus, werkelijk het nieuwe leven geeft. Omdat God de Heilige Geest liet uitstorten, weten we dat Hij werkelijk mensen wil vernieuwen. Zo laat God zich ook in onze tijd door zijn daden kennen. Zo leer je door de bijbel, en ook door je ervaring, wat God wil, en wat Hij zegent. Daar hoort de verkondiging van het evangelie bij. Als wij oprecht met God leven, de zonde laten, en ons laten leiden door zijn Geest, mogen we erop rekenen dat God zijn zegen zal geven aan ons getuigenis. Daarom kunnen we vrijmoedig bidden voor de aktie Handelingen 69. Immers, we weten dat Hij ons zal verhoren. Laten we Hem dan ook meteen bedanken voor de zegeningen die Hij zal schenken!

P. v. d. Werf

GOD HEEFT ZICH LATEN KENNEN!

INTREDE DS W. G. RENKEN

Intrede en bevestiging ds W. G. Renken op zondag 18 augustus te Zutphen. Bevestiging 10 uur, intrede 3 uur.
Degene die van veraf komen en een middagmaal wensen moeten zich opgeven voor 10 augustus bij de sekretaris Van Tent Beking, Beatrixlaan 23, Brummen.

BEROEPINGSWERK

De baptistengemeente te Harlingen heeft beroepen ds B. Posthumus te Deventer als voorganger van haar gemeente.

Ds H. C. v. d. Flier heeft het beroep van de baptistengemeente te Doetinchem aangenomen.

INTREDE DS J. EUWEMA

Op zondag 18 augustus a.s. zal onze nieuwe voorganger de weleerwaarde heer ds J. Euwema zijn intrede doen in onze gemeente.
De intrededienst zal D.V. plaats vinden in het Geref. Jeugdcentrum „Irene", Julianastraat 18 te Vroomshoop. De aanvang van deze dienst is vastgesteld op 3 uur n.m.
Zij die deze dienst met ons willen meemaken en logies nodig hebben, moeten zich vroegtijdig met de sekretaris der gemeente in verbinding stellen, het adres is W. Wuite, Wester Eerste Leidijk 10, Vriezenveen.

HET WERK ONDER DE SPANJAARDEN

25 februari van dit jaar werd een spanjaard gedoopt. Hij is vader van vier kinderen, het laatste kind werd geboren na zijn bekering en ontving de naam — David — als een teken van zijn verandering en van het verlaten van zijn r.k. traditie. Hij woont in Hengelo en hij is de eerste spanjaard die na mijn werk onder de kinderen daar tot geloof is gekomen. Hij met zijn kinderen komen elke zondag in de kerk; ook in de bidstonden is hij altijd. Zijn leven is totaal veranderd en hij is een mooi voorbeeld voor alle spanjaarden die in Hengelo wonen.
In juni kwamen tot geloof een echtpaar en hun dochter van 15 jaar. Ze zijn van Barcelona en via de broeder, die boven genoemd wordt, zijn ze in kontakt met mij gekomen. Zo gaan we verder en God zorgt dat ook Spanjaarden hier tot het geloof komen.
En dan zijn er nog twee meisjes die tot bekering zijn gekomen. Eén is dochter van het eerste, spaanse echtpaar dat in Enschede werd gedoopt op 27 mei 1965; het andere is dochter van de vrouw die op 23 oktober 1966 ook in Enschede gedoopt werd. Zo komen mensen tot geloof van binnen en van buiten de kerk. Het zondagsschool-werk gaat buitengewoon goed. Er zijn 30 kinderen en nu, na de vakantie, zullen we nog meer hebben, want de mensen zijn nu niet meer zo bang als in het begin.
In Hengelo heb ik al, met toestemming van de ouders, 6 spaanse kinderen tot de Christelijke scholen gebracht, en na de vakantie moet ik nog 4 brengen. In deze scholen kregen de spaanse kinderen alle sympathie en leren ze erg goed. Ook in Enschede moet ik nu Christelijke scholen voor spaanse kinderen zoeken, van mensen die ontevreden met de r.k. scholen zijn. In Enschede hebben we al 17 spaanse kinderen op de Christelijke scholen en nu komen er nog 4 bij.
Van ds De Boer krijg ik volledige medewerking; in de laatste dagen is hij met mij twee of drie keer naar de Bouwverenigingen geweest om woningen voor spanjaarden die in de kerk komen te zoeken; een gezin heeft al voor 1 augustus een woning ontvangen. Zo gaan we verder met het mooie werk en God laat groeien wat we zaaien.

J. Párraga

Adreswijziging

Het adres van ds J. van de Geer is Schoenerstraat 14, Veendam.
Het adres van ons kerkgebouw Blankensteinkade 4 is gewijzigd in Beneden-Oosterdiep 6.
Het adres van de sekretaris Blankensteinkade 5 is gewijzigd in Beneden-Oosterdiep 8.

ADVERTENTIES

De bestellingen van het speciale HANDELINGEN '69-nummer van De Zaaier komen regelmatig binnen, b.v. Antwerpen 250 exemplaren, Winschoten 225 exemplaren.

Bereid een massale verspreiding van dit speciale nummer voor: het 5-voudige, nog beter het 10-voudige van het maandelijkse aantal! Zend uw bestelling vóór 1 september aan: de adm. De Zaaier, Dalweg 77, Arnhem.

DE CHRISTEN

16 augustus 1968
83e jaargang — 33

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 16,— per jaar (f 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

De Paus en de pil

Met opzet kies ik deze titel. Het is zo onbillijk als maar iets onbillijk kan zijn, om paus Paulus de zesde de geschiedenis in te laten gaan als de man, die tegen de pil was. En vooral als de enige man, als de enige katholiek, die tegen de pil was, en is, en zal zijn. Er zijn er waarachtig duizenden meer, ook in het protestantse kamp, die het gebruik van voorbehoedsmiddelen verwerpen als onbijbels en onchristelijk.

Rome heeft gesproken maar de discussie gaat verder

Vroeger kon men zeggen: Roma locuta, causa finita, Rome heeft gesproken, de zaak is beëindigd, gesloten. Maar dat was vroeger. . . Als Rome nu spreekt, betekent dat helemaal niet, dat de zaak bij de acten gelegd wordt.
Men kan het nog anders zeggen: sinds de paus gesproken heeft over de geboortenregeling, en dat wel in de vorm van een encycliek, komt de discussie eerst recht op gang!

Rome niet meer richtingwijzend

Er is een tijd geweest — vroeger! — dat het woord van de kerk van Rome uitging tot aan de einden der aarde. Voor de gehele wereld, met uitzondering van de oosters-orthodoxe wereld sinds 1053 en voor de protestantse wereld sinds 1517, was het woord van de paus het laatste, het absoluut-gezaghebbende woord.
Dat is al lang niet meer zo. Niet alleen voor de oosters-orthodoxen en de protestanten niet, maar ook voor de niet-kerkelijken niet. In wereldlijke zaken heeft het woord van de paus geen merkbare invloed. Toen Paulus VI enkele jaren terug in de plenaire vergadering van de UNO in New York sprak, heeft men hem welwillend aangehoord. Aangehoord omdat de paus het geestelijk hoofd van zo'n 500 miljoen katholieken is. Maar niet omdat hij hoofd van de Vaticaanse Staat is. Zijn redevoeringen in Bombay en Jeruzalem hebben de voorpagina's van de wereldpers gehaald, maar niet omdat ze door die pers als gezaghebbend in de onderhavige zaken werden beschouwd. Zijn encycliek *Progressio Populorum* (over de ontwikkelingshulp en de (nieuwe) sociale ordening) heeft naast veel instemming ook veel verzet opgeroepen. Maar geen enkel katholiek staatshoofd peinst er ook maar over, om de richtlijnen van deze encycliek te realiseren, hoewel de paus onmiskenbaar autoritair gesproken heeft.

Ook voor katholieken niet

Kardinaal Alfrink heeft — naar een persbericht — gezegd, dat een encycliek niet onfeilbaar is. In onderscheid met een dogma. Een dogma is door de onfeilbare paus afgekondigd in overeenstemming met de onfeilbare kerk. Want ook de kerk is onfeilbaar. Wat de paus in een dogma afkondigt, zegt de katholieke kerk, is altijd door haar geloofd. Maar een encycliek is geen dogma. Ze kan wel een dogma voorbereiden. Niettemin heeft een encycliek voor het katholiek geloofsbewustzijn altijd een sterk gezag gehad. Wat theologen schreven, en priesters en bisschoppen preekten, dat kon allemaal waar zijn, en soms ook niet, maar wat de paus schreef en preekte, dat was het ware, de waarheid. Als Rome gesproken heeft. . .

Verschuiving van thema

In de discussie over de nieuwe encycliek *Humanae vitae* gaat het al niet meer over de vraag, of het gebruik van voorbehoedsmiddelen voor een katholiek verantwoord of verboden is. Het gaat over de vraag of de paus, of déze paus, daarover iets te zeggen, te verbieden of te gebieden heeft.
Men kan duizend en een dingen er met de haren bij slepen, maar voor elke katholiek komt het momenteel aan op de beantwoording van de vraag: Moet ik mij houden aan wat de paus (voor de katholiek: de heilige Vader) gezegd heeft?

Verlies van autoriteit

Elke niet-katholiek, die deze discussie volgt, krijgt sterk de indruk, dat de paus bezig is zijn autoriteit te verliezen.
Hoewel de paus zich in het begin van zijn encycliek beroept, zich uitdrukkelijk beroept, op de goddelijke autoriteit van het kerkelijk leerambt, en benadrukt, dat hij dit gezag in bewuste overeenstemming met zijn voorgangers wil uitoefenen, heeft dit blijkbaar geen indruk gemaakt op vele bisschoppen en vooraanstaanden in de r.k.-kerk.
Men zou kunnen zeggen, dat de paus leer en leven in overeenstemming wil houden. „In overeenstemming met zijn voorgangers" sluit echter onvermijdelijk in, dat het om een traditionele leer gaat. Maar het leven is niet traditioneel. Er zijn voorbehoedmiddelen, er ís een medische wetenschap, die de zuigelingensterfte enorm teruggedrongen heeft — onder de zegen van God, kan men er aan toevoegen —, en er ís het probleem van bevolkingsexplosies en er ís — volgens velen — de dreiging van een bevolkingsoverschot. Dat alles laat zich niet loochenen.

Wezensverandering van het gezag

Het gaat er de moderne mens, die tot een zekere rijpheid is gekomen, vandaag de dag helemaal niet om, geen gezag te erkennen. Men wil best wegwijzing aan-

Citaat van de week: „Leden van kerken moeten duidelijk weten dat als zij hun verantwoordelijkheid voor mensen die in nood verkeren loochenen, zij even schuldig staan aan ketterij als degenen die het één of ander kerkelijk dogma loochenen".
(dr W. A. Visser 't Hooft)

vaarden (waarom anders de duizenden brieven, die bij redacties van (vooral) vrouwenbladen terechtkomen?), maar men wil slechts een *geargumenteerd* gezag erkennen. Niet maar gezag berustend op overmacht, maar gezag, berustend op argumenten, die de mens kan begrijpen, en kan aanvaarden omdat zij hem iets zeggen. Iets zeggen over zijn situatie.

Dit geargumenteerde gezag ontbreekt, volgens de kenners, aan het betoog van de paus. Hij beroept zich op het zogenaamde natuurrecht. Maar daarover hebben eeuwen geleden zijn voorgangers ook al gesproken. Maar sindsdien is er in de wereld het een en ander veranderd...

Afblijven

Ik bedoel niet, dat de paus van de kwestie van de geboortenregeling moet afblijven. Als hij meent als leider van de r.k.-kerk dit wél te moeten doen, dan is dat zijn zaak, niet de mijne. Men kan het met hem eens zijn, men kan met hem verschillen,... dat recht en die vrijheid hebben we. Maar men moet dan ook de paus het recht en de vrijheid gunnen, die hij meent nodig te hebben.

Met afblijven bedoel ik daarom concreet: niet-katholieken moeten afblijven van deze interne aangelegenheid van de katholieke kerk. Het is volkomen in strijd met alle normen van eer en fatsoen, van recht en vrijheid, als men de paus gaat beschuldigen, dat hij anderen lasten oplegt, die hij zelf niet draagt, vgl. Ls 11 : 46. Niemand hoeft zich verontrust of geschokt te voelen door de encycliek van de paus, zoals sommigen dat hebben menen te moeten zeggen. Men kan zich moeilijk onttrekken aan de gedachte, dat met zulke uitlatingen min of meer bewust gewerkt wordt aan een verdere afbraak van de positie van de paus in de katholieke kerk. Nogmaals: dat is een zaak, die de katholieken aangaat, die hen helemaal en hen alleen aangaat.

Ploeger

WORDEN ALS EEN KIND

Kind van je ouders zijn, houdt in, dat je van hen afstamt. Maar het duidt vooral op de innige band die er is tussen hen en jezelf. Het veronderstelt een goede omgang met elkaar in liefde, met een goede verhouding tussen gezag en gehoorzaamheid, en het veronderstelt blijdschap. Een vreemde jongen moet „meneer" zeggen, maar jijzelf mag „pappa" zeggen. Als kind van je ouders heb je geweldige voorrechten! Het zou goed zijn dat wij ons meer bewust werden ten aanzien van onze hemelse Vader. Van Hem stammen we af. Met Hem mogen we een goede omgang hebben door Jezus Christus. En ik hoop dat de gezagsverhoudingen tussen u en Hem ook goed liggen. Hij is het die ons liefheeft als geen ander. Hij heeft Jezus voor ons overgegeven! Daarom mogen we vrijmoedig zijn bij Hem. Hijzelf heeft ons als zijn kinderen gewild! Hijzelf heeft ons de voorrechten van kinderen gegeven! Hijzelf vindt het prachtig als wij ons houden aan die voorrechten. Daarin wil Hij zijn eer hebben, dat wij met Hem samenleven als een kind met zijn vader. Als we voor Handelingen 69 gaan bidden, kloppen we niet bij een vreemde aan, maar bij onze eigen Vader!

P. v. d. Werf

BWA-Uitvoerend Comité vergaderde voor het eerst in Afrika

MONROVIA, Liberië. Het Uitvoerend Comité van de Baptisten-Wereldalliantie kwam van 30 juli tot en met 1 augustus j.l. bijeen in de liberiaanse hoofdstad Monrovia. Uit 21 verschillende landen waren 90 leden en gasten aanwezig. Het was de eerste keer, dat een internationale baptisten-vergadering van dit niveau in Afrika werd gehouden. De aanwezigheid van afgevaardigden uit zoveel landen veroorzaakte dan ook grote opwinding in de anders zo rustige stad. (Afrika telt 472.000 baptisten waarvan 22.000 in Liberië). Dr William R. Tolbert, van 1965 tot 1970 president van de BWA is tevens vice-president van de Liberiaanse Republiek.

Gedurende drie dagen werd vergaderd in een zaal van Ricks Institute, een baptistenschool ongeveer 15 mijl buiten de stad. De afgevaardigden werden in de stad verwelkomd aan twee feestelijke diners. Het eerste diner werd aangeboden door Liberia Baptist Missionary and Educational Convention, met president William V. S. Tubman van Liberië als speciale gast. Het tweede diner werd door de republiek aangeboden waarbij president en mevrouw Tubman als gastheer en -vrouw optraden.

Tijdens het eerste diner sprak dr Tolbert en zei o.a. dat het de plicht van alle christenen is, ongeacht hun denominatie, om in een wereld vol crises en verschillende ideologieën er naar te streven de glorie van God te brengen aan heidenen, atheïsten en animisten. De liberiaanse baptisten boden de BWA een cheque van $ 1000 aan voor hulpverleningswerk. President Tubman merkte op, dat de aanwezigheid van het Uitvoerend Comité van de BWA in Liberië een unieke gebeurtenis in de geschiedenis van zijn land was. Hij ging nader in op de ‚Open-deur-politiek' van het land en vertelde de afgevaardigden, dat de liberiaanse regering iedereen in het land verwelkomde, ongeacht geloof, kleur of ras. „Wij kennen geen vreemdelingen in Liberië", aldus de regeringsleider. President Tubman verleende aan 14 BWA-leiders de onderscheiding van de „Liberian Humane Order of African Redemption".

Het comité aanvaardde tijdens zijn zittingen verschillende resoluties over o.a. vrede en hulpverlening, de gewelddadige dood van dr Martin Luther King, en evangelisatie. In de resolutie over de dood van dr King wordt o.a. door de leden verklaard, dat zij „met grote dankbaarheid zijn sterke bewogenheid met de rechtelozen en verdrukten, zijn onwankelbare moed in de zaak waarin hij geloofde, zijn pleiten voor een geweldloze oplossing van het kwaad en de onrechtvaardigheden in de samenleving, in herinnering roepen". Verder wordt door hen in de resolutie gezegd, dat zij „de aandacht van alle baptisten vestigen op de voor christenen aanwezige noodzaak om te strijden voor een rechtvaardige samenleving in de geest van christelijke liefde".

In de resolutie over evangelisatie wordt een wijde betekenis gegeven aan het woord evangelisatie, ... „wij hernieuwen onze toewijding tot het werk van de evangelisatie — — — evangelisatie moet worden verstaan zowel in de zin van de redding van de enkeling, het groeien in christelijk karakter en dienst, als in de zin van de christelijke toewijding aan de vele aspekten van het leven".

INTREDE KAND. W. G. RENKEN

(gewijzigd bericht)

Op zondag 18 augustus zal kand. W. G. Renken zich als voorganger verbinden aan de baptistengemeente te Zutphen. Om 10.00 uur vindt o.l.v. drs J. Reiling van Bilthoven de bevestigingsdienst plaats in eigen kerkgebouw (Burg. Dijkmeesterweg 41). De intrededienst wordt om 2.30 uur gehouden in het gebouw van de Gereformeerde Kerk (vrijgemaakt), Halterstraat 12.

R. v. d. L.

ADRESWIJZIGING

Ds H. Ploeger, Gerstkamp 172, Den Haag, voorganger van de gemeente te Scheveningen, woont met ingang van 19 augustus a.s. op het adres Westduinweg 1107, Scheveningen, tel. 070-553888. Alle correspondentie voor de Stichting Tabitha voortaan naar dit adres.

Aan rustige wateren

Wat moeten wij doen?

Jezus zegt: niet heersen, maar dienen! In de wereld gaat het om macht. In de wereld heerst het recht van de sterkste. In de wereld geldt de wet van de jungle.

Jezus zegt: „zó is het onder u niet”.

Zo mogen wij niet tegenover elkaar staan. Zo kunnen wij niet met elkaar omgaan. Niet heersen, maar dienen! Dat gaat tegen onze natuur in. Want wat kunnen wij elkaar soms tyranniseren. In een huwelijk: er zijn vrouwen, die bij hun man geen leven hebben. Of in het arbeidsproces: werkgevers en werknemers, die elkaar het leven zuur maken. In de politiek natuurlijk: mensen, die hun medemensen kapot maken, verraden. Ja, zelfs in het christelijk bedrijf, zelfs in de christelijke gemeente komt het voor, dat de één de ander niet verdraagt. Dáárom zegt Jezus: „Zó is het echter onder u niet”.

Zo kan en mag het onder ons niet toegaan. Niet heersen maar dienen! Er wordt wel eens gezegd: „Verbeter de wereld, begin met jezelf”. Maar er is geen beginnen aan. Wij brengen er niets van terecht. Wij zijn mensen, onvolmaakte, onwillige, zondige mensen. Wij weten wel, wat wij moeten: dienen. Maar onze nood is, dat wij dat andere willen: heersen. Wij doen het verkeerd. Wij willen het ook verkeerd. En daarom moeten wij met Jezus beginnen, niet met onszelf. Daarom moeten wij beginnen met te horen naar Zijn woord: Niet heersen, maar dienen! „Wie groot wil worden onder u, zal uw dienaar zijn; en wie onder u de eerste wil zijn, zal aller slaaf zijn.”

Dienen, elkander dienen, de ander dienen, dat gaat niet vanzelf; we moeten het leren. Ook in de gemeente, waar we tot de dienst geroepen worden. Maar onze nood is, dat wij willen heersen. Ik denk aan een woord van prof. E. L. Smelik: „In het leger der christenheid zijn gemakkelijker generaals te vinden dan frontsoldaten”. Of hij ook gelijk heeft!

Daarom zegt Jezus, dat wij moeten dienen. Elkander dienen, omdat Hij het wil. Anders houden we het niet vol. Als we het om de mensen doen, als we het doen om geëerd en geprezen te worden, om op te vallen, dan knappen we af.

Laatst zei iemand mij: „Ik word er moe van, doodmoe”. Ik kan daar wel in komen. Maar laten we één ding niet vergeten: Jezus Christus heeft ons gediend. Hij heeft ons gediend met Zijn lichaam en bloed. Hij heeft ons gediend aan het kruis. Hij heeft ons gediend in Zijn lijden en dood. Onze gemeenheid, onze lafheid, ons egoïsme, onze zonde, dat alles heeft Jezus er niet van weerhouden om ons te dienen en Zijn leven voor het onze te geven. Als wij dat bedenken, dan zeggen wij: „Heer, wat wij niet wilden, dat willen wij toch. Wij willen elkander dienen met onze gaven van verstand, gevoel en wil. Heer, wij willen elkander dienen, omdat Gij het wilt”.

Zo komen wij weer bij Jezus terecht. Zo komen wij weer terecht bij Zijn woord.

Met dat woord zegt Jezus allereerst iets van Zichzelf. Hij is gekomen om te dienen. En Zijn dienen is dat Hij Zijn leven geeft.

Jezus is de Verlosser, de Redder. Dat is Hij natuurlijk straks ten volle, maar ook hier en nu reeds. Paulus zegt aangaande Jezus in zijn Philippenzenbrief, dat Hij „Zichzelf ontledigd heeft, en de gestalte van een dienstknecht heeft aangenomen, en de mensen gelijk geworden is”. Jezus zegt met andere woorden hetzelfde: „Want de Zoon des mensen is niet gekomen om Zich te laten dienen, maar om te dienen en Zijn leven te geven als losprijs voor velen”. Maar met dat woord zegt Jezus ook iets van ons. Wij moeten verlost worden, bezeten door de machten als wij zijn. Wij weten wel, wat wij moeten: dienen. Maar onze nood is, dat wij dat andere willen: heersen. Dáárvan moeten wij verlost worden, niemand uitgezonderd. En verlossen, redden, dat kan Jezus. Daartoe kwam Hij in de wereld.

Voor velen gaf Jezus Zijn leven. 't Is begonnen met die twaalf mannen. Maar tussen Hemelvaart en Pinksteren waren het er al honderdtwintig geworden. En op het Pinksterfeest kwamen er niet minder dan drieduizend zielen bij. Zij bekeerden zich en lieten zich dopen en werden behouden.

Twaalf, honderdtwintig, drieduizend — en het wordt een schare die niemand tellen kan.

Wat valt er nu nog te zeggen? Eigenlijk niets, helemaal niets. Er valt alleen nog maar te geloven: „Heer, ik geloof, kom mijn ongeloof te hulp”.

J.A.B.

Verantwoording Unie-bureau

In de maand juli zijn in het Unie-bureau de volgende bijdragen en giften ontvangen:

1. **voor de ECU:** Drachten f 97,30; Nieuw-Weerdinge f 190,82; Amsterdam-Centr. f 38,59; Musselkanaal f 142,26. Hengelo f 854,—; Groningen-Zuid f 346,38; Westerhaar f 185,—; 2de Exloërmond f 150,—; Harlingen f 64,41; Foxhol f 69,02; Leeuwarden f 114,82; Utrecht f 300,—; Rotterdam-Centr. f 120,—; Amsterdam-N./Zaandam f 46,—; Amsterdam-West f 208,07; Assen f 9,—; MEvD, US f 10,—.

2. **voor de evangelisatie onder Spanjaarden:** Amsterdam-Centr. f 10,—; Leeuwarden f 89,40; Rotterdam-Centr. f 15,—; Amsterdam-N./Zaandam f 27,—; Amsterdam-West f 121,20; Assen f 5,51; JtB,H f 50,—; MEvD,UE f 6,—.

3. **voor de opleiding:** Nieuw-Weerdinge f 208,98; Den Helder f 24,12; Amsterdam-C. f 25,84; Musselkanaal f 122,40; Hengelo f 601,34; Groningen-Zuid f 99,83; Harlingen f 106,44; Foxhol f 71,37; Sneek f 220,10; Utrecht f 300,—; Rotterdam-C. f 50,—; Amsterdam-N./Zaandam f 55,—; Amsterdam-West f 250,80; Assen f 11,—; MEvD,US f 27,—; Zusterhulp, Muntendam f 10,—.

4. **voor de zending inclusief Bufferfonds:** Emmererfscheidenveen f 288,05; Drachten f 115,20; Borne f 31,20, f 23,01 en f 21,51; Pernis f 53,75; Amsterdam-Centr. f 36,57; Hengelo f 592,47; Coevorden. f 30,—; Scheveningen f 34,73; Musselkanaal f 274,35; Hoogeveen f 48,26; Emmen f 700,—; Hengelo f 1330,—; Groningen-Zuid f 505,62; Westerhaar f 225,—; Harlingen f 87,— en f 60,12; 2de Exloërmond f 165,24; Sneek f 663,15; Winschoten f 75,17; Assen f 54,87 en f 20,—; Leeuwarden f 314,82; Utrecht f 300,—; Rotterdam-C. f 95.—; Nieuw-Weerdinge f 230,—; Amsterdam-N./Zaandam f 103,—; Amsterdam-West f 467,70; NN,E f 7,50; NN.V f 25,—; MEvD,US f 23,—; Chr. Vrouwenbond Haulerwijk f 253,—; NBJB-Kamp, Havelte f 22,15 (via ds Bijleveld); Groen v. Prinstererschool, Hengelo f 30,31; Sav. Lohmanschool, Hengelo f 175,—; Marnix School, Hengelo f 25,—; School met de Bijbel, Heerenveen f 10,—; Wereld Vrouwen Gebedsdag f 500,—.

Correctie in vorige Verantwoording: Pr. Beatrix School, Hengelo f 30,58 moet gelezen worden als: Pr. Beatrixschool, Treebeek f 27,—; Groen van Prinstererschool, Hengelo f 30,58.

5. **voor het ‚10-cents-fonds' van de UBS:** Hengelo f 300,—; Amsterdam-Centr. f 36,05; Groningen-Zuid f 101,24; Amsterdam-N./Zaandam f 19,—; Amsterdam-West f 86,60; Assen f 4,—; MEvD,US

6. **voor het Noodfonds:** Emmererfscheidenveen f 48,10; Hoogeveen f 79,06; Rotterdam-Centr. f 25,—; NN,G f 15,—.

Hartelijke dank aan alle gevers en geefsters! En nu maar weer uitzien naar de verantwoording over augustus!

Giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Amsterdam.

Giro 1504 ten name van de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Amsterdam.

T. Jansma

EEN DAGLOON PER JAAR VOOR ‚NOODFONDS'

In een resolutie van het Uitvoerend Comité van de BWA over de hulp aan noodgebieden en ontwikkelingshulp wordt een beroep op alle baptisten gedaan om tenminste de verdienste van één dag in 1968/69 te bestemmen voor het hulpverleningswerk van de BWA. Tijdens de vergaderingen van het Uitvoerend Comité, eind juli te Monrovia, Liberië gehouden, werd als eerste bijdrage $ 6.000 gezonden voor de nood in Nigeria. Op alle 81 bij de alliantie aangesloten unies en konventies wordt een beroep gedaan de hongersnood in dit deel van Afrika mede te bestrijden.

Jeugd demonstreerde in Bern, (Zwitserland) voor Christus

± 6000 jongeren uit 60 landen namen deel aan 7e Baptisten-Wereldjeugdkonferentie (22-28 juli)

BERNE, Zwitserland — (Cyril Eric Bryant, Director of Publication BWA). Naar schatting 6000 jongeren uit 60 verschillende landen namen van 22 tot 28 juli j.l. deel aan de zevende baptistenwereldjeugdkonferentie die in de historische zwitserse hoofdstad, Bern werd gehouden. Eigenlijk deden ze meer: zij namen deel aan de vele, goed voorbereide diskussiegroepen en leerden elkaar gedurende de gehele week persoonlijk kennen. Bovendien namen zij voor hun eigen leven belangrijke beslissingen.

Door hun lach en houding demonstreerden zij de werkelijke aard van het christelijke geloof dat zij in hun harten bezaten. Spontaan zongen zij hun geloofsliederen in de stadsbussen en op de pleinen en straten van Bern. En hoewel het taalverschil de konversatie soms bemoeilijkte getuigden zij door hun hoffelijkheid en behulpzaamheid tegenover de gezinnen in Bern die hun huizen openstelden vanwege de overbezette hotels in de stad.

Tegen het einde van de konferentie zei Ernst Hegner, de direkteur van de bernse VVV, tot de konferentiegangers: „jullie hebben de stad veroverd... door je houding, je vriendelijkheid en blijdschap. In het begin was de bevolking nogal gereserveerd. Ze hadden gelezen over de studentendemonstraties in de wereld. Zij wisten niet wat komen zou, maar binnen twee dagen zijn ze van jullie gaan houden. Werkelijk jullie hebben de stad veroverd..."

Deze lof betekende niet, dat de jeugd zich afzijdig hield van de kwesties in de wereld. Tijdens een buitengewone zitting, waarbij 300 jongeren aanwezig waren, werd gevraagd, dat de konferentie zich in een reeks resoluties zou uitspreken over de armoede in de wereld, Vietnam, ras, Biafra, de onderontwikkelde landen, Zuid-Afrika, de spanningen in het Midden-Oosten, dienstweigering, het gesprek christendom-marxisme en pacifisme. De algemene leider van de konferentie, Robert S. Denny (één van de sekretarissen van de BWA) zette echter uiteen, dat de konferentie in de eerste plaats geestelijke verrijking en internationale gemeenschap beoogde en niet een forum voor politieke uitspraken *).

Als reaktie op een pleidooi van een der sprekers, Pred. Gerhard Claas (West-Duitsland) werd $ 3.000 gekollekteerd voor hulpverlening. Het geld zal worden verdeeld door het hulpverleningscomité van de BWA.

Tijdens de vergaderingen van de konferentie werd gezongen door een uit 850 personen bestaand internationaal koor (onder leiding van William J. Reynold) en gemusiceerd door Baylor University Band uit Waco, Texas, U.S.A. De voltallige vergaderingen duurden slechts drie uren per dag. Ze stonden onder voorzitterschap van Gunnar Hoglund van Chicago, Ill., U.S.A. De rest van de dag werd besteed aan diskussiegroepen en aan vrije gesprekken zodat de jongeren volop de kans hadden elkaar beter te leren kennen.

Na een openingsprogramma elke morgen in de konferentiezaal werden de deelnemers in gecharterde bussen vervoerd naar 5 verschillende schoolgebouwen in en rondom Bern. Ze verdeelden zich in 200 diskussiegroepen bestaande uit 25 tot 30 mensen. In deze groepen werd gediskussieerd over het dagthema of andere onderwerpen.

De konferentie werd besloten door de evangelist Billy Graham. In zijn toespraak zei Graham o.a., dat de rebellerende jeugd in de wereld van vandaag in werkelijkheid de vraag stelt: „wat is de zin van mijn bestaan?" Hij verklaarde: „Hun zoeken is een geestelijke vraag. Het is een geestelijk probleem waarop een geestelijk antwoord nodig is".

De van levenslust sprankelende Artiste Annie Valloton uit Parijs werd elke avond op een enkele meters hoog plateau de zaal binnengereden om „de Schrift tot leven te brengen". Op dat plateau gezeten maakte ze tekeningen van een bekend bijbelverhaal die op een groot scherm werden geprojekteerd. Annie Valloton is de kunstenares die ook de illustraties verzorgde in de bestseller 'Good News for Modern Man', de recente vertaling van het Nieuwe Testament in hedendaags Engels.

In een informatieve toespraak over de situatie van het christendom in Afrika merkte Solomon N. Gwei uit Kameroen o.a. op, dat westerse zendelingen in de 19e eeuw zich vooral bezig hielden met de vraag hoe Afrika gechristaniseerd kon worden. De huidige kwestie is, aldus S. N. Gwei, „hoe kan het christendom worden geafrikaniseerd". Wil het christendom betekenis krijgen voor Afrikanen dan zal het moeten worden uitgedrukt in de eigen taal, kultuur en denkwereld.

Gezinsplanning, betere landbouwmethoden, bestrijding van de armoede door ontwikkeling, bestrijding en preventie van ziekten werden als ‚goed nieuws' verwelkomd in de openingstoespraak van Robert S. Denny, „maar", zei hij, „de jeugd moet verkondiger worden van een anderssoortig „goed nieuws", het goede nieuws van het evangelie".

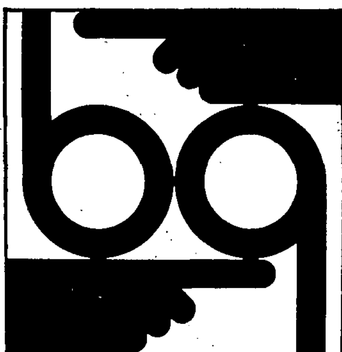
Afgaande op de voorinschrijvingen werden deelnemers uit 65 landen verwacht. Bij de sluiting van de konferentie bleek dat tenminste 58 verschillende landen officieel waren vertegenwoordigd.

Helaas waren er geen vertegenwoordigers uit Birma, Rusland en Cuba. De cubaanse baptisten zonden een telegram met broederlijke wensen en groeten.

———

* De tegenstelling is ons niet duidelijk, v. D.

Toogdag-informatie

Vele gemeenten hebben reeds bussen gehuurd om met jong en oud op zaterdag 14 september naar Epe in Gelderland te gaan.

Op die dag komen baptisten uit Siddeburen en Heerlen, uit Maassluis en Enschede naar de Veluwe. We zijn in tenten bijeen op het prachtige recreatiecentrum van de Ned. Hervormde Kerk, „De Jagerstee" genaamd. Het is een uitgestrekt terrein van ca. 24 ha.

De ontmoeting met elkaar is al een belevenis. En het programma tracht ons te bepalen bij onze taak en opdracht in deze wereld: spel, zang, muziek, toespraken, gebed, samenzang — alles zal gericht zijn op het thema „Handelingen 69": Gaat dan heen".

Natuurlijk komt u ook. U kunt uw kinderen gerust meenemen want in twee kleinere tenten worden ze bezig gehouden; ijverige broeders en zusters van de gemeente te Apeldoorn zullen dit voor hun rekening nemen!

Vraag uw voorganger of uw gemeentelijke plan-commissie of er bij u al een bus besproken is. Wilt u in uw gebed deze dag niet vergeten?

Th. v. d. L.

Op een unievergadering in Boston (U.S.A.)

In het grote War Memorial Auditorium te Boston, Mass. kwamen in het begin van de maand juni ruim 5.000 afgevaardigden bijeen van de Amerikaanse Baptisten Conventie, de vroegere Noordelijke Baptisten Unie. Het thema van deze Algemene Vergadering was: Goed nieuws voor de moderne mens.

Oecumenisch

In het vorige artikel (zie De Christen, 2 aug. '68) schreef ik reeds dat de roomskatholieke bisschip van Rochester een der sprekers was op de Algemene Vergadering in Boston. Hij sprak zeer indringend over „Zeg iedereen dat er een man aan het kruis hangt." De spreker toonde het verband tussen het bijbels getuigenis omtrent de mensheid van Christus en de drie grote problemen van het amerikaanse volk t.w. het probleem van het geweld, het neger-vraagstuk en de geseculariseerde wereld.

Bovengenoemde toespraak was min of meer typerend voor de hele vergadering: de belangrijkste sprekers op het programma waren allen niet-baptisten. Hieruit blijkt de oecumenische openheid van het grootste deel van de denominatie. De bijbeloverdenking werd gehouden door de bekende schotse theoloog en presbyteriaan prof. dr James S. Stewart. Een episcopaalse (neger) socioloog, dr Charles V. Willie, sprak over de problemen van de grote stad. Daarna sprak iemand van nog een ander kerkgenootschap (Church of the Brethren) over de eenheid onder christenen en met name de amerikaanse baptisten met wie ze in gesprek zijn over een fusie. De voorzitter van een bepaalde unie van negergemeenten sprak over het samengaan van blank en zwart.

Maatschappelijke problemen

Deze Algemene Vergadering worstelde heel eerlijk en zonder elkaar over en weer veel — voor mij steeds vermoeiende — complimenten te geven. Men durfde het elkaar wel te zeggen. Ook bleef het niet allemaal hangen in de theorie: de leiders vroegen heel concreet aan de afgevaardigden hoe ze nu hier in Jeruzalem konden beginnen met het een en ander te veranderen. Er werden antwoorden gegeven.

Als vice-president van de Unie werd een... negerin gekozen. De blanken beleden openlijk schuld ten aanzien van het rassenvraagstuk en men vroeg de zwarten om vergeving in een bepaalde verklaring. Iemand zei in een forumgesprek naar aanleiding van het thema: „Er is geen goed nieuws voor de moderne mens tenzij wij als amerikaanse baptisten het oordeel over ons allen ervaren...!"

In de reed genoemde forumdiscussie waaraan enkele vooraantaande baptisten politici deelnamen werd heel duidelijk de nadruk gelegd op de maatschappelijke aspecten van het evangelie. We mogen hierbij niet vergeten dat de baptisten van deze unie ook wel in een voortdurende dialoog over deze dingen moeten verkeren daar zij als enige unie onlangs 1,5 miljoen negers als geassocieerde leden hebben opgenomen.

Misschien zou men als critische buitenstaander willen opmerken: waar is dan de bewogenheid over de zielen die verloren gaan als men spreekt over oecumene en maatschappelijke acties? Er is inderdaad m.i. het gevaar dat het ene ten koste kan gaan van het andere, juist omdat een bepaalde oppositie stelt dat deze maatschappelijke problemen helemaal niet aan de orde gesteld moeten of zelfs mogen worden. Hierdoor komt de andere groep in de hoek der verdediging te zitten met het gevolg dat het geheel uit balans kan geraken. En verder moet men bij een kritische beschouwing van één vergadering bedenken dat het hier een momentopname geldt van een zorgvuldig voorbereide Algemene Vergadering. Maar bovendien: wie zou willen ontkennen dat de amerikaanse maatschappij enkele problemen heeft waaraan de gemeente aandacht *moet* besteden? Zou dat niet handelen zijn in de geest van Christus?

Spanning tussen blank en zwart

Achter de schermen van de A.V. trad in commissievergaderingen, pers-, radio- en televisieinterviews de nodige spanning aan de dag tussen zwarte en blanke leiders. Het moeilijke in de huidige situatie is, dat de neger zich laten gelden op een wijze waaraan de blanken nog even moeten wennen. De negers hebben zich georganiseerd in de *Black Churchmen*, ze zijn trots op hun zwarte huid en noemen zichzelf dus de „Zwarten". Ze vragen dan ook een plaats in de leiding van de unie en in de staf, hetgeen natuurlijk op zichzelf juist is.

Het probleem van het ogenblik is echter dat de blanken moeten duidelijk maken dat men niet met pressure-groups een goede gemeenschap kan opbouwen. Daar komt nog bij dat er eenvoudig te weinig werkelijk gekwalificeerde negers zijn om allerlei functies te kunnen overnemen. In zulke situaties is veel wijsheid, geduld en helder inzicht nodig want vele negers zijn onderhand achterdochtig geworden omtrent de bedoelingen van de blanken. En wie zou dat niet kunnen begrijpen na alles wat de negers in enkele eeuwen hebben ervaren.

Het voor mij ongetwijfeld meest indrukwekkende ogenblik van de hele vergadering was toen Martin Luther King werd herdacht. Hij was ook geassocieerd lid van deze unie. Een vriend van de overledene sprak een aangrijpende herdenkingsrede uit die hij al improviserend doorgaf, daar hij op het laatste ogenblik moest invallen voor de vader van dr King.

De spreker was dr Gardner C. Taylor, voorzitter van een 1,5 miljoen tellende unie van baptisten-negergemeenten. Deze zeer briljante spreker riep de „republiek op de waarheden waar Martin Luther King voor leefde en stierf waar te maken en waardig te zijn". De vergadering was zeer bewogen door de woorden van deze predikant.

Tenslotte

nog enkele randbemerkingen. Deze Algemene Vergadering concentreerde zich op de conferentie, dus de nadruk lag op de inspirerende maar vooral ook informerende sprekers. De zakelijke vergaderingen werden kort gehouden en bestonden voor het merendeel uit hamerstukken. Het doet hier en daar wat formeel aan hoewel de voorzitter door zijn humor de nodige „ontspanning" bracht. Onze broeders van de American Baptist Convention waren op een zeer realistische en ook evangelische wijze bezig de opdracht van Christus gestalte te geven in gemeente en samenleveving. Daarbij kan veel misverstand en onrust ontstaan. Amos zei overigens in dit verband al: „Wee de zorgelozen op Zion..." God geve onze geloofsgenoten wijsheid en liefde bij de uitvoering van de besluiten van die Algemene Vergadering in Boston.

Th. van der Laan

BWA-RESOLUTIE OVER WERELDVREDE

Het Uitvoerend Comitié van de BWA, tijdens een vergadering eind juli 1968 te Monrovia, Liberië, heeft er in een resolutie bij de 29 miljoen baptisten in 120 landen op aangedrongen zich door gebed, burgerzin en ontwikkeling te geven teneinde op een vaste basis de geest en het begrip te kweken voor vrede in de gehele wereld voor onze tijd". De resolutie zegt verder: „We verklaren tegenover de wereld als onze diepste gevoelens dat oorlog als een middel tot permanente oplossing van geschillen niet is te verdedigen; ook geloven wij, dat vrede die niet is gebaseerd op recht en gerechtigheid evenzeer onhoudbaar en gevaarlijk is".

De resolutie dringt er bij alle baptisten en christenen ook op aan er naar te streven „goed geïnformeerde christelijke burgers te zijn in elke veranderende internationale situatie".

De resolutie besluit met: „Ten aanzien van de huidige konflikten in Vietnam, Nigeria, het Midden-Oosten doen we een beroep op onze gemeenteleden te blijven bidden voor hen die werken aan een spoedige en rechtvaardige oplossing.

Campingevangelisatie 1968

„Jullie verlakken de boel op een vreselijke manier...". Dit was zo ongeveer het betoog van een jongeman op de camping „De Heidehoek" in Wezep. Hij sprak tegen een groep jongelui die zich op verzoek van de E.C.U. inzette voor camping-evangelisatiewerk. Deze uitspraak werd veroorzaakt omdat wij drie regenmiddagen achter elkaar de kinderen op de camping hadden beziggehouden. Het spreekt vanzelf, dat we ze daarbij ook wel eens een koor leerden. Zo b.v. van de wijze man die zijn huis op een rots bouwde zodat het vast stond en van de dwaze man die het op het zand bouwde: „en de regen stroomde neer en de vloed kwam op en het huis viel met een klap". En dan natuurlijk het lied van Zacheus.

Onze criticus meende hieruit te mogen afleiden, dat wij op een achterbakse manier de kinderen naar ons toe probeerden te krijgen om ze te kunnen „vergiftigen" met onze opvattingen.

We hebben geprobeerd hem duidelijk te maken dat *dat* nu juist niet onze bedoeling was. Wij hadden ons immers voorgenomen om met de daad iets voor de mensen op de camping te betekenen. En hoe kun je nu meer voor ze betekenen dan op een regenmiddag de kinderen bezig te houden. Alle kinderen zijn dolblij en de ouders zijn gelukkig met de rust. Overigens waren we ook wel goed voor het mooie weer. Men had al naar ons uitgezien. (Een bewijs hoe goed de voorgaande teams hun werk hebben gedaan). Het was echt leuk om iets te organiseren want er was altijd belangstelling.

Enkele hoogtepunten?

Een bonte avond waarbij de kampkantine te klein was. Een kampvuuravond die we mochten organiseren dankzij het slechte weer. (Met behulp van een blik benzine brandde het ook nog.) Hiervoor was de hele camping uitgelopen. Veel mensen hebben gehoor gegeven aan onze uitnodiging om dan ook bij ons in de kantine te komen voor een zangdienst. We hadden een fijne dienst waar we iets directer konden spreken.

En de resultaten?

Als u vraagt naar het aantal bekeerlingen moeten we het antwoord schuldig blijven. We hebben met drie mensen mogen bidden. Dat was al meer dan we hadden verwacht. Wij hebben met veel meer mensen goede gesprekken gehad, waarin we hun konden vertellen, dat de liefde van Christus de drijvende kracht was achter onze actie. We geloven, dat dit een belangrijk resultaat is. Want de belangstelling die men voor ons had hebben wij proberen om te buigen in belangstelling voor onze Heer. En wij zijn er zeker van dat de Heer zal doorgaan met werken nadat wij een klein beetje hebben mogen zaaien tijdens onze actie. Wij vonden 10 dagen eigenlijk wel te kort. Zowel voor ons als voor de camping. Veel langer zul je het als groep niet volhouden, maar je zou elkaar misschien kunnen aflossen, zodat we de camping voortdurend „bezet" houden. Zijn daar eigenlijk geen mensen genoeg voor? Zouden we misschien ook op deze manier moeten „handelen" in „69"? We klagen vaak over de onbereikbaarheid van de mensen. Maar wij hebben ondervonden dat ze wel bereikbaar zijn als je de juiste weg maar weet te vinden. Laten we daarom deze weg gebruiken zolang hij nog bruikbaar is. Je ondervindt er zelf veel zegen van en anderen worden er ook door gezegend.

G.L.

HET WERK IN GENK, BELGIE

Genk, België — (Korr.) Wij willen ook weer iets van ons laten horen. Ons werk gaat gestadig verder. Zo hadden we dit jaar opnieuw een kamp voor de jeugd aan de zee. Rond 50 kampeerders waren gedurende 10 dagen onder onze leiding. En wat zeer verblijdt is, dat het jongelui waren van roomse huize of geheel vervreemden van het Evangelie. Aan deze jongelui hebben wij gedurende deze tijd de blijde boodschap mogen brengen. We hadden enkele studenten uit Nederland, die tot ons overkwamen. Eén kwam uit Amsterdam en een andere uit Sneek. Zij hebben ons goed geholpen, en de geestelijke sfeer die zij meebrachten was zeer goed.

Onze blijdschap werd nog groter, toen we vanuit Canada bericht kregen dat kandidaat Flietstra ons beroep, op hem uitgebracht, bevestigend beantwoordde. Hij komt met zijn gezin 6 oktober te Rotterdam met de boot aan.

Br Flietstra, is wat men hier noemt, een broeder met een late roeping. Reeds had hij een grote dochter die tegelijk met hem ingeschreven werd op het baptisten-seminarium te Toronto. In april kreeg hij tegelijk met zijn dochter, het vierjarig-diploma. Reeds toen hij 2 jaar op het seminarie was gevoelde hij, dat de Heer hem riep, om onder de roomsen te werken. Zo komt hij na een verblijf van 15 jaar in Canada, terug naar Europa. Nu om zijn roeping te vervullen hier te Genk. Hij zal br Deelstra helpen, en samen zullen zij de naam des Heren uitdragen in dit donkere land. Zijn overtocht naar België brengt echter grote problemen met zich. Hij is niet kapitaalkrachtig en moet daarom zijn meubelen in Canada verkopen om de 4000 gulden te krijgen die zijn overtocht kost.

Hij komt in het geloof, dat er hier wel meubeltjes te krijgen zijn. Hij vraagt niet veel, is zeer tevreden met 2de handse meubels. Vandaar dat langs deze weg een beroep op de gelovigen in Nederland gedaan wordt: is er misschien iemand, die nieuwe meubels aanschaft, terwijl de oude nog bruikbaar zijn, dan vragen wij aan hem, deze oude meubels tot onze dienst te stellen. Wij kunnen niets dan onze dank geven, maar kunnen u verzekeren, dat ze hier dankbaar aanvaard en gebruikt worden. Wij zoeken nu allerlei om dit echtpaar dat uit liefde voor de Heer, alles opgeeft om hier te werken op een stukje moeilijk zendingsveld, vlak onder de rook van Nederland. Br Flietstra komt met een gezin naar België. Zo hebben we nodig meubilering van 4 slaapkamers, een keuken met uitzet, een salon. Enkele kachels, bedgoed en wat een pas beginnend gezin zoal nodig heeft. Zonder uw hulp wacht hen slechts een leeg huis. Wil even aan ds Deelstra, Heizeisstraat 25 tel. Waterschei melden wat u zoal missen kunt. Daarna zal uitgekeken worden voor vervoer van hetgeen u ons tot beschikking stelt. Wij doen een beroep op uw hulp. Onze dankbaarheid zal nog groter zijn, als we deze dominee kunnen verwelkomen in een gezellig huisje, dat vol staat van huisraad dat kinderen Gods bijeen brachten. De Heer zal u rijkelijk belonen door te denken aan het zendingsveld vlak bij uw deur.

TENTCAMPAGNE IN ZWOLLE

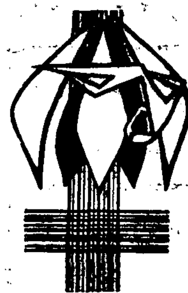
Zwolle — (L.v.d.L.) Als u deze regels onder ogen krijgt is onze achtdaagse tentevangelisatiecampagne bijna voorbij. Zondag 18 augustus hopen wij n.l. de laatste samenkomst te houden. Op het moment dat dit geschreven wordt is de eerste samenkomst in de kerk voorbij. Een samenkomst, waar we dankbaar aan terug denken; evenals aan de eredienst, die ook in dezelfde tent werd gehouden.

Voor ons was het de eerste keer, dat de eredienst ook in de tent gehouden werd (dit om praktische redenen); tijdens deze dienst mocht één der ouderlingen met een toepasselijk woord een broeder en zuster, die reeds elders gedoopt waren, welkom heten als leden der gemeente. Beide keren mocht onze voorganger aan een groot aantal mensen het Woord doorgeven. De opkomst was boven verwachting en reservestoelen moesten uitgezet worden om ieder een plaats te kunnen geven.

We zijn erg dankbaar voor deze gelegenheid om Gods Boodschap door te geven. Voor deze campagne die door onze gemeente is belegd, zijn 20.000 kranten huis aan huis verspreid door leden en vrienden der gemeente. Zo zijn we met elkaar o.l.v. onze enthousiaste voorganger druk bezig om een klein stukje werk te verrichten in 's Heren Wijngaard, waarop de Heer Zijn Wasdom geeft.

Mochten wij u onlangs reeds doorgeven, dat door de doop jongelui toetraden tot de gemeente, zondag 4 augustus werd wederom het doopvont geopend om een echtpaar en een jonge zuster op hun belijdenis te dopen. Wij beleven vreugdevolle tijden, want weer hebben zich mensen aangemeld om Gods bevel te gehoorzamen en zo hopen wij de volgende maand weer een doopdienst te hebben. De Heer zegent rijkelijk en met Hem gaan wij moedig voorwaarts in onze door annexatie mede groot geworden stad.

Tabitha-Bouw-Actie

INVESTERINGEN

Men komt dit woord gedurig tegen. De Kamer en de vakbonden vragen de regering meer geld te investeren in de probleemgebieden. Het zijn gelden, die verdwijnen. Je ziet ze terugkomen in de vorm van fabrieken, van machines. Maar verder?

Als er niet mee gewerkt wordt, blijven fabrieken en machines nutteloos. Dan zijn de investeringen niet rendabel.

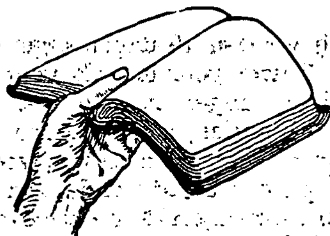
Nu moet trouwens toch maar altijd weer blijken, óf het *goede* investeringen geweest zijn. Of ze met *rente* terugkomen. Want uiteindelijk gaat het erom, méér er uit te halen dan er ingestopt is.

Natuurlijk denken we aan een goed-Nederlands gezegde: De kost gaat voor de baat uit. We kunnen ook een bijbels woord aanhalen: Werp uw brood uit op de wateren en gij zult het vinden na vele dagen. Of dat andere, dat de zaaier

het koren strooit en het daardoor kwijt is, maar hij zal oogsten, 30-, 60-, 100-voud. En wie denkt niet aan dat andere, onvergelijkelijk schone woord van Jezus: Als de graankorrel niet in de aarde valt en sterft.

Diaconaal werk

is niet anders dan investeren. Werkkracht en kapitaal investeren. Offervaardigheid en handvaardigheid investeren. Vindingrijkheid en geduld investeren. Liefde en vertrouwen investeren. En dat niet in gebouwen, in landerijen, in productiemiddelen. Neen, in mensen. In hulpbehoevende mensen. In mensen, die zich alleen niet, niet altijd, kunnen redden. Die het niet bolwerken in dit leven. Die iemand nodig hebben. Die Iemand nodig hebben. Die een vriendelijk woord nodig hebben. Die vooral het heilbrengende Woord nodig hebben. Investeren in mensen blijft altijd een riskante zaak. Mensen zijn maar broze wezens. Economisch gezien lijkt het daarom ook niet verantwoord, in mensen te investeren. In mensen, die bovendien oud of ziek, en soms beide tegelijk zijn.
Maar diaconaal werk (evenals maatschappelijke zorg) vraagt niet naar een zichtbaar rendement. Er hoeft immers geen dividend uitgekeerd te worden! Het gaat immers niet om wat er ingestopt wordt, maar het gaat om hen, die het nodig hebben. Het gaat om mensen, om schepselen Gods. Van wie Jezus gezegd heeft: Als gij dit aan één van mijn minste broeders doet, doet gij dat aan Mij. In de medemens ontmoeten wij Jezus. Als wij investeren in de medemens, dan investeren we dus in Jezus. Die alle macht heeft. Die alles toebehoort. Ook de eeuwigheid. Investeren in mensen om Jezus' wil is uiteindelijk dan niet anders dan investeren voor en in de eeuwigheid.
Dat we dan maar zó bezig mogen zijn.

Wat zullen we lezen?

Is Jezus een mooie bladzij in ons boek of is hij de band, die alle bladzijden bijeen houdt? Is hij het uitgangspunt en het doelwit van de reis of is hij een vriendelijke herberg langs de weg om er in uit te rusten en te schuilen?

zondag	18 aug.	Coloss. 1 : 24- 2 : 3	Gods geheim geopenbaard
maandag	19 aug.	Coloss. 2 : 4-15	Gods geladen schip
dinsdag	20 aug.	Coloss. 2 : 16-23	Vrees Gods vrijheid niet
woensdag	21 aug.	Coloss. 3 : 1-11	Adeldom verplicht
donderdag	22 aug.	Coloss. 3 : 12-17	Een nieuw kleed
vrijdag	23 aug.	Coloss. 3 : 18- 4 : 1	Fijngevoelig
zaterdag	24 aug.	Coloss. 4 : 2- 6	Let op uw woorden

H.

Verantwoording

Vanaf 1 januari 1968 ontvingen we van baptistengemeenten f 1393,89, van zusterhulpafdelingen f 257,90 en van particulieren f 676,09. Hartelijk dank!
Ons gironummer is nog steeds: 530092 t.n.v. Penningmeester Tabitha-Bouw-Actie, Den Haag.

H. Ploeger

BWA-KONGRES 1970 IN TOKIO, JAPAN

Het Uitvoerend Comité van de BWA heeft tijdens zijn vergadering in Monrovia, Liberië — eind juli — besloten het wereldkongres van de alliantie in 1970 te Tokio, Japan te houden. De data zijn 12-18 juli. Tot voorzitter van de programma-kommissie werd benoemd mevrouw R. L. Mathis, Birmingham, Al. U.S.A.

LEESTAFEL

boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr

NIEUW LIED VOOR DE HEER, uitgegeven door N.V. Gooi & Sticht te Hilversum en Bijbel Kiosk Vereniging te Amsterdam; prijs f 2,50; bij meerdere exemplaren reduktie.

Dit nieuwe bundeltje, dat 84 nieuwe liederen bevat — tekst en muziek — kunnen we hartelijk aanbevelen; vooral voor jeugd- en rekreatiewerk.

v. D.

Werft abonnees!

ADVERTENTIES

Zaterdag 27 juli 1968 werd geheel onverwacht door haar Heer en Heiland thuis gehaald onze zuster

HARMKE GRINGHUIS-BARELDS

in de leeftijd van 70 jaar.

Baptistengemeente Enschede.

In Jezus ontslapen onze zuster

JANTJE v. d. MEI-VAN DAM

Geboren 4 november 1878
gedoopt 22 januari 1896
overleden 29 juli 1968.

Baptistengemeente Apeldoorn.

Op Zijn tijd nam God tot Zich, in volle verzekerdheid des Geloofs, mijn innig geliefde vrouw, onze lieve zorgzame moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

JANTJE VAN DUINEN

in de gezegende leeftijd van 86 jaar.

Groningen, 31 juli 1968
Van Hamelstraat 8a.

A. van Deemter
Kinderen en kleinkinderen.

---

5 augustus 1968 ging na jarenlange invaliditeit van ons heen zuster

GRADA ELISABETH DE VRIES

Zij bereikte de leeftijd van 51 jaar.

Psalm 22.

Baptistengemeente 's Gravenhage.

Heden werd na een langdurig lijden thuis gehaald door zijn Heer en Heiland mijn lieve man en pleegvader

J. GNODDE

in de ouderdom van ruim 64 jaar.

Zalig zij die in den Heere sterven.

J. Gnodde-Siegers
Anneke

Hoogezand, 7 augustus 1968
Thorbeckelaan 25.

De begrafenis heeft reeds plaats gevonden.

Op 8 augustus j.l. werd in Gods heerlijkheid opgenomen, onze broeder

JAN HOOITE GNODDE

op de leeftijd van 64 jaar.

„Veilig in Jezus' armen"

Baptistengemeente Hoogezand.

Gevraagd in verpleegtehuis Tabitha:

ZIEKENVERZORGSTER
of
VERPLEEGHULP

Sal. vlg. rijksreg. plus onregelmatigheidstoeslag.

Soll. aan de directrice zr Vijfwinkel, Badhuisweg 99, Scheveningen. Tel. 550529.

WEDUWNAAR (Den Haag), 64 jaar, oorspronkelijk uit het noorden des lands afkomstig, is het „alleen zijn" moe.

Welke vrouw tussen 50 en 60 jaar wil hem gezelschap houden en zijn huishouden verzorgen?

Brieven onder nr. 130 aan de Adm. De Christen, Dalweg 77, Arnhem.

---

6 en 7 september

Jubileum-weekend j.m.c.

willen alle leiders, leidsters nu hun aanmeldingsformulier inzenden.

DE CHRISTEN

23 augustus 1968
83e jaargang — 34

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Hebben en zijn

WIJ HEBBEN EEN WOORD VOOR DE WERELD.
GEWELDIG!
MAAR WE ZITTEN ER VOORTDUREND MEE VERLEGEN, WANT HOE RAKEN WE DAT WOORD KWIJT?

Velen, die zich vandaag bezig houden met het probleem van de verkondiging zeggen ons dat het evangelie nieuw onder woorden gebracht moet worden, en het geloof nieuw beleden. En met hen geloven we dat dat zo is. Als baptisten hebben we altijd al bezwaren gehad tegen vaste belijdenisgeschriften die voor de bijbel geschoven werden, die de rijkdommen van het evangelie als diepvries bewaarden en waarvan de inhoud bindend verklaard werd voor vele eeuwen. Maar wij zouden er de klemtoon op willen leggen dat het evangelie dan pas nieuwe, sprankelende, aangrijpende verwoording kan krijgen, wanneer het in zijn pure, volle kracht door ons, „moderne" mensen heengaat. Wanneer we het dus, zonder voorbehoud, op ons hele leven in laten werken.

Inplaats van een pen te nemen en het evangelie naar onze moderne inzichten (en die zijn heel uiteenlopend) te veranderen, moeten we ons door dat evangelie laten grijpen, en onszelf door dat evangelie laten veranderen, vernieuwen, vormen.

Het nieuwe zijn.

Zo wordt ons leven een nieuwe schepping; dan is het een zijn-in-Christus, zoals een rank in de wijnstok is. De levenbrengende, vruchten schenkende sappen van de wijnstok vloeien dan door de rank en daarin is zijn heil, zijn leven. Zo is de wijnstok dus ook in de rank.

Als we in Christus zijn, is Christus ook in ons. Zijn kracht, Zijn liefde, Zijn Woord, Zijn wijsheid, vloeien in ons over. De Heilige Geest woont in ons. En als dat gebeurt, *zijn we* (niet: hebben we) licht der wereld (Mt. 5 : 14), zout der aarde (Mt. 5 : 13), het goede zaad dat door de Zoon des mensen in de akker der wereld is uitgestrooid (Mt. 13 : 38), levende bouwstenen, waarmee Christus de Gemeente bouwt (1 Ptr. 2 : 5), getuigen in deze wereld (Hnd. 1 : 8). Als dat gebeurt, kan er verkondigd worden en wordt er verkondigd.

Ontvangen en geven.

In de geschiedenis van Jezus en de samaritaanse vrouw wordt ons verteld hoe Jezus haar levend water aanbiedt. Als ze dat ontvangt, zal het in haar worden tot een fontein, springend ten eeuwigen leven. Op de laatste dag van het Loofhuttenfeest zegt Jezus tegen de luisteraars: Wie dorst heeft kome tot Mij en drinke. Wie in Mij gelooft... stromen van levend water zullen uit zijn binnenste (naar buiten) vloeien. (Jh. 7 : 38). Het evangelie van Gods liefde, als water des levens gedronken, lest onze eigen dorst, maar het wordt ook tevens tot een fontein, die voor anderen van betekenis is. Het vloeit als een verfrissende stroom uit ons eigen „binnenste" naar buiten; in woorden èn daden.

De mannen die de evangeliën schreven, hebben zelf het levende woord van hun Heer in zich opgenomen. Daarna is het als een stroom van levend water naar buiten gevloeid in de vorm van de evangeliën. Het is duidelijk te merken dat het evangelie van onze Heer door deze mannen is heengegaan. Ze hebben het, elk op zijn eigen manier, vanuit de eigen situatie, met het eigen oogmerk, verwoord. Maar het is ook duidelijk, dat (bijvoorbeeld) het Evangelie van Johannes ook het evangelie van Jezus Christus is.

De moderne mens en het evangelie.

Wanneer een mens van deze tijd het evangelie in zijn „binnenste" opneemt, er door aangetast wordt, en vernieuwd, dan zal dat evangelie op de een of andere wijze ook naar buiten stromen, als het evangelie van een moderne mens, en tegelijkertijd als het evangelie van Jezus Christus. Zoals de boodschap van Paulus *zijn* boodschap is (hij spreekt over *mijn* evangelie) èn het evangelie van Jezus Christus, onmiskenbaar!

Is het niet door hem heengestroomd, heeft het hemzelf niet geraakt in zijn denken, zijn worstelen met de problemen van deze tijd, dan kan hij alleen maar naspreken wat anderen hem voorzegden, alleen maar cliché-uitdrukkingen gebruiken. Dan lijken zijn uitingen in woord en daad op kunstbloemen, waarin het leven mist.

Woord en daad.

Het evangelie van Jezus Christus is vol van heilbrengende woorden en daden. We ontmoeten in het evangelie een Heiland die verkondigt in Woord en in daad. Zijn liefde tot het verlorene doet Hem de bergrede uitspreken, zieken genezen, brood uitdelen aan een hongerende menigte èn de kruisweg gaan.

Wie dit evangelie in zich opneemt, het door zich heen laat gaan, er mee worstelt en het met zich laat worstelen, hij zal zich gedrongen zien tot doorgeven en na-leven. Hij zal getuigen, verkondigen en dienen. Op welke wijze, in welke vorm, dat is een zaak van leiding. Maar elke uiting, in woord of daad, die een positief gevolg is van wat we van Christus ontvangen, is dienstbaar aan het Rijk van God.

Inderdaad: we *hebben* een woord, een lied, licht, zout.

Maar het belangrijkste is wat we IN CHRISTUS *zijn*.

Door Hem wòrdt ons leven tot een lied, tot licht, tot zout.

Let wel: Door Hèm.

Wf.

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: Liederen met „Gij, arme zondaar!" doen het niet meer. Ik kan voor mezelf menen dat ik een zondaar ben, maar ik heb niet het recht een ander als zodanig aan te spreken. Terecht zou men kunnen opmerken: „Wat verbeeldt die kerel zich wel!"

(Majoor William Palstra van het Leger des Heils)

handelingen 69

GOD WIL HET!

Wat wil God? Hoe moet ik bidden naar Gods wil? Bidt en ge zult ontvangen! Best, maar dan moet mijn gebed toch wel passen in Gods plannen met de wereld en met mij. Wij kunnen trouwens veel vragen dat met Gods wil overeenstemt. We kunnen bidden om vervulling met de Heilige Geest; om toewijding; om de vrucht van de Heilige Geest, zoals liefde en blijdschap; om de verbreiding van het evangelie, zoals in Handelingen 69; om vrijmoedigheid voor het getuigen. God zal een oprecht gebed verhoren, omdat het volgens zijn wil is. Zo zou je elk gebed kunnen zetten onder het motto: Uw wil geschiede. Dat moet geen opmerking zijn in de trant van: ik zou het wel graag willen, maar God wil dat vast weer niet, en omdat Hij de sterkste is, moet ik wel buigen. Nee! God houdt van ons, zodat Hij zelfs Jezus voor ons opofferde! Jezus laat bidden „uw wil geschiede", omdat dit betekent dat in hemel en op aarde er vrede, gerechtigheid en blijdschap heersen door de Heilige Geest. Dat hebben wij nodig! Daarvoor moeten wij bidden! En omdat God zelf dat zo graag wil, zal Hij het doen! Dan kunt u Hem er meteen voor bedanken.

P. v. d. Werf.

Spelenderwijs

Camping-evangelisatie is een stukje werk, dat ons ongekende mogelijkheden biedt. Deze zomer is een aantal jongemensen opnieuw of voor het eerst tot deze overtuiging gekomen. Ze werkten op een tweetal campings, ergens in ons goede vaderland. Over de bevindingen van het team, dat camping-evangelisatie bedreef op een kampeerterrein in de Z.W.hoek van Friesland, *) volgt hier een verslag met een aantal kanttekeningen.

het team

De volgende jongelui maakten deel uit van het team: Aaf Aeilkema (Stadskanaal), Elly Bakker (Delfzijl), Heleen de Vlas (Groningen), Marjan Meywes (Assen), Jan van Oosten (Klijndijk), Anne de Vries (Hoogezand), Kees ten Cate (Nieuw Weerdinge) en ondergetekende. De meesten van deze groep hadden al eerder ervaringen in dit werk opgedaan. Prikkelend was voor hen het experiment: evangeliseren op een andere camping in een geheel andere omgeving. Stimulerend was het geloof in de Heer, die wil helpen en de overtuiging, dat deze manier van evangeliseren tot zegenrijke resultaten kan leiden. Genoemde jongelui zijn niet teleurgesteld. Integendeel, ze zijn veeleer beschaamd, omdat ze met meer mensen over Christus konden spreken, dan ze misschien voor mogelijk hadden gehouden.

de daad

Het laatste kwam overigens niet vanzelf. De mensen konden aan onze neuzen niet zien, dat we christen-jongeren waren en als ze het geweten hadden, waren we misschien met een grote boog omzeild. Christenen zijn helaas mensen die beladen zijn met een hele serie vooroordelen... We begonnen daarom van stonde af aan met het stellen van een aantal simpele daden, zoals het aanleggen van een volleybalveld, het betrekken van zoveel mogelijk mensen in het spel dat op een dergelijk veld gespeeld wordt en het bezighouden van een grote schare kinderen. Verder trachtten we de sfeerloze camping zoveel mogelijk op te fleuren door onze muziek en zang. De camping kreeg hierdoor een ander „gezicht": er ontstonden veel meer kontakten tussen de kampeerders onderling en daardoor alleen al werd de sfeer veel gezelliger. Intussen konden we verdergaan met het plannen van een aantal bijzondere aktiviteiten. Een kinderwedstrijdmiddag leek ons iets, waarmee we diverse camping-families een groot genoegen zouden kunnen doen. Een gezellige kampavond voor alle campingbewoners zou waarschijnlijk niet versmaad worden, terwijl een puzzletocht voor autobezitters ook tot de mogelijkheden behoorde. Zou een vossenjacht misschien ook kans van slagen hebben? Proberen. We zetten ons aan het werk. We dachten na, verwierpen ideeën en voerden andere ideeën uit. We gingen tenten en caravans langs, om een kleine bijdrage voor prijzen en tractaties, we maakten vlaggetjes, stelden repertoires van te zingen liedjes samen, zetten de geplande auto-oriënteringsrit uit en één van de teamleden zorgde voor fleurige publicaties. En het lukte allemaal. De kindermiddag was een geweldig feest. De „arena" was afgebakend met vlaggetjes in bonte kleuren, hetgeen een feestelijke aanblik bood. Zo'n 80 kinderen streden om de niet dure, maar wel leuke prijzen. De supportersschare roerde zich geducht: ouders zien hun Pietjes en Petronellaatjes nu eenmaal graag winnen.

Na elk wedstrijdonderdeel kwamen de prijswinnaars op een uit bierkistjes... vervaardigd ereschavotje. Zo werden de kinderen drie uur lang zoet gehouden. En wie van de kampeerders zal zich de „bonte avond" niet meer herinneren? De grote tent, die voor ons werk speciaal was neergezet, was afgeladen vol, toen we begonnen met ons nonstop programma, waarin diverse kampeerders werden betrokken. Het was een daverend feest en toch kon aan het slot nog „Dank U voor deze nieuwe morgen, dank U voor deze nieuwe dag" gezongen worden. Zelfs toen we vertelden wie we waren en de mensen uitnodigden voor de „welkom-dienst" op zondagavond, vond haast niemand dit ongepast. Moet ik de autotocht en de vossenjacht nog verslaan? Laat mij volstaan, op te merken dat deze evenementen ons nog nauwer in kontakt brachten met de andere kampeerders, terwijl het voor de kampeerders zelf bronnen van goed en gezond vermaak waren. We vonden het fijn op deze wijze een daad te mogen stellen. De moderne mens schijnt passief te zijn en in het isolement te leven. We merkten, dat de camping-bewoners het als een weldaad ervoeren, nog iets samen te kunnen doen en nu eens niet rekreatie te ondergaan door louter technische middelen.

het woord

Tot zover mocht er sprake zijn van een belangrijk stuk dienstverlening. Dat op zichzelf is reeds „evangelisatie". Christus vraagt van ons, dat we onszelf zullen geven aan onze naaste. Hij deed het zelf, toen Hij bij ons was en Hij eist van ons, dat we zijn voorbeeld zullen volgen. Alzo doende, kan het haast niet anders of die „naaste" gaat reageren. Zo ook op de camping, waar we gedurende een dag of tien onder de mensen waren. De vragen kwamen als vanzelf: „Waarom doen jullie dit?" „Jullie zijn zeker van een bepaalde richting!" „Mag ik eens vragen, zijn jullie hier zomaar, of is het met een speciale bedoeling?" Het werd tijd, dat we een meer direkt, „woordelijk" getuigenis gaven. En inderdaad mochten verschillende teamleden met diverse mensen praten over hun geloof in de levende Heer. Verschillende kerkelijke mensen bekenden kleur en vonden het fijn, eens over „de dingen die boven zijn" te kunnen praten. Er waren gesprekken met mensen, die totaal van kerk en evangelie vervreemd waren. Niet, dat dit altijd eenvoudig was. Dikwijls bespraken we onder elkaar nog weer de problemen die in die kleine caravan of bij die en die familie op tafel waren gekomen. We voelden dikwijls, dat we ter verantwoording waren geroepen. Persoonlijk kon ik hier wel om juichen. Gebeurde het maar méér, dat we verantwoording moeten afleggen van ons geloof in God en Zijn Eniggeboren Zoon! Voor ons gevoel waren deze kontakten de hoogtepunten van onze aktie. Een ander hoogtepunt was ongetwijfeld de interkerkelijke „welkomdienst" voor kampeerders, die zondagavond 4 augustus in een danszaal te Rijs-Gaasterland werd gehouden. Deze dienst werd geheel door

Stel uzelf op de proef of gij in het geloof zijt, onderzoekt uzelf.

(2 Cor. 13 : 5).

Aan rustige wateren

Gebruik de spiegel!

Dit woord is gericht tot de heiligen te Achaje en de gemeente Gods in Corinthe. Dat wil zeggen, het is bestemd voor hen die reeds in Christus zijn. Hier worden gelovigen aangesproken. Paulus is van plan de gemeente te bezoeken en spreekt nu maar vast een vermanend woord, opdat hij straks niet al te streng zal moeten optreden. De apostel zegt dat zij zichzelf eens ernstig moeten onderzoeken of zij wel in het geloof staan. Geloof kan namelijk lui, lam en ondeugdelijk worden. Zoals een motor geregeld moet worden nagezien en soms zelfs revisie nodig heeft, zo moeten ook wij acht geven op ons geloof.

Geloof is een heilig goed, en een kostbare zaak. Het is daarom nodig dat wij af en toe een blik slaan in ons eigen hart. Wij moeten onszelf eens een examen afnemen. Neem een proef, onderzoek u, of gij wel in het geloof staat.

Tegenwoordig kunnen de dokters met allerlei fijne spiegeltjes, gecombineerd met vernuftige instrumenten verschillende inwendige organen bezien en fotograferen. Gevaarlijke afwijkingen en verborgen ziekten komen daarbij aan het licht lang voordat zij hun verwoestend werk kunnen voltooien. Voor het hart is er maar één spiegel waardoor wij onze verborgen zonden en gebreken kunnen leren kennen, namelijk het Woord van God. Gebruiken wij deze spiegel? Stel uzelf eens op de proef. Onderzoek uzelf, zegt Paulus.

Gods woord zegt dat wij niet toornig mogen worden. Wij lezen er over heen.

Jezus leert ons, dat wij zachtmoedig en nederig moeten zijn; wij storen er ons niet aan.

Paulus zegt: Waarom lijdt gij niet liever ongelijk en schade. Wij antwoorden: Ik heb gelijk en sta op mijn recht.

Er staat geschreven, dat wij elkander moeten nemen gelijk Christus ons aangenomen heeft, maar het raakt ons niet.

Het werk in de gemeenten werd geremd, niet slechts door grote zonden, maar ook door liefdeloosheid, twist, laster en zelfzucht. Paulus waarschuwt de Corinthiërs ernstig. Hij zegt, dat zij zelf ook wel eens verwerpelijk konden worden bevonden.

Zou het in plaats van over anderen te praten niet goed zijn tot ons zelf in te keren? Hoe staat het met leven der heiliging onder ons? Of menen wij dat het geloof in ons leven geen vruchten behoeft te dragen? Kijk eens in de spiegel van Gods woord. Laat de adem van Gods Geest deze spiegel helder voor u mogen maken.

Of de lezers van deze brief naar de vermaning van Paulus geluisterd hebben? Of u met dit woord iets zult doen? Wat hebben wij aan Handelingen 69 als het handelen niet bij ons begint? Of zijt gij niet zo zeker van uzelf, dat Christus Jezus in u is. Want anders zijt gij verwerpelijk. Mocht dit woord sommigen onder ons tot nadenken stemmen en doen schrikken.

Zo komt het woord van Jezus tot de gemeente Gods. Genade zij u en vrede van God onze Vader, en van de Here Jezus Christus.

Haarlem G. W. Tijman

(Uit: De Hand)

---

ons team verzorgd. Ongeveer 200 mensen, waaronder verschillende buitenkerkelijken, bezochten deze dienst. Er was een bijzonder goede sfeer en een intense aandacht voor onze liederen, toespraak en persoonlijk getuigenis. Ik vond het heerlijk, om eens in kampeer-tenue een dienst te mogen leiden. Er is dikwijls zo'n afstand tussen prediker en gehoor, alleen al door de toga of zwarte jas cq zwaluwstaart en streepbroek. Dat is natuurlijk gevoelsmatig, maar niettemin een werkelijkheid

In de laatste dagen van ons verblijf in Gaasterland hadden we bijzonder goede kontakten met een tiental jongelui. Vooral de laatste avond — ik kan beter spreken van nacht — werd er soms fel gediscussieerd over geloof en kerk. Er waren vier meisjes bij die een kerk zelden of nooit van binnen gezien hadden. Twee van ons vonden bij deze meisjes een aandachtig gehoor, toen ze vertelden over Jezus en wat Hij voor ons deed en niet nalieten te vertellen dat deze Jezus een werkelijkheid was in hun persoonlijk leven. Het was reeds ver na middernacht, toen ik de hele club nog even mocht toespreken en met deze jongelui de Heer mocht danken en bidden.

getuigenis en dienst

Onze opgedane ervaringen nog eens overdenkende, kom ik tot enkele konklusies:

* Allereerst is er de grote dankbaarheid vanwege het feit dat het in deze tijd nog mogelijk is mensen, die vervreemd zijn van het evangelie, te bereiken met de boodschap van verlossing en waarachtig leven. Vaak willen we de Heer tegenspreken, wanneer Hij in zijn Woord zegt, dat de velden wit zijn om te oogsten. De aktualiteit van dit Woord te ontdekken, was een ervaring op zichzelf.
* Niet alleen deze keer, maar ook reeds daarvoor hebben we ontdekt, hoe belangrijk het is, dat je als team een hechte eenheid vormt, op een goede manier met elkaar omgaat en 'n frisse openheid demonstreert met betrekking tot de mensen in je onmiddellijke omgeving. Een reaktie van een kampeerder: „Mijn vrouw en ik hebben direkt tegen elkaar gezegd: er zijn ook nog andere jongelui dan nozems in de wereld!" Maken we als gemeenten wel genoeg ernst met die simpele opmerking over de eerste gemeente in de Handelingen der Apostelen: „en zij stonden in de gunst bij het hele volk"?
* Hebben we de mensen trachten te „vangen" door te beginnen met „humanisme" en te eindigen met „evangelie"? Hoewel deze vraagstelling op zichzelf al fout is, heb ik er behoefte aan de strekking er van met grote stelligheid tegen te spreken. Het gaat hier niet om een bepaalde techniek of strategie. Evangelisatie heeft twee wezenlijke elementen: getuigenis en dienst. Getuigenis zonder één enkele vorm van dienstbaarheid zal afketsen op onverschilligheid en het bekende klachtenboek over kerk en christenheid. Dienstbaarheid zonder direkt getuigenis daarentegen, zal verzanden in de medemenselijkheid, waarin de God die regeert, oordeelt en zich aan mensen geeft, geen plaats meer heeft. Het gaat er om dat we de juiste eenheid ontdekken en uitleven in deze beide elementen: dienstbaarheid en getuigenis. Het camping-evangelisatieteam heeft deze eenheid mogen vinden, zij het met tekorten en gebreken. Er was van krampachtigheid (omdat het toch uiteindelijk om „dat andere" ging) in ieder geval geen sprake. Het ging eigenlijk „spelenderwijs". Maken we als gemeenten voldoende ernst met de dienstbaarheid t.a.v. mensen die op onze weg komen en weten we nog, wat het betekent, dat het verlorene gezocht moet worden? Verliezen we ons misschien niet te veel in ach- en weegeroep over „de wereld", terwijl we intussen vergeten „de wereld" de

Ja, zo moest het wezen: Ober! Een Zaaier van oktober!

(H. 69)

helpende hand te bieden? Het valt mij altijd weer op, hoe Jezus het „wee U" wel op de hoofden van vrome Farizeeërs liet neerdalen, maar niet over zondaars die Hij zocht en misschien juist daarom vond!

vooruitzichten

Ongemerkt was ik al weer bezig met evangelisatie in het algemeen. Het kan ook haast niet anders met Handelingen 69 zo dicht voor de deur. Wat de camping-evangelisatie betreft, deze arbeid biedt ons ruime perspectieven voor de toekomst. Er moet naar gestreefd worden, in het volgende jaar meerdere teams in te zetten. De campings die deze keer bewerkt zijn, bieden daartoe ruimschoots de mogelijkheden. Moge dit stukje werk, dat ongekende mogelijkheden biedt, gestabiliseerd en uitgebreid worden tot eer van onze Heer en tot zegen van de velen die zoeken naar werkelijke rust en geborgenheid. Laten degenen die voor dit werk ingezet worden, het spelenderwijs doen!

Nieuw Weerdinge Ch. Eijer

— — — —

*) Het andere team werkte in Wezep en stond onder leiding van ds G. Liebe te Amsterdam; voor een verslag van zijn hand, zie De Christen van 16 augustus j.l. — Red.

Ja, zo moest het wezen:
En dokter?
Een prachteksemplaar is 't,
die Zaaier van oktober
(H. 69)

Adreswijziging

Het adres van ds J. Euwema is: Mauritsstraat 16, Vroomshoop; tel. 05498-1936.

Een week in Texas

Van Boston, waar de Amerikaanse Baptisten Unie zijn Algemene Vergadering hield, reisde ik via Richmond, Washington D.C. en Philidelphia naar het „diepe zuiden", naar de stad Houston in Texas. Een dynamische stad met meer dan een miljoen inwoners, 65 k.m. verwijderd van de Golf van Mexico. In deze stad hield de grootste unie van baptisten, de Zuidelijke Baptisten Conventie zijn Algemene Vergadering van 4-7 juni met het thema: „Good News for Today's World", dus „Goed nieuws voor de huidige wereld".

Een dramatische en historische vergadering

Zuidelijke Baptisten — de naam zegt het al — hebben hun grootste aanhang in de zuidelijke staten van de V.S. Het is daarom niet verwonderlijk dat dit kerkgenootschap over het algemeen behoudend is vooral ten aanzien van vragen die liggen op het raakvlak van evangelie en maatschappij.

Donderdagmiddag 6 juni was het Sam Houston Coliseum helemaal vol (15.000 zitplaatsen) want de vergadering ging spreken en afstemmen over een verklaring betreffende het rassenvraagstuk en de armoede in het land. Sommigen vreesden dat een groot deel der gemeenten zich zou afscheiden indien deze verklaring zou worden aanvaard.

Enkele gedelegeerden uit Texas probeerden door amendementen in te dienen het geheel af te zwakken. De vergadering tolereerde hun spreken hoewel het af en toe wel rumoerig was. Vooral tegenstanders van de verklaring aplaudiseerden heftig wanneer één hunner medestanders het woord had gevoerd. Er was dus een geladen atmosfeer.

Maar er was iets anders gebeurd die dag, of eigenlijk 's nachts al. Amerika had een andere donkere bladzijde toegevoegd aan zijn geschiedenis: senator Robert Kennedy was als gevolg van een moordaanslag overleden. Dit gebeuren heeft de ernst van de situatie voor vele afgevaardigden onderstreept en heeft de stemming beslist beïnvloed.

De uitslag van de schriftelijke stemming (met een I.B.M.-computer geteld) was overtuigend en bijzonder bemoedigend: 75% der stemmen was vóór en 23% was tegen. U hebt de belangrijkste passages uit deze verklaring al in een vorig nummer van dit blad kunnen lezen. Men belijdt o.a. schuld inzake het rassenvraagstuk en men neemt een krachtig standpunt in tegen racisme en geweldpleging. Tevens werden resoluties aanvaard betreffende pornografie, het verkeer, alcohol gebruik en de verhouding kerk en staat. Ook riep men op tot een onmiddellijk stopt-het-vuren aan beide kanten in Vietnam en werd president Johnson steun toegezegd in zijn streven om het „ongezonde wapenverkeer een halt toe te roepen".

Houston, Texas

Een predikant in Fort Worth zei: „Dit is de krachtigste verklaring die ooit in onze unie werd aanvaard op voorstel van onze leiders." Om nu de teleurgestelde behoudende partij tegemoet te komen — althans dat is mijn uitleg — heeft men *dr W. A. Criswell,* voorganger van de 15.000 leden tellende gemeente te Dallas, Texas, tot president van de conventie gekozen. Dr Criswell is n.l. zelf een behouden man die nog niet zo lang geleden uitspraken heeft gedaan die hem deden kennen als 'n man van de segregatie (scheiding tussen negers en blanken). Overigens heeft Criswell op een persconferentie gezegd dat hij geheel achter de verklaring van de Conventie staat en dat hij de laatste jaren de zaak verkeerd heeft bezien. Hij zou echter geen gaven hebben om zich te begeven op het maatschappelijke vlak, hij had zich tijdens zijn presidentschap ten doel gesteld vooral de evangelisatie te bevorden...

Daar de „boodschappers" (messengers) wel door de gemeenten worden gekozen maar niet namens de gemeente stemmen en dus hun eigen standpunt daar mogen weergeven, kunnen er staande de

Zuidelijke baptisten en statistieken

Gehoord in Amerika op een zondagsschoolklas: „Als drie (3) Zuidelijke Baptisten zouden stranden op een onbewoond eiland dan zouden ze onmiddellijk een zondagsschool voor alle leeftijden oprichten en het hoofdkwartier van de Zondagsschoolvereniging in Nashville rapporteren dat het totale aantal zondagsschoolbezoekers vier (4) is..."

vergadering voorstellen worden gedaan in perioden die „New Bussiness” worden genoemd. Hiervan wordt gretig gebruik gemaakt en vele van deze voorstellen werden aanvaard.
We kunnen als nederlandse baptisten zeer veel leren van de vergadertechniek van de Amerikanen. Onze A.V.'s verliezen soms hun vaart en belangrijkheid doordat we onszelf te weinig vergaderdiscipline opleggen. De Amerikaan leert op de ULO en de HBS al de standaardregels van het vergaderen en zonder deze kennis kan het eigenlijk — ook bij ons — niet in een directe democratie.
In vergelijking met de A.V. van de Amerikaanse Baptisten te Boston kan gezegd worden dat de Zuidelijke Baptisten toch wel een grotere nadruk leggen op evangelisatie en zending. Bovendien zijn hun vergaderingen gemoedelijker, ondanks hun grote aantallen; het is wat minder officieel dan bij de vroegere Noordelijken. In Boston, en dat past ook bij het deftige milieu van de stad, stond de conferentie op een hoger wetenschappelijk peil maar werd er minder vergaderd; de betaalde uniekrachten met hun raden bepalen daar het beleid. Dat zal bij de Zuidelijken ook wel het geval zijn maar de A.V. heeft een grotere inspraak.

In Dallas en Fort Worth

In Dallas was ik o.a. in de kerk van bovengenoemde dr Criswell, waar dus 15.000 Texanen een gemeente vormen. Wat een bedrijf om zo'n gebouwencomplex alleen al te beheren. De gemeente heeft ongeveer 100 mannen en vrouwen in dienst. Toch was het voor mij wel interessant om even op de preekstoel te staan waar de grote amerikaanse prediker *George W. Truett* tientallen jaren heeft gepreekt. Wel vraag je je af hoe zoveel mensen nog het begrip ‚gemeenschap' ervaren. Waarschijnlijk fungeren de tientallen zondagsschoolklassen (voor alle leeftijden) als zodanig.

Het baptisten-seminarium te Fort Worth is met ca 2000 studenten het grootste in de wereld. Over het algemeen staan er op de campus (seminarieterrein) eenvoudige en doelmatige gebouwen. Het Naylorgebouw is een uitzondering: dit studentenhuis is luxueus ingericht met marmer, kristallen luchters, dure tapijten en chique meubilair.

Wat hierbij ook als heel merkwaardig aandoet is het noemen van gebouwen en kerken naar nog levende en zelfs ter plaatse dienst doende predikanten of presidenten. In Dallas b.v. heeft de gemeente sinds enige jaren een zgn. „Criswell-kapel” waarin een gang is met grote foto's aan de muren van dr Criswell als baby, als jongen, met zijn bruid enz., terwijl de man daar nog steeds voorganger is. In Fort Worth heet dat wat té mooie studentehuis „Naylorbuilding”, terwijl de man daar nog president is. Zeer grote portretten van hem en zijn vrouw „versieren” de hal en enkele zalen. Als nuchtere Nederlander haal je daarover je schouders op en constateer je dat de Amerikanen zoveel complimenteuzer zijn dan wij: men laat anderen graag begaan om een standbeeld voor je op te richten. Verder mogen we hierbij natuurlijk niet vergeten dat juist hierdoor sneller de noodzakelijke gelden voor een bepaald gebouw bij elkaar gebracht worden met een grote schenking van de man of vrouw naar wie een gebouw wordt genoemd. Want als het gaat om fondswerving dan zijn wij daarbij nog maar beginnelingen.
Nog een voorval uit Fort Worth wil ik u vertellen. De zeer gastvrije familie *Kiwiet* nam mij mee naar de diensten van hun fijne gemeente. Om 6 uur zou er een doopdienst zijn en br Kiwiet stelde voor daar naar toe te gaan. Toen we daar om drie minuten voor zes aankwamen was de dienst al begonnen en al bijna voorbij ook! Met ongeveer 20 personen aanwezig (de gemeente telt meer dan 1000 leden) werd zonder zingen eenvoudig de doop bediend — dus zonder dat de gemeente er bij tegenwoordig was — aan twee jongetjes. De hele plechtigheid duurde (evenals een in Richmond bijgewoonde trouwdienst) niet langer dan tien minuten.
Wie hier en daar kennis neemt van het leven en denken van geloofsgenoten in andere landen ontdekt hoeveel tradities ook wij baptisten hebben al ontkennen we dat vaak hardnekkig. Het is daarom nuttig en noodzakelijk ons af te vragen waarom we bepaalde dingen op die manier doen terwijl we de bereidheid moeten hebben de dingen te veranderen als we tot de conclusie komen dat andere vormen beter zouden passen bij de mens van vandaag. Echter onder één voorwaarde: het Woord van God zal daarbij het enige richtsnoer zijn en dát willen alle baptisten in heel de wereld graag onderstrepen.

Th. van der Laan

Ja, zo moest het wezen:

En, excellentie, hoe was 't in 't buitenland?
Wat zal ik zeggen zeg: je zag er geen Zaaier

(H. 69)

BELANGRIJKE MEDEDELING

voor jongemannen rond de dienstplichtige leeftijd.

De Kommissie voor Levensvragen in de R.J.C.-Raad belegt een drietal ontmoetingsdagen voor jongemannen, die de dienstplicht vullen of nog vervullen moeten en voor hen, die de dienstplicht weigeren op grond van gewetensbezwaren.
Br E. Schalkwijk te Bunnik en ds J. van Dam te Sneek houden een korte inleiding over resp. het vóór en tegen, terwijl eveneens een filmpje vertoond zal worden „Love your neighbour”. Er zal ruimschoots gelegenheid gegeven worden voor diskussie.
Deze ontmoetingsdagen worden in de volgende plaatsen gehouden:

4- 5 oktober te Utrecht (Gewest Holland)
25-26 oktober te Almelo (IJssel en Twentegewest)
15-16 november te Groningen (Gewest Friesland, Groningen en Drente).

De ontmoetingen beginnen op vrijdagavond 8.00 uur en eindigen op zaterdagmiddag 1.00 uur.
Alle jongemannen vanaf 17 jaar (eventueel met verloofden) worden hartelijk uitgenodigd deze gespreksdagen bij te wonen.
Voor een goede regeling van zaken is een *spoedige opgave* gewenst. Aanmeldingen bij de sekretaris van de R.J.C.-Raad: De heer J. W. van der Craats, Spitaal 13, Sneek.
Graag met vermelding van plaatsen der ontmoeting en leeftijd.

B. Posthumus, sekr.

Mededeling

WIE?

Wie leende van de Algemene Vormingsleider der N.B.J.B. de toneelstukken: „In hoger beroep”, en „The big middle”. Graag spoedig terugzenden aan ds M. G. Boeschoten, IJssel de Schepperstraat 27, Bunnik (U.).

VINKENHOF HEEFT NIEUWE VLAG

Op dinsdagmiddag 16 juli werd op De Vinkenhof onder aanwezigheid van 160 kampbewoners de nederlandse driekleur gestreken om plaats te maken voor de nieuw ontworpen vlag: het bekende visen brood-motief op een lichtblauw veld. Deze vlag werd vervaardigd door zr Olijslager te Emmen.
De officiële handelingen tijdens deze plechtigheid werden op een stuk perkamentpapier ter schrift gesteld. Om ze voor het nageslacht te bewaren werd dit geschrift in een fles verpakt en in een door br Sissing gegraven gat gedeponeerd.
Wellicht dat de kleinkinderen van de kampbewoners nog eens van deze daden zullen vernemen.

A. de Vries

Enkele notities bij de Zevende Baptisten Wereld Jeugd Konferentie van 22 tot 28 juli in Bern

„VAN 'S AARDRIJKS EINDEN STROMEN TOT HET FEEST..."

Keurige bordjes op het station, op de luchthaven en aan de invalwegen van de stad vertellen je hoe je moet lopen of rijden. Er zijn 25 Nederlandse deelnemers die in de ochtenduren van de 22e juli vriendelijk welkom worden geheten door een ontvangstcomité van het Bernse Toeristenbureau. We krijgen ons logiesadres en een keurig speldje. Overal in Bern zie je die speldjes. Ze zijn rood. Het is het insigne van de B.W.A. (Baptist World Alliantie). Je kunt er zo maar, zonder te betalen mee in de tram of bus stappen en ze zijn gemakkelijk bij het oversteken want de verkeersagent haast zich om het rijdend verkeer te doen stilstaan om je vervolgens met een glimlach en elegant gebaar te laten oversteken. Je knikt elkaar vriendelijk toe. Men is goed voor elkaar, men is lief voor elkaar. Drink je ergens een kopje koffie, dan word je beleefd gevraagd in het Engels, zo de ober al Engels spreekt, hoe je de stad vindt. Kortom, heel de stad Bern speelt een gigantische „love-in". Er zijn een paar duizend Amerikanen. In de Kongreshal aan het Guisanplatz is het gezellig. Een groot bord met het motto van de konferentie, één wereld, één Heer, één getuige, hangt boven de volle breedte van het grote podium. Er is plaats voor 6000 mensen. Op elke stoel ligt „Good news for Modern Man", een moderne Amerikaanse versie van het Nieuwe Testament, geïllustreerd door de Franse artiste Anne Valloton.

Je loopt wat rond en je ontmoet mensen. Je wisselt over en weer vriendelijkheden uit met Nigerianen, Jordaniërs, Israëliërs, Egyptenaren en met zoveel andere nationaliteiten.

Vice-voorzitter Joseph A. Adegbite uit Nigerië weet niet meer dat hij je in de tram ook al verteld heeft van de boodschap van President Johnson. Hij laat nu de brief zien, die hij kersvers uit Washington heeft meegenomen. „Die ga ik straks voorlezen", zegt hij trots.

Muziek:

Er wordt veel gemusiceerd. De Amerikanen hebben daarvoor een aantal koren meegenomen en „The Baylor Golden Wave Band" uit Texas. De liederen zijn zorgvuldig uitgekozen. Speciaal voor de konferentie is er een lied gekomponeerd dat elke avond wordt gezongen. Er is een jeugdkoor uit Atlanta dat negerliederen zingt. Ze zingen een lied waarvan dr M. L. King veel hield. Het wordt staande aangehoord. Enkele Amerikanen blijven zitten...

Inleidingen:

Het zijn er vele. Samuel D. Proctor uit Wisconsin blijft heel vaag en oppervlakking. Dat is jammer want hij spreekt de eerste dag en bijgevolg biedt zijn redevoering weinig stof voor de discussies. Later in de week wordt dat beter. De sprekers die het meest de aandacht trekken zijn Paul Tournier, hij wordt, volgens de Franse delegatie, te gebrekkig vertaald in het Engels; Solomon Gwei en Billy Graham.

Discussies:

Iedere morgen komen 40 grote autobussen, geëscorteerd door de politie, de kongressisten ophalen. Ze worden door het stedelijk vervoerbedrijf van Bern netjes naar hun discussie-centra gebracht, vijf in getal, ergens in de stad in een grote school of in een ander groot gebouw met veel lokalen. Er zijn in totaal 200 discussie-groepen. Alles is tot in de puntjes georganiseerd. De discussies zijn over het algemeen goed, althans voor wat betreft de Nederlandse groep die over 20 discussiegroepen is verdeeld. Soms zijn er taalmoeilijkheden. De Duitse en Nederlandse jongeren moeten veel vertalen. Eén van onze deelneemsters vertaalt voor een predikant uit Tsjecho-Slowakije. Hij kent geen Engels. Veel Amerikanen hebben overigens een diep respect voor de talenkennis van de Nederlandse delegatie.

Het is een vermoeiende en drukke maar nochtans een boeiende week in Bern. Je praat met talrijke lieden over plaatselijke en mondiale problemen. Je tafelgenoot, een Nigeriaanse technikus, zwijgt echter liever over de kwestie Biafra en laat onderwijl zijn eten staan. Een kollega uit Jordanië velt geen oordeel over Israël maar klaagt ons wel zijn nood over de aanvallen. We vragen of hij ook met de Israëliërs heeft gesproken. Het antwoord luidt ontkennend. Het lukt ons niet ze bij elkaar te krijgen.

We slagen er niet in om tijdens de terugreis een voorlopige balans op te maken van de ervaringen. Veel Nederlanse jongeren die weer terugkeren hebben kritiek op de Amerikaanse evangelisatiemethoden. Anderzijds was er een grote waardering voor de ontmoeting van mede-christenen uit de gehele wereld. Het samen bestuderen hoe we gestalte kunnen geven aan het „één wereld, één Heer, één getuige" maakt de konferentie voor ons Nederlanders tot een instruktief en zegenrijk gebeuren. De Nederlandse deelnemers komen binnenkort weer bij elkaar om hun ervaringen uit te wisselen en om nogmaals de inleidingen met elkaar te bespreken.

Nieuwenhagen (L.) H. Sikkema.

---

zand en zaad

Deze keer geen problemen maar zomaar een verhaaltje. Voor mij een herinnering, voor u verpozing.

Allereerst de groeten van de baptistengemeente te Barmouth. Het zal u wel duidelijk worden waar dat stadje ligt. De familie hier was onder de invloed gekomen van eerdere verhalen, die ik eens deed, toen ik twee jaar geleden terugkeerde van een reis naar Londen. Vooral van de heuvelen en huizen rondom de metropool had ik verteld. Nu kwam het zaad op en op de hete eerste dinsdag van juli reden we zuidwaarts, de zwaarte van de hitte vooral speurend, toen we in Antwerpen voor de tunnel stonden te wachten tot het onze beurt zou worden in optocht onder de Schelde door te gaan. Als u het vermijden kunt, gaat u die weg dan niet. Er gaan al te velen die weg, zodat u ook wel een uur zult moeten wachten eer u de diepte in kunt duiken. En dat de wegen in België niet tot de beste gerekend kunnen worden zult u ook wel vernomen of ervaren hebben. We waren blij in de avond in Calais, Frankrijk, te arriveren, vanwaar we de volgende morgen over zouden steken naar Groot Brittannië, naar Dover. Het is daar maar een smal stuk water, met opzet gekozen, omdat een deel van de familie de geschiedenis van Jona en van Paulus te goed kent en geen zeebenen heeft. Gelukkig was het geen ruw weer en landden we veilig aan de overkant, waar de chauffeur van rechts op links moest overschakelen. En zijn reisgenoten met hem. Voor de nekspieren, die zich in het rechtse Europa eenzijdig ontwikkelen, een voortreffelijke oefening.

Ja, zo moest het wezen:
En, jongens, hoe noemen we
d'oktobermaand ook?
Zaaiermaand, meester.
(H. 69)

Daar we de eerste nacht in Watford, noordwestelijk van Londen, zouden doorbrengen, en we uit het zuidoosten kwamen moesten we dwars door de wereldstad. Toen we halverwege waren, slaakte de bestuurder/schakelaar de zucht, dat hij, als hij dit geweten had, er nooit aan begonnen was. Het stakende treinpersoneel zorgde voor overvolle straten en het enige houvast dat we op een gegeven ogenblik hadden was dat we wisten waar ongeveer de zon zich ophield en dat we die in 't oog moesten houden. Tien ogen keken zo gespannen naar verkeersborden, dat ze Nelson niet zagen noch het koninklijk paleis, dat we wel passeerden. Ik vermoed dat we een uur of drie door die wriemelende massa van straten en auto's gereden hebben. Toen stopten we voor de pastorie van een baptistenpredikant in Watford, welker bewoners ik van vroeger zo goed kende en die ons hadden verwacht om een uur of zeven. Zeven minuten voor zeven klopte ik op z'n venster. Het werd een heerlijke avond vol rust, eten en praten. De dominee, die een 25 jaren predikant was, zou binnenkort tijdelijk zijn werk afbreken om een half jaar lang wat in de wereld rond te reizen en daarna te gaan studeren. Hij wist nu hoe 't er bij stond en wilde graag een tijd rust om op een afstand de situatie beter te kunnen bekijken. Hij zat nogal in over de verdeeldheid van de kerken, die, zo meende hij, een struikelblok voor velen was om haar boodschap te aanvaarden. Op een kleine wandeling in de vroege volgende morgen zei ik hem, dat ik die verdeeldheid niet als de grootste verhindering zag. De breuk tussen inzicht en uitwerking, tussen geloof en leven, het zichtbaar maken van de geloofsschat in het hier en nu op alle levensfronten leek mij eerder aan de orde te zijn.

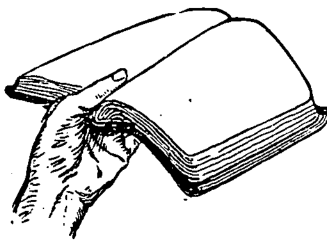
De familie loodste ons Watford uit en bracht ons op de goede weg met het nummer dat ons tot in Noord-Wales zou leiden. Daar kwamen we 's avonds om een uur of zes aan in het dorpje *Betws y Coed*, waar we in de Royal Oak onderdak vonden.

Nu zijn we nog steeds niet in Barmouth. U moet dus nog een keer met mij op reis door de bergen en valleien van dit stuk van het Verenigd Koninkrijk dat Wales heet. En dat willen ze weten. 't Zouden Friezen kunnen zijn.

Huizinga.

Ja, zo moest het wezen:
Zeg Janssen, wie heeft het gewonnen?
De Zaaier, verreweg de beste.

(H. 69)

Wat zullen we lezen?

Binnenkort openen zich de poorten van De Vinkenhof weer voor de jongemannen, die zich bereid verklaard hebben de Heer te dienen door dienaars van de gemeenten te willen zijn. Goed voor Timotheüs een Paulus te hebben. En omgekeerd.

zondag	25 aug.	1 Tim. 1 : 1-11	Echte en ‚valse' dienaren
maandag	26 aug.	1 Tim. 1 : 12-20	Ootmoed en hoogmoed
dinsdag	27 aug.	1 Tim. 2 : 1- 7	Vergeten gebed?
woensdag	28 aug.	1 Tim. 2 : 8-15	Mannen en vrouwen
donderdag	29 aug.	1 Tim. 3 : 1- 7	Niet alleen voor ouderlingen
vrijdag	30 aug.	1 Tim. 3 : 8-16	Niet alleen voor diakenen
zaterdag	31 aug.	1 Tim. 4 : 1-10	Niet alleen voor studenten

H.

NBJB VAKANTIEREIS OOSTENRIJK

Vrijdag 12 juli plm. 6 uur vertrokken we uit Stadskanaal bij het Gadostation, vol verwachting voor wat zou komen. In Valthe, Emmen, Coevorden, Almelo, Hengelo en Enschede kwamen er nog enige mensen bij en tenslotte gingen we met 42 mensen aan onze reis beginnen.
Daar er veel verkeer was op de autobaan en we een paar keer een poos moesten rusten, duurde de heenreis erg lang. Zaterdagmiddag half 5 waren we in Vandans. We gingen in een school kamperen. Het hoofd der school ontving ons zeer hartelijk. Onder ons waren 7 echtparen die in *één* lokaal mochten slapen. De andere dames en heren kregen de andere lokalen tot hun beschikking. Er was een grote keuken, waar gekookt kon worden. Een ander lokaal werd gebruikt om koffie te drinken, te eten en 's avonds gezellig bijeen te zijn. We hebben het goed met elkaar gehad. Het eten was prima. Geko Meywes en br Meier hebben een kerkdienst verzorgd. Elk kreeg zijn beurt om corveedienst te verrichten. We hebben veel tochten gemaakt. Soms gezamenlijk en ook wel in twee groepen: een grote en een wat minder vermoeiende tocht. Twee keer hebben we een dagtocht met een bus gemaakt hoog door de bergen en we hebben er zelfs nog met sneeuwballen gegooid. Het is niet allemaal te beschrijven, wat we daar gezien hebben: prachtige watervallen en stromen, diepe dalen, steile rotsen, koeien met bellen. Ook gingen we wel eens per trein naar de omliggende dorpen. We kregen reductie omdat we met zoveel personen waren. We gingen naar de winkels om souvenirs en kaarten te kopen en vonden het fijn om daar eens met de mensen te praten. In de school waren we 's avonds gezellig bijeen met zang, spel, voordracht, toneel enz. Ook hadden we er een dia-avond. De dagsluiting werd verzorgd door br Meywes en br Meier. In hotel „die Sonne" hebben we dia's uit de omgeving gezien en een koor uit Vandans horen zingen. Er werd zeer goed gezongen.
's Nachts was er ook wel eens een driestemmig snurkkoor te horen in het echtparenlokaal. En eens zakte er met veel lawaai iemand door zijn rustbed.
We hebben op een morgen de gelijkenis van de vijf wijze en vijf dwaze meisjes met elkaar behandeld in vier groepen en daarna heeft br Meier ons uitgelegd wat die gelijkenis voor ons betekent. Vrijdag 26 juli, de dag van ons vertrek, hebben we onze koffers weer gepakt, de school schoongemaakt en 's morgens tijdens de koffie afscheid genomen van onze vrienden in Vandans. Om kwart voor vier zijn we afgereisd en om half zes zaterdagmorgen stonden we voor de nederlandse grens.
In het station Enschede hebben we samen koffie gedronken. Daar we afscheid moesten nemen van hen die in Enschede wonen en zij, die met de trein verder gingen, sprak br Meywes nog enige woorden voor we elkaar gingen verlaten. Via Hengelo, Almelo, Coevorden, Emmen, Valthe en Stadskanaal, kwam ieder weer in zijn eigen woonplaats terug. We zijn blij, dat we deze reis hebben meegemaakt en ook daar in alles Gods grootheid mochten zien.

Stadskanaal F.A.-O.

AFSCHEID DS v. d. FLIER

We vestigen er de aandacht op, dat het afscheid van ds Van der Flier, die naar Doetinchem hoopt te vertrekken, zal plaats vinden zondag 1 september, om vier uur in eigen kerkgebouw. Uiteraard verwachten we afvaardigingen en bezoek van de naburige gemeenten.
Tenslotte het vriendelijk verzoek aan alle op de sprekerslijst en statistiek vermelde namen van predikanten en verdere sprekers, die gelegenheid en animo hebben Ter Apel op een zondag te dienen, zich te melden bij H. J. Doornkamp, Havenstraat 62, Ter Apel.

H.J.D.

LEMMER

De baptistengemeenschap te Lemmer, een evangelisatie-post van de gemeente te Staveren, heeft br Wolter Hessels te Brussel uitgenodigd om in haar midden te werken. Br Hessels heeft deze uitnodiging aanvaard.

PLASTIC OMSLAGEN J.M.C.

U kunt ze weer bestellen, die mooie plastic omslagen voor de L. en G.-bundel. Ze zijn er in de kleuren wit, wijnrood en zwart. Ze kosten slechts f 1,—. (franco toegezonden).
U steunt hiermee het jongens- en meisjesklubwerk. Bestellingen aan: J. v. d. Wolf-Dijkstra, K. R. Poststraat 5, Heerenveen; giro 1606468.

Toogdag informatie

We laten momenteel een programma drukken van de grote toogdag die op zaterdag 14 september in Epe gehouden zal worden. U zult in uw gemeente dan ook zo'n programma krijgen, want ieder is welkom en de toegang is gratis, al rekenen we op een goede collecte.

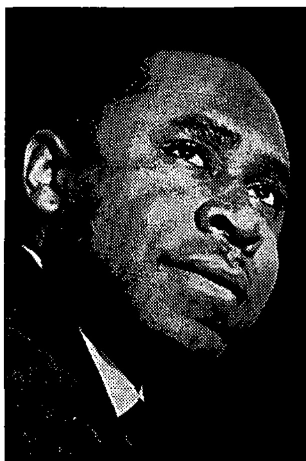
Een grote tent met 2500 zitplaatsen dient als plaats van samenkomst, daarnaast hebben we twee kleinere tenten, ieder met ca. 250 zitplaatsen, voor de kinderen.

We geven u hierbij een indruk van het programma:
's morgens: 10.00-12.00 uur:

Samenzang

Zang van de bekende negerzanger

Henry Blackmon

Spel

Toespraak ds F. E. Huizinga

Muziek van Combo „The Gospel Five"

's middags: 14.00-16.00 uur:

Samenzang
Toespraak: ds H. P. de Boer, Enschede
Muziek en zang: „The Messengers", groep jongelui van het Leger des Heils in Amsterdam
Solozang: mevr. A. de Haan-Klein Haneveld
Koorzang van verschillende koren.

gospel-promenade: 12.00-14.00 uur:

Muziek- en zanggroepen zingen en spelen in de openlucht terwijl de toogdagbezoekers al wandelend de verschillende ensembles en koren kunnen beluisteren. Deze dag wilt u natuurlijk niet missen!

Th. v. d. L.

6 EN 7 SEPTEMBER
JUBILEUM-WEEKEND J.M.C.

willen alle leiders, leidsters nu hun aanmeldingsformulier inzenden

Op 14 augustus j.l. werd in Gods heerlijkheid opgenomen, onze broeder

HENDRIK ZWEERS

in de leeftijd van bijna 76 jaren. Hij was lid van onze gemeente sinds 1935.

„Ik wil zingen van mijn Heiland", (Joh. de Heer 657 : 1).

Baptistengemeente Daarlerveen-Vroomshoop.

DANK U!

Zondag 21 juli 1968 was in mijn leven een heel bijzondere dag: Het was toen juist 50 jaar geleden, dat ik als voorganger in het ambt werd bevestigd in mijn eerste gemeente Workum en Staveren, toen gekombineerd! Bij deze gelegenheid hebben zovelen blijk gegeven van belangstellend medeleven, dat het onmogelijk is allen persoonlijk te danken. Toch wil ik niet verbergen, dat hetgeen in die tijd door mij ervaren is, mij diep getroffen heeft. Gaarne maak ik nu gebruik van het feit dat de redaktie van ons weekblad mij heeft toegestaan op deze wijze uiting te geven aan mijn oprechte dankbaarheid.
Hartelijk bedankt, allen, die voor, op en na 21 juli j.l. blijk gaven van hun medeleven.

Hengelo, 17 augustus 1968, K. Reiling.

Lezers aan het woord

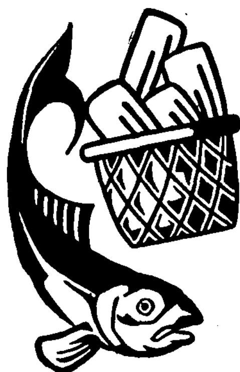
ALARM

„De Vinkenhof" zit zonder orgel.
Het oude harmonium, hetwelk volgens insiders land geleden reeds gedegenereerd was tot een stuk jammerhout, heeft het op zondagmorgen 14 juli in de kantine begeven. Zr De Vries en de broeders Sissing en Warta hadden nog geprobeerd mond-op-mond-beademing toe te passen, doch het was te laat. „Gelukkig, dat is voorbij!..." dachten velen en er ging een zucht door de kantine. Maar wat nu?

Zonder dat ook maar iemand de geboorte had gezien stond daar plotseling het „orgelfonds" te midden van de huisbewoners. Zr Boers uit Papendrecht had thuis een partijtje zelfgemaakte babykleding en spaarpotten. Haar man heeft het opgehaald en in een ommezien was het orgelfonds reeds f 30,— groot. Het begin is er, maar voor een elektronisch orgel is meer nodig.

Wie spant zich er voor en geeft dit fonds een flinke impuls opdat spoedig het nieuwe orgel op „De Vinkenhof" kan worden aangeboden?

Hoogeveen A. de Vries

DE CHRISTEN

30 augustus 1968
83e jaargang — 35

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Ons seminarie bestaat tien jaar

BETEKENDE DE OPENING van een eigen seminarie een mijlpaal in de geschiedenis van onze voorgangersopleiding, de viering van het tweede lustrum — a.s. maandag 2 september — is dat al evenzeer. Tien jaar heeft ons seminarie nu bestaan. Dat is voor een theologische school natuurlijk een betrekkelijk korte tijd. Maar voor onze gemeenten, die het zo lang zonder een eigen opleiding hebben moeten stellen, is het seminarie sinds 1958 wel zo belangrijk gebleken, dat het tienjarig bestaan op gepaste wijze zal worden herdacht. Een droom werd werkelijkheid. Er kwam een eigen school voor de opleiding van onze voorgangers. Nu is het zover, dat het seminarie in het leven der gemeenten en in de harten van haar leden een vaste plaats gekregen heeft.

Wij waren trouwens — het moet gezegd worden — aan de late kant. In Engeland en de Verenigde Staten ontstonden de meeste seminaria in de vorige eeuw. In 1866 werd in Stockholm de eerste theologische school op het Europese continent gesticht. De Duitse Baptisten openden in 1880 in Hamburg hun *Predigerseminar,* waaraan later ook de meeste Nederlandse broeders hun opleiding zouden ontvangen. Maar in ons land was de tijd kennelijk nog niet rijp. Ook was niet iedereen overtuigd van de noodzaak van een behoorlijke theologische vorming, zo bleek in 1883 tijdens de Algemene Vergadering te Groningen. Bovendien ontbraken de middelen.
Vanaf 1891 werden onze voorgangers vrijwel uitsluitend in Hamburg opgeleid. Gedurende de Tweede Wereldoorlog en de eerste jaren daarna studeerden verschillende broeders aan een universiteit in eigen land. Maar sinds 1949 gingen de meesten voor hun theologische vorming weer naar scholen in het buitenland, waarbij het seminarie in Rüschlikon, Zwitserland, zeer in trek bleek. Totdat de Algemene Vergadering in 1956 te Hengelo besloot een Nederlands Baptisten Centrum in het leven te roepen, waarin ook de voorgangersopleiding zou worden ondergebracht.

De eerste jaren

De bedoeling was om dit centrum uit te bouwen tot het hart van onze beweging. Behalve de Unie zou ook de NBJB in de nieuwe stichting participeren. Het Nederlands Baptisten Centrum zou het seminarie huisvesten en daarvoor de materiële en financiële basis moeten zijn. Op 23 februari 1957 besloot men tot aankoop van ‚De Vinkenhof', gelegen in de directe omgeving van Bilthoven en Den Dolder. De Algemeene Vergadering dat jaar te Haarlem benoemde drs J. Reiling en dr J. J. Kiwiet resp. tot rector en conrector van het seminarie. De opening van onze school vond plaats op 2 september 1958, niet ten onrechte „een mijlpaal in de geschiedenis van onze voorgangersopleiding" genoemd. Een droom was werkelijkheid geworden!
Maar het eigenlijke werk moest nog beginnen. Want wat de verantwoordelijke broeders voor ogen stond, was geen kleinigheid. Zij gingen ervan uit, dat het seminarie ‚een primair practische doelstelling' zou moeten hebben. Dat betekende, dat men jonge mannen - en vrouwen - wilde opleiden tot de dienst van het evangelie niet uitsluitend, maar uiteraard wel vooral in het verband van de Unie van Baptistengemeenten. Zonder de bedoeling of pretentie te hebben een wetenschappelijk instituut te zijn, wilde het seminarie een theologische opleiding bieden, die ook in wetenschappelijk opzicht verantwoord zou zijn. Maar, zo realiseerde men zich terecht, ‚bij de doelstelling van het seminarie past een opleiding, waarin naast de theologische wetenschap ook de vorming voor de practijk en de groei van een gezond persoonlijk geestelijk leven tot hun recht komen. .'
De eerste jaren waren niet gemakkelijk, noch voor de docenten noch voor de studenten. Bij de aanvang van de cursus 1958/1959 waren in totaal vier broeders aan de opleiding verbonden. Drs J. Reiling nam de propaedeuse en de bijbelse en praktische vakken voor zijn rekening, terwijl dr J. J. Kiwiet onderricht gaf in de historische en systematische vakken. Als ‚assistent-docenten' had de Commissie voor de Opleiding ds J. Louw en ds D. Slort aangetrokken. Eerstgenoemde gaf systematische theologie en praktische exegese; ds Slort verzorgde de inleiding tot het Oude Testament .
In 1960 werd het college van docenten met drie broeders uitgebreid: ds J. A. Brandsma (geschiedenis van het Baptisme), ds G. Vegter (praktische ecclesiologie en theologie van het Nieuwe Testament) en ds H. van der Werf (pastorale theologie). Sinds 1962 leidde ds K. Reiling de studenten in de praktijk van het gemeenteleven in, een taak waarvan hij zich vijf jaar lang op uitnemende wijze gekweten heeft. Diverse leeropdrachten werden aan mensen van buiten onze gemeenschap toevertrouwd, teveel om hier op te noemen. Ook werden geregeld voorgangers uitgenodigd om vanuit hun ervaring de studenten met bepaalde facetten van hun toekomstige arbeid vertrouwd te maken.
Ja, die studenten! Toen het seminarie in 1958 geopend werd, zette een vijftal broeders zich aan de voeten der leraren. Ook dat was een kwestie van wennen. Behalve colleges in seminarie-verband droegen deelname aan kamp- en evangelisatiewerk, het maandelijks homiletisch practicum in Utrecht-Noord en het gemeenschapsleven tot hun vorming bij.

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: Het is zorgwekkend als voor veel gereformeerden *) het kerkelijk beroepingswerk nog altijd belangrijker is dan rassenonlusten in Amerika, of de armoede in India.

(Boekesteijn)

— — —

*) Men leze: baptisten — Red.

Ook dat laatste, want ,in een gemeenschap, die zich voorbereidt op practische dienst in de Wijngaard des Heren, zal het dagelijks leven ook in het teken van de dienst staan'! In het voorjaar van 1962 zwaaiden de beide eerste jonge broeders af om hun intrede in ,in het wondere ambt' te doen. In de herfst van datzelfde jaar vertrokken twee andere broeders naar Rüschlikon om aan het seminarie daar hun opleiding te voltooien.
Op 2 september 1963 werd in Silo te Utrecht onder grote belangstelling, ook van buiten onze Unie-gemeenschap, het eerste lustrum van ons seminarie gevierd. De eerste jaren waren voorbijgegaan, zij het niet zonder moeilijkheden en spanningen. Maar onze eigen school had intussen haar bestaansrecht en -mogelijkheid bewezen. Stonden aanvankelijk niet allen even positief tegenover de gedachte van een eigen voorgangersopleiding, naarmate de tijd verstreek groeide het vertrouwen. Dat blijkt misschien wel het duidelijkst uit de indrukwekkende stijging van de vrijwillige bijdragen. In 1958 brachten de gemeenten f 7176,— voor de eigen opleiding op; vijf jaar later, in 1963, was dat bedrag tot f 19.522,— gestegen!

Consolidatie en uitbreiding

De studieduur, in het begin vier jaar, is onderhand o.m. in navolging van Hamburg op vijf jaar gebracht. Ook de mogelijkheden tot samenwerking met de theologische faculteit van de Rijks-Universiteit te Utrecht zijn sindsdien groter geworden. Sedert drs J. Reiling tevens als wetenschappelijk hoofdmedewerker aan de universiteit verbonden is, kunnen de studenten een aantal algemeene theologische vakken in Utrecht volgen.
Van grote betekenis was ook de reorganisatie, die in de jaren 1965 e.v. haar beslag kregen. Daarbij kreeg ,De Vinkenhof' een meer beperkte doelstelling in die zin, dat de huisvesting van het seminarie voorop zou staan. In 1967 besloot de Algemeene Vergadering te Drachten om het beheer en de exploitatie van ,De Vinkenhof' op te dragen aan de Commissie voor de Opleiding. Dankzij de uitstekend door ds J. Broertjes opgebouwde organisatie en de dito medewerking van de staf o.l.v. de familie Sissing is de rector in staat om naast zijn onderwijstaak en andere werkzaamheden ook de directie te voeren.
Een belangrijk moment in de geschiedenis van ons seminarie was de aanvaarding door de Algemene Vedgadering in 1967 van de nota inzake de voorgangersopleiding. Daarin heeft de Commissie voor de Opleiding de hoofdlijnen van haar beleid nu en in de toekomst aangegeven. Aan dit stuk is wat hier volgt in hoofdzaak ontleend.
De grondslag van het seminarie is die van de Unie zoals omschreven in Artikel 2 van haar Statuten. Daarin worden de gehoorzaamheid aan de Heilige Schrift als kenbron van de openbaring Gods, de belijdenis van Jezus Christus als de Zoon van God en de Heer van gemeente en wereld, en de aanvaarding van de gemeente als gemeenschap van op belijdenis van hun geloof gedoopten met zoveel woorden uitgedrukt.

Onder volledige handhaving van de eis van persoonlijk roepingsbesef ziet de Commissie voor de Opleiding een HBS-diploma in de toekomst als normale eis-van-toelating. De toelating tot de studie is gedurende de eerste twee studiejaren voorwaardelijk. Daaraan kan, indien nodig, een proefperiode van een aantal maanden in een gemeente voorafgaan.
De duur van de studie is, zoals gezegd, gebracht op vijf jaar. In de eerste studieperiode van twee jaar wordt uitsluitend in seminarieverband les gegeven. In de tweede studieperiode, die drie jaar omvat, kunnen bepaalde vakken ook aan de Universiteit gevolgd worden. De z.g. bijzondere vakken (bijbelse theologie, dogmatiek, doperse geschiedenis en de praktische vakken) worden door eigen docenten gegeven. Daarnaast is er voor degenen, die daarvoor in aanmerking komen, de mogelijkheid om aan de universiteit of in het buitenland te studeren zulks ter beoordeling van de Commissie voor de Opleiding.

Wij hebben de toekomst niet in handen, ook niet de toekomst van ons seminarie. Geve de Heer ons de jonge mannen, die, hun leven willen stellen in zijn dienst, en die zich daarvoor met inzet van hun beste krachten willen bekwamen! Dankbaar kunnen we zijn voor de ruim f 26.000,— die onze gemeenten in 1967 voor de eigen opleiding hebben bijeengebracht. Maar er is meer nodig. In de woorden van de rector, drs J. Reiling: ,Het is zaak, dat onze gemeenten oog hebben voor de betekenis van de theologische en geestelijke vorming van de aanstaande voorganger, en in hem niet alleen de spreker zien, maar de geestelijke leider'. Daaraan zal ook het seminarie zijn bijdrage moeten en willen leveren, dat nu zijn tweede lustrum viert.

J. A. Brandsma.

KRACHT UIT DE HOGE!

Een oude meneer wees naar hem, en zei: „Jongeman, eer de Heilige Geest!" Twee oude zusters zaten steeds vooraan in de samenkomst om voor hem te bidden. Hij merkte dat. Hij vroeg waarom ze voor hém, en niet voor de onbekeerde mensen baden. Ze zeiden: „U hebt kracht nodig!" „Ik?", vroeg hij zich af. Hij kon toch geweldig spreken? Maar God liet het hem duidelijk weten. En op zekere dag gaf God hem die kracht die hij nodig had om evangelist te zijn. Sinds die tijd heeft Moody zo'n geweldige bekendheid gekregen. Hij was een man vol van Gods Geest. Als wij als enkelingen en als gemeenten nog iets voor God willen presteren, als wij nog het verlossingswerk van onze Heer Jezus willen beleven en verkondigen, dan moeten wij vervuld worden met Gods Geest! Dan komt er kracht, overtuiging, vrijmoedigheid, blijdschap. U zult pas om Gods kracht gaan vragen als u zó goed weet krachteloos te zijn, dat u er radeloos van bent. U zult dan niet rusten voor u van God kracht ontvangen hebt! Zo kan God zijn kracht aan u kwijt, zo kan Hij u tot een zegen stellen. Laten we bidden om die kracht van de Heilige Geest, voor onszelf, voor de gemeente, en voor hen die straks het woord moeten voeren in de aktie Handelingen 69.

P. v. d. Werf.

MEDEDELING VAN DE E.C.U.

De E.C.U. deelt de gemeenten mee, dat zij in overleg met de Landelijke Plan Commissie Handelingen 69 tot part-time werker ten behoeve van het Evangelisatiejaar heeft benoemd: Ds H. L. Nieman te Coevorden. Met vreugde kan bericht worden, dat br Nieman deze benoeming inmiddels aanvaardde.
Br Nieman is aangesteld voor de perioden medio augustus - medio november 1968 en medio januari - medio april 1969 met de speciale opdracht in samenwerking met en onder leiding van de Landelijke Plan Commissie de actie Handelingen 69 te bevorderen. Hij zal dus ten nauwste betrokken zijn in het omvangrijke werk van voorbereiding en uitwerking der plannen van het komende Evangelisatiejaar.

Namens de E.C.U.,

Ph. Lindeman Wzn., secr.

SLECHTS ééN BAPTISTEN-GEMEENTE IN SPANJE HEEFT OM REGISTRATIE VERZOCHT

De nieuwe wet op godsdienstvrijheid in Spanje, waartegen vooral van protestantse zijde principiële bezwaren zijn ingebracht schrijft voor, dat godsdienstige gemeenschappen zich moeten laten registreren bij de autoriteiten. De uiterste termijn voor deze registratie was 31 mei j.l. Zowel de Evangelische Kerk als de Unie van Baptistengemeenten hebben geweigerd aan dit voorschrift te voldoen. Hoewel verwacht werd, dat ondanks de afwijzende houding van de Unie toch enkele baptistengemeenten zich zouden melden bij de overheid heeft slechts één baptistengemeente zich laten inschrijven.

De gemeenschappen die zich wel hebben laten registreren zijn: Zevende Dags Adventisten, Gemeente van Christus, Christian Science, Mormonen, Pinkstergemeenten, de Federatie van Onafhankelijke Gemeenten en enkele Vergaderingen van Gelovigen.

1 Thes. 3 vers 13.

Het steeds terugkerende onderwerp in de brieven aan de Thessalonicenzen is de wederkomst van Christus. Nimmer mag de Gemeente des Heren vergeten, dat zij met de ganse schepping op reis is naar de ontmoeting met Jezus in heerlijkheid. Dit heenleven naar de ontmoeting met de Komende geeft niet alleen iets van gespannen verwachting, maar ook van vreugdevol dienstbetoon.

Tot dit dienstbetoon aan elkaar, aan de mensen rondom ons, worden wij aangespoord. Ook in dit 13e vers, dat u in uw bijbel kunt lezen. De apostel Paulus zegt, dat wij moeten toenemen in liefde.

Nu is het met „liefde" een hele vreemde zaak. Je kunt het nergens kopen! Zou dit kunnen, dan kreeg je meer. Je kunt het in geen enkele tuin laten groeien en in geen enkel visnet vangen! Meer liefde krijg je alleen als je ervan meer weggeeft. De liefde neemt toe, naarmate je ervan afneemt.

Aan rustige wateren

Toenemen in liefde

Liefde valt moeilijk te definiëren. Je kunt alleen maar proberen het te omschrijven. Laat mij 't nu deze keer zo zeggen: Liefde is leven voor de ander. Het is ingaan tot het leed en tot de vreugde van de medemens. Het is proberen iets te geven, waardoor de ander geholpen wordt. Het is je medemens helpen, zodat zijn leven zinvoller, vrijer, rustiger, zekerder wordt.

De apostel roept ons op alle reserves aan liefde in de strijd te werpen. Je kunt alleen meer krijgen, als je geeft.

Dit toenemen in liefde is noodzakelijk met het oog op de komst van Jezus Christus. Immers, de gemeente moet met een onberispelijk hart die dag in heiligheid tegemoet gaan. De heiligheid die in vers 13 genoemd wordt, kunnen wij het best weergeven met de woorden: leven voor God. Dat is de diepste betekenis van heiligheid: Leven voor Christus, leven voor God! Leven voor God is alleen mogelijk als wij leven voor de medemens! Ook voor de broeder en zuster! Daarom: reserveer geen liefde voor later, maar gebruik vandaag alles „op". Morgen is er meer! En weer!

De Here zelf doe ons toenemen in liefde zodat de heiligheid van onze levens daarin zichtbaar wordt voor God.

Amsterdam W. Veenstra

(Uit: Gemeenteleven)

Twee zondagen in een negergemeente

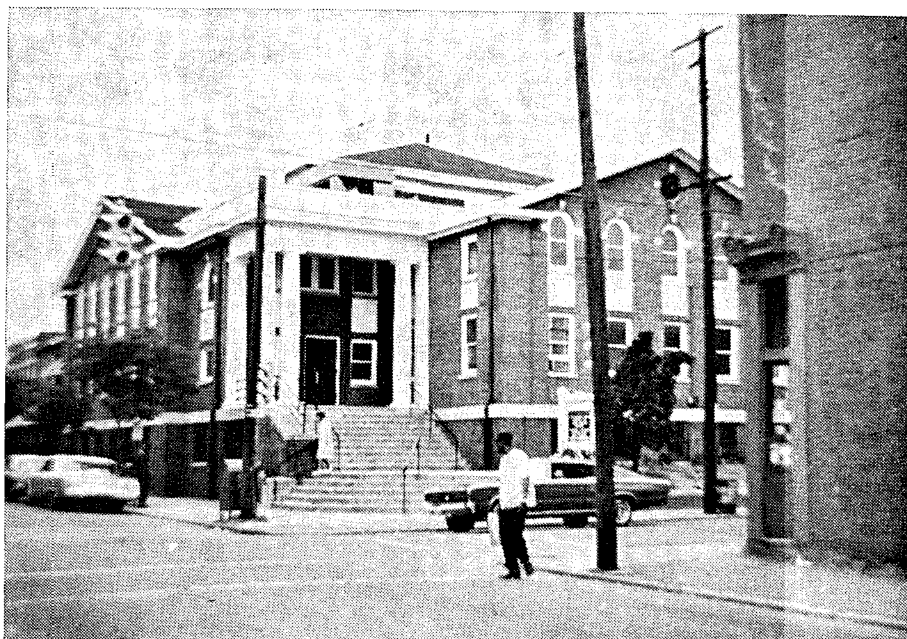
Tijdens mijn studie in Rüschlikon leerde ik een negerpredikant kennen die van zijn gemeente studieverlof had gekregen en van de Zuidelijke Baptisten een studiebeurs, om gedurende drie maanden zijn kennis wat op te frissen. Zijn naam is ds Odie Davies Brown en hij is voorganger van de Tweede Baptisten Gemeente in Richmond, Virginia — een gemeente van ongeveer 1200 leden. We hebben elkaar sinds onze studietijd vele malen ontmoet in Europa en Amerika, maar nu was ik dan gast in zijn huis, gemeente en stad.

Een ervaring

De eerste zondag die ik doorbracht in de gemeente werd ik op het podium gedeponeerd (gasten geeft men daar een ereplaats); de zondag daarop mocht ik de prediking doorgeven. Natuurlijk moest ik wel in alle bijeenkomsten en diensten een toespraakje houden.

Hoe gaat het nu in zo'n dienst? Om daarop een antwoord te geven moet u eerst iets meer over deze gemeente weten. De Tweede Baptisten Gemeente heeft een lange en rijke geschiedenis (115 jaar oud), waar de leden dan ook prat op gaan. Ze hebben steeds zeer begaafde predikers gehad en hebben daarom een goede naam in de stad. De gemeente bestaat voor een deel uit een groep academici zoals artsen, hoogleraren, advocaten en een paar politici; voor een ander deel uit de lagere middenstanders en ook uit de zeer eenvoudige mannen en vrouwen die nooit ontkomen zijn aan hun getto-bestaan. In dit licht zult u wel begrijpen dat de gemeente een zeer groot kerkkoor heeft dat hoofdzakelijk geestelijke liederen zingt van grote componisten als Mozart, Händel en Bach, terwijl daarnaast in dezelfde dienst een klein „gospel-choir" zingt, dus een evangelisatiekoortje, bestaande uit een paar heel eenvoudige oudere zusters uit de gemeente. Ze zingen voornamelijk spirituals en gospelsongs. Ik overdrijf beslist niet als ik zeg dat beide koren geen grote aandacht hebben voor elkaars prestaties en repertoire Er is ook onder deze mensen een groot verschil in milieu en sommigen laten dat ook graag blijken. .

Het meest opvallende in de naar onze maatstaven lange diensten (2 tot 2½ uur) is de wijze waarop de aanbidding, de lofprijzing en het gebed in de diensten worden afgewisseld met perioden van gemoedelijke gemeenschapsbeoefening. Om dit te illustreren zouden we het begin van de dienst kunnen beschrijven. Het koor komt in toga zingend de kerk binnen en gaat zitten op de koorbanken achter de preekstoel. De leider van de dienst — dus de liturg — was de eerste zondagmorgen een jonge zuster. Ze leest een vers uit de bijbel en de gemeente leest hardop een ander bijbelvers als antwoord. Zonder aankondiging wordt een loflied gezongen met daarop een korte lofprijzing door de dienstdoen-

2nd Baptist Church, Richmond, Virg. U.S.A.

de zuster, waarop het koor „amen" zingt. Zo verloopt de dienst in een sfeer van stille, haast mystieke vroomheid. Totdat de gasten verwelkomd worden. Dat wordt door iemand uit de gemeente gedaan, iedere zondag mag een ander gemeentelid dit doen. Nu worden er grapjes gemaakt en er wordt hardop en smakelijk gelachen — „we have a good time in church". Toen b.v. het zo even beschreven „gospel-choir" van de gemeente zich klaar maakte om te gaan zingen en de leidster inderdaad nogal ostentatief naar de piano liep, zei de voorganger: „Och, zie toch eens hoe prachtig zuster Jones er uit ziet vanmorgen". Zuster Jones straalde, de gemeente lachte en luisterde daarna ontspannen en zo af en toe handen klappend naar een spiritual. Toen het koortje ging zitten riepen velen: „dank u zusters, amen!"

Als je ònze diensten hierbij vergelijkt dan valt je op hoe solistisch onze diensten toch in feite zijn: de voorganger doet behalve het zingen en het collecteren zo ongeveer alles zelf. Bij de dienst die ik in Richmond bijwoonde waren vele gemeenteleden direct betrokken en bovendien werden verschillende vormen van eredienst naast elkaar gebruikt. Op die manier kan men gemakkelijk twee uren in de kerk doorbrengen juist omdat er zoveel afwisseling is. Er zijn nu nog negergemeenten waar men een hele zondag bijeen is. Ik schrijf opzettelijk „is" en niet „zit" want de negers zitten niet steeds als ze in de kerk zijn. Dit moge blijken uit mijn ervaring in een bijzondere middagdienst.

Usher-zondag

In de negergemeente is het „ambt" van usher zeer belangrijk. Wat dat is, een usher? Iemand die een heel klein beetje koster en diaken is: ushers — jong, oud, mannen, vrouwen, — wijzen de bezoekers een plaats aan, reiken een orde van dienst uit, collecteren enz. Ze zijn vaak „georganiseerd" in bepaalde verenigingen; zo waren er in de gemeente die ik bezocht wel 5 verschillende: voor oudere zusters, voor jongere enz. Ik schat dat het totaal aantal ushers, die in uniform zijn als ze dienst doen, wel zo'n 150 zal zijn. Deze usher-verenigingen nu hadden een soort jaarfeest d.w.z. hun jaarlijkse bijzondere eredienst waartoe zij ook de ushers uit enkele genabuurde gemeenten hadden uitgenodigd. Tevens werd de hele dienst waargenomen door een zustergemeente: voorganger, koor, organist en pianist waren allen leden van de Morgenster Baptisten Gemeente.

Dit was een dienst zoals je een heel enkele keer wel eens voor de radio hoort: een echte „ouderwetse" negerdienst, zonder enige terughoudendheid. De voorganger was wel ietwat merkwaardig gekleed, voor mijn begrippen althans: hij droeg een lange wijde, zwarte toga met een „geestelijk" rond gesloten boord en met een zilveren kruis aan een ketting. Ja, inderdaad dit was een baptistenpredikant. Er zijn vele soorten zoals u ziet, en dan hebben we 't hier alleen nog maar over het uiterlijk! Toen hij ging spreken werd het verschil nog duidelijker.

Eerst was alles zeer rustig — ik vond de predikant zelfs wat aarzelend; hij las hier en daar van zijn aantekeningen op de katheder. Maar de bijna allemaal oudere gemeenteleden vuurden hem aan. Hij sprak over het lijden, eerst over het lijden van Israël in Egypte, toen over Christus aan het kruis, maar ook over het lijden van de negers; daarna sprak hij over de overwinning, over de kroon die we zullen krijgen, over de verlossing. Toen konden de gemeenteleden zich helemaal niet meer stil houden: overal hoorde men geklap in de handen of lawaai maken met de voeten. Sommigen zeiden: ‚Man ik heb honger' of ‚Zeg het maar eens goed, broeder' of ‚Preek nu, jongen'. De prediker vergat zijn aantekeningen nu natuurlijk helemaal: de preek was nu nog één lofzang waarin plotseling ook het koor inviel en de organist en de pianist, ook de gemeente antwoordde steeds. Er werd een lied geïmproviseerd en als enige blanke in de dienst voelde ik me bijna een spelbreker door alleen maar „toeschouwer" te blijven. Ik heb met de gemeente meegeklapt. Dat was voor mij als nuchtere Groninger de beste manier om mee te doen in deze dienst. Toen de voorzanger van het gospelkoor van het podium kwam en al swingend de kerk inliep werden enkele mannen en vrouwen „happy" zoals de negers dat noemen: van louter vreugde raakt men in extase of buiten zichzelf en in dit geval kwamen ze uit de banken en terwijl ze in de handen klapten maakten ze een soort — voor moderne begrippen een zeer bescheiden — dans. Toen dit enkele ogenblikken had geduurd kwam er plotseling een einde aan dit alles en keerde de rust terug in het kerkgebouw. Ieder was schijnbaar tevreden en dankbaar, hier en daar hoorde je mensen zeggen „dank u Heer".

Ik zie enkele nuchtere calvinistische baptisten het voorhoofd fronsen: sommigen zullen het mij misschien kwalijk nemen dat ik hierover in dit weekblad schrijf omdat ze menen hier te doen te hebben met een overspannen stel mensen die niet recht weten wat godsdienst is. Als dat zo was had ik er uiteraard niet over geschreven. Wat ik in die gemeente beleefde was n.l. niet zo uitzonderlijk en ook niet overspannen of ongeestelijk.

Een kennis van me is professor in de pastorale psychologie d.w.z. hij leert toekomstige predikanten hoe ze een goede herder van de kudde kunnen zijn. Deze man die zelf opgroeide in de achterbuurten van Boston — waar we zijn moeder bezochten — en trots is op het feit dat hij een getto-kind is, vertelde mij dat hij als voorganger van een negergemeente ergens in een negerwijk in New York zijn gemeenteleden juist gelegenheid geeft om hun emoties af te reageren. Zijn verklaring voor dit verschijnsel is dat het volkomen geïsoleerde bestaan van de negers, hun kleurloze dagen in de vieze straten de achtergrond vormen van de emotionele explosies. In de gemeente ontkomt men n.l. aan dat alledaagse, hier is men iemand, hier ook grijpt het bovennatuurlijke in op een leven dat soms nauwelijks leefbaar te noemen is. Zo komen ze geestelijk versterkt en verfrist uit de gemeente: ze kunnen er weer een poosje tegen.

Er zijn, dacht ik vele vormen van aanbidding en gebed. Men moet daarom dit niet met een enkele critische opmerking ter zijde stellen en er een bepaald etiketje opplakken. Het maakte op mij een eerlijke, oprechte indruk: het was ordelijk en er viel geen overtogen woord al was het dan ook zeer rumoerig en lawaaierig. Bij ons is het wel eens wat té statisch geworden en misschien zelfs wel té burgerlijk: we vinden heel gauw iets raar of vreemd.

Een andere wereld

Mijn collega was zo goed mij mee te nemen op huisbezoek, naar de gevangenis waar we zelfs met ter dood veroordeelden spraken, naar mensen die verslaafd waren aan verdovende middelen. Men komt al gauw tot de concluie, als men op deze manier met deze mensen mag kennismaken, dat er een grote nood is onder de negers. Natuurlijk niet alleen onder de negers. Maar dit volk is door de eeuwen heen zo gekwetst en daar zijn ze niet zonder kleerscheuren afgekomen. Groot is de verantwoordelijkheid van

WELKE GEMEENTE NODIGT DE ALGEMENE VERGADERING UIT?

De Commissie der Uunie zou het bijzonder prettig vinden zeer binnenkort een uitnodiging te mogen ontvangen van een gemeente om in zijn midden het volgend jaar de Algemene Vergadering te kunnen houden.
Zeer waarschijnlijk zullen de vergaderingen gehouden moeten worden op 8, 9 en 10 mei 1969.

De onderstaande gemeenten fungeerden als gastheer in de afgelopen vijf jaar:

1963 Sneek
1964 Groningen
1965 Arnhem
1966 Stadskanaal
1967 Drachten
1968 Hengelo (O.)

't Zou mooi zijn als we nu eens naar het midden of het westen van het land konden gaan.

Graag zien we uw uitnodiging spoedig tegemoet.

Th. van der Laan
alg. secr. van de Unie

zand en zaad

Het staat u natuurlijk vrij om in de grote optocht mee te rijden naar zuidelijker gelegen europese landen om daar in een hotel of op een camping naast Piet uit Rotterdam uw vrije dagen door te brengen, mij leek het altijd boeiender noord-, oost- of westwaarts te trekken om daar de mensen te bezien en te beluisteren, de huizen af te tasten met de ogen en door het landschap te gaan. Ieder zijn meug.

Op een mooi zwart gelakt kastje, dat ik eens als een geschenk uit Rusland meenam, heb ik vanmorgen een paar steentjes en schelpjes gelegd, vergaderd van het strand van Wales. Ja, ze hebben hier en daar wel een zandstrookje, maar niet in onze afmetingen. Heerlijke keien en kleurige kiezelstenen, klaar om er hunebedden en grindwegen van aan te leggen. Daar sta je dan aan de Ierse Zee en je vraagt je af hoeveel eeuwen er nodig waren om deze stenen zo te slijpen. Sommige machtige brokken zouden als kunstvoorwerpen in Hengelo's rosarium kunnen liggen en iedereen zou willen weten wie een rots zo kon politoeren. Wales heeft geen Matterhorn of Jungfrau, maar het heeft prachtige wegen, die u door grazige valleien voeren, terwijl uw ogen gedurig rusten op groene bergen zonder bomen, bedekt met mossen, varens en gras. Daarom hadden de groene bergen alle kleuren van groen met hier en daar iets van lichtbruin er in. En in die golvende groene zeeën overal witte plekjes, als madeliefjes in de wei: schapen, schapen. En dan zie je opeens tussen al die witte het ene zwarte schaap. Iedereen ziet dat zwarte schaap.

Iedereen zegt het ook: zie, een zwart schaap. En iedereen voelt dat hij iets zegt, dat een dubbele bodem heeft. We zien ze zo gauw, die zwarten. En we zeggen het zo gauw.

Maar ik moet immers naar Barmouth, badplaats aan de Ierse Zee, omdat ik u de groeten moet doen van de baptisten daar. Na het Noorden van Wales doorkruist te hebben, reden we zuidelijker. Het was zondagmorgen en we hadden ons voorgenomen naar de kerk te gaan, daar waar een kerk zou openstaan wanneer we passeerden. Er staan veel kerken in Wales. Ook veel van onze geloofsgenoten en van de Methodisten. Allemaal in dezelfde stijl en van natuursteen opgetrokken. Vreemd, we zagen geen nieuwe kerk. Ook niet of nauwelijks op de tocht dwars door Engeland. Misschien zaten we in een verkeerde hoek. We kregen de indruk dat het in ons land wat dat betreft toch anders is. Alleen in deze stad tel ik zo maar vier, vijf kerken, die in de laatste tien jaar gebouwd zijn.

We reden en reden tot we omstreeks twaalf uur Barmouth binnen kwamen. Daar ging juist een kerk uit. Dat was die van onze gemeenschap. Naar die kerk — binnen honderd meter stonden daar drie kerken bijelkaar: een baptisten, methodisten en anglikaanse — ben ik tegen zes uur in de avond gegaan. De koster had juist de deur opengedaan en we raakten aan de praat. Hij informeerde een andere oude heer, die later de afkondigingen deed, en ook de broeder van de sprekerslijst — de voorganger had vakantie — en dat leidde tot een paar woorden mijnerzijds, gericht aan de gemeente. Er waren buiten mij nog een tiental jongelui, trekkers, die een paar liederen zongen; een van hen gaf zelfs zijn getuigenis en daarna zong ook een andere gast een lied van de Heer. Het was een verkwikking onder hen te verwijlen, met hen te bidden en te zingen, er thuis te zijn. In de voorhoven van het grote huis van de Heer.

Ik liep door de verlaten badplaats, het regende die middag, terug naar het wat in verval verkerende hotel, en vertelde de anderen wat ik had gehoord en gezien. Ze waren niet meegegaan, want ze dachten dat de dienst in de taal van dat landsdeel gehouden zou worden en er is niemand buiten dat gebied, die dat geschreven of gesproken woord kan lezen of verstaan. Ik zei toch al: 't zouden Friezen kunnen zijn. Ook wat dat betreft.

Huizinga

Ds D. Boschma legt eerste steen van nieuwe kerk in Zwagerveen

Uit tentcampagnes en andere evangelisatie-activiteiten is zo'n dertig jaar geleden onder de bezielende leiding van ds G. Visser, nu emeritus-predikant in Sneek, toen predikant in Noordbergum in (ruwweg) westelijk Kollumerland een baptistengemeente gegroeid. Het eerste kerkgebouw werd in Zandbulten gebouwd — en dat was en bleef het enige kerkgebouw in die plaats —, het tweede komt in Zwagerveen. Van dat kerkgebouwtje, waaraan al maandenlang hard is gewerkt, heeft de huidige predikant, ds D. Boschma te Zwagerveen, zaterdagmorgen de eerste steen gelegd. Een steen met een tekst, die niets minder is dan een geloofsbelijdenis: „Want een ander fundament dan dat er ligt namelijk Jezus Christus, kan niemand leggen (1 Kor. 3 : 11)". Ds Boschma hield bij deze korte plechtigheid een toespraak, waarin hij de hoop uitsprak, dat in het gebouw gepredikt mag worden vanuit de tekst, die in de steen is gebeiteld. Aldus bericht ‚Leeuwarder Courant'.

Het nieuwe kerkje in Zwagerveen is een ontwerp van de architect H. van der Kwast te Murmerwoude en wordt gebouwd door aannemer K. Schotanus in Zwagerveen. Aanvankelijk kon de bouw moeilijk van de grond komen, omdat die grond van teleurstellende kwaliteit bleek te zijn. Er moest onverwacht geheid worden en toen bleek (wonderlijke coïncidentie) dat het benodigde aantal palen precies overeenkwam met het ledental van de gemeente: 81. Met het kerkgebouw, dat met grote raampartijen de openheid die de gemeente wil betrachten, symboliseert, is rekening gehouden met een groter aantal, er komen namelijk ongeveer 190 zitplaatsen. Dat is niet verwonderlijk, want rond de baptistengemeente staat een grote vriendenkring. Leden en vrienden komen uit Westergeest, Kollum, Zwaagwesteinde, Kollumerzwaag, Buitenpost en Zwagerveen. Dan is er nog een gemeente Dokkum met 37 leden en de ‚moederkerk' in Zandbulten, waar de gemeentelijke activiteiten ook zullen worden voortgezet: de morgendienst (zuivere bijbelstudie) zal als de nieuwe kerk klaar is in Zandbulten worden gehouden, de middagdienst in Zwagerveen.

Het nieuwe kerkje in Zwagerveen met verenigingszaal voor zeventig personen en andere nodige ruimtes kost de gemeente ongeveer anderhalve ton, waarvan zij al f 61.000 bijeen had. Daar komt dan nog een overheidssubsidie bij, zodat men ongeveer op een ton komt, maar, aldus ds Boschma, de rest moest worden geleend.

Dat betekent voor de kleine gemeente een zware belasting en dat betekent voor de predikant, dat hij voorlopig in de als pastorie wel erg krappe woningwetwoning in Zwagerveen moet blijven wonen. De woning, die als pastorie bedoeld was, moest vijftig gulden huur in de week doen en, aldus ds Boschma, ‚dat is voor ons in deze omstandigheden niet op te brengen..'

Adreswijziging

Het adres van de sekretaris van de baptistengemeente te Dokkum, br G. de Vries is thans: F. Hommiusstraat 28, Dokkum.

Het adres van ds W. G. Renken is thans: Van Drinenstraat 54, Zutphen; tel. 05750-6129.

BROKSTUKKEN

Verontrustend

In de Neeuwe Haagse Courant van 28 augustus j.l. stond dit berichtje:

„Voorbijgangers hebben donderdagmiddag aan de Prinses Beatrixlaan te Rijswijk enige tijd naar een meisje uit Rijswijk staan kijken, dat met haar bromfiets in een sloot was gereden en in de modder dreigde te stikken. Niemand stak een hand uit. Volgens een woordvoerder van de R'wijkse politie „keken omstanders geïnteresseerd toe, tot één van hen uiteindelijk een reddingspoging ondernam, die mislukte".

Het slot is, dat ze toch nog gered werd en in vrij ernstige toestand in een ziekenhuis werd opgenomen.

Mij trof dat „geïnteresseerd toekijken" van de omstanders, alsof — zou je erbij kunnen denken — het een TV-uitzending betrof.

Gezien het de laatste jaren veelvuldig voorkomt dat „omstanders geïnteresseerd toekijken" zonder een hand uit te steken onder soortgelijke omstandigheden, rijst de vraag of dat TV-kijken er niet iets mee te maken heeft. De beelden op het witte scherm stellen ons in de gelegenheid ooggetuigen te zijn van heel veel narigheden. We zien schietpartijen plaatsvinden, oorlogshandelingen verrichten, enz. enz., en het enige wat we dan kunnen doen is „geïnteresseerd toekijken". Dreigt niet het gevaar dat dat een levenshouding gaat worden, en dat we ook daar, waar we wèl bij kunnen springen, toch blijven steken bij dat toekijken?

Speelt misschien ook deze factor een rol, dat we niet meer gewend zijn op directe wijze te helpen? Als we van honger horen, schrijven we een girobiljet. Hen die gebrek leiden, verwijzen we naar sociale zaken, wanneer er onder onze ogen een diefstal plaats vindt, bellen we de politie; kort gezegd: voor al dergelijke gevallen hebben we een officiële instantie, die het voor ons opknapt. Wanneer vandaag priester en leviet aan de man op wie een overval gepleegd werd en die bloedend aan de weg ligt, voorbijlopen, doen ze dat met het oogmerk, zo spoedig mogelijk in Jericho de politie te waarschuwen. Het gevaar is dat zo goede hulp gemakkelijk te laat komt.

Beschuldiging

In een franse communistische brochure staat de volgende aanklacht tegen de christenen te lezen:

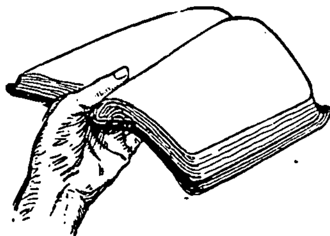
„Wij communisten spelen niet met woorden. Van onze salarissen en lonen behouden wij slechts wat wij beslist nodig hebben. De rest staan we af voor de propaganda van onze beginselen. Daarvoor geven we ook al onze vrije tijd en een deel van onze vakantie. Jullie, Christenen, evenwel geven maar zeer weinig tijd en nauwelijks enig geld voor de verspreiding van het evangelie van Jezus Christus. Hoe kan iemand geloven in de absolute waarheid van dit evangelie, wanneer jullie er tijd noch geld voor willen offeren?"

Het is krasse taal, die deze communisten spreken. Hebben ze misschien (voor een deel) gelijk en verklaart dat dan niet mee de minieme invloed die het christendom op de wereld van nu uitoefent?

Het juiste bidden

Van Phillip Brooks zijn de woorden:

Bid niet om een gemakkelijk leven, maar veeleer om een sterker mens te worden.
Bid niet om een taak die niet groter is dan je krachten, maar bid liever om zoveel kracht dat het mogelijk is je taak te volbrengen. Wf.

Wat zullen we lezen?

In deze week begint in De Vinkenhof het nieuwe studiejaar en verzamelen zich ook vele voorgangers in dat huis voor onderling beraad en kontakt. God zegene hen allen.

zondag	1 sept.	1 Tim. 4 :11-16	De taak van een voorganger
maandag	2 sept.	1 Tim. 5 : 1- 7	Omgang met mensen
dinsdag	3 sept.	1 Tim. 5 : 8-16	Lastige vrouwen
woensdag	4 sept.	1 Tim. 5 : 17- 6 : 2	Persoonlijke raadgevingen
donderdag	5 sept.	1 Tim. 6 : 2-10	Let op die strik
vrijdag	6 sept.	1 Tim. 6 : 11-21	Echte rijkdom
zaterdag	7 sept.	2 Tim. 2 : 1-13	Soldaat, kampvechter, landman, misdadiger, overwinnaar.

H.

Kom over de brug geeft een eerste tussenstand

„Er is haast bij", lazen we in maart van dit jaar. „Er moet iets gebeuren — daar en nu!" En „wij hier in Nederland zitten niet op een aktie te wachten, maar zij daar overzee wel"! En op basis van deze dringende oproep bracht Nederland achtentwintig miljoen gulden bij elkaar voor „Kom over de brug"! Dat is alweer bijna een half jaar geleden. En terecht vraagt menige gulle gever zich af: hoe staat het er nu eigenlijk mee?

Het antwoord zou kunnen zijn: Goed! Prima! Geweldig! En het zou ook waar zijn. Maar het zou toch wel een beetje erg kort zijn, dat antwoord. Vandaar dat we graag wat nader specificeren. U weet het nog — de Projectenlijst telde 140 projecten.. Daarvan zijn nu

* 43 projecten geheel uitbetaald
* 32 projecten gedeeltelijk uitbetaald

zodat men dus bij 75 projecten al met de uitvoering bezig is. Dat cijfer zal overigens in de komende maanden oplopen tot 116, zodat we kunnen zeggen dat 85% van de projecten nog in 1968 tot uitvoering kwam. En die andere 15%. Gaan die niet door? Natuurlijk, maar die vragen iets meer tijd van voorbereiding. Neem de bouw van een ziekenhuis. Of een school. Daar starten we in Nederland ook niet van de ene dag op de andere mee, zelfs al liggen de tekeningen klaar. Er moet een aanbesteding komen, de bouw moet gegund worden enz. enz. Zo is dat overzee ook. En dat geld is dus nog hier op de bank. Beveiligd tegen de inflatie, die in ontwikkelingslanden het geld soms van de ene dag op de andere in waarde doet dalen. En gereed om gebruikt te worden.

Er is nog een andere reden waarom er in een aantal gevallen gewacht moest worden. Het wachten was dan op de Nederlandse regering. Want, als aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (er moet o.a. kennisoverdracht plaatsvinden) legt Ontwikkelingshulp-minister Udink bij een aantal projecten nog eens driemaal het bedrag dat via „Kom over de brug" op tafel kwam. Een voorbeeld: de uitbreiding van het ziekenhuis „Bethesda" in Jogja. Door plaatsgebrek was de opleiding van verplegend personeel op hoger niveau hier niet mogelijk. Maar juist aan dit personeel is grote behoefte. Nieuwbouw en verbouwing worden door „Kom over de brug" geld en de gelden van onze regering mogelijk gemaakt — tezamen één miljoen gulden!

Zo zijn er meer voorbeelden, waarin de Nederlandse regering er een „schep bovenop" doet door het „Kom over de brug" geld te verdrievoudigen, o.a. ook in Suriname en Afrika. Overigens een duidelijke erkenning van overheidswege dat het werk van de kerk overzee tot heil is van land en volk in zijn geheel!

Is er al iets klaar?

Jazeker.

Hier een paar voorbeelden van projecten die met (of mede met) „Kom over de brug" gelden werden gebouwd en nu al in gebruik zijn:

- Het gemeenschapscentrum in Oyem, (Gabon)
- Het (herbouwde) ziekenhuis van het Leger des Heils in Turen (Oost-Java)
- De Theologische school van Lewa (op Soemba)
- Het nieuwe gebouw van de school voor geestelijk gehandicapte kinderen „Sumber Asih" in Djakarta
- Het „Kowloon" centrum van het jeugdhuis „Rennies Mill" in Hongkong
- De nieuwe vleugel van het Shilokh Hospital in Jalapur, Pakistan
- Het internaat voor Indonesische jongeren in Paramaribo
- De Bosland-scholen in Nieuw Aurora, Tapahomy en Djoemoe in het binnenland van Suriname
- De mobiele klinieken voor het Leger des Heils in Haïti, Ghana en Pakistan
- Het Protestants ziekenhuis in Napels
- Het gemeenschapshuis van Freedom City (in de Mississippi Delta, U.S.A.).

En deze lijst groeit met de maand. We zullen u er overigens van op de hoogte houden. Ook van maand tot maand. En in december — dat zeggen we u alvast maar bij voorbaat — komt er weer een documentaire van Jan van Hillo. Dan kunt u het met eigen zien. Dat er werkelijk bruggen zijn geslagen. Naar een betere toekomst voor honderdduizenden!

Brugmans

Beroepingswerk

Bedankt: voor Harlingen, B. Posthumus te Deventer.

BOORDPREDIKANT

Woensdag 4 september a.s. zal ds J. van Dam te Sneek met de Nw. Amsterdam van de H.A.L. een reis vice versa New York maken als boordpredikant.

CHR. BLINDENBIBLIOTHEEK LEENDE 500.000ste GELUIDSBAND UIT

Sinds de oprichting van haar afdeling Gesproken Boek heeft de Christelijke Blindenbibliotheek te Ermelo haar 500.000ste geluidsband uitgeleend. De band kwam terecht bij de 78-jarige mevrouw A. Kattouw-Snippe te Wieken-Gendringen, die voor deze gelegenheid persoonlijk naar de bibliotheek kwam.

De afdeling Gesproken Boek werd gestart in november 1959. Zij beschikte toen over twaalf boeken-op-geluidsband, die moesten worden verdeeld onder de 25 lezeressen en lezers die werden ingeschreven. Op het ogenblik telt deze afdeling bijna 1500 boeken en een kleine duizend lezeressen en lezers.

Mevrouw Kattouw-Snippe werd in de bibliotheek toegesproken door de directeur, de heer H. Fidder, die meedeelde dat de start van de afdeling Gesproken Boek in 1959 van bescheiden aard was; er werden dat jaar slechts 418 banden uitgeleend. Daarna zijn de aantallen uitgeleende banden van jaar tot jaar snel gestegen: in 1960 bijna 14.000, in 1961 bijna 22.000, in 1963 bijna 54.000, in 1964 ruim 69.000, in 1965 meer dan 73.000, in 1966 ruim 80.000 en in 1967 bijna 90.000. Met de uitreiking van de 500.000ste band aan mevrouw Kattouw-Snippe (die op 4 oktober 1961 haar eerste twee boeken uit de Chr. Blindenbibliotheek ontving), ontving deze dame haar 319e boek. Dat betekent dat zij in acht jaar tijds 1275 geluidsbanden heeft „gelezen". Tezamen vormen deze banden ongeveer 2230 afluisteruren, hetgeen betekent dat een onafgebroken afluistering, dag en nacht aan één stuk, een tijdsbestek van ruim drie maanden zou vergen.

Of, anders berekend, zo zei de heer Fidder, wanneer wij al deze banden aan elkaar zouden plakken, zouden we het aldus verkregen lint kunnen uitspannen tussen Amsterdam en Parijs.

Ter gelegenheid van de uitlening van de 500.000ste band werden mevrouw Kattouw twee geluidsbanden voor privégebruik aangeboden, waaraan zij zelf een bestemming kan geven.

VEILIG-VERKEER-DIENST IN BAPTISTENKERK IN KOPENHAGEN

De deense radio en televisie hebben veel aandacht geschonken aan een Veilig-Verkeer-dienst die onlangs werd gehouden in de Herlev-baptistengemeente te Kopenhagen. In zijn preek benadrukte pastor Per Nörgaard de christelijke verantwoordelijkheid ten opzichte van veiliger verkeer. Om de 8 minuten klonk een zoemtoon door de kerk als een teken van een nieuw verkeersongeval op de deense wegen. . (Elke 8 minuten vindt er een ernstig verkeersongeval plaats in Denemarken). De predikant introduceerde bij zijn gemeente ‚een gebed van een automobilist' (auteur onbekend):

„O God, geef mij wanneer ik chauffeer waakzame ogen, gescherpte oren en een vaste hand. U hebt mij het leven gegeven en ik bid U dat niemand zijn leven verliest door mijn schuld. . " Vele luisteraars en tv-kijkers hebben om toezending van dit gebed, dat op het dashboard bevestigd kan worden verzocht. De gemeente stelt het ter beschikking voor 30 öre.

THE RELATERS

(Ingezonden)

Zij gingen zingen na het Paasappèl van 1966. Hun naam syboliseert waarom zij zingen. Eenvoudig doorgeven wat en wie Jezus Christus is. Daarom maken zij gebruik van het moderne geestelijke lied. Hun stijl van zingen komt meestal overeen met de „close harmony" stijl en is overwegend ritmisch. Zij hebben hun repertoire opgebouwd uit liederen, die uit verschillende amerikaanse en engelse bundels komen. Ook de nederlandse geestelijke liederen zijn vertegenwoordigd, o.a. uit de bundel Jeugd in Aktie.

Vaak maken zij alleen gebruik van de zetting en schrijven zelf de teksten. Zij zingen in jeugddiensten, op campings, in tentsamenkomsten e.d. en maken daarbij geen onderscheid tussen de verschillende kerken en groeperingen. Daarom werden zij uitgenodigd door Hervormde-, Gereformeerde-, en Baptistenkerken. Ook bij het Leger des Heils traden zij vele keren op.

Wil u meer weten over de Relaters? U kunt schrijven naar hun contactadres: Jacob Cremerstraat 94, Arnhem.

OPGELET

— 1 september —

is de sluitingsdatum voor bestellingen op het speciale

HANDELINGEN '69-NUMMER

van De Zaaier (oktobernummer)

Hoeveel moest u eigenlijk bestellen? Zóveel, dat in élk huis van uw dorp, stad, wijk, straat een exemplaar komt!

Ziehier een paar voorbeelden:

Delfzijl	1000 exemplaren
Winschoten	1500 exemplaren
Hoogezand	2000 exemplaren
Alblasserdam	2500 exemplaren
Almelo	2500 exemplaren
Amsterdam-W.	3000 exemplaren
Hengelo	4000 exemplaren
Groningen-Zuid	5000 exemplaren
Sneek	7000 exemplaren
Groningen-Noord	10.000 exemplaren

Advies aan wie nog niet bestelde: pleeg onmiddellijk overleg en zend dan meteen een bestelling met visie en durf aan de administratie van De Zaaier, Dalweg 77, Arnhem.

OPGELET!

Kopij voor het nummer van ons weekblad dat op 6 september verschijnt dient naar het gewone adres van de redaktie (Zeilstraat 34, Sneek) gezonden te worden. De eindredaktie van de nummers verschijnend op 13 en 20 september berust bij ds J. A. Brandsma, Troelstralaan 39b, Groningen; tel. 05900-21306.

DE CHRISTEN

6 september 1968

83e jaargang — 36

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 16,— per jaar (f 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Driemaal „nee" in Lunteren

IN LUNTEREN is de rust weergekeerd. Van 12-23 augustus was 'De Blije Werelt' het domein van de Gereformeerde Oecumenische Synode, een nogal vrijblijvend verband van gereformeerde kerken in Nederland en daarbuiten. Twaalf dagen lang is er gediscussieerd en gedebatteerd over de rassenverhoudingen, over de vraag of de vrouw een kerkelijk ambt bekleden mag, over het voor en tegen van de Wereldraad. Daarbij kwam het soms — maar dat was te verwachten — tot felle botsingen. Zo beet de nederlandse afgevaardigde prof. dr J. Verkuyl de apartheidsaanhanger dr J. D. Vorster op zeker moment toe: 'Bileam moest zelfs naar een ezel luisteren — waarom luistert u dan niet naar ons?'. Maar Vorster zou Vorster niet geweest zijn, als hij het daarbij had laten zitten. Daarover straks.

De gereformeerde Oecumenische Synode is een ontmoetingsplaats van en voor gereformeerde kerken in de wereld. Ze zijn voor een deel van nederlandse origine - getuige het feit, dat de meeste afgevaardigden met elkaar in het Nederlands konden praten. Van deze gereformeerde internationale maken deel uit emigrantenkerken in de Verenigde Staten, Brazilië en Argentinië, en uit de zending ontstane kerken in Indonesië. Daarnaast zijn er aantal kleinere kerkgemeenschappen in Amerika, Australië- en Nieuw Zeeland. In Nederland zijn het de Gereformeerde Kerken en de Christelijke Gereformeerde Kerken, die bij de GOS zijn aangesloten. Tenslotte moeten in dit verband de leden-kerken uit Zuid-Afrika worden genoemd: de z.g. Dopperkerk, de Nederduits Gereformeerde Kerk en de daaruit voortgekomen kleurlingen- en bantoekerken; samen tellen deze kerken een paar miljoen leden.
Zoals gezegd kwam het in Lunteren soms tot felle botsingen. Ook in de beoordeling van de Wereldraad van Kerken liepen de meningen sterk uiteen. Met meerderheid van stemmen sprak de synode uit, dat men „onder de huidige omstandigheden" geen lid moest worden van de Wereldraad. De indonesische kerken zullen deze uitspraak ongetwijfeld naast zich neerleggen, zij zijn sinds jaar en dag bij de Wereldraad aangesloten. Ook voor de Gereformeerde Kerken in Nederland, die de laatste jaren daarmee in toenemende mate contacten zijn gaan onderhouden, zal de synodale uitspraak een teleurstelling betekenen.

De vrouw en het ambt

Een andere vraag was, of de vrouw een kerkelijk ambt bekleden mag. De kerken in Indonesië hebben de vrouwen reeds lang tot de kerkelijke ambten toegelaten. In ons land hebben de Gereformeerde Kerken het principiële besluit genomen de ambten open te stellen voor de vrouw; zij hebben daaraan tot dusver nog geen uitvoering gegeven, maar zullen na de teleurstellende gang van zaken in Lunteren de daad thans voegen bij het woord.

Zaterdag 17 augustus stelde men met 25-22 stemmen vast, dat de bijbel duidelijk leert, dat vrouwen geen predikant of ouderling kunnen zijn. Een motie van deze strekking was ingediend door dr Clement Graham van de *Free Church of Scotland,* die daarmee de knuppel in het synodale hoenderhok gooide. De indonesische afgevaardigden waren die dag afwezig in verband met de viering van hun Onafhankelijkheidsdag op de ambassade in Den Haag. Anders zou de motie om de kerkelijke ambten niet voor de vrouw open te stellen, met een kleine meerderheid zijn verworpen. Dr Graham zei, dat het „in Gods voorzienigheid had gelegen', dat de Indonesiërs met het oog op hun nationale feestdag niet bij de besprekingen geweest waren en niet aan de stemming hadden kunnen deelnemen!

Namens de Gereformeerde Kerken legde de kamper hoogleraar dr J. L. Koole na de uitslag van de stemming een verklaring af van de volgende inhoud: „De delegatie van de Gereformeerde Kerken in Nederland, overwegende dat de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, na ampele overweging en studie door verschillende deputaatschappen en achtereenvolgende synodes, het principiële besluit nam de ambten open te stellen voor de vrouw, doch hieraan nog geen uitvoering gaf in verwachting van eventuële nieuwe principiële argumenten van de zijde van de Gereformeerde Oecumenische Synode, betreurt het dat de GOS, in afwijking van wat er werd aanbevolen, zowel door de studie- als de adviescommissie, namelijk om de kwestie open te laten voor verdere studie, thans meent op duidelijke onbetwistbare schriftuurlijke gronden de vrouw niet toe te laten tot de ambten in de volle zin des woords. Zij verzoekt dit in de acta van de synode op te nemen".

De verwachting is, dat de Gereformeerde Kerken in ons land nu spoedig zullen komen met een eenstemmige verklaring om vrouwen toe te laten tot de ambten van ouderling en diaken. De Generale Synode zal te zijner tijd deze verklaring door middel van een officiële uitspraak sanctioneren, zo is de verwachting.

Over de rassenverhoudingen

Hoezeer ook daarover de meningen uiteenliepen, bleek uit het feit, dat de Gereformeerde Oecumenische Synode een meerderheids- en een minderheidsrapport aangeboden kreeg. De minderheids-

Citaat van de week: God heeft zich voor de wereld geïnteresseerd en voor die wereld Zijn Zoon laten ombrengen . . . — zouden wij dan in ons hoekje moeten wegkruipen om ons met onze vroomheid bezig te houden?
(Uit een lezersbrief in Die Gemeinde)

nota was ingediend door afgevaardigden van de indonesische kerken en de Gereformeerde Kerken in ons land. Zij wilden, dat de GOS zich niet slechts in algemeene bewoordingen over het rassenvraagstuk zou uitspreken, maar de apartheidspolitiek van de zuidafrikaanse regering met name zou veroordelen. Ds. R. J. van der Veen: ,Als Nathan tegen David alleen het verhaal had verteld over die man met zijn vele schapen, die het ene schaap van een arme man had afgenomen, dan was het niet de moeite waard geweest om het in de Schrift op te nemen. Maar het feit, dat hij naar David wees en zei: *Gij zijt die man,* dat was het beslissende'.

Tijdens de debatten kwam het tot een felle woordenwisseling tussen prof. dr J. Verkuyl en zijn zuidafrikaanse opponent dr J. D. Vorster, een onverzettelijk voorstander van de apartheid. Professor Verkuyl las daarbij de verklaring voor van een inwoner van Zuidwest-Afrika, die tijdens een proces in Pretoria veroordeeld was, en voegde dr Vorster vervolgens toe: ,Bileam moest zelfs naar een ezel luisteren — waarom luistert u dan niet naar ons?' Deze wond zich zo op, dat Verkuyl ,een communist' tot getuige geroepen had, dat hij uitriep: ,Wij zijn nog wel bereid naar een ezel te luisteren, maar niet naar een communist.'!

Maar het mocht de voorstanders van een uitgesproken veroordeling van het apartheidsbeleid allemaal niet baten. De minderheidsnota werd met 30—16 stemmen verworpen. En daarmee viel een beslissing, waarvan prof. Verkuyl tevoren verklaard had, dat ,zij wel eens beslissend kon zijn voor het lot van de Gereformeerde Oecumenische Synode'.

Later hebben ,drie wijze mannen' zich gezet aan het opstellen van een verklaring, die zich op de meerderheidsnota zou baseren, maar daarbij tevens gebruik zou maken van „waardevolle elementen' uit het minderheidsrapport. Daaruit mogen de volgende bepalingen worden geciteerd:

3. *Aangezien het de mens eigen is eerder zijn eigen belangen na te streven dan het welzijn van zijn medemens, behoort de kerk nadruk te leggen op de individuële en collectieve plicht van de mens zich op te offeren voor het welzijn van anderen. Zelfopoffering om Christus' wil is de hoogste vorm van zelfbehoud, want zelfbehoud gaat alleen dan samen met gehoorzaamheid aan het tweede liefdegebod, wanneer het wordt bepaald en beperkt door de bijbelse eisen van liefde en gerechtigheid, zodat de onvervreemdbare rechten van andere mensen niet worden aangetast.*

6. *In de Woordverkondiging moet de kerk, aan wie de boodschap van het koninkrijk van Christus is toevertrouwd, moedig en toepasselijk spreken over actuele problemen, tot opbouw en vermaning van haar leden, en waar nodig kritiek oefenen op het beleid van overheden en organisaties.*

9. *In haar pastorale dienst behoort de kerk ernaar te streven om een houding van rassen-superioriteit en rassen-vooroordeel uit te roeien door haar leden te brengen tot volle christelijke wasdom op het punt van rassenverhoudingen. Dit moet geschieden met een sterke aandrang, met volharding en met geduld.*

Dat zijn op zichzelf genomen goede uitspraken. Zoals er in de verklaring van de Gereformeerde Oecumenische Synode over de rassenverhoudingen wel meer goede dingen staan. Maar de moeilijkheid is, dat de interpretatie en toepassing worden overgelaten aan de kerken in de diverse landen. En ook, dat de uitspraken van de GOS niet bindend zijn voor de bij haar aangesloten leden-kerken. Maar daar weten wij zelf immers ook van mee te praten!

J. A. Brandsma.

handelingen 69

EEN VRIEND OM MEE TE PRATEN

De ongelukkigste mens is hij die niemand heeft die hij deelgenoot kan maken van wat hem beweegt.
Het gezegde:
gedeelde smart is halve smart;
gedeelde vreugd is dubbele vreugd;
is juist, behalve in zijn percentages.
Wie zijn gevoelens met niemand kan delen is voor méér dan 50% gehandicapt. Daarom zijn levenspartners en vrienden van zo onschatbare waarde.
Deze behoefte aan communicatie is niet alleen menselijk. Ook de vrienden van God hebben dat kenmerkende, dat Hij met ze praten kan.
God sprak met Mozes zoals een man spreekt met zijn vriend. Tot zijn discipelen zegt Jezus: Ik heb u vrienden genoemd. Ook Abraham was zo'n vriend waarvan God zegt: Zou ik voor Abraham verbergen hetgeen Ik voornemens ben te doen? De vriendschap zit daarin dat God mensen bij Zijn zaken kan betrekken. Maar wat zijn Zijn zaken?
Sodom en Gomorra...
Een hardnekkig en wederspannig volk in de woestijn... De gang van het evangelie onder de mensen in Jezus' dagen...
Het is niet vreemd wanneer de vriend op zijn beurt God in vertrouwen neemt over zijn zorg, over wat hem beweegt.
En dan gaat het om dezelfde dingen:
Weer om Sodom, en Abraham pleit.
Weer om het volk in de woestijn, en Mozes pleit.
Weer om de mensen voor wie het evangelie bestemd is.
„Al wat gij bidden zult in mijn naam, Ik zal het doen".

*

Vrienden van God zijn mensen, die zó openstaan voor God dat Hij zijn zorg om de mens met hem delen wil, en die daarom ook gehoor vinden als ze iets terug zeggen.
Dat terugzeggen heet bidden, en het onderwerp is de medemens.
Moge God veel van zulke vrienden vinden ook in die gemeenschap die in Zijn naam „handelingen" wil gaan plegen.

AFSCHEID DS CHR. EIJER

Op zondag 15 september 1968, om 4.00 uur n.m. neemt de baptistengemeente te Nieuw-Weerdinge afscheid van haar voorganger, ds Chr. Eijer, in verband met diens vertrek naar de baptistengemeente te Hoogezand.

Belangstellenden uit andere gemeenten, die deze dienst willen bijwonen en eventueel logies behoeven, worden verzocht dit vroegtijdig (vóór 7 september a.s.) op te geven aan de secretaris, F. ten Cate, Achterdiep 76, Nieuw-Weerdinge, tel. 05911-380.

NBJB STATISTIEK 1968

De jongste statistiek van de N.B.J.B., omvattende alle vormen van jeugdwerk in de baptistengemeenten, toont aan, dat het totaal aantal jongeren dat via de Rijpere Jeugd Centrale (R.J.C.) wordt bereikt in 1967 is gestegen van *1698* tot *1758.* Deze vooruitgang is niet te danken aan het zondagavondwerk - waar een lichte achteruitgang te konstateren valt (resp. oudere jeugd van *869* naar *859,* tussenjeugd van *418* naar *415)* - maar aan het werk van de grote-meisjesverenigingen, van *83* naar *123,* en van studie- en spelgroepen, van *166* naar *207.*

Het zondagsschoolwerk, gebundeld in de Landelijke Zondagsschool Centrale (L.Z.C.), blijkt nog altijd een zeer belangrijke arbeid te zijn. Werden verleden jaar *3383* kinderen bereikt, de nieuwe N.B.J.B.-statistiek vermeldt een aantal van *3920.* Een opmerkelijke vooruitgang! De kleinste zondagsschool is die te Den Helder, met *8* kinderen; de grootste is die van Hengelo met *253.* Andere grote zondagsscholen zijn te Emmen *(200),* Groningen-N. *(200),* Sneek *(200).* Opmerkelijk is het grote aantal kinderen dat door enkele kleine gemeenten wordt bereikt: Pernis-Hoogvliet *(75),* Siddeburen *(60),* en Workum *(124).*

Ook het jongens- en meisjesklubwerk (J.M.C.) is een belangrijk onderdeel van het gemeentelijk jeugdwerk. Het groeide van *1692* tot *1821* kinderen. Verreweg het grootste meisjeswerk bevindt zich in Sneek waar door de drie klubs elke week *166* meisjes worden bereikt. Het in grootte daarop volgende werk heeft de gemeente te Emmen met *98* meisjes. Wat het jongenswerk betreft gaan *Sneek* en *Emmen* met elk 43 jongens gelijk op; Delfzijl heeft met 55 leden het grootste jongensklubwerk.

„Zo zij u dan bekend, mannen broeders, dat door dezen u vergeving van zonden verkondigd wordt; ook van alles, waarvan Gij niet gerechtvaardigd kondt worden door de wet van Mozes, wordt ieder die gelooft, gerechtvaardigd door Hem". (Hand. 13 : 38, 39).

Aan rustige wateren

Door Jezus alleen

Bovenstaande tekstwoorden, gesproken door Paulus tot de Joden te Antiochie in Pisidie, gaan over de vergeving der zonden en de onmogelijkheid om geheel door de wet gerechtvaardigd te worden.

Gerechtvaardigd in verband met de wet wilde voor de Joden zeggen, dat zij rechtvaardig tegenover God zouden staan, dus rein en zuiver en zonder zonde.

Reeds in het Oude Testament werd gesproken over de rechtvaardigheid door de wet en met deze woorden probeerden de Joden nauwgezet de wet te onderhouden en door deze nauwgezetheid dachten ze dan genade te vinden in Gods ogen.

Maar de geschiedenis van het Oude Testament gaat steeds over het mislukken van menselijk streven de wet te onderhouden en daarmee tekent het Oude Testament ons het menselijk streven naar heiligheid en de tekortkomingen van de mens deze heiligheid te verwerven. Het Nieuwe Testament beschrijft dezelfde God, maar gezien vanuit een andere hoek.

Was de mens in het Oude Testament door het onderhouden van de wet Gods strevend naar Gods liefde, in het Nieuwe Testament is het juist God, die Zijn reddende hand in Zijn Zoon Jezus Christus naar ons uitstrekt.

God was altijd met Zijn volk bezig maar in Zijn Zoon hebben wij de liefde Gods aanschouwd.

Nu terug naar de tekst uit de toespraak van Paulus tot de Joden in Pisidie. Paulus zegt in dit gedeelte, dat wij wel kunnen streven naar heiligheid, maar in ons streven zal altijd een tekort zijn. Een deel uit ons leven zal nooit gerechtvaardigd kunnen worden door de wet van Mozes. Maar, zo klinkt er dan achteraan, deze rechtvaardiging is er alleen in Jezus Christus. Ieder, die gelooft, zal worden gerechtvaardigd in Hem, die voor ons stierf aan het kruis van Golgotha!

In deze tijd zien we velen, die proberen door hun leven een graad van heiligheid te verwerven. Als we om ons heen zien, ervaren we het worstelen van de mens om door rechtschapenheid, eerlijkheid en alle verdere goede eigenschappen dicht bij God te zijn. Maar veel worstelen van de mens is een worstelen buiten Christus om. De Christus wordt dan gezien als een voorbeeld, of een goede mens, maar niet erkend als Gods Zoon, gekruisigd op Golgotha tot redding van de wereld.

Het is beangstigend deze ontwikkeling in de huidige tijd te zien en, of we willen of niet, als gemeente in deze tijd te staan.

Want ook wij, als leden der gemeente komen in aanraking met kerkgenootschappen en personen, die zaligheid buiten Christus om proberen te verwerven. Wij als gemeente zullen sterk moeten staan in ons belijden, en als gemeenteleden om de geesten te kunnen onderscheiden en te weten dat buiten Christus om geen zaligheid te verkrijgen is.

Hij, Gods Zoon, droeg onze zonden, Hij droeg ze alle!

Westerhaar H. D. Dekker

De Strubben opent haar deuren

Tot onze grote vreugde kunnen we u berichten, dat De Strubben te Schoonloo door de Stichting Rustoord De Strubben op 1 september 1968 in gebruik is genomen.

Dat wil niet zeggen, dat vanaf die dag reeds alle bedden bezet zijn. In de verste verte niet. Zo simpel liggen in dit opzicht de kaarten niet.

Maar het wil wél zeggen, dat mensen, die daaraan behoefte hebben, én die daarvoor in aanmerking komen, enkele weken op De Strubben kunnen doorbrengen.

Voor wie is het huis bestemd?

Onze gedachten gaan in de eerste plaats uit naar rustbehoevenden. Dus naar mensen, die er eens uit moeten. Die een moeilijke, zware tijd achter de rug hebben, en geestelijk en lichamelijk op de rand van hun mogelijkheden gekomen zijn. Dat kunnen huismoeders zijn, maar ook huisvaders. En waarom zouden mensen, die niet vader of moeder zijn, niet aan het einde van hun krachten kunnen geraken?

We denken aan bejaarden, die door ziekte van één of beide echtelieden het haast niet meer kunnen bolwerken.

We denken ook aan mensen, die na een ziekenhuisverblijf direct niet weer naar het eigen gezin kunnen maar elders heen moeten om aan te sterken.

In het algemeen is De Strubben dus bestemd voor rustbehoevenden en herstellenden, dus niet voor vakantiegangers.

Hoe komt men er in?

Door de voordeur. Dat is het eenvoudigste, hoewel er ook een zijdeur is en natuurlijk een achterdeur. Belangrijker is echter de vraag: hoe moet men handelen om er in te *blijven?*

We geven graag toe, dat we op dit terrein nog veel zullen moeten leren. We zijn daar al weken druk mee bezig.

Voorlopig is onze werkwijze als volgt: Voor opneming wende men zich tot de secretaris-administrateur van de Stichting Rustoord De Strubben, ds H. Ploeger, Westduinweg 1107, Scheveningen, tel. 070-553888. Bij voorkeur doe men dit schriftelijk! Bij zijn schrijven voege men dan een attest van een arts, die aangeeft, waarom hij een verblijf van 2 tot 6 weken op De Strubben noodzakelijk acht. Via de medisch adviseur van De Strubben wordt, voor zover het de medische kant van de zaak betreft, verder over deze zaak beslist.

Wat kost het?

Dát is een zeer belangrijke vraag! Voorlopige ramingen hebben uitgewezen, dat de pensionprijs voor onze gasten moet gesteld worden op ƒ 18,— per dag. Daarin is dus alles inbegrepen, behalve fruit. En evenmin de medische verzorging. Die loopt n.l. gewoon via de huisarts. Het is daarom wel zaak, dat onze gasten voor ziektekosten verzekerd zijn, hetzij bij een ziekenfonds, hetzij bij een particuliere ziektekostenverzekeraar.

Moet men dit allemaal zélf betalen?

Dat ligt er aan! Het zou zeer goed mogelijk kunnen zijn, dat de Gemeentelijke Sociale Dienst van de gemeente, waarin opgenomen gasten wonen, bereid is een deel van de kosten te dragen. En het is voor de hand liggend, dat men ook een beroep op de diaconale kas van zijn gemeente kan doen.

Verder zijn wij bezig om van de ziekenfondsorganisaties medewerking te verkrijgen bij de opneming van rustbehoevenden en herstellenden. Met het oog hierop is het wel van belang, dat deze gasten lid zijn van het aanvullende fonds van het ziekenfonds.

Het zou fijn zijn, dat onze diakenen en diaconessen bijzondere aandacht aan in aanmerking komende leden en vrienden van hun gemeente zouden willen beste-

OPGELET

Kopij voor ons weekblad, verschijnend op 13 en 20 september a.s. dient gezonden te worden aan: ds J. A. Brandsma, Troelstralaan 39b, Groningen - tel. 05900-21306.

den. Wellicht, dat we nog eens een speciale vergadering voor hen kunnen beleggen, om met elkander van gedachten te wisselen over de verschillende kanten van deze zaak . . .

Het echtpaar Smit

is inmiddels ook op De Strubben gearriveerd. Ze zijn al druk bezig alles in gereedheid te brengen voor de komst van de eerste gasten. Dat er nog wel het een en ander zal moeten gebeuren, behoeft geen betoog.
Dankbaar zijn we de Heer, voor de nieuwe kansen, die ons hier geboden worden, om dienstbaar te zijn, in Jezus' naam, aan de medemens.
Dat wij dit stukje werk in 's Heren wijngaard gaarne in uw voorbede aanbevelen, is duidelijk.

Tenslotte nog één opmerking:
De Strubben staat open voor mensen van alle gezindten, en evenzo voor buitenkerkelijken. Ieder, die bereid is zich aan de regels van het huis te houden, is van harte welkom.

H. Ploeger.

OFFICIELE OPENINGSDIENST IN "MIRTEKERK" TE DEN HAAG

In april 1968 werd de Mirtekerk, Vier Heemskinderenstraat 91, 's-Gravenhage, van de Gereformeerde Kerk gekocht door de Bouwstichting van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland. Op haar beurt stond deze stichting het kerkgebouw in bruikleen af aan de Baptisten Gemeente te 's-Gravenhage.

Wij zijn nu zover, dat een doopvont is aangebracht en de kerkzaal is geschilderd.

Wij willen dit graag vieren en hebben hiertoe een dienst belegd op D.V. 8 september 1968, 's middags 4 uur.
Uw aanwezigheid zal op grote prijs worden gesteld.

Wilt u zo vriendelijk zijn, u na binnenkomst te melden bij de commissie van ontvangst?

Namens de raad van de Baptisten Gemeente, K. Fennema, Sir Winston Churchill-laan 90, Rijswijk (ZH), tel. 070 - 18 28 55.

JEZUS EN GOD

Hij was van gelijke gestalte als wij. Daarover laten de evangelisten en andere bijbelschrijvers ons niet in het onzekere. Uiterlijk droeg Hij geen kenmerken, waaruit Zijn afkomst was af te lezen.

Jezus moest Zijn afkomst duidelijk maken via de woorden van Zijn mond. Hij moest vertellen. Vertellen van wat Hij dacht, wat Hij wilde. Vertellen van wat Hem bezielde en bewoog.
Hij moest tekenen. Niet met een stift in koper, met een kwast op linnen. Tekenen met woorden. Lijnen trekken. Hij moest met woorden mensen op een spoor brengen. Hij moest gedachten een richting uitstuwen. En dát betekende voor Hem ook, dat Hij gedachten moest ombuigen, in een ándere richting moest dringen.

Joodse Godsvoorstellingen

In het Jodendom, zoals het bestond in Jezus' dagen, waren allerlei voorstellingen van God in omloop. Doordachte, doorgedachte godsvoorstellingen. Sterk intellectualistisch gekleurd, met daardoor een koude inslag.
Er waren veel Joden in Jezus' dagen, die God wél beschouwden als de Schepper van hemel en aarde. Dat de schepping uit zichzelf ontstaan zou zijn, was voor hen een dwaze gedachte. Dat bestond eenvoudig niet. Goed, God was de Schepper, de enige, de waarachtige Schepper. De aanbiddelijke, de te eren en te vrezen Schepper.
Maar betekende voor deze Joden het schepper-zijn van God ook, dat Hij de schepping onderhield, en bezig was de schepping tot voleinding te brengen?
Gods bemoeienis eindigde volgens vele Joden, toen God Zijn uitverkoren volk binnen de grenzen van Palestina, in het beloofde land, had gebracht. Tóen had God Zich teruggetrokken achter de wolken, in de hemel. Daar was God eigenlijk aan een verstarring, aan een verkalking ten offer gevallen. God zou misschien nog wel het laatste woord spreken, maar vóór het laatste woord was van Hem niets meer te verwachten. God zou niet meer gestaltegevend bezig zijn.

De gevreesde God

Gedachten, dat God een willekeurige, redeloze, kleinzielige God was, waren vele Joden niet vreemd. Zij putten zich daarom in een overdreven ijver uit, door allerlei boetedoeningen en de onderhouding van allerlei riten en plechtigheden, deze God gunstig voor zich te stemmen. Dat deze God een machtige, misschien wel de almachtige zou zijn, was niet zozeer een bron van vreugde voor de mens, als veel meer een bron van ellende, omdat je niet wist, wat deze God met Zijn macht ging doen. Hoe Zich gedragen zou in die en die situatie jegens die en die mens.
Zulke mensen gingen door het leven met een bijgelovige vrees voor het uitspreken van de naam van God in hun hart. Zij omschreven die naam met andere woorden, met „hemel", of „gezegende", of „kracht" enz.

Het geloof der eenvoudigen

Daarbij sloot Jezus Zich aan. Hij stamde uit die kringen, want ongetwijfeld zijn Jozef en Maria geen intellectuele hoogvliegers geweest. En al evenmin gespleten mensen, die steun zochten in waanvoorstellingen, waardoor hun gespletenheid alleen maar te duidelijker uitkwam. Daarmee wil niet gezegd zijn, dat de eenvoudigen, de armen, zoals de bijbel ze noemt, volmaakt waren in hun godsdienstige belevingen en voorstellingen. Ook tegen hún valse voorstellingen heeft Jezus stelling genomen.

God is Heer

En wel Heer der wereld. Niet alleen maar Heer van Israël. God bemoeide Zich niet alleen met het volk der Joden, maar met alle volken.
Wat dat betekende in die dagen, ontgaat ons vaak. Wij zijn zo vertrouwd geraakt met dit wereld-omvattende van Gods handelen, dat een beperking van Gods handelen tot één volk ons als een godslastering in de oren klinkt.
Dát was het voor een groot deel der Joden niet. Sommigen vatten het als een godslastering op, dat Hij, de Schepper, Zich in Zijn goedheid erbarmde over álle mensen.
Dat God de volkeren zegende, en dat God de volkeren in hun woest geweld — zoals b.v. de Romeinen — niet stuitte, dát was onbegrijpelijk, dat was het ergerlijke ook aan de God, Die Zich toch God van Israël liet noemen?
Toen Jezus duidelijk maakte, dat God de wereld, heel de wereld, lief had, betekende dat voor veel van Zijn hoorders een deuk in hun geliefde voorstellingen.

God is eigenaar

Dat God de Heer der wereld is, zegt niet alleen, dat God Zich met allen bezighoudt. Het wil ook zeggen, dat God bezitter is van alles. Alles behoort God toe. Niet alleen maar de hut van de melaatse, maar ook het paleis van de keizer in Rome. Als eigenaar heeft God recht op alles: Hij eist alles voor Zich op.
In dit stuk van zaken was Jezus echt

NADER BEZIEN

„Zilveren koorden"

Enkele weken geleden verscheen in de dagbladpers het bericht, dat de Commissie Van Walsum na 20 jaar zijn studie had beëindigd en de regering had gerapporteerd over de financiële verhouding van kerk en staat. Het voorstel dat deze commissie, nog altijd volgens berichten in de pers, de regering heeft gedaan komt hierop neer: de staat verlene elk jaar aan de nederlandse kerkgemeenschappen een subsidie van 50 miljoen gulden (waardevast) ten behoeve van de ‚eredienst'. Dit bedrag, uit te keren aan de centrale kassen van de kerken, komt dan in de plaats van de 1,5 miljoen gulden die sinds 1815, op grond van toen gesloten overeenkomsten, aan enkele kerken wordt betaald. Verondersteld wordt, dat de regering het voorstel van de Commissie Van Walsum nog dit jaar in zijn programma zal opnemen.
Bij dit voorstel een enkele opmerking:
Alvorens dit voorstel te behandelen in de volksvertegenwoordiging zou de regering er, onzes inziens, goed aan doen het oordeel te vragen over een dergelijk eventueel wetsontwerp van de betreffende kerkgemeenschappen. Er heeft zich namelijk in de laatste decennia een opvallende wijziging voltrokken in het theologisch denken over de verhouding van kerk en staat.
Art. 36 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis, waarin van de Overheid o.m. wordt beleden dat het "hun ambt is, niet alleen acht te nemen en te waken over de Politie, maar ook de hand te houden aan den heiligen Kerkedienst; (*) om te weren en uit te roeien alle afgoderij, en valsen godsdienst, om het Rijk des antichrists te gronde te werpen), en het Koninkrijk van Jezus Christus te doen vorderen; het woord des Evangelies overal te doen prediken, opdat God van een iegelijk geëerd en gediend worde, gelijk Hij in Zijn Woord gebiedt", *wordt eigenlijk door de meeste (reformatorische) kerken in Nederland niet meer onderschreven.*
Dat de doperse gemeenschappen altijd reeds de taak van de overheid als een andere hebben gezien behoeft in dit verband nauwelijks gezegd te worden.
Het voorstel van de Commissie Van Walsum betekent in wezen de klok terug zetten. De tijd van een door de overheid beschermd en gesteund christendom is - gelukkig! - voorbij. Ook al zou de uitdrukking van de „zilveren koorden" - waarmee de gereformeerden vroeger deze financiële betrekking tussen kerk en staat afwezen - overdreven zijn (er zullen aan deze subsidie wel geen bijzondere verplichtingen verbonden zijn), dan nog wordt het evangelie er door gekompromitteerd.
Jaarlijks 50 miljoen gulden. Iemand rekende uit, dat het aandeel van de Unie in dit bedrag rond de honderdduizend gulden zou liggen. Een sterke verleiding! Zullen we sterk genoeg zijn om er weerstand aan te bieden?

v. D.

*) De tussen () staande zinsnede is bij besluit van de Generale Synode der Gereformeerde Kerken, Utrecht, 1905, geschrapt.

„Zoon van de Vader". Want Jezus heeft alles voor Zich opgeëist. Hij nam de roep tot bekering, tot wedergeboorte, over van de profeten, die deze roep in opdracht van God hadden laten horen. Als eigenaar heeft God souvereine macht. Hij kan, Hij mag gebieden, en hoeft aan niemand rekenschap af te leggen.
In dit verband is het goed erop te wijzen, dat Jezus geen natuurwetten kende, zoals wij. Daarmee bedoel ik niet, dat Hij (nog) niet de natuurwetenschappelijke kennis bezat, die wíj bezitten, maar wél dit, dat voor Jezus de natuur, de schepping niet een eigenstandigheid bezat, waartegen de mens machteloos is, waaraan de mens is overgeleverd. Hij maakte doven horende, blinden ziende, melaatsen rein. Hij sprak tot de winden en zij zwegen.....
Als eigenaar zal God ook als rechter optreden. Wat Zich niet naar Hem wil voegen, zal uitgeroeid moeten worden. De heilige God duldt geen tegenspraak, en Hij laat de tegenspraak niet onweersproken. Hij zal alles op zijn plaats, op Zijn plaats, zetten. Het laatste woord is aan Hem.

God is Vader

De gedachte, dat God Vader is, vinden we ook in het Oude Testament. Maar toch niet in die mate en in die sterkte als in het Nieuwe Testament. Het is Jezus er om te doen geweest, Zijn hoorders er van te doordringen, dat het wezen en het wezenlijke van God te vinden is in Zijn vaderschap. Een vaderschap niet in biologische zin, maar in overdrachtelijke zin.
Daarom heeft Jezus Zijn jongeren — en ons — geleerd om te bidden: Onze Vader, Die in de hemelen zijt.
En wie dan deze Vader in de hemelen is, dát heeft Jezus onvergelijkelijk schoon en fijnzinnig verteld in de gelijkenis, die wij die van de verloren zoon noemen, maar die eigenlijk zou moeten heten: de gelijkenis van de barmhartige vader. Want het gaat niet om het doen van de zoon, maar om het doen van de vader. Niet de dwaasheid van de zoon is hoogtepunt, maar de omarming door de vader. Niet de varkenstrog, maar de feestmaaltijd is kern, en uitzicht.

Ploeger

VEILIG VERKEER

Bij de ingang van een stadje in North Carolina staat dit bord:
„Rijdt langzaam door deze plaats! Onze dokter is met vakantie."
Bij een weg in Texas het volgende:
„De autobestuurder is veiliger, als de wegen droog zijn —
de wegen zijn veiliger, als de autobestuurder droog is."

BOEKENCENTRUM N.V. NEEMT PROOST & BRANDT N.V. OVER

Uitgeverij Boekencentrum n.v. in Den Haag, waar o.a. de uitgaven van de Nederlandse Hervormde Kerk verschijnen, heeft de afdeling uitgeverij van Proost en Brandt n.v. overgenomen, die zich sinds de oprichting in 1742 uitsluitend heeft bewogen op het gebied van bijbels en kerkboeken.
De overname betekent voor Boekencentrum n.v. een zeer aanmerkelijke uitbreiding van zijn uitgeversactiviteiten op religieus gebied.

Boekencentrum geeft per jaar ongeveer 25 theologische en religieuze werken uit. Sinds kort behoren hiertoe ook de liederenbundels van de Ned. Hervormde Kerk. Bovendien is Boekencentrum reeds een der uitgevers va nde nieuwe interkerkelijke Psalmberijming.
Een belangrijke tak van Boekencentrum is de uitgave van een aantal periodieken, waarvan het weekblad Hervormd Nederland, Wending, Woord en Dienst, Kerk en Israël, Critisch Filmbulletin, De Open Deur en Het Open Venster de belangrijkste zijn.

Dit voorjaar werd Boekencentrum n.v. volledig eigenaar van Drukkerij v/h La Rivière en Voorhoeve te 's-Gravenhage, waarin zij sinds jaren de helft van de aandelen bezat.

Gemeenteberichten

BEVESTIGING EN INTREDE DS EUWEMA IN VROOMSHOOP

Daarlerveen-Vroomshoop — (W.W.). 18 augustus j.l. was voor onze gemeente een belangrijke dag. Zes maanden nadat we afscheid namen van ds Oldenburger waren we als gemeente en vrienden tesamen gekomen om in de morgendienst de bevestiging mee te maken van onze nieuwe voorganger, onder grote belangstelling geleid door ds Jac. Schouten. Namens de burgerlijke gemeente Den Ham was wethouder Zomer met zijn echtgenote aanwezig, en velen uit Eindhoven en vele andere belangstellenden. Het was een rijk gezegende en indrukwekkende dienst waarin voorganger en gemeente aan elkaar werden verbonden. De intrededienst van onze nieuwe voorganger, ds Euwema vond plaats in het Gereformeerde Jeugdcentrum Irene. Ook voor deze dienst was grote belangstelling, o.a. namens het college van B. en W., burgemeester Bramer met zijn echtgenote, de plaatselijke predikanten, afgevaardigden van onze zustergemeente Westerhaar en verder van alle twentse gemeenten. Ds Th. van der Laan was namens de Unie aanwezig. Ds Euwema bepaalde zijn gehoor bij Marc. 11 : 11-26, in het bizonder vs 13: "en er bij gekomen vond Hij er niets aan dan bladeren". "Nu lijkt het", aldus ds Euwema, "alsof ik van mening ben, evenals Jezus in de tempel, dat een reiniging zou moeten plaatsvinden in deze gemeente. Niets is minder waar. Wat was het doel van Jezus in de tempel? Opruiming van de vormendienst waardoor de Jood in die dagen in beslag genomen werd. Het hart was er niet bij. Er was geen levende relatie met God". „Wij moeten", aldus onze nieuwe voorganger, "ons niet steeds aanpassen aan de wereld, maar wel openstaan voor de nieuwe taken en mogelijkheden die God ons geeft. Velen zijn teleurgesteld in de kerk. Mijn Huis is een Huis des gebeds, zegt Jezus. God vraagt offers, maar het grootste offer is, dat wij onszelf geven. Door aanbidding in Geest en waarheid zullen wij elkaar kunnen wijzen op het grote offer door Christus aan het kruis volbracht. Dan zijn wij als gelovigen zelf een tempel van de Heer".

Na de prediking gaf ds Schouten, die de leiding had, de sprekers gelegenheid ds Euwema toe te spreken. Ouderling Snippe opende de rij en sprak namens raad en gemeente ds en mevrouw Euwema toe en wenste hen Gods zegen toe op de arbeid die in de gemeente gezamenlijk gedaan zal worden. Burgemeester Bramer sprak vervolgens over de zware taak die wacht in deze tijd van onbehagen, en wenste ds en mevrouw Euwema eveneens Gods zegen en sterkte toe en een goede tijd in Vroomshoop. Daarna sprak ds Heersink namens de plaatselijke kerken, o.a. de Hervormde Gemeente, de Gereformeerde en de Roomskatholieke Kerk. Ds Van der Laan sprak namens de Unie van Baptisten Gemeenten en ds C. van Wier namens het Gewest Twente. Namens Eindhoven sprak br K. Brongers. Ook was er nog een afgevaardigde van Hoogezand. Voor onze buurgemeente Westerhaar sprak ds Dekker. Ds Euwema dankte alle sprekers met een persoonlijk woord, waarna de zegenbede besloten werd met het lied "O, God, Die mij hebt vrijgekocht". Het zangkoor Immanuel verleende aan deze dienst medewerking door het zingen van enkele mooie liederen.

Na de dienst konden alle afgevaardigden een moment vertoeven in de koffiekamer om nader kennis te maken met de nieuwe baptistenpredikant.

Gemeente en vrienden kwamen 's avonds om half acht nogmaals bijeen, nu weer in ons eigen kerkgebouw voor de begroetingssamenkomst. Het was voor de derde maal tjokvol. In deze bijeenkomst konden ds en mevrouw Euwema kennis maken met de vele takken van arbeid die er in onze gemeente zijn. Het voorgangersechtpaar werd van alle kanten in de bloemen gezet en moest vele toespraken aanhoren, waaruit blijdschap en dankbaarheid straalden. Drs J. Reiling en echtgenote waren ook nog overgekomen en konden deze samenkomst tot aan de pauze nog meemaken; drs Reiling sprak nog een kort woord tot de voorganger en de gemeente namens de C. v. d. O.

Het is een prachtige avond geweest, ja, de gehele dag mochten wij ons verheugen in de rijke daden Gods. Het was een drukke dag, een dag om niet weer te vergeten zoals vele andere dagen in ons gemeentelijke leven.

Maar, naast de blijdschap was er deze dagen ook droefheid in de gemeente door het overlijden van een onzer gemeenteleden. Hij die van ons heenging wist zich echter geborgen in God. Halleluja! De begrafenis vond plaats na intrededag van onze nieuwe voorganger.

AFSCHEID EN INTREDE

Doetinchem — (H.B.B.) Zondag 8 september, des v.m. om 10 uur, hoopt ds C. van de Geer in het midden der gemeente afscheid te nemen als voorganger van de baptistengemeente te Doetinchem. De dienst wordt gehouden in ons kerkgebouw aan de Burg. van Nispenstraat.

Ds Van de Geer heeft de gemeente te Doetinchem ruim 1½ jaar op voorbeeldige wijze gediend, zowel des zondags door de bediening des Woords, als door de wekelijkse bijbelles voor de jeugd en de huisbezoeken.

Ds Van de Geer, die naast zijn arbeid in de gemeente Doetinchem, een belangrijke functie vervult bij Het Zoeklicht, meende dat thans het ogenblik gekomen was, dat de leiding van de gemeentelijke arbeid werd overgenomen door een voorganger die zijn gaven en tijd full-time aan de gemeente kan wijden.

De gemeente Doetinchem neemt slechts node afscheid van haar voorganger, die zich in zijn ambtsperiode bij de leden en vrienden der gemeente zeer geliefd heeft gemaakt. Met dankbaarheid gedenkt zij de zegenrijke periode die met dit afscheid afgesloten wordt. Een periode waarin de gemeente zich mocht verheugen in een regelmatige groei, waarvan wel een hoogtepunt vormde de doopdienst waarin onze br voorganger zes broeders en zusters op hun belijdenis mocht dopen en zo de gemeente binnen leiden.

Zondag 15 september hoopt ds H. C. van der Flier, komende van Ter Apel, de arbeid van ds Van de Geer over te nemen. In de dienst v.m. 10 uur hoopt ds H. J. Stukker van Arnhem onze nieuwe voorganger in de dienst te bevestigen, waarna ds Van der Flier des n.m. om 4 uur zijn intrede hoopt te houden.

Belangstellenden, inzonderheid van onze naburige zuster-gemeenten nodigen wij hierbij hartlijk uit deze dag met ons mee te vieren. Beide diensten hopen wij te houden in ons kerkgebouw aan de Burg. van Nispenstraat te Doetinchem.

INTREDE DS CHR. EIJER

Op zondag 22 september a.s. zal onze nieuwe voorganger ds Chr. Eijer zijn intrede doen in onze gemeente. De bevestigingsdienst vindt plaats in eigen kerkgebouw en begint om 10.00 uur. Deze dienst zal worden geleid door ds J. Bouritius.

De intrededienst zal D.V. plaats vinden in de Doopsgezinde Kerk, Noorderstraat 31, Sappemeer. De aanvang van deze dienst is vastgesteld op 15.00 uur.

Zij die deze dienst(en) met ons willen meemaken en logies nodig hebben moeten dit voor 14 september a.s. opgeven aan de sekretaris. Het adres is: J. Bos, Gerard Terborchstraat 147, Hoogezand, tel.: 05980-3067.

"EERSTE STEEN"

Ds D. Boschma legde zaterdag 24 augustus j.l. de „eerste steen" van de nieuwe baptistenkerk te Zwagerveen (Fr.) - zie De Christen van 30 augustus. In de steen staan de woorden gebeiteld uit 1 Kor. 3 : 11, „Want een ander fundament, dan dat er ligt, namelijk Jezus Christus, kan niemand leggen".

Men hoopt het nieuwe kerkgebouw tegen het einde van dit jaar in gebruik te kunnen nemen.

(Cliché Nieuwsblad voor Noord-Oost Friesland)

zand en zaad

Opdat u geen tijd vermorst: ook deze keer nog, maar nu dan voor het laatst in uw weekblad, gaan mijn gedachten terug naar de elfdaagse reis in het begin van juni, die zich uitstrekte over 2606 kilometer, een 1600 daarvan aan de overzijde van 't Kanaal. Is dat niet vaak de glorie van een toerist, dat hij kan vertellen hoeveel meters hij verslond?

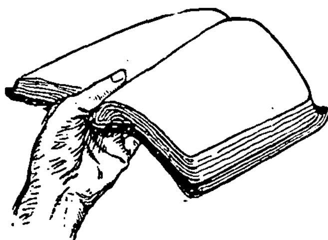
Het is wat lastig met dat water tussen ons en hen, maar u moest er toch eens toe kunnen komen het werkelijk prachtig wegennet van het Verenigd Koninkrijk te gaan berijden. En dan niet alleen de vierbaans, ook de eenvoudigere, die omzoomd zijn met ware hagen van wilde rozen en kamperfoelie. Verlaat zelfs die wegen en waag u op wat ze daar ook lanen noemen en waar u hoopt geen tegenliggers te krijgen, zo smal zijn ze. Maar allemaal mooi, voortdurend golvend en u vergezichten biedend, die nauwelijks overtroffen kunnen worden. En als u dan toch eens zult gaan, logeert u dan in Trust-hotels, waarvan er een 200 over het hele land verspreid zijn. Soms zult u in een heerlijk oud huis terecht komen. Maar alles brandschoon en uitermate goed verzorgd. U hoeft er niets duurder uit te zijn dan in eigen land. Onze vrouwen zullen wel vragen hoe het eten er was: zoals dat is in Engeland. Die altijd onderweg wil eten, zoals hij thuis gewend is, moet niet op reis gaan. Ik sta onder de wet van een dokter en kon daarom niet alles nemen. Tot mijn spijt. En als u weten wilde hoe ze daar thee drinken, dan leest u De Zaaier maar. Wat dacht u: u kunt maar niet zo eventjes theedrinken. Dat wordt een uitgebreide zaak met sandwiches en kleine gebakjes, waarvan de oude dames die in menigten de lunchrooms bevolken uitbundig en voornaam genieten. Wel voornaam. Ja, dat zal u in 't verkeer ook opvallen. Geen geloei, geen nerveus tikken tegen het voorhoofd. De voetganger verkeert niet voortdurend in levensgevaar en als u zo'n haast hebt laten ze u rustig gaan.

We omzeilden Londen op de terugweg, maar kwamen wel weer door Canterbury, waar een pracht van een kathedraal staat. Al eeuwen. Nee, zoiets wordt niet meer gebouwd. Zal wel nooit meer worden gebouwd. U denkt aan Keulen, Parijs, Milaan, waar u ook van die machtige kerken zag staan en toen zei u hetzelfde. Je kunt zulke kunstwerken helemaal niet vergelijken met dat wat wij vandaag op dat gebied bouwen. Het woord bouwen is haast nog te mooi. Het werk onzer machines zal dan ook geen eeuwen stand houden. Niemand zal overigens na een halve eeuw het ineenstorten bejammeren. Wij gebruiken meer wegwerpmateriaal. IJzer en leem gieten we samen en metselen er 'n halfsteensmuur omheen. Onze wereld gaat aan snelheid en utiliteit te gronde. Wat hebben ze vroeger in hout en steen gesneden. Geslacht op geslacht heeft het beste gebracht en tot heerlijkheid van de Schepper ingevoegd in dat wat anderen voor hen begonnen. Wat dat aangaat leven we in een verschrikkelijke tijd. Wij betalen liever oorlogen en ruimtevaartondernemingen. Natuurlijk weet ik wel dat God helemaal geen kathedraal nodig heeft en dat een herberg Hem goed genoeg is om er Zijn weg onder ons te beginnen. Maar daarom is het niet nodig de stal een stal, de herberg een herberg te laten.

We scheepten ons in in Dover op de morgen van de dag, waarop een storm langs onze kusten zou gaan, die alle tenten wegveegde. Het water was wat wild, maar we bleven op de been. Toen we goed en wel onderweg waren van Calais naar boven, brak de storm werkelijk los en stuurde de politie ons tussen Nieuwpoort en Ostende van de kustweg af het land in. Waar we herhaaldelijk naar nieuwe wegen moesten zoeken omdat omgewaaide bomen dwars over onze wegen lagen. 's Nachts klokslag twaalf stonden we aan de voet van de flat met weemoed terugdenkend aan al die heerlijke oude huizen, de heuvelen, de lanen, de schapen en de kamperfoelie die in de avond geurde.

Maar we dankten God want Hij had ons bewaard en ons van veel schoons laten genieten.

Huizinga.

Wat zullen we lezen?

Tot de brieven in het Nieuwe Testament, die niet zovaak worden gelezen, behoort zeker die aan de Hebreeën. Het is een brief, die vooral bestemd was voor mensen, die het Oude Testament goed kenden; en dat waren Joden. De schrijver citeert dan ook voortdurend het O.T. Zijn bedoeling is duidelijk te maken dat Jezus Mozes en tempel en priesters overtreft.

zondag	8 sept.	Deut. 18 : 15-22	Reeds Mozes verwijst naar hem
maandag	9 sept.	Hebr. 1 : 1- 9	Gods uiterst woord
dinsdag	10 sept.	Hebr. 1 : 10-14	Meer dan de engelen
woensdag	11 sept.	Hebr. 2 : 1- 4	Meer dan de wet
donderdag	12 sept.	Hebr. 2 : 5-10	Voor korte tijd
vrijdag	13 sept.	Hebr. 2 : 11-18	Zijn vernedering is onze verlossing
zaterdag	14 sept.	Hebr. 3 : 1- 6	Meer dan Mozes

H.

GEZAMENLIJKE OPLEIDING

De Algemene Doopsgezinde Sociëteit heeft de plannen van de curatoren van het seminarium om nauw samen te werken met de hervormde en lutherse opleidingen goedgekeurd. De studenten hadden hierom nadrukkelijk gevraagd. Tot nu toe hadden de kerkelijke opleidingen weinig kontakt met elkaar en het gevolg daarvan was dat iedere docent veel vakken moest geven. Volgens de plannen van het curatorium zullen doopsgezinde studenten in de toekomst niet alleen college lopen bij lutherse en hervormde kerkelijke docenten, maar ook examens en tentamens bij hen afleggen. Het omgekeerde zal ook het geval zijn. De hoogleraren zullen over en weer aanvaardbaar zijn. Het tijdstip voor een dergelijke reorganisatie was gunstig omdat de Nederlandse Hervormde Kerk, de Evangelisch Lutherse Kerk en de Doopsgezinde Broederschap tegelijkertijd de leerstoel in de praktische theologie vacant zagen. Met de twee hoogleraren, die onlangs werden benoemd, de hervormde prof. dr K. Strijd en de lutherse prof. dr C. H. Lindeyer zal de onlangs benoemde hoogleraar, prof. dr H. B. Kossen, kontakt opnemen om tot een samenwerking en een werkverdeling te komen.

Mededelingen

Wie kan ons helpen aan het tegenwoordige adres van abonnee D. H. Mengerink, voorheen Arnhemseweg 64, Apeldoorn? Bij voorbaat dank voor uw medewerking. De adm., Dalweg 77, Arnhem.

OPGELET

Kopij voor ons weekblad, verschijnend op 13 en 20 september a.s. dient gezonden te worden aan: ds J. A. Brandsma, Troelstralaan 39b, Groningen - tel. 05900-21306.

BENT U ER OOK ZO EEN ?

Een legerpredikant was uitgenodigd om ergens een dienst te leiden in een kerk. Nadat hij had laten zingen: „Onward Christian Soldiers' vertelde hij de mensen dat ze nu wel gezongen hadden van dat machtige leger dat optrekt ten strijde, maar dat ze toch maar heel wat verontschuldigingen bij de hand hadden om zelf niet mee op te trekken.

„Stel u voor dat het in het militaire leger ook zo ging, wat zou er dan van het leger en de discipline terechtkomen? U moet zich b.v. het volgende eens voorstellen:

Zeven uur in de morgen in militaire dienst. Voor iedereen appèl. De dienstdoende sergeant roep met luide stem de nummers en namen af.

„Een twee, drie, vier ... waar is Smith?

„O," antwoordt een vriend van Smith, „hij kwam gisteravond erg laat thuis en heeft behoefte om vanmorgen lang te slapen. Hij laat zeggen dat hij er in de geest wel bij is."

„Dat is in orde," zegt de sergeant, „als je hem mocht zien, doe hem dan mijn groeten."

„Waar is De Bruin?"

„De Bruin", zegt een andere soldaat, „is uitgegaan om golf te spelen, hij houdt zo van die sport en heeft maar één dag in de week voor ontspanning."

„Natuurlijk," zegt de sergeant, „ik begrijp dat volkomen, ik hoop dat hij zich amuseert vandaag en goed spel levert."

„Waar is Robinson?"

„Hij laat zeggen dat het hem spijt, dat hij u vandaag niet persoonlijk kan komen begroeten, maar hij kreeg bezoek en moet daar natuurlijk aandacht aan schenken. Hij zei, dat hij in ieder geval verleden week nog aanwezig was op het appèl."

„Dank u," zegt de sergeant met een glimlach, „zeg hem dat hij natuurlijk te allen tijd welkom is, als het hem schikt om hier te zijn.

(Strijdkreet)

A.O.W. VOOR ZENDELINGEN

Nederlanders, die in ontwikkelingsgebieden ten behoeve van de bewoners van die gebieden uit ideële overwegingen werkzaam zijn geweest, en definitief naar Nederland terugkeren, komen ook in aanmerking voor ouderdomspensioen. Op initiatief van de KVP is dit door minister Roolvink bij algemene maatregel van bestuur bevorderd. Door de tot nu toe bestaande regeling kwamen vele missionarissen en zendelingen niet in aanmerking voor AOW.

VREDE EN VERZOENING IN EUROPA

Ter gelegenheid van de Interkerkelijke Vredesweek brengt de Stichting Audiovisuele Dienst een programma uit onder de titel VREDE EN VERZOENING IN EUROPA. Deze beeldstrook heeft niet de bedoeling een bepaalde politiek te propageren of iets van dien aard. De bedoeling van de strook is op gemeente-avonden en andere samenkomsten een diskussie te stimuleren, waarbij de deelnemers tot een bewuste stellingname worden gedwongen. De jongste ontwikkelingen in Oost-Europa hebben overtuigend aangetoond, dat een vrijblijvende opstelling terzijde ons niet kan bevrijden van onze verantwoordelijkheid. Daarom is een stellingname onvermijdelijk. Tot die stellingname wil dit programma bijdragen. Juist gezien deze doelstelling, verheugen wij ons er over, dat wij juist op het laatste moment aandacht hebben kunnen besteden aan de situatie in Tsjecho-Slowakije. Wij geloven, dat wij u hiermee een goede, aktuele en dus bruikbare filmstrook kunnen aanbieden.
Nadere inlichtingen en bestellingen: Audiovisuele Dienst, Postbus 515, Hilversum. Tel. 02150-12769 en 42222. De kosten bedragen ƒ 7,50 exclusief verzendkosten.

BIJBELKENNIS

Een toerist in Jeruzalem, die hoorde dat er een weg aangelegd werd tussen Dan en Bersheba, zei verbaasd: „Hé, ik heb nooit geweten dat Dan en Bersheba steden waren. Ik dacht altijd dat het man en vrouw waren, net als Sodom en Gomorra."

ADVERTENTIES

Eén van de handelingen van onze gemeenten bij de actie

HANDELINGEN '69 is, dat het speciale HANDELINGEN 69-nummer van De Zaaier een uitzonderlijk hoge oplage krijgt; méér dan 75.000 exemplaren.
Hieraan hielpen alle gemeenten mee, groot en klein (zoals b.v. Hoogkerk met 800 exemplaren).

Samen wérken, dan kan er „gehandeld" worden.

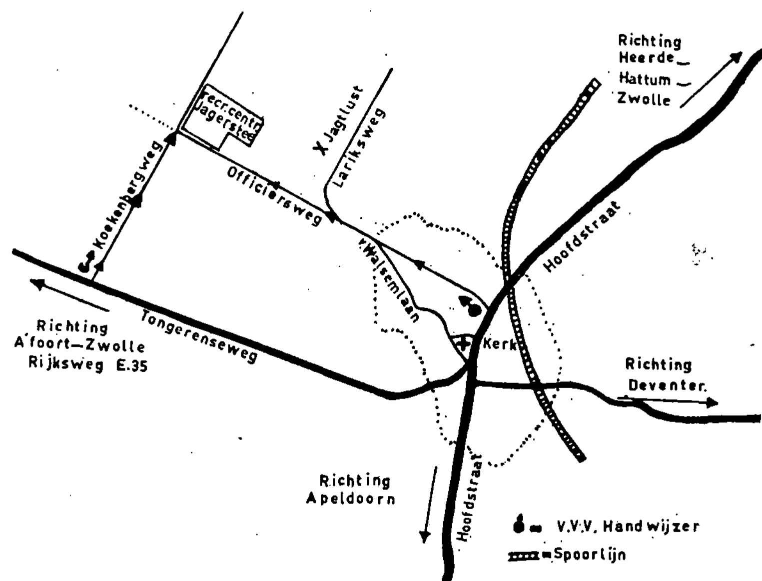
DE CHRISTEN

13 september 1968
83e jaargang — 37

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Morgen gaan we naar Epe

Vakantiegangers zijn er maar weinigen meer. De in het hoogseizoen zo dichtbevolkte *Jagerstee* zal nu wel niet veel kampeerders meer bergen, terwijl ook de meeste bungalows wel ontvolkt zullen zijn.

Maar morgen, 14 september, zal het daar, hopen we, gonzen van leven, wanneer daar *enkele duizenden baptisten uit alle* hoeken en gaten van ons land neerstrijken om er hun toogdag te houden. Een beetje zonneschijn onderweg er naar toe en tijdens het gemeenschapsfeest aldaar, zal ons zeer welkom zijn. Maar ook zonder die zonnestralen, zelfs al zou het pijpestijlen regenen, kan ons samentreffen van grote betekenis worden, als we maar met de juiste instelling, open naar God en elkaar, samenkomen.

Waarom die toogdag?

Om elkaar en buitenstaanders duidelijk te maken dat wij baptisten nog springlevend zijn?

Om handjes te geven en oude kennissen terug te zien?

Om te genieten van boeiende muziek en zang en pittige toespraken?

En na afloop „terug te kunnen blikken op een gezellige, ook gezegende dag", waarvan de indrukken overigens wel snel zullen vervagen?

We willen ons graag voorbereiden op *Handelingen '69!*

Zullen we de toogdag gebruiken om elkaar te zeggen hoe we het aan moeten pakken? Zullen we elkaar wat technieken aan de hand doen? Elkaar wat „opjutten"? Zal Handelingen 69 een zaak worden van de beste sprekers, pakkende folders, topzangers, vlotte programma's, een aangepast evangelie en de nieuwste snufjes op het gebied van de benadering van de mens van vandaag? En zal de toogdag daarop afgestemd zijn?

Of hebben we al geleerd, dat de kerk, met of zonder computers, er zonder de Heilige Geest niet komen kan?

Evangeliseren kunnen we pas dan, als Gòd werken kan dóór ons. Evangeliseren is niet een kwestie van stralen van zelfverzekerdheid. Het gaat daarbij niet om een onwankelbaar geloof in het eigen kunnen. Zelfvertrouwen zal plaats moeten maken voor Godsvertrouwen. Geloven in het heil van allerlei technieken en grote mannen zal plaats moeten maken voor het geloof in de kracht van het Woord en de Geest.

Voordat God dóór ons zal kunnen werken, zal Hij eerst áán ons moeten werken!

Als in Epe morgen enkele duizenden ootmoedige christenen samentreffen, die geschokt zijn door eigen laksheid, verbijsterd door een gebrek aan heilig élan dat ze bij zichzelf opmerken, en vervuld van een eerlijk verlangen om opnieuw en helemaal te worden opgenomen in het grootse handelen van God, dan kan Epe een groot evenement worden en is er blijde hoop voor Handelingen 69.

Aan ons Handelen 1969 zal vooraf moeten gaan Gods Handelen met ons. Als dat gebeuren gaat, dat God met en aan ons handelt, zal Hij daarna ook dóór ons kunnen handelen.

De toogdag: Een preludium?

Wat die toogdag betreft: het gaat niet om die ene dag, dat die goed zal zijn, en gezegend. De toogdag wil een preludium zijn, een voorspel van wat komen kan en komen gaat als wij, kleine, onbelangrijke dienaren ons buigen voor onze grote Heer, die de weg weet en de weg is, die overwonnen heeft en daarom overwinnen zal en die ons in Zijn overwinning wil laten delen.

Citaat van de week: **„Aan ons Handelen 1969 zal vooraf moeten gaan Gods Handelen met ons".**

(Ds H. v. d. Werf)

Onze verantwoordelijkheid voor de prediking van het evangelie in de wereld is niet die van de opperste chef, maar van een ondergeschikte. Het is niet aan ons, vast te stellen, welk evangelie de wereld nodig heeft, welk zaad in de akker gestrooid moet worden. Onze Heer zorgde voor het evangelie, het zaad. Onze verantwoordelijkheid is het, Zijn plannen stipt uit te voeren, Zijn zaad in de akker uit te strooien, gehoorzame dienaren te zijn, en met het geduld en het uithoudingsvermogen, aan het geloof eigen, door te werken, in Zijn kracht. Dat is geen lichte zaak. Want nu komt het er op aan, vertrouwen te hebben in de leiding van onze Heer. Maar op Wie anders kan er in dezen vertrouwd worden?
Moge Epe ons helpen, ons oog alleen te richten op Jezus, de Leidsman en Voleinder van het geloof, die, om de vreugde, welke vóór Hem lag, het kruis op zich genomen heeft, de schande niet achtende, en die gezeten is ter rechterhand van de troon van God.
Zo kunnen we uitgaan, en Hij zal met ons zijn, alle dagen, tot aan de voleinding der wereld.

H. v. d. Werf

DR TOLBERT NIET NAAR EPE

Dr William A. Tolbert, voorzitter van de Baptisten Wereld Alliantie en vicepresident van de republiek Liberia, heeft telegrafisch laten weten, dat hij in verband met de afwezigheid van president Tubman tot zijn spijt de landelijke toogdag a.s. zaterdag in Epe niet kan bijwonen.
In zijn plaats zal nu dr Joseph Underwood het woord voeren. Dr Underwood is adviseur op het terrein van de evangelisatie van de Zuidelijke Baptisten Conventie in de Verenigde Staten.

handelingen 69

KRIJGT DE BIDDER ALTIJD Z'N ZIN?

Een vraag zo te stellen wijst al in de richting van het antwoord. Hoe zou God een bidder altijd z'n zin kunnen geven? Daarom bidden we immers: „Uw wil geschiede, gelijk in de hemel alzo ook op aarde."
Want daar gaat het om! Dat Gods wil geschiedt! Die van ons is minder belangrijk. Het kan zijn dat we zó dicht bij God leven, dat wat Hij wil en wat wij willen parallel gaan lopen. Zo hoort het tenminste, en dat is geen toevallige zaak. Zoiets weet je, en het tilt je uit boven het klein gedoe van menselijk denken en willen. Je weet dan ook dat je gebed „raak" is.
Zo pleitte Abraham. Zo pleitte Mozes. Met wisselend succes. Sodom en Gomorra gingen ten onder, al heeft Abrahams bemoeienis het hoogste rendement opgeleverd: Lot en de zijnen ontkomen.
Eén ding is ook aan Abraham duidelijk geweest: God en ik willen eigenlijk hetzelfde. Mijn teleurstelling was de Zijne. We hebben samen gedaan wat we konden. Volgende keer beter.
En Mozes? Gods aangezicht ging w e l mee met Israël. Gelukkig heeft God nog wel eens succes, ook in onze dagen; ook in het evangeliewerk, ook ongetwijfeld in dat wat de gemeenten zich voornemen in 1969.

Jezus en zijn volgelingen

Jezus heeft bij verschillende gelegenheden verschillende benamingen aan zijn volgelingen gegeven. Hij heeft hen het zout der aarde, en het licht der wereld genoemd. Hij heeft over hen gesproken als ranken aan de wijnstok, maar ook als schapen, die de goede herder volgen. Hij heeft hen zijn getuigen genoemd, en zijn familieleden.

Maar wélke naam Jezus ook gebruikt heeft, altijd heeft Hij duidelijk willen maken, dat HIJ in alle situaties van zijn volgelingen betrokken is op hun zijn. Wát Hij van hen zegt, dat zegt Hij van hen in de weerspiegeling van zijn eigen wezen.
Anders gezegd: dát mensen zout der aarde zijn, kunnen zijn, dat is alleen maar mogelijk, en alleen maar wáár, voorzover en in de mate waarin zij met Jezus verbonden zijn. Iemand, die niet met Jezus verbonden is, die nog niet, of niet meer, met Jezus verbonden is ,die is niet (meer) zout der aarde, licht der wereld, rank aan de wijnstok, enz. Jezus is altijd uitgangspunt, principe, bron van het bestaan van de Jezus-volgelingen.

Bekering

In dit kader krijgt het woord bekering zijn bijbelse functie, zijn bijbels accent. Bekering in het nieuwe testament is nooit maar een voornemen en een poging om een beter, een zedelijk-beter leven te gaan leiden. Bekering is ook nooit maar alleen een ánders gaan denken, hoewel de oorspronkelijke betekenis van het gebruikte griekse woord wél betekent: anders gaan denken. Met anders te gaan denken wordt een mens nog geen gelovige. Een gelovige wordt men alleen in de relatie met Jezus. Bijbels ánders gaan denken betekenent altijd zijn denken laten richten door, laten richten naar Jezus van Nazareth, Die zich als de Zoon van God presenteert, als de redder, en wel de enige redder der wereld.

Wedergeboorte

Om het diep-door-dringende van de bekering te verduidelijken, heeft Jezus tegenover Nicodemus het woord wedergeboorte laten vallen. Nicodemus stond als Jood, als Joodse leraar, bloot aan het gevaar, dat hij de bekering alleen maar zag als een nalaten van verkeerde religieuze gewoonten en denkwijzen en levenswijzen. Immers, de profeten hadden de Joden, het volk Gods, gedurig opgeroepen zich te bekeren. Maar die bekering had dan altijd de kleur van de afkeer van de afgoden en een zich — opnieuw — toewijden aan God, de schepper van hemel en aarde, en van Israël. Bekering kon zó altijd gezien worden als het rechttrekken van kromme wegen, als het opnieuw in het goede spoor zetten, zich laten zetten. Bekering kon zó de streep door de ontsporing worden.
Maar Jezus wil juist duidelijk maken,

Combo „The Messengers" van het Leger des Heils, Amsterdam

Aan rustige wateren

Jezus zei tot hem: Ik ben de Weg en de Waarheid en het Leven.
(Joh. 14 : 6)

Door Jezus alleen

't Is niet toevallig, dat de volgorde luidt: Ik ben de Weg en de Waarheid... ,De Weg' staat voorop. Want Jezus moet onze Weg zijn vóórdat Hij de Waarheid kan zijn. Had ,de Waarheid' voorop gestaan, dan zou dat hebben betekend, dat we in Christus allereerst een theorethische waarheid hadden ontvangen. Dan zou het christendom een philosophisch of theologisch systeem geworden zijn.

Nee, Jezus is de Weg vóórdat Hij de waarheid kan zijn. Want de Waarheid moet eerst door het Leven worden getoetst om te zien, of het werkelijk waar is. Echte waarachtigheid kan alleen maar voorgeleefd worden. Albert Schweitzer zegt ergens: Jezus is de Weg, de Weg die in zijn karakter geschilderd werd door Waarheid en Leven.

We moeten ook bedenken, dat Jezus niet zei: Ik ben het antwoord. Zoals wij vaak zeggen: Jezus is het antwoord op al de problemen. Zo is het niet. Jezus is echter wel de Weg tot het antwoord. Zou het de leerlingen echt helpen, als een leraar hen de antwoorden van de rekensommen geven zou? Nee, dit zou hen niets verder brengen. In plaats daarvan wijst hij hen de weg om zelf de antwoorden te vinden. Ook Jezus geeft ons geen pasklare antwoorden. Dat zou ons lui en zwak maken. In plaats daarvan wijst Hij ons de richting. Onderweg zullen wij dan vanzelf de oplossingen vinden.

Jezus geeft ons dus ook niet de Waarheid. Hij wijst ons alleen de Weg om de Waarheid te vinden. Als we die Weg volgen, zullen we steeds duidelijker gaan zien wát Waarheid is. Waarheid is niet iets, dat ons overhandigd wordt als een cadeautje met een rood lintje erom. Het is iets, dat we ontdekken, als we op de Weg blijven. Mensen die pas tot geloof gekomen zijn, denken soms, dat ze spoedig het antwoord voor elk probleem pasklaar zullen ontvangen. Maar zo is het niet. Christen worden is een levensproces; het ontwikkelt zich langzamerhand, als we Jezus als onze enige Gids aanvaarden.

Vroomshoop J. Euwema.

---

dat de mens niet maar alleen ontspoord is, en daardoor scheef gegroeid, en in de misère terechtgekomen. Jezus weet — Zijn prediking is in dit opzicht niet voor velerlei uitleg vatbaar —, dat het bestaan van de mens tot in de bodem, tot in de diepste roerselen aangetast is door de zonde. Populair gezegd: Jezus heeft niet gezegd, dat de mensen tot zondaren wórden door hun verkeerde daden, maar dat zij verkeerde daden doen, omdat zij zondaren zijn.

Redding

De redding, die Jezus geeft, het heil, dat Hij brengt, bestaat daarin, dat mensen van hun zonde verlost worden. Van hun zondig-zijn, niet maar alleen van hun zondig-gewórden-zijn.
Redding betekent scheiding én binding. Scheiding van de zonde, binding aan de redder.
Redding betekent bevrijding én capitulatie. Bevrijding van de macht van de boze, capitulatie-tot-en-met-alles aan Jezus.
Redding betekent zichzelf-vinden én zichzelf-verliezen. Zichzelf-vinden bij Jezus, zichzelf-verliezen aan Jezus.

Namen

De veelzijdigheid van het menselijk wezen en bestaan, én de veelkleurige wijsheid Gods, die in Christus geopenbaard is, maken het mogelijk én noodzakelijk, het christen-zijn te vatten onder vele woorden. We zouden te weinig zien, te weinig beleven, als we ons alleen maar zouden zien als schapen, die door de goede Herder geleid worden. We zouden evenzo te weinig zien en te weinig beleven, als we ons alleen maar als het licht der wereld zouden zien.
Alleen maar schapen....
Dát zou leiden tot een in zichzelf gekeerd, een op zichzelf gericht christendom, dat alleen maar uitziet naar de volgende groene weiden en koele waterbronnen. Dat alleen maar — misschien wel gepaard met diepe dankbaarheid — denkt aan de bevrediging van eigen verlangens en wensen.
Alleen maar licht der wereld....
Dát zou leiden tot een zichzelf vergetend beschikbaar zijn voor de wereld. Tot een ijver om de wereld het embleem van het triomfante kruis op te drukken. Tot een pogen om de wereld te kerstenen, en 't geloof en de leer des geloofs te maken tot een wereldbeschouwing die antwoord geeft op alle culturele en politieke en natuurwetenschappelijke problemen.

Van dag tot dag

Dat gevaren ons bedreigen, dat met name het gevaar van de vereenzijdiging ons bedreigt, is klaar. Noch het één (een „schapen-christendom") noch het ander (een „licht-der-wereld-christendom") brengt de veelzijdigheid van het evangelie tot de wereld waarin wij leven. Moeten we dan de éne dag meer het accent leggen op het rank aan de wijnstok zijn, en de volgende meer op het zout der aarde zijn? Daarna meer op het zich terugtrekken in de eenzaamheid, en daarna meer op het midden onder het volk staan?
Niets van dat alles.
Dát Jezus zóveel verschillende benamingen voor zijn volgelingen gebruikt, moet ons doen verstaan, dat Hij de zijnen ziet als mensen, die dat alles zijn. Die dat alles tegelijk, en alles in énen zijn. Die dat onafgebroken en elke dag opnieuw zijn.

Allemaal gelijk?

Bovenstaande betekent beslist niet, dat nu alle gelovigen precies gelijk zijn. Dat niet — van God gewild — er onderscheidingen en verscheidenheden mogelijk, noodzakelijk en ook aanwezig zijn. Hij geeft allen dezelfde algemene opdracht: getuigen van Hem zijn. Maar in de uitvoering daarvan brengt Hij vele variaties aan. Het is Paulus, die hier een duidelijk beeld gebruikt: het beeld van het lichaam, dat één en onverdeeld is, maar dat vele leden heeft. Ieder lid van het lichaam heeft niet dezelfde functie, niet dezelfde detailopdracht, maar allen hebben wel één en dezelfde hoofdtaak: het geheel laten functioneren (zie I Cor. 12, ook 14).

Wie de gemeente ziet als het instrument, waardoor Christus vandaag in de wereld wil werken — dus door alle leden van die gemeente heen — zal voor eenzijdigheid bewaard blijven. Want die ziet de gemeente ook tegelijk als het levende bewijs van de overwinningsmacht van Jezus, waardoor Hij in deze wereld glorieert.

Ploeger

WERELDRAAD VAN KERKEN BEREIDT HULP AAN GETROFFEN IRAN VOOR

De Wereldraad van Kerken heeft een beroep gedaan op haar leden-kerken ten behoeve van het zwaar door aardschokken geteisterde gebied in Iran. De afdeling Interkerkelijke Hulpverlening van de Wereldraad heeft in eerste instantie een team uitgezonden om de toestand ter plaatse op te nemen; met de kerken, regerings- en hulpverleningsinstanties de mogelijkheden tot hulpverlening te bespreken; en hierover op korte termijn naar Genève te rapporteren.
In afwachting van nadere berichten werd gevraagd reeds acties te voeren, waarmee de leden-kerken praktisch hun sympathie en oecumenische solidariteit kunnen uitdrukken. De Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen, het Nederlandse agentschap van de afdeling Interkerkelijke Hulpverlening van de Wereldraad, heeft voor giften voor dit doel haar gironummer 5261 ten name van de stichting te Utrecht open gesteld.

Van stal tot schaftlokaal

Tijdens een vacante periode preekte met de kerstdagen een gastpredikant in de 75-jarige Haagse Baptisten Gemeente. Na afloop verklaarde hij: Ik kan nu met recht zeggen het kerstfeest in een stal gevierd te hebben.

Dat was dan in één van de vorige gebouwen, waarin deze gemeente samenkwam. Maar sinds april van dit jaar kan niemand dat meer zeggen.
Geen wonder, dat er daarom grote vreugde was en is bij de leden van deze gemeente, die nu de beschikking hebben over een echte kerk.
Een jaar of vijftien geleden werd deze gebouwd en gebruikt door de gereformeerde kerk, wijk Moerwijk. Door de ontvolking zag de gereformeerde kerk zich echter genoodzaakt tot samenvoeging van twee wijken over te gaan, waardoor een kerkgebouw overcompleet raakte. Op deze kerk nu hebben de baptisten de hand kunnen leggen.

Bij de ingebruikneming van de Mirtekerk door de Haagse Baptistengemeente

---

Ruimte

Wie door de brede, dubbele deuren binnenkomt van de kant van de Vierheemskinderenstraat, komt in een grote hal. Naar rechts lopend bevindt hij zich in een brede gang, waaraan een keuken grenst. Daarnaast — rechts — een grote garderoberuimte. Verder naar achteren een consistoriekamer en een aantal toiletten. Daarachter nog een ingang of uitgang, al naar men wil. Wie zo door deze gang wandelt, heeft aan zijn linkerhand een grote zaal (groter dan veel kerkgebouwen), die door een vouwwand in tweeën gesplitst kan worden. Door genoemde brede deuren binnenkomend, kan men ook rechtdoor lopen. Ook dan is er een grote hal, met een breed bordes, welks treden naar boven leiden. Daar splitst de opgang zich in een trap naar rechts en een trap naar links.
De bovenzaal is de kerkzaal. Het achterste gedeelte loopt schuin omhoog, zodat men ook vandaar een goed zicht op de kansel heeft. De kerkzaal telt zo'n vierhonderd zitplaatsen. Een prima orgel ondersteunt de samenzang.

De doopvont

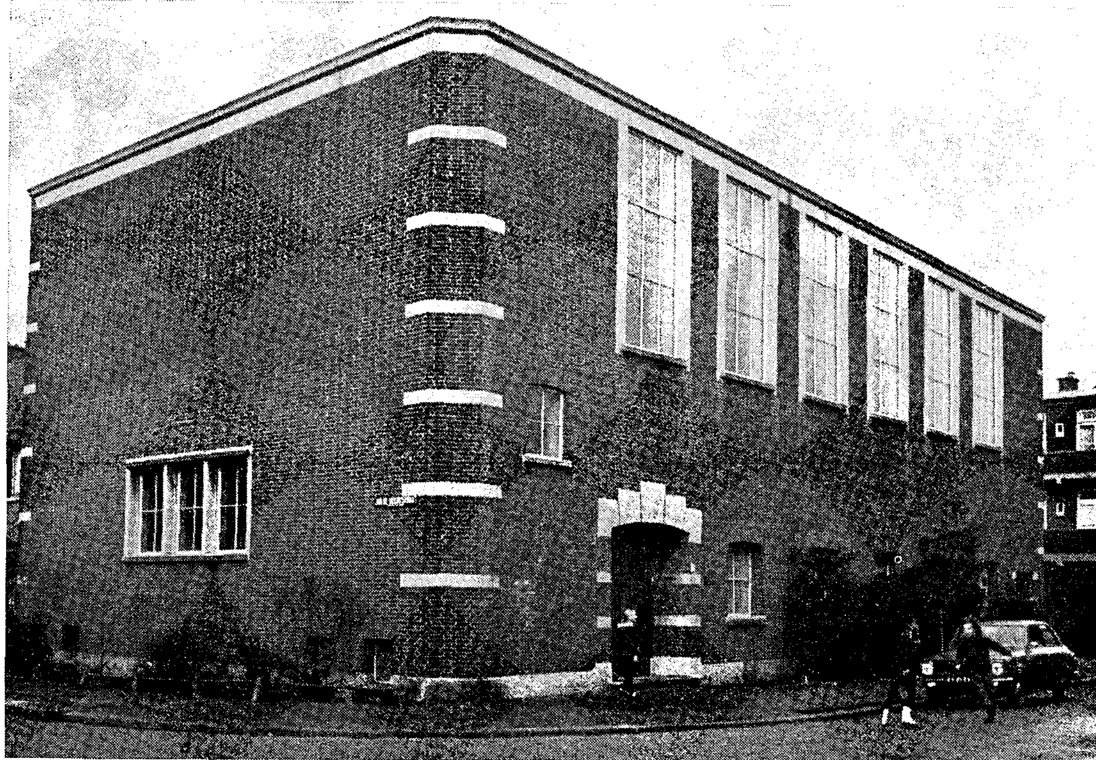
In een gereformeerde kerk is (nog) niet een doopvont aanwezig, dat voldoende water kan bevatten voor een onderdompeling van een gelovig geworden mens. Daarom moest er eentje gebouwd worden. Dit probleem is op een acceptabele manier opgelost. Op de vloer, zo te zeggen, heeft men een doopvont geplaatst, in een prettige vorm. Afwijkend n.l. van de meeste doopvonten in baptisten kerken, die practisch allemaal een rechthoekige vorm hebben. Hier is gekozen voor een andere vorm; meer gebogen lijnen geven een fraai uiterlijk. Doopkabines zijn tegen en achter de achterwand van de kerk gebouwd. Het liturgisch centrum heeft door de bouw van dit doopvont een verrijking ondergaan.

De feestdienst

Zondag 6 september werd deze kerk officieel in gebruik genomen. De dienst stond onder leiding van de plaatselijke voorganger, ds H. van der Werf. In een duidelijke prediking verkondigde hij de wil van de Heer aangaande de gemeente, uitgaande van 1 Petrus 2 : 5: „Laat u ook zelf als levende stenen gebruiken voor de bouw van een geestelijk huis". Ds v. d. Werf zette uiteen, dat het kerkgebouw van mindere betekenis is dan de gemeente. Niet het kerkgebouw, maar de gemeente is een tempel des Heren, dus woonplaats Gods. God bouwt zelf deze tempel, en Hij is daar nog altijd mee bezig. Mensen mogen door Zijn aanraking levend, en levende stenen worden, die gedragen worden, en anderen dragen. In deze tempel wonend, wil God tegenwoordig zijn in deze wereld.
Het kerkgebouw heeft dan de functie van plaats van samenkomst, van begrenzing en bezinning.

De afgevaardigden

waren in groten getale opgekomen. Vanzelfsprekend uit het gewest Holland, maar ook van daarbuiten. Natuurlijk waren de Unie-Commissie en de Unie-Bouw-Stichting aanwezig. Ook vertegenwoordigers van de gereformeerde en hervormde kerk. Ook vertegenwoordigers van diverse zangkoren, die de gemeente regelmatig steunen in evangelisatiediensten. En niet te vergeten de heren, die aan de diverse verbouw- en opknapwerkzaamheden een groot aandeel leverden.
Br Fennema, secretaris der gemeente, gaf voor hen allen een kort historisch overzicht van het reilen en zeilen der gemeente. Daarna gaf hij aan de vertegenwoordiging van de dochtergemeente Scheveningen het woord. Bij monde van ds Ploeger werden de gelukwensen van deze dochter overgebracht. Daarbij werd tevens de wens uitgesproken, dat de gemeente de nieuwe kerk niet als een bejaardentehuis zal zien (tenslotte is de gemeente 75 jaar!), en niet als een verpleegtehuis, en niet als een schoonheidsinstituut, waar ieder een morele opknapbeurt kan ontvangen, maar als een schaftlokaal, waar men nieuwe krachten verzamelt voor de wachtende arbeid. En als een tehuis voor een gezin, want de gemeente is toch ook een gezin? Het meest intieme dat dit gezin samen viert, is het avondmaal. Namens een blijde en

De Mirtekerk van de Haagse Baptistengemeente — Foto welwillend afgestaan door de „Haagsche Courant"

dankbare Scheveningse gemeente bood hij daarom een nieuw avondmaalsstel aan.
Ds Jansma sprak namens de Unie-Commissie, daarbij wijzend op het nù, dat belangrijker is dan het jaar 2000. Br Olijslager, voorzitter van de Unie-Bouw-Stichting, dus als man van een commissie die wil bouwen voor de toekomst, vond het jaar 2000 wél belangrijk, zonder daarbij het heden te willen verwaarlozen.
Ds Liebe, Amsterdam, sprak namens de gemeenten uit het gewest Holland een goed woord van meeleven.

Omlijsting

Natuurlijk hebben we samen duchtig gezongen, en ontbrak ook het zangkoor „Gode zij ons lied" onder leiding van br Gebel niet. Natuurlijk hebben we samen geluisterd niet alleen, maar ook gebeden. Natuurlijk hebben we samen onze gaven van dankbaarheid gegeven.
En hoe kan het anders: na afloop konmen een kop koffie drinken. Zo gaat dat nu eenmaal onder ons.
Dat ook de redactie van uw lijfblad uitgenodigd was, zij hier vermeld. En tevens, dat één uwer redacteuren uit dien hoofde dit artikel schreef.

Ploeger

---

zand en zaad

Je hebt altijd wel dingen, die je wat zwaar op de maag liggen. In je eigen leven is het terrein soms wat oneffen. Daarnaast is er het gemeentelijk leven dat z'n zorgen en vragen meebrengt. Voorts hebben we onze uniegemeenschap met haar taken en problemen. En daaromheen liggen de andere kerken, die met elkaar en met ons woorden wisselen. Laten we hier even stoppen en ons niet verliezen in de oceaan, rimboe als u wilt, van vraagstukken, die uit alle hoeken van de wereld op ons afstormen. We kunnen de zaak natuurlijk op zijn beloop laten, maar we zullen toch geen rust vinden, totdat we een antwoord hebben gevonden op de vraag hoe we moeten staan tegenover de kerken, die we vandaag op vele terreinen tegenkomen en die ons min of meer dwingen onze positie te bepalen in die kring. In verschillende brieven uit kerkelijke kringen kom je tegenwoordig de uitdrukking tegen: om elkaar te beloven niet meer afzonderlijk te doen wat gezamenlijk gedaan kan worden. Zulke zinnen nopen tot bezinnen.
Het is niet zo dat we onze eigen gemeenschap als de alleen zaligmakende beschouwen. We hebben mensen uit andere kringen ontmoet die blijk gaven van een ernstig geloofsleven. We hebben ontdekt dat er buiten ons velen zijn, die met ijver de bijbel lezen en wier gebeden en aalmoezen bij God bekend zullen zijn. Die ontdekking heeft ons beschaamd en verblijd. Beschaamd omdat we dachten dat zoiets niet vaak zou voorkomen. Verblijd omdat een gesprek met hen verdieping en verrijking voor ons betekende. Soms bleken ze tot de rooms-katholieke kerk te behoren, soms tot een protestantse. In de praktijk van het christelijk leven zouden ze hier en daar een voorbeeld voor ons kunnen zijn. Nu staan de kerken, waartoe zij behoren, op onze weg en ze vragen ons of er niet enige gemeenschap tussen ons en hen kan zijn. Dat is een moeilijke vraag, waarop ik noch een duidelijk neen noch een volmondig ja kan zeggen. Waar ligt de oorzaak van de weifelingen? In de angst dat onze kleine gemeenschap op zou kunnen gaan in een groter verband? Is het een soort koppigheid, een wil tot zelfhandhaving? Voorzover ik mijzelf en enige broeders van mij ken is het dat niet. Dat zouden we toch wel door hebben. Staan wij gereserveerd omdat in sommige van de kerken uitspraken liggen op het terrein van het geloof, worden gedaan, die naar ons besef achterblijven bij wat wij daarover zeggen? Of die ons te ver gaan? Dat drijft tot de vraag of wij allen over alles eenzelfde geluid laten horen. Ik heb de indruk dat dat niet het geval is. Maar in fundamentele zaken zijn we het toch wel eens, zegt u. Ja, maar die zelfde fundamentele overtuigingen vind ik ook bij andere kerken. Ik hoef slechts een paar geloofsbelijdenissen te lezen.
Voorzover ik het zien kan zit de oorzaak van aarzeling vooral in de doop. Ik ken de woorden van Paulus: Want besneden zijn of niet besneden zijn betekent niets, maar of men een nieuwe schepping is, en dat woord herinnert mij wel eens aan de doop en de waarde, die wij eraan hechten. Overdrijven wij soms? Het komt toch wel aan op de nieuwe schepping. U hebt gelijk als u zegt dat die tot uitdrukking wordt gebracht, als we de oude schepping gaan begraven in de doop en de nieuwe tot openbaring komt bij het oprijzen uit het watergraf. Inderdaad is er geen duidelijkere, diepere wijze van belijden en getuigen denkbaar dan deze. Wanneer we daar tegenover stellen de handeling, die aan zuigelingen wordt verricht, ontwaren wij een afstand, die door geen theologie of theorie te overbruggen is. Wanneer we voorts bedenken dat de kinderdoop geacht wordt een fundamentele steen te zijn in de bouw der kerken, groeit in ons de aarzeling om verder te gaan dan een incidentele ontmoeting; die wij overigens om andere redenen waarderen.

Voor ons besef sluit een hechtere relatie in dat wij deze wijze van handelen met kinderen zouden erkennen als schriftuurlijk, als van de Heer gewild en dat is dacht ik onmogelijk. Wij zeggen dat ‚noodgedwongen'. Om des gewetens wil. Ik kan mij voorstellen dat iemand tot een andere kerk behorend tegen mij zegt: Ik erken uw doop. En ik zou blij zijn, omdat hij toonde mij te hebben begrepen, als hij daarna zei: Maar u kunt dat de mijne niet.

Huizinga

Laatste nieuws over de Toogdag

1e. De toogdag begint om precies 10 uur en u wordt verzocht met de bussen en auto's om uiterlijk 9.45 uur op de Jagerstee aanwezig te zijn, dit in verband met de afstand tussen de tenten en de parkeerstroken.
2e. Reizigers uit Noord- en West-Nederland worden verzocht gebruik te maken van de snelweg E35 (Zuiderzee straatweg) en af te slaan in Nunspeet of 't Harde en de weg Tongeren-Epe te volgen. Na Tongeren geve men acht op aanwijzigingen van de politie. Ook reizigers die door Epe komen, let op politieaanwijzingen.
3e. De plaatselijke politie verzoekt alle bezoekers een vignet van Handelingen 69 op de *voorruit* van hun bus of auto te bevestigen.
4e. Ouders met kinderen worden verzocht deze kinderen af te geven bij de kindertenten *voor* 10 uur; het personeel is te herkennen aan *rode* lintjes. Bij de kinderen zal niet gecollecteerd worden, maar *per gezin* wordt men verzocht f 1,— bij te dragen voor de vele attrakties o.a. versnaperingen, limonade, lunapark etc.
5e. Ouders worden verzocht hun kinderen een kaart op te spelden, met daarop vermeld naam van het kind en de naam van de gemeente.
6e. Wilt u alstublieft de kinderen onder de hoede van de leiders laten, dit voorkomt veel verwarring en zoekraken.
7e. Voor kleuters en baby's is er extra ruimte en aandacht, breng ze gerust mee, er wordt op hen gerekend.
8e. Organisatoren van de grote tent zijn herkenbaar aan de *groene* lintjes.
9e. Op het terrein zijn zes verkooppunten van frisdranken en koffie etc.
10e. Liederenbladen zijn aanwezig, dus u hoeft geen bundel mee te nemen.
11e. In de grote tent zijn boekentafels, waar u lectuur kunt kopen, maar ook wandteksten, bijbels, kruisjes etc. Tevens zijn er stands met tractaten die u kunt bestellen voor arbeid in de plaatselijke gemeente. Neem de tijd om er even te kijken, het is de moeite waard.

Judas, de discipel, die klem raakte in de enge poort

De Evangeliën verhelen ons niet, dat de betrekking tussen de Here Jezus en de mannen, die Hij had uitverkoren „opdat ze bij Hem zouden zijn en opdat Hij dezelven zou uitzenden om te prediken" (Mark. 3 : 14), door grote moeilijkheden gekenmerkt is geweest. De omgang met deze mannen, opgevoed in voorstellingen en verwachtingen omtrent het Heilswerk, die niet vervuld konden worden, heeft de Heer eens doen zuchten: hoelang zal ik nog bij u zijn? hoelang zal ik u nog verdragen? Mark. 9 : 19. En bij de discipelen drong er bij elke stap, die ze achter Hem zetten, een doorn dieper in hun vlees; zijn levensgang en levensuiting, die was die van hun verwachtingen niet. Was de weg, die hun Meester ging, voor dezen een lijdensweg, voor hen was het een weg van vele beproevingen. Jezus was voor hen — en dit getypeerd in Diens eigen beeldspraak — : de enge Poort, die zij door moesten, waarbij — en nu ook déze ervaring in beeld uitgedrukt — : de „stukken vlees", aan de deurposten bleven kleven!

Bij de discipel Judas Iskariot trad dit het meest aangrijpend aan het licht.

Terwijl Jezus voor Israël de verborgen Messias bleef, was Hij voor zijn discipelen als zodanig openbaar geworden bij Ceserea Filippi. Van dat ogenblik af, kwam Israël steeds meer en meer tegenover Jezus te staan en groeide er steeds duidelijker een konflikt tussen de Heer en zijn discipelen. Matth. 16 : 13-20. Hij sprak steeds minder omwonden over zijn overgeleverd worden en zijn dood, en dat bracht zijn jongeren in zware nood. Het was voor hen nu zeker dat Hij de Messias was, maar de Messias, zo geloofden zij met Israël, kan niet sterven: we hebben uit de Wet gehoord dat de Christus tot in eeuwigheid blijft, hoe kon Jezus, die had erkend dat Hij de messias was, dan spreken over zijn dood? en over uit de doden opstaan? Joh. 12 : 14; Mark. 9 : 1-10. Dat spreken bracht hen in verwarring. Ze zochten er mee klaar te komen, door Jezus' woorden op te vatten in oneigelijke zin, terwij Hij het letterlijk bedoelde. Mark. 8 : 31. Van deze konfliktsituatie uit is de houding der discipelen te verklaren — ook de daden waartoe ze Simon Petrus en Judas Iskariot verleidden.

We staan voor het vreemde feit dat de Here Jezus Judas heeft doorzien en dat deze het geweten heeft, en zij nochtans bij elkander gebleven zijn. Matth. 26 : 21, 23-26, 48; Mark. 1 4: 21-28, 42, 44; Joh. 6 : 64, 71 e.a. pl. Jezus stuurde Judas niet weg en Judas verliet Hem niet.

Van Judas' kant is dit te verklaren uit Judas' vaste overtuiging dat Jezus de Messias was en hen tot heerlijkheid zou leiden, terwijl de Heer de Twaalve na een nacht van gebed, op aanwijzing van de Vader de Twaalve gekozen had om eerst zijn ingewijden te zijn en later zijn getuigen. Lukas 6 : 12. Op het feit dat deze mannen Hem van de Vader gegeven waren, legt de Heer vaker de nadruk. Joh. 6 : 39; 17 : 12. Onder die „gegevenen" was óók Judas Iskariot en het samenzijn met vooral deze discipel moet voor de Heer een zware belasting geweest zijn. Joh. 13 : 21. En toch behoorde ook Judas tot de Zijnen, die Hij liefhad tot het einde. Joh. 13 : 11. Ofschoon Jezus het voornemen van Judas kende, heeft Hij hem niet verstoten, maar is Hij ook deze discipel blijven verdragen, als door God ingeschakeld op een eigen plaats in het Heilswerk, Joh. 17 : 12: „Opdat de Schrift vervuld worde" (dus heilshistorisch te verklaren). Wel is Judas uitgevallen uit de jongerenkring, maar niet uitgestoten: hij ging als discipel ten onder, en trad — onbewust — in de dienst van Satan. Joh. 13 : 27.

Dat de Here Jezus zijn liefde, ook tot Judas heeft bewaard tot het einde toe, wordt op duidelijke wijze bevestigd door de handeling, waarmede Hij Judas aanwijst als de verrader en hem loslaat als zijn discipel.

Hij doet dat door Judas een bete brood, nadat hij deze had ingedoopt in de saus, in de mond te leggen, Joh. 13 : 18-28. Deze bete werd n.l. door de gastheer gegeven aan dié aanzittende gast, die hij boven de anderen wou eren en verzekeren van zijn liefde. Judas aanvaardde deze bete, deze verzekering van Jezus' liefde en . . ging heen om zijn plan uit te voeren. Ziet men dit als het toppunt van verharding bij deze discipel, dan heeft men hem o.i. in dit beslissende moment van zijn handelen mis verstaan. Hij handelde in zelfverblinding evenals Petrus, toen deze discipel het zwaard trok en een bloedbad wou ontketenen. Noch Petrus noch Judas wilden Jezus' ondergang, maar ze wilden de doorbraak tot heerlijkheid forceren, omdat hun ziel de spanning, waarin ze gekomen waren, niet langer kon verdragen. Daarom aanvaardde Judas de bete brood, d.i. de verklaring van Jezus' liefde tot hem — die liefde wou hij beantwoorden door een daad, waardoor het konflikt Jezus-Israël zich tot glorie van hun Messias zou oplossen: de legioenen engelen moesten komen en de beslissing brengen. Matth. 26 : 53.

Jezus' waarschuwingen, hoe ernstig en duidelijk ook, hebben de blinddoek van Judas' ziel niet kunnen verscheuren; die ging eerst aan flarden, toen zijn misrekening hem stelde onder een schuld, te zwaar om te dragen. We kunnen er zeker van zijn, dat Judas, toen zijn daad onherroepelijk als misse-daad openbaar geworden was, het zijn Meester van harte heeft nagezegd: „ware ik maar nooit geboren" Matth. 26 : 24. Hij zocht immers het feit van zijn geboorte, zelf op te heffen. Matth. 27 : 5.

Toen Judas de liefde-bete aanvaard had, niet omkeerde en van zijn voornemen afzag, doch zich (onbewust) door Satan als werktuig in beslag liet nemen Joh. 13 : 27, heeft de Heer hem buiten de kring van zijn discipelen gesloten door hem uit te sluiten van het Avondmaal.

De Here Jezus heeft evenals alle Israëlieten op de dag, voordat het Pascha gevierd werd, van 's avonds 6 uur tot middernacht 12 uur, de voorbereidende maaltijd gehouden. Het was aan het einde van deze maaltijd Judas aangewezen als de verrader. Judas stond op en verliet de zaal en — zegt de evangelist, Joh. 13 : 33: het was nacht, d.w.z. middernacht. Toen was de Heer met nog elf discipelen samen. De Joodse maaltijd was afgelopen. Toen nam Jezus brood en beker, sprak de bekende avondmaalswoorden, waarmede het Nieuwe Verbond was ingesteld. I Kor. 23-25.

Jezus houdt ook nu de leiding der gebeurtenissen in handen. Hij draagt Judas op onmiddellijk te gaan handelen en zijn voornemen uit te voeren. De Heiland stelde zich op voor zijn laatste daad: zijn overgave voor het. . . altaar. Dat was, tot schrik der discipelen, de eerste optrede naar de messiaanse troon, het startpunt van zijn vaart omhoog en naar de heerlijkheid. Jezus voltrekt zelf het heilsgebeuren; geeft Judas opdracht tot handelen. Judas handelt met eigen oogmerk, maar bereikt zijn doel niet; Satan port Judas aan te doen wat hij beoogde: Jezus ondergang bewerken. Maar noch Judas noch Satan bereiken hun doel: Gods heilsraad wordt uitgevoerd. Door Christus' kruisdood, wordt:

a. Satan uitgeworpen Joh. 12 : 32;
b. de wereld met God verzoend. Mark. 10 : 35; —

En wat gebeurt met Judas, een instrument in deze grote gerichtshandeling?

Nadat Judas zijn Meester verkocht had, heeft hij Hem ook over geleverd. Misschien was hij bij de „andere discipelen die met Petrus Kajafas' huis binnen ging. Joh. 18 : 16. Hij is er getuige van dat de Heer veroordeeld, geboeid en weggeleid wordt. Dat was niet het „einde", de voltooiing van het messiaanse heilswerk, zoals zij die met zoveel overtui-

gemeenteberichten

BAPTISTENGEMEENTE ZWIJNDRECHT VERHUIST NAAR DORDRECHT

Zwijndrecht — (E.S.). De baptistengemeente Zwijndrecht houdt vanaf 1 september voor een proeftijd van één jaar alleen diensten in Dordrecht. In de kerk van de Doopsgezinde Gemeente aan de S. M. Hugo van Gijnweg te Dordrecht heeft men onderdak verkregen.

Ongeveer 10 jaar heeft de baptistengemeente regelmatig zondagdiensten gehouden in Zwijndrecht. In Dordrecht was dat de laatste jaren ook steeds meer nodig. De leden en vrienden van de gemeente wonen nl. in en rondom Dordrecht. Daar het aantal leden en vrienden in Dordrecht zelf toenam, was het nodig om daarvoor meer regelmatig diensten te gaan houden.

De baptistengemeente Zwijndrecht was dan ook zeer verheugd over het aanbod van de Doopsgezinde Gemeente te Dordrecht om hun nieuwe kerk aan de S. M. Hugo van Gijnweg mede te mogen gebruiken. Deze kerk is goed bereikbaar en het gebouw is zeer functioneel van opzet. Het is dan ook de bedoeling van de baptistengemeente om tijdens de kerkdienst voor de kinderen een zg. zondagsschool-oppasdienst te creëren, zodat de ouders met kleine kinderen samen de diensten kunnen bezoeken. De zondagsdiensten zullen ingaande 1 september 1968 aanvangen om 5.15 uur nm. **elke zondag.** Ook zal met „het gesprek rondom de Bijbel" dinsdags om de veertiën dagen, 8.00 uur 's avonds daar doen plaatsvinden. Doordat wij nu de arbeid kunnen centreren in Dordrecht, heeft de gemeente besloten om de zondagmorgendiensten van 9.00 uur in Zwijndrecht te laten vervallen.

ging tegemoet gezien hadden, Mark. 10 : 35-41, en waarvoor zij zich in hun blindheid hadden ingezet. Dit betekende en voor Petrus (die de Meester uit zijn leven uitbant) en voor Judas een totale instorting.

Judas had het geheim van Jezus' messiaanse aanspraak onthuld en daarmede de Joodse Raad de grond geleverd voor Jezus' veroordeling. Matth. 16 : 16; 26 : 63. Dit begint nu in zijn ziel te branden als een verschroeiend vuur. Hij ziet echter nog een mogelijkheid een keer te brengen in de loop, die de dingen nu gaan nemen.

Welke mogelijkheid om zijn Meester te bewaren voor de kruisdood was er nu nog? In die tijd gold in Israël deze regel, dat iemand, die enig pand verkocht had en binnen een jaar berouw van de verkoop kreeg, het recht had tegen dezelfde prijs, die hij had ontvangen, het pand terug te kopen. Wanneer de koper zich aan die bepaling zocht te onttrekken door b.v. onder te duiken of buitenslands te gaan, dan bracht de verkoper de som, die hij had ontvangen bij de overpriesters, die de tempelfinanciën regelden, in bewaring, waar de koper als hij vroeg of laat terug kwam zijn geld terug kon halen. (Zie hiervoor Joachim Jeremias: Jerusalem zur Zeit Jesu).

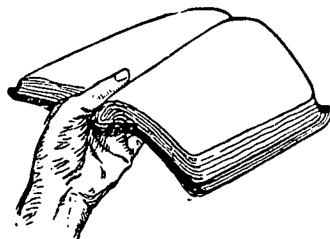
Overeenkomstig de bepaling van het recht tot terugkoop handelt nu Judas. Matth. 27 : 5. Het berouwt Judas dat hij Jezus verkocht heeft en nu gaat hij naar de koper, de Joodse Raad, om Jezus terug te kopen. Maar deze weigert de betreffende bepaling na te komen en de koopsom — de dertig zilverstukken, te aanvaarden en Jezus aan Judas terug te geven, d.w.z.: vrij te laten.
Dan zet Judas zijn pogen om Jezus' vrijlating te verkrijgen voort. Hij had nu het recht de dertig zilverstukken in de schatkamer van de tempel te deponeren. Heeft hij dat gedaan en is dat aanvaard, dan is hij weer de „eigenaar" en kan de Joodse Raad daar de koopsom terug halen. Maar ook daar wordt het geld geweigerd. Matth. 27 : 6. Daarmede heeft Judas het laatst mogelijke gedaan om zijn misdaad buiten werking te stellen. Zijn schuld blijft en onder haar voortgaan kán hij niet: hij heft zijn leven op en neemt met zijn schuld, zijn berouw mee naar de overzijde. Matth. 27 : 3, 4.

De dertig zilverstukken, in de tempel gedeponeerd, hadden nu geen eigenaar meer. Voor godsdienstige of liefdadige doeleinden mocht zulk „niemandsgeld" niet gebruikt worden; wel voor werken van algemeen nut. De overpriesters kopen van Judas' geld een akker en bestemmen die tot begraafplaats voor vreemdelingen. Volgens de Aramese betekenis van het woord, hebben zij die akker „Rusthof" genoemd. Hand. 1 : 19.

Judas' laatste daad vraagt om voorzichtige beoordeling. Judas voerde aan zichzelf een door hem zelf geveld vonnis uit. De vraag is: sprak déze rechter het beslissende woord? Mocht Judas Judas vonnissen en aan zichzelf dat vonnis ten uitvoer leggen?
Had God zijn rechterambt aan Judas overgedragen?
Hield Judas de zuivere weegschaal van het recht in handen of doet alleen God dat?
Zouden wij bij ieder, die zich onhoudbaar voelt zinken en, zoals Judas, die val in zijn sterven zoekt op te vangen, durven zeggen, dat hij gehandeld heeft naar een goddelijk uiteindelijk vonnis? Heeft God Kaïn, de broedermoordenaar, in diens zelfveroordeling, niet gecorrigeerd? Gen. 4 : 13-15? God is groter dan ons hart (geweten) en Hij weet alle dingen. I Joh. 3 : 20. En is er met geringer kennis een rechtvaardig vonnis mogelijk?! Zéker is, dat géén zonde boven de genade uitklimt. Zéker is, dat God elke zonde, door het eigen hart veroordeeld, kan doen verzinken in de ongrond van zijn overgrote ontferming. Psalm 103 : 12.
Geen mens kan méér voor God brengen dan zijn berouw! Wie méér wil brengen, verhevigt zijn zonde slechts.
Berouw, en verder...?
God weet weg met het onherstelbare.

J. Louw

— — —
P.S. (Zie voor de tijdsbepalingen: Karl Bornhäuser: Zeiten und Stunden in der Leidens- und Auferstehungsgeschichte).

Wat zullen we lezen?

Zou u zo maar kunnen overschakelen op een ander ‚geloof'? Ik bedoel niet een andere kerk. Nee, een nieuwe openbaring Gods, waardoor alles wat u tot dusver geloofde naar het tweede plan geschoven zou worden. Die strijd was en is voor de Jood.

zondag	15 sept.	Hebr. 3 : 7-14	**Hoe licht valt een Jood, een mens, terug**
maandag	16 sept.	Hebr. 3 : 15-19	**Onze geschiedenis is vol van vallen**
dinsdag	17 sept.	Hebr. 4 : 1- 7	**De haarspeldbochtenweg van het geloof**
woensdag	18 sept.	Hebr. 4 : 8-13	**Van geloof tot gehoorzaamheid**
donderdag	19 sept.	Hebr. 4 : 14-16	**De grote verzoendag is geweest**
vrijdag	20 sept.	Hebr. 5 : 1-10	**Uw hoge priester**
zaterdag	21 sept.	Hebr. 5 : 11-14	**Uw hoge positie**

H.

PREDIKANTSVROUWENDAG

Aan alle predikantsvrouwen! Over enkele weken is het zover. Op 3 oktober a.s. hopen we onze jaarlijkse predikantsvouwendag weer te houden aan de Merellaan 5 in Bilthoven. U komt toch zeker ook? Of was u nog niet eerder van de partij? Dan rekenen we nu toch echt op uw komst! U kunt zich opgeven bij mevr. H. K. Oldenburger-Trip, Plantsoenstraat 4, Stadskanaal.

WIE, O WIE?

Wie leende van de algemene vormingsleider der NBJB een map met catalogus, kerstspelen en recensies? Graag spoedig terug aan ds M. G. Boeschoten, IJssel de Schepperstraat 27, Bunnik (U).

Lezers aan het woord

Geachte redactie,

Ik heb mij al dikwijls afgevraagd, waarom de redactie van ‚De Christen' alleen uit predikanten bestaat. Het lijkt mij, dat het ons blad ten goede zou komen, als ook enkele niet-predikanten daarin zitting hadden. Vaak komt bij mij, als ik de diverse artikelen der redacteuren lees, de vraag op: Hoe zou daar nu een andere broeder (niet-voorganger) over denken?
't Zou onze gemeenschap m.i. ten goede komen, als we ook wat meer ruimte gaven om artikelen van anderen op te nemen. Zo mis ik in ons blad een goede discussie over veel onderwerpen. Maar dan moet u als redactie daar ook ruimte voor maken. Ik noem als voorbeeld het artikel over de Paus en de pil. Wat is daar nu eigenlijk mee gezegd? Dat niet alleen de Paus tegen de pil is, wisten we immers allang! 't Is niet mijn bedoeling om tegen allerlei te ageren, maar ik zou zo graag meer discussie in ons blad zien. In dêze tijd, waarin alles in beweging is, zou niet alleen de mening van de ouderen, maar ook die van de jongeren gehoord moeten worden.

Met broederlijke groeten,

Zwijndrecht G. P. Verduyn.

Naschrift:

1. De redacteuren van ons blad worden door de Algemene Vergadering gekozen. Ook de gemeenten kunnen candidaten stellen.
2. Wij luisteren graag naar de mening van anderen en willen die, voor zover de ruimte dat toelaat, ook wel plaatsen. De omvang van het blad speelt ons daarbij echter nogal eens parten.

J.A.B.

OPGELET!

Kopij voor ons blad, verschijnend op 20 september a.s., dient te worden gezonden aan ds J. A. Brandsma, Troelstralaan 39b, Groningen, tel. 05900-21306.

„TUSSEN TWEE WERELDEN"

zal het thema zijn van een kontaktweekend dat van 18-20 oktober 1968 te Warns (Fr.) zal worden gehouden. Wij nodigen doopsgezinde en baptistenstudenten hartelijk uit er aan deel te nemen. Academici, leraren en zij die studeren aan een kweekschool, hogere klassen van de middelbare school, enz. zijn eveneens welkom.

Het eerste gedeelte van het programma zal bestaan uit 3 symposia:

A. Tussen gekleurd en blank
B. Tussen gemeente en maatschappij
C. Tussen gemeente en wetenschap.

Tenslotte zal een gezamenlijk symposium worden gehouden over: Tussen vandaag en morgen.

Kosten: ca. *f* 10,— per persoon excl. de reiskosten.

Nadere mededelingen over het programma verschijnen t.z.t. in dit blad of worden op verzoek toegezonden.

Opgave bij: De heer M. van den Berg, Zeemanlaan 10A, Leiden, tel. 22861; ds G. Liebe, Joh. Jongkindstraat 51 II, Amsterdam, tel. 172728; ds Ph. Lindeman, Damsterdiep 64A, Groningen, tel. 32602. Onder vermelding voorkeur één der syposia A, B of C.

EEN NIEUWE BIJBELACTIE

In de week van 29 september tot 6 oktober a.s. wordt door het Nederlandsch Bijbelgenootschap een actie gevoerd onder de titel: „Neem een bijbel voor uw rekening".

Door deze actie wil het N.B.G. een beroep doen op alle Nederlanders, een bijbel beschikbaar te stellen voor de jongeren in Indonesië en enkele landen in Afrika, nl. Uganda, Tanzania, Kenya en Zambia, terwijl ook voor papier en inkt voor bijbeldruk in Roemenië moet worden gezorgd.

Zij die een gift zenden op *postgirorekening 44000* t.n.v. Nederlandsch Bijbelgenootschap, Amsterdam, kunnen aangeven, voor welk land men de gift schenkt. Aan alle gevers zal vanuit het bedoelde land een bedankkaart worden gezonden (voor Roemenië geldt dit niet).

Weliswaar zijn er bijbels in de bedoelde landen, maar velen kunnen de prijs van de Bijbel niet betalen. Daarom wordt door de bijbelgenootschappen op iedere daar verkochte bijbel geld toegelegd. De bijbelgenootschappen willen immers in iedere taal en voor iedere beurs de Bijbel beschikbaar stellen. Daar komt nog bij, dat de vraag naar bijbels en nieuwe testamenten in genoemde landen zeer groot is. Het verdwijnende analfabetisme is daar de oorzaak van. Men wil lezen, veel lezen. Daarom is het geboden, dat de Bijbel verkrijgbaar is in een taal die men spreekt en voor een prijs die te betalen is.

De Nederlandse Christelijke Sport Unie heeft al de aangesloten verenigingen gevraagd, aan deze actie mee te werken. Door de N.C.S.U. is op bijzonder prettige wijze gereageerd. Men zal trachten deze actie grote bekendheid te geven en een dienovereenkomstig bedrag samen te brengen.

Door middel van pers, radio en t.v., alsmede door het plaatsen van advertenties, zal getracht worden het gehele Nederlandse volk op de actie „Neem een Bijbel voor uw rekening" attent te maken.

LIEFDE OP DE VELUWE

In de Barnevelder Courant stond volgens Vrij Nederland deze advertentie betreffende Hervormd Voorthuizen:
Laatste oproep en waarschuwing.
Diaconie-vacature.
Stemt niet op de heer P. C. v. d. Waay, want deze is een absoluut gevaar voor de kerkelijke verhoudingen.
Stemt daarom de heer D. v. d. Lagemaat. Deze laatste persoon zoekt zichzelf niet en is wel betrouwbaar.

LEVENSWERK OPGEOFFERD

Een onder auspiciën van het Indonesisch Bijbelgenootschap door een team van vertalers gemaakte vertaling van de bijbel in hedendaags Indonesisch is zo goed als gereed. Tijdens een te Tjipajung, West-Java, gehouden conferentie van bijbelvertalingsdeskundigen bleek de nieuwe vertaling zo uitstekend, dat van r.k. zijde werd voorgesteld deze vertaling in haar geheel over te nemen en de eigen r.k. vertaling op te geven of hooguit als uitgave voor wetenschappelijk gebruik op beperkte schaal te verspreiden. Dit aanbod was wel des te opmerkelijker, omdat een van de drie r.k. voorstellers er zijn levenswerk mee opofferde.

---

boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
LEESTAFEL tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr

Bijbel voor kinderen, dr J. L. Klink — Deel II, Het Nieuwe Testament, met zingen en spelen. 5e druk, ill. Piet Klaasse. Uitg. Het Wereldvenster, Baarn; *f* 16,90.
Goede wijn behoeft geen krans. De schrijfster heeft allen in gezin, school en jeugdwerk aan zich verplicht met deze kinderbijbels!

v. D.

ADVERTENTIES

DE CHRISTEN

20 september 1968
83e jaargang — 38

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

De inspiratie van de schare

ZATOPEK, de Tsjechische langeafstandloper, zei in de dagen van de snel toenemende duisternis, die over zijn land viel: „Arbeiders hebben hun handen, en handen denken niet. De intellektuelen denken, zij zien verder". Al moeten wij zeggen, dat in die benauwende dagen die arbeiders blijk gaven van wel te denken en toonden meer vertrouwen te hebben in woorden dan in wapens, we moeten vaak konstateren, dat velen van hen zich laten misleiden door die leiders, die naar het schijnt, en soms ook blijkt, meer zichzelf zoeken dan de velen, die zij zeggen te willen dienen.

Sommigen onder ons herinneren zich de opwindende en opruiende toespraken van Hitler, die elk ogenblik onderbroken werden door het *Sieg-Heil* van de hysterische massa. Velen van u hebben geluisterd naar de droom van Martin Luther King en naar de instemmende halleluja's van de meeverlangende scharen, die met hem wilden wandelen op de heuvelen van Georgia. Zijn wij allemaal die arbeiders, die meerijden in de trein, die door één lokomotief getrokken wordt? Wat een haast onmeetbare verantwoordelijkheid heeft hij, die een menigte toespreekt. Hij kan ze naar de hel leiden of naar de hemel. De predikers op kleinere schaal mogen dat niet uit het oog verliezen.

Kan omgekeerd nu ook die schare de woordvoerder beïnvloeden, inspireren? Ik meen van wel. Een niet-geïnteresseerde menigte knipt aan de vleugels van een adelaar en brengt hem tot wanhoop. Instemming en bijval stuwen hem naar grotere hoogten. Ik kan me niet voorstellen, dat iemand op het moment, dat hij met de massa bezig is, zich tegelijkertijd volkomen kan onttrekken aan de reakties van die massa.

Inmiddels heb ik nu al drie verschillende woorden gebruikt voor een groot aantal mensen: de schare, de menigte en de massa. Het minst-sympathieke is voor mij het laatste: *de massa.* Dat zal wel komen, omdat in de massa de enkeling is ondergegaan. Zoals vallende regendroppels onhervindbaar wegvloeien in de zee. Ik vrees de massa, omdat men haar niet kan aanspreken op verantwoordelijkheid. Zij is tot alles in staat en kan toch niet voor welk menselijk gericht ook gedaagd worden. Want zij is niemand. Zij heeft geen geweten. Daarom is zij gevaarlijk.

Voor mijn gevoel is het woord *menigte* iets minder-zwaar belast dan massa, al ontlopen de gedragingen elkaar niet. Meer waardering heb ik voor *de scharen.* Dat zal wel komen, omdat ze me aan de Bijbel en aan Jezus herinneren. Het woord heeft voor mij geen dreiging in zich. Over schare ligt een vriendelijke glans; de massa is een dreigende donderwolk, een aanrollende wals, een monster. De schare zit in het gras brood te eten en vis. Maar misschien is dat alleen voor mij zo.

Overigens, onze Heer heeft, dacht ik, meer de enkelingen gezocht dan de velen. Hij had wel oog voor de velen, maar die velen vielen voor hem uiteen in individuen. Ieder mens was voor Hem een wereld met grote mogelijkheden. Hij trachtte bij die mens de ogen te openen voor dat feit, opdat het leven zou opbloeien en rijker worden, deze wereld daardoor dienend en verrijkend.

Ik heb niet de indruk, dat Jezus heeft staan dringen om veel mensen bijelkaar te krijgen. Er staat een woord van Hem geschreven, dat op grote gereserveerdheid duidt: ‚Velen geloofden in zijn naam, doordat zij zijn tekenen zagen, die hij deed; maar Jezus zelf vertrouwde zichzelf hun niet toe, omdat Hij hen allen kende, en omdat het voor hem niet nodig was, dat iemand van de mens getuigde; want hij wist zelf wat in de mens was'. Jezus zat wel tot in de nacht met een man te praten, en de hete middag verhinderde hem niet met een vrouw een gesprek aan te gaan over het water des levens. Een volksmenner was Hij niet. Het evangelie is trouwens niet een boodschap om er demagogie mee te bedrijven.

De schare greep Hem wel aan. Soms was Hij met ontferming bewogen. Voor Hem was het, alsof Hij een kudde schapen zag zonder herder en derhalve zonder verzorging en bescherming. Een andere keer zag Hij velden, die wit waren om te oogsten. De mensen ontroerden Hem.

Als ik mij wel herinner, hing er op de deur, die toegang gaf tot de kerkruimte van het huis der gemeente aan de Meeuwerderweg in Groningen en die door de prediker van het Woord gebruikt moest worden om bij de verzamelden te komen, een vermaning dat hij, die prediker, met ontferming moest zien naar de schare.

Als iemand zo de velen beziet, kunnen die velen hem wel inspireren, daar de Geest hem drijft de mens op zijn diepste noden aan te spreken. Hij speelt dan niet met die mensen, maar hij worstelt met hen, opdat hij ze zal kunnen bereiken daar waar ze alleen staan en een groot besef van absolute eenzaamheid hen heeft overvallen. Daar en dan zal de verkondiger het laatste geven wat hij heeft om die mens te tonen, dat de deur van het veilig tehuis wijd openstaat.

Het opschrift heen en weer werpend merkt men, dat er wisselwerking bestaat: spreker en schare inspireren elkaar, maar de heilzame inspiratie komt van de Geest des Heren, die de enkeling en de velen wil leiden naar en binnenleiden in de vrijheid, die het evangelie geeft.

Huizinga

Citaat van de week: ‚Oecumene is niet het bewerkstelligen van kerkelijke eenheid, maar een gezamenlijke inzet, samen met de niet-christenen, voor de leefbaarheid van de gehele bewoonde wereld'.
(ds H. Scheeper)

CHRISTUS TRIOMFATOR

De verleiding is groot, dat wij overgaan tot de orde van de dag. Ik bedoel: na alles wat er de laatste tijd gebeurd is. Wie met open oog en oor zijn weg door het leven tracht te vinden, zal weten waar het over gaat.

Daar was om te beginnen de jongste encycliek van de Paus, die zoveel stof heeft doen opwaaien. De kranten hebben er vol van gestaan. Radio en televisie hebben zich evenmin onbetuigd gelaten. Hoe men verder ook over de inhoud van *Humanae Vitae* en de daarin bedoelde middelen denkt, ik signaleer het ontstellende feit, dat het pauselijke gezag — na het al te korte primaat van die goede Johannes XXIII en na het veelbelovende begin van het tweede Vaticaans Concilie — weer in alle grimmigheid als een nieuwe tyrannie over de menselijke geest meent te kunnen en te mogen heersen.

En dan was daar de Gereformeerde Oecumenische Synode, die er maar liever van afzag de apartheidspolitiek van Zuid-Afrika *express verbis* te veroordelen. Dat is daarom zo afschuwelijk, omdat: a. de apartheid de niet-blanke inwoners van de republiek tot tweederangsburgers stempelt, waarbij de blanke minderheid aan haar niet-blanke landgenoten die elementaire mensenrechten (het recht van vereniging en vergadering, van vrije meningsuiting en huwelijkskeuze, de kiesrechten, etc.) weigert, waarvan zij zelf onder geen beding afstand wenst te doen; b. de apartheid in strijd is met de menselijke waardigheid, waarvoor Albert Luthuli, Martin Luther King en vele anderen zich hebben ingezet; c. de apartheid, waar zij voortkomt uit angst in plaats van geloof, ook in strijd is met het evangelie. In Lunteren zijn de kool en de geit gespaard, een in het kerkelijk bedrijf wel vaker voorkomend verschijnsel.

Tenslotte: de bezetting van Tsjecho-Slowakije door vijf landen van het Sowjetblok, een misselijk staaltje van chantage en bedrog, een ernstige schending van het volkenrecht. Ik heb er geen woorden voor. De geschiedenis heeft zich herhaald. Er schijnt sedert 1939, toen Hitlers *Wehrmacht* het land binnenviel en een slavenjuk oplegde, niets te zijn veranderd. Of het moest al zijn, dat de geweldloze weerbaarheid van Tsjechen en Slowaken sterker blijken zal dan de tanks der rode farao's. Maar de daad der agressors blijft een teken aan de wand!

Ik schreef, dat de verleiding groot is, dat wij — na alles wat er de laatste tijd gebeurd is — overgaan tot de orde van de dag. Dat kàn niet. En dat màg niet. Wij moeten leren, dat de waarheid wint. Dat alleen de heerschappij van Jezus Christus vrijmaakt. Hij moet als Koning heersen. Daarom verliezen wij de moed niet. Want de dag komt, dat 'het koningschap over de wereld gekomen is aan onze Heer en aan zijn Gezalfde, en Hij als Koning heersen zal tot in alle eeuwigheden'. Halleluja! Halleluja!

J.A.B.

WAARVOOR BIDDEN WIJ?

We hebben de laatste keer gezegd, dat God niet altijd Zijn zin krijgt.
Hoe zouden wij onze zin dan altijd krijgen..?!
Bidden wordt dan een onzekere zaak. Maar laten we ons eerst eens goed realiseren, waarvoor we eigenlijk bidden. Een man als Paulus schrijft in zijn brieven openlijk over zijn gebeden. Die blijken dan vooral de gemeente als onderwerp te hebben, haar arbeid en haar getuigenis; maar meer nog haar innerlijke kracht en haar liefde. Dat is niet, omdat hij de gemeente in haar isolement ziet, maar juist in verband met haar plaats in de wereld. Bidden voor de gemeente is geen zaak, waarvan je je moet afvragen, of het misschien wat zal uithalen. De gemeente is immers toegankelijk voor God en Zijn Geest. Zulk bidden voor de gemeente heeft een speciaal karakter. Daaraan mag dan ook een speciale verwachting verbonden worden. Het is er niet mee als met het bidden voor Sodom en Gomorra, waar het resultaat aanmerkelijk minder was dan de eerste gespannen verwachtingen.

Bidden voor de gemeente kan geschieden in de overtuiging, dat God bóven bidden en denken schenkt. Dat houdt op zijn beurt grote verwachtingen in voor de getuigeniskracht van de gemeente.

Wie bidden wil voor de wereld, beginne daarom net als de grote evangelist Paulus: met het gebed voor de gemeente.

WERKGROEP VOOR ZANG EN MUZIEK TEN BEHOEVE VAN HANDELINGEN '69

Men schrijft ons:
Aan koren en muziekensembles, die in het komende jaar wel op tournée willen om ook andere gemeenten bij de evangelisatie te dienen! Van velen van u hebben we reeds adressenmateriaal ontvangen ten dienste van het z.g. adressenboekje. Daar we dat echter nog niet van allen hebben, plaatsen we deze oproep. Muziekgezelschappen en koren, doe ons uw aanbieding, heel graag vergezeld van een duidelijke foto. Opgave van ledenaantal, bezetting en de soort muziek is gewenst. Stuur uw opgave met spoed aan de secretaresse van bovengenoemde werkgroep: mevr. C. Kiwiet-Blaauw, Uitslagsweg 66, Hengelo (O), telefoon 05400-13225.

ZEVENDEDAGS-BAPTISTEN GAAN BIAFRA HELPEN

De Zevendedags-Baptisten in de Verenigde Staten — 6000 leden in 65 gemeenten — gaan Biafra helpen. Zij hebben bij de afgevaardigde van hun land bij de Verenigde Naties aangedrongen op directe stappen door de volkerenorganisatie, die ertoe moeten leiden, dat de voedselblokkade doorbroken wordt. De Algemene Vergadering der Zevendedags-Baptisten deed een beroep op de gemeenten en haar leden om voor hulp aan Biafra onverwijld gelden in te zamelen, die via *Church World Service* zouden moeten worden besteed. Aan elk gemeentelid is gevraagd om de kosten van tenminste één maaltijd voor zijn of haar rekening te nemen.

(EBPS)

KOMMISSIE VOOR LEVENSVRAGEN

Aan de voorgangers en sekretarissen!
Van de sekretaris van de Rijpere Jeugd Centrale, de heer J. W. van der Craats, Spitaal 13, Sneek, hebt u begin deze week een schrijven ontvangen met daarin het vriendelijke verzoek, zo spoedig mogelijk de namen en adressen door te geven van jongemannen, die de dienstplicht vervullen (c.q. nog moeten vervullen) of deze weigeren.

Wij willen hen graag een persoonlijke uitnodiging sturen voor één van de ontmoetingsdagen. Daarbij zijn we geheel afhankelijk van uw medewerking. Wij zouden het daarom bijzonder op prijs stellen, indien u de heer Van der Craats met de meeste spoed de namen en adressen van deze jongemannen in uw gemeente zoudt opgeven.

In verband met het bespreken van logiesadressen — met name voor de eerste konferentie te Utrecht op 4 en 5 oktober a.s. — is een *spoedige opgave dringend gewenst.*

Dank voor uw medewerking!

B. Posthumus, sekr.

BAPTISTENSTUDENTEN TERUG NAAR TSJECHO-SLOWAKIJE

Drie Tsjecho-Slowaakse Baptisten, die aan het seminarie in Rüschlikon, Zwitserland, een Engelse cursus volgden, zijn naar hun land teruggekeerd. Zij waren in Rüschlikon op het moment, dat Tsjecho-Slowakije werd bezet door troepen van het Warschau-Pact. Het zijn Andrej Lacho, Jiri Legierski en Vlastimil Pospisil. Lacho, een Slowaak die aan de universiteit van Bratislava studeert, en de Tsjechische predikant Legierski zijn getrouwd en hebben kinderen. Hun gezinnen hadden zij thuis gelaten. De ongehuwde Pospisil is predikant van een gemeente in Slowakije.

(EBPS)

„Want gelijk Hij is, zijn ook wij in deze wereld". (1 Joh. 4 : 17b).

Misschien is het voor het eerst, dat deze tekst tot u spreekt. Op een gegeven moment kom je een woord tegen, dat je nog nooit eerder zo gezien hebt. Zo verging het mij met dit woord. Om te kunnen weten wat ermee bedoeld wordt, moeten we kijken, naar het leven van Jezus: ‚Want gelijk Hij is, zijn ook wij in deze wereld'.
Eén ding is duidelijk: dat men Jezus kwijt wilde, omdat Hij zo totaal ànders was dan de mensen met wie Hij in aanraking kwam. Zijn liefde ging uit naar de verdrukten, de misdeelden, de a-socialen, kortom de mensen, die door de maatschappelijke bovenlaag genegeerd werden. Voor de Farizeeën was dat ‚veel te min'. Jezus' liefde was voor de verloren zonen, voor de verloren schapen. De ‚ongezonden' zocht Hij op. Dat nàmen zij, die in eigen ogen ‚gezond' (rechtvaardig, goed) dachten te zijn, niet. In het leven van Jezus zie je eigenlijk de 99 ‚rechtvaardigen' tegen Hem in opstand komen, omdat Hij voor één verdwaald schaap hen in de steek laat. En zij, die ‚gezonden', dachten nog wel dat zij aanspraak konden maken op de aanwezigheid van Jezus. Jezus roept door Zijn manier-van-doen, door Zijn vreemde, provocerende liefde weerstanden op, zo erg dat men Hem kwijt wil. Deze consequentie van Zijn liefde voor tus zal tot aan het einde der wereld in doodstrijd zijn', zegt Pascal. De Griek Kazantzakis heeft een boek geschreven, dat tot titel heeft: ‚Christus wordt weer gekruisigd.' 't Gaat daarin o.a. over een herdersjongen, Manolios, die aangewezen is om in een passiespel de rol van Christus te spelen. De tijd die hem nog scheidt van de dag waarop het spel gespeeld zal worden, gebruikt hij om zich in te le-

Aan rustige wateren

Wordt Christus weer gekruisigd?

de verloren mens draagt Hij tot het einde.
Zoals Hij zo ook wij? Hoe staat dat met ons? Zijn wij werkelijk in de wereld als Hij? Hebben we zo grenzeloos lief? Op Zijn wijze? Hem volgend? Maar waar zijn de botsingen dan? Die zullen er toch ook nu moeten zijn! De wereld is in haar wezen niet veel anders dan toen: ‚Chris-ven in zijn rol. Hij leest daartoe de evangeliën en volgt daadwerkelijk **de Jezus na,** *die hij dáárin ontmoet. We zien dan, dat hij steeds meer de trekken gaat aannemen van Christus zelf; en hoe hij, als gevolg daarvan, uit de gemeenschap gestoten wordt. Vóór de datum, waarop het passiespel zou beginnen, wordt hij (in een kerk!!) gedood. En Christus is weer gekruisigd!*
Jezus zegt: ‚Gelijk de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u'. Hij heeft degenen die Hem willen volgen, niet anders beloofd dan dat zij, evenals Hij, verworpen zullen worden door de mensen: schapen temidden van wolven! Verkiezen wij een gemakkelijk, aangepast leven boven ‚het zijn als Christus'? We zullen dan ons leven voor eeuwig verliezen: „Wie zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen!" Alleen hij, die het wil verliezen om Jezus' wil en om der wille van het evangelie, zal het vinden! Voor hem gaat de hemel open. Zoals voor Martin Luther King, die kon zeggen: ‚Mijn ogen hebben de glorie van de komst van de Heer gezien'. Willen ook wij delen in het lijden van de Heer, dan geldt ook voor ons de rijke belofte: ‚Indien wij delen in Zijn lijden, is dat om ook te delen in Zijn verheerlijking'.
Welke weg gaan wij: de smalle of de brede?!

Zutphen, W. G. Renken.

115.000 — 115.000 — 115.000

Ik schrijf dit op 13 september. Het is vrijdag, vrijdag 13 september. Men zegt, dat er vandaag heel wat mensen bang zijn voor ladders en zwarte katten. Vanmorgen begon het hier al: er komt een brief van onze beste br Jansma. Met bijlage, waarop niet minder dan 84 adressen voorkomen, waarheen honderden, duizenden Zaaiers gezonden zullen worden. Van het oktobernummer. Samen 115.000. Uit zijn brief aan mij neem ik over: „Zoals je ziet, is het de uitzonderlijk hoge oplage van 115.000 geworden. Zeker tot verblijding van velen! Maar... het kost de Handelingen 69 liefst f 5750,—". En vijf regels verder: „Ik vrees, dat de aktie en dit Handelingen-No de ECU van haar reserves berooft."

Vrijdag 13, en ik zit stil en stom tegen de 115.000 aan te kijken. Ik ben één van de velen, die zich verblijden over dit uitzonderlijk grote aantal. Dat betekent, dat toch bijna een half miljoen mensen een blik zullen slaan in *De Zaaier*, en zal ik daar niet in stilte juichen? Br Jansma juicht wel mee, ook in stilte; maar hij ziet de bui hangen. Ik niet. Dat ligt aan mijn kinderlijke, goedgelovige inslag. Dat met dat geld komt best in orde. Als die broeders en zusters met hun dominees, ouderlingen en diakenen zoveel Zaaiers gaan rondbrengen, dan zit er nog heerlijk vuur in. Die toogdag van morgen — lang voorbij als u dit leest — hoefde eigenlijk helemaal niet gehouden te zijn, als die bedoelde dat vuur aan te wakkeren. Laat het alstublieft wel een inspirerende dag worden, Heer!
Maar terug naar vrijdag 13. De vrees van br Jansma zal zich oplossen als een nevel, waarop de zon gaat schijnen. Wij begonnen de dag hier ook in 't klein vanwege de mist en moet je nu zien: het licht schijnt overal!
Intussen: we komen er natuurlijk niet met wat luchtig, lichtvoetig gepraat. Daar zal gehandeld moeten worden. We zullen allemaal, stuk voor stuk, dit jaar een tientje geven voor de aktie. En in 't nieuwe jaar nog eens. De helft houdt de eigen gemeente om nu eens goed voor de dag te komen met evangelisatieakties. De andere helft krijgt de landelijke kommissie om er naar hartelust mee te werken. Onder meer om ook *De Zaaier* te betalen. Ik moet u zeggen: Niemand met wie ik sprak over dat tientje, sloeg achterover. Wel ja, dat is de wereld niet. Ziet u wel, net een beetje als in de echte Handelingen, waar ze ook geld deponeerden bij de penningmeester.
Nog even: ik denk aan december. Juist, aan het Kerstnummer. Eigenlijk moest je die lijst kunnen aanhouden, die br Jansma me stuurde. Hetzelfde aantal Kerstnummers naar de gemeenten, die nu zo heerlijk royaal met bestellingen voor de dag kwamen. Kan dat niet, dacht u? Dat durft u ook niet helemaal hardop te zeggen. Het zou wel kunnen, zegt u, maar dan moet ieder meedoen. Maar daarvoor houden we immers ook dit evangelisatiejaar? Het hele volk trekt op. Je zou bijna in legertermen vervallen en dat wil ik toch niet. Maar 't is toch een mooi woord, dat uit Psalm 110: ‚Uw volk is een en al gewilligheid ten dage van uw heerban; in heilige feestdos rijst uit de schoot van de dageraad de dauw uwer jonge mannen voor u op'. Vraagt u me niet om de uitleg van de tekst; maar als ik hem lees, begint er iets in me te zingen: het hart van het volk Gods is bereid om te werken.
115.000, daar kijk je even tegen aan. En je denkt aan december. De sekretaris van uw gemeente heeft inmiddels een bestelbiljet ontvangen voor het Kerstnummer. En wij maar afwachten.

Huizinga

KOPIJ

voor het volgend nummer, dat op 27 september a.s. verschijnt, moet weer worden gezonden aan ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telef. 05150-4300.

Toogdag Handelingen 69

„Dat krijg je nooit voor elkaar", hadden ze volgens ds Ketelaar gezegd. „Dat krijg je nooit voor elkaar, om 2000 baptisten bij elkaar te krijgen op een grootse toogdag. Dat krijg je nooit voor elkaar, dat ze een hele lange vrije zaterdag bij elkaar gaan zitten om te luisteren".

Maar ze kwamen. Letterlijk van oost en west, van noord en zuid. Dokkum — onze noordelijkste gemeente — en Treebeek — onze zuidelijkste gemeente — waren vertegenwoordigd. Vriescheloo en Hoogvliet ontbraken niet.

Dat willen onze mensen wel

Met goedmoedige zelfspot, soms in bittere zelfcritiek, weten we onze fouten en feilen feilloos op te sommen. We weten het wel, het is niet volmaakt bij ons. Er kleven allerlei gebreken aan ons. Maar één ding kan men ons niet ontzeggen: er is een grote mate van saamhorigheid, van het besef, dat we bij elkaar behoren. Dat we één grote familie vormen.

Men brengt ons derhalve in verlegenheid, als men ons vraagt, of die vier à vijfduizend baptisten, die 14 september naar Epe trokken, daar nu heen gingen, omdat ze zo geïnteresseerd zijn in Handelingen 69, dan wel omdat ze elkaar zo graag wilden zien en spreken. Laten we de gulden middenweg kiezen. Ze gingen er heen, om elkaar te ontmoeten. Maar juist door die ontmoeting met elkaar hebben ze moed gegrepen voor de toekomst, voor Handelingen 69. Juist doordat ze van elkaar gehoord hebben: wij doen mee, doen ze allemaal mee. Nu durven ze wel.

Politie

De politie van Epe heeft blijkbaar viezere varkens gewassen. Die mannen staan hun mannetje. Die zijn niet bang voor zoveel baptisten, die met bussen en brommers, met auto's en andere vervoermiddelen kwamen. Ons was meegedeeld, dat de politie aanwijzingen zou geven. Eerlijk, ik heb er weinig van gemerkt. En tóch liep alles gesmeerd. Dát willen we dan maar even constateren, om langs deze weg de mannen van de „heilige Hermandad" hulde te bewijzen.

Kinderen

waren er bij honderden. In twee tenten werden ze bezig gehouden. Dat dat geen kleinigheid geweest moet zijn, weet ieder, die met kinderen moet omgaan. Ik dacht tenminste wel, dat een kinderhand tegenwoordig niet meer zo gauw gevuld was.

Wat de jongeren en ouderen, die in de kindertenten waren, met de grote en de kleine kinderen gedaan hebben, weet ik niet, maar op deze plaats zij ook aan deze lieden dank gebracht. Want doordat de kinderen in de tenten waren, konden de ouders fijn genieten in de immens grote tent op een voetbalveld.

Handelingen 69: een uitdaging

Dat woord ‚uitdaging' is modern. Het hoort bij alle evenementen, die maar enigszins met geestelijke zaken te maken hebben. We laten het voor wat het is. Maar er ligt een opdracht om heen te gaan en het Evangelie van Jezus Christus, het Evangelie van verlossing en genade, van vernieuwing en voleinding, te verkondigen. Die opdracht is door de Heer Zélf gegeven. Geen volgeling van Jezus kan zich aan die opdracht onttrekken. Dagelijks moet die opdracht uitgevoerd worden. Handelingen 69 is niet meer, en kán niet meer zijn, dan een toespitsing op méérdere activiteit. Handelingen 69 kan nooit betekenen, dat er vanaf 1-1-69 geen ándere bóódschap gebracht moet worden. En evenmin, dat vanaf 1-1-69 uitsluitend tot bepaalde groepen het woord gericht zal worden. En al evenmin, dat in 1969 een gelovige zijn „diensttijd" kan vervullen, om daarna tot zijn eigen bezigheden terug te keren.

Zó ongeveer klonk het door in verschillende toespraken, in openingswoorden en tussenpraatjes, toespraken en in de liederen.

U wilt weten wie er aan het woord kwamen? Ds Ketelaar leidde de morgensamenkomst, ds H. van der Werf de middagsamenkomst. Ds F. E. Huizinga sprak 's morgens, ds H. P. de Boer 's middags. 's Middags sprak evenzo dr Joseph Underwood, adviseur op het gebied van de evangelisatie van de Baptisten Unie in de zuidelijke staten van de V.S.

Verder kwamen ds Van der Laan en ds Nieman met grote regelmaat op het podium. De laatste met allerlei mededelingen en gevonden voorwerpen, met aanwijzingen en wensen. De eerste evenzo, maar in mindere mate, terwijl hij ook nog de toespraak van dr Underwood vertaalde.

God is bezig

Dr Underwood vertelde van ervaringen van onze geloofsgenoten in Portugal, Jordanië, Chili, Frankrijk, Duitsland, die bijzondere evangelisatie-acties organiseerden. Overal werd tegenstand ontmoet, overal lagen de problemen voor het opscheppen. Maar overal werd eenzelfde constatering gemaakt: God is bezig. God is aan het werk in deze wereld. God is niet met vertwijfelde pogingen bezig te redden wat er nog te redden valt van Zijn invloed, van Zijn prestige. Neen, God is overwinnend bezig. De satan verliest het keer op keer, als mensen het Evangelie van Jezus' reinigend bloed willen accepteren. Er is hoop voor de mens, voor de wereld.

Maar God werkt door mensen, door Zijn kinderen. Die moeten er sámen op uitgaan, zoals de bende van Gideon niet in individuen uiteen viel, of in kleine commando's, maar als een gesloten formatie afging op de vijand, en daardoor de overwinning behaalde.

Snacks en toetjes

Van toespraken kan een baptist niet leven... Maar van hartige hapjes en zoete toespijs evenmin. Het was daarom een goede gedachte van de voorbereidende broeders (of waren er ook zusters bij? Die kwamen in ieder geval niet voor het voetlicht. Op het podium zouden ze zeker niet storend gewerkt hebben...) om tussen de toespraken door allerlei andere verkondigings- en inspireringsmogelijkheden in te lassen. We noemen de negerzanger Henri Blackmon, de combo The Gospel Five, o.l.v. H. Blaak, de muziek- en zanggroep The Messengers van het Leger des Heils onder leiding van kapitein Verwaal, het muziekkorps Wilhelmina onder leiding van br Blaak, mevr. de Haan-Klein Haneveld, soliste, de verenigde zangkoren o.l.v. br Looman. Dat vooral onze jongelui voor de muziekgroepen grote belangstelling en bewondering hadden, is vanzelfsprekend. Overigens zij hier vermeld, dat er véél jongemensen waren!

Het spel, dat enkele jongeren uit Hengelo opvoerden, kwam helaas niet goed door. Er is al tientallen keren op gewezen, dat zulke spelen in massale bijeenkomsten alleen maar tot hun recht komen, als er een uitstekende geluidsoverbrenging is. Daar ontbrak het hier aan, zodat velen de tent verlieten. Toen de geluidsoverbrenging beter werd, konden de zittenblijvers echter de draad niet meer vinden. Dat was jammer, bijzonder jammer.

Een zonnige dag, een fijn feest van ontmoeting, een inspirerende boodschap, een geest van saamhorigheid, een besef, dat we niet aan een verloren zaak werken, dat zijn de indrukken, die achterbleven bij uw verslaggever.

Ploeger

VERMOORDE VS-AMBASSADEUR WAS ZOON VAN ZENDELINGEN

John Gordon Mein, ambassadeur van de Verenigde Staten in Guatemala, die op 28 augustus l.l. in een hinderlaag viel en vermoord werd, was een zoon van wijlen dr en mevr. John Mein, zendelingen in Brazilië van de Zuidelijke Baptisten Conventie. Zijn broer David, ook een zendeling, is rector van het Noordelijk Baptisten Seminarie in Recife, Brazilië.

(EBPS)

Tweede lustrumviering van het seminarie

In de Christen van 30 augustus j.l. heeft u onder de kop 'Ons seminarie bestaat tien jaar' een artikel van de hand van ds Brandsma kunnen lezen, die bij dit feit middels enige welgevulde kolommen heeft stil gestaan. Welnu, maandag 2 september heeft op de Vinkenhof dit feest plaats gehad en omdat wij weten, dat onze opleiding zich in de afgelopen tien jaar een plaats veroverd heeft in uw hart, willen we een poging wagen om op deze manier allen die twee september niet aanwezig konden zijn, dit feest toch mee doen te beleven.
En als ik dan het woord ,feest' gebruik, moet u niet denken aan carnavaleske toestanden zoals die beneden de grote rivieren plegen voor te komen, maar wel aan woorden als blijdschap en dankbaarheid, want daarmee zou je het feest kunnen karakteriseren; en onder dat hoofd is het gevierd.

Onder de feestgangers bevonden zich vertegenwoordigers van de gemeenten, meestal de voorgangers, vertegenwoordigers van de diverse commissies, stichtingen en andere verbanden binnen ons Uniebestel. En behalve dat er feestvreugde was in eigen familie, wensten ook anderen hierin te delen. Zo waren de Utrechtse Universiteit, het Doopsgezinde Seminarie en het Nederlands Bijbel Instituut 'de Koppel' ook vertegenwoordigd, maar daarover later.

LUSTRUMREDE DS REILING

Tien jaren is voor een school nog niet veel, maar toch ook weer lang genoeg om er niet zo maar aan voorbij te gaan. Het is in ieder geval langer dan sommigen ons in 1958 hadden gegeven. Zo begon ds Reiling zijn rede. "We wisten nauwelijks waar we aan begonnen en nog minder waar we terecht zouden komen. Dat we er nog zijn is een bevestiging en daarom is dit jubileum allereerst een dankdag. Want we hebben het gemerkt. Hij die roept is getrouw, Hij doet 't."

GESCHIEDENIS

Ds Reiling verhaalde hoe in de afgelopen jaren opzet en doelstelling veranderd moesten worden om tot een goed functionerend geheel te komen. Was het in 1958 de bedoeling een Nederlands Baptisten Centrum te stichten, waarvan het seminarie een zelfstandig onderdeel vormde, met daarnaast activiteiten op het gebied van kadervorming en conferentiewerk, door de jaren heen is gebleken dat enerzijds tijd en rust anderzijds ervaring en inzicht voor zo'n grote onderneming ontbraken. Sinds de vereenvoudiging van doelstelling en organisatie in 1965 en 1966 is dit duidelijk geworden. Nu is de Vinkenhof primair theologisch seminarie, dat bestuurd wordt door een curatorium en geleid door een rector. Ds Reiling memoreerde de arbeid van de mannen van het eerste uur, die juist in deze jaren van het zoeken naar de vorm, hun krachten aan dit werk hebben gegeven. Met name de eerste twee voorzitters W. Modderman en S. v. d. Werf en de twee predikant-directeuren dr J. J. Kiwiet en ds J. Broertjes. Het landelijk vormings- en activeringswerk is dus als opgave blijven liggen en het ziet er naar uit dat de tijd langzamerhand rijp wordt voor nieuwe activiteit op dit terrein.
In dit bestek zal ik niet in extenso de hele ontwikkeling van het onderwijs aan de Vinkenhof herhalen zoals zij in de rede geschilderd werd, omdat dit onvermijdelijk zou leiden tot doubletten i.v.m. het artikel van ds Brandsma in de Christen van 30 augustus. Wel is vermeldenswaard wat ds Reiling zei over de opzet van de opleiding.
De ontwikkeling na 1962 heeft wel duidelijk gemaakt, zo zei hij, dat een volledig eigen studieprogramma op den duur niet houdbaar was. Een theologische opleiding kàn vandaag niet meer in het isolement plaatsvinden. Er is contact met andere gedachtenwerelden nodig om zich van de wezenlijke betekenis van het eigene bewust te worden.
Hoewel overwogen is het seminarie naar Utrecht te verplaatsen zijn we op de Vinkenhof gebleven en zullen daar in de toekomst ongetwijfeld blijven. Daardoor blijft de opleiding haar eigen karakter behouden. Een duidelijk accent op dat eigene kan onze opleiding niet ontberen.
Ds Reiling sprak de hoop uit, dat de dag niet ver meer is dat we dit erfgoed niet alleen in eigen kring koesteren en bestuderen, maar het ook inbrengen in de universitaire beoefening van de theologie.

De rector van het seminarie drs J. Reiling tijdens het uitspreken van de lustrumrede.

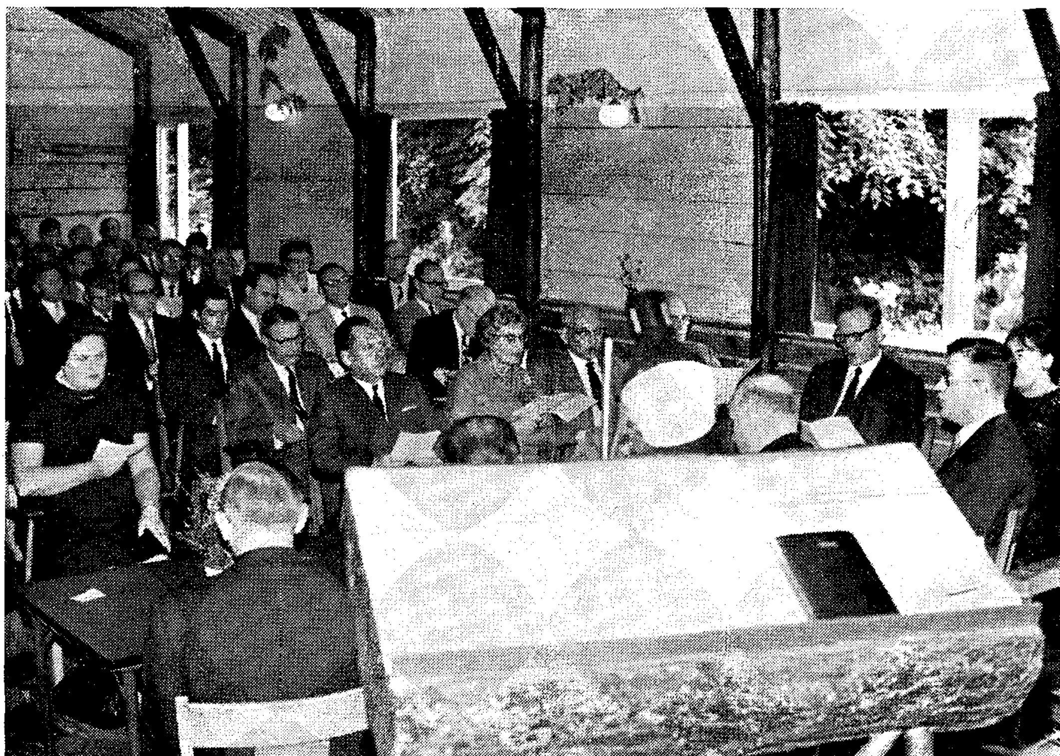
STUDENTEN

In de afgelopen jaren hebben 33 studenten de Vinkenhof bezocht. Hiervan zijn er 13 nog bezig met de studie.
19 kwamen uit het noorden, 4 uit het oosten, 9 uit het westen en 1 uit het zuiden. Wat ds Reiling in de studenten het meest geboeid heeft, is het roepingsbesef en hun voorliefde voor de praktijk. Onze gemeenten hoeven geen zorg te hebben, dat de Vinkenhof voorgangers maakt voor wie hun ambt uitsluitend een vak is. Roeping gaat aan de opleiding vooraf, gaat er boven uit en overleeft haar. Roeping maakt een voorganger en houdt hem op zijn plaats. De studenten van de Vinkenhof studeren theologie omwille van de praktijk, niet omwille van de wetenschap. Ze willen opgeleid worden voor het werk.
Naast de enorme voordelen die deze liefde voor de praktijk met zich meebrengt, zijn er ook enkele minder grote nadelen. Doordat de student reeds vroeg en veel in de gemeente komt d.m.v. spreekbeurten en de practische periode in zomervakantie, hebben ze ook al vroeg de status van semi-predikant. Daardoor is hun vrijheid van handelen, denken en spreken maar beperkt, terwijl de student in wezen nog maar in het experimentele stadium is. Experimenten hebben immers dan alleen maar waarde, wanneer ze zonder risico kunnen mislukken en dat kan bij ons maar nauwelijks. Bij deze gelegenheid, zo sprak ds Reiling, wil ik graag een beroep op onze gemeenten doen om school en studenten enige ruimte te laten voor spel en experiment. Opdat er een goede wisselwerking tussen school en gemeenten blijft bestaan.

TOEKOMST

In de afgelopen jaren was de toeneming van het aantal predikantsplaatsen niet gering, het groeide uit van 51 naar 64. Of dit zo door zal gaan betwijfelde ds Reiling. De economisch-sociale ontwikkeling is hier debet aan. Anders gezegd, de voorgangers zijn relatief duurder geworden, zoals ook ons hele werk duurder is geworden.

Combinaties en part-time voorgangersplaatsen zullen onvermijdelijk zijn. Dit brengt met zich mee, dat de plaats van de voorganger in de toekomst een andere wordt dan zij nu is. Het zou er wel eens toe kunnen leiden, dat een groter stuk gemeentewerk voor rekening van de gemeenteleden komt. Maar dit betekent niet dat aan de voorganger van de toekomst minder hoge eisen zullen worden gesteld. Dia eisen zullen eerder hoger worden en nopen tot verlenging van de studieduur. Want hoe men deze tijd ook beoordeelt, niemand zal ontkennen dat er bizonder veel aan de hand is en op het spel staat. En willen onze gemeenten gemeenschappen blijven waar het geloof van de komende generaties geboren kan worden en tot volwassenheid kan komen, dan is dat geen zaak van enthousiaste improvisatie, maar van een geïnspireerde doordenking van de werkelijkheid en uit de Geest geboren stoutmoedigheid, bij de opbouw van het gemeentelijk leven.

Grote aandacht bij de aanwezigen tijdens de viering van tien jaar seminarie.

FEESTREDE DS VEGTER

In zijn rede heeft ds Vegter allerlei problemen die vandaag opdoemen en dus ook het gezichtsveld van de theoloog bereiken, aangeduid. Er is enorm veel aan de orde en alleen al het registreren van deze zaken lijkt een onmogelijkheid. We zijn dan ook snel geneigd te zeggen: houden wat je hebt en gewoon verder gaan. Maar mogen we elkaar wel adviseren: gewoon verder gaan, is dat eerlijk? O ja, er is een vloed van vragen, zo zei ds Vegter. Vragen over oorlog en vrede, over armoede en sociale ongerechtigheid, vragen hoe dit laatste op te lossen d.m.v. een vreedzame omwenteling of door revolutie. Vragen ook dichter bij huis over de veranderingen die door de toenemende wetenschappelijke en technische vooruitgang in ons land bewerkstelligd worden. Vragen over veranderingen die plaats vinden in een mens die leeft in zo'n westerse maatschappij.

Die mens, die twee kanten uit kan n.l. òf helemaal autonoom worden en alles verder zelf doen, òf voor Christus kiezen. Kun je in zo'n tijd elkaar nog adviseren: gewoon doorgaan? Ds Vegter beantwoordde deze vraag ontkennend. De veranderingen zijn zo groot geworden, dat we op een nieuwe wijze gemeente van Christus moeten zijn om niet buitenspel te worden gezet. Deze tijd eist een gemeente-structuur met open vensters naar buiten, flexibel en met aangepaste, doelgerichte methoden, zonder angst voor experimenten in verkondiging en andere gemeentelijke activiteiten.

Als gemeenten gesticht op basis van vrijwilligheid, bestaande uit mensen, die persoonlijk en vrijwillig gekozen hebben voor de Heer, dragen wij het juk van deze tijd.

Luisterend naar het heden en met visie op de toekomst zullen we onze koers moeten bepalen. Dat ook het seminarie daarin een rol zal spelen was de wens van ds Vegter.

Na de theepauze was het tijdstip aangebroken, waarop verschillende aanwezigen hun zitplaats konden verwisselen voor het spreekgestoelte.

Namens de Unie-Commissie voerde voorzitter ds Mostert het woord. Hij vertelde dat iedere gelovige en dus ook de a.s. voorganger eeuwig student blijft in de leerschool van Jezus Christus. En dat wanneer de student niet leeft uit de voedingsbodem van het evangelie, zijn boodschap zal klinken als schallend koper en een rinkelende cymbaal.

Prof. van Unnik vertegenwoordigde de Universiteit van Utrecht, in het bizonder de theologische faculteit. Hij was verheugd over de goede banden met ons seminarie en stelde dat de Baptistengemeenschap, hoewel klein in Nederland, een grote rol kan spelen voor het protestantisme door haar relaties met geloofsgenoten zowel in het westen (V.S.) als in het oosten (U.S.S.R.).

Prof. Kossen van het Doopsgezinde Seminarie sprak over de verwantschap tussen Baptisten en Doopsgezinden. Een relatie die hij omschreef als die tussen nichten en neven,

Het N.B.I. ,de Koppel' was vertegenwoordigd door de heer F. Smit. Hij voorzag mogelijkheden voortvloeiende uit het feit, dat zij binnenkort onze buren zullen worden.

Namens de broederschap van voorgangers sprak ds Veenstra; en ds H. Bijleveld was het voertuig van de gevoelens der oud-studenten.

P. Brongers voerde het woord namens de huidige studentengeneratie en wees op het grote belang van de relatie student-gemeente.

Br v. d. Berg bracht de felicitaties van de Baptistengemeente Utrecht over. De gemeente Utrecht die het Seminarie elke maand de beschikking geeft over een heuse kerk met inhoud om de studenten de gelegenheid te geven de praktijk van het preken te leren.

De laatste spreker was ds Van Beek die namens Tabitha het woord voerde.

U merkt wel: er is wat gepraat deze middag. Dat moest ook want er was zoveel te vertellen aan dankbaarheid, vreugde, felicitaties, goede wensen en plannen.

De jubileumviering vond een waardig besluit in het beantwoorden van alle sprekers door ds Reiling. Rest mij nog u te vertellen dat al dit praten werd afgewisseld, nee, afgewisseld is niet het goede woord, werd opgeluisterd door zang van mevr. Van der Velde-Reiling.

Zo, u bent weer geïnformeerd over dit stuk werk wat we samen mogen doen, samen met de Heer.

A. A. Boeschoten.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK

Beroepen te Harlingen: ds J. C. Loot te Vriescheloo (Gr.).

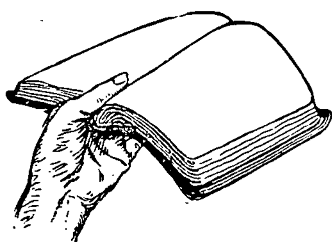
NIEUWE ADRESSEN

't Adres van ds H. C. van de Flier, voorganger van de Baptistengemeente te Doetinchem, luidt thans: Laurensstraat 9, Doetinchem, telefoon 08340-4553.

De secretaris van deze gemeente, br. H. H. Vos, is verhuisd van Zandstraat 26 naar Zandstraat 15, Doetinchem.

DS J. TER BRAAK VERTROKKEN NAAR U.S.A.

Ds G. van 't Wout, secretaris van de Unie Zendings Commissie, deelt ons het volgende mee:
Ds J. ter Braak is dinsdag 10 september j.l. met zijn gezin naar de Verenigde Staten vertrokken. Tijdens de laatstgehouden Algemene Vergadering werd reeds door de voorzitter van de U.Z.C. meegedeeld, dat ds Ter Braak een studiebeurs kreeg van een theologisch seminarie in Amerika.
Deze aanvullende studie zal twee jaar duren. Zij is vooral belangrijk met het oog op de taak, die ds Ter Braak te vervullen heeft in Sona Bata, Congo, of op een ander zendingsterrein in Afrika. Zowel de studiekosten als het levensonderhoud van de familie Ter Braak worden in Amerika geregeld.
Het adres luidt: Ds J. ter Braak, California Baptist Theological Seminary, Covina, California 91722, U.S.A.

Wat zullen we lezen?

Kan men werkelijk geloofd hebben, gedoopt zijn, en dan toch alles onderweg verliezen en verloren gaan? Niemand wanhope en niemand zij hoogmoedig. Het geloof is een smalle dijk tussen Gods vasteland en ons eilandje.

zondag	22 sept.	Hebr. 6 : 1- 8	Het regent ook op u. Wat levert het land op?
maandag	23 sept.	Hebr. 6 : 9-20	Het anker is een troost
dinsdag	24 sept.	Hebr. 7 : 1-10	Abraham buigt voor Jezus
woensdag	25 sept.	Hebr. 7 : 11-19	De wet heeft niet gered
donderdag	26 sept.	Hebr. 7 : 20-28	De nieuwe weg, de nieuwe waarheid: het leven
vrijdag	27 sept.	Hebr. 8 : 1- 7	Einde van de tempel, van onze godsdienst
zaterdag	28 sept.	Hebr. 8 : 8-13	Nieuwe tijden, nieuwe wegen

H.

Het leger der verloren zonen

Van 23 september tot 6 oktober wordt weer de traditionele reclasseringsactie gehouden. In een samenbundeling van activiteiten der verschillende reclasseringsinstellingen wordt de aandacht en de bijdrage van het nederlandse volk gevraagd, die deze instellingen nodig hebben om hun werk te kunnen voortzetten.

Een groot leger

Deze reclasseringsinstellingen strekken hun zorg uit over zo'n 16.000 mensen, die bij gerechtelijke beschikking „onder toezicht" gesteld zijn. Dat wil zeggen, dat zij zich moeten gedragen naar de aanwijzingen van een reclasseringsinstelling. Deze instellingen krijgen dan van de rechter of van de minister de opdracht om de betrokkene hulp en steun te verlenen.
Daar zijn dan van de kant van deze instellingen ruim 400 mensen mee bezig (administratief personeel niet meegerekend), terwijl alom nog zo'n 4000 vrijwilligers meewerken.

Wat zij willen

Wat willen de mensen, die uit de gevangenis ontslagen zijn? Dat is gemakkelijk genoeg te zeggen: Verreweg de meesten van hen willen graag weer een gewoon plaatsje in de samenleving hebben. Ze willen weer gewoon als man of vrouw meewerken in het gezin, in de maatschappij. Ze willen graag weer als een gewoon mens worden aangezien. Iemand met een verleden, inderdaad. Maar óók iemand, die zijn straf heeft uitgezeten. En die daarom met een schone lei wil beginnen.
En ook mág beginnen.
Terugkeer, dát is eigenlijk het thema als de gevangenisdeuren zich achter de voormalige delinquent sluiten.
Dát doet ons willekeurig denken aan de verloren zoon, die bij de varkenstrog tot inkeer kwam. „De knechten van mijn vader hebben het beter dan ik", bedacht hij. „Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan", besloot hij.
Terugkeer.
En zijn vader wachtte op hem, met open armen.

Een groter leger

Toen de verloren zoon thuis gekomen was, en hij weer wat bekomen was van de onverwachte en hartelijke ontvangst door zijn vader, kreeg hij een koude douche. Zijn oudere broer kwam niet thuis. Integendeel, die legde even een smerige vinger op een nog niet vereelte wonde: Deze heeft uw geld doorgebracht met publieke vrouwen... En dat kun je zó maar niet vergeten, en nog minder vergeven (of: En dat kun je zó maar niet vergeven, en nog minder vergeten). Daar moet nog eens duchtig over gepraat worden. Die jongste zoon van u moet wel weten, waar zijn plaats is. U — als vader — moest dat trouwens ook weten...

Het probleem

Het probleem van de hele reclassering ligt niet zozeer bij de jongste zonen, als veelmeer bij de oudste zonen. Er zijn procentueel weinig mensen, die de misdaad als hun vak kiezen. Er zijn een massa mensen, die op de een of andere wijze het spoor bijster geworden zijn, en die tot zonde gekomen zijn door ontoelaatbare handelingen. Anders gezegd: er zijn weinig gestraften, die niet geholpen willen worden. Maar er zijn véél mensen, omdat de oudste zonen hun geen plaats die tot de misdaad móeten terugkeren, gunnen in deze wereld. Het zou ook anders geformuleerd kunnen worden: de financiële bijdragen der Nederlanders zouden minder kunnen zijn, als hun mentaliteit beter was. Als er van de kant van de gemeenschap méér begrip getoond werd voor de eens ontspoorde medemens, als deze weer aan arbeid, aan een plaats in het verenigings- en politieke leven, in het vakbonds- en kerkelijke leven geholpen zou worden, zouden de financiële inspanningen kunnen dalen.
Daarom is het ook zo fout, zo kortzichtig, als mensen, als christenen menen, dat ze hun rantsoen gegeven hebben aan de ontspoorde medemens, door een gift in de collectebus te duwen. Er moeten niet meer gevende *handen* zijn, maar vooral gevende *harten*. Niemand verstijve zich in de gedachte, dat een gave aan geldswaarde gelijk is aan het begrip naastenliefde, waarover de Bijbel het een en ander zegt.

Geen rechtsbreking

Er zijn nog altijd mensen, die denken dat reclasseringsarbeid bedoeld is om de straf te verlichten. Niets is minder waar. De inzet van de reclasseringsinstellingen voor gestraften is nooit bedoeld om de rechter, die de straf oplegde, te corrigeren, te verbeteren, om de straf minder hard aan te doen komen. De straf mag gerust hard aankomen — als ze

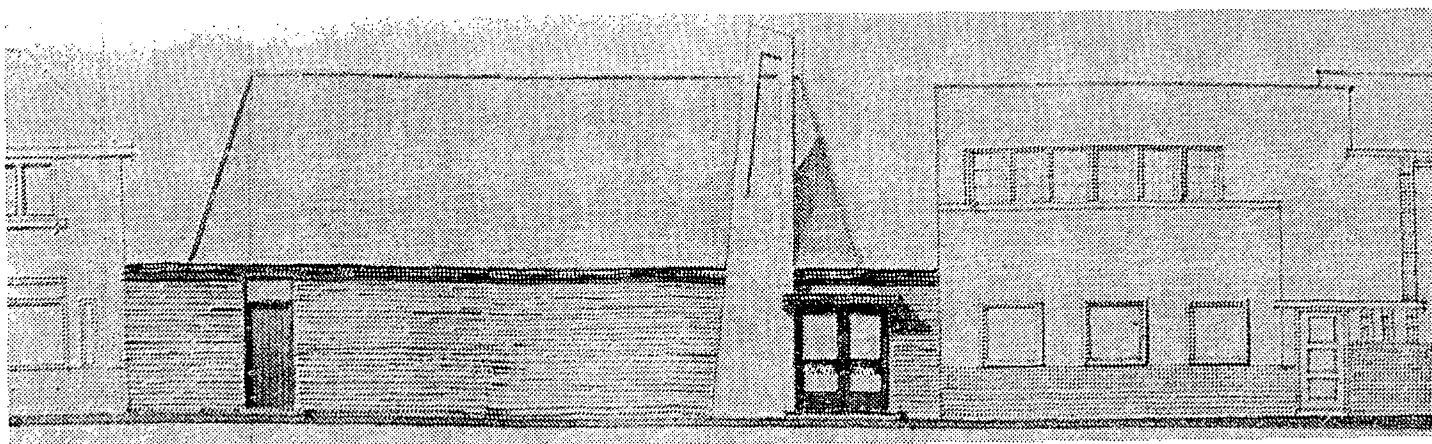
KERKBOUW IN DE IJMOND

Eindelijk is het dan zover: de gemeente IJmond is begonnen met de bouw van een nieuwe kerk. De bestaande ruimte, de gewezen Elonkapel, zal aanmerkelijk worden vergroot en gemoderniseerd. Nu de bouwvergunning is verleend, is aannemer Zwart zo snel mogelijk aan de slag gegaan. De nieuwe kerk zal tweehonderd zitplaatsen gaan tellen. Tot nu toe werden de kerkruimte en het jeugdhonk gescheiden door een fietsenstalling. Slechts een klein gangetje zorgde voor de verbinding tussen de twee ruimten, waarvan het jeugdhonk ook als consistoriekamer vóór de dienst fungeerde.

De gemeente heeft ook de beschikking gekregen over de woning achter het jeugdhonk. Deze wordt nu afgebroken. Daardoor kan men de kerkruimte verder naar achter verplaatsen. De nieuwe kerkruimte zal wat lager liggen dan de huidige, omdat men zodoende de zaal voldoende hoogte kan geven. De nieuwe ruimte zal dus dat gedeelte beslaan, waarop zich nu een deel van de kerkzaal, de rijwielstalling, het jeugdhonk en de aangekochte woning bevonden.

Door de verlegging van de eigenlijke kerk naar achteren is ook de mogelijkheid geschapen, de ingang wat rianter te maken en de zaal voor jeugd- en zondagsschoolwerk een modern karakter te geven. Het ontwerp is niet luxueus, men heeft tenslotte om financiële redenen nog wat op het ontwerp versoberd, maar de kerk belooft toch een gebouw te worden, dat precies voldoet aan de behoefte van de IJmuidense gemeente. Het exterieur is sober, maar smaakvol. Een pompeus gebouw zou aan de Jan Pieterszoon Coenstraat ook niet hebben gepast. Men rekent erop, dat de uitvoering van het ontwerp van architect E. Wajon uit IJmuiden een half jaar in beslag zal nemen. In het plan is ook begrepen de aanleg van een nieuw doopvont. Eveneens overweegt men de aanschaf van een nieuw elektronisch orgel, omdat het huidige in de vergrote ruimte wel niet meer zal voldoen. De tekeningen geven een goed beeld van het plan, dat onder meer rekening houdt met een torentje, dat markant afsteekt tegen een schuin dak, waarvan de nok niet precies in het midden zal lopen. Hierdoor zal de lichtval door het transparante dak een zeer dynamisch karakter krijgen.

G. Maas.

Zo wordt de nieuwe kerk in de IJmond.

(Cliché in bruikleen afgestaan door Haarlems Dagblad/Oprechte Haarlemsche Courant)

---

rechtvaardig is —, maar daarnà. Daarná moet de ex-gestrafte weer opgevangen worden. Dat, dat opvangen van de ontspoorde medemens al begint vóór de straf op zijn mis-daad is uitgesproken, is haast een vanzelfsprekendheid. Elke misdaad heeft immers een voorgeschiedenis, die doorgewerkt heeft tot in de strafwaardige daad. Bij de arrestatie wordt die voorgeschiedenis niet meteen tot staan gebracht. Die vreet nog wel een poosje door. Daarom beginnen de bemoeienissen van de reclasseringsinstellingen met de delinquenten al direct als deze in hechtenis worden genomen.

Verval van normen

Anderen, die afwijzend staan tegenover de reclasseringsarbeid, zijn van mening, dat het de misdadigers al te gemakkelijk gemaakt wordt. Zó — zegt men — leer je ze geen rechtsnormen, geen liefde voor de handhaving van recht en orde. Met dat besef van rechtsnormen is het een zaak op zichzelf. Ieder vindt het normaal, dat iemand probeert de belastingen te ontduiken. Maar niemand vindt het goed, dat een belastingambtenaar een greep in de kas van de rijksontvanger doet... Niemand vindt dat goed. De Nederlandse wet noemt het rijden onder invloed van alcohol een misdrijf (zoals ook diefstal en mishandeling een misdrijf zijn), maar wie wil in iemand, die zulk een feit pleegde, een misdadiger zien? De weg naar de hoogste staatsambten is voor een misdadiger wel versperd, maar niet voor iemand, die onder invloed gereden en brokken gemaakt heeft.

Dát is eerder een verval van het besef van de rechtsnormen, dan wanneer een ontspoorde opnieuw een kans krijgt, zich een fatsoenlijke plaats in de maatschappij te verwerven, én waardig te tonen.

Vooral voor gelovigen

Waar het recht is opgebouwd op de elementaire beginselen van strafwaardigheid en strafvoltrekking zonder aanzien des persoons, daar kon ook de gedachte van de reclasseringsarbeid opkomen. Dat zowel in het een als in het ander de geest van het Evangelie doorbrak, is onloochenbaar. Dat een versterking van het rechtsbesef nooit mag gaan ten koste van de barmhartigheid, dat moet iets zijn, waarvoor de christen wil vechten.

Ploeger

J. Bijleveld
G. Bijleveld-Warta
Jaap en Annemieke

zijn erg blij dat ze er op 27 augustus een zoon en broertje bij kregen. Hij heet

MAARTEN

Rijssen, 9 september 1968.

Met grote vreugde en dankbaarheid aan God geven wij kennis van de geboorte van onze dochter en zusje

ANNA SUZANNA CORNELIA

Wij noemen haar Anneke.

H. H. Leewis
B. A. Leeuwis-Noordijk
Ria

Haarlem, 9 september 1968, van Zeggelenstraat 5.

DE CHRISTEN

27 september 1968
83e jaargang — 39

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs. J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 16.— per jaar (f 4.— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 21.— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Verzoening, vrede en veiligheid in Europa

Overwegingen bij het Interkerkelijk Vredesberaad, van dr C. P. van Andel Gzn.

(Uit het dokumentatiemateriaal)

1. Na de inval in Tsjechoslowakije lijkt het uitgesloten om in de verhoudingen tussen Oost en West nog aan verzoening te denken. Hoe is verzoening mogelijk met een systeem dat zijn onbetrouwbaarheid zo schaamteloos bewezen heeft?

Het is goed, dat wij hierover critische vragen stellen en dat wij het probleem wat meer uitdiepen voordat we het thema voor de vredesweek in de gewijzigde omstandigheden accepteren. De opvatting dat het dankzij een geleidelijke ontspanning en vooral dankzij een door de techniek steeds meer naar één model groeiende samenleving ook tot een betere garantie voor veiligheid en vrede komen zal, verdient de grootste argwaan. Het woord utopie is weer eens in zijn ware betekenis ontluisterd: ou-topos, geen plaats.

2. De nadere motivering van de vredesweek en van het thema ligt echter niet in de feiten waarmee wij op korte termijn geconfronteerd worden. Niet het punt van de veiligheid staat centraal (die ontwerpen zijn inderdaad meer aanvechtbaar geworden), zelfs de vrede maakt niet de kern uit (vrede is altijd meer gevolg, meer resultaat dan kern), verzoening is het waar alles uit volgt. Verzoening is het gebeuren waarin mensen niet als de eigenlijke initiatiefnemers optreden. Het is een woord voor de manier waarop God handelt met mensen in de geschiedenis. Het „woord van de verzoening", waar Paulus over schrijft, is niet een „preek over de verzoening" maar een gebeurtenis, een daad die doorwerkt in de samenleving van mensen en volkeren. Bij deze daad denkt Paulus aan het optreden van Jezus Christus. Maar hij ziet dit optreden niet geïsoleerd van het „gewone" wereldgebeuren voor en na Christus. Israël zou er niet zijn als dit verzoenend handelen van God er niet geweest was. Onweerstaanbaar is deze verzoening, zoals blijkt in het Oude Testament en in de bekroning daarvan door Christus.

De voortgang van het proces wordt niet belet door ontrouw en verbijsterende agressie. De geschiedenis van Jezus bewijst, dat het grote fiasco juist de agressor treft. Verzoening kan wel ontkend worden en vergeten, zoals Christus ontkend wordt, maar altijd wordt het patroon wel weer ergens zichtbaar voor wie ogen heeft om te zien.

3. Er is meermalen gezegd dat de wijze waarop de verzoening zich voltrekt als initiatief van God ook mensen een levensontwerp aanbiedt. Christenen zullen op hun beurt ook initiatiefnemers zijn en hun houding niet afhankelijk mogen maken van de reacties en de houding van de tegenpartij. Men gaat nog verder en spreekt van plaatsbekleding. Dat laatste woord heeft immers een bijzondere waarde in dit verband. Men leest telkens in de Bijbel, dat iemand voor een ander, een verkeerde, intreedt en schuld op zich neemt. Zonder te vragen of die ander dat wil en daarvoor openstaat. Het plaatsvervangend lijden van Christus gebeurt helemaal ongevraagd. Toch ligt daarin juist de voedingsbodem voor het proces der verzoening. Zonder plaatsbekleding gebeurt er niets. Daarom wordt ook vandaag naar die weg gezocht. Een kerk, een gemeente, een groep christenen, die niet bereid is tot het initiatief van de plaatsbekleding, van de riskante solidariteit met anderen in eenzelfde schuld, heeft zijn roeping gemist. Een dienaar is niet meer dan zijn Heer. Jezus zegt: „Als ze mij vervolgd hebben, ze zullen ook u vervolgen". Daarom zijn er mensen die nooit in de koude haatsfeer van het anticommunisme vervallen, maar die zich geven in de dienst der verzoening tot in Moskou, Peking en Hanoi toe.

4. Maar daarmee is niet alles gezegd. Het is mogelijk, dat christenen andere accenten leggen. Men wil dan meer in „structuren" denken. De inzet van een enkeling of van een kleine groep verzoeningsgezinde mensen wordt niet van grote betekenis geacht. Men vindt dat zelfs een gevaarlijke opvatting wanneer iemand zo „verzoenend" denkt: je stijft zo de schuldige in zijn houding.

Men moet uitgaan van en rekening houden met het bestaan van machten en tegenmachten in deze wereld. Er moet een zeker machtsevenwicht zijn; anders doen wij niet alleen onszelf maar ook de andere partij schade, wanneer we het evenwicht van machten in gevaar brengen. De grote zaak waar het om gaat, is de opbouw van systemen en van garanties waardoor de balans tussen de machten verzekerd is. Deze opvatting getuigt van een groot gevoel van verantwoordelijkheid. De laatste ontwikkelingen in de Oost-West verhouding geven in dit verband reden tot grote bezorgdheid. Want hoe gaat het nu met het machtsevenwicht?

De situatie is dus uiterst moeilijk geworden. Wat moet nu onze keuze zijn? Alleen maar verzoeningsgezind blijven en ons persoonlijk daar voor inzetten, ongeacht de nieuwe bedreiging of achter een harde politiek gaan staan die voor dit moment veiligheid geeft en eerlang wel weer naar onderhandelingen leidt? Of is er nog een derde richting?

5. Het is mogelijk, dat wij op grond van al het materiaal voor de vredesweek en

Citaat van de week: **De kerkelijke verkondiging zal duidelijk moeten maken dat wij door de grote Verzoening, die een soevereine daad van God is, verplicht worden tot daden van verzoening op politiek horizontaal niveau.**

(Jan Hooyman)

tevens met het oog op de situatie van nu tot een eigen benadering komen. Daarbij moet erkend worden dat er gevaar van kortsluiting dreigt, wanneer het woord „verzoening" onmiddellijk toegepast wordt op politieke verhoudingen. Verzoening is een zaak tussen God en mensen en tussen mensen onderling. Het is een werkelijkheid, die aanvaard moet worden in een persoonlijke geloofsbeslissing. In de verzoening geloven, betekent dan op lange termijn perspectief ontdekken in de geschiedenis. Verzoening als door God gegeven werkelijkheid is niet te stuiten door plotselinge gebeurtenissen. Het proces van deze verzoening gaat ook in veranderde omstandigheden door. Wie hierin gelooft, stelt zich op als deelnemer in dit proces, als getuige, als vertolker en in zekere zin als medewerker van God.

Hoe gaat het nu verder? De grote vraag is welke velden iemand die gelooft in de verzoening, gaat betreden om zijn getuigenis inderdaad over te brengen. Hij zal niet in het wilde weg voor verzoening pleiten tussen Oost en West, maar hij zal in de structuren waarin hij zèlf leeft (kerk, vakbond, partij, school, universiteit, staat, club) met anderen actie gaan voeren. Actie die gericht is bijv. tegen een koude oorlog-mentaliteit en tegen een ongenuanceerd anti-communisme. Onze bestaande levensverbanden moeten door een volhardende inzet van binnen uit en van onder af voor een nieuwe, positieve gerichtheid op de toekomst gewonnen worden. Dit is dienst aan de vrede. De achtergrond van deze dienst is de werkelijkheid van de verzoening in de naam van Jezus Christus, een zaak van geloof en vertrouwen temidden van schijnbare onzekerheid. Vertrouwen, dat toch ook op de lange duur de verschillende blokken waarin we thans leven meer met elkaar verzoend zullen worden.

6. Verzoening geeft het patroon aan waarin verschillende en soms tegenstrijdige structuren (Oost-West, Noord-Zuid) met elkaar tot een zekere leefbare verhouding komen. Het is niet nodig dat wij voor altijd dezelfde theorie van het machtsevenwicht blijven huldigen. Er komt een tijd, waarin het meer zal gaan om samenspel van machten. Dat is dynamischer dan evenwicht van machten. Om het zover te brengen moeten de bestaande machtsverhoudingen echter voortdurend op hun werkelijkheidsgehalte worden getoetst. Tsjechoslowakije heeft bewezen, dat in het communistische bewind de doorbraak plaatsvindt, al schijnen de argumenten uit de loop van kanonnen en geweren nu nog sterker te zijn.

Ook in het Westen is moedige zelfcritiek en herstructurering van de maatschappij een dwingende eis. De kerken kunnen niet beter doen dan voortdurend nieuw materiaal aandragen, waardoor zoveel mogelijk mensen gaan inzien dat vrede geen utopie en veiligheid geen zaak van militairen en technici is, maar voor ons allen.

HEBT U NIETS VERGETEN?

Mevrouw Wesley staat bekend als iemand die veel bad. In elk geval trok ze dagelijks een vaste tijd uit voor gebed voor haar kinderen. Twee daarvan zijn bekende evangelisten geworden.
Wie denkt nu ook niet aan Moeder Monica, biddend voor haar destijds nog onbekeerde zoon Augustinus, in de overtuiging dat een kind van zoveel gebeden niet verloren kan gaan.
Misschien hadden tijdgenoten van deze moeders hen voorbeelden kunnen noemen van andere moeders die toch ook voor hun kinderen hadden gebeden, en zo'n verhoring niet verkregen.
Zelfs Jezus moet ondervinden dat één van hen die Hij na een nacht van bidden uitkoos, en voor wie Hij is blijven bidden, tot een verrader van hem en Gods Koninkrijk werd.
Misschien zouden de moeders geen antwoord hebben geweten, en toch in hetzelfde vertrouwen zijn doorgegaan, omdat hun kinderen hen tot een gebedslast waren geworden.
Iemand die nogal eens faalde en daarop gewezen werd door een medelid van de gemeente, verdedigde zich niet, maar vroeg: Sta ik ook bij jou op 't lijstje?
Wij kunnen soms zo druk met andere mensen bezig zijn; we ergeren ons aan hen; worden in hen teleurgesteld; hebben misschien vrees voor hen.
Is dat alles niet voldoende om hen op „het Lijstje" te zetten, het lijstje van het gebed. Misschien moest op de deur van onze binnenkamer hetzelfde hangen als bij de kruidenier: Hebt u niet iets of iemand vergeten?
Het is soms beter om met God over een mens te praten, dan met een mens over God.

VROUWELIJKE OUDERLINGEN EN DIAKENEN IN GEREFORMEERDE KERKEN

In een groot aantal Gereformeerde Kerken in ons land worden thans voor het eerst vrouwelijke ouderlingen en diakenen bevestigd. De voor deze zaak benoemde deputaten van de Generale Synode hebben de plaatselijke kerkeraden officieel laten weten, dat zij hiertoe thans konden overgaan. De Synode had hierover reeds eerder een beslissing genomen, maar zij maakte daarbij het voorbehoud, dat eerst het oordeel van de Gereformeerde Oecumenische Synode over deze zaak zou worden afgewacht. Zou deze Oecumenische Synode namelijk met nieuwe principiële argumenten tegen de toelating van vrouwen tot de kerkelijke ambten komen, dan wilde men de mogelijkheid om zich hier nader op te bezinnen niet bij voorbaat uitsluiten.

De Gereformeerde Oecumenische Synode sprak inmiddels met 25 tegen 22 stemmen in augustus te Lunteren zonder meer uit, „dat het de duidelijke en klaarblijkelijke leer der Schrift is, dat vrouwen uitgesloten worden van het ambt van regeer- en leerouderlingen". Dit was tegen het voorstel van de adviserende commissie, die het vraagstuk open wilde houden voor studie en onderzoek. De nederlandse gereformeerde delegatie heeft op de Oecumenische Synode in een officiële verklaring haar teleurstelling uitgesproken over deze beslissing.

De betrokken deputaten hebben thans aan de gereformeerde kerkeraden in Nederland laten weten, dat de Gereformeerde Oecumenische Synode geen gronden heeft genoemd voor haar negatieve uitspraak. Ook zeggen deputaten, dat in de ter synode gevoerde diskussie evenmin dergelijke gronden besproken zijn. Daarom zijn zij tot de konklusie gekomen, dat er geen enkele aanleiding is om veranderingen te adviseren in het tot dusverre gevolgde beleid van de Gereformeerde Synode in Nederland, dat gericht is op toelating van de vrouwen tot de ambten. Vandaar dat de Gereformeerde Kerken thans kunnen overgaan tot de bevestiging van vrouwelijke ouderlingen en diakenen.

JAARLIJKSE GEZINSWEEK VAN DE KERKEN

Van 20-27 oktober 1968 wordt door de kerken in Nederland de jaarlijkse gezinsweek gehouden. Deze wordt georganiseerd door de gezinsweekkommissie, waarin vertegenwoordigd zijn: de hervormde kerk, de gereformeerde kerken, de evangelisch lutherse kerk, de remonstrantse broederschap, het leger des heils, de christelijke gereformeerde kerken en de oud-katholieke kerk. Het thema dit jaar is: *gezin en ruimte*.
De ruimte is in ons kleine en overbevolkte land een groot probleem geworden. De woningen worden steeds dichter op elkaar gebouwd, vooral in de grote steden waar men enorme flatgebouwen ziet verrijzen. Desondanks is er nog niet voor ieder gezin een goed tehuis.
Een boekje samengesteld door de kommissie bevat artikelen over dit thema o.a. wat de bijbel over wonen zegt, de ruimte voor het gezin, voor de jeugd, voor de bejaarde en de betekenis van dorp of buurt.

WIE?

Wie leende van de Algemeen Vormingsleider der N.B.J.B.

een map met kerstspelen, katalogus en recensies?

Graag spoedig terug aan ds M. G. Boeschoten, IJssel de Schepperstraat 27, Bunnik (U.).

Aan rustige wateren

Waar hemel en aarde ineenschuiven

Alle dingen zijn mij overgegeven van mijn Vader; en niemand kent de Vader dan de Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren. Matth. 11 : 27.

In deze woorden is het fundament blootgelegd, dat zwaar genoeg is om de grote Uitnodiging, die rust belooft aan allen, die vermoeid en beladen zijn, te dragen.

Hij, die hier spreekt is anders dan wij zijn: Hij is de Ander. Hij is geworden als onzer één, uitgenomen de zonde, maar... de zonde is niet „van ons".

Christus is ons gelijk geworden, maar nochtans de Ander gebleven. Hij is té dicht bij ons, ons té zeer gelijk, en tegelijkertijd té ver van ons af en ons té ongelijk, dan dat Hij ons volledig vreemd zou kunnen zijn of volledig eigen. Zijn Persoon is het Geheim rondom ons. Het geloof kent Hem in de omhelzing.

Achter en boven het N. Test., in en onder de woorden, die als medium fungeren tussen Hem en ons, golft een zee van Licht, dat een kennis van eigen orde mededeelt, ge paard áán wat niet nader dan als een „vreemde warmte" kan worden aangeduid. Die meenden Christus te kennen ervoeren, hoe dichter zij Hem naderden, dat zij Hem niet kenden. Hij werd een kwellend raadsel, voor sommigen een aanstoot en voor anderen uitgangspunt en onderpand. van de vrede van een herstelde Harmonie. Juist in zijn ontluistering, ontsluierde zich zijn heerlijkheid! De volgelingen hebben naar deze verandering gehunkerd, haar zoeken af te dwingen, opdat de spanningen, die waren ontstaan door en rondom de Heer zich zouden oplossen. En deze hébben zich opgelost, én in een gemeente, die Hem als Redder eerst, én in een volk, dat door Hem af te wijzen, aan eigen bestaan zijn zin ontnam.

Sprekende over zichzelf, plant de Heer woorden als sterren aan de hemel: Alle dingen zijn mij overgegeven van de Vader! Niet eerst ná en vanwege zijn opstanding bezit Hij deze volmacht: Zij droeg van den beginne zijn woorden en zijn werken. „Indien Gij iets kunt..." vraagt een beproefde en teleurgestelde Vader, dan... (Mark. 9 : 22) en het antwoord is het woord van bestraffende verontwaardiging... „wat dat betreft: indien Gij iets kunt?... Alle dingen zijn mogelijk dengenen die gelooft!"

De aard van zijn gezag en zijn macht? Niemand kent de Zoon dan de Vader! Met dit woord drukt Hij ons achteruit, van zich weg. Niemand kent mij, slechts het geloof beleeft mij. Afstand tussen ons en Hem wil Hij gezien en erkend hebben, opdat er — vreemd genoeg! — gemeenschap zal zijn.

Hij heeft de eeuwigheden doorschreden en afgronden doorwaad om bij ons te komen, maar wij kunnen tot Hem niet raken. De afstand is voor ons ondoorschrijdbaar. „Toen ik Hem zag, viel ik als dood aan zijn voeten". Openb. 1 : 17. Het is beter te wachten tot Hij zijn hand op ons legt en ons optrekt, dan door de wolken te willen opstijgen. De Heer laat een brug neer van Boven af; Hij strekt zijn handen naar ons uit.

Hij, Hij alléén, kent de Vader onmiddellijk. Maar deze kennis wil Hij met ons delen. Aarde en hemel schuiven in in elkaar: en dien het de Zoon wil openbaren, kent ook de Vader. Den uitverkorenen ontsluit zicht 't heilgeheim — de uitverkorenen te kennen aan het harde juk der eenzaamheid.

Hij kan ons, hoever we ook beneden Hem en van Hem afstaan, in Zijn Geheim betrekken: we zullen de Vader kennen. Er zál een kennen — niet der rede — maar een kennen van verwantschap, van ‚eigen' zijn, ontstaan. Een onvervreemdbaar goed! Hij maakt zondaars tot Gods kinderen. In deze kennis vindt het hart rust, hoezeer uit de tijd der vervreemding de kwetsuren, die de ziel opliep, nog nawerken! Roemend in hetgeen ze door Christus werden, hebben de eerste heiligen het woord bewaard en voortgedragen, dat de Zoon hen op de lippen geplant had: Abba! Dit is een teer woord.

Het was in 's Heilands moedertaal gekleurd door de tederheid van de ontwakende kinderliefde; zoiets als: lieve vader!

O Geest, geleid ons tot de Zoon —
O Zoon, breng ons voor 's Vaders troon —
Zend ons de Geest, o Vader!
Bij deze zaal'ge wenteling
in Uwe goddelijke kring,
Koom 't hart U immer nader!

's-Gravenhage J. Louw

Dank

De toogdag in Epe was een fijne, gezegende dag waarvoor we de Heer hartelijk dankbaar zijn.

Vele mensen hebben maanden hard gewerkt: allen die aan het programma hebben meegewerkt hebben gegeven wat ze hadden en wat ze konden. Gemeenteleden uit Zwolle hebben op allerlei wijzen zich ingezet om alles gereed te hebben. De deelnemers aan de „gospel promenade" hebben enthousiast meegewerkt en de koren en de muziekcorpsen en.. zo zouden we door kunnen gaan.

Twee uitzonderingen willen we maken. De apeldoornse broeders A. Hof en J. Chr. Schipper hebben tezamen met de zeer actieve personeelsleden van de apeldoornse gemeente een uitmuntend werk gedaan in het verzorgen van de programma's van naar schatting 850 kinderen. Onze kinderen kwamen enthousiast van de toogdag terug. Dat dit is bereikt is te danken aan bovengenoemde broeders en zusters uit Apeldoon die letterlijk dag en nacht hebben gewerkt. Hartelijk dank en dat namens honderden kinderen en ouders!

Ook de directeur van het recreatiecentrum „De Jagerstee", ds Van der Klei, en zijn stafleden hebben veel meer gedaan dan wij van hen hadden gevraagd of verwacht. Het is geen kleinigheid op je terrein overspoeld te worden door zo'n 4000 baptisten! Gelukkig bleek ons al gauw dat hij ons bepaald niet zag komen als Filistijnen en we hopen maar dat dit zo is gebleven.. Zonder deze medewerking van „De Jagerstee" hadden we ons deze dag niet voor kunnen stellen.

Voor de organisatoren was dit een eerste ervaring. We zijn blij voor het welslagen van de dag, maar we hebben de fouten in organisatie en programmaplanning genoteerd. Want één ding is zeker: over enkele jaren zullen we — zo God wil — weer een ontmoetingsdag hebben, als we tenminste de reacties goed hebben beluisterd.

Voor de Landelijke Plan Commissie,
Th. van der Laan, secr.

RELATIEVE GROEI VAN BAPTISTEN IN AUSTRALIE

Blijkens een rapport van de sekretaris van de Unie van Baptisten in Australië zijn de baptistengemeenten de laatste jaren gegroeid. In 1967 telde Australië op elke 1000 inwoners *4.05* baptist; in 1950 *3.89*. In 1900 was dit cijfer *4.58*.

PREDIKANTSVROUWEN!

U gaf zich nog niet op voor onze dag maar het kan alsnog. Zorg dat u die dag niet ontbreekt. Er is een goed verzorgd programma. Noteert u even: 3 oktober predikants-vrouwendag te Bilthoven, en meldt u aan bij: Plantsoenstraat 4, Stadskanaal.

H. K. Oldenburger-Trip.

Jezus en het mensenleven

Jezus heeft zich ongemeen sterk geinteresseerd voor het leven der mensen. Het doel van zijn komen was gericht op het redden van het leven der mensen. Hij was bereid voor dát leven het Zijne te geven . . .

Er is een schone tekst, waarin Jezus in beeldspraak uitgedrukt heeft, wat Hij van een mens verlangt. Wat Hij een mens adviseert. Waartoe Hij een mens oproept.

Heilige parel

Geeft het heilige de honden niet, en werpt uw paarlen niet voor de zwijnen, zei Hij, Mt 7 : 6. Volgens sommigen heeft Jezus daarmee Zijn volgelingen opgeroepen, het woord des evangelies, het getuigenis der christenen, niet aan de spotters te zeggen. Althans dat niet telkens weer aan de spotters te zeggen.
Ik dacht, dat het op méér zag. Dat het ziet op het leven, dat God aan de mens heeft toevertrouwd. Dat de parels de aanduiding zijn van de talenten en mogelijkheden, die God aan de mensen gegeven heeft.
Wat doen we daarmee? Met dat leven? Met die gaven?
Geeft het heilige niet aan de honden.
Het was de Joden verboden, het offervlees, dat op het altaar gelegd was als geschenk voor God, zélf te gebruiken. God had aangewezen, welk deel van het offerdier voor de priesters bestemd was. Dat moesten de priesters eten, dat mochten ze niet aan de honden te eten geven. Dat zou ontwijding van het heilige betekenen. Heilig offervlees aan de honden geven zou een miskenning betekenen van het karakter van het offervlees: een zoen-, een dankmiddel te zijn. Wat God toekomt, mag men de honden niet geven.
Ons leven komt God toe. Hij gaf het ons, Hij behoudt er het eigendomsrecht over. Hem moeten wij het toewijden.
Onze gaven zijn des Heren zaak. De parel van onze ogen, van onze stem, van ons denken, van onze handen . . ze zijn allemaal voor de Heer, Hem komen ze toe, Hij mag er mee doen, wat Hij wil.

Verkeerd gedaan

Maar menig leven — het was een heilig geschenk Gods — is voor de honden verworpen. Verknoeid. Geruïneerd. Nu lopen er scheuren door, er zitten barsten in. Littekens van geslagen wonden zijn zichtbaar en werken ontsierend.
En wie kan zulke littekens wegopereren? Wie kan de scheuren lijmen, zodat de barsten niet te zien zijn? Wie kan de ruïnes weer opbouwen? Geen sterveling is daartoe in staat. Wat de honden — wat de duivel — in hun bek, met hun tanden geraakt, geschonden hebben, dat blijft geschonden.

Dom gedaan

Varkens houden niet van parels. Wat kunnen ze er mee doen? Ze weten er niets mee aan te vangen. Hun altijd-hongerige maken vragen wat anders. Daarom trappen zij de parels, die hun voorgeworpen worden, diep weg in de modder. Daarom keren zij in woede zich tegen de mens, die zijn parels wegwierp, voor de zwijnen.
Parels waren in Jezus' dagen blijkbaar de edelste en duurste dingen, die te bedenken waren (zie de gelijkenis van de koopman in parels, Mt 13 : 45v.).
Het is rondweg dom, om zwijnen parels te geven. Is het verstandig de parels van het menselijk leven aan die machten te geven, die ze niet weten te waarderen?

Een mens bij het tolhuis

Mattheus heeft ons zijn eigen bekeringsgeschiedenis verteld. Elke goede bekeringsgeschiedenis is een geschiedenis van de zoekende Jezus, die een verloren mens gevonden heeft. Zó wil Mattheus ook, dat wij zijn bekeringsgeschiedenis lezen, Mt 9 : 9-13. Wat Mattheus opgevallen is, toen Jezus hem naderde, dat is dit: Jezus zag in Mattheus een mens (iemand, zeggen de vertalers van het NBG). Maar in het Grieks staat duidelijk: een mens). En die mens was een tollenaar, daarin heeft Lc gelijk, 5 : 27. En dat was juist de tragedie van die man, die als kind de naam Levi (een goed joodse naam) kreeg, en die later ook Mattheus (een goed griekse naam) genoemd werd. Wat had Levi/Mattheus van zijn leven gemaakt? Hij had het verknoeid, vergooid, vergokt.

Een vrouw op glad ijs

Jezus zocht haar op, onder de blote hemel, onder de brandende zon. Hij had dorst, en zij putte water. Maar zíj had nog méér dorst, en Híj putte voor haar uit eeuwige bronnen. Vijf mannen had ze gehad, en de zesde zou ze verslijten. Het heilige gaf ze aan de honden, en haar parels had ze voor de varkens geworpen . . En wat hád ze er mee gewonnen? Ze had alles verloren. In de stad was ze een getekende, die naar de bron ging, als andere vrouwen thuis bleven. Voor de mannen was ze alleen maar een speelbal, waartegen men aan mocht trappen.
Behoedzaam echter zoekt Jezus een paar van haar weggeworpen parels op. Op een onnavolgbare tere wijze probeert Jezus dit leven te ontrukken aan de tanden van de verscheurende honden. En zijn discipelen waren verbaasd, dat Hij met een vrouw in gesprek was . . Ze moesten nog veel leren, die vissers van Galilea. Ze hadden hun Meester nog niet door. Ze zagen niet wat Hij zag. De diepte van de zonde ontging hun nog. En daarom zagen ze ook niet de glorie van de witte, rijpe oogstvelden. (Jo 4).

Scharen zonder herder

Zij waren voortgejaagd en afgemat, als schapen, die geen herder hebben, Mt 9 : 36. Hij werd met ontferming over hen bewogen, en daarom riep Hij hun toe: Komt allen tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven, Mt 11 :28.
Voortgejaagd waren ze, werden ze. Voortgejaagd door de jager, die zijn honden achter de prooi aandreef. Afgemat waren ze door de uitputtingsslag met de tegenstander, die ze niet aankonden. Het smaakt de honden wel, het heilige te verscheuren. Nooit zijn ze tevreden. Altijd beginnen ze opnieuw. Wee de mens, die het heilige de honden geeft.

De Zoon des mensen

is gekomen om het verlorene te zoeken en te redden, Lc 19 : 10. Jezus interesseerde zich voor het leven der mensen. Voor hun verknoeid, voor hun geschonden, voor hun verarmd leven. Hij kwam niet om Zich te laten dienen, maar òm te dienen en zijn leven te geven tot een losprijs voor velen, Mc 10 : 45. Niet met zilver of goud (net als parels uiteindelijk vergankelijke dingen) kocht Hij hen vrij, maar met zijn eigen dierbaar bloed, I Pt 1 : 18v.
Hij zei de mensen, dat er nieuwe kansen komen, als zij het met Hem wagen. Als ze er mee stoppen de honden en de varkens te voeren.
Vanuit het evangelie van Jezus Christus mag ook de moderne mens benaderd worden met de vraag: Wat doet u met uw leven? Wat hébt u met uw leven gedaan? Voor hen, die willen toegeven, dat het scheef ging, is er dan een heerlijke bevrijdingsboodschap.

Ploeger

SPREKERSLIJST

De raad van de baptistengemeente te Heerenveen heeft op de sprekerslijst de naam laten plaatsen van: br S. Houwink, Veensluis 10, Heerenveen, tel. 05130-8271.

H. Th. Plevier

Adreswijziging

Het adres van ds Chr. Eijer is thans: Zuiderlaan 36, Hoogezand, tel. 05980-2863.

Thans is het adres van cand. B. Stuut, Plantsoenlaan 7, Scheemda (tel. 05979-497).

NADER BEZIEN

Informatie, bijdrage tot vrede

Dezer dagen hebben we een amerikaanse predikant ontmoet die gedurende enkele weken zijn kansel had geruild met die van een presbyteriaanse kollega in Schotland. Daarna bezocht hij enkele andere europese landen. Op zijn terugreis naar de States kregen we een gesprek met hem over allerlei zaken, o.a. over de amerikaanse oorlogsvoering in Vietnam. Hij zei reeds voor zijn kennismaking met Europa een tegenstander te zijn geweest van deze oorlog, ‚maar', zo voegde hij eraan toe, ‚dankzij de informatie die de europese pers mij heeft gegeven kan ik mijn afkeuring nu beter motiveren. U wordt in Europa veelzijdiger geïnformeerd dan wij in Amerika'.

We weten niet of dit komplimentje voor de europese journalisten werkelijk verdiend is — we hebben wel die indruk — en weten al evenmin of de amerikaanse pers inderdaad minder objektieve, laten we zeggen: minder veelzijdige, informatie verstrekt. Het heeft ons er wel opnieuw van overtuigd hoe belangrijk goede informatie is.

Zondag a.s. wordt de nu voor de tweede maal gehouden ‚interkerkelijke vredesweek' afgesloten. De in het Interkerkelijke Vredesberaad samenwerkende kerken — helaas heeft onze Unie ook dit jaar nog niet meegewerkt! — hebben opnieuw getracht het ‚kerkvolk' onder het thema ‚Europa: Verzoening-Vrede-Gerechtigheid' te konfronteren met de wezenlijke vragen van de vredesopdracht die alle christenen geldt. De informatie, de voorlichting speelt daarbij een belangrijke rol.

Eén van de meest doeltreffende middelen om een bijdrage te leveren tot verzoening, vrede en gerechtigheid, niet slechts in Europa maar in de gehele wereld, is die van de informatie. Meer nog dan de over de gehele wereld werkzame persbureaus — die als 't er op aankomt toch in hun berichtgeving gekleurd zijn, al was het alleen maar door de toegepaste selektie — zouden de kerken door hun bovennationale positie in staat moeten zijn de mensen te informeren over de feiten en hun achtergronden. Het komt ons voor, dat het in het leven roepen van kerkelijke nieuwsagentschappen, die zich niet moeten beperken tot kerkelijk nieuws (zoals nu het geval is), maar ook het verstrekken van sekulair nieuws zich tot taak dienen te stellen, een gewichtiger bijdrage tot verzoening, vrede en veiligheid is dan de periodiek afgelegde verklaringen en aanvaarde resoluties.

Geïnformeerd te worden is óók een taak voor de individuele christen. Onwetendheid is op zichzelf nog geen zonde. Onwetend blijven, niet geïnformeerd willen worden is het wel.

v. D.

zand — en zaad

Nee, dat kunnen wij niet. Met deze woorden sluit ik aan op wat ik vorige keer schreef. Wij kunnen de doop van kinderen niet erkennen, aanvaarden. We hebben begrip voor de achtergronden van die handeling, maar voor ons besef hebben de kerken, die zo handelen, te weinig oog voor het nieuwe dat reeds bij Johannes de Doper doorbrak, in Jezus zijn vervulling vond, en door diens volgelingen ook als iets totaal anders begrepen werd. Men leze slechts welke beschuldigingen tegen Stefanus werden ingebracht, om hier verder maar over het geschrevene van Paulus en Petrus te zwijgen. Het Nieuwe Testament is inderdaad een **nieuw** verbond. Een verbond, dat God wil sluiten met ieder mens, van welke herkomst ook. Hij wil zijn Geest op grond van Christus' offer aan ieder geven, die gelooft. En tot dat geloof wil Hij roepen. Hier helpt geen afstamming. Die, op welke wijze ook, wel in 't geding te willen brengen toont aan, dat deze nieuwe weg, die God kiest, ontgaat aan hen, die handelen, alsof kinderen van gelovige ouders reeds tot dat verbond zouden behoren. Het is niet, dat wij dat niet zouden willen, maar wij hebben geen onweersprekelijke gronden om dat te geloven. Integendeel, de praktijk bewijst overal, dat men wel veel kan erven of overnemen van zijn ouders, maar niet het geloof. Zoals wij ook mogen konstateren, dat God uit stenen Abraham kinderen kan verwekken.

Men verwijt ons ten aanzien van de doop wel eens sektariërs te zijn. Voor ons zou de doop het één en het al zijn. Wij zouden geen oog hebben voor wat God in de lijn der geslachten wil doen. Het individualisme zou ons blind maken voor de zegeningen van het christelijk gezin. Misschien hebben wij soms aanleiding gegeven om tot zulke gedachten te komen. Die moest men dan nu maar laten varen. Indien wij al bij tijd en wijle nadruk leggen op de doop der gelovigen, dan is dat alleen omdat wij menen, dat anderen t.a.v. de doop nog niet zijn waar de Schriften ons willen brengen. Onzerzijds hebben we de indruk, dat de 'doop' der kinderen meer verdedigd wordt dan de doop der gelovigen betuigd. Voorts miskennen wij geenszins de waarde van het opgroeien in de lichtkring van het evangelie. Wij weten ook wat over Timothéüs geschreven staat, en achten het een zegen voor kinderen in een gezin groot te worden, waar het woord van de Heer gehoord en gezien wordt; zonder daaraan echter de konsekwentie te willen verbinden, dat men die kinderen beschouwen mag als reeds te behoren tot de geroepenen. Hen dopen is een vooruitgrijpen op wat God nog, naar wij hopen, zal doen.

Reeds eerder hebben wij getuigd van het levend geloof, dat wij ontmoet hebben bij leden van andere, kinderen dopende, kerken. Met deze leden voelen wij ons verwant, verbonden. Maar een oprechte en innige samenwerking en samenleving met die kerken wordt voor ons moeilijk, omdat wij een ander uitgangspunt voor de gemeente hebben. Terwijl de kerken elkaar op dat punt van de kinderdoop steeds meer vinden, althans elkanders doop erkennen, moeten wij met nadruk zeggen, dat wij ons van die opvattingen moeten distanciëren. Het kan zijn, dat iemand vraagt, of de doop nu van zulk een importantie is, dat men daarop nauwere verbindingen moet laten afspringen. Is wat ons verbindt niet meer dan wat ons scheidt? Waarop wij antwoorden, dat wat ons dan scheidt van fundamenteel belang is. Het gaat niet over een liturgie, over een wijze van leven, maar over de gemeente zelf.

Al het voorgaande niet uit het oog verliezend, zou ik toch in de liefde Gods, die ons allen geduldig draagt, in verbinding met andere kerken willen staan om van nabij naar hen te zien en te luisteren en, waar mogelijk, van dat te getuigen wat ons is geopenbaard. Het is, alsof ik mij hier zelf tegenspreek, als ik zie naar de laatste alinea van de vorige bijdrage. Het is niet zo. Het is 'n poging om Psalm 85 : 11 gestalte te geven: 'Gerechtigheid en vrede kussen elkaar'.

Huizinga

20-jarig jubileum van de J.M.C.

(Jongens- en meisjesklubwerk-centrale)

Uit alle delen van ons land waren we samengekomen voor het J.M.C. weekend in Emmen, om daar met elkaar ons 20-jarig jubileum te vieren. We werden allen verwelkomd met een heerlijk kopje koffie. Het deed ons goed elkaar weer te ontmoeten.

Na deze ontmoeting begon de vrijdagavond-bijeenkomst. Ds J. H. Blenkers had de leiding. We zongen met elkaar vele koren en we leerden ons nieuwe J.M.C.-lied. We hadden medewerking van „Kleine Kracht" uit Vroomshoop, dat enkele liederen vóór ons zong. Onze vormingsleider ds M. G. Boeschoten hield een toespraak over *„Hoe zien wij het J.M.C.-werk en hoe doen wij dit werk."*

Na de pauze gingen we in diskussie. Vele punten werden aangesneden.

Hoe doen wij dit werk?

Samen dit werk doen, de leiding en de gemeente. Vooral omdat dit werk zoveel buitenkerkelijke kinderen trekt. We hebben de steun van de raden zo nodig. We zouden zo graag de gemeente zien als een thuishaven, waar we met de moeilijkheden heen kunnen. Als het soms stormt, te weten dat we een biddende gemeente achter ons hebben. We waren blij te mogen horen dat de leiders en leidsters liefde voor dit werk hebben en dat de Grote Liefde van Jezus Christus onze hulp is.

Hoe delen we ons klubuur in?, was een der vragen. De tijd was te kort om alles te bespreken. Het koren-zingen, werd door allen van harte aanbevolen. Er werd zelfs gezegd dat de moeders de koren bij hun daag'lijks werk zongen.

Nadat „Kleine Kracht" ons weer begeleidde met koorzang, hield ds J. Bouritius de dagsluiting.

De heer Storm, beheerder van de jeugdherberg was onze gids bij de nachtwandeling.

Zaterdagmorgens zetten we onze bijeenkomst voort. Na het ontbijt hadden we spelinstructie, die werd geleid door mevr. Bouritius en mej. G. v. Veen. Ook dit is voor ons klubwerk zeer belangrijk. Er werd dan ook met volle overgave meegedaan.

„Het kreatiefbezig zijn."

Dit werd geleid door mevr. Bos-Karsies voor de dames en door ds Blenkers voor de heren. Steeds weer worden we er bij bepaald dat dit werk veel aandacht en liefde vraagt. Ook werden er door vele afdelingen werkstukjes meegebracht en konden de leiders en leidsters vele ideeen meenemen naar huis en gemeente.

Na al deze inspannende bezigheden kwam er een leegte in onze magen. Dit werd ras verholpen door een heerlijke warme maaltijd.

Onze middagbijeenkomst begonnen we weer, met het zingen van ons klublied. Om weer een beetje ontspannen te worden stond deze middag in het teken van een feestelijk programma. Deze middag werd geleid, door de heer Hamer van Vroomshoop. Ds Blenkers hield voor ons een feestrede. In deze dankte hij mej. Van Veen en de heer Bok voor het vele werk dat door hen was gedaan in de afgelopen twintig jaar. De J.M.C. is nu bijna volwassen. Veel is gedaan, veel zaad is gestrooid en God gaf de wasdom. Straks zien we hierboven de vruchten. Ds H. D. Dekker sprak namens de NBJB en feliciteerde ons met dit jubileum. De J.M.C.'ers zijn de jeugd voor later, aldus de voorzitter van de NBJB. Ds Bouritius sprak namens de Unie. Het was hem een vreugde de jongeling (J.M.C.) geluk te wensen. Het is moeilijk werken, maar de Unie acht dit een belangrijk stuk werk.

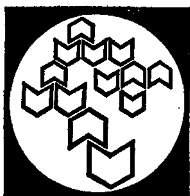
De heer Hamer interviewde mej. Van Veen en de heer Bok. Vele gebeurtenissen van de afgelopen 20 jaar werden weer op tafel gelegd. Het was wel moeilijk werken, maar steeds zagen ze dat de Heer hen leidde. Dit gaf hen steeds de vreugde in dit stuk werk te arbeiden. In het begin van de afgelopen 20 jaar werd aan de kinderen een ster uitgereikt voor het trouw zijn op de klubs. Dit werd op ons feest nog weer eens in praktijk gebracht.

Mej. Eijkenaar reikte beide jubilarissen een oorkonde uit, voor het vele werk dat ze steeds met liefde hadden gedaan. De heer Hamer spelde hen een J.M.C.-insigne op, als ereteken voor de 20 jaar trouw, werkend in de J.M.C.

Daarna luisterden we naar mej. Eijkenaar, die ons voorlas het A.B.C. van het klubwerk. Een woord van dank aan allen die in de afgelopen 20 jaar voor de J.M.C. zo veel hebben gedaan en voor het vele werk aan allen die dit weekend zo fantastisch hebben voorbereid.

Hoogezand J. Meijer.

IN DE RIJ VOOR HET EVANGELIE

neem een bijbel voor uw rekening

De kerken in Indonesië zitten propvol. Zij puilen uit. Er worden duizenden mensen gedoopt. Er worden tienduizenden mensen lid van de kerk. In Indonesië staan de mensen in de rij voor het evangelie. In Indonesië is zelfs hier en daar een zwarte markt in bijbels. Het is aan ons om dankbaar te zijn voor de belangstelling, die er achter steekt.

Dankbaar — dat het Woord des Levens uitgaat. Dankbaar — dat duizenden mensen nu ontdekken, dat Jezus Christus de Weg en de Waarheid is.

Het Indonesisch Bijbelgenootschap vecht tegen de bierkaai, het kan op geen enkele manier aan de behoeften voldoen in dit stadium. Daarom wordt er geholpen door het Nederlandsch Bijbelgenootschap; en ook door andere bijbelgenootschappen in de wereld. Om te antwoorden op de enorme vraag, die er in Indonesië is.

Er zijn in Indonesië honderdduizenden studenten, en er zijn een paar miljoen kinderen op middelbare scholen. Ook die praten en discussiëren en vragen. Ook daar is diezelfde honger naar antwoorden, naar een visie. Ook daar is een geweldige openheid voor het evangelie. Voor deze jeugd vragen wij uw hulp. Bijbels voor een prijs, die deze kinderen kunnen betalen. Bijbels, meer dan gewoon gesubsidieerd, om de jeugd van Indonesië het boek in handen te geven, waarin zij bakens kunnen vinden, bakens naar een toekomst. Om de jeugd van Indonesië het boek in handen te geven, waarin zij kunnen lezen van Hem, die alles nieuw maakt.

Neem zo'n Bijbel voor uw rekening!

BILLY GRAHAM VOLGEND JAAR NAAR WENEN

Evangelist Billy Graham zal spreken op de Europese Baptisten Conferentie, die van 6-10 augustus 1969 in Wenen wordt gehouden. Graham zal waarschijnlijk het woord voeren tijdens de slotbijeenkomt op zondag 10 augustus. Onder de sprekers is ook ds Th. van der Laan, algemene secretaris van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. De organisatoren verwachten meer dan 4000 deelnemers uit vrijwel alle landen in Europa. De bijeenkomsten zullen in de **Stadthalle** te Wenen worden gehouden.

BAPTISTEN IN TSJECHO-SLOWAKIJE

Voor zover kan worden nagegaan hebben de ontwikkelingen van de laatste weken in Tsjechoslowakije geen vèrreikende gevolgen gehad voor de arbeid der baptistengemeenten. De opkomsten in de diensten etc. zijn enigszins achteruitgegaan ten gevolge van vervoersmoeilijkheden.

Verantwoording Unie-bureau

In de maand augustus kwamen in het unie-bureau de volgende bijdragen en giften binnen:

1) **voor de E.C.U.:** Muntendam f 100,—; Pernis f 44,86; Deventer f 192,03; Apeldoorn f 122,45; Amsterdam-Centrum f 32,52; Rotterdam-Centrum f 100,—; Den Haag f 285,—; Heerenveen f 41,80; Drachten f 84,47; SS,D f 10,—; GFB,B f 50,—; MEvD,US f13,—; Spaanse Baptisten, Enschede f 50,—.
2) **voor de evangelisatie onder Spanjaarden:** Muntendam f 100,—; Drachten f 80,—; Deventer f 56,95; Harlingen f 48,27; Leiden f 48,30; Rotterdam-Centr. f 50,—; NN,X f 15,—; mej. GFB,B f 50,—; MEvD,US f 7,50.
3) **voor de opleiding:** Muntendam f 130,—; IJmuiden f 100,—; Steenwijk f 15,50; Deventer f 112,38; Leiden f 61,56; Apeldoorn f 97,31; Amsterdam-Centr. f 17,17; Rotterdam-Centr. f 100,—; Den Haag f 229,—; mej. GFB,B f 50,—; MEvD,US f 15,50.
4) **voor de zending inclusief Bufferfonds:** Muntendam f 196,10; Stadskanaal f 390,—; IJmuiden f 150,—; Emmen f 194,50; Den Helder f 29,87; Steenwijk f 44,10; Deventer f 241,60; Harlingen f 102,98; Leiden f 47,30; Apeldoorn f 140,35; Amsterdam-Centr. f 37,59; Coevorden-De Krim f 60,—; Rotterdam-Centr. f 50,—; Den Haag f 437,—; Nieuwe Pekela f 241,32; Heerenveen f 205,90; Pernis f 51,93; NN,X f 7,50; mej. EB,F f 25,—; mej. GFB,B f 50,—; MEvD,US f 28,—; Vinkenhof f 50,20; Coll. Kamp Vandans, Oostenrijk f 81,45; Spaanse Baptisten, Enschede f 50,—; Groen v. Prinstererschool, Emmen f 70,—; Talmaschool, Heerlen f 15,—.
5) **voor het ,10-cents-fonds' van de UBS:** Drachten f 55,67; Deventer f 51,86; Muntendam f 15,85; IJmuiden f 100,—; Den Helder f 26,60; Leiden f 47,73; Den Haag f 132,—; mej. GFB,B f 50,—; MEvD,US f 6,—.
6) **voor het Noodfonds:** Emmen f 112,36; Den Haag f 70,—; Haarlem f 82,19; mej. GFB,B f 50,—; Coll. Vinkenhof f 61,93.
7) **voor „Handelingen '69":** HWV,Q f 200,—; Enschede f 700,—; JtB,H f 50,—.

Hartelijke dank aan alle gevers en geefsters!

En wilt u weten, wat er in de eerste 8 maanden is opgebracht? Nu dan, leest aandachtig:

voor de E.C.U.	*f* 11.665,85
voor de arbeid onder Spanjaarden	„ 4.868,72
voor de Opleiding	„ 14.933,79
voor de Zending incl. bufferfonds	„ 25.809,78
voor het 10-cents-fonds	„ 3.118,85
Tezamen	*f* 60.396,99

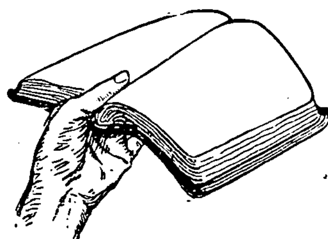
Maar, zult u vragen, hoeveel moeten we samen nog in de rest van dit jaar opbrengen om onze afgesproken doelen te halen? Nu dan, leest héél aandachtig:

voor de E.C.U.	*f* 12.334,15
voor de arbeid onder Spanjaarden	„ 9.131,28
voor de Opleiding	„ 13.916,21
voor de Zending incl. bufferfonds	„ 28.040,22
voor het 10-cents-fonds	„ 6.881,15
Dat is met elkaar	*f* 70.303,01

U zegt „wij moeten dus flink — en blij — blijven geven". Juist, u hebt het begrepen! En, zo hoor ik u verder vragen, hoe staat het nu met „Handelingen '69"? Daarvoor is nu ontvangen f 1440,—. En het zal voor dit jaar f 47.500,— worden, zoals u weet (en dan ook nog f 47.500,— voor uw plaatselijke evangelisatie in dit kader). Want we willen immers de helft van de opbrengst in elke gemeente (met als gesuggereerde bijdrage per lid f 10,—) bestemmen voor het landelijke werk van de actie „Handelingen 69" en de andere helft voor de plaatselijke actie in het kader van de evangelisatie „Handelingen 69". U weet, dat er al hoge bedragen moesten besteed worden (denk aan die grote, prachtige en inspirerende Toogdag!). Daarom is het nu dringend nodig om de bijdragen over te maken naar het Unie-bureau. Wij verwachten deze vol spanning!

Giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

T. Jansma

Wat zullen we lezen?

Het wonder van Gods Zijn is, dat Hij Zich met de wereld — met déze wereld, waarin u en ik leven — bemoeit. En hoe bemoeit Hij Zich daarmee?!

zondag	29 sept.	Hebr. 9 : 1-10	God was altijd al bezig met de mens
maandag	30 sept.	Hebr. 9 : 11-15	Het bloed van Christus reinigt van alle zonden
dinsdag	1 okt.	Hebr. 9 : 16-23	Het eerste testament was rechtsgeldig
woensdag	2 okt.	Hebr. 9 : 24-28	Het tweede testament is rechtsgeldig
donderdag	3 okt.	Hebr. 10 : 1-10	Het ging — en gaat — om de wil Gods
vrijdag	4 okt.	Hebr. 10 : 11-18	Eens en voor altijd
zaterdag	5 okt.	Hebr. 10 : 19-25	Wij staan niet op drijfzand

Pl.

Ingaande deze week zal de rubriek Wat zullen we lezen? worden verzorgd door ds H. Ploeger. We zeggen ds F. E. Huizinga, die het tot nu deed, hartelijk dank! — Red.

Uit ons Unie-Bureau

Mevr. J. Krause-Boiten heeft zich in verband met haar werkzaamheden genoodzaakt gezien de Unie Zendings Commissie mee te delen dat zij niet langer zitting kan nemen in de Commissie der Unie. De U.Z.C. heeft in zijn vergadering van vrijdag 20 september onder dankzegging de terugtrekking aanvaard en heeft ds G. van 't Wout, secretaris van de U.Z.C. en voorganger van de baptistengemeente te IJmond benoemd als vertegenwoordiger in de Unie-Commissie.

Th. van der Laan

Mededeling

Het sekretariaat van de gemeente te Almelo-Geraniumstraat berust thans bij br J. Meijer, M. Hobbemastraat 60, Almelo, tel. 05490-9443.

Gemeenteberichten

INTREDE DS W. G. RENKEN IN ZUTPHEN

Zutphen — (J.M.d.V.) Zondag 18 augustus j.l. was een blijde dag voor onze gemeente. Wij mochten deze dag de intrededienst meemaken van ds W. G. Renken.

Ds J. Reiling van het seminarium leidde deze morgen de bevestigingsdienst, waarbij stilgestaan werd bij een gedeelte uit het boek Handelingen, waarin de waarde en de betekenis van de gemeente wordt besproken. De intrededienst werd gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Kerk (vrijgemaakt). Br Olijslager sprak een welkomstwoord namens de gemeente. Diverse afgevaardigden van burgerlijke en kerkelijke instanties gaven ook blijk van belangstelling door toespraken gericht tot ds Renken. De kerk was zeer goed bezet.

Om 5 uur 's middags gingen wij naar onze eigen kerk om daar als leden en vrienden der gemeente onze nieuwe voorganger op een begroetingssamenkomst te verwelkomen.

Namens de raad sprak br Terwel die ds Renken een gift namens de gemeente overhandigde. Na een gezamenlijke broodmaaltijd togen wij weer blijde huiswaarts.

INTREDE DS H. C. v. d. FLIER IN DOETINCHEM

Doetinchem — (H.H.V.) Zondag 15 september jl. is voor onze gemeente in Doetinchem een onvergetelijke dag geworden. Op die dag mochten we immers in ds H. C. van der Flier, uit Ter Apel overgekomen, één voorganger ontvangen die zich geheel aan de arbeid in en om Doetinchem wijden kan. De bevestiging vond 's morgens door ds H. J. Stukker van Arnhem plaats. Reeds toen was een grote schare opgekomen zodat het middenschip van de grote kapel geheel bezet was. De dienst droeg een vriendelijk karakter. De prediking over 1 Cor. 13 „Liefde als grondslag van alle waarachtig leven" zal ons nog lang bijblijven. Na de gebruikelijke vragenstelling en beantwoording door voorganger en gemeente doorleefden we opnieuw

het aangrijpende ogenblik van voorbede en handoplegging. Alles tezamen genomen was het een morgen vol wijding en dankbaarheid.
's Middags deed ds Van de Flier zijn intrede met een prediking over Lucas 15 : 6 „Wees blij met mij", daarin er op wijzende dat echte en eerlijke blijdschap daarin bestaat dat men zichzelf vergeet in het zien van Christus' blijdschap over het verlorene, dat gevonden wordt. Onder grote stilte werd deze boodschap door een grote schare mensen uit onze stad en omgeving en uit Duitsland aangehoord. Twee koren luisterden deze dienst op, ons eigen koor en een koor uit de baptistengemeente Wezel (Dld.). In het tweede gedeelte van de dienst waren de gebruikelijk toespraken. Ditmaal van predikanten van diverse kerken, van de voorganger van de gemeente Wezel, van vertegenwoordigers van de gemeente te Ter Apel, van vrienden en kennissen van de familie Van der Flier en vele anderen.
Toen dan ook aan het slot bij het oude orgel „Dankt, dankt nu allen God" gezongen werd, gingen we allen blij en voldaan naar huis, vol vertrouwen voor een goede toekomst .

Lezers aan het woord

TWEE DROEVIGE ZAKEN

Ten eerste:
Zaterdag jl. werd in het gebouw „Esplanada" te Utrecht een bijeenkomst gehouden die tot onderwerp had: „De Vierde Assemblée van de Wereldraad van Kerken **en zijn betekenis voor Nederland"**. Op deze conferentie, belegd door het moderamen van de Raad van Kerken in Nederland, waarin wij een waarnemer hebben, werd nadere informatie gegeven over de laatstgehouden Assemblée van de Wereldraad van Kerken te Uppsala en nog wel door mensen die er zelf waren geweest. Een zeer belangrijke bijeenkomst dus. Des te schrijnender is dan ook de zeer geringe belangstelling van baptisten-zijde: in totaal slechts twee personen! Dit roept eenvoudig om vragen, als: Waar was onze officiële waarnemer? Of zijn plaatsvervanger? Waar waren de baptisten elders uit den lande? Wisten zij misschien niet eens van deze vergadering, omdat zij zelfs de plaatselijke vergaderingen niet bezoeken? Interesseert ons de gang van zaken in de andere kerken in de wereld niet? (Bij de Wereldraad zijn ook grote bonden van baptistengemeenten aangesloten!)

Ten tweede:
Zondag 22 september jl. begon de Interkerkelijk Vredesweek. Een week waarin de mensen opgeroepen zullen worden de verzoening die Christus gebracht heeft uit te werken in het leven van alle dag, c.q. in Europa. Een zaak die toch allen die Gods rijk verwachten zeer ter harte zou moeten gaan. Spreekt Jezus zelf niet de vredestichters zalig? Waarom houden we ons als baptisten dan dit jaar weer afzijdig?
Vorig jaar zei men dat we niet waren gevraagd. Op de laatstgehouden A.V. te Hengelo werd de U.C. door de Algemene Vergadering opgedragen om, wanneer we weer niet zouden worden gevraagd zelf contact op te nemen met de organisatoren van deze Vredesweek. Blijkbaar is dat niet gebeurd. We hebben er tenminste nog niets over in ‚De Christen' kunnen lezen. Dit roept weer om vragen, ja schreeuwt om vragen: Waarom doen we ook hier niet aan mee? Willen we wèl vroom en hartstochtelijk zingen van ‚Vrede op aarde', maar er **verder niets** voor doen? Gaan we niet verdacht veel lijken op de rijke man, die zeer tevreden was met de status quo, maar die een ander liet creperen?
Wij zijn nog veel verder van ‚de gewonde langs de weg' uit de gelijkenis van de Barmhartige Samaritaan dan de priester en de leviet, omdat wij nog weer met een grote boog om die priester en die leviet heenlopen!

Zutphen, W. G. Renken.

Tabitha-nieuws

Amsterdam

De voorbereidingen voor de bouw van een verpleegtehuis met 172 bedden waren in een zodanig stadium gekomen, dat een definitieve beslissing moest vallen over de vraag, of de bouw verwerkelijkt zou worden, ofwel in de ijskast (of het archief) zou gaan.
Het is met grote dank aan de Heer, dat we u kunnen melden, dat de overheidsinstanties, die in dezen een beslissende stem hebben, hun volledige medewerking tot de verwerkelijking der plannen hebben gegeven, en meer dan dat: zij hebben hun toestemming gegeven.
Dat wil niet zeggen, dat nu meteen al begonnen kan worden met de bouw, maar wél, dat de vereiste tekeningen, bestekken, aanbestedingen etc. gedaan kunnen worden.

Scheveningen

Bij de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid zijn de tekeningen voor een splinternieuw verpleegtehuis met 100 bedden, gesitueerd op het huidige terrein, ingediend. We wachen nu in spanning de beslissing af.
Terwijl het geplande verpleegtehuis in Amsterdam speciaal bedoeld is voor geestelijk-gestoorde bejaarden, zal het verpleegtehuis in Scheveningen zich uitsluitend richten op lichamelijk zieken.

De Strubben

Bij het op gang brengen van ons rusthuis te Schoonloo, Hoofdstraat 4, komen enorm veel problemen te voorschijn. Met élan heeft het bestuur die echter aangevat, en met haast worden ze tot een oplossing gebracht. We willen immers graag zo spoedig mogelijk de eerste gasten, die rust behoeven, of die herstellende zijn van een ziekte (al of niet na een operatie) opnemen.
En als de gasten er zijn, moeten ze ook in huis hun ontspanning kunnen hebben. Daarom willen we graag een goede

bibliotheek

inrichten. Hebt u nog goede boeken? Romans, reisbeschrijvingen, historie, enz. Het zou prettig zijn, als de boeken er netjes uitzien. Als u wilt meewerken, kunt u uw boeken aan De Strubben, Hoofdstraat 4, Schoonloo-Dr. sturen. Het echtpaar Smit zorgt voor de rest. Misschien kunt u samen met anderen tot verzending overgaan. Ach wat, is dát niet een fijn karwei voor de Zusterhulpafdelingen?
Op de Strubben zouden we ook graag een

orgel

hebben. Bij voorkeur een electronisch orgel, of iets van die aard (ik ben geen muziek-, noch muziekinstrumentenkenner). Wie kan helpen?

Ploeger

DE CHRISTEN

4 oktober 1968

83e jaargang — 40

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 16,— per jaar (f 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

KERKELIJK SPREKEN

Mijn artikel van enkele weken geleden onder de titel De Paus en de pil — een combinatie die ik overigens onmiskenbaar verwierp — heeft enkele reacties opgeroepen, die mij nopen op de aangesneden zaak — het gezag van de paus —, nader in te gaan.

Ds M. Groenenberg, kerkvisitator-generaal van de Ned. Hervormde Kerk en vaardig schrijver, o.a. in Hervormd Utrecht, zegt in laatstgenoemd blad van 30 augustus 1968, pag 60, het volgende:

„In de eerste plaats pretendeert de paus niet alleen tot de „katholieken" te spreken, maar tot alle gelovigen, ja tot heel de wereld. Dat ligt in het pausschap besloten. En niet alleen in het pausschap, maar in elk werkelijk kerkelijk spreken. Echt kerkelijk spreken is nooit introvert, naar binnen gekeerd, maar bedoelt wezenlijk alle mensen."

En verder:

„Elk spreken van welke kerk ook, hoe klein deze ook is, heeft nu eenmaal een oecumenisch karakter. Het lijkt me onjuist te zeggen: anderen moeten daarover zwijgen en het respecteren. Zwijgen erover is juist het tegendeel van respecteren. Dan miskennen we de brede bedoelingen van het spreken van een kerk. Ook van de paus in Rome".

In „Trouw" van 3 september 1968 kon men het volgende lezen:

„In deze rubriek hebben we gemeld dat in het baptistenweekblad ‚De Christen' te lezen stond, dat we ons maar niet zo druk moesten maken over de paus en de pil: het ging tenslotte om een interne aangelegenheid van Rome. Frans Oudejans zegt in het ‚Bisdom Breda', dat hij het daarmee niet eens is:

„Daar valt nog over te praten. Inderdaad lijken enkele reacties van elders — zoals die van het Humanistisch Verbond — meer uit te gaan van een wijzen op eigen voortreffelijkheden dan van mededogen, maar over het algemeen willen we anderen niet graag het recht ontzeggen, zich met een zaak als deze bezig te houden. We moeten om te beginnen beseffen, dat de uitspraak van de paus oecumenische aspecten heeft: zoiets is hier en daar ook te berde gebracht. Om die reden reeds is kritiek (of bijval vanuit andere christelijke groeperingen) welkom. De Kerk van Rome begint haar isolement te verliezen en moet daarvan de consequenties willen dragen. Het pauselijk besluit grijpt ook in op het handelen van niet-katholieken: artsen, apothekers, maatschappelijk werkers en soms wellicht ook gehuwden.

En daarnaast zouden buitenstaanders, als men de redenering van het baptistenweekblad volgt, ook niet begaan mogen zijn met een juist in deze dagen spelende affaire als de gereformeerde oecumenische synode en de apartheid in Zuid-Afrika'.

Oecumenisch karakter

Is het werkelijk waar, dat elk spreken, van welke - en hoe kleine - kerk ook, oecumenisch karakter heeft? Wat wordt bedoeld met dat oecumenisch karakter? Voorzover ik het kan bezien bedoelt men daarmee, en daardoor, wel dat als er ergens één kerk(genootschap) spreekt, de buitenwereld dat ervaart als het spreken van de *ganse* kerk. We kunnen dat moeilijk voorkomen. Maar er zijn een paar zaken, die daarbij dan niet uit het oog verloren mogen worden:

1. elke kerk zou duidelijk moeten uitspreken, als zij uitspraken doet — b.v. over de pil, over de kernbewapening, over de christen in de maatschappij, enz. —, dat zij deze uitspraken doet als *die* kerk, en hooguit als als deel van de éne kerk (dat staat ook nog wel eens te bezien!), en andere kerken geen verantwoordelijkheid kan opdringen voor door haar gedane, uitspraken;
2. de pers — van welke kant ook — zou zich juister moeten uitdrukken bij het weergeven van kerkelijke berichten. Men zou de kerk met naam en toenaam moeten noemen. Wie dat niet kan, onthoude zich van berichtgeving over en van de kerken.

Als men echter — van kerkelijke zijde — bedoelt, dat het spreken van welke — en hoe kleine — kerk ook, tegelijk het spreken van de andere, van alle kerken is, dan zeg ik: neen. Dat kan nooit wáár zijn. Men kan toch niet alle kerken verantwoordelijk stellen voor wat één kerk doet en zegt?

Nemen we de synodale uitspraak van de hervormde kerk over de zogenaamde geboorteleden (dus mensen, die niet zelf gedoopt zijn, maar wier ouders — of een van de twee — nog wel gedoopt waren). We kunnen toch onmogelijk stellen, dat deze uitspraak oecumenisch karakter heeft, en dus door de buitenwereld ervaren wordt — of moet worden — als het spreken van de ganse kerk. Verre van dat.

Als echter leden van de hervormde kerk dat willen aanvaarden, dan is dat hún zaak. Niet de mijne. Mijn vrijheid is, dat ik theologische critiek kan uitoefenen op zulk een uitspraak, en de vraag kan stellen waar de bijbelse fundering voor zulk een uitspraak te vinden is. Als dat negatief uitvalt — en het is bekend, dat wij als baptisten menen geen enkele

Citaat van de week: Ik weet zeker dat de engelen in de hemel Bach spelen als ze God willen prijzen, maar onder elkaar spelen ze Mozart en daar mag de Here God ook graag naar luisteren.

(Karl Barth)

grond voor de kinderdoop in de bijbel te kunnen vinden — dan kan ik dat zeggen, en schrijven. Daarover hoef ik niet te zwijgen. Maar ik heb niet het recht, het gezag van de hervormde synode aan te tasten, voorzover dat gezag zich richt op het welzijn van de hervormde kerk.

Dáár ging het mij om

Wie mijn artikel goed gelezen heeft, heeft kunnen ontdekken, dat ik probeerde te signaleren, dat de discussie over de pauselijke encycliek niet meer een discussie was over wát de paus in die encycliek schreef, maar over de vraag, of de paus het recht had zó te schrijven, dat elke rooms-katholiek dit als gezaghebbend moest aanvaarden.

Als dan de heer *Oudejans* in het „Bisdomblad Breda" schrijft, dat critiek van andere kerken welkom is, en dat anderen niet het recht ontzegd kan worden, zich met zaken als deze bezig te houden, dan is dat dacht ik iets, wat ik niet weersproken heb. Maar we hebben ons dan wel van allerlei bijvoegelijke naamwoorden te onthouden. Met name hebben we dan niet te zeggen, dat de huidige paus een ouderwetse paus is, een harteloze paus, een laffe paus, enz. Dan zal men de critiek zakelijk moeten houden, en de vraag stellen, of het uitgangspunt én dus de conclusies van bedoelde encycliek juist zijn. En dat is radicaal iets anders dan de vraag te stellen of de paus zulk een encycliek mag uitgeven!

Worden alle mensen bedoeld?

Als ds Groenenberg stelt dat echt kerkelijk spreken nooit introvert is, naar binnen gekeerd, maar wezenlijk alle mensen bedoelt, dan zet ik daarbij een vraagteken. Een groot vraagteken. Zelfs méér dan één vraagteken. Wat is kerkelijk spreken? Is dat een uitspraak van een aantal deskundigen, b.v. theologen, over een bepaalde zaak? Wat is ècht kerkelijk spreken? Wat is dus ònecht kerkelijk spreken?

Geen woordenspel

Men beschouwe a.u.b. toch niet mijn geschrijf, en evenmin dat van de geciteerde schrijvers, als een theologisch, wil men: hatelijk woordenspel. Het gaat in al deze dingen ten diepste om de vraag naar de plaats van de gemeente van Christus in de wereld, met name in de moderne wereld. Anders gezegd: het gaat ten diepste om de vraag, of de kerk vandaag de dag ten aanzien van allerlei maatschappelijke problemen (nog) kan zeggen: Zó spreekt de Here. Als dat gezegd kán worden, dan zal het ook gezegd móeten worden.

Ploeger

— — — —

Volgende week zal drs J. Reiling in een artikel ingaan op de inhoud van de pauselijke encycliek. — Red.

handelingen 69

MET JEZUS MEE ZOEKEN

Mensen weten dat God er is. Uit het geweldige heelal en de prachtige natuur ontdekt een mens Gods macht, zijn grootheid, zijn gevoel voor smaak en orde. In Israëls geschiedenis heeft God van zich laten spreken als de God die zich met mensen bemoeit. Vooral in de Here Jezus heeft Hij verteld dat Hij van alle mensen houdt. God geeft ons het voorrecht dat we met Hem samen mogen leven. Immers, Hij rekent ons onze zonde niet toe, want Hij heeft Jezus tot zonde gemaakt. Om Jezus' wil heeft Hij ons door zijn Geest geschapen tot nieuwe mensen, die met Hem samen leven. Als je elke dag met Vader samen leeft, leer je Hem steeds beter kennen als de God die mensen wil behouden voor zich. Zo leer je Jezus kennen als de Herder die op zoek is naar afgedwaalde schapen. Zo heeft Hij ons immers ook opgezocht!

Hij is voor ons gekomen, opdat wij mee zouden gaan zoeken! Als je je dat bewust bent, ga je bidden voor jezelf en voor anderen die de blijde boodschap van Jezus moeten doorgeven. Dan ga je ook bidden voor de mensen die met De Zaaier van Handelingen 69 deze maand op pad gaan. Dan ga je ook bidden voor de mensen die Jezus niet kennen, opdat ze Jezus ontmoeten en zich aan Hem zullen toevertrouwen!

P. v. d. Werf.

Jezus en de intellectuelen

Niet in het minst in onze kringen was (en is?) er een afstand (geweest?) tussen de „eenvoudigen" en de „geletterden". Men heeft het bij ons nooit zo gehad op het studeren. Niet van de voorgangers, en niet van leden der gemeente. Men meende maar al te goed te weten, dat mensen, die gingen leren, die zich ontwikkelden, voor de baptistengemeenten verloren waren.
De practijk heeft hen helaas niet altijd in het ongelijk gesteld.

Hoe was Jezus' houding tegenover de intellectuelen van Zijn dagen? Had Hij niets met hen op? Er staat dan toch maar geschreven, dat God „deze dingen voor de wijzen en de verstandigen verborgen" heeft, Mt 11 : 25. En Jezus dankte daar zelfs voor!
Maar is dat de enige tekst? De enige geschiedenis uit de evangeliën?

Nicodemus

Johannes zegt van hem, dat hij een overste der Joden was (Jo 3 : 1), terwijl Jezus hem de leraar van Israël noemt (vs 10). Waarlijk toch niet de eerste de beste. Een man met een brede ontwikkeling, met een diepe theologische kennis, met een brede basis in de traditie van zijn volk.
Merken we bij Jezus iets van een zich afzetten tegen de ontwikkeling van Nicodemus? Staat het intellect van Nicodemus Jezus in de weg? We speuren er niets van.
Op Zijn wijze — zoals overal elders — stoot Jezus meteen door naar de diepte, als Nicodemus tot Hem komt, en stelt de eis der wedergeboorte. Deze eis wordt niet gesteld, omdat Nicodemus een intellectueel is, maar omdat Nicodemus een mens, een zondig mens is.
Begrijpelijk, dat Nicodemus het niet meteen dóór heeft. Het gaat in de prediking van Jezus ook om zulke fundamenteel-andere zaken dan in de religie, die Nicodemus onderwijst, dat hij het niet kan bijbenen. Het is eerder door een **gebrek** aan kennis, aan ontwikkeling, aan inzicht door kennis en ontwikkeling, dan door een **overvloed**, dat Nicodemus het niet begrijpt. Jezus beroept zich immers op de ontwikkeling van, de plaats, die Nicodemus inneemt: Gij zijt de leraar van Israël... gij behoort deze dingen toch te weten.

* * *

Johannes verhaalt enkele gebeurtenissen uit de levenspractijk van Jezus zeer uitvoerig (zie ook de Samaritaanse vrouw, Joh 4, de blindgeborene, Joh 9). Met name ook in Joh 3, het gesprek van Nicodemus, vinden we een uitstekend inzicht in het geduld en de liefde, waarmee Jezus de mensen ontmoet, waarmee Jezus de mens behandelt. Nicodemus ging 's nachts tot Jezus (uit angst voor de mensen, zegt men vaak; om een langer gesprek met Jezus te kunnen hebben, zeggen anderen — dacht ik — juister), en hij is niet beschaamd geworden. Jezus had tijd voor de intellectueel.
Maar Jezus wijzigde Zijn program van eisen niet: Nicodemus moest radicaal veranderen, tot in de wortels van zijn bestaan.

De hoofdman te Kapernaüm

Hoewel deze man niet de hoogste militaire rang had op het moment dat hij met Jezus in aanraking kwam, die hij wellicht had kunnen behalen, is hij zonder twijfel een man met een behoorlijke ontwikkeling geweest. Dat blijkt ook uit zijn manier van formuleren van zijn beweegredenen (Mt 8: 5-13). Daar zit een bewonderenswaardig stuk logica in. De redenering klopt als een bus.
Gaat Jezus aan hem voorbij? Integendeel!
Naar aanleiding van déze ontboezeming van deze man heeft Jezus gezegd: Bij niemand in Israël heb ik een zó groot geloof gevonden. Jezus was menselijk hoogst verbaasd over het geloof van

„En Hij, wakker geworden, bestrafte de wind en zeide tot de zee: Zwijg, wees stil". (Mark 4 : 39).

Sceptici zullen bij de geschiedenis van Jezus en de storm op zee ironisch vragen wat God met het weerbericht te maken heeft. Het weer wordt immers bepaald door depressies en hoge luchtdrukgebieden...
Dat deze ironici zich vergissen is nu niet aan de orde. Het gaat er ook in deze geschiedenis om, dat Jezus de strijd aanbindt met de machten der duisternis, en dat Hij Heer is...
In de taal van de bijbel is de zee dikwijls het symbool van, de uitdrukking voor boze machten. Met die duistere krachten die ons leven belagen hebben we allen te maken. We moeten ermee leven. In deze wereld zijn we geplaatst. We varen met dit schip op deze wateren.
Pas als de storm opsteekt ontdekken we de gevaren. In de grote wereld: als er oorlog is, of ekonomische dreiging. In onze kleine wereld: als ons huwelijk bedreigd wordt, als een kind ziek is, als zorgen — van welke aard ook — onze levenszee in beroering brengen. Dan roepen we tot God... „Trekt Gij er U niets van aan, dat wij vergaan?"

Aan rustige wateren

En de zee zal niet meer zijn!

Antwoord Hij niet?
Sommigen zeggen, dat Hij dood is. Ze hebben gelijk als ze bedoelen te zeggen, dat de god die alleen maar bestaan mag als wij hem nodig hebben, die tussenkomst moet verlenen op onze wens, nooit heeft geleefd. Die god was het produkt van onze verlangens en onze dromen. Zulk een godsdienst is de opium van het volk.
Anderen zeggen: Hij slaapt. Ze ontkennen niet het bestaan van de levende God, maar ze veronderstellen, dat Hij Zich niet meer met de wereld en zijn dagelijkse gebeurtenissen bezighoudt.
Ons geloof weet echter, dat Hij het Zich wél aan trekt wanneer wij zouden vergaan. Hij bestraft de wind en zegt tot de zee: Zwijg, wees stil.
Hij legt kwaad en duisternis het zwijgen op. Dat deed Hij op Golgotha toen Hij verdronk — gedoopt werd — in de bodemloze zee van menselijke zonde en menselijke schuld.
Maar Hij stond op. En door Zijn opstanding bewees Hij de Zoon Gods te zijn.

* * *

Ook in het laatste bijbelboek, de Openbaring van Johannes wordt de zee genoemd. In het 13e hoofdstuk als de woonplaats van de boze machten: „En ik zag uit de zee een beest opkomen met tien horens en zeven koppen..."
Maar door het op de toekomst, onze toekomst geopende venster — in hoofdstuk 21 — lezen we: „En de zee was niet meer!"
Zeker, ook dan zal er nog water zijn. Maar het is niet het water van de dood en de doodsdreiging. „En Hij toonde mij een rivier van water des levens, helder als kristal, ontspringende uit den troon van God en van het Lam".
Dát is onze toekomst!
Nu zijn we nog op het grote water. Maar Hij is bij ons. Soms vraagt Hij ons: „Waarom zijt gij zó bevreesd? Hoe hebt gij geen geloof?"

v. D.

---

deze ontwikkelde. En tegelijk stelde Hij hem tot een voorbeeld voor de Joden.

Zo maar een Farizeeër

Jezus werd een vriend van tollenaren en zondaren genoemd, omdat Hij met hen aanzat te eten, Mt 11 : 19. Maar dat betekent niet, dat de tollenaren en zondaren niet gezegd zouden kunnen hebben: Jezus is een vriend van de Farizeeën, want Hij eet en drinkt met hen. Jezus kwam — als Hij uitgenodigd werd — ook bij de Farizeeën.

O.a. bij de Farizeeër, wiens „party" gestoord werd door de komst van een vrouw van lichte zeden, Lc 7 : 36-50. Dat had ze natuurlijk ook niet moeten doen (zeggen sommigen)......

Waar het ons om gaat, is dit: Jezus heeft nooit Zijn tegenwoordigheid geweigerd aan de intellectuele Farizeeën, hoewel Hij hun fouten en dubbelzinnigheden kende. Jezus heeft geprobeerd ook déze mensen te winnen voor het Koninkrijk Gods, voor Gods nieuwe wereld, voor de vergeving der zonden.

En Jezus heeft Zich daarbij niet ontzien. Hij heeft gebruik gemaakt van de methoden, die men altijd en overal gebruikt heeft, om iemand iets duidelijk te maken, iemand iets aan z'n verstand te brengen: door een beroep op dat verstand te doen. De Farizeeër uit Lc 7 moest — aan de hand van het verhaal, dat Jezus vertelde — een logische gevolgtrekking maken: Wien veel vergeven wordt, die zal veel liefhebben.

Paulus

De roeping van Paulus is beslist in de hemel, niet op aarde. Als we menselijke spraak gebruiken, zouden we kunnen zeggen: Welke overleggingen er in de hemel geweest zijn, om Paulus uit te kiezen tot het apostelschap, we weten het niet. Ananias krijgt alleen te horen op zijn tegenargumenten: Ga, want deze is Mij een uitverkoren werktuig, Hd 9 : 15.

Wat wij echter vanuit de Schriften gewaar worden omtrent Paulus, is niet van belang ontbloot. We horen n.l. over hem, uit zijn eigen mond, dat hij in Jeruzalem was opgevoed, aan de voeten van Gamaliël opgeleid met nauwgezette inachtneming van de wet der vaderen, Hd 22 : 3. Soortgelijke geluiden horen we in Phil 3 : 5-7.

Paulus kende ook filosofische schrijvers uit zijn dagen, o.a. Aratus, die geschreven heeft: Want wij zijn ook van zijn geslacht (Hd 17 : 28) en Epimenides, van wien hij in Ti 1 : 12 een citaat geeft.

Menselijkerwijs heeft Jezus een uitstekende keuze gedaan, toen Hij Paulus in de kraag greep voor de poorten van Damascus. Hij was een man, die in de Schriften der Joden doorkneed was. Maar die tegelijk ook kennis had van het leven en de zeden van andere volken. Een man, die veel meebracht om een goed en groot Evangelieprediker te zijn.

Niemand uitsluiten

Het is geen zonde, een mens met een helder verstand te zijn. Het is geen zonde, indien men z'n verstand ontwikkelt en uitgroeit tot wat men dan wel een intellectueel pleegt te noemen.

Ja, maar zegt men dan triomfantelijk: de gemeente bestaat toch uit „niet vele wijzen naar het vlees, niet vele invloedrijken, niet vele aanzienlijken"? God heeft toch juist het dwaze en het zwakke en het onaanzienlijke en verachte uitverkoren? Inderdaad! Maar er staat toch nergens, dat er daarom geen ontwikkeld mens behouden kan worden?

Maar de intellectuelen willen niet, zegt men. Misschien mag van hen een ietsje meer zelfverloochening gevraagd worden, zodat zij zich wel thuis voelen bij „de eenvoudigen".

Ploeger

SEMINARIUM IN RÜSCHLIKON TELT 58 STUDENTEN

Het baptisten-seminarium in Rüschlikon, Zwitserland heeft voor de nieuwe kursus 58 studenten uit 21 verschillende landen kunnen inschrijven. De landen zijn: Zwitserland, USA, Zweden, Italië, Frankrijk, Groot Brittannië, Spanje, België, Nederland, Argentinië, Australië, Noorwegen, Canada, Zuid-Afrika, Duitsland, Brazilië, Denemarken, Finland, Joegoslavië, Israël en Tsjechoslowakije.
Twee gastdocenten zullen dit jaar les geven: dr Gerald Harrop van McMaster Divinity School, Hamilton, Ontario, Canada en dr McLeod Bryan van Wake Forest University, Winston-Salem, N.C., USA. Dr Harrop doceert Oude Testament; dr Bryan ethiek.

Liberia: Het Uitvoerend Comité van de Baptisten Wereld Alliantie

Het volgende verslag ontvingen we van ds J. B. van der Veen uit Kameroen. Hij heeft in augustus, samen met ds Paul Mbende, president van de Unie in Kameroen en één van de vice-presidenten van de B.W.A. de vergaderingen van het Uitvoerend Comité van de B.W.A., in Liberia bijgewoond als gedelegeerde van de Unie van Baptisten in Kameroen. Het was volgens hem een verheugend verschijnsel dat een onafhankelijke unie van gemeenten een blanke als gedelegeerde had gekozen, een voorbeeld van interraciale saamhorigheid en samenwerking.

De eerste afgevaardigden arriveerden reeds de 26e juli in Monrovia, precies op de 121e verjaardag van de onafhankelijkheid van Liberia. De ontvangst was allerhartelijkst en we werden direct uitgenodigd deel te nemen aan de feestelijkheden van die dag.

Zoals bekend werd de basis van de staat Liberia gelegd door uit Amerika afkomstige bevrijde negerslaven. In 1847 reeds werd de onafhankelijkheid van Liberia uitgeroepen; lange tijd de enige onafhankelijke staat in Afrika. Gedurende het koloniale tijdperk is de levensvatbaarheid van dit land zeer moeilijk geweest, want niemand was geinteresseerd in zijn ontwikkeling. Die kwam pas op gang na de tweede wereldoorlog. De Liberianen zijn erg trots op hun land en zijn geschiedenis. Dit bleek wel tijdens de welkomstdienst op zondag in de **„Providence Church"**, gesticht door **Loth Carey** in 1834. Loth Carey was een baptistenpredikant in Richmond, Virginia, U.S.A. Het was daarom een hele gebeurtenis dat voor het eerst sinds de oprichting een vertegenwoordiger van de kerk in Richmond kwam preken in deze historische plaats.

Dat het verleden een belangrijke plaats inneemt in het heden, kwam tot uiting tijdens wandelingen door de stad. Een groot standbeeld van de eerste president stond vlak bij enkele stukken roestig geschut uit de tweede wereldoorlog. Daarnaast een groot hotel met zwembad. Het meest troffen me enkele oude, grijze gebouwen, in de stijl van de laatste eeuw, die elders in koloniaal Afrika niet te vinden zijn. Langs de hoofdstraat stonden de mooiste gebouwen, terwijl in de wijken er rondom, de mensen in armoedige behuizing leefden. In een van deze wijken hebben sommigen van ons een bidstond meegemaakt. Daar nu eens geen pompeuze toespraken, maar de eenvoudige afrikaanse gastvrijheid. Het was de kerk van de Bassa-stam, die tijdens de dienst liederen zong op afrikaanse melodieën. Eén zingt voor, de anderen vallen in. Het klonk prachtig.

De belangrijkste bron van inkomsten is de rubber, waarvan Firestone gigantische plantages bezit. Een erg stabiele bijdrage tot de economie is het niet, wegens de lage prijzen van de synthetische rubber. Dit heeft een erg lage levensstandaard tot gevolg.

De vergaderingen

De vergaderingen van het Uitvoerend Comité van de B.W.A. namen drie dagen in beslag. De openingstoespraak werd gehouden door **dr William Tolbert**, president van de B.W.A. en tevens vicepresident van Liberia. Een merkwaardige combinatie van funkties, vooral als men bedenkt dat hij óók nog voorganger is van een der baptistengemeenten. Trouwens, president Tubman van Liberia is óók predikant. Andere hoge funktionarissen van de regering zijn dat eveneens. We vergaderden in de Aula van het Ricks-Instituut, een baptisteninternaat met middelbare opleiding.

Het programma omvatte o.a. de volgende punten: wereldvrede, kerkelijke eenheid, rassenvraagstuk, godsdienstvrijheid, de problemen van de revolutionaire jeugd. Men was dus niet van plan om uitsluitend het langbetreden paadje van evangelisatie, zondagsschool en godsdienstvrijheid te betreden. Want naast deze op zichzelf belangrijke onderwerpen, werd eindelijk eens behoorlijk van gedachten gewisseld over de verhouding met andere kerken. („We misten jullie Zuidelijke Baptisten zeer in Uppsala!") Als gevolg daarvan werd een conservatief theoloog uit Amerika benoemd tot kontaktpersoon tussen B.W.A. en de kommissie "Faith and Order" (Geloof en Kerkorde) van de Wereldraad van Kerken. Het rassenvraagstuk had ook hevige discussies tot gevolg. Een pijnlijk onderwerp voor sommige gedelegeerden! Ook de aktiviteiten van de jeugd in Frankrijk en Uppsala kregen ruime aandacht. Men was geschokt te vernemen, dat niet minder dan één procent van de deelnemers van de baptisten-jeugdkonferentie in Bern ook tot deze radikalen behoorde.

Tenslotte werd de noodzaak besproken tot heroriëntatie ten aanzien van wereld-evangelisatie, daarbij vooral aandacht schenkende aan de sociale taken onder de armen en de jeugd.

De rapporten

De rapporten van de diverse afdelingen van de B.W.A. spraken voor zichzelf. Enkele inleidingen van de vier studiekommissies moeten hier toch vermeld worden. **Dr Allen** van de **Kommissie voor Christelijk Onderricht** had een studie gemaakt over wereldvrede. Na gewezen te hebben op de noodzaak en de plicht te denken over wereldvrede, ging hij nader in op de oorzaken van de oorlogen, de bijbelse visie op oorlog en vrede, met misschien meer vragen dan antwoorden, om tenslotte enkele practische wenken te geven:

We kunnen bidden voor vrede, meedoen aan plaatselijke en internationale akties tegen bewapening, betrokken zijn bij de zending en ontwikkelingshulp en ons inzetten voor internationale eenheid en de eenheid van de kerken. De gemeenten moeten hieraan veel aandacht schenken in hun onderricht.

De **Kommissie voor Evangelisatie en Zending** presenteerde een inleiding over wereld-evangelisatie. Vooral werd ingegaan op de snelle sociale veranderingen in de wereld en speciaal in de pas onafhankelijk geworden landen.

Deze veranderingen worden o.a. veroorzaakt door nationalisme, urbanisatie, industrialisatie, overbevolking en de nadruk die gelegd wordt op het technologisch en wetenschappelijk onderwijs. De aantrekkingskracht die uitging van de godsdienst van de koloniale machten is voorbij. Door de geweldige trek naar de steden neemt het materialisme meer en meer de plaats in van de godsdienst. De zending moet naast de oude methoden van evangelisatie en christelijk onderricht nieuwe wegen zoeken om op deze veranderde situatie het antwoord te vinden, met méér aandacht voor de sociale en de materiële nood van de mens.

Dr Taylor, een amerikaanse negerpredikant had een studie gemaakt van het rassenvraagstuk. **Hij was daarbij tot de schokkende ontdekking gekomen dat in die gebieden in Amerika waar het piëtisme zijn grootste triomfen had behaald ook de rassendiscriminatie het weligst tierde.**

Hij zag als enige oplossing van dit brandende vraagstuk de wederzijdse integratie, d.w.z. de wederzijdse beïnvloeding van blank en zwart, zonder daarbij eigen identiteit te verliezen.

Tenslotte gaf **dr Dahunsi** van Nigeria een voordracht over **„De Heilige Geest in de seculaire wereld,"** (een wereld waar voor God geen plaats is). Hij gaf als voorbeeld het gezegde van Bonhoeffer dat de wereld die tot mondigheid is gekomen de godsdienst niet meer nodig heeft. Hij baseerde zich ook op Harvey Cox, die schreef in The secular city, (ned. vertaling „De stad van de mens") dat de mens van de stad uitsluitend belangstelling heeft voor de zaken van deze wereld. Dahunsi beweert dan dat de Heilige Geest wel degelijk werkzaam is in deze mens die God niet meer nodig heeft. Als dit zo is, dan zou het niet

NADER BEZIEN

Dossier Schillebeeckx

De hoop, dat de kerk van Rome bezig is zich innerlijk te vernieuwen en weer meer herkenbare trekken van christelijke kerk gaat vertonen — een hoop die vooral werd gevoed door het optreden van Paus Joannes en het door hem bijeengeroepen vatikaanse koncilie — heeft de laatste weken veel te verduren.

Bleek uit de jongste encycliek van paus Paulus reeds, dat in het Vatikaan nog steeds gedacht wordt in een patroon waarbinnen verouderde opvattingen over vrijheid en gezag opgeld doen, verleden week werd door het rumoer rondom een in Rome op handen zijnd leerproces tegen de nederlandse theoloog prof. dr E. C. F. A. Schillebeeckx de hoop op vernieuwing opnieuw op de proef gesteld.

Inderdaad, de vraag of Schillebeeckx' leer en opvatting in overeenstemming zijn met de officiële leer en opvattingen van de roomskatholieke kerk — en de beoordeling van eventuele afwijkingen — is een binnenkerkelijke aangelegenheid. Dáármee hebben we als belangstellende buitenstaanders niet zoveel te maken. Waar we wél mee te maken hebben is de manier waarop de kerk van Rome zijn processen voert. Daaraan kan immers onderkend worden of de mentaliteit van ketterjacht en inquisitie, waaraan enkele eeuwen geleden duizenden martelaren ten offer vielen, heeft opgehouden te bestaan.

De berichten over het ,geval Schillebeeckx' doen vrezen dat Rome er nog steeds een soort ,geheime dienst' op na houdt en zonder enig respekt voor de aan te klagen persoon buiten diens medeweten een proces voorbereidt. In de kranten was te lezen, dat de klachten over professor Schillebeeckx die Rome bereikten — onbetaalde agenten van die ,geheime dienst' — reeds enkele jaren geleden aanleiding waren tot het maken van een ,dossier Schillebeeckx'.

We ontzeggen de kerk van Rome niet het recht om te waken voor de zuiverheid van eigen leer en opvattingen. Als men dat wil doen op de manier van een totalitaire macht — waar geheime dossiers over verdachte en staatsgevaarlijke personen vele kasten vullen — dan is ook dat alleen maar eigen zaak. Wij van onze kant willen dan alleen maar vaststellen dat het daardoor des te moeilijker wordt om in het machtsinstituut Rome die trekken te herkennen — we denken daarbij o.a. aan hetgeen gezegd wordt in de prae-ambule van de nieuwe Raad van Kerken in Nederland — die kenmerkend dienen te zijn voor het Lichaam van Christus.

Intussen is onze hoop op vernieuwing nog niet geheel verdwenen. De vele nederlandse (en buitenlandse) protesten — uit roomskatholieke kringen — tegen deze wijze van procesvoering in Rome geven daaraan opnieuw voedsel. v. D.

zozeer onze taak zijn het licht van Christus in de wereld te brengen, dan wel dit licht te onderscheiden en de mens er opmerkzaam op te maken.

Excursies, recepties etc.

Naast het langdurige vergaderen was er toch ruimschoots gelegenheid elkaar nader te leren kennen. Dit was zeker het geval tijdens de diverse excursies, recepties en wandelingen. Enkele mensen maken dan op de een of andere wijze meer indruk dan anderen, zoals de rustige en zeer humaan denkende **dr Allen,** uit Amerika, de kunstminnende **dr Parnell** uit Zuid-Afrika, de humoristische **dr Russell** uit Engeland en de jeugdig vrolijke **ds Zhidkov** uit Rusland, met naast hem de bescheiden en vriendelijke afgevaardigden uit Bulgarije, waarvan één een redevoering hield van twee zinnen, „We zijn blij hier te zijn en we hebben volledige vrijheid in ons land..."

Zowel de baptisten-broeders als de regering hebben hun best gedaan ons verblijf zo goed mogelijk te maken. Dat bleek bij aankomst door de op spandoeken geschreven welkomstwoorden, en door de recepties aangeboden door de Baptisten-Unie en de president van Liberia. Uit handen van de president ontvingen enkele broeders tijdens een schitterende ontvangst de Orde van de Bevrijding van Afrika, ontvangen voor bewezen diensten aan Afrika. Zeer verheugd waren we, dat onder hen zich ook ds Mbende van Kameroen bevond.

Persoonlijk had ik een zeer prettige ontmoeting met een christelijke studentenvereniging op een zondagmiddag. Ze hadden mij gevraagd een inleiding te houden over „de geschiedenis van het begrip Godsdienstvrijheid".

Tijdens de discussies werd o.a. de vraag gesteld — in betrekking tot de scheiding tussen kerk en staat, — hoe het te rijmen viel dat in Liberia predikanten belangrijke regeringsfunkties bekleedden. Een oprecht antwoord viel in aanwezigheid, van een beambte van de veiligheidsdienst moeilijk te geven!

Na de preekbeurt te hebben verzorgd, kwamen we als zendelingen bijeen. Eén van hen, een landbouwkundige, gaf interressante gegevens over zijn werk. We hoorden dat alle rijst ingevoerd moet worden, terwijl de plaatselijke bevolking zeker in eigen behoeften zou kunnen voorzien. Hij zag het als zijn belangrijkste taak de mensen daartoe enthousiast te maken. Hij liet ons ook een rijstveld zien, dat onder zijn toezicht aangelegd was door enkele dorpelingen. Al met al was ons verblijf in Liberia leerzaam en de gemeenschap met anderen verwarmend.

J. B. van der Veen

DS G. VISSER UIT ZIEKENHUIS ONTSLAGEN

Verleden week donderdag is ds G. Visser, emeritus-voorganger te Sneek, na een verblijf van 5 weken uit het ziekenhuis ontslagen.

GROOTSTE BAPTISTEN-NEGERKONVENTIE WIJST MILITANTERE HOUDING AF

De ongeveer 6½ miljoen leden tellende National Baptist Convention, USA, Incorporated — de grootste negerkonventie in Amerika — heeft de pogingen om de konventie een militante houding te laten aannemen ten aanzien van de burgerrechten en de sociale aktie, afgewezen. Dr J. A. Jackson, voorganger te Chicago, werd op de Algemene Vergadering van de konventie die te Atlanta werd gehouden, opnieuw gekozen tot president. Hoewel er sterke aandrang op dr Jackson werd uitgeoefend om tijdens de vergadering een gedenkdienst voor wijlen dr Martin Luther King Jr te houden, bleef dr Jackson dit weigeren. Dr Martin Luther King verschilde ten aanzien van het rassenvraagstuk sterk van mening met dr Jackson.

Dr Ralp Abernathy, de opvolger van dr King, was bij de openingstoespraak van dr Jackson op het platform aanwezig; zijn aanwezigheid werd in de rede van Jackson niet genoemd. Dr Abernathy behoort tot de Progressive National Baptist Convention, die zich in 1961 van de National Convention losmaakte. Deze scheiding vond plaats op grond van het feit, dat dr Jackson op onstatutaire wijze telkens tot president werd benoemd. Jackson bekleedt deze funktie nu reeds 14 jaar.

Wijlen dr Martin Luther King Jr was geaffilieerd met American Baptist Convention (overwegend blank).

zand — en zaad

In mijn nu al tamelijk lang bestaan ben ik misschien in totaal vijf keer eerste klas gereisd met een trein. Gister heb ik het dan voor de vijfde keer gedaan, want de reis zou nogal lang zijn. Aan de andere kant van het land was iemand plotseling overleden en de weduwe en haar vader verzochten of ik zou willen komen. Wat doe je dan. Nee, ze behoorden tot geen kerk, maar langgeleden had ik konnekties gehad met de familie. Och, het is allemaal te ingewikkeld om het u te vertellen, al zou het verhaal op zichzelf wel boeiend en ontroerend zijn. Ik leidde een dienst in die kleine familie toen een zoon, omgekomen in Duitsland tijdens de oorlog — hij was gedwongen tewerkgesteld — opnieuw in nederlandse bodem, in zijns vaders graf, begraven werd. Ik was tegenwoordig toen de moeder moest worden begraven. Nu stierf binnen een half uur een 45-jarige man. Kan men dan nee zeggen? Dus nam ik de trein.

Of ze niet gelovig waren? Is iemand dan pas gelovig als hij of zij dat zegt te zijn? En wat bedoelt dan die gelovige daarmee? Zoals gezegd: naar de kerk gingen ze niet.

Waarom moet er dan toch een ‚dominee' komen? Misschien omdat er toch verborgen relaties met de Heer aller mensen zijn.

De jonge vrouw miste haar man; de dertienjarige zoon zijn vader.. De oude ‚heer' zijn schoonzoon. Verder was er nog wat familie in de kamer. Daar las ik een paar verzen uit het gebed van Mozes, zoals het staat in psalm 90. Toen gingen we naar het verre, grote kerkhof, waar ook die andere twee lagen.

In de aula zat achter de familie waarschijnlijk de hele afdeling van het kantoorpersoneel, vijftig, zestig personen. De opperste chef prees de overledene en ik heb de indruk: terecht. Toen knikte de ondernemer mij toe.

Ik stelde de vraag: Waarom moet er een dominee bij, bij een begrafenis. Is dat de man, die bepaalde verbindingen onderhoud met de overzijde? Kan die nog iets bewerkstelligen nu alle handen machteloos zijn geworden? Of verwacht men dat die overzijde zich nu zelf door die man heen zal manifesteren? Is die man er in feite niet, maar wil men achter hem langs grijpen naar de Verborgene? Wordt er bij sommigen niet openbaar van wat er in die uiterste kreet ligt: O God, als gij er zijt, redt mijn ziel, als ik er een heb..?

Zo vecht men met die grote schare onbekenden, die men nooit eerder ontmoette en waarschijnlijk nooit meer zal ontmoeten. Men passeert elkaar en wil in dat moment een woord zeggen dat afkomstig is van en heenwijst naar het Woord des Heren, Jezus Christus.

Op de eerste rij zaten ze: de vrouw, de zoon, de oude vader.

Hun las ik toen uit Johannes 11: Jezus zeide tot haar: Ik ben de opstanding en het leven, en getuigde, ontoereikend, van de Heer. Naar Hem verwijzend omdat er niemand anders is, waarheen men iemand kan heenwijzen. Waar alle andere woorden te leeg en te licht zijn, te vluchtig en onbelangrijk. Opeens rees een ervaring op uit het verleden en ik vertelde van wat wij ondervonden op een septembermorgen '44, beroofd van alle aardse bezittingen.

Hoe wij verloren in mist en lichte regen tegen een gebouw leunden, onder weg naar onderdak. Uit dat gebouw klonk plotseling het oude lied: Beveel gerust uw wegen..

Kent u het woord dat M. L. King gezegd heeft in een van toespraken?

‚Vrees klopte aan de deur.
Geloof deed open.
Er was niemand.'

Zo tracht men het heimwee te wekken in de medemens van nu naar de wereld van God, die vlak aan de onze grenst. Heer, open toch de ogen, opdat wij zien.

Huizinga

Uit ons Unie-Bureau

Graag wil ik aan het verzoek van de Unie-Commissie voldoen om aan onze lezers te vertellen, waarheen de gelden, die voor ons „Noodfonds" binnengekomen zijn, ter besteding gegaan zijn.

Er is *f* 5.000,— gezonden naar de Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen voor de velerlei noden van het werelddiakonaat. Dit wijdvertakte hulpwerk bereikt en bestrijdt allerlei akute noden om deze tot een oplossing op lange termijn te brengen.

Bovendien is *f* 4.000,— gezonden naar de hulpverlening die verzorgd wordt door de Baptisten Wereld-alliantie. Deze strekt de helpende hand uit op meerdere gebieden in de wereld. Bepaaldelijk worden de volgende terreinen van nood en ellende met hulp bedacht: *f* 1.000,— voor de slachtoffers van de oorlog in Biafra, *f* 1.000,— voor mensen in moeite in oosteuropese landen, *f* 1.000,— voor de lijdenden in het Midden-Oosten en eveneens *f* 1.000,— voor de door de oorlog in Vietnam getroffenen.

De bittere ellende grijnst ons vanuit oorden met rampen en wreedheid tegen. Ons hart blijve ons dringen tot praktische hulp door bereidwillige gaven voor het Noodfonds!

T. Jansma

Giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam. Met vermelding: „voor het Noodfonds".

gemeenteberichten

INTREDE DS CHR. EIJER IN HOOGEZAND

Hoogezand — (J.B.) Zondag 22 september j.l. was voor de gemeente te Hoogezand een feestdag. In de morgendienst waren we er getuige van dat voorganger en gemeente aan elkaar verbonden werden. De bevestigingsdienst werd geleid door ds J. Bouritius. Ds Bouritius sprak naar aanleiding van Epheze 4 vers 11 en 12, waarin ons zeer duidelijk werd welke taak de voorganger en de gemeente heeft om de „heiligen" toe te rusten tot dienstbetoon. Het was een dienst waar we allen gezegend werden en die door velen werd bezocht, zo zelfs dat ons kerkgebouw ze nauwelijks kon bergen.

De intrededienst werd 's middags in de doopsgezinde kerk in Sappemeer gehouden en ook in deze dienst was de kerk overvol. Onze nieuwe predikant ds Chr. Eijer had als tekst gekozen 1 Corinthiërs 15 vers 11. „Zo prediken wij, en zo zijt gij tot geloof gekomen". Ds Eijer wees in de prediking o.a. de gemeente erop dat wij niet moesten denken dat er, nu er een nieuwe voorganger was, deze dan ook een nieuwe boodschap zou prediken. De Boodschap van het evangelie van Jezus Christus is en blijft dezelfde, zelfs in deze tijd waarin alles aan verandering onderhevig is.

In deze dienst werkte ook ons zangkoor „Sursum Corda" mee, en na de dienst werd nog door verschillenden van de ruim vijftig genodigden het woord gevoerd. Wij mochten o.a. begroeten in deze dienst afgevaardigden van onze Unie, de noordelijke bond, de landdagkommissie, de verschillende zustergemeenten, burgemeester en wethouders, christelijk lager- en hogeronderwijs, Convent van kerken en Convent van voorgangers. Namens de gemeente van Nieuw Weerdinge sprak br Ten Cate en namens de gemeente Hoogezand sprak br S. de Vries.

's Avonds werd er een begroetingsfeest gehouden, in onze kerk, en ook nu bleek er te weinig ruimte te zijn om alle belangstellenden een plaats aan te bieden. In deze dienst werd een „wapenschouw" gehouden, waarin alle verenigingen aan ds Eijer en zijn vrouw werden voorgesteld. Wij hadden een fijne en gezegende avond met elkaar, vooral ook doordat er een zuster haar leven aan de Heer schonk en de doop heeft aangevraagd. Aan het eind van deze avond sprak ds Eijer de hoop uit dat wij allen een gezegende tijd tegemoet zullen gaan en dat wij niet hoeven te vrezen want Jezus gaat vooraan.

Wij zijn de Heer dankbaar dat we na een vakante tijd van twee jaar weer een herder en leraar mochten verwelkomen en dat Hij ons zo heeft gezegend dat wij de volgende maand weer vier mensen door de doop aan de gemeente mogen verbinden. Wij zien dan ook de toekomst vol vertrouwen tegemoet. Hij gaat vooraan!

JUBILEA IN MUNTENDAM

Deze maand jubileren de chr. muziek vereniging „Elad" en het muziekensemble „Blijde Geluiden" (beide uit Muntendam), respektievelijk 45 en 15 jaar. Dit heugelijke feit zal herdacht worden, 9 november a.s., in de *Gereformeerde Kerk* te *Veendam* waar een gezamenlijk jubileumkoncert zal worden gegeven. Medewerking zal worden verleend door het bekende „Scheveningse Vissers-Vrouwenkoor", in zijn prachtige klederdracht. Aanvang van het koncert is 7.30 uur. Entreeprijs *f* 2,50. Kaarten in voorverkoop bij: D. Jager, Middenweg 107, Muntendam, S. Boiten, Burg. Buitenhofstraat 20, Muntendam, mej. N. Hindriks, Belgiëlaan 208, Stadskanaal.

BROKSTUKKEN

HET MANNETJE

Het is al minstens 35 jaar geleden, maar nog steeds herinner ik mij bijzonder goed „het mannetje".

Hij was in de plaats waarin ik opgroeide, een van de weinige communisten. Zijn naam heb ik nooit geweten. Hij was klein, stevig, alles aan hem was een beetje grijs. Maar zijn taal was duidelijk zwart-wit. Hij keek voortdurend in de richting van Moskou en geloofde onherroepelijk dat daar het van te verwachten was.

Regelmatig zag ik hem, op een pleintje, of bij een brug, waar nogal eens wat werklozen samengroepten. Altijd waren er mensen bij hem en hij was er het middelpunt van.

Hij was niet het type van een driftige opruier, hij was ook geen fonkelend spreker; hij was doodkalm. Hij maakte de omstanders steeds weer met nieuwe voorbeelden en feiten duidelijk dat ze tuk genomen werden door het kapitalisme en zei hun dat het tijd werd dat hun ogen er voor open gingen dat Moskou hun grote vriend was. Hij werd voortdurend aangevallen, in de rede gevallen, uitgelachen, gehoond, en geduwd. Maar waar ze hem ook heen duwden, hij bleef doorspreken, hij was onverstoorbaar, volkomen zeker van zijn zaak en zó onoverwinnelijk. Want hij geloofde wat hij zei. En hij had de tijd. En vermoedelijk een opdracht, die hij zonder eigengereidheid volvoerde.

Jammer — heb ik later vaak gedacht — dat hij geen christen was. Diezelfde onverzettelijkheid, diezelfde moed en onverstoorbaarheid, die tegen wil en dank ieder imponeerden, zouden in het kamp van de christenen ook gevonden moeten worden, in nog grotere mate.

Ja, hij geloofde in Moskou, in de heilstaat van het communisme. Dienovereenkomstig handelde hij.

En wij, wij geloven in het Rijk van God, in nieuwe hemelen en een nieuwe aarde. Zullen wij niet even onverstoorbaar en waardig de toekomst van Jezus Christus proclameren?

EEN FARIZEEëR

„Ik zal in de kerk gaan zitten, terwijl ik er helemaal geen behoefte aan heb en me innerlijk geen greintje gedrongen voel er heen te gaan. Ik zou een echt farizeeërtje zijn als ik daar dan heerlijk ging zitten psalmzingen, zonder dat ik het meende."

Hetzelfde hoor je soms ook beweren door een lid van een koor, een lid van een colportageploeg etc.

't Klinkt aannemelijk, niet? Er wordt al genoeg farizeïsme in de kerk gevonden, laat ik het nou niet nog bonter maken.

Dat behoefte-principe is overigens wel wat gevaarlijk. Stel dat de leden van een voetbal-elftal het ook toepasten...

Stel dat de leidster van een zondagsschoolklasje ernaar handelde. Op een zondagochtend zitten er 20 kindertjes te wachten, maar juf is er niet. Waarom niet? Ze voelde geen aandrang, geen behoefte... Ooooh!

Stel je voor dat de jeugdleider het toepaste, de organist, de koordirigent, de dominee...

Jezus heeft eens het verhaal verteld van een vader die tegen zijn ene zoon zei: ga vandaag in mijn wijngaard werken. Hij zei heel vroom: ja pa. Maar hij ging niet. De tweede zoon kreeg dezelfde opdracht. Hij zei: nee pa, maar hij ging toch. Wie van de twee was toen de farizeeër? Vast en zeker de eerste, die braaf en vroom ja zei, maar nee deed.

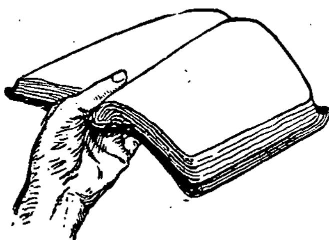
Toen we belijdenis aflegden van ons geloof, in de doop of op een andere manier, hebben we Hem de beschikking over ons leven gegeven. We hebben Hem trouw beloofd. Onder voorwaarde dat we zin en behoefte zouden hebben? Onvoorwaardelijk!

We hebben ja gezegd. Zijn we dan geen farizeeërs als we nee doen? Is er in de kerk ook soms geen woord voor ons als we leeg komen, geen zin hebben, geestelijk van de kaart zijn?

Is het dan niet dubbel nodig daar te zijn waar de Heer een Woord voor Zijn kinderen heeft?

Wee de gemeente, wanneer haar leden alleen maar strijders willen zijn voor hun Heer als ze zin hebben.

Wf.

Wat zullen we lezen?

In God zijn Zijn liefde èn Zijn mededeling, dat Hij het kwaad zal straffen, géén tegenstellingen. Dat God de mens liefheeft, bewijst Hij juist daarin, dat Hij de zonde van de mens volkomen serieus neemt.

zondag	6 okt.	Hebr. 10 : 26-31	God laat niet met Zich spotten
maandag	7 okt.	Hebr. 10 : 32-34	De eerste liefde
dinsdag	8 okt.	Hebr. 10 : 35-38	Vasthouden én wegduwen
woensdag	9 okt.	Mal. 1 : 1- 5	Tegen God kan niemand op
donderdag	10 okt.	Mal. 1 : 6-14	Als God niet centraal staat
vrijdag	11 okt.	Mal. 2 : 1- 9	Zonder kaartkennis dwaalt de mens
zaterdag	12 okt.	Mal. 2 : 10-16	Beteugel uw hartstocht

Pl.

DIT IS EEN BEVEL! OF EEN BEDE?

Zand noch zaad, alleen maar goede raad van deze advokaat. We zitten nu midden in de verspreiding van De Zaaier, waarin Handelingen 69 ter sprake komt en het vuur, dat al naar buiten sloeg op de toogdag, begint om zich heen te grijpen. Zei niet een der sprekers: het is de baptisten in het hart geslagen!?

In de raadsvergaderingen zitten een dezer dagen de broeders en zusters bijelkaar en door de goede diensten van br Jansma zal er op de agenda een punt prijken, dat een kwartier zal vragen. De voorzitter, waarschijnlijk de voorganger, zal aan de orde stellen: Bestelling van het kerstnummer van ons evangelisatieblad. Hoeveel, broeders? De zuchter zal zeggen: Niet zoveel als verleden jaar. 't Is altijd zo'n toer om de lui op pad te krijgen. De konservatieve zegt: Net zoveel als verleden jaar. We zijn er toen toch ook door gekomen. De blijmoedige: Och, laten we wat meer nemen, we hoeven er toch niet op te verdienen. Desnoods geven we een kleine subsidie om resterende eksemplaren naar het ziekenhuis of het rusthuis te brengen. Als een vriendelijke groet van de gemeente. Zoveel doen we nou ook weer niet aan evangelisatie. De tijdelijke kosten gaan voor de eeuwige baten uit, broeders.

Wat dacht u dat ze deden?

H.

NBJB-KOMMISSIE VOOR LEVENSVRAGEN

Het op vrijdag 4 en zaterdag 5 oktober te Utrecht te houden voorlichtingsweekend over de militaire dienstplicht is voorlopig uitgesteld. B.P.

boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
LEESTAFEL tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr

CHINA-KALENDER 1969 — uitg. China Sunday School Association te Hongkong — in Nederland uitgebracht door Gideon, Gorkum; f 1,— per exemplaar.

Een smal kalendertje dat bizonder smaakvol is uitgevoerd, met elke maand een fijnzinnige tekening.

v. D.

DR RUDOLF THAUT NIEUWE PRESIDENT EBF

Dr Rudolf Thaut, rector van het baptistenseminarie te Hamburg, Duitsland, is door het bestuur van de Europese Baptisten Federatie tijdens zijn vergadering in Hamburg, benoemd tot president van de Federatie. Dr Thaut volgt hiermee pastor Michael Zhidkov uit Moskou, Rusland op die deze funktie — als opvolger van de Nederlander ds J. Broertjes — twee jaar vervulde. De normale zittingsperiode is twee jaar.
Ondanks de recente gebeurtenissen in Tsjechoslowakije waren op de vergadering van de EBF ook twee afgevaardigden uit dit land aanwezig, Stanislav Svec (voorganger te Praag en algemeen sekretaris van de Unie) en Daniel Saling (voorganger te Bratislava).
Een van de russische afgevaardigden deelde mee, dat verleden jaar in de gemeenten in Rusland 5047 gelovigen werden gedoopt. De schriftelijke kursus, die een seminaristische opleiding geeft, wordt elk jaar door 100 nieuwe studenten gevolgd.

MINIMUMSALARIS VOOR VOORGANGERS IN ZWEDEN

De baptistenunie van Zweden heeft besloten het gegarandeerde minimumsalaris van de voorgangers te verhogen van *f* 1065,— tot *f* 1123,— per maand. De voorgangers die dit minimumsalaris niet van hun gemeenten ontvangen krijgen een aanvulling op hun salaris tot dit minimum uit een fonds waaraan de gemeenten ± *f* 3,— per lid per jaar bijdragen.

OPENING DR MARTIN LUTHER KINGKAPEL IN AMSTERDAM-CENTRUM

De nieuwe baptistenkapel in Amsterdam Centrum (Kerkstraat) — de dr Martin Luther King-kapel — zal zaterdag 19 oktober a.s. officieel worden geopend. De nieuwe kerk is verrezen op de plaats van het oude gebouw, dat enkele jaren geleden op last van de hoofdstedelijke bouwpolitie moest worden afgebroken.

GROEIENDE ZENDINGSBEGROTING

De begroting van het Europees Baptisten-Zendingsgenootschap, waarbij ook de nederlandse Unie Zendings Commissie is aangesloten, is in een jaar tijd gestegen van *f* 517.500 tot *f* 748.800. De oorzaak van deze stijging is het toenemende aantal zendelingen. Op het ogenblik moeten 20 zendelingen meer gesteund worden dan 18 maanden geleden; 52 zendelingen zijn thans in dienst van het genootschap, dat werkt in twee gebieden in Kameroen en in Sierra Leone. Het genootschap wordt gesteund door baptistengemeenten in 10 europese landen: België, West-Duitsland, Finland, Nederland, Frankrijk, Italië, Zuidslavië, Oostenrijk, Zwitserland en Spanje. De gemeenten in West-Duitsland nemen ongeveer 80% van de kosten voor hun rekening. Ook de meeste zendelingen komen uit Duitsland.
Voorzitter van het Europees Baptisten-Zendingsgenootschap is dr Henri Vincent, Parijs. Algemeen-sekretaris is Prediger Helmut Grundmann, Hamburg.

BAPTISTEN IN ESTLAND EN LETLAND

In het voormalige *Estland,* thans een deel van de Sovjet-Unie, bevinden zich 84 baptistengemeenten met een totaal ledenaantal van 8273. Estland telt ongeveer 1.300.000 inwoners. Het werk van de gemeenten wordt geleid door 17 oudsten, die 8 keer per jaar vergaderen. De laatstgehouden konferentie van de gemeenten vond plaats in februari, in Talinn — onder het thema Het evangelie, de kracht Gods tot behoud. In 27 gemeenten vonden in 1967 doopdiensten plaats; de rapporten vermelden het aantal dopelingen niet. In de slotsamenkomst van de konferentie kwamen 50 personen tot geloof in Christus.
In het naburige *Letland,* dat thans eveneens deel uitmaakt van Sovjet-Rusland, bevinden zich 66 gemeenten met totaal rond 6000 leden.

BAPTISTEN IN RUSLAND

In 1967 werden in Rusland 49 nieuwe baptistengemeenten officieel geregistreerd. In Moskou en omgeving waar zich lange tijd slechts één gemeente bevond staan thans officieel 12 baptistengemeenten geregistreerd.

BMS-ZENDELINGEN

Het oudste zendingsgenootschap ter wereld, de Baptist Missionary Society (Groot Brittannië) geeft de volgende statistiek van de op de verschillende terreinen werkzame zendelingen:
India 99, Oost-Pakistan 34, Ceylon 8, Nepal 2, Hongkong 1, Kongo 100, Sierra Leone 2, Jamaica 4, Trinidad 8, Brazilië 22.

Mededelingen

STUDENTEN SPREEKBEURTENCENTRALE

De Vinkenhof is weer begonnen. Studie zorgt voor de theorie. Gemeenten, zorgt u voor de praktijk, en voor het contact van de student en de gemeente?
Secretarissen, let op de spreekbeurtencentrale: A. A. Boeschoten, „De Vinkenhof", Biltseweg 10, Bilthoven.

DANK

Hopelijk mag ik volstaan door langs deze weg heel hartelijk te danken voor al de blijken van liefde en medeleven ontvangen tijdens mijn gedwongen verblijf in het ziekenhuis. Ik zie geen kans een ieder persoonlijk te antwoorden.
De Heer verhoorde veler gebeden: ik mag weer thuis zijn en mag nog verder reizen...!

Uw broeder in Christus
G. Visser (Emer. voorganger).

NIEUWE BAPTISTENKERKEN IN ROEMENIË

Volgens mededelingen aan het bestuur van de Europese Baptisten Federatie tellen de 1300 baptistengemeenten in Roemenië op het ogenblik 120.000 leden. Vooral in de universiteitssteden zijn de gemeenten de laatste jaren sterk gegroeid. Hier bestaat de noodzaak om zo spoedig mogelijk in elk geval zes nieuwe kerken te bouwen met 2.000 zitplaatsen. Toestemming tot de bouw van nieuwe kerken is inmiddels ontvangen. De gemeenten zijn in staat de bouwkosten voor een groot deel zelf te dragen.

ADVERTENTIES

DE CHRISTEN

11 oktober 1968
83e jaargang — 41

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 16,— per jaar (f 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Kanttekeningen bij de pauselijke encycliek over geboorteregeling

Huwelijk, liefde en sexualiteit

Geen pauselijke encycliek van de laatste jaren heeft zulke heftige reakties uitgelokt als die over de geboorteregeling, naar zijn beginwoorden, Het menselijk leven genoemd. Dat is begrijpelijk, want het gaat hier om een van de meest intieme en persoonlijke levenssferen. Velen hadden gehoopt dat de paus de eigen verantwoordelijkheid van de gehuwden zou erkennen en aan de eeuwenlange bevoogding van de echtelijke liefde door de kerk een einde zou maken. Het is niet gebeurd. Het kerkelijk leergezag blijft in het huwelijk uitmaken wat wel en wat niet mag. Nu is over de vragen die dit leergezag, dus de paus zelf, ten aanzien van zichzelf oproept, reeds een en andermaal in ons blad geschreven. In dit artikel willen we enkele kanttekeningen maken bij de vragen waarover de encycliek gaat. De beslissende vraag is m.i. die naar de betekenis van de geslachtsgemeenschap.

Natuurwet.

Voor het antwoord op deze vraag beroept de paus zich nadrukkelijk op de natuurwet. Naar r.k. besef zijn er twee wetten, de evangelische wet en de natuurwet. De eerste heeft betrekking op wat in de Bijbel uitdrukkelijk wordt geleerd, de tweede op wat daarin niet uitdrukkelijk wordt geregeld. Voor alles wat de Bijbel niet uitdrukkelijk leert is er de natuurwet. Want de natuur is toch ook van God, die haar Schepper is en de kerk is belast met de uitleg en het toezicht op de naleving van de natuurwet. Het zou te ver voeren hierop nu dieper in te gaan, maar wel moet gezegd worden dat de z.g. natuurwet een uiterst twijfelachtig gegeven zaak is. Het is een zeer hachelijke zaak om deze natuurwet met een bijna goddelijk gezag te bekleden. In het geval van het huwelijk leidt het beroep op de natuurwet tot een ernstige miskenning van het menszijn naar Gods bedoeling.

Wanneer men zegt dat de natuurwet leert dat de sexualiteit gericht is op de voortplanting, dan geldt dat het duidelijkst voor de dieren van hoog tot laag. Veelal is, zeker bij de vrouwelijke dieren de geslachtsdrift beperkt tot de z.g. bronsttijd. Wanneer men nu deze natuurwet doortrekt naar de menselijke sexualiteit, dan leidt zij daar tot groteske ontsporingen. Want dan ligt het laatste doel van het huwelijk in de voortplanting. Wie in de mens niet meer ziet dan een ontwikkelde aap, kan hier misschien vrede mee hebben. Wie echter in de mens, hoe ook geschapen, voor alles de partner Gods ziet, geschapen naar zijn beeld en gelijkenis, die kan hier moeilijk tevreden mee zijn. Want de partner van God is tweezaam. Man en vrouw schiep Hij ze (Gen. 1 : 27) en wanneer de Heer Jezus deze woorden aanhaalt in Marc. 10 : 6, dan bedoelt Hij dat dit de reden is waarom het huwelijk van één man en één vrouw onverbrekelijk is, maar niet dat het doel van hun huwelijk is kinderen geboren te laten worden.

Gemeenschap

Man en vrouw hebben echter niet alleen elkaar nodig om de menselijke soort in stand te houden, maar in de eerste plaats om samen mens te zijn. Hiervan is de sexuele eenwording een krachtige en diep ingrijpende uitdrukkingsvorm. In dit beleven van hun samen menszijn is de voortplanting opgenomen, maar de voortplanting maakt niet de zin van deze gemeenschap uit. Ook een kinderloos huwelijk is een volledig, een compleet huwelijk.

Dit samen menszijn is alleen mogelijk op basis van wederzijdse liefde en juist vanwege deze basis komen de dingen anders te liggen. Want liefde is onbestaanbaar zonder verantwoordelijkheid. Niet alleen met betrekking tot het al of niet verwekken van kinderen, maar in de allereerste plaats met het oog op de geslachtsgemeenschap zelf. Want het liefdekarakter van de lichamelijke eenwording moet bewaard blijven. De liefde doet de naaste geen kwaad; zij wil niet bezitten en niet heersen; zij zoekt niet zichzelf maar de geliefde.

Over deze liefde van man en vrouw staan in de encycliek schone woorden, met name in de paragrafen 8 en 9; men zou er een passende huwelijksonderwijzing uit kunnen maken. Het is dan ook zeer te betreuren dat deze schone woorden worden ontsierd en ontwricht door in laatste instantie het huwelijk toch weer te laten opgaan in de voortplanting.

Verantwoordelijkheid

Het overdragen van leven is met het huwelijk verbonden als gave en mogelijkheid, niet als opdracht. Het is van het grootste belang dit verschil goed in het oog te houden. Of er kinderen zullen komen en hoe veel is een zaak van verantwoordelijke menselijke beslissing, en wel van geval tot geval, telkens van de man en de vrouw die het samen aangaat.

Zoals hun hele sexuele relatie een verantwoordelijke zaak is zo is zij dat ook met het oog op de voortplanting.

Wie de zin van het huwelijk voor alles ziet in een samen menszijn in wederzijdse liefde voor één man en één vrouw, heeft daarmee de geboorteregeling in principe aanvaard. Zonder enige twijfel is daarmee een grote verantwoordelijkheid gelegd op de huwelijkspartners, maar naar mijn vaste overtuiging be-

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: Het gevaar is, dat de wetenschap zich zelf houdt voor laatste grootheid, als rechter, zo niet als schepper der werkelijkheid.

(dr W. J. Aalders)

hoort zij daar te liggen en nergens anders.

Middelen

Vanuit deze uitgangspunten moeten we de vraag of voorbehoedsmiddelen al dan niet geoorloofd zijn, benaderen. Het punt waar het op aankomt is of deze middelen de zin van de geslachtsgemeenschap aantasten. Naar mijn mening is op deze vraag geen simpel ja-of-nee te geven. Want de zin van de geslachtsgemeenschap is niet een theoretische zaak maar een kwestie van beleving. Zin die niet beleefd wordt is geen echte zin. Voor veel echtparen bederven de voorbehoedsmiddelen de ware vreugde van de gemeenschap. Voor waarschijnlijk nog veel meer echtparen maken dezelfde middelen deze vreugde zonder zorg of vrees mogelijk. Het komt mij voor dat de voorbehoedsmiddelen op zichzelf niet meer dan middelen zijn en dus geenszins ongeoorloofd.

Toch moet er nog wel iets meer gezegd worden. De pauselijke encycliek zegt dat bij het gebruik van voorbehoedsmiddelen de man er licht toe kan komen de vrouw te maken „tot een middel ter egoïstische bevrediging van zijn hartstocht" (par. 17). Dat kan natuurlijk ook zonder deze middelen. Wel moet echter worden bedacht dat het gebruik van voorbehoedsmiddelen de verantwoordelijkheid van de echtelieden veeleer groter dan kleiner maakt. Deze verantwoordelijkheid ligt er ten aanzien van de voortplanting maar voor mijn besef nog veel meer ten aanzien van elkaar. Juist een geslachtsgemeenschap die niet gericht is op het verwekken van een kind moet in het liefde-karakter onaangetast blijven. Wij zouden er naar mijn mening goed aan doen ons af te vragen of wij tot deze verhoogde verantwoordelijkheid wel in staat zijn, ja of wij er innerlijk toe bereid zijn. Ik ken geen Schriftwoord, dat hierop beter van toepassing is dan wat Paulus in Romeinen 14 schrijft over een andere zaak van christelijke verantwoordelijkheid: „Ik weet en ben overtuigd in den Here Jezus dat niets uit zichzelf onrein is; alleen voor hem die het onrein acht is het onrein... Zalig is hij die zich geen verwijten maakt bij hetgeen hij goed acht. Maar wie twijfelt... is veroordeeld, omdat hij het niet uit het geloof doet. En al wat niet uit het geloof is is zonde."

Tenslotte

zij opgemerkt dat over twee dingen niet is geschreven. In de eerste plaats niet over de sexuele omgang buiten en voor het huwelijk (hetgeen niet hetzelfde is!), en in de tweede plaats niet over geboorteregeling en de bevolkingsproblemen. De encycliek zegt er wel iets over en beide zaken zijn een nadere beschouwing wel waard. Misschien is er gelegenheid hierop in latere artikelen in te gaan.

J. Reiling

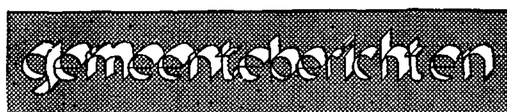
handelingen 69

WIE LIEFHEEFT DURFT!

Mozes durft opkomen voor zijn volksgenoten, voor de dochters van Jethro, en voor Israël in de woestijn. Zelfs na de aanbidding van het gouden kalf durft Mozes voor het volk opkomen bij God. Mozes weet, dat God van Israël houdt. Hij weet ook, dat hij midden in de spanning komt tussen de heilige God en het zondige volk. Maar omdat hij van het volk houdt, niet kan aanzien dat het aan de zonde ten onder zou gaan, durft hij zelfs zeggen: „Delg mij maar uit uw boek!"

Mozes lijkt op onze Heer Jezus, die voor ons opgekomen is als geen ander. Hij hééft *wèrkelijk zijn* leven gegeven. Hij wist dat God zoveel van de mensen houdt, dat Hij zijn dood als zoen-offer zou aanvaarden en Hem nieuw leven zou geven. Hij wist dat Hij de spanning tussen Gods heiligheid en onze zonde volkomen zou moeten ondergaan. Maar omdat Hij zelf ons liefheeft, heeft Hij de angsten, het lijden, de vloek over de zonde, ja zelfs de dood ondergaan. De mensen mogen van ons dezelfde houding verwachten! Wij zijn immers broers en zusters van onze Heer, gedreven door zijn Geest! Op allerlei wijze moeten wij voor de mensen met wie wij in aanraking komen, op de bres durven staan, met alle gevolgen van dien voor onzelf. Wij moeten net als Mozes, net als Jezus voor hen durven bidden, dat God hen wil behouden.

P. v. d. Werf.

gemeenteberichten

't GAAT GOED IN BOLSWARD

Bolsward (post Sneek) — (Korr.) Wij willen graag vertellen dat het goed gaat met het werk in Bolsward. Blij zijn wij met onze eigen kapel waar ds Van Dam elke zondagavond aan een groeiende schare de boodschap mag doorgeven. De kring telt slechts 8 leden maar we mogen gemiddeld op ca 60 bezoekers rekenen. J.l. zondag 29 september hadden we een bijzondere dienst. De kapel was overvol. Ca 140 mensen zongen enthousiast de liederen en luisterden met intense belangstelling naar de prediking. Het zangkoor uit Sneek verleende medewerking. We verheugden ons over de goede naklanken van vreemdelingen.

De afdeling Zusterhulp is ook groeiende. Wij zijn God dankbaar voor al deze zegeningen en wij vertrouwen dat Hij op Zijn tijd ook zichtbare resultaten zal schenken.

Wij groeten al onze gemeenten.

HOE HET IN SCHEVENINGEN GAAT

Scheveningen — (W.B.) Wellicht zullen er zijn die zich afvragen hoe het met de kleine gemeente aan de zee gaat. We kunnen zeggen dat we een gezegende zomer-periode achter de rug hebben. In de vakantiemaanden mochten we ons verheugen in bijzonder goede opkomsten. Vele buitenlanders en ook binnenlandse vakantiegangers bezochten onze diensten. Waarschijnlijk was dit mede te danken aan het feit, dat onze vergaderruimte beter te vinden is dan in voorgaande jaren toen we nog in een schoolgebouw ons verblijf hadden.

Het bezoek aan onze bidstonden mogen we in vergelijking met die in andere gemeenten zeker niet onbevredigend noemen. Natuurlijk komt er ook ziekte voor in de gemeente, maar daarna weer veelal grote dank voor herstel.

Onze Zaaier-werkers doen hun best om het geschreven woord onder de mensen te brengen, en onze voorganger spant zich in om het de mensen mondeling aan te zeggen.

We kunnen niet zeggen dat het ledental der gemeente met sprongen omhoog gaat, maar toch gaan we door, en God zal zeker zegenen al wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus.

GEKOMBINEERDE DOOPDIENST IN MAASSLUIS

Pernis-Hoogvliet — (Korr.). Er is een grote autobus onderweg met meer dan 40 personen. Ze zingen: „'k Ben reizend naar de stad, waar Christus 't Licht zal zijn". Waarheen gaan ze op deze trieste septemberzondag? Nu nog naar Oostvoorne of naar het strand van Rockanje? Terwijl al die blijde mensen nog zingen stopt de bus voor de kerkzaal van de baptistengemeente te Maassluis; allen stappen uit. De zaal loopt vol, meer dan vol. De kinderen moeten op de grond zitten.

Ds G. H. W. Pflaum laat zingen Vreugde, vreugde, louter vreugde! De Schriftlezing is uit Jozua 4 : 1-9 en 20-24. Het koor uit Pernis zingt een mooi lied. In zijn prediking bepaalt de voorganger ons bij Israël, dat het hun Beloofde Land binnentreedt, bij de doortocht door de Jordaan, de gehoorzaamheid aan de Heer. Hij brengt dit in verband met de gehoorzaamheid die in de doop wordt uitgedrukt. Weer zingt het koor, de gemeente zingt het refrein mee, „tel uw zegeningen". 't Wordt een machtige dienst.

De beide dopelingen zijn gekleed in smetteloos wit. Hun helder ‚ja' wordt gehoord. Dan vindt de doopsbediening plaats.

Bij het avondmaal spreekt br Buntjer van Hoogvliet zr Corporaal van Pernis toe en overhandigt de doopkaart. Br Jongejan van Maassluis verwelkomt de jonge zuster uit Maassluis en geeft haar het boekje Gemeenschap der heiligen, van drs J. Reiling. Br Van der Laan brengt de groeten over van br Van der Vlis (en zijn vrouw), de voorganger van de gemeente te Maassluis, die ziek is. Na het slotlied en de zegenbede gingen allen heel dankbaar huiswaarts.

Zij nog vermeld, dat „dienende Martha's" allen die van buiten Maassluis kwamen van een heerlijk kopje koffie hebben voorzien.

NIEUW REFORMATORISCH DAGBLAD

In kringen van de gereformeerde gezindte (ned. hervormd-ger. bond, gereformeerde gemeente, gereformeerde gemeente in Nederland, christelijke gereformeerde kerk, christelijke gereformeerde gemeente, oud-gereformeerd, etc.) bestaat de behoefte om te komen tot een „nieuw positief Reformatorisch Dagblad, dat ons volk en vooral onze jeugd niet verleidt met nieuws over toneel, bioscoop, dans, enz." Als grondslag wordt vermeld: „De Stichting heeft als grondslag de Heilige Schrift, die zij erkent als het onfeilbaar Woord van God; zij aanvaardt de drie Formulieren van Enigheid, vastgesteld op de Nationale Synode van Dordrecht (1618-1619), als daarop gegrond; zij aanvaardt de Statenvertaling als de meest zuivere Nederlandse Bijbelvertaling".

Aan rustige wateren

Olympische Spelen 1968 — Handelingen 69

(Uit: De Gemeenteklok)

Er zijn mensen, die sport zonder meer een dwaze zaak vinden. Ook wordt door velen, die de sport wel een goed hart toedragen, betwijfeld of er nog wel echt sport bedreven wordt of dat men op de Olympische Spelen bijvoorbeeld als naties een bepaald vertoon van krachten organiseert. Wordt er sport bedreven of wordt er gestreden om persoonlijke eer en daarna, via professionalisme, om geld?

Wat ons echter allemaal toch wel eens aan het denken zal hebben gezet zijn de telkens terugkerende of doorgaande recordverbeteringen. Ook dit jaar is bijna wel met zekerheid te verwachten dat datgene wat vier jaar geleden gepresteerd werd in Tokio op de Olympische Spelen nu in Mexico weer overtroffen gaat worden. En vier jaar geleden was het toch een tijd, een hoogte, een lengte waar men al van duizelde! Meer kon toch niet vertoond worden. Er was met alle middelen gewerkt en gezwoegd om deze resultaten te behalen!

De bijbel spreekt van het christen-leven als van een sportevenement, in 1 Cor. 9 : 24-27. U voelt nu waar ik heen wil. Hebben christenen ook al records verbeterd? Hoe zou je dat nu kunnen vaststellen. Door het samenleven van het jaar 110 vóór Christus te vergelijken met dat van 110 ná Christus? Of van het jaar 968 met dat van 1968? Misschien zouden er bepaalde konklusies uit getrokken kunnen worden. Maar nooit zo korrekt als die, welke met stopwatches vastgesteld worden.

Misschien zouden we meer duidelijkheid krijgen wanneer we deze vraag stelden ten aanzien van 1964 en 1968. Wordt er door de christenen nu meer gepresteerd? Duidelijker te beantwoorden is: wordt er door de baptistengemeente te .... meer gepresteerd? Aantallen zeggen niets, evenmin als het op de Olympische Spelen wat zegt of er 100 renners zijn of 10. Of: een team is een team. Nog moeilijk te beoordelen? Wel, laten we dan de kernvraag stellen: heb ik me als een Paulus „getuchtigd en in bedwang gehouden" terwille van deze wedloop? Of: heb ik de laatste tijd „in de blinde gelopen" en „in de lucht geslagen"?

Massa's mensen vinden het zeeën van tijd en schepen vol geld waard om een record te verbeteren op de Olympische Spelen.

Wat hebben wij er voor over betere prestaties te leveren voor onze God en naaste? Heeft „de wereld" ons dan toch misschien iets te leren? Hoeveel uren van concentratie en afzondering, van arbeid aan zwakke punten zouden de teams hebben ondergaan? Hoeveel uren van gebed, bijbelstudie en van folderen, van dienst aan de naaste, zijn door mij gewijd aan ons levensdoel: het verkrijgen van de onvergankelijke erekrans?

„Onze" Olympische Spelen duren levenslang, maar we zouden misschien Handelingen 69 als één van de hoogtepunten kunnen zien.

Handelingen 69 onze uitdager! Recordverbetering?? Trainen, broeder! Trainen, zuster!

Arnhem H. J. Stukker

Verantwoording Unie-bureua

In de maand september zijn in het Unie-bureau de volgende bijdragen en giften ontvangen:

1. Voor de E.C.U.
Almelo-Nieuwstraat *f* 69,—; Den Helder *f* 23,42; Amsterdam-Centrum *f* 19,57; Leiden *f* 60,76; Steenwijk *f* 18,65; Harlingen *f* 57,59; Pernis *f* 58,—; Leeuwarden *f* 53,60; Emmererfscheidenveen *f* 92,65; Almelo-Geraniumstraat *f* 75,34; Scheveningen *f* 163,95; Treebeek *f* 18,80; Delfzijl *f* 341,77; Haarlem *f* 215,73; M.Ev.D.,US *f* 13,—.

2. Voor de evangelisatie onder Spanjaarden.
Almelo-Nieuwstraat *f* 86,—; Almelo-Geraniumstraat *f* 96,37; Scheveningen *f* 65,22; Treebeek *f* 11,50; Haarlem *f* 58,58; M.E.v.D.,US *f* 7,50.

3. Voor de opleiding.
Almelo-Nieuwstraat *f* 68,75; Vroomshoop *f* 100,—; Amsterdam-Centrum *f* 30,36; Heerenveen *f* 97,11; Pernis *f* 40,—; Leeuwarden *f* 61,—; Emmererfscheidenveen *f* 119,20; Almelo-Geraniumstraat *f* 67,56; Scheveningen *f* 163,02; Treebeek *f* 23,—; Delfzijl *f* 205,29; Drachten *f* 75,30; Haarlem *f* 162,75; M.E.v.D.,US *f* 15,50.

4. Voor de zending.
Almelo-Nieuwstraat *f* 106,50; Den Helder *f* 24,14; Harderwijk *f* 20,—; Vroomshoop *f* 100,—; Amsterdam-Centrum *f* 38,50; Nieuwe Pekela *f* 523,57; Leeuwarden *f* 257,64; Almelo-Geraniumstraat *f* 75,54; Scheveningen *f* 260,34; Treebeek *f* 82,40, *f* 200,— en *f* 43,—; Delfzijl *f* 334,50; Rotterdam-Zuid *f* 480,—; Haarlem *f* 205,27; NN,X *f* 15,—; J.d.L.,O *f* 10,—; Wd.L.,O *f* 20,—; H.d.W.,E *f* 7,50; W.M.,A. (via ds K. Reiling) *f* 50,—; M.E.v.D.,US *f* 28,—; Lagere school Drachten *f* 15,—.

5. Voor het „10-centsfonds" van de U.B.S.
Amsterdam-Centrum *f* 10,—; Groningen-Noord *f* 98,85; Pernis *f* 18,96; Almelo-Geraniumstraat *f* 80,93; Scheveningen *f* 51,51; Haarlem *f* 61,71; Treebeek *f* 8,30; H.d.J.,NW *f* 10,—; M.E.v.D.,US *f* 6,—.

6. Voor het Noodfonds.
Harderwijk *f* 15,35; Musselkanaal *f* 300,—; Almelo-Geraniumstraat *f* 60,63; H.d.J.,NW *f* 50,—.

7. Voor Handelingen 69.
Collecte Toogdag Epe *f* 4.720,11.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!

HOE STAAT HET MET DE VRIJWILLIGE BIJDRAGEN?

Daar is u natuurlijk erg belangstellend naar. En het doet mij genoegen u hierover nu in te kunnen lichten naar de stand van 1 oktober j.l. Er is n.l. in de eerste drie kwartalen van dit jaar aan Vrijwillige Bijdragen in het Unie-bureau ontvangen:

Voor de E.C.U.	*f* 12.947,68
voor de arbeid onder Spanjaarden	*f* 5.193,89
voor de opleiding	*f* 16.162,63
voor de zending, inclusief bufferfonds	*f* 28.561,18
voor het ‚10-centsfonds' van de U.B.S.	*f* 3.465,11
Dat is met elkaar	*f* 66.330,49

Een héél mooi bedrag, waar we ook héél dankbaar voor zijn. Het getuigt ervan, dat onze gemeenten zich erop instellen om hun best te doen. Toch wilt u ook wel héél graag weten, wat er nog aan Vrijwillige Bijdragen verwacht wordt over de laatste drie maanden om aan het doel te komen, dat we voor de gezamenlijke arbeid van onze gemeenten gesteld hebben. Om dat doel voor de goede voortgang te bereiken mogen we als gemeenten samen in de laatste drie maanden opbrengen:

voor de E.C.U.	*f* 11.052,32
voor de arbeid onder Spanjaarden	*f* 8.806,11
voor de opleiding	*f* 12.687,37
voor de zending, inclusief bufferfonds	*f* 25.288,82
voor het ‚10-centsfonds'	*f* 6.534,89
Tezamen wordt dat	*f* 64.369,51

Dat is een prachtig bedrag, om sámen te proberen dat voor elkaar te krijgen. En het is heerlijk te weten, dat onze gemeenten zich bewust zijn van hun opdracht en roeping. En daarom vertrouwen wij, dat zij hun best zullen doen, om het allemaal zó te doen worden, als we samen dat volgens de noodzaak van onze arbeid verwachten. Daarbij willen we nog graag het dringend advies aan de penningmeester noemen: om toch vooral regelmatig en tijdig de overmakingen aan het Unie-bureau te doen. U kent de giro-rekeningen:

Giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

Giro 1504 ten name van de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

Giften voor het ‚10-centsfonds' van de U.B.S. en natuurlijk de aflossing op investering en het deponeren van spaargelden bij de U.B.S. doet men goed over te maken op giro 1504. Alle andere gelden kunnen overgemaakt worden op giro 9260 met vermelding van de bestemming (vergeet dit vooral niet).

T. Jansma

Van de Algemene Secretaris

A.V. 1969

De Commissie der Unie heeft besloten de volgende Algemene Vergadering te houden in *Eindhoven*. Dit is de eerste keer, dat de afgevaardigden van onze gemeenten naar de lichtstad zullen gaan. De A.V. zal gehouden worden van

woensdag 7 mei t.e.m. vrijdagmiddag 5.00 uur 9 mei 1969.

De leden van de raden der gemeenten en zij die gewend zijn als gasten naar de A.V. te komen willen deze data alvast noteren.

Natuurlijk weten we nu nog niet precies hoe de agenda er zal uitzien. De Unie-Commissie is evenwel druk bezig met de voorbereiding van verschillende voorstellen. De A.V. van Eindhoven zou wel eens een belangrijke A.V. kunnen worden.

We willen in dit verband hier nog eens herhalen hetgeen reeds elders de gemeenten is meegedeeld n.l. dat eventuele voorstellen voor de A.V.-agenda vóór 1 januari 1969 door gemeenten naar het algemeen secretariaat van de Unie gezonden moeten worden.

Voorstellen die na die datum binnenkome kunnen niet op de agenda worden geplaatst.

Hamburg: september 1968

De Europese Baptisten Federatie heeft eenmaal in de twee jaar een vergadering van de E.B.F.-raad waarvan uw algemene secretaris lid is als vertegenwoordiger van de Unie. Deze vergadering werd dit keer gehouden in het baptisten-seminarium te Hamburg van 12-14 september.

Aanvankelijk waren de west-europese afgevaardigden nogal pessimistisch t.a.v. de deelname van de kant van de oost-europese afgevaardigden gezien de recente politieke verwikkelingen in het Oostblok. U kunt zich de vreugde voorstellen van alle aanwezigen toen bleek dat de Baptisten-Unies uit Rusland, Tsjechoslowakije, Roemenië en Joegoslavië vertegenwoordigers hadden kunnen sturen.

Op zo'n vergadering moeten er altijd een hoop rapporten van allerlei commissies worden besproken en financiële stukken worden goedgekeurd. Achter die vaak droge opsommingen van feiten staan mensen en gemeenten. Er wordt door de gezamenlijke unies in Europa hier en daar voortreffelijk werk gedaan zoals de hulp en steun aan de kleine Unie van Baptisten Gemeenten in België (franstalig), aan de oostenrijkse baptisten en niet te vergeten aan de broeders en zusters in de oost-europese landen.

Wij realiseren ons dat in Nederland niet zo, maar de E.B.F. betekent vooral voor de geloofsgenoten uit Oost-Europa (en daar wonen de meeste europese baptisten) veel meer dan wij ons kunnen voorstellen. De contacten met de broeders uit het Westen zijn vaak een grote geestelijke steun, afgezien nog van de financiële bijdragen die gegeven kunnen worden en de bemiddeling die soms via diplomatieke kanalen tot stand komt. Er is bij onze broeders uit het Oosten een bevrijdende openheid, een vertrouwen en een verbondenheid waarover ik mij persoonlijk altijd verbaas en verblijd. Op zo'n vergadering kan men spreken over elkaars vreugden en zorgen. Het was treffend te zien hoe in alle rust en ontspanning de tsjechische broeder lange gesprekken had met een russische afgevaardigde. We zijn immers maar mensen en de ouderen weten dat maar al te goed uit de jaren '40-'45 en later, toen het moeilijk was met de baptisten uit Duitsland te spreken en samen te werken. Christenen kennen een werkelijke verbondenheid over alle grenzen en boosaardigheden heen. Alleen al aan dit voorbeeld ziet u hoe belangrijk het bestaan van de Europese Baptisten Federatie is. Als nederlandse baptisten zullen wij, evenals onze politieke leidslieden dat doen op hun terrein, onze bijdragen moeten leveren aan een geestelijk verenigd Europa, al zal onze bijdrage dan ook bescheiden moeten blijven.

Er is daar in Hamburg ook gesproken over de situatie in Tsjechoslowakije en toen men de vraag stelde hoe we elkaar in Europa kunnen helpen bij onze opdracht om te evangeliseren werd de aandacht gevestigd op de implicaties die het evangelie ons oplegt t.a.v. onze medewerking aan de totstandkoming van nieuwe maatschappijstructuren. Want déze vragen worden bijna overal in Europa onder onze geloofsgenoten aan de orde gesteld.

Wat u tenslotte vooral zal interesseren zullen zeker de data zijn van het volgend Europese Baptisten Congres (de laatste vond in Amsterdam plaats in 1964). Het volgende congres zal worden gehouden in de oostenrijkse hoofdstad, *Wenen* en wel volgend jaar van *6-10 augustus*. Men verwacht in het neutrale Wenen vele broeders en zusters uit de landen van Oost-Europa. Het thema van het congres is zeer actueel n.l. „Gottes Volk im Umbruch der Zeit" of „The people of God in a world of turmoil". We hopen dat vele nederlandse baptisten naar Wenen zullen gaan. We zullen u binnenkort meer laten weten omtrent prijzen en reismogelijkheden.

Vredesweek

Het lijkt ons goed toe ook in De Christen even een paar feiten omtrent onze deelname aan de Vredesweek duidelijk te vermelden, daar er hier en daar misverstanden ontstaan zijn.

De Algemene Vergadering te Hengelo (O) heeft geen opdracht aan de Unie-Commissie gegeven om contact op te nemen met de organisatoren van de Vredesweek zoals b.v. ds W. G. Renken blijkens een ingezonden schrijven in dit blad van 27-9-1968 meent. Er zijn n.a.v. het Unie-verslag wel vragen gesteld over deze zaak en met name werd gevraagd of de Unie-Commissie moeite zou doen om in 1968 betrokken te worden bij de voorbereiding van de Vredesweek. Daarop heeft de Unievoorzitter geen bevestigend antwoord gegeven. De U.C. heeft daarom dan ook geen brief gezonden aan het Interkerkelijk Vredesberaad met de vraag of we mochten meedoen. Anderzijds zijn we ook dit jaar niet benaderd door deze werkgroep.

De Unie-Commissie is van mening dat in de huidige situatie iedere gemeente — zoals steeds — kan beslissen of zij plaatselijk wil meewerker aan de Vredesweek, zoals dat hier en daar wel zal gebeuren. Mocht de meerderheid der gemeenten dit onvoldoende achten dan zal zij dit via de Algemene Vergadering de Unie-Commissie moeten opdragen.

Wereldraad van Kerken

Dezelfde broeder-voorganger van de zutphense gemeente schreef in het reeds genoemde nummer van De Christen dat onze officiële waarnemer bij de Raad van Kerken niet aanwezig was op een conferentie in Utrecht over „De Vierde Assemblée van de Wereldraad van Kerken en zijn betekenis voor Nederland". Door andere werkzaamheden was uw algemene secretaris die dag verhinderd daar aanwezig te zijn. We hebben wel getracht om een plaatsvervanger te vinden maar dat was op zo'n korte termijn niet mogelijk.

Het moet verder duidelijk zijn dat wij geen „officiële waarnemer" bij de Raad van Kerken in Nederland hebben. Wij hadden een waarnemer bij de Oecumenische Raad van Kerken, maar deze raad functioneert niet meer. De huidige Raad van Kerken heeft de vriendelijkheid de voormalige waarnemer bij de O.R.K. uit te nodigen voor de vergaderingen opdat op deze wijze de Unie-Commissie directe informatie heeft over de koers die wordt ingeslagen in de Raad van Kerken. Th. van der Laan.

TELEVISIEDIENST

De middagdienst van de baptisten-gemeente te Den Haag zal zondag 13 oktober a.s. om 5.00 uur vanuit de Mirtekerk per televisie worden uitgezonden. Het onderwerp van de prediking is **'Drijft handel, totdat Ik kom...!'**. Voorganger: ds H. van der Werf. Medewerking wordt verleend door het gemengd koor Gode zij ons lied, o.l.v. dhr A. Gebel, Haags Baptisten-Mannenkoor, o.l.v. dhr Ary Noordhoek, en de bariton Henry Blackmon.

NADER BEZIEN

Doopdiskussie

In de rubriek Geestelijk leven, van De Rotterdammer (d.d. 21 september j.l.), wordt onder de titel Op hoog bevel — evenals de erbij geplaatste foto van een doopdienst kennelijk ontleend aan het gelijknamige boekje dat verleden jaar door de Unie werd uitgegeven — melding gemaakt van het bezwaarschrift tegen de ‚babybesprenging' (sic), dat twee haagse ouderlingen van de hervormde kerk hebben ingediend bij de provinciale kerkvergadering van Zuid-Holland.

De bezwaarden, die van mening zijn dat de bijbelse doop geheel ontbreekt in de (hervormde) kerk, vragen niet om afschaffing van de kinderdoop — hoewel zij op grond van de bijbel de mening bestrijden dat de bijbelse doop van toepassing zou zijn op babies en jonge kinderen — maar pleiten voor drie dingen:

1e dat er, als in de hervormde kerk van Frankrijk, voor hen die de doop der gelovigen voorstaan een mogelijkheid komt tot het opdragen en zegenen van jonge kinderen;

2e dat er — ook letterlijk — ruimte komt voor de doop door onderdompeling;

3e dat het Pastoraal Advies van 1960 wordt teruggenomen.

De hernieuwde diskussie over de doop, zoals die op het ogenblik overal gevoerd wordt, ook in andere landen, is voor ons als baptisten toch eigenlijk een teken aan de wand. Hoewel er waarschijnlijk ook beïnvloeding van baptisten-zijde verondersteld mag worden — we hebben trouwens de idee, dat de absolute houding van de pinksterbeweging veel meer heeft losgemaakt bij de ‚gewone mensen' — is van de theologische inbreng van onze kant in heel deze doopdiskussie nauwelijks iets te merken.

Misschien is dat op zichzelf nog niet zo bevreemdend. Hoewel onze naam, baptisten = dopers, anders doet vermoeden is de afwijzing van de kinderdoop niet onze enige, als men wil: eerste karakteristiek. Ons afwijzen van de kinderdoop, op bijbelse gronden, is ook historisch gezien steeds weer het gevolg geweest van het zoeken naar de bijbelse gemeente.

Elke doopdiskussie die niet tegelijk het wezen en de gestalte van de gemeente van het Nieuwe Testament onderzoekt is, naar onze overtuiging, als diskussie wel interessant maar vruchteloos. In dat geval heeft de kerkredaktie van De Rotterdammer gelijk: ‚Het gesprek over de doop is al lang een loopgravenoorlog geworden. Beide partijen hebben bijbelteksten, sterke en zwakke argumenten'.

We noemden de huidige diskussie voor ons ‚een teken aan de wand'. Omdat we er klaarblijkelijk niet in geslaagd zijn duidelijk te maken, dat het bij de doop ook en vooral gaat om de gemeente. Tweeërlei doop, zoals door de beide haagse broeders wordt voorgestaan, biedt geen oplossing. Misschien dat daarmee tegemoet gekomen kan worden aan persoonlijke behoeften, de zichtbaarwording van de ene onverdeelde gemeente van Jezus Christus, die één Heer, één geloof, één doop belijdt, wordt er beslist niet door bevorderd.

v. D.

zand en zaad

Het heeft geen zin om u te vertellen dat het regent — en hoe! —er is een klein kansje dat het droog is al u dit leest. Omstandigheden nopen mij over de schrijftafel heen naar buiten te staren en dan te ontdekken dat de uren, die daaraan versleten worden, onherroepelijk verleden tijd zijn. Laat ik ze vullen met wat mijmeringen. Vroeger hadden we een kolommenvuller, die dat voortdurend en met veel vrucht deed. Kort en goed, want dit geëmmer zou u kunnen vervelen, ik dacht over de politiek. Volgens een woordenboek is dat praktische staatkunde, maar het is u wel duidelijk dat u van mij daarover geen diepgaand en uitvoerig betoog behoeft te verwachten. Ik ben al blij als ik zondags in staat ben iets weer te geven van het evangelie. Terwijl ik die laatste zin schrijf zit ik in de geest opeens in een huisje aan de voet van de Oldenhove, Leeuwarden. Daar was vroeger, en misschien nog, een terrein voor vrachtrijders. Rondom dat plein stonden wat eenzame koffiehuizen en pakhuizen, met daartussen een enkele kleine woning. Ik zat daar in een kamer te praten. De vrouw bezocht tamelijk regelmatig de diensten in de kerk; haar man bezocht ze onregelmatig. Hij was toen lid van de N.S.B., de nationaal-socialistische partij in dit land. De dominees mochten niet aan politiek doen, meende hij. Nee, zei ik, maar als Colijn — zolang is het al geleden — als Colijn nu iets wil invoeren wat tegen het geweten indruist, zal ik dan niet verplicht zijn dat ook openlijk op de kansel te verwerpen? Ja, zegt hij, natuurlijk. Juist, zeg ik, dat is geen politiek maar een kwestie van het geloof. Maar als nu Hitler iets wil ondernemen tegen het geweten, moet ik dan niet ook waarschuwen? Zie je wel, dan is het opeens geen zaak van geloof en geweten, maar dan noem je het politiek. En jouw vrienden sluiten me op, zodra ze de kans krijgen.

Nog veel verder weg leeft in mijn doorzeefd geheugen een oom, die ons voortdurend waarschuwde ons niet met de politiek te bemoeien. Dat was aards en allemaal leugen en bedrog. Ik vermoed dat zijn vroegere politieke vrienden hem uit hun gezelschap weerden en dat hij daarna tot die diepe overtuiging was gekomen.

Ik kan er wel in komen, in die gedachten van mijn oom. Haast iedereen krijgt een lelijke smaak in de mond bij dat woord. Plechtig gesloten verdragen worden vodjes papier en in de dagen van kabinetsformaties is het woord koehandel in elke krant te vinden. Ja, en toch moet ook ons het lot van dit land en zijn volk, van alle landen en volken, aan het hart gaan en houdt het ook onze hoofden bezig. We zijn nu eenmaal burgers, we betalen belasting om de huishouding gaande te houden en maken gebruik van allerlei diensten, die de staat verleent. Het zou dan toch vreemd zijn ons te willen onttrekken. Nee, dat kan niet. We hebben de plicht mee te denken, mee te leven — de broeders in de bijbel wekken ons zelfs op voor de overheid te bidden — en zij hadden die overheid niet eens zelf gekozen, gewild.

Misschien distanciëren wij ons van dit terrein van het leven, omdat het voor ons te ingewikkeld, te onoverzichtelijk is. Wat een mens dan wel niet allemaal moet weten om in dat vlak zinnige woorden te zeggen. Helemaal nu elk land met elk ander land zo door ekonomie en techniek en wetenschap verbonden is dat we nog maar voorzichtig over grenzen kunnen spreken.

Als de zaken zo liggen is het dus in feite een kwestie van scholing. Het is denkbaar dat er jonge mensen zijn, die van mening zijn dat er voor hen een taak in deze gebieden ligt, die net zo

zinvol kan zijn als het onderwijzen van kinderen.
Evenwel, indien wij over politiek spreken, bedoelen we in de regel de vraag naar de mogelijkheid van de burger om werkelijk invloed uit te kunnen oefenen op de gang van zaken. Wij bewegen ons nauwelijks op dit terrein. Althans als gemeenschap niet. Het is dacht ik ook vooral een nederlands verschijnsel dat men hier kan konstateren: elke kerk heeft zo ongeveer een eigen politieke partij. Helemaal klopt deze mededeling niet, met name voor de hervormde kerk niet. De kleine kerken, waaronder men ons rangschikt, hebben in dit opzicht geen eigen gezicht. In elk geval heeft dat niet de Unie van Baptisten Gemeenten. In elke afzonderlijke gemeente is er t.a.v. politieke vragen geen gemeenschappelijk inzicht. Informatie daaromtrent wordt onder ons door geen instantie verstrekt en het wordt aan ieder lid volkomen overgelaten daarover te lezen wat hij wil, te denken wat hij wil en bij verkiezingen te beslissen zoals hij wil.
Mocht u me in de rede willen vallen, wacht dan even, want ik ben nog niet klaar.

Huizinga

WAT DACHT U DAT ZE DEDEN?

Verleden week hebben we even de deur van de bestuurskamer opengezet, op een kiertje natuurlijk, en hoorden hoe over de bestelling van het aantal kerstnummers van De Zaaier werd gediskussieerd. Het besluit van de vergadering konden we u toen niet mee laten horen, omdat een diaken de deur dicht deed. Maar naar wij van welingelichte zijde hebben vernomen heeft het gesprek daarover geen kwartier geduurd, zoals wij vermoedden. De zuchter en de kalm-aanbroeder hebben het moeten afleggen tegen de blijmoedige en men heeft besloten nu eens flink voor de dag te komen, alle hens aan dek te roepen. De voorganger werd tot voorzanger — hij behoort ook tot de blijmoedige groep — en het hele bestuur besloot de kolportage niet meer te delegeren aan een stuk of wat werkwilligen, maar zelf op pad te gaan, de hele gemeente uitnodigend om het voorbeeld te volgen. We gaan toch zeker '69 tegemoet en dat kun je moeilijk zittende doen.

H.

BEROEPINGSWERK

Aangenomen: naar Harlingen, J. C. Loot, Vriescheloo.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

Na gedurende bijna twee jaren méér dan dertig artikelen geschreven te hebben over JEZUS EN .... ligt het in mijn bedoeling — geheel in overeenstemming met de overige redactieleden — mijn „schrijversperiode" af te sluiten met een serie artikelen over enkele gemeenten, die ons in het Nieuwe Testament genoemd worden, en die hun ontstaan konden dateren in de eerste eeuw van onze jaartelling.
Ik hoop er in te slagen — mede in verband met de evangelisatie-actie HANDELINGEN 69 — te laten zien, hoe niet maar alleen het reilen en zeilen dezer eerste gemeenten geweest is, maar vooral hoe zij tastende én geleid wordende, hun weg gegaan zijn in een wereld, die voor hen even weinig belangstelling had als de wereld van vandaag voor de gemeente van vandaag.

Het ligt niet in mijn bedoeling, de zustergemeenten der eerste eeuw in de volgorde van hun ontstaan de revue te laten passeren. Hier en daar wordt er een uitgenomen, wier geschiedenis ons tot lering kan zijn.

De lezer(es) moge tenslotte bedenken, dat de zustergemeenten der eerste eeuw niet in het minst gemeenten van Jezus Christus waren. Ook waar dit niet altijd expresselijk door mij zal worden gezegd, wil ik toch proberen te laten zien hoe Hij Zijn woord waarmaakte: De poorten der hel zullen Mijn Gemeente niet overweldigen.

Ploeger

De gemeente te Jeruzalem I

De stad

Het is aan geen enkele twijfel onderhevig: In Jeruzalem heeft de eerste gemeente van Jezus Christus het daglicht aanschouwd. Daarmee is aangeduid, dat de eerste christelijke gemeente tot openbaring is gekomen op heilige bodem, in de heilige stad.
Jeruzalem was in de oudheid geen onbekende stad. In Abrahams dagen bestond zij reeds, indien namelijk juist is, dat Salem het latere Jeruzalem is, Gen. 14 : 18. Ten tijde van de intocht der Joden in Palestina (in de 14e eeuw?) heette de stad Jebus (Joz 18 : 28, Ri 19 :10); zij werd niet door de Israëlieten veroverd, maar wel aan Benjamin toegewezen. Eerst onder David gelukte het de stad in handen te krijgen (II Sam. 5 : 6-8). In de Amarna-brieven, waarin klachten van Palestijnse stadvorsten aan de Egyptische koning over de invasie der Israëlieten vermeld worden, wordt de stad Urusalim genoemd. Een Egyptisch bericht van plm. 1900 v. C. spreekt over Urusalimum. De Assyriërs (plm. 900-600 v. C.) spraken over Ursalimmu; de Arimeeërs over Urislem; de Grieken noemden de stad Hiërosolyma, terwijl de Arabieren nu spreken over El Kuds (Heilige Stad). De betekenis van de naam Jeruzalem schijnt niet helemaal duidelijk te zijn, maar heeft in ieder geval iets te maken met „vrede".
Sinds Jeruzalem door toedoen van David en diens zoon en opvolger Salomo tot tempelstad werd, tot geestelijk centrum van de Joodse natie en de Joodse godsdienst, gold voor de Jood: Eerst Jeruzalem zien, en dan sterven. De hartstochtelijke liefde van de Joden voor hún stad heeft haar hoogtepunt gevonden in het woord van de Jood, die na de verwoesting van Jeruzalem, in 587 v. C. door Nebukadnezar, aan Babels stromen weende: Indien ik u vergete, o Jeruzalem, zo vergete (mij) mijn rechterhand (Ps 137 : 5).
Jeruzalem was „de stad, die de Here uit alle stammen Israëls verkoren had om Zijn Naam aldaar te vestigen" (I Kon. 14 : 21). Wonen in Jeruzalem was wonen bij God; bidden in Jeruzalem was bidden in de tegenwoordigheid van God. In Jeruzalem werden de feesten gevierd. Daarheen stroomden de priesters om er God in de tempel te dienen. Daar werden de offers gebracht als tekenen van dankbaarheid en berouw. In Jeruzalem kwamen de schriftgeleerden samen om de Heilige Schriften over te schrijven en te bestuderen. Daar werden in de enkele eeuwen voor Christus' komst een kleine honderd synagogen gebouwd, waar op de sabbatten de wet en de profeten gelezen en besproken werden.
Jeruzalem is ook de stad geweest, waar vijanden der Joden binnentraden: Egyptenaren, Babyloniërs, Grieken, Romeinen. Niet altijd bleef de tempel bestaan; in 587 v. C. staken de Babyloniërs de brand in de prachtige, luxueuze tempel van Salomo. Zerubbabel herbouwde de tempel (plm. 516 v. C.), die door koning Antiochus IV Epiphanes ontwijd werd, en kort voor de geboorte van de Here, Jezus vervangen werd door de tempel van Herodes.
Jeruzalem, een koele stad, heeft niet altijd het hoofd koel gehouden; het heeft meer dan eens in blinde woede de profeten gedood, en gestenigd hen, die tot haar gezonden waren (Mt 23 : 37).
Jeruzalem heeft de woorden gehoord van Hem, die Zich het „Woord des levens" noemen mocht. Hij heeft de wonderen en tekenen gezien van de Messias. Maar Jeruzalem heeft niet geloofd. Zij heeft Jezus met „Hosanna" ingehaald, en met „Kruisigt Hem" uitgeworpen.

En nochtans . . . Jeruzalem is óók de stad, die voor de christenen onvergetelijk zal blijven, want in Jeruzalem heeft de geboortestonde van de christelijke gemeente geslagen. Onze oudste zustergemeente was gevestigd te Jeruzalem.

Uit ons Unie-Bureau

Mag ik de aandacht even vestigen op het bericht aangaande het kerstnummer van De Zaaier elders in dit nummer? Want het is van belang, dat de Zaaier-agent van uw gemeente op tijd is met de bestelling van het gewenste aantal. Het is uiterlijk a.s. maandag 14 oktober, dat de bestelling van dat aantal naar de administratie van De Zaaier, Dalweg 77, Arnhem moet gaan. Wélk aantal? Het aantal, dat na wéloverwogen overleg geschikt is om in élk huis van het gehele werkterrein van de gemeente en omgeving een kerstnummer te doen komen. Als we bedenken, dat het aantal exemplaren van het "Handelingen '69-nummer' 116.800 heeft bedragen, dan leven we in de verwachting, dat het aantal kerstnummers ook belangrijk méér zal worden dan verleden jaar.

Het doet me genoegen u voor te mogen stellen mej. Irene de Graaff als de nieuwe medewerkster op het unie-bureau. Zij komt uit de gemeente te Rotterdam-centrum en wij hebben de goede verwachting, dat onze gemeenschap door haar werkzaamheid op het unie-bureau kundig en vaardig goede diensten bewezen wordt. Wij heten haar namens u hier hartelijk welkom als medewerkster!

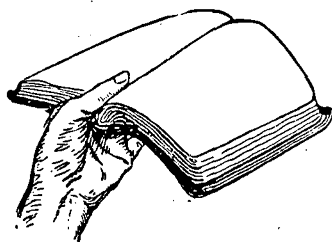
T. Jansma

INTREDE IN LEMMER

Men schrijft ons uit Lemmer: zondag 3 november hoopt D.V. ds W. Hessels zijn intrede te doen in Lemmer. De diensten vinden als volgt plaats: 10 uur v.m. bevestiging door de weleerwaarde heer ds S. J. Zijlstra in de baptistenkerk, Lijnbaan 62, Lemmer; 4.30 n.m.: intrede ds W. Hessels. Deze dienst wordt gehouden in 't Baken achter de Geref. kerk te Lemmer. Zij die deze diensten willen meemaken en logies wensen, worden verzocht zich op te geven bij de sekretaris R. Hummel, Urkerstraat 46, Lemmer.

REKTIFIKATIE

Het bericht in De Christen van verleden week, waarin gezegd werd dat de nieuwe Dr Martin Luther King-kapel te Amsterdam op dezelfde plaats als het afgebroken gemeentecentrum zou zijn gebouwd, blijkt, volgens een mededeling uit Amsterdam, niet helemaal juist te zijn: „De kapel is gebouwd op een terrein waarop voorheen oude woningen stonden. Dezen zijn gesloopt ten behoeve van de nieuwe kerk. Waar de oude kerk stond is een nieuwe zaal gebouwd welke aansluiting geeft op de nieuw gebouwde kerk".

Wat zullen we lezen?

De mens is gedurig met zijn toekomst bezig. Waarom zou een gelovige niet met zijn toekomst, en met Zijn toekomst, bezig mogen zijn? Wie met de toekomst bezig is, is eigenlijk met het heden bezig. En wie met het heden bezig is, is met de toekomst bezig.

zondag	13 okt.	Mal. 2 : 17- 3 : 1	De Heer komt, vanwege het kwaad dat de mensen doen.
maandag	14 okt.	Mal. 3 : 2- 7	Gods vuur is geen vaag vuur!
dinsdag	15 okt.	Mal. 3 : 8-11	En toch meent God het goed met ons.
woensdag	16 okt.	Mat. 24 : 1-14	Alles heeft voorbereiding nodig.
donderdag	17 okt.	Mat. 24 : 15-28	Valse tonen, wie hoort ze?
vrijdag	18 okt.	Mat. 24 : 29-36	Het zal zeker gebeuren.
zaterdag	19 okt.	Mat. 24 : 37-51	Wie is trouw en verstandig?

Pl.

Lezers aan het woord

HORIZONTALISME — VERTICALISME

Geachte redaktie,

Vorige week werd ik getroffen door een woord van een predikant, die de avondoverdenking uitsprak voor de radio. Hij zei o.a. met woorden van deze strekking: „De kerken hebben het tegenwoordig nogal druk met allerlei sociale en politieke vraagstukken. Een bijverschijnsel is dat men steeds intoleranter wordt ten opzichte van broeders, die er op grond van het Woord God anders over menen te moeten denken." Hij vroeg zich dan ook af of we wel op de goede weg waren.

Ik moest onwillekeurig denken aan de scherpe kritiek, die onlangs in De Christen geleverd werd op een uitspraak van een evangelist, die buiten onze baptisten-kring staat. Ook heb ik herhaaldelijk zelf ondervonden dat men meer en meer intolerant gaat worden, wanneer men als gelovige dingen meent te moeten zeggen, die niet meer passen in een evangelie, dat door een zekere gekleurde politieke of sociale bril bekeken wordt. Er is bij mij en bij vele anderen baptisten al geruime tijd een zeker onbehagen aanwezig over bepaalde tendenzen in ons weekblad in 't bijzonder en bij het nederlands baptisme in het algemeen.

Nu moet ik beslist voorop stellen dat mijn kritiek niet van persoonlijke aard is, alhoewel dat de indruk zou kunnen wekken. Het is mij meer te doen om de algehele strekking. Ik meen in dit verband ook even te moeten memoreren dat er in het verleden voorstellen zijn gedaan om de naam van ons weekblad te wijzigen. Eerlijk broeders, het is geen verdachtmaking, maar heeft men intuitief aangevoeld dat de vlag De Christen de lading niet méer dekte?

In „Nader bezien" las ik deze week: „één van de meest doeltreffende middelen om een bijdrage te leveren tot verzoening, vrede en gerechtigheid, niet slechts in Europa maar in de gehele wereld, is die van de informatie", en dan informatie door pers, radio en t.v.

Nu moet mij van 't hart dat deze informatiebronnen niet betrouwbaar zijn. Wanneer men feiten zuiver weet en dan ziet wat er via deze informatiebronnen wordt voorgeschoteld, dan slaat de schrik je om het hart. Laten we nooit vergeten dat deze voorlichting nooit objectief is en kàn zijn. Twee reporters, die één en hetzelfde feit moeten verslaan, maar politieke tegenstanders zijn, zullen een heel ander beeld verschaffen van hetzelfde feit.

Een christen heeft één betrouwbare informatiebron, n.l. het Woord van God. Verzoening, vrede en gerechtigheid zijn verworven door het bloed en kruis van Christus onze Zaligmaker. In Rom. 3 : 10-18 lezen we het oordeel van God over de natuurlijke mens in zijn onbekeerde staat. Daar moeten we werkelijk van schrikken. Maar zo ben ik toch niet, want dan houdt alles op. Inderdaad houdt dan ook alles op van menselijke kant. Om toch door te gaan heeft God toen Zijn Zoon gezonden om de straf hiervoor te dragen en dood te bloeden aan het kruis. En het is juist dat kruis dat vooral in deze moderne tijd een dwaasheid is voor de Griek (de ongelovige, al of niet intellektueel, al of niet humanistisch) en een ergernis voor de Jood (de religieuse mens) maar het is een kracht Gods tot behoud een ieder die gelooft. Dit kruis en dit kruis alleen zal onze houding en wandel moeten bepalen. Wat dit kruis voor de gelovige betekent wordt ons in het gehele Nieuwe Testament op machtige wijze uiteengezet.

Er dreigt in de gemeente van Jezus Christus een groot gevaar en dat gevaar is de politiek. Gelovige broeders, die een bepaalde politiek gaan bedrijven, kunnen zo heel gemakkelijk samen met ongelovigen van hetzelfde politieke klimaat tegenover de broeders komen te staan, die samen met ongelovigen een tegengestelde politiek bedrijven. Hierdoor kan tweedracht ontstaan in de gemeente; dit gevaar is heus niet denkbeeldig. Ten tweede trekt de gelovige een ongelijk juk aan met een ongelovige; dit geldt zowel voor extreem links als extreem rechts en alles wat daar tussen ligt. Natuurlijk mag ook een christen zijn politieke sympathieën hebben, maar die kunnen geverifieerd worden in de stembus. Wij dienen de politiek angstvallig te mijden in de gemeente van Jezus Christus. Christus is onze verzoening, vrede en gerechtigheid. Voor een ongelovige is dit een onbegrijpelijke dwaasheid, dat is duidelijk. Hij begrijpt dit niet omdat hij het niet gelooft, dus valt daar met hem ook niet over te praten. Het enige wat wij kunnen doen is hem wijzen op de informatiebron: de Bijbel. Jezus heeft alles al verworven, waar we ons nu nog druk over menen te moeten maken. Hij zal straks terugkomen op de aarde om zelf verzoening, vrede en gerechtigheid te brengen en hoe. Wij als gelovigen dienen de dingen te zoeken die boven zijn, verticaal. Dat zal ook onze houding bepalen en moeten bepalen in het horizontale. Jezus is de enige Weg om

uit de chaos te komen. Daarom zien wij ook uit naar Zijn komst met een groot verlangen.

29 september 1968 M. Langbroek, Nijkerk

Naschrift: Feit is, dat er niet alleen in het nederlandse baptisme maar in elk geval in geheel Europa, vragen aan de orde worden gesteld die te maken hebben met „de tot standkoming van nieuwe maatschappijstructuren" (zie Van de Algemene Secretaris in dit nummer). Vooral vele jongere gelovigen menen dat dit behoort tot de „implicaties die het evangelie ons oplegt". Overigens: het behoort óók tot die implicaties niet onverdraagzaam te zijn ten opzichte van hen die een andere mening zijn toegedaan.
De voorstellen tot naamswijziging van ons weekblad hebben, voorzover wij de motieven hebben begrepen, niets te maken met de opvatting, dat we als christenen óók maatschappelijke verantwoordelijkheid dragen.
Br L. citeert uit Nader Bezien. Het is een beetje misleidend om dit citaat te laten volgen door de woorden: en dan informatie door pers, radio en t.v. Daarmee zou de indruk gewekt kunnen worden dat ook deze aanvulling afkomstig is van de schrijver van Nader Bezien. Wie bedoeld Nader Bezien goed heeft gelezen weet wel beter. Het was juist de bedoeling van dit Nader Bezien om te wijzen op de onbetrouwbaarheid van de algemene informatiebronnen. We citeren: „Meer nog dan de over de gehele wereld werkzame persbureaus — die als 't er op aankomt toch in hun berichtgeving gekleurd zijn, al was het alleen maar door de toegepaste selektie — zouden de kerken door hun bovennationale positie in staat moeten zijn de mensen te informeren over de feiten en hun achtergronden".
Wanneer br L. bedoelt, dat er slechts *één* informatiebron is die ons de weg wijst naar Verzoening, Vrede en Gerechtigheid (het bijbelse shaloom), n.l. de Heilige Schrift, dan stemmen we hem dat van harte toe. Om te weten wat er zich op dit moment afspeelt in Nigeria (Biafra), in Vietnam, in Thailand, in Zuid-Afrika, in Zuid-Amerika, etc. — en daarover geïnformeerd te willen worden is toch christenplicht — hebben we aan de bijbel niet genoeg... Daarvoor heeft ook br L. andere informatiebronnen nodig!
De als waarschuwing bedoelde opmerkingen van br L., over het niet denkbeeldige gevaar dat politieke drijverij tweedracht in de gemeente kan veroorzaken, moeten ter harte genomen worden. Br L. zal dan waarschijnlijk doelen op die politiek die we, gemakshalve, partij-politiek noemen. De ook van christenen gevraagde inzet voor een rechtvaardiger samenleving, een meer leefbare wereld, het voorkomen van oorlog door de oorzaken ervan zoveel mogelijk aan te wijzen èn te bestrijden, etc. is een politiek bezig zijn dat ook te maken heeft met het „zoeken van de dingen die boven zijn". Als Jezus komt — waarnaar we uitzien met groot verlangen! — begint het écht. Nu kan het er alleen maar een beetje op lijken, hier en daar. Een teken kan het zijn, niet de zaak zelf.

v. D.

Mededelingen

RADENKONFERENTIE GEWEST TWENTE

De herfstvergadering wordt gehouden op zaterdag 19 oktober a.s. in de baptistenkerk te Borne. Aanvang 3 uur.
Inleider van deze middag is ds J. A. Brandsma van Groningen over het onderwerp **„Secularisatie'.**
Broeders-raadsleden, maar ook belangstellenden uit de gemeenten, houdt deze middag vrij, opdat wij met velen een goede middag hebben.

"ZIE" BESTAAT NIET MEER

Het maandblad "ZIE", dat ongeveer twee jaar geleden als een blad voor „onafhankelijker christendom" het leven zag heeft wegens gebrek aan abonnees opgehouden te bestaan.

STUDENTENWEEKEND "TUSSEN 2 WERELDEN" 18 - 20 OKTOBER TE WARNS (Doopsgezind-Baptist)

Vrijdag 18 oktober:
vanaf 16.00 u. aankomst van de deelnemers
vanaf 18.00 u. soep en broodjes
20.15 u. Symposium C.
(Tussen gemeente en wetenschap) spreker Kapelaan Dohle (Witmarsum).

Zaterdag 19 oktober:
10.00 u. Symposium A
(Tussen gekleurd en blank)
10.00 u. Symposium B
(Tussen gemeente en maatschappij)
12.30 u. warme maaltijd
20.15 u. Symposium D
(Tussen vandaag en morgen)
spreker Th. J. de Looy, stud. theol. Leiden.

Zondag 20 oktober:
10.00 u. eredienst in de doopsgezinde kerk te Warns; voorgangers ds G. J. Postma (Warns), en kapelaan Dohle
14.00 u. Slotsymposium
(De toekomst is al begonnen)
16.00 u. Sluiting.

Nadere gegevens worden gaarne verstrekt door M. v. d. Berg, Zeemanlaan 10A, Leiden; tel. 01710-22861.

INGEBRUIKNEMING DR MARTIN LUTHER KING-KAPEL

Op zaterdag 19 oktober a.s. 's middags om half vier hopen wij D.V. een bijzondere dienst te houden ter gelegenheid van de ingebruikneming van ons nieuwe kerkgebouw Kerkstraat 204-208, alhier, dat wij genoemd hebben *Dr Martin Luther-kapel.*
Wij nodigen u hierbij hartelijk uit dit dit blijde feest met ons mee te beleven en zien uw komst gaarne tegemoet.

R. Miedema

ZUSTERHULPKONFERENTIE IN HOOGEVEEN OP 19 NOVEMBER A.S.

Belangrijk bericht voor de leden van het „groot koor": Wilt u deze keer instuderen de nrs 235 (Hebt gij in de Heer geloofd) en 243 (Aan des Heilands voeten) uit de bundel van Joh. de Heer.

Uw dirigente.

LEIDEN

Penningmeester van de baptistengemeente te Leiden is thans: A. C. Spier, Hooglandsche Kerkgracht 20, Leiden.

Heden nam de Heer tot Zich in het Vaderhuis onze broeder

WILLEM DANIËLS

in de leeftijd van 48 jaar.

Hij was ruim 13 jaar een trouw lid van onze gemeente.

„Veilig in Jezus' armen".

Muntendam, 28 september 1968

De baptistengemeente te Muntendam.

Twee verpleegsters zoeken per 1 december kamers in Groningen, liefst in de buurt van het Diaconessenhuis.
G. Hekman, Zuiderdiep 130, 2e Exloërmond.

Gehandicapte dame, vraagt
INWONENDE HULP,
voor huishouding en gezelligheid.
Mej. A. Wijnsema, J. F. H. Meijerstraat 61, Stadskanaal.

Gemeenten zet het enthousiasme voor 't Handelingen '69-nummer van De Zaaier voort bij het **KERSTNUMMER van De Zaaier!**
Het kan! Zie hier een paar voorbeelden:

Alblasserdam bestelt	1000 kerstnummers
Staveren bestelt	1750 kerstnummers
Almelo bestelt	2000 kerstnummers

Wat doet uw gemeente?
Maandag 14 oktober, dat is a.s. maandag, is de sluitingsdatum voor de bestelling van de benodigde partij kerstnummers.
Weest er op tijd bij. Dan wordt het straks een enthousiaste Kerstnummercampagne.
De adm. van de Zaaier ,Dalweg 77, Arnhem.

Abonnees, die het abonnementsgeld over het 4e kwartaal (*f* 4,—) nog niet gireerden, kunnen nu toch nog de incassokosten voor een aangeboden kwitantie (85 cent) besparen, als ze nu meteen (uiterlijk maandag 14 oktober) die *f* 4,— overmaken op giro 9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam. Wij nodigen hen uit dit nú te doen. De adm., Dalweg 77, Arnhem.

VOOR EEN KWARTJE DE WERELD ROND

Het novembernummer van De Zaaier zal naast prachtige foto's op voor- en achterpagina ook een aantal foto's brengen over onze toogdag in Epe, plus een deel van het spel: de pleisterplaats. Voorts gaan we met drs De Graaf naar Praag, de gouden stad, en met Corrie Brouwer naar Bern, waar 6000 jonge baptisten bijelkaar waren. We reizen zelfs naar Purulia in India, waar vreugde en verdriet elkaar afwisselen. En voorts natuurlijk andere goede bijdragen. 't Is toch maar een puik blad die Zaaier. Zes van die nummers tegen *één* pakje cigaretten. Neem er wat van, van die Zaaiers, om weg te geven. Wees goedgeefs en geef wat goeds.

10-11-68 TABITHA-ZONDAG

Op weg naar de eeuwigheid door de tijd, komen wij dagelijks in aanraking met mensen, die onze hulp behoeven. Zien wij hun uitgestrekte handen? Willen wij ze grijpen? Willen wij ze vullen?
Waar één het niet klaar kan spelen, kunnen wij het samen zeer zeker. Daarom graag uw aandacht, voorbede en offer voor het werk van „Tabitha".

Ploeger

DE CHRISTEN

18 oktober 1968

83e jaargang — 42

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 16,— per jaar (f 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

OPEN NU OOK ONZE OGEN . . .

Tussen het op de Nijl dobberende wiegje en de berg Nebo ligt het leven van een man, wiens geschiedenis zo boeiend is, dat kunstenaars uit alle eeuwen getracht hebben zich een beeld te vormen van deze geweldige, thuis tussen hen, die weelderige kleren droegen in farao's paleizen en tussen de schapen, die hij vóór zijn schoonvader hoedde in de woestijnen. Onderwezen in de wijsheid der wereld zijner dagen en in de kennis van de God aller tijden, profeet des Heren en leider van een volk, staat hij voor ons als een eik. Een staatsman, een herder, van wie men zelfs in de hemel zingt: Mozes.

U herinnert zich dat hij met enige uitverkorenen de God van Israël zag en het was alsof onder Zijn voeten een plaveisel lag van lazuur, als de hemel zelf in klaarheid.

Maar helemaal alleen is Mozes op de berg. En de verschijning van de heerlijkheid des Heren was als een verterend vuur op de top van de berg.

Op die berg wordt hem het heiligdom getoond, dat hij op aarde moet bouwen. Herhaaldelijk komt de vermaning: Zie toe, dat gij alles maakt naar het model dat u daarvan op de berg getoond is. Daar heeft God het hem laten zien. In die tent wilde God bij de mensen zijn en bij hen wonen. Mozes is op de berg geweest, in de eenzaamheid. Ongestoord heeft hij hoogte en lengte, breedte en diepte in zich kunnen opnemen, om daarna met het hemels ontwerp in de laagvlakte terug te keren om onder de vele tenten die ene op te slaan.

Zondags verkeren wij op de bergen om de heerlijkheid Gods te zien en zijn wil omtrent zijn wonen onder ons te vernemen. We laten de laagvlakten achter ons, onder ons en op de heldere hoogten zien wij duidelijk hoe het morgen zal moeten worden. Tussen de fabrieken en kantoren, tussen flats en pleinen moet zijn huis verrijzen.

De profeten zijn vaak de bergen ingegaan en hebben van daarboven liederen voor ons meegebracht. Een van hen had de stad gezien, waar oude mannen en vrouwen op de pleinen onder de bomen zouden zitten, ieder met een stok in de hand vanwege de hoge leeftijd. De pleinen waren vol van spelende jongens en meisjes. Een andere zag hoe de volken in vrede samenleefden. Zwaarden werden omgesmeed tot ploegscharen en speren tot snoeimessen. Geen volk hief meer het zwaard op tegen een ander en niemand leerde meer de oorlog. En een van de onzen had in deze laatste dagen het gezicht op de berg van een land, waarin ieder met ieder zou wandelen tot verrukking van elk levend schepsel.

Zij zagen de stad van God en kwamen weer tot ons om ons te leren hoe wij zouden bouwen. Mozes kreeg geen materiaal uit de hemel mee. Er was, zei God, genoeg goud en zilver en koper en er waren kostbare stoffen en houtsoorten beneden. Mensen Gods, vervuld met Gods Geest, zouden als levende stenen ingevoegd worden in het heerlijke huis dat midden in de tijden verrijst naar het model dat ons getoond werd op de heuvelen van het land dat eens de Heer betrad. Zittende op die heuvel sprak hij over onze samenleving en overal brak het licht door de wolken. Hij zei: maak een einde aan uw ellende en leef als God zelf, vol van genade en waarheid. Realiseer hier en nu het beloofde land, dat binnen uw bereik ligt. Staande op de heuvel overdekte hem de heerlijkheid van God en hij wilde niet dat men die ving in de loofhutten, maar dat het leven de dalen der doffe ellende zou binnengaan om mensen eindelijk te verlossen. Hij hing op de heuvel om aan te duiden hoe weinigen op een bepaald ogenblik in de historie besef hebben van wat er gebeurt en wie in de tijd aanwezig is: God zelf, die immers wil wonen onder de mensen. Hij verhief zich van de heuvel om ons de Geest te zenden, opdat wij in staat zouden zijn alles te maken naar wat Jezus ons toonde op de bergen.

Het rijk van God. Zo ver! Zó nabij!

Huizinga

Citaat van de week: Het is verwonderlijk hoe zij met zo weinig zóveel konden doen en wij met zovelen zo weinig....

(ds H. van der Werf in de televisiepreek van zondag 13 oktober)

Wisselende vormen en latente vormen

In de evangeliën maken wij langs indirekte weg kennis met de ‚sociale' verhoudingen, zoals die in de tijd rond Jezus' verkeer onder zijn volk, in Israël bestonden. Het heil, in Christus belichaamd, is het eerst verkondigd aan en uitgestort in een volk, dat geboren werd en geslachten-aaneen geleefd had in ons vreemde samenlevingsstrukturen. Dat stelt aan de *uitlegger* van het Nieuwe Testament de eis te onderzoeken welke de achtergronden waren van de uitspraken in welke de Nieuwe Orde Gods, Gods Koninkrijk, daar verkondigd wordt. Aan de *verkondiger* van de bijbelse boodschap is de haast nog zwaardere opgave gegeven, na te gaan hoé het Heilsbesluit Gods te verkondigen, dat in Christus verwerkelijkt wordende in de evangeliën tot ons komt, ineengestrengeld met vormen van samenleven die óns altijd vreemd geweest zijn. Het gaat er om, èn in de uitlegging èn in de verkondiging van het evangelie, de normen bloot te leggen die in Christus zijn verborgen en die zich door de Geest aan het onderzoekend geloof kenbaar maken. Dat in het Nieuwe Testament de heilsboodschap wordt verkondigd, zoals daar geschiedt — aansluitend bij de maatschappij- en staatsopvattingen van toen en daar — is vanzelfsprekend. De mens van daar en toen kon haar alleen zo verstaan.

Het heil in Christus geopenbaard, is niet statisch maar dynamisch: het groeit in klaarheid met de mens en de mensheid, die onderweg zijn. De in de Heiland verborgen normen stralen door de Geest uit en willen licht werpen op het pad, dat mensen en volkeren gaan.

Wanneer we bovenstaande niet bedenken zullen we meermalen bij het lezen der evangeliën (en brieven) vreemd opkijken vanwege de vanzelfsprekendheid, waarmee de toenmalige samenlevingsvormen gebruikt werden! We moeten met grote behoedzaamheid onderscheid maken tussen ‚onze' vormen en de normen, die God in Christus stelt. Slechts in de laatsten komt de diepe werkelijkheid van het door God gewilde menszijn en van het samen-mens-zijn uit. Waarbij ook niet vergeten mag worden, dat het maatschappelijk leven in die verre dagen was gevat in een staatsvorm, die wijzigingen in de samenlevingsstrukturen moeilijk maakte.

Slavernij en oorlogshandelingen worden in het Nieuwe Testament zonder schroom gebruikt om waarheden aan te duiden of te verduidelijken, die — mits goed verstaan toegepast — die vormen van samenleven juist uit elkaar moesten doen springen. Zij veronderstellen namelijk een gehoorzaamheidsplicht, die geen ruimte laat voor een leven in persoonlijke verantwoordelijkheid, dat is een leven als *mens Gods*.

Ditzelfde kunnen wij opmerken over de wijze waarop toentertijd de verhouding man-vrouw gezien werd, en dan gebruikt wordt om verhoudingen van andere orde te regelen. Ofschoon het Nieuwe Testament duidelijk laat uitkomen, dat in Christus de verhouding man-vrouw anders ligt en andere toepassing op de levensorde binnen de gemeente vraagt.

Wie het tijd-gebonden karakter van de Heilige Schrift niet laat spreken, breekt haar getuigenis af en verhindert de gemeente voort te gaan, dieper het Licht in, en het spoor opwaarts te volgen (Hebr. 1 : 1). Door ons gekreëerde levensvormen komen en gaan: ‚het gras verdort, de bloem valt af', maar het Woord des Heren blijft in eeuwigheid, 1 Petr. 1 : 24.

> *Al werden ook door de Heer Jezus en zijn boden de bestaande verhoudingen Overheid-soldaat, heer-slaaf, man-vrouw in de prediking van hun Boodschap gebruikt — zonder deze onder kritiek te stellen — dan is door ons toch te bedenken, dat deze strukturen vanwege de kracht van het evangelie waarmee ze in aanraking gezet werden, uiteen sprongen vanwege de „immanente' kritiek van het evangelie zelf.*

In de tijd van het Nieuwe Testament werd in Israël de samenleving vanuit drie gezichtspunten geleid. De wereld, zei men, wordt gedragen door drie zuilen:

de wet;
de barmhartigheid, en
het offer.

Daar het, door de sterke emigratie onder de Joden in die dagen al moeilijk was om de tempel te Jeruzalem te bereiken teneinde daar offers te brengen, was als de derde zuil het offer vervangen door de aalmoes (II Kor. 9 : 9).

De wet spreekt het oordeel en velt vonnis.

De barmhartigheid, die ‚tegen het oordeel roemt' (Jak. 2 : 13), voorkomt dat schijnbare wetstoepassing het rechtsgevoel zou krenken, terwijl *de aalmoes* de ‚tweede mijl' bewandelt, wet en barmhartigheid achter zich latende: zij handhaaft de mens, die zichzelf in de gemeenschap niet meer kan handhaven.

Voor toepassing van de wet waren zeshonderddertien ‚afgeleide geboden' opgesteld. Misschien kan het in de wereld niet anders, maar wie zo doet komt niet tot eenheid van handelen. De geschiedenis van die dagen gewaagt reeds van ‚preciesen' en ‚rekkelijken' en steeds keerde dat onzekerheid scheppende en geen eenheid bevorderende wetticisme terug waar een veelheid van regels de eenheid moest garanderen. Het Nieuwe Testament stel voor de christen alles op de Geest, dat grote Goed. Hij maakt het onderscheid uit tussen Israël en de gemeente, in wier midden en aan wier hoofd de Messias, de door God gegeven Heer staat.

De Geest wil ons Hém doen kennen.

De Vertolker van het grote Heil heeft de belofte, dat Christus met hem zal zijn. We worden altijd weer terug geworpen op de Geest, die de Here is. Vaag? Niet vager, niet minder reëel dan de Heer en Zijn beloften zélf. Zijn wil doen in leven en samen-leven *leidt tot het Hem beleven.*

Dit zal steeds een kennen-ten-dele zijn? Inderdaad! We kunnen ons op de sterren oriënteren maar ze niet grijpen. Door de Schriften heen moeten we zien op Hem en Hem gehoorzamen door wien God ons bestuurt.

Deze weg leidt niét tot áán het doel, realiseert het Godsrijk niét op aarde, maar leidt doelwaarts. En dit te weten geeft levensrust. In ideale levensvormen zal Gods Norm eens gestalte ontvangen: Christus zal zijn alles in allen, in enkeling en gemeenschap.

We zijn zalig in Hope en... deze hoop beschaamt niet!

J. Louw

handelingen 69

IN JEZUS' NAAM, AMEN!

Het is mogelijk dat u uw gebed wel zo besluit, en dat u toch niet in Jezus' naam hebt gebeden! Want deze woorden betekenen méér dan: ik durf te bidden, omdat Jezus mijn Verlosser is.

God stelde zich destijds voor aan Mozes, en noemde zijn naam: „Yahweh, Yahweh, God, barmhartig en genadig, lankmoedig, groot van goedertierenheid en trouw..." (Exod. 34 : 6, 7). Gods naam betekent niet alleen dat je weet hoe Hij heet, maar tevens Wié Hij is en hóe Hij is en wat Hij dóet voor de mensen!

God heeft Zich aan ons voorgesteld in onze Heer Jezus, in alles wat Jezus voor ons deed. Hij kwam om God bekendheid te geven, Gods naam bekend te maken. Daarom maakte Hij zichzelf bekend aan de mensen, opdat ze door Hem God zouden leren kennen. Jezus' naam is meer dan „Jezus". Het is tevens Zijn liefde voor ons en de wereld.

Mogelijk bidt u wel in Jezus' naam, zonder dat u het zegt. Want u stelt u in uw gebeden erop in, dat Jezus meer bekendheid moet krijgen als Verlosser, dat door Hem God naam gaat maken in de wereld, zodat de mensen zich aan Hem overgeven. Jezus zegt hierop: „Wat gij ook vraagt in mijn naam, Ik zal het doen!" Immers, Jezus zelf wil bekend worden als Verlosser.

Wat een wonder overigens, dat Hij zich aan ons bekend wilde maken, en ons wil inschakelen om nog meer bekendheid te krijgen, door Handelingen 69, ons getuigenis en ons gebed!

P. v. d. Werf

Aan rustige wateren

Verwondering

Verwondert u niet broeders, wanneer de wereld u haat. (1 Joh. 3 : 13).

We hebben hier een tekst, die voor de gelovigen nu nog even moeilijk te verstaan is als ten tijde van de eerste christenen. Wanneer onze levenswandel in overeenstemming is met onze belijdenis dan is het moeilijk verteerbaar als de mensen ons te kennen geven, dat ze ons haten. Johannes zegt in het bovenstaand vers, dat we ons hierover niet moeten verwonderen.

De mens die niet geestelijk leeft, verstaat onze houding niet. Ze begrijpen niet wat de gelovigen willen, omdat ze de grond van het christelijk bestaan, Jezus Christus en Dien gekruisigd, niet kennen.

Omdat de wereld Hem niet kent, kunnen ze ons niet begrijpen. Voortdurend leven ze in de veronderstelling dat we hun vrijheid willen ontroven, dat we het gemunt hebben op hun privileges, dat we inbreuk willen maken op hun leven, waar niets en niemand iets mee te maken heeft.

Bij de eerste christenen was grote verwondering gerezen over de haat, die er ten opzichte van hen leefde. Ze dienden God, ze leefden overeenkomstig Zijn wil, ze geloofden in Jezus als hun Heer en zaligmaker, ze deden geen mens kwaad. Ze zochten alleen maar het welzijn der mensen, door hen de Blijde Boodschap door te geven. Juist daarom werden ze gehaat. Daarom werden ze voor onruststokers, voor kwaadwillige lieden versleten. Vele gelovigen werden voor de wilde beesten in de arena geworpen. Ja, vanaf het begin is er felle tegenkanting ten aanzien van het evangelie geweest.

Het is waar, we worden vandaag niet meer om der wille van het geloof vervolgd. We worden niet meer voor de wolven, beren of leeuwen gegooid. Maar nog steeds is die felle haat in de wereld aanwezig. Verwondert u niet broeders, want de bedenking van het vlees is vijandschap jegens God. Met deze vijand hebben u en ik dagelijks te kampen. Heel dikwijls horen we mensen zeggen: We hebben niets tegen u maar... Neen, niet tegen ons, maar wel tegen Gods boodschap en die raakt ons hart, die raakt ons leven, ons bestaan in deze wereld.

Komt, voorwaarts in de heilige strijd,
komt broeders niet versagen:
Met Jezus kunnen wij altijd
de felste worsteling wagen.

Stadskanaal O. Oldenburger

(Uit: De Schakel)

zand en zaad

Verleden week begaf ik mij op het glibberige pad: de politiek. Ik merkte o.m. op dat wij ons m.i. niet mogen onttrekken aan de verantwoordelijkheid van meedenken en meespreken in die wereld, omdat we nu eenmaal in deze samenleving staan. Het kan ons niet onverschillig laten hoe hier geregeerd en geleefd wordt. Ik schreef ook dat wij ten aanzien van deze belangrijke zaak zorgvuldig elke uiting achterwege laten, omdat wij ieder zijn eigen vrijheid gunnen. Of misschien omdat wij er geen lichtend woord over weten te zeggen.
Misschien vorm ik met nog een paar een uitzondering, maar ik zie op tegen de dag, waarin ik word opgeroepen een hokje rood te maken om zo kenbaar te maken welke man ik in elk geval naar het parlement zou willen zien gaan. Dagen daarvoor vallen onophoudelijk folders door de bus — alleen maar een spleet in de deur — en alle politieke partijen willen mij overtuigen dat ieder van hen het beste met mij voor heeft; met mij en het hele land. Sommigen beroepen zich daarbij op de Schriften en dat betekent dan een zware aanval op mijn bereidheid aan die partij mijn stem te geven. Want zo'n beroep wekt vertrouwen. Het zou natuurlijk een infame ,politieke' streek zijn mij door dat Schriftberoep te strikken en mij te laten ontdekken dat het in de praktijk later niets anders blijkt te zijn geweest dan alleen maar een dun-doek, dat verrafelt in de rukwinden van het ,politieke' spel om met andere partijen tot een meerderheid te komen in de nederlandse spreek-kamer.
Daar ligt wellicht een van onze grote bezwaren om ons te zeer te verdiepen in de zaken van het landsbelang. Als de folders in 't asvat zitten en de gekozenen zich op hun zetel kunnen zetten, begint het marchanderen. Over en weer wordt water in de wijn gedaan en dat vinden wij dan verraad aan het hoge beginsel, waarvan nagenoeg allen zeggen dat ze uitgaan. Opeens ontwaakt zoiets als de wil naar de macht of de eer of de baan en de brokstukken van de luchtkastelen liggen her en der verspreid. Het dundoek verkleurt en wij dachten nog wel dat iedereen voor zijn principes tot het uiterste op de bres zou staan. De realisten zullen zeggen dat het nu eenmaal niet anders kan. Politiek is de kunst van het mogelijke en je moet er uithalen wat er in zit en je verder niet opwinden.
Ik acht het een zegen dat onze uniegemeenschap geen richtlijnen geeft voor politiek handelen. Zij staat voor andere taken. Niettemin is het denkbaar dat er onder ons mannen en vrouwen zijn, die het als een gemis zien dat er geen uitwisseling van gedachten over de materie is. Ze zouden naar hun eigen geloofsgenoten willen luisteren om te ontdekken of er ten aanzien van dit stuk van het leven een gemeenschappelijke bodem is om op te staan. Niet om daarna een politieke partij op te richten, maar om gesterkt door de gemeenschap, gewonnen gedachten en inzichten in die vergaderingen te spuien, die gehouden worden om, waar en door wie ook, politieke denkbeelden te verbreiden. Een inbreng, een indragen dus van het gedachtengoed dat door ons als stammend uit het evangelie gezien en beleden wordt.
Om verontrusten gerust te stellen: dat zou niet een verslapping betekenen van onze ijver om het evangelie te verkondigen, zoals wij dat bijvoorbeeld in het jaar '69 hopen te doen. Het is trouwens overbodig dat te vermelden. Het evangelie is de enige bodem waarop wij kunnen staan en leven. Maar dat evangelie heeft ook konsekwenties voor het totale leven en met het oog daarop heb ik mij voorzichtig op dit pad gewaagd om te ontdekken of er meerderen zijn, die de gevoelens koesteren van uw medewandelaar.

Huizinga

N.B.I. BESTAAT 20 JAAR

Op 23 oktober a.s. hoopt het Nederlands Bijbelinstituut zijn 20-jarig bestaan te vieren. Tevens zal dan het nieuwe gebouw De Nieuwe Koppel te Bosch en Duin in gebruik worden genomen.
De Nieuwe Koppel is het vroegere centrum van de gereformeerde jeugdbeweging De Witte Hei, gelegen naast het baptistenseminarium De Vinkenhof.
Het Nederlands Bijbelinstituut werd 20 jaar geleden gesticht als een niet-kerkelijke opleiding voor evangelisatie- en zendingswerk. Dit jaar staan 33 studenten ingeschreven, waarvan één van Ambon, één uit Frankrijk en vijf uit Suriname. De school is officieel aangewezen als theologisch opleidingsinstituut voor de Evangelisch-Molukse kerk in Nederland en de Evangelische Broedergemeente in Suriname.

Wat is er gaande in Irema?

Het is reeds ruim een jaar geleden dat we voor 't laatst melding maakten van de situatie en de arbeid in Irema. Met grote tussenpozen ontvingen we toen een enkele brief, waarin het leed en de verdrukking van de bevolking en de gemeente van Irema werden beschreven. In juli 1967 schreef Lifenya Gideon, de evangelist:

„De Simba's hebben veel mensen gedood. Ze vermoorden mannen, vrouwen en kinderen en eten hun vlees. Het nationale leger doet alles om er een eind aan te maken, maar vordert langzaam. De bevolking is zeer arm. Ze kleden zich met boomschors, net zoals de voorouders het deden. Er heerst grote hongersnood en men eet alles wat in het oerwoud te vinden is, zelfs datgene wat zij te voren zelfs niet aanraakten. Daarom sterven velen aan allerlei ziekten en bloedarmoede" — „Mijn kind werd onlangs gered, zo ook mijn broer. Mijn andere broer en ook mijn moeder werden door de Simba's vermoord."

Op zijn verzoek hebben we toen elke gelegenheid aangegrepen om, naar vermogen, hem te helpen in de wederopbouw van de arbeid der gemeente in Irema. Door bemiddeling van zendelingen op reis naar Kisangani (Stanleyville) zonden we geld voor de aanschaf van door hem gevraagde materialen. Een B.M.S. zendeling aldaar hielp hem met het inkopen van bijbels, zangboeken, schoolmaterialen, etc. Ook vanuit Sona Bata zonden we hem enkele kisten met bijbels en andere christelijke lectuur, daar de Simba's alles in beslag hadden genomen en verbrand. Zestien „kerstkisten" van de NBVB met kleding, verband en schoolmaterialen. Dit alles werd naar Kisangani afgezonden, vanwaar Lifenya het per kano naar de plaats van bestemming zou brengen.
Voor langere tijd werd toen het contact weer onderbroken vanwege de opstand van de huurlingen. Maar in oktober van verleden jaar meldde hij, dat alles in goede staat was ontvangen. Ook van de Protestantse Hulpactie in Congo ontving hij zes grote balen met kleding, verband en medicijnen. En ofschoon dit alles slechts een druppel in een emmer betekent was het iets, en hij ging op weg. Die zelfde maand ontving hij versterking doordat ook de tweede evangelist van Irema, Alafu Bernard, na maanden lang in het oerwoud te hebben doorgebracht, in Yakusu aankwam. Alafu schreef:

„Ik ben nu in het hospitaal van Yakusu voor behandeling van mijn benen; 'k heb er reeds lang niet meer op kunnen gaan. Toen de Simba's in ons dorp kwamen hebben ze me eerst laten liggen. Ze zouden terugkomen om me te doden. Maar die dag gaf God me de kracht om te vluchten en ik trok toen met mijn gezin zestien dagen het oerwoud in. Nu gaat het veel beter. Lifenya en ik maken ons klaar om binnenkort naar Irema te gaan. We zouden er graag voor goed blijven, maar zullen moeten wachten tot de rust is weergekeerd en de vrouwen hun tuinen weer kunnen aanleggen."

In juli, nog net voor het uitbreken van de huurlingenopstand beëindigde de theologische school te Yakusu haar schooljaar. Twee van de studenten die het eind-diploma behaalden zijn afkomstig uit het Irema-district. Zij begonnen hun opleiding in Yalemba in de tijd dat ds Van der Veen daar les gaf. Eén van hen is nu predikant te Isangi, een handelscentrum aan de monding van de Lomani-rivier. De andere, Atcholo Samuel, werd door de A.V. van de Baptisten Gemeenten van Boven-Congo benoemd als predikant van Irema. Voor de studie van deze twee jonge mannen hebben wij als nederlandse baptisten financieel een groot deel mogen bijdragen. Atcholo Samuel, nu gevestigd te Irema, is de eerste van de nog weinig bereikte Bambole-stam, die op dergelijke wijze in de arbeid der gemeente staat. Onze hoop en bede is, dat door zijn getuigenis velen van zijn stam de weg tot Christus zullen vinden. Hij schrijft ons:

„Het was de zevende maand van het jaar 1967 dat ik de school in Yakusu verliet om met de arbeid voor de Heer in Irema te beginnen. Sindsdien hebben we nieuwe opzieners aangesteld voor de gemeenten en leraars voor de school om de lege plaatsen van hen die vermoord werden weer in te nemen. De zendingspost hebben we opgeknapt en de woningen weer bewoonbaar gemaakt. Maar we hebben geen fondsen om de nodige werkzaamheden te bekostigen. Dat zal minstens 300.000 francs (f 1.3500,—) kosten. Ook kunnen we geen werkvolk aannemen. De daken en muren zijn in zeer slechte staat en alle vensters zijn gebroken. De lagere school telt nu vijf leerjaren. We zijn erg blij met alle schoolmaterialen en het geld dat we mochten ontvangen."

De rust schijnt weer te keren. In elke brief lezen we dat de toestanden verbeteren. In november schreef men:

„'t Wordt rustiger langs de Lomani rivier. De opstandelingen zijn niet sterk meer en velen geven zich over.".

En vorige maand ontvingen we de laatste brief. Lifenya schreef:

„Sinds verleden jaar december maakten we drie reizen naar het Irema-district. Wij zijn het hele gebied door geweest tot daar waar we het in 1964 achterlieten. Alles werd te voet afgelegd. De bagage droegen we op de rug, want er is in het hele gebied geen vrachtwagen of fiets overgebleven. Wat zouden we geholpen zijn als de gemeenten in Nederland ons aan rijwielen konden helpen. Het was erg te ontdekken dat van vijftien dorpen waar we voorheen achthonderd en zestig gemeenteleden hadden en twee opzieners, zo goed als niets is overgebleven. Velen van hen werden vermoord, waaronder beide opzieners. Anderen zijn van ontbering gestorven of gevlucht. We hebben er nu een nieuwe opziener benoemd voor de weinigen die daar nog wonen. In 't geheel telden we in het hele Irema-district 1964 leden. Maar er zijn nog velen niet teruggekeerd naar hun dorpen. Op de scholen hebben we 1956 leerlingen. De opstand der Simba's is nu ten einde en wij hebben de arbeid van de Here Jezus weer met nieuwe moed aangepakt. De groeten van de gemeenten in Irema aan de gemeenten in Nederland."

Het werk gaat door. En ofschoon het gebied nog niet voor blanken is opengesteld lijkt de situatie steeds gunstiger te worden. De Baptist Missionary Society besloot op haar laatst gehouden vergadering weer zendelingen op vrijwillige basis naar Yakusu te zenden. Volgens het laatste nieuws zal men daar in september weer een voorbereidende klas voor de predikanten opleiding openen. Het zijn alle verheugende berichten waarvoor we God dankbaar mogen zijn. Dankbaar dat Zijn Woord voortgang vindt en dat er weer mogelijkheden zijn om hulp te bieden aan dat volk dat jaren van angst en doodsgevaar heeft doorstaan. Hulp voor de velen die daar alsnog in onmenselijke omstandigheden van dag tot dag voortgaan.

J. ter Braak.

FRIESE RADENKONFERENTIE

De najaars-radenkonferentie zal D.V. woensdag 13 november te Leeuwarden worden gehouden. Het programma wordt nog nader bekend gemaakt.

RADENKONFERENTIE HOLLAND

Zaterdag 26 oktober a.s. zal de gewestelijke radenkonferentie gehouden worden in Utrecht; aanvang 15.00 uur.
De onderwerpen zijn:
Is onze doop en opname in de gemeente juist volgens de Heilige Schrift?" Inleider ds G. Vegter.
‚De jeugd en onze verantwoordelijkheid'. Inleider ds M. G. Boeschoten.

H. Burgers

NADER BEZIEN

Koetjes en kalfjes

Ons dagblad had j.l. maandag op de voorpagina een grote foto waarop de britse premier Harold Wilson en de ‚illegale' premier van Rhodesië, Ian Smith — sámen in de kerk, luisterend naar de preek. 't Was een mooie foto: de hoge marine-officier die tussen de beide politici zit heeft een devote houding aangenomen; Mr. Smith schijnt aandachtig naar de preek te luisteren maar kijkt niet erg gelukkig; en Mr. Wilson kan zijn aandacht er kennelijk niet bij houden en is bezig iemand te observeren die bij hem in de buurt zit...

De onderhandelingen die na de kerkdienst die zondag nòg zijn voortgezet zijn intussen mislukt — lazen we in diezelfde krant. Het samen naar de kerk gaan, luisteren naar dezelfde preek, samen bidden en danken, samen de Lof des Heren bezingen hebben klaarblijkelijk beide mannen niet geholpen de weg naar elkaar te vinden.

Zou dat aan hen gelegen hebben?

Dat kán.

Mensen — ook staatslieden — kunnen zó overtuigd zijn van hun eigen gelijk, dat ze in elke preek — of wat dan ook maar — slechts de bevestiging willen horen van hún ideeën en inzichten. Is dat niet het geval dan deugt die ander niet, want hún waarheid is dé waarheid.

Een andere mogelijkheid is, dat het aan de preek van die zondag — en natuurlijk niet van die dag alleen! — gelegen heeft. Als het alleen maar ging over (geestelijke) koetjes en kalfjes en, bij wijze van spreken, niet over de koeien van Basan — waar de profeet Amos het over had — en het gouden kalf — waar Mozes' woede zich tegen keerde — dan draagt de kerk mee schuld aan het mislukken van die onderhandelingen.

Als van zovele politieke onderhandelingen.

De kerk heeft geen politieke roeping, zeggen velen. Met die uitspraak gaan we akkoord wanneer men ermee bedoelt dat de kerk zich nooit mag vereenzelvigen met het geeft niet welke maatschappelijke ordening. De normen die door de gemeente van Christus moeten worden gehanteerd — en in de eerste plaats in eigen leven toegepast — zijn die van het komende Godsrijk. Het is juist om die redenen, vanwege die unieke positie dat de prediking van profetische allure dient te zijn. Zulk een prediking is getuigenis afleggen (pro-testeren) van Christus die Heer is, en van Zijn geboden.

Die geboden hebben te maken met de konkrete menselijke verhoudingen en situaties, zowel in Londen als in Salisbury, en overal in de wereld.

v. D.

Brokstukken

MIJN GELD

Als er iemand bij u zou komen om u eens haarfijn te vertellen hoe u uw inkomen hebt te besteden, wat zou u dan zeggen? Misschien zoiets van: „Meneer, waar bemoeit u zich mee, het is toch uw geld niet? Het zijn mijn eigen zuur verdiende centen, waar ik hard voor gewerkt heb en ik zal zelf wel uitmaken wat ik er mee doen zal. Ik ben tenslotte baas over mijn eigen geld. Vrouw, laat jij meneer even uit?"

Ja, en hebt u niet schoon gelijk? Waar bemoeit die man zich mee? Maar stel nu, dat die meneer een diaken van uw gemeente was en hij zou met u een gesprekje over uw geld willen hebben in verband met het werk van de Heer, en de noden der wereld, die u en ik mee mogen helpen lenigen, zou u dan hetzelfde zeggen? Heeft die misschien wel het recht, daar eens op een goede manier met u over te komen praten, of hij ook niet?

U en ik, wij hebben het soms over „mijn geld", mijn eigen zuur verdiende centen, waar ik tenslotte zelf baas over ben."

Maar is dat wel waar?

In Luc. 14 staat: „Zo zal niemand van u, die niet afstand doet van *al wat hij heeft,* Mijn discipel kunnen zijn. Dat „afstand doen van" wil hier zeggen dat Jezus' discipelen al hun geld en eigendommen aan hun Meester moeten *overhandigen,* maar dat ze voortaan alles wat ze hebben, beschouwen als het Zijne; zijzelf staan, mèt hun bezittingen, ten dienste en ter beschikking van hun Heer. Ze zeggen tegen hun Heer: al het mijne is het Uwe, en dan maakt Hij hen tot rentmeesters over wat ze hebben. Als ik, die Zijn volgeling ben, dus geld uitgeef, ben ik bezig Zijn geld te besteden, en zo bezien, wordt dan opeens de vraag belangrijk, of de Heer akkoord zou kunnen gaan met de manier waarop ik dat doe. De besteding van mijn geld wordt een geloofsaangelegenheid! En waar dat gebeurt is de macht van Mammon gebroken.

JONGELUI

Waren de mannen die we in het Nieuwe Testament ontmoeten, mannen op leeftijd? Ik heb jarenlang de voorstelling gehad dat Petrus, Johannes, Thomas, Paulus en noem maar op, toch minstens van middelbare leeftijd waren. Vermoedelijk is de indruk bij mij gevestigd door platen in kinderbijbels, door reprodukties van schilderstukken, waarop ze afgebeeld stonden en door de manier, waarop over hen gepraat, verteld en gepreekt werd. Iemand schreef over de discipelen van Jezus, dat ze in het algemeen de indruk maken, tamelijk jong te zijn. Misschien dichter bij de twintig dan bij de dertig. Hij acht het zelfs mogelijk dat enkelen van hen teen-agers waren. En onze Heer zelf, Hij was immers ook nog jong toen Hij Zijn grote werk onder de mensen verrichtte?

Het is belangrijk, onze jongelui vroeg in te schakelen in de arbeid van de gemeente. Misschien is gemis aan voldoende ervaring en wijsheid soms een hinderpaal, maar hun enthousiasme, hun bewegelijkheid en hun nog niet belast zijn met een hele reeks teleurstellingen die de ondernemingslust kunnen afremmen, wegen daar ruimschoots tegenop. Als de Heer het met jongeren waagde, waarom wij dan niet? We hebben werkers van alle leeftijden nodig. En onze br Spurgeon is er 'n sprekend voorbeeld van dat God mensen soms al op heel jonge leeftijd kan gebruiken om de boodschap door te geven. Naar ik meen was Spurgeon nog maar 17 jaar oud toen hij in Waterbeach beroepen werd als predikant. Ja, maar hij was een uitzondering, zegt u.

Maar veroorlooft God zich in onze tijd dan geen uitzonderingen meer?

Wf.

RADIODIENST

Het Konvent van Kerken zal zondag 20 oktober a.s. per radio de middagdienst uitzenden (5.00 uur-6.00 uur) vanuit de nieuwe Dr Martin Luther King-kapel, Kerkstraat, Amsterdam-Centrum. Met onderwerp van de prediking is: *Er is nog een verloren zoon..!*

Voorganger: ds W. Veenstra; organiste: mej. H. Veenstra; medewerking wordt verleend door de koren van de baptistengemeenten Amsterdam-Centrum en -Noord.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem II

De samenstelling der gemeente

Een aantal leden van deze gemeente is ons met naam en toenaam bekend: Simeon, ook Petrus genaamd; Johannes en zijn broer Jacobus, zonen van Zebedeüs; Andréas, broer van Simeon Petrus; Phillippus; Thomas; Bartholoméüs; Matthéüs; Jacobus, zoon van Alphéüs; Simon de Zeloot; Judas, zoon van Jacobus (Hd 1 : 13). Dat waren elf apostelen. Oorspronkelijk waren er twaalf apostelen, maar één van hen, Judas Iskarioth, heeft Jezus verraden en zelfmoord gepleegd (Hd 1 : 16, 18). Om het getal weer op twaalf te krijgen, werd Matthias gekozen (Hd 1 : 26). Voorts behoorde Maria, de moeder van de Here Jezus, tot de gemeente. Zij was geen rijke vrouw, die met haar schatten de arbeid der gemeente kon bevorderen. Maar zij bezat iets, wat geen enkel ander lid bezat: De herinnering aan de geboorte en de jeugd van de Heiland. Méér dan iemand anders heeft zij kunnen vertellen over de wonderbare gebeurtenissen bij de geboorte van de Messias; over de aankondiging van de geboorte door Gabriël, de engel die voor Gods aangezicht staat; over de bijzondere opdracht en taak, die de Zoon van Maria te vervullen zou krijgen (Hd 1 : 14). Ook de broers van Jezus — beter gezegd: de halfbroers — behoorden tot de gemeente. Aanvankelijk geloofden zij niet in Jezus (Joh 7 : 5); na des Heilands opstanding vinden wij hen echter bij de kring, die wacht op de komst van de Heilige Geest. Zij heetten Jacobus, Jozef, Simon, Judas (Mt 13 : 55). Lucas vermeldt ook, dat er enkele vrouwen bij waren. Het ligt voor de hand, dat Lucas, de schrijver van de „Handelingen der Apostelen", de aandacht van zijn lezer wil richten op de vrouwen, die hij in zijn Evangelie vermeld heeft. In de lijdensbeschrijving zegt hij, dat bij de kruisiging en de dood van Jezus aanwezig waren: Al zijn bekenden, en ook vrouwen, die Hem van Galilea gevolgd waren (Lc 23 : 49). Eerder heeft hij genoemd: Maria van Magdalena, van wie zeven boze geesten waren uitgegaan; Johanna, vrouw van Chuzas, rentmeester van Herodes; Suzanna; vele anderen, die hen dienden met hetgeen zij bezaten (Lc 8 : 2, 3). Matthéüs heeft het er over, dat bij het kruis van Jezus ook een zekere Maria, moeder van Jacobus en Jozef stond, alsmede de moeder van Jacobus en Johannes, dus de vrouw van Zebedéüs (27 : 56). Marcus weet, dat de laatste Salome heette (15 : 40); of zij familie had onder de priesterlijke familie of onder 't personeel van de Hogepriester, is niet duidelijk; haar zoon Johannes was echter een bekende van de Hogepriester (Joh. 18 : 15). Johannes beschikte bij het schrijven van zijn Evangelie over de inlichting dat bij Jezus' kruis stonden: Jezus' moeder en de zuster zijner moeder, Maria van Klópas en Maria van Magdalena (19 : 25). De schriftverklaarders zijn het niet eens over de vraag, of er drie dan wel vier vrouwen stonden; Johannes heeft bij het schrijven geen leestekens gebruikt; niet alleen de letters, zelfs de woorden schreef hij aan elkaar. Het probleem is dus: Is de zuster van Jezus' moeder dezelfde als Maria van Klópas? Of moeten we achter „de zuster zijner moeder" een punt komma lezen? We laten de vraag onbeantwoord.

Tussen Jezus' hemelvaart en de uitstorting van de Heilige Geest waren in Jeruzalem ongeveer 120 mensen, die in Jezus als de gekruisigde en opgestane Messias geloofden (Hd 1 : 15). Wáren er in Palestina nog méér gelovigen? Paulus licht ons in! Hij weet, dat Jezus ná Zijn opstanding verschenen is aan meer dan vijfhonderd broeders tegelijk (I Cor 15 : 6). Waar echter die verschijning heeft plaats gehad, zegt hij niet; wij blijven dus in het duister tasten. Het is mogelijk, dat een aantal van hen gerekend moet worden tot de honderd en twintig, die in Jeruzalem waren; misschien ook woonden zij elders. Daarbij moeten we trouwens wel bedenken, dat het overgrote deel van deze honderd en twintig zijn woonplaats niet in Jeruzalem had. De apostelen waren Galiléërs (Hd 1 : 11; 2 : 7). Jezus' moeder en broers kwamen uit Nazaret, dus ook uit Galilea. Wel kan met grote zekerheid gezegd worden, dat het allen Joden waren, die wachtten op de komst van de Heilige Geest.

Omtrent de maatschappelijke positie van deze honderd en twintig laat zich weinig zeggen. Petrus, Andreas, Johannes en Jacobus waren vissers (Mt 4 : 18-22); misschien ook Thomas en Nathanaël (Joh. 21 : 2). Mattheus was vroeger tollenaar geweest. Waren Jezus' broers evenals vader Jozef en Jezus timmerlieden?

Omtrent de politieke belangstelling laat zich alleen zeggen, dat Simon de Zeloot volgens zijn bijnaam wel behoord moet hebben tot de Galilese patriotten, misschien juister: tot de Galilese partisanen, die gedurig bezig waren de Romeinen te bestrijden door illegale activiteiten.

De grote verandering in de bevolking der eerste christengemeente is gekomen op de Pinksterdag. Haar geboorte-uur ruiming van haar grenzen. Op die dag werden ongeveer 3000 zielen tot de gemeente toegevoegd (Hd 2 : 41).

Wat voor mensen waren dat?

Lucas vertelt ons, dat naar de toespraak van Petrus geluisterd is door inwoners uit het tegenwoordige Irak en Iran (Parthen, Meden, Elamieten, Mespotamië; Hd 2 : 9); Judéa; voorts uit het tegenwoordige Turkije (Capadócië, Pontus, Asia, Phrygië, Pamphilië; vs 9, 10); uit Noord-Afrika (Egypte en Lybië) en uit Rome; tenslotte nog bewoners van Kreta en Arabië (vs 10, 11). Lucas tekent aan, dat uit Rome zowel Joden als Jodengenoten (dus godvrezende heidenen, die het Joodse geloof hadden aangenomen) aanwezig waren; of slaat deze notitie op álle aanwezigen? Dit laatste zal wel het geval zijn, want het is onbegrijpelijk, dat op een feest der Joden (in dit geval het feest der eerstelingen) zó veel buitenlanders aanwezig zouden zijn (vgl. Hd 2 : 5).

Wat tot de gemeente op de Pinksterdag is toegetreden, heeft voor het overgrote deel behoord tot het Joodse volk; inzonderheid tot het Joodse volk in de verstrooiing, in de diáspora. Wellicht waren het voor het merendeel zelfs bejaarde mensen, die uit het buitenland naar Jeruzalem gekomen waren, om daar op hun levenseinde te wachten. Wij weten, dat de Joden in de verstrooiing heel graag in Jeruzalem begraven wilden worden, om daar te wachten op de dag der opstanding en des oordeels.

Naderhand laat Lucas ons nog weten, dat er ook uit andere streken mensen door de doop in de gemeente zijn opgenomen. Jozef Bárnabas kwam van Cyprus; hij was een Leviet (Hd 4 : 36). Na de vervolgingen komen in Antiochië Cyprische en Cyreense mannen (Hd 11 : 20).

Dagelijks breidde het ledental zich uit (Hd 2 : 47), zowel mannen als vrouwen (Hd 5 : 14), en dat niet alleen uit Jeruzalem, maar ook uit de omliggende steden en dorpen uit Judéa (Hd 5 : 16). Naderhand hebben déze mensen in hun eigen woonplaats hun samenkomsten gehouden (Hd 9 : 31).

De groei van de gemeente ging — naar huidige begrippen gemeten — onvoorstelbaar snel. Vrij kort ná Pinksteren waren er reeds vijfduizend, die de Here Jezus als Heiland en Messias hadden aanvaard (Hd 4 : 5). Als wij Lucas letterlijk opvatten, moeten er veel meer geweest zijn, want hij zegt, dat er omtrent 5000 mánnen waren.

Ook van Jezus' vroegere tegenstanders werden er gelovig: Farizeeën (Hd 15 : 5) en priesters (Hd 6 : 7) worden met name genoemd. Behoorde ook Paulus' zuster tot de gemeente? Of alleen haar zoon? (Hd 23 : 16-22).

Overzien we de gegevens, die we uit de Schrift kunnen halen voor het vormen van een beeld van de samenstelling der gemeente in Jeruzalem, zo komen we tot enkele opmerkingen, die ook voor ons nú van belang zijn. We ontdekken,

dat de bevolking van deze gemeente zeer veelkleurig was. Het godsdienstige verleden van de leden was zo verscheiden als door ons practisch alleen in een havenstad van naam en faam te beleven zou zijn. De cultuurachtergronden waren zo gevarieërd, dat botsingen in opvattingen over allerlei zaken welhaast onvermijdelijk moesten zijn. De statige Farizeeër zat naast de bruisende partisaan; de nauwkeurig opgeleide priester ontving brood en beker uit de hand van vroegere vissers; de op zijn Grieks geklede Jood bad samen met de bedoeïen uit Arabië. En toch... zij waren allen eensgezind; zij volhardden bij het onderwijs der apostelen en de gemeenschap, het breken van het brood en de gebeden (Hd 2 : 42). Helaas... ook de gemeente in Jeruzalem was niet een ideale gemeente! Er kwam twist tussen de Grieks sprekenden en de Hebreeuws betekende onmiddellijk een enorme versprekenden (Hd 6 : 1). En op zekere dag moesten een zekere Ananias en Sapphira worden uitgeboekt (Hd 5 : 1-11). En is de engheid van denken, die daarin haar uitdrukking vond, dat zij die door de vervolging verstrooid waren, alleen maar tot de Joden het Evangelie spraken, een sieraad geweest?

Ploeger

GROEI VAN BAPTISTENGEMEENTE IN EMMEN TREKT OOK IN BUITENLAND AANDACHT

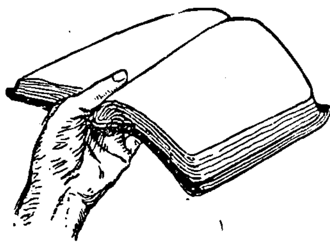
De snelle groei van de baptistengemeente te Emmen, in ongeveer 20 jaar van een tiental leden tot nu meer dan 400, heeft ook de aandacht getrokken van de Europese Baptisten-persdienst. De direkteur van deze dienst, Theo Sommerkamp te Rüschlikon, Zwitserland heeft over de groei van de gemeente te Emmen een artikel geschreven, dat als alle berichten van EBPS ter publikatie is aangeboden aan alle baptisten-periodieken in de wereld. De titel van Sommerkamp's artikel luidt: What 's so special about the Church in Emmen, Holland? In het artikel wordt aandacht geschonken aan de kerkdiensten, en in het bizonder aan de drukbezochte doopdiensten in de aula van het lyceum, en aan het uitgebreide jeugdwerk van de gemeente.

Mededelingen

KERKGEBOUW EMMEN TE KLEIN

Het is niet meer mogelijk, dat wij de zonniet meer mogelijk, dat wij de zondagdagdiensten in eigen kerkgebouw houden, zodat deze vanaf 13 oktober j.l. plaats vinden in de *aula van het Chr. Lyceum* aan de Baander.

De aanvangstijden zijn gelijk n.l. des morgens om 9.30 uur en 's avonds om 7 uur.

Wat zullen we lezen?

Vandaag begint de gezinsweek. In een wereld, die in gisting is, blijft het gezin niet gespaard voor veranderingen. Wat heeft de bijbel te zeggen over het gezin, over de verhouding van de ouders onderling, over de relatie ouders en kinderen?

zondag	20 okt.	Gen. 2 : 18-25	God schiep én man én vrouw
maandag	21 okt.	Ef 5 : 22-33	De liefde is een wonder met verplichtingen
dinsdag	22 okt.	Mt 5 : 28-32	Wat God samengevoegd heeft
woensdag	23 okt.	Psalm 51	Toen de ogen gingen dwalen
donderdag	24 okt.	I Kon. 3 : 16-27	Wat een moeder niet kan
vrijdag	25 okt.	Luc. 7 : 11-17	Soms moet je ze afstaan
zaterdag	26 okt.	II Tim 1 : 3-10	Leringen wekken, voorbeelden strekken

Pl.

Lezers aan het woord

Droevige zaken? (II)

In ,De Christen' van verleden week werd ingegaan op mijn ingezonden stuk van 4 oktober j.l. De U.C. zou op de laatstgehouden A.V. „geen bevestigend antwoord" hebben gegeven op de vraag uit de vergadering „of de U.C. moeite zou doen om in 1968 betrokken te worden bij de voorbereiding van de Vredesweek". Wanneer de hele vergadering op een tape-recorder was opgenomen zou die opname de juistheid van deze uitspraak moeten bewijzen. Voor zover ik mij kan herinneren is er wel degelijk iets gesuggereerd in de zin van: „We zullen dat wel eens bekijken en uw suggesties serieus in overweging nemen". In ieder geval is de vraag om zelf te pogen bij de voorbereiding van deze Vredesweek betrokken te worden door de U.C. ook niet ontkennend beantwoord. *) Overigens wil ik hier openlijk erkennen dat de voorstelling van zaken die ik in mijn vorig ingezonden stuk gaf met betrekking tot de U.C. niet geheel juist was. Dit geef ik graag toe, temeer omdat het jammer zou zijn wanneer we in een discussie over die dingen zouden blijven steken. Het ging mij n.l. om veel wezenlijker dingen, waarop nog niet is ingegaan en daarom meen ik er goed aan te doen die vragen nog eens te herhalen. (Zij hebben niet alleen betrekking op de U.C.!). Waarom heeft de U.C. dit jaar geen poging gedaan om nu wel aan de Vredesweek mee te doen? Het argument dat we ook dit jaar weer niet benaderd zijn is toch geen geldig excuus. Of voelt de U.C. zich wèl gepasseerd, dit in tegenstelling tot wat men vorig jaar (in ,De Christen' d.d. 29 september '67) beweerde? Verder zouden we ons dan de vraag kunnen stellen waarom we niet zijn benaderd. Heeft men ons gewoon vergeten òf misschien bewust niet gevraagd omdat men van onze kant weinig verwachtte? Dit laatste lijkt mij niet voor de hand liggend. Het meest aannemelijke is dat men ons vergeten is, omdat we interkerkelijk zo bedroevend weinig onze stem laten horen (landelijk gezien dan).

In het algemeen zou ik nog de volgende vragen aan de orde willen stellen: Menen wij dat we op de goede weg zijn door ons afzijdig te houden van de vragen waarmee de andere kerken worstelen? Dreigt er in onze baptistengemeenten niet een zeer groot gevaar en dat is dan **niet de politiek** (zoals br M. Langbroek meent in ,De Christen' van de vorige week), maar dat we de toch door God geschapen wereld uit het oog verliezen. Het gaat God de Schepper toch om die wereld van Hem? ,Alzo lief had God **de wereld'.** Gij zijt **het zout der aarde.** Gij zijt **het licht der wereld.** Moeten wij deze wereld niet zien als een wereld waarvoor Christus is gestorven? Zou dat niet hèt uitgangspunt voor ons kunnen zijn bij een politieke benadering van onze aardse werkelijkheid? (Niet alleen d.m.v. de stembus in het geheim, maar ook in het openbaar!) Zouden we op die wijze niet meer recht laten wedervaren aan het offer dat Jezus voor deze wereld heeft gebracht om haar te vernieuwen? De blijde boodschap heeft toch niet alleen betrekking op wat ik zou willen noemen **de ministructuren** (zoals ons persoonlijk heil, ons eigen behoud enz.) maar toch ook **op de macro-structuren** (de staten, de verhouding rijke-arme landen enz.)?

Op de vergadering van de E.B.F. in 1968 is ook „de aandacht gevestigd op de implicaties die het evangelie ons oplegt t.a.v. onze medewerking aan de totstandkoming van nieuwe maatschappijstructuren". Zou dat misschien ook meer onze aandacht moeten hebben? (Het zou ook nog een posthuum eerbewijs zijn aan Martin Luther King, waardoor we onze woorden bij zijn sterven gesproken zouden kunnen waar-maken). Op de komende A.V. misschien?

De A.V. van Eindhoven zou dan inderdaad ,wel eens een belangrijke A.V. kunnen worden'. Ook zouden we dan kunnen voorkomen dat er van onze gemeenschap gezegd zou moeten worden dat we daarin een stuk geestelijke zelfvoldaanheid tegenkomen die grenst aan het farizeïstische.

Zutphen W. G. Renken.

— — —

*) Ook dát zou de tape-recorder moeten bewijzen, broeder! — Red.

„UW VRIENDELIJKHEID ZIJ ALLE MENSEN BEKEND
(Een ontboezeming)

Een stralende zondagmorgen. Klokken luiden, mensen begeven zich op weg naar de kerk, genietend van uitlopende kastanjeknoppen, zingende vogels en bloeiende bloemen. Toeristen zijn ook onderweg. Uiteraard, wie zou er nu ook thuis kunnen blijven?

Onder hen een echtpaar in een Volkswagen. Ze vragen de weg in de voor hen vreemde stad. Heel vriendelijk staat één der kerkgangers hen te woord, en ook zijn vrouw wisselt hartelijke woorden met de haar vreemde mensen. Na de kerk-

dienst herkent men elkaar en reikt men elkaar de hand. De dame uit de Volkswagen vertelt: „Ik zei het al, deze mensen zijn zo vriendelijk, dat zijn vast baptisten". *) En inderdaad.
Na jaren is schrijver dezes nog eens in Zwolle. Toen hoorde hij dit mooie verhaal. Daar wonen namelijk die vriendelijke mensen. Het gaat onze gemeente daar goed.
In de dertiger jaren samenkomsten in een graanpakhuisje, nu in een mooie kerkzaal met wel meer dan 100 mensen in de dienst en op hetzelfde uur kinderen in de zondagsschool. De voorganger van vroeger, br De Vries, is er ook nog: vergrijsd in de dienst der gemeente. Hij neemt, met nog een broeder van het eerste uur der arbeid hier in Zwolle, naast mij plaats. Ds K. Reiling gaat voor in deze dienst en noemt mijn dooptekst: „Die dan Zijn Woord gaarne aannamen werden gedoopt". Blijdschap en dank doorstromen mijn ziel. Misschien juist nu in hevige mate, daar ik in Epe een klein stukje van de Hemel heb gezien, Toen we werden uitgezonden voor Handelingen 69.
Hoogvliet N.

— — — —

*) Alle baptisten zijn wel vriendelijk (hopen we), maar niet alle vriendelijke mensen zijn baptist! — Red.

gemeenteberichten

ZEGEN IN ALPHEN a/d RIJN

Alphen a/d Rijn — (J.d.L.) De Here heeft grote dingen bij ons gedaan, wij waren verheugd, — Ps. 126 : 3. Met deze woorden van de Psalmist kunnen wij van harte instemmen. Zondag 6 oktober was voor ons een feestdag. Sinds enkele maanden mogen wij een zuster in ons midden hebben die in vele geloofsgemeenschappen gezocht heeft naar een tehuis. Dit had grote onrust in haar leven teweeg gebracht. Maar nu kon zij getuigen, dat zij na vele jaren, eindelijk rust had gevonden en dat zij ook gehoorzaam wilde zijn in de doop. Het dankgebed, dat zij voor de doop uitsprak was ontroerend. Br De Graaf, onze oudste ouderling (82 jaar) heette haar welkom in de gemeente.
Zondag 13 oktober mocht ds Gravendeel de boodschap doorgeven. 's Avonds sprak hij over het dochtertje van Jairus en de bloedvloeiende vrouw, die bij Jezus terecht kwamen en alles vonden wat zij nodig hadden. Er was niet alleen vreugde in ons midden, maar ook in de hemel, omdat 4 mensen die avond bij Jezus kwamen en vrede vonden. Eén dame was al op weg naar huis, maar zij kwam terug en er mocht met haar gebeden worden.
Wij zijn dankbaar voor de vele mensen die onze diensten bezoeken. Telkens weer is het een verrassing, dat wij zovele vreemden in onze samenkomsten zien. Het blijkt telkens weer, dat de één de ander meeneemt. Met verwachting zien wij uit naar het ogenblik, dat br Koekoek een gedeelte van het werk kan overnemen, maar wij weten dat de Heer door zal gaan ons te zegenen, als wij ons maar beschikbaar stellen.

DELEGATIE UIT OOST-BERLIJN BEZOCHT BAPTISTEN IN RUSLAND

Vergezeld van hun echtgenotes hebben Rolf Dammann, algemene sekretaris van de Bond van Evangelische Vrijkerkelijke Gemeenten in de D.D.R., Prediger Otto Ekelmann en Prediger Manfred Sult — allen uit Berlijn — een tiendaags bezoek gebracht aan de baptistengemeenten in Moskou en andere russische steden.
Ook de eindredakteur van The Baptist Times (Groot Brittannie), Rev. Walter W. Bottoms bezocht in gezelschap van Mrs. Bottoms, onlangs enkele gemeenten in de Sovjet Unie.

VOORGANGERSVROUWEN BIJEEN

Donderdag 3 oktober togen we met 19 zusters naar Merellaan 5 te Bilthoven. Ons aantal groeit gestaag, helaas moesten enkele trouwe bezoeksters deze dag verstek laten gaan. We werden weer op lekkere koffie en soep onthaald. Deze dag hadden we als gastspreker ds G. Vegter, die als onderwerp had: *Het geloof in deze tijd.* Het was voor ons vrouwen erg boeiend en leerzaam. Mannen als Barth, Bultmann en Moltmann kregen voor ons meer betekenis.
Na de middag was er een interessante boekbespreking over het boek *De dood van een non,* geschreven door Maria Rosseels. Sommigen van ons lazen het nog niet maar hopen het wel te doen te doen want het is een pracht boek, men kan er haast niet mee ophouden.
Onze volgende predikantsvrouwendag hopen we D.V. 9 oktober 1969 te houden, weer te Bilthoven. Graag zouden we willen dat meerderen met ons deze dag bezoeken, ook de jongeren zien we graag in ons midden. Denkt u er eens over na dan horen we het t.z.t. graag van u. Alle zusters waren van mening dat het weer een prachtige dag is geweest waarvoor de Heer veel dank werd gebracht.
H. R. Oldenburger-Trip.

BAPTISTENVOORGANGERS EN DE SOCIALE VRAAGSTUKKEN

Enkele weken geleden heeft een elftal voorgangers van baptistengemeenten in Nederland een onderzoek ingesteld naar de behoefte om samen van gedachten te wisselen over allerlei aktuele sociale vraagstukken. Via deze ‚enquete' hebben 40 voorgangers te kennen gegeven „prijs te stellen op een samenkomen van voorgangers waarin sociale vraagstukken aan de orde worden gesteld".
Op woensdag 30 oktober a.s. zal in de baptistenkerk te Zwolle een vergadering van deze predikanten worden belegd. Het programma van deze dag vermeldt o.a. twee korte inleidingen over ‚Gods wereld en onze verantwoordelijkheid — in de bijbel en in de praktijk'. In te leiden door ds R. J. Voorhaar en ds H. J. Stukker; diskussie over: Hebben we als voorgangers een roeping t.o.v. de maatschappij waarin we leven?; groepsdiskussie over de antwoorden op de vraag: Welke sociale vraagstukken liggen ons het zwaarst op het hart?

PER 130 LEDEN 1 ZENDELING

De Örebro-Baptisten, de op een na grootste groep baptisten in Zweden hebben op elke 130 gemeenteleden één zendeling op het zendingsveld. De unie telt 19.380 leden in 243 gemeenten. De 150 zendelingen werken in India, Nepal, Pakistan, Japan, Brazilië, Congo-Brazzaville en in de Centraal-Afrikaanse Republiek.
Om dit grote zendingswerk in stand te houden is *elke dag* plm. *f* 7.000 nodig. Tijdens de jaarlijkse zendingskonferentie bracht de kollekte *f* 54.000 op (inkl. *f* 4.200 voor Biafra).

10-11-68 Tabitha-zondag

Machtigen der aarde moeten onder hoogspanning soms beslissingen nemen over welzijn en leven van miljoenen mensen. Het is om die reden, dat God Zijn kinderen geboden heeft voor deze machtigen te bidden. Niet minder belangrijk voor een enkeling, voor een kleine groep echter is de beslissing, die gezonden nemen ten behoeve van zieken, bejaarden en hulpbehoevenden. Eén — in het grote geheel soms klein lijkende — daad kan een omwenteling betekenen in het leven van een mens.
„Tabitha" wil niet anders dan de krachten bundelen, opdat velen geholpen kunnen worden. Daar dit echter niet alleen een zaak van vakkundigheid en geld is, maar vooral ook van mentaliteit, hebben allen, die hierbij betrokken zijn, aller voorbede nodig.
Ploeger

BAPTISTEN IN STOCKHOLM EXPLOITEREN HOTEL

In de onmiddellijke omgeving van de binnenstad heeft de Unie van Baptisten in Zweden te Stockholm Hotel Tegnérlunden geopend. Het zeven verdiepingen tellende hotel heeft 72 kamers en biedt hotelservice aan toeristen en studenten.

FORD-FONDS STEUNT „GEKLEURDE" BAPTISTEN

Het Henry Ford-fonds heeft een schenking ter waarde van ruim tien miljoen gulden gedaan aan een baptistenuniversiteit in North Carolina in de Verenigde Staten. Dit geld zal voornamelijk ten goede komen aan „gekleurde" studenten.

ZWEEDSE REGERING SUBSIDIEERT BETHEL-STUDENTEN

De zweedse regering verleent elk semester voor elke student plm. *f* 630 subsidie aan het baptistenseminarium Bethel te Stockholm, Zweden. Ook de seminaria van andere vrije kerken in Zweden, die van de methodisten en van de vrije evangelischen ontvangen deze overheidsbijdrage.
Om voor deze subsidie in aanmerking te komen moet het opleidingsinstituut het wetenschappelijk niveau hebben dat door de overheid is vastgesteld.

ADVERTENTIES

Hiermede danken wij hartelijk allen, die de 4e oktober voor ons tot een blijde dag hebben gemaakt.
Met br. gr.
E. J. PLOEG,
Ladderbeekstraat 89,
Velsen-N.

De Heer heeft vrij plotseling van ons weggenomen onze zuster

GEERTRUIDA JOHANNA DUIZENDSTRA-VELDTHUIS

in de leeftijd van 39 jaar.

Sterke de Heer haar man en kinderen.
Harlingen, 11 oktober 1968

Baptistengemeente Harlingen

DE CHRISTEN

25 oktober 1968

83e jaargang — 43

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Wij weten het niet meer

Hoe spreek ik mijn collega aan?

Duitse predikanten van de Landeskirche uit de omgeving van Hamburg hebben dezer dagen, zo meldden de bladen, zwaar vergaderd over een moeilijk probleem. „Hoe moet de ene predikant de andere aanspreken?" Moet hij broeder zeggen (maar dat ruikt naar piëtisme), of collega, (maar dat is nogal stijlloos), of meneer, (maar dat is toch wel erg koel), of misschien „lieber Herr Amtsbruder"? (maar dan weet je weer niet hoe je de vrouw van je ambtsbroeder moet aanspreken!). U voelt met mij: een zwaar probleem. Ze zijn er dan ook niet in één keer uitgekomen.

Er gaat een verhaal over twee dominees uit die buurt, die kort na deze vergadering elkaar op straat tegenkwamen. Daar ze elkaar kenden, liepen ze op elkaar toe, schudden elkaars handen, openden hun monden voor een passende begroeting, maar sloten die ook meteen weer, zonder één passend woord te hebben uitgebracht. Ze staarden beiden diepzinnig-denkend naar de grond, omdat het volgens de moderne theologie zinrijker is naar de aarde, dan naar de hemel te kijken. Daarna richtte de snelste denker van de twee zijn hoofd weer op en zei: vragen is groter dan antwoorden; waarna hij gedistingeerd een voornaam wuifhandje gaf en weer zijns weegs ging.

Vraagtekens op de kansel

Het kan wel eens goed zijn, even te stoppen met het geven van de gebruikelijke antwoorden en het zeggen van de door de eeuwen heen geijkte termen. Onze antwoorden kunnen zo goedkoop worden: uit voorraad leverbaar. Wie in de gemeente van de Heer alleen maar in klassieke slagzinnen kan spreken, redt het niet meer.

Maar wie eeuwig blijft vragen en niet uit het nieuwe nadenken te voorschijn komt met een blijer en rijker belijden van zijn geloof in de levende Heer, hoe zal hij een goede dienaar van het evangelie kunnen zijn?

Dat ambtsbroeders niet meer weten, hoe elkaar aan te spreken, is wel wat vreemd. En lastig. Wat een remmingen werken er dan.

Dat predikers van het evangelie niet meer weten wàt te verkondigen, dat is erger. Op de duur is dat fataal.

Er zijn jonge predikanten (gelukkig niet allemaal) toegerust tot de arbeid, die blij en vol verwachting hun studie begonnen, maar die, na „toegerust" te zijn, niet meer weten wat te zeggen en hoe te spreken over Jezus.

Ze willen een goed woord over de Meester zeggen. Maar wie is Hij? Moeten ze de Jezus van Schweitzer prediken, of van Barth of van Bultmann, of de Jezus die ze in de evangeliën zelf ontmoeten? Als de Bijbel bestudeerd is, moeten de wetenschappelijke, critische commentaren op tafel komen. En hoe groot wordt dan de verwarring. Waar blijft nu de Heiland uit de evangeliën? Welke commentator moet nu de doorslag geven? En wie heeft het bij het rechte eind? En hoe lang zullen ze zijn standpunt aan kunnen houden? Morgen immers waait er weer een nieuwe wind?

Op de kansel gekomen, wordt het moeilijk met vreugde en zonder angst de blijde boodschap te brengen.

Velen weten niet meer wat ze zeggen moeten over hemel en hel, over engelen en demonen, over zonde en verzoening, over opstanding en hemelvaart, over pinksteren en wederkomst, over genesis en openbaringen. Wie kan zo prediken? En wie, die honger heeft, kan dan nog luisteren?

En wie is toch die schimmige, z.g.n. moderne mens, die dringend naar een Heiland vraagt, aan wie alle wonderen ontzegd worden, en die niet is de levende en opgestane Heer, die met ons is en die wederkomt?

Laten we weer met blijdschap de levende Heer verkondigen, de Christus der Schriften. Als we hem en de zoekende mens van nu met elkaar in contact brengen, dan kan het gebeuren dat ook het hart van de moderne mens weer branden gaat.

H. v. d. Werf.

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **De kerk heeft haar tijd niet gehad. Zij is pas begonnen. Dit is haar tijd. Wat een tijd om kerk, gemeente en predikant van nú — en dus van straks — te zijn.**

(J. Noordmans in Leeuwarder Courant)

zand en zaad

We zaten samen, een veertigtal broeders en zusters, te praten over wat op ons aankomt sedert het ‚Gaat dan heen!' door onze periodieken davert. De eerste vraag, die aan de orde gesteld werd, was: Is persoonlijke evangelisatie mogelijk? Het bleek dat men daaronder moest verstaan het van deur tot deur gaan, op de bel drukken en dan te trachten met de bewoners van het huis een gesprek aan te knopen dat er kennelijk op gericht was de godsdienst ter sprake te brengen. Voor dat systeem werd weinig gevoeld. Een kerkelijk meelevend mens zou daaraan geen behoefte hebben, die had tenslotte zijn eigen bronnen, en de niet-kerkelijke had geen interesse voor vragen of antwoorden op dat terrein. Zijn belangstelling ging meer naar de kant van de politiek of de sport op.
Toen men algemeen van gevoelen was dat deze weg haast onbegaanbaar was gingen de ogen open voor een werkelijke mogelijkheid: men had toch kinderen in zondagsschool en jeugdklubs van niet-gemeenteleden en langs die weg zou men wellicht de deur der ouders open vinden. En verder: diverse mensen namen regelmatig De Zaaier af en daaronder waren in elk geval vele niet-baptisten. Met dat blad in de hand zou men daar kunnen aanbellen en een paar vragen kunnen stellen over zijn uiterlijk en innerlijk en wanneer men dan maar eenmaal binnen de deur was zou er wel een mogelijkheid tot een wat dieper-gaand gesprek komen.
Maar wie moeten dat dan doen? Op die momenten kun je de bekende speld horen vallen. Een speld? Zelfs een veer.
Mozes zei: Och Heer, ik ben geen man van het woord. Ik ben zwaar van mond en zwaar van tong. Och Heer, zend toch iemand anders.
Het is lang geleden dat ik een kind was. Dan gebeurde het, dat je vader of je moeder je iets zeiden te doen. Dat kan ik niet, was soms het antwoord. Minder vaak, maar een enkele keer ook: dat wil ik niet. Achteraf vraag je je af wat het eigenlijk was: niet kunnen of niet willen. Niet willen omdat je het niet kon? Of niet kunnen omdat je het niet wilde. Ik houd het op het laatste. Je wilde niet. Je had andere dingen in je hoofd. Buiten joelden de vrienden. Het spel blokkeerde de wil en de enige fatsoenlijke uitweg was: ik kan het niet. Duidelijk herinner ik me de prachtige woorden van vooral de moeder: Ik kan niet ligt op 't kerkhof en ik wil niet ligt er naast. Uit.
Ik vrees dat sommigen van ons gewoon op dat kerkhof van mijn moeder wonen. Leven kun je moeilijk schrijven. Ze omringen zich met: ik kan dat niet en op de achtergrond rommelt het zware weer van: ik wil niet. Maar dat kun je niet zo duidelijk zeggen.
Er zit een grote ellende in dat: ik kan het niet. Laat een jongmens zo naar 't examen gaan, of de reis naar Mexico ondernemen. Laat een jonge vrouw zo na de trouwdag de keuken binnengaan. Laat een reiziger zo zijn klanten gaan opzoeken om ze wat te verkopen. De profetie zal in vervulling gaan: ze kunnen het niet. Ze kunnen het niet, omdat ze zichzelf voortdurend hebben voorgehouden: dat kun je niet. De resultaten zijn navenant. En ze zullen zeggen: zie je wel? Ik zei toch al dat ik het niet kon! Ze hebben zichzelf onder de doem van hun eigen profetie geplaatst.
Ik zou zeggen: ontdek uzelf. U hebt het nog nooit geprobeerd. U hebt niet volgehouden. Toen Ada Kok voor 't eerst in 't water ging zonk ze als een baksteen. Toen Piet Keizer voor de eerste keer tegen een bal aantrapte was het een ramp. Toen ik al ettelijke preken had geleverd was ik nog altijd een soort coureur, die met ver over de honderd door alle bochten ging. Op elke bladzij van de toen nog uitgeschreven preken had ik boven en beneden met grote letters staan: l a n g z a m e r. Ik keek er volmaakt over heen.
Zegt u niet: ik kan niet. Ga boven op u zelf staan. Waag het en win. Er ligt een heerlijke bevrijding in het zich niet laten tiranniseren door zulke dwangvoorstellingen als: dat kan ik niet. O ja, natuurlijk: er is tenslotte naast u een mens, die het zonder God niet stellen kan. En boven u een God die het zonder u niet stellen wil. Richt u op!

Huizinga

GEHEEL VOOR HEM

Als iemand u zou vragen „Waarom bent u behouden?", wat zou u dan antwoorden? *Zijn wij behouden om vrij van zondeschuld te zijn, om rustig te kunnen sterven, om altijd bij Jezus te zijn?* Dit zijn wel gevolgen van onze redding, maar niet het doel ervan. Zonde maakt scheiding tussen God en ons, zodat we God niet meer kunnen dienen, zelfs al zouden we het willen.
Jezus heeft ons gekocht, opdat we God zouden gaan dienen. Het is de bedoeling dat wij *niet meer slaaf van de zonde* zijn, maar gaan leven voor Hem die voor ons gestorven is en opgewekt.
Oswald Chambers heeft veel voor God mogen doen. Hij kon een prachtige carrière maken. Maar toen God hem vroeg zijn hele leven voor God te besteden, heeft hij Gods zin gedaan. Van zijn toespraken is een dagboek samengesteld onder de titel „Geheel voor Hem". Zo heeft hij geleefd. Zo heeft hij veel voor zijn Heer kunnen doen. Zo is hij voor velen tot grote zegen geweest. Zo is Jezus in hem verheerlijkt.
Wie zich aan Jezus toewijdt, zal ook grote blijdschap hebben, en het heerlijke *vooruitzicht* dat we *bij Jezus' komst* Hem gelijk zullen zijn. Dan zullen we God volmaakt kunnen dienen. Laten we Hem bidden dat Hijzelf ons ertoe brengt om elke dag Hem van dienst te zijn — geheel voor Hem.

P. v. d. Werf.

10-11-68 Tabitha-zondag

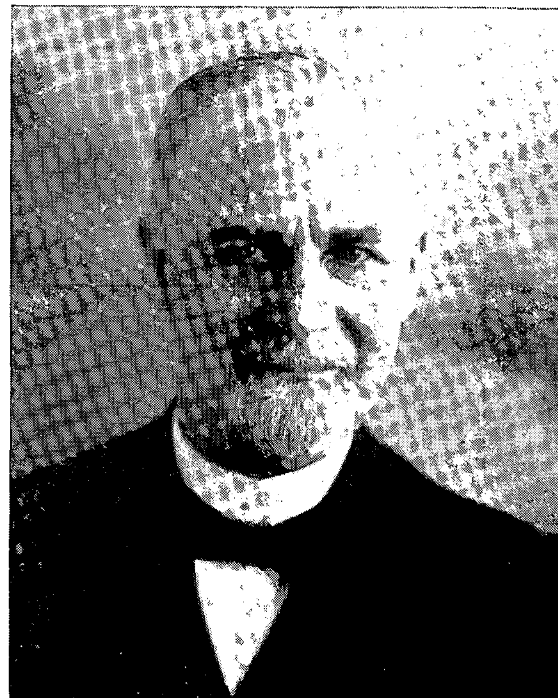
Het geheim van een bron is, dat zij stroomt zonder haar reserves te laten zien. Zijn waarde zou verminderen, als zijn reserves te zien, te schatten waren.
Het dienen van Jezus heeft te maken met een bron, wiens reserves niet zichtbaar zijn. Er wordt slechts één ding over en van gezegd: dat zij onuitputtelijk zijn.
Dát geeft de gemeente van Christus altijd weer moed in deze wereld om diaconaal bezig te zijn. Zelfs als alles wat zij als hulpmiddelen verwierf, haar ontnomen zou worden, zou zij nog verder kunnen.
Anderzijds is het echter zo, dat deze zelfde Heer aanspraak maakte op ónze reserves. Dieként Hij. We kunnen ze voor elkaar verbergen, maar Hij kent ze. Onze reserves aan kunde, tijd en geld. Willen we ze voor Hem beschikbaar stellen? Hij weet velen, die wij kunnen helpen.
„Tabitha" wil in en met en voor onze gemeenten daarbij dienstbaar zijn.

Ploeger

AANTAL BAPTISTEN IN WALES GEDAALD

Het aantal baptisten in Wales is in 1967 met 1.903 gedaald tot 80.090. In de bij de Unie aangesloten gemeenten zijn 215 voorgangers werkzaam. Voor de vele vakante gemeenten is op dit moment slechts één kandidaat beschikbaar.

„Bij de overdracht van de nieuwe kerk aan de gemeente herdacht br R. Miedema hen die ons vroeger hebben gediend, o.a. ds B. Planting . . ."
(Zie Gemeentebericht hiernaast - pag. 3)

Aan rustige wateren

,En hij moest door Samaria gaan'Joh. 4 : 4

Jezus moest door Samaria gaan, want de Zaligmaker der wereld wist dat ook daar mensen woonden, die Hem nodig hadden.
Het is wel opmerkelijk dat juist de evangelist Johannes dit vertelt. Hoe waren zijn opzichten veranderd, toen hij deze woorden neerschreef. Hoe was de Heilige Geest met hem bezig geweest, toen hij het verhaal over Jezus' gesprek met de samaritaanse vrouw op schrift stelde. Het was immers óók Johannes geweest, die Jezus had ge vraagd, om vuur van de hemel te laten komen om Samaria te verdelgen, (Lukas 9 : 54).
Wanneer de Geest van God met een mens bezig is, gaan er wonderlijke dingen gebeuren. Dan ga je ook begrijpen, waarom Jezus door Samaria moest gaan. De Samaritanen waren voor de Joden afschuwelijke mensen. Daar had je geen kontakt mee. Daar liep je met een boog omheen. Je deed gewoon alsof Samaria niet bestond. Jezus wist dat ook de Samaritanen Hem nodig hadden als Verlosser en Heer. Hij was gekomen om de zonden van alle mensen te dragen. Daarom sprak Hij ook met een Samaritaanse over de nood van haar leven.

★

Laten we nooit vergeten dat we niet voor onszelf leven, maar voor Christus, die ons voorging naar Samaria. We moeten de wereld bereiken met het bevrijdende evangelie, of we nu willen of niet. Zijn we nog vervuld van dit „heilige moeten"? Geven we Gods Geest zoveel kans in ons leven, dat we het met Paulus kunnen zeggen: „Wee mij, wanneer ik het evangelie niet verkondig?"
Laten we met woord en vooral met daad door Samaria gaan. Zelfs al gaat het om mensen, waar we liever met een boog om heen lopen.
Een christenmens komt nooit met lege handen en een koud hart in Samaria. Hij heeft een geweldige boodschap en een hart dat voor deze boodschap in vuur en vlam werd gezet. En hij weet dat het in het evangelie gaat om leven of dood?
„En Hij moest door Samaria gaan".
U ook?
Hoogezand *C. Eijer.*
(Uit: De Schakel)

gemeenteberichten

GROOT FEEST IN DE GEMEENTE AMSTERDAM-CENTRUM

Amsterdam — (G.P.) Voor het eerst in haar meer dan honderdjarig bestaan mag de Baptisten Gemeente Amsterdam-Centrum zich verheugen in het bezit van een waardig kerkgebouw. Het in 1885 achter de huizen van de Kerkstraat gebouwde vergaderlokaal moest ook toen het in slechte staat verkeerde noodgedwongen dienst doen tot in 1965 een bevel tot slopen werd gegeven. Op initiatief van de voorganger **ds W. Veenstra** werd getracht van de nood een deugd te maken en dank zij veler hulp is dit wonderwel gelukt Nu staat grenzend — en met een schuifwand verbonden — aan het in oktober 1965 gereed gekomen verenigingslokaal, maar nu met het front en de ingang aan straat de fonkelnieuwe kerk: onze **Dr. Martin Luther King-kapel**, plaatsbiedend aan 220 bezoekers.

Voor de openingsplechtigheid op zaterdagmiddag 19 oktober moest om alle belangstellenden een plaats te kunnen bieden ook de ruimte van het aangrenzende lokaal gebruikt worden. De ingebruikneming van de kapel werd tot een waar feest der dankbaarheid. De verkondiging van het Woord door ds W. Veenstra was wel het hoogtepunt van deze dienst. Na het lezen van het gedeelte uit Jes. 40 : 1-11, met als uitgangsthema de woorden „Hij hoorde een stem", volgde een samenvattende verklaring over de stem die werd gehoord en nog wordt gehoord. De feestrede zelf betrof een „verantwoording over de ingebruikneming van deze kapel". Gods stem horen en gehoorzamen was de levensvervulling van gelovigen die ondanks strijd en vervolging alleen wilden bouwen op het onvervangbare fundament Jezus Christus.

Spreker illustreerde dit met enkele voorbeelden uit het verleden. Het bouwen van deze kerk heeft te maken met dezelfde geest van onafhankelijkheid en gebondenheid die ook deze mensen bezielde. Zij hoorden zijn stem, zo ook wij.

Waarom bouwden wij op de oude stee in het centrum van de stad? Wel, er was meer voor dan tegen. Zo staat dan in de omgeving van hotels, café's, kultuur-monumenten, zakenpanden, plaatsen van vermaak, en woningen de nieuwe kapel. De stem van Hem die ons riep moet ook hier worden gehoord, juist hier. Helder en klaar sprak de voorganger over het liturgische deel van de kerk, verklarend de betekenis van gemeente, doop en verkondiging van het leven in Christus. Het was, zo vervolgde spreker, aanvankelijk de bedoeling de kapel te noemen naar Andreas, maar na de gewelddadige dood van onze vriend en broeder dr Martin Luther King, werden wij weer innerlijk zo getroffen door zijn openbaring van de gezindheid van Christus dat wij zijn naam wilden verbinden aan ons kerkgebouw. Wij hopen dat mede daardoor zijn leven, strijd en voorbeeld in gezegende herinnering mogen blijven. Hij hoorde een stem en gehoorzaamde. Saamhorigheid, vertrouwen en wederzijdse waardering siert de gelovige, zo ook ons. Wij hoorden een stem en.. bouwden een kerk en bidden dat tot in lengte van jaren — totdat Hij komt — stemmen van vreugdeboden mogen klinken in deze ruimte en in onze stad. Spreker besloot zijn, met veel aandacht beluisterde rede, met het in uitzicht stellen van de vredevolle toekomst van Christus, onzen Heer.

Br R. Miedema, sekretaris van de Bouwkommissie, sprak het welkomstwoord en bracht dan aan allen die bij de bouw zo nauw betrokken waren, allereerst de architect de heer **E. H. Weber**, de heer **J. Kneppers** van het Aannemings- en Timmerbedrijf J. Kneppers, de fa. Bakker en vervolgens vele anderen. In zijn rede vertelde dhr Weber met humor over de vele problemen die toch alle goed werden opgelost en vergeleek hij de onderlinge samenwerking met die van een groot orkest. De persoonlijke kontakten, getuigde spreker, waren hem tot een feest geworden.

Bij de overdracht van de nieuwe kerk aan de gemeente herdacht br R. Miedema hen die ons vroeger hebben gediend, o.a. **ds B. Planting.** De overdracht geschiedde aan ouderling **G. Planting.** Hij bracht God dank!

Namens het Gemeente-Bestuur van Amsterdam was wethouder **J. Bootsma** in ons midden. Hij noemde het bouwen van de kerk in Centrum een goede keus, achtte de ons gegeven taak hoog, wenste de gemeente Gods zegen en verzocht steeds voorbede te doen voor hen die tot regeren en leiding geven geroepen zijn.

Dr Gordon R. Lahrson sprak namens de American Baptist Foreign Mission Societies en bracht de groeten van miljoenen baptisten, verheugde zich over de naam van de kapel en deelde van harte in onze blijdschap

Ds G. Liebe, voorganger van de gemeente-West, vertelde dat hij zich geheel thuis voelt ook in de gemeente-Centrum. Blijde had hij naar deze dag toegeleefd. Hij riep allen toe: Predik het Woord!
Br C. van der Mei feliciteerde namens de gemeente-West en herinnerde aan de periode van samenwonen. Dat Jezus Christus de centrale plaats in de gemeenten blijve innemen opdat de eenheid bewaard blijve! Twee van zijn kinderen, in oranje gekleed, brachten elk een zware zak geld, verzameld van bijdragen die de gemeente-Centrum als kostenvergoeding voor het samenwonen aan de gemeente-West had gegeven. Dat was de verrassing van de gemeente-West en een goede ongedachte spaarpot voor Centrum. Dankbaar applaus!

De Unie-Commissie werd vertegenwoordigd door **ds T. Jansma.** Hij had ook de oude zaal gekend en kon met de nieuwe kapel — het nieuwe kleed — ons van harte, namens alle nederlandse baptisten, feliciteren.

Namens de U.B.S. sprak **br S. W. Vis** met vreugde over het bouwresultaat en de medewerking die de U.B.S. had kunnen geven.

Ds J. Broertjes bood namens de gemeente Noord-Zaandam de gemeente een liederenbundel in prachtband aan. Zijn goede wensen raakten het hart en ook de lachspieren. De tolk van „Gewest Holland" was **ds N. J. van Beek** die kort en bondig de goede wensen overbracht.

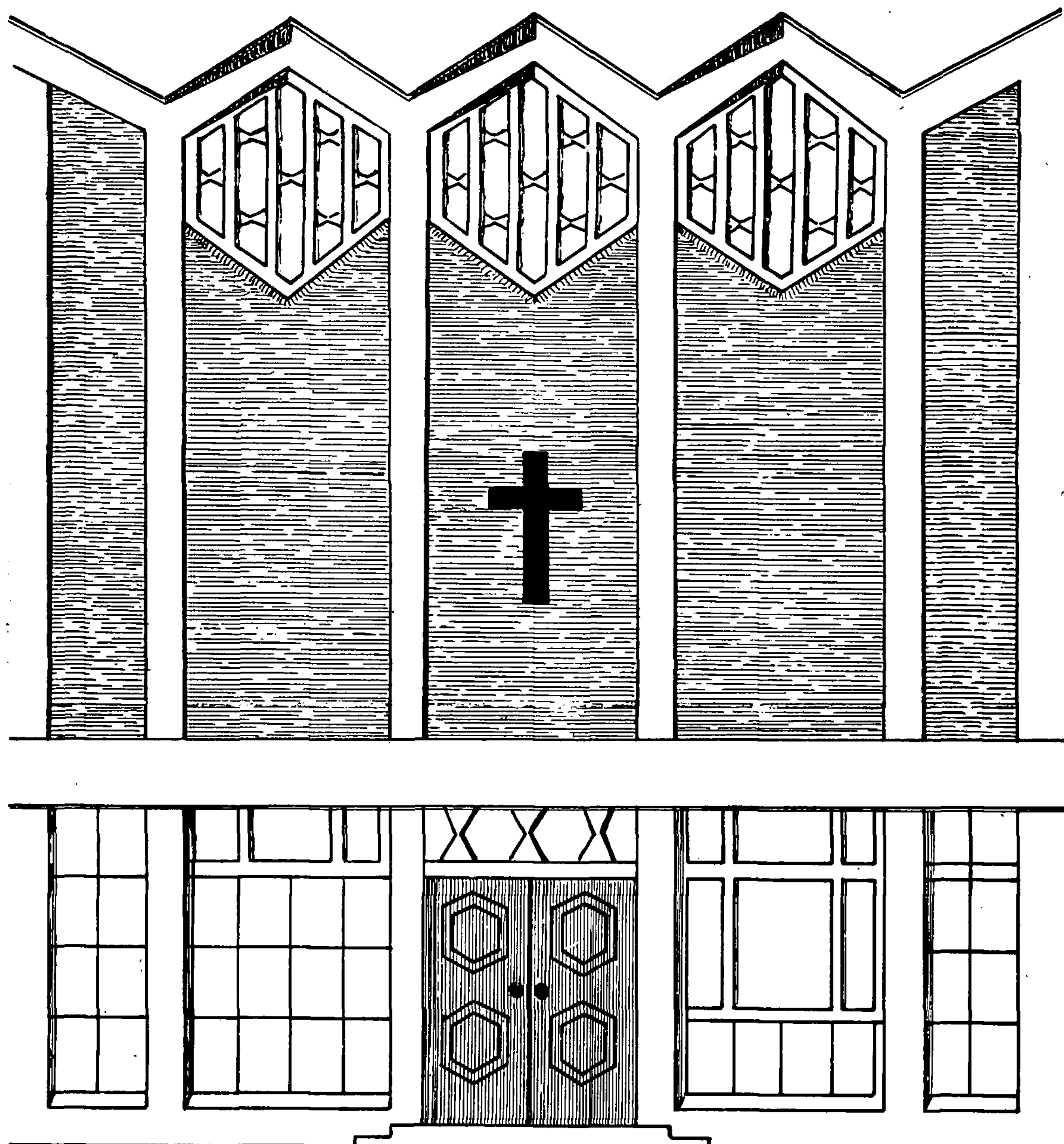
Tenslotte voerde oud-consulent **ds J. Reiling** het woord. Hij was vol bewondering, ziende de mooie kapel en wees ons op de verantwoording die nu eerst recht begint. Gelukwensen van andere kerkgenootschappen werden nog doorgegeven of voorgelezen. Afgevaardigden en gasten deelden in onze blijdschap. Het saamverbonden zijn in dankbaarheid en arbeid werd weer als een onschatbare zegen ervaren. Liederen prachtig vertolkt door het zangkoor o.l.v. de heer Vermeulen, de samenzang, het orgelspel, alles en allen loofden den Heer.

Het slotwoord door de voorganger was een dankzegging voor alle goede wensen. Ds G. Liebe ging voor in dankzegging en allen te samen zongen wij nog het mooie lied: "Zingt nu de macht van Jezus' Naam". Moge de bede verhoord worden dat het nieuwe kerkgebouw zij een werkplaats van de Heilige Geest en de gezindheid van Christus ook door onze gemeente openbaar worde in de grote stad Amsterdam.

Het feest werd voortgezet op de daarop volgende zonag 20 oktober te 10 uur. Een grote schare vulde de kerk, vele gasten en tot onze vreugde ook verzorgers en verpleegden van Tabitha. De voorganger vertolkte de boodschap van de vreugdeboden.

De middagdienst werd door de radio uitgezonden. De belangstelling ook voor deze dienst bewees dat het de leden van de gemeente en van het zangkoor ernst was om mede te werken aan het uitdragen van de boodschap van verlossing in Christus de Heer.

Moge de prediking door ds Veenstra over het onderwerp **„Er is nog een verloren zoon. . .",** de door het koor en de gemeente gezongen liederen, en de dankzegging, voor velen ten zegen zijn. Dankbaarheid openbare zich in volledig dienstbetoon.

DE MARTIN LUTHER KING-KAPEL IN AMSTERDAM

**Helaas beschikken we nog niet over foto's van de nieuwe kapel in Amsterdam-Centrum en van de gebeurtenissen rondom de ingebruikneming.
De tekening die we op deze pagina afdrukken: het front van de nieuwe kerk, hebben we ontleend aan het boekje dat ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van de gemeente is verschenen. — Red.**

Gemeente in de binnenstad

Amsterdam-Centr. is de op één na oudste baptistengemeente in ons land en tevens een gemeente die sinds vele jaren haar woonplaats heeft gehad in de oude binnenstad van onze grootste en enige werkelijke stad. Ziet men met name in Amerika de gemeenten langzamerhand uit de binnensteden verdwijnen, in onze hoofdstad heeft de gemeente haar plaats behouden. Voor de keuze geplaatst door het afbraakbevel van de overheid heeft zij opnieuw gekozen voor de oude plaats in de oude binnenstad.

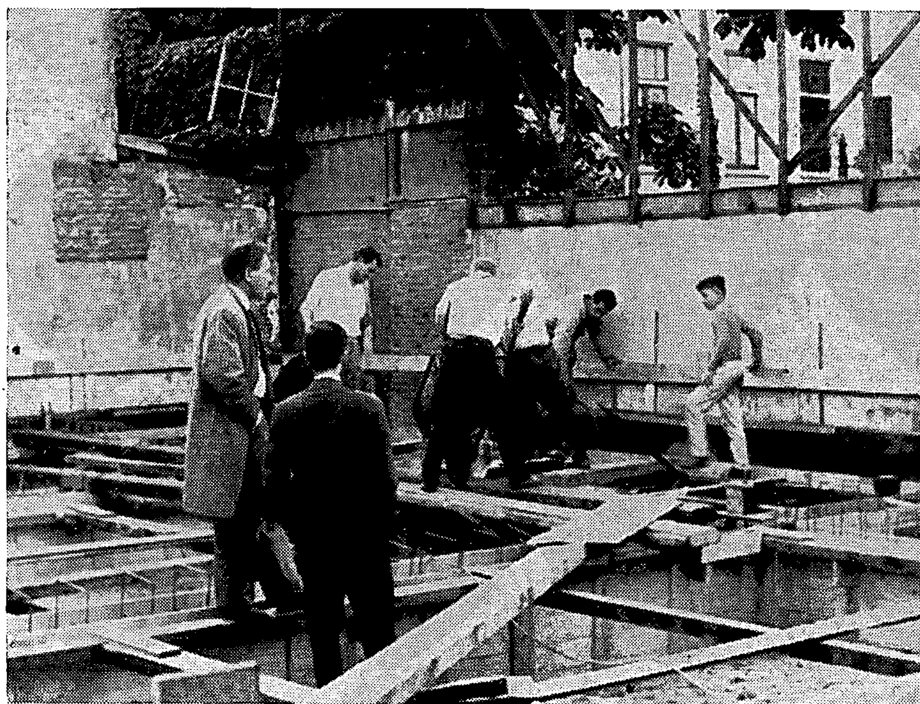
Sanering

In het kader van saneringsplannen voor het centrum van de oude stad moest ook de plaats van samenkomst in de Kerkstraat worden afgebroken. Geruime tijd hing deze dreiging al boven de gemeente. Voorlopige plannen werden gemaakt en weer terzijde gelegd. Het leek er op dat het nog wel even zou duren totdat in 1965 ineens het ontruimings- en afbraakbevel afkwam. Bijna van de ene zondag op de andere moest een onderkomen gezocht worden. Gelukkig was dit laatste niet moeilijk doordat men destijds met de gemeente West samen dezelfde voorganger had. De Herdenkingskerk bood onderdak aan de moedergemeente Centrum. Moeder betaalde daarvoor huur, of kostgeld, maar dat was niet meer dan billijk.
De bouwplannen werden met voortvarendheid terhand genomen. Sinds november 1964 had de gemeente ds W. Veenstra als voorganger en deze had reeds verschillende keren bewezen dat hij de problemen van bouwen en ondernemen niet uit de weg ging. Onder zijn leiding ging ook Amsterdam-Centrum haar problemen te lijf. Eerst werd eigenhandig afgebroken wat verdwijnen moest en daarna werd aan de herbouw begonnen. De eerste fase omvatte het bouwen van een zaalruimte met een eigen ingang. Toen die fase voltooid was, kon de gemeente weer in eigen huis bijeenkomen en werden de diensten weer in de Kerkstraat gehouden. De tweede fase, de bouw van de eigenlijke kapel, was het zwaarste stuk van de onderneming. Maar onder leiding van een bekwaam architect en met medewerking van een goede aannemersfirma werd ook deze fase afgewerkt. Op enkele onderdelen na is de kapel nu ook klaar. Zaterdag 19 oktober werd het nieuwe huis feestelijk en plechtig in gebruik genomen. Het feesten zal nog enige tijd worden voortgezet, zo werd te kennen gegeven. Daarna slaat weer het uur van de arbeid.

Opening

Bijna vierhonderd mensen hadden in de kapel en de zaal een plaats gevonden toen ds Veenstra de dienst opende. Zijn toespraak droeg het karakter van een verantwoording, die betrekking had op vier punten: op het gemeentezijn, op de plaats van vestiging, op de inrichting en op de naam van de kapel. Met name ging ds Veenstra in op de vraag waarom de gemeente besloten had in de Kerkstraat te blijven. Daarvoor waren zowel historische als zakelijke overwegingen aan te voeren, maar de belangrijkste grond

was toch wel dat de gemeente meende juist op deze plaats een taak te hebben, omdat er toch ook mensen in de binnenstad bleven wonen en omdat er toch ook zeer vele mensen werkten. Het feit dat de burgerlijke gemeente Amsterdam voornemens is om in de komende dertig jaren de binnenstad aanzienlijk beter toegankelijk te maken past ook zeer goed in deze overwegingen. Ook de naam werd door ds Veenstra toegelicht. Men had geaarzeld tussen Andreas en Martin Luther King. Andreas sprak aan omdat hij altijd zo'n beetje in de schaduw van de groten onder de apostelen bleef: geen Petrus, Johannes of Jacobus, maar de stillere figuur op de achtergrond. Martin Luther King sprak aan omdat bij hem de eenheid van geloof en gehoorzaamheid zo indrukwekkend werd gevonden. Maar toen de gemeente nog bezig was hierover na te denken, was King nog in leven en had naar menselijke berekening nog een lang leven van arbeid en getuigenis voor zich. Toen Martin Luther King door sluipmoordenaarshanden viel, was de keuze snel gemaakt. Het zou de Dr. Martin Luther King-kapel worden.

Kostgeld terug

Het spreekt vanzelf dat er bij een feestelijke inwijding door meer mensen gesproken wordt. Br R. Miedema sprak als lid van de bouwcommissie, architect Weber sprak en betrok in zijn woord ook de aannemer. Namens B. en W. van Amsterdam sprak wethouder Bootsma en prees de gemeente om haar besluit in de oude binnenstad te blijven. Dr. Gordon R. Lahrson sprak namens de amerikaanse baptisten, ds G. Liebe sprak als voorganger van West en medienaar van de gemeente Centrum. Br C. van der Mei sprak namens de dochtergemeente in West en bracht het zorgvuldig opgespaarde kostgeld dat Centrum eens aan West had betaald, weer mee. Ds T. Jansma vertegenwoordigde de Unie en haar gemeenten, br S. W. Vis sprak namens de Unie Bouw Stichting, ds J. Broertjes sprak namens de kleindochtergemeente Amsterdam Noord en wees er op dat het tegenwoordig moeilijk was om de oma's te herkennen. Tenslotte onthulde de oud-consulent ds J. Reiling dat hij indertijd blij was geweest toen hij ds Veenstra als voorganger had bevestigd nog voor dat de afbraak geboden werd. Ook hij had destijds wel getwijfeld of de gemeente wel op de oude plaats moest blijven.
Koor- en samenzang werden beoefend en na afloop ontbrak het onmisbare kopje koffie natuurlijk niet.

In een volgend nummer zullen wellicht enkele foto's van de nieuwe kapel worden getoond en aan de hand daarvan kunnen de lezers zich een betere indruk van het geheel vormen dan door een beschrijving in woorden.

Uitdaging

Amsterdam-Centrum beseft ondertussen terdege dat niet het bouwen van een kerk het moeilijkst is maar het bewonen. Want de gemeente is er om te werken voor haar Heer, niet alleen ten dienste van de eigen kleine kring maar ook daarbuiten. Amsterdam-Centrum weet dat het een *centrum*-gemeente is. Midden in de oude binnenstad zal zij moeten functioneren als werkelijke gemeente van Christus. Dat is een geweldige uitdaging aan deze broeders en zusters. Altijd heeft gegolden dat gemeenteleven het beste gedijt wanneer de kerk midden in de gemeente staat en er als het ware het middelpunt van vormt. Dat is in kleinere plaatsen nog steeds het geval. Maar in onze groeiende steden ligt het anders. We zien er dan ook verschillende gemeenten in de nieuwe woonwijken. Zij zijn midden onder de mensen gevestigd. Hun gebouwen kunnen gemakkelijk een echt gemeentehuis zijn. Maar in de binnenstad is dat niet zo vanzelfsprekend.
De broeders en zusters van Amsterdam-Centrum verdienen onze bewondering voor hun nieuwe kapel. Het afbreken en opbouwen is geen gemakkelijke zaak geweest. Ze verdienen naar mijn mening echter evenzeer onze bewondering voor hun besluit om op de oude plaats te blijven en daar ook in de toekomst gemeente te willen zijn. God zegene hen daar en stelle hen tot een zegen voor anderen. En tot een voorbeeld!

J. Reiling

Bij de foto's:
„Eerst werd eigenhandig afgebroken wat verdwijnen moest en daarna werd aan de herbouw begonnen . . "

(Cliché's The European Baptist)

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem III

Voorgangers en dienaren

a) de apostelen (1)

Indien het ergens wáár is, dat de gemeente gebouwd is op het fundament van apostelen en profeten, dan is het zeker in Jeruzalem waar geweest (Ef 2 : 20). In de vorige paragraaf zagen we reeds, dat zij Galiléërs waren. Dit is méér dan alleen maar de aanduiding van het land, de provincie van herkomst. Galiléa was de provincie met het hoogste percentage buitenlanders, vooral Grieken. Het lag zo te zeggen op de grens tussen het Joodse en het heidense land, dat wil zeggen: Het was voor de Joden zeer de vraag, of de Galiléërs wel als raszuivere, reine Joden aangemerkt mochten worden. In ieder geval waren de Farizeeërs er van overtuigd, dat uit Galiléa geen profeet kon voortkomen (Joh. 7 : 52).

Jezus, die zelf in Galiléa is groot geworden, heeft Zijn naaste medewerkers uit déze provincie genomen. Alleen reeds dit feit heeft vele vromen kopschuw gemaakt. Het leek er veel meer op, dat een Galilese avonturier bezig was een grote revolte te ontketenen, dan dat de Gezondene van God het Koninkrijk van God ging brengen. Toen Jezus bovendien nog Simon, de Zeloot (Mt 10 : 4), opnam in de groep van mannen, die zo ongeveer zijn lijfwacht in het heden en zijn ministerraad voor de toekomst leken, was het voor velen duidelijk, dat Jezus een koers ging varen, die nooit of te nimmer de koers van de Messias kon zijn. Want Judea was niet te bevrijden door Galilea. Tenzij .. ja tenzij Jezus van Nazareth zich zou willen laten gebruiken voor de doeleinden der patriotten, die zowel onder de Galileeërs als onder de andere volksgroeperingen te vinden waren. Toen Jezus spoedig blijken gaf daar helemaal niet voor te voelen (Joh 6 : 15), kwam de grote afval (Joh 6 : 66). Het is een voor de Joden onbegrijpelijke daad van Jezus geweest, om zijn intieme vrienden te kiezen uit een volksgroep, die niet in tel was. Het waarom van deze daad vinden wij in de Bijbel niet beantwoord.

Het doel daarentegen is duidelijk omschreven: „En Hij stelde er twaalf aan, opdat zij met Hem zouden zijn en opdat Hij hen zou uitzenden om te prediken, en om macht te hebben boze geesten uit te drijven" (Mc 3 : 14, 15). Deze twaalf worden apostelen, dat is zendelingen, gezondenen, afgezanten, vertegenwoordigers genoemd. Het apostelschap was de Joden niet onbekend; de Joodse gemeenschap in Palestina kon apostelen zenden naar de Joodse gemeenten in het buitenland om bevelen van de Joodse raad over te brengen; daarbij gold de stelregel: De gezondene is als de zender. De gezondene is met hetzelfde gezag bekleed als de zender. De aanstelling van een apostel betekent in feite, dat de aansteller een deel van zijn gezag — tijdelijk of permanent — overdraagt aan de apostel.

Het apostelschap, zoals Jezus dat in het leven riep, vindt zijn fundering in Jezus' eigen apostelschap: Gelijk de Vader Mij gezonden heeft, zo zend Ik ook u (Joh. 20 : 21). Daarom noemt de schrijver van de Hebreeën-brief Hem dan ook de apostel en hogepriester onzer belijdenis (3 : 1). In dit zelfde verband moeten de woorden geplaatst worden: Wie ontvangt, dien Ik zend, ontvangt Mij, en wie Mij ontvangt, ontvangt Hem, die Mij gezonden heeft (Joh 13 : 20).

Tegen deze, Joodse, achtergrond staat ook de uitspraak: Voorwaar, Ik zeg u, al wat gij op aarde bindt, zal gebonden zijn in de hemel, en al wat gij op aarde ontbindt, zal ontbonden zijn in de hemel (Mt 18 : 18; vgl ook Joh 20 : 23: Wien gij hun zonden kwijtscheldt, dien zijn ze kwijtgescholden; wien gij ze toerekent, dien zijn ze toegerekend). Binden en ontbinden zijn gelijkwaardige woorden voor zondenvergeving en niet-zondenvergeving. In onze protestantse oren klinken zulke woorden bijkans als godslasteringen, en mét de Farizeeën vragen we: Wie kan zonden vergeven dan God alleen? (Mc 2 : 7).

Van de geheel-enige positie der apostelen spreekt ook de geschiedenis bij Caesarea Philippi, waar Jezus zijn jongeren de vraag stelt naar de opinie der mensen omtrent de Heiland. Wanneer Petrus — mede namens de anderen — de plechtige belijdenis afgelegd heeft: Gij zijt de Christus, de Zoon van den levenden God, krijgt hij van Jezus te horen: Zalig zijt gij, Simon Barjona, want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar mijn vader, die in de hemelen is. (Mt 16 : 13-19). De apostelen zijn de eerste hoorders en de wettige dragers en verkondigers van de openbaring Gods in Jezus Christus. Zij zijn de betrouwbare getuigen, die het Woord, het heil gehoord hebben en het verkondigen (Hd 2 : 3). Dáárom zijn zij het fundament der gemeente (Ef 2 : 20). En om diezelfde redenen zijn zij óók uitverkoren om in de dag des oordeels op tronen te zitten om de twaalf stammen van Israël te oordelen (Mt 19 : 28). En het nieuwe Jeruzalem heeft een muur met twaalf fundamenten en op de fundamenten de namen der twaalf apostelen des Lams (Op 21 : 14).

Tijdens Jezus' leven hebben zij Zijn onderwijs ontvangen, tussen Pasen en Hemelvaart waren zij de enigen, met wien Jezus sprak over de zaken van het Koninkrijk Gods (Hd 1 : 3). Wát in die veertig dagen besproken is, weten we niet; we kunnen het wellicht terugvinden in de prediking der apostelen ná Pinksteren. En zeer waarschijnlijk vinden we de weerslag en neerslag van dit onderwijs ook terug in onze Evangelieverhalen; merkt Johannes niet verschillende keren op, dat de apostelen iets pas ná Jezus' opstanding verstonden (2: 21; 7 : 39).

Ploeger

STUDIEDAGEN VOOR PREDIKANTEN PSYCHIATRISCHE INRICHTING „DENNENOORD" ZUIDLAREN

(Ingezonden)

In de psychiatrische inrichting „Dennenoord" te Zuidlaren wordt in het komende winterseizoen opnieuw een aantal studiedagen voor predikanten belegd.

Bestudeerd worden op deze dagen enkele hoofdstukken uit het pas verschenen boekje „Pastorale zorg aan psychisch gestoorden". (Serie: Practische Theologische Handboekjes, nr 20 *f* 8,90) Boekencentrum Den Haag.

De in de hoofdstukken genoemde ziektebeelden worden toegelicht door artsen van de staf van „Dennenoord"; de hoofdstukken zelf worden ingeleid door de schrijvers.

De studiedagen worden gehouden op vijf maandagen van 10 - uiterlijk 15.30 uur (maaltijd inbegrepen). Aan de deelname zijn geen verdere kosten verbonden.

De eerste dag is gesteld op maandag 18 november.

Onderwerp: *de pastorale zorg aan hen die lijden aan schizofrenie.* Inleider: drs H. G. de Olde (zenuwarts) en wika M. J. Tang, geestelijk verzorger, beiden verbonden aan „Dennenoord".

Daar het aantal deelnemers beperkt moet blijven, worden belangstellenden verzocht zich spoedig op te geven.

Handelingen 69
18 KOORLIEDEREN

In het kader van het evangelisatiejaar Handelingen 69 wordt *gratis* beschikbaar gesteld aan de zangkoren in de gemeenten een bundeltje *,18 koorliederen'.* De 1e oplage van dit keurige bundeltje (1500 exemplaren) was binnen 4 dagen ,uitverkocht'; de 2e oplage is juist van de pers gekomen.

Het bundeltje bevat naast enkele bekende liederen o.a. uit onze gemeentebundel Lofzangen en Gebeden, ook het Handelingen-lied *Gaat dan heen,* van Chr. Eijer, *Van ver komt een stem* en *Wij zien een opgeheven hand van* F .E. Huizinga en C. Brandt.

Een aanwinst voor onze koren!

Te bestellen bij het Uniebureau, Dalweg 77, Arnhem. v. D.

KOM OVER DE BRUG-NIEUWS OKTOBER 1968

De samenwerkingsstimulans die vanuit de aktie *Kom over de brug* is uitgegaan werkt steeds sterker door in de diverse organen en organisaties die zich met zending en werelddiakonaat bezig houden.
De Nederlandse Zendingsraad en de Stichting Oecumenische Hulp zijn besprekingen begonnen over een eventuele fusie. De Raad voor de Zending van de Nederlandse Hervormde Kerk heeft zich in haar september-vergadering nog eens nadrukkelijk achter de samenwerkingsnota van *Kom over de brug* besteld. Van groot belang is ook dat het gesprek tussen werelddiakonaat en zending op gang is gekomen om tot een duidelijker inzicht in de wederzijdse verhouding te komen. Van hervormde zijde is hiervoor een speciale kommissie gevormd. Het is plezierig te kunnen konstateren dat de onderling aanvaarde stelregel: „Niets meer afzonderlijk doen, wat gezamenlijk gedaan kan worden" ook werkelijk tot resultaten gaat leiden.

* *

De voorbereidende besprekingen om te komen tot één gezamenlijk nederlands blad voor zending en werelddiakonaat verlopen bevredigend. De wens om tot een dergelijk informatie-orgaan te komen is algemeen en de problemen op het redaktionele vlak blijken niet onoverkomelijk. Er zijn nog tal van vragen op het financiële en technische vlak die om een oplossing vragen, voordat (volgens plan) in voorjaar 1969 het verlossende woord hierover gesproken kan worden.

* *

Op maandag 23 september is de medefinancierings-overeenkomst getekend, waarbij Nederland uit ontwikkelingsgelden plm. 435.000 gulden beschikbaar stelt voor de bouw en inrichting van een landbouwpraktijkschool met een daarbij behorend voorlichtingscentrum in Kameroen. Gevoegd bij de 100.000 gulden uit Kom over de brug-gelden betekent dit dus dat de Presbyteriaanse kerk in Kameroen over ruim een half miljoen gulden beschikken kan om dit belangrijke objekt te verwezenlijken.
Stand van de binnengekomen gelden bij de penningmeester van *Kom over de brug* per 1 oktober: *f* 26.472,96. Nog uitstaande toezeggingen: *f* 1.600.000 (Is de uwe daar wellicht ook bij?).

* *

De aan *Kom over de brug* gewijde oudejaarsavonduitzending van de NCRV, die door Jan van Hillo zal worden gemaakt, zal geheel gewijd zijn aan projekten in Afrika. Van Hillo vertrekt medio november met een filmploeg naar dit boeiende kontinent en hoopt midden december terug te zijn.

* *

Vorige maand is men in Douala (Kameroen) begonnen met de bouw van het gemeentecentrum van de baptistenkerk, een van de projekten van Kom over de brug. De zwitserse bouwkundig ingenieur Stäubli, zendeling in dienst van het Europees Baptisten-Zendingsgenootschap, is daartoe naar Kameroen vertrokken.

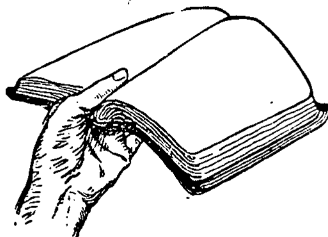
* *

De stand van zaken per 1 oktober is dat voor 130 geheel of gedeeltelijk in uitvoering zijnde projekten bedragen zijn uitgekeerd (waarvan alleen in de maand september *f* 3.830.000,— voor 55 projekten).

* *

„Het is werkelijk een genoegen in deze nieuwe school les te geven; de leerlingen zitten ruim en licht, de wanden zijn versierd met nieuwe kaarten en platen, achter is voldoende ruimte voor de kasten van docenten- en leerlingenbibliotheken. En ook als het regent kan ik me — dank zij een dak van aluminiumplaten — verstaanbaar maken, wat in het oude gebouw met zijn zinken dak onmogelijk was". Aldus een brief uit Lewa op Sumba van het hoofd van de Theologische School. En hij voegt er aan toe: „Aan u heel hartelijk dank, dat u dit door uw royale medewerking mogelijk hebt gemaakt. We zijn er echt rijk mee!"

Rijk was men ook in Suriname met de Kom over de brug-gelden — de 4 scholen in het Bosland zijn al klaar, het jongensinternaat in Paramaribo is al geopend, de kindercrèche van zuster Calender gemoderniseerd. „Het is een opbeuring en bemoediging in het moeilijke werk", schreef de heer Koorndijk, sekretaris van de Bosland-zending.
U ziet het — overal gebeuren goede dingen met het Kom-over-de-brug-geld!

Wat zullen we lezen?

Christus is overwinnaar en moet als Koning heersen. Hij laat Zijn pretentie, de weg, de waarheid en het leven te zijn, niet varen. Hij is voor de wereld gestorven en eist de wereld voor Zich op. Die eis moet geproclameerd worden.

zondag	27 okt.	Ef 1 : 15-23	Alles onder Zijn voeten gesteld
maandag	28 okt.	Gen. 3 : 9-15	Ook de satan is onder de voet gelopen
dinsdag	29 okt.	Openb. 1 : 9-20	Wij hebben een heerlijke Koning
woensdag	30 okt.	Mt 25 : 14-30	De Koning en de knechten
donderdag	31 okt.	Joh 11 : 20-28	Door het geloof in déze Koning alleen
vrijdag	1 nov.	Openb. 20 : 1-15	Het laatste oordeel des Konings
zaterdag	2 nov.	I Cor. 15 : 20-28	God alles in allen

Pl.

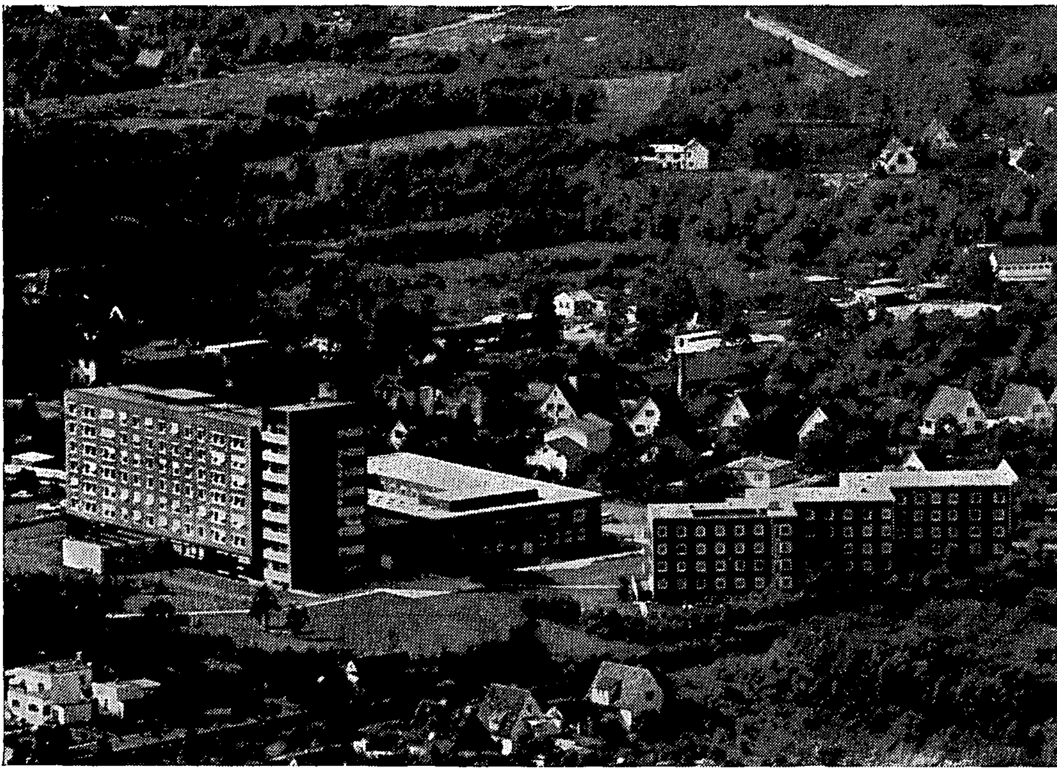
INTREDE KAND. J. SCHUIL

Zondag 10 november a.s. hoopt kandidaat J. Schuil zijn intrede te doen in de baptistengemeente te 2e Exloërmond. De bevestiging vindt plaats in de morgendienst om 10 uur, door drs J. Reiling. De intrededienst wordt gehouden 's middags om 3 uur. 's Avonds half acht begroetingssamenkomst.
Door dezen nodigen wij hartelijk uit tot het bijwonen van deze diensten. Zij die logies wensen kunnen dit opgeven t/m 2 november bij de sekretaris W. v. d. Veen, Zuid 26B, Exloërkijl.
Of telefonisch aan br Joh. v. Klinken, tel. 05997-353, 2e Exloërmond.

HERINNERING HANDELINGEN 69

Enige weken geleden hebben alle gemeenten en gemeentelijke plan-kommissies van Handelingen 69 een brief ontvangen waarbij een antwoordkaart was ingesloten. De gemeenten werd gevraagd vóór 1 november a.s. de financiële toezeggingen voor 1968 èn 1969 aan de Landelijke Plan Commissie en de E.C.U. bekend te maken voor wat hun bijdragen aan Handelingen 69 betreft.
Wij herinneren alle daarvoor verantwoordelijke broeders en zusters nog even aan de *datum 1 november*. Indien de toezeggingskaarten NIET binnen zijn op die datum zullen de L.P.C. en de E.C.U. moeilijk verder kunnen gaan in hun arbeid en dan wordt het werk geschaad.
Wilt u daarom uw best doen nog deze week de zaak te bespreken indien dit nog niet is gebeurd en de kaarten opzenden aan: Dalweg 77, Arnhem?

Landelijke Plan Commissie
Evangelisatie Commissie der Unie.

ALBERTINE ZIEKENHUIS IN HAMBURG (Baptist) VERDUBBELDE BEDDENAANTAL

Het Albertine-ziekenhuis te Hamburg van de baptisten-diakonessen dat op het ogenblik 240 bedden telt heeft besloten zijn beddentotaal te verdubbelen. Prediger Walter Füllbrandt, die sinds 3 jaar als direkteur aan dit huis is verbonden lichtte dit besluit toe en merkte daarbij o.a. op: „Ik zou liever één ziekenhuis bouwen dan tien kerken; we bouwen grote kerken en vragen de wereld binnen te komen, we moeten de kerk in de wereld brengen".
Op het ogenblik telt het ziekenhuis 150 personeelsleden, waaronder 20 artsen. Aan de verpleegstersopleiding nemen 35 leerlingen deel.

Lezers aan het woord

DROEVIGE ZAKEN! (3)

Al of niet gemeend doet vrijwel iedereen het voorkomen dat zijn verlangen gericht is op die tijd, waarin zwaarden tot spaden worden geslagen en oorlogsinstruktie niet meer wordt gegeven.
Mogen we allerlei schrijvers en predikers geloven, dan is de Gemeente, zo u wilt de Kerk, geroepen om dit ideaal te gaan verwezenlijken door de „medewerking aan de totstandkoming van nieuwe maatschappij-strukturen", deelname aan vredesweken en wat dies meer zij.
Ds Renken meent hieraan kracht te moeten bijzetten door te schrijven dat op die wijze meer recht wordt wedervaren aan het offer, dat de Here Jezus bracht om de wereld te vernieuwen.
Wordt een reddingboot uitgezonden om een zinkend schip te gaan restaureren? Dwaze veronderstelling immers! Zo is ook het offer door de Heiland niet gebracht voor wereldvernieuwing, maar opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet (met die wereld) verderve, maar eeuwig leven hebbe. Hij offerde zich éénmaal, om veler zonden op zich te nemen. Hebr. 9 : 28.
Men doet het zo langzamerhand voorkomen dat materiële welstand en afwezigheid van honger en oorlog het evangelie is, dat gepredikt moet worden. Voor veel mensen is dit wel een blijde boodschap, maar daarom is het nog niet het Evangelie. Natuurlijk past ons sociale bewogenheid, maar hoogstens als middel *) nooit als doel.
Waar gelovigen naar mogen en moeten uitzien, is in de eerste plaats de komst van de Heer, om Zijn Gemeente tot Zich te trekken. Dat is de hoop, die voor ons ligt, onze enige hoop, en daartoe zijn wij behouden. De daarop volgende gebeurtenissen zijn:

2 De openbaring van de antichrist.
3 De grote verdrukking.
4 De wederkomst van Christus mét de Gemeente op de aarde.
5 Het 1000-jarig vrederijk, het ideaal, dat men nu tracht, maar niet zal kunnen bereiken. Dit rijk is n.l. gegrondvest op recht en niet op genade. Dit aardse rijk is niet het ideaal van de gelovige, zijn bestemming en roeping is niet aards, maar hemels.
6 De eindopstanding der volken.
7 Het eindoordeel der doden.
8 De nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

Al heet dit dan de leer der Maranatha-beweging of van de Parousia-mensen of van de Chiliasten, de volgorde is tenminste bijbels scherp te motiveren. Gaarne zag ik nu eens reakties, waarin al het vredesstreven en politieke activiteit om in deze tijd tot het vredesrijk te komen scherp bijbels gefundeerd en in duidelijke taal wordt gemotiveerd. Daarbij de verschuldigde eerbied in acht nemend voor Hem, die Zich voor ons offerde.
Want ten slotte moet mij van het hart, dat er een ontstellend gebrek aan eerbied is in de artikelen in De Christen, en niet alleen daar, t.o.v. de Naam van de Here Jezus.
Als het gaat om een ouderling, dan schrijft men: br De Graaf. Als het gaat om een voorganger, dan schrijft men: ds Ploeger. Als het gaat om een vorstin, dan schrijft men Koningin Juliana. Maar als het gaat om de Koning der Koningen en Heer der Heren, de Schepper, van al wat is, dan acht men Jezus voldoende.
Met belangstelling zie ik de reakties tegemoet.

Elst-OB P. Dubbeldam

— — — —

*) Sociale bewogenheid als middel? Die bewogenheid is dan wel van een hoogst bedenkelijk soort! Red.

DE CHRISTEN

1 november 1968

83e jaargang — 44

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Het kruis en de wereldvrede

De discussie die de laatste weken in ons blad is gevoerd over de vraag naar onze verantwoordelijkheid voor de vrede en voor een rechtvaardiger maatschappij is niet tot onze kleine kring beperkt. Zij wordt bijna overal gevoerd en de tegenstellingen die onder ons aan het licht treden worden ook elders gevonden. Dat is bij het grote belang van de vragen waarom het gaat minder dan een schrale troost. Want deze tegenstellingen gaan diep, omdat men over en weer de overtuiging is toegedaan dat het gaat om de laatste en ernstigste consequenties van het evangelie zelf. Zolang wij onze onderling sterk uiteenlopende politieke en sociale inzichten kunnen afdoen als een teken van onze broederlijke verscheidenheid, loopt het nog zo'n vaart niet. Maar wanneer de ernst van het evangelie zelf in het geding is, dan treden er diepere kloven aan de dag. Vooral nu wij zijn uitgedaagd om „scherp bijbels gefundeerd en in duidelijke taal het vredesstreven en politieke activiteit om in deze tijd te komen tot het vrederijk te motiveren", worden wij ons van de diepte van de kloven bewust. De duidelijke taal vormt daarbij niet de grootste hindernis. De bijbelse fundering op zichzelf ook niet. Wel rijst de vraag of wij dan over en weer onder ‚bijbels' hetzelfde verstaan. Het zou wel eens kunnen blijken dat daar het diepste verschil ligt en dat hetgeen de een voor strikt en scherp bijbels houdt door de ander als verdraaiing of vervlakking wordt aangemerkt. Wij moeten ons dan ook ernstig afvragen of wij niet als bijbels beschouwen wat het meest met onze eigen diepste overtuigingen overeenkomt.

Getuigenis

Het volgende is daarom ook niet bedoeld als een theologische uiteenzetting of een bijbelse fundering. Het draagt meer het karakter van een persoonlijke verantwoording, een getuigenis zo men wil. Het noemt slechts enkele bijbelteksten, omdat nu eenmaal de bijbelse waarheid niet bepaald wordt door het aantal teksten dat men er voor in het geweer kan brengen. Het noemt er toch wel een paar, omdat dit getuigenis nu eenmaal geen product van eigen denken of fantaseren is maar is wakker geroepen door die vreemde Ander die Jezus Christus is en van Wie wij niets zouden weten als het ons niet door het getuigenis van zijn apostelen en profeten in de bijbel was geopenbaard.

Twee bijbelteksten

Johannes drie vers zestien en Twee Corinthiërs vijf vers negentien zijn kostbare samenvattingen van de betekenis van het kruis. Daarmee roepen wij zondaren tot bekering en geloof, want het kruis brengt verzoening met God en het eeuwige leven. Maar in die beide teksten komt het woord wereld voor, ja het is een sleutelwoord: Zo lief had God de wereld, en: God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende. Voordat het over de redding van de enkeling gaat, gaat het over Gods liefde voor de wereld. Vreemd! Is de wereld dan niet dat zinkende schip waarvan nog zoveel mogelijk opvarenden gered moeten worden maar dat zelf reddeloos verloren is? Heeft God de wereld dan niet opgegeven om alleen nog de uitverkorenen die tot geloof komen te redden? Het is niet waar. God heeft de wereld niet opgegeven om de goddelijk eenvoudige reden dat het zijn wereld is, door Hem geschapen en door Hem bemind en zelfs in haar vijandige afkeer van Hem door Hem niet losgelaten. Misschien meent iemand reeds de ketterse reuk van de alverzoening op te snuiven want de bijbelse prediking van het oordeel liegt er toch niet om. Geenszins maar de bijbelse prediking dat God niet laat varen het werk van Zijn handen evenmin. Zo lief had God de wereld.

Het kruis

Is de betekenis van het kruis uitgeput met de kostelijke boodschap van de plaatsbekleding? In zeker opzicht zouden we kunnen zeggen ja. Want deze boodschap is voor ons zo allesomvattend, zo allesdoordringend dat we er eigenlijk nooit mee klaar komen. Christus in onze plaats is al meer dan wij in een heel leven kunnen verwerken. Maar de volheid van het kruisgebeuren is groter dan wij in onze beleving kunnen plaatsen. Het Nieuwe Testament getuigt ook nog van andere betekenissen van het kruis en wie zal zeggen welke betekenis de eerste of de grootste is?

Laten we zeggen dat verzoening en plaatsbekleding de eerste betekenis van het kruis is. Dwaasheid voor het denken en ergernis voor het ikgevoel is het kruis de plaats waar eindelijk en voor altijd een offer werkzaam is tot vergeving en tot herstel van de verhouding met de Schepper. Maar wanneer wij met Hem verzoend zijn en zijn Vrede kennen, dan kennen wij ook zijn liefde die naar de wereld uitging en uitgaat en uit zal gaan tot in eeuwigheid. Wie verzoend is met God, weet dat Gods verzoening uitgaat naar de wereld en hij ontdekt, als hij het eerder nog wist, dat deze wereld vol vervreemding is. Vervreemding tussen enkelingen, groepen,

Citaat van de week: God is geen locaal Godje, God is niet alleen de God van de gereformeerden, maar de God van de gehele wereld, van het pelgrimsvolk.
(Prof. dr J. Verkuyl)

klassen, volken, werelddelen, rassen. Wie werkelijk gegrepen is door de verzoenende liefde van God in Christus, die zal zich bij al die vervreemding niet langer gelukkig voelen. Hij kan er niet meer mee leven en hij wordt een getuige van Gods verzoening èn een werker voor een verzoening die deze vervreemding doorbreekt. Daarom zet hij zich in tegen discriminatie en onrecht, voor vrede en verzoening tussen de volkeren. Als hij het niet deed, zou hij niet meer kunnen roemen in de verzoening door het bloed des kruises. Dus toch activiteit om in deze tijd te komen tot het vrederijk? Dus toch een door mensen gebouwd koninkrijk Gods op aarde? Ik dacht dat juist de christen die ijvert voor vrede en verzoening zich aan die illusies niet overgeeft. Hij kent immers zichzelf en hij weet toch maar al te goed dat de kracht van de verzoening juist niet ligt in het menselijke initiatief maar in het kruis van Jezus Christus. Want het kruis is Gods overwinning op de machten der duisternis.

Gebroken machten

Het kruis is meer dan alleen verzoening, het is ook het oordeel en de overwinning op de machten, de geestelijke boosheden in de lucht, de overheden, de tronen, zichtbaar en onzichtbaar. Zo staat het in het Johannes-evangelie en in de brieven aan de Efesiers en de Colossenzen. Wat betekenen die machten?
Zij zijn het die mens en wereld gevangen houden. Het doet er eigenlijk niet toe hoe we ze ons voorstellen. De uitdrukkingen en termen die de Bijbel gebruikt stammen uit die tijd en niet uit deze. Maar de machten zijn dezelfde en zij maken dat hun aanwezigheid wordt bemerkt. Ze komen in het persoonlijke en in het sociale en politieke leven voor. Ze hebben te maken met elke verhouding van mensen tot mensen. Ik noem er zo maar een paar: bijgeloof, verslaafdheid, vervolgingswaanzin die tot pogroms en genocide leidt, rassenwaan enzovoort. Deze machten hebben onder aanvoering van de vorst der duisternis en met de medewerking van mensen de Zoon van God aan het kruis gebracht maar zij wisten niet wat zij deden, want anders zouden ze nooit de Heer der heerlijkheid hebben gekruisigd. Maar het is gebeurd en nu zijn de overheden en machten ontwapend en openlijk ten toon gesteld als overwonnen.
En zou dan wie gelooft in de overwinning van het kruis er niet op vertrouwen dat deze overwinning reëel is? We shall overcome, zong Martin Luther King en met hem duizenden die gegrepen waren door de verzoening van Christus. Was dat alleen maar een uiting van menselijk idealisme, goed bedoeld en wellicht vroom bedreven? Of lag daaraan ten grondslag het geloof: Er zijn geen grenzen aan Jezus' macht voor elk die wond'ren van Hem verwacht?
Ik vraag: hebben wij die macht-zondergrenzen niet te veel beperkt tot onze evangelisatiesamenkomsten? Zijn wij niet te snel tevreden geweest wanneer deze macht zich openbaarde in de redding van zondaren? Hebben we niet vergeten dat de overwinning aan het kruis zich ook uitstrekt tot de machten die volken en samenlevingen binden en knechten?

Navolging

Nog een derde betekenis heeft het kruis van onze Heer. Petrus zegt: ons heeft Hij een voorbeeld nagelaten. Het kruis is ook een weg ter navolging, een richtingwijzer voor de gehoorzaamheid, het patroon voor het leven der dankbaarheid.
Wij weten dit heel goed en doen allen ons best om met Gods hulp dit waar te maken in ons eigen wereldje. In de gemeente moeten wij leren de minste te zijn en smaadheid te lijden terwille van de zaak van de Heer. In ons persoonlijke leven moeten wij bereid zijn tot zelfverloochening en dienen, als dat van ons gevraagd wordt. En wij bidden: Heer, geef ons er kracht voor want uit ons zelf zijn wij zo niet.
Maar laten we niet vergeten dat de Heer het kruis heeft aanvaard omdat God de *wereld* wilde verzoenen met Zichzelf. Daarom is het kruis ook richtingaanwijzend voor ons maatschappelijk en politiek gedrag. Ook daar moet de navolging van Christus bedreven worden, omdat God de wereld zo liefheeft.

En nu de practijk

Het bovenstaande klinkt misschien wel wat erg nadrukkelijk. Misschien getuigt het naar veler inzicht ook niet van veel realisme. Ons politiek en maatschappelijk gedrag in het teken van de navolging van Christus? In het teken van het kruis? Kom kom, daar schieten we toch immers niets mee op. Je kunt nu eenmaal geen ideale samenleving hebben op aarde.
Het is waar. Maar er is dan ook geen terrein waarop de spanning tussen de oude wereld, de oude orde van dood, duivel en zonde die voorbijgaat, en de nieuwe wereld, de nieuwe orde van Christus, leven en gerechtigheid zo verschrikkelijk en verlammend aan de dag kan treden als juist in politiek en maatschappij. Niemand ontkomt hier aan de halfheden en de compromissen. Vaak heiligt het doel de middelen en ontheiligen de middelen het doel.

De practijk van wie strijdt voor vrede en gerechtigheid in de wereld vanwege het kruis van Christus is ontstellend moeilijk. Ieder politiek en maatschappelijk geïnteresseerde en bewogen christen weet dat uit eigen ervaring. Het gevaar is groot dat we, de vele mogelijkheden om te falen en het verkeerd doen ziende, zeggen: laten wij ons uit de wereld terugtrekken en ons beperken tot de bekering van zondaren tot God. Wat hebben wij met de wereld te maken? Ik beschouw dit als een dodelijk gevaar voor de gelovigen van de twintigste eeuw. Want dan geven wij prijs wat toch het voorwerp van Gods liefde en verzoening is: de wereld. Het is een prijsgeven van een groot en heilig stuk van het evangelie van Jezus Christus.

J. Reiling

handelingen 69

ALLEEN MET HEM
(mattheüs 6 vers 6)

Het gaan in de binnenkamer is een bevel van de Here Jezus. We mogen dit ervaren als een heilige handeling. Afzondering, eenzaamheid. Dit wil niet zeggen in het isolement treden. Achter de gesloten deur vindt de ontmoeting met „vader" plaats. Vader heeft ons lief. In Zijn tegenwoordigheid valt elke reserve weg.

Hier mogen we ons echt uitspreken. Wat nooit gezegd kan worden in de nabijheid van welk mens dan ook, wordt hier uitgesproken. Hier mogen we uitpraten in de ruimste zin. Aanbidding en voorbede zien we in het juiste licht van Zijn tegenwoordigheid. We komen als andere mensen naar buiten, uit de leerschool van Vader die het ons in het openbaar zal vergelden.

De apostel Paulus heeft ons iets van het wonder van dit beleven aan ons doorgegeven in Efese 3. De oorzaak van het buigen van de knieën is het wonder van het evangelie waar we allen bij betrokken zijn. Hij geeft ons de rijkdom en de kracht Zijner heerlijkheid. Wil ons samen met alle heiligen deze rijkdom doen beleven. Persoonlijk gebed, is: bij deze rijkdom betrokken zijn. Het wordt een handelen vanuit Gods tegenwoordigheid. Elke dag.

A. Visscher

RADENKONFERENTIE FRIESLAND

De najaarskonferentie van de raden der baptistengemeenten in Friesland, wordt gehouden D.V. op *woensdag 13 november 1968* in de Jeugdzaal van de Baptistengemeente te Leeuwarden, Noordvliet no. 11. *Aanvang 10 uur v.m.*

Het programma vermeldt o.a.: Referaat van ds G. Vegter (Rotterdam) over *Stort de traditionele godsdienst in elkaar? (De achtergronden van de huidige godsdienstcrisis en de tekenen van hoop op vernieuwing).*

Open Gesprek over het beroepingswerk, op gang te brengen door ds G. Brongers (Leeuwarden).

Nieuws uit de gemeenten (waarin met name de grote aktie „Handelingen 69" als onderwerp van onze belangstelling zal gelden).

H.O.

Aan rustige wateren

Boodschap en bezinning

Het evangelie van Jezus Christus moet verkondigd worden. De Heer heeft gezegd: Predikt het evangelie. Dat betekent dat iedere preek in wezen boodschap is. De verkondiger zal er steeds op uit zijn om in zijn preek een boodschap door te geven. Een preek, die dat element niet bevat, is geen preek. De preek moet een punt hebben. Ergens op gericht zijn. Er moet iets gezegd worden. Er gaat een Woord van God naar de mensen. En de preek moet dat Woord brengen. De gemeente, de schare die naar dat Woord luistert, staat voor het aangezicht des Heren. Zij krijgt van Boven een last, een opdracht, een taak. Zij krijgt te horen dat ze zich daartoe heeft te bekeren, dat zij mag en moet geloven en gehoorzamen. Zij wordt aangespoord tot de dienst, opgewekt tot trouw, verzekerd van de trouw van God en het slagen van zijn werk, vermaand en vertroost.

In de preek worden deze dingen gezegd als van Boven, van de Andere Kant, maar natuurlijk is er in diezelfde preek ook de bezinning van onze kant. Het is immers de preek tot mensen, die tot medespraak van de mensen voert. De mens mag het zijne bij God inbrengen. Het mag zelfs wel tegenspraak worden. De prediking is geen glad afgerond geheel. Het mag het abrupte element inhouden, het mag de worsteling met God zelf in zich bergen, als het varen in de storm, zoals hij ook de kalmte en de rust in zich bergt als het varen over een gladde spiegel.

De prediking is het levensgebeuren: de levende God en mensen, die leven en willen leven, zijn samen bezig.

Dan wordt ook de dynamische ruimte van de verzoening geschapen. Wie in het gebeuren van de prediking de hand van God weet te grijpen, ervaart in zijn ziel altijd weer een machtig gebeuren: als opnieuw geboren.

„Hoe kan dat", heeft Nicodemus eens gezegd. Ja, hoe is het mogelijk dat mensen nieuw worden. Dat is in tegenspraak met alle natuurervaring. Zoals de boom groeit zo staat hij. Maar de hand van God en de adem van God veranderen altijd weer wat zich laat vatten. Het onbeweeglijke wordt bewogen, het onbreekbare wordt gebroken, het onmogelijke wordt mogelijk. Daar wordt een mens vrij van de machten, vrij van de demonie van economische en politieke structuren: geld, klasse en partijbinding kunnen dan niet meer van God weg houden. De prediking is het machtige instrument, waarmee God de wereld, die Hij heeft verzoend, ook verandert.

Groningen Ph. Lindeman

(Uit: De Gemeentebode)

zand en zaad

Goed, dat er een *Christen* is; dit blad bedoel ik. Een paar maanden geleden begon ik mijn wekelijks praatje met te herinneren aan een lied, dat ik het koor van de gemeente in Rotterdam-C. in de oorlogsjaren had horen zingen en dat zo begon: Ik zend U uit. Ik had dat lied toen zeer gewaardeerd, maar was er, ondanks pogingen, later nooit in geslaagd het weer in handen te krijgen. Vanmorgen werd het mij gezonden. Niet uit Rotterdam, niet uit Europa. Uit Afrika kwam het, ingesloten in een brief van een paar zusters, die al jaren als verpleegsters werken in een ziekenhuis in Durban en met wie ik nu en dan een brief wissel. Laat ik ze noemen, want in Den Haag zullen ze even van het blad opkijken en tegen elkaar zeggen: Zeg, die kennen we toch. Het zijn de zusters Pina en v. d. Haspel. Eerstgenoemde schrijft op 17 juli: „De Christen" van 14 juni kwam gister in ons bezit, waarin U het heeft over het lied: Ik zend U uit. In mijn jeugd was ik lid van het toen dubbelkwartet „Gode zij ons lied", in Den Haag (later een gemengd koor en nu nog). Toen hebben wij dat lied eens bij een gelegenheid, welke weet ik niet meer, gezongen. Ik weet niet van wie het is en wie de muziek gekomponeerd heeft maar 'k heb het voor U opgeschreven en stuur U ook het oude muziekblaadje erbij".

Hartelijk dank. De muziek is mij te mollig en ik zal wachten tot iemand anders het mij voorspeelt. De woorden zijn ietwat verouderd, maar daar is wel wat aan te doen dacht ik. Wie weet horen we het in '69 nog. Ons zendingsjaar immers.

Ik wil u nog wel een paar regels uit de brief, die ook andere dingen vertelt, citeren: „Waar je ook kijkt is 't ellende. En 't prachtigste is, dat het dikwijls mensen van 't zelfde land zijn, die dat doen. Zo las ik in de *Nederlandsche Post*, een blad dat hier aan oud-Nederlanders verstrekt wordt, dat in juli 1967 door de Nederlandse regering vergunning verleend werd voor het uitvoeren naar Nigeria van 600 granaten, kaliber 76 mm., voor 5080 granaten voor houwitsers en voor ruim 16 miljoen geweerpatronen. Een eindje verder lees je dan dat het Nederlandse Rode Kruis een medisch team, bestaande uit twee artsen en twee verpleegsters naar Biafra zal sturen. Het Nederlandse Rodee Kruis heeft tot nu toe voor een bedrag van een ton aan goederen en geld naar Biafra gestuurd!" Ja zusters, zo doen we in deze wereld. We hebben er inmiddels wel wat aan gedaan, maar zulke dingen gebeuren onder de zon. Er zijn geen woorden voor. We zijn wel toe aan het Koninkrijk Gods. Want Oost noch West, Zuid noch Noord doen het anders. Je houdt voortdurend je hart vast. Het rommelt overal. Misschien moet men daarin ook voor een deel de oorzaak zoeken van de vele relletjes van studenten en intellektuelen. Sommigen willen niet langer bedrogen worden en hunkeren naar een nieuwe orde van vrede en gerechtigheid. Ik vrees: tevergeefs. Onze broeder Jelle Zwaan die nu al jaren niet meer op aarde vertoeft, maar die in onze Algemene Vergaderingen wel eens het woord nam, sprak bij een van die gelegenheden van het kwartje dat het altijd van een dubbeltje wint. De hebzucht, de machtswellust ruïneert de samenleving, maar wie zal daarvan de mensheid verlossen? Het keert in alle systemen terug. Vandaar dat ik mijn verlangen uitdrukte naar het Koninkrijk Gods, de heerschappij van Jezus.

En toch zullen we moeten voortgaan met deze verziekte wereld te dienen. Wij zouden wellicht meer voorbede moeten doen voor allen, die in hoogheid zijn gezeten. We zouden meer moeten dromen, spreken en werken zoals Martin Luther King het deed. Zoals zijn grote Voorganger het hem leerde, die de zeden veranderde en de mensen een vernieuwd denken gaf. Wij zitten nog teveel vast aan het eigen verleden aan de vaderlandse en wereldse geschiedenis. Jezus stond daar los van en toch er middenin. Niemands knecht en ieders dienaar. ‚Maak mij een beeld van U.'

Huizinga

ALLE JONGELUI OPGELET!

Het weekend van de Commissie voor Levensvragen dat gehouden zal worden op 15 en 16 november is teruggebracht tot één dag en wel zaterdag 16 november.

Spoedige opgave aan onderstaand adres is gewenst.

J. W. v. d. Craats, Spitaal 13, Sneek.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem IV

a) De apostelen (2)

Niet alleen kenmerk, maar ook en vooral eerste vereiste voor het apostelschap was het feit, dat de apostel de Here Jezus persoonlijk gekend moest hebben. Hij moest Hem gezien hebben.

De eerste ontmoeting met de Here Jezus moest dan gelegen hebben in de beginperiode van Jezus' werken. In Hand 1 : 22 noemt Petrus als begin: de doop van Johannes. Jezus' werken is begonnen met de doop van Johannes. Daar en toen is Jezus als Messias openbaar geworden. In de aanvang heeft niemand dat zo gezien, maar het is naderhand duidelijk gebleken.

Jezus' leven eindigde met Zijn hemelvaart, Hd 1 : 22. Tussen de doop van Johannes en de hemelvaart liggen kruis en opstanding. Van het kruis, van de kruisiging, zijn de Joden aanschouwers en getuigen geweest. Het volk stond er immers bij en zag toe, Lc 23 : 35. Zij allen hebben gezien, dat Jezus stierf.

Echter slechts de apostelen — en met hen nog vele anderen, gelovigen — hebben de Opstanding gezien. Slechts de apostelen hebben na Zijn opstanding met Hem gegeten en gedronken. Hun heeft Hij veertig dagen lang onderwijs gegeven, Hd 1 : 3. De apostelen zijn in de ware zin des woords getuigen van Zijn opstanding geweest. Dát is ten diepste voorwaarde voor het apostelschap geweest: de opgestane Jezus gezien te hebben.

Dat in de Jeruzalemse gemeente twaalf apostelen waren, ondanks het verraad en de zelfmoord van Judas, is te danken aan het initiatief van de apostel Petrus, om in Judas' plaats een ander te kiezen, Hd 1 : 22. Of dit alleen een initiatief van Petrus, dan wel ook van de andere apostelen is geweest, ontgaat ons. In ieder geval hebben zij er mee ingestemd, dat er een plaatsvervanger voor Judas gekozen zou worden. Vanwaar toch dit vasthouden aan het getal twaalf? Het ligt voor de hand te denken aan de relatie met de twaalf aartsvaders. Dat is een verband, dat ook Jezus al gelegd heeft, toen Hij zei, dat de twaalf apostelen in de wedergeboorte de twaalf stammen Israëls zouden richten, Mt 19 : 28.

De twaalf patriarchen vormden samen het begin van het volk Israël. Van die nieuwe gemeenschap, die in de oude Egyptische een Hettitische wereld haar intrede deed. Waarop Farao zijn tanden heeft stukgebeten. Zonder de twaalf aartsvaders was dit volk Israël ondenkbaar.

Zo is ook de gemeente van Jezus Christus ondenkbaar zonder de twaalf apostelen, die het fundament der gemeente vormen, Ef 2 : 20. Zoals Israël uit de aartsvaders is voortgekomen, zo is de gemeente van Christus voortgekomen uit de apostelen.

Daardoor zijn de apostelen buitengewoon geweest; onvergelijkelijk, zegt de nieuwe vertaling, II Cor 11 : 5, 12 : 11. In die zin kan er alleen maar sprake zijn van apostelen, als men de twaalve op het oog heeft (dat het begrip apostel ook wel uitgebreider gezien werd, blijkt daaruit, dat Paulus en Barnabas ook apostel genoemd werden). Om die reden kan de tweede Petrusbrief ook gehoorzaamheid aan het gebod der apostelen vragen, 3 : 2.

* * *

Uit de twaalve heeft Jezus drie naar voren gehaald: Petrus, Johannes en Jacobus. Deze drie werden door Jezus meegenomen, opdat zij getuige zouden zijn van de opwekking van het dochtertje van Jaïrus, Mc 5 : 37, opdat zij getuige zouden zijn van Zijn verheerlijking, Mt 17 : 1, en opdat zij getuige zouden zijn van Zijn worsteling in Gethsemané, Mt 26 : 36-46.

Dat Jezus het aangedurfd heeft, binnen de beperkte kring van de twaalf apostelen daarvan drie een bijzondere plaats aan te wijzen, kan ons verbazen. Wij weten uit ervaring, hoe gemakkelijk dat aanleiding geeft tot tweestrijd. Ook Jezus heeft de kwalijke kanten van het karakter van Zijn apostelen ervaren. Zij twistten meer dan eens over de vraag, wie van hen wel de meeste zou zijn, Mc 9 : 33 v. En grote verontwaardiging was er bij de tien, toen Jacobus en Johannes om een ereplaats vroegen in Jezus' heerlijkheid, Mc 10 : 35 vv.

En Jezus, al deze dingen van tevoren wetende, heeft nochtans drie er uit gehaald en bevoorrecht boven de anderen. Ook in de gemeente in Jeruzalem was de positie van deze drie sterker dan van de rest der apostelen. Dit was ook bij de vijanden van Jezus en Zijn gemeente bekend. Petrus en Johannes werden samen gevangen genomen, Hd 4 : 1-3. Later alle apostelen, Hd 5 : 18, maar dan is het toch weer Petrus, die het woord doet, die in ieder geval apart genoemd wordt: Petrus en de apostelen, Hd 5 : 29. Dat ook Jacobus, de broer van Johannes, een belangrijke figuur was, blijkt uit het feit, dat Herodes deze liet gevangen nemen en ter dood brengen met het zwaard, Hd 12 : 2. Daarna wilde hij dezelfde daad jegens Petrus begaan, Hd Hd 12 : 4.

* * *

Wat ons eigenlijk het meeste verbazen moet, is wel het feit, dat wij nergens in de Handelingen lezen van enige spanning in de gemeente van Jeruzalem door het feit, dat Petrus en Johannes en Jacobus zo lang zo'n voorname plaats hebben ingenomen, terwijl de andere apostelen er toch ook waren. Goed, Jacobus is vrij vroeg van de gemeentelijke arbeid uitgeschakeld. Maar dat twee naturen als Petrus en Johannes het zo goed met elkaar konden vinden, en het zo lang met elkaar konden uithouden, dát is alleen maar toe te schrijven aan het feit, dat de Heilige Geest in het leven en hart van deze vissers van Galilea een wonder gedaan had.

Het is ongetwijfeld — menselijkerwijze gesproken — mede aan deze omstandigheden toe te schrijven, dat de gemeente in Jeruzalem zo'n bloeiperiode kon doormaken. Waar liefde woont, gebiedt de Heer Zijn zegen, Ps 133. Voor een krachtig getuigenis naar buiten is het onverbiddelijk eerste vereiste, dat de leiders der gemeente één zijn, en in broederlijke liefde elkaar verdragen, en erkennen, dat ieder zijn eigen begaafdheid en geestesgaven heeft. Of anders gezegd: gezegend is de gemeente, wier leidinggevende broeders zich zien als dienaren van de gemeente van de Heiland.

Zó moet het wel geweest zijn met de apostelen. Daarom werd de gemeente te Jeruzalem gezegend.

Ploeger

HALF MILJOEN PER JAAR VOOR BEROEPINGSWERK IN GEREFORMEERDE KERKEN

Om meer dan één reden roept het beroepingswerk zoals dat in vele kerkgemeenschappen bestaat weerstanden op. In de Gereformeerde Kerken is thans een Landelijk Comité Beroepingswerk begonnen de problemen te verminderen door keuze-mogelijkheden te organiseren voor predikanten en vakante kerken.

In Centraal Weekblad worden enkele van de moeilijkheden die het beroepingswerk in de Gereformeerde Kerken kent opgesomd:

* momenteel zijn er 214 vervulbare vakatures in de Gereformeerde Kerken
* per jaar wordt een half miljoen gulden door de vakante kerken aan het beroepingswerk besteed
* sommige predikanten en kandidaten ‚jongleren' met beroepen (record: één predikant in kontakt met 105 gemeenten)
* de Synode houdt zich reeds vanaf de oorlog met deze problematiek bezig, maar de overgang van woorden naar daden bleek tè moeilijk.

VAN DE REDAKTIE

Nogmaals attenderen we erop, dat advertenties voor ons weekblad gezonden moeten worden aan de administratie, Dalweg 77, Arnhem.

Alle andere kopij moet aan de redaktie: Zeilstraat 34, Sneek, worden geadresseerd.

NADER BEZIEN

Reformatie en vernieuwing

Een citaat:

„Toch zou ik willen pleiten voor een uitdrukkelijke viering van 31 oktober. Maar dan samen. Geen viering van de fouten die in 1517 en daarna over en weer gemaakt zijn en geleid hebben tot kerkscheuring en zelfs kerk-versnippering; maar viering van het appèl van de Geest Gods aan de Kerk om zich alsmaar door te blijven vernieuwen".

Het zal geen verwondering meer wekken wanneer we zeggen, dat de bovenstaande regels een aanhaling zijn uit een publikatie van een roomskatholiek theoloog (Pater Amatus van Straaten). 't Kan verkeren! Nog maar 15 jaar geleden verscheen het geruchtmakende Mandement — waarin de nederlandse bisschoppen opriepen de oude stellingen te versterken — en nu reeds veroorzaakt een oproep uit hetzelfde ,kamp' om sámen de 31ste oktober te vieren geen verwondering meer.

De kerkhervorming was, zo heet het, ,appèl van de Geest Gods aan de Kerk om zich alsmaar door te blijven vernieuwen'. Met deze omschrijving van de betekenis van Luther zullen velen het eens kunnen zijn. We mogen niet stil blijven staan bij hetgeen bereikt is maar moeten voortgaan.

Er zijn vele oorzaken aan te wijzen die van betekenis zijn voor de vernieuwingen die zich op het ogenblik voltrekken in (vooral) de (grote) kerken naast ons. Oók het appèl van de Geest Gods aan de kerken om zich te vernieuwen moet daarbij in rekening gebracht worden.

Is het ons als baptisten toegestaan om al deze bewegingen bij onze ,buren' als belangstellende toeschouwers — meer of minder geboeid — gade te slaan? Met nu en dan een kritische opmerking of soms een toejuiching voor een bepaalde ontwikkeling onzerzijds? Vergissen we ons niet dan is dat wel heel vaak onze houding. Alsof alleen voor die anderen de eis dringt gehoorzaam te zijn aan het appèl van de Geest Gods om zich te reformeren, zich te vernieuwen...

Het zou een vreselijke vergissing zijn wanneer we met onze gemeenten en hun leven zó ingenomen zouden zijn. Ook wij dienen te letten op wat de Geest tot de gemeenten zegt.

De oproep tot voortdurende vernieuwing geldt ook onze gemeenten en ons persoonlijke leven. Het zou wel eens zo kunnen zijn, dat het appèl tot vernieuwing vooral door ons heel letterlijk begrepen moet worden: om als gemeenten van nieuw-geborenen nu ook werkelijk in ,nieuwheid des levens' in deze wereld te leven.

Als baptistengemeenten moeten we onze doop wáár maken. Wat dat betreft zijn we vaak bij Paulus, bij Mantz, Grebel, Menno, bij Feisser of bij Louw blijven staan — ons herinnerend wat zij gezegd en gedaan hebben. Tenslotte is het niet voldoende ,recht in de leer' te zijn maar om dienovereenkomstig te léven. De reformatie dient voort te gaan!

v. D.

gemeenteberichten

INTREDE VAN DS Y. FLIETSTRA TE GENK (BELGIE)

Genk — (L.H.v.L.) Zondag 13 oktober was een grote dag voor de baptistengemeente in Genk, want op die dag ging een lang gekoesterde wens, om een hulpprediker en plaatsvervanger voor ds A. H. Deelstra te krijgen, in vervulling. Van heinde en ver waren ze dan ook gekomen om deze feestdag met de gemeente te vieren.

's Middags om 3 uur hield ds Jac. Tromp uit Treebeek zijn bevestigingstoespraak waarin hij ons bepaalde bij het Schriftgedeelte uit Jesaja 40 en dan speciaal vers 3 „Hoor, iemand roept: Bereidt in de woestijn de weg des Heren, effent in de wildernis een baan voor onze God". Er wordt van een voorganger nogal wat verwacht, betoogde hij, hij moet goed kunnen spreken, hij moet goed kunnen omgaan met jeugd maar ook met ouderen, hij moet een goed journalist zijn en als er een kerk gebouwd moet worden ook nog een bouwdeskundige. Maar de voornaamste taak van een voorganger is toch wel dat hij een heraut moet zijn die erop uit trekt om aan ieder de blijde boodschap van Gods liefde te verkondigen.

Nadat de gemeente met een eenstemmig ,ja' haar nieuwe voorganger had aanvaard, werd deze door ds Tromp en ouderling Fuunk bevestigd. Hierna kreeg ds Y. Flietstra het woord voor zijn intrede-toespraak. Hij deed dit naar aanleiding van Psalm 127. „Als de Here het huis niet bouwt, tevergeefs zwoegen de bouwlieden daaraan". Als we het eigendom van de Here zijn, dan zijn we een levende steen waarmee God Zijn tempel bouwt. U moet u door de Heer laten gebruiken, riep hij de gemeente toe; ik kan hier wel werken, maar als de Here niet bouwt dan werk ik voor niets. Laten we daarom bruikbare krachten zijn in het Koninkrijk Gods.

Na deze toespraak kregen de diverse verenigingen zoals zondagsschool, de School met de Bijbel, vrouwenvereniging, jeugdvereniging, de gelegenheid om de nieuwe voorganger en zijn vrouw te begroeten. Zij deden dit niet alleen met woorden maar ook met bloemen en goede gaven.

Afgevaardigden uit Rotterdam, Almelo, Deventer, Eindhoven, Treebeek en Sittard wensten de nieuwe voorganger een zegenrijke arbeid in Genk toe. Hierna werd de middag gesloten met een feestelijk samenzijn waarin, zoals men dat in Genk gewoon is, werd getrakteerd op Limburgse vla met koffie.

Als we terugzien op deze zondag dan zijn we dankbaar dat God onze voorganger uit Canada naar ons liet overkomen. En we kunnen eigenlijk maar één ding uitroepen, zoals ouderlink Fuunk het in zijn welkomstwoord deed: Prijst de Heer!

OPNIEUW JUBILEUM IN EINDHOVEN

Eindhoven — (K.B.) Mochten wij in ons vorig bericht melding maken van het 40-jarig jubileum van de zondagsschool, nu laten wij iets weten over het 40-jarig jubileum van ons zangkoor „Immanuel". Uit de grote belangstelling tijdens de receptie en de uitvoering op 26 en 27 oktober bleek duidelijk, dat het koor een grote plaats inneemt in de gemeente en daar buiten. En het bleef niet alleen bij woorden maar ook in daden. Vele oud-leden van heinde en ver hadden aan de uitnodiging gehoor gegeven om dit feest mee te maken. Ongetwijfeld hebben ook zij hun steentje bijgedragen tot het welslagen van dit feest.

Na de receptie volgde 's avonds de uitvoering o.l.v. br H. Beekman met medewerking o.a. van „The Hallelujah Sound" uit Den Haag. Het hoogtepunt van de avond was wel toen het koor met haar oud-leden (totaal plm. 120) o.l.v. haar ouddirigent br H. Niemeijer spontaan het lied zong: „O, had ik een hart, als de sneeuw wit en rein". Onwillekeurig moet je dan denken, hoe machtig en schoon het zal klinken, wanneer „Het Grote Koor" in de hemel zijn lofliederen mag zingen voor Gods troon. Het was een avond waarop het zaad van het evangelie door woord, zang en muziek rijkelijk werd uitgestrooid.

Zondagmorgen werd door onze voorganger ds J. Schouten in 't bijzonder stilgestaan bij de naam en de betekenis van „Immanuel", zijnde de naam van het koor. 's Middags was er 'n evangelisatiesamenkomst, waarin ds R. Reiling het evangelie verkondigde, zulks met medewerking van het koor.

Dat vreugde en droefheid heel dicht bijelkaar liggen werden we weer gewaar, toen 's ochtends bekend gemaakt werd, dat de Heer die nacht heel onverwacht onze broeder Ottens had thuis geroepen.

Gelukkig weet men in het zuiden des lands ook wat werken is en dat weerspiegelde zich metterdaad in de gemeente. Deze week hoopt men het 4000ste exemplaar van het extra nummer van De Zaaier aan een inwoner van de Lichtstad ter hand te stellen. De verenigingen treffen reeds hun voorbereidingen voor het naderend kerstfeest. Ook de activiteiten rond Handelingen 69 en de A.V., die in 1969 in Eindhoven zal worden gehouden, vragen veel voorbereiding en mankracht.

Wetende, dat alles moet zijn ter eer van onze meester en tot heil van de naaste gaan we moedig en vol vertrouwen het werk verrichten.

Mededelingen

OPGELET

Met ingang van 4 november a.s. is het telefoonnummer van De Vinkenhof gewijzigd in 030-784823.

Met ingang van dezelfde datum is het telefoonnummer van de rektor drs. J. Reiling gewijzigd in 030-784961.

Gunst of keuze?

Enkele onze voorgangers zijn door hun protest tegen de huidige gang van zaken in onze nationale èn internationale samenleving in het nieuws gekomen. Zij haalden soms de voorpagina, zoals men dat pleegt te noemen.
Hun protest en aanverwante activiteiten, hebben ons — ook (en niet in het minst) als baptisten — weer voor de vraag naar de politieke verantwoordelijkheid van de christen gesteld.
Sommigen zeggen, dat wij — als gelovigen — ons niet met depolitiek moeten bemoeien, want politiek is vuil — zegt men. Anderen hebben daarop geantwoord, dat als wij ons niet met de politiek bemoeien, de politiek zich wel met ons bemoeit. In beide opmerkingen steekt veel waars. Niemand zal dat durven ontkennen. Maar daarmede is de zaak niet ten einde.
Zonder aanspraak te willen maken op de uitdrukking: Hij heeft het laatste woord er over gezegd, zou ik willen wijzen op iets anders. Namelijk hierop, dat vele christenen — niet alleen als zij de voornaam baptist dragen — zich helemaal niet bezighouden met de vragen van de samenleving waarin zij staan. Nu is dat niet helemaal waar, en kán het nooit helemaal waar zijn. Want ook een veelgehoorde opmerking als: alles wordt maar weer duurder tegenwoordig, is tenslotte een stukje critiek op een maatschappij, waarin de prijzen niet (altijd) vastgesteld worden. Wie zegt, dat de straffen voor „onder invloed besturen van een motorrijtuig" drastisch verhoogd moeten worden, oefent critiek uit op een minister en een Staten-Generaal, die dat blijkbaar niet doen.
Als ik zeg, dat veel christenen zich helemaal niet bezighouden met de vragen van de samenleving, bedoel ik daarmee in feite, dat zij geen *keuze* doen uit de voorhanden mogelijkheden. Zij gingen ter stembus, omdat er een opkomstplicht was (die zal wel vervallen). Zij gaven hun stem aan een partij, die „christelijk" was, of niet. Of zij gaven hun stem aan de meest-biedende. Concreet: zij gaven hun stem als een gunst, niet als een keuze. Gevraagd naar het waarom van deze gunstbetoning, zouden ze het antwoord schuldig moeten blijven. Misschien, dat sentimenten een rol speelden (een „christelijke" partij, of een niet-christelijke partij), of slechte ervaringen met een politiek geinteresseerde buurman, of prettige contacten met zo iemand. Misschien ook gaven ze hun stem blindelings, op de tast af. Wellicht stemden ze blanco, menende op deze wijze duidelijk te kunnen maken, dat alle politieke partijen toch maar één pot nat zijn. Hoe dit ook zij, van bewuste keuze was geen sprake.
En ik vraag mij af, of dat een houding is, die een gelovige past. We léven immers in deze wereld. We kunnen er niet uitstappen. Dat er in de politiek veel vuile dingen gebeuren, is waar. En dat de idealen van de politieke partijen — en van politiek-geinteresseerde mensen — niet immer verwerkelijkt worden, zelfs niet verwerkelijkt kùnnen worden, is waar. En dat sommige politieke ijveraars zich in de verkiezingstijd voordoen als pure idealisten en na hun verkiezing zich ontpoppen als pure egoïsten, komt ook al meer dan eens voor. Maar dat alles ontslaat de christen niet van de plicht, om serieus te leven, om ook als burger van een staat serieus te leven. Om als deel van een groter geheel een voor dat geheel waardevolle plaats in te nemen.
Goed, wie zich aan politiek niet wil storen, die ga zijn gang. Maar laat dan die houding voortvloeien uit een keuze, niet uit een houding van luie lamlendigheid, van angst voor het eigen hachje.

* * *

Het *doen* van een keuze is altijd een teken van verantwoordelijkheid. De *keuze zélf* is ook eeen zaak van verantwoordelijkheid. We kennen de uitdrukking „verantwoordelijkheid nemen", en daarmee bedoelen we dan wel, dat iemand bewust bereid is de gevolgen van zijn keuze, van zijn woorden, van zijn daden te aanvaarden. In feite echter kán en hoeft een mens geen verantwoordelijkheid te némen, maar wordt de verantwoordelijkheid hem opgelegd.
God legt de mens verantwoordelijkheid op, jegens het eigen leven, jegens God. Dat doet God, omdat Hij de mens het leven geeft. De verantwoordelijkheid houdt op, zodra de mens gestorven is. God legt de mens ook verantwoordelijkheid op als deel van de gemeenschap. Dat doet God, omdat Hij niet één, maar miljarden mensen geschapen heeft. En Hij geeft geen hunner een andere woonplaats dan déze aarde. Voor niemand van hen heeft Hij een andere zon dan die waaronder u en ik leven.
Verantwoordelijkheid némen kan in dit verband dan niets anders betekenen dan zich als mens bewust te zijn van zijn geschapen-zijn, en van zijn geplaatst-zijn-in-een-gemeenschap. Vanuit die plaats in de gemeenschap zal hij meebouwen aan het voortbestaan van die gemeenschap, of meewerken aan haar ondergang. Hij kan proberen zich ondanks die gemeenschap te handhaven, hij kan proberen zich dank zij die gemeenschap omhoog te werken. Hij kan op velerlei wijze tot een zegen en tot een vloek zijn. Maar altijd zal hij rekenschap moeten afleggen.
Hij kan onbewust verkeerd handelen, hij kan bewust een verkeerd standpunt innemen. Maar hoe dan ook: als hij zich laat voortdrijven op de golven van egoisme, overschilligheid, luiheid, zal hem zijn schipbreuk zwaarder worden aangerekend dan wanneer hij positie koos, en vanuit die gekozen positie zijn leven leidde.

* * *

Dat wij als gelovigen mede-verantwoordelijk zijn voor de gang van zaken in deze wereld, is vanuit de Bijbel te beklemtonen. Dat we het van de éne zon en van dezelfde regen moeten hebben, plaatst ons niet op één rij met de anderen. Ook voor de christenen geldt (en voor hem misschien wel het allermeest!): wie niet werkt, zal ook niet eten. Dat werk kunnen we nooit doen op ons eentje, zelfs niet als christelijke gemeenschap op ons eentje. We komen daarbij en daardoor en daarmee altijd in aanraking met anderen, ook met ongelovigen. Ook zij zoeken naar oplossingen voor velerlei problemen. Daarbij mogen we hen helpen, adviseren, steunnen.
Hoe? Op welke wijze?
Dat is een ander hoofdstuk. Hoofdzaak is, dat we onze kracht, ons weten, ons ideaal niet als een gunst wegschenken aan de meestbiedende, maar dat we een bewuste keuze doen.
Dat heeft niets te maken met wereldgelijkvorming worden of iets dergelijks. Maar dat heeft alles te maken met de doorwerking van de heerschappij van de opgestane Heer, onder Wiens voeten alle dingen gesteld zijn. Dat wij dan maar niet zo dwaas zijn, om iets daaronder vandaan te halen.

Ploeger

NIEUWE RADIORUBRIEK VAN CONVENT VAN KERKEN

Het Convent van Kerken is begonnen met een nieuw radioprogramma „Convent", dat 's zondagsavonds om zes uur na de kerkdienst wordt uitgezonden. In het programma is o.a. een kerkelijke nieuwsrubriek opgenomen onder redaktie van Jan J. van Capelleveen, redakteur van het dagblad De Rotterdammer. Verder bevat het programma voor de komende maanden een serie besprekingen van de nieuwe liturgie van de Gereformeerde Kerken. Deze worden verzorgd door de cantor-organist Jan Pasveer. Ook is er een rubriek boekennieuws in opgenomen. Het programma duurt steeds van zes uur tot half zeven.

„HANDELINGEN 69"

De werkgroep voor zang en muziek t.b.v. „Handelingen 69" heeft nog losse bladen van het „mottolied" in voorraad: volledige tekst met 4 stemmige harmonisatie en bovendien nog een mooie instrumentale tegenstem.
Deze zijn *gratis* voor onze gemeenten verkrijgbaar ten dienste van de evangelisatieaktie. Uw aanvragen zien we gaarne spoedig tegemoet. Te richten aan bovenstaande werkgroep p/a mevr. C. Kiwiet-Blaauw, Uitslagsweg 66, Hengelo (O), tel. 05400-13225.

Lezers aan het woord

Antwoord aan broeder P. Dubbeldam

1. Het ontstellend gebrek aan eerbied t.o.v. de Naam van de Here Jezus, dat volgens broeder Dubbeldam ons blad ontsiert, is — om zijn eigen woorden te gebruiken — tenminste bijbels scherp te motiveren. Het wordt nl. ook in zeer sterke mate aangetroffen bij de evangelisten Mattheus, Marcus, Lucas en Johannes. Zij gebruiken de Naam van onze Heiland in totaal 557 keer en, voorzover ik heb kunnen nagaan, achten zij vrijwel steeds Jezus voldoende.

2. Jezus heeft gezegd: Niet ieder die tot Mij zegt Here Here, zal het Koninkrijk der hemelen binnengaan, maar die doet de wil mijns Vaders die in de hemelen is (Matth. 7 : 21). En: Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt (Matth. 7 : 1).

Bilthoven, 25 oktober 1968 J. Reiling.

WIE IS WERKELIJK CHRISTEN...?

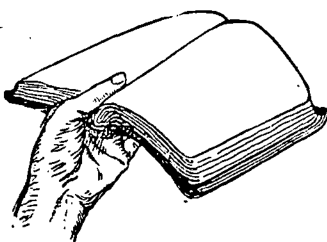
Br Langbroek maakt in zijn ingezonden stuk van 11 oktober j.l. de opmerking, dat de inhoud van De Christen wel eens de reden kan zijn waarom sommigen die naam liever gewijzigd zien.
Welnu het moet dan nog maar eens gezegd worden, dat de naam van ons weekblad toekomt aan de volgelingen van onze Heiland en dat het m.i. daarom minder juist, ja zelfs iets aanmatigend klinkt, om die naam aan ons weekblad te geven. Bovendien is het zo, dat wij ons maar al te vaak moeten schamen voor de naam „Christen" want waar is onze bewogenheid met de medemens? Jazeker óók buiten de baptisten-kring zijn er mensen in nood en niet alleen geestelijke nood! (Honger-ziekte enz. enz.).
Ik ben van mening, dat juist op sociaal en maatschappelijk terrein de gehele christelijke wereld véél en véél te kort schiet. Van harte wil ik instemmen met de opmerkingen door br ds Renken gemaakt ten opzichte van de Vredesweek en andere problemen. Het lijkt soms wel zo, dat wij geen andere problemen kennen dan de goede gang van zaken in eigen gemeente of kring, en juist dit brengt het isolement met zich mee, dat vooral in deze tijd ongewenst is.
Het moet wij eveneens van het hart, dat ik tevergeefs heb gezocht in ons weekblad naar een verslaggeving over de akties van ds Ketelaar. Misschien is u het niet eens met de manier waarop die worden gevoerd, doch u kunt er van overtuigd zijn, dat ook hier de christelijke bewogenheid de voornaamste drijfveer is.
Laten wij als baptisten vooral het gebod van de naastenliefde in praktijk brengen en ook niet vergeten mede-christenen in andere kerken of kringen als zodanig te erkennen.
Links of rechts gericht zijn speelt hierbij geen rol. Slechts het gericht zijn op Jezus Christus is belangrijk.

Sneek, 22 oktober 1968 J. de Boer,, (Looxmagracht 13)

DROEVIGE ZAKEN? (4)

Geachte eindredakteur.
Met verbazing het ingezonden stuk gelezen van broeder Renken, in De Christen van 18 oktober j.l. Haalt broeder Renken het één en ander niet een beetje door elkaar? En ziet broeder Renken de zaak niet een beetje zwart-wit?
Ik wil er niet té ver op ingaan, maar even enkele punten noemen: Broeder Renken ziet het deelnemen aan de akties van andere gelovigen op één lijn met evangeliseren.
Geachte broeder, men behoeft niet deel te nemen aan een Vredesweek of aan een Raad van Kerken om te evangeliseren. Zijn niet alle gemeenten druk doende met Handelingen 69? Lees je niet steed weer over vele pogingen en akties om de mens met de boodschap van de Heer te benaderen? Ik zou zeggen, broeder, lees de gemeenteberichten eens en u zult zien, dat ook onze gemeenten bezig zijn om het zout der aarde te zijn en het licht der wereld om de liefde van God uit te dragen in de wereld.
Natuurlijk geloof ook ik, dat het goed is om je ook eens onder andere gelovigen te laten zien en hier en daar gebeurt dat ook. (De gemeente Zwijndrecht heeft pas nog meegedaan in groter verband). Ik weet ook van andere gemeenten dat ze bezig zijn, maar wel hun eigen „gezicht" behouden. Als u dergelijke dingen al droevige zaken noemt, broeder, dan zijn er nog wel enkele andere te noemen die veel en veel droeviger zijn. Maar ik zou persoonlijke ervaringen moeten noemen die ik ervaren heb in de samenwerking met anders „denkenden" en daar wil ik u voor sparen. Liever wil ik zeggen: heb goede moed broeder, langzaam maar zeker komt men er in Nederland achter dat ook de baptisten mensen zijn met een warm hart voor de Heer, die Hem liefhebben. Het ontbreekt vaak aan kennis over ons en misschien missen we daardoor de boot wel eens?
Hartelijke broedergroeten en pas op dat u uw ogen open houdt!

Zwijndrecht, 24 oktober 1968 A. P. Verduyn.

Wat zullen we lezen?

Zondag 10 november is in onze gemeenschap de Tabitha-zondag. Dat bepaalt ons bij ons christenzijn in deze wereld. Christenzijn is méér dan alleen maar wachten op de hemel. Maar het is óók méér dan alleen maar goeddoende bezig zijn.

zondag	3 nov.	Hand. 9 : 36-43	Zij gaf een schoon voorbeeld
maandag	4 nov.	Jer. 38 : 1-13	Zelfs lompen kunnen tekenen der liefde zijn
dinsdag	5 nov.	Rom. 5 : 1-11	De diepste menselijke nood is de zonde-nood
woensdag	6 nov.	Mt 25 : 31-46	In de broeder ontmoeten wij Jezus
donderdag	7 nov.	Mt 5 : 13-16	Gods getuigen
vrijdag	8 nov.	Gen. 4 : 1-16	Ben ik mijns broeders hoeder?
zaterdag	9 nov.	Joh. 15 : 1-8	Wie in Mij blijft

Pl.

DANKBETUIGING

Broeders en zusters van ons kleine landje, dat ons zo dierbaar was toen wij als vreemdelingen in Canada woonden.
U begrijpt dat in een groot land — want groot is het, dat weten velen van u reeds omdat u het gezien hebt — in de loop der jaren, door een christen die zijn plaats in Gods huis inneemt daar ook vele vrienden gemaakt worden. Niet alleen vrienden, maar een gezin als het onze, trekt anderen aan, en zo zijn van onze kinderen daar reeds 5 getrouwd. U begrijpt ook dat kleinkinderen haast niet kunnen uitblijven — we hebben er 5, en het zijn juist deze kleine rakkers die ons bijna deden besluiten toch maar in Canada te blijven. Want ook daar moet het evangelie verkondigd worden, en ook daar is de nood erg groot. Maar onze Machtige Heer heeft ons dit werk hier in Genk doen zien met al zijn nood: de nood in België is erg groot. Toen wij dan ook, na alles verkocht te hebben op de boot stapten, hebben wij in vol vertrouwen op de Heer, nooit in wanhoop gevraagd: hoe komt het toch met onze meubelen? Wij wisten van de oproep van br Deelstra (in De Christen) en we vertrouwden op de Heer. En ons vertrouwen is niet beschaamd geworden.
Wat u gedaan hebt als broeders en zusters van onze gemeenten, met hun vrienden, is ongelooflijk. Dat wil zeggen: voor een ongelovige. Wij wisten dat alles goed zou komen.
Wij hebben alles wat nodig is, zelfs de 4 slaapkamers met slaapgelegenheden. Alles hebben wij ontvangen als van de Heer en als u het aan Hem gegeven hebt, hebt u reeds de Zegen, zoals br Deelstra zei, ontvangen.
Mogen wij u dan nogmaals hartelijk bedanken voor al het goede dat u voor ons gedaan hebt. Weest den Here bevolen. Genk het zendingsveld naast de deur dankt u ook en wij verwachten grote dingen van Hem die alles bestuurt.
Uw broeder in Christus, ds Y. Flietstra, Onderwijslaan 11, Waterschei-Genk (België).

STUDENTENCONTACT GRONINGEN

Gaarne ontvang ik ook dit jaar de namen en adressen van hen die zich aan de Groninger Universiteit hebben laten inschrijven, teneinde hen voor het geregelde studentencontact te kunnen uitnodigen.
Ph. Lindeman, predikant voor studentencontact vanwege de Unie van Baptistengemeenten voor Groningen. Damsterdiep 64a, tel. 05900-32602.

STAATSWETTEN TEGEN BEKERING

De regering van de indiase deelstaat Madhya Pradesj heeft bekering (tot het christendom) „door geweld, al te veel aandringen of andere bedriegelijke middelen" strafbaar gesteld. Elke nieuwe bekering moet voorts gemeld worden bij de plaatselijke autoriteiten, bekering van meisjes beneden de achttien jaar is geheel verboden.

ZONDAGSSCHOOLKONFERENTIE Z.O. GRONINGEN-DRENTHE

Zondagsschoolarbeiders(sters) van het gewest Zuid-Oost Groningen en Drenthe: op 9 november a.s. wordt te Coevorden onze gewestelijke zondagsschoolkonferentie gehouden; aanvang 3 uur (om half drie is de thee klaar).
Wij rekenen op u allemaal. K.R.

INSTRUKTIEDAG GEWEST HOLLAND

Van 10.00 uur v.m. tot 4.00 uur n.m. zal er op zaterdag *2 november a.s.* een instruktiedag gehouden worden in de baptistenkapel te Utrecht-Noord (Daelwijklaan 3). Deze dag zal tot stand komen door samenwerking van R.J.C.-raad, Vormingswerk en het gewest Holland. Voor dit weekend zijn in het bijzonder uitgenodigd *predikanten* die zich interesseren voor het werk in de plaatselijke afdeling, *jeugdleiders,* ook die van de Tussenjeugd, *en jonge mensen* die verantwoordelijkheid dragen voor het plaatselijk jeugdwerk.

Het programma is in het kort als volgt samengesteld:

1. Muziek en zang, door ds G. Liebe uit Amsterdam.
2. „Combineren", o.l.v. ds M. G. Boeschoten, algemeen vormingsleider der N.B.J.B.
3. Inleiding, gevolgd door diskussie, van de heer W. J. Blanken, lid R.J.C.-raad. Onderwerp: „N.B.J.B., R.J.C., gewest en vormingswerk: hoe steekt dat in elkaar en valt er tegenaan te schoppen?'
4. „*Lees* niet *alleen* die *krant,* o.l.v. ds Boeschoten.
5. Geluidsstudio.

Het is gebleken dat het zeer moeilijk is om die mensen bij elkaar te krijgen voor wie het te bieden programma is bedoeld. De organisatoren van deze instruktiedag doen derhalve een dringend beroep op de bovengenoemde personen in het gewest Holland op zaterdag 2 november a.s. aanwezig te zijn. Het is belangrijk dat deze mensen medeleven, mededenken en medewerken ook wat het landelijk en gewestelijk werk betreft. T.W.

10-11-68 Tabitha-zondag

Zijn mensen, die in bejaarden-, verpleeg-, ziekenhuizen en dergelijke werken te beklagen? Ze hebben ongeregelde werktijden. Ze hebben vaak het weekend niet vrij. Soms moeten ze omdat een collega uitviel invallen. Wat ze zien, en horen, en ruiken, is niet altijd aangenaam. Soms worden ze in hun superieuren teleurgesteld. En altijd maar weer moeten ze bereid zijn de onderste weg te gaan. En in hun armen nemen, wie hen sloeg, en lopen met wie hen trapte, en bidden met wie hen onheus behandelde. En toch....

Wie wordt rijker: iemand die altijd maar wacht tot hem geschonken wordt, of iemand, die altijd uitziet naar een mogelijkheid om te geven? Inderdaad, het is spotten met elke vorm van economie als de bijbel zegt, dat de gever rijk wordt, en de ontvanger arm.

Wie alleen maar denkt aan de bevrediging van eigen begeerten, leidt een armetierig bestaan.

Wat dat betreft: de priester en de leviet waren er slechter aantoe dan de barmhartige Samaritaan.

Ploeger

KORREKTIE

In het ingezonden stuk van br P. Dubbeldam (De Christen, 25 oktober j.l.) is een zetfout geslopen. Onder 6. dient gelezen te worden: **De eindopstand** (niet: eindopstanding) **der volkeren.**

LEESTAFEL

boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr

ZANGBUNDEL, Joh. de Heer — (muziekbundel), 21e uitgave (216e-225e duizend); *Handelsmaatschappij Joh. de Heer & Zn.* N.V., Rotterdam — *f* 18,—.

In deze nieuwe druk van de nog steeds zo geliefde bundel van Joh. de Heer zijn 16 nieuwe liederen opgenomen (de nrs 884 tot 899). De totale oplage (inklusief de tekstuitgave) is met deze uitgave gekomen op 1 miljoen 56 duizend exemplaren. Dat feit spreekt voor zichzelf en maakt een aanbeveling onzerzijds eigenlijk volkomen overbodig!

v. D.

Drs G. R. Visser: GIDS VOOR HET BIJBELLEZEN. Uitg. Kok, Kampen. 185 blz. *f* 1,95.

Van harte beveel ik de aandachtige schriftonderzoeker dit boekje (pocket) aan. Het werd geschreven om het individuele bijbellezen vruchtbaarder te doen zijn. Daarin is de schrijver — leraar in de bijbelse vakken aan de Gereformeerde kweekschool te Amsterdam — naar mijn smaak bijzonder goed geslaagd. Men kan elke dag een gedeelte lezen, over welk gedeelte de schrijver enkele nadere inlichtingen geeft, om zo tot nadenken te stemmen, en te bevorderen, dat de lezer elke tekst, elke pericoop, in een groter verband gaat zien.

Ploeger

CALLIGRAFISCHE KALENDER 1969 — uitgeverij W. ten Have N.V.; *f* 1,95 (bij 50 ex. *f* 1,75, 100 ex. *f* 1,50, 250 ex. *f* 1,25).

Een sierlijk kalendertje met om de 2 maanden een tekst of spreuk. Geschikt om bijvoorbeeld iemand een attentie te bereiden.

v. D.

ADVERTENTIES

Heden nam de Here nog onverwacht van ons weg, mijn lieve en zorgzame man, onze lieve vader en opa

JAN OTTENS

op de leeftijd van 63 jaar.

„Veilig in Jezus' armen".

C. Ottens-Hoevers

L. W. Eisema-Ottens
H. Eisema

C. Ch. Ottens
E. W. Ottens-Derksen

H. J. Ottens
en kleinkinderen.

Eindhoven, 27 oktober 1968
Panterstraat 10.

De teraardebestelling heeft woensdag 30 oktober j.l. plaatsgevonden.

Heden nam de Here tot Zich onze lieve vader, behuwd-, groot- en overgrootvader

HENDRIK SMID

in de gezegende ouderdom van 94 jaar.

Nieuwe Pekela, 28 oktober 1968
J. Oldenburgerstraat E 141.

Familie H. Smid

De begrafenis vindt plaats op 1 november 1968 vanuit de baptistenkerk te Nieuwe Pekela.

De rouwdienst vangt aan om 1.30 uur.

Op maandag 28 oktober 1968 werd door de Heer uit ons midden weggenomen, onze broeder

HENDRIK SMID

op de leeftijd van 94 jaar.

Meer dan 60 jaar was hij trouw lid van onze gemeente.

Baptistengemeente Nieuwe-Pekela.

Onze zeer geliefde vader, behuwd- en grootvader

RINKE WILLEM SMITS

is heden bevorderd tot heerlijkheid.

Hij bereikte hier de leeftijd van 66 jaar en was sinds 14 september 1967 weduwnaar van Hanna Harbaum.

Gods genade was hem genoeg.

Staveren, 26 oktober 1968

Vaassen:
E. M. Germeraad-Smits
M. Germeraad

Staveren:
W. P. Smits en verloofde
H. de Boer-Smits
H. P. de Boer
en kleinkinderen.

De begrafenis heeft woensdag 30 oktober plaats gevonden.

Na een geduldig gedragen lijden heeft de Here tot Zich genomen, onze broeder

RINKE WILLEM SMITS

Hij was 48 jaar lang een trouw lid der gemeente en heeft haar vele jaren als sekretaris en raadslid gediend..

Hij had 's Vaders Zoon aan boord en 't veilig strand voor 't oog.

Baptistengemeente Staveren.

DE CHRISTEN

8 november 1968

83e jaargang — 45

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 16,— per jaar (f 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Dit drievoudige snoer mag niet verbroken worden

Toen Paulus zijn eerste brief aan de Thessalonicenzen schreef, herinnerde hij de gelovigen aldaar aan „het werk uws geloofs, de inspanning uwer liefde en de volharding uwer hoop" (1 : 3). Een kostelijk getuigenis voor een gemeente van mensen, die uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht waren getrokken.

Werken des geloofs

Geloven is nooit een op zichzelf staande zaak. Waar mensen geloven tot een privé-zaak degraderen, daar hebben ze de zin van het christelijk geloven om zeep gebracht. Geloven is altijd een kwestie, die heel het menselijk leven bestrijkt, die de gedragingen bepaalt, die de zin van een leven uitmaakt.

Als een christen gelooft, dat God de Schepper is van hemel en aarde en wat daarin en daartussen en daaronder is, dan betekent dat óók, dat deze God het te zeggen heeft over alles. Dan zal een christen dat moeten gelóven niet alleen maar ook moeten bekénd maken, proclameren. Dan zal hij bereid moeten zijn daarvoor te werken, te vechten, te sterven desnoods, (ja ook dat! We moeten niet al te kleinzielig worden, vindt u ook niet?).

Als een christen gelooft, dat de mens (zonder onderscheid en zonder uitzondering) een zondaar is, dan zal hij daaruit de consequenties moeten trekken. Er is een kloof tussen hemel en aarde, tussen God en mens. De mens is een feilbaar schepsel. Hij kan — en zal vaak — alleen aan zijn eigen belangen denken. De zonde kan zó doorwerken in een leven, dat wij van criminaliteit gaan spreken. Ieder mens is een wezen, dat tot een misdadiger in die zin kan uitgroeien.

Eén van de sprekendste bewijzen van de chaos is het lijden. Het lichamelijk lijden, het geestelijk lijden. Het lijden door natuurrampen, door ziekten, door oorlogen en broedertwisten, door ouderdom, door menselijke dwarsheid.

Als een christen gelooft, dat God Zijn Zoon gezonden heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe, dan betekent dat, dat God het er niet bij laat zitten. God neemt geen genoegen met de heerschappij en de overwinningen van de zonde. God neemt geen genoegen met de vernietiging van Zijn schepping. God komt daartegen op. God biedt een wegterug aan. God wil vergeving schenken, en bevrijding. God wil eeuwig leven geven, en een nieuwe hemel, een nieuwe aarde.

Als een christen dat gelooft, dan zal hij niet alleen willen getuigen opdat mensen tot geloof in Christus komen, dan zal hij ook willen werken, dat Gods schepping tot haar doel komt.

Geloven is nooit een privé-zaak alleen, nooit alleen een privé-zaak, geloven is een zaak van de gemeenschap, van het huisgezin, waarin ik vader ben, van de badplaats, waarvan ik inwoner ben, van het bejaardentehuis, waarin ik bestuurend bezig ben, enz. Wat God in het hart van een gelovige vastgeslagen heeft, dat moet hij naar buiten laten zien.

Inspanning der liefde

Het valt mij op, dat Paulus niet dankt voor de liefde die de Thessalonicenzen hadden, maar voor de inspanning van hun liefde.

Liefde toont zich in daden. Daden zijn de mijlpalen en de monumenten der liefde. Daden zijn de zichtbaar geworden bewegingen van het menselijk hart. Liefde is nooit een passief bezit, maar moet een actieve, bruisende kracht zijn. Het moet er uitspuiten, als het goed is tenminste. Maar het is nooit helemaal goed. De liefde vindt tegenwerking in het eigen hart zelfs, en van daarbuiten. Liefde wordt niet altijd begrepen, en die zeggen, dat zij de liefde begrijpen, begrijpen haar vaak nog verkeerd. Liefde kan het moeilijk hebben, verdrietig worden. En het is echt niet alleen de moeder, die dat merkt aan haar opgroeiende kinderen . . .

Daarom moet de liefde zich inspannen. Zich inspannen om liefde te blijven, om zichzelf te blijven. Maar ook zich inspannen om de ander te winnen. Niet voor een ideaal, voor een grootse toekomst, maar om de ander te winnen voor de liefde, voor de liefde van Christus. Voor de liefde van God, Die Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft. Ja, dat heeft God niet gedaan. Liefde kan hard zijn. Liefde is geen half zacht en sentimenteel gedoe. Liefde heeft niets te maken met tranen van ontroering, althans heel vaak niet. Maar liefde kan alles te maken hebben — althans heel vaak — met gebalde vuisten, omdat er zoveel liefdeloosheid is, en zoveel vernedering en ontheemding en ontwaarding.

Liefde is de vrucht des geloofs. Als het geloof de wortel is, dan zou de liefde de stam kunnen zijn.

Volharding der hoop

U kent ze toch ook wel, die mensen, die vroeger zich het vuur uit de sloffen liepen voor de vakbeweging, voor hun politieke partij, voor de drankbestrijding, voor de kinderspeeltuin, voor dit en voor dat en voor alles. En die je nu met geen zeven paarden uit hun lusteloosheid trekt.

Waarom zijn ze niet meer als vroeger? Omdat „vroeger" anders is dan „nu"? Ja, maar wat willen we? Het leven blijft niet stilstaan. Omdat ze teleurgesteld zijn? Omdat de wereld in wezen toch blijft wat zij was? Had u dan iets anders verwacht?

Wat een idealistisch mens, wat een gelovig mens, nodig heeft, dat is volharding. Doorzettingsvermogen. Uithoudingsvermogen. Incasseringsvermogen. Je moet tegen een stootje kunnen. Tegen een zware stoot soms.

Paulus roemt de volharding van de Thessalonicenzen. Je zou kunnen zeggen: dan waren de Thessalonicenzen

mensen met pit. En dat is waar, als we dan de pit maar zien in de hoop.
Hopen op betere tijden is een aangename bezigheid. Hopen op welvaart brengt je het water in de mond. Hopen op een langdurende gezondheid kan je doen trillen van genoegen. Maar als de gezondheid wijkt? Als de welvaart niet komt? Als de tijden donkerder worden? Je moet hopen. Maar hopen is niet wensen, dat het beter wordt. Hopen is geloven en liefhebben. Hopen IS volharding in geloven en in beminnen. En als dan dit de overwinning is die de wereld overwint: ons geloof, en als we er van overtuigd zijn, dat de meeste van alle dingen de liefde is, dan is de hoop de zekerheid, dat het laatste woord aan God, aan Zijn Zaak is. Dan is hopen de kroon van de boom.

* * *

Diaconaal bezig zijn als gemeente van Jezus Christus, dat is dit drievoudig snoer, van geloven, liefhebben en hopen, uitwerpen in deze wereld om ondergaande mensen heen, om ze te trekken binnen de lichtkring van het Evangelie. Diaconaal bezig zijn is dan als individu en als gemeenschap fungeren als instrument in de handen van de Schepper die niet laat varen de werken Zijner handen, noch in het rijk der wereld, noch in het rijk der genade.

Ploeger

BAPTISTEN IN PORTUGAL

Verleden jaar werden door de 34 baptistengemeenten in Portugal 265 gelovigen gedoopt. De netto aanwas van de gemeenten bedroeg in dat jaar bijna 13%. Als een van de belangrijkste oorzaken van deze groei wordt beschouwd de nadruk op de evangelisatie-arbeid in de laatste 5 jaar.

OPGELET

Het algemene sekretariaat van de N.B.J.B. berust bij: Joh. Grootenhuis, Magdalenalaan 14, Hengelo (O) - tel. 05400 - 13982.

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: „Zeventig jaar geleden kwam de dominee op huisbezoek met een hoge hoed, veertig jaar geleden op de fiets, twintig jaar geleden op de motor, tien jaar geleden met de auto. En nu — komt hij niet meer".

(ds A. G. van Gilse in Algemeen Doopsgezind Weekblad)

zand en zaad

Indien u zich het volgende verhaal persoonlijk aantrekt, dan hebt u de schoen gevonden, die u past. Waarschijnlijk zegt u bij lezing, dat het zo niet gebeurd is, maar u kunt niet ontkennen dat het soms wel zo gaat. U zult daaruit de konklusie moeten trekken dat het heel gevaarlijk is aan één mens de schuld te geven van een bepaalde situatie, die het resultaat is van een rij van gebeurtenissen, op zichzelf allen niet van zo groot belang, maar die tezamen kunnen leiden tot een klein of groot drama.

Ik belde aan en de vrouw des huizes liet me binnen. Het was ongeveer vier uur in de middag. We raakten aan de praat. Opeens slaakte de vrouw een kreet en vloog naar de keuken. Door de openstaande deur golfde de geur van verbrande melk. Ik hoorde gekletter van pannen, de waterkraan en enige onduidelijke, korte zinnen, Ze kwam weer binnen. Jammer, zeg ik, van die melk, van het werk, van uw eten. Zij zei: die melkboer was weer zo laat, ik zal het hem morgen wel zeggen; als dat zo moet hoeft hij niet meer aan te komen, dan red ik me wel anders. Inmiddels kwamen de twee kinderen het huis binnen stormen, kersvers uit school en geladen met de vrijheid. U weet dat het veel geregend heeft en de jongens hadden de deurmat vergeten te gebruiken. Een bui van begrijpelijke vermaningen ontlastte zich boven de levenslustige spruiten, die haastig de plaat poetsten. Ik gevoelde mij wat schuldig. Als ik niet binnen gekomen was, was zij in de keuken gebleven, was de melk niet overgekookt en hadden de jongens niet kunnen binnendringen. Ik zei: het spijt mij dat ik u stoorde. O nee, zei zij, dat is uw schuld niet. De melkboer had eerder moeten komen, ik had moeten opletten, de jongens hadden hun voeten moeten vegen. Leest u verder, want het verhaal is nog niet uit. De man kwam thuis en groette ons. Is de melk overgekookt? vroeg hij, het stinkt hier verschrikkelijk. En als ik nou één luchtje niet verdragen kan dan is het dat. Ik rook het al drie huizen ver. Het schijnt wel moeilijk te zijn het verstand bij het werk te houden. Dat maakte ik vandaag nog weer mee in de fabriek en dat kan me zo wild maken. Niemand schijnt meer verantwoordelijkheidsgevoel te kennen. De vrouw deed weer haar melkboerverhaal, haalde terloops de overval van de jongens aan en ik liet zacht weten dat ik misschien ook mee schuld had door haar aandacht af te leiden van die keukenaffaire. Ik onttrok mij met vriendelijke groeten en beste wensen, maar bedacht dat die man kans maakte op een slechte avond en wanneer hij nu lid was van het bestuur ener baptistengemeente, dat op die die avond vergaderde, ook de mogelijkheid bestond dat hij daar nogal kritisch bezig zou zijn met het gevolg dat de andere broeders in de verzoeking werden geleid ook eens van dik hout planken te zagen. En wie zal zeggen hoe de golfslag zich verder zal voortplanten? Weten zij veel van des broeders onaangenaamheden op zijn werk en dat hij verbrande melk niet kan uitstaan.

Ik wil niet helemaal de franse kant uit, waar men zegt dat alles begrijpen alles vergeven betekent, maar er zit wat in. We moesten ons soms wat bezighouden met de vraag waarom een broeder zo spreekt en handelt als hij doet. Zijn wij zelf nu en dan niet geïrriteerd en zijn onze uitspraken dan spreuken van een wijze? We voelen ons niet fit, hadden woorden met een zuster, hebben het besef dat wat het geloof betreft wij in het luchtledige verkeerden en iedereen krijgt wat mee van de depressies waarvan de oorsprong misschien gezocht moet worden in een ontwakend besef dat wij te klein zijn om groot te leven. Waarom doen we zo zoals we doen? Vergeet die melkpan maar en kijk naar de pannen, die op uw eigen kachel staan. Boor eens diep in uw gedragingen, luister eens naar uw eigen woorden en vraag u af of de schuld van de andere in feite niet uw schuld is. Goed, mee uw schuld. Niemand is alleen schuldig. Jammer, om niet te zeggen: zonde, dat sommigen hun leven, althans een deel ervan, verdoen door vast te stellen hoe schuldig de andere wel is. O balk, o splinter.

Huizinga

BIJBELVERSPREIDING IN POLEN

Blijkens het bulletin van United Bible Societies werden verleden jaar in Polen 123.000 bijbels verspreid. Het Bijbelhuis te Warschau is een agentschap van het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap. Tengevolge van een rondreis in Polen van een amerikaans evangelist konden 5000 exemplaren van het Nieuwe Testament worden uitgereikt.
Twee jaar geleden verscheen in Polen een nieuwe vertaling van de bijbel.

KARDINAAL WEIGERT NATIONALE ORDE

Bij een bezoek van president Arthur da Costa e Silva van Brazilië aan Sao Paulo heeft kardinaal Angelo Rossi van deze industriestad een onderscheiding in de nationale orde van verdienste geweigerd. De kardinaal stootte liever openlijk de president voor het hoofd, dan zijnerzijds mee te werken aan de indruk, dat (r.k.) kerk en staat in Brazilië het hartelijk eens met elkaar zouden zijn.

Aan rustige wateren

„Zaai uw zaad in de morgen en laat uw hand tegen de avond niet rusten . . ."

Doe uw werk

In de eerste zes verzen van Prediker elf worden we opgeroepen om ons werk te doen, ondanks alles.
Zaai uw zaad in de morgen, dat wil zeggen: doe uw werk. Doe uw werk, daarmee is veel gezegd in ons leven, daar valt eigenlijk het hele leven onder.
Doe uw werk, dat heeft te maken met onze huishouding, met het opvoeden van onze kinderen, met het verdienen van ons dagelijks brood.
Doe uw werk, dat heeft ook te maken met onze verantwoordelijkheid ten opzichte van onze medemensen.
De Prediker heeft als ideaal beeld een mens voor ogen die onverstoorbaar voortgaat met zijn arbeid, ondanks alles wat soms erg moeilijk is.

We verstaan natuurlijk dat het hier gaat over gezonde mensen en dat iemand die ziek is zich natuurlijk niet beschuldigd heeft te voelen over het feit dat hij of zij niet werken kan. Eigenlijk is hetgeen de Prediker schrijft een aanmoediging om weerstand te bieden tegen dat wat ons ook in het werken vaak tegenzit.

Niet alles gelukt evengoed, soms worden veel geduld en volharding gevraagd. De ene keer zijn wind en regen mee, de andere maal zijn ze tegen. Hij echter die iets begrepen heeft van hetgeen de Prediker hier zegt zal volhardend doorgaan en risiko's durven nemen omdat hij uiteindelijk weet dat het God is die alles maakt. Hij heeft de roep tot de arbeid vernomen als Gods stem en heeft het resultaat daarvan in Gods hand gelaten.

Zo is het ook met het werk in de gemeente; de roep tot de arbeid is Gods roep en onze roeping.

Als de Prediker het heeft over het zaaien van het zaad, dan verstaan wij dat als een oproep tot een evangelisch leven, een leven waarin plaats is voor de omgang met de Heer en voor het getuigenis. Waarin tijd wordt vrijgemaakt voor de verkondiging van het evangelie.
Het: Zaai uw zaad in de morgen, gezegd tegen de gemeente, wil eigenlijk zeggen: maak de naam van Jezus bekend en verkondig de boodschap van Gods liefde. Een grote opdracht!
Zijn wij bereid mee te helpen?

Kind'ren Gods, de dag gaat lichten; spoedig komt de Landman weer. Wij zien reeds in vergezichten 't koren rijpen voor de Heer. Bidt om maaiers, bidt om maaiers! 't Is nu oogsttijd voor de Heer.

't Moeizaam ploegen, 't moeizaam zaaien wordt door U o Heer, beloond, nu Ge in 't feestuur van het maaien uwen rijken zegen toont.
Juicht, o eng-len, juicht, o eng'len! 't Werk van Christus wordt bekroond.

Heerenveen H. Bijleveld
(Uit: Pniëlbode)

Wat doet het Tabitha-bestuur met het geld van de Tabitha-bouw-actie?

U zou zich terecht beledigd achten, als ik zou zeggen: de broeders en zusters van dit bestuur gaan er geen feestjes voor eigen plezier mee bouwen. Zóiets verwacht u niet van mannen en vrouwen, die (een deel van) hun vrije tijd besteden aan de behartiging van de belangen van de Stichting Tabitha. Natuurlijk, ze moeten wel eens vergaderen. En dan drinken ze een kopje koffie, en soms een warm hapje, als de dag lang duurt. Maar voor de rest: zuinigheid en vlijt, bouwt huizen als kastelen.
Nu willen we beslist geen kastelen bouwen, want die zijn uit de tijd. We hebben monumenten genoeg, en die kosten genoeg.

Maar Tabitha wil wel wat anders bouwen. In Scheveningen en in Amsterdam nieuwe verpleegtehuizen. In Delfzijl en in Emmen nieuwe bejaardentehuizen. In Stadskanaal uitbreiden. „De Strubben" in Schoonloo uitbouwen tot een prettig rustoord voor rustbehoevenden en herstellenden. En wat zal er verder nog aan de orde gesteld worden op vergaderingen van het Tabitha-bestuur? Er is veel nood, ook in een welvaartstaat. Er is veel behoefte aan hulp, ook in een gemechaniseerde wereld. Er is veel zorg rondom allerlei ontwikkelingen door de voortschrijding van wetenschap en techniek. Zouden we als baptisten niet een taak hebben t.o.v. kinderen, van jongemensen? Zouden we niet samen een pand kunnen verbouwen en inrichten voor de huisvesting van alleenstaanden? Of van studenten? Wat doe we voor alcoholisten? Voor verslaafden aan narcotica? Enzovoort?
Maar moeten verpleegtehuizen en bejaardentehuizen en rusthuizen en studententehuizen en kindertehuizen en opvangcentra voor alcoholisten en verslaafden enzovoort enzovoort niet selfsupporting zijn? Zichzelf niet bedruipen? Allicht. En daar zorgen we toch ook voor? We hebben in diverse besturen een aantal bekwame mensen, die van beheer en beleid (figuurlijk gesproken) goede kaas gegeten hebben. Die contacten onderhouden met overheidsinstanties om tot sluitende exploitaties te komen.

Maar aan de exploitatie gaat de bouw, of de verwerving, van tehuizen vooraf. En daar is geld voor nodig. Niet het volle pond, en ook niet het halve pond, maar wel een deel. Zij, die geld willen lenen aan ons, willen wel de zekerheid hebben, dat onze gemeenschap óók wat doet. Ze willen zien, of wij er werkelijk met z'n allen achterstaan. Dat het ons menens is, als we spreken over een diaconale opdracht van de gemeente van Christus in deze wereld, ten opzichte van elkaar, en ten opzichte van buitenstaanden.

Mede dank zij de opbrengsten uit de Tabitha-Bouw-Actie (die in het jubileumjaar 1963 startte) kon Tabitha-Stadskanaal ontstaan, en Tabitha-Amsterdam, en De Strubben. Mede dank zij de Tabitha-Bouw-Actie kunnen er plannen ontworpen worden voor Delfzijl en Emmen. Alleen al het maken van plannen kost geld!
Om deze redenen zullen we ook dit jaar weer dankbaar zijn voor alle collecten, die gemeenten zullen houden (en vele gemeenten deden dat al in de loop van dit jaar), en voor de giften van Zusterhulpafdelingen, en voor de bijdragen van particulieren.
Ons gironummer is: 530092 t.n.v. Penningmeester Tabitha-Bouw-Actie, Westduinweg 1107, Scheveningen.

Ploeger

BAPTISTENGEMEENTE IN LEMMER GEINSTITUEERD

J.l. vrijdagavond 1 november vond te Lemmer de instituering plaats van de baptistengemeente. De instituerings-dienst stond onder leiding van ds H. Th. Plevier van Almelo — lid van het Dagelijks Bestuur van de Commissie der Unie — en ds Th. van der Laan van Arnhem — algemene sekretaris van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland.

Adreswijziging

Ds J. Schuil woont thans: Zuiderdiep 84, Tweede Exloërmond; tel. 05997-428.

De sekretaris van de baptistengemeente te Harlingen, H. van Wier woont thans: Jhr. A. F. de Savornin Lohmanstraat 14, Harlingen.

VERPLEGEN: geen mannelijk beroep?

Het zit er diep bij ons allemaal in: verplegen is een typisch vrouwelijk beroep. Waarom toch? Omdat het wáár is natuurlijk! En waarom is het dan waar? Omdat verplegen iets moederlijks is? Het zal wel.

Maar aangezien elk mens (normaal) zijn opvoeding van moeder én vader ontvangt, en die twee elkaar toch (prachtig) aanvullen, zou je kunnen stellen, dat ook de man een taak als verpleger zou kunnen hebben, als aanvulling van het werk, dat de vrouw doet.

Maar in de verpleging in verpleegtehuis, ziekenhuis of psychiatrische inrichting kan er van „aanvulling" in de werkzaamheden van verpleegster en verpleger nauwelijks sprake zijn. Die doen ieder hun werk, en maken dat af. Neen, verpleger zijn is een zelfstandige baan, naast dat van verpleegster.

Maar hoe komt het dan, dat er zo weinig mannelijk verplegend personeel is? Zijn ze te hard? En passen ze daarom alleen maar in psychiatrische ziekenhuizen en psychiatrische inrichtingen? Daar moeten krachtpatsers zijn, om bij eventuele woedeuitbarstingen van de patiënten deze in bedwang te houden, zeggen sommigen. Maar dat is natuurlijk onzin. Zó handelt de moderne verpleging niet (meer) met geestelijk gestoorde mensen. Waarom dan wel zo weinig verplegers? Omdat verplegen een typisch vrouwelijk beroep is? Wie dat volhoudt, komt vanzelf tot de gedachte, dat een (jonge) man, die verpleger wil worden, op de één of andere manier (en misschien wel op meer!) niet helemaal normaal is, een halfzachte. Zo'n halfzachte zou dan het verplegend beroep als een uitwijkmogelijkheid uit een keiharde maatschappij in de beschutte sfeer van de practische naastenliefde kunnen zien. Maar dat is al evenzeer onzin, want ook 't verpleegtehuis, het ziekenhuis, de psychiatrische inrichting zijn op hún wijze bikkelharde zaken, waar sterke zenuwen geen overbodige luxe zijn.

Omdat de structuur van de man hem belet op een vrouwenafdeling te werken, zijn er daarom zo weinig mannelijke verplegenden? Het is ongetwijfeld wáár, dat — als regel — een man op een andere wijze een vrouw benadert en waardeert, dan een vrouw doet als zij een man benadert en waardeert. Daar hebben we eenvoudig rekening mee te houden. Maar waarom zouden mannen op vrouwenafdeling het verplegend en behandelend werk moeten doen? Ze zouden op de mannenafdeling kunnen blijven!

Trouwens er zijn zoveel functies in een ziekenhuis, waarin mannen zouden kunnen werken. Er is op voorhand geen enkele functie te noemen, die alleen door een vrouw gedaan kan worden. Wat dát betreft, zijn er dus voor jongemannen, die in de verpleging gaan, ook plenty promotiemogelijkheden en diversiteiten in de functiekeuze.

* * *

Bij het nog steeds voortdurend tekort aan arbeidskrachten in de verzorgende en verplegende functies in bejaardentehuizen, verpleegtehuizen, ziekenhuizen, zwakzinnigeninrichtingen, psychiatrische inrichtingen enz., zullen we op den duur wel gedwongen worden méér mannen in te schakelen.

Er zijn n.l. een paar voorspellingen te doen aangaande de toekomst, die eigenlijk helemaal niets meer met voorspellingen te maken hebben, maar gewone feiten zijn.

1 de bevolkingssamenstelling

Op 1-1-68 waren er in Nederland in de leeftijdsgroepen tot en met 24 jaar 140.881 meer mannen dan vrouwen (resp. 2.935.999 mannen en 2.795.118 vrouwen). Dat zit in het feit, dat er elk jaar méér jongens geboren worden dan meisjes. In de leeftijdsgroepen van 25 tot en met 39 jaar waren er op een totaal van 2.394.239 mensen 63.995 meer mannen dan vrouwen. Vanaf veertig jaar is er van een mannen-overschot geen sprake meer: er zijn 231.527 meer vrouwen dan mannen. Op de totale bevolking van 12.661.095 waren er op 1-1-68 slechts 26.751 meer vrouwen dan mannen.

Men kan uit deze cijfers opmaken, dat de levenskansen van de mannen na hun veertigste jaar kleiner zijn dan van de vrouwen, en dat is waar. Het zwakke geslacht is bijzonder sterk, en wat belangrijk is: er vallen onder de vrouwen minder slachtoffers door beroepsongevallen dan onder de mannen. Wellicht, dat ook enkele ziekten (met name hart- en vaatziekten) meer mannen dan vrouwen aantasten.

Als het aantal levend geborenen meer jongens dan meisjes telt, en waar de vrouwen eerder uit het arbeidsproces worden uit geschakeld dan de mannen (door huwelijken vooral), daar ligt het voor de hand, dat er op den duur meer mannen in de verpleging en in de andere verzorgende beroepen ingeschakeld móeten worden, wil er van verzorging en verpleging sprake blijven.

2 op jonge(re) leeftijd trouwen

In één adem zou hierbij ook gewezen moeten worden op het feit, dat kinderen over het algemeen langer naar school gaan dan vroeger. Ook de meisjes. Na de lagere school volgt een andere vorm van onderwijs. Soms is dat onderwijs al beroepsonderwijs, zoals dat in het kader van de Mammoetwet mogelijk is geworden (economisch-adminitratief onderwijs b.v.), maar meestal voorbereidend beroepsonderwijs. Voor het volgen van een verplegers- en verpleegstersopleiding is al minimaal een mulo (nú mavo) diploma vereist. Dat haalt een meisje op haar vroegst rondom haar 16e verjaardag. Een allround verpleegstersopleiding duurt toch gauw zo'n drie jaar. En die kan pas goed beginnen, als een meisje een jaar of achttien is. Maar de gemiddelde leeftijd, waarop de meisjes trouwen daalt van jaar tot jaar. Gevolg is vanzelfsprekend, dat ook verpleegsters na het voltooien van hun opleiding veelal slechts korte tijd als zodanig werken. Als zij na hun huwelijk nog een tijdje blijven werken, is dat vaak in parttime verband en dan vaak ook nog maar alleen op uren, die zij verkiezen, dus meestal overdag, en liever niet 's avonds en zaterdags, en practisch nooit 's nachts en zondags.

Als haar kinderen groot (groter) geworden zijn, wil een verpleegster wellicht weer gaan werken (dat komt meer en meer in zwang), maar dan ligt er tussen haar laatste verpleegsterdag van voorheen en haar eerste verpleegsterdag van het nieuwe begin soms een tijdperk van 15 à 20 jaar. Te lang om van haar nog te kunnen verwachten, dat zij een allround verpleegster kan zijn, die kennis heeft van moderne therapeutische en pharmaceutische zaken.

3 op jongere leeftijd pensioen

Het blijkt wel telkens weer, dat het verplegend beroep een zware belasting vormt voor het menselijk lichaam. Het is echt niet zomaar, dat de regering een zog. functioneel leeftijdsontslag voor vrouwelijk verplegend personeel, ingaande op zestigjarige leeftijd, heeft ingesteld. Dat blijkt een noodzakelijkheid te zijn.

Maar voor de arbeidsvoorziening in de gezondheidszorg blijkt het hierop neer te komen, dat er wéér minder personeel beschikbaar blijft.

4 stijging van de verpleegbehoeften

Het aantal mensen, dat verpleging nodig heeft, stijgt relatief, maar ook en juist absoluut. D.w.z. dat door de groei van de bevolking, en vooral door de stijging van het aantal bejaarden, er méér mensen zijn, die ziek zullen worden, en invalide. Maar er zijn allerlei aanwijzingen, dat de mensen ook makkelijker ziek zullen worden in de toekomst. In ieder geval, er zal bij de therapie eerder een beroep op ziekenhuis en verpleegtehuis gedaan worden dan vroeger.

Stijging van de verpleegbehoefte, gevoegd bij het feit, dat de verpleegster minder jaren van haar leven verpleegster zal zijn, gevoegd bij het feit, dat de duur van de arbeidsdag steeds korter zal worden, zal simpelweg tot de situatie

NADER BEZIEN

Identifikatie

Nieuwsberichten vertelden dezer dagen, dat enkele duizenden roomskatholieke (Zuid-)Vietnamezen voor de amerikaanse ambassade te Saigon hadden gedemonstreerd tegen de door de afgekondigde bomstop in een nieuw stadium gekomen vredesonderhandelingen in Parijs met afgevaardigden van Noord-Vietnam en het Nationale Bevrijdingsfront (Viet Cong).

Dat doet een vraag rijzen.
De bevolking van beide Vietnams is overwegend boeddhistisch. Een niet onbelangrijke minderheid is echter roomskatholiek. Het bestaan van deze christelijke kerk in dit land houdt uiteraard verband met het feit, dat Vietnam tot voor enkele jaren deel uitmaakte van het voormalige Frans Indo-China. Intussen heeft deze roomskatholieke minderheid een grote politieke invloed in Zuid-Vietnam. Men kan zelfs zeggen, dat deze groep sinds de onafhankelijkheid in het midden van de vijftiger jaren bijna steeds aan de macht is geweest. Kenners van dit land en volk zeggen dat het deze roomskatholieke minderheid is geweest die tot de nog steeds voortdurende oorlog heeft geïnspireerd en die aan de boeddhistische meerderheid heeft opgedrongen. Dit zou een van de verklaringen zijn voor de apathie van de zuidvietnamese soldaten: het is niet hùn oorlog, maar die van het (christelijke) Westen.

De vraag die nu opkomt: In hoeverre is de christelijke kerk in Azië en Afrika — want het gaat ons vanzelfsprekend niet alleen om de situatie in Vietnam — in staat om door de autochthone bevolking als een niet-vreemd element beschouwd te worden? Dit is één van de vele vragen waarvoor zending en missie zich vooral vandaag de dag geplaatst zien.
Binnen dit verband is het, dachten we, wel duidelijk dat in beide kontinenten de christelijke kerken in meer dan een geval gezien worden als uitheems en dikwijls ook nog als restanten van het koloniale verleden van het christelijk Europa (en Amerika). Het is mede daarom, wanneer bijvoorbeeld de indiase regering op het ogenblik beperkingen oplegt aan zendelingen en missionarissen. En, hebben we het goed begrepen, óók het ‚stammenkonflikt' — dat tot een verschrikkelijke oorlog is uitgegroeid waaraan datzelfde christelijke Westen ook nog een centje verdient . . .! — in Nigeria (Biafra) heeft, naast andere oorzaken, eveneens met deze gevoelens te maken.
Zending en missie zullen zich — om in de niet-gewilde fouten van het verleden te vallen — volledig moeten identificeren met het volk dat men, op allerlei wijzen, het evangelie verkondigt. Niet omgekeerd.
Wat een opgave!

v. D.

leiden, dat de vrouwen het alleen niet meer af kunnen.

* * *

De mannen zullen moeten bijspringen in de verpleging. Dat is niet erg, dat kan een zegen zijn.
Maar het zal dan wel nodig zijn, dat we als volk leren, dat het beroep van de verpleging niet een specifiek vrouwelijk beroep is. Dat is in het westers cultuurpatroon zo gegroeid, maar in Afrika is dat b.v. helemaal niet normaal.
Er zal een mentaliteitsverandering nodig zijn. En als die niet komt? Als er niet een grotere waardering komt voor de verpleger? En als meisjes steeds meer trekken in beroepen, die vroeger golden als specifiek mannelijke beroepen? Ja, als u het mij vraagt, ik wil het u wel zeggen wat ik denk. Ik denk, dat dan de hele gezondheidszorg muurvast zal lopen.
Het zal daarom een goed ding zijn, dat ook in onze gemeenschap, b.v. in het jeugdwerk, gewezen wordt op deze zaken. Verplegen is een zinvolle levenstaak.

Ploeger

J.M.C.-FRIESLAND

Leidsters en leiders van J.M.C. gewest Friesland opgelet!
Op zaterdag 16 november hopen wij onze jaarlijkse kontaktdag te houden, en wel in de baptistenkerk te Workum. Aanvang om 9.30 uur.
Wij rekenen op u!

J. Stienstra, Simonisstraat 5, Sneek.

Nieuwe baptistenkerk bij Stockholm

Deze nieuwe baptistenkerk, die onlangs in 't zakendistrikt van Södertälje - in de buurt van Stockholm - is gebouwd, heeft bijna 3 miljoen gulden gekost. De kerkzaal telt 220 zitplaatsen; de hoogte van het gebouw is ongeveer 12½ meter. Bij het complex behoort een kantoorgebouw, dat aan een bankinstelling, aan een auto-dealer en voor een deel aan een overheidsinstelling is verhuurd.

(European Baptist Press Service/foto — The European Baptist/cliché)

gemeenteberichten

IN VERTROUWEN VERDER

Klazienaveen — (W.W.) Uit de nieuwgevormde gemeente in Klazienaveen hebt u lange tijd niets gehoord. De vele spanningen die er in de loop van de jaren waren gegroeid tussen moeder- en dochtergemeente, toen nog één gemeente, moesten eerst uitwerken. Die zijn uitgewerkt. Jammer is dat enkele leden, die het niet eens wilden zijn met de wijze van boedelscheiden, meenden voor het lidmaatschap van de gemeente te moeten bedanken.
Thans bestaat er in Klazienaveen een kleine, maar zeer hecht aan elkaar verknochte gemeente. De leden, aan de Heer en aan elkaar verbonden door het bad der wedergeboorte, voelen door alle wederwaardigheden van de laatste tijd die verbondenheid zeer sterk. Er heerst een geest van liefde en trouw. Blijdschap leeft in de harten. De verantwoordelijkheid die wij samen dragen, wórdt samen gedragen in blijmoedigheid. Het aktie-comité werkt allerlei plannen uit, de gemeente voert ze uit. Zusterhulp komt elke veertien dagen bij elkaar en elke veertien dagen is het feest. De jongens- en de meisjesklubs komen elke week samen en met vreugde. Van buiten de gemeente komen kinderen die in die vreugde delen willen. Dat mag uiteraard.
Met blijdschap mogen we zeggen dat onze gemeente lééft. Ze moest er eerst nog aan wennen. Ze leeft blij. En die blijdschap is zichtbaar naar buiten. Steeds meer mogen we in onze samenkomsten mensen begroeten, die nieuwsgierig zijn, hoe wij toch wel aan die blijdschap komen, van waar de geest komt, die in onze gemeenten heerst. We zijn dankbaar voor hetgeen de Heer doet in onze gemeente en in het weten, dat Hij ook onze gemeente nabij is en leiden wil, gaan wij in stil vertrouwen verder.

Wij willen graag in de kerk trouwen maar...

Ja, maar: we moeten trouwen. We kunnen het natuurlijk ook omkeren en zeggen: We moeten trouwen, maar nochtans willen we graag in de kerk trouwen. Kan dat? Mag dat?
Dat ligt helemaal aan het beleid en het daaraan ten grondslag liggend inzicht van de raad der gemeente, en uiteindelijk aan het inzicht van de gemeente. Dat het inzicht, de mening van de voorganger hierin ook een belangrijke rol speelt, is niet te ontkennen, maar doorslaggevend mag zijn inzichtgevend werk nooit zijn. Hij zal altijd bescheiden terzijde moeten blijven staan, opdat zijn woord destemeer gezag verkrijge. Zó is dat nu eenmaal in onze wereld.

Wat de zaak zelve betreft: het is wel jammer, dat er in deze kwestie geen gelijkluidende practijk is. Tot voor een paar jaren althans waren er nog gemeenten, die een gedwongen huwelijk niet in een normale trouwdienst wensten te bevestigen en in te zegenen. Dat mocht wel in een bijzaal gebeuren, en dan wilde de voorganger ook wel een toespraak houden (misschien wel dezelfde als wanneer het een gewone huwelijksdienst geweest was), en dan wilde de raad ook wel een trouwbijbel door een ouderling laten overhandigen. maar voor de rest.... nee, er moest wel onderscheid zijn tussen een gewone „eerlijke" trouwdienst en een dienst voor een gedwongen huwelijk.

Op die manier kreeg en krijgt het mogen trouwen in de kerk het karakter van een beloning voor goed gedrag. Waarbij natuurlijk nog niet de vraag beantwoord is, of het niet hoeven te trouwen berust op een faire verhouding tussen de betreffende twee jongemensen, dan wel op iets anders.
Is trouwen in de kerk een beloning voor goed gedrag?

Het is toch wel wat anders! Het gaat in zo'n trouwdienst er toch om, dat de gemeente erkent, dat God twee jongemensen heeft samengevoegd. Zij kent deze jongemensen, heeft met hen meegeleefd, en zal zich met hen verheugen, dat zij nu zover zijn, dat ze een eigen tweezaam leven kunnen gaan leven. Dat zulk een door God samengevoegd paar de zegen van de Heiland nodig heeft, is duidelijk. En daarover bidden we dan in een dienst van de gemeente — het is immers niet een dienst van de jonggehuwden, maar van de gemeente — de zegen van de Heer af.

Dat sommigen het er moeilijk mee hebben, mee kunnen hebben, met die vraag of GOD die twee mensen heeft samengevoegd, is wel duidelijk. En soms ook begrijpelijk. Vooral bij een huwelijk van een gelovige met een ongelovige, of bij een huwelijk van een lid van de baptistengemeente met een lid van een andere kerk (precies zoals men in andere kerken er moeite mee heeft, als daarvan een lid trouwt met een lid van een baptistengemeente).

De kernvraag bij deze kwestie van het al of niet in de kerk mogen trouwen is dan ook dacht ik altijd en allereerst: Heeft Gód deze twee mensen samengevoegd (en jong hoeven ze niet te zijn!). Geloven ze dat zelf, en kunnen wij hen in dat geloven volgen? Waar deze vraag ontkennend moet worden beantwoord, daar zal de gemeente niet een huwelijk kunnen bevestigen. Waar deze vraag bevestigend wordt beantwoord, is de zaak van een versnelde huwelijkssluiting niet het allerbelangrijkste. Als het een gedwongen huwelijk betreft, is het eerlijk van de trouwlustigen, dat zij dat open zeggen, zodat noch gemeente noch voorganger voor onprettige verrassingen komen te staan. Dát jongemensen echter geneigd kunnen zijn, dit te verzwijgen, kan dus verband houden met het feit, dat ze dan niet in de kerk mogen trouwen, zodat iedereen meteen weet, dat er wat aan de hand is. Zoals dat trouwens (vroeger) ook was, als de bruid geen witte jurk aan had (dan was er óók wat loos, zei men).
Ik zou wel graag willen weten, hoe deze dingen nú in onze gemeenten liggen? Willen de voorgangers, de raden mij eens schrijven? Westduinweg 1107, Scheveningen is het adres.

Ploeger

De nieuwe president en vice-president van de Europese Baptisten Federatie

Dr Rudolf Thaut, president
EBF 1968-1970

Zoals reeds eerder werd meegedeeld is op de laatste vergadering van de Europse Baptisten Federatie die te Hamburg, Duitsland werd gehouden dr Rudolf Thaut gekozen tot president van de Federatie. Dr Thaut volgde de russische voorganger Michael Zhidkov op, die op zijn beurt opvolger was van ds J. Broertjes.
Dr Thaut is op het ogenblik rector van het baptistenseminarium te Hamburg. Voordien was hij algemeen-sekretaris van de duitse unie van baptistengemeenten. Dr Thaut diende als voorganger meerdere jaren de baptistengemeenten in Mannheim en Munchen.

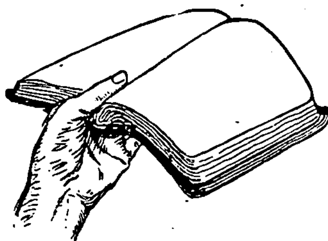

Rev. Andrew MacRae, vice-president
EBF 1968-1970

Als vice-president van de federatie werd Rev. Andrew MacRae aangewezen. Rev. McRae is op het ogenblik algemeen-sekretaris van de unie van baptistengemeenten in Schotland en is tevens lid van het Uitvoerend Comité van de Baptist World Alliance. Ook is Rev. MacRae vice-voorzitter van de BWA-kommissie voor bijbelstudie en vorming.
Het bestuur van de Europese Baptisten Federatie bestaat thans uit: Rudolf Thaut (Duitsland), president; Andrew MacRae (Schotland), vice-president; Michael Zhidkov (Rusland), oud-president; Ronald Goulding (Engeland), sekretaris/penningmeester; Josip Horak (Joegoslavië), Carmelo Inguanti (Italië), Claus Meister (Zwitserland), Erik Rudén (Zweden), Dorothy Finch (Engeland), Lars Arvidson (Noorwegen), Henri Vincent (Frankrijk) — leden.

Lezers aan het woord

Wat zullen we lezen?

Leven is (altijd weer) kiezen. Een leven zonder keuzemogelijkheden is een gebonden, arm, verarmd en verarmend leven. Wie gevangen zit, kan niet kiezen. Kiezen is vrijheid. Vrijheid is kiezen. Maar elke keuze heeft gevolgen. Niets blijft op zichzelf staan.

zondag	10 nov.	Openb. 21 : 1- 8	Waar gaat u vandaag heen?
maandag	11 nov.	Ps. 1	Naar links, naar rechts?
dinsdag	12 nov.	Gen. 13	Naar de wijngaard, of niet?
woensdag	13 nov.	Mt 21 : 28-32	God, of Baäl?
donderdag	14 nov.	I Kon. 18 : 20-40	Vlees en bloed, of het kruis?
vrijdag	15 nov.	Mt 16 : 21-28	Het beest, of het Lam?
zaterdag	16 nov.	Openb. 13 : 11-18	De stad, of de poel?

Pl.

Doevige zaken? (5)

Ja, het is wel droevig, dat er zó geschreven en beraadslaagd moet worden in De Christen. Is het niet jammer, dat een opmerking als van de redaktie moet worden gemaakt? Als we onze harten en zinnen gingen richten op en lieten leiden door de geest van God, als wij onze positie vanuit het Woord gingen beleven, dan zouden we weten dat we hier gasten en vreemdelingen op deze wereld zijn, omdat wij niet van deze wereld zijn. Wij zijn hemelburgers en moeten ons laten opvoeden en lalen leiden door de woorden van de apostel Petrus: Laat uzelf als levende stenen gebruiken voor de bouw van een geestelijk huis, om een heilige priesterschap te vormen, tot het brengen van geestelijke offers.

Als wij hier midden in de wereld, met beide benen op de grond, ons er voor open stellen om een licht der wereld te zijn en een zout, smakelijk en bederfwerende gemeente zouden zijn.. dan zouden wij geen kans krijgen om zitting te hebben in die bestuurscolleges. Gedachtig aan de woorden van de Heiland: Verwonder u niet als u de wereld haat, zij hebben mij meer dan u gehaat. Indien gij van de wereld waart, zou de wereld het hare liefhebben. Deze woorden zijn wel bekend. Maar beleven we ze ook? ‚Zalig zijt gij als gij mijn woord hoort en doet hetgeen Ik u zeg'. Zie ook 2 Kor. 7 : 1, als een konklusie op 6 : 11-18.

Mochten wij ons allen beschikbaar stellen, opdat de Heer Zijn leden — door al die rijke beloften en voorzieningen van de Meester — doe opwassen tot een heilige tempel. Dan maken we ons niet meer druk om een eenheid om die met al onze geslepenheid in elkander te fabriceren. Het Lichaam is één!

Zou er, als wij ons allen zo beschikbaar stellen, niet veel besmetting des vlezes door de reinmakende werking van de Geest verwijderd moeten worden? Dan worden we gevrijwaard van het ‚zitten in de poort', worden we er voor bewaard grensbewoners te worden. Dáár ligt het gevaar asdotisch te gaan spreken (inzender bedoelt waarschijnlijk: de taal van Asdod? — Red.) Daarvoor worden wij menigmaal gewaarschuwd. Zó hoop ik met ds Huizinga en met br Dubbeldam op stap te mogen gaan.

Heerenveen, 28 oktober 1968 — J. Antonides.

Geachte redaktie,

Nederland anno 1944. Terreur, honger, dood en verderf. Oorzaak? De vijand heeft ons land bezet. Oplossing? De bezetter wegjagen! Konden we dat? Nee, we waren machteloos. We konden elkaar zo veel mogelijk helpen om het zware lot iets te verlichten, maar de honger bleef, de mitrailleurs knalden Toch bleef er één oplossing open: onze bondgenoten uit het Westen waren in staat om de vijand te verjagen en dan zouden daardoor honger, terreur en ellende verdwijnen. Geen zinnig mens was van oordeel dat wij zonder die bondgenoten een betere toestand konden scheppen. De Gestapo, S.S. en Grüne Polizei waren overal. De grote baas beval en zij deden hun werk. Uit machteloze woede kon men verzet plegen. Maar zolang achter dat verzet geen machtige bondgenoot stond, was het alleen maar zinloos; wel begrijpelijk, maar toch zinloos.

Dichters spraken hun geloof uit in een nieuwe toekomst: „Ik droom van een stad vol van rood, wit en blauw." Dit was natuurlijk symbolisch, want dat betekent dat we weer in vrijheid en geluk kunnen leven. Maar wie, zoals ik, in Amsterdam was toen de vijand zich overgaf, was getuige van de letterlijke en zeer concrete vlaggenzee. De verzetstrijders hielden stand in het geloof in de komst van de geallieerden. Dit gaf hun kracht. De illegale pers hield het volk op de hoogte van de zekerheid dat de bondgenoten zouden komen op D-Day. Wie hier niet in geloofde heulde òf met de vijand en trachtte een leefbaar Nederland te scheppen onder de „nieuwe orde", òf redeneerde als volgt: „wat koop ik er voor, ik leef in het „hiernumaals" van de „nieuwe orde" en de bondgenoten zijn ver van mijn bed. We zullen samen trachten er van te maken wat er van te maken valt. Eén ding ontbrak hen. De blik naar het Westen.

De wereld anno 1968. Terreur, honger, ellende, dood en verderf. Oorzaak? De wereld is bezet door de vijand, satan. Oplossing? Satan wegjagen! Kunnen we dat? Nee, we zijn machteloos. We kunnen elkaar zo veel mogelijk helpen om het zware lot iets te verlichten, maar de honger blijft, de bommen vallen. Toch blijft er voor deze bezette wereld één oplossing over: onze Bondgenoot uit de Hemel is in staat om de vijand, de satan weg te jagen en daardoor zullen de honger, ellende en oorlog verdwijnen. Geen kind van God kan en mag beweren dat wij samen met de ongelovigen zelf wel een betere toestand op aarde kunnen scheppen. De satan is overal en gaat rond als een briesende leeuw. Hij heeft de beschikking over talloze demonen. Uit machteloze woede kunnen wij verzet gaan plegen.

„Het goede dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade dat ik niet wil, dat doe ik. Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen?" De machtige Bondgenoot. „Ik dank God door Jezus Christus.

De dichter en profeet Jesaja heeft het uitgezegd: „De leeuw zal stro eten gelijk de os, enz". Natuurlijk symbolisch, zoals ik laatst las in een meditatie. Maar ook hiervan geldt nóg zekerder dat we dit letterlijk en concreet zullen zien. De gelovige doet de satan afbreuk. Hij kan dit doen uit 't geloof in de komst van onze Koning Jezus Christus. Dit geeft hen kracht. Vanuit de bijbel dienen wij de mensen op de hoogte te houden van de zekerheid dat de satan verdreven zal worden en met hem honger, ellende en oorlog. Maar.. alleen door Jezus Christus en dat zeer concreet. Wie hierin niet gelooft, heult òf met de vijand òf tracht een leefbare wereld te scheppen onder de bestaande bezetting en heerschappij van satan. Er zijn er, die zeggen: ik leef in het „hiernumaals" en de hemel is ver weg. We zullen samen trachten als gelovigen en ongelovigen er van te maken wat er van te maken valt. Eén ding ontbreekt hen: de blik naar Boven in de zekerheid dat Hij het straks zelf zal doen. Hij alleen is daartoe in staat.

Als verzetstrijders van Jezus Christus zullen we primair aan de twijfelaars en collaborateurs moeten prediken de enige verlossing door het bloed van Jezus Christus en de mensen opwekken Zijn komst te verwachten. Gaan we dit hoofddoel uit het oog verliezen, dan zal alles vruchteloos zijn. Misschien zal de mens in staat worden gesteld een leefbare wereld te scheppen van vrede en geen gevaar. Dat hebben we dan bereikt. Maar.. zegt God in Zijn Woord: „Dan zal een haastig verderf hen overkomen."

Daarom geloof ik niet in 'n betere wereld; ook niet in verbeterde maatschappij-structuren. We zijn bezet gebied. Tegenwoordig komt men in de politiek vaak de woorden tegen: progressief en conservatief. Weet u dat wij als gelovigen de meest progressieve mensen zijn? Daarbij vergeleken zijn de zgn. progressieven oer-conservatief. Wij verwachten over de zgn. verbeterde maatschappijstructuren en een leefbare wereld héén een nieuwe aarde, waarin gerechtigheid heerst. Gode zij dank alleen door Hem die straks zelf de aarde naar Zijn maatstaven leefbaar zal maken, wanneer Hij heel concreet in Jeruzalem als Koning zal heersen over de ganse aarde, want uit Hem, door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Halleluja!

Nijkerk — M. Langbroek

10-11-68 Tabitha-zondag

Het geheimenis van een offervaardig en dienstbaar leven staat in rechtstreeks verband met de Heilige Geest. Waar de Heilige Geest beslag mag leggen op het leven van een mens bestemt Hij dat leven onmiddellijk tot hulpverlening. De Heilige Geest gaat nooit mensen op een ereplaats zetten. De Heilige Geest gaat nooit mensen met pensioen sturen. De Heilige Geest geeft nimmer mensen de vrije beschikking over zichzelf.

Een gemeenschap van gelovige mensen is een gemeenschap van werkers-op-hoog-bevel, van het eerste of van het laatste uur. Een gemeente, die in ononderbroken contact met haar oorsprong leeft, is een dienende gemeente. Daar de duivel niets meer vreest dan een gemeente, die zich haar oorsprong — en dus roeping — bewust is, doet hij alles, om de gemeente tot werkeloosheid te brengen. Het is een heilige kunst om trouw te blijven aan de oorsprong, aan de roeping.

Wat uit een wortel voortkomt, moet groeien. Het is een kunst, om te groeien. Alleen wat zichzelf verteert in ijver voor de Heer, groeit.

Aanstaande zondag willen we met elkaar laten zien, dat we groeien, dat we groeien willen. Neen, niet alleen zondag, alle dagen willen we dat laten zien.

Gelukkig hoeft dat niet te blijken uit een flinke collecte voor het Tabitha-werk. Gelukkig zijn er nog vele andere mogelijkheden om dienend bezig te zijn.

De Tabitha-arbeid is slechts één van de mogelijkheden. Maar één, die we niet mogen verwaarlozen.

Ploeger

DE '24' EN DE SYNODE

Het breed moderamen van de Ned. Hervormde Kerk heeft op 21 oktober j.l. voor de tweede maal een gesprek gehad met de groep van verontrusten — de 24 predikanten die zich in een Open Brief tot de kerk hadden gericht — nadat de eerste ontmoeting op 21 maart van dit jaar plaats vond.

Het ging bij deze tweede ontmoeting vooral om twee vragen: Waarom vindt men dat er momenteel een ander, niet echt evangelie wordt verkondigd?, en: Wat houdt het in, dat we Jezus Christus als Heer der wereld belijden? Het protest der ,verontrusten' betrof de „verwereldlijking van de kerk in haar arbeid en prediking". In plaats van het echte evangelie dat spreekt van genade en gericht, zou een evangelie gebracht worden dat uitsluitend de vernieuwing van de wereld beoogt.

Hoewel er intensief van gedachten werd gewisseld kwam men tot de konklusie „dat de bezwaarden en het moderamen van de synode toch niet de rechte gesprekspartners waren: er was te veel eenheid van opvatting, men stond te dicht bij elkaar" (dr H. J. Langman, in Hervormd Nederland).

RECTIFICATIE:

Bereid u voor op Handelingen 69:
Bestudeer daarom Handelingen 33.
Inlichtingen en gratis eerste les: Het Licht des Levens, Postbus 66, Harderwijk. H. G. Koekkoek, tel. 03410-3480.

FINANCIELE STATISTIEK VAN GEREFORMEERDE KERKEN

De inkomsten van de Gereformeerde Kerken in Nederland bedroegen in 1967 ruim 76 miljoen gulden. Dit bedrag heeft betrekking op de inkomsten voor het plaatselijke en landelijke kerkelijke werk, de diakonie, de zending en de plaatselijke evangelisatie. Speciale akties voor zending en werelddiakonaat zijn hierbij niet inbegrepen.

Uit de dezer dagen verschenen statistiek van de Gereformeerde Kerken blijkt, dat in 1967 het gemiddeld bedrag dat men per ziel, dus kinderen inbegrepen, aan de kerk geeft, is gestegen tot f 92,70 per jaar. Dit is ruim 76 procent meer dan in 1959. In deze zelfde periode, van 1959 tot 1967, stegen de kosten van het levensonderhoud met 36 procent.

Veel sterker steeg evenwel in die periode het gemiddeld inkomen per belastingbetaler. Het laatste cijfer, dat het Centraal Bureau voor de Statistiek ter beschikking heeft, is dat van 1964. Toen was dit gemiddelde inkomen f 8051. In 1959 was het f 5288, zodat alleen al over deze periode het inkomen steeg met ruim 50 procent. De kerkelijke inkomsten stegen in diezelfde periode minder sterk, namelijk van f 5190 per ziel tot f 74,20 hetgeen neerkomt op 43 procent.

Vergeleken met het jaar daarvoor gingen in 1967 de inkomsten voor het plaatselijke en algemene kerkelijke werk met tien procent vooruit. Dit gold ook voor de zending en de plaatselijke evangelisatie. Steeds minder worden echter de inkomsten van het plaatselijk diakonaat. Deze schommelen al sinds 1962 rond f 11,— per ziel. Snel stegen daarentegen de inkomsten van het werelddiakonaat. Hiervoor gaf men in 1967 ruim f 3,— per ziel, zodat gesteld kan worden dat van het totale diakonale inkomen bijna 22 procent voor hulpverlening in het buitenland wordt besteed.

Het binnenlandse diakonaat verkeert in een overgangs-situatie. Enerzijds is minder geld nodig voor ondersteuning vanwege de nieuwe sociale wetten. Het diakonaat is thans sterker gericht op minder geld kostende, maar wel veel persoonlijke inzet kostende gemeentediakonaat. Anderszijds moet men er rekening mee houden, dat een aantal diakonale taken nog niet door de gemeente als zodanig herkend zijn, b.v. een groot deel van het jeugdzorgwerk. In de toekomst zullen dus de diakonale inkomsten wel weer omhoog moeten.

PER VW-BUSJE NAAR ZENDINGSVELD IN PAKISTAN

Zendeling Rune Haakansson, een zweedse baptist, is dezer dagen begonnen aan zijn terugreis naar zijn zendingspost in West-Pakistan. De reis, 8.200 kilometer, legt hij met zijn gezin af (vrouw en 5 kinderen van 4 tot 11 jaar) in een tweedehands VW-busje. De Haakanssons reizen via Oostenrijk, Joegoslavië, Griekenland, Turkije, Iran, Afghanistan.

BAPTISTENVOORGANGERS DISKUSSIEERDEN OVER ,MAATSCHAPPELIJKE VRAGEN'

Eigenlijk is deze ,kop' niet helemaal juist, want de ruim twintig voorgangers die j.l. woensdag 30 oktober in Zwolle bijeen waren kwamen — het moet eerlijk gezegd worden — niet verder dan een soms oeverloos gepraat over-en-weer. Dit mag op zichzelf niet verwonderlijk heten want het enige dat vast stond was, dat het nodig tijd was geworden om tenminste een begin te maken met een gemeenschappelijke bezinning op de maatschappelijke, als men wil: politieke, roeping van de gemeente en in het bizonder van de voorganger. Duidelijk werd, dat het ons — voorgangers zowel als gemeenteleden — ontbreekt aan een onder-woorden-gebrachte bijbelse staats- en maatschappijbeschouwing. Ds J. A. Brandsma van Groningen-Zuid nam op zich in de komende tijd dit onderwerp te bestuderen, waarbij ook de historisch-doperse karakteristieken betrokken zullen worden. Na voltooiing van deze arbeid hopen de broeders-voorgangers opnieuw bijeen te komen.

v. D.

DR CAREY'S VERLOSSER

William Carey, de grote zendeling van Brits-Indië, lag op sterven. Aan zijn bed was veel gezegd tot lof van zijn prediking, zijn vertaalwerk, zijn welslagen, enz. Tenslotte viel er een stilte en zwak, maar met ernst zei Carey: „U hebt heel veel gezegd over dr Carey, dr Carey, dr Carey. Wat ik u verzoek is dit: dat, wanneer ik ben heengegaan niets gezegd zal worden over dr Carey. Spreek, wat ik u bidden mag, al wat u kunt over dr Carey's Verlosser."

ADVERTENTIES

DE CHRISTEN

15 november 1968
83e jaargang — 46

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

De wereld is anders geworden

DE WERELD is anders geworden. Er zullen onder ons maar weinigen zijn, die daar moeite mee hebben. Ik bedoel: met dat als gegeven, als feit, te onderkennen en te bevestigen. De wereld, waarin wij leven, is een àndere dan die van een vorige generatie. Maar daar zijn we er natuurlijk niet mee. De vraag is nu, hoe wij in deze veranderde en veranderende wereld moeten leven; hoe wij daarin als christenen en als gemeenten hebben te staan. Zullen wij ons afzijdig houden? Dat zou misschien de gemakkelijkste weg zijn, ofschoon sommigen menen van niet. Of is het wellicht zo, dat het evangelie ons uitdaagt om temidden van deze wereld met Christus te leven? Daarover wordt onder ons niet gelijk gedacht. In andere kerken en gemeenschappen ligt dat trouwens al net zo.

Vooropgesteld zij, dat van een allesomvattende beantwoording van deze vragen binnen dit bestek geen sprake kan zijn. Daarvoor is de beschikbare ruimte ten enenmale onvoldoende; er zou over dit onderwerp een boek — een reeks boeken zelfs — te schrijven zijn. Bovendien zitten er zoveel kanten aan deze zaak, dat het laatste woord daarover wel nooit gezegd zal kunnen worden. Geen enkele beschrijving kan meer zijn dan een poging, een momentopname. Maar ook die pretentie hebben onderstaande overwegingen niet.

Stap terug

De wereld is anders geworden. De wereld is mondig geworden. Wij zouden ook kunnen zeggen, dat de wereld waarin wij leven, een geseculariseerde wereld is. Onder *secularisatie* verstaan wij het proces, waardoor de belangrijkste sectoren van het maatschappelijk leven worden onttrokken aan de leiding van kerk, theologie en christelijk geloof. De laatste honderd jaar heeft de kerk — de kerk als instituut, de georganiseerde kerk dus — aanzienlijk terrein verloren. Deze ontwikkeling is nog in volle gang en neemt in onze tijd ongekende afmetingen aan. Was het voorheen zo, dat de kerk rechtstreeks méésprak op het vlak van cultuur, economie en politiek, tegenwoordig néémt men dat niet meer.
Een voorbeeld daarvan is het *Bisschoppelijk Mandement,* dat het Nederlandse episcopaat in 1954 heeft doen uitgaan. Daarin doen de bisschoppen niet slechts een aantal uitspraken op strikt-godsdienstig terrein, maar wagen zij zich ook op het gladde ijs van de sociaal-economische en politieke verhoudingen in ons land. Op deze wijze hoopten zij de ‚dierbare gelovigen' op het oude vertrouwde spoor te houden. Dat wil zeggen: de afbrokkeling van de ‚eigen' sociale organisaties tegen te gaan en de politieke eenheid van het R.K.-volksdeel veilig te stellen. In dit opzicht heeft het bisschoppelijk vermaan weinig uitgehaald. Men kan gerust stellen, dat het mandement achteraf gezien beter nooit geschreven had kunnen worden. De poging van het episcopaat om de klok terug te zetten (of op zijn minst de *status quo* te handhaven), is op een volslagen mislukking uitgelopen.
Een voorbeeld van meer recente datum is het verzet tegen de jongste encycliek van de Paus. Hoe men verder ook over de inhoud van *Humanae Vitae* en de daarin bedoelde middelen denkt, ik signaleer het adembenemende feit, dat pauselijke uitspraken, in dit geval over de geboortenregeling, op niet mis te verstane wijze worden bestreden. Publicaties als die van D. Coppens en de Groninger hoogleraar dr Bern. Delfgaauw, kort na de encycliek verschenen, spreken in dit opzicht duidelijke taal.
Er zouden van deze ontwikkeling ook voorbeelden te geven zijn uit het protestantse kamp. Ik herinner er slechts aan, dat de synode van de Gereformeerde Kerken destijds weigerde een uitspraak te doen met betrekking tot de vraag, of lidmaten, die bij een bepaalde politieke partij zijn aangesloten, in deze kerken wel een kerkelijk ambt zouden mogen bekleden. In een eerder stadium zou de synode ongetwijfeld een ondubbelzinnig ‚neen' hebben laten horen!

Kerk en wereld

In onze tijd wordt de kerk teruggeworpen op wat als haar *eigenlijke* missie wordt gezien: de verkondiging van het evangelie in de meest-directe zin. Er zijn er, die de hierboven aangeduide ontwikkeling een gelukkige noemen. Daardoor plaatst de christelijke gemeente zich weer daar, zo zeggen zij, waar zij van Gòdswege gesteld is. Dat de wereld daarbij opnieuw buiten het gezichtsveld van de kerk komt te liggen, vinden zij geen bezwaar; veeleer achten zij zulks een wending ten goede.

De eerste christenen — het kan niet worden ontkend — realiseerden zich blijkens het getuigenis van het Nieuwe Testament, dat hen door het kruis en de opstanding van Jezus Messias een àndere, een nieuwe wereld ontsloten was. Zij wisten zich met Paulus ‚burgers van een rijk in de hemelen'. Zij hadden het woord van de Heer gehoord: ‚Wie zijn leven liefheeft, maakt dat het verloren gaat, maar wie zijn leven haat in deze wereld, zal het bewaren ten eeuwigen leven'. In de apostolische en na-apostolische tijd waren veel christenen de mening toegedaan, dat alle gedoopten zich van het huwelijk dienden te onthouden (verg. 1 Cor. 7 : 25-40).

Later, toen de kerk na Constantijn staatskerk werd en steeds meer verwereldlijkte, ontstonden als protest daartegen de monnikorden. Met dat de kerk met de haar omringende wereld scheen samen te vallen, groeide daartegen het verzet. In de middeleeuwen waren er protestbewegingen als die van Katharen en Waldenzen. Een paar honderd jaar later waren het de Doopsgezinden, de Labadisten, de Hernhutters. Nog weer later, in de negentiende eeuw, ontstond het *Réveil* met zijn nevenstromen, de ‚christelijke vrienden' en talloze vrome gezelschappen.
Thans hebben wij het stadium bereikt,

waarin openlijk van ‚het einde van het conventionele christendom' gesproken wordt. In de vorige en het begin van deze eeuw voltrok zich de massale *exodus* van de arbeiders. Nu is de kerk hard op weg andere categorieën (intellectuelen) van zich te vervreemden. In toenemende mate is zij de kerk van de middengroepen geworden. De jongste volkstelling wijst uit, hoever het secularisatieproces reeds voortgeschreden is; hoofdzakelijk in de grote steden, maar niet uitsluitend daar. De kerk wordt weer minderheidskerk. Haar greep op de samenleving is verslapt, haar stem wordt op allerlei terreinen veelal nauwelijks meer gehoord, laat staan haar ‚gezag' aanvaard. Wij zouden wel met Luther King — maar in een àndere zin als door hem bedoeld — willen vragen: *Where do we go from here? Waar gaan wij heen?*

Goede moed

Laat mij bij wijze van aanloop een persoonlijke herinnering ophalen. Op de *Kirchentag* in Keulen — het was in 1965 — bevond ik mij onder het gehoor van de veelomstreden Duitse theologe Dorothee Sölle. Zij hield een toespraak, die beurtelings mij aansprak èn verzet in mij opriep. Daarin is heel wat gezegd, dat ik niet graag voor mijn rekening zou nemen. Maar sommige uitspraken zal ik niet licht vergeten. Zoals deze: ‚De catechismus is afgestemd op een wereld, die tot het verleden behoort; en hoe men na Auschwitz de God moet loven, die alles zo heerlijk regeert, dat weet ik ook niet'. Dat woord is mij bijgebleven. Er klonk, voor mijn besef tenminste, iets in dóór van de wanhoop der miljoenen in deze tijd die ‚voortgejaagd en afgemat' zijn, ‚als schapen die geen herder hebben'.
Wij leven in een wereld, waarin voor het christelijk geloof geen plaats meer schijnt te zijn. Techniek en wetenschap hebben de Here God voor velen ‚overbodig' gemaakt. Wat moeten wij nu? Waar hebben wij te staan? Zullen wij ons afzijdig houden? Maar dat zou een eigenmachtige en daarom ongeoorloofde inperking van het evangelie zijn. Want God is de God der wereld. En de wereld is de wereld van God. De psalmist zegt: ‚Des Heren is de aarde en haar volheid, de wereld en die daarop wonen'. Jesaja betuigt, dat Jahweh de aarde ‚niet tot een baaierd . . . geschapen' heeft, ‚maar ter bewoning . . . geformeerd'. En de evangelist Johannes: ‚Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft . . .'

Eén ding staat vast, meen ik: wij kunnen het proces van de secularisatie niet negéren. Menselijkerwijs gesproken kunnen wij dat proces ook niet ongedaan maken; het voltrekt zich, het zet dóór. In onze eigen gemeenten zien wij, hoe op tal van plaatsen de bidstonden een kommervol bestaan leiden en de tweede dienst zich maar met moeite kan handhaven. We moeten de feiten onder ogen zien, het heeft geen zin ze te ontkennen. Maar tegelijkertijd — ik stel dat met nadruk — hebben wij ons in te zetten voor onze door God gegeven taak: in deze mondig-geworden wereld het evangelie te verkondigen; het evangelie van Jezus Christus wel te verstaan, want 'n ander evangelie is er niet. Ik meen, dat wij daarbij vóór alles zelf uit het evangelie moeten leven. Alleen dan en zo kunnen wij ‚een brief van Christus' zijn, kenbaar en leesbaar voor alle mensen'. Wij die geloven moeten de trekken vertonen van Hem, die bij het zien van de scharen ‚met ontferming over hen bewogen' werd.

Nu gaat het erom, ‚de heiligen toe te rusten tot dienstbetoon', willen wij tenminste deze tijd en de vragen van deze tijd àànkunnen. Nu komt het erop aan, dat wij geloven, persoonlijker en indringender nog dan voorheen. Wij mogen de moed niet verliezen, als hadden wij geen hoop. Velen klagen, dat de tijden donker zijn en slecht. Maar ik houd het met die goede Augustinus: *‚Wij zijn de tijden'*; zoals wij zijn, zó zijn de tijden'. Deze wereld komt àf, omdat zij Gòds wereld is. In het kruis en de opstanding van Jezus Christus zijn de machten onttroond. Er ligt iets vertroostends en bevrijdends in de woorden van de Heer: ‚Houdt goede moed. Ik heb de wereld overwonnen'. Laten wij het ons voor gezegd houden!

J. A. Brandsma

IN DIT NUMMER O.A.:

- ★ Gemeenteberichten van Hoogeveen en Lemmer
- ★ De wereld is anders geworden, ds J. A. Brandsma
- ★ De vreemdelingschap van het volk Gods, ds R. J. Voorhaar
- ★ 350 jaar Dordtse Synode nader bezien

Citaat van de week: **Gods Woord laat in een spanning naast elkaar staan: het geloof is een gave Gods èn tegelijk een bevel. Het één èn het ander is waar. God zou geen God zijn, indien Hij niet de bron van alle goed was, en de mens zou geen mens maar een marionet zijn, indien hij niet verantwoordelijk was.**

(ds J. Overduin over het remonstrantisme)

KRUIS

In Miami in de V.S. ergerde iemand zich over het verlichte kruis dat tijdens de kersttijd op een openbaar gebouw stond. Hij diende een klacht in bij de rechtbank omdat naar zijn mening de overheid een geloofsgemeenschap begunstigde. Maar de rechtbank gaf hem geen gelijk en stelde dat een verlicht kruis ook in een neutrale samenleving door ieder aanvaard kan worden „als een vorm van uiting te geven aan de goede wensen bij een feestdag". Misschien had de man die zich aan het kruis ergerde er nog wel meer van begrepen dan de overheid met haar vriendelijke neutrale uitleg.

(Ev. Luthers Weekblad)

EEUWHERDENKING BAPTISTEN IN KEULEN

Dit jaar herdenken de baptistengemeenten van Keulen hun honderdjarig bestaan. In januari 1868 werden de eerste acht bekeerlingen gedoopt in het ijskoude water van de Rijn. In oktober van hetzelfde jaar waren er reeds 59 baptisten in Keulen die samen de baptistengemeente stichtten. In 1919 werd de tweede gemeente geïnstitueerd. De beide gemeenten — samen 820 leden — hebben gedurende hun bestaan meegewerkt aan het ontstaan van 11 gemeenten en 22 evangelisatie-posten in de omliggende steden en dorpen. In de beide gemeenten komen nog drie families voor waarvan ook het voorgeslacht reeds bij de stichting in 1868 een aktief aandeel had in de arbeid.

Het werk in Keulen is begonnen kort na 1860 nadat een vrouwen-zendingsvereniging in Glasgow, Schotland besloot een evangelisatie-projekt in het distrikt Keulen te steunen. Op voorstel van Johann Gerhard Oncken — de vader van het baptisme in Duitsland — werd toen Eduard Scheve, een Keulenaar, gevraagd de arbeid in zijn woonplaats te beginnen. Prediger Scheve doopte ook de eerste acht personen in de Rijn.

STUDENTENLEIDERS DRINGEN AAN OP ERKENNING ODER-NEISSE GRENS

De leiders van de baptisten-studentenbeweging in West-Duitsland hebben er bij hun regering op aangedrongen de D.D.R. en de Oder-Neisse grens te erkennen.
In een verklaring zeggen de (16) leiders o.a.:„. . . nationalistische ideeën, het doen voorkomen alsof het kommunisme demonisch is, de koude oorlog en machtspolitiek moeten verworpen worden." „Christenen die blijven volharden in een niet-politieke houding werken er aan mee, dat de status quo wordt gehandhaafd".
De studentenleiders vragen verder om een verdere demokratisering van het baptistenleven in West-Duitsland en geven als hun mening, dat de baptisten in West-Duitsland als volwaardige leden dienen toe te treden tot de Wereldraad van Kerken.

BAPTISTEN IN SPANJE

Van september 1967 tot september 1968 werden door de baptistengemeenten in Spanje 217 personen gedoopt. Op het ogenblik ontvangt een zelfde aantal jonge bekeerlingen dooponderricht. In september 1969 zal in Madrid aandacht geschonken worden aan het feit, dat het baptisme in Spanje 100 jaar bestaat. De baptisten-unie in Spanje telt 51 gemeenten. Aan het seminarium dat te Barcelona is gevestigd staan 29 studenten ingeschreven.

Aan rustige wateren

De gemeente, een handvol koren

Is er een handvol koren in het land op de hoogte der bergen, de vrucht daarvan zal ruisen als de Libanon — (Ps. 72 : 16).

Als gemeente voelen we ons soms wel eens flink en sterk. Zeer zeker als we samen in onze diensten die heerlijke liederen zingen van strijd en overwinning. Toch zijn we in het oog van deze wereld maar klein en niet zo erg in tel. De wereld houdt vaak alleen maar rekening met het grote, het machtige. Dan wordt het wel even anders. En als we eerlijk op onszelf zien dan moeten we bekennen, dat we ons helemaal niet groot en machtig voelen. Neen, in wezen is het met ons als met de gemeente van Corinthe: niet vele rijken, niet vele edelen. Toch doen we verkeerd als we ons daarom zouden opsluiten en zeggen dat ons getuigenis toch niet helpt. Juist aan hen die zich klein en afhankelijk voelen, geeft de Heer rijke beloften.
Toen de Heer op aarde kwam was Hij voor de mensen veracht en onaanzienlijk, een man van smarten, luister noch heerlijkheid dragende.
Toen op de pinksterdag een kleine groep mensen, die ongeletterd en onontwikkeld waren de evangelieboodschap gingen verkondigen, was deze boodschap voor de zeer godsdienstige joden een ergernis en voor de griekse wijsgeren een dwaasheid.
Wat is toch het grote geheim van de grote zegen van Hem, die de inhoud is van de evangelieboodschap en de boodschap zelf? Van de Heer staat geschreven dat Hij zijn leven heeft uitgegoten in de dood. Dat is het geheim. Doordat Hij stierf aan het kruis, werd Hij tot eeuwige zegen voor miljoenen. Van de evangelieboodschap staat geschreven dat deze gepredikt moet worden, uitgezaaid moet worden.
En omdat die elf eenvoudige mensen zich niet opgesloten hebben in Jeruzalem met de rijkdom van die boodschap, maar trouw zijn geweest aan die opdracht, is die boodschap geworden tot heil van een schare, die niemand tellen kan.
En wij? Wat moeten wij doen? Eerlijk gezegd: niet veel. Wij zijn tot niets in staat. Natuurlijk kunnen wij wel organiseren, en dat doen we ook wel.
Maar het belangrijkste wat we moeten doen is zien op Jezus en achter Hem aan wandelen. Dat betekent, onszelf verloochenen en ons kruis opnemen. Dat betekent sterven aan ons eigen ik. Dat kost onszelf. Maar God verbindt er zijn machtige zegen aan. Een handvol koren, in wezen is het niets, niet eens voldoende om er een brood van te bakken. Maar indien een hand vol koren bereid is zich te laten uitzaaien, de grond in te gaan, ja, als die hand vol koren bereid is te sterven aan zichzelf, dan gaat dat nietige, dat onbeduidende, worden tot een onafzienbaar korenveld, waarvan het geruis zal zijn als de machtige cederbomen van de Libanon.

Verlangt u naar zegen, verlangt u naar opwekking? Verlangt u ernaar dat de dorheid in uw leven plaats maakt voor een frisse, geestelijke vruchtbaarheid? Dit is het geheim: „Wie achter Mij wil komen, neme zijn kruis op, verloochene zichzelf en volge Mij". Reeds horen we in de gemeente een zacht geritsel van een aankomende zegen. Laten wij ons er ernaar uitstrekken, dat het zal worden als het geruis van de ceders van de Libanon.

Eindhoven J. Schouten

(Uit: Gemeente-leven)

DE SUPERMARKT

Voor het flat, waarin wij wonen, staat een supermarkt. Toegegeven, ze zijn er wel groter, maar 't is toch een behoorlijk geval. De eigenaar zorgt er voor, dat zijn zaak opvalt: er wapperen vlaggen, en 's nachts brandt zijn naam, af en toe overstraald door de stralen van de vuurtoren.
Binnen is het gezellig. Zodra de deuren opengegaan zijn, zijn er klanten. In ieder geval is er personeel, dat geen stommetje speelt. Af en toe speelt er zelfs muziek. Dat maakt rustig, zegt men. Je neemt een mandje of een wagen, en je dwaal- en zwerftocht langs de rekken en vitrines en koelkasten begint.
De eerste keer voelde ik me als een kat in een vreemd pakhuis. Zo'n beest zou echter door zijn reukorgaan magnetisch heengetrokken worden naar de vleesafdeling. Maar die mogelijkheden miste ik. Dus kijken. En vragen. En eindelijk kwam ik er uit met de boodschappen, die mijn vrouw mij gevraagd had te halen.
De tweede keer ging het al beter. En de derde keer nog beter (vaker ben ik ook nog niet geweest).
Ja, supermarkten zijn prachtige instellingen. Je kunt in één gang alles halen, wat je nodig hebt.
Maar in zo'n winkel wonen? Voor geen geld van de wereld!

* * *

Merkwaardig, dat sommige mensen de gemeente van Christus beschouwen als een geestelijke supermarkt. Daar kun je alles krijgen, denken ze. Troost in droefheid. Hulp in nood. Raad in problemen. Vroomheid. Plechtigheid. Stijl. Vorming. Uitzicht op de eeuwigheid.
Sommigen beschouwen de gemeente als een instituut, waar je ceremonieën kunt verkrijgen. Fijn, dat er kerken (en dominees) zijn, want anders moesten ze je als een hond onder de grond stoppen. Fijn, dat er kerken zijn, want anders zou je niet bij orgelspel „over" kunnen trouwen. Fijn, dat er kerken zijn, want anders zouden je kinderen zonder godsdienst moeten opgroeien.
Maar de gemeente van Christus is geen instituut voor verlening van godsdienstige service. Er worden niet allerlei riten en ceremonieën, het liefst op maat gesneden, verkocht. Het gaat in de kerk niet om de aanbieding van geestelijke pleisters op menselijke wonden. Het gaat niet om het gebruik van wonderolie-in-alle-noodsituaties.

* * *

Wee ons, als we de gemeente verlagen tot een supermarkt. Wee ons, als we de bijbel gaan beschouwen als het antwoord op alle vragen. Wee ons, als we Christus gaan zien — en verkondigen — als het einde van alle nood.
Het gaat om andere dingen. Het gaat om de heerschappij van Jezus van Nazareth, de gekruisigde Jood, in Wien God de wereld met Zichzelf verzoenende was. 't Gaat om bekering en wedergeboorte en niet om opheffing van pijnlijke kwesties, om rechtbuiging van scheef getrokken situaties.
Mensen hebben geen riten en geen ceremonieën nodig. Ze hebben het bloed van Jezus nodig. Ze hebben geen pleisters nodig, maar operaties die tot in de wortel gaan. Ze hebben geen wonderolie nodig, maar het vuur van de Heilige Geest, dat het oereigene van de eigenzinnige wil verteert.

* * *

Als de gemeente tot een supermarkt verlaagd wordt, is ze geen woning meer. Voor God, noch voor de mensen.

Ploeger

MEDEDELING VAN DE E.C.U.

Het optreden van br J. Ketelaar is in die mate een omstreden zaak, dat de E.C.U. meent dat br Ketelaar op dit moment niet langer de funktie van voorzitter van de E.C.U. en het lidmaatschap van de Landelijke Plan Commissie (Handelingen 69) kan waarnemen.
Het voorzitterschap wordt thans, volgens besluit van de E.C.U., waargenomen door de vice-voorzitter br W. Harkema, terwijl in de vakature in de Landelijke Plan Commissie nog niet is voorzien.

Voor de E.C.U.:
Ph. Lindeman Wzn., sekretaris.

De vreemdelingschap van het volk Gods

De vreemdelingschap van de gemeente van Jezus Christus in de wereld is zeker geen zaak die zo maar eventjes één, twee, drie uit de doeken gedaan kan worden. Daar zit te veel aan vast. Daar hangen te veel hoogst belangrijke dingen mee samen.
Wat de bijbelse gegevens betreft zou ik de aandacht willen vestigen op het volgende:
Reeds in het Oude Testament wordt meer dan eens verhaald dat de aartsvaders zich bewust zijn geweest op aarde slechts gasten en vreemdelingen te zijn. Wanneer b.v. Sara is gestorven en Abraham voor haar bij de inwoners van Kanaän een graf koopt, dan zegt hij tot hen: „Ik ben een vreemdeling en bijwoner bij u" (Gen. 23 : 3). En Jacob spreekt tot Farao over zijn leven als over de jaren zijner vreemdelingschap (Gen. 47 : 9). Hoewel ze natuurlijk ook wel uit het land der vreemdelingschap, uit Kanaän, naar hun oorspronkelijk vaderland, het rijke en prachtige Mesopotamië, hadden kunnen terugkeren, deden ze het toch niet en beleden zo, dat ze slechts vreemdelingen en bijwoners op aarde waren (Hebr. 11 : 13). Het zwaartepunt in hun leven lag in hun geloof dat God eens zijn belofte zou vervullen. Dat Kanaän hun land zou zijn en hun nakomelingen ontelbaar zouden zijn als de zandkorrels aan het strand en de sterren aan de hemel. Alles in hun leven was gericht op de vervulling van Gods beloften.

Het woord vreemdeling komt in het Nieuwe Testament niet zo dikwijls voor, al blijkt overal heel duidelijk dat het vreemdelingsschapskarakter van de gemeente voor de eerste christenen een zaak was waaraan men telkens weer herinnerd moest worden. Ik denk b.v. aan „Want wij hebben hier geen blijvende stad, maar zoeken de toekomstige" (Hebr. 13 : 14) en „Maar onze wandel is in de hemel, waaruit wij ook de Here Jezus Christus als Verlosser verwachten" (Filipp. 3 : 20). Zelfs het gebruik van de woorden parochie, parochianen enz. herinnert aan dit vreemdelingschapskarakter van het volk Gods. In de eerste brief van Petrus wordt ook reeds over de „paroikia" d.w.z. het vreemdeling-zijn in deze wereld gesproken.

Mijns inziens vertoont deze vreemdelingschap van de gemeente in het Nieuwe Testament minstens twee aspecten. In de eerste plaats bemerken we voortdurend dat deze vreemdelingen nooit van de wereld afgewend, maar altijd naar de wereld toegewend is. We zien steeds weer opnieuw een gemeente voor ons, die haar gekruisigde en opgestane Heer present stelde in de wereld. Door haar boodschap, haar gemeenschap en haar dienstbaarheid. Zelfs de tegenspraak en vervolging hadden niet tot gevolg dat zij een introvert bestaan ging leiden. Integendeel, de gemeente trad de wereld tegemoet in het geloof dat Gods Rijk de ganse kosmos op het oog had. De vreemdelingschap betekende nooit een vlucht uit de wereld, maar altijd een naar de wereld toegewend staan. Denk slechts alleen aan die reusachtige zwerftocht van Paulus met het éne doel: het bekend maken van het Goede Nieuws aan alle volkeren. Zonder twijfel heeft de vreemdelingschap in het Nieuwe Testament een missionair en diakonaal karakter. Men had moed voor de wereld, omdat men een nieuwe hemel en een nieuwe aarde verwachtte.

Aan de andere kant bemerken we dat de schrijvers van alle nieuwtestamentisch brieven voortdurend veel moeite doen om het volk Gods in herinnering te brengen, dat het niet meer van de wereld is. Bij alle openheid voor de wereld moet in de handel en wandel van de gelovigen gezien worden dat het oude voorbijgegaan is en het nieuwe gekomen (2 Cor. 5 : 17). Met alle gevolgen voor het gewone dagelijkse leven. Vriendschap met de wereld is uiteindelijk vijandschap tegen God (Jac. 4 : 4). Jezus had immers gebeden: „Ik bid niet dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart voor de boze" (Joh. 17 : 15).
Het in de wereld moeten staan, maar het niet van de wereld zijn is misschien wel het grootste probleem voor de eerste christenen geweest. En het is het misschien ook voor ons. Mijns inziens kunnen we ook vandaag noch het een noch het ander missen, willen we als volk van God niet aan één kant mank gaan.
In de wereld, niet van de wereld. We zullen ons zowel met het een als met het ander zeer beslist moeten bezig houden, wanneer het ons menens is met ons christen-zijn vandaag.

R. J. Voorhaar

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem V

3. VOORGANGERS EN DIENAREN

b. De diakenen

Het is bijbelonderzoekers, die de grondtaal kennen, reeds spoedig opgevallen, dat in Hand. 6, waar men als regel de instelling van het diaconaat meent te vinden, het woord diaken niet voorkomt. Wel het woord diakonein, wat vertaald wordt met „de tafels bedienen", Hand. 6 : 2. Maar datzelfde woord diakonein wordt ook in vers 4 gebruikt, als het gaat om de bediening van het woord.
Het is in ieder geval wel duidelijk — en dat is bijzonder belangrijk —, dat in de eerste christengemeente het niet alleen maar ging om het geestelijke, maar ook om het stoffelijke. De apostelen besteedden niet alle aandacht aan de ziel, maar ook aan het lichaam.
De redenen daartoe liggen voor de hand. De Joden — en in Jeruzalem waren het wel bijna uitsluitend Joden —, die tot geloof in de Here Jezus gekomen waren, waren daarmee min of meer buiten de gemeenschap van het Joodse volk komen te staan. Reeds tijdens Jezus' leven waren de Joden overeengekomen, „dat, indien iemand mocht belijden, dat Hij (= Jezus) de Christus was, hij uit de synagoge zou worden gebannen (Joh. 9 : 22). Deze uitbanning uit de religieuze gemeenschap der Joden zou ongetwijfeld gepaard gaan met een uitstoting uit de volksgemeenschap. Of anders gezegd: de uitbanning uit de synagoge zal ongetwijfeld vergezeld gegaan zijn van economische sancties tegen de uitgestotenen. In ieder geval deelde iemand, die uit de synagoge gestoten werd, niet meer in de opbrengst van de aalmoezen voor de armen.
Daar kwam voor de gemeente in Jeruzalem nog een tweede bij; tot haar behoorden n.l. ook veel Joden, die uit het buitenland afkomstig waren, die tijdens het Pinksterfeest in Jeruzalem de uitstorting en de instituëring van de gemeente hebben meegemaakt, en die zijn blijven „hangen", Hd 2 : 9 v.
Vanuit het besef, dat alle gelovigen leden waren van het ene lichaam van Christus, en daarom leden van elkander, hadden de gelovigen alle dingen gemeenschappelijk, Hd 2 : 44 v, 4 : 32. Men heeft dit wel een christelijk communisme genoemd. Het plaatste de apostelen in ieder geval voor de opdracht, om de opbrengsten van de verkopingen als goede rentmeesters te beheren en te verdelen.
Dáármee hebben zij dan tenslotte moeilijkheden gekregen. Er is uiteindelijk niets nieuws onder de zon; wat wij vandaag de dag constateren, dat moesten de apostelen en de gemeente ook constate-

NADER BEZIEN

350 jaar Dordtse Synode

Woensdag 13 november j.l. was het precies 350 jaar geleden, dat de Synode van Dordrecht met grote praal — op kosten van 's lands kas! — werd geopend door de leeuwarder predikant Johannes Bogerman. Deze eerste ‚gereformeerde oekumenische synode' heeft vooral door twee agendapunten grote betekenis gekregen. Het ene: in Dordrecht werd het initiatief genomen tot een nederlandse vertaling van de bijbel, direkt uit de hebreeuwse en griekse grondtekst. Dit resulteerde in 1637 in de verschijning van de Statenvertaling — zo genoemd vanwege de steun en de financiering van de Staten-Generaal. Het andere, en de onmiddellijke aanleiding tot het houden van deze Synode van Dordrecht: het onderzoek naar en de behandeling van het remonstrantisme (arminianisme).
De bestudering en bespreking van het remonstrantisme (simpel gezegd: de mens heeft een vrije wil) leidde tot de aanvaarding van de zogenaamde Dordtse Leerregels (De vijf artikelen tegen de Remonstranten) waarin de leer van Arminius c.s. werd veroordeeld. Deze Dordtse Leerregels werden gevoegd bij de beide andere leergeschriften (Nederlandse Geloofsbelijdenis en Heidelbergse Catechismus) die voortaan tesamen als de Drie Formulieren van Enigheid dé belijdenis van de nederlandse gereformeerde kerk zouden vormen.
Deze Drie Formulieren van Enigheid — die dus de eenheid van de hervormde kerk moesten bewerkstelligen en bewaren — zijn later wel Formulieren van Onenigheid genoemd. Talloze groepen, soms zelfs juist met een beroep op deze belijdenisgeschriften, hebben zich sinds 1618 afgescheiden om een zelfstandig kerkbestaan te leiden. De onenigheid bleek pijnlijk duidelijk bij de voorbereidingen om dezer dagen in Dordrecht een (interkerkelijke!) herdenkingsbijeenkomst te houden ....
Het is beslist niet onze bedoeling om hier schamper over te doen. Nog afgezien van de vraag — eigenlijk kan het zelfs geen vraag zijn — of spot en ‚leedvermaak' ooit een plaats mogen hebben in het kerkelijk verkeer, we missen als baptisten bovendien elk recht en elke vrijmoedigheid daartoe. Opsplitsing in groepen en schismatisch drijven is ook onder ons — zònder belijdenisgeschriften — helaas geen onbekend kwaad. Kennen ook wij geen Free Will Baptists en Strict Baptists? Geen fundamentalisten, konservatieven en liberalen? Geen unie-baptisten en onafhankelijke (vrije) baptisten?
We willen maar zeggen, dat afscheidingen niet zoveel te maken hebben met het al of niet bezitten van belijdenisgeschriften. De oorzaak moet veeleer gezocht worden in het absoluut stellen van persoonlijke- en groepsinzichten, het niet dulden van een andere mening, de vereenzelviging van eigen geloofsformuleringen met Gods Eigen Wil. Het doet er dan niet toe of die formuleringen als belijdenisgeschrift aan het gewillige papier zijn toevertrouwd of alleen maar geijkte begrippen, uitdrukkingen en denkbeelden zijn.

v. D.

ren: de apostelen konden het niet meer alleen af. Ze werden in hun primaire taak: de evangelieprediking, teveel belemmerd en gehinderd, en dat had tot gevolg, dat zij hun administrerende functie als rentmeesters óók niet meer goed verrichtten. Deze situatie gaf hun geen bevrediging.

Zij stellen dan voor, dat zeven mannen (of dat getal genomen is vanwege een bepaalde getallen-symboliek, n.l. het tiende deel van het aantal helpers dat Mozes had, weten we niet) deze taak zullen overnemen. Wat twaalf „halve" krachten niet af kunnen, zullen zeven „volle" krachten wel kunnen doen.

Het is goed te letten op de eisen, die aan deze zeven mannen gesteld worden; zij moeten goed bekend staan, vol van Geest en wijsheid, Hd 6 : 3. Het is vooral goed er aandacht aan te besteden, dat hier niet in de eerste plaats gevraagd wordt naar mannen, die boekhoudkundig geschoold zijn, die inzicht hebben in de sociale structuren en bekend zijn met sociale wetgeving en sociale structuren en bekend zijn met sociale wetgeving en sociale voorzieningen. Neen — en dat moet met de meeste nadruk beklemtoond worden — ook het diakenambt is in de eerste plaats een géestelijk ambt.
Zeven mannen worden dan gekozen. Zij dragen allen griekse namen. Dat kán er op duiden, dat zij allen uit het zogenaamde griekse kamp kwamen, uit welke hoek immers ook de klachten gekomen waren, Hd 6 : 1.
Belanrijker voor ons is, dat één van deze mannen Stéphanus, al spoedig als wonderdoener optreedt. Het is duidelijk, dat hij daarbij de naam van Jezus noemde. Dat bracht hem in conflict met de Joden, die tot de liberale richting behoorden. Hij ging hun niet uit de weg, maar stelde zich tegenover hen, Hd 8 : 6 vv. Hij stond trouwens zijn mannetje. Hij hoefde hen ook niet uit de weg te gaan. Dat alles heeft er toe geleid, dat Stéphanus de eerste martelaar is geworden, Hd 7 : 59 v. Een diaken — hoewel dat woord dus niet gebruikt wordt! —, die gestenigd werd vanwege zijn evangelieprediking.
Philippus was ook één van de zeven, Hd 6 : 5. Ook hij beperkte zich niet tot de armenzorg. Na de vervolging, die over de gemeente kwam na de dood van Stéphanus, vertrokken velen uit Jeruzalem vandaan, en onder hen Philippus, Hd 8 : 5. Hij ging naar Samaria „en predikte hun de Christus".
Philippus was het ook, die door een engel des Heren geleid werd naar het Zuiden, naar de woestijn, voor de uitvoering van een bijzondere opdracht, Hd 8 : 26-40. Nog weer later treffen we hem in Caesarea aan, waar hij woonde met zijn vier dochters, die profetessen waren, Hd 21 : 8 v.

* * *

In Hd 13 : 29v lezen we van een liefdedienst, die door de gemeente van Antiochië bewezen werd aan de gemeente van Jeruzalem. Daar dreigden moeilijkheden te ontstaan door een hongersnood.
De Antiochiërs zonden hun gaven aan „de oudsten" in Jeruzalem. Dus niet aan de diakenen. Dit zou er op kunnen duiden, dat de Grieken — zoals ook Philippus — de stad verlaten hadden.
Het is echter ook mogelijk, dat dit woord „oudsten" niet specifiek bestemd is voor ouderlingen, maar voor de oudere leden van de gemeente, met name voor de raad der gemeente, die wel voornamelijk uit ouderen bestond, zoals dat in de Joodse synagogen ook het geval was. Men zou het zó kunnen stellen, dat de oudsten zowel de ouderlingen als de diakenen, zowel de opzieners als de armenverzorgers aanduidden. Hoe dit ook zij, we komen de diakenen, het diakenambt, als zodanig niet meer tegen in de gemeente van Jeruzalem.
Dat de zeven echter een grote rol gespeeld hebben, is wel duidelijk.

Ploeger

DOOPDIENST IN NEURENBERG VOOR TELEVISIE

Een televisieploeg van Bavaria heeft onlangs filmopnamen gemaakt van een doopdienst in de baptistengemeente te Neurenberg, W.-Duitsland. De film zal worden uitgezonden in een programma van de duitse schooltelevisie.

zand en zaad

Het is al een paar jaar geleden, dat ik met een broeder, die later zijn geestelijk onderdak in een pinkstergemeente zocht en misschien ook vond, onderweg was. Hij had een aardige auto en ik was zijn gast tijdens de rit. Het ligt voor de hand, dat we over onze baptisten gemeenschap spraken en dat we langzaam overgleden naar het nieuwe land met hemelse perspektieven dat zich toen al voor onze broeder uitbreidde. Hij zong het lied der volkomen verlossing. Vroeger jubelde hij: Geen smart meer daar omhoog! Nu schalde het zo achter het stuur: Geen smart meer hier beneên! Er waren geen grenzen aan Jezus' macht, en wie zou dat durven bestrijden? Natuurlijk poogde ik hem duidelijk te maken dat zich in zijn lichaam al tekenen van afbraak vertoonden en ik zei hem ook dat ik mij moeilijk kon voorstellen, dat hij zonder vlek of rimpel door 't leven ging. Ik herinnerde hem aan mannen uit de bijbel die struikelend in Gods armen vielen en haalde verzen uit brieven aan van broeders, die de gemeenten voortdurend vermaanden in het goede spoor voort te gaan. Waaruit mocht blijken dat zij die vermaningen zeer behoefden. Maar het hielp allemaal niet. Er was kracht in het bloed en vooral in de Geest. Dat was het volle evangelie: de volledige overwinning over zonde, ziekte, dood en demonen. Ten einde raad vroeg ik hem wat hij met een rottende kies deed en dat kwam verkeerd aan, ofschoon ik het serieus bedoelde.

Ik moest aan hem denken, toen een dezer dagen een broeder mij een knipsel uit de *Haagsche Courant* van 28-10 j.l. stuurde. De pinksterbeweging heeft de achtste „vreugdedag" gehouden. Uit het knipsel neem ik over: Het uitbundige spreken en zingen over de overwinning in Jezus Christus (op zonde, ziekte en demonen), dat de zeven vorige pinkstertoogdagen kenmerkte, leek wat te zijn verstild.

Een spreker zei: „De volle zegen is van onze volle-evangelie-beweging verdwenen. Over die nederlaag zouden we volgens onze pinksterethiek niet mogen praten, maar ik doe dat vandaag toch. Wij zijn eraan gewend geraakt de duivel van alles de schuld te geven, maar we moeten gewoon breken met de zonde. We kunnen elkaar duizend keer de handen opleggen, maar als we niet bereid zijn te breken met de zonde, heeft dat geen resultaat. Wij hebben veel kreten van overwinning geslaakt en daar vaak spandoeken van gemaakt. Maar van een tekst als „beseft uw ellende" maken we geen spandoek."

Er is nog veel meer gezegd volgens deze krant.

Onze pinksterbroeders begrijpen mij verkeerd als ze denken dat ik me verheug. Ofschoon ik dat wel doe. Ik verheug mij niet over de teleurstelling, die zij moeten doorleven. Voor sommige zielen zal dit een harde smak betekenen. Ze zullen zich verwonden aan de keiharde en messcherpe werkelijkheid van de zonde, de duivel, de dood. Wij proberen met grootse uitspraken van de Schrift in mond en hand de werkelijkheid van het kwaad te negeren, te ontkennen, maar vandaag of morgen worden we ingehaald. Maar voert dat dan niet tot twijfel en vertwijfeling? Ja. En daar komen we dan door Gods genade ook doorheen en leren eindelijk wat het betekent te geloven. Niet in onszelf, maar in Hem, in zijn heil.

Er zijn op de berg der verheerlijking geen tenten gebouwd. De drie broeders hebben er slechts een tijd vertoeft en zijn toen naar het dal afgedaald waar een laaiende ellende ze in 't gezicht sloeg. U en ik verblijven soms ook een ogenblik op die lichte hoogten en zingen liederen vol verwachting, maar morgen staan we in een wereld, waarin haat en egoïsme hoogtij vieren. Daar woeden de oorlogen, grote en kleine. Daar is armoe en honger enerzijds en weelde en overdaad anderzijds. Daar is ongerechtigheid en wordt het leven verkracht. Daar en dan staan we in het spanningsveld van de goddelijke en satanische werkelijkheid. Om dan opeens te ontdekken dat we in onszelf dat veld zijn, hebben. Het stuk der ellende is nog niet teneinde al kunnen wij het lied der verlossing en der dankbaarheid al zingen.

'k Zal door 't geloof gespannen staan!

En ook:

'k zie uit met vol vertrouwen.
Had 'k niet geloofd — ik was vergaan;
Nu zal ik Hem aanschouwen.

Huizinga

Al uitgaansplannen voor kerst en oud-en-nieuw?

Het bestuur van de Stichting Rustoord De Strubben biedt u in overleg met het (beheerders)echtpaar Smit de mogelijkheid aan, deze dagen op De Strubben, Hoofdstraat 4, Schoonloo door te brengen. En wel tegen de speciale prijs van f 13,— per dag voor volledig pension.

Op De Strubben kunnen een vijfentwintig mensen ondergebracht worden, de meesten op 1-persoonskamers, terwijl er ook plaats is voor enkele echtparen. Op de kamers is centrale verwarming en warm en koud stromend water. Er is een ruime eetzaal en een groot en gezellig dagverblijf met diverse zitjes. In de omgeving kan heerlijk gewandeld worden, terwijl er ook voor niet-autobezitters mogelijkheden zijn om een bezoek aan Assen, of Emmen of andere plaatsen te brengen. Er zijn goede busverbindingen. Het is niet de bedoeling gedurende de kerstdagen en daarna een soort cursus te houden. Er is geen speciale leiding voor deze week. Er komen geen sprekers (en ik zou haast óók schrijven: er wordt niet gecollecteerd). Neen, we denken gewoon aan een vacantie voor mensen, die zich wat willen laten verwennen. En die ook bereid zijn even mee te helpen als er wat gedaan moet worden. Want het gaat natuurlijk niet aan, dat de familie Smit in de periode van zaterdag 21 december tot 2 of 3 januari 1969 dag in dag uit maar draaft en in touw is. Neen, het is juist zo gezellig, met elkaar de tafel te dekken (en af te ruimen), met elkaar te corveeën. Het gáát er juist om, door gezamenlijk bezig te zijn, een band tussen elkaar te leggen.

Nu is het beslist niet nodig, dat u álle dagen er bent. Het zou kunnen zijn, dat u alleen het weekend van 21 en 22 december kunt, of alleen met de kerstdagen, of alleen met de jaarwisseling. U mag zelfs wel twee keer komen. Of drie keer.

Wie hiervoor voelt, die schrijve aan het echtpaar Smit, Hoofdstraat 4, Schoonloo (of belle: 05925-380) en geve op, welke dagen hij/zij denkt te komen. Dus zo (als voorbeeld): aankomst zaterdag 21 december 17.00 uur, vertrek vrijdag 27 december 10 uur.

Daar er natuurlijk maar een beperkt aantal mensen ontvangen kan worden, is het wel raadzaam, met een besluit niet te lang te wachten.

Ploeger

BAPTISTENGEMEENTE HARDERWIJK KOCHT KERKGEBOUW

De baptistengemeente te Harderwijk is door koop in het bezit gekomen van het kerkgebouw van het Apostolisch Genootschap. Dit Genootschap is bezig een nieuwe kerk te bouwen. De transaktie is tot stand gekomen door bemiddeling van de Unie Bouw Stichting.

BWA-WERELDKONGRES 1970 IN TOKIO

Na 1 januari a.s. zal gelegenheid worden geboden om zich via de landelijke uniebureaux in te laten schrijven voor het 12° BWA-wereldkongres dat in juli 1970 te Tokio, Japan zal worden gehouden. De organisatoren verwachten een deelname van 10.000 baptisten uit 70 tot 80 verschillende landen.

Verantwoording Unie-bureua

In oktober zijn in 't Unie-bureau de volgende bijdragen en giften ontvangen:

1. Voor de E.C.U.:
Emmen f 230,—; Harderwijk f 45,65; Zwolle f 50,90; Noordbergum f 83,10; Rotterdam-C. f 150,—; Winschoten f 129,45; Treebeek f 78,08; Muntendam f 125,—; Amsterdam-C. f 29,65; Westerhaar f 150,—; Staveren-Lemmer f 100,—; Sneek f 104,65; Emmererfscheidenveen f 28,65; Amsterdam-N./Zaandam f 46,—; Amsterdam-W. f 69,58; Assen f 11,—; MEvD,US f 13,—; spaanse baptisten, Enschede f 25,—.

2. Voor de evangelisatie onder de Spanjaarden:
Emmen f 120,—; Zwolle f 27,69; Rotterdam-C. f 50,—; Winschoten f 45,—; Treebeek f 47,72; Almelo-Nieuwstraat f 86,—; Haarlem f 64,03; Muntendam f 100,—; Stadskanaal f 489,42; Borne f 11,60; Eindhoven f 310,—; Staveren-Lemmer f 75,—; Sneek f 161,05; Haarlem f 53,61; Amsterdam-N./Zaandam f 27,—; Amsterdam-W. f 40,42; Assen f 6,—; MEvD,US f 7,50.

3. Voor de opleiding:
Emmen f 275,—; Heerenveen f 5,—; Noordbergum f 82,50; Dokkum f 55,—; Zwolle f 69,81; Den Helder f 18,40; Rotterdam-C. f 200,—; Treebeek f 95,44; Almelo-Nieuwstraat f 79,75, Haarlem f 52,08; Muntendam f 125,—; Amsterdam-C. f 35,02; Eindhoven f 100,—; Borne f 13,75; Staveren-Lemmer f 150,—; Steenwijk f 17,94; Sneek f 204,15; Emmererfscheidenveen f 36,45; Amsterdam-N./Zaandam f 55,—; Amsterdam-W. f 83,60; Assen f 12,—; MEvD,US f 15,50.

4. Voor de zending:
Emmercompascuum f 320,08; Emmen f 400,—; Dokkum f 51,—; Coevorden f 30,—; Zwolle f 100,43; Den Helder f 36,94; Rotterdam-C. Pernis f 94,98; Treebeek f 177,85; Harlingen f 90,81; 2e Exloërmond f 168,81; Haarlem f 113,08; Muntendam f 100,—; Amsterdam-C. f 22,15; Stadskanaal f 585,—; Siddeburen f 105,50; Noordbergum f 128,06; Eindhoven f 500,—; Borne f 20,60; Staveren-Lemmer f 500,—; Westerhaar f 150,—; Assen f 45,21; Alkmaar f 70,25; Amsterdam-N./Zaandam f 103,—; A'dam-W. f 155,93; Assen f 24,—; NN,X f 15,—; JLH,V f 50,—; HGdW,E f 7,50; SS,D f 10,—; MEvD,US f 28,—; spaanse baptisten, Enschede f 25,—; Dr A. Kuyperschool, Hengelo f 50,—; Sav. Lohmanschool, Hengelo f 25,—; Chr. Nat. School, Aadorp f 53,—.

5. Voor het ,10-centsfonds' van de U.B.S.:
Leiden f 44,73; Dokkum f 50,—; Zwolle f 21,26; Eindhoven f 100,—; Winschoten f 20,—; Treebeek f 34,70; Muntendam f 30,18; Amsterdam-C. f 32,90; Emmen f 100,—; Sneek f 197,70; Amsterdam-N./Zaandam f 19,—; Amsterdam-W. f 28,87; Assen f 4,54; Haarlem f 56,81; MEvD,US f 6,—.

6. Voor het Noodfonds:
Zwolle f 134,70; Borne f 26,43; Alkmaar f 114,84; Haarlem f 58,61; NN,X f 15,—; WV,A f 7,50; N.B.J.B. gewest Z.O. Drente f 71,09 (Biafra).

7. Voor Handelingen 69:
Hoogezand f 500,—; Arnhem f 1000,—; Almelo Nieuwstraat/Geraniumstraat f 1000,—; Heerenveen f 200,—; Leiden f 295,—; Alblasserdam f 22,50; Nieuwe Pekela f 440,—; Deventer f 250,—; Hoogeveen f 100,—; Haarlem f 500,—; Coevorden f 350,—; Groningen-Z. f 1250,—; Amsterdam-N./Zaandam f 600,—; NN,X f 25,—; SZ,D f 10,—.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!

Maar nu: wat is het resultaat van de 10 maanden? Dit, dat aan Vrijwillige Bijdragen in het Unie-Bureau is ontvangen:

voor de E.C.U.	f 14.417,39
voor de arbeid onder Spanjaarden	f 6.915,93
voor de opleiding	f 18.034,02
voor de zending inclusief bufferfonds	f 32.854,86
voor het ,10-cents-fonds' van de U.B.S.	f 4.211,80
Dat is met elkaar	f 76.434,—

Natuurlijk is dat een prachtig getuigenis van de wil van onze gemeenten om de voortgang van de gezamenlijke arbeid te dienen. Fijn is dat! En allen zien dan ook, naar ik geloof, er naar uit, wat er nog moet binnenkomen om de gezamenlijke doelen voor dit jaar te halen om de voortgang werkelijk góéd te doen zijn. Nu, er moet dan nog in de resterende tijd van dit jaar door onze gemeenten opgebracht worden:

voor de E.C.U.	f 9.582,61
voor de arbeid onder Spanjaarden	f 7.084,07
voor de opleiding	f 10.815,98
voor de zending	f 20.995,14
voor het ,10-cents-fonds' van de U.B.S.	f 5.788,20
Totaal dus nog	f 54.266,—

Wij verwachten graag de Vrijwillige Bijdragen van onze gemeenten in het vertrouwen, dat allen weten, waarom het gaat en daarom blijmoedig zich zullen inspannen! En daarenboven zien wij uit naar de bijdragen van onze gemeenten voor „Handelingen 69" in hetzelfde vertrouwen!

Let op de giro-rekeningen:
9260 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.
1504 ten name van de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam.

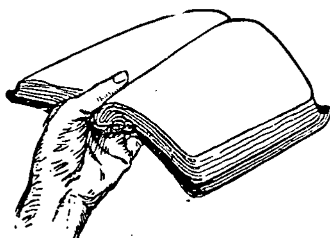
Vergeet vooral niet duidelijk de bestemming van de bedragen aan te geven.

In afwachting van de te ontvangen bijdragen

de Unie-administrateur
T. Jansma

REKTIFIKATIE STATISTIEK

Het adres van de sekretaris van de baptistengemeente Groningen-Noord, Lb. van Dam is niet Elzenlaan 31 maar **Elzenlaan 131**, Groningen.

Wat zullen we lezen?

Leven is werken, strijden, lijden. We zijn niet bij machte te beseffen, wat een leven zonder werken, zonder strijden en lijden ten diepste is. We zijn met de moeiten en het leed en de dood opgegroeid. Tranen zijn natuurlijk.
Of toch niet?

zondag	17 nov.	Job 7 : 1-18	De zware dienst op aarde
maandag	18 nov.	Ps 8 : 1-10	Wat is de mens?
dinsdag	19 nov.	Jes 55 : 1-13	Water voor dorstigen
woensdag	20 nov.	Mt 11 : 25-30	Rust voor vermoeiden
donderdag	21 nov.	Openb 3 : 14-22	Raad voor dwalenden
vrijdag	22 nov.	Jes 43 : 1-8	Een nieuw begin voor gestranden
zaterdag	23 nov.	Jer 4 : 1-4	Eén houdt er over u de wacht

Pl.

Gemeenteberichten

DOOPDIENST IN HOOGEVEEN

Hoogeveen — (D.W.) Voor de tweede maal in dit jaar mocht onze gemeente zondag 3 november met grote vreugde getuige zijn van een doopfeest. Waren het in februari broeder en zuster Kleine, nu was het zuster Koster die met Christus begraven wilde worden en, o vreugde, met Hem mocht opstaan in nieuwheid des levens. „En de Here voegde **dagelijks** toe aan de kring die behouden werden'. Daarbij bepaalde ds E. J. Huizing de grote schare die ons gebouw vulde. Een indringend woord. Eigenlijk moest na elke woordverkondiging een **direkte** doopsbediening mogelijk zijn! Dat deed Joh. de Doper toch ook? Dat deed Philippus toch ook? Dat deden al de apostelen toch ook? (Gedachten van schrijver).
Een sextet uit Almelo zong op magnifieke wijze enkele geloofs- en uitnodigingsliederen.
Na de viering van het avondmaal was er een fijne spontane dankstond. Velen maakten de Here groot! Ook voor die zuster, die opnieuw deel wil uitmaken van de gemeente van Jezus Christus. „Dank je wel, Heer!" was de vertolking van een broeder.
Op verzoek van de dopeling zongen we haar lievelingslied „Welk een Vriend is onze Jezus!"
En zo staat de gemeente te Hoogeveen handelend in 1968! Straks doen we mee — aktief — aan '69 D.V.! Hoe? In diepe afhankelijkheid van Hem van wie we weten dat Hij komende is. En.. wij zijn op reis!

BLIJDSCHAP IN LEMMER

Lemmer — (R.H.) Met veel dankbaarheid en blijdschap zien we in Lemmer terug op het weekeind van 1 tot en met 3 november.
Op vrijdag 1 november kwamen we bijelkaar voor de instituëring van de gemeente. Het was een groots moment toen allen te kennen gaven elkaar als broeders en zusters in de Heer en als zodanig als lid der gemeente te aanvaarden. Elk lid tekende hierna de statuten en daarna werden de ambtsdragers, 2 ouderlingen en 1 diaken, gekozen. Deze avond werd met een zeer gezegende dank- en bidstond besloten. We danken de broeders ds H. Th. Plevier en ds Th. van der Laan dat zij voor deze vergadering tot ons waren overgekomen. Ook willen we graag onze dank betuigen aan onze moedergemeente Staveren voor al de inspanning die zij

zich in het verleden voor ons heeft getroost.
Zondag 3 november was wederom een grote dag, omdat ds W. Hessels, tot ons overgekomen uit Brussel, toen zijn intrede deed. In de morgendienst, geleid door ds S. J. Zijlstra van Delfzijl werden eerst br S. Veersma en br T. Zijlstra als ouderling en br R. Hummel als diaken bevestigd en na de prediking over Handelingen 20 : 28 „Ziet dan toe op uzelf" vond de bevestiging van ds Hessels plaats.
Een grote schare was 's middags opgekomen naar „Het Baken", een verenigingsgebouw van de Gereformeerde Kerk, voor de intrede-dienst.
Ds Hessels sprak over Titus 2 : 11-15, De Genade Gods is heilbrengend verschenen voor alle mensen. Dat moet door ons aan alle mensen gezegd worden en zolang er hier in de omgeving nog één ziel onbekeerd rondloopt hebben wij een opdracht. Niet alleen dat de mensen tot de Heer moeten komen, ze moeten ook in Hem worden opgevoed. Hiertoe moeten we ons leven richten naar het Woord van God. Daarbij moeten we de Heer Jezus blijven verwachten. Een gemeente die in de verwachting leeft zal aktief zijn voor de Heer omdat ze weet dat de tijd kort is.
Hierna voerden vele sprekers het woord. Ouderling Zijlstra opende de rij en gewaagde van de blijdschap die er thans is en riep ds Hessels een hartelijk welkom toe. Hierna spraken achtereenvolgens br S. W. Vis namens de Unie-Commissie, burgemeester Faber namens het gemeentebestuur, br H. Zeldenrust namens de gemeente Staveren, pastoor Altenburg namens de plaatselijke kerken, br Van Weddingen namens de gemeente Brussel waar ds Hessels een week eerder afscheid genomen had, br J. Knecht namens de gemeente Eindhoven, br B. van der Meer namens Harlingen, br Zoer namens Hoogkerk. Br Warta uit Hoogeveen deed zijn goede wensen vergezeld gaan met het aanbieden van een mooi wandbord gemaakt door een lid van de gemeente aldaar, br I. Breimer sprak namens de Evangelisatievereniging Zuid-West-Friesland, br B. van der Woud als een goede vriend, ds S. J. Zijlstra en en tenslotte br Van Wijnen namens de Vrije Evangelische Gemeente te Emmeloord.
's Avonds was er in ons eigen kerkgebouw nog een begroetingssamenkomst waar we ongedwongen en in een blijde stemming bijeen waren.
En zo gaan we nu verder. We hopen en bidden dat de baptistengemeente Lemmer tot een grote zegen mag zijn voor Zuid-Friesland en de Noord-Oostpolder en dat er door de arbeid die de Heer ons toevertrouwt vele zielen zullen komen tot aanvaarding van het heil in Jezus Christus.
Tenslotte willen we allen die zo vaak hier het evangelie uitgedragen hebben hartelijk danken dat zij steeds bereid waren tot ons te komen.

Lezers aan het woord

DROEVIGE ZAKEN? (6)

In enkele ingezonden stukken in De Christen geven enkele broeders hun mening over de h.i. aan te nemen houding betreffende de sociale en politieke vraagstukken van onze tijd. Het is niet de bedoeling van schrijver dezes om zich te mengen in hun onderlinge diskussie, maar hij meent toch te mogen ingaan op enkele van hun uitspraken, temeer omdat br D. in zijn schrijven om reakties vraagt.
Allereerst: als br L. verwijst naar het komende Vrederijk waarin Jezus Christus zelf vrede, verzoening en gerechtigheid zal brengen, is dat volkomen juist! Maar als dan daaruit meteen de konklusie moet worden getrokken dat wij ons dus daarover in deze tegenwoordige wereld niet druk behoeven te maken, dan meen ik dat het Evangelie hierover wel iets anders zegt. We behoeven hier op deze plaats toch werkelijk niet alle voorschriften en zelfs geboden die daarop betrekking hebben te omschrijven. We zouden dus met het terzijde stellen van al deze voorschriften en geboden maar rustig moeten toezien, en goedkeuren, (wie zwijgt stemt immers toe) hoe duizenden mensen van ellende, honger, en oorlogsgeweld sterven, *terwijl er intussen miljarden worden uitgegeven* voor een toekomstige massamoord met duivelse middelen. Nogmaals, ik herhaal, ik meen dat het Evangelie hierover wat anders zegt en daarvan uitgaande zouden wij m.i. toch wel een **vlammend protest** moeten laten horen tegen onze huidige maatschappij waarop „duistere machten" blijkbaar hun invloed uitoefenen. Wij zijn hopelijk nog niet zo afgestompt dat dit alles ons niets meer doet, en wij bij het zien (via de beeldbuis) van de door oorlogsgeweld, honger en ellende omgekomenen, uitgemergelde lichamen van kinderen zeggen: „Och, waarom zouden we ons druk maken ... later komt alles wel goed ..."
Een andere inzender, (br D.) schrijft: „sociale bewogenheid hoogstens alleen als middel..." Dus niet als opdracht? Mag ik hierbij verwijzen naar Jezus Christus' eigen woorden in Matth. 25: „Voorwaar, Ik zeg u, in zoverre gij dit aan één van deze Mijn minste broeders hebt gedaan hebt gij het Mij gedaan ..."
En aan het slot van dit hoofdstuk zegt Hij: „Gaat weg van Mij..." **Waarom?**
„Voorwaar Ik zeg u, zoverre gij dit aan één van **deze minste broeders niet** hebt gedaan, hebt gij het ook aan **Mij niet** gedaan ..."
Daarom!

Hoogeveen H. Kats

Naschrift: We moeten nu de diskussie sluiten — 't laatste woord gunnen we aan ds Renken, die deze gedachtenwisseling ook op gang gebracht heeft. — RED.

„DE BAZUIN" - GRONINGEN 70 JAAR

Het baptisten-muziekgezelschap „De Bazuin" te Groningen bestaat dit jaar 70 jaar.
Dit heuglijk feit willen we D.V. herdenken op 23 en 24 november a.s. Het begint met een receptie die we houden in De Cirkel, ingang Singelweg, van 3 tot half 5.
Daarna hopen we des avonds een Jubileumconcert te geven in de kerk aan de Meeuwerderweg 75; aanvang 8.00 uur. Aan dit concert werken mee naast De Bazuin o.l.v. zijn dirigent de heer P. Dolk, ook het mannenkoor „Con Amore" uit Groningen, o.l.v. de heer Kars. Op zondagavond 24 november een feestelijk Jubileumconcert in de kerk aan de Korreweg 47; ook op die avond: De Bazuin en het mannenkoor „Con Amore". En dan nog een heugelijk feit: De Bazuin zal dan deze avond de nieuwe uniformen tonen aan de gemeenten Noord en Zuid. Want zoals u niet of wel weet is De Bazuin zowel van beide Groningse gemeenten. Wij als bestuur en leden hopen dan ook van harte dat De Bazuin nog lang moge meewerken, zowel aan het werk in Gods Koninkrijk als ook in onze goede stad Groningen.

Het Bestuur

DEENS PREDIKANTENTEKORT

De deense lutherse volkskerk krijgt te kampen met een predikantentekort. Verontrustend is hierbij, dat de universiteit van Kopenhagen dit jaar maar 39 eerstejaars studenten in de theologie inschreef, 24 minder dan in 1967.

1000 MEDEWERKERS GEVRAAGD

Voor HANDELINGEN 69 vragen wij 1000 mensen die één uur van hun tijd willen geven in de komende maand.

Als u mee wilt doen, stuur dan een kaartje met daarop Uw naam en adres aan:

Ds H. L. Nieman, L. Homanlaan 28, Coevorden.

Geen telefonische aanmeldingen

1000 MEDEWERKERS GEVRAAGD

DR WILLIAM DEWEY MOORE (70) OVERLEDEN

Terwijl hij luisterde naar de uitslagen van de amerikaanse presidentsverkiezingen is ten huize van zijn dochter te Thalwil, Zwitserland tengevolge van een hartaanval overleden dr W. D. Moore.
In april 1937 vestigden dr en mevrouw Moore zich als zendelingen van de amerikaanse zuidelijke baptisten in Italië. Tijdens de tweede wereldoorlog verbleven de Moore's in Amerika, maar als een van de eersten keerden zij, in het spoor van de geallieerde invasie in Italië terug om namens de SBC met de hulpverlening te beginnen. Dr Moore behoorde tot een uit drie personen bestaande kommissie die met het oog op de hulpverlening in Italië door de president van de Ver. Staten in 1945 werd benoemd. Pas enkele weken geleden werd dr Moore gepensioneerd.

Mededelingen

De adressen van voorganger, sekretaris en penningmeester van de pas geïnstitueerde gemeente te Lemmer zijn: Predikant: ds W. Hessels, Schouw 28, Lemmer; sekretaris: R. Hummel, Urkerstraat 46, Lemmer; penningmeester: T. Zijlstra, Lemsterweg 19, Rutten.

RADENKONFERENTIE

De najaars-radenkonferentie van de Veenkoloniale en Noordelijke Bond wordt gehouden D.V. op zaterdag 30 november a.s. in de zaal van de baptistenkerk te Nieuwe Pekela; aanvang 3 uur. Inleider is drs J. Bijleveld, arts te Rijssen over het onderwerp *„Huwelijk en gezin"*.

B.B.

DE CHRISTEN

22 november 1968

83e jaargang — 47

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 16,— per jaar (f 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

God, die telkens opduikt in de geschiedenis

Deze bijdragen zijn niet voor theologische fijnproevers, maar voor broeders en zusters, door God geraakten, die een vreemde onrust in het hart dragen. Voor hen, die het heil Gods hebben gezien en weten, dat dit heil er is voor de wereld en die moedeloos worden omdat zij teveel zien op zichzelf, op de ontoereikende kracht van de gemeente en op de afweer van die wereld. Ezechiël begint zijn boek met te vertellen dat hij te midden der ballingen was, ver van zijn vaderland, en dat de hemel werd geopend en hij gezichten zag van Godswege. Daar en toen!

Een der bekendste hoofdstukken van dit boek is het 37ste. Ezechiël loopt rondom een dal. Hij ziet geen gras en bloemen, geen herder en schapen. Het is alsof hij een slagveld bezoekt, de overblijfselen van een koncentratiekamp. Er liggen doodshoofden, borstkassen en bekkens, beenderen her en der. Desolater kan het niet.

Mensenkind, kunnen deze beenderen herleven? vraagt de Heer. Here, Here, Gij weet het. Ik zou 't niet weten. Niet weten hoe! Dit is het einde. Dit is een kerkhof.

Nu herinnert u zich dit hoofdstuk.

In opdracht van de Heer staat hij daar. Aan de rand van het dodendal. Hij spreekt. Zeker, dat is een onwaarschijnlijke toestand, maar hij doet het. Op uw woord, zou Petrus zeggen.

En het ongelofelijke gebeurt. De verbleekte doodsbeenderen bewegen zich. Er ontstaat een geruis bij deze opstand. De delen zoeken elkaar en worden tot skeletten en de skeletten tot lichamen. Verder, zei de Heer, verder. Roep de geest! Hoort, het ruist in alle sferen en zij herleefden en gingen op hun voeten staan, een geweldig groot leger.

Met dit gezicht moet de profeet naar het volk gaan, dat in duisternis is gezeten. Dat er geen heil meer in ziet. Dat ontluisterd is. Hij moet zeggen: wij zijn aan het eind en zonder hoop. Maar God ‚duikt op'. Zoals deze nooit opgevende God opdook, toen het volk één grote troep slaven was in Egypte. Toen de verdronken jongetjes de Nijl afdreven en de toekomst onderging in de zee. Toen stond God op.

Ezechiël moet zeggen dat voor God geen ding onmogelijk is of, zoals de engel het uitdrukte, toen hij Maria aansprak: Want geen woord, dat van God komt zal krachteloos wezen!

Dat onmogelijke hebben zij beleefd, die de zon zagen ondergaan op Golgota. Op die heuvel viel alles in puin. En zie, een paar dagen later schreeuwen ze: De Heer is waarlijk opgewekt ... De verbazingwekkende God was in het spel.

Dat hebben zij gezegd, toen de man, die de gemeente verwoestte, op zekere dag door God wordt gegrepen en ‚overloopt' naar het kamp der vervolgden. Dat zeggen wij, die zien hoe in de geschiedenis de gemeente onderging in de levenloze kerk en dan opeens moeten konstateren dat God mannen en vrouwen verwekt, opwekt, om ze uit te zenden met zijn woord, dat levend is en krachtig.

Het is niet eerlijk om alles maar aan God over te laten. Het klinkt buitengewoon vroom, maar hoeveel laksheid en ongehoorzaamheid gaan schuil achter dit soort van vroomheid.

Het is wel eerlijk om te zeggen: Here God, ik zie er geen kans toe. Ik wil wel meedoen aan Handelingen '69, maar ik lig met mijzelf overhoop. En die toestand in de kerken, ook bij ons in de gemeente, is zo dat je nauwelijks een buitenstaander mee zou durven nemen. Trouwens, geen van die buitenstaanders wil binnen staan. Ik voel me als Simson, leeg en zonder enige overtuigingskracht.

Dan komt het uur van God.

Hoe laat zou het nu zijn?

Huizinga

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: Het transcendentele karakter van het geloven treedt duidelijker dan ooit aan het licht, nu de gelovigen de steun van een christelijke samenleving en van de volkskerk steeds meer moeten missen.

(prof. dr F. Haarsma)

handelingen 69

GEBEDSMACHT

Jakobus 5 vers 17

Heeft u het boven aangegeven bijbelgedeelte gelezen? Een mens, Elia, bidt. Persoonlijk gebed is belangrijk in de bijbel. Het heeft waarde en kracht. Hoe doet Elia dit? Is het eerste gebed eigenlijk wel een gebed? Hij verenigt zichzelf met het Gods woord. Hij staat er middenin. God, de Here, leeft. Ik sta in Zijn dienst. Het woord, uitgesproken in de tegenwoordigheid van God, voor Wiens aangezicht ik sta, heeft macht. De hemel gaat dicht. Het tweede gebed is weer anders. Nadat het woord over de komst van de regen is gesproken, een woord'loos gebed. (1 Koningen 18 vers 41-46). Uitzien naar de verhoring. Dit wachten is een bewijs van geloof in de trouw van God aan Zijn beloften.

Elia was een mens, zoals wij. Hij kende hoogte- en dieptepunten; de hoogte van karmeloverwinning en vlak daarna de vertwijfeling in de woestijnervaring: Here het is genoeg.

Gebedsmacht is niet het gevolg van de menselijke prestatie, maar een staan in de ruimte van Gods beloften. God handelt, wij mogen Zijn handen zijn.

A. Visscher.

De Christus, die wij dienen

Het zou misplaatst zijn in De Christen elkander de vraag voor te leggen, welke Christus wij eigenlijk verkondigen. Als wij over de Christus spreken, hebben wij het allen over Hem, die onder de naam Jezus van Nazareth op aarde geweest is, gekruisigd werd, ten derde dag opstond van de doden, opgenomen werd in de hemel, en ons andermaal verschijnen zal en dan als Voleinder van het Heil.

Wel echter lijkt ons de vraag gewettigd hoedanig deze Christus en hoeveel omvattend zijn Ambt is, opdat onze belijdenis van Hem, die Gods verborgen Heilsraad uitdraagt, en in de geschiedenis op-ons-toekomt, totdat Hij in heerlijkheid de sluitsteen in het Gebouw der nieuwe schepping plaats, zich daaraan toetst. De geschiedenis is gericht door zijn verborgen aanwezigheid; Hij is haar „zin". The history is His story". Rom. 8 : 18-25.

Naast de evangeliën en het Boek van het fundamentleggende handelen der eerste getuigen, bezitten we de brief van de heerlijkheid der gemeente (Efeze) en de brief van de heerlijkheid van Christus (Kolossenzen). We mogen het evangelie niet versmallen noch zijn veelzijdigheid verwaarlozen. De Christus in zijn volheid is onderwerp van een volledige heilsverkondiging en Bron van het volle Heil. Christus werk is op het geheel gericht: God was in Christus de wereld met zichzelf verzoenende, en juist op grond daarvan richt Hij zich door zijn boden tot de enkeling met de oproep om zich met Hem te te laten verzoenen.

Christus is een Verzoening voor onze zonde, maar deze verzoening kwam niet tot volle bloei indien ze niet dóór ging en heel de schepping zuiverde, herstelde en aan God terug gaf. Om de verzoening te voltrekken ontving Hij alle macht en droeg zijn herauten op heen te gaan in de gehele wereld en onder alle volken zijn heil te proklameren, en die van Hem spreken, spreken profetisch, zij spreken als mensen, voor wie met het begin reeds de voltooiing gegeven is.

God heeft door Christus zijn schepping in de crisis gebracht en door de crisis heen geleid. De Overste dezer wereld is uitgebannen, geoordeeld en rondom Christus wordt de nieuwe Orde opgebouwd. De Doorbraak heeft plaats gehad, het vonnis is geveld, de uitvoering heeft God aan de tijd gebonden. Geen Macht maakt Christus' overwinning tot verleden tijd. We spreken terecht van Christus op-ons-toekomen, zijn naderen tot deze wereld, totdat Hij hier zichtbaar wordt. Joh. 12 : 31 en 32; Hebr. 9 : 28.

Christus schrijdt door de tijden heen; Hij doorkruist de wereld.

Er is door Christus' komst en werk in de wereld een gemeente geboren, maar ook dóór die gemeente en rondom haar is christenheid ontstaan. Voor ons gedrag in deze wereld is het, naar ons gevoelen, van grote betekenis dat we deze twee grootheden, elk in haar eigen aard, onderscheiden. De gemeente bestaat uit hen, die met Christus verbonden zijn in zijn dood en opstanding en in zijn toekomst delen. Christenheid ontstaat en wordt in stand gehouden doordat de gemeente draagster is van Christus' licht en leven dat zegenend inwerkt op hen, die binnen haar Lichtcirkel kome. Het beslag, dat de Heilsverkondiging de eeuwen door op de mensen gelegd heeft, heeft meer gedaan en doet meer dan gemeente scheppen; mensen zodanig met Christus verbinden, dat zijn toekomst ook hun toekomst is. Er zijn aan de ware Wijnstok ranken, op zulk een wijze met Hem verbonden, dat ze vrucht dragen, maar daarnaast waren er ook altijd en worden er nog immer zodanigen door Christus aangetrokken, dat wel is waar de heilszegen hun ontgaat, maar de weldaden van 'n leven onder Christus' invloed door 't evangelie, hun deel worden. Hun band met Christus is niet onverstoorbaar, maar daarom voor het leven van hier en nu, niet zonder waarde. Deze laatsten vormen het christendom. Joh. 15 : 1-6. In hen zien we tekenen van de heerschappij van Christus. Dat zij deze heerschappij zelf erkennen is niet gezegd en niet nodig: Christus heeft ook zijn onbewuste dienaren, die mede ingeschakeld zijn op de verwerkelijking van Gods heerschappij op aarde. Waar we sporen van de invloed van Christus onderkennen, is er mogelijkheid tot samenwerking op verschillend terrein en voor bepaalde doelstellingen. De grens tussen gemeente van Christus en christendom moet nooit vloeiend gemaakt worden, want dat doet niet alleen de gemeente aan waarde en kracht inboeten maar maakt ook de wereld, om haar heen: het christendom armer, en . . . het brengt de zielen op een dwaalspoor.

Zo te redeneren en te leven alsof niet Christus maar Satan de hoge Heer der wereld ware, aan wie wij deze wereld tot op de Dag van Christus' verschijnen zouden moeten overlaten, is onjuist.

Hoedanig de betrekking tussen Satan en deze wereld gezien moet worden, is reeds blootgelegd, in de profetie die in het paradijs over hem werd uitgesproken (Gen. 3 : 14, 15). Het oordeel wordt over hem uitgesproken in beelden, zo duidelijk voor de eerste ontvangers van het oude verhaal, dat zij het niet konden misverstaan.

In de bijbelse oudheid moet het niet ongewoon geweest zijn onder de volken van het nabije Oosten, dat een overwonnen legeraanvoerder voor de overwinnaar geleid, en daar op zijn buik gelegd werd. Zette de overwinnaar de verslagene de voet op de nek, hem de lippen in het zand drukkende, dan wisten de soldaten dat het doodvonnis geveld was en leidden ze de verslagene weg (vgl. Joz. 10 : 24). Het kon ook gebeuren dat de overwinnaar zich bukte, de hand onder de kin van de verslagen vijand doorstak en dezen het hoofd opbeurde en hem aanzag. Dat betekende vergeving, vrijspraak, vrijheid. (Verg. psalm 89, berijming Hasper, vers 7, regel 3). Gij heft ons hoofd omhoog, als teken van begenadiging beter in het beeld passende dan de oude berijming). Satan, de Oude Slang (Openb. 12 : 9; 20 : 2) wordt gevonnisd met de woorden „op uw buik gáán", niet liggen, en „stof zult gij eten", niet lekken. Gen. 3 : 14. M.a.w.: Satan is gevonnisd, de voltrekking van het vonnis zal te zijner tijd plaats hebben. Omhoog komen zal hij echter nimmermeer. Tot op het ogenblik, dat het vonnis aan hem voltrokken wordt, heeft Satan een plaats in de huishouding Gods. (Job I : 12; Luk. 4 : 1-12; 22 : 31; Matth. 16, 22, 23; Joh. 13 : 27). De aard van Satans werk legt ons de taak op om hem te wederstaan. Hij staat in Gods dienst, zéker, maar opdat wij een afweerpositie zullen innemen en voor God zullen kiezen en deze keuze immer opnieuw zullen bevestigen. Zonder beproefd te worden komt de mens niet tot innerlijke volwassenheid. Door hem toetst God ons. We moeten de Overste van deze tijdkring

Aan rustige wateren

Onze ontslapenen

„Heengaan en met Christus zijn” Phil. 1 : 23.

Het ligt voor de hand, dat we slechts met grote eerbied en slechts fluisterend spreken mogen, wanneer we over de grenzen van de tijd inblikken in de eeuwigheid. Maar aan de andere zijde mogen we ons niet gedragen alsof we te enemale in het donker tasten. Het evangelie van onze bijbel laat beslist prachtige lichtbundels over de ontslapenen vallen en enkele van die koesterende stralen willen we in dit ogenblik in ons hart en bewustzijn ontvangen.

De kabels los

Wanneer Paulus aan het sterven denkt spreekt hij van heengaan, van ontbinden. De uitdrukking is ontleend aan een schip, dat nog in de haven vastgemeerd ligt. Het ogenblik van vertrek is gekomen en dadelijk wordt het sein daartoe gegeven. De laatste touwen worden losgemaakt en even later gaat het schip zijn eigenlijke bestemming tegemoet. Reeds hier is een kleine pauze noodzakelijk. De dood doet dus denken aan het losmaken van die touwen. De bindingen aan tijd en ruimte worden een voor een ontknoopt en zoals het schip eerst nu zijn eigenlijke bestemming bereikt, eerst nu tot ware ontplooiing komt en eerst nu alle mogelijkheden tot werkelijkheid worden, zo de mens die in Christus sterft. Het geloven wordt aanschouwen, het ware leven, lieven en loven bloeit open en ge kunt u niet aan de indruk onttrekken, dat eerst nu de ontluiking van al, wat de persoonlijkheid des mensen aan geheimen in zich bergt, zich voltrekt. Zijn leven is nu eeuwig leven en alle tijd is nu eeuwigheid.

Het slot van de camping

Van Petrus de apostel komt de uitdrukking: „De aflegging van mijn aardse tentwoning is spoedig aanstaande”. Voorwaar een prachtig en treffelijk woord. Ge denkt aan een Arabier in de woestijnen. De nacht rust boven de tent en de sterren fonkelen in eindeloze ruimten. Het wordt morgen en de Arabier wordt wakker. Met het bewustzijn keert ook de hunkering naar het avontuur van de grote verten weer. De tent wordt samengerold, de camping van de nacht is voorbij en met z'n rijdier doorsnijdt hij de woestijnen en verjaagt hij de horizonten. Ziehier opnieuw een prachtig beeld van het sterven. Wanneer het plaats vindt in het allerheiligst geloof van Jezus Christus. We aarzelen en we huiveren voor de uitspraak, maar is het niet, alsof een groots en prachtig avontuur aanklopt aan het bewustzijn van hem en haar die stervend zijn oog naar Christus de Verlosser richt en met de fluistering: „In uwe handen beveel ik mijn geest”, de aardse tentwoning van zich af voelt glijden?

Verrukking

Nog één gedachte tot slot. De moordenaar aan het kruis. Ge weet er van en ziet het voor u. Z'n in doodsnood en doodsangst trillend geweten legt hij met een beroemd geworden gebed in Christus' handen. „Heer denk aan mij in Uw koninkrijk”. En ook het antwoord gaat als een prachtig zingende paradijsvogel door de geschiedenis en door het mensenhart. „Vandaag met mij in het paradijs”. Weer is het Paulus die ons hierbij helpt. Vermoedelijk lag hij ergens gekneusd en geradbraakt in een greppel, toen hij, naar z'n getuigenis, werd opgetrokken in een paradijs. „Ik zal komen tot gezichten en openbaringen des Heren”. Dat is dus het ontslapen. In het paradijs naar Christus toegaan met eeuwig onsterfelijke voetstap. Nieuwe panorama's der liefde. Nieuwe perspectieven van de heerlijkheid Gods. Lezer, zou het niet raadzaam zijn, eerst hier met Christus te leven, om straks naar de eeuwige verrukking van zijn paradijs met Hem te sterven?

Doetinchem

H. C. van der Flier

(Uit: Graafschapbode)

---

weerstaan, uitgaande van de overwinning van Christus. Eens zal onze Here Jezus hem vermorzelen, maar ... onder *onze* voeten. D.w.z. dat Christus zijn kracht tot overwinnen door óns waar maakt, beginnende hier en nu, op welk terrein des levens we hem ook ontmoeten, en — in wien ook.

J. Louw.

VRIENDSCHAPSKERK IN NOORWEGEN

In Porsgrunn, Noorwegen is dezer dagen een nieuwe baptistenkerk geopend die gebouwd kon worden dankzij de financiële steun van de duitse baptisten. De duitse steun (*f* 110.000) werd geschonken als uitdrukking van de vriendschap die tussen de beide volkeren is ontstaan na de tweede wereldoorlog. Bij de duitse baptisten leefde de wens om iets te vergoeden van de verwoestingen die in de jaren 1940-45 zijn aangericht.

NAAR AMERIKA

Nils J. Engelsen, rector van het baptisten-seminarium in Stabekk, Noorwegen is voor een studieverblijf van twee jaar naar U.S.A. vertrokken. Engelsen zal studeren aan Yale-Universiteit te New Haven, Conn.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem VI

VOORGANGERS EN DIENAREN

c. Jacobus, de broeder des Heren

De evangelist Johannes verhaalt ons uitdrukkelijk, dat Jezus tijdens zijn omwandeling op aarde bij zijn broeders geen geloof vond, Jo 7 : 5. Zij daagden Hem wel uit, te laten zien wat Hij kon, vs 3-4, maar tot geloof kwamen zij niet, toen zij Zijn wonderen zagen.
Trouwens, we krijgen de indruk, dat Jezus' moeder en zusters het niet beter deden, Mt 12 : 46, Mc 3 : 31, Lc 8 : 19. Maar zoals Maria naderhand tot het inzicht gekomen is, dat er met Jezus iets aan de hand was, dat zij niet in de hand kon houden, zo is ook tenminste één van Jezus' broers tot geloof gekomen: Jacobus, één van de vier: Jacobus, Jozef, Simon en Judas, Mt 13 : 55, Mc 6 : 3. Uit het feit, dat Jacobus bij beide evangelisten het eerst genoemd wordt, mogen we de conclusie trekken, dat hij de oudste was.
Wanneer is Jacobus tot geloof gekomen? Paulus maakt ons opmerkzaam op het feit, dat de opgestane Jezus o.a. is verschenen aan Jacobus, 1 Cor 15 : 7. Nu worden er in de nieuw-testamentische geschriften zeker drie, en misschien vier Jacobussen genoemd: Jacobus, de broer van Johannes, de zoon van Zebedeus; Jacobus de zoon van Alfeus, Mt 10 : 2, 3, apostel van Jezus Christus; Jacobus, de vader van Judas (niet Judas Iskarioth), Lc 6 : 16; deze wordt ook wel gelijkgesteld met Jacobus, de zoon van Alfeus, zodat Jezus niet alleen twee broederparen (n.l. Petrus en Andreas, Jacobus en Johannes) maar ook een vader en een zoon geroepen zou hebben tot apostelen). Verder dan Jacobus, de broer van Jezus. Aan welke Jacobus is de Opgestane verrezen? Men neemt vrij algemeen aan, dat Hij aan zijn broer Jacobus is verschenen. Dat zou dan de grote ommekeer in het leven van Jacobus gebracht hebben. Om die reden treffen we hem dan ook aan bij de apostelen en bij Maria, als Jezus ten hemel is gevaren, en zij allen bijeen zijn in afwachting van de komst van de Heilige Geest, Hd 1 : 14.

Dat Jacobus daarna vrij spoedig een belangrijke plaats gekregen heeft in het leven van de Jeruzalemse gemeente, blijkt uit het feit, dat Petrus na zijn bevrijding uit de gevangenis — toen Jacobus de zoon van Zebedeus en broeder van Johannes, al onthoofd was — opdracht geeft van zijn ontsnapping uit de handen van Herodus uitdrukkelijk aan Jacobus en de broeders melding te maken, Hd 12 : 17. Hier worden zelfs de apostelen, zelfs Johannes één der vooraanstaanden onder de apostelen, niet genoemd.

Een nóg duidelijker aanwijzing voor de plaats van Jacobus in de Jeruzalemse gemeente vinden we bij Paulus, die Jacobus een steunpilaar in de gemeente noemt, Gal. 2 : 9. Dat was geruime tijd na Paulus' bekering. Maar ook kort na die merkwaardige gebeurtenis voor de poorten van Damascus, waardoor Paulus' leven veranderd werd, was Jacobus in Jeruzalem al een man van gewicht. Als Paulus in Jeruzalem komt, dan ziet hij niemand van de apostelen dan Jacobus, de broeder des Heren, Gal 1 : 19. Twee dingen willen we naar aanleiding hiervan nader aanduiden: Waar waren de apostelen? Gevlucht, verstrooid, op dienstreis? In ieder geval: zij waren er niet, en wat belangrijker was: zij konden de leiding van de gemeente aan Jacobus overlaten. Wellicht om die reden noemt Paulus Jacobus dan ook een apostel.

Op het bekende en zogenaamde apostelconcilie in Jeruzalem, Hd 15 : 1-29, speelde Jacobus een belangrijke én beslissende rol. Hij was het, die een toespraak hield, die de instemming van alle afgevaardigden verwierf, vs 13-21. Daaruit blijkt wel zijn grote invloed, zijn gezag, zijn autoriteit. Dat gezag zal hij niet te danken hebben gehad aan het feit, dat hij een broer van Jezus was. Want ieder kon van hem weten, dat hij tijdens Jezus' leven een ongelovige was geweest, die practisch niets van Jezus' leven, van Zijn wonderen en Zijn prediking had meegemaakt. Neen, dat gezag heeft hij zich verworven door zijn levenshouding, en door zijn liefde voor de gemeente.

Het is ook om die redenen, dat Jacobus zijn plaats bleef behouden. De apostelen zijn de een na de ander vertrokken; hun roeping lag ook niet in de eerste plaats in de plaatselijke gemeente. Maar Jacobus is gebleven.

Ook de Jeruzalemse gemeente heeft haar belangrijke plaats behouden. Als Paulus van zijn derde zendingsreis terugkomt, gaat hij aan Jacobus verslag uitbrengen, Hd 21 : 18.

Wat weten we verder nog over Jacobus? Dat hij een streng man geweest is, die met grote voorliefde voor de Joodse wet geleefd heeft. Dat kunnen we wel als gevolgtrekking halen uit de mededeling van Paulus in Gal 2 : 12. Daar vermeldt hij n.l., dat Petrus in Antiochië, een gemeente waarin ook vele niet-Joden waren opgenomen, gewoon meedeed met eten en drinken. Maar toen afgezanten uit de kring van Jacobus daar kwamen, keerde Petrus als een blad aan de boom om en deed mee met de Joden. Jacobus is dus wel sterk Judaistisch geweest. Bij hem speelde de Mozaische wet een grote rol. Hij meende zelfs wel, dat de heidenen die wet óók moesten accepteren.

Het is wellicht ook om deze reden, dat Jacobus de bijnaam de rechtvaardige kreeg. Zó is hij de geschiedenis ingegaan. Een streng man, nauw levend. En dat uit eerbied voor de naam van God, voor de naam van zijn grote broer Jezus, voorzover het vlees aangaat.

Misschien in samenhang met zijn rechtvaardigheid, moet zijn gebedsleven gezien worden. De kerkgeschiedenisschrijver Hegesippus (plm. 160 n.C.), weet te vermelden, dat Jacobus eelt op de knieen had gelijk een kameel, zoveel bad hij knielend voor de bekering van zijn volk. Maar dit volk heeft — hoewel het respect had voor zijn vroomheid — zich niet bekeerd tot Jezus. De geschiedenis weet te vertellen, dat Jacobus door de Farizeeën is ter dood gebracht. Dat zou gebeurd zijn in het jaar 66 n.C., aan het begin van de Joods-Romeinse oorlog. Jacobus weigerde toen de naam van Jezus af te zweren; de vromen, die niet in Jezus geloofden, dachten wel dat de ellende over het Joodse volk kwam vanwege de godslasterlijke leer van Jezus van Nazareth. Maar Jacobus weigerde de naam van Jezus te verloochenen. De Farizeeën stootten hem daarop van het dak van de tempel naar beneden, waar zij hem met hun stokken doodsloegen. Hij echter bad voor zijn moordenaars, gelijk Jezus dat deed, gelijk Stephanus dat deed.

* * *

De brief van Jacobus, gericht aan de gelovigen in de verstrooiing, met name aan de twaalf stammen in de verstrooiing, zal wel door deze Jacobus geschreven zijn. De schrijver noemt zich niet broeder van Jezus Christus, alleen dienstknecht van Jezus Christus. De indruk, die uit deze brief zich van de schrijver laat winnen, is niet in tegenspraak met wat wij verder van Jacobus weten. Deze brief is een strakke brief, met weinig nadruk op de leer, en sterke nadruk op het leven.

Nóg eens wordt de naam van Jacobus genoemd, en wel in Judas 1, waar deze Judas zich een broer van Jacobus noemt. Dat zou dan betekenen, als de brief van Jacobus werkelijk door Jacobus de broeder van Jezus is geschreven, dat ook Judas, Jezus' broer, een belangrijke rol gespeeld heeft in de christenheid van de eerste eeuw. We weten echter niet waar, en hoe.

* * *

Zo zien we dus, dat in de gemeente van Jeruzalem een groot aantal leiders is geweest; niet alleen apostelen maar ook diakenen, en ook Jacobus. Maar er waren er nog meer.

Ploeger

---

gemeenteberichten

INTREDE DS J. SCHUIL

Tweede Exloërmond — (W.v.d.V.). Zondag 10 november jl. was voor onze gemeente een blijde dag. Na al enige tijd de diensten te hebben verzorgd, werd kandidaat J. Schuil deze dag aan de gemeente verbonden. De bevestiging had plaats in de morgendienst, die geleid werd door drs J. Reiling. Ds Reiling zei o.m. dat we Gods woord moeten laten spreken: wees trouw aan deze boodschap en aan dit woord. Deze boodschap moeten we toevertrouwen aan anderen en het komt niet ledig terug. En tot br Schuil: wees krachtig in de Here, zoek daarin uw kracht.

Na de prediking werden de gebruikelijke vragen gesteld, die met een duidelijk „ja met Gods hulp" werden beantwoord. Onder handoplegging van ds Reiling en twee ouderlingen vond de bevestiging plaats. Door een handdruk met de ouderlingen werd deze bevestiging bekrachtigd als een teken dat de gemeente en voorganger aan elkaar zijn verbonden.

Was er 's morgens grote belangstelling, 's middags moesten ook de zaal en galerij worden opengesteld om allen te kunnen bergen. Ds Schuil had tot tekst gekozen 1 Cor. 2:1 en 2. „Ook ben ik, toen ik tot u kwam . . ." Onze nieuwe voorganger bepaalde ons bij de wereldse wijsheid, die ogenschijnlijk veel machtiger monumenten in deze wereld heeft dan de prediking van het kruis. De wereldse wijsheid komt altijd met schitterende bewijzen en wij mensen kunnen er dikwijls van profiteren. Het gevaar is daarom heel groot dat deze wijsheid ons verblindt. Ze kan aftrekken van God. „Daarom", zo zei onze voorganger, „predik ik evenals Paulus, Christus, de Goddelijke wijsheid, die voor mensen zo dwaas is". Alleen de wijsheid van Kruis en opstanding kan de uitzichtloosheid van het mensenleven openbreken. Spreker waarschuwde tegen het kiezen voor de Goddelijke wijsheid en dus tégen de wereldse. Kiezen voor God sluit de wereldse wijsheid niet uit omdat God ook daarvan de Gever is. Wel waarschuwde onze nieuwe voorganger voor het gevaar dat God zo gauw op de tweede plaats komt.

Na de prediking sprak ouderling Levinga woorden van welkom tot ds en mevrouw Schuil; hij hoopte dat we een gezegende tijd tegemoet mogen gaan. Ds U.C. was vertegenwoordigd door ds J. Bouritius die ook sprak namens de C.v.d.O. en jeugd Z.O.-Drenthe. Burgemeester mr. De Fielhettaz-Goethart sprak namens het gemeentebestuur van Odoorn, ds W. Harkema namens het Gewest Z.O.-Drenthe, het Convent van Voorgangers en het Oekumenisch Convent in deze omgeving. Student A. Hofman sprak namens de baptistengemeente Utrecht, en de studentenver. Verder nog br J. Reiling (Stadskanaal), br K. Brongers (Eindhoven) ds H. Bijleveld (oud-voorganger) en ds De Winckel (herv. pred.). Na alle sprekers te hebben beantwoord zongen we tot slot lied 404, Dankt, dankt de Heer.

Ook voor de begroetingssamenkomst bestond een grote belangstelling. Onder het zingen van een welkomslied, door twee broeders gemaakt, betraden ds en mevrouw de kerk waarin, o.l.v. br Levinga een mooi programma werd afgewerkt en waarin alle verenigingen zich aan onze nieuw voorgangersechtpaar presenteerden. Tot slot sprak ds Schuil nog een woord waarna we gezegend huiswaarts keerden. Moge ook naast de blijdschap en dankbaarheid, liefde en ijver worden gevonden bij ons allen; dat Zijn naam door ons mag

NADER BEZIEN

,Geboorteleden'

Onlangs werd in de hervormde kerk weer eens de vraag gesteld of het geen tijd werd om de vele honderdduizenden zogenaamde geboorteleden — mensen wier ouders nog slechts ,doopleden' waren — van de kerkelijke ledenlijsten af te voeren. Dit massale ,royement' zou slechts een administratieve sanering betekenen. Het moderamen van de hervormde synode sprak echter als zijn mening uit:

„het handhaven van de geboorteleden is een uiting van geloof in de barmhartigheid van de Opperherder — een daad van gehoorzaamheid aan de God van het verbond — een belijden van de kerk omtrent de heerschappij van God tot in het duizendste geslacht".

We spreken nu en hier niet over het naar onze overtuiging volkomen onbijbelse kerkbegrip dat ten grondslag ligt aan de volkskerkelijke verschijnselen van geboorteleden (en ook ,doopleden'), maar veroorloven ons een andere — niet persé baptistische — opmerking:
Het is niet overdreven wanneer we beweren, dat de meesten van deze honderdduizenden ,geboorteleden' geen enkel kontakt met de kerk en het evangelie hebben en ook niet willen hebben. Blijkens tellingen en onderzoekingen wordt immers het getal van hen die bewust tot geen kerk gerekend willen worden steeds groter. Zij hebben de kerk afgewezen en willen er niets (meer) mee te maken hebben. Misschien uit vijandigheid, of uit onverschilligheid, of uit onkunde. Dat doet er niet toe; zij hebben gekozen.
Die keuze — voor de kerk teleurstellend — moet ernstig genomen worden. Daar heeft de mens — en als de moderne mens bestaat, vooral hij! — recht op. Pas als de mens in zijn beslissingen en uitspraken ernstig genomen wordt kan hij een serieuze gesprekspartner zijn, als men liever wil: een mens aan wie het evangelie van de barmhartigheid en de heerschappij Gods verkondigd kan worden.
Daaraan alleen al schoot, naar onze mening, het moderamen van de hervormde synode zowel pastoraal als apostolair te kort toen het besloot niet tot de voorgestelde ,administratieve sanering' over te gaan.

v. D.

worden verheerlijkt en Zijn Gemeente moge worden uitgebreid.
Mag ik allen nog danken die ons in de vakante periode hebben gediend en allen die de 10e november kwamen, soms van verre, om deze dag met ons te vieren!

TENTCAMPAGNE IN DELFZIJL en BAFLO

Delfzijl — (J.J.O.). Wij willen u gaarne deelgenoot maken van de grote zegeningen, die wij de afgelopen tijd hebben ontvangen. Eén van de hoogtepunten was wel onze tentevangelisatiecampagne in augustus j.l. U leest het echt wel goed, tentevangelisatie, een arbeid die naar de mening van velen totaal uit de tijd is zodat er haast geen gemeente meer warm voor gaat lopen. Eerst hebben wij dan ook deze „zaak" in een gemeentevergadering besproken, want één van de belangrijkste punten voor een dergelijke evangelisatie is dat de gemeente achter dit werk gaat staan. Natuurlijk waren er wel broeders en zusters die voorspelden dat dit beslist niet meer wilde en een mislukking zou worden. Toch waren dit maar enkelen; er waren ook broeders en zusters die er zorg in hadden, maar er toch wel in wilden geloven.
Op maandag 19 augustus arriveerde dan de grote tent; het was de bedoeling deze 's middags op te zetten op een prachtige plaats in Delfzijl-Noord, tussen de Herv. kerk „De Ark"en de toen in aanbouw zijnde gereformeerde kerk. Ds S. J. Zijlstra en enkele leden van de evangelisatiekommissie begonnen eerst met de plaatsing, doch in de loop van de middag kwamen steeds meer gemeenteleden en vrienden, in overall en werkschort, meehelpen, en zodoende stond de tent er spoedig. Er werd met groot enthousiasme en eensgezindheid gewerkt. (Waarom ook niet?). We mochten zo van dinsdag tot en met zondag heerlijke dagen beleven. Iedere avond was er medewerking van muziek- en/of zanggroepen en elke avond zagen we de tent steeds voller worden. Verschillende sprekers brachten het evangelie van genade en verlossing door het bloed van Jezus, onze Heer. Velen die een kerk van binnen nooit hadden gezien kwamen in de tent; ten gerieve van velen werd een pendeldienst ingesteld van auto's vanaf kerk Centrum naar de tent. Als gemeente werden we gesterkt in het geloof dat we eens hadden beleden en velen mochten zich de tijd herinneren dat ook zij de knieën bogen voor de opgestane Heiland.

Enige gelovigen in Baflo vroegen ook enkele dagen de tent om ook in hun dorp het evangelie te verkondigen. In dit ,stijve' dorp moesten eerst verschillende moeilijkheden overwonnen worden. De vraag was n.l.: Zouden B. en W. wel vergunning verlenen? Op het laatste moment echter werd toestemming verleend en met weer heel veel enthousiasme werd de tent in het centrum van het dorp geplaatst, in de luwte van de herv. kerk. De plaatselijke kerken verleenden geen medewerking, maar de electrische stroom werd geleverd door de caféhouder, die ook iedere avond voor een paar ketels koffie zorgde. Ons zangkoor G.I.O.L. ging per bus en met auto's naar Baflo. Vol overgave werd er gezongen en het evangelie werd spontaan door onze voorganger gebracht. Schoorvoetend kwamen de dorpsgenoten eens kijken en beluisterden, buiten de tent, het evangelie; de volgende avond kwamen zij reeds in de tent. Sommige bezoekers misschien voor 't eerst en anderen, die wel eens naar een kerk gingen hoorden thans het evangelie op een andere minder kerkelijke manier. Wordt Baflo een pionierspost? De huissamenkomsten daar worden zeer goed bezocht en de kamer is soms te klein.
De Here gaf ons nog meer zegeningen en wel vruchten op de arbeid. Na afloop van de tentcampagnes gaven twee jonge mensen, die reeds lang de roepstem van de Heiland hadden vernomen, hun hart aan Jezus. Ook wilden zij de Heiland gehoorzamen en gaven te kennen graag gedoopt te willen worden. We mochten spontane belijdenissen horen van Jan van Eerden en Gerrie Ubels.
Zondag 6 oktober was dan de grote feestdag voor de gemeente en daalden beide jonge mensen af in het watergraf om in nieuwheid des levens met Hem verder te leven. Een feestdag was het, ook voor de ouders en grootouders van deze jonge mensen. De kerk was overvol, het koor zong „Geef mijzelf aan U volkomen". Velen van andere kerken waren in ons midden om ook eens een doopdienst mee te beleven in de baptistengemeente. Het was een ontroerende dienst en de Here was in ons midden. Met een grote schare gelovigen mochten wij aanzitten aan het avondmaal waar onze jonge leden door ouderling Wijchers welkom werden geheten.
De Here werkt door in onze stad en in de omgeving. Velen komen des zondags luisteren naar de prediking van Zijn woord.

HET WERK IN DOETINCHEM

Doetinchem — (H.H.V.) We willen u graag op de hoogte houden van de arbeid in onze kleine gemeente. We zijn begin september met ds H. C. van der Flier een nieuwe periode in onze gemeente begonnen. Over de eerste akties kunnen we alleen maar dankbaar zijn. De opkomst die in doorsnee het dubbele van het ledental doet zien, blijft stabiel en vertoont een kleine stijging. Dit is mede te danken aan een intens huisbezoek en het leggen van vele kontakten ook buiten de gemeente. Twee samenkomsten mogen niet onvermeld blijven. Zondagavond 3 november hielden we onze eerste evangelisatiesamenkomst van deze herfst. Als spreekster en spreker hadden we Da Fokkema, hervormd predikante te Doetinchem en onze eigen voorganger. Het Christelijk Doetinchems Mannenkoor genaamd „Harpe Davids" werkte mede en mevrouw Labberté uit Arnhem zong enige liederen. Door de twee predikanten werd over het onderwerp „God zoekt het weggedrevene" gesproken en een grote schare nam gretig een warm evangelisch getuigenis in zich op. Goede reakties vernamen we, onder meer het sterk verlangen naar herhalingen van dit soort bijeenkomsten.
Ook zondag 10 november j.l. was een feestdag voor ons. Op de namiddag van deze dag hadden we een doopdienst in de kapel van de gemeente te Arnhem (Helaas hebben we zelf nog geen doopvont). Een jonge zuster, tot ons overgekomen uit de R.K. kerk, werd die middag gedoopt; haar man kwam van een andere gemeente tot ons over. Het was een goede ure en de gemeente te Arnhem had in alle opzichten alles keurig voor ons orde gemaakt. Lydia („Den Heer getrouw" met open mond en met open huis) was het onderwerp der prediking en allen waren diep onder de indruk van het eenvoudig voltrekken van de doop en de viering van Christus' dood. Ouderling Van Boekel sprak dopelinge en haar man zeer hartelijk toe. Zo mochten we nieuwe wonderen van Gods liefde in de geschiedenis van onze gemeente indragen en gaan we moedig voort op de ingeslagen wegen.

---

zand en zaad

Kent u het vreemde woord lethargie? Ik ook nauwelijks. Maar het schoot vanmorgen weer door mijn geest en al heb ik dan wel een flauwe voorstelling van wat het wel allemaal zou kunnen zijn, heb ik toch maar een woordenboek genomen en las daar het volgende: ziekelijke slaapzucht; langdurige bewusteloosheid, verdoving; geestelijke ongevoeligheid, doffe onverschilligheid en willoosheid. Zo, dat weten we dan weer.

Ik zal u ook zeggen hoe ik op dat woord kwam. Ik las in Jesaja het prachtige hoofdstuk 35. Wat je daar allemaal leest is zo verrukkelijk dat je zou willen dat het hier en nu werkelijkheid werd. Dat heb je wel meer bij die profeten. Als die op verhoogde toon gaan zingen maken ze iets los in je en alle verlangens naar de vervulling van hun gezichten worden wakker. Nauwelijks is hij begonnen met zijn toekomstmuziek of hij wekt zijn hoorders op met: Sterkt de slappe handen en verstevigt de knikkende knieën. Maar dat woord hebt u ergens anders ook gelezen. Ja, de schrijver van de Hebreeënbrief citeert hem zo: Heft dan de slappe handen op en strekt de knikkende knieën...

In hoofdstuk II van die juist genoemde brief hebben wij een opsomming van de prijsdragers. Met name heeft in die optocht de timmerende Noach altijd onze aandacht en vanaf de tribune klappen we enthousiast in de handen als hij passeert. Dat was nog eens een man. Om daar op het land een schip te bouwen.

En vlak achter hem loopt Abraham en als hij voorbijgaat klatert het applaus van de christelijke gemeente op. Wat die gepresteerd heeft grenst aan het onmogelijke. Die zag alleen maar op God van 't begin tot het eind.

Daar komt Mozes aan en er breekt een ovatie los. Het houdt niet op, want daar gaan de muren van Jericho, als Jozua met het volk dag lang in processie om die stad trekt totdat het kommando klinkt: Juicht, want de Heer heeft u de stad gegeven.

Het is geweldig. En dan hebben we het nog niet eens gehad over de christenen, die voor de leeuwen geworpen werden of over hen, die in de inquisitietijd have en leven verloren, omdat ze 't evangelie hadden gelezen en begrepen.

Wat heeft het geloof sommigen geïnspireerd tot bovenmenselijke handelingen. Daar zit je dan met je ‚goed' gedrag en je kijkt naar je kamerplantje, je laatste aanwinsten van prachtige boeken, ook op theologisch terrein, waarin de schrijvers alles haarfijn over God uit de doeken doen. Je kijkt naar het glanzend tafelblad, dat de rozen weerspiegelt en je drukt de knop voor praat of plaat in. Nu nog een verse corona en koffie natuurlijk.

Is u het ook zo zat? O nee, we moeten wel dankbaar zijn. Vooral dankbaar dat we hier wonen. Hoe dat met die anderen moet, die hier niet wonen weten we tenslotte ook niet. Dit is ons deel in dit leven. En op zondagmorgen is er weer de parade der helden en we gaan naar huis en zeggen: wat hebben we een machtige God en wat zijn er gelovige mannen en vrouwen geweest.

Daar komt de réveille: het trompet-, trom- of pijpersignaal om soldaten en matrozen te wekken. Heft dan de slappe handen op en strekt de knikkende knieën. Jesaja zegt dat woord midden in de heerlijkheid, die God over de woestijnen zal uitbreiden en bij deze Hebreeën komt het nadat Gods heerlijkheid in mensen als vuurwerk onder de hemel staat. Je zou bijna denken aan het profane lied: Ferme jongens, stoere knapen en zo voort. Je grijpt naar je eigen christelijke lofzangen en gebeden en leest: Ontwaakt, gij geest der oude helden...

Is dit het uur van God?

Is dit ons uur om op te staan?

Huizinga

BROKSTUKKEN

VROEGER EN NU

Een gemeentelid klaagde tijdens het huisbezoek van een paar ouderlingen, dat de gemeente nu niet meer zo was als ze vroeger geweest was. Het vuur was er uit.

Waarop een der ouderlingen repliceerde: Maar u, bent uzelf dan nog wel even trouw en toegewijd als vroeger?

Waarop nadenkend stilzwijgen volgde.

VREES EN VREUGDE

Is het christendom de godsdienst van de vrees of van de vreugde? Van de druk of van de ontspanning?

Dezer dagen wilde iemand mij ervan overtuigen dat vrees een grote rol speelt. Godsdienstwaanzin is geen onbekend verschijnsel in de regionen van het christendom. Er zijn heel wat christenen die angst hebben voor God. Hij is voor hen de grote boeman. Vele anderen zijn er die het geloof als een druk ondervinden en bij wie het een domper op de vreugde zet.

Wie de bijbel kent, weet dat meer dan eens de stem van God een dreigende klank heeft. God kan toornen, dreigen, en Hij doet dat soms ook.

Wanneer wat recht is krom gemaakt wordt en wat zuiver is, vuil, dan toornt God. Wanneer mensen hun toren van babel bouwen zonder Hem, ja zelfs als een provocerend gebaar in Zijn richting, dan toornt God. Wanneer ze van de samenleving een sodom en gomorra maken, dan toornt God, en dan kan een mens alleen maar vrezen.

Maar wie de toorn van God als rechtmatig erkent en zich naar Hem toewendt om barmhartigheid inplaats van oordeel, vindt gehoor. Dat ondervonden de mensen van Ninevé, die na Jona's prediking vreesden voor de toorn van God en zich daarna tot God wendden om barmhartigheid. Die werd hun geschonken. En zo veranderde vrees in vreugde.

Gods bedoeling met de mens is dat hij als een blij kind speelt voor het aangezicht van zijn Vader.

De engelen verkondigen aan vrezende herders grote blijdschap. Sara zegt van God dat Hij haar aan het lachen gemaakt heeft. De moorman, die van Filippus het evangelie hoorde, gaf zijn leven over aan de Heer van wie het boek Jesaja sprak, en daarna reisde hij zijn weg met blijdschap.

Van Jezus' eerste optreden op de bruiloft te Kana weten we dat het diende om het feest te redden dat dreigde uit te doven door gebrek aan wijn.

Wanneer we in de bijbel steeds weer de uitdrukking tegenkomen „Vreest den Here" dan is dit geen oproep om angst voor Hem te koesteren. Dan gaat het erom dat we een diep respekt zullen hebben voor Zijn grootheid, wijsheid en glorie. Dan worden we opgeroepen om, diep doordrongen van Zijn majesteit, ons met volle overgave te onderwerpen aan Zijn Heilswil.

Want alleen op deze weg van liefdevol gehoorzamen wordt de echte vreugde geboren. Sprekend is in dit verband het woord uit Ps. 112 (: 1) „Welzalig is de man die den Here vreest". Wie op deze manier de Here vreest, vreest niet meer.

HET KIND IN DE KERK

Onze kerken zijn gastvrije oorden. Mensen van welke kleur ook zijn hartelijk welkom. Ontwikkeling, afkomst, leeftijd, zij spelen geen rol.

Sommige ouders nemen hun kleine kinderen al op heel jonge leeftijd mee naar de kerk. En al zitten ze dan ook niet zo voorbeeldig stil als hun ouders, alleen enkele zwartkijkers storen zich er aan. Want het is immers prachtig, dat ze erbij zijn?

Alleen wanneer een pasgeboren kindje wordt opgedragen aan de Heer, in het midden der gemeente, dan wordt er een kleine uitzondering gemaakt. Dan ook mag iedereen erbij zijn: vader, moeder, familieleden, gemeenteleden, vrienden, vreemden, behalve het kindje zelf, waarom 't begonnen is. Ik vind dat elke keer weer, als ik zo'n kindje aan de Heer opdraag een gemis. Waarom zullen ouders hun kindje niet aan de gemeente tonen,

Tieners vragen om „herbergzaamheid"

Evangelische opdracht kan bij u thuis beginnen...

(Ingezonden)

Wereldwijd zijn missie en diakonaat, vrijwel onbegrensd is de huidige aktieradius van de kerk, de kerken. In een wereld in beweging, vol noden, neemt de kerk volop deel aan hulpverlening.

De mogelijkheid doet zich echter voor dat in de veelheid van gerechtvaardigde daadwerkelijke belangstelling voor de verre naaste, minder aandacht ontstaat voor hetgeen in de onmiddellijke gezichtskring mede behoort tot de opdracht van de kerk. Er zijn gebieden in het eigen land, die onopgemerkt blijven in de werveling der gebeurtenissen. Begrijpelijk en menselijk, maar toch... En dubbel begrijpelijk, wanneer men er nog *nimmer* mee gekonfronteerd is.

De konkrete vraag is of u een ernstige gedachte wilt wijden aan kinderen, die het recht hebben — zoals álle kinderen — om in een harmonisch gezin op te groeien, maar voor wie de zegen van het gezinsleven niet is weggelegd.

Die kinderen zijn er in Nederland, het zijn er duizenden. Ze verblijven in inrichtingen van kinderbescherming, in tehuizen, die voor het overgrote deel uit initiatieven uit het roomskatholieke en protestantse volksdeel zijn ontstaan. Omderwille van de evangelische opdracht. Ze zijn in een inrichting, omdat ze in het al dan niet volledige gezin, waarin ze geboren werden — om welke reden dan ook — niet konden blijven. Het zijn jongens en meisjes, die duidelijk in een noodsituatie verkeren, ook al is hun groepsopvoeding nog zo goed en ontbreekt het hun materieel aan niets.

Maar een éigen *thuis*, het beleven van een stuk gezinsleven, dát is een sterk verlangen, dat leeft bij vrijwel ieder kind, dat niet thuis is.

Voor die kategorie kinderen zijn er momenteel *tweeduizend pleeggezinnen* nodig. Dat zijn gezinnen, die bewust een offer willen brengen terwille van een naaste-met-een-voorgeschiedenis..., een jongen of een meisje, dat lang niet altijd gemakkelijk, handzaam is, een kind dat problemen meebrengt. Het pleegouderschap is daarom een zaak van terzijdestelling van veel eigen belang, van beslotenheid en rust, een zaak van geduld en wijsheid tevens, van menselijke warmte en begrip. Lang niet ieder gezin kan een pleeggezin zijn. Weinigen zullen zich geroepen gevoelen een dergelijke ingreep — het *volledig* aksepteren van een kind van een ander — in hun gezin aan te brengen.

Daar komt nog iets héél belangrijks bij: het gaat bij deze hernieuwde aktie van de Werkgroep Werving Pleeggezinnen van de Nederlandse Kinderbescherming — „'n Nieuw begin" — niet om kleine kinderen, die zich in de regel gemakkelijk voegen in het nieuwe gezinsverband. Het gaat om *tieners*, om vroegrijpe kinderen in de leeftijd van tien tot achttien jaar. Dat geeft de vraag oneindig meer gewicht. Wie wil zo'n tiener in zijn gezin opnemen?

Het gaat hier niet om adoptie. De aktie, die in dit najaar wordt begonnen, richt zich op een tijdelijke handreiking van de hoogste orde, om een zinvolle daad, waardoor een leven tijdelijk richting en geborgenheid wordt gegeven.

Wie een dergelijke zware, maar rijke taak kán aanvaarden, verstaat de opdracht van het evangelie om het leven leefbaar te maken. Ook dat leven dichtbij, ook dat leven, waarover een schaduw ligt.

Wilt u een tiener in uw gezin opnemen als zoon, als dochter?

Wat u thans kunt doen? Schrijf aan het centraal adres „'n Nieuw begin" — Postbus 5500 — Amsterdam. Deze „postbus" reageert onmiddellijk op iedere aanmelding door het zenden van een formulier en een folder.

---

die er toch ook, samen met hen, blij om zal zijn?

En waarom het kind niet aan de Heer getoond, die ook in onze blijdschap wil delen?

Als de ouders zelf het niet willen, dan verandert de zaak. Maar als ze het wel willen en zelfs graag, mogen wij dan „neen" zeggen, juist in dit ene geval, waarin het kind, dat wordt opgedragen aan de Heer, ons aller aandacht vraagt? Mij heeft nog nooit iemand duidelijk gemaakt, waarom ouders het kind opzettelijk thuis moeten laten, terwijl het de bedoeling is, het bij God te brengen.

Wf.

Lezers aan het woord

ONDERGRONDSE KERK?

Tijdens de toogdag in Epe, die ik zeer indrukwekkend vond, heb ik een boek gekocht dat op een van de tafels in de grote tent lag. Het boek was geschreven door ds Richard Wurmbrand, en de titel „De ondergrondse kerk" (gemarteld om Christus' wil.) *De schrijver is een roemeense dominee* die 14 jaren heeft doorgebracht in kommunistische gevangenssen, waarna hij aan het Westen is „verkocht".

Hij was een van de leiders van de ondergrondse kerk, die was ontstaan na de overmeestering van Roemenië door kommunisten, die de officiële kerk voor hun eigen doeleinden wilden gebruiken.

Door deze aktiviteiten werd hij in 1948 samen met zijn vrouw gearresteerd. Zijn vrouw werd tot dwangarbeid veroordeeld, terwijl hij gevangen werd gezet en allerlei onbeschrijfelijke folteringen moest doorstaan. In 1956 werd hij weer vrijgelaten, waarna hij zijn oude arbeid in de ondergrondse kerk weer opvatte. Twee jaar later, in 1959, werd hij weer gearresteerd, en tot 25 jaar gevangenisstraf veroordeeld. In 1964 werd hij nogmaals vrijgelaten en terstond ging hij weer verder met zijn ondergrondse prediking. Omdat het gevaar groot was dat hij weer zou worden gearesteerd, werd hij door christenen uit Noorwegen en de Ver. Staten vrijgekocht voor de „koopsom" van 7000 dollar. In mei 1966 heeft hij in Washington een getuigenis afgelegd voor de Senaatskommissie voor Binnenlandse Veiligheid. Bij deze gelegenheid heeft hij zich tot zijn middel ontkleed om verschillende wonden te laten zien, die ontstaan waren door folteringen tijdens zijn gevangenschap.

Het zou te ver voeren om alles uit het boek te vertellen, en dat is ook niet nodig omdat men het kan kopen en zelf lezen. Hij verwijt (en dat vind ik belangrijk voor ons) de vrije westerse kerk dat zij veel steun geeft aan de officiële kerk achter het ijzeren gordijn doch dat zij de ondergrondse kerk vergeet. Vooral de heer Karev, die leider is van de baptisten in Rusland, wordt fel bekritiseerd en een verrader genoemd. Ds Wurmbrand schrijft o.a. dat de Sovjet-Unie een verklaring van de Ver. Naties heeft getekend „tegen diskriminatie op het gebied van de opvoeding" waarin wordt bepaald: „Ouders moeten de mogelijkheid hebben de Godsdienstige en zedelijke opvoeding der kinderen te verzekeren overeenkomstig hun eigen overtuigingen". De heer Karev zou hebben gezegd dat dit recht realiteit is in Rusland. De „Sovietskaia Russia van 4 juli 1963 verhaalt echter hoe 6 kinderen van een baptistenmoeder Makrinkowa, van haar werden afgenomen, omdat zij hun een christelijk geloof leerde en verbood de kommunistische Pionier-das te dragen. Toen zij de veroordeling hoorde zei ze alleen: „Ik lijd voor het geloof". Voor de haar ontnomen kinderen moet ze nu kostgeld betalen. Ze worden nu vergiftigd met atheïsme.

Als de feiten in het boek (en dat zijn er veel meer dan ik hier kon noemen) op waarheid berusten (en dat moet haast wel, omdat anders dit boek ons niet aangeboden zou worden op een baptisten-toogdag, naar ik aanneem) dan is mijn vraag of er kontakten bestaan, of dat we hier in Nederland alleen maar geluiden horen van de

officiële kerk achter het ijzeren gordijn, waarbij ik dan ernstig moet twijfelen aan hun waarheidsgetrouwe waarde.

Borne, 8 november 1968 M. Bosman

— — — —

Naschrift: We verzochten ds J. Broertjes, die Al. Karev en ook de russische gemeenten meerdere malen persoonlijk ontmoette op het schrijven van br B. te reageren. Ds Broertjes schrijft:

Wurmbrand noemt al „verraad", als velen van de kerkelijke leiders in het Westen — voorzover **hij** met hen correspondeert — „niet naar **hem** luisterden — **zijn** smeekbeden niet hoorden of probeerden **hem** het zwijgen op te leggen". Zie zijn boek „Wurmbrand brieven". Het „verraad", dat hij ds Karev in de schoenen schuift, zal dus wel meevallen! Want wie deze bejaarde broeder vaak ontmoet, raakt onder de indruk van zijn warm geloof, zijn blijmoedigheid (gelouterd door jarenlange zorgen en ervaringen), zijn rondborstigheid, zijn bijbelse prediking. Ds Karev — momenteel zéér ernstig ziek — is de „Spurgeon" van Rusland, wat zijn opvattingen en vuur betreft. En: men kan in Rusland geen lid van de gemeente èn van de partij zijn. Van beide kanten wil men dat niet. Is het „verraad", als onze russische gemeenten binnen de zeer beperkte wettelijke mogelijkheden blijven, maar daar dan een werk doen met een evangelische kracht, die de gemeenten met grotere mogelijkheden alleen maar kunnen beschermen?

Met wat Wurmbrand de „ondergrondse kerk" noemt, houden de baptisten ginds conferenties, om de verschillen van inzicht, die niet theologisch van aard zijn, broederlijk te bespreken. Wie de gelovige broeder Karev „verrader" noemt, moet dus wel een zwart gekleurde bril op hebben! Andere „feiten", door zo'n bril bezien, spreken dan ook niet meer aan.

De „ondergrondse kerk" steunt u niet door boeken van Wurmbrand te kopen, zoals de advertenties beweren, maar door voor alle gelovigen ginds te bidden (Eph. 1 : 15-23) en door alle mogelijkheden van broederlijk kontakt aan te grijpen. Want de gelovigen in Rusland — zoals ze ook in onze gemeenten zijn verenigd — doen een zeer gezegende arbeid! In „De Christen" is daarover al herhaaldelijk geschreven.

Ze hebben het niet gemakkelijk, maar ze gaan voort! Dat gezien hebbende kwam ik vorig jaar met moed terug uit Rusland. Wurmbrands verkleurde bril kan die niet ontnemen.

Haarlem J. Broertjes

— — — —

„Nooit zal ik de zondag vergeten toen mijn moeder mij met tranen in de ogen vroeg toch met haar mee te gaan naar de jeugdbijeenkomst. Ik wilde zo graag thuis blijven en chemische experimenten proberen. Eindelijk gaf ik toe en ging met haar naar de jeugdkerkdienst. Het was de hand van de Heiland, die mij er heen bracht, want op die gezegende zondagavond werd ik door Christus gegrepen om met Hem een volledig nieuw leven te beginnen. Vanaf die dag straalde er een andere ster voor mijn ogen: het was de morgenster Jezus Christus, de Heiland der wereld. Hoe meer ik de bijbel las en kende, des te meer leerde ik mijn Heiland Jezus Christus kennen. Iedere dag werd het mij duidelijker dat alleen Hij mijn begin en mijn einde zou kunnen zijn".

(Alexander Karev in De Zaaier, Kerstnummer 1963)

Leestafel

Dr B. Rietveld: **De Christelijke levensstijl.** Uitgave van J. H. Kok N.V., Kampen. 90 pagina's, prijs *f* 4,95.

In dit boekje wordt een poging gedaan wat grondlijnen aan te geven voor een (nieuwe) christelijke levensstijl. Het is vlot en goed leesbaar geschreven, en allereerst bestemd voor jonge mensen. Maar het kan ook met vrucht door ouderen ter hand worden genomen. Al lezende bemerkt men dat de stof geordend is aan de hand van de tien geboden, en dat betekent dat dus een hele reeks belangrijke levensproblemen aan de orde komt. We zijn blij met dit boekje, dat niet gewild-modern geschreven is, maar wel verstaanbaar. Van harte aanbevolen.

Wf.

79.500 kerstnummers

Redaktie en administratie van De Zaaier zijn blij en dankbaar dat zoveel gemeenten zoveel eksemplaren van ons kerstnummer hebben besteld. Het aantal is hoger dan ooit tevoren. Een enkeling onder ons vreesde dat we juist dit jaar misschien wat zouden zakken, daar we in oktober 115.000 nummers van Handelingen '69 via u onder de mensen brachten. Het tegendeel is waar en dat heeft ons buitengewoon verheugd. Wij wensen u allen een zegenrijke campagne toe. Moge elk lid in elke gemeente een hand uitsteken. Moge het bij allen in het hart geslagen zijn.

Het nummer zal goede illustraties hebben. Zeker, smaken verschillen. Om aan te duiden hoe ongeveer de inhoud zal zijn: het eerste artikel gaat onder het thema: Is er morgen nog een mens? Dan komt: Is er morgen nog een kerk? Daarna: Is er morgen nog een wereld? En nog eens een vraag: Waarom leef ik? Het is geen honingzoet nummer, maar we leven ook niet in honingzoete tijden. Er is ook een verhaal: Bij Wim. Het brengt ons in de herberg.

Enfin, wij zien met evenveel belangstelling uit naar dit nummer als u. God zegene het werk onzer handen, hoofden en harten.

Onze beste wensen en vriendelijke groeten,

redaktie en administratie van De Zaaier

ADVERTENTIES

AREND DE VRIES
en
GE BULTEMA

zijn verheugd ook namens hun ouders te kunnen meedelen dat zij D.V. maandag 9 december 1968 in het huwelijk hopen te treden.
Adres: Utrechtselaan 120, Stadskanaal.

Op zaterdag 30 november 1968 hopen onze geliefde ouders

A. RASENBERG
J. RASENBERG-PLOEG

de dag te herdenken waarop zij voor 25 jaren in het huwelijk traden
Receptie van 18.00-19.00 uur in het K.A.J.-gebouw, Sterrenstraat, Treebeek.
Dat God hen nog lang moge sparen is de wens van hun dankbare kinderen.
Treebeek, november 1968
Spoorstraat 6.

In volle zekerheid van haar geloof is heden in haar Heer ontslapen onze lieve moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

NEELTJE SCHERMER

weduwe van Cornelis Huijzer, in de ouderdom van 77 jaar.

Namens de familie:
C. M. Meester-Huijzer

Haarlem, 10 november 1968
Corr.adres: Zijlstraat 99 rd.

De teraardebestelling heeft plaats gevonden op donderdag 14 november.

Het behaagde de Heer een der oudste leden van ons op te roepen, en wel onze broeder

GEERT DOKTER

echtgenoot van zuster A. Oldenburger, in de gezegende leeftijd van 69 jaar.
15 november 1968

Baptistengemeente Enschede.

Heden werd na een langdurig, doch geduldig gedragen lijden, van ons weggenomen, onze lieve vrouw en moeder

WILLEMINA KEVELHAM

echtgenote van J. Haverkate.
Hengelo, 16 november 1968
Breemarsweg 369.

„Als ik maar weet . . ."

J. Haverkate
Fenny - Wim
Wilma
Johnny

De begrafenis heeft plaats gehad woensdag 20 november op de algemene begraafplaats te Hengelo.

Op 17 november j.l. nam God tot Zich, Zijn kind, onze zuster

JACOBA BLOM-WIELINGA

(Geboren 1 november 1883; gedoopt 2 april 1899)

Baptistengemeente Sneek.

DE CHRISTEN

29 november 1968

83e jaargang — 48

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. **Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:** *f* 16,— per jaar (*f* 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Arrogantie

In het TV-programma *Kruisverhoor* van zondagavond 24 november werd aan Prof. Berkhof, toen hij over het uniek-zijn van de Christus sprak, door een van zijn opponenten op een bepaald moment arrogantie verweten. Dat was toen hij liet blijken dat een mens niet zonder grote schade aan de Christus als Verlosser en Heer voorbij kan gaan. Mag men op zo aanmatigende manier het anders-geloven van anderen veroordelen als fout, als ontoereikend, onvoldoende? Is tenslotte — daar kwam het dunkt me op neer — niet elke geloofsovertuiging relatief? Kan er wel ooit op absolute wijze gesproken worden over Jezus als de enige weg tot God?

Was Jezus „arrogant”?

Wat zijn houding betreft ten opzichte van de medemensen, was Hij de eenvoud zelve. Wat Zijn liefde betreft en Zijn bijstand, sloot Hij niemand buiten, integendeel. Hij was niet de grote, die neerzag op de kleintjes; niet de perfekte wetsbetrachter die de falende medemens verachtte. Alleen waar Hij op onwaarachtigheid stuitte, was er soms een explosie van toorn: wee U! Wie de evangeliën leest, ontmoet daarin een mens die allesbehalve arrogant is.
Toch prikkelt Hij bepaalde mensen.
Wanneer Hij zonder verheffing van stem maar toch heel duidelijk stelt dat Hij de *(niet:* een) weg, de waarheid en het leven is, zetten velen de stekels op. Wanneer Hij eraan toevoegt: Niemand komt tot de Vader dan door Mij, dan vinden in ieder geval de geestelijke volksleiders dat bijzonder aanmatigend, en dus arrogant. Wanneer Hij zegt dat Hij het Brood is dat uit de hemel is neergedaald, en nog meer uitspraken in deze trant doet, dan keren velen zich van Hem af.
Wanneer Hij voor het Sanhedrin, als beklaagde verklaart de Christus te zijn, dan vinden ze deze uitspraak zo ten hemel schreiend arrogant, dat ze er de naam Godslastering aan geven, en Hem dienovereenkomstig vonnissen.
We kunnen het Sanhedrin moeilijk bekapittelen, wanneer Hij zich deze Christustitel onrechtmatig toeëigende. Een dergelijk verregaande arrogantie was onder die omstandigheden, in die tijd, bij dat volk, ontoelaatbaar. Maar wanneer Hij de waarheid sprak, dan was er van geen aanmatiging sprake en is het vonnis een verschrikkelijk ernstige aanslag op Gods Gezalfde geweest.
Als Hij niet de Christus was, was zijn uitspraak: Vader vergeef het hun want zij weten niet wat zij doen, zeer beledigend en hoogst aanmatigend. Dan was ook het „heden zult gij met Mij in het paradijs zijn” en de uitroep: „het is volbracht” arrogantie.
Een mens heeft te kiezen: Of deze Jezus van Nazareth is de enige Middelaar tussen God en de mensen en dan aanbidden we Hem als Heer en Verlosser, of Hij is het niet, en dan schuilt er een verschrikkelijk stuk arrogantie in Zijn optreden.

Waren de apostelen „arrogant”?

Wanneer we er van uitgaan dat het christelijk geloof een relatieve aangelegenheid is, en de Christus als Heiland niet uniek, dan waren ze zeker arrogant. Zonder aarzelen poneerden ze voor de Hoge Raad dat de behoudenis in niemand anders is dan in Jezus en dat er ook onder de hemelen geen andere naam aan de mensen gegeven is, waardoor ze behouden kunnen worden. En wat dan te denken van Paulus die de grote cultuurcentra van Klein-Azië bezocht en zelfs tenslotte tot in Athene doordrong en daar zonder terughoudendheid Jezus als de enige Heiland en Heer aanprees? Wat een aanmatiging, in Athene de Areopagus te beklimmen en daar voor een select gezelschap het volgende te beweren: „God verkondigt, met voorbijzien van de tijden der onwetendheid (!) heden aan de mensen dat ze *allen overal* tot bekering moeten komen; omdat Hij een dag heeft bepaald, waarop Hij de aardbodem rechtvaardig zal oordelen door een man, dien Hij aangewezen heeft (Jezus dus), waarvan Hij voor allen het bewijs geleverd heeft door hem uit de doden op te wekken.”
Maar wanneer we geloven wat Jezus van Zichzelf verklaarde, n.l. dat Hij de enige weg naar God is, dan is er van arrogantie geen sprake meer. Dan is deze man een gezondene, iemand door wie Christus present wil zijn in Efese, Athene, Rome, om de mensen op te roepen tot het heil en tot Zijn Rijk. Dan kan hij niet anders spreken dan zo. Dan móét hij wel zeggen: Wee mij indien ik het evangelie niet verkondig.
Dit „wee mij” kent de filosoof niet zo. De filosoof kan relativist zijn. Hij doet er zelfs verstandig aan, het te zijn. Want morgen komt er iemand die verder, dieper, doordringender ziet dan hij.
Dit „wee mij” kent alleen de gelovige die alles op die ene kaart gezet heeft. Hij is een gegrepene. Iemand die zich uitleverde met huid en haar. Iemand die heeft leren aanbidden: Mijn Heer en mijn God!

H. v. d. Werf

zand en zaad

Onlangs zaten we met z'n zessen in de Achterhoek in een hotel op kosten van onze gastheer te eten. Zes mannen.
Het was gezellig, zoals dat pleegt te zijn, wanneer je elkaar niet alle dagen ontmoet en er over alles en allen nieuwtjes uitgewisseld moeten worden.
De van mij verst verwijderde schoot een vraag op mij af. Hij wilde wel weten hoe het mij en mijn belastinginspekteur en ontvanger ging. Het was maar één stap naar het vraagstuk van de oorlog en ik veronderstel dat u zich kunt voorstellen hoe flitsend het gesprek werd. Ik kreeg de indruk dat de meesten overhelden naar het ‚noodzakelijk kwaad' en het recht, zo niet de plicht, van de verdediging tegen belagers van onze zelfstandigheid en vrijheid. Ik verweerde mij en beleed mijn geloof in de passieve weerstand, in het afzien van geweld. Het is niet mijn voornemen daarover nu te schrijven. Ik herinner mij alleen vooral één zin, die ik wat ongelukkig formuleerde. Die luidde: ik ben vergeven door de Schrift.
Valt u er niet over. In feite was het de zuiverste uitdrukking. Alleen: vergif voert naar de dood. Ik bedoelde natuurlijk dat de Schrift zo dwars door mijn denken was heengeslagen, dat ik geen kans zag mij aan de invloed te onttrekken. Ik wil er onmiddellijk aan toevoegen dat ik mij niet steeds onderwerp aan de macht van het Woord om er meteen aan te verbinden dat mijn leven grootser zou zijn, als ik het wel deed.
Later dacht ik nog eens na over die fout, die zo duidelijk aangaf hoe ik het beleefde, en vroeg mij toen af of ik die toestand, die staat misschien zou moeten betitelen met het woord bijbelgetrouw. Ik krijg wel eens krantjes in huis, waarin de schrijvers zich erop beroemen bijbelgetrouwe mensen te zijn. In de regel blijkt mij dan dat zij daarmee bedoelen dat zij alles wat in het Boek geschreven is nemen zoals het er staat, ongeacht waar het staat, wie het schreef of wanneer en aan wie het geschreven werd. Ik betwijfel of de schrijvers zelf zo hun mededelingen zouden willen waarderen. Zij hebben onder de bijstand van Gods Geest getracht in menselijke woorden Gods werken, woorden en gedachten onder te brengen, maar ieder van ons weet dat zijn geest grenzen heeft en dat zijn woorden een ontoereikende bedding zijn voor de stroom van levend water. Soms hebben ze ook gewoon menselijke werken, woorden en gedachten genoteerd, die zeker de moeite waard zijn om te lezen en te overdenken, maar misschien verder niets beogen.
Nu en dan beklemt het je als je ziet hoe mensen zich aan woorden vastklemmen. Een woord is toch slechts het verpakkingsmateriaal van de geest? Moet men niet altijd en overal proberen de woorden open te breken, opdat men doordringt tot de inhoud? Achter elk woord ligt een wereld op ontdekking te wachten. Wij zouden nog beter in die wereld kunnen doordringen, indien we wisten hoe, in welke toon-hoogte de woorden werden gesproken.
De uitdrukking was fout: de Schrift heeft mij vergeven, maar ik geloof dat dat nu juist de kracht van de heilige schriften is, dat ze een mens gevangen nemen. Onze geest getuigt met die Geest, dat in dat woord de waarheid is. Het is niet zo dat ik mijn overtuigingen kan spuien onder dekking der Schriften, maar dat de woorden Gods mij meer en meer beheersen en mij, met innerlijke instemming mijnerzijds, dwingen wegen te gaan, die het Woord mij wijst.
Het is wat anders een tekst te citeren en zelf een tekst te zijn. Dat laatste zou op hoogmoed kunnen wijzen en wanneer er ooit een mens was die generlei reden heeft om hoogmoedig te zijn dan ben ik het wel. Ik bedoel dit juist zoals het er staat. Maar ik weet ook dat de Schriften geloofwaardiger zullen worden als ik niet slechts opereer met schriftuurlijke woorden, maar tot in de laatste konsekwenties demonstreer dat ik een dankbaar slachtoffer ben van de intrinsieke macht van dat Woord, dat in Jezus vlees werd. Hem kennen en volgen is de sprekendste uitleg van de bedoelingen van God, waarover de broeders, die schreven, getracht hebben ons in te lichten.

Huizinga

IN DIT NUMMER O.A.:

- ★ Gemeentebericht van Sneek
- ★ Arrogantie, ds H. van der Werf
- ★ Zustergemeenten uit de eerste ceuw, ds H. Ploeger
- ★ Zand en Zaad, ds F. E. Huizinga

Citaat van de week: De behoudzucht zelf heeft nooit iets behouden en menigmaal alles in gevaar gebracht.

(A. Pierson)

JEZUS IS OVERWINNAAR!

Efeze 6 vers 10-20

De Gemeente van Jezus Christus heeft in de eerste tijd van haar bestaan de aanwezigheid van de Heilige Geest bewust beleefd. Gaven, krachten des Geestes werkten in haar midden. Maar even duidelijk werd de werking van de machten der duisternis ervaren. Ze was zich de aanwezigheid van de duivelse machten bewust. We kunnen ons niet aan de gedachte onttrekken, dat zij de wereld beschouwde als bezet gebied. Uitdrukkingen als: „niet van deze wereld" en, „we zijn burgers van een rijk in de hemelen", versterken deze gedachte. Maar ze leefde bij de werkelijkheid van de overwinning door kruis en opstanding. Overwinnaar in de Naam van Jezus. Zijn Naam deed machten der duisternis capituleren. Deze Naam gebruiken als toverformule, kwam de zonen van Sceva (Hand 19) duur te staan.

Paulus zegt: Weest krachtig in de Here, in de sterkte van Zijn overmacht. In deze strijd heeft u een geestelijke wapenrusting nodig. De strijd is niet tegen vlees en bloed. Daarom is toerusting niet minder noodzakelijk. De strijder heeft verbinding met de hemel nodig. Bidt daarbij met aanhoudend bidden en smeken.
Wat lijkt dit allemaal overdreven gezegd, maar wie de kracht van de duivelse machten kent — als Paulus, — kan de gemeente niet genoeg waarschuwen. We mogen in verbondenheid met de Heer, handelen vanuit Gods tegenwoordigheid. Door dit handelen zal de overwinning van Jezus zichtbaar worden.

A. Visscher.

GEEN GEZAGSENCYCLIEK

Flex, pseudoniem voor de journalist Ben van Kaam, vertelt in het Dagblad Trouw (16 november j.l.) waarom de paus geen encycliek over het gezag van de pauselijke stukken zal uitvaardigen. In zijn eigen speelse stijl schrijft Flex:

Mijn vermoeden is dat de paus, toen hij boos in het Vatikaan heen en weer stappend, hardop over een gezagsencycliek liep te prevelen, eerst wèl alleen maar gedacht heeft aan gelovigen die pillen slikten, priesters die zich verloofden en dat soort dingen, maar dat hij naderhand van bedachtzame zijde gewezen is op de consequenties die een dergelijk stuk zou hebben voor overtreders van zijn Encycliek Populorum Progressio. „Ai, ai, da's waar ook", sprak de kerkvorst, „zoek dat stuk nog eens op." En even later gleed zijn vinger langs de in dit stuk aan de gelovigen verstrekte opdrachten. „Vermindering van defensie-uitgaven, ten gunste van ontwikkelingshulp." Zachtjes floot de paus voor zich uit. „Met 'n gezagsencycliek zouden we wel eens verplicht kunnen worden om P. S. de Jong en J. Luns als ketters de kerk uit te schoppen", waarschuwde een kardinaal. „Ik zie het, ik zie het..." sprak peinzend de paus.

VOORGANGERSKONVENT IN FRIESLAND

Het friese voorgangerskonvent komt D.V. a.s. maandag (2 december) bijeen ten huize van ds en mevrouw B. Fabrie te Harlingen. Aanvang 10.00 uur.
Bij verhindering tijdig bericht aan de gastheer!

Het Koninkrijk Gods is bij U! — (Luc. 17 : 21). Beëerft het Koninkrijk! — (Matth. 25 : 34).

Aan rustige wateren

Het Koninkrijk

Veel bewust levende en sociaal-bewogen mensen menen terecht dat het met deze wereld niet goed gaat. Er moet iets gedaan worden, wil de wereld morgen niet totaal onleefbaar zijn. En met veel energie werpen zij zich op allerlei terreinen om daar verbeteringen aan te brengen en om constructief te bouwen aan een nieuwe wereld. Deze mensen worden vaak met enige argwaan gadegeslagen door de gelovigen en ook dat is vaak niet ten onrechte, want de wereld waarvoor zij strijden is een wereld naar eigen model en inzicht, waarin God vaak een te verwaarlozen factor is.

Tegenover deze levenshouding staat die van veel gelovigen die zeggen: och, met deze wereld wordt het toch niets meer; het komende Koninkrijk Gods is het enige wat we nog te verwachten hebben. Deze wereld is niet meer te redden, we moeten het maar zien uit te houden tot Jezus komt. Stil maar, wacht maar, alles wordt nieuw. En dát wordt nu weer zeer critisch aangehoord door de eerste groep die zegt: we kunnen bij zoveel onrecht en leed niet meer stil zijn, we kunnen bij zoveel dingen die scheef gaan niet langer wachten, er moet iets gedáán worden.

Beide gedachten zijn niet te combineren en we zullen altijd moeten vaststellen dat elke toekomstverwachting die niet die is van het Koninkrijk Gods ijdel is. Het bouwen aan een wereld die niet Gods wereld zal zijn is vruchteloos. God zal er Zijn neen over doen klinken. Maar de weg van een stil zitten wachten is een tekort doen aan de opdracht van het evangelie. Jezus zegt: het Koninkrijk is bij u, omdat Ik bij u ben. Gij hebt bij Mij gezocht naar de tekenen van glorie van dit koninkrijk en die hebt gij niet kunnen vinden, want dit Koninkrijk openbaart zich in deze dagen in de gestalte van de gekruisigde en opgestane Heer en allen die Hem volgen in een leven dat Hem is toegewijd.

Dat Koninkrijk moet ook in 1968 zichtbaar worden in de levens van hen die Jezus willen volgen en met hun hele hart begeren een mond, een hand en een voet van Jezus te zijn. En waar de Gemeente van Jezus haar Heer met woord en daad volgt, daar worden de lichtplekken openbaar van Gods bemoeienis met deze wereld, daar openbaart zich de tegenwoordigheid van de levende Heer in de concrete nood van vandaag. En Gods antwoord daarop zal zijn de openbaring van Zijn volmaakt onaangevochten Koninkrijk dat komen zal bij de voleinding.

Het Koninkrijk moet vandaag openbaar worden in de woorden en de daden van uw en mijn verloste leven — en dan zal die heerlijke dag op Zijn tijd over ons openbloeien wanneer Hij zegt: beëerft het Koninkrijk in al zijn heerlijkheid.

Dan doen wij beide: bouwen en verwachten, dan zijn we bezig met de wereld van vandaag en met de wereld van morgen, dan zijn we kanalen van zegen en erfgenamen Gods, dan zingen we onder het zwoegen het lied der verwachting.

Dat is pas een rijk leven en dat is waarachtig deel hebben aan Zijn Koninkrijk, dat in vernedering openbaar werd op Golgotha en dat in heerlijkheid openbaar wordt als Hij komt.

Emmen J. Bouritius

(Uit: Gemeentebode)

Gemeenteberichten

NIEUWS UIT DE WATERPOORTSTAD, SNEEK

Sneek — (J.J.S.) Het is al weer een tijdje geleden, dat we vanuit Sneek iets van ons lieten horen in deze rubriek. Er was en is veel aktiviteit in onze gemeente, op allerlei gebied. Ook wat de verbetering van ons kerkgebouw betreft is er in de afgelopen zomer hard gewerkt door vrijwilligers die het dak en het exterieur — en hier en daar ook het interieur — onder handen hebben gehad. Voor de toekomst is er nog een groter bouwplan in de pen waarvoor onze jeugd reeds enkele akties heeft gevoerd. Het is dan ook voor de tot standkoming van een eigen ‚jeugdhonk'. Een plankommissie is met dit projekt bezig om binnenkort een plan aan de gemeente voor te leggen.

De wijkavonden die in het vorige seizoen zijn gehouden zijn zo goed bevallen, dat we met deze gespreks- en kontaktavonden zullen voort gaan. Onze jeugdgroepen zijn bizonder aktief. Een groep uit de oudere ‚zondagavondjeugd' heeft in september een aanvang gemaakt met ‚koffiebar-evangelisatie' (zowel in Sneek als in Bolsward). Hoe ze dit deden? Nu, ze gingen twee aan twee deze bars binnen, dronken er koffie of frisdrank en probeerden een gesprek te beginnen met de andere jeugdige bezoekers. Het gelukte soms goed. De deelnemers aan deze evangelisatie-arbeid zeggen, dat het moeilijk werk is maar ze gaan er — in het kader van Handelingen 69 — mee door.

De Zaaierwerkgroep is vooral in oktober een bezige bij geweest: zowel in Sneek als in Bolsward werd het speciale Handelingen-nummer op grote schaal verspreid (resp. 5000 en 2000). De groep bereidt zich al weer voor op de kerstnummercampagne; hiervoor krijgt de groep versterking van velen uit de gemeente en jeugdgroepen. Het is een zegen dat onze jongeren zich zo met dit werk bezighouden!

Ook in de loop van dit jaar waren er verschillende doopdiensten in onze gemeente. Eén oudere broeder maar verder jonge broeders en zusters die nog voor het leven staan deden de goede keuze en wensten, met de gemeente één, de Heer te dienen.

Het is verheugend dat op de prediking mensen tot het geloof in Christus komen.

Onze voorganger, ds J. van Dam, is in de nazomer een tijdje afwezig geweest daar hij als boordpredikant een reis naar Amerika maakte. In deze periode heeft br student O. H. de Vries onze gemeente gediend. Ook met hem hadden we een goede tijd en zijn arbeid werd zeer gewaardeerd door ouderen en jongeren.

Dit seizoen zijn we begonnen met een speciale dienst waarbij alle werkers in de gemeente, leidsters en leiders van allerlei takken van jeugdwerk, aanwezig waren en aan de gemeente werden voorgesteld: het gehele podium was vol! Door onze voorganger werden ze toegesproken; de prediking in deze dienst was op het werk der gemeente ingesteld.

De evangelisatiearbeid gaat ook voort. De samenkomsten die als bizondere diensten op zondagmiddag gehouden worden worden goed, tot zeer goed bezocht. Verschillende koren en muziekgezelschappen werken aan deze bijeenkomsten mee. Ook de ‚gewone' diensten op zondagmorgen zijn goed bezocht; onze kerk is altijd vol; veel gasten merken we op, maar ook de gemeente is trouw in de opkomst.

De arbeid in Bolsward — waar in onze eigen kapel elke zondagavond diensten worden gehouden — vindt regelmatige voortgang. De opkomsten zijn verblijdend groot, van 60 tot 80 mensen. De bizondere samenkomsten die er eens per maand worden gehouden trekken nog meer mensen; soms is onze kapel haast te klein om alle belangstellenden plaats te bieden. Om die reden werd j.l. zondagavond een samenkomst belegd in de doopsgezinde kerk — die hiervoor bereidwillig ter beschikking werd gesteld — waarbij we de medewerking hadden van het mannenkoor Edoza (uit Sneek), terwijl de samenzang begeleid werd door ons jeugdcombo M 25. De opkomst overtrof alle verwachtingen: ruim 250 mensen vulden het kerkgebouw. Onze voorganger sprak in deze dienst over het onderwerp ‚Zelfs de dood kan mij niet doden'.

Maar bij dit alles wat tot grote vreugde en dankbaarheid stemt moeten we ook melding maken, dat we zondagmorgen 17 november in de morgendienst overrompeld werden door de afkondiging van onze voorganger dat zr Jacoba Blom-Wielinga die morgen was heengegaan. Zr Blom werd op 1 november 1883 te Sneek geboren en op 2 april 1899 gedoopt door wijlen ds K. Kuipers, toen voorganger te Sneek. Deze zuster is dus bijna 70 jaar lang lid van de gemeente geweest. We zullen haar, ondanks haar 85 jaar een trouwe bezoekster van de diensten, missen. Ze is vanuit de gemeente op 20 november na een goed bezochte rouwdienst uitgedragen. De kinderen vonden bij de bescheiden van hun overleden moeder het volgende gedichtje:

NAAR GODS BESTEL

God heeft mijn leven
anders geweven
dan 'k had gedacht.
Toch heeft het zegen
op al mijn wegen
rijk'lijk gebracht.

Vader van Boven,
U wil ik loven
voor wat Gij schenkt;
in al die jaren
heb ik ervaren
dat G'aan mij denkt

Wil mij maar vormen
door stilte en stormen
naar Christus' beeld.
Zo wordt Zijn leven
door 't mijne geweven
mij meegedeeld.

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem VII

3. VOORGANGERS EN DIENAREN

d. ouderlingen

Waren er in de gemeente van Jeruzalem ook ouderlingen? Wij denken dan in het schema van onze dagen, waarin onze gemeenten ouderlingen en diakenen kennen. De predikant der gemeente is naar ons gevoelen ook een ouderling, die door de gemeente „van elders beroepen kan worden", en die van de gemeente zijn levensonderhoud krijgt. Kende de Jeruzalemse gemeente ouderlingen?

Het Nieuwe Testament kent het griekse woord presbuteros (waarvan ons woord priester is afgeleid) in verschillende betekenissen: als aanduiding voor het voorgeslacht: de ouden; als aanduiding voor een leeftijd; als aanduiding van een ambt, een dienst.

Het gaat ons dus om de laaste betekenis. Daarbij moet onmiddellijk bedacht worden, dat de ambtsaanduiding zonder twijfel verband houdt met de leeftijd. Men zou het woord „ouderling" niet gemaakt hebben (of het woord „oudste") als men daarvoor steeds en bij voorkeur jonge mannen had genomen of gekozen.

* * *

In de Joodse synagoge speelde de oudste een belangrijke rol. Tot in de hoogste functie werd hij plaatselijk en landelijk gekozen. De Joodse Raad bestond niet alleen uit priesters en schriftgeleerden, maar ook uit oudsten. Dat waren dan wel geziene, nobele figuren, die tot de notabelen van een dorp of stad behoorden. Op grond van déze zaken werden zij in de Joodse Raad gekozen. Niet op grond van het behoren tot de priesterschap, of tot een bepaalde godsdienstige groepering (als de schriftgeleerden), maar enkel op het feit van hun leeftijd en wijsheid.

* * *

Het valt ons nu op, dat in de gemeente van gelovigen van Jeruzalem pas vrij laat gesproken wordt over oudsten. Dat is voor het eerst in Hd 11 : 30 het geval. Dan zijn we al een aantal jaren achter de dag van ontstaan van de gemeente. Hoeveel jaren? Dat kunnen we enigermate nagaan door te letten op de figuur van koning Agrippa, Hd 12 : 1. Lucas noemt hem „koning". Dat is Herodus Agrippa geworden door een daad van keizer Caligula, in het jaar 37 n.C. Nu blijkt uit de eerste verzen van Hd 12, dat Herodus Agrippa in Jeruzalem was, met een paasfeest. Dat kon pas, toen hij koning van geheel Palestina was geworden, dat in 41 n.C. werkelijkheid werd. In 44 n.C. is Herodes Agrippa gestorven, zie Hd 12 : 20-23.

Omstreeks 41 worden er dus in Jeruzalem ouderlingen vermeld. Waarom toen pas? Of — en dat kunnen we ook vragen! — waarom toen al? Want de apostelen waren er toch ook nog?

Inderdaad, de apostelen waren er nog. Althans, voorzover wij weten. Wij weten echter met zekerheid, dat de apostelen niet meer geregeld in Jeruzalem waren. In ieder geval gingen Petrus en Johannes meer dan eens op „dienstreis", Hd 8 : 14; 9 : 32, 38; 10 : 23v, samen of alleen.

Ook de vervolgingen hebben daaraan meegewerkt, dat blijkt wel duidelijk. Waar de apostelen dan altijd heengingen weten we niet. Het valt ons echter op, dat — als in Jeruzalem het bericht komt, dat er in Antiochië een gemeente van Christusgelovigen is ontstaan — daar geen apostelen als Petrus en/of Johannes worden heengezonden, maar Barnabas. Blijkbaar waren de apostelen toen niet beschikbaar. Er wordt trouwens ook niet gezegd, dat de apostelen Barnabas afvaardigden, maar de gemeente deed dat. Als ruim een jaar later, Hd 11 : 26, Barnabas en Paulus naar de gemeente van Jeruzalem gezonden worden met goede gaven uit Antiochië, dan worden beide broeders gezonden naar de oudsten in Jeruzalem, Hd 11 : 30.

* * *

Dat de oudsten niet voor spek en bonen meededen, blijkt wel heel duidelijk uit het verslag van het zog. apostelconcilie in Jeruzalem, beschreven in Hd 15, en waarschijnlijk te dateren in 48 n.C. Vanuit Antiochië worden Paulus en Barnabas naar Jeruzalem gezonden, om leerverschillen te bespreken, Hd 15 : 2. Paulus en Barnabas „en nog enige van hen" (waren dat wellicht ouderlingen van Antiochië?) krijgen opdracht met de apostelen en oudsten te spreken. Niet alleen dus de apostelen beslisten over deze dingen, of konden daarover beslissen, neen, de oudsten tellen vol mee.

Als Paulus c.s. in Jeruzalem arriveren, worden zij ontvangen door de gemeente, de apostelen en de oudsten, vs 4. Dit eerste bezoek, beter gezegd: de ontvangst vindt plaats door allen. Als men echter tot een gesprek over de onderhavige leergeschillen zal komen, nemen aan dit gesprek alleen de apostelen en de oudsten deel.

We zagen in ons artikel over Jacobus, de broeder des Heren, dat deze het doorslaggevende en wegwijzende woord sprak. Als het tot een besluitvorming gekomen is, zijn daar de apostelen en de oudsten bij, alsmede de gemeente, vs 22. Als echter het besluit op schrift gesteld wordt ter mededeling aan de zustergemeenten in Antiochië, Syrië en Sicilië, dan worden alleen de apostelen en de oudsten genoemd.

De oudsten dus ook! Inderdaad, ze telden volop mee. Ze werden niet als adspirant-leiders van de gemeente gezien, als de apostelen er niet meer zouden zijn, ze waren geen waarnemende apostelen, maar ze hadden een eigen taak, een eigen opdracht. Want ze werden steeds expresselijk genoemd.

Maar op de vraag, wát die eigen taak inhield, wélke hun eigen opdracht was, krijgen we geen antwoord.

Tenzij we gaan luisteren naar Paulus, als hij de ouderlingen van Efeze toespreekt op het strand van Milete. Hij zei daar, dat zij de gemeente Gods moesten weiden, Hd 20 : 28. Welke eisen aan zulke mensen gesteld werden, kunnen we lezen in I Ti 3 : 1-7.

* * *

De apostelen zijn uit de Jeruzalemse gemeente verdwenen, de oudsten zijn gebleven. Als Paulus zijn drie zendingsreizen volbracht heeft, en hij terugkeert naar de moedergemeente, dan worden bij de ontvangst de apostelen niet meer genoemd, Hd 21 : 28. We zijn dan inmiddels ook wel gekomen in het jaar 57. Wellicht, dat Petrus toen al in Rome was, en Johannes in Efeze, en Thomas in Voor-Indië, zoals de traditie vertelt.

Ploeger

DOCENT VOOR EVANGELISATIE AAN SPURGEON'S COLLEGE (Londen)

Dr Lewis Drummond (U.S.A.) heeft een benoeming tot docent in de evangelistiek aan Spurgeon's College te Londen aangenomen. Dr Drummond is op het ogenblik voorganger van een 3000 leden tellende baptistengemeente in Louisville, Ky., U.S.A. In 1963 promoveerde dr Drummond tot doctor in de wijsbegeerte aan King's College te Londen.

TIENDE ACTIE „BROOD VOOR DE WERELD"

Eén december is voor de duitse protestanten de startdatum van de tiende aktie voor „Brood voor de wereld". Deze aktie valt te vergelijken met de twee nederlandse inzamelingen voor „Brood voor het hart" en met de aktie „Kom over de brug" van dit jaar. „Brot für die Welt" helpt „werelddiakonaat" bedrijven. De afgelopen negen duitse akties leverden samen zo'n 180 miljoen mark op. Ruim duizend hulpverleningsprojekten worden gesteund.

VERBETERING

Het in het nieuwe adressenboek van de Unie vermelde adres van de L.Z.C.-sekretaris is onjuist. Het moet luiden: J. Baptist, Dopheide 6, Emmen.

Vanuit Sona Bata:
TONDELE BENE!

Vanmorgen hield ik een korte toespraak over het grote gebod ons door Jezus gegeven, n.l. hebt elkander lief. Och, het was maar een klein groepje, zittend op de veranda van ons wijkgebouw Tampa. De meesten zaten geknield, wat inhoudt, dat zij tot een Kibangu-sekte behoren. Zo'n groep is geschaard rondom een profeet, wiens woord ,De waarheid' is, wiens handen de zieken genezen etc. Het is een mixture van protestantisme, katholicisme en heidendom. Waar zo'n profeet het meest van weet, wordt het meest beleden en met de dood van de profeet is de beweging ook ten dode gedoemd, tenzij er een nieuwe profeet opstaat in die groep.

Het was een blijde gewaarwording om aan dit 30-tal eenvoudige mensen, de een wat zieker dan de ander, de bijbelse boodschap door te geven. De hoofden knikten nu en dan instemmend. Op dat moment flitste er een korte gedachte door me heen: Ach, wou de hele wereld maar luisteren naar dit eenvoudige gebod, wat zou dat een revolutie betekenen.

Na de polikliniek gingen we met z'n allen bij de verpleger van dit wijkgebouw eten, d.w.z. het team dat bij mij was. Na een goed inlands maal en een beetje rust, zijn we teruggereden naar Sona Bata, waar ik 's namiddags nog een kliniek had. Tezelfdertijd houdt dr Johnson een oogheelkundige kliniek. Morgen trekken we er weer op uit naar het volgende wijkgebouw.

Dit gebeurt natuurlijk niet iedere dag, want dan zouden we in Sona Bata niet klaar komen met ons werk. Er is nu even een korte rustperiode in de bouw. Alle bouwvakkers zijn met vakantie gegaan en dit geeft aan de fundatie, die nu helemaal klaar is, een gunstige tijd om goed te drogen voordat de muren er op komen te rusten. Deze fase zal erg vlug gaan, want alle stenen liggen klaar en na de vakantie zal het nieuwe gebouw voor laboratorium, radiologie en bureaus, wel gauw op dakhoogte zijn. De fundatie heeft veel te lang geduurd, maar het was erg moeilijk om een vrachtwagen te vinden voor het vervoer van de keien, zand en grind. Tijdens het storten van het beton begaf de betonmolen het ook nog, zodat dit aanmerkelijk trager ging. (Dit gebouw is een projekt van de *Aktie Kom over de Brug*).

Afgelopen zondag was weer een hoogtijdag voor de gemeente te Sona Bata, n.l. *Matondo-zondag*. Matondo betekent: dank. Van heinde en verre, zelfs vanuit de hoofdstad waren de mensen gekomen voor deze speciale dienst. Er stonden 15 punten op het programma, waaronder 10 zanggroepen. De dienst werd gehouden in de openlucht, in de schaduw der palmen. De duur viel nogal mee. Het begon om 10 uur en het dankgebed werd uitgesproken om halftwee. De hoofdpunten waren een goede boodschap in het teken van de dankbetuiging en het geven van de gave. Met 2 telmachines werd het bedrag van minuut tot minuut bijgehouden. Een rond bedrag moest het worden en toen dit niet het geval was, trad er iemand naar voren, die voor de uiteindelijke afronding zorgde van 126 Zaires, plm. 900 gulden.

Het nieuwe schooljaar is 9 september weer begonnen. Voor het lager onderwijs is dit geen probleem, maar voor het middelbaar onderwijs is het een grote tragedie. Meerdere scholen kunnen niet beginnen of worden gesloten, omdat er geen leraren zijn. Ook in Sona Bata werd er de eerste dagen geen onderwijs gegeven op de middelbare school. Daarna is men toch begonnen met de eerste 3 klassen en na twee weken ook gedeelten van klas 4, 5 en 6. In deze klassen kunnen slechts tot op heden drie leraren les geven. Misschien, dat er nog twee bijkomen.

Ook de leerlingen voor het eerste jaar verpleegstersopleiding zijn deze week begonnen. De eerste week alleen een beetje rondkijken en wennen en daarna beginnen de lessen en ook de eerste praktijk op de zalen.

Gedurende mijn verblijf in Nederland heb ik van bijna elke gemeente en ook van de laatste A.V. de groeten meegekregen, die ik natuurlijk allemaal heb doorgegeven. De gemeenten hier en vooral natuurlijk in Sona Bata stellen uw belangstelling, uw gaven voor dit werk en vooral ook uw gebeden, bijzonder op prijs. Mij is dan ook door velen hier gevraagd om aan u hun *,Merci mingi-mingi'*, of in Kikongo *,Tondele bene'*: veel dank, door te geven.

S. Edens, Sona Bata, **Kongo.**

O, ZEI IK

Een beroemd amerikaans predikant, professor in de theologie, radiospreker, schrijver enz. vertelde dat hij één keer in zijn leven „met de mond vol tanden" stond. Hij had gepreekt voor een stampvolle kerk over een onderwerp dat hem recht uit het hart kwam: de tedere zorg van God voor ieder onzer, die elk geeft wat hij nodig heeft, nu eens zonneschijn, dan weer schaduw.

„U weet dat rozen zonneschijn nodig hebben," illustreerde hij, „en heliantroop en geraniums ook; maar een fuchsia groeit weer het best in de schaduw . ." Enzovoorts.

Na afloop van die dienst, net toen hij op het punt stond in de auto te stappen, kwam er een oud dametje op hem toe.

„O dominee," zei ze, en drukte hem warm de hand, „ik ben toch zo dankbaar voor uw preek van vanmorgen."

„Zo mevrouw," zei de dominee, „heb ik u tot steun mogen zijn in de zorgen van het leven?"

Zei het dametje: „Nee, dat niet, maar ik weet nu waarom mijn fuchsia het zo slecht doet . ."

(Strijdkreet)

„DE DOOP" OP DUITSE TELEVISIE

De filmbeelden van een doopdienst in de baptistengemeente te Neurenberg — waarvan we reeds eerder melding maakten — zullen worden uitgezonden op 13 december te 18.00 uur (Duitsland, 3e programma), op 14 december te 8.50 uur (Duitsland, 1e en 3e programma) en op 18 december te 11.35 uur (Duitsland, 1e en 3e programma).

DEN HAAG — MIRTEKERK

(Ingezonden)

De gemeente Den Haag heeft voor de aflossing van de zware schuld op de dit jaar gekochte Mirtekerk een tweedaagse bazar gehouden. Door verenigingen en particulieren werden voor het aanschaffen van prijzen voor de verlotingen spontaan giften geschonken. Daarnaast hadden alle verenigingen een speciale taak op zich genomen. De activiteit voor zo'n actie komt veelal langzaam op gang en hoe meer de dagen naderen, hoe groter de spanning wordt. Het resultaat was voor allen verblijdend. De penningmeester mocht met vreugde een batig saldo ad f 4240,— noteren. We weten, dat baptisten en baptistengemeenten altijd belangstellend zijn voor elkaar en medeleven in elkaars wel en wee.

Bovenstaande ging over een plaatselijke actie. Maar mocht u in den lande ons ook willen gedenken, dan is daarvoor een mogelijkheid. In dit nummer van De Christen is een afbeelding afgedrukt van het embleem „Brood en Vis" (zie advertentie). Hetzelfde embleem van De Christen en van onze bundel „Lofzangen en Gebeden". Het is geheel handwerk en wel een draadfiguur, bedoeld als wandversiering. Mocht u geïnteresseerd zijn, lees dan de advertentie!

A. Gebel

DOORSNEDE VAN EEN DUITSE BAPTISTENGEMEENTE

Prediger Horst Joost van de baptistengemeente te *Darmstadt* heeft een onderzoek naar de leeftijds- en gezinsverhoudingen in zijn gemeente ingesteld. Hij kwam tot de volgende resultaten:

Aantal leden: 238, waarvan 92 (38,6%) mannen, 146 (61,4%) vrouwen; boven de 65: 62, waarvan 20 mannen en 42 vrouwen (samen 20%); gehuwd 124 (52,1%), wed./wedn. 37 (15,6%), gescheiden 5 (2,1%), gemengd gehuwd 26 (10,9%), ongehuwd 46 (19,3%).

Avondmaal en Nachtmaal

Wij zijn gewoon de maaltijd van het Nieuwe Verbond, die als regel maandelijks in onze gemeenten gehouden wordt, aan te duiden als het avondmaal.
De vraag is, of deze aanduiding juist, d.i. bijbels verantwoord is.
Er zijn kerken, althans kringen, waarin deze maaltijd het Nachtmaal genoemd wordt.
Kunnen beide benamingen met elkander verwisseld worden?
Het **woord** Nachtmaal komt in het Nieuwe Testament niet voor. Wel vinden we er enkele malen het woord avondmaal, waarvan zeven maal buiten de lijdensgeschiedenis: Luk. 14 : 12, 16, 17, 24; Joh. 12 : 2; Openb. 19 : 9, 17, en dat geschiedt dan òf in een gelijkenis òf in geheel ander verband dan wij het in de lijdensgeschiedenis of in Paulus' herinnering daaraan, gebruiken: Joh. 13 : 2, 4; 21 : 21; I. Kor. 11 : 20, 21, 25, en in Luk. 22 : 20.
De vraag is nu: is die handeling, die in deze laatste verzen avondmaal genoemd wordt, dié maaltijd geweest, die de Here Jezus heeft ingesteld en waarbij Hij Zijn discipelen brood en beker te nuttigen gaf met de opdracht: doe dit tot Mijn gedachtenis"?
We geloven van niet.
Wat was het avondmaal, dat de Here Jezus de dag voor Zijn sterven, met Zijn jongeren gevierd heeft? Wat was het onderwerp en de strekking van deze handeling?
Het godsdienstig leven van Israel was in de dagen van de Heiland nauwkeurig geregeld. De evangeliën laten ons daaromtrent niet in het onzekere. Verschillende van die bepalingen heeft de Heer voor Zich en de Zijnen niet bindend geacht, maar aan de viering van Gods grote daden in Israëls geschiedenis heeft Hij zich niet onttrokken. Hij en Zijn discipelen behoorden bij Israël; hun levensgang was ten nauwste samengeweven met het lot dat Israëls toekomst bepalen zou: een val of een opstanding.

Voorschrift was, dat iedere Israëliet, in kleiner of in groter verband, de avond, die vooraf ging aan het Pascha, zou deelnemen aan een maaltijd, die duren moest van des namiddags 6 uur tot 's avonds 12 uur, en dit ter voorbereiding op de grote feestdag, waar op Israëls verlossing uit Egypte gedacht werd.

Als echte Israëlieten hebben de Heer en Zijn jongeren, die avond op de voorgeschreven wijze doorgebracht. Daarbij werd gegeten en gedronken, werden schriftwoorden geciteerd, liederen gezongen en gesprekken gevoerd, alles met als onderwerp de grote daden Gods: Israëls geboorte en afzondering.

Bij het beëindigen van deze maaltijd zei de Heer tot Judas, dat hij zich moest haasten en overgaan tot de uitvoering van zijn voornemen. Hij zeide hem dit met grote droefheid en met grote liefde.
Als hoofd van de kring legde Hij Judas n.l., een bete brood, nadat Hij die had ingedoopt, in de mond, en daarmede gaf een gastheer een genodigde een bizonder bewijs van zijn genegenheid. Joh. 13: 26. Toen ging Judas heen, zegt Joh. 13 : 30; d.w.z. te middernacht. Vgl. I Kor. 11 : 23.

Als Israëliet heeft Judas dus ten volle deelgenomen aan de, op het Pascha voorbereidende, maaltijd. Wat toen volgde gold slechts de jongeren als Messiasjongeren.

Toen, na het beëindigen van de voorgeschreven avondmaaltijd en het vertrek van Judas, nam de Heer — zegt Paulus — (1ste Kor. 11 : 23), brood, en na daarvoor gedankt te hebben, brak Hij het en gaf het Zijn discipelen met de woorden: dit is mijn lichaam, d.w.z.: dit ben ik (vgl. 2 Kor. 10 : 10: lichaam staat n..l voor persoon). Na deze handeling nam Hij de beker — dus ook ná middernacht, — zegende die en reikte hem de discipelen, met de geladen woorden: deze beker is het Nieuwe Verbond in Mijn bloed, d.i. tot de prijs van Mijn bloed tot stand komende. De betrekking tussen de Heer en dit nachtmaal was dus een principieel geheel andere, dan die er was tussen Hem en het pas afgelopen avondmaal. Daaraan had Hij deelgenomen als Israëliet onder Israëlieten, allen behorende tot het Verbond van Sinai; de maaltijd van Brood en Beker sprak van het Nieuwe Verbond, welks Grondslag, Stichter en Middelaar Hij is.

De Here Jezus heeft met de woorden, gesproken bij het nachtmaal, dit duidelijk in zijn heilshistorische betekenis gesteld tegenover de zin van de juist afgelopen maaltijd, die de deelnemers bepaalde bij een verlossing, wier betrekkelijkheid door Christus' bloedstorting aan het licht zou komen. Het Nieuwe Verbond, van zoveel grotere heerlijkheid en zoveel rijker aan zegeningen, stond op de drempel der tijden. Van deze voortreffelijkheid van ons Pascha boven Israëls Pascha, getuigt een apostel-leerling in de brief aan de Hebreeën.

In de gemeente te Korinthe heeft men zowel een avondmaal als een nachtmaal gevierd. Zoals Israël zich bij een avondmaal voorbereidde op een gezegende viering van het Pascha, vierde men in Korinthe (en vermoedelijk wel in alle apostolische gemeenten) een gemeenschaps- of liefdemaal ter voorbereiding van het nachtmaal. Bij de viering van dat avondmaal waren misbruiken opgekomen, die, inplaats van de gemeenschapszin tussen de gelovigen te versterken en hun een-zijn te verdiepen, de gemeenschap verstoorden. Men verloor het onderscheid uit het oog, dat er is tussen een huiselijke maaltijd en dié maaltijd, die voorbereiden moest op het ontvangen van de Verlosser onder de tekenen van brood en wijn. Het op Christus wijzende karakter van het avondmaal, was verzaakt.
Er zijn kerken, waar aan de viering van het nachtmaal, een voorbereidingsdienst vooraf gaat. Als afspiegeling van de apostolische avondmaalsdienst, moest die (kerkelijke) voorbereidingsdienst, een meer vrij verloop hebben, een "liefdemaal" zijn.
We denken aan de samenkomsten op de 2de paasdag in vervlogen tijden in Stadskanaal gehouden, waar de omliggende gemeenten samen kwamen, terwijl de ontvangende gemeente zorgde voor brood en koffie. Men was op ongedwongen wijze samen, terwijl tegen het einde de tafel gedekt werd en daarop brood en wijn gebracht. Men kon de gemeenschapsband, die dag met elkaar beleefd, de hoogste en teerste uitdrukking geven, door onder brood en beker Christus te belijden en te beleven.

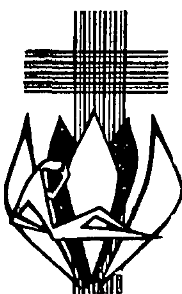
Op de eerste dag van onze unievergaderingen, wordt in de namiddag een gemeenschappelijke maaltijd gebruikt en daarna keert men terug in de kerk en viert samen het nachtmaal. Het ware slechts te wensen, dat aan die maaltijd het voorbereidende karakter van het korinthische avondmaal gegeven werd.
In getuigenissen, lofzeggingen dankzeggingen en gebeden en gezang moesten we elkander vinden en beleven.
En waarom zou in elke plaatselijke gemeente, niet elke maand een dienst gehouden worden, afgestemd op de Grote Morgen?

J. Louw

HOEVEEL VERDIENT EEN DOMINEE IN USA?

Een recent onderzoek in USA heeft aangetoond, dat het gemiddelde inkomen van een predikant iets onder $ 7.000 ligt. Volgens een mededeling van het amerikaanse departement voor arbeid ligt het gemiddelde inkomen van een werknemer rond $ 11.000. Het bestaans-minimum in USA in een grote stad (gezin van vier personen) wordt door hetzelfde departement op $ 5.839 vastgesteld.
Het tijdschrift *Times* weet te melden, dat de best betaalde predikanten voorkomen in United Presbyterian Church, vervolgens: Disciples of Christ, Southern Presbyterian Church, Episcopal Church, American Lutheran Church.
Het salaris van een predikant met 15 dienstjaren in Southern *Baptist* Convention is $ 7.785; 't slechts betaald wordt een predikant met 15 dienstjaren in American *Baptist* Convention, n.l. $ 6.168.

Tabitha-Bouw-Actie

Zakdoek en chequeboek

U kent de uitdrukking: Als mensen ontroerd worden, grijpen ze eerder naar hun zaekdoek dan naar hun portemonnaie. Nu is de portemonnaie bezig te verdwijnen, want alles gaat tegenwoordig per giro. Daarom vervang ik portemonnaie maar door chequeboek.

Deze uitdrukking heeft wel bijbelse wortels. Niet dat de uitvinder van deze uitdrukking dat geweten heeft, en daaraan gedacht heeft. Maar dat doet aan het feit niets af. Jacobus spreekt over mensen, die wel eens zouden kunnen spreken tot hun behoeftige broeder of zuster: Gaat heen in vrede, houdt u warm en eet goed, zonder hen echter van het nodige te voorzien. Wat baat dit, vraagt Jacobus.

Geloof moet met werken gepaard gaan, zegt hij, Jac. 2 : 15-17. Het geloven moet uit de werken blijken. Dat mogen we ook omkeren: De werken moeten uit het geloven blijken. D.w.z.: de werken, die van een gelovige gevraagd worden, moeten met zijn geloof te maken hebben. Niet alleen maar dat zijn geloven met zijn werken te maken moet hebben. Dát is het, wat feitelijk ook bedoeld wordt met de uitdrukking, dat bewogen mensen eerder naar hun zakdoek dan naar hun chequeboekje grijpen. Ze kunnen wel huilen van verdriet en medelijden, maar wat stellen ze tegenover het leed, het lijden, de nood, de behoeften?

* * *

We zijn uitermate dankbaar voor de velen, in en buiten onze gemeenten, die begrepen hebben, dat we met tranen een ander niet helpen. Al zouden we ook een zee vol tranen schreien, dan kan daarmee een ander niet geholpen worden. Die ander zou er hoogstens in kunnen verdrinken. Maar daaraan heeft hij geen behoefte. Die heeft behoefte aan handen, die helpen.

* * *

Dat de bereidheid om daadwerkelijk te helpen, onder ons aanwezig is, blijkt wel weer duidelijk uit de volgende verantwoording van ontvangen bijdragen voor het Tabitha-werk. Zoals u weet wordt door deze giften het Tabitha-bestuur in staat gesteld te werken aan de uitbouw van de daadwerkelijke hulp aan medemensen, geloofsgenoten en niet-geloofsgenoten.

Verantwoording

van baptistengemeenten: Borne 18,13; Harderwijk 28,25; Groningen-N. 105,15; Almelo-Geraniumstraat 70,74; Delfzijl 61,78 en 192,50; Nieuwe Pekela 155,25; Apeldoorn 40,41; Emmererfscheidenveen 27,75; Scheveningen 113,04; Maassluis 75,—; Doetinchem 42,45; Zwolle 75,20.

van Zusterhulpafdelingen: Drachten 27,50; Foxhol 25,—; Nieuw Buinen 25,—; Hoogeveen 10,— en 10,—; Meeden 10,—; Emmen 25,—.

van particulieren: JD/R 10,—; vdZ/U 10,—; EJH/H 6,—; HJA/G 10,—; mw NN/N 25,—; AH-A/DH 10,—; HvdK/M 10,—; RvdG/D 100,—; mw LbvL/F 10,—; JBB/H 50,—; EB/M 25,—; mw D-v-dB/DB 12,—; mej. HK/G 75,—; AGPG/A 10,—; mej. AD/S 50,—; DO/H 10,—; mej. EB/F 25,—; mej. AB/G 10,—; HM/U 5,—; CJvdV-H/S 10,—; NN/N 5,—; fam. M/H 15,—; GJ/B 10,—; JG/R 25,—; CR/E 7,—; KvdB/H 10,—.

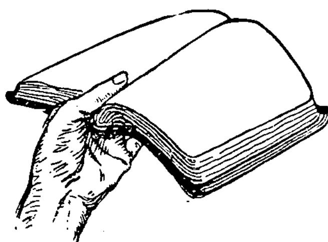
Totaal ontvingen we nu van 1 januari t/m 15 november:

van gemeenten	2.296,27
van Zusterhulpafdelingen	390,40
van particulieren	1.221,09
van donateurs	103,—
totaal	4.010,76

Dat we dankbaar zijn voor deze blijken van medeleven, is ieder duidelijk. We kunnen op deze wijze werken aan de voortgang van de bouwplannen voor Delfzijl en Emmen, aan de uitbouw van ons rusthuis „De Strubben" te Schoonloo, aan de realisering van de nieuwbouwplannen voor de verpleegtehuizen te Scheveningen en te Amsterdam.

Ons gironummer is nog steeds 530092 t.n.v. Penningmeester Tabitha-Bouw-Actie, Westduinweg 1107, Scheveningen.

H. Ploeger

Wat zullen we lezen?

Met de eerste adventzondag beginnen we aan een nieuw „kerkelijk" jaar. Advent betekent voor ons zowel een terugblik als een vooruitzicht. We blikken terug op wat God in het verleden beloofde en vervulde, we zien vooruit in de verwachting van de vervulling van de beloften, die de Heer Zijn Gemeente schonk. We zien vol vertrouwen vooruit, omdat we weten, dat in Jezus Christus al Gods beloften Ja en Amen zijn.

zondag	1 dec.	Gen. 3 : 9-15	De moederbelofte
maandag	2 dec.	Gen. 3 : 16-19	Het leven ging door
dinsdag	3 dec.	Gen. 4 : 17-26	Van geslacht tot geslacht
woensdag	4 dec.	Gen. 5 : 18-24	Een man wandelde met God
donderdag	5 dec.	Gen. 6 : 5-22	God zag het dieptepunt
vrijdag	6 dec.	Gen. 9 : 8-17	Gods boog is ons schild
zaterdag	7 dec.	Gen. 11 : 1-11	Ze hadden blijkbaar niets geleerd

Pl.

KARL BARTH

Een dame, een verwoed Barthiaan, vroeg aan Barth of zij er op mocht rekenen dat hij zijn dogmatiek voltooide.

Barth antwoordde: „Ja, als de Heer mij het leven gunt!"

De dame: „Professor, dan doet u het zeker, want de Heer zelf is ontzaglijk benieuwd wat u in het laatste deel over de wederkomst zult zeggen!"

(In de Waagschaal)

Lezers aan het woord

AKTIE „HANDELINGEN 69"

„Hoe zullen zij geloven in Hem, van wie ze niet gehoord hebben?"

Het hart van het evangelie is de liefde Gods.

In Jezus Christus heeft het gestalte gekregen, is het vlees en bloed geworden. En nu is het de wil van God dat alle mensen in deze liefde geloven zullen.

Er zit beweging en vaart in het evangelie, de beweging en vaart van Gods liefde in Jezus Christus. „Al wie de naam des Heren aanroept zal behouden worden", Rom. 10 : 23. Dit geldt voor Jood en Griek, voor de vrome mens en voor de humanist, voor de kerkmens en de mens van kultuur en beschaving, voor de mens die zich links en voor de mens die zich rechts heeft opgesteld.

Verschil van stand en afkomst, van ras of nationaliteit, van levens- en wereldbeschouwing, het maakt allemaal niets uit. Voor Jezus zijn er geen grenzen. Wie Zijn naam aanroept wordt behouden!

Heel het Nieuwe Testament is een openbaring van die Naam.

Daarom is bijbels christendom een leven van getuigen.

Het getuigenis is de hartslag van het geloof in Christus. Een christen is een mens, die gegrepen door de liefde van God, zich gedrongen voelt, van deze liefde te getuigen.

De vraag die boven dit stukje staat wil ik u, baptisten van Nederland, voorleggen.

Hebben de mensen in ons goed vaderlandje nog niet van Hem gehoord?

We leven toch in een christelijk land?

Hoe wonderlijk het ook misschien klinkt, er zijn duizenden die nog niet van Jezus Christus hebben gehoord, en dus niet kunnen geloven.

Terwijl je aan de ene kant struikelt over de christelijkheid, zodat je wel kunt spreken van overvoeding, is er aan de andere kant een even grote ondervoeding. De grote massa leeft in volstrekte onkunde ten opzichte van het evangelie.

Waarom zouden zij in Jezus Christus geloven? Wat zij van Hem horen trekt hen beslist niet aan. Wat zij van Hem zien nog minder.

Maar hebben ze wel van Hem gehoord? Is het

niet vrijwel altijd Jezus Christus in verband met bepaalde inzichten en overtuigingen, bepaalde kerken, kringen en groeperingen?
Het is bijna nooit Jezus zonder meer in Zijn betekenis voor hen en hun leven. Nee, zij hebben niet van Hem gehoord en toch hebben zij Hem nodig. Zij hebben een vals beeld van Hem gekregen. Zij kennen Hem niet zoals de bijbel Hem tekent.
De mensen zijn teleurgesteld. En dat echt niet op één punt maar op veel, om maar niet te zeggen op alle punten.
Ze zijn teleurgesteld in sociale en politieke bewegingen, in geestelijke stromingen, in leidende figuren.
Ondanks alle drukte voelen ze zich eenzaam. Wat een vragen beheersen onze tijd: de vraag naar eten drinken, naar liefde en gemeenschap, naar goed en kwaad, naar geboren worden en sterven! Waarvoor leven wij?
Waar gaat de wereld heen? Waarvoor brengen wij onze kinderen groot? Is er een macht die zich iets van deze wereld aantrekt?
Het zijn vragen die de zelfverzekerdheid ondergraven en die heenwijzen naar de allerlaatste vraag: de vraag naar God.
Toch staan al deze vragers buiten het christendom omdat ze „nee" zeggen tegen Jezus.
Hoe zullen zij geloven in Hem, van wie ze niet gehoord hebben?
Geloven **wij** in Jezus Christus? Zeggen **wij** werkelijk „ja" tegen Hem? Zoals Paulus geloofde en „ja" zei?
Paulus geloofde dat het evangelie de meest dringende zaak voor de menssen was, en dat Jezus degene is, tot wie allen zich moeten bekeren. Daarom was hij apostel. Daarom zij hij: „De liefde van Christus dringt ons"! Doch hoe is dat bij ons?
O, zeker, er wordt wel getuigd en er is nog wel evangelisatie-arbeid, maar beslist niet meer in al onze gemeenten.
Hier en daar brandt het vuur. Gelukkig is het niet uitgeblust, doch het brandt niet overal. Gemeente zijn betekent voor ons niet hetzelfde als bereid zijn te getuigen van Jezus Christus wiens naam de enige is door welke wij en de gehele wereld zalig moeten worden.
De eerste christenen konden niet nalaten te spreken van hetgeen zij gezien en gehoord hadden.
De meesten van ons kunnen het best laten. Daarom heeft ons volk geen kennis van Jezus.
Daarom wordt het wild en opstandig, of laat het rustig gods water over gods akker komen. Omdat het Jezus niet kent loopt het vast.
Om deze nood bidden wij voor ons evangelisatiewerk, terwille van de anderen, maar bidden we ook voor onszelf dat we weer Gemeente mogen zijn, dat we schrikken van onze eigen Gemeente en gaan verlangen naar een openbaring van de Gemeente in Nieuw Testamentische zin.
Een levende Gemeente die met het evangelie zal doordringen tot ons volk. De vraag naar Jezus moet ons land weer gaan bezig houden als de laatste en belangrijkste vraag. Zij mag niet langer een afgedane zaak zijn. Wanneer we zo gebeden hebben kunnen we het evangelie brengen, zodat de mensen niet alleen van Jezus Christus horen, maar ook in Hem geloven.
Evangelieverkondiging betekent niet dat we een paar teksten opzeggen of een paar geijkte termen gebruiken. Het gaat niet om onze inzichten en overtuigingen. Het gaat zelfs niet om onze Gemeente. Het gaat om Jezus Christus, die in deze wereld gezonden is om het verlorene te zoeken en te behouden.
Zeg tegen de mensen: „Jezus Christus is voor u gekomen, om u met heel uw leven, met lichaam en ziel, tot Zijn eigendom te maken, want Jezus kent u en wil u kennen". Zo gaan wij tot de mensen als degene die gevangen genomen zijn in de liefde van God. Wij brengen de blijde boodschap van Jezus.
Het evangelie is een oproep. Kort en krachtig. Jezus komt in uw leven. Jezus wil u. Hij komt u zeggen dat Hij bij u, en u bij Hem hoort!
Breng zo het evangelie van Christus. Zeg het. Zeg het zo, zoals u het kunt en waar God het wil, en wij zullen ervaren dat God ons werk zegent.
Wanneer de mensen van Jezus Christus horen, kunnen zij geloven, mogen zij geloven en geloven zij ook werkelijk. Daar zorgt God voor. Daarom eindigt Paulus ook met dit woord van God: „Ik ben gevonden door wie Mij niet zochten, Ik ben openbaar geworden aan wie naar Mij niet vroegen" (Rom. 10:20).
Daarom niet bang zijn en niet wanhopen want we zijn geen handelsreizigers die voor eigen risico werken, maar gezanten van Christus. Wij!
Wie zijn dat? Wie moeten het werk doen? Wie mogen het doen?
Wij allen die samen de Gemeente vormen, maar het is duidelijk, dat slechts zij, die het evangelie in eigen leven gehoord en geloofd hebben kunnen spreken. Maar allen die het gehoord en aanvaard hebben, moeten dan ook spreken, want Jezus zal zich openbaren, Jezus zal zich laten vinden.
Jezus is overwinnaar.

J. Zoer, Hoogkerk

BABY IN DE KERK?

In De Christen van 22-11-68 las ik „Brokstukken" van ds H. v. d. Werf. Het ging over het kind in de kerk: Als uw pasgeboren kindje aan de Heer wordt opgedragen in het midden der gemeente, waarom neemt u het niet mee? Waarom wordt het kind niet aan de Heer getoond die toch ook in onze blijdschap deelt?

Ds v. d. Werf, een wedervraag: Is God alleen in de kerk, om ons kindje te zien? Voorbede voor een kind en voor alle zaken, en mensen is beslist noodzakelijk, maar als u zondags voorbede doet voor de zieken, voor gevangenen, voor het vorstenhuis, voor onze zendelingen voor ... vul maar in, dan zijn dezen toch ook niet aanwezig in de kerk? Waarom dan de baby wel?
Of willen we de kinderdopende kerken nadoen, en zo langzamerhand de kinderdoop maar invoeren? Wat komt hier om de hoek kijken?
Met br groeten
Hardegarijp H. Veenstra

ADVERTENTIES

Op 21 november 1968 nam de Heer tot Zich in Zijn heerlijkheid zuster

GERRITJE DE JONG-VAN NOL

Zij werd geboren op 25 april 1878 te Nieuwe Amstel en door broeder F. J. de Jong op 25 oktober 1903 te Haarlem gedoopt.
Sinds maart 1966 was zij lid van de gemeente Scheveningen.

Baptistengemeente Scheveningen.

IN JEZUS ONTSLAPEN.

Heden is van ons heengegaan, naar het Hemels Vaderland, onze innig geliefde moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

GERRITJE VAN NOL

weduwe van Freerk de Jong, in de ouderdom van 90 jaar.

Harlingen:
G. F. Fabrie-de Jong
B. Fabrie

's-Gravenhage:
G. de Jong
J. L. de Jong-Boiten
J. A. de Jong
M. J. W. de Jong-Buitenhuis

Doetinchem:
IJ. E. A. Kruze-de Jong
A. Kruze
klein- en achterkleinkinderen.

's-Gravenhage, 21 november 1968

Corr.adres: Abrikozenstraat 160.

De teraardebestelling heeft plaats gehad op dinsdag 26 november.

Op 19 november 1968 ging van ons heen, onze zuster

LEENTJE BOONSTRA-HAMSTRA

in de ouderdom van 82 jaar; ze was sedert 1938 lid van onze gemeente.

Zij is verlost, God heeft haar welgedaan.

Baptistengemeente Drachten.

De Heer nam op 15 november j.l. tot Zich, Zijn kind, onze broeder

ALBERT POMP

op de leeftijd van 74 jaar.

Hij diende de gemeente vele jaren als ouderling.

„Als hier op aarde mijn werk is gedaan,
en ik kom veilig aan 's hemels kust aan,
o, dan zal daarin mijn vreugde bestaan,
dat ik heel dicht naast mijn Heiland mag gaan".

Baptistengemeente Ter Apel.

Voor de vele blijken van deelneming na het overlijden van mijn man en onze vader

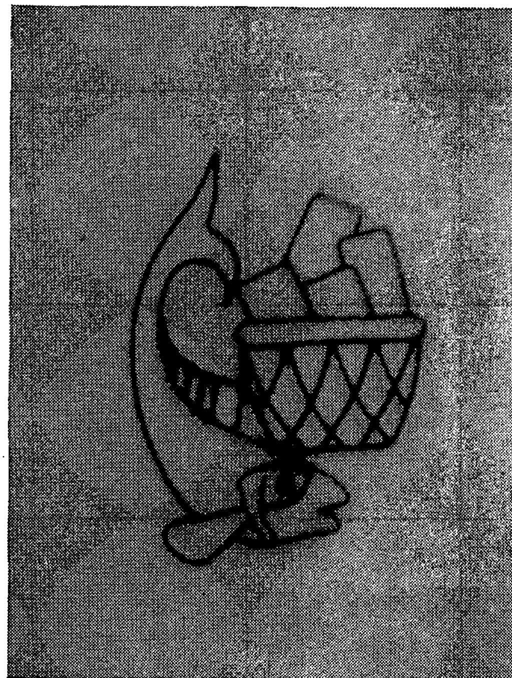
GEERT DOKTER

betuigen wij onze hartelijke dank.

A. Dokter-Oldenburger
en kinderen.

Enschede, november 1968
Drienerweg 59.

AAN IEDERE MUUR, EEN DRAADFIGUUR.

Als u ƒ 5,— + ƒ 0,50 verzendkosten overmaakt of stort op de Algemene Bank Nederland, kantoor Leyweg, Den Haag, t.n.v. W. Verstrate, Hengelolaan 214, Den Haag, onder vermelding „draadfiguur", ontvangt u het draadfiguur, als afgebeeld, thuis.

De gehele opbrengst komt ten goede van het bouwfonds van de Haagse Baptistengemeente (afl. Mirtekerk).

DE CHRISTEN

6 december 1968

83e jaargang — 49

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — Voor abonnementen en advertenties: Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 16,— per jaar (f 4,— per kwartaal); voor abonnees in het buitenland f 21,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Het oecumenische getij in Nederland

De tweede adventszondag is sinds jaren oecumenische zondag en dat geeft ons aanleiding om de oecumene in Nederland eens nader te bezien. En dan constateren we meteen dat oecumene iets is waar je aan went. Het woord heeft allang zijn frisse kracht van de naoorlogse jaren verloren. Toen leek het er op dat er grote dingen zouden gaan gebeuren maar nu zijn we aan het bestaan van allerlei vormen van oecumenisch contact en overleg, van de Wereldraad van Kerken tot en met de gezamenlijke zangdienst op zondagavond al meer dan gewend. Er is oppervlakkig weinig veranderd. In Nederland bestaan nog steeds dezelfde kerken en het ziet er ook niet naar uit dat dit aantal in de naaste toekomst door opvallende verenigingen of fusies zal verminderen. In dit opzicht handelen de kerken niet naar de geest van de tijd, die roept om concentratie en fusie. De kerken gaan, overigens in betere onderlinge verhoudingen dan vroeger, nog steeds hun eigen wegen.

Samenwerking

Toch bedriegt de schijn. Het mag waar zijn dat er geen kerken op het punt staan zichzelf op te heffen, even waar is dat er op het plaatselijk vlak heel veel gaande is. Soms lezen we van samenwerking bij de kerkbouw, nu ook al van samenwerking in de pastorale arbeid en binnenkort komt het zover dat gereformeerde dominees beroepen worden in hervormde gemeenten en omgekeerd. Er is tussen de officiële regels door zeer veel te lezen over een niet, of minder officiële oecumene die de practijk veel meer raakt en zeker in de toekomst raken zal dan wij vermoeden.

De groten

Het spreekt eigenlijk wel vanzelf dat dit allereerst de grote kerken raakt. Hoe groter een kerk, hoe gemakkelijker men openstaat voor anderen omdat de verscheidenheid in eigen kring ook zo groot is. Hoe kleiner een kerk, hoe sterker de nadruk wordt gelegd op het eigene van de eigen kerkgemeenschap dat moet worden bewaard en overgedragen. De grote kerken hebben nu eenmaal minder eigen aard dan de kleinen.

Zo zijn het in ons land de hervormden, de gereformeerden en de roomskatholieken die in deze practische oecumene vooraan staan. Uit deze kring hoort men dan ook de berichten over toenadering, samenwerking. Zoiets is niet voor te stellen tussen baptisten en oud-katholieken, tussen vrije evangelische en remonstranten, tussen pinkstergemeenten en de waalse gemeenten.

Verzadiging

Over het algemeen geloof ik dat bij de kleinere kerken een zekere oecumenische verzadiging te constateren is. Men is aan de nauwere contacten met de grote kerken en met elkaar gewend geraakt maar men ziet eigenlijk niet hoe het nu verder moet. Er heeft zich geen begaanbare weg afgetekend en hoewel er over het algemeen geen behoefte is om de gegroeide contacten weer af te breken, is er toch ook geen behoefte om de relaties met andere kerken uit te diepen tot op een gemeenschappelijke eredienst en een nauw samengaan in de verkondiging van het evangelie.

Raad van Kerken

Ook de nieuwe Raad van Kerken heeft in zijn geboortegeschiedenis en de korte tijd van zijn bestaan de handen van kerkelijk Nederland nog niet op elkaar gebracht, laat staan in elkaar. Dat was ook niet te verwachten, de fanfares van sommige enthousiastelingen ten spijt die meenden dat nu de tijd was aangebroken dat de kerken alleen nog bij uitzondering, als 't helemaal niet samen met anderen kon, zelf iets zouden ondernemen. Hun voorspellingen werden voornamelijk geloofd door de mensen die tegen deze Raad van Kerken waren, zodat ze in sommige gevallen althans bereikt hebben dat de animo voor de nieuwe raad niet groter werd.

Een *overlegsorgaan*, in vergelijking met de vroegere raad wat breder van samenstelling, meer is de nieuwe raad niet en meer kan zij ook niet zijn. Er is al heel wat bereikt dat nu de hoogste verantwoordelijken van de deelnemende kerken samen om de tafel zitten. Deze nieuwe vorm van ontmoeting en overleg zal net zo min tot hereniging leiden als de vorige raad dat deed. Het zou mij zelfs niet verbazen wanneer er eerst een paar jaar moeten verlopen voordat de kerken aan deze nieuwe vorm van overleg zijn gewend. Dat is in elk geval een klein stapje vooruit.

In eigen kring

De voornaamste oecumenische feiten in onze eigen kring zijn van negatieve aard. In de eerste plaats hebben wij niet besloten om tot de nieuwe Raad van Kerken toe te treden en evenmin besloten om niet toe te treden. Waarschijnlijk een verstandig besluit, of liever niet-besluit. Misschien dat in 1969 al gebleken is dat de nieuwe Raad van Kerken ongevaarlijk is voor onze zelfstandigheid en nuttig voor het contact met andere kerken. Zo niet, dan stellen we het nog een jaartje uit.

Evenmin is het gekomen tot enig oecumenisch of broederlijk of oecumenisch-broederlijk samenspreken met de ons verwante gemeenschappen. Wel is hierover op de Algemene Vergadering van de Unie gesproken naar aanleiding van een voorstel dat hiervoor een speciale commissie wilde instellen, maar verder is het niet gekomen. De unie-commissie bleek reeds met deze taak bezig al kon niet gezegd worden wat er ondernomen was. Dat bleek een dermate delicate aangelegenheid te zijn dat er in het openbaar niet over kon worden gesproken. Wilden de gesprekspartners van de unie-commissie het geen woord hebben

dat ze met de baptisten-broeders in gesprek waren?

Niets aan de hand?

Toch moeten we ons niet vergissen. Er mogen weinig oecumenische wapenfeiten te vermelden zijn, ook wij zullen, om Visser 't Hooft te citeren, *met de oecumene moeten leven.* Want wat er dan ook niet gebeurd moge zijn, de oecumenische beweging heeft ons isolement doorbroken en ons in contact gebracht met anderen. Al gebeurt er kerkelijk-oecumenisch dan ook niet veel, er is een oecumenische mentaliteit groeiende die niet in de eerste plaats vraagt naar het baptistisch, gereformeerd of katholiek eigene maar naar het evangelisch echte. De belangstelling voor de geijkte formuleringen van alle kerken en gemeenschappen vermindert. Men vraagt niet in de eerste plaats: wat *leert* die kerk?, maar: wat *doet* die kerk? Wat leeft er in? Wat maakt die kerk van haar geloof?

Er is daarom wel degelijk iets aan de hand. Of wij ons al of niet bij de nieuwe Raad van Kerken aansluiten is hierbij van geen enkel belang. Los van Wereldraad of nederlandse Raad van Kerken zijn deze dingen bezig te gebeuren. Waartoe ze zullen leiden weet alleen God. De kans dat er ontsporingen zullen komen is reëel. De kans dat het dood zal lopen in traditionalisme eveneens. Maar de kans dat er op deze wijze een stuk waarachtige geestelijke eenheid in Christus groeit gelukkig ook. En daarom is het de moeite waard om oecumenisch een klein beetje hoopvol te zijn.

J. Reiling

BAPTISTENGEMEENTE SNEEK ADOPTEERT KOREAANS KIND

De baptistengemeente te Sneek heeft een koreaans kind geadopteerd. De *Korea Social Service* — een semi-overheidsinstelling — die zich o.a. het lot van de kinderen aantrekt die geboren worden uit de vluchtige relaties tussen amerikaanse soldaten en koreaanse meisjes, verleent bij deze adoptatie bemiddeling. De jeugd van de baptistengemeente te Sneek zal proberen de benodigde financien (f 60,— per maand) voor de adoptie-op-afstand bijeen te brengen; de diakonie der gemeente stelt zich voor het bedrag garant.

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: God neemt het niet euwig dat er op Zijn wereld onderdrukking, armoe, honger en misdaad zijn.
(Uit het kerstnummer van De Zaaier)

ONZE VADER....

Persoonlijk gebed is belangrijk. Het is onmisbaar in het leven van Gods Kind. Maar daarnaast moet en mag er ook een samen bidden zijn van hen die geloven. Wanneer Christus zijn discipelen bidden leert, leert Hij hen bidden: Onze Vader.. geef ons.., leidt ons niet in verzoeking, verlos ons.. Het is een grote zaak, samen één te zijn voor de Heer in bidden en danken. Met daarbij de belofte dat waar twee of drie in Zijn Naam vergaderd zijn, Hijzelf aanwezig is. Wanneer ons gemeenschappelijk „handelen" gedragen wordt door dit gemeenschappelijk bidden en danken, wordt het een uitvoerbare en vol te houden zaak, die moeilijk is, maar ook veel vreugde geeft en op Gods tijd en wijze zegen afwerpt. Zo, al biddend en dankend, betrekken we God bij ons handelen. En dat spreekt ook vanzelf want ons handelen is in opdracht van Hem.

Wf.

Prof. Van Niftrik kan nog wat van de Bijbel leren

In zijn editie van 13 november 1968 brengt de *Nieuwe Haagse Courant* een citaat uit *„Kerk en Theologie"*, van de hand van de Amsterdamse theoloog Prof. Dr Van Niftrik. Prof. Van Niftrik had in hetzelfde dagblad gelezen over de begrafenis van Jan van Gijs, begaafd schrijver en bekend voorman van de Pinksterbeweging in Nederland.

Bij deze begrafenis was door de heer J. v. d. Brink opgemerkt: Jan gaat niet met lege handen zijn Heiland tegemoet. Door de heer Zwart was bij die gelegenheid gezegd: Het is beter een jong leven als een kaars aan beide kanten te laten opbranden, dan tot je honderdste jaar aow te genieten en voor de troon van God te komen met lege handen. Beide uitlatingen hebben Van Niftrik geschokt. Want ze kloppen niet met wat hij van Kohlbrugge geleerd heeft. Ze kloppen ook niet met wat Calvijn in zijn Institutie geleerd heeft.

De professor zegt verder o.a.: Zowel door de huidige neo-moderne theologie als door de Pinkstermensen wordt het christenvolk opgejut om aan het werk te gaan en het christelijk geloof waar te maken. De moderne theologie wil het christelijk geloof waar maken door sociale en politieke activiteit, meestal in revolutionaire zin, en de Pinkstermensen willen het waar maken door het aantal bekeringen, dat zij tot stand brengen. Ik zal de laatste zijn om het op te nemen voor „christelijke" gemakzucht en vadsigheid. Maar als ik alles gedaan heb wat ik schuldig was om te doen (en wie kan dat zeggen?), dan ben ik nog maar een onnutte dienstknecht. Onnut, omdat Hij het eigenlijke heeft gedaan! Ja, ik ga naar mijn Heiland met lege handen. Maar daarom is Hij dan ook mijn Heiland! Het is nog erger: ik ga naar mijn Heiland met handen die door zonden zijn besmeurd. Al mijn hoop is gevestigd op Zijn genade en barmhartigheid; ik leef krachtens mijn geloof in de rechtvaardiging van de goddeloze. Gorkum (woonplaats van de heer v. d. Brink; Pl) heeft het ware heil verduisterd.

* * *

Zo, en daar zit je dan. Want het mag als bekend worden verondersteld, dat er tussen ons en de heer v. d. Brink wel enige verschillen in visie bestaan. Maar te beweren, dat hij het ware heil verduisterd heeft, dát is nooit over onze lippen gekomen, noch uit onze pen gevloeid. Ik heb mij dan ook afgevraagd, of de professor er niet naast zit. Er helemaal naast zit. En ik ben voor mijzelf tot de slotsom gekomen, dat hij over zaken geschreven heeft, die hij helaas niet begrepen heeft. Temeer kom ik tot deze slotsom, omdat de taal, die bij het graf van Jan van Gijs gesproken is, ons niet vreemd is. Integendeel, zó *spreekt* men ook bij ons, althans zo kán men bij ons spreken. Onder ons is er dan geen enkel misverstand.
Als wij n.l. zeggen, dat iemand niet met lege handen bij zijn Heiland komt, dan bedoelen we daarmee geenszins, dat die gevulde handen een vrijbrief voor de hemel zijn. Dan willen we daarmee helemaal niet zeggen, dat op grond van een zegenrijk leven de Here Jezus wat door de vingers gaat zien.

Neen, als er èrgens gepredikt wordt, dat een zondaar alleen behouden wordt door het verzoenend lijden en sterven van de Heiland, dan is het zeker in de pinksterkringen, evenals in de baptistengemeenten. Het sola fide, sola gratia, alleen door het geloof, alleen door genade, is ons op het lijf geschreven, evenals het sola scriptura, alleen door de Schriften.

Daarom worden we ook niet overtuigd door des professors beroep op Kohlbrugge of Calvijn. Wie zegt, dat zij het bij het rechte eind hadden? Waar staat in de Schriften, dat we ons op hen (Kohlbrugge en Calvijn) mogen of moeten beroepen?

Neen, we houden ons aan de bijbel, aan de Heilige Schrift. Daarin lezen we, dat wie gelooft in de Here Jezus Christus behouden zal worden. Daarin staat dat niemand tot de Vader dan door Jezus al-

Toen zeide ik: „Zie, hier ben ik — in de boekrol staat van mij geschreven — Om uw wil, o God, te doen." — Hebr. 10 : 7.

Aan rustige wateren

Slechts danken en getuigen

Deze woorden uit Hebreeën zijn een merkwaardige openbaring van het hart van God de Vader, omdat zij ons laten zien, dat de menswording van Jezus Christus een gebeurtenis was, die reeds vele eeuwen tevoren was bepaald. In betrekking tot deze menswording is er veel, dat wij niet kunnen begrijpen, maar zeker is, dat Jezus op een zeker tijdstip in het onbekend verleden, vrijwillig en blij in de wil des Vaders toestemde, dat Hij de Redder en Heiland zou worden. Het volmaakt heilige wilsbesluit, dat de Zoon in deze wereld zou worden geboren, dat Hij mens zou worden, dat Hij de gestalte van een dienstknecht zou aannemen en zich zó zou vernederen dat Hij de kruisdood zou kunnen sterven — dit alles behoorde tot Zijn menswording.

Er kon door de wereld en de zuchtende schepping geen belangrijker boodschap vernomen worden, dan de boodschap die de engel in Efratha's velden verkondigde: „Weest niet bevreesd, want zie, ik verkondig U grote blijdschap, die heel het volk zal ten deel vallen: U is heden de Heiland geboren, namelijk Christus de Here, in de stad van David". Geen wonder dat de hemelse heirscharen God begonnen te danken voor de geboren Zaligmaker!

Het mysterie van de menswording blijft; we kunnen dus niet méér doen dan onze Heer Jezus Christus danken voor Zijn komen op aarde en God onze Vader voor het zenden van Zijn Zoon. Hij was waarachtig God en waarachtig mens. Hij was de zondeloze, die in en voor deze wereld werd geboren. Omdat Zijn zondeloosheid de onberispelijke heiligheid van God was, kon Hij de zonde der mensheid dragen en de Heiland en Redder der mensen worden.

Hoe behoren wij de Vader te aanbidden en Hem te danken voor deze Gift aller giften!

Over enkele weken vieren we weer kerstfeest. Voor velen heeft de kerstfeestviering veel van haar geestelijke inhoud verloren, maar als we Christus werkelijk liefhebben, zal het onze innigste begeerte zijn, dat anderen met Hem zullen worden bekend gemaakt. Dat deden immers ook de herders; zij maakten alom bekend het woord dat hen van dit Kindeke gezegd was.

Jezus Christus werd geboren met het doel om ons tot God te brengen. In Zijn liefde kwam Hij „om te zoeken en te redden wat verloren was". en „Zichzelf te geven als een rantsoen voor velen".

God geve dat onze harten, door Zijn liefde, meer en meer zullen uitgaan naar hen, die Jezus Christus nog niet kennen en Hem nog niet aanvaard hebben als hun persoonlijke Redder en Zaligmaker.

Workum F. G. J. Hofhuis

(Uit: De Stem)

---

leen. Daarin staat, dat wie tot Jezus komt, geenszins door Hem uitgeworpen zal worden. Daarin staat ook, dat niets ons kan scheiden van de liefde van God, welke is in Christus Jezus, onze Heer. Dat is ons voldoende. Op die genade willen we leven en durven we sterven.

* * *

Maar er staat meer in de Schriften. En we zouden prof. Van Niftrik willen vragen dát te lezen, opdat hij lere voorzichtiger te zijn met zijn oordeel over zogenaamde piëtisten.

Wordt door de Here Jezus niet van Zijn discipelen verwacht, dat zij voor Hem zullen werken? Hoe moet ik anders de gelijkenis van de talenten, Mt 25 : 14-30, en de gelijkenis van de ponden, Lc 19 : 11-27 verstaan? Wat heeft de Heiland ánders bedoeld met de gelijkenis van de onvruchtbare vijgeboom? (Lc 13 : 6-9). Of wat heeft Hij dán bedoeld met Zijn uitspraak over Zijn jongeren: Gij zijt het zout der aarde, het licht der wereld, Mt 5 : 13-16? Of wat is ánders de betekenis van de gelijkenis van de wijnstok en de ranken, Jo 15 : 1-8 (beter gezegd: van het beeld van de wijnstok en de ranken). Heeft Jezus niet gezegd: Gij zult mijn getuigen zijn, Hd 1 : 8? En heeft Paulus de Thessalonicenzen niet geroemd vanwege het werk van hun geloof en vanwege de inspanning van hun liefde, I Tt 1 : 3? Zijn gelovigen niet uitgekozen en aangewezen om heen te gaan en vrucht te dragen, Jo 15 : 26?

Is het dan, als men al deze dingen leest, zo dwaas om te zeggen, dat de Heiland wat van ons verwacht? Of gold dat allemaal alleen maar de apostelen? Is het dan zo dwaas om van een gelovige, die een werkzaam leven voor de Heer geleefd heeft, te zeggen, dat hij niet met lege handen voor zijn Heiland komt?

Mogen we dan inderdaad niet, als we deze dingen betrekken op ons leven — en er zijn nog veel meer soortgelijke uitspraken in de Schrift te vinden — zeggen, dat het voor een gelovige béter is kort maar gezond te leven dan oud te worden en niets voor de Heiland — en dus voor de medemensen — te hebben gedaan?

* * *

Maar gestel, dat prof. Van Niftrik wél begrepen heeft, wat er op het kerkhof te Gorkum gezegd is! Gestel, dat de professor dus wél weet wat de essentie, het wezenlijke van die toespraken is geweest! Dán, ja dán moeten we constateren dat er tussen zijn denkpatroon en het onze niet maar verschillen in facetten bestaan, maar verschillen in wezen. En dát zou me ook niet verwonderen. Want — het is van doperse zijde vaker opgemerkt — het verschil tussen de doperse evangeliebeschouwing (c.q. heilsbeschouwing) en de reformatorische evangeliebeschouwing (c.q. heilsbeschouwing) vindt niet zijn spits in de verschillende doopractijk. Kinderdoop en doop der gelovigen zijn slechts zichtbare symptomen daarvan. De spits van deze verschillen is gelegen — dacht ik — in de vraag, of Christus gestorven is voor de zonden van alle mensen, dan wel alleen voor de zonden van de uitverkorenen.

Als het laatste het geval is, dan is de waarde van alle evangelisatiearbeid — en dus ook van het individuele getuigenis van de gelovige — op zijn minst twijfelachtig te noemen.

Als het eerste het geval is — en daar houden we het op! —, dan krijgt het individuele leven van de gelovige — van zijn arbeid voor Jezus dus — zeker waarde, zelfs een grote waarde. Niet een heilswaarde in die zin, dat ze als goede werken een aanvullend karakter hebben op het kruiswerk van Jezus. Maar in die zin, dat ze als werken der dankbaarheid opgenomen worden in het heilswerken Gods.

Ploeger

— — —

De titel van dit artikeltje is een variatie op de kop in de Nieuwe Haagse Courant: Pinkstermensen kunnen van Kohlbrugge leren. — Pl.

GRONINGSE TOOGDAG OP 1 MAART

Aan Vaart (gemeenteblad van Delfzijl) ontlenen we het bericht, dat er op zaterdag 1 maart 1969 een grote toogdag zal worden gehouden — in het kader van Handelingen 69 — in de Sorghvliethal te Veendam. Men verwacht er een paar duizend mensen.

ADRESWIJZIGING

Het adres van ds H. Th. Plevier luidt thans: Richard Holstraat 4, Almelo; tel. 05490-6129.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Noordbergum, J. H. Blenkers te Staveren.

De situatie van de protestanten in Spanje

Het verbazingwekkende feit van de verdeeldheid beperkt zich niet tot de scheiding tussen protestanten en katholieken, maar de verdeeldheid tussen de protestantse kerken onderling is evenzeer een in het oog lopend feit. Dit maakt het moeilijker iets algemeens te schrijven over ,de' protestanten in Spanje.
Een kennismaking met het spaans protestantisme vereist dus allereerst een korte kennismaking met de verschillende kerken en enkele cijfers, vervolgens hun positie ten opzichte van een konfessionele staat zoals Spanje, en tenslotte in het kort wat ze er zelf van zeggen. Hiermee is meteen de indeling gegeven.

verschillende kerken

Het protestantisme heeft meer engelse dan centraal-europese invloed ondergaan. Wel te verstaan, het spaans protestantisme. Er zijn ook vele buitenlandse gemeenten en kerken voor en van de buitenlanders die in Spanje wonen. Zo is b.v. de duitse tv nu een maand in Spanje geweest om te filmen. Ik weet niet precies wat ze gefilmd hebben, alleen dat ze in Madrid een dienst van de duits evangelische kerk opgenomen hebben. Deze reportage zal in 1969 uitgezonden worden. Wij willen ons hier beperken tot de zuiver spaanse kerken. Na een afwezigheid van eeuwen, is in Spanje de ,Tweede Hervorming' begonnen in 1868, dit jaar honderd jaar geleden. Het huidige aantal protestanten is moeilijk na te gaan. Men spreekt officieel van 30.000 protestanten in Spanje. Telt men daarbij de ,kripto-protestanten', de niet-kommunicerende leden, of de niet-gedoopte leden beneden de 18 (in de baptistenkerken en de Hermanos) dan komt men tot een getal van 150.000 op de bijna 33 miljoen spanjaarden. Het getal van 30.000 schijnt echter aan de hoge kant, omdat men er de Zevende Dags Adventisten*) er bij rekende, en omdat verschillende kerken zelf een lager aantal mensen opgeven dan officieel wordt aangegeven.

PROTESTANTEN IN SPANJE

De schrijver van dit artikel, pater Piet Hein van der Veer werd in juli van dit jaar tot priester gewijd. Op het ogenblik studeert hij theologie aan de universiteit van Madrid. We ontmoetten pater Van der Veer in september j.l. als collega-boordgeestelijke op de Nieuw Amsterdam. Uit de vele gesprekken resulteerde o.a. het verzoek iets voor ons weekblad te schrijven over De situatie van de protestanten in Spanje.

De kerken die in Spanje vertegenwoordigd zijn, zijn voornamelijk deze 6: de in ledental grootste kerk vormen de Plymouth Brethren, in het spaans: Asambleas de Hermanos, afgekort Los Hermanos; vervolgens de baptistenkerk, de Spaans Evangelische Kerk, de Spaanse Gereformeerde Episkopale Kerk, en de Federatie van Onafhankelijke Evangelische Kerken. In Nederland bestaat de Vereniging ,Het Evangelie in Spanje', die tot doel heeft het spaans protestantisme te steunen. Deze vereniging heeft het meeste kontakt met de Spaans Evangelische Kerk (de Iglesia Evangélica Espanola, de I.E.E.). Deze is in 1871 gesticht op gereformeerde grondslag, en heeft in de loop van de tijd vele elementen in zich verenigd, waarvan de voornaamste op dit ogenblik zijn de presbyteriaanse elementen.

situatie binnen de spaanse staat

Zoals bekend mag verondersteld worden is de spaanse staat en regering niet altijd gelijk en identiek aan het spaanse volk. Zo wordt er van staatswege gesproken van de ,unidad católica', de katolieke eenheid die in Spanje zou bestaan. In de Cortes, de wetgevende vergadering zoals onze Eerste en Tweede kamer, zijn eveneens veel leden die van deze opvatting uitgaan. Een vooraanstaand katoliek teoloog, José Maria Ganzales Ruiz deelt echter deze mening ook niet. In ieder geval is het katolicisme de officieel beschermde godsdienst. De protestanten vormen dus een uitzondering, maar hebben als staatsburgers recht op de beleving van hun geloof. In 1967, vorig jaar, is de wet op de godsdienstvrijheid aangenomen, een wet voor niet-katolieken en niet-kristenen, dus niet uitsluitend voor protestanten. Deze is aangenomen na een harde strijd van 3 jaar tussen meer vooruitstrevende en behoudende katolieken. De minister, Castiella, had een zeer gunstig wetsontwerp ingediend, maar daar is door de voorgenoemde Cortes veel op afgedaan en geamendeerd. Het wetsbesluit is zelf niet het meest gunstige in vergelijking met voorgaande wetten. Men heeft gedurende de strijd willen wachten met de afkondiging van de wet, totdat het Vatikaanse Koncilie in Rome haar dekreet over de godsdienstvrijheid had afgekondigd. Men had gehoopt dan niet zo ver te hoeven gaan. Voorzover bekend, zijn alle protestantse leiders het eens met dit dekreet. Een tweede vraag is of dezen het eens zijn met de huidige wet. Ook deze vraag is beantwoord, en wel in negatieve zin. Niet alleen door protestanten, maar ook door andere religieuze niet-kristelijke groeperingen, zoals de Adventisten*) en Joden. De bezwaren in het algemeen zijn gericht tegen het feit dat de staat iets te zeggen zou hebben over de publieke beleving en zending van de kerk, en meer in details, tegen de inmenging van de staat in de administratie en de seminaries, tegen de benaming ,asociaciones confesionales', konfessionele verenigingen, en enkele bepalingen over opname en over gemengde huwelijken. Het punt van kriterium is de wettelijk verplichte inschrijving. Sommigen zeggen: wij kunnen niet meewerken, door ons in te schrijven, aan een wet die principieel tegen onze overtuiging ingaat. Dezen hebben zich (tot nu toe) nog niet ingeschreven. Anderen zeggen: wij laten al de plaatselijke gemeenten vrij te doen wat ze willen, en een derde groep zegt: wij zijn het niet eens met de wet, maar het is beter nu van onze kant een zeer serene en kristelijke houding aan te nemen, om minstens de wet en haar toepassing uit te proberen. Van de 450 bidplaatsen waarmee men rekent, hebben zich tot nu toe een 150 laten inschrijven. De inschrijvingstermijn, die officieel al sinds april verlopen is, is met onbeperkte tijd verlengd, zowel om allen de kans te geven, als om aan een buitenwereld die nog altijd vanuit een zeer negatief vooroordeel tegen Spanje aankijkt, zoveel mogelijk inschrijvingen te tonen.

Er is nog weinig te zeggen omtrent de funktionering van de wet. Allerlei faktoren komen erbij. Zoals de bepaling dat er alleen protestantse kerken mogen opgericht worden in plaatsen waar er een is of geweest is. Waar het protestantse leven meer bloeit, zal men ook meestal de propaganda vandaan halen. Zo is in San Sebastian, in het noorden aan de Golf van Biskaye, in mei van dit jaar 1968 een groot nieuw kerk-gebouw geopend. San Sebastian ligt in een van de baskische provincies. Tot voor kort was baskisch bijna gelijk aan fanatiek, katoliek en carlistisch. In het baskenland is echter een nieuwe geest aan het waaien, zeer sterk politiek gericht, maar ondanks alle traditionalisme en onverzettelijkheid toch breed. De voorgenoemde minister Castiella is ook een Bask.

Zoals aangekondigd is de houding van de staat niet gelijk aan de houding van de spaanse bevolking. Een katoliek bisschop heeft pas geleden gezegd: geen volk was zo slecht voorbereid op het Vatikaanse Koncilie als het spaanse. Maar toch, al gaat het langzaam en al merkt men daar in het buitenland niet veel van, alles in Spanje is aan het veranderen. In 1967 verscheen er een proefschrift van Juan Estruch, van de Iglesia Evangélica Espanola, uit Barcelona. Hierin gaat hij na hoe, onder andere, de verhouding is tussen de katolieken en protestanten in de gewone omstandigheden van werk en samenleving. De alge-

mene indruk is, dat er de laatste jaren veel verbeterd is, en ook dat niemand er meer op aan gekeken wordt protestant te zijn; wel het minste dat men mag verwachten. Maar er is ook respekt voor de zelfstandige wijze, vol overtuiging van het leven van een minderheid. Over het algemeen interesseert de protestant zich meer voor zijn eigen overtuiging dan een katoliek.

Hierbij valt op te merken, dat het katolicisme voor een steeds grotere groep, en vooral in de steden, een naam en een zondagse verplichting betekent, en weinig meer. Omdat er weinig protestanten zijn, hebben deze dus het (relatieve) voordeel van bij elkaar kunnen staan ter verdediging. Een bedreigde minderheid heeft altijd een grotere eenheid. Het argument van velen dat de godsdienstvrijheid een bedreiging zou zijn voor de katolieke eenheid, is door verschillende bisschoppen en dezelfde minister Castiella bekommentarieerd met: Dan zullen de katolieken moeten tonen een overtuiging te hebben.

de protestanten zelf

Een van de problemen van de protestanten is: moeten we, in het algemeen, meewerken aan de politiek van de staat of niet? Tot nu is de spanjaard politiek vrij apatisch. Enerzijds vanwege de opvatting dat politiek iets is dat bedreven wordt door een rijke en machtige groep mensen, anderzijds vanwege de weinige uitdrukkingsvrijheid. Er zijn natuurlijk wel politiek geïnteresseerde groepen, zoals de groepen van de monarchisten, waaronder onder meer de carlisten. Over het algemeen heerst er een gelatenheid die evenwel langzamerhand aan het afnemen is. Voor verschillende protestanten komt hier nog bij, dat ze zich principieel niet met politiek willen bemoeien, hoe minder hoe beter. Dit is te begrijpen vanuit de geest van het Reveil, en de piëtistische aandacht voor de redding van de eigen ziel. Dit punt van politieke interesse komt uiteraard ook ter sprake wanneer het gaat over: inschrijven of niet, zoals eerder gezegd. In ieder geval wordt vanuit de protestanten alles gedaan om de beginnende sfeer van begrip tussen protestanten en katolieken te bevorderen, ook al doet de katolieke kerk maar hele kleine stappen om deze sfeer te doen groeien.

Er is natuurlijk nog veel meer te doen in de protestantse kerken. Ze hebben scholen, zondagsscholen, jeugdwerk en jeugdkampen, seminaries, eigen uitgaven en bladen. De samenwerking met de katolieken vooral is op partikulier niveau ook aan het groeien. In de stad, zoals Madrid, is dit natuurlijk veel eerder en beter mogelijk dan in de dorpen. In de steden wonen ook meer protestanten, vanwege de grotere mogelijkheid van kommunikatie, het grotere aantal en de immigratie vanuit de dorpen.
In Madrid bestaat ook het bijbelgenootschap, een agenschap van het Londense. Men denkt nu over te gaan tot de oprichting van een eigen genootschap. Men streeft ook naar koördinatie tussen de verschillende kerken wat betreft het onderwijs, en de evangelisatie-metoden. Men denkt weer een interkerkelijk tijdschrift op te richten (sinds 1937 niet meer, en na de spaanse burgeroorlog hadden de niet-katolieken in Spanje weinig kans, als ze niet uitdrukkelijk met Franco meegestreden hadden). Ook denkt men aan radiouitzendingen, waarvoor de zwitserse Emiteur Protestant International belangeloos zendtijd beschikbaar stelt.

Als besluit mag ik zeggen dat het spaanse protestantisme trots mag zijn op zijn honderdjarig verleden (1868-1968), op zijn heden en vol hoop op een krachtig door Gods geest gedragen toekomst, in eenheid met de andere spanjaarden.

Piet Hein van der Veer

---

* De opvatting dat het adventisme een niet-christelijke geloofsgemeenschap is, laten we uitdrukkelijk voor rekening van de schrijver — v. D.

BIJNA 80.000 ZAAIER-KERSTNUMMERS

Het kerstnummer van De Zaaier is er weer. De oplage is dit jaar maar liefst 79.500, dat is 5.000 meer dan verleden jaar. Het blad ziet er bizonder smaakvol uit; de inhoud is interessant — een beetje afwijkend van wat gewoonlijk en traditioneel in een kerstnummer wordt verwacht. Een pluspunt, dachten we.
En nu er mee op stap! De prijs is f 0,35 per nummer.

v. D.

«Die hebben teveel jonge wijn op»

Ik kan naar waarheid verklaren nog nooit dronken te zijn geweest en weet dus niet hoe dat is als je 't bent. Je ziet ze ook niet meer zovaak. Vroeger was het schering en inslag. Zo'n man, die dan tegen z'n fiets praatte en schopte omdat het een onhandelbaar geval was in zijn handen, wekte tegelijk lachlust en medelijden op.
U weet waar dit: Die hebben teveel jonge wijn op! gezegd werd. In Jeruzalem, ruim 1900 jaar geleden, tegen Jezus' volgelingen over wie de Heilige Geest gekomen was.
De critici zagen die vrolijke, zingende en pratende troep mensen van Jezus en kwamen tot de konklusie, dat ze niet meer nuchter waren. Zo doe je niet als je 't wel bent.
Geen spotter, die ons vandaag keurig in de kerk ziet zitten, komt op de idee te veronderstellen dat we een glaasje op hebben. Of een hele fles. Wij, die zeggen ook volgelingen van Jezus te zijn, gedragen ons uiterst korrekt en ordelijk en beschaafd en gedisciplineerd als rustige aandeelhouders van een rustig onderneme.
Of beginnen we toch een beetje 'los' te raken? Doen we toch al wat zaken zo dat de buitenwacht nauwlettend toekijkt wat ze nou weer van plan zijn?
Het ligt niet in onze bedoeling om in het evangelisatiejaar opzien te baren. We halen geen stunts uit. We zullen geen televisie-reklame maken in de zin van: Bij de Baptisten zit het goed, zit je beter. Beter kan het niet!
Maar we willen wel opstaan. We willen niet langer rentenieren van het kapitaal der genade. We beginnen het steeds meer door te krijgen dat Christen-zijn betekent: bezig zijn in de dingen des Vaders, des Zooons en des Heiligen Geestes. Bezig met de miljoenen mensen om ons heen, zoals de Heer dat was en is. Met de tientallen mensen naast ons in de straat.
We hebben nog vele wegen om bezig te zijn. Een der wegen is om een Zaaier in de hand van de ander te leggen. In oktober hebben we 115.000 uitgezonden. In de kerstdagen zullen er bijna 80.000 eksemplaren op tafels en tafeltjes liggen en ze zien er zó uit, dat iedereen er tenminste in zal kijken.
Op 1 maart zouden we wel weer met een buitengewoon nummer willen komen. Jawel, in kleurendruk. Net als het kerstnummer. Het zal inspanning kosten om het blad te maken. Bijdragen, foto's, mooi plaatwerk, indringende woorden. U mag zeker wel eens een keer bidden voor hen, die daarin bezig zijn.
Het blad zal gericht zijn op de aktiviteiten in die maand. Het ligt in de bedoeling om een paar pagina's te reserveren voor mededelingen — heel korte natuurlijk — uit uw gemeente. Om uw bizondere bijeenkomsten te vermelden.
De prijs? Ja, want dat vraagt u toch dadelijk. Elf cent per nummer. U leest het goed: ƒ 0,11. Of wij dan zoveel op het echte kerstnummer verdienen? Nee. De Landelijke Plan Commissie subsidieert deze uitgave. Of ze teveel jonge wijn op hebben? Nee, we zaten er zelf bij dat zo besloten werd en ze waren zo nuchter als iemand, die uit z'n slaap ontwaakt.
Edoch — wat een mooi woord — edoch: of we dit zullen kunnen verwezenlijken hangt ook van u af. Van uw bestelling. Kom, riskeer dat de mensen zeggen: zouden ze wel helemaal goed zijn? U hebt nu toch een fondsje voor evangelisatiewerk? Geef het uit mensen. Geef het uit. U wilt toch zeker geen rente gaan kweken? De beste rente ligt om u heen: de mensen.
De God des hemels, Hij zal het ons doen gelukken, en wij, zijn knechten, zullen ons gereedmaken.

Huizinga

P.S. Nader nieuws krijgt u uit het uniebureau.

De gemeentevergadering heeft het laatste woord

Het is wel een lange titel boven dit stukje. We hadden er ook een korte titel boven kunnen zetten:

CONGREGATIONEEL KERKTYPE

En dan bedoelen we met beide hetzelfde. De baptistengemeenten zijn congregationeel. De „congregatie", dat is: „de gemeente in vergadering bijeen", is verantwoordelijk en neemt de beslissingen. Dat is een verschil met de kerken van onze gereformeerde broeders: dat is het presbyteriale kerktype. De presbyter, de ouderling, en daarmee: de kerkeraad, die heeft het te zeggen.

En als we dan nog weer een stapje verder gaan: de Anglikaanse en de Rooms-katholieke kerk zijn episcopale kerken. De episcopos, de bisschop, heeft het te zeggen. Daar ligt het gezag aan de top, principiëel éénhoofdig.

De verschillen tussen de verschillende kerken liggen dus ingrijpender en dieper dan alleen op het gebied van de vraag of men al of niet kindertjes mag dopen.

Wij hebben gekozen voor het zogenaamde gemeentebeginsel. Wanneer men een evenwijdigheid stelt op staatkundig gebied, zou men de katholieke kerk een monarchie kunnen noemen, de calvinistische kerken zou men „republikeins" kunnen noemen en de dopersen zou men democratisch kunnen noemen. In onze tijd proberen al die kerken om ons heen ook de kleuren van de congregationele gemeente te verwerven. De mondigheid van de kerkleden neemt in sterke mate toe. Verantwoordelijkheidsgevoel maakt de „inspraak" tot een waardevolle bijdrage in het hele beleidspatroon. Daardoor kan zo'n kerk op een bepaald moment in practische zin congregationeler zijn dan een baptistengemeente, die het in beginsel wel is, maar in de practijk zegt: „ze" regelen het wel, en daarmee doelt op kerkeraad en commissies.

Ik bedoel: men kan in principe „gemeente" zijn, terwijl men in de practijk „kerk" is, als ik dan onder „kerk" de van boven af geregeerde kerk versta en onder gemeente de zich diep en breed verantwoordelijk voelende schare van gemeenteleden in vergadering bijeen.

Waar de gemeente goed begrepen wordt kan de kerkeraad ook pas goed functioneren. Als de gemeentevergadering zichzelf in wezen prijsgeeft bestaat het gevaar dat de kerkeraad een groep wordt in handen van bepaalde mensen. Dat kan een regentengroep zijn, bijzonder gekwalificeerd, maar ook in negatieve zin een kliek. Er zijn in alle tijden van de geschiedenis voorbeelden te vinden over de hele breedte van de scala tussen de beide uitersten. Wij hebben baptistengemeenten gehad waar de „regering" voortdurend in handen van bepaalde families was. Er waren calvinistische kerken waar de „regering" voortdurend in handen was van een groepje rijken of van mensen uit een bepaalde cultuurklasse. De éne keer gaat het in de practijk heel goed, als namelijk de machthebbers van die groep mensen van edel en gaaf geestelijk kaliber zijn. Een andere keer gaat het helemaal verkeerd wanneer verantwoordelijkheid gezien wordt als macht en gelegenheid tot vermeerdering van eigen eer en glorie.

Nog eens: waar de gemeente goed begrepen wordt is er een samenspel in echt geestelijk denken en handelen. Dan leiden de nodige meningsverschillen niet tot tegengerichte krachten. Waar immers de gemeente leeft uit de éne Geest en uit de ene Heer is oppositie in beginsel niet mogelijk. Iemand wilde nog wel spreken van de meest loyale oppositie. Beter is het echter om dan dat hele woord oppositie te laten vallen, omdat het niet in de christelijke ruimte thuishoort. Daar is wel een verscheidenheid van denken, en openlijke en gezamenlijke meningsvorming en besluitvorming. De gemeente in vergadering bijeen bestaat uit broeders en zusters, die in elke zaak het volle, vrije en niet geknevelde woord hebben en als er dan uiteindelijk besluiten genomen worden, voegt ieder zich daaronder in geestelijke toewijding. Niet enkelen mogen daar hun mening aan het geheel opdringen of zich onttrekken aan de genomen beslissingen.

In de „grondwet" van een „congregationele" gemeente wordt dan ook zeer bijzondere nadruk gelegd op de trouw en de toewijding aan de gemeente, op het geregeld bijwonen van de samenkomsten van de gemeente: zich onttrekken aan de samenkomsten der gemeente leidt regelrecht tot uitsluiting. Dan hoeft men zich nog niet eens te misdragen, en het is zelfs mogelijk dat men ook nog wel betalingen verricht. De gemeente heeft daarmee bedoeld niet te kunnen bestaan uit papieren en administratieve leden, maar uit levende leden die zichzelf geven en trouw in alle samenkomsten van de gemeente zijn.

Een gemeente die daarop niet toeziet en te veel papieren leden krijgt, is bezig aan haar eigen ondergang.

Op het laatste noordelijke voorgangersconvent bleek tot mijn schrik dat practisch al onze noordelijke gemeenten kampen met een teveel aan papieren leden. Wij moesten dit probleem op een radenconferentie en vervolgens op een gemeentedag van onze noordelijke gemeenten eens grondig onder ogen nemen.

PH. L.

(Gemeentebode)

Een brief van de directeur van het Mississippi Delta Pastoraat over de ontwikkelingen in "Freedom City", het ontwikkelingsprojekt voor de arme negerbevolking in de Mississippi Delta, waarvoor KOM OVER DE BRUG ƒ 250.000,— bijdroeg:

"Ons gemeenschapscentrum is nu vol-
"tooid. We zijn begonnen met twee mo-
"delwoningen (zo moeten er 50 komen)
"en dan komt de school aan de beurt —.
"FREEDOM CITY groeit......".

Mede dank zij de brug die Nederland naar overzee sloeg!

Het vormingscentrum Malang van de Regionale Raad van Kerken in Oost-Java, waarvoor KOM OVER DE BRUG ƒ 50,000,— beschikbaar stelde is (drie maanden nadat met de bouw begonnen werd!) al onder de pannen. "Hoe kunnen we als gemeenteleden, als Christen leven in ons werk en in ons gezin in de tegenwoordige culturele en maatschappelijke ontwikkeling in Indonesië". Rondom deze vraag zullen straks in Malang groepen Christenen bijeen kunnen komen. Officiële opening: 2e Paasdag 1969.

Ook in Zuid-Amerika heeft KOM OVER DE BRUG iets goeds mogelijk gemaakt. Getuige de brief van het "Comite Social-Economico Mennonita" uit Paraquay. Met de ƒ 130.000,— uit Nederland start men nu met de bouw van scholen in 7 Indianendorpen in de Gran Chaco. Tot nu toe was er daar geen enkele vorm van onderwijs! Zelfs de schoolboekjes zullen met KOM OVER DE BRUG-geld gedrukt worden....

Een brief uit Congo-Kinshasa aan het Bestuur van "Come over the bridge campaign" van het "Conseil Protestant du Congo":

"Dank u wel voor het geld dat de Chris-
"tenen in Nederland voor onze school in
"Kikwit ter beschikking hebben gesteld.
"Uw medeleven heeft ons ten zeerste
"verblijd......".

Baptistenzendeling Edens die van KOM OVER DE BRUG een complete laboratoriuminrichting voor het Sona-Bata ziekenhuis in Congo kreeg, heeft, juist op het moment dat het gebouw (van eigengemaakte cementblokken) gereed kwam, ook de laatste zending apparatuur uit Nederland binnen. Weer een stukje KOM OVER DE BRUG werd werkelijkheid!

De Stichting Morgenlandzending kreeg *f* 15.000,— uit de aktie voor steun aan haar werk in Algiers. Een klein bedrag uit al die miljoenen? Maar wat het kan betekenen is dit: de twee nu al 60 (lees: zestig) jaar oude naaimachines van de opleidingscursus voor meisjes kunnen nu door electrische machines worden vervangen. En meisjes die op electrische machines zijn opgeleid vinden makkelijk werk op de fabrieks-ateliers. En werk betekent: inkomsten voor het gezin.
En wie durft te beweren dat zoiets niet belangrijk is?

Uit Braamfontein kwam een lang rapport van "Die Christelijke Instituut van Suidelike Afrika". Onderwerp: wat de honderdvijftigduizend gulden Kom-over-de-brug-geld voor het Instituut betekenden. Het valt uiteen in drie punten:

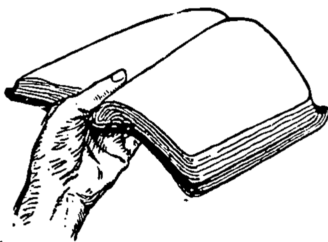
a) maatschappelijk werk, vormingswerk en jeugdwerk onder de kleurling-migranten die van het platteland naar de grote stad trekken, een zeer urgent probleem;
b) "de bevordering van de eenheid onder Christenen in een veelrassig land" (waarvoor een jonge Dominicaan zal worden aangesteld als theologisch adviseur) en
c) het oprichten van een Bantoe-kunstnijverheidscentrum met een reizend adviseur, die de Bantoe-kunstenaars in hun woongebieden gaat opzoeken om voorlichting te geven over de verbetering van hun produkten voor de commerciële afzet.

Het was reeds lang het plan van de kerken in Rwanda om in het universiteitsstadje Butare de protestantse leerlingen van middelbare scholen een opvang te geven. Daarvoor was reeds geld ingezameld uit de kerken, terwijl het Centrum voor Gereformeerd Jeugdwerk had toegezegd een deel van de kosten voor zijn rekening te zullen nemen. Op deze wijze zou het mogelijk zijn een recreatiegebouw in Butare te plaatsen, waar de jongelui een gastvrij onderdak konden hebben. Onlangs is nu bericht gekomen, dat de grond waarop gebouwd kan worden is vrijgegeven.
Van KOM OVER DE BRUG is voor dit projekt 1/3 deel overgenomen. Dat bedrag is onlangs overgemaakt; en nu kan eerstdaags begonnen worden met de bouw van het gehele complex.

Op 22 oktober j.l. werd de nieuwe vleugel van het Protestants Ziekenhuis van Napels geopend. Bijdrage van KOM OVER DE BRUG: *f* 50.000 —.

BRITS UNIEBUREAU VERLAAT LONDEN

Het nieuwe Bureau van de Baptist Union of Great Britain and Ireland zal gebouwd worden ongeveer 40 mijl buiten Londen. Het zal tevens huisvesting bieden aan Baptist Missionary Society.

Wat zullen we lezen?

Met de roeping van Abram begon God een nieuw hoofdstuk in Zijn geschiedenis met de mensheid. Gods doel is duidelijk geworden: Hij wil álle volken zegenen, óók de torenbouwers van Babel en hun nakomelingen.

zondag	8 dec.	Gen. 12 : 1-3	Gezegend tot zegen zijn
maandag	9 dec.	Gen. 15 : 1-21	God gaat van verbond naar verbond
dinsdag	10 dec.	Ps 78 : 12-37	Israëls ontrouw was hemeltergend
woensdag	11 dec.	Num. 21 : 4-9	Nochtans wil God altijd heil geven
donderdag	12 dec.	Num. 20 : 14-21	Israël is altijd belaagd
vrijdag	13 dec.	Joz. 3 : 7-17	Gods kracht is onweerstaanbaar
zaterdag	14 dec.	Mt 21 : 33-46	Gods wijngaard in mensenhanden

Pl.

KERKBOUW IN IJMOND

De baptistengemeente IJmond heeft op het ogenblik twee bouwprojekten in uitvoering. Voor de nieuwe kapel in de Vareniusstraat te *IJmuiden* vond op 1 november j.l. de „eerste steenlegging" plaats. Men hoopt, dat de bouw reeds in februari a.s. voltooid is. In *Heemskerk* zijn tekeningen ingeleverd tot verkrijging van de bouwvergunning voor een eigen gebouwtje. Indien deze vergunning is ontvangen kan het gebouw er binnen drie weken staan.

BAPTISTEN IN HONGARIJE

E.P.B.S. heeft onlangs een gesprek gehad met de vice-president van de Baptisten-unie van Hongarije, Josef Nagy te Boedapest. Aan dit gesprek ontlenen we de volgende gegevens:

De baptistengemeenten in Hongarije die in de Unie verenigd zijn tellen 20.000 leden. Een vijfde deel van hen woont in de hoofdstad Boedapest waar 19 gemeenten zijn. Ook het seminarie is er sinds 1905 gevestigd; er zijn dit jaar 14 studenten en 5 docenten. Rector van de school is Pal Békefi.
Het werk van de gemeenten wordt geleid door 6 Permanente Commissies: voor theologie, voor lektuur, voor geschiedenis, voor muziek, voor diakonale arbeid en voor ,welfare'. De lektuurkommissie geeft o.a. een veertiendaags orgaan uit (Békehirnök, Vredesbode) in een oplage van 5.500; het blad wordt ook door vele niet-baptisten gelezen. Elk jaar verschijnt een bijbelgids. Een nieuw liederenboek voor koren is dit jaar uitgegeven (5000 ex).
Historisch onderzoek heeft aangetoond, dat de Anabaptisten bloeiende gemeenten in Hongarije hadden vanaf 1532 tot een vervolging in 1760 dit werk onderbrak. Sinds 1846 klinkt het baptistische getuigenis opnieuw in Hongarije.

Onder het bestuur van de kommissie voor ,welfare' zijn twee bejaardenhuizen waar totaal 60 mensen worden verzorgd. Ook twee rekreatie-centra voor de jeugd worden door deze kommissie beheerd. Ongeveer 65% van de hongaarse bevolking behoort tot de roomskatholieke kerk (6,5 miljoen); 2 miljoen is hervormd, 0,5 miljoen is Luthers. De vrije gemeenten zijn: adventisten 7.000, pinkstergemeenten 5.000, open-broeders 3.000-4.000, ,primitieve christenen' 3.000-4.000 en methodisten 3.000.

De baptisten behoren zowel tot de Wereldraad van Kerken als tot de Raad van Vrije kerken in Hongarije.

Leestafel

EEN WITTE KERST, dr Okke Jager; uitgave N.V. Gebr. Zomer & Keuning; f 3,75.

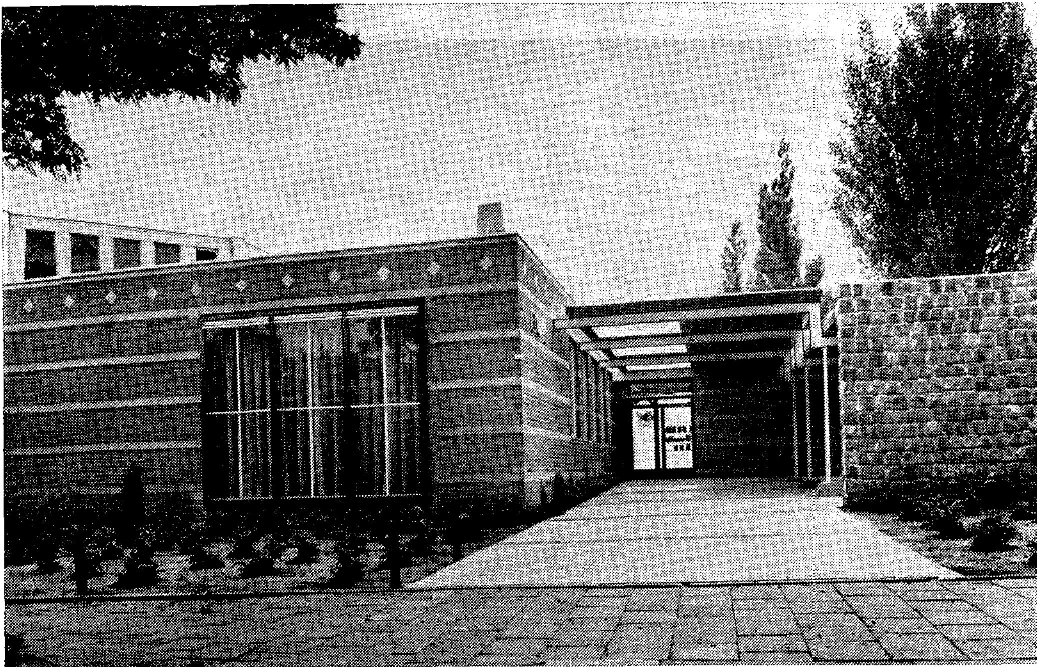
Een meditatief boekje van de bekende dichter/auteur dat zeker zijn weg zal vinden. De tekeningen in het boekje zijn van Jac. J. de la Rie.

v. D.

Dr M. R. de Haan, **Na de dood... wat dan?** Harderwijk: Het Licht des Levens, z.j. (1968). 42 blz. ing. *f* 0,80 (bij aantallen goedkoper).

Dit is het zojuist verschenen tweede deeltje van een reeks brochures, die worden uitgegeven door Het Licht des Levens, Harderwijk.
In dit geschrift houdt de auteur, die direkteur is van de Radio Bijbel School in Grand Rapids, Mich., Verenigde Staten, zich bezig met de vragen rondom leven en dood, waarop hij met verwijzing naar schriftplaatsen in Oude en Nieuwe Testament antwoord tracht te geven.
Zijn beschouwingen zijn de moeite waard er kennis van te nemen. Bestellingen richte men aan de uitgeefster.

Wf.

Het nieuwe jeugdgebouw bij de baptistenkapel te Arnhem.

gemeenteberichten

VELE DOOPKANDIDATEN IN ARNHEM

Arnhem — (F.L.) Met grote vreugde en dankbaarheid mogen wij doorgeven, dat wij thans met elkaar een wonder mooie tijd doorleven. Na een mooie dienst hadden wij een korte gemeentevergadering waarin een broeder en twee zusters belijdenis van hun geloof aflegden. Zondag 1 december werden deze drie door het watergraf heen aan de gemeente toegevoegd.
En dan nog de mededeling, dat nóg een vijftiental de doop heeft aangevraagd. Is dit alles niet verheugend, en om dankbaar voor te zijn? Ook voor onze voorganger is dit een flinke stimulans, om op de ingeslagen weg voort te gaan. Hij is immers een instrument in Gods hand. En welke arbeider in de wijngaard des Heren ziet niet gaarne vruchten op zijn werk?
Het is hier thans alsof een frisse wind door onze gelederen waait, die velen bereid vindt, om een of andere taak te verrichten in 's Heren dienst. Vooral onder de jeugd is hier wat gaande, er is leven. Van de vijftien doopaanvragen komen er vele uit deze jonge gelederen. Machtig is het te zien, hoe de zondagsschool tijdens de dienst groeit en bloeit. Ook de crèche waar bereidwilligen op de kleintjes passen, is een mooie taak.
In de komende weken hoop ik van de ontvangen zegeningen meer door te geven.

LEESTAFEL

Mensen Onderweg. 52 weekend-meditaties door ds P. J. O. de Bruyne. Uitgegeven door N.V. Gebr. Zomer en Keunings Uitgeversmij in de Horizonreeks.

Dit 11 blz. tellende boekje bevat 52 fijne meditaties over bijbelwoorden, die zeker waard zijn gelezen te worden, en die ook in huiselijke kring gebruikt kunnen worden.
Hartelijk aanbevolen. Wf.

Anne de Vries: **Kleine bijbelboekjes voor de kleuters.** Uitgaven van J. H. Kok N.V. te Kampen. Prijs per deeltje gebonden *f* 2,25.

Van deze bijbelboekjes ontvingen we een vijftal exemplaren: Het Onze Vader, De Tien geboden, Mozes, Met Jezus in het scheepje, en David de herdersjongen.
Alle deeltjes zijn goed verzorgd, vlot geillustreerd, en vertellen op een fijne manier, korte bijbelgedeelten voor de kleintjes. De schrijver heeft er daarbij op gelet, dat de essentie van het bijbelverhaal niet verloren gaat maar integendeel de juiste aandacht ontvangt. Heel geschikt als presentjes voor uw kleuters. Wf.

Lezers aan het woord

DROEVIGE ZAKEN (Slot)

Het is niet eenvoudig een discussie af te sluiten, die nauwelijks op gang is gekomen.
De kernvraag is deze, of we als christenen (= baptisten?) politieke verantwoordelijkheid dragen en zo ja, hoe we deze verantwoordelijkheid dan in de praktijk moeten brengen. Twee standpunten worden hierbij meestal ingenomen:

a) We hebben geen politieke verantwoordelijkheid, want de wereld gaat toch voorbij en politiek zou dan alleen maar het opkalefateren van een zinkend schip zijn.

b) We dragen wel politieke verantwoordelijkheid, maar we zitten met de vraag hoe we daaraan een concrete inhoud moeten geven in onze zo gecompliceerde maatschappij.

Deze twee gezichtspunten staan blijkbaar onverzoenlijk tegenover elkaar. Alhoewel er door nuchter samenspreken als broeders veel zou kunnen veranderen (bij beide ‚partijen' trouwens). Uit de botsing der meningen kan vandaag misschien ook nog wel de waarheid geboren worden. Of durven we deze botsing nu juist niet aan? Lopen we dan teveel het risico van een ‚afscheiding'? Bestaat onze veel geroemde eenheid dan toch alleen maar bij de gratie van het verzwijgen van onze verschillen, zoals iemand dat treffend placht te zeggen? Wanneer er geen gesprek mogelijk zou zijn tussen **a** en **b** (zie boven) dan blijft er niets anders over dan dat zij, die het standpunt onder **b** genoemd innemen, daar samen over gaan praten en dan het resultaat van dat samenspreken open laten.
Een gesprek over deze dingen, in de gemeenten, op de A.V. en in de U.C. is wèl een dringende noodzaak zolang nog de folder „Die Baptisten, wat willen die toch eigenlijk" verspreid wordt. In het kader van de aktie Handelingen 69 wordt deze folder — zoals we uit verschillende gemeenten kunnen vernemen — in grote getale verspreid.
Het mag ons niet ontgaan dat daarin de volgende zin voorkomt: ‚Ieder is vrij, in politiek opzicht daar te gaan, waarheen zijn overtuiging hem leidt, **wat niet wil zeggen dat de Baptisten geen boodschap hebben ten opzichte van de Staat en de sociale gerechtigheid'.** (vet van mij).
De vraag is nu namelijk gerechtvaardigd, wát dan wel die boodschap is, die ‚de Baptisten' zouden hebben ‚ten opzichte van de Staat en de sociale gerechtigheid'.
M.i. hebben ‚de Baptisten' wat dit betreft namelijk helemaal geen boodschap, maar verschillende boodschapjes. De lezers van bovengenoemde folder hebben er recht op een antwoord te krijgen op de vraag ‚die Baptisten wat willen die toch eigenlijk', temeer omdat dit tractaat — onuitgesproken misschien — beschouwd wordt als onze informele geloofsbelijdenis.
Wanneer we niet in staat of bereid zijn daar samen een antwoord op te zoeken, doen we er beter aan de boven geciteerde zin te schrappen. Ter wille van de duidelijkheid èn de eerlijkheid.

Zutphen, W. G. Renken, Van Drinenstr. 54.

BAPTISTEN-HOSPITAAL IN KOREA

In Pusan, Korea is dezer dagen een 6 verdiepingen tellend baptistenziekenhuis geopend. Het nieuwe hospitaal, dat 150 bedden telt is genoemd naar William L. Wallace, een amerikaanse baptistenzendeling die in een gevangenis in Rood-China is gestorven. Aan het ziekenhuis zijn 14 zendelingen en 120 oudere employees verbonden.
Het Wallace-hospitaal te Pusan is een onderdeel van de Unie van Baptisten in Korea — 340 gemeenten. Het medische werk begon in 1951 in Pusan in een tent.

AANBOD

Aangeboden plm. 200 christelijke leesboeken voor oud en jong. Gratis af te halen. Inlichtingen bij de sekretaris der gemeente te Noordbergum, W. J. Kloetstra, Tsjerkepaed 13, Noordbergum.

ADVERTENTIES

DE CHRISTEN

13 december 1968

83e jaargang — 50

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — Administratie: ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

God, hekkensluiter en niet meer?

In deze weken wordt ongetwijfeld Genesis drie gelezen. Ongetwijfeld zult u vernemen, dat God na de zondeval de mens uit het paradijs zond. Maar die mens wilde blijkbaar niet, en God moest met geweld hem er uit drijven. Achter de mens stelde God cherubs met vlammende zwaarden. Het hek viel achter hem dicht......

Begin je aan de andere kant van de bijbel te lezen, dan is het alsof er niets veranderd is. Nog altijd is daar sprake van een buiten. „Buiten zijn de honden en de tovenaars...." Op 22 : 15.

Wie niet anders leest in de bijbel dan wat tegen de kaften aanligt, heeft in feite geen bijbel gelezen. Die had evengoed nooit een bijbel in handen kunn nemen.

De boven de geschiedenis staande God

Dat God aan het begin, en dat God aan het einde het alleen voor het zeggen heeft, moet ons wel met ontzag voor Hem doen nederbuigen. Hij is de God, Die niet vergankelijk is. Van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God, beleed Mozes in Ps. 90.

Wat er tussen de eeuwigheden gebeurt, daarvan zijn u en ik slechts voor een klein deel toeschouwer en lotgenoot. Wat gebeurt er in 20, 40, 60 jaar? In 80 dan? Het meeste is moeite en verdriet, zei Mozes in diezelfde psalm. Het is niet nodig op grond daarvan een pessimist te zijn. Er gebeuren ook andere dingen. Mensen worden geboren, en wie krijgt er geen tranen in de ogen, als hij een nieuw leven ziet? Hoe wonderlijk werd het geweven? Maar hoe zal het leven? Is het geen groot moment, als een paar jongemensen het eigen nest klaar hebben en samen het leven willen doorgaan? Ligt er geen gouden glans over de hoofden van hen, die in een lang leven de Heer dienden — in de keuken of op kantoor, of waar ook maar — en die nu wachten tot ze geroepen worden tot hoger heerlijkheid?

Maar dat laatste is het nu juist: alles hoe schoon ook zal eenmaal vergaan. Koningen beklimmen hun tronen en worden er afgestoten, mensen bouwen hun huizen en flats, hun schepen en hun dijken, ze boren hun tunnels en hun schachten, en dat alles gaat voorbij. Het mag als historische bijzonderheid nog aandacht krijgen, het mag als cultuurmonument nog blijven bestaan, het functioneert niet/nauwelijks meer. Het gaat voorbij. Nieuwe geslachten komen op, nieuwe systemen en nieuwe heersers, en ze gaan onder. Maar God blijft op Zijn hoge en verheven troon. God blijft de Onveranderlijke, de Onvergankelijke.

Als er niet méér over God te vertellen was, dan zouden inderdaad die enkele bladzijden uit de bijbel voldoende zijn.

De in de geschiedenis opererende God

Tussen Genesis drie en Openbaring 22 liggen Gods werken, en dat werken is menigmaal een opereren als een medische bezigheid. Is Hij niet de Heelmeester?

Twee dingen zitten in dat woord besloten: Hij wil helen, en Hij is de Meester. Al Gods bemoeienis met de mens loopt daarop uit, dat hemel en aarde verbonden worden. Dat de hekken weer geopend worden. Dat de mens terug kan gaan naar het paradijs Gods.

Want God is geen hekkensluiter van professie, die niets anders, niets beters weet te doen. Dat op de laatste bladzijde van de bijbel geconstateerd moet worden, dat er tóch nog mensen búiten zijn, is het Gods schuld? Roept Hij niet allen op tot geloof? Wil Hij niet, dat allen tot bekering komen en zullen leven?

God is bezig in de geschiedenis. Jezus kwam. In Hem werd Gods bemoeienis met u en mij vlees, zichtbaar vlees. In Zijn leven zien we duidelijk worden, dat niet de gesloten poort van het paradijs de grootste barrière is op de weg van de mens naar God toe, maar de zónde. We zien, als we Jezus volgen, hoe Hij die zonde wegdraagt. Daártoe liet Hij zich tot een lam maken, tot een zwak, weerloos wezen, overgeleverd aan vele machten, die sterker zijn. Wie met Jezus wandelt door het palestijnse land, ziet Hem terechtkomen op de heuvel Golgotha, zonder dat Hij daar terecht kon. Want daar was voor Hem geen plaats. Aan een stuk hout hingen ze Hem, tussen hemel en aarde, tussen twee misdadigers. Zo te zeggen halverwege tussen hemel en aarde heeft Hij geschreeuwd, dat het volbracht was.

En de voorhang in de tempel scheurde.... Achter de voorhang was het heilige der heiligen, waarin de symbolen van het paradiis waren. Toen Jezus stierf, ontsloot God het hek.... God is méér dan hekkensluiter. God opent gesloten hekken. God doorbreekt de cirkelgang der zonde. God verbreekt de machten van het kwade.

* * *

En toch zullen er mensen buiten blijven. Jezus vertelde daarvan al. Dat zullen óók mensen zijn, die geroepen hebben: In de Naam van Jezus, duivel, vaar uit deze mens. Dat zullen mensen zijn, die in Jezus' Naam geprofeteerd hebben. Maar Hij zal hen niet openen (Mt 7:22v). Dat zullen mensen zijn, die nachten op Hem hebben gewacht, maar die toch niet aan het feest zullen deelnemen, Mt 25:10.

* * *

Als de poorten voor het laatst gesloten worden, worden ze gesloten om nimmer meer geopend te worden. Ze vallen in een onontsluitbaar slot.

Dát is de achtergrond van Jezus' woorden: Waakt dan, want gij weet de dag noch de ure.

Ploeger

zand en zaad

Zo nu en dan teken ik u hier een mens uit. Zo'n mens heeft dan op de een of andere wijze indruk op mij gemaakt, een spoor op mijn weg achtergelaten. Ik liet ze u zien ter navolging of ter waarschuwing.

Onlangs is iemand heengegaan, van wie ik tegelijkertijd zeer weinig en zeer veel wist en ik geloof dat het voor mijzelf goed zal zijn, als ik enige woorden aan zijn nagedachtenis wijd.

Hij werd geboren in het rijk der eilanden, dat zich als een snoer van smaragd om de evenaar slingert. Diverse soorten bloed waren in hem samengestroomd en het was hem aan te zien en te horen. Plotseling zat hij op een zondagmorgen in het Venster, het lieflijke kerkje tegenover de algemene begraafplaats, waar nu zijn stoffelijk overschot rust, ver van de dessa. Hij heeft hier veel kou geleden in vele opzichten en het was misschien ook daarom dat hij de warmte van een gelovige gemeenschap zocht.
Ik ben op de zondagmorgen tegen half tien bij de kerk; een half uur te vroeg. De koster staat bij de deur en wij groeten elkaar. Dan verscheen hij en wij gingen samen op een stoel aan het gangpad zitten en we wisselden enige woorden. Zijn vreugden waren niet vele, wel zijn tegenspoeden zou men zeggen.

Tijdens de dienst ging de bloem open. Er zijn soms mensen, die je helpen te preken. Hij was er een van. Hij wás er niet alleen. Hij was er bíj. Nadat hij bij 't begin van de toespraak een snoepje genomen had, zette hij zich neer. Hij was er klaar voor. Over zijn gebruind en gevlekt gezicht gleden de stralen van het licht, dat het woord in hem ontstak. Hij glimlachte, hij was ernstig en soms kon hij zich nauwelijks bedwingen zich te uiten. Hetgeen hij dan ook met een enkele kreet deed..

Na de dienst sta ik bij de deur om iedereen te groeten en de laatste boodschappen op te vangen. Hij was in de regel een der laatsten. Hij koerste dan in mijn richting, drukte met zijn ietwat misvormde hand de mijne en stak met z'n andere hand een sigaar in mijn borstzakje. Dat deed hij elke zondag. Dat deed hij jaren achtereen. Soms schaamde ik mij 'n beetje. Wat zouden de andere mensen wel denken. Nu zal ik hem tot mijn levenseinde dankbaar zijn voor die sigaar. Zulke goeie zal ik nooit meer roken. Niet vanwege de prijs, maar vanwege het hart erachter. Ik mis die sigaar buitengewoon.

Meerdere malen in het jaar gaf hij mij geld. Voor de kerk, zei hij dan. Toen we hier gingen uitbreiden gaf hij een groter bedrag. Ik heb een buitenkansje gehad, zei hij.

Aan zijn lichaam deugde niet veel meer en hij ging heen in een ziekenhuis. Hij had ook geen verlangen meer om te leven, ofschoon hij nog geen zestig jaren telde. Toen hij in de schemering van het grensgebied was aangekomen werd ik gebeld. Misschien 'wilde ik nog een gebed doen'. Zijn ogen waren gesloten, alle kleur was geweken, voorzover hij die ooit had. De kamer was vol. Daar heb ik psalm 23 gelezen en dat gebed gedaan, de Heer van leven en dood vragend deze moede pelgrim op te nemen in zijn eeuwig huis. De volgende morgen was alleen zijn lichaam nog op aarde. Hij heeft het Venster niet meer nodig.

Was hij een geloofsheld? Ik geloof het niet. Nam hij een vooraanstaande plaats in in deze wereld? Nee. Zal hij ergens gemist worden? Het lijkt er niet op. Behalve dan dat zijn stoel bij ons leeg zal staan. Straks zal iemand anders die gaan bezetten. En zo voort. Maar hij staat bij mij in de rij der mensen, die ik niet zal vergeten. Merkwaardig, allemaal mensen, die nooit meetelden, maar die allemaal op de een of andere wijze blijk gaven van een liefde, die men onder mensen niet zo vaak, niet zo veel vindt.
Wat iemand anders wel van mij, van u zal schrijven, te Zijner tijd.

Huizinga

IN DIT NUMMER o.a.:

Citaat van de week: **Een introvert christendom dat bewust kiest voor het isolement belijdt met de daad de afwezigheid Gods in deze wereld en maakt de weg vrij voor saecularisatie van alles wat buiten dit isolement ligt.** (H. A. Abma)

handelingen 69

TEL UW ZEGENINGEN....

Een gelovige is een rijk mens. Zijn rijkdom is Christus. Wanneer we bij ons handelen stuiten op de armoe van zovelen die zonder Christus leven, kan het besef van eigen rijkdom-in-Hem soms opeens heel sterk worden, en worden we gedrongen van die rijkdom te getuigen. Dat getuigenis wordt ons overigens lang niet altijd met graagte afgenomen. Zo kan het niet anders of wij worden gedrongen tot gebed. Tot voorbede voor hen, met wie we in aanraking kwamen en bij wie we afweer, soms zelfs afkeer ontdekten wat betreft het evangelie. Wie in het handelen voor de Heer teleurstellingen ondervindt, kan niet beter doen dan deze teleurstellingen om te zetten in gebed. Overigens: er zijn ook zoveel verblijdende ervaringen. Laten we die omzetten in dank aan God.

Wf.

Mededelingen

VAN DE UNIECOMMISSIE

De Commissie der Unie zal binnenkort de gemeenten inlichten betreffende zijn bemoeienissen bij de ontwikkelingen in de gemeente te Drachten. Deze inlichtingen zullen door middel van een brief worlen doorgegeven.

Th. van der Laan
algemene secretaris

VAN DE E.C.U.

De gemeenten, die het komende jaar subsidie wensen, worden verzocht dit vóór 31 december a.s. bekend te maken aan de E.C.U.-sekretaris. Hierop zullen dan de gebruikelijke aanvraagformulieren toegezonden worden.

Ph. Lindeman Wzn, sekretaris;
Oberondreef 20, Utrecht-3..

SNEEK

De Beheerskommissie van de Baptistengemeente te Sneek deelt mede dat dit jaar de obligaties no. 30, 42 en 46 zijn uitgeloot.

Namens de Beheerskommissie,
W. Helfrich, sekr.
Dr A. Kuyperlaan 18; tel. 4564

MEER DAN 75 MILJOEN LUTHERANEN IN DE WERELD

Volgens recente opgaven heeft het getal Lutheranen voor het eerst de 75 miljoen gepasseerd. Meer dan 50% van deze miljoenen leven in Duitsland. Landen met meer dan één miljoen Lutheranen zijn verder: U.S.A., 8,9 miljoen, Zweden, 7 miljoen, Finland, 4,6 miljoen, Denemarken, 4,5 miljoen, Noorwegen, 3,5 miljoen en Indonesië, 1,2 miljoen.

Ten overvloede zij opgemerkt dat in deze getallen de kinderen zijn inbegrepen.

December. Dit betekent onder anderen, dat we ons weer gaan voorbereiden op het feest van Christus' geboorte. We gaan kerstfeest vieren en het zal ook deze keer voor de de meesten van ons wel weer een goed, gezellig en gezegend feest worden. We doen er veel aan om het feest van de geboorte van de Zaligmaker tot een hoogtepunt in ons gezinsleven en in het leven der gemeente te maken.

Wat zou het geweldig zijn, wanneer kerstfeest 1968 ook voor de wereld een hoogtepunt zou worden. Ik bedoel een feest, waardoor 's werelds loop radikaal omgebogen zou worden; een feest zonder „moord onder de kerstboom"; een feest, waarop de hongerigen verzadigd zouden kunnen worden; een feest zonder mitrailleurgeratel, ondanks „het bestand".

Er zit iets onwaarachtigs in al die voorbereidingen op een feest, waarop de wereld maar heel eventjes wat vriendelijker uitkijkt, terwijl ze krampachtig probeert de schandvlekken te verdoezelen. Immers, na het feest kijkt deze planeet weer even grimmig

Aan rustige wateren

Wegbereiders

als tevoren en stinken de talloze riolen van dit ondermaanse misschien nog meer dan nu.

Ik weet het wel: het zijn de bekende kreten. In preken doen ze het vaak heel aardig, maar buiten de ‚gewijde sfeer' zijn het evenzo vaak holle klanken. Immers, we zien geen oplossing. We hebben dikwijls al meer dan genoeg aan onszelf. De vrede in eigen huis, familie en gemeente is lang niet altijd een vanzelfsprekende zaak. Terwijl wij, christenmensen, toch de grote Geneesheer kennen. En Hij is geen „zachte" want Hij tracht voortdurend de oorzaak — ons zieke hart — weg te nemen. Zonder pijn gaat dat nooit, al was het al alleen maar, omdat we ons bij voorbaat al beledigd voelen. We zijn toch verlost, bekeerd, bevrijd, wederom geboren?

Ik heb altijd grote bewondering voor Johannes de Doper. Niet zozeer vanwege zijn jas van kamelenhaar of de wilde honing, hetgeen overigens niet zulk uitzonderlijk voedsel was. Wel vanwege het feit dat hij met de vromen van zijn dagen op de vuist ging. Zij waren wel naar het vlees, maar niet naar de geest kinderen van Abraham. En ze waren zich er niet van bewust. Van het laatste wel te verstaan. Dat hun geslachtsregisters teruggingen tot op deze stoere geloofsheld, wisten ze drommels goed, maar hun geloof was niet meer dan een zwak aftrekseltje van het geloof van vader Abraham. Johannes wees hen hierop. Moedig en onverschrokken. Zo werd hij de wegbereider van onze Heer.

Misschien is dat ook onze taak. Er voor zorgen dat de komende Koning zijn geweldige entrée in deze wereld kan maken. We zouden deze taak kunnen aanvatten, misschien met iets minder vertrouwen op onze bekering en wat meer geloof in de macht van onze Heer.

Welke taal zo'n wegbereider heeft? Wel, met overtuigingskracht de mensen zonder God wijzen op de noodzakelijke vernieuwing van hun levens. Alleen moet er dikwijls eerst veel puin geruimd worden, voordat je aan die boodschap toekomt. Daar horen ook het puin van eigen egoïsme en liefdeloosheid bij. Ook het puin van hen die gebukt gaan onder materiële nood, of van geestelijke nood, van welke aard dan ook. Wanneer we de weg willen bereiden voor onze Heer en Heiland Jezus Christus, dàn is dat een veelomvattende taak. Dan ben je met een aantal evangelisatiesamenkomsten in '69 niet klaar. Het is veel moeilijker. Het kost onzelf, onze eer, ons geld, ons opvliegend karakter, onze vrome praatjes. Hebben we deze kosten ooit berekend?

Hoogezand C. Eijer

(Uit: De Schakel)

Uit ons Unie-Bureau

Verhoging abonnementsgeld De Christen

Ja, dat kon ieder verwachten, die op de hoogte is van de stijging van kosten en van de belasting op de toegevoegde waarde, die per 1 jan. van 1969 ook op ons blad gaat drukken. De unie-commissie ziet en heeft geen andere mogelijkheid om deze kostenstijging te dekken dan door de abonnementsprijs voor 1969 te verhogen, terwijl dan tevens ons blad in de zomermaanden juli en augustus om de 14 dagen zal verschijnen. Mee door dit laatste is het toch mogelijk om de verhoging te beperken tot *f* 1,—, zodat dus de abonnementsprijs met ingang van 1969 ***f* 17,—** per jaar, dat is ***f* 4,25** per kwartaal zal zijn (voor de abonnees in het buitenland wordt het ***f* 22,—** per jaar per zeepost). In dit nummer is een girostortingsformulier bijgesloten en wij nodigen u uit om nu reeds het abonnementsgeld te gaan betalen: *f* 17,— voor het gehele jaar 1969 ineens, of *f* 8,50 voor het eerste halfjaar, of *f* 4,25 voor het eerste kwartaal. Doe dit a.u.b. tijdig (vóór het jaarbegin), want dan bespaart u de inkassokosten voor een kwitantie, die ook weer hoger worden (*f* 1,25 per kwitantie!). Gireer dus door overschrijving of storting (die slechts 25 cent kost), want dat is in uw eigen belang en het voorkomt ook veel werk in het uniebureau.

Vergoeding van kosten, enz.

Leden van commissies, die van het uniebureau nog vergoeding van gemaakte kosten kunnen claimen, worden uitgenodigd dit te doen door vóór 15 december een gespecificeerde nota bij het unie-bureau in te dienen. En ieder die nog een bedrag aan het unie-bureau heeft te betalen, wordt uitgenodigd dit tijdig te willen doen, zodat alles nog in dit jaar voor de balansdatum kan verwerkt worden. Laat alle betalingen en bijdragen vóór de kerstdagen (beter is nog: vóór 22 december) op giro 9260 (betreffende '10-cents-fonds' en aflossing aan UBS op giro 1504) overgeschreven zijn!

De Zaaier

De oplage van het Kerstnummer is geheel uitverkocht! Wat wordt er nu een prachtig werk gedaan door al die wakkere werkers, die in deze dagen en weken de straat op en de huizen in gaan om dit fraaie en kleurige blad te verspreiden! Dank, hartelijke dank aan al deze stille en stug werkende pioniers! En per 1 maart komt er weer een speciaal „Handelingen 69"-nummer van De Zaaier, dan zelfs in kleuren als van het Kerstnummer! De desbetreffende circulaire is naar onze Zaaier-mensen en sekretarissen gegaan, en wij wekken gaarne op om met een overwogen plan een gerichte verspreiding van deze speciale Handelingen 69-Zaaier voor te bereiden. Wat een leven en wat een werk in en door onze gemeenten!

T. Jansma

LEVEN VAN ééN HOND MEER WAARD?

Studenten in München kondigden luidruchtig aan uit protest tegen het voortduren van de oorlog in Vietnam op een der stadspleinen een herdershond te zullen gaan verbranden. Een golf van verontwaardiging ging door de stad. De 14.000 leden sterke vereniging voor dierenbescherming kwam in het geweer, hield een felle protestdemonstratie en vergaderde om te overleggen hoe ze, desnoods met de hulp van politie en leger, het ongelukkige dier zou kunnen redden. Daarop verklaarden de studenten lakoniek hun doel bereikt te hebben. „De inwoners van deze stad hebben nu bewezen heel wat meer begaan te zijn met het leven van een dier dan met de ellende en de dood van miljoenen menselijke wezens in Vietnam. Overigens hebben we helemaal niet de bedoeling gehad werkelijk een hond te doden."

Zo gaan wij het doen

DE ACTIE, die onder de naam Handelingen '69 gevoerd wordt, begint op gang te komen. In de meeste gemeenten wordt op het ogenblik hard gewerkt aan de planning en uitvoering van activiteiten, die, zo is de bedoeling, in maart van het volgend jaar hun hoogtepunt zullen bereiken. Dat blijkt o.a. uit het onlangs verschenen eerste nummer van het Handelingen-bulletin, een uitgave van de landelijke plancommissie. De verschijning daarvan, hoe eenvoudig van opzet en uitvoering ook, is een goede zaak. Willen we bij het werk in eigen gemeente inspiratie opdoen, dan is het van belang te weten wat er in het kader van de actie in de andere gemeente zoal gaande is. Dat kan ons alleen maar stimuleren om op de ingeslagen weg voort te gaan.

Wij hebben in Groningen-Zuid een aanlooptijd nodig gehad. Niet dat wij niet van de noodzaak van een bijzondere krachtsinspanning op het gebied van de evangelisatie overtuigd waren. Ook niet dat wij ons, als het zover zou komen, daaraan zouden willen onttrekken, bepaald niet. Reeds in de herfst van 1967 had de evangelisatiecommissie van onze gemeente een serie gespreksavonden belegd, waarop deze materie aan de orde kwam. Toen in november van dat jaar te Hoogezand een eerste oriënterende bijeenkomst gehouden werd voor de gemeenten in deze contreien, waren ook wij van de partij.

Hoe het groeide

't Was voor ons niet zozeer de vraag, of er iets zou moeten gebeuren. De tijd was er rijp voor, de gemeente misschien nog niet helemaal. Want wàt er gebeuren moest en hoe, daarover liepen de meningen aanvankelijk nogal uiteen. Ds Th. van der Laan omschreef Handelingen '69 destijds als 'een evangelisatiejaar, dat **alleen** ten doel heeft door middel van de **plaatselijke** gemeente . . . te evangeliseren'. Maar wij beseften direct al, dat je met zo'n definitie, praktisch gesproken, verschillende kanten uit kunt.
Ook realiseren we ons, dat de gemeente achter deze onderneming zou moeten staan. Vandaar dat wij in een rondzendbrief aan alle leden en vrienden met nadruk stelden, 'dat de gemeente metterdaad toont, dat zij dit stuk werk ter hand wíl nemen; dat het daarvoor benodigde geld er komt; en dat vele krachten zich voor deze actie inzetten....'.
De antwoordstroken werden opgehaald. De reacties kwamen binnen. Er werden toezeggingen gedaan. Toen besloten we de actie in onze gemeente met kracht ter hand te nemen. De kerkeraad gaf de evangelisatiecommissie opdracht de plannen verder uit te werken. Daartoe werd de commissie allereerst belangrijk uitgebreid. Daarna werden de voornaamste taken in onderling overleg verdeeld. De meeste commissieleden kregen elk een bepaalde wijk toegewezen, terwijl de anderen werkzaamheden van meer algemene aard (secretariaat, administratie, financiën, organisatie, publiciteit, etc.) voor hun rekening namen.

Natuurlijk probeerden we alles zo goed mogelijk voor te bereiden. Dat moest ook wel, want de actie zou ons geld kosten, veel geld zelfs. Maar de gemeente heeft ons in dezen niet beschaamd. Van het voor dit jaar toegezegde bedrag van ± f 3000,— (voor 1969 is een iets lager bedrag toegezegd) hadden wij medio november f 2580,— ontvangen. Daarvan is een bedrag ad f 1250,— overgemaakt aan het Unie-bureau in Arnhem, zulks ter bestrijding van de in landelijk verband gemaakte kosten.
Na de toogdag in Epe op 14 september j.l. begonnen onze plannen vastere vormen aan te nemen. Toen achtten wij het moment gekomen, waarop wij de gemeente wat uitvoeriger konden informeren. Door de uitgave van **Hand in hand** hoopt de evangelisatiecommissie daartoe bij te dragen. De bedoeling is, dat dit mededelingenblad met niet al te grote tussenpozen verschijnen zal en aan de kerkgangers worden uitgereikt. Zouden wij het per post moeten verzenden, dan kwam het veel te duur. Wij kunnen ons goede geld — met Handelingen '69 in zich — wel beter besteden!
Intussen heeft een groep werkers in de maand oktober het speciale nummer van **De Zaaier** verspreid. Daarbij vonden 5000 exemplaren hun weg naar de huizen en, naar wij hopen, harten der mensen. We overhandigden het blad met een persoonlijk woord en hebben heel wat prettige reacties gehad. Zo is het ons opgevallen, dat velen van de Baptisten hadden gehoord; maar weinigen vroegen, wat dat toch wel voor lieden waren!

Diverse activiteiten

Nu iets over de wijze, waarop wij de actie in onze gemeente denken te voeren. In dit verband moeten eerst de **bijzondere diensten** worden genoemd. Deze worden sinds jaar en dag elke derde zondag in de maand gehouden. In deze diensten hebben wij dikwijls een voorganger-van-elders in ons midden, terwijl ook muziek- en zanggroepen daaraan medewerking verlenen. Meestal trekken onze bijzondere diensten een grote schare belangstellenden, ook van buiten de gemeente.
Momenteel vinden in de wijken **gespreksavonden** plaats. Deze worden geleid door een lid van de evangelisatiecommissie, in de meeste gevallen door het wijkhoofd. Wij hebben met deze werkwijze in de acht jaar, dat deze avonden gehouden worden, de nodige ervaring opgedaan. De inschakeling van de wijkhoofden als gespreksleiders is evenwel een nieuw element. We behandelen op deze avonden de brochures, die door de landelijke plancommissie werden uitgegeven. Deze maand zal in alle wijken de reeks van drie avonden worden afgesloten.
Elk jaar wordt door onze gemeente een flink aantal Kerstnummers aan de man gebracht. Wij meenden er goed aan te doen de **Kerstnummerverspreiding** deze keer af te stemmen op de actie-in-uitvoering en onze bestelling dienovereenkomstig te verhogen. De verspreiding geschiedt wijksgewijze onder leiding van het desbetreffende hoofd van de wijk.
Van het materiaal, dat ons tot dusver door de landelijke plancommissie ter beschikking is gesteld, heeft de **bijbelstudie** onze bijzondere belangstelling. Van half januari tot en met februari worden voor àlle medewerkenden en overige belangstellenden zes bijbelstudieavonden over het boek Handelingen belegd, die door de voorganger zullen worden geleid, Wij hopen op deze avonden ook voldoende tijd in te ruimen voor gebed en voorbede. Het gevaar van activisme is immers niet denkbeeldig, zeker niet in onze gemeenten.
In de maanden januari en februari gaat een **huisbezoekactie** van start. Wij hebben ons afgevraagd, of wij daarbij huis-aan-huis zouden moeten gaan dan wel ons beperken tot het bezoeken van de vrienden der gemeente en de ouders van de kinderen op onze clubs en zondagsscholen. We hebben voor de tweede, meer bescheiden opzet gekozen. Velen zullen bij deze actie worden ingeschakeld, opdat elk bezoekersteam niet meer dan drie gezinnen voor z'n rekening hoeft te nemen. Wij achten dit onderdeel van het werk zo belangrijk, dat wij daaraan bij de voorbereiding en uitvoering de grootst mogelijke zorg willen geven.
In maart hopen wij de **Zaaierverspreiding** opnieuw op grote schaal ter hand te nemen. Er verschijnt dan weer een bijzonder Handelingen-nummer, zo hebben we kunnen vernemen. Met de verspreiding in oktober van dit jaar hebben wij, zoals gezegd, positieve ervaringen opgedaan.
Voor de gemeenten in Groningerland vindt op zaterdag 1 maart in de **Sorghvliethal** te Veendam een ontmoetingsdag plaats. Deze wordt voorbereid door de gewestelijke plancommissie van de Noordelijke en Veenkoloniale Bond. De dag in Veendam moet het startsein geven voor de manifestaties, die in maart van het volgend jaar in vrijwel alle gemeenten gehouden worden.
Een week later, op 8 maart, geeft Irene Jordan een concert in de grote zaal van de **Harmonie** in Groningen. Miss Jordan

7

NADER BEZIEN

De wijsheid van deze wereld

Premier De Jong zal het voorstel om (in drie jaar tijd) 225 miljoen gulden extra voor de Nato te besteden er wel door krijgen. Ook de andere Nato-landen, althans de meesten, getroosten zich een extra financiële inspanning; West-Duitsland loopt daarbij voorop met zelfs het tienvoudige van de nederlandse extra-bijdrage.

Dadelijk na de militaire interventie van Sovjet-Rusland en zijn vazallen in Tsjechoslowakije hebben we in dit rubriekje de vrees uitgesproken dat het ,Westen' slechts één konklusie uit het gebeuren in het land van Johannes Hus zou weten te trekken, namelijk versterking van de Nato. Het schijnt voor hen die in machts-kategorieën denken de enige gevolgtrekking te kunnen zijn. De àndere konklusie — door de geschiedenis en ook door het tsjechoslowaakse gebeuren meer voor de hand liggend — om vooral de geestelijke weerbaarheid te verhogen (o.a. door beter onderwijs) klinkt hen die al hun hoop vestigen op militaire afschrikking onrealistisch en dus dwaas in de oren. Een dezer weken ingediend voorstel om minder leerlingen per klas mogelijk te maken, werd door dezelfde regering De Jong als financieel onmogelijk afgewezen, hoewel de daaraan verbonden kosten veel minder waren dan de extra nato-miljoenen.

Intussen verwondert deze ontwikkeling ons niet. Het was te verwachten. Het is immers de konsekwentie van de ideologie die aan het militaristische denken — en dus ook aan de ideologie van de noordatlantische verdragsorganisatie — ten grondslag ligt. Het is de wijsheid van deze wereld.

Het wordt ons steeds duidelijker, dat deze wereld niet anders kan. Zelfs christenen — die toch beter (moesten) weten — hebben er vaak moeite mee om deze wereldse wijsheid te (blijven) zien als die welke door God als dwaasheid is ontmaskerd en onttroond.

„Wij weten, dat eenmaal de spies wordt verbroken". Dat Rijk verwachten we. Intussen predike de gemeente „Christus, de kracht Gods en de wijsheid Gods". Er moet bovendien uit geleefd en naar gehandeld worden. Dwars tegen de publieke opinie in. „Want het dwaze van God is wijzer dan de mensen en het zwakke van God is sterker dan de mensen".

v. D.

is lid van de Metropolitan Opera in New York. Zij maakt een toernee door ons land in verband met de actie Handelingen '69 en zal daarbij ook onze stad bezoeken.

In maart valt dan het hoogtepunt van onze activiteiten. Er zijn om te beginnen bijzondere diensten op de zondagen 9, 16 en 23 maart. Ook op doordeweekse dagen vinden verschillende bijeenkomsten plaats. Zo is er o.a. een **Walk-in Talk-in,** waar iedereen naar binnenlopen kan om een kopje koffie te drinken en een praatje te maken, kortom om zich op de hoogte te stellen van wat ons in deze actie zozeer bezig houdt. Voorts zijn er twee middagen voor de kinderen, een jeugdrally en een muziek- en zangavond.

In het begin van dit jaar zijn we met kerkdiensten in Helpman begonnen, voorlopig eenmaal in de maand. Ook hebben wij in dat deel van de stad reeds een zondagsschool en een Zusterhulpafdeling. Wij hopen deze arbeid in het kader van de actie Handelingen '69 verder uit te bouwen.

Tussentijdse balans

De opsomming hierboven wil slechts een indruk geven, meer niet. Wij weten n.l. op dit moment niet, hoe het allemaal zal uitpakken. Ook niet, of onze aanpak, menselijkerwijs gesproken, kans van slagen heeft. Wat we wel weten is, dat er iets gebeuren moet. Dat wij met het evangelie **naar-de-mensen-toe** moeten. Daarom kunnen we niet volstaan met het beleggen van bijzondere diensten en manifestaties; we moeten er zelf op uit. Vooral de huisbezoekactie beschouwen we als een prachtige kans om mensen met het evangelie in aanraking te brengen.

We zijn — dat hebt u wel begrepen — vol goede moed. Niet vanwege onszelf, maar vanwege de Heer. Hij heeft beloofd om met ons te zijn 'al de dagen, tot aan de voleinding der wereld'. Maar dan moet het ons er allereerst om begonnen zijn de mensen tot **discipelen van Christus** te maken.

Nu al ontdekken wij, dat deze actie ook de gemeente zelf goed doet. Dat velen thans beginnen mee te doen, die eerst een afwachtende houding aannamen. Dat zich krachten en talenten onder ons openbaren, waarvan wij het bestaan voorheen slechts konden vermoeden. De eerste zegen van Handelingen '69 is voor de gemeente zelf. We zullen fouten maken, misschien wel veel fouten. Maar het komt er maar op aan, dat wij betrouwbaar blijken (verg. 1 Cor. 4:2). **De rest is Gòds zaak.**

J. A. Brandsma

1 MAART "TOOGDAG" TE VEENDAM

De plancommissie van de groninger gemeenten organiseren gezamenlijk in het Noorden van ons land een "Toogdag" in de Sorghvliethal te Veendam. Het zal een dag van appèl en ontmoeting zijn, waar vele mensen verwacht worden. Deze dag is gepland op zaterdag 1 maart, aanvang 10 uur — sluiting 's middags 4 uur.

In de maand maart vinden vele activiteiten in de gemeenten plaats en geheel aan het begin daarvan staat deze dag van appèl en ontmoeting. Men zal zich bezig houden met "de opdracht der gemeente", het in praktijk brengen van ons "christen-zijn", terwijl de dag besloten wordt met een evangelisatieboodschap. Er wordt nog hard aan het programma gewerkt. Voor de kinderen is er een speciaal programma, zodat die gerust mee kunnen komen en zelfs voor de babies zal gezorgd worden. Het hele gezin zal dus deze dag kunnen bezoeken. Hoewel deze dag georganiseerd wordt door de plancommissies van de groninger gemeenten, houdt dat niet in, dat deze dag nu alleen maar bezocht mag worden door de gemeenten van dit gewest. Deze "Toogdag" staat voor een ieder open. De medewerking bestaat ook niet alleen uit personen van het gewest Groningen.

Ovef het programma zullen nog nadere gegevens gepubliceerd worden. De Sorhvliethal, waarin deze "Toogdag" gehouden zal worden, biedt ruimte aan meer dan 2000 bezoekers. Dus velen kunnen komen en velen worden verwacht.

Bezoek deze "Toogdag" te Veendam!

Namens de gewestelijke plancommissie,

K.. Corporaal.

VERBETERING

Het adres van ds Chr. Eijer is: Zuiderlaan 36, Hoogezand; tel. 05980-2368. Men verbetere ook het Unie-adresboek!

De gemeente te Jeruzalem VIII

3. VOORGANGERS EN DIENAREN

e. jongemannen

De geschiedenis van Ananías en Sapphira brengt ons met een gevaarlijke houding en een verdrietige situatie in aanraking. Het einde van deze beide mensen is bitter geweest. Het lijkt misschien wreed van Petrus, zulk een hard oordeel te vellen over deze man en deze vrouw.
Dáárover echter wilde ik het hier dit keer niet hebben. Maar wel over een notitie van Lucas in Hand. 5 : 6 en 5 : 10. Lucas vertelt n.l., dat ná de dood van Ananías en Sapphira de jongemannen kwamen om voor de begrafenis zorg te dragen. Beide keren gebruikt Lucas een verschillend woord, dat echter in onze spraak met één woord vertaald is.
Beide woorden duiden er op, dat het hier gaat om mannen, die nog jong zijn. Jongeman is dus echt een leeftijdsaanduiding. In tegenstelling tot ouderen, gaat het hier over jongeren.
Dat zegt ons, dat er in de gemeente van de Heer te Jeruzalem niet alleen maar oudere, bezadigde mensen waren, maar ook jongeren. Die werden betrokken bij het evangelisatiewerk van de gemeente. De gemeente sprak niet alleen maar tot ouderen, maar ook tot jongeren. Allen werden opgeroepen tot bekering.
En ze zijn gekomen: jongemannen (zie verder I Jo 2 : 13, 14, I Ti 5 : 1, 2. 11, Ti 2 : 4,?), en dus ook jonge vrouwen.

* * *

In Jeruzalem hebben deze jongemannen blijkbaar geweten van een taak. Zij werden ingeschakeld, zo lijkt het ons, voor allerlei werkzaamheden. Onder andere ook voor lijkbezorging. Want dat het hier niet om beroepsbegravers gaat, is wel duidelijk. Zij zijn dienaren in de gemeente.
Zij voeren opdrachten uit. Dat was voor Joden — want de gemeente in Jeruzalem bestond uit Joden — op zich geen schande. Maar het begraven van gestorvenen betekende voor de Jood altijd verontreiniging. Waren de christusgelovige Joden vrij van de angst om een lijk aan te raken? Hoe dat ook zij, de jongemannen voeren een opdracht uit: zij begroeven Ananías en Sapphira. Zij wikkelden hen in doeken en brachten hen weg.

* * *

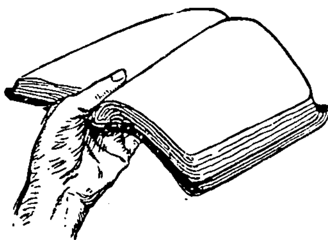
We lezen nergens anders, dat deze jongemannen in Jeruzalem bepaalde diensten vervulden. Voor Lucas was daartoe wellicht geen reden. Dat de jongemannen geen ambtsdragers in onze zin geweest zijn, behoeft nauwelijks betoog. Maar wat wel betoog behoeft, is de vraag, of onze gedachten over het ambt bijbels gefundeerd zijn, dan wel vanuit een Romeins-middeleeuws en grieks geïnspireerd staatsbesef. Met andere woorden: in de gemeente van Jeruzalem kende men blijkbaar geen scherp afgebakende bevoegdheden. We zagen immers al in vorige beschrijvingen, dat de diakenen direct na hun verkiezing tot de dienst der tafels begonnen te prediken. Dát was toch bij uitstek het werk der apostelen, die ook uitdrukkelijk verklaarden, dat zij zich aan dat werk wilden houden, Hd 6 : 4.
Wat echter wel duidelijk naar voren komt vanuit het leven der Jeruzalemse gemeente, dat is, dat men voor diverse taken niet schroomde mensen aan te wijzen, aan te stellen. Het werk moest gedaan worden. En het kon het beste gedaan worden door aan te passen bij de mogelijkheden van de gelovigen: de apostelen als getuigen van Jezus' prediking, dood en opstanding als predikers, de diakenen als dienaren van de tafels (de armenverzorging), die echter ook prediken, de jongemannen, sterk en gezond, o.a. als lijkendragers.
Vanwaar deze soepelheid in het aanpakken van de werkzaamheden, deze soepelheid in het verdelen van de opdrachten? Ik dacht, dat deze soepelheid aanwezig was, omdat men wat wij het ambt noemen, niet kende. Men kende het ambt niet als een status, als een bevoegdheid (alleen), maar als een dienst aan de gemeente.
Anders gezegd: ik krijg niet de indruk, dat de Jeruzalemse gemeente moeilijkheden had of maakte, als iemand buiten zijn opdracht ging. Men zag het „ambt" immers niet als wezenlijk voor de gestalte van de gemeente. Het „ambt" behoorde niet tot het wezen van de gemeente, maar tot de noodzakelijke attributen, die het welzijn van de gemeente moesten en konden bevorderen. Een gemeente van gelovigen ontstaat niet als men ouderlingen en diakenen verkozen heeft. Een gemeente van gelovigen wordt zichtbaar in haar werken: volharden bij het onderwijs der apostelen, de breking des broods, de gemeenschap en de gebeden.
Vragen we, welke betekenis deze gegevenheden voor ons vandaag hebben, zo zou ik dat in enkele punten willen vastleggen:

1. niet een kerkrecht, gebaseerd op een staatsrecht, is fundamenteel voor het wezen van de gemeente, maar wel de betrokkenheid van de leden der gemeente op Christus;
2. tot welzijn van de gemeente behoort de gemeente te bidden om predikers van het woord des Heren, om opzieners op de levenswandel der gelovigen, om mannen en vrouwen, die de behoeftigen der gemeente in het oog houden, en verder om al die mannen en vrouwen, die (mede) helpen aan de uitvoering van de verschillende takken van arbeid, die op en buiten het gemeentelijk erf noodzakelijk zijn;
3. ouderling, dat iedere diaken „van alle markten" thuis moet zijn. Het is heel goed denkbaar, dat iemand begaafd is om leiding te geven aan de arbeid der gemeente, zonder dat hij het in zijn mars gekregen heeft, een goed opziener, een goede zielzorger te zijn. Concreet is dit te maken aan b.v. het werk van een secretaris en een penningmeester; het is niet goed in te zien, waarom dit *werk* gedaan moet worden door iemand, die door ons in het *ambt* van *diaken* is bevestigd. Waarom niet door een ouderling? Waarom überhaupt door een ambtsdrager?;
4. voor een goed functioneren der gemeente kan het wenselijk zijn, dat tot instelling van meerdere diensten beslist wordt, of dat tot splitsing van bestaande diensten besloten wordt. Ik zou dat concreet willen maken aan de positie van de voorgangers. Waarom moet — zoals dat in verreweg de meeste gemeenten het geval is — persé de voorganger voorzitter van de gemeentevergadering en van de kerkeraadsvergadering zijn? Waarom zou dit niet evengoed — en wellicht zelfs beter — gedaan kunnen worden door iemand, die geen theologie gestudeerd heeft? Is iemand, die in zijn dagelijks werk geroepen is beslissingen te nemen en leiding te geven aan een bedrijf of aan een deel daarvan, niet ook capabel om in de gemeente leiding te geven?;
5. het is jammer, dat veelal tijdgebrek er de oorzaak van is, dat de werkers in de gemeentelijke arbeid elkaar zo weinig kunnen ontmoeten. Voor een goed functioneren is echter dit contact onontbeerlijk. Evenzo is het bijzonder spijtig, dat over het algemeen de belangstelling van de leden der gemeente voor de diverse takken van arbeid (b.v. het jeugdwerk) minimaal is;
6. het verdient aanbeveling, onderscheid te maken tussen de verantwoordelijke dienaren, en de aspirantdienaren. M.a.w.: een gemeente zal er wél bij varen, als zij haar keuze van b.v. ouderlingen en diaken niet baseert op sympathie of familierelaties, maar op prestaties, vooropgezet, dat deze prestaties vanuit de toewijding aan de Heer en de gemeente voortkomen.

Ploeger

Lezers aan het woord

Wat zullen we lezen?

Israëls toekomstverwachting is normgevend en maatgevend voor de toekomstverwachting van de gemeente van Jezus Christus. Wij kunnen niet iets ànders verwachten dan Israël, wij kunnen ook niet mìnder verwachten dan Israël.

zondag	**15 dec.**	**Jes. 2 : 1-5**	**God heeft àlle volken op 't oog**
maandag	**16 dec.**	**Jes. 9 : 1-6**	**God doet het door een Kind**
dinsdag	**17 dec.**	**Jes. 11 : 1-10**	**Het klinkt ongelooflijk**
woensdag	**18 dec.**	**Jes. 35 : 1-11**	**Het kan niet op**
donderdag	**19 dec.**	**Jes. 42 : 1-7**	**Wat Jezus zal doen, en wat niet**
vrijdag	**20 dec.**	**Jes. 49 : 1-7**	**Wereldomvattend werk**
zaterdag	**21 dec.**	**Jes. 50 : 4-9**	**Niet begrepen, daarom veracht**

Pl.

„DE ZAAIER" OOK VOOR DE SCHIPPER?

In het nummer van ons weekblad De Christen van 22 november j.l. stond op de achterpagina dat er 79,500 kerstnummers van De Zaaier besteld waren. Dat is een geweldig aantal.
Voor mij is het echter altijd de vraag, hoeveel er onder de **varende** bevolking terecht komen.
Het is n.l. zo, dat er in 23 jaar dat we lid van een baptistengemeente zijn, ons nog maar één keer een Zaaier aan boord aangeboden is, terwijl er van Hervormde en Gereformeerde kerken en andere genootschappen, veel werk onder de schippers gedaan wordt. Het is echt **niet** mijn bedoeling om **kritiek** op onze gemeenten uit te oefenen, maar zo langzamerhand begin ik te geloven dat de schippers een vergeten groep worden in onze baptistenwereld. (Behalve dan in het betalen van onze bijdrage).
Mag ik misschien een paar voorbeelden geven? Een baptistengemeente (in het Noordoosten van het land) die uit haar kerk gegroeid is vanwege het aantal leden en waar we vaak een zondag doorbrengen: Van al deze leden is nog nooit één met een Zaaier aan de waterkant gezien, terwijl er toch vaak veel schepen in de haven liggen. Een andere gemeente kreeg van een schipper een bedrag voor gratis verspreiding van de Zaaier onder de schippers. Bij navraag bleek er niet één bezorgd te zijn. Vermoedelijk zijn ze hier of daar in een instelling terecht gekomen, wat op zichzelf ook wel goed is, maar het was de bedoeling niet.
Daarom, broeders, zusters, als U (wij) er met De Zaaier op uit trek(ken) klop dan ook eens bij een schipper op de plank, of aan de stuurhut, en breng ook hen de boodschap van het Evangelie aan boord. (Met een blaadje met de kerkdiensten!)
Misschien zult u zeggen: ja maar die schepen zijn zo glad en moeilijk begaanbaar. Och voor een paar jonge mensen zie ik er heus niet zo veel moeilijkheden in, en u hebt weer eens een andere ervaring.
Zullen we het doen? Met verwachting zie ik de komende kersttijd tegemoet.
Een gezegend kerstfeest wordt u toegewenst door uw varende broeder en zuster

C. Timmer
S. Timmer-Flobbe

BABY IN DE KERK? (2)

Wat komt er om de hoek kijken? Ik geloof zeker, bij degene die de baby tijdens de opdraging gaarne in de kerk zouden zien, echt geen verkapte kinderdoop. Die daar mee zit, is geen baptist.
Toen onze dochter geboren was, hebben wij bij ons thuis een kleine huissamenkomst gehad, ouders, grootouders en buren, waarin ds Reiling onze dochter aan de Heer heeft opgedragen. Was dat nodig? Neen. Reeds voor de geboorte hadden wij het verloop en de toekomst aan de Heer overgegeven. En elke dag hebben mijn vrouw en ik, onze kinderen en onszelf opnieuw aan Hem opgedragen. Dat doen wij nog steeds en zullen het blijven doen. Toch heeft die samenkomst in beperkte kring ons wat gedaan.
Op de christelijke U.L.O. werd eens de vraag aan de leerlingen gesteld, wie als kind gedoopt was. Onze dochter heeft het toen als een gemis gevoeld dat haar hand niet omhoog kon gaan. Hebben wij gefaald in de opvoeding? Ja. Wij hadden haar toen reeds zo ver moeten brengen, dat ze er klaar mee was. Maar zou het voor onze opgroeiende kinderen niet meer spreken en hun de band met de gemeente doen gevoelen, wanneer zij bij herhaling zien, dat bij de opdraging het kind aanwezig is? De gedachte zal opkomen, dat is ook met mij gebeurd. Waarom wel huwelijksinzegening in de kerk en de zegen op het huwelijk niet? Wordt de opdraging er niet veel meerzeggend door? Tot de kinderdopende kerken kunnen wij zeggen: tot zover gaan wij, maar de bijbel laat niet toe, hieraan ook enige gedachte over de doop te verbinden. Voor mij is het zeker, de ouders zegt het meer, het is een belevenis, en de kinderen zien wat gebeuren, waarop ze terug kunnen vallen. Moeten wij zo iets achterwege laten uit vrees? Dan zijn wij niet duidelijk in het stellen van de voorwaarde voor de doop en dat is toch niet het geval.

Voorburg, 1 december — W. Pots

BABY IN DE KERK? (3)

Wanneer een gelukkig en dankbaar ouderpaar zijn pasgeboren kind in het midden der gemeente zou brengen om het daar aan de Heer te laten opdragen, dan is br Veenstra — blijkens zijn ingezonden stuk in De Christen van 29 november — bang dat daarmee de kinderdoop om de hoek van de kerkdeuren komt kijken. Het verschil tussen beide handelingen lijkt mij echter dermate groot, dat men bij nuchtere beschouwing alleen maar tot de konklusie kan komen dat deze veronderstelling volkomen ongegrond is. Het ene heeft immers totaal niets met het andere te maken. Of denkt br Veenstra werkelijk zó geringschattend over zijn broeders en zusters, dat zij deze „verleiding" niet zouden kunnen weerstaan en de kinderdoop zullen gaan invoeren?
Houden dan bijv. de kaarsen — die in de Adventstijd in vele van onze baptistenkerken tijdens de diensten branden — soms ook het gevaar in dat wij wel eens spoedig met de plaatsing van Mariabeelden in onze kerkgebouwen gekonfronteerd kunnen worden? Deze veronderstelling lijkt mij al even vergezocht als de andere.
Dan blijft nog over het wel meer aangevoerde argument dat de kinderdopende kerken de aanwezigheid van babies in onze diensten met welgevallen zouden aanzien en het als een stap in hun richting beschouwen. Daarom zouden wij het niet moeten doen. Wanneer wij echter iets nalaten omdat "men" er anders wel eens een verkeerde konklusie uit zou kunnen trekken, dan nemen wij wel een uitermate negatief standpunt in.
Neen, wanneer men ergens tegen wil ageren, dan zal men toch op zijn minst met positieve en redelijk gemotiveerde tegenwerpingen moeten komen.
Br Veenstra merkt verder op, dat wij bij voorbede voor zieken, gevangenen etc. dezen toch ook niet in onze diensten halen.
Neen, uit praktische overwegingen is dat veelal niet mogelijk, maar zou het geen goede zaak zijn dat in geval van ernstige ziekte de gemeente naar de zieke ging? Nu zullen de meeste zieken niet de hele gemeente kunnen ontvangen, maar een groepje broeders en zusters zou samen met de voorganger naar de zieke kunnen gaan en hem in gebed de Heer opdragen. Waarom niet?
En om nu met het opdragen weer te eindigen: is het nu werkelijk zo vreemd dat een dankbaar ouderpaar zijn kind letterlijk temidden der gemeente brengt om het dáár aan de Heer te tonen onder gebed en dankzegging? Zouden én de ouders én de gemeente er niet door gezegend kunnen worden? Wij moesten maar eens wat minder bang zijn voor wat "men" er van zegt of denkt!
En tenslotte, werd de Here Jezus Zelf ook niet door Zijn ouders in de tempel gebracht om Hem aan de Heer te tonen?

Sneek — W. Helfrich

ABONNEES

Betaal nu het abonnementsgeld voor De Christen.

ƒ 17,— voor het gehele jaar 1969.
ƒ 8,50 voor het eerste halfjaar 1969.
ƒ 4,25 voor het eerste kwartaal 1969.

Wie tijdig (= voor het kwartaal begint) betaalt, bespaart zich de kosten van een kwitantie, die in 1969 ƒ 1,25 zijn. In 1968 betaalden abonnees onnodig ca ƒ 2.000,— aan inkassokosten, doordat ze niet tijdig gireerden. Weest er dus op tijd bij en gireer nú het abonnementsgeld op giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam onder vermelding van abonnementsgeld De Christen.

DE CHRISTEN

20 december 1968
83e jaargang — 51

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

Feest van Gods barmhartigheid

Kerstmis is het feest van Gods barmhartigheid. Het feest van God die Zijn bivak opslaat bij de mensen en die dan die aardse tent wijd openzet voor herders en heidenen, voor Joden en Grieken, voor iedereen.
Kerstmis betekent dat God zich in Christus blootstelt aan de felle winden van menselijke haat en de dodelijke vrieskou van niets ontziend egoïsme. Het is het feest van God Die uitbreekt, afdaalt, prijsgeeft, offert. Die komt om licht te ontsteken en warmte te brengen. Het is het feest dat God aanricht voor de verlorenen, eenzamen, armen, misdeelden, verstotenen, rechtelozen, misvormden, daklozen, verdwaasden en verdwaalden.
En G o d s f e e s t v r e u g d e bestaat daarin, dat Hij zich verheugt over de hongerigen die zich zat-eten aan Zijn tafel, de eenzamen, die een plaats krijgen in Zijn hemels huisgezin, de gebogenen, die weer rechtop kunnen gaan, de verloren zonen die thuiskomen.
O armen, droeven, blinden, de hoofden opgericht . . .!

Waarin bestaat onze feestvreugde?

Sommigen maken zich in deze tijd bezorgd over onze moderne manier van kerstfeest vieren. En terecht.
Er zijn er, die alle versierselen taboe achten en de kerstkalkoenen in de diepvries laten. Uit protest. En wij begrijpen dat. Toch is kerstmis féést, groot feest. Want God kwam in Christus bij de mensen. Er is uit 's werelds duistere wolken een licht der lichten opgegaan! En je mag best laten merken dat het feest is.
Maar kerstmis mag en kan g e e n g e s l o t e n f e e s t zijn. Geen feest, waarbij we onszelf met eventueel onze vrienden opsluiten, en de anderen, die in de kou staan, buitensluiten. Geen feest volgens het advies van de banketbakker: „V e r w e n U z e l f met ons heerlijk kerstgebak . . . Uw banketbakker wenst U sfeervolle kerstdagen toe . . ."
Kerstmis is niet bedoeld als een ik-geconcentreerd feest, maar als het feest van God en de naaste.

Sluit het Kind niet buiten

Het gevaar is er voor iedere christen, dat hij het Christusfeest viert zonder het Kind.
Onze Heer zegt tegen Zijn volgelingen: „Wat ge aan een van deze mijn minste broeders gedaan hebt, dat hebt gij aan Mij gedaan."
Wanneer we hen het goede aandoen, hebben we het Hem aangedaan.
Wanneer we hen het kwade aandoen, hebben we het Hem aangedaan.
Wanneer we hen negeren, hebben we Hem genegeerd.
Wanneer we hen buitensluiten, hebben we Hem buitengesloten.
Misschien staat Hij aan onze deur en klopt met de hand van een eenzame, die warmte, meeleven, gemeenschap zoekt. Sluit Hem niet buiten want waar blijft dan Uw feest?
Dan kan het „ere zij God" klinken, maar eren w i j Hem?
Dan kunnen we een plaatje opzetten: Nu zijt wellecome, maar is Hij wel welkom?

Kerstfeest: feest van geven

Met kerstmis geeft God zijn Zoon. Het Hoogste, het Beste, Zichzelf. De herders komen, ze ontvangen Hem, en daarna beginnen ze te geven. Ze knielen neer, ze geven zichzelf.
De wijzen komen, ze ontvangen Hem, en daarna beginnen ze te geven, goud, wierook, mirre, en bovenal: zichzelf.
Kerstmis 1968: Hij geeft zichzelf aan ons. Laten we beginnen te geven: onze liefde (van Hem ontvangen), onze boodschap (van Hem ontvangen), ons begrip, onze bijstand, onszelf.

H. v. d. Werf.

zand en zaad

HOEVER HET LICHT SCHIJNT...

Telkens heb ik mij voorgenomen iemand te vragen met mij op een donkere avond naar buiten te gaan. Even vaak aarzelde ik omdat mijn vraag aan hem hem belachelijk zou voorkomen. Ik wilde hem alleen maar vragen op die stille weg, ver van de stad, een lucifer aan te strijken. Wij zouden het vlammetje en elkaar zien. Dan zou het doven en ons in grote duisternis achterlaten. Daarna zou ik zeggen: Blijf jij nu staan, ik zal verder wandelen en als ik tweehonderd passen gedaan heb zal ik fluiten en dan moet je weer een lucifer aanstrijken. Als ik daar het licht heb kunnen zien, zal ik nog eens honderd passen doen en ik zal op mijn vingers fluiten. Dan moet je opnieuw een lucifer laten branden en ik zal kijken of ik het zien kan. Zo zou ik door willen gaan, totdat hij mij niet meer zou kunnen hooren, al kan ik schel fluiten op een paar vingers. Ik zou willen weten hoeveel honderden meters ver je op een decemberavond dat kleine lichtje kunt zien. Misschien wilt u het eens proberen en het mij vertellen. Och nee, het is niet belangrijk. Nut heeft het verder ook niet veel. 't Is maar zo een idee. Wel al jaren oud bij mij. En altijd weer tot leven komend in deze maand. Het zal aan de duisternis liggen en misschien aan de kaarsen, die al lichtend langzaam sterven.

Ik dacht ook: wat gaat nu verder het licht of het geluid? U hebt gelijk, het ligt aan de kracht van of het licht of het geluid. Een vuurtoren is zo oneindig ver weg te zien en een scheepsfluit zo ver te horen. Maar ik wilde het alleen maar van een lucifer weten. Ik heb zo het gevoel dat die afstand heel ver is vergeleken bij het vlammetje, dat zich geluidloos in de ruimte verliest.

U moet zich kunnen voorstellen hoeveel bijbelwoorden me nu te binnen vallen en hoeveel versjes en liederen zingend door de geest trekken. Daar komt het: Jezus zegt, dat Hij hier van ons verwacht... en oprijzend als een orgel hoor ik: 't Licht dezer wereld is reddend verschenen... en opeens dringt het woord zich baan: waaronder gij schijnt als lichtende sterren in de wereld. Ja, die sterren; dat is nog heel wat anders dan zo'n lucifertje of een kaarsje. Wat moeten dat ontzettende vuren zijn. Maar hier zal ik toch zonder die kleine lichtjes niet kunnen.

Jezus heeft eens een heel mooi woord over Johannes, de Doper, gezegd: hij was de brandende en schijnende lamp en gij hebt u een tijd lang in zijn licht willen verheugen. Ik ben er zeker van dat u zich bizonder gezegend zou voelen als de Heer van u zou zeggen: deze vrouw is een lamp in haar huis: deze man is een licht in zijn kring van medewerkers. Zijn alleen geleerden lichten? We weten beter. Het waarachtige licht brandt niet in het hoofd maar in het hart. Waarachtig licht stroomt uit goddelijke wijsheid, die van boven is. Waarachtig licht vloeit woordeloos uit de liefde, die zichzelf niet zoekt. Waarachtig licht valt over de wegen van die hopen op God. En de hoopvollen zijn het die in de decemberduisternis van deze wereld licht uitstralen.

Niet wij formuleerden het woord: gij zijt het licht der wereld. Het is wel een groot woord voor kleine mensen, maar Jezus dacht aan u en mij. En daar komt het versje weer en de lucifer, die ik zo graag zag branden om te ontdekken hoever een klein licht kan schijnen.

In deze dagen reizen we naar Bethlehem. Zie hoe Gods licht der wereld schijnt in alle windstreken, door alle eeuwen. Geen mens zal kunnen doven het licht dat God ontstak. Het licht schijnt overal. Mensen mogen een Golgota creëren, God laat het lichten in de dalen en Hij geeft de zoon een naam, die boven alle naam is. Wat kan een mens meer wensen dan een zoon van God te zijn, die het licht van de waarheid, van de liefde en van de hoop uitstraalt?

Huizinga

———

P.S. Lucifer betekent letterlijk lichtbrenger, lichtdrager.

handelingen 69

GOD HEEFT DE WERELD LIEF...

Als dat met kerstmis niet dieper dan ooit tot ons doordringt, hebben we geen kerstmis gevierd. De kerstboodschap is voor ons, maar dan ook voor anderen. De geboorte van het Kind in de kribbe werd al vanaf de eerste weken een zaak die meer mensen aanging dan de vader en de moeder en wat familie. Meteen al waren er herders en de wijzen. Het Kind is geen privébezit van de christenen. Het kwam om de wereld te redden. Het wil door de wereld gaan. En wij, gemeente van Christus op aarde, moeten met Hem in de pas blijven. We moeten uitgaan, uit onze eigen kleine kring, de wereld in. Vlakbij en tot aan de uiterste hoeken der menselijke samenleving. Laten we met kerstmis bidden dat onze liefde tot de wereld mag uitgroeien naar het niveau van Jezus' liefde voor de wereld. Opdat die liefde ons dringe, wanneer het erom gaat te handelen voor Hem.

Wf.

Feest van God en de mensen

EEN PAAR DAGEN nog en het is zover. Dan vieren wij feest, Kerstfeest. Wij trouwens niet alleen. Er zijn maar weinig mensen, die er niet aan doen. Voor de één betekent Kerstmis gepaste vrolijkheid in de familiekring of een etentje met vrienden of bekenden. Voor de ander optrekken met de kinderen, spelletjes doen, een ritje met de auto. Weer een ander neemt de trein naar de wintersport. Maar er zijn er ook, die met Kerstmis naar de kerk gaan. Zij willen het bericht van Lucas horen. Dat de Here Christus geboren is, de Heiland, in de stad van David. De mensen zijn nu eenmaal niet gelijk. De één viert het Kerstfeest zus, de ander zo. Zelfs in de kerk vieren wij het niet allemaal gelijk. Maar dat is altijd al zo geweest.

Sommigen komen van ver; maar ze komen. Ze worden naar Kerstmis toegetrokken, God weet waarom. Laten we daar blij mee zijn. Want Jezus is ook geboren voor de velen, die niet elke zondag naar de kerk gaan. Wie zal zeggen, of zij toch niet helemaal los van Hem konden komen!

Anderen zijn al heel dichtbij. Zij zouden bij wijze van spreken ook wel midden in de zomer Kerstfeest kunnen vieren. Zij hebben het evangelie gehoord, vele jaren al, maar ze kunnen er maar niet genoeg van krijgen. Hun geheim is, dat zij Christus toebehoren. Mag het een wonder heten, dat zij deze dagen ànders beleven dan de eersten?

Lucas

Ook in het evangelie verwerkt ieder het gebeuren in de Kerstnacht op zijn eigen wijze. Daar is om te beginnen Lucas, de dokter-schrijver. Hij vertelt wat er in die dagen allemaal geschiedde. Hij vertelt van het bevel van keizer Augustus, dat het gehele rijk moest worden ingeschreven. Hij vertelt van de moeizame reis van Jozef en Maria naar het zuiden. Hij vertelt van de geboorte van de kleine Jezus, het kind van Bethlehem. Lucas geeft een verslag van de feiten. Met grote nauwkeurigheid en besef voor orde stelt hij de zaken te boek, ‚die onder ons hun beslag hebben gekregen'. Blijkens de proloog draagt hij zijn boek op aan de hoogedele Theophilus. Deze moet erkennen, dat wat daarin staat, betrouwbaar is.

Jozef en Maria

Zij staan dichter bij het gebeuren dan

Aan rustige wateren

'„... en zij baarde haar eerstgeboren zoon en wikkelde hem in doeken en legde hem in een kribbe, omdat voor hem geen plaats was in de herberg". Lukas 2 vers 7.

In de wereld was geen plaats voor Jezus. De wereld had reeds een „verheerlijkte", want zo werd de keizer van Rome uit die tijd genoemd. De „verheerlijkte" keizer Augustus. Door corruptie, strijd, geboorterecht en macht heerser over een wereldrijk. En deze „verheerlijkte" wenste geen plaats voor de ander. Er was geen plaats, niet in een paleis, hotel, herberg. Neen, er was slechts de plaats der anonimiteit, dat was de stal...

Als de schrijver Lucas zijn evangelie verkondigt als Gods liefde in Jezus Christus voor alle volkeren, betrekt hij het gehele wereldgebeuren uit die dagen in de kerstgeschiedenis. Israël wordt niet bij name genoemd, wel echter keizer Augustus, dan Qurinius, ook de stad Rome en de streek Syrië. Priester, schriftgeleerde, farizeër blijven buiten staan en de wereld wordt betrokken bij de geschiedenis van de geboorte van Gods Zoon.

Vandaag vinden we het vanzelfsprekend dat God de wereld liefheeft. Maar in die tijd was het een doorbreken van alle traditie en geloof. In Israël kon men niet aanvaarden, dat God naast hen anderen lief kon hebben. Men zag geloof in de Schepper als een exclusief geheel voor eigen volk. De anderen waren slechts barbaren. God had toch met Zijn volk, d.i. het Joodse volk, een verbond gesloten? Men behoorde tot het grote verbondsvolk en in dit verband was geen plaats voor anderen. Een Jood zou dit gedeelte uit de heilsgeschiedenis als heiligschennis zien. Zij, het Joodse volk, hadden geen plaats bij de kribbe, en de wereld, met de heidenen wordt er wel bij betrokken.

Ook de Joden uit die tijd moesten nog veel leren van Gods liefde. God werkt vaak niet langs paden, die wij hebben uitgestippeld. Gelukkig niet, want anders zou er weinig terecht komen van ons leven. Gods liefde is besloten in Hem alleen. Deze liefde grijpt ver uit boven al ons denken. Het is een liefde die wereldwijd kan worden ervaren.

Lucas begreep de komst van Gods Zoon. Dit was opdat de wereld behouden zou worden. Het gaat hier niet meer om enkelingen. Het gaat hier om God, die alle schepselen lief heeft. Dit grijpt ver uit boven ons denken. Hier wordt gesproken op Goddelijk niveau.

En zo kwam Gods Zoon op een wereld, die geen plaats voor hem had. Zo komt Hij bij ons. In ons denken is ook geen plaats voor hem. Hij vraagt echter of wij plaats voor Hem willen maken. Niet wij, maar Hij moet in ons groeien.

Christus kwam op deze wereld, het teken van Gods liefde. Verstaan wij dat teken?

Westerhaar H. D. Dekker.
(Gemeenteleven)

Lucas. Zij ondergaan de dingen, het komt over hen. Ze doorleven de spanning, de vermoeidheid, de zorgen. Niet dat ze daar met anderen over spreken. Jozef is een stille figuur, hij zwijgt. En Maria bewaart de woorden in haar hart. 't Is bijna teveel voor die twee. Er gebeurt iets, maar ze kunnenn er niet bij. God is met hen bezig, maar ze kunnen het niet overzien.

De engelen

Zij hebben — anders dan Jozef en Maria — geen vragen, maar een lied, een loflied: ‚Ere zij God in den hoge, en vrede op aarde bij de mensen des welbehagens'. Dat zijn maar een paar regels, ‚maar wie kan die horen zonder dat hij er tranen van in zijn ogen krijgt' (Kaj Munk). De engelen komen niet in beweging door het bevel van keizer Augustus, zij gehoorzamen het Gòdsbevel. Zij zijn de ‚krachtige helden' van Psalm 103, de boodschappers van het goddelijk woord. Heel de wereld moet weten, dat God en de mensen bij elkaar horen!

De herders

Daar zijn ook de herders. Zij gaan op weg, naar Bethlehem toe. Daar vinden ze Maria en Jozef, ‚en het kind liggende in de kribbe'. En dan doen ze hun verhaal, tot verbazing van de hoorders. Straks keren ze terug met dank jegens God om alles wat zij hoorden en zagen.

Wij, u en ik

Zover moet het ook met ons komen. Want het kind in de kribbe is het hart van het Kerstevangelie. ‚Hier is God al nederig en hier kunnen wij het leren', heeft een kerkvader gezegd. Hier is God te vinden in zijn nederigheid. Hier is God de nederige God.

De gang van de herders naar Bethlehem is exemplarisch. Wij mogen niet verdrinken in de romantiek, wij moeten naar Christus toe. Maar dàn moeten wij van ons voetstuk af. Want God vinden in zijn nederigheid, dat is slechts voor de nederigen weggelegd.

Sedert dat eerste Kerstfeest zijn wij mensen van Gods welbehagen. God is blij met ons, God houdt van ons. Ik kan erin komen, dat Ineke-van-zeventien het zo zegt: ‚Ik zie Kerstmis als een vreugdevol, zinvol feest in deze razendgemaakte wereld. Ik heb thuis nooit een kerkelijke opvoeding gehad. En toch mis ik de kerk'. En dat de negenjarige Adze Kerstmis een dag vindt, ‚dat je wel aan één stuk door zou kunnen zingen. Het is een vrolijk feest. Dat moet je niet somber vieren. De kern van het Kerstfeest is: Christus is op aarde gekomen. Dat is een bron van vreugde'.

Wat en hoe?

Wat doen wij in deze dagen? Hoe vieren wij het feest van de geboorte van Christus? Want het gaat om ons. Wat door Lucas verteld wordt, gaat ons aan. Het evangelie is ook voor ons bestemd, niet slechts voor de herders in de Kerstnacht.

Dit is het evangelie van Kerstmis: dat ons de Heiland geboren is. Of wij arm zijn of rijk, jong of oud, of wij getrouwd zijn of niet, ons is de Heiland geboren, de Here Christus, in Davids stad. Dat is buiten ons om gegaan. Wij hebben er niet om gevraagd. En toch... en toch is ons de Heiland geboren!

Dat is de blijdschap van Kerstmis. Wij kunnen daar natuurlijk dagenlang over discussiëren en redenéren, maar dan komen wij er niet. De grote blijdschap moet bezit van ons nemen. Wij moeten het heil aannemen. Willen wij dat?

De beslissing

Nu moeten wij een keuze doen: in ons ongeloof volharden òf het evangelie geloven. 't Woord ‚geloven' komt in Lucas 2 nergens voor. Geloven = Jezus vinden, op Gods liefde stuiten. Jezus Christus is Heer, Hij is de Heiland der wereld. In Hem vinden wij verlossing en bevrijding, vergeving van onze zonden. Als wij tenminste àànnemen, anders niet. Want niemand kan bestaan, tenzij hij zich Christus tot zijn Koning kiest.

J. A. Brandsma.

MEDEDELINGEN

Broeders voorgangers: deze week hebt u een uitnodiging voor een voorgangersconferentie op 6 en 7 januari 1969 ontvangen. Wilt u nog **v a n d a a g** de invulstrook zenden aan het Uniebureau? Met het oog op de organisatie moeten we vóór 24 december weten hoeveel deelnemers er zullen zijn.

Th. van der Laan

Leestafel

Gerd Wilk: **Op weg in de Bijbel.** Uitg. Zomer & Keuning. 127 blz.. Geb. *f* 8,90.

Niet elk boek over de bijbel of delen daarvan, is even geslaagd. Ik meen echter te mogen zeggen, dat Gerd Wilk volkomen geslaagd is in zijn poging, de lezer van de bijbel iets te laten zien van de tijd, waarin Jezus leefde, van de gewoonten en de levensomstandigheden dier dagen, van geografische en politieke bijzonderheden, die de Schriften verduidelijken.

Op een even eenvoudige als duidelijke wijze neemt de schrijver ons mee naar de verschillende plaatsen, waar Jezus geleefd en gewerkt heeft. Maar we gaan ook met Paulus op reis door het romeinse rijk. Lang verstorven steden ontwaken onder zijn handen. De illustraties — van de hand van de schrijver — dienen om het geschrevene te ondersteunen en waar nodig te verduidelijken.

Ik heb de indruk, dat vooral ook jongeren dit boek met graagte en vrucht zullen lezen. Daarom is het een uitnemend geschenk voor de aanstaande feestdagen.

Doordat ik het origineel niet heb, is moeilijk te constateren of de vertaling correct is. In ieder geval is de vertaling dermate leesbaar geworden, dat de vertaler een pluim verdient.

Ploeger

Maria-ikoon

Nooit is de christenheid zonder voorstellingen, zonder afbeeldingen van haar geloven en belijden geweest. Altijd heeft men zichtbaar uitdrukking gegeven aan zijn geloven. We vinden in de catacomben van Rome op de wanden al voorstellingen van de goede herder, van Christus dus.

In de oosterse christenheid heeft zich de gewoonte ontwikkeld — en dat al heel vroeg! — om op hout te schilderen en in deze schilderwerken gaf men de inhoud van zijn geloof te kennen. Daar er slechts één belijdenis was (want er was oorspronkelijk slechts één kerk), was het schilderen van gelijksoortige „geloofsbelijdenissen" gebonden aan strenge voorschriften, die eenzelfde ontwikkeling doormaakten als de belijdenissen ook. Dat wil zeggen: Binnen het ene thema waren wel variaties mogelijk, maar geen wezensverschillen. Zó is er een byzantijnse school, een griekse school, een russische school voor de ikoonschilderkunst ontstaan, en nog enkele meer. Kenners kunnen aan de hand van de diverse stijlen de oorsprong en de ontstaanstijd aanduiden.

* * *

In de oosterse christenheid bestaat een diepgewortelde eerbied voor de ikonen. Men ziet de ikonen niet alleen maar als afbeeldingen van b.v. Maria, maar als wezensuiting van Maria; met andere woorden: de ikoon (letterlijk: (af)beeld (ing) is het afgebeelde. Maar een ikoon is dat pas nà een kerkelijke inwijding. Ook afbeeldingen van de ikonen kunnen zegenende kracht krijgen na een kerkelijke wijding (zulk een afbeelding van een Maria-ikoon, niet gewijd, heb ik in mijn bezit).

* * *

Maria speelde in de voorstellingswereld, die door de ikonen weergegeven en opgeroepen wordt, een grote rol. Er zijn duizenden ikonen in omloop gekomen in de loop der eeuwen, waarvan helaas ook duizenden verloren zijn gegaan. Vooral in de vervolgingen van na 1917 is dit het geval geweest. Maar ook veel vroeger, want reeds in de vroege middeleeuwen is er verzet tegen de ikonenverering losgebroken; de zogenaamde ikonoklasten vernietigden alles wat maar als afbeelding gold.

* * *

De hierbij afgebeelde ikoon, een reproductie van een ikoon uit een particulier bezit (in het Ikonen-museum in Recklinghausen, West-Duitsland hangen er tientallen, die u ten dele b.v. op fotokalenders kunt zien), stelt Maria voor als Moeder van God met het kind Jezus, dat zich tegen haar wang aanvlijt. Deze voorstelling, dit soort voorstellingen, wordt de vertedering genoemd. Daar deze ikoon volgens deskundigen uit de russische school is, wordt deze voorstelling daarom oemilénije genoemd.

Merkwaardig is, dat op deze ikoon sporen van een of meerdere ikonen te zien zijn. Het kwam n.l. wel voor, dat ten dele versleten ikonen (ze worden vlijtig gekust) overgeschilderd werden, en niet altijd in de oorspronkelijke stijl en kleuren. Waarschijnlijk stamt de afgebeelde ikoon uit de 17e eeuw.

Ploeger

———

Noot: het cliché werd ons vriendelijk ter beschikking gesteld door de Paters Capucijners te Voorburg, uitgevers van het tijdschrift Pokrof, dat veel nieuws brengt over het russische kerkelijke leven, in verleden en heden.

Pl.

NADER BEZIEN

Sterren van Bethlehem

Als alles volgens plan verloopt zal met kerstmis een door drie Amerikanen bemand ruimteschip rond de maan cirkelen. Voor het eerst in de geschiedenis der mensheid zal dit hemellichaam door mensenogen worden aanschouwd op een afstand van slechts 100 kilometer. Met het aftellen voor de *lancering van deze nieuwe raket* is men j.l. maandag reeds begonnen.
Als alles volgens plan verloopt — dat voorbehoud moet ten aanzien van de ruimtevaart nog steeds gemaakt worden (en nu nog nadrukkelijker na de ernstige waarschuwing van een brits ruimtevaartdeskundige) — is deze ,reis' opnieuw een groot sukses voor techniek en wetenschap. De mens heeft wederom een ster toegevoegd aan het sterrenheir van de Schepper. Tweeduizend jaar geleden straalde óók een nieuwe ster. Deze Ster van Bethlehem wees zijn ontdekkers, geleerden die zich ook al bezig hielden met de ontraadseling van het heelal, naar ,de plaats waar het Kind was'. Die Ster was hun als de blinkende morgenster die de komst en de overwinning van het Licht aankondigt.
De nieuwe maanraket is — hoe groot ook het vernuft dat er door bewezen wordt — een ster van slechts menselijke *makelij. Zijn licht, vrezen we,* is tot meerdere eer en glorie van de mens en wijst niet de weg tot Hem die het Licht is en het al geschapen heeft.
Eens moest de mens vol verwondering en verbazing uitroepen:

> ,Aanschouw ik Uw hemel, het werk van Uw vingers,
> de maan en de sterren, die Gij bereid hebt:
> wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt,
> en het mensenkind, dat Gij naar hem omziet?'
> (Psalm 8 : 5).

Van die verwondering is weinig overgebleven. Het ,bijna-goddelijk is de mens' van diezelfde psalm heeft plaats gemaakt voor ,goddelijk'.
De mens van de twintigste eeuw verwondert zich niet meer over Gods hemel: het werk van Zijn vingers, de maan en de sterren die Hij bereid heeft. Ze wijzen hem niet meer de weg naar het ,omzien Gods'. Ze nodigen hem niet meer uit neer te vallen en Hem hulde te bewijzen.
Een gedachte dringt zich op: Misschien hebben we, als christenen, te veel verwacht van en te veel overgelaten aan Gods vanzelfsprekende aanwezigheid in de Schepping. Zouden w i j niet als de sterren van Bethlehem moeten stralen? Als Gods n i e u w e schepping ,temidden van een ontaard en verkeerd geslacht, waaronder gij schijnt als lichtende sterren *in de wereld'*, (*Phil.* 2 : 15).
Als o n s licht gaat schijnen, misschien dat dan — als eens de Wijzen uit het Oosten — de mensen zullen komen om Hem te eren die naar de mens heeft omgezien.
Als o n s licht gaat schijnen, als dat van morgensterren, misschien dat de mens van de twintigste eeuw dan met ons gaat uitzien naar de Dag van Jezus Christus.

v D.

BROKSTUKKEN

Ontroering of beroering?

Kerstmis vraagt erom, dat we goed toezien om wat en wie het gaat bij dit feest.

Een schilder heeft het kerstgebeuren eens uitgebeeld in moderne versie. Onder een geimproviseerd afdak zit een alleraardigst jong moedertje met een baby op schoot. Haar man staat ernaar te kijken. Ze zijn vluchtelingen, die het erg arm hebben en die niets bezitten dan de kleren aan hun lijf en een heel pak zorgen. De baby is een schat van een kind, maar wat voor toekomst heeft zo'n klein mensje?
Om de familie heen staan toeschouwers. Een dame praat met de jonge moeder. Je kunt zien dat ze ontroerd is. Een meneer staat er met gebalde vuisten bij. Hij is onder de indruk van de weerloosheid. Zijn ridderlijke gevoelens zijn ontwaakt. Hij wil de mensen die deze situatie op hun geweten hebben, wel te lijf gaan, maar weet niet wie het zijn en hoe het moet.
Moederlijkheid en ridderlijkheid, dat zijn de gevoelens die een rol meespelen bij velen van hen die het kerstverhaal in grote trekken kennen.
Moederlijkheid: diezelfde gevoelens worden ook openbaar wanneer Jezus de lijdensweg gaat. Jeruzalemse vrouwen zien Hem omhoogstrompelen, gebogen onder het zware kruis. En 't was toch zo'n goede man. Wel een beetje excentriek, wat apart, anders dan een ander, maar toch sympathiek, te goed voor deze wereld, te goed voor een kruis. En ze schreien.
Ridderlijkheid: die vinden we bij een van Jezus' volgelingen die het niet verdragen kan dat ze zo'n mens zo behandelen. Hij trekt zijn zwaard.
Maar zowel de tranen als het zwaard worden afgewezen.
Steek Uw zwaard maar weer in de schede, zegt Jezus tegen de ridderlijke.
En: ween niet over Mij, maar veeleer over Uzelf en over Uw kinderen . . .
Ik heb jullie medelijden niet nodig maar jullie het Mijne. Ik zit niet te springen om jullie bescherming, maar jullie hebben nodig door Mij beschermd te worden tegen de duizend dreigingen in je leven.
Het kind in de kribbe vraagt niet om ontroering, het wil ons leven tot in de diepte beroeren. Het Kind is de grote *Beroerder Israëls en van heel de wereld.* Het vraagt niet om tranen van meegevoel maar om aanbidding. Het Kind in de kribbe is dezelfde als de Man-aan-het-kruis, die om onze zonden werd overgeleverd, gemarteld en gedood.

Het Woord is krachtig

Toen in Rusland na de revolutie de nieuwe machthebbers samenspanden om het christendom te vernietigen, en velen vreesden dat ze in die opzet wel eens konden slagen, heeft een der russische christenen zijn broeders getroost met de volgende woorden: „Maak je niet ongerust. De Bijbel is een Leeuw, die behoeven wij niet te verdedigen. Doe de kooi open, waarin ze hem op hebben willen sluiten en hij zal voor zichzelf strijden."

Deze russische christen heeft gelijk gekregen. Ondanks alle pogingen om de bijbel op de achtergrond te werken, zijn inhoud belachelijk te maken en zijn boodschap als een waan te bestempelen, blijft dit Boek zijn werk doen, blijkt het niet uit de samenleving weg te dringen en zijn er vele duizenden Russen die een sterk verlangen hebben dit Boek te bezitten en van de inhoud ervan kennis te nemen.

Wf

maria

Haar naam wordt ongetwijfeld vaak genoemd in deze dagen, en we zullen haar moederschap bezingen: Gij, Gods en Maria's Zoon; Maria, zij bloosde van vreugde, en zo meer.
Wie haar naam niet wil noemen, zal in deze dagen ernstig tekort doen aan het Evangelie, zoals het ons is overgeleverd, zoals wij het aanvaard hebben door onze belijdenis, dat de Bijbel het woord van God is.

De vleeswording van het Woord, de geboorte van de Heiland, is immers niet buiten de mens, niet buiten Maria óm gegaan. Ons menszijn werd Jezus menszijn. Hij werd mens uit de mens. Het goddelijke heeft zich niet vermengd met het menselijke, maar het goddelijke is ingegaan in het menselijke.
Het is te begrijpen, dat vanaf oude tijden een grote eerbied de mensen bezielde, die van Maria hoorden; die haar gepredikt werd als de Moeder Gods. Welke vrouw heeft de Verlosser der wereld ervaren, wat Maria ervoer, heeft mogen dragen, wat zij droeg, heeft mogen zogen, wat zij te drinken gaf? Welke andere vrou wheeft de Verlosser der wereld vlees en bloed mogen geven?
Maria bekleedt een unieke plaats in de geschiedenis der wereld, in de geschiedenis van het heil. Wat niet uit menselijke overwegingen of uit menselijke hartstochten, of uit menselijke liefde geboren kon worden, omdat het God was, dat werd uit Maria geboren.
Geen wonder, dat er achting voor Maria ontstond; dat mensen van Maria gingen houden als van een moeder. Geen wonder ook, dat er een Maria-verering en een Maria-aanbidding ontstond, die geen enkele bijbelse wortel heeft, maar daarom nog niet onmogelijk is.

De bisschoppelijke Maria-brief

Zondag 6 oktober werd in de Nederlandse katholieke kerken een bisschopelijk schrijven over Maria voorgelezen, dat hier en daar in de pers, ook in de kerkelijke pers, enige aandacht kreeg. Sommigen waren teleurgesteld over de inhoud van deze brief, omdat zij een radicaal neen tegenover de huidige Mariologie verwacht hadden. Sommigen hadden in ieder geval een radicalere veroordeling van veel Maria-practijken verwacht. Maar dat zijn ijdele verwachtingen gebleken. Overigens begrijpelijk.
Want onverwrikt blijft de roomse kerk vasthouden aan de twee dogma's, waarbinnen het leven van Maria zich afspeelde, d.w.z. waarbinnen de roomskatholieke kerk het leven van Maria *zich laat afspelen.*

Onbevlekte ontvangenis

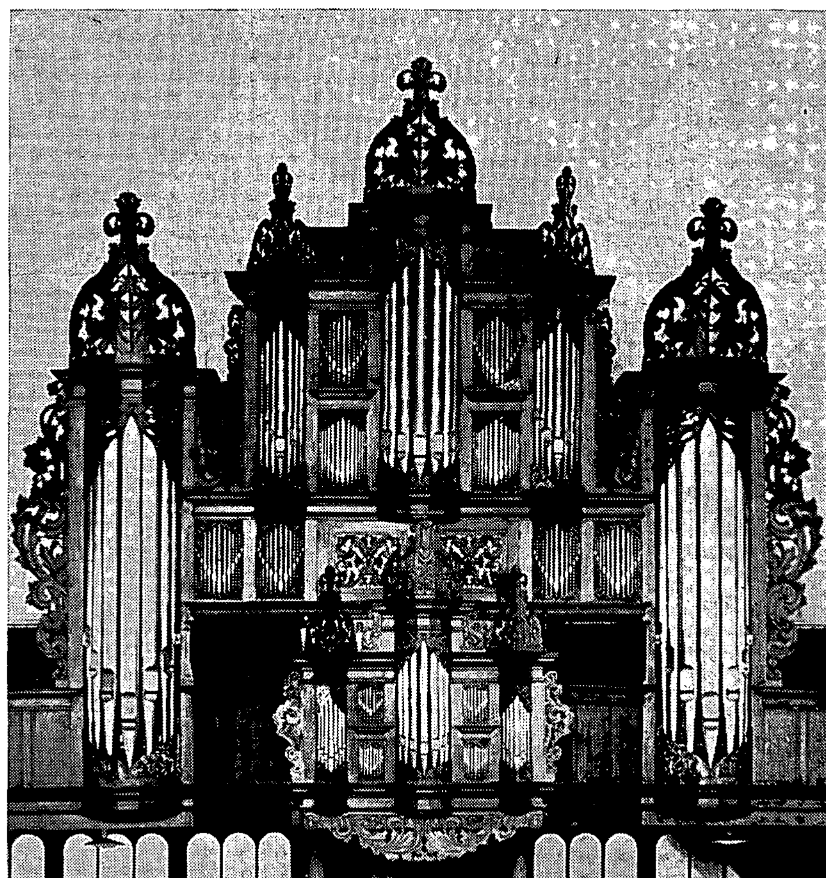
Maria als Maria, dochter van „die en die" (*volgens de traditie heette haar moeder* Anna), was niet de zondeloze. Nooit, zo zei de katholieke leer, wordt een mens als zondeloze geboren. Tenzij er een wonder gebeurd. Dat wonder is slechts aan één mens ten deel gevallen: aan Maria. „Maria werd verlost niet door een latere reiniging, maar door vrijwaring van elke zondeschuld in een onbevlekt-ontvangen-worden". Zij is de begenadigde, en staat aan de kant van het schepsel. „Maria is de begenadigde, maar daarmee ook de verloste".

Lichamelijke ten hemelopneming

„Zo ook gelooft de Kerk in Maria's lichamelijke ten hemelopneming als een eerste vrucht, belofte en onderpand tevens van wat eens zal komen: de verlossing van heel ons mens-zijn in de wederopstanding bij 's Heren wederkomst".
Deze beide dogma's bepalen het gezicht en de inhoud van de Maria-leer vandaag.
Uit deze beide dogma's trekt men conclusies, die op zichzelf logisch zijn, maar daarmee nog niet theologisch. En daar wringt de schoen.
*Want niet alleen, dat we voor deze lo*gische conclusies geen bewijs of aanwijzing vinden in de Heilige Schrift, zelfs voor beide dogma's vinden we geen schriftbewijs!

Genade-middelares?

De herderlijke brief stelt, dat elk mens in geloof van Christuswege genade kan bemiddelen. Zouden we dit aldus kunnen verstaan, dat elke gelovige als zout en als licht voor de medemens tot een zegen kan zijn, zo zouden we dit kunnen accepteren. Als „brief van Christus" moet in een gelovige te lezen zijn, wat God in Christus de wereld te bieden heeft.
Maar als de r.k. kerk over genade-bemiddeling spreekt, ligt dat wel op een ander vlak, dan ligt dat op een ambtelijk vlak. Dan ligt dat op het vlak van de speciale roeping, van de speciale bevestiging door de kerk.
‚Maria is degene, in wie wij Christus eens ontvingen', dat is waar. Maar dat zij daarom vandaag nog genade-middelares is, kan alleen geconcludeerd worden, als je gelooft in de lichamelijke ten hemelopneming, en haar bevordering tot hemelkoningin, aan wie Christus speciale opdrachten en speciale bevoegdheden gegeven heeft. En we zijn het pertinent niet eens met de bisschoppen, als zij stellen: „De moederlijke taak van Maria tegenover de mensen verduistert of vermindert op geen enkele wijze het enige Middelaarschap van Christus maar toont aan, hoe krachtig het is". We zijn van me-

Het orgel van de Martinikerk te Sneek (1710-1711) — gebouwd door Arp Schnitger (1648-1719); in 1897 herbouwd door de orgelbouwer Van Dam met gebruikmaking van ongeveer acht oude registers.

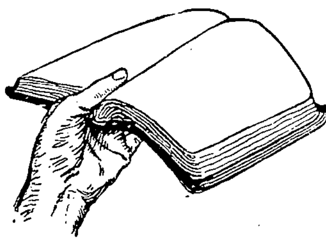
ning, dat de benadrukking van het middelaarschap van Maria duidelijk het middelaarschap van Christus verdringt.

Mariadevotie

Met grote omzichtigheid benaderen de bisschoppen het verschijnsel van de Maria-verering in de practijk. Het is algemeen bekend, dat vooral onder de jongeren (maar ook onder de mensen, die vroeger tot de middelbare leeftijd gerekend werden) geen of althans weinig behoefte is aan verering van Maria als vroeger. Allerlei practijken raken min of meer in onbruik. Met name geldt dat ten aanzien van de Maria-feesten (die nu allemaal afgeschaft zijn als vrije dagen) en de Maria-bedevaartplaatsen. De bisschoppen zeggen, dat deze veranderingen in mentaliteit samenhangen met de veranderingen, die zich in heel het leven voltrekken. Met name wordt gezegd: „De kinderen zijn anders, vrijer, zelfstandiger, en de kinderliefde uit zich anders. Zo moeten wij misschien ook de verschuiving zien in de Mariaverering".

Maria en de oecumene

De r.k. kerk koestert nog steeds de gedachte en de hoop, dat juist door Maria, of anders gezegd, dat juist door de zicht op Maria van alle gelovigen, het tot eenheid der gelovigen zal komen. „Het is de bedoeling van God van alle mensen één grote familie te maken waarin alle mensen als broeders samen leven in één grote levens- en liefdegemeenschap. Aan deze familie heeft God ook een moeder willen geven: de vrouw die Hij eerst en vooral aan zijn Zoon als moeder heeft gegeven, heeft Hij ook uitverkoren om de moeder te zijn van het nieuwe Godsvolk". Godsdiensthistorici zullen ons hier bevestigen, dat de gedachte van een „vader" en een „moeder" als bovenmenselijke wezens, die het leven van een mens beinvloeden en beschaduwen, oeroud is. Dat Maria in deze als door de bisschoppen, als door de r.k. kerk (trouwens ook door de oosters-orthodoxe kerk) aangewezen zin al te gemakkelijk de status van godin kon krijgen, is duidelijk. Maar deze gedachtegang is volkomen vreemd aan de bijbel!
Niet echter alleen door deze visie op de plaats van Maria in het heilswerk, maar vooral door de plaats, die Maria derhalve in de kerk zou krijgen, zien wij de katholieke Mariologie eerder als blijvend breekpunt, als blijvende splijtzwam, dan als samenbindend en samensmeltend element. Maar nogmaals: het is niet alleen deze Mariologie, maar vooral ook de consequenties, die daaruit getrokken worden. Ploeger

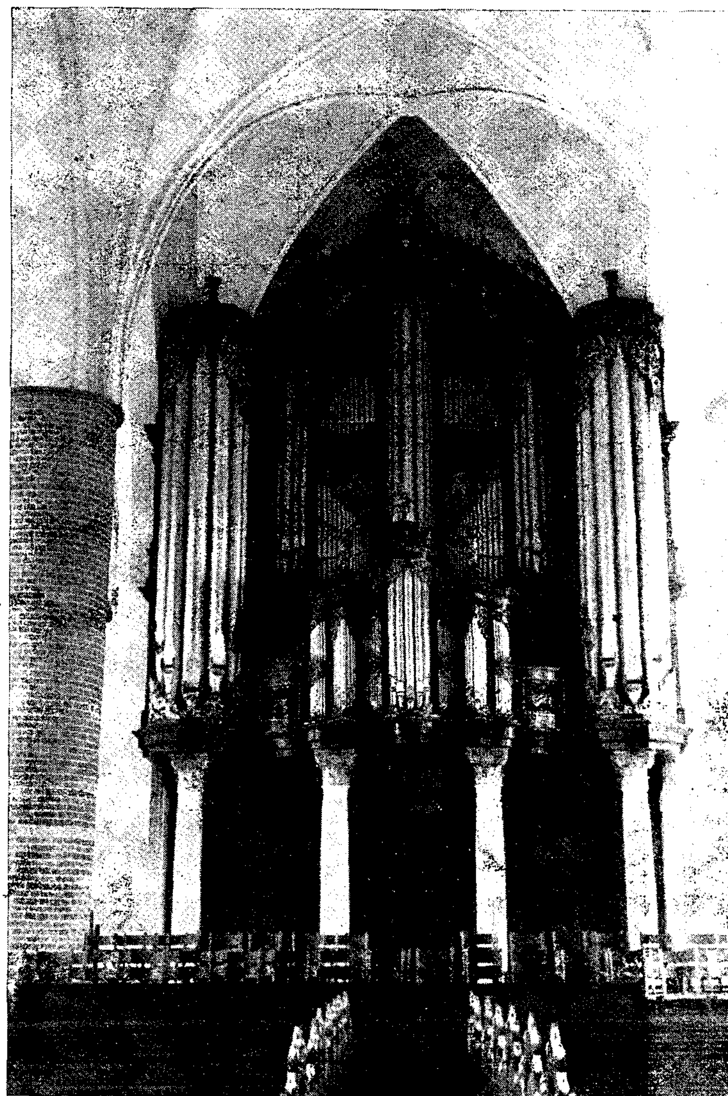

Wat zullen we lezen?

Het begon in Nazareth, een garnizoensstadje op een knooppunt van wegen in Galilea, waar culturen en contouren botsten. Het begon bij een jonge vrouw, wier naam door enkele beminnenden gefluisterd werd. Zij echter werd bij haar naam geroepen en tot de gezegende onder de vrouwen gemaakt.

zondag	22 dec.	Lc 1 : 26-38	**Gabriël in Nazareth: de hemel open**
maandag	23 dec.	Lc 1 : 39-56	**Wie zou niet willen zingen?**
dinsdag	24 dec.	Mt 11 : 2-11	**Een man op de grens van twee werelden**
woensdag	25 dec.	Mt 1 : 18-25 en Titus 2 : 11-14	**Het heil is vlees geworden**
donderdag	26 dec.	Lc 2 : 22-32	**Het heil is gekomen, nu is alles goed**
vrijdag	27 dec.	Mt 2 : 1-12	**Wie het kind zoeken, moeten knielen**
zaterdag	28 dec.	Joh. 1 : 1-13	**Uit het eerste werd een tweede, enz.**

Pl.

Het orgel van de Martinikerk te Groningen (1691-1692) — het eerste werk van de orgelbouwer Arp Schnitger (1648-1719) in Nederland. In 1938-1939 vond ombouw en totale modernisering van het orgel plaats. Ondanks de vele ingrepen in de loop der eeuwen is betrekkelijk veel oud pijpwerk bewaard gebleven.

Redaktie en administratie
van ons weekblad wensen alle lezers een gezegend kerstfeest!

Gezegend kerstfeest

Dat wens ik u allen gaarne toe! En ik wil graag aannemen, dat u allen daaraan zelf ook hebt meegeholpen. Want de verspreiding van het kerstnummer van De Zaaier gaf daartoe een mooie gelegenheid. Dat is immers een passende en gemakkelijke kans om het licht, dat verschenen is in Christus, door te geven aan de mensen rondom, die zo vol zitten van vragen in deze verwarde wereld. Eens toch zal de genade, die in Christus is doorgebroken in deze wereld, overwinnen! Daarin te delen door de dienstbaarheid van de verspreiding van De Zaaier, die deze Kerst = Christus-boodschap vertolkt, is een zegen *naar binnen en naar buiten.*

U weet al, dat het deze keer opnieuw steeg tot een rekord-hoogte: bijna 80.000 kerstnummers verspreid. Precies zijn het er 79.200 geworden ten gevolge van een lichte stagnatie bij de aflevering. Wat een aantal, gelet op de geringe omvang van onze gemeenschap.

Hoe weet u nu, of u eigenlijk wel goed hebt meegedaan in deze campagne? Dan zouden we dunkt me moeten uitgaan van het gemiddelde aantal dat landelijk gezien „per baptist" verspreid is. Dat is precies 8 kerstnummers! Er zijn er, die heel wat meer, het 10-voudige ja het 50-voudige hebben verspreid. Gelukkig zijn we met zulke werkende pioniers! En met al die velen, die mee hebben gedaan, en zijn getrokken van huis tot huis om dit kerstevangelie te doen doordringen, ook al werd het soms wat moeizaam. De volharding en getrouwheid kweekt verkwikking en verblijding. Zó zijn onze gemeenten dan ook dit jaar tot de top gekomen! Een 34-tal gemeenten kwam boven het gemiddelde uit, ja sommige zelfs zéér ver: Assen b.v. met 20 kerstnummers "per lid", Alblasserdam met 24, Hoogeveen met 26 en IJmuiden met 29! Ja, die IJmuidenaren kunnen wat en doen wat. Een 3-tal gemeenten plaatste zich rond het gemiddelde: Harlingen, Leiden en Veendam. Bij een 31-tal gemeenten bleef het net iets of iets meer beneden het gemiddelde, maar er kan gezegd worden, dat er dapper is gewerkt. Slechts van een paar gemeenten zou gezegd kunnen worden, dat er méér gedaan zou kunnen zijn. Gelukkig bleef Maassluis de enige gemeente, die afzijdig stond in de kerstnummer-campagne.

Wat het absolute aantal betreft spanden Sneek en Hengelo de kroon, respectievelijk met 4300 en 4500 kerstnummers. Geweldig!

Van harte aan u allen, in het bijzonder aan de Kerstnummer-„zaaiers" een gezegende kersttijd toegewenst!

En ondertussen is er al de voorbereiding van het volgende HANDELINGEN 69-nummer van „De Zaaier". Juist de stemming van de kerstnummer-verspreiding geeft animo en durf om ook hoog te mikken met dit speciale nummer. Het verschijnt in kleur, net als bij het kerstnummer, en het is veel goedkoper. Laat dan ook met vertrouwen en met spoed uiterlijk 5 januari) een veel hogere bestelling van dit HANDELINGEN 69-nummer gaan naar de administratie van De Zaaier, Dalweg 77, Arnhem. Vol verwachting blijf ik uitzien!

T. Jansma.

ADVERTENTIES

ABONNEES

Betaal nu het abonnementsgeld voor De Christen.
f 17,— voor het gehele jaar 1969.
f 8,50 voor het eerste halfjaar 1969.
f 4,25 voor het eerste kwartaal 1969.
Wie tijdig (= voor het kwartaal begint) betaalt, bespaart zich de kosten van een kwitantie, die in 1969 *f* 1,25 zijn. In 1968 betaalden abonnees onnodig ca. *f* 2.000,— aan inkassokosten, doordat ze niet tijdig gireerden.

Weest er dus op tijd bij en gireer nú het abonnementsgeld op giro 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland te Amsterdam onder vermelding van abonnementsgeld De Christen.

ORGELFOTO'S IN DIT NUMMER

De foto's komen voor in het boek **De nagelaten geschriften van de orgelmaker Arp Schnitger** (1648-1719), met inleiding en commentaar van C. H. Edskes — een uitgave van Boeijenga, Kleinzand 89, Sneek (*f* 8,75).

Bij dezelfde uitgeverij zijn meerdere ‚orgelboeken' verschenen. We danken de uitgever voor de cliché's die we voor dit nummer mochten gebruiken. — Red.

DE CHRISTEN

27 december 1968

83e jaargang — 52

Redaktie: ds J. A. Brandsma, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger, drs J. Reiling en ds H. van der Werf — Alle kopij zenden aan de redaktie-sekretaris: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek, telefoon 0 51 50 - 43 00 — **Administratie:** ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam — **Voor abonnementen en advertenties:** Administratie De Christen, Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 17,— per jaar (*f* 4,25 per kwartaal); voor abonnees in het buitenland *f* 22,— per jaar.

Weekblad van de unie van baptistengemeenten in Nederland

ALLES WORDT NIEUW

EEN NIEUW JAAR gaat beginnen. Het oude is voorbij, tenminste zo goed als. Wat is er allemaal gebeurd? Wat heeft zich afgespeeld in de grote mensenwereld? Wat is er veranderd in onze gezinnen, ons eigen leven misschien?

We staan aan de grens van oud en nieuw. Maar over deze dagen gloort een nieuwe dageraad. Boven de jaarwisseling staat een belofte: „Zie, Ik maak alle dingen nieuw'. Dat is een verrassende mededeling. Dat is iets, waarover we ons kunnen verbazen. Hoezeer we in deze dagen geneigd zijn om pas-op-de-plaats te maken, we kunnen niet meer, we mogen niet meer, we willen ook niet meer.

Wij zijn mensen, dat is waar. Ons is niets menselijks vreemd, zeker niet om deze tijd van het jaar. Wij moeten onszelf geweld aandoen, willen niet de gedachten en herinneringen boven komen. Daar was het ouderlijk huis met z'n beschutting en verzorging. Daar waren de teleurstellingen en verdrietigheden. Maar daar was ook geluk, oudergeluk, jong geluk. Daar waren de kinderen. Gedachten en herinneringen: onrust, opstandigheid, gemakzucht, honger, haat, geweld, onrecht, verstarring — ik doe maar een greep. Ieder kan het lijstje naar believen aanvullen.

Maar daar is in deze dagen ook de belofte van de Here God: 'Zie, Ik maak alle dingen nieuw'. Nu zien wij vooruit, de toekomst in, het nieuwe jaar in. Wat wij horen, is niet onze eigen stem. 't Is de stem van Hem, die op de troon gezeten is. Getrouw en waarachtig zijn Zijn woorden.

Een nieuw jaar gaat beginnen. Niemand van ons weet, wat het ons brengen zal, Toch ook weer wel: de dood van een man of vrouw, van een kind, uw eigen dood misschien. De toekomst is, dat wij de dood tegemoet gaan: 'Alle Menschen müssen sterben'. Daarop lopen ook onze wegen uit. Dat is de waarheid, de naakte waarheid. Niemand onzer kan daar onderuit.

'Zie, Ik maak alle dingen nieuw'. Dat is een wonder, een Gòdswonder. 'Alle dingen nieuw', dat is onvoorstelbaar. 'Alle dingen nieuw', dat is adembenemend. 'Alle dingen nieuw', dat is pas evangelie, goed nieuws! De eerste dingen gaan voorbij: tranen, dood, rouw, geklaag, moeite — en nog veel meer. Een stem zal klinken van de troon: 'Zie, Ik maak alle dingen nieuw'.

Wat en hoe dat alles wezen zal, daar kunnen we ons nauwelijks een voorstelling van maken: 'Het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen'. Maar het zal goed zijn, onuitsprekelijk goed: 'Wij zullen Hem zien, gelijk Hij is'. 'De tent van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Zijn volken zijn en God Zelf zal bij hen zijn'.

Alles wordt nieuw. Maar dat gaat ons bevattings- of uitdrukkingsvermogen te boven. Nieuw, dat is: dageraad, verzoening, herstel. Nieuw, dat wil zeggen: de eerste dingen zijn voorbijgegaan. Maar wat blijft en wat komt: een nieuwe hemel, een nieuwe aarde, een nieuw Jeruzalem, God bij de mensen, de mensen bij God.

Nu gaan de bloemen nog dood. Nu gaat de zon nog onder. Nu regeren nog de machten van haat en geweld. Maar er gaat al een lied door de wereld, een nieuw lied, een lied voor de Heer: 'Stil maar, wacht maar, alles wordt nieuw, de hemel en de aarde'.

't Is alsof de klokken luiden. Een nieuwe hemel. Een nieuwe aarde. Een nieuw Jeruzalem. Een nieuw gebod. Een nieuwe naam. Een nieuwe hoop. Een nieuw geloof. Een nieuwe liefde. Een nieuw leven. Een nieuw hart.

Zo gaan wij het nieuwe jaar in. Zo gaan wij de toekomst in. Met Gods feestmuziek in onze oren en in onze harten: 'Zie, Ik maak alle dingen nieuw'.

Er is een nieuw begin. Gòd maakt een nieuw begin. Met ieder, die maar horen en geloven wil. Vandaag. Morgen en overmorgen. Altijd. Nu zijn wij nooit meer radeloos.

J. A. Brandsma

IN DIT NUMMER O.A.:

REDAKTIE EN ADMINISTRATIE WENSEN ALLE LEZERS VAN DE CHRISTEN EEN GEZEGEND 1969.

zand en zaad

Mijn laatste bijdrage in dit jaar in ons weekblad zal gewijd zijn aan de dankbaarheid. 't Is maar dat u het weet. Natuurlijk zijn we innerlijk wel bezig met de felle ellenden, die de wereld teisteren; zien we de worsteling der kerken met zichzelf, met anderen en met die wereld en wat de wereld van nu op de tafel legt. We kennen ook de vragen, die in eigen gemeenschap aan de orde gesteld zijn en waarop wij een antwoord pogen te vinden. Maar ik hoor het de broeder, die mij bezocht, nog zeggen: ik wil op de zondag graag van het heil Gods horen, de hele week word ik overspoeld door het onheil onder de mensen van deze tijd. Deze broeder, een man uit het bedrijfsleven, wil geen vlucht, geen opium, geen doping, hij wil alleen maar één uur in de week het hemels gezicht, dat inspireert en hem in staat stelt zijn weg naar het einde en het begin te lopen. Daarom wil ik trachten met u een lofzang te zingen. Geen herinnering dus aan verkwiste tijd, verkwanselde kansen, misbruikte gaven. Alleen maar een wandelen door Gods uitgestrekte velden van weldaden, die ons werden bewezen. Hebben wij ons niet vaker dan eens in dit jaar gelukkig geprezen om het geloof dat in onze harten woont? Terwijl anderen nerveus sleutelen aan het zijn, het leven, dat allemaal op losse schroeven staat; terwijl zovelen geen houvast hebben en niet weten van een vastgehouden worden, legt u uw leven in de handen van Jesaja's grote God en in die van de Vader van Jezus. Er mogen dan ruwe stormen woeden, u bidt met Mozes, de man Gods: Here, Gij zijt ons een toevlucht geweest. Onze stervenden zeggen zich veilig te weten in Jezus' armen en wij, die leven, richten ons oog alleen op Jezus, de leidsman en voleinder des geloofs. Een gelovig mens is een gelukkig mens.

Is het u nooit opgevallen welk een zegen er ligt in het kunnen bidden tot, het spreken met de Heer. De ongelukkige Hanna kan het heiligdom bezoeken en zeggen: ik heb mijn hart uitgestort voor het aangezicht des Heren En dat betekent dat zij de Allerhoogste in kennis heeft gesteld met haar diep verdriet. Zal God dan zijn uitverkorenen geen recht verschaffen, die dag en nacht tot Hem roepen? Met instemming hebt u het lied gezongen: Zij, die bidden hebben niets te vrezen. Schoon zij wandelen over de vreemde wegen van het aardse leven, worden zij niet moe. Een biddend mens ondergaat een heerlijke bevrijding. Hij werpt al zijn bekommernis op God, die zorgt.
En dit is nog maar een begin, wanneer wij overwegen waarvoor wij de Heer zullen danken. Voor Jezus moeten wij Hem danken en voor de Geest. Voor de niet te beschrijven verrijking, die ons leven ten deel viel door Hem te kennen. Voor het diepere inzicht en voor het uitzicht, dat tot ver voorbij de kim van menselijke kennis reikt. En dan hebben we nog niet gesproken van het brood dat we aten en van de duizend andere vreugden, die wij ontvingen.
Prijs de Heer en dankt nu allen God.
Laten deze laatste dagen van 1968, een jaar geladen met herinneringen, bij u vol mogen zijn met lof en dank aan Hem. Hij is getrouw. Zondert u af en zeg Hem uw dank. Komt samen met de broeders en zusters en houdt een dankstond ad majorem Dei gloriam. Dat is: tot meerdere ere Gods.

Huizinga

AFSCHEID

We nemen weer afscheid van een jaar dat gepasseerd is. We hebben in dat jaar honderden ontmoetingen gehad met medemensen. Wat hebben we die anderen gegeven? Zijn we ook niet vaak voorbijgegaan aan mensen in nood, zoals priester en leviet uit de gelijkenis dat deden? Gelukkig is daar de vergeving voor hen die werkelijk verlangen steeds meer opgenomen te mogen worden in het heilshandelen van God met de mensen. Velen zijn ons voorgegaan die zich werkelijk priesters betoond hebben in hun ontmoetingen met de naaste. We denken aan zoveel gestalten uit de bijbel, en ook aan mensen als Wesley, William Booth, William Carey, enz. Zij allen volgden daarin Jezus, die hun voorbeeld was, en hun opdrachtgever. Bovendien was hij het die hun liefde, kracht en geduld gaf, door de Heilige Geest.
Handelingen '69... Voor velen is het al begonnen in het voorbije jaar. En voor velen zal het blijven voortduren nadat ook dit jaar vervlogen is. Totdat Hijzelf het teken geeft dat de finish bereikt is. Wees getrouw tot in de dood.

Wf.

Brokstukken

RIJKDOM EN ARMOEDE

Dezer dagen las ik het boek **"Vrijwillig levenslang"** van Lize Stilma. Schrijfster, zelf protestante, vertelt hierin op boeiende wijze over een stuk roomskatholiek kloosterleven, zoals ze dat in ons land van heel dichtbij leerde kennen. Ze vertelt over mooie en minder mooie dingen die ze in dit zo moeilijk toegankelijke gebied ontdekte.
In een van de hoofdstukken brengt ze het probleem van armoede en rijkdom in de wereld ter sprake. Ze komt hierop, omdat voor de meeste kloosterlingen de regel van armoede geldt. Daarbij doet het op zijn minst typisch aan dat de kerk die aan haar beste volgelingen vrijwillige armoede voorschrijft, deze regel niet op zichzelf toepast.
In 1966 heeft dr Marga Klompé een beroep gedaan op de leiders van veertig internationale katholieke toporganisaties, in Londen in vergadering bijeen, om de Heilige Stoel te vragen het financiële beleid van de kerk te herzien en een andere koers te gaan varen.
Ze citeerde daarbij een artikel in "The Economist", waarin uit de doeken gedaan werd, dat het Vatikaan de grootste aandeelhouder ter wereld is. Kan dat samengaan met het kerk-zijn van Jezus Christus in een wereld waarin zoveel armoede en nood is die om begrip en leniging vraagt?
Een steeds groter aantal kerkelijke leiders van laag tot hoog ervaart deze rijkdom van de kerk als ontoelaatbaar en schrijfster citeert een bisschop die uitroept dat de kerk, die de armoede predikt en beweert dat armoede een raad (geving) van Christus is, haar pracht en praal moet laten varen, en nood behoort te lenigen inplaats van schatten te vergaderen.
Intussen zou het wat al te goedkoop zijn wanneer we het Vatikaan tot zondebok maakten en daarmee de aandacht van onszelf als welvaartsmensen wegleidden. Nog steeds zijn onze eigen bijdragen in het algemeen niet veel meer dan fooien en klinken de stemmen die méér vragen voor onszèlf luider dan de stemmen die meer vragen voor de armen in de wereld.

GOD EN DE NAASTE

Om aan te duiden dat er heel wat nonnen zijn die meer doen dan alleen maar bidden binnen de muren van hun kloosters, is het goed er op te wijzen dat er alleen al op de missievelden 2750 nederlandse missiezusters zijn. Velen van hen staan midden in de nood. Sommigen werken, om maar iets te noemen, in Zuid-Korea onder de 70.000 voddenrapertjes, van huis weggelopen jongens, wezen en vondelingen, die tot de onderste laag van de samenleving zijn gaan behoren en een enorm sociaal en geestelijk probleem vormen.
Anderen werken in Hongkong, de poort van China naar de vrije wereld, waar meer dan een miljoen vluchtelingen wonen. Een deel op de platte daken der woningen, anderen in jonken en prauwen, weer anderen in holen en gangetjes van berghellingen.
En zo zouden we een eindeloos lang verhaal kunnen schrijven van nonnen die door hun kloosterorden werden uitge-

Aan rustige wateren

Leer ons zó onze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen - Ps 90 : 12.

Wijs tellen

We moeten onze dagen tellen, zegt de psalmist. Dat doen we trouwens toch al. Wie jong is telt op, wie oud geworden is telt af. Voor de een betekent de uitkomst dat het nog zo lang duurt; voor de ander, dat het zo vlug gaat.
Moeten we zo onze dagen tellen?
Mozes bidt: leer ons zó onze dagen tellen, dat we een wijs hart bekomen. We moeten dus leren op een bepaalde wijze onze dagen te tellen. Zó, dat je er wijzer van wordt.
Wie zijn dagen telt moet die dagen één voor één noemen: maandag, dinsdag, woensdag — de 29ste december, de 30ste december, de 31ste december, 1 januari... Wie zijn dagen telt mag niet met weken, maanden of jaren rekenen maar moet elke dag bewust beleven, ervaren.
Wij verzuchten: een dag is niets; en op oudejaarsavond schrikken we: alweer een jaar voorbij. Het telt maar op, het telt maar af — als een onpersoonlijke machine. Zó te leven, daar word je niet wijzer van.
Wie bewust en opzettelijk lééft, wie zo zijn dagen één voor één telt — als gave en opgave van de God Die onze dagen telt en toemeet — wordt wijs. Wijs omdat hij leert van zijn ervaringen, van zijn goede en verkeerde keuzen.
Zijn we in 1968 wijzer geworden?
Laten we in deze laatste week van het jaar nog eens de dagen tellen. Hoeveel dagen waren er die we vermorst hebben. In ledigheid, in wrok of naijver? Hoeveel waren er waarop we ontevreden en verbitterd waren? Dagen waarin we de omgang met God niet zochten in onverschilligheid of gemakzucht? Hoeveel dagen waren er waarin we vriendelijk waren voor onze huisgenoten, medeelzaam in de liefde en dicht bij de Heer? Hoeveel gebruikten we werkelijk nuttig als instrumenten en getuigen van Gods Liefde?
Door ze zó nog eens te tellen kan het jaar nog goed worden. Als we nu met de vermiste en verknoeide tijd óók naar Hem gaan in Wiens handen onze tijden zijn. En tegelijk Hem dankend voor die dagen die we goed hebben besteed. Om die wijsheid gaat het in het gebed van Mozes.
Straks begint een nieuw jaar. Driehonderdvijfenzestig dagen. Beleef ze bewust. Als een geschenk. En als een opgave. Tel ze, zó dat de vrucht ervan wijsheid is.
Hij, die van eeuwigheid tot eeuwigheid is wil 't ons leren!

v. D.

---

zonden om met woord en daad te helpen. Intussen trof de schrijfster ook nonnen aan, die zich beschouwend en biddend uitsluitend binnen de muren van hun kloosters ophielden en ver verwijderd waren van de brandende noden en problemen van de wereld van nu. Samen met een van deze religieuzen las de schrijfster in de week waarin in ons land de doden van de tweede wereldoorlog herdacht werden, een vers dat daarover handelde.
Deze "slotzuster" reageerde erop met te zeggen dat het vers haar eigenlijk niets deed. "Ik weet van die dingen niet zoveel. Toen het gebeurde was ik ook al in dit slotklooster en ik heb dus van deze dingen weinig gemerkt." Ze had buiten alle oorlogsverschrikkingen gestaan, er niet in gedeeld, er niet in meegeleden en -geleefd.
Het is goed, een boek als dit eens te lezen. En dan te vernemen dat ook in deze ons zo vreemde wereld het verlangen groeit om meer (biddend en werkend) deel te hebben aan de noden der wereld. Noden van geestelijke én van sociale aard.
En we hopen dat er ook onder ons steeds meer harten zullen komen waarin de liefde van Christus weer werkelijk opvlamt zodat monden gaan getuigen van Zijn grote liefde en handen gaan helpen, waar dat nodig is.

Wf.

DR MARTIN LUTHER KING-STRAAT IN LUIK, België

De gemeenteraad van Grace-Berleur, een voorstad van Luik, besloot de straat waar de baptistengemeente een nieuwe kerk bouwt de Dr Martin Luther Kingstraat te noemen.

VOORMALIG NACHTCLUB-ZANGER ZINGT EVANGELISATIE-LIEDEREN

Gil Bernard, een voormalig nachtclubzanger te Parijs, zingt sinds zijn bekering evangelisatie-liederen tijdens evangelisatie-samenkomsten van de baptistengemeenten in Frankrijk. Van zijn liederen zijn intussen reeds vier platen gemaakt.
Gil Bernard, van joodse afkomst en geboren in Marokko kwam — samen met zijn vrouw — tot geloof nadat een bijbelcolporteur hem een Nieuw Testament had geschonken. Bernard is thans lid van de baptistengemeente in de Rue de Lille, Parijs.

HISTORISCH BESEF

Alvorens een paar dagen aan de Achtste Mennonieten Wereldconferentie 1967 deel te nemen, aldus een schrijver in het Doopsgezind Weekblad, maakte we een korte pelgrimage naar Münster, waar de kooien aan de toren de herinnering levend houden aan het moment waarin onze doperse voorouders zich in het stormcentrum van de geschiedenis bevonden. We aten wat de Duitse pot schafte in de Täuferzimmer van een restaurant gelegen in de schaduw van de Sankt Lamberti. De kamer deed zijn naam eer aan door kleine beeltenissen van Rothman, Knipperdolling e.a. en door kooitjes op souvenirgrootte, kopieen van de „echte" aan de kerk. Benieuwd of de kooien ook inderdaad herinnering levend houden, informeerden we, kwasi onwetend, naar hun betekenis. Een vraag waar de baas zelf aan te pas moet komen. Täuferzimmer heette de kamer vanwege een onduidelijke relatie met Johannes de Doper en de kooien waren de instrumenten waarvan men in diens tijd gebruik had gemaakt om er de mensen in onder te dompelen, te dopen. We hadden moeite om ons lachen in te houden om zoveel historisch vernuft.

VOORGANGERS SPREKEN OVER HANDELINGEN 69

Maandag 6 en dinsdag 7 januari zullen, op uitnodiging van de Landelijke Plankommissie Handelingen 69, de voorgangers der gemeenten bijeen komen in De Vechtstroom te Oudleusen (tussen Ommen en Dalfsen). De konferentie begint maandagavond om 6.00 uur en eindigt dinsdagmiddag om 3.00 uur. De belangrijkste referent op deze konferentie is dr G. Wieske, vrijgestelde voor evangelisatiewerk in Westfalen, W.-Duitsland.
De voorgangerskonferentie over sociale vraagstukken die woensdag 8 januari te Zwolle zou worden gehouden wordt nu maandag 6 januari gehouden, voorafgaande aan de Handelingen 69-konferentie. Ook deze konferentie wordt in Oudleusen gehouden.

MEDEDELING

Sinds geruime tijd wordt in het revalidatiecentrum te Leersum br A. Deelstra, voorganger van de gemeente Genk (België) verpleegd. Volgens de voorganger van de gemeente te Utrecht, die hem onlangs bezocht, gaat het lopen en spreken weer iets beter. We vragen u onze broeder en de arbeid in België te willen gedenken in uw gebed.

T. v. d. Laan

ZUSTERGEMEENTEN DER EERSTE EEUW

De gemeente te Jeruzalem VIII

4. Geloven, belijden, prediken (a)

„Terug naar de gemeente in Jeruzalem" is een gezegde, een kreet, die ook ons niet onbekend is. Daarmee bedoelt men dan wel, dat we naar leer en leven, naar belijdenis en practijk van de eerste christengemeente terug moeten. Dát is het eigenlijk, wat we vroeger in de kop van dit blad tot uitdrukking brachten: de verbreiding van de beginselen van nieuw-testamentisch christendom.

Wat geloofden de broeders en zusters in Jeruzalem? Wat beleden zij, wat predikten zij?

Deze drie: geloven, belijden, prediken zijn onafscheidelijk aan elkaar verbonden. De een beïnvloedt de ander, de een is van de ander afhankelijk. De prediking heeft invloed op het geloven, het geloven op de prediking.

Wat de Jeruzalemse gemeente geloofde, dat leren we kennen uit de prediking. Alvorens te onderzoeken, wat er in Jeruzalem gepredikt werd, hebben we de vraag te onderzoeken, hoe de apostelen en diakenen aan die prediking gekomen zijn. Met andere woorden: om welke reden konden de apostelen en diakenen beweren, dat zij doorgevers van Gods woord waren? Dat zij inderdaad een boodschap van God doorgaven?

2 wortels

zijn er mogelijk voor de verkondiging van een leer, een dogma, een overtuiging, een idee. Een idee kan geboren worden in de geest van een mens. Hij kan zich daarmee verder bezighouden en het in hem laten worden tot een overtuiging, waarvan hijzelf gelooft, dat ze onwrikbare waarheid is. Wil hij die overtuiging uitdragen, dan wordt hij gedwongen zijn gedachten te ordenen, hoofd- en nevenzaken te onderscheiden en deze in punten, in stellingen samen te vatten; in dogmata dus.

Deze leer kan hij dan verkondigen. Hij heeft het uit zichzelf genomen.

Prediking van een boodschap, van een overtuiging is ook mogelijk op grond van de gedachte, dat dit een opdracht van een godheid is, of — zoals in het christendom (en ook in het Jodendom) — een opdracht van God, van Christus. Men beroept zich dan op de openbaring. Het is een kernpunt van het christelijk (en Joods) geloven, dat God Zich geopenbaard heeft. „Nadat God eertijds vele malen en op vele wijzen tot de vaderen gesproken had in de profeten, heeft Hij nu in het laatst der dagen tot ons gesproken in den Zoon", Hb 1 : 1.

God kan spreken. Dat geloofden Joden en christenen-van-het-eerste-uur. God kán Zich kenbaar maken. En God hééft dat gedaan. God dééd het in een gebeuren, in een handeling (want spreken is óók handelen). D.w.z. God plantte Zijn Woord, Zijn daad, in de geschiedenis der mensen. God deed de tijd niet stilstaan, als Hij sprak, maar liet alles zijn gewone gang gaan. Hij riep mannen tot profeteren, en Hij deed Zijn Zoon geboren worden in het vlees, na een negen maanden lange zwangerschap, heel menselijk.

De overkomst

De grote vraag is niet alleen, of God kan spreken — en er zijn velen, die dat ontkenden, die dit ontkennen —, maar ook of de mens, wanneer God spreekt, dat kan verstaan. En als hij het kan verstaan, of hij het dan goed verstaat. En als hij het wél goed verstáán heeft, of hij het dan ook goed begrépen heeft. En als hij het wel goed begrépen heeft, of hij het dan ook goed, onverkort en onveranderd, dóórgeeft. Komt de boodschap van God over? Hebben mensen Hem verstaan, goed verstaan? En hebben zij — wij doelen dus op profeten en apostelen, en allermeest op Christus Zélf — óns die boodschap goed overgebracht? Waar ik hier de nadruk op wil leggen, is dit: Wij zijn christenen op grond van ons geloof in de openbaring Gods. Wij gelóven, dat de gemeente gebouwd is op het fundament van apostelen en profeten, Ef 2 : 20. We kunnen dat niet bewijzen. We zeggen, dat er een gemeente van christus-volgelingen in Jeruzalem is geweest, en dat er in heel de wereld gemeenschappen zijn van christus-volgelingen (ik gebruik met opzet een kleine letter, om aan te duiden, dat ik veronderstellenderwijze over een zeker iemand spreek), bewijst nog helemaal niet, dat de man, die zij christus noemen, inderdaad een openbaarder van Gods geheimen was. Dat beweerde Mohammed ook, maar wij geloven hem niet. Maar wij geloven Jezus van Nazareth, daarom is Hij voor ons de Christus, Die al aan de Joden beloofd was.

Daarmee geloven we dan, en dus, dat God verstaanbaar gesproken heeft, en hoorbaar voor mensen. Daarmee geloven we dus, dat mensen God góed hebben verstaan, zó hebben verstaan, dat wíj hen kunnen volgen in hun geloven. Dit klinkt allemaal ingewikkeld en zwaarwichtig, maar laten we niet vergeten, dat we hier bezig zijn met de kern van ons christelijk geloven en belijden en prediken. Wij geloven, dat wij „geen vernuftig gevonden verdichtsels nagevolgd zijn" (II Pt 1 : 16), (in de oude vertaling staat „fabels", welk woord in de nieuwe vertaling nog gebruikt wordt in I Tim 1 : 4; in I Ti 4 : 7 wordt vertaald: oudevrouwenpraat, terwijl in II Tim 4 : 4 en Ti 1 : 14 verdichtsels gebruikt wordt. Overal gebruikt het grieks het woord mythe).

Verbindend

Indien wij geloven, dat wij in de prediking van de apostelen de openbaring Gods ontvangen, dan verbinden wij aan dat geloof meteen de overtuiging (en beperking), dat wij van deze prediking niet straffeloos kunnen afwijken. Dat wil zeggen: dat wij niet van die prediking kunnen afwijken zonder daarmee het karakter en de kwaliteit van de prediking aan te tasten. Wie dat wél doet, raakt tenslotte ook de kern van de openbaring aan. We kunnen ons nergens op beroepen, als wij ons het recht aanmeten, aan de openbaring toe te voegen of af te doen. Maar wat is werkelijke openbaring Gods, en wat was/is menselijke toevoeging (want wat weggelaten is, weten we niet, omdat het nergens beschreven staat)?

Daarop is door ons te antwoorden: Openbaring is, wat in de schriften van het nieuwe testament ons is overgeleverd als Woord Gods. In de eerste eeuwen van het bestaan van de gemeente van Christus is er veel geschreven, en al dat geschrevene diende zich als waarheid en als gezaghebbend aan. Maar de gemeente heeft onderscheid gemaakt, heeft een canon opgesteld, een richtsnoer, een regel voor geloof en leven. Wij, in onze baptistengemeenten geloven en belijden, dat de Bijbel Gods Woord is. Dat is niet de Bijbel zoals die door het Nederlands Bijbelgenootschap vertááld is (of op last van de Staten-Generaal), maar dat is wel de Bijbel in zijn hebreeuwse en griekse oervorm, en voor ons verdeeld in OUD EN NIEUW TESTAMENT met resp. 39 en 27 „boeken".

Op basis van de aanvaarding van deze Bijbel, én op basis van de aanvaarding van een bepaalde uitleg van deze Bijbel, hebben wij elkaar in onze Baptisten Gemeenten gevonden.

In Jeruzalem

hebben de predikers van het evangelie van Jezus Christus zich alleen kunnen beroepen op wat geschreven stond in het oude testament. Het nieuwe was immers nog niet op schrift gesteld. Zij hebben dat vlijtig gedaan: er staan zeer veel aanhalingen uit het oude testament in de Evangeliën, in de Handelingen, in de brieven en in de Openbaring van Johannes. Maar dat is niet alles. Zij beriepen zich op een ervaring, waarvan wij geloofden, dat deze echt was. Zij beriepen zich op hun omgang met Jezus, de Zoon van God.

Daarover de volgende keer.

Ploeger

Een jaar Unie-leven

1968 zal ongetwijfeld geboekstaafd worden als het jaar van de massale toogdag van 14 september in Epe. Zij, die er waren, hebben zich verbaasd over de grote opkomst, zij die er niet zijn konden, hebben temeer verdriet gevoeld, en de pessimisten "die er niets in zagen" zijn beschaamd geworden. Het was geweldig, en het heeft de broeders, die de plannen voor het evangelisatiejaar Handelingen 69 uitwerken, bemoedigd.

Maar dat mag ons de ogen niet doen sluiten voor de cijfers van de Statistiek over 1967, en dus per 1 januari 1968. We werden geplaatst voor cijfers van mensen, die zich onttrokken of die uitgesloten moesten worden. Jawel, die cijfers (voor hen, die zich onttrokken: 117, voor hen, die uitgesloten werden: 17) waren over 1967 lager dan over 1966 (resp. 133 en 19), die op hun beurt weer lager waren dan over 1965 (resp. 153 en 24). Maar dat alles kan niet de pijn verzachten, die ons hart moet bewegen tot de vraag: Hoe komt het, dat mensen zich van onze gemeenten afwenden?
Zijn ze op te jonge leeftijd gedoopt? Natuurlijk blijft in onze dooppractijk, die geen leeftijdsgrens erkent, altijd het gevaar bestaan, dat jongemensen op te jonge leeftijd gedoopt worden.
Of zijn ouderen te overijld gedoopt? Waren ze geestelijk wel rijp? Waren ze werkelijk wedergeboren, werkelijk bekeerd, of hadden ze alleen maar een bevlieging, een gemoedsbeweging?
Of was het klimaat in onze gemeenten te kil, zodat tere planten van koude stierven? Dat laatste is natuurlijk niet uitgesloten. Het gevaar bedreigt ons, dat we te formalistisch, te zakelijk (te kerks, zegt men ook wel eens) worden, waardoor de pastorale zorg, waardoor het klimaat niet op peil komt.

* * *

De Unie-vergadering in mei te Hengelo was als vanouds weer een hoogtepunt wat de sfeer, de ontmoetingsvreugde, de saamhorigheid betreft. Maar overigens is er weinig van te zeggen. Althans: het is nog nauwelijks mogelijk van die vergadering uit lijnen naar de toekomst te trekken.
Dat er gedokterd moet worden aan de Unie-structuur, aan de vergadertechniek, aan de benaderingsmentaliteit der gemeenten, het mag allemaal waar zijn. Maar dat alles moet ons niet drijven in een richting, waarin de „natuurlijke" dynamiek van het geestelijke (gemeente) leven geen kansen zou krijgen. Of anders gezegd: Algemene Vergaderingen, die alleen maar registreren wat er goed en (voorzichtig en vooral broederlijk) wat er scheef gegaan is in het behandelde verslagjaar, missen de inspiratie voor een beleid voor de toekomst.
En of we dát van de AV 1968 kunnen zeggen, betwijfel ik.

Het dóórbladeren van de nummers van dit weekblad, die verschenen zijn in dit jaar, laat ons een pijnlijk tekort aan informatie van de zijde der commissies zien. Er is weinig geschreven door de secretarissen. Twee redenen zouden als oorzaak gezien kunnen worden: er wás niets te schrijven, óf de broeders zijn in gebreke gebleven ons te laten delen in hun vreugde en hun zorgen. Als er niets te schrijven was, is dat angstwekkend. Want dat zou kunnen duiden op stilstand in de arbeid. En als de broeders verzuimden ons te informeren, dan is dat eveneens een laakbare zaak. Of moeten we het hebben van wat br Jansma, onze onvolprezen administrateur, ons in cijfers voorzet?
De verschijning van een Unie-bulletin onder redactie van onze zich prima-inwerkende algemeen-secretaris, br Van der Laan, is verheugend, maar keert niet de aanval van meelevende gemeenteleden op een gebrek aan mededelingen van de kant van de permanente commissies.

* * *

In ons weekblad was dacht ik iets te speuren van wat — althans sommigen van — onze gemeenteleden en vrienden bezighoudt. Naast de gebruikelijke vooren tegenstukken inzake „oorlog en vrede", was er een toespitsing merkbaar op de vraag of christenen, dus ook baptisten, een verantwoordelijkheid voor de samenleving hebben. Zowel in redactionele artikelen, als in Ingezonden Stukken, werd dit bezien (soms Nader Bezien). Dit kan alleen maar een verheugend verschijnsel genoemd worden.
Het gevaar is echter niet denkbeeldig, dat de discussie tenslotte onvruchtbaar wordt, door een gebrek aan respect voor de argumenten van de tegenstanders. Wáárdig discussiëren is overigens een zaak, die óók te maken heeft met de tucht van de Heilige Geest, en niet alleen maar met de scherpte van de menselijke (en de gelovige) geest...

* * *

Een enkel woord willen we graag wijden aan onze zendelingen. Ze zitten nu in Kameroen, in Kongo, terwijl het echtpaar Ter Braak een studieperiode in Amerika doorbrengt. Anderen bereiden zich voor op hun uitzending.
Verblijdend in dit alles zijn de nauwere contacten tussen onze zendingscommissies en de Europese Baptisten Zending. In een tijd, waarin gedurig over „schaalvergroting" gesproken wordt, doet het wat ouderwets aan, dat elk land, elke unie, z'n eigen zendingswerk wil hebben.

* * *

Vooral jongeren beseffen, dat we leven in een wereld-zonder-grenzen. Ze trokken ook in 1968 over onze landsgrenzen heen, naar Bern, waar de baptistenjeugd van heel de wereld samenkwam. Ze gingen met vacantie naar andere landen, ontmoetten daar geloofsgenoten, en ontdekten ook andere gelovigen, zowel in Nederland als daarbuiten. Daardoor kregen zij vragen te beantwoorden, zowel vragen van anderen als van het eigen hart; vragen naar het waarom van het baptist-zijn, vragen zelfs naar het waarom van het gelovig-zijn.
Dat kan alleen maar verfrissend werken. De kracht van iets wordt immers alleen aan de tegenkracht geopenbaard.

* * *

Overigens was in onze NBJB een voortgaande verschuiving te constateren. Het jongens- en meisjesclubwerk blijft bestaan, maar de zondagsscholen krijgen het steeds moeilijker. Het gedrag van de mensen, hun leefwijze, wordt anders. Niet maar, dat veel mensen op zondagmorgen willen uitslapen. Dát is er ook (en het doet dan soms wat vreemd aan, dat kerkdiensten nog altijd beginnen op een uur, waarop ze ook begonnen, toen de mensen op zaterdagavond met de kippen op stók gingen), maar vooral is er het uitgaan op zondag, of zelfs gedurende het weekend. Dan moeten de kinderen wel mee. Van een regelmatig zondagsschoolbezoek kan dan nauwelijks meer sprake zijn.
Een andere verschuiving is te constateren in de bezetting van de Jeugdraad der NBJB. Er is 'n tijd geweest, dat alle plaatsen, of alle-plaatsen-op-één-na door voorgangers werden bezet. Een niet-voorganger was dan een vreemde eend in de bijt. Nu zijn de rollen omgekeerd. Nú is er nog één voorganger lid van de JR, ds Dekker, die tevens de voorzittershamer vasthoudt, en verder zijn het jongemensen uit de diverse takken van arbeid.
Of ik daar bezwaar tegen heb? In geen enkel opzicht!

* * *

Maar het geeft wel aanleiding tot een vraag: is dit verschijnsel, (dat ook in de Unie te constateren valt, dacht ik) te danken aan een „opmars der leken" (neem dit nu a.u.b. met het bekende korreltje zout!) óf aan een desinteresse van de voorangers ten aanzien van het jeugdwerk? (Voor cijfer-liefhebbers heb

ik nog een aardig kluifje: volgens de laatst verschenen adressenlijst van onze Unie vervullen 33 voorgangers één of andere functie, landelijk, regionaal en categoraal. Daarvan zijn er 12, die „slechts" één „baantje" hebben, 9 hebben er 2, 5 hebben er 3, 5 hebben er 4, 2 hebben er 5 of meer. En dat op een totaal van 56, waarbij de functies van de broeders, die geheel of gedeeltelijk voor een taak zijn vrijgesteld, niet gerekend zijn, t.w. M .G. Boeschoten, T. Jansma, Th. v. d. Laan, H. Ploeger en J. Reiling).

* * *

Een jaar Unie-leven (dat geen voorbereidend jaarverslag wil zijn, noch een klakkeloos citeren van wat al eerder geschreven werd), is niet rond zonder de vermelding van de arbeid onzer gemeenten. Honderden hebben op de één of andere wijze getracht hun deel te doen. Ze hebben zich voorbereid voor clubavonden en bijbellezingen, voor vrouwensamenkomsten en openluchtdiensten, ze hebben gebeden, gezongen en gespeeld, gepreekt en getuigd. Ze hebben de handen uit de mouwen gestoken. Bij dit laatste denken we ook aan de velen, die in de diaconale sfeer en in het maatschappelijke werk bezig waren. En wie zal het mij euvel duiden, als ik tenslotte nog wijs op het zich uitbreidende werk van Tabitha?

* * *

Mij bewust van het „ten dele" van dit artikel, groet ik u allen met de woorden van Paulus: Weest standvastig, onwankelbaar, te allen tijde overvloedig in het werk des Heren, wetende, dat uw arbeid niet vergeefs is in den Here.
En wie, die dit schrijft, zou niet van harte dankbaar zijn voor alles, wat de Here in 1968 geschonken heeft?
Hem zij de lof en de glorie!

Ploeger

'VECKOPOSTEN' HONDERD JAAR

Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van het zweedse baptistenweekblad 'Veckoposten' is een 32 pagina's tellend nummer verschenen. De oplage van het blad is 15.000; 16 pagina's. Het weekblad wordt ook in de andere skandinavische landen veel gelezen.
In een gelukwens, afgedrukt in het jubileumnummer schrijft de zweedse minister-president Tage Erlander o.a., dat 'Veckoposten' vanaf het begin gestreden heeft voor nieuwe ideeën, "deze taak is vandaag de dag nog even belangrijk".

De christen - een probleem

Bij het omslaan van een straathoek botste de *filosoof* Schopenhauer tegen een andere wandelaar op, die hem op minder vriendelijke toon vroeg: „Mens, wie bent U?" waarop de wijsgeer antwoordde: „ik gaf de helft van mijn vermogen, als ik dat wist."
Soms kunnen je heel eenvoudig ingeklede vragen gesteld worden, die zulke verre achtergronden en grote diepten hebben, dat je er een voortdurende maaltijd aan hebt.
We zitten allen, christen en niet-christen min of meer, ofschoon niet alleen op gelijke wijze, met het vraagstuk: een christen — wat is die eigenlijk?
Een raadsel?...
Een wonder?...
In elk geval is hij een probleem.
Men moge zichzelf en anderen al trachten te suggereren, dat men, door de christenen *minder gunstig* te kwalificeren, het probleem: de christen, te hebben opgelost, bij enig nadenken zal men toch moeten toegeven dat aan dit vraagstuk nog wel enkele andere kanten zitten en men ondanks alle kritiek, toch vreemd staat tegenover de kern van het vraagstuk. Het bizondere en boeiende in deze zaak is, dat het de christen, die, en wel van zeer nabij op dit probleem gestuit is, al net zo gaat als genoemde filosoof: hij weet het niet. Het vraagstuk heeft voor hem uit de aard der zaak grotere ernst en diepte dan voor de niet-christen, voor wie zijn belijdenis (getuigenis) geheimtaal is, maar ook de christen kan niet bij de kern der zaak komen. Ook na de vernieuwing van zijn denken (Rom 12 : 2), dat bij hem intrad na zijn omzetting, draagt hij het soms kwellende probleem in zich om: en wat is nu mijn ego? mijn ik? wat heb ik nu aan mijzelf? Heb ik, bén ik, een ego? dan is die wel zeer samengesteld. "Welke trekken zijn er wezenlijk aan mij en welke van vreemde oórsprong?" Toch weten wij, dat we hebben een onderscheidend „ik", en hoe is dat nu te verstaan? Of is het geheim van het christen-zijn een **relatie** en kan het slechts van uit die relatie gekend worden?
Wie geeft mij toegang tot mijzelf, tot mijn-zélf?
Wij kunnen de vraag: wat is een christen? slechts met vrucht onder elkaar bespreken. We kennen het vraagstuk uit dagelijkse ervaring. We zijn een ,ja' en een 'neen'; een luid 'ja' en een zacht 'neen', en omgekeerd. Aan het raadsel is evenmin te ontkomen als aan de eigen schaduw. Met het ontstaan van de christen: zijn bekering, zijn wedergeboorte, zijn geloof — welke kant men ook maar wil benadrukken — is het probleem gegeven, en verliest men, met het klimmen der jaren het Leven niet uit het in-leven-zijn, blijft het ik-bewustzijn bewaard bij eventuele verandering in zijns-wijze, dan trekt het vraagstuk mee naar de ontknoping in het ongeschapen Licht.
We komen o.i. nader bij het vraagstuk, als we met de bijbel leven, dat Boek, dat waarlijk Geest en Leven is. We zijn een wonder, zegt de bijbel ons. Daarmede is de aard van het vraagstuk in een zekere richting bepaald. Met een 'wonder' bedoelen we, dat we een buiten-ordelijke schepping zijn. Daarmede willen wij, in navolging van de H. Schrift, dit zeggen, dat we (alsnog) trefpunt van twee werelden zijn, dragers van tweeërlei soort van leven. We gaan van binnen 'uit elkaar', de twee levens gaan tegen elkaar in. Gal 5 : 17. Dat is meer, dat is wat anders dan de nawerking van een reeds vele eeuwen doorschreden ontwikkeling, die ons van onze oorsprong deed vervreemden. Ik houd het er voor dat wij, als christenen, meer door onze toekomst worden bepaald dan door ons verleden. Belangrijker dan dat we ons verwijderen van ons verleden, is, dat we toekomst hebben, aangetrokken worden door hetgeen op-ons-toekomt! De hoop typeert ons leven.
Ook voor de profeten, de lampen doór Christus ontstoken langs de weg der gemeente, die heilsherauten, geroepen om het onzegbare onder woorden te brengen, het onbewijsbare te verkondigen, was de christen een vraagstuk dat zij — o neen — niet oplosten, maar waarvan zij de aard dichter bij ons brachten door te spreken van een ándermaal, en dan uit hoger Leven geboren worden; spreken van een nieuwe creatie, een opnieuw geschapen zijn. En dat betrof dan mannen en vrouwen, van wie gold en geldt: het dwaze, zwakke, onedele, kortom: het verachte dezer wereld heeft God uitverkoren, met het, boven en achter alle transen verdwijnende: uitverkoren is, wat er niet is! Geen geschapen licht kan dit opvangen. Ere zij de Schepper! (I Kor. 1 : 27, 28). En dan wordt in dezelfde brief een gezelschap getekend 'om de gordijnen te sluiten'! Maar ze waren door een ervaring heen gegaan, waardoor ze nu rein, geheiligd en gerechtvaardigd waren. (I Kor 6 : 10). Uit wat de Schrift hier óver, en tót de gelovigen zegt blijkt wel heel duidelijk dat het profetisch-apostolisch getuigenis het niet idealiseert. Vanwaar dan deze schijnbaar toch zo irreële beschrijving der verlosten? Ze zagen hen in het Licht, dat hun God en Schepper in Christus op hen laat afstralen. Het bijbels getuigenis zegt ongelooflijke, onbewijsbare dingen van hen, die getrokken waren in het krachtenveld der genade en dezen beaamden en beleden dat, voor zichzelf, wetende dat het onmogelijk is, dat God liegt. (Hebr 6 : 18). Het spreken Gods stelt de

werkelijkheid niet vast, doch stelt haar! Apologetiek heeft weinig zin. De verantwoording van de christen zal het karakter van een getuigenis moeten dragen, (I Petr 3 : 15). Immers de christen is zijn eigen geheim niet duidelijk, niet doorzichtig; hoe zal hij het anderen aannemelijk kunnen maken? Ze hebben ook trouwens niet de opdracht 'een gesprek' met Joden en heidenen te voeren, maar om getuigen (getuigenis) van Christus te zijn — en dat brengt op heel andere bodem: Zulk getuigenis schept een goddelijke sfeer, een sfeer, waarin het vuur des Geestes gaat vonken.

Gelukkig de pastor en gelukkig de kudde, die een pastor heeft, die het probleem karakter van het christen-zijn zich bewust is. Ja, waarlijk die jubelende, gekroonde schare met haar zwaaiende palmtakken (Openb 7 : 9-10) — ze bestaat uit uw problematische gemeenteleden. Het zijn dezelfde mensen, de heiligen en beminden, de volmaakten in Christus, waarvan het natuurlijk menselijk oordeel geneigd is te zeggen, dat ze niets gemeen hebben met de, met naam en adres bekenden, die ge zondags in de kerkbanken ziet schuiven. Wien de ogen des harten geopend zijn (Ef 1 : 18) en door goddelijk Licht bestraald worden, weet, dat de christen **nu reeds is** dié mens, die in de Brieven der apostelen en in de Openbaring van Johannes getekend wordt.

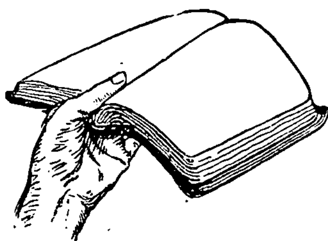
De verandering, die de christen van hier en nu nog zal ondergaan, betreft niet zijn identiteit: hij ís reeds, verborgen, de mens, zoals hij eens openbaar zal worden (Kol 3 : 4). Hier en nu draagt hij voor God reeds de naam, die niemand kent dan hijzelf. (Openb 2 : 17). Hem ziet God als zonder vlek of rimpel of enig gebrek, omdat Hij hem in Christus ziet. De rest is verzonken in werkelijkheid, die Hij heeft opgeheven. Ze mogen u geen **raadsels** zijn, als behoorde hun ontsluiering tot de menselijke mogelijkheden. Ze zijn één voor één, een Wonder Gods. Alsnog problemen, maar voor de verlichte ogen van het hart, aanvaard en bemind als Gods eigen kinderen.

J. Louw

NEGEN AMERIKAANSE BAPTISTEN-GROEPEN DRINGEN AAN OP MEER SAMENWERKING

Negen baptisten-groepen in Noord-Amerika — samen meer dan 15 miljoen gemeenteleden — hebben zich uitgesproken voor meer samenwerking, in het bizonder op de terreinen van vorming en publiciteit.

De negen organisaties vormen samen de North American Baptist Fellowship.

Wat zullen we lezen?

De gemeente der gelovigen gaat niet alléén door dit leven. Zij gaat ook niet dóelloos voorwaarts. Zij weet aan Wien zij zich heeft toevertrouwd, al wisselen ook dag en nacht, heerschappijen en systemen, kansen en krachten.

zondag	29 dec.	Ro 13 : 11-14	Met 't oog op de komende dag ...
maandag	30 dec.	Jac. 5 : 7-11	„Volharden" is het parool
dinsdag	31 dec.	Ps 90	Van geslacht tot geslacht
woensdag	1 jan.	Num. 6 : 22-27	De Zegen des Heren maakt rijk
donderdag	2 jan.	Op. 3 : 7-13	Een geopende deur
vrijdag	3 jan.	Mt 24 : 36-42	De geschiedenis herhaalt zich
zaterdag	4 jan.	Op. 22 : 12-21	Hij komt spoedig

Pl.

gemeenteberichten

FEEST IN NOORDBERGUM

Noordbergum — (W.K.) Na een lange tijd van zwijgen willen wij thans meedelen, dat het feest was in de gemeente. Dit begon al op zondag 10 november toen voor de middagdienst begon, een jong echtpaar reeds zat te wachten op de broeders van de Raad. Zij deden de blijde mededeling, dat zij beiden hun hart aan de Heer hadden gegeven. De blijdschap en vreugde straalden van hun aangezicht. Het was nu feest geworden bij hen want zij hadden de Heer in hun leven toegelaten. De betrouwbaarste tochtgenoot.

Op zondag 24 november was het een jonge zuster, die de roepende stem van de Heiland niet langer kon weerstaan. Op de uitnodiging van ds Nieman (die deze zondag ons diende) kon zij niet langer zitten blijven maar kwam naar voren in de kerk waar zij neerknielde en haar Heer en Heiland vond. Het feest werd nu nog groter en blijder. Het hoogtepunt was zondag 8 december toen in de middagdienst aan hun wens en begeerte kon worden voldaan. Ds Lindeman van Groningen die deze dag in ons midden was leidde de doopdienst en voltrok deze heilige handeling ten aanschouwe van een bijna volle kerk. Eerst had hij in een bezielende prediking de aanwezigen reeds toegeroepen: „Laat u met God verzoenen". Onze innigste wens en bede is dat zij die reeds zo lang voor de drempel staan, nu ook over deze drempel zullen gaan. De Heer wacht reeds zo lang.

Zoals u bekend zal zijn bracht de gemeente een beroep uit op ds Blenkers van Staveren. Moge de Heer der gemeente deze broeder Licht van Boven geven opdat de juiste beslissing genomen wordt.

VELE DOPELINGEN IN COEVORDEN

Coevorden — (G.H.G.) Blijdschap ook in onze gemeente. We denken terug aan de laatste jeugddag in Coevorden waar de Geest van God zichtbaar aanwezig was en vele jongeren hun hart aan de Heer gaven en van hun blijdschap getuigden.

Zondagavond 8 december werden zeven van deze jonge mensen gedoopt door onze voorganger, ds Nieman. Na deze blijde gebeurtenis, die weer in een overvolle kapel plaatsvond, vierden we met elkaar het avondmaal.

Wij danken de Heer dat opnieuw jonge mensen voor hun Heer en Heiland kozen en bidden dat nog velen zullen volgen.

BEZOEK AAN TSJECHOSLOWAKIJE

Dr Josef Nordenhaug, alg. sekretaris van de B.W.A., dr. Ronald Goulding, alg. sekretaris van de E.B.F. en dr Rudolf Thaut, president van de E.B.F. hebben onlangs een bezoek gebracht aan de baptistengemeenten in Tsjechoslowakije. Bij hun terugkeer verklaarden zij dat het de gemeenten bizonder goed gaat. De verhouding met de overheid is goed. Godsdienstonderwijs is toegestaan; voor dit doel kunnen de schoolgebouwen gebruikt worden. De jeugdbeweging floreert. Voor het eerst in 20 jaar kunnen nieuwe kerken gebouwd worden; alleen al in Slowakije hoopt men de eerstvolgende 5 jaar vijf nieuwe kerken te bouwen. Een nieuwe uitgave van de bijbel, bestemd voor alle protestanten, kan in 1969 gereed komen.

Tsjechoslowakije telt 26 baptistengemeenten met ongeveer 100 predikstations; het totale ledental bedraagt plm. 4200.

BOEKJE VOOR BEJAARDEN VAN DR J. J. BUSKES

„De oudste rechten" is de titel van het nieuwe boekje, waarin dr J. J. Buskes een aantal behartenswaardige opmerkingen maakt voor bejaarden. Maar niet alleen dat, want ook voor hen die met bejaarden omgaan, zijn in dit boekje vele waardevolle gedachten te vinden, die de daden in de omgang met de ouderen ten goede kunnen beïnvloeden. Dr Buskes zegt in zijn voorwoord alleen maar te willen vertellen, wat hij als geestelijk verzorger in een bejaardentehuis ontvangen en geleerd heeft, als een dienst der dankbaarheid.

De uitgave werd verzorgd door de BIJBEL KIOSK VERENIGING, Keizersgracht 756, te Amsterdam. Het boekje bevat 36 pagina's kunstdrukpapier in een harde omslag en is met een tiental foto's verluchtigd. De tekst is in een duidelijke grote letter gedrukt, zodat het een prettig en gemakkelijk leesbaar boekje is geworden.

De prijs bedraagt *f* 1,50 per ex., 10-100 ex. *f* 1,30 per ex. en daarboven *f* 1,15 per ex. De verzendkosten voor 1 exemplaar bedragen *f* 0,75. Tegen betaling van *f* 2,25 zendt de B.K.V. gaarne een exemplaar toe.

ZAAIERZAKEN DIE ONS ALLEN RAKEN!

Juist ging de telefoon en de voorganger van Alblasserdam, br Visscher vraagt mij of er ruimte in het maartnummer zal zijn om eventueel ter plaatse nog mededelingen omtrent aktiviteiten in verband met Handelingen '69 te kunnen laten indrukken. Men is daar namelijk van plan alleen voor Dordrecht al ik meen 3500 eksemplaren te bestellen.

Br Jansma zal de gemeente inmiddels geïnformeerd hebben omtrent publiciteitsmogelijkheden in dat extranummer, dat als titel zal hebben:

Extra editie van De Zaaier

Handelingen '69

Alle gemeenten zullen in dat nummer hun bizondere bijeenkomsten met juiste plaats en tijd kunnen vermelden. Het is duidelijk dat we u niet een kwart pagina kunnen geven. Dan zou het hele blad nodig zijn. U moet meer aan een lucifersdoosje denken. Dan komen we al, als u zich allen meldt, niet meer met twee pagina's uit. Vrees ik. Maar we zullen zien. We knippen of knijpen liever niet. Overigens: ik ben nog onder de indruk van dat aantal van Dordrecht. Dat is echt wel de jassen uit en de mouwen omhoog.

Ooit gehoord van arbeidstherapie? Volgens het boek: het doen verrichten van gepaste arbeid als geneeswijze, inz. bij psychische storingen. Om over na te denken.

Na ruggespraak blijkt mij dat br Jansma het ,advertentiegedeelte' ook aan mij overlaat als behorend tot de inhoud van het blad. Goed. Wilt u dan nu al beginnen die ,advertentie' op te stellen en dan aan mij af te zenden? 3500 voor Dordrecht. Hoeveel baptisten wonen daar helemaal? Natuurlijk, Alblasserdam staat er achter. En daar wonen zo'n 60 broeders en zusters. Om over na te denken.

Onze Zaaierlezers en -essen wil ik er wel even op attenderen dat we in het nieuwe jaar een soort vervolgverhaal beginnen. Het heet: In „De Pleisterplaats" en brengt ons ervaringen en belevenissen van de lange-route-rijders, de vrachtvaarders van Europa. We wensen al onze medewerkers en medewerksters in alle gemeenten een gezegend nieuwjaar. Leest u eens Prediker 11 : 1-6. Goeie tekst voor nieuwjaarsmorgen.

Mede namens de redaktieleden:

Huizinga

Lezers aan het woord

OPEN OF EEN GESLOTEN AVONDMAAL

Wie mogen aanzitten, alleen de leden der gemeente?
Het is de Dis des Heren, niet de dis der baptistengemeente. Wanneer wij iemand tot de tafel des Heren zouden toelaten, die de Heer Jezus er niet wil ontvangen, of iemand weigeren, die Hij zou toelaten, dan hebben wij daartoe Zijn gezag ter zijde gesteld, en dan houdt het avondmaal op de tafel d e s H e r e n te zijn. De Heer Jezus alleen heeft dus te bepalen, wie aan Zijn tafel mogen verschijnen en wie er van uitgesloten zijn. Alleen verlosten, alleen ware gelovigen mogen dan ook hun plaats innemen aan de „Dis des Heren". Aan de tafel des Heren behoren dus alleen de verlosten, door hen alleen kan dit feest worden gevierd, voor hen alleen is de tafel aangericht. Maar als dit zo is, dan staat die tafel ook open voor a l l e n, d i e g e l o v e n. ALLE gelovigen zijn discipelen van Jezus, en tot zijn discipelen zei de Heer: „Doet dit tot Mijn gedachtenis". Aan Zijn tafel nodigt de Heer Jezus dus alleen, die Hem toebehoren. Willen wij dus kunnen zeggen, dat wij aan de tafel des Heren aanzitten, dan moeten aan die tafel allen worden toegelaten, die de Heer er zou toelaten, en allen worden afgewezen die door Hem geweigerd worden. Wij zullen dan allen weren, van wie wij niet de overtuiging hebben, dat zij Jezus toebehoren en door het geloof in Hem kinderen Gods zijn geworden. En wij nemen dan a l l e gelovigen aan — om het even of zij Luther of Menno Simons, Calvijn of Bunyan, Zwingli of Spurgeon, Zijlstra of Glashouwer, Hoekendijk of Kits heten. Hoe verschillend ook in denkbeelden over verscheidene onderwerpen, erkennen wij hen allen als kinderen van God, *die wij met vrijmoedigheid en* vreugde de broederhand reiken, en dus aan de tafel des Heren ontvangen. Weigeren wij dit te doen, dan hebben wij de tafel des Heren veranderd in de tafel van een partij. En dat is een ernstige dwaling. Natuurlijk moet er tucht zijn in de gemeente, doch deze tucht, is niet het al of niet lid zijn van een kerk, of kring, te bezien; het gaat er om of de gelovige in zijn handel of wandel juist is, zodat hij niet in opspraak komt. In de gemeente te Korinthe was een man, die zich aan een grove zonde had schuldig gemaakt. Paulus gaf bevel aan de gemeente, dat die man buiten het huis moest worden gezet.
Wij kunnen ons voorstellen, wat het voor een Jood moet geweest zijn, om bij een Griek in huis te komen, en met hem aan het avondmaal aan te zitten. En het heeft Paulus heel wat moeite gekost om deze waarheid ingang te doen vinden: In Christus één. Het avondmaal heeft dus ook deze betekenis, dat het de uitdrukking van de eenheid van de gelovigen is. De uitdrukking van de eenheid van de gemeente! „Want wij, de velen zijn één brood, één lichaam; want wij nemen deel aan één brood." Let er op, dat er niet staat: „wij velen", maar „wij, de velen". Paulus drukt zich vaak zo uit. Het tweede gedeelte van Rom. 5 kunnen wij niet begrijpen, als wij dit onderscheid niet vatten. Het is niet velen tegenover weinigen, maar de velen, dat is het geheel van allen die aanzitten. Wij, de velen, dat zijn: allen die aanzitten, zijn één, zij nemen deel aan één brood, en verklaren daardoor één lichaam te zijn. Daarom moet het brood, om deze waarheid goed te kunnen voorstellen, één geheel zijn. Van dat ene brood nemen wij allen een stuk, en zo openbaren wij, dat wij één lichaam zijn. Hier is dus sprake van één in de naam van Jezus, niet één in de naam van een kerk (baptistengemeente).
Een ieder beproeve zich zelf, het is voor zijn of haar verantwoording, om op een onware wijze deel te hebben aan de dis des Heren. Niet de voorganger, ouderling of diaken, draagt hier de verantwoording, doch de gelovige zelf! Een ieder ete zich zelf, of drinke zich zelf een oordeel! Als wij eens ernstig de Schrift onderzoeken, — raadpleeg de concordantie. (Trommius)—, dan zullen wij zien, dat alleen de Heer, hier wat te zeggen heeft. 'Als de Heer ons als gelovige noodt, welke ouderling heeft dan het recht die gelovigen te weren, op grond van al of niet lid zijn van de plaatselijke gemeente? Men spreekt over gastrecht in sommige gemeenten. Het spijt me, maar hoe kan men gastrecht verlenen, aan de „Tafel", waar wij zelf de „gast" zijn?

Den Helder, G. de Boer,

ABONNEES: gireer **nú** het abonnementsgeld van De Christen.

f 17,— voor het gehele jaar 1969 ineens,
of *f* 8,50 voor het eerste halfjaar 1969,
of *f* 4,25 voor het eerste kwartaal 1969.

In dit nummer vindt u een girostortingsformulier ingesloten om het u gemakkelijk te maken. Wie tijdig (vóór het begin van het kwartaal) betaalt, bespaart zich de kosten van een kwitantie, die in 1969 *f* 1,25 zijn. In 1968 betaalden abonnees onnodig ca *f* 2000,— aan kwitantiekosten extra, doordat ze niet tijdig gireerden. Weest er dus op tijd bij en gireer **nú** het abonnementsgeld!